

1930-31

1930/31 del 8 VIII

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUKKEN 1—4.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

UITGEWERKTE STATEN HOOFDSTUKKEN I—IV.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË VOOR HET DIENSTJAAR 1931.

AFDEELING VIII.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

Tz. b
9390
1

Cb	g	4008
----	---	------

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraan voor 1931.
AFDEELING VIII.			
Departement van Gouvernementsbedrijven.			
HOOFDSTUK I — UITGAVEN IN NEDERLAND.			
801		Postspaarbank. Vergoeding en voorschotten aan de Rijkspostspaarbank in Nederland ter zake van de belegging van gelden	(1) f 1 250 000
802		Dienst voor waterkracht en electriciteit.	
	a.	Personeele uitgaven.	Memorie.
	b.	Materieele beheersuitgaven	(2) f 20 000
	c.	Materieele bedrijfsuitgaven	(3) 27 000
	d.	Kapitaalsuitgaven	(4) 250 000
			297 000
803		Dienst van het toezicht op de spoor- en tramwegen. Toelage aan den Regeeringscommissaris bij de Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij	1 200
804		Landsdrukkerij.	
	a.	Bedrijfsuitgaven	Memorie.
	b.	Kapitaalsuitgaven	(5) f 65 000
			65 000
805		Dienst van den Mijnbouw.	
	a.	Opleiding van candidaat-opzichters benevens daarmede in verband staande uitgaven	Memorie.
	b.	Opleiding van adspirant-mijnningenieurs of -geologen benevens daarmede in verband staande uitgaven	(6) f 25 700
	—	Opleiding van adspirant-agrogeologen	(7) Vervalt.
	c.	Andere uitgaven van personeelen aard	(8) 67 000
	d.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden ten behoeve van het Laboratorium	(9) 6 000
	e.	Toelage aan den Regeeringscommissaris bij de Ned. Kol. Petroleum Mij. ...	1 000
		Opsporingsdienst.	
	f.	Materieële uitgaven { Gewone uitgaven	6 500
		{ Buitengewone uitgaven	13 500
		Grondpeilwezen.	
	g.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden en andere uitgaven	(9) 65 000
		Goud- en zilvermijnen in Benkoelen (10).	
	h.	Bedrijfsuitgaven	90 000
	i.	Kapitaalsuitgaven	Memorie.
		Tin (11).	
	j.	Bedrijfsuitgaven	1 665 000
	k.	Kapitaalsuitgaven	2 190 000
		Oembilinsteenkolenontginning (12).	
	l.	Bedrijfsuitgaven	250 000
	m.	Kapitaalsuitgaven	155 000

Begroost voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
750	f 500		(1) De raming is verhoogd met f 500 in verband met de vermeerdering van den omzet. Ter toelichting wordt hierbij nog aangeteekend, dat als vergoeding voor algemeene kosten aan de Rijkspostspaarbank te Amsterdam een provisie wordt toegekend van ¼ per mille over het bedrag, dat jaarlijks ten behoeve van den dienst der Postspaarbank in Ned.-Indië is omgezet. Deze omzet is, behalve door den aanwas der belegging, door de uitzetting in wissels grooter geworden.
Memorie. 20 000 15 000 1 455 000	12 000	f 1 205 000	(2) Aankoop van benodigdheden voor het centraal electrisch laboratorium en de hydrotechnische afdeling f 20 000
1 200			(3) Aankoop van reserve-deelen en verbruiksartikelen voor het hydro-electrisch bedrijf in West-Java f 20 000 id. voor het waterkrachtwerk Giringan. 2 000 id. voor de centrale te Weltevreden ... 5 000 <hr/> 27 000
Memorie. 15 000	50 000		(4) Voor aanschaffingen ten behoeve van: a. Het stroomleveringsbedrijf in West-Java en voor werken in aanleg f 240 000 b. Werken in Oost-Java (stroomleveringsbedrijf in Madioen) 10 000 <hr/> f 250 000
Memorie. 18 400 3 900 40 000 7 500 1 000 6 500 13 500	7 300 27 000	3 900 1 500	Zie ook gedrukt stuk No. 8.
80 000		15 000	(5) Zie gedrukt stuk No. 9.
90 000			(6) In verband met het aantal in opleiding zijnde candidaten.
Memorie. 1 500 000 3 650 000	165 000	1 460 000	(7) Overgebracht naar de VIe begrootingsafdeeling (Landbouw, Nijverheid en Handel).
240 000 140 000	10 000 15 000		(8) Op grond van de uitgaven in de laatste jaren.
			(9) In verband met de behoefte.
			(10) Zie gedrukt stuk No. 10.
			(11) Zie gedrukt stuk No. 11.
			(12) Zie gedrukt stuk No. 12.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
		Poelau Laoetsteenkolentginning (13).		
	n.	Bedrijfsuitgaven	f 175 000	
	o.	Kapitaalsuitgaven	6 000	
		Boekit-Asamsteenkolentginning (14).		
	p.	Bedrijfsuitgaven	200 000	
	q.	Kapitaalsuitgaven	281 000	
806		Deelname door het Land in het maatschappelijk kapitaal der Ned-Ind. Aardolie Maatschappij		f 5 196 700
				(15) Memorie.
807		Zout.		
	a.	Bedrijfsuitgaven	f 611 000	
	b.	Kapitaalsuitgaven	30 000	
				(16) 641 000
808		Post-, Telegraaf- en Telefoondienst.		
		Bedrijfsuitgaven:		
	a.	Personeele uitgaven en uitgaven van algemeen aard	f 571 000	
	b.	Materieele uitgaven	735 500	
			f 1 306 500	
	c.	Kapitaalsuitgaven	3 303 500	
				(17) 4 610 0
809		Staatsspoor- en tramwegen.		
		Bedrijfsuitgaven:		
	a.	Algemeene personeele uitgaven	f 900 000	
	b.	Materieele uitgaven	1 600 000	
			f 2 500 000	
		Kapitaalsuitgaven:		
	c.	Algemeene personeele uitgaven	Memorie.	
	d.	Materieele uitgaven	f 3 000 000	
			3 000 000	
				(18) 5 500 000
810		Kosten van het Regeeringstoezicht op de N. V. „Koninklijke Nederlandsch-Indische Luchtvaart Maatschappij”		1 20
811		Vertegenwoordiging van Nederlandsch-Indië in de Internationale Luchtvaart Commissie (C.I.N.A.) ..		(19) f 400
812		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (Onvoorzienne uitgaven)		1 000
813		Andere onvoorzienne uitgaven		500
		Totaal van afdeling VIII		(20) f 16 315 250

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
<i>f</i> 170 000	<i>f</i> 5 000		(13) Zie gedrukt stuk No. 13.
14 000		<i>f</i> 8 000	(14) Zie gedrukt stuk No. 14.
200 000			(15) Geraamd door den Minister van Koloniën.
615 300		334 300	(16) Zie gedrukt stuk No. 15.
1 500 000		1 500 000	(17) Zie gedrukt stuk No. 16.
700 000		89 000	(18) Zie gedrukt stuk No. 17.
30 000			(19) Het wordt noodzakelijk geacht Nederlandsch-Indië te doen vertegenwoordigen bij de Internationale Luchtvaart Commissie, waarvoor een bedrag van <i>f</i> 400 is uitgetrokken voor reis- en verblijfkosten van twee bijeenkomsten per jaar.
807 000		236 000	
682 000	53 500		Het totaal dezer afdeeling bij de wet van (Nederlandsch Staatsblad No. ..., Indisch Staatsblad No. ...) vastgesteld op <i>f</i> 20 654 850 zal bij aanneming der 1e aanvullende begrooting voor 1930 (gedr. st. St. Gen.) verhoogd worden met 1 034 400
3 276 000	27 500		
900 000			
1 800 000		200 000	<i>f</i> 21 689 250
Memorie. 3 690 000		690 000	(20) Waarvan gewone uitgaven <i>f</i> 7 021 250 Buitengewone uitgaven 9 294 000
1 200			
	<i>f</i> 400		
1 000			
5 000		4 500	
<i>f</i> 21 689 250	<i>f</i> 373 200	<i>f</i> 5 747 200	
	Minder. <i>f</i> 5 374 000		

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
		AFDEELING VIII. Departement van Gouvernementsbedrijven. HOOFDSTUK II — UITGAVEN IN INDIË.	
801		Personeel van het departement.	
	<i>a.</i>	Bezoldigingen en toelage voor ambtskosten van den directeur, verdere ambtenaren en het minder personeel, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188	(1) f 449 185
	<i>b.</i>	Standplaatstoelagen	16 415

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.			
	Meer.	Minder.				
<i>f</i> 455 100		<i>f</i> 5 915	(1) I. Departement.	Staat, kolom en volgnummer.		Bezoldiging.
25 100		8 685	directeur	C 23 —	70	<i>f</i> (1) 27 000
			onder-directeur	C 23 —	47	18 000
			secretaris	C 20 VI	10	16 200
			3 administrateurs	C 20 IV	4	44 500
			4 referendarissen 1ste klas- se, waarvan 2 pro me- morie *)	C 20 III	3	24 600
			6 referendarissen	C 20 II	2	56 100
			6 administratieve ambtena- ren	C 20 I	1	41 600
			2 kantoorhoofden	B 9 VI	7	16 500
			4 hoofdcommiezen	B 9 V	6	25 800
			1 archivaris	B 9 IV/V	19	6 600
			1 commies-redacteur	B 9a II	2	4 200
			8 1ste commiezen	B 9 IV	5	37 450
			***) 17 commiezen	B 9 III	4	54 050
			1 expediteur	B 9 III/IV	18	3 900
			10 adjunct-commiezen	B 9 IIa	3	17 265
			hulppersoneel			(2) 45 805
			schrijf- en teekenloonen			2 440
						<i>f</i> 442 010
			Af: wegens onvoorziene personeelmutaties			68 125
						<i>f</i> 373 885
			II. Technisch-economisch adviesbureau.			
			1 hoofd van het bureau	C 23 —	27a	<i>f</i> 18 000
			1 hoofdingenieur of accoun- tant 1ste klasse	C 20 IV	134b/c	13 800
			1 ingenieur 1ste klasse	C 20 III	134a	12 300
			***) 1 hoofd van het bureau luchtvaart	C 20 IV	—	10 800
			1 referendaris 1ste klasse...	C 20 III	3	12 300
			***) 1 technisch ambtenaar ...	B 12 IV/V	—	6 600
			hulppersoneel			1 500
						<i>f</i> 75 300
			Totaal bezoldigingen Departement			<i>f</i> 449 185
			Zie Memorie van Toelichting.			
			Verkoopkantoor voor 's Lands mijnbouwproducten.			
			1 hoofd van het kantoor			<i>f</i> 13 200
			1 procuratiehouder			8 400
			2 stafemployé's			12 000
			1 1ste commies	B 9 IV	5	3 900
			(1) W.o. <i>f</i> 3 000.— voor toelage voor bijzondere ambtskosten.			
			(2) Hierin is begrepen het aandeel van het Departement in de kosten van de Centrale Bibliotheek.			
			(*) Hiervan is 1 werkzaam bij den dienst van het Toezicht op de Spoor- en tramwegen en 1 als hoofd van de Administratie bij den dienst voor Waterkracht en Electriciteit.			
			(**) Nieuwe maatregel: uitbreiding met 1 commies.			
			(***) Nieuwe maatregel.			

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
801	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	f 100	465 700
802		Verdere uitgaven van het departement. (2)	f	
a.	Kantoorkosten	f 24 600		
b.	Verlichting van het gebouw en onderhoud van het daarbij behoorend erf.	1 500		
c.	Kosten van Regeeringstelegrammen	500		
d.	Verrekening met de Landsdrukkerij van de kosten van het zetten, drukken en binden van jaarverslagen van instellingen van liefdadigheid en van openbaar nut	1 000		
—	Verdere uitgaven van het Technisch-economisch adviesbureau	vervalt.	27 600	
803		Toelage voor den secretaris van den verzoeningsraad voor de spoor- en tramwegen op Java en Madoera, kantoorbehoefden en onkosten		Memorie.
804		Personeel van de Postspaarbank. (*)		
a.	Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188.	(3) f 321 000		

(*) Nieuwe maatregel: oprichting bijkantoor Soerabaja.

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
<i>f</i> 100			hulppersoneel <i>f</i> 22 633 standplaatstoelagen 417 verdere uitgaven 12 750 <hr/> <i>f</i> 73 300 Af: wegens onvoorziene personeelmutaties 3 500 <hr/> <i>f</i> 69 800
25 000		<i>f</i> 400	Deze kosten worden omgeslagen over de verschil-
3 000		1 500	lende mijnbedrijven.
1 000		500	Centrale Bibliotheek.
			1 bibliothecaris C 14 II/III 29 <i>f</i> 9 600
			1 adjunct-bibliothecaris C 14 I/II 28 6 000
2 000		1 000	2 bibliografische assistenten B 9a I/II 11 6 450
			1 hoofdassistent B 9 IV/V 97 2 700
4 400		4 400	1 assistent 1e kl. B 9 IV 96 3 900
			2 assistenten 2e kl. B 9 IIa/III 95 4 030
			hulppersoneel 2 903
			standplaatstoelagen 1 004
			verdere uitgaven 1 200
			<hr/> <i>f</i> 37 787
			Af: wegens onvoorziene personeelmutaties 8 132
			<hr/> <i>f</i> 29 655
			Deze kosten worden omgeslagen over het Departement en de
			verschillende diensten en bedrijven.
Memorie.			(2) De raming van het onderdeel „kantoorkosten” is verhoogd met
			<i>f</i> 4 400 doordat de verdere uitgaven van het Technisch-Eco-
			nomisch Adviesbureau, die in 1930 als afzonderlijk onderdeel
			zijn geraamd, thans in dat onderdeel zijn begrepen, waarte-
			genover een vermindering staat met <i>f</i> 2000 voor de bezoldi-
			ging van een commies, (Zie Memorie van Toelichting) en
			voorts <i>f</i> 2 800 aan de hand van de uitkomsten van 1929.
			De overige onderdeelen zijn mede geraamd aan de hand van
			evengenoemde uitkomsten.
			(3) directeur C 18 — 20 <i>f</i> 15 000
			onder-directeur C 18 V — 10 800
			2 agenten C 14 V — 19 950
			4 procuratiehouders (waar-
			van 1 voor bijkantoor
			Makassar en 1 voor bij-
			kantoor Soerabaja) C 14 IV — 29 850
			3 staf-employé's (waarvan
			1 voor bijkantoor Soera-
			baja) C 14 I/II/III — 18 000
			1 kantoorhoofd B 9 VI 7 8 025
			1 boekhouder 1e kl. B 15 III 3 5 400
			3 boekhouders (waarvan 1
			voor bijkantoor Soera-
			baja) B 15 II 2 12 000
			7 adjunct-boekhouders (waar-
			van 1 voor bijkantoor Ma-
			kassar en 3 voor bijkan-
			toor Soerabaja) B 15 I 1 19 110
			1 1e commies (bijkantoor
			Makassar) B 9 IV 5 5 100
			1 expeditie B 9 III — 2 700

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
408	b.	Standplaatstoelagen	(4) f 20 400	
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	300	
				f 341 700
805		Verdere uitgaven van de Postspaarbank. (*)		
	a.	Meubelen	(5) f 1 750	
	b.	Kantoor- en lokaalbehoefden, telmachines en gedrukten	(6) 35 000	
	c.	Onderhoud, verzekering enz. van de lokalen	(7) 5 900	
	d.	Propaganda voor de postspaarbank	(8) 9 000	
	e.	Vergoeding aan het personeel van den pandhuisdienst voor zijne bemoeiingen met den dienst der postspaarbank	250	
	f.	Andere uitgaven voor het Hoofdkantoor en de bijkantoren van de Postspaarbank te Makassar en Soerabaja	(9) 17 700	
	g.	Oprichtingskosten bijkantoor Soerabaja	(10) 20 500	
				90 100

(*) Nieuwe maatregel: oprichting bijkantoor Soerabaja.

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
17 500	f 2 900		4 commiezen (waarvan 1 voor bijkantoor Soerabaja) B 9 III 4 13 900
300			6 adjunct-commiezen (waarvan 3 voor bijkantoor Soerabaja) B 9 IIa 3 9 900
1 500	250		hulppersoneel 160 262
			presentiegelden Raad van Toezicht 600
32 500	2 500		f 330 597
5 000	900		Af: wegens onvoorziene personeelmutaties 9 597
6 000	3 000		f 321 000
			Zie Memorie van Toelichting.
250			(4) In verband met de opgebrachte personeelsuitbreiding is de raming met f 3 500 verhoogd, daarentegen verminderd met f 600 wegens afvoering van de standplaatstoelagen voor bezoldigingen boven f 1 000 p.m.
4 000	13 700		(5) De raming is verhoogd met f 250. In verband met de opening van het bijkantoor Soerabaja kan het bedrag, benodigd voor het Hoofdkantoor, van f 1 500 worden teruggebracht tot f 1 000. Voor Soerabaja is te rekenen op f 500 en voor Makassar op f 250. In totaal dus f 1 750 tegen f 1 500 in 1930.
	20 500		(6) De verstrekking dezer behoeften geschiedt van uit het Hoofdkantoor. In verband met de instelling van het bijkantoor Soerabaja en de regelmatige uitbreiding van den dienst zijn deze uitgaven f 2 500 hoger geraamd. Hierbij wordt nog aangeteekend, dat in de raming voor 1930 nog uitgaven zijn begrepen ten behoeve van het Hoofdkantoor. (Zie toelichting ad onderdeel f).
			(7) Verhoogd met f 900. De raming voor het Hoofdkantoor is ongewijzigd gebleven (t.w. f 5 000). Die voor de bijkantoren Makassar en Soerabaja worden geraamd op respectievelijk f 300 en f 600.
			(8) In verband met het bestaan van 2 bijkantoren kan de propaganda krachtiger ter hand worden genomen. De raming is mitsdien met f 3 000 verhoogd.
			(9) De uitgaven van het Hoofdkantoor voor verbruik aan water en elektrische stroom, onderhoud kantoorinventaris, bewaking, telefoon en transportgelden, voor 1930 en vorige jaren ten laste van het onderdeel „kantoor- en lokaalbehoeften, telmachines en gedrukten” geboekt, worden voor 1931 bij dit nieuwe onderdeel ondergebracht. Voor het Hoofdkantoor is gerekend op f 5 900, voor Makassar op f 4 000 (cf. raming 1930) en voor Soerabaja op f 7 800. Voor de bijkantoren is de kantoorhuur eveneens hierbij inbegrepen. Voor 1931 dus f 17 700 — f 4 000 = f 13 700 meer.
			(10) Zie Memorie van Toelichting (post 804a).
			(3) t/m (10) Tegenover deze meerdere uitgaven staan even groote meerdere ontvangsten. Voor het „Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten” wordt verwezen naar gedrukt stuk 18.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF,	Geraamd voor 1931.
806	a.	<p>Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.</p> <p>Beheersuitgaven:</p> <p>1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 (340 605 — 39 800 — 65 000) (11) <i>f</i> 235 805</p> <p>2. Standplaatstoelagen (16 320 — 2 000 — 3 400) 10 920</p> <p>3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 (12) 4 000</p> <hr/> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 250 725</p>	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.	
	Meer.	Minder.		
<i>f</i> 232 300 13 700 1 500	<i>f</i> 3 505 2 500	<i>f</i> 2 780	(11) I Algemeene dienst. hoofd van den dienst C 23 — 28 <i>f</i> 18 000 1 hoofd van de administra- tie *) C 20 III 138 12 300 1 hoofdboekhouder B 15 IV 4 7 200 1 boekhouder B 15 II 2 3 600 1 magazijnmeester B 10 III 38 5 400 1 commies-kashouder B 10 II/III 39 5 400 1 commies-redacteur B 9a II 2 3 000 1 hoofdcommies B 9 V 6 5 450 2 1e commiezen B 9 IV 5 10 200 1 commies B 9 III 4 3 900 2 adjunct-commiezen B 9 IIa 3 4 320 <i>f</i> 78 770 hulppersoneel 20 344 Totaal <i>f</i> 99 114 Af: wegens onvoorziene personeelmutaties 3 314 <i>f</i> 95 800 Zie Memorie van Toelichting. II Electrotechnische afdeling. 1 hoofd van de afdeling... C 20 VI 143 <i>f</i> 16 200 1 onderafdeelingshoofd C 20 IV 139 Memorie. 22 ingenieurs 7, waarvan 5 der- waarvan 4 de en 2 tweede eerste kl., klasse. 8 tweede 1 p.m. Hoofdkan- klasse en 10 p.m. Tinwin- 10 derde ning C 20 I, II en III 135, kl. 2 p.m. Oembilin- 136 en mijnen 137 1 p.m. Poelau La- oetmijnen 1 p. m. Boekit- Asammijnen ... 1 praktijk-ingenieur B 12 V 88 noot 2 10 200 4 electrotechnische ambte- naren of werktuigkundi- gen p.m. Mijnbouw B 12 V 88 en 83 Memorie. 2 machinisten of electriciëns B 12 II 80 en 85 5 900 1 adjunct-commies-redacteur B 9a I 1 1 860 1 1e commies B 9 IV 5 4 500 6 (hoofd) tekenaars, 1e 2e en 3e klasse A 6 II t/m V 77 t/m 80 4 400 1 chef-instrumentmaker C 10 I — 6 525 2 adspirant - instrumentma- kers B 12 I — 3 360 1 laborant B 9 I — 780 <i>f</i> 95 475 hulppersoneel 4 038 Totaal <i>f</i> 99 513	

(*) Deze zal voortaan deel uitmaken van het corps Departementsambtenaren.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
806		4. Verdere beheersuitgaven (108 600 — 13 200 — 21 600) (13) f 73 800 f 324 525	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
76 000	<i>f</i>	2 200	<p>Af: wegens onvoorziene personeelmutaties 4 733</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 94 780</p> <p>Zie Memorie van Toelichting.</p> <p>III. Hydrotechnische afdeling.</p> <p>1 hoofd van de afdeling... C 20 VI 142 <i>f</i> 15 000</p> <p>6 ingenieurs, waarvan 2 } C 20 I, II en III 135, eerste klasse, 3 tweede } 136 en 137 55 950 klasse en 1 derde klasse }</p> <p>2 bouwkundigen, waarvan 1 pro memorie ten laste van den buitengewonen dienst van de Bankatin- winning B 12 V 78 9 000</p> <p>1 hoofdopzichter B 12 IV 77 6 600</p> <p>4 opzichters 1e kl. B 12 III 76 20 400</p> <p>3 opzichters B 12 II 75 7 380</p> <p>2 opnemers B 7 III 8 5 400</p> <p>14 (hoofd) mantri-opnemers 1e, 2e en 3e klasse en hulpmantri's A 7 II t/m VI 25 t/m 29 14 432</p> <p>25 (hoofd) teekenaars 1e, 2e 3e klasse en leerlingteeke- naars A 6 I t/m V 76 t/m 80 17 733</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 151 895</p> <p>hulppersoneel 3 100</p> <p style="text-align: right;">Totaal <i>f</i> 154 995</p> <p>Af: wegens onvoorziene personeelmutaties 4 970</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 150 025</p> <p style="text-align: right;">Totaal bezoldigingen <i>f</i> 340 605</p> <p>(12) De raming is met <i>f</i> 2 500 verhoogd in verband met personeelmutaties.</p> <p>(13) Voor proefnemingen en onderzoekingen (electrisch laboratorium) in het belang van de aanwending van hydro-electrische kracht voor nijverheidsdoel-einden <i>f</i> 16 000</p> <p>Voor opnemingen, aankoop van materialen, kosten van technisch-commercieele adviezen enz. in het belang van de aanwending van waterkrachten ... 40 000</p> <p>Voor dienstpublicaties 4 000</p> <p>Voor inrichting, huur, verlichting, onderhoud en verdere kosten van het hoofdkantoor en de hulpkantoren benevens van het magazijn 29 600</p> <p>Voor aanschaffing en onderhoud dienstautomobielen 12 000</p> <p>Kantoor- en lokaalbehoeften 5 500</p> <p>Kosten van regeeringstelegrammen 1 500</p> <p style="text-align: right;">Totaal verdere beheersuitgaven <i>f</i> 108 600</p> <p>Standplaatstoelagen 16 320</p> <p>Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 4 000</p> <p style="text-align: right;">Totaal beheersuitgaven <i>f</i> 469 525</p>

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
806	b.	Bedrijfsuitgaven voor de stroomleveringsbedrijven in West-Java en in Madioen (14).	
		1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 (215 500 + 39 800) f 255 300	
		2. Standplaatstoelagen (7 320 + 2 000) 9 320	
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 300	
		f 264 920	
		4. Verdere bedrijfsuitgaven (198 800 + 13 200) 212 000	
			f 476 029
	c.	Kapitaalsuitgaven.	
		1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 (93 700 + 65 000) (15) f 158 700	
		2. Standplaatstoelagen (3 700 + 3 400) 7 100	
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 100	
		f 165 900	
		4. Verdere kapitaalsuitgaven (265 000 + 21 600) ... (16) 286 600	
			452 500
			f 1 253 945

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
270 900			af: aandeel ten laste der kapitaalsuit- gaven f 65 000 + 3 400 + 21 600 = f 90 000
7 500	f 1 820	f 15 600	aandeel ten laste der bedrijfsuitgaven f 39 800 + 2000 + 13 200 = 55 000
300			_____ f 145 000
			f 324 525
164 000	48 000		De raming is verhoogd met f 9 700, waarvan f 5 700 wegens verlaging van het ten laste van de bedrijfs- en kapitaalsuit- gaven te brengen aandeel in deze uitgaven en f 4 000 voor aanschaffing en onderhoud van dienstautomobielen, in ver- band met de te verwachten behoefte.
165 400		6 700	(14) Zie gedrukt stuk No. 8.
8 300		1 200	(15) Bouwafdeeling.
300		200	Kosten van de bouwafdeeling.
			1 onderafdeelings- hoofd C 20 IV 139 f 12 600
			2 ingenieurs, waar- van 1 eerste kl. } C 20 II 136 26 000 en 1 tweede kl. } en III 137
946 300		659 700	2 bouwkundigen ... B 12 V 78 16 575
			5 opzichters 1e kl... B 12 III 76 25 200
			2 opzichters B 12 II 75 7 200
			1 le commies B 9 IV 5 4 500
			1 commies B 9 III 4 1 800
			f 93 875
			hulppersoneel 3 000
			_____ f 96 875
			Af: wegens onvoorziene personeelmutaties. 3 175
			_____ f 93 700
			Standplaatstoelagen 3 700
			Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 ... 100
			Aan bezoldigingen is voor 1931 f 6 700 minder geraamd dan voor 1930.
			Tegenover hogere uitgaven aan bezoldigingen, voornamelijk omdat de kosten van het in 1930 ter vervanging van het hoofd van de bouwafdeeling uitgetrokken onderafdeelingshoofd thans over een vol jaar zijn geraamd en wegens periodieke wedde- verhoogingen, staat een lagere raming van het aan- deel in de kosten van den beheersdienst met f 5 400.
			Voorts is f 7 000 minder geraamd in verband met de overbrenging van een ingenieur 1e klasse naar de bedrijfsafdeeling.
			(16) Uitgaven voor het stroomleveringsbedrijf in West-Java en voor de werken in aanleg f 260 000
			Uitgaven voor de werken in Oost-Java (stroomleveringsbedrijf Madioen) 5 000
			_____ f 265 000
			Zie ook gedrukt stuk No. 8.
			Aandeel in de beheersuitgaven 90 000
			_____ f 452 500

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
807	a.	Personeel van den dienst van het toezicht op de Spoor- en tramwegen.	(17) f 120 580
	b.	Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188.	(18) 3 960
	c.	Standplaatstoelagen	100
		Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	100
			f 124 64
808		Verdere uitgaven van den dienst van het toezicht op de Spoor- en tramwegen	8 90
809		Landsdrukkerij.	
	a.	Bedrijfsuitgaven:	
		1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188	f 437 000
		2. Standplaatstoelagen	12 400
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	100
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	787 400
			1 236 900
	b.	Kapitaalsuitgaven	15 000
			(19) 1 251 900
810		Dienst van den Mijnbouw:	
	a.	Hoofdkantoor.	
		1. Bezoldigingen en toelage voor ambtskosten, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188	(20) f 201 540
		2. Standplaatstoelagen	5 480
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	3 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.	
	Meer.	Minder.		
134 000	<i>f</i>	13 420	(17) 1 hoofd van den dienst C 23 —	29 <i>f</i> 18 000
6 700		2 740	1 hoofdingenieur - afdeelingshoofd C 20 IV	147 14 800
100			2 ingenieurs 1e kl. C 20 III	146 24 525
			4 onderafdeelingshoofden ... B 12 V	91 36 675
			1 referendaris 1e kl. *) ... C 20 III	3 13 200
			1 kantoorhoofd B 9 VI	7 8 400
			1 1e commies B 9 IV	5 5 100
			2 commiezen B 9 III	4 6 600
			hulppersoneel	12 600
9 500		600		<i>f</i> 139 900
			af: wegens onvoorziene personeelmutaties	19 320
				<i>f</i> 120 580
450 000		13 000	Waar de huidige financieele toestand er toe noopt bij de personeelsbezetting de uiterste soberheid te betrachten, komt het gewenscht voor een der hoofdingenieursbetrekkingen bij dezen dienst terug te brengen tot die van ingenieur 1e klasse. De getalsterkte van het aantal gegradueerde technische krachten wordt daardoor niet verminderd, terwijl een normale promotiegang wordt verkregen. De werkzaamheden laten deze versoering toe.	
12 600		200	(18) In verband met de herziening der standplaatstoelagen en het niet toekennen van die toelage voor bezoldigingen boven <i>f</i> 1 000 's maands kan met <i>f</i> 2 740 minder worden volstaan.	
1 000		900	(19) Zie gedrukt stuk No. 9.	
766 100	<i>f</i>	21 300	(20) 1 hoofdambtenaar ter beschikking C 23 —	— <i>f</i> (1) 21 000
15 000			3 waarvan 1 tewerkgesteld van den dienst voor Waterkracht en Electriciteit	38 700
221 000		19 460	2 pro mem. Mijnverordeningen ..	
10 400		4 920	3 p. mem. Opsporingsdienst	
2 100	900		1 p. m. Grondpeilwezen	
			1 p. m. Goud- en Zilvermijnen ... C 20 III	151
			7 p. mem. Tinwinning, waarvan 1 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.	137
			1 pro mem. Oembilinmijnen	
			1 pro mem. Poelau Laoetmijnen, tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.	

*) Deze zal voortaan deel uitmaken van het corps Departementsambtenaren.
(1) W.o. *f* 1.800.— toelage voor bijzondere ambtskosten.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF,	Geraamd voor 1931.
810			

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.	
	Meer.	Minder.		
			1 ambtenaar ter beschikking, fungerend scheidkundig ingenieur 1e klasse C 20 III	— f 13 200
		32 ingenieurs en geologen 2e klasse, waarvan 6 ingenieurs tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.	1 pro mem. Mijnverordeningen .. 11 p. mem. Opsporingsdienst 3 pro mem. Sumatrankaarteering .. 1 pro mem. Gouden Zilvermijnen 10 pro mem. Tinwinning, waarvan 4 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E. C 20 II 1 pro mem. Oembilinmijnen, tewerkgesteld van den dienst voor W. en E. 1 pro mem. Poelau Laoetmijnen 4 pro mem. Boekit Asammijnen, waarvan 1 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.	153 150 136
		25 ingenieurs en geologen 3e klasse, waarvan 6 ingenieurs tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.	7 p. mem. Opsporingsdienst 6 pro mem. Sumatrankaarteering .. 8 pro mem. Tinwinning, waarvan 5 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E. C 20 I 4 p. m. Oembilinmijnen, waarvan 1 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E....	152 149 135
			4 paleontologen pro memorie Opsporingsdienst C 21 I/II	108
			1 petrograaf pro memorie Opsporingsdienst C 21 I/II	110
			1 gesteente-chemicus p. m. Opsporingsdienst C 21 I/II	111

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
810			

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.		
	Meer.	Minder.			
			<p>21 technische ambtenaren, waarvan 4 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.</p>	<p>2 pro mem. Mijnverordeningen .. 1 pro memorie Opsporingsdienst .. 1 p. mem. Grondpeilwezen</p> <p>1 pro mem. Gouden Zilvermijnen, tewerkgesteld van den dienst voor W. en E....</p> <p>8 p. mem. Tinwinning, waarvan 1 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.</p> <p>3 p.m. Oembilinjnen, waarvan 1 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.</p> <p>1 p. mem. Poelau Laoetmijnen</p> <p>4 pro mem. Boekit-Asammijnen, waarvan 1 tewerkgesteld van den dienst voor W. en E.</p>	<p>B 12 V</p> <p>97 — 88</p>
			<p>53 hoofdopzichters.</p>	<p>1 pro mem. Mijnverordeningen .. 1 p. mem. Opsporingsdienst</p> <p>2 p. mem. Grondpeilwezen</p> <p>3 pro mem. Gouden Zilvermijnen</p> <p>15 pro mem. Tinwinning</p> <p>14 pro mem. Oembilinjnen</p> <p>6 pro mem. Poelau Laoetmijnen</p> <p>11 p. mem. Boekit-Asammijnen</p>	<p>B 12 IV</p> <p>96</p>

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
810			

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
810			

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.				
	Meer	Minder.					
			59 opzieners	<ul style="list-style-type: none"> 1 p. mem. Opsporingsdienst 1 pro mem. Sumatraarteering .. 22 pro mem. Tinwinning 18 pro mem. Oembilinmijnen 7 p. mem. Poelau Laoetmijnen 10 p. mem. Boekit-Asammijnen 	B 5 III	48	
			2 topografen 1e klasse.	<ul style="list-style-type: none"> 1 pro mem. Mijnverordeningen .. 1 pro mem. Sumatraarteering .. 	B 7 V	14	
			2 topografen 2e klasse.	<ul style="list-style-type: none"> 1 pro mem. Mijnverordeningen .. 1 p. mem. Opsporingsdienst 	B 7 IV	13	
			2 teekenaars	<ul style="list-style-type: none"> 1 1 pro mem. Mijnverordeningen .. 	B 5 III/IV	47	<i>f</i> 3 600
			1 hoofd van de administratie		C 20 IV	155	15 000
			2 referendarissen 1e kl.	<ul style="list-style-type: none"> 1 1 pro mem. Mijnverordeningen .. 	C 20 III	3	12 300
			4 referendarissen.	<ul style="list-style-type: none"> 2 2 pro mem. Mijnverordeningen .. 	C 20 II	2	18 600
			2 administratieve ambtenaren		C 20 I	1	17 700
			1 redacteur pro memorie Mijnverordeningen		B 9a III	3	
			1 adjunct commies-redacteur		B 9a I	1	1 925
			1 hoofdcommies		B 9 V	6	5 400
			5 1e com-miezen.	<ul style="list-style-type: none"> 3 pro mem. Mijnverordeningen .. 1 p. mem. Opsporingsdienst 1 p. mem. Grondpeilwezen 	B 9 IV	5	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
810		4. Verdere uitgaven van den dienst van den Mijnbouw, voor- zoover niet elders omschreven (21) <i>f</i> 43 900	
			<i>f</i> 253 920
		Mijnverordeningen.	
	<i>b.</i>	1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 (22) <i>f</i> 195 450	
		2. Standplaatstoelagen 8 280	
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 1 900	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.			
	Meer.	Minder.				
46 000		<i>f</i> 2 100	5		<i>f</i> 13 650	
			1 pro mem. Mijn- verordeningen ..			
			1 p. mem. Opspo- ringsdienst	B 9 III	4	
			1 p. mem. Grond- peilwezen			
185 900	<i>f</i> 9 550		3 adjunct-commiezen	B 9 IIa	3	4 750
			1 archivaris	B 9 IV	102	4 250
12 100		3 820	1 expediteur	B 9 III	101a	2 850
			Bezoldigingen hulppersoneel			25 190
					<i>f</i> 214 280	
1 300	600		Af: wegens onvoorziene personeelmutaties			12 740
					<i>f</i> 201 540	
In verband met de vermindering met 1 ingenieur 3e klasse en met de voor 1931 aangenomen plaatsing van het personeel van den Algemeenen Dienst van den Mijnbouw en voorts met de verhooging van den aftrekpost voor onvoorziene personeelmutaties is het totaal der bezoldiging van het Hoofdkantoor verminderd met <i>f</i> 19 460.						
Zie voor de algemeene personeelsformatie de Memorie van Toelichting.						
(21) Kantoor- en lokaalbehoeften en verdere benooidigheden, schrijf- en teekenloonen, telefoonabonnementen enz. <i>f</i> 11 700						
Onderzoekingen en proefnemingen in het Laboratorium en andere uitgaven						
Kosten Regeeringstelegrammen						
Opleidingskosten voor opzichters						
<i>f</i> 43 900						
(22) 1 hoofd van den dienst C 23 — 30 <i>f</i> 18 000						
1 hoofd der mijninspectie.... C 20 IV 156 14 800						
2 ingenieurs 1e kl. (*) C 20 III 151 26 400						
1 ingenieur 2e kl. (*) C 20 II 150 10 200						
2 technische ambtenaren (*) B 12 V 97 18 300						
1 hoofdopzichter (*) B 12 IV 96 6 600						
1 opzichter 1e kl. (*) B 12 III 95 4 800						
1 opzichter (*) B 12 II 94 3 900						
1 topograaf 1e kl. (*) B 7 V 14 7 200						
1 topograaf 2e kl. (*) B 7 IV 13 4 200						
1 teekenaar (*) B 5 III/IV 47 3 600						
1 referendaris 1e kl. (*) ... C 20 III 3 12 150						
2 referendarissen (*) C 20 II 2 16 800						
1 accountant C 20 II/III 157 12 300						
1 redacteur (*) B 9a III 3 6 600						
2 1e commiezen (*) B 9 IV 5 13 750						
1 commies (*) B 9 III 4 3 850						
1 hoofd van het kaartenkan- toor B 7 — 15 7 800						
Bezoldigingen hulppersoneel						
<i>f</i> 202 520						
Af: wegens onvoorziene personeelmutaties <i>f</i> 7 070						
<i>f</i> 195 450						
In verband met de voor 1931 aangenomen plaatsing van het personeel van den algemeenen Dienst van den Mijnbouw is de raming verhoogd met <i>f</i> 9 550.						

(*) Personeel van den algemeenen dienst van den Mijnbouw.

Post	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
810		<p>4. Uitkeering aan Inlandsche Zelfbesturen van het toekomstend aandeel in de opbrengst van eijns en vastrecht van mijnconcessies en vergunningen tot mijnbouwkundige opsporingen (23) <i>f</i> 1 085 000</p> <p>5. Verdere uitgaven ten behoeve van de mijnverordeningen (24) 11 400</p> <hr/> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 1 302 030</p>	
		Opsporingsdienst.	
	c.	<p>1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 (25) <i>f</i> 414 700</p> <p>2. Standplaatstoelagen 19 080</p> <p>3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 500</p> <p>4. Verdere uitgaven ten behoeve van den opsporingsdienst (26) 366 640</p> <hr/> <p style="text-align: right;">(1) <i>f</i> 800 920</p>	
		<p>(1) Hiervan komt een bedrag van <i>f</i> 543 000 ten laste van den buitengewonen dienst.</p>	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder	
1 033 400	f 51 600		(23) In verband met een verwachte hogere opbrengst aan eijns wegens groote olieproductie van terreinen, gelegen in gebieden met Inlandsch Zelfbestuur is voor deze uitgave de raming <i>f</i> 51 600 hooger dan voor 1930.
9 500	1 900		(24) Kantoor- en lokaalbehoefden en verdere benodigdheden, schrijf- en teekenloonen, telefoonabonnementen enz. <i>f</i> 10 400 Kosten van regeeringstelegrammen 1 000 <i>f</i> 11 400
373 000	41 700		De toename van opsporingsaanvragen en de invoering der nieuwe mijnordonnantie brengen een vermeerdering van het aantal publicaties in de Javasche Courant met zich, in verband waarmede de uitgaven <i>f</i> 2 000 hooger geraamd zijn dan voor 1930, waartegenover de overige uitgaven met <i>f</i> 100 zijn verminderd.
18 400	680	f 1 300	(25) 1 hoofd v/d dienst C 23 — 31 <i>f</i> 18 000 1 hoofdingr., onderhoofd v/d dienst C 20 IV 158 15 000 1 leider Java-kaarteering ... C 20 VI 159 ^a 16 200 3 ingenieurs 1e kl. (*) C 20 III 151 36 900 11 ingenieurs en geologen 2e kl. (*) C 20 II 150/153 95 475 7 ingenieurs en geologen 3e kl. (*) C 20 I 149/152 45 150 4 paleontologen (*) C 21 I/II 108 32 850 1 petrograaf (*) C 21 I/II 110 6 000 1 gesteentechemicus (*) C 21 I/II 111 6 000 1 technisch ambtenaar (*).. B 12 V 97 8 100 1 hoofdopzichter (*) B 12 IV 96 6 600 2 opzichters 1e kl. (*) B 12 III 95 9 050 4 opzichters (*) B 12 II 94 13 540 1 opziener 1e kl. (*) B 5 IV 49 3 475 1 opziener (*) B 5 III 48 3 900 1 topograaf 2e kl. (*) B 7 IV 13 4 450 1 hoofd van het kaartenkantoor B 7 — 15 7 800 1 conservator B 12 III/IV 98 4 500 1 kasbeheerder B 10 III/IV 41 ^c 6 600 6 commiezen-kashouder B 10 II/III 43 20 600 1 le commies (*) B 9 IV 5 5 100 1 commies (*) B 9 III 4 3 900 bezoldigingen hulp- en tijdelijk personeel 89 310 <i>f</i> 458 500 af: wegens onvoorziene personeelmutaties 43 800 <i>f</i> 414 700
373 000	41 700		In verband met de voor 1931 aangenomen plaatsing van het personeel van den algemeenen Dienst van den mijnbouw en de verlaging van den aftrekpost voor onvoorziene personeelmutaties is de raming verhoogd met <i>f</i> 41 700.
18 400	680		(26) Kantoor- en lokaalbehoefden, verdere benodigdheden, schrijf- en teekenloonen, telefoonabonnementen enz. <i>f</i> 9 300 Kosten van regeeringstelegrammen 2 300
1 800			
407 800		41 160	

(*) Personeel van den algemeenen dienst van den Mijnbouw.

Post	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
810	Sumatrakaarteering.	5. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van	Stbl. 1928 No. 188 (27) f	115 200
		6. Standplaatstoelagen		5 800
		7. Verdere uitgaven		135 000
			—————	f 1 056 920
	Grondpeilwezen.	1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van	Stbl. 1928 No. 188 (28) f	107 910
		2. Standplaatstoelagen		1 890
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928		5 100
		4. Verdere uitgaven ten behoeve van het Grondpeilwezen	(29)	152 900
			—————	267 800

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
134 800	<i>f</i>	19 600	Geologische kaarteering Java 90 000
12 280		6 480	Geologisch-mijnbouwkundige onderzoeken in de buitengewesten 120 000
135 000			Geologisch-technische onderzoeken 30 000
			Vulkanologische onderzoeken 30 000
			Kosten algemeenen dienst, publicaties enz. 70 000
			Laboratorium- en museumkosten 15 000
			Rubbertoeelage 40
137 500		29 590	
3 300		1 410	
8 300		3 200	
154 500		1 600	(27) 1 leider der geologische op- name C 20 VI 159 <i>f</i> 14 600
			3 ingenieurs en geologen 2e kl. (*) C 20 II 153 en 150 24 150
			6 ingenieurs en geologen 3e. kl. (*) C 20 I 152 en 149 37 700
			6 opzichters (*) B 12 II 94 17 460
			1 opnemer (*) B 5 III 48 1 800
			1 topograaf 1e kl. (*) B 7 V 14 5 850
			1 commies-kashouder B 10 II/III 43 4 800
			Bezoldigingen hulppersoneel 23 190
			<i>f</i> 129 550
			Af: wegens onvoorziene personeelmutaties 14 350
			<i>f</i> 115 200
			In verband met de voor 1931 aangenomen plaatsing van het personeel van den algemeenen Dienst van den Mijnbouw en de verlaging van den aftrekpost voor onvoorziene personeel- mutaties is de raming verhoogd met <i>f</i> 2 600, waartegenover staat een vermindering met <i>f</i> 22 200 door de overbrenging van 3 agrogeologen naar de VIe begrotingsafdeeling.
			(28) 1 hoofd v/d dienst C 20 IV 160 <i>f</i> 15 000
			1 ingenieur 1e klasse (*) ... C 20 III 151 13 200
			1 technisch ambtenaar (*).. B 12 V 97 9 000
			2 hoofdbooropzichters (*)... B 12 IV 96 11 460
			5 booropzichters 1e kl. (*) B 12 III 95 25 800
			12 booropzichters (*) B 12 II 94 40 630
			1 1e commies (*) B 9 IV 5 5 100
			1 commies (*) B 9 III 4 3 850
			1 magazijnmeester B 10 II/III 1 5 400
			bezoldigingen hulppersoneel 11 140
			<i>f</i> 140 520
			Af: wegens onvoorziene personeelmutaties 32 610
			<i>f</i> 107 910
			De raming is in verband met de verhooging van den aftrekpost voor onvoorziene personeelmutaties verlaagd met <i>f</i> 29 590.
			(29) Kantoor- en lokaalbehoeften, verdere benoedig- heden, schrijf- en teekenloonen, telefoonabonne- menten enz. <i>f</i> 4 400

(*) Personeel van den algemeenen dienst van den Mijnbouw.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
810	e.	Goud- en zilvermijnen in Benkoelen (30). Bedrijfsuitgaven: 1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 f 172 900 2. Standplaatstoelagen 8 020 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 1 100 4. Verdere bedrijfsuitgaven 773 400	f 955 420 Memorie.
	f.	Kapitaalsuitgaven	
	g.	Tin (31). Bedrijfsuitgaven: 1. Bezoldigingen en toelage voor ambtskosten, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188. f 1 504 450 2. Standplaatstoelagen 29 390 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 18 000 4. Verdere bedrijfsuitgaven 15 776 700	17 328 540
	h.	Kapitaalsuitgaven	1 174 000
	i.	Oembilinsteenkolenontginning. (32) Bedrijfsuitgaven: 1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 f 890 600 2. Standplaatstoelagen 6 800 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 11 500 4. Verdere bedrijfsuitgaven 6 124 800	7 033 700
	j.	Kapitaalsuitgaven	418 000
	k.	Poelau Laoetsteenkolentginning (33). Bedrijfsuitgaven: 1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 f 266 930 2. Standplaatstoelagen Memorie. 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 5 700 4. Verdere bedrijfsuitgaven 1 599 800	1 872 430
	l.	Kapitaalsuitgaven	167 000
	m.	Boekit-Asamsteenkolentginning (34). Bedrijfsuitgaven: 1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 f 380 200 2. Standplaatstoelagen 17 000 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 10 800 4. Verdere bedrijfsuitgaven 6 206 510	6 614 510
	n.	Kapitaalsuitgaven	843 500
811	a.	Zout. Bedrijfsuitgaven: 1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 f 1 074 050 2. Standplaatstoelagen 21 820 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 12 400 4. Verdere bedrijfsuitgaven 5 446 780	6 555 050
	b.	Kapitaalsuitgaven	321 500
			39 287 770
			(35) f 6 876 550

Voegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
			Kosten regeeringstelegrammen f 1 500
			Andere uitgaven in het belang der artesische put- boringen, benevens werkgelden voor atelier en magazijn 147 000
167 250	f 5 650		
9 500		f 1 480	
2 500		1 400	
852 100		78 700	
			f 152 900
Memorie.			(30) Zie gedrukt stuk No. 10.
			(31) Zie gedrukt stuk No. 11.
			(32) Zie gedrukt stuk No. 12.
1 459 875	44 575		(33) Zie gedrukt stuk No. 13.
36 000		6 610	
27 000		9 000	
15 421 500	355 200		(34) Zie gedrukt stuk No. 14.
1 205 000		31 000	(35) Zie gedrukt stuk No. 15.
916 500		25 900	
6 800			
14 300		2 800	
5 095 000	1 029 800		
450 000		32 000	
264 350	2 580		
Memorie.			
10 500		4 800	
1 546 400	53 400		
156 000	11 000		
379 200	1 000		
21 000		4 000	
11 600		800	
6 313 000		106 490	
1 049 200		205 700	
889 390	184 660		
18 615	3 205		
19 195		6 795	
5 497 600		50 820	
913 500		592 000	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
812	a.	Post, telegraaf- en telefoondienst. Bedrijfsuitgaven: 1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 f 16 821 200 2. Standplaatstoelagen 736 800 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 350 000 4. Verdere bedrijfsuitgaven 5 984 510	f 23 892 510
	b.	Kapitaalsuitgaven	2 968 000
813		Staatsspoor- en tramwegen alsmede automobiel-diensten.	(36) 26 860 51
	a.	Bedrijfsuitgaven: 1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 f 26 457 300 2. Standplaatstoelagen 1 052 500 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 75 240 4. Verdere bedrijfsuitgaven 25 580 790	53 165 830
	b.	Kapitaalsuitgaven: 1. Bezoldigingen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Stbl. 1928 No. 188 f 1 236 000 2. Standplaatstoelagen 61 000 3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 2 500 4. Verdere kapitaalsuitgaven 9 603 000	10 902 500
—		Voorziening in transportmiddelen ten behoeve van de ontwikkeling der kolonisatie in Zuid-Sumatra ...	(37) 64 068 330
814		Waarborg van een credietovereenkomst tusschen een Bankinstelling en de „Coöperatieve Winkelvereeniging Sumatra-Staatsspoor-Personeel”	Vervalt
815		Deelneming voor de helft tot een maximum van f 50 000 'sjaars in de door de Gemeente Batavia te verleenen garantie aan de te stichten nieuwe verkeersonderneming aldaar	Memorie.
—		Aankoop van grond en verstrekking van bouwvoor-schotten ten behoeve van de totstandkoming van eene vrijliggende spoorverbinding met een spoor-wijdte van 1.067 m. van Socrakarta naar Jogjakarta.	Vervalt
816	a.	Uitgaven voor luchtlijnen. Subsidie aan de Nederlandsch-Indische Luchtvaart Maatschappij	f 1 000 000
	b.	Buitengewone uitgaven	(38) *) 100 000
	c.	Verdere gewone uitgaven	(39) 45 000
817		Verrekening met het Departement der B. O. W. voor onderhoud en herstelling van kantoorgebouwen voor zoover niet begrepen onder de uitgaven der diensten en bedrijven met commercieele boekhouding (Departement, dienst van het toezicht op de Spoor- en tram-wegen en dienst van den Mijnbouw)	1 145 000
818		Verrekening met het Departement van Oorlog van het aandeel in de uitgaven ten behoeve van de algemeene pakhuizen, voor zoover deze uitgaven niet recht-streeks verrekend worden met de onder het Departement ressorteerende diensten en bedrijven	9 200
			29 400

*) Nieuwe maatregel.

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			(36) Zie gedrukt stuk No. 16.
15 777 580	<i>f</i> 1 043 620		(37) Zie gedrukt stuk No. 17.
600 000	136 800		
1 000 000		<i>f</i> 650 000	(38) Zie Memorie van Toelichting.
5 877 120	107 390		
4 405 500		1 437 500	(39) Deze post is <i>f</i> 20 000 hooger geraamd dan voor 1930, in verband met de hogere kosten voor onderhoud van een grooter aantal gebouwen en burgerlijke landingsterreinen. Tevens zijn, tengevolge van de uitbreiding van de luchtroutes de kosten voor verkeerstelegrammen e.d. gestegen.
27 423 000		965 700	
1 119 000		66 500	
119 700		44 460	
24 170 700	1 410 090		
1 536 975		300 975	
76 450		15 450	
4 000		1 500	
11 135 000		1 532 000	
Memorie.		Memorie.	
Memorie.			
Memorie.			
Memorie.		Memorie.	
1 000 000			
400 000		300 000	
25 000	20 000		
8 000	1 200		
29 400			

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
819		Kosten van vervoer van goederen in Indië, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks verrekend worden met de onder het Departement ressorteerende diensten en bedrijven	(40) f 38 00
820		Vergoeding ten bate van militaire en burgerlijke ziekeninrichtingen van verpleeg- en begrafenis-kosten	(40) 117 50
—		Verrekening met het Departement van Onderwijs en Eeredienst wegens verstrekking van geneesmiddelen aan landsdienaren, die op vrije geneeskundige behandeling aanspraak kunnen maken	Vervalt
821		Tegemoetkomingen in de kosten van geneeskundige behandeling, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks ten laste van de onder het Departement ressorteerende diensten en bedrijven worden gebracht	Memorie.
822		Gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/1928 voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks ten laste van de onder het Departement ressorteerende diensten en bedrijven worden gebracht	(41) Memorie
823		Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten ...	1 500 00
824		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (Onvoorzienne uitgaven)	15 000
825		Andere onvoorzienne uitgaven	5 000
		Totaal van afdeling VIII	(42) f 143 516 745

Toegestaan voor 1930	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			(40) Geraamd aan de hand van de uitkomsten.
30 800	<i>f</i> 7 200		(41) Thans „memorie” geraamd, zie de algemeene opmerkingen in de Memorie van Toelichting op de Ie begrootingsafdeeling (ondw. 1, Afd. I, st. 5, blz. 1).
100 000	17 500		(42) Waarvan gewone uitgaven <i>f</i> 125 611 745 Buitengewone uitgaven 17 905 000
Memorie.		Memorie.	Het eindeijfer dezer afdeeling bij de wet van (Nederl. Staatsblad No. ... Indisch Staatsblad No.) vastgesteld op <i>f</i> 143 870 930 zal bij aanneming der Ie aanvullende begrooting voor 1930 (gedr. st. St. Gen.) verhoogd worden met 2 295 000
Memorie.			<i>f</i> 146 165 930
200		<i>f</i> 200	
1 500 000			
50 000		35 000	
10 000		5 000	
146 165 930	<i>f</i> 4 741 675	<i>f</i> 7 390 860	
	Minder.	<i>f</i> 2 649 185	

Post.	Onderdeel.	1931.	1930.	1931 is	
				Meer.	Minder.
AFDEELING VIII.					
Departement van Gouvernementsbedrijven.					
HOOFDSTUK III — MIDDELEN IN NEDERLAND.					
801	Aandeel in de winst van de Naamlooze Venootschap „Gemeenschappelijke Mijnbouw Maatschappij Billiton”	(1) 6 000 000	7 500 000		1 500 000
802	Aandeel in de winst van de Naamlooze Venootschap Nederlandsch-Indische Aardolie Maatschappij	(2) Memorie	300 000		300 000
803	Aandeel in de winst van den bij de Nederlandsch-Indische Spoorweg-maatschappij in bedrijf zijnden spoorweg Semarang—Vorstenlanden	(3) 1 000 000	1 200 000		200 000
804	Aandeel van het Land in de bedrijfswinst van de Nederlandsch-Indische Waterkracht Exploitatie Maatschappij	180 000	180 000		
805	Landsdrukkerij	Memorie	Memorie		
806	Goud- en zilvermijnen in Benkoelen	Memorie	Memorie		
807	Tin	Memorie	Memorie		
808	Steenkolen:				
a.	Oembilinsteenkolenontginning	Memorie	Memorie		
b.	Poelau Laoetsteenkolentginning	Memorie	Memorie		
c.	Boekit-Asamsteenkolentginning	Memorie	Memorie		
809	Zout	Memorie	Memorie		
810	Post-, telegraaf- en telefoondienst	(4) 25 000	Memorie	25 000	
811	Staatsspoor- en tramwegen	Memorie	Memorie		
812	Andere ontvangsten	(5) 25 000	5 000	20 000	
		7 230 000	9 185 000	45 000	2 000 000
					1 955 000

(1) De raming is verlaagd met f 1 500 000 in verband met de daling van de tinprijzen.

(2) Geraamd door den Minister van Koloniën.

(3) In verband met de thans bekende gegevens moest de raming f 200 000 lager gesteld worden dan in 1930.

(4) Zie gedrukt stuk No. 16.

(5) Geraamd aan de hand van de uitkomsten der laatste jaren.

Post.	Onderdeel	1931.	1930	1931 is	
				Meer.	Minder.
	AFDEELING VIII.				
	Departement van Gouvernementsbedrijven.				
	HOOFDSTUK IV — MIDDELEN IN INDIË.				
801	Postspaarbank: teruggaaf door de postspaarbank van de te haren behoefte gedane uitgaven en verrekening van de door die instelling verschuldigde vergoedingen voor zoover niet elders omschreven	(1) 446 750	335 550	111 200	
802	Dienst voor waterkracht en electriciteit:				
a.	inkomsten uit het stroomleveringsbedrijf in West-Java	(2) 3 110 000	2 569 000	541 000	
b.	andere ontvangsten idem	(2) 10 000	11 000		1 000
c.	inkomsten uit het stroomleveringsbedrijf in Madioen	(3) 132 000	92 500	39 500	
d.	andere ontvangsten idem	(2) 3 000		3 000	
e.	ontvangsten van den algemeenen beheersdienst aan eijns voor verleende waterkracht-vergunningen	(3) 55 000	40 000	15 000	
f.	andere ontvangsten van den algemeenen beheersdienst	(4) 18 000	25 000		7 000
803	Aandeel van het Land in de bedrijfswinst van de lijn Cheribon—Kadipaten van de Semarang—Cheribon Stoomtram Maatschappij ...	65 000	65 000		
804	Landsdrukkerij: (5)				
a.	afgeleverd druk- en bindwerk	1 800 000	1 665 000	135 000	
b.	Javasche courant en andere periodieken ...	150 000	150 000		
c.	andere ontvangsten	2 000	2 000		
805	Dienst van den Mijnbouw:				
	Mijnverordeningen:				
a.	vast recht en eijns van mijnconcessiën en van vergunningen tot mijnbouwkundige opsporingen, alsmede retributiën van andere vergunningen tot het winnen van gesteenten, grondsoorten enz.	(6) 8 032 000	6 455 000	1 577 000	
b.	Opsporingsdienst: ontvangsten van den opsporingsdienst	(7) 30 000	16 000	14 000	
	Grondpeilwezen:				
c.	vergoeding van door het grondpeilwezen verrichte diensten	(8) 350 000	325 000	25 000	
d.	Andere ontvangsten van den dienst van den Mijnbouw	(9) 10 000	16 000		6 000
806	Goud- en zilvermijnen in Benkoelen: (10)				
a.	opbrengst van het erts	1 274 000	1 440 000		166 000
b.	opbrengst van aan derden geleverde elektrische energie	52 000	52 000		
c.	huishuur van dienstwoningen	12 000	12 000		
d.	premie geneeskundige behandeling	1 400	1 400		
e.	andere ontvangsten	8 600	8 600		
807	Tin: (11)				
a.	opbrengst van den verkoop van tin	43 000 000	45 750 000		2 750 000
—	extra-opbrengst van den verkoop van tin ...	vervalt.	3 250 000		3 250 000
b.	verstrekking van rijst aan de mijnwerkers.	120 000	120 000		
c.	verstrekking van gereedschappen enz. aan de mijnwerkers	12 000	12 000		
d.	huishuur van dienstwoningen	70 000	70 000		
e.	premie geneeskundige behandeling	3 000	4 000		()
f.	stroomlevering	120 000	100 000	20 000	
g.	andere ontvangsten	300 000	300 000		

Post.	Onderdeel	1931.	1930.	1931 is	
				Meer.	Minder.
808	Steenkolen:				
	Oembilinsteenkolenontginning: (12)				
	a. afgeleverde kolen	7 950 000	6 900 000	1 050 000	
	b. afgeleverde brandlei	42 000	50 000		8 000
	c. huishuur van dienstwoningen	45 000	45 000		
	d. premie geneeskundige behandeling	5 000	5 000		
	e. opbrengst van geleverde elektrische energie.	155 000	120 000	35 000	
	f. andere ontvangsten	145 000	170 000		25 000
	Poelau Laoetsteenkolentginning: (13)				
	g. afgeleverde kolen	2 330 000	2 174 000	156 000	
	h. huishuur van dienstwoningen	18 000	20 000		2 000
	i. premie geneeskundige behandeling	2 000	2 000		
	j. stroomlevering	22 000	25 000		3 000
	k. andere ontvangsten	33 000	33 000		
	Boekit-Asamsteenkolentginning: (14)				
	l. afgeleverde kolen	5 870 000	5 795 000	75 000	
	m. afgeleverde briketten	1 605 000	2 035 000		430 000
	n. huishuur van dienstwoningen	22 000	18 000	4 000	
	o. premie geneeskundige behandeling	2 000	2 000		
	p. stroomlevering	18 000	8 000	10 000	
	q. andere ontvangsten	72 000	67 000	5 000	
809	Zout: (15)				
	a. opbrengst van los- en briketzout	15 766 900	15 163 400	603 500	
	b. overtochtskosten en vrachten	156 000	75 000	81 000	
	c. huishuur van dienstwoningen	31 400	29 000	2 400	
	d. andere ontvangsten	100 000	75 500	24 500	
810	Post-, telegraaf- en telefoondienst: (16)				
	a. brieven- en pakketpost:				
	verkoop van postwaarden	11 600 000	10 800 000	800 000	
	bijdrage van het Departement van Financien en van het Departement der Burgerlijke Openbare Werken in de kosten van het personeel	870 000	870 000		
	idem van de Postspaarbank	58 000	51 000	7 000	
	vergoeding wegens vrijdom van briefport van de Postspaarbank	19 000	18 000	1 000	
	andere ontvangsten	450 000	450 000		
	b. telegrafie:				
	opbrengst van binnenlandsche telegrammen.				
	idem van radiotelegrammen	7 280 000	7 004 500	275 500	
	aandeel in de buitenlandsche telegrammen.				
	binnenlandsche regeeringstelegrammen	880 000	850 000	30 000	
	vergoeding door het Departement van Binnenlandsch Bestuur voor onderhoud van bestuurstelefoonlijnen en bijdrage in de exploitatiekosten van telegraafverbindingen	276 000	278 000		2 000
	bijdrage door het Departement van Binnenlandsch Bestuur wegens het exploitatie tekort der radiostations Rengat en Tembilahan	15 000	15 000		
	vergoeding door het Departement van Binnenlandsch Bestuur voor de inrichting, het onderhoud en de exploitatie der radiostations voor bestuursdoeleinden in de buitengewesten	129 200	192 300		63 100
	bijdrage van het Departement van Financien van de opbrengst van het hoogere zegelrecht van de bewijzen van registratie van radio-vergunningen in verband met de oprichting van omroepstations	Memorie	Memorie		
	andere ontvangsten	13 000	13 000		
	c. telefonie:				
	abonnementen telefoon				
	opbrengst telefoongesprekken	13 500 000	12 000 000	1 500 000	
	vergoeding aanlegkosten telefoon				
	opbrengst radio-telefonie Holland-Indië	120 000	100 000	20 000	
	andere ontvangsten	125 000	125 000		
	d. andere ontvangsten van den P. T. T.-dienst.	75 000	75 000		

Post.	Onderdeel.	1931.	1930	1930 is	
				Meer.	Minder
811	Staatsspoor- en tramwegen, alsmede automobieldiensten: (17)				
a.	Staatsspoorwegen op Java	71 810 000	73 840 000		2 030 000
—	Hotelbedrijf	vervalt.	425 000		425 000
b.	Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust.	4 120 000	4 165 000		45 000
c.	Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen	5 725 000	5 905 000		180 000
d.	Atjehtram	2 500 000	2 440 000	60 000	
—	Tramlijnen in Zuid-West-Celebes		125 000		125 000
e.	Andere ontvangsten	710 000	400 000	310 000	
812	Vergoeding van de N.I.S. voor aankoop van grond en verstrekking van bouwvoorschotten ten behoeve van de totstandkoming van eene vrijliggende spoorverbinding met een spoorwijdte van 1,067 m van Soerakarta naar Jogjakarta	(19) 275 000	(19) 275 000		
813	Inkomsten uit luchtlijnen	30 000	30 000		
814	Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	1 500 000	1 500 000		
815	Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeg- en begrafenis-kosten	30 000	30 000		
816	Verkoop van bruikbare goederen (18)	1 000	1 000		
817	Verkoop van onbruikbare en overtollige goederen (18)	1 000	1 000		
818	Andere ontvangsten (18)	3 000	3 000		
		215 692 250	217 680 750	7 530 600	9 519 100
		(19)	(19)	(19)	1 988 500

(1) Zie de toelichtingen bij de posten 801 van Hoofdstuk I (Uitgaven in Nederland) en 804 en 805 van Hoofdstuk II (Uitgaven in Indië) en gedrukt stuk No. 18.

(2) Zie gedrukt stuk No. 8.

(3) De raming is verhoogd met f 15 000 in verband met de te verwachten toename van het aantal vergunningen.

(4) De raming is verlaagd met f 7 000 in verband met de verwachtingen.

(5) Zie gedrukt stuk No. 9.

(6) De raming is verhoogd met f 1 577 000 tengevolge van verwachte hogere cijnsopbrengst door hogere olieproductie alsmede van hogere opbrengst van vastrecht in verband met 5^a contracten.

(7) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over de laatste drie jaren.

(8) In verband met te verwachten uitbreiding van het aantal te verrichten boringen kan de raming met f 25 000 worden verhoogd.

(9) De raming is verlaagd met f 6 000 aan de hand van de uitkomsten.

(10) Zie gedrukt stuk No. 10.

(11) Zie gedrukt stuk No. 11.

(12) Zie gedrukt stuk No. 12.

(13) Zie gedrukt stuk No. 13.

(14) Zie gedrukt stuk No. 14.

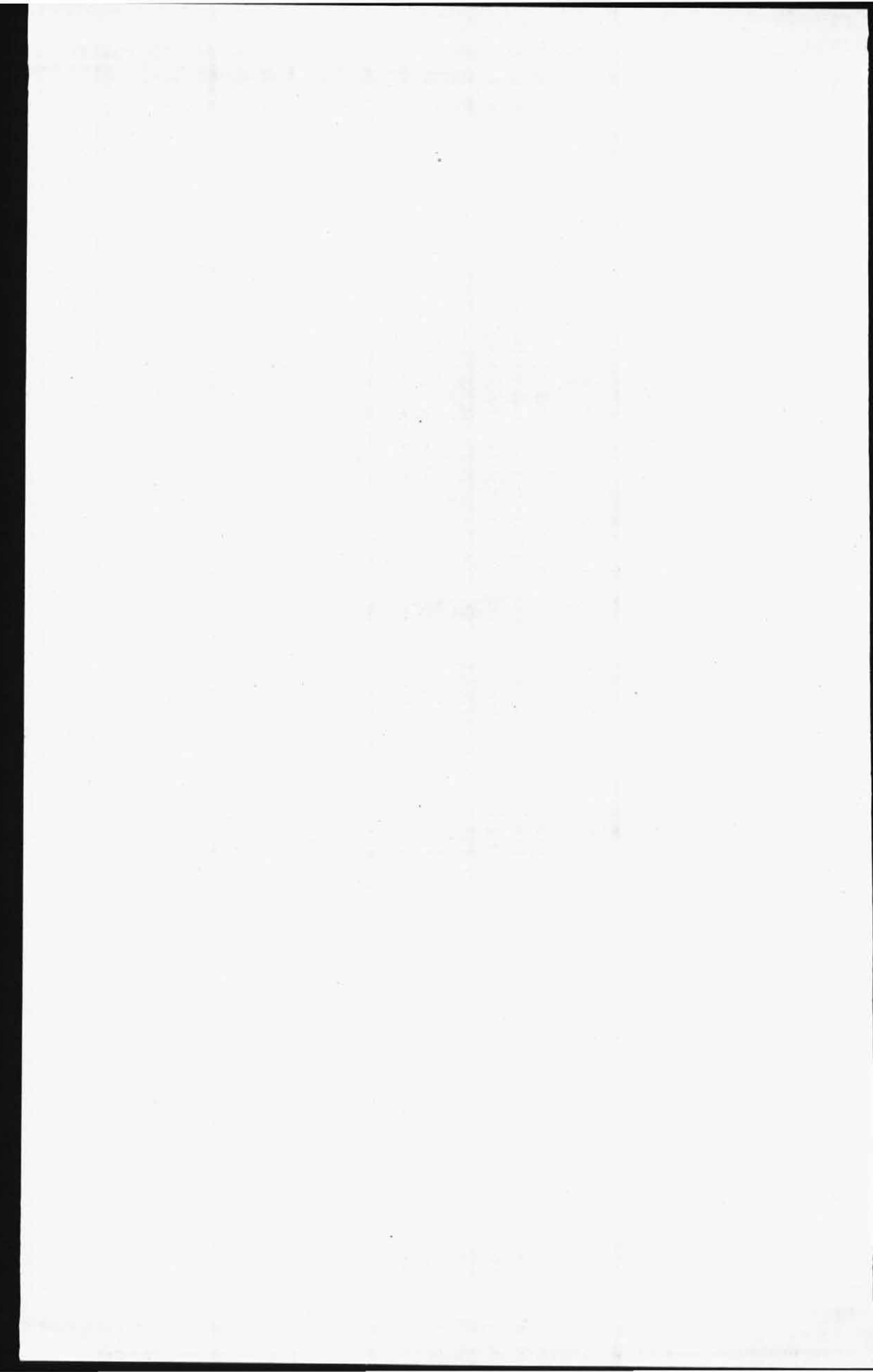
(15) Zie gedrukt stuk No. 15.

(16) Zie gedrukt stuk No. 16.

(17) Zie gedrukt stuk No. 17.

(18) Voor zoover niet begrepen onder het middel „andere ontvangsten” der onderscheidene diensten en bedrijven.

(19) Hiervan komt een bedrag van f 50 000 ten bate van den buitengewonen dienst.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. VIII — STUK 5.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

AFDEELING VIII.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

HOOFDSTUK II.

(UITGAVEN IN INDIË).

Post 801. Personeel van het Departement.

Onderdeel *a*. Bezoldigingen en toelage voor ambtskosten van den Directeur, verdere ambtenaren en het minder personeel.

Voor 1931 is gerekend op uitbreiding van de personeelsformatie van het Departement met een commies, aan wien werkzaamheden den huishoudelijken dienst betreffende, zullen worden opgedragen. De kosten bedragen gemiddeld *f* 3 000 aan salaris en *f* 240 aan standplaatstoelage.

Voor acht maanden van 1931 moet worden gerekend op *f* 2 000 aan bezoldiging en *f* 160 aan standplaatstoelage, waartegenover de post kantoorkosten, waaruit het salaris van den thans met die werkzaamheden belasten persoon wordt betaald, met *f* 2 000 kan worden verminderd.

Voor 1931 is verder gerekend op de instelling van de betrekking van „Hoofd van het bureau voor burgerlijke luchtvaart”, te bezoldigen volgens schaal C 20 kolom IV van de B. B. L. 1925/28, zoomede op de betrekking van „Technisch ambtenaar” bij dat bureau, te bezoldigen volgens schaal B 12 kolom IV/V. Het burgerlijk luchtverkeer heeft zich in de twee jaren, welke sedert de instelling daarvan zijn verstreken, gunstig ontwikkeld en verwacht mag worden, dat het in de naaste toekomst een steeds grotere plaats in het snelverkeer zal innemen. In verband hiermede kan thans tot vastere organisatie van het bureau voor burgerlijke luchtvaart worden overgegaan. De aan de aanstelling van vorenbedoeld Hoofd en van één technisch ambtenaar verbonden kosten kunnen worden gesteld op gemiddeld *f* 20 700 (*f* 13 200 + *f* 7 500) 's jaars aan salaris en *f* 960 's jaars aan standplaatstoelagen. In 1931 is noodig onderscheidenlijk *f* 17 400 (*f* 10 800 + *f* 6 600) en *f* 480, waartegenover de tot dusver uitgetrokken globale post van *f* 20 000 voor de afdeling voor burgerlijke luchtvaart komt te vervallen. Beide functionarissen zijn thans reeds op tijdelijken voet in dienst. De verdere personeelsbezetting van het bureau, kan zooals tot dusver is geschied worden gevonden uit de voor het Departement toegestane personeelsformatie en fondsen.

Ten slotte is de personeelsformatie nog verminderd met 2 referendarissen, waartegenover het aantal kantoorhoofden met 1 moest worden uitgebreid.

De uitgaven voor het Verkoopkantoor van 's Lands Mijnbouwproducten zijn *f* 10 700 lager geraamd dan in 1930. Door mutatie in de functie van hoofd van het kantoor kan de daarvoor uitgetrokken bezoldiging met *f* 4 800 worden

verminderd. De formatie is verminderd met één commies, terwijl voor hulppersoneel en standplaatstoelage minder kan worden uitgetrokken. Daarentegen moesten de verdere uitgaven met *f* 2 750 worden verhoogd. Voorts is de aftrekpost voor onvoorziene personeelmutaties verhoogd met *f* 1 000.

De titel van onderhoofd is gewijzigd in die van procuratiehouder.

Onderdeel b. Standplaatstoelagen.

Hierbij is rekening gehouden met de afvoering van standplaatstoelage voor bezoldigingen boven *f* 1 000 per maand.

Post 804. Personeel van de Postspaarbank.

De raming is verhoogd met *f* 79 000 voor bezoldigingen als gevolg van regelmatige weddeverhoogingen, mutaties en voornamelijk van de personeelsuitbreiding, welke hieronder wordt toegelicht.

a. Bezoldigingen.

Op 1 September 1928 werd te Makassar bij wijze van proef een Agentschap der Postspaarbank geopend, onder contrôle van de directie te Weltevreden belast met de administratie in haar vollen omvang van de spaarrekeningen der inleggers, in het ressort van het Agentschap woneend, en met het toezicht op de dienstuitoefening op de in dat ressort gelegen postkantoren en hulppostkantoren; zulks teneinde een nauwer contact te scheppen tusschen inleggers en postkantoren eenerzijds, en de instelling anderzijds; voorts ter betere ontwikkeling van den spaarzin.

De ervaring met dit Agentschap opgedaan, heeft ook praktisch de wenschelijkheid van decentralisatie van den dienst aangetoond.

De verwachting, dat de dienst zoowel voor de inleggers als voor de instelling in het ressort van het Agentschap vlotter zou verlopen, vergeleken bij de vroeger bestaande organisatie — algeheele centralisatie te Weltevreden — is bewaarheid; de inleggers vonden baat bij de snellere afdoening hunner aangelegenheden; de Postspaarbank bij de vluggere contrôle, welke op de dienstuitoefening op de postkantoren en hulppostkantoren gelegen in het ressort van het Agentschap mogelijk werd en tevens bij den snelleren gang der Administratie.

Bovendien is gebleken, dat men door een Agentschap tot een juiste propaganda voor het sparen in staat is, omdat men nu dadelijk contact heeft met het gebied, waar men werkt.

Waar decentralisatie van de Postspaarbank in een uitgestrekt eilandenrijk als Indië — ook met het oog op de intensivering van haren arbeid — onafwijsbaar is te achten, en de daaraan verbonden meerdere uitgaven door de instelling zelve kunnen worden gedragen, terwijl het voor de oprichting der Agentschappen te verrichten werk toeneemt met het aantal inleggers, dat jaarlijks stijgt, is het raadzaam om thans, nu de proef met het Agentschap Makassar is geslaagd, definitief tot decentralisatie te besluiten en wel door oprichting naast het evengenoemde, van 3 andere Agentschappen, welke administratie gevoerd zal worden te Soerabaja, Weltevreden en een nader te bepalen plaats op Sumatra.

Het Agentschap Makassar behoudt zijn tegenwoordig in de practijk juist gebleken ressort nl. Celebes en de ten Oosten daarvan gelegen eilanden en Oost-Flores met de eilanden beoosten daarvan; het ressort van het Agentschap Soerabaja zal omvatten de provincie Oost-Java en de residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, zoomede Bali, Lombok, Soemba, Soembawa en West-Flores; het res-

sort van het Agentschap Sumatra heeft men zich gedacht te zullen bestaan uit het eiland Sumatra en de omliggende kleinere eilanden, wellicht ook Bangka en Billiton; terwijl het Agentschap Weltevreden zich het overschietend deel van Indië zou zien toegewezen, zijnde dus de provincies West- en Midden-Java en de gouvernementen Djokjakarta en Soerakarta; zoomede de residentie Westerafdeeling van Borneo.

Ten einde de verdere doorvoering van de decentralisatie met de vereischte geleidelijkheid te doen verlopen, moet voor 1931 worden volstaan met de oprichting van één nieuw Agentschap.

Als plaats van vestiging van dit nieuwe agentschap komt Soerabaja het meest in aanmerking, in verband met het aantal spaarders dat in het gebied van dat agentschap woonachtig is, alsmede met het oog op het voordeel, dat gelegen is in een geografische aansluiting van dit ressort bij dat van het reeds bestaande agentschap Makassar.

Gerekend is op de oprichting van het agentschap per 1 Januari 1931, met het oog op de periode der jaarlijksche afsluiting der rekeningen-courant. Artikel 105 der Indische Staatsregeling zal hier dus t.z.t. toepassing moeten vinden.

De aan de oprichting van het agentschap voor 1931 verbonden uitgaven zijn hieronder gespecificeerd opgegeven en toegelicht.

a. Personeele uitgaven.

Te rekenen is op de volgende formatie:

1 agent	C 14 V	<i>f</i> 10 800
1 procuratiehouder	C 14 IV	9 000
1 stafemployé	C 14 I/II/III	6 000
1 boekhouder	B 15 II	4 200
3 adjunct-boekhouders	B 15 I	9 000
1 commies	B 9 III	2 700
3 adjunct-commiezen	B 9 IIa	5 220

f 46 920

Voor hulppersoneel is een bedrag uit te trekken van *f* 37 308. Voor standplaatstoelagen is te rekenen op een totaal bedrag van *f* 5 174.

Nu tot de verdere doorvoering der decentralisatie is besloten en daarmee gepaard zal moeten gaan een geleidelijke uitbreiding van het stafpersoneel, dat tussehen Hoofdkantoor en agentschappen gemakkelijk moet kunnen rouleeren en een aaneensluitend geheel moet vormen ligt het voor de hand dit personeel onder te brengen in één en dezelfde schaal der B. B. L. Thans is dit over 2 schalen verdeeld; in C 14 zijn ondergebracht de staf-employé's (kolommen I t/m III) en de procuratiehouders (kolommen III en IV); in C 18 (kolom IV) de agent te Makassar. Handhaving van dezen toestand zou moeilijkheden opleveren ten aanzien van de recruteering van de bekleeders der betrekking van agent uit de procuratiehouders, waaruit zij toch bij voorkeur zullen worden gekozen. Het is daarom wenschelijk al deze drie betrekkingen in de C 14 schaal onder te brengen en wel die van staf-employé — zooals nu — te laten in de kolommen I t/m III, die van procuratiehouder in kolom IV (1) en die van agent in kolom V.

Aan geen der beide wijzigingen zijn hogere kosten verbonden.

(1) Kolom III wordt overbodig, omdat daarin nu alleen zijn ondergebracht de personen, die nog niet geslaagd zijn in het 1e gedeelte van het groot-notaris-examen en dezen voortaan in den rang van staf-employé zullen plaats nemen.

Tegenover de bovenvermelde personeele uitgaven, welke voor de opening van het agentschap Soerabaja noodig zijn, kunnen lagere personeelsuitgaven voor het Hoofdkantoor te Weltevreden als uitvloeisel van de doorvoering der decentralisatie gesteld worden. Het is n.l. mogelijk om het aantal boekhouders te kl. van twee tot één terug te brengen, hetgeen ten opzichte van 1930 voor 1931 een besparing geeft van *f* 4 550 aan bezoldiging en *f* 455 aan standplaatstoelage.

Voor hulppersoneel bij het Hoofdkantoor kan met een bedrag van *f* 114 905 aan bezoldigingen en van *f* 8 084 aan standplaatstoelagen worden volstaan, mitsdien lagere bedragen van resp. rond *f* 13 535 en *f* 1 400 dan voor 1930.

De doorvoering der decentralisatie brengt dus wat de personeelskosten betreft voor 1931 een uitgaaf mede van $f\ 46\ 920 + f\ 37\ 308 - f\ 4\ 550 - f\ 13\ 535 = f\ 66\ 143$ aan bezoldigingen en $f\ 5\ 174 - f\ 455 - f\ 1\ 400 = f\ 3\ 319$ aan standplaatstoelagen of in totaal rond *f* 69 460.

De gemiddelde jaarlijksche uitgaven kunnen worden gesteld op *f* 65 733 aan bezoldigingen en *f* 5 905 aan standplaatstoelagen.

b. Verdere uitgaven.

Te rekenen is voor meubilair op *f* 500, voor onderhoud, verzekering enz. van de lokalen op *f* 600 en voor huishuur, telefoon, electrisch licht, enz. op *f* 7 800.

c. Oprichtingskosten ad *f* 20 500 bestaande in uitgaven wegens overwerk t.b.v. de overschrijving der spaarboekjes enz., reiskosten voor de voorbereiding en inrichting van het agentschap; kosten van overplaatsing van hulppersoneel van het Hoofdkantoor naar het nieuwe agentschap; inrichting van een huurhuis tot kantoor en kantoorinventaris.

De opening van het agentschap Soerabaja brengt dus voor 1931 in totaal een hogere uitgaaf mede van $f\ 66\ 143 + f\ 8\ 900 + f\ 20\ 500 = f\ 95\ 543$. Deze uitgaaf kan ruimschoots worden bestreden uit het ook in 1931 te verwachten batig saldo van de Postspaarbank, dat over 1929 op rond *f* 270 000 (gelijk aan dat over 1928) wordt geraamd.

Nu zal worden overgegaan tot bovenvermelde reorganisatie van de Postspaarbank, die ook de volle instemming van den Raad van Toezicht heeft, zal — mede naar het oordeel van dat College — ook de bezoldigingsregeling van den onderdirecteur een kleine wijziging dienen te ondergaan, ter verkrijging van een meer juiste geldelijke waardeering ten opzichte van de vorengenoemde functionarissen. Die wijziging bestaat hierin, dat de betrekking wordt overgebracht van schaal C 18 kolommen IV/V naar C 18 kolom V, waardoor met behoud van de maximumbezoldiging een bezoldigingsregeling wordt verkregen, welke meer in overeenstemming is met de belangrijkheid van het ambt.

De aan den maatregel verbonden jaarlijksche kosten bedragen gemiddeld *f* 600, terwijl hij voor 1931 geen hogere uitgaaf vordert, daar de in dienst zijnde functionaris volgens de bestaande regeling dan reeds voor bezoldiging volgens kolom V in aanmerking komt.

Ten slotte is voor het agentschap te Makassar gerekend op uitbreiding van de formatie met een procuratiehouder in schaal C 14 IV, in verband met de toename van het verkeer en ter verschaffing van de zoo noodzakelijke bewegingsvrijheid aan den Agent.

De gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen deswege

f 9 900 aan bezoldiging en *f* 600 aan standplaatstoelage; voor 1931 is te rekenen op een bedrag van *f* 6 000 aan bezoldiging en *f* 400 aan standplaatstoelage.

Voor hulppersoneel bij het agentschap Makassar zal om dezelfde reden *f* 8 049 noodig zijn, dat is *f* 949 meer aan bezoldiging en rond *f* 90 aan standplaatstoelage.

Tegenover het totaal van deze meerdere uitgaven staat een even groot totaal aan meerdere ontvangsten.

Post 806. Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.

Onderdeel *a*. Beheersuitgaven.

De beheersuitgaven worden in totaal geraamd op *f* 469 525, waarvan blijkens de betreffende toelichting aan het slot van noot 13 van stuk 2 onderscheidenlijk *f* 55 000 en *f* 90 000 ten laste der bedrijfs- en kapitaalsuitgaven zijn geraamd als aandeel in de kosten van den algemeenen beheersdienst.

Deze bedragen zijn elk naar verhouding van de voor bezoldigingen, standplaatstoelagen en verdere beheersuitgaven geraamde bedragen, over deze onderdeelen verdeeld.

De op genoemde posten der beheersuitgaven in mindering gebrachte sommen zijn toegevoegd aan de gelijknamige posten der bedrijfs- en kapitaalsuitgaven.

1. Bezoldigingen.

De raming is verhoogd met *f* 3 505, gedeeltelijk wegens verlaging van het aandeel, dat ten laste van de bedrijfs- en kapitaalsuitgaven wordt gebracht.

Voor het overige zijn de hoogere uitgaven in hoofdzaak een gevolg van regelmatige weddeverhoogingen.

In verband met de behoefte is voor de Electrotechnische afdeling 1 machinist of electriciën meer uitgetrokken, tegen vermindering met 1 teekenaar en kan de personeelsformatie van de Hydrotechnische afdeling met 1 (mantri)-teekenaar 2e klasse worden verminderd.

Voorts is de betrekking van Hoofd van de administratie, bezoldigd volgens schaal C 20 kolom III/IV der B.B.L. 1925/1928, teruggebracht tot kolom III, hetgeen mogelijk is door dezen functionaris deel te doel uitmaken van het corps Departementsambtenaren, waardoor voor hem kolom IV bereikbaar blijft.

Post 810. Dienst van den Mijnbouw.

Algemeene personeelsformatie.

De personeelsformatie van den Algemeenen Dienst van den Mijnbouw heeft ten opzichte van 1930 de volgende wijzigingen ondergaan.

Technisch personeel.

In verband met de vermindering van het aantal keuzebetrekkingen is de plaats van hoofdingenieur van W. en E., gedetacheerd bij de Bangkatinwinning, vervallen.

Het aantal ingenieurs 3e klasse is met 1 verminderd.

De drie voor 1930 uitgetrokken plaatsen voor agrogeoloog zijn thans overgebracht naar de VIe begrootingsafdeling (Landbouw, Nijverheid en Handel).

Het aantal voor 1931 bij den Dienst van den Mijnbouw uitgetrokken plaatsen voor personeel, bezoldigd volgens de kolommen I tot en met V van schaal B 12 der B. B. L. 1925/1928 bedraagt 261 tegen 258 in 1930.

De uitbreiding met 3 plaatsen voor opzichter (Ile kolom) geschiedt ten behoeve van de Bangkatinwinning.

De omstandigheid nl., dat thans reeds 98 van de op ultimo 1929 in bewerking zijnde 123 z.g. kleine mijnen, machinaal zijn uitgerust, maakt het noodzakelijk, dat een meer geregeld toezicht op die mijnen moet worden uitgeoefend, terwijl ook de noodzaak gebleken is van een strengere contrôle op de verzorging van het contractantenpersoneel in die mijnen. De verspreide ligging van die kleine mijnen is oorzaak, dat met het huidig in dienst zijnd personeel de zoo zeer gewenschte intensievere contrôle niet

tot stand kan worden gebracht. Daarom is het noodig de personeelsformatie van den Dienst van den Mijnbouw ten behoeve van de Bangkatinwinning uit te breiden met drie krachten in den rang van opzichter, bezoldigd volgens schaal B 12 kolom II der B. B. L. 1925/1928.

De uit dezen maatregel voortvloeiende meerdere kosten bedragen jaarlijks *f* 8 910 aan bezoldigingen, terwijl voor 1931 een bedrag van *f* 5 940 aan bezoldigingen meer noodig zal zijn.

Administratief personeel.

Een plaats voor commies (B 9 kolom III) werd omgezet in een plaats voor adjunct-commiesredacteur (B 9a kolom I), aangezien de noodzaak gebleken is voor redactiewerk te kunnen beschikken over personeel, dat een hogere opleiding heeft genoten dan dat, hetwelk slechts een lagere school op Westerschen grondslag heeft doorloopen.

Post 816. Uitgaven voor luchtlijnen.
Onderdeel b. Buitengewone uitgaven.

De beschikbare hangarruimte van de Koninklijke Nederlandsch-Indische Luchtvaart Maatschappij (KNILM) is thans reeds nauwelijks toereikend en bovendien onvoldoende ingericht voor het geregeld onderhouden en herstellen van vliegtuigen en motoren en het opslaan van reserve-deelen dier Maatschappij. Het is noodzakelijk, dat de KNILM de beschikking krijgt over eene reparatiewerkplaats, welke tevens gebruikt zal worden als magazijn waarvan de kosten in overleg met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken zijn geraamd op *f* 60 000.

De overige *f* 40 000 zullen noodig zijn voor den bouw van een of meer eenvoudige hangars en het aanleggen of verbeteren van bestaande noodlandingsterreinen op de luchtroute Soerabaia — Medan e.q. Soerabaia — Koepang.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 5A.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

NADERE BEANTWOORDING

VAN

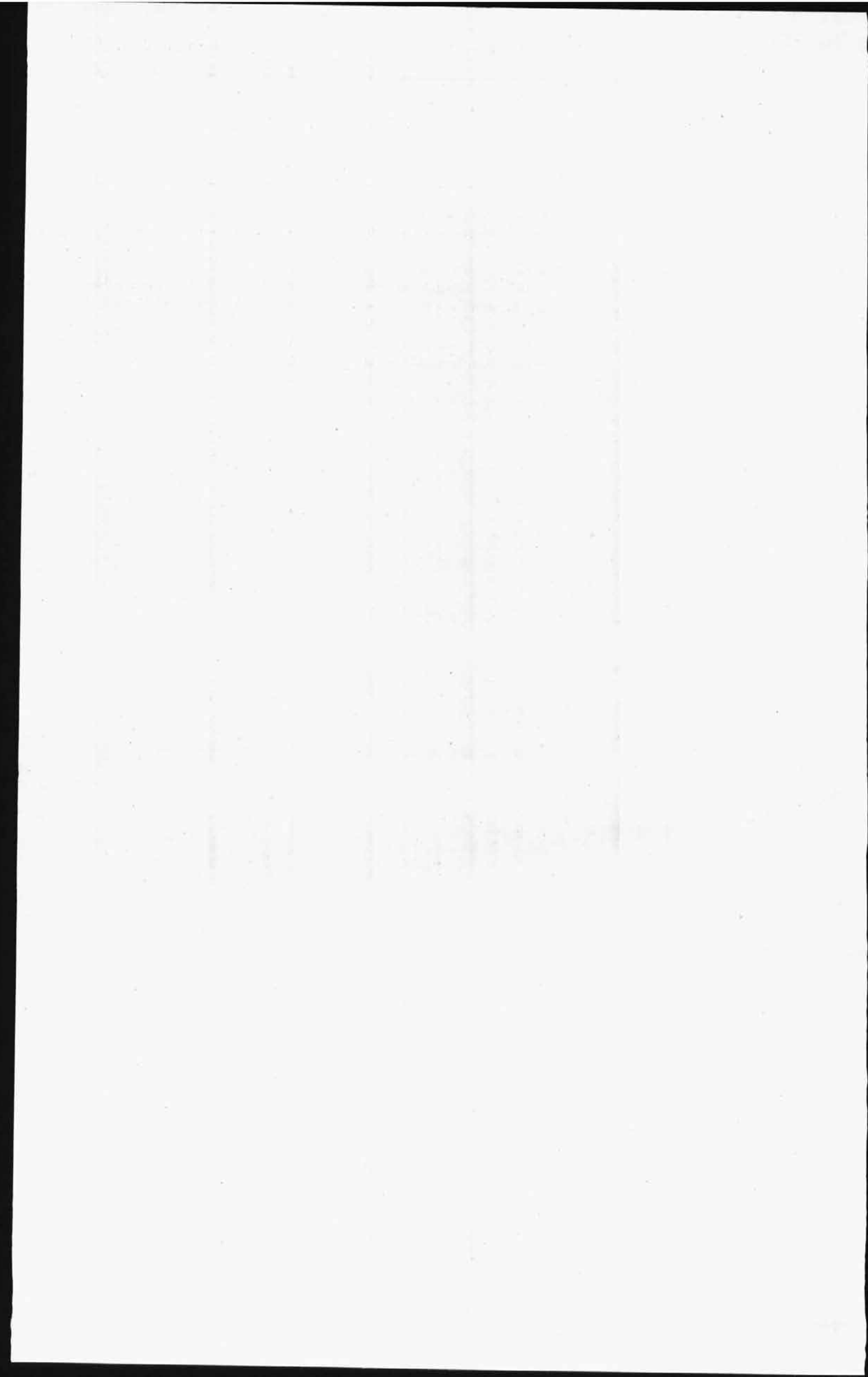
GESTELDE VRAGEN OF GEMAAKTE OPMERKINGEN.

O N D E R W E R P.	Zie gedrukte stu				
	Zitting.	Onder- werp	Afdee- ling.	Afdeulingsversla	
				Stuk.	Bladzij
Inzake de juistheid van de, in een artikel: „Proeven met vrije immigranten” in het Nieuws van den Dag, van 18 Juni 1929 genoemde misstanden bij de behandeling van z.g. vrije arbeiders bij de Bangkatinwinning.	1929/1930	1	II	9	15
	1929/1930	1	VIII	19	6

Rijksraad		Handelingen		NADERE BEANTWOORDING.
Memorie van Antwoord				
Stuk	Bladzijde.	Datum.	Bladzijde	
10	19			Geantwoord:
20	12			Nopens deze aangelegenheid zullen nadere inlichtingen worden verstrekt.
				Nadere beantwoording:
				<p>Bij de Bangkatinwinning wordt geen proef genomen met „vrije immigranten”, zooals het bewuste krantenartikel vermeldt, doch zijn bij wijze van proef op 1 Januari 1929, evenals bij de overige landsmijnbedrijven, maatregelen ingevoerd welke inhouden: een gedeeltelijke inkrimping en een gedeeltelijke opheffing der straf- en dwangbepalingen bij arbeidsovereenkomsten met werklieden. O.m. is bepaald, dat met contractanten, die meer dan 5 jaren onafgebroken als zoodanig het bedrijf hebben gediend, alleen werkovereenkomsten worden gesloten zonder poenale sanctie. Deze vrije overeenkomst is geheel gelijkgesteld aan het voormalige reëngagementscontract doch zonder de straf- en dwangbepalingen, terwijl er — voor de handhaving der orde en rust — eenige zeer lichte boetebepalingen in zijn opgenomen. De arbeiders, die in aansluiting op hun expireerend poenale-sanctie-reëngagements-contract deze vrije overeenkomst aangingen, waren niet in het bezit van een toelatingskaart en, aangezien men aanvankelijk meende, dat zij een zoodanige kaart ook niet behoefden, kregen zij een looppas geldig voor één jaar. Deze maatregel is n.l. genomen ter voorkoming, dat die arbeiders door de politie worden aangehouden onder verdenking gedroste contractanten te zijn of wel particulieren zonder toelatingskaart. Bij nader inzien kwam men evenwel tot de conclusie, dat art. 1 van Staatsblad 1917 No. 694 juncto Staatsblad 1924 No. 259 zoodanig moet worden geïnterpreteerd, dat de bepalingen van het Toelatingsbesluit wèl toepasselijk zijn op bedoelde vrije arbeiders. Op kosten van het bedrijf werden de betrokkenen toen van een toelatingskaart voorzien (de kosten bedragen per man f 1.50 zegelgeld), welke kaarten echter, nadat een duimafdruk der betrokkenen daarop was aangebracht, weder door het bedrijf werden ingenomen en voor hen bewaard, zulks teneinde te voorkomen, dat zij die kaart zullen verliezen. Op de hiervoren genoemde looppas werd voorts aangeteekend, dat de houder in het bezit is van een toelatingskaart met vermelding van de plaats, datum en het nummer van uitgiftè van die toelatingskaart. Deze gang van zaken verschilt dus in alle opzichten van dien, welke volgens het bewuste krantenartikel bij de Bangkatinwinning zou bestaan. Ten slotte behoeft nog eenige opheldering de mede in dat artikel voorkomende mededeeling, dat bij meergenoemd bedrijf het systeem zou worden gevolgd, dat elke taukeh de identiteitspapieren van zijn werklieden in bewaring neemt als borgtocht voor voorschotten enz. Het door den schrijver gebruikte woord „taukeh” duidt reeds aan, dat hier van eenige verwarring van begrip sprake is. Taukeh's zijn particulieren, eigenaars van pepertuinen e.d., van wie het inderdaad bekend is, dat zij bedoeld systeem toepassen. Daartegen kan het Civiel-Bestuur echter niet optreden, omdat zulks bij de wet niet is verboden.</p>

ONDERWERP.	Zie gedrukte stuk				
	Zitting.	Onder- werp.	Afdee- ling.	Afdeulingsverslag	
				Stuk.	Bladzij
Faciliteiten bij het voeren van interlocale telefoongesprekken.	1929/1930	1	VIII	19	8

sraad.				NADERE BEANTWOORDING.
Memorie van antwoord.		Handelingen.		
Stuk.	Bladzijde.	Datum.	Bladzijde.	
20	17	20/8 — 1929 23/8 — 1929	1159 en 1160 1262	<p>Geantwoord: Deze aangelegenheid zal nader in overweging worden genomen.</p> <p>Nadere beantwoording: Een terzake ingesteld onderzoek heeft uitgewezen, dat van een gebreken behoefte aan de tot nog toe slechts een enkele maal, niet officieel verleende faciliteiten bij het voeren van interlocale telefoongesprekken geen sprake is, zoodat er geen goede reden bestaat om te dienen aanzien een bepaalde regeling te treffen.</p>

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. VIII — STUK 6.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

ONTWERP VAN BESLUIT.

Gelet op artikel 103 der Indische Staatsregeling;
De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
In overeenstemming met den Volksraad te bepalen:

Eenig artikel.

Afdeeling VIII (Departement van Gouvernementsbedrijven) der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1931 wordt vastgesteld als volgt:

AFDEELING VIII.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

HOOFDSTUK I (Uitgaven in Nederland).

801.	Postspaarbank	f	1 250
802.	Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.....		297 000
803.	Dienst van het Toezicht op de Spoor- en Tramwegen		1 200
804.	Landsdrukkerij		65 000
805.	Dienst van den Mijnbouw.....		5 196 700
806.	Deelname door het Land in het maatschappelijk kapitaal der Nederlandsch-Indische Aardoliemaatschappij	Memorie.	
807.	Zout		641 000
808.	Post- Telegraaf- en Telefoondienst.....		4 610 000
809.	Staatsspoor- en Tramwegen.....		5 500 000
810.	Kosten van het Regeeringstoezicht op de N. V. „Koninklijke Nederlandsch-Indische Luchtvaart Maatschappij”		1 200
811.	Vertegenwoordiging van Nederlandsch-Indië in de Internationale Luchtvaart Commissie (C. I. N. A.)		400
812.	Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorziene uitgaven)		1 000
813.	Andere onvoorziene uitgaven.....		500

f 16 315 250

Zestien millioen drie honderd vijftien duizend twee honderd vijftig gulden.

Met inachtneming van artikel 2 der Indische Comptabiliteitswet kan zoo noodig uit den post voor Andere onvoorziene uitgaven overschrijving plaats hebben op de posten 801 tot en met 811.

Met inachtneming van artikel 11a der Indische Comptabiliteitswet kunnen, indien ten laste van de posten 802, 804, 805, 808 en 809 geen vorderingen zijn ontstaan tot het volle bedrag van de op die posten geraamde sommen, de overblijvende credieten worden toegevoegd aan de begrooting van uitgaven voor het dienstjaar 1932.

HOOFDSTUK II (Uitgaven in Indië).

801.	Personeel van het departement	f	465 700
802.	Verdere uitgaven van het departement		27 600
803.	Toelage voor den Secretaris van den verzoeningsraad voor de spoor- en tramwegen op Java en Madoera, kantoorbehoefden en onkosten	Memorie.	

804.	Personeel van de Postspaarbank	f 341 700
805.	Verdere uitgaven van de Postspaarbank	90 100
806.	Dienst voor Waterkracht en Electriciteit	1 253 945
807.	Personeel van den dienst van het Toezicht op de Spoor- en Tramwegen	124 640
808.	Verdere uitgaven van den dienst van het Toezicht op de Spoor- en Tramwegen	8 900
809.	Landsdrukkerij	1 251 900
810.	Dienst van den Mijnbouw	39 287 770
811.	Zout	6 876 550
812.	Post-, telegraaf- en telefoondienst	26 860 510
813.	Staatsspoor- en Tramwegen, alsmede Automobiëldiensten	64 068 330
814.	Waarborg van een credietovereenkomst tusschen een bankinstelling en de „Coöperatieve Winkelvereniging Sumatra-Staatsspoor-Personeel”	Memorie.
815.	Deelneming voor de helft tot een maximum van f 50 000 's jaars in de door de Gemeente Batavia te verleenen garantie aan de te stichten nieuwe verkeersonderneming aldaar ...	Memorie.
816.	Uitgaven voor luchtlijnen.....	1 145 000
817.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken voor onderhoud en herstelling van kantoorgebouwen voor zoover niet begrepen onder de uitgaven der diensten en bedrijven met commercieele boekhouding (Departement, dienst van het Toezicht op de Spoor- en Tramwegen en dienst van den Mijnbouw)	9 200
818.	Verrekening met het Departement van Oorlog van het aandeel in de uitgaven ten behoeve van de algemeene pakhuizen, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks verrekend worden met de onder het departement ressorteerende diensten en bedrijven	29 400
819.	Kosten van vervoer van goederen in Indië, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks verrekend worden met de onder het departement ressorteerende diensten en bedrijven	38 000
820.	Vergoeding ten bate van militaire en burgerlijke ziekeninrichtingen van verpleeg- en begrafeniskosten	117 500
821.	Tegemoetkomingen in de kosten van geneeskundige behandeling, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks ten laste van de onder het departement ressorteerende diensten en bedrijven worden gebracht	Memorie.
822.	Gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/1928 voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks ten laste van de onder het departement ressorteerende diensten en bedrijven worden gebracht	Memorie.
823.	Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	1 500 000
824.	Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorziene uitgaven)	15 000
825.	Andere onvoorziene uitgaven.....	5 000
		f 143 516 745

Een honderd drie en veertig millioen vijf honderd zestien duizend zeven honderd vijf en veertig gulden.

Met inachtneming van artikel 2 der Indische Comptabiliteitswet kan zoo noodig uit den post voor Andere onvoorziene uitgaven overschrijving plaats hebben op de posten 802, 803, 805, 806, 808 tot en met 821 en 823.

Met inachtneming van artikel 11a der Indische Comptabiliteitswet kunnen, indien ten laste van de posten 806, 809, 810, 811, 812 en 813 geen vorderingen zijn ontstaan tot het volle bedrag van de op die posten geraamde sommen, de overblijvende credieten worden toegevoegd aan de begroting van uitgaven voor het dienstjaar 1932.

HOOFDSTUK III (Middelen in Nederland).

801. Aandeel in de winst van de Naamlooze Vennootschap „Gemeenschappelijke Mijnbouw Maatschappij Billiton”.
802. Aandeel in de winst van de Naamlooze Vennootschap „Nederlandsch-Indische Aardolie Maatschappij”.
803. Aandeel in de winst van den bij de Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij in bedrijf zijnden spoorweg Semarang—Vorstenlanden.
804. Aandeel van het Land in de bedrijfswinst van de Nederlandsch-Indische Waterkracht Exploitatie Maatschappij.
805. Landsdrukkerij.
806. Goud- en zilvermijnen in Benkoelen.
807. Tin.
808. Steenkolen:
a. Oembilin-steenkolenontginning;
b. Poelau Laoet-steenkolenontginning;
c. Boekit-Asam-steenkolenontginning.
809. Zout.
810. Post-, Telegraaf- en Telefoondienst.
811. Staatsspoor- en Tramwegen.
812. Andere ontvangsten.

HOOFDSTUK IV (Middelen in Indië).

801. Postsparbank.
 Teruggaaf door de Postsparbank van de te haren behoeve gedane uitgaven en verrekening van de door die instelling verschuldigde vergoedingen, voor zoover niet elders omschreven.
802. Dienst voor Waterkracht en Electriciteit:
a. inkomsten uit het stroomleveringsbedrijf in West-Java;
b. andere ontvangsten idem;
c. inkomsten uit het stroomleveringsbedrijf in Madioen;
d. andere ontvangsten idem;
e. ontvangsten van den algemeenen beheersdienst aan eijns voor verleende waterkrachtvergunningen;
f. andere ontvangsten van den algemeenen beheersdienst.
803. Aandeel van het Land in de bedrijfswinst van de lijn Cheribon—Kadipaten van de Semarang-Cheribon Stoomtram Maatschappij.
804. Landsdrukkerij.
a. afgeleverd druk- en bindwerk;
b. Javasche Courant en andere periodieken;
c. andere ontvangsten.
805. Dienst van den Mijnbouw:
 Mijnverordeningen:
a. vast recht en eijns van mijnconcessiën en van vergunningen tot mijnbouwkundige opsporingen, alsmede retributiën van andere vergunningen tot het winnen van gesteenten, grondsoorten, enz.;
 Opsporingsdienst:
b. ontvangsten van den opsporingsdienst.
 Grondpeilwezen:
c. vergoeding van door het grondpeilwezen verrichte diensten;
d. andere ontvangsten van den dienst van den Mijnbouw.
806. Goud- en zilvermijnen in Benkoelen:
a. opbrengst van het erts;
b. opbrengst van aan derden geleverde elektrische energie;
c. huishuur van dienstwoningen;
d. premie geneeskundige behandeling;
e. andere ontvangsten.
807. Tin:
a. opbrengst van den verkoop van tin;
b. verstreking van rijst aan de mijnwerkers;
c. verstreking van gereedschappen, enz. aan de mijnwerkers;
d. huishuur van dienstwoningen;
e. premie geneeskundige behandeling;
f. stroomlevering;
g. andere ontvangsten.
808. Steenkolen:
 Oembilin-steenkolenontginning:
a. afgeleverde kolen;
b. afgeleverde brandlei;
c. huishuur van dienstwoningen;

- d. premie geneeskundige behandeling;
 - e. opbrengst van geleverde elektrische energie;
 - f. andere ontvangsten.
 - Poelau Laoet-steenkolenontginning:
 - g. afgeleverde kolen;
 - h. huishuur van dienstwoningen;
 - i. premie geneeskundige behandeling;
 - j. stroomlevering;
 - k. andere ontvangsten.
 - Boekit-Asam-steenkolenontginning.
 - l. afgeleverde kolen;
 - m. afgeleverde briketten;
 - n. huishuur van dienstwoningen;
 - o. premie geneeskundige behandeling;
 - p. stroomlevering;
 - q. andere ontvangsten.
809. Zout:
- a. opbrengst van los- en briketzout;
 - b. overtochtskosten en vrachten;
 - c. huishuur van dienstwoningen;
 - d. andere ontvangsten.
810. Post-, telegraaf- en telefoondienst:
- a. brieven- en pakketpost;
 - b. telegrafie;
 - c. telefonie;
 - d. andere ontvangsten van den P. T. T.-dienst.
811. Staatsspoor- en tramwegen, alsmede automobiëldiensten:
- a. Staatsspoorwegen op Java;
 - b. Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust;
 - c. Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen;
 - d. Atjèhtram;
 - e. andere ontvangsten.
812. Vergoeding van de N. I. S. voor aankoop van grond en verstreking van bouwvoorschotten ten behoeve van de totstandkoming van eene vrijliggende spoorverbinding met een spoorwijdte van 1.067 m van Soerakarta naar Jogjakarta.
813. Inkomsten uit luchtlijnen.
814. Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten.
815. Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeg- en begrafeniskosten.
816. Verkoop van voor 's Lands dienst bestemde bruikbare goederen.
817. Verkoop van onbruikbare en overtollige goederen.
818. Andere ontvangsten.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
van Nederlandsch-Indië:
De Algemeene Secretaris,

RAMING DER MIDDELEN VOOR HET DIENSTJAAR 1931.

AFDEELING VIII.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

HOOFDSTUK III (Middelen in Nederland).

801	Aandeel in de winst van de Naamlooze Vennootschap „Gemeenschappelijke Mijnbouw Maatschappij Billiton" ...	/ 6 000 000
802	Aandeel in de winst van de Naamlooze Vennootschap Nederlandsch-Indische Aardolie Maatschappij	Memorie.
803	Aandeel in de winst van den bij de Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij in bedrijf zijnden spoorweg Semarang—Vorstenlanden.	1 000 000
804	Aandeel van het Land in de bedrijfs-winst van de Nederlandsch-Indische Waterkracht Exploitatie Maatschappij	180 000
805	Landsdrukkerij	Memorie.
806	Goud- en zilverbijnen in Benkoelen.	Memorie.

807	Tin		Memorie.
808	Steenkolen:		
a.	Oembilin-steenkolenontginning	Memorie.	
b.	Poelau Laoet-steenkolenontginning .	Memorie.	
c.	Boekit-Asam-steenkolenontginning .	Memorie.	
809	Zout		Memorie. Memorie.
810	Post, Telegraaf- en Telefoondienst ...		25 000
811	Staatsspoor- en Tramwegen		Memorie.
812	Andere ontvangsten		25 000
Afdeling VIII			f 7 230 000

HOOFDSTUK IV (Middelen in Indië).

801	Postspaarbank: Teruggaaf door de postspaarbank van de te haren behoefte gedane uitgaven en verrekening van de door die instelling verschuldigde vergoedingen, voor zoover niet elders omschreven			f 446 750
802	Dienst voor Waterkracht en Electriciteit:			
a.	inkomsten uit het stroomleveringsbedrijf in West-Java	f 3 110 000		
b.	andere ontvangsten idem	10 000		
c.	inkomsten uit het stroomleveringsbedrijf in Madioen	132 000		
d.	andere ontvangsten idem	3 000		
e.	ontvangsten van den algemeenen beheersdienst aan cijns voor verleende waterkrachtvergunningen .	55 000		
f.	andere ontvangsten van den algemeenen beheersdienst	18 000		
				3 328 000
803	Aandeel van het Land in de bedrijfs-winst van de lijn Cheribon-Kadipaten van de Semarang-Cheribon Stoomtram Maatschappij			65 000
804	Landsdrukkerij:			
a.	afgeleverd druk- en bindwerk	f 1 800 000		
b.	Javasche Courant en andere perio-dieken	150 000		
c.	andere ontvangsten	2 000		
				1 952 000
805	Dienst van den Mijnbouw:			
Mijnverordeningen:				
a.	vast recht en cijns van mijnconcessiën en van vergunningen tot mijnbouwkundige opsporingen, alsmede retributiën van andere vergunningen tot het winnen van gesteenten, grondsoorten, enz.	f 8 032 000		
Opsporingsdienst:				
b.	ontvangsten van den opsporingsdienst	30 000		
Grondpeilwezen:				
c.	vergoeding van door het grondpeilwezen verrichte diensten	350 000		
d.	Andere ontvangsten van den dienst van den Mijnbouw	10 000		
				8 422 000
806	Goud- en zilvermijnen in Benkoelen:			
a.	opbrengst van het erts	f 1 274 000		
b.	opbrengst van aan derden geleverde elektrische energie	52 000		
c.	huishuur van dienstwoningen	12 000		
d.	premie geneeskundige behandeling.	1 400		
e.	andere ontvangsten	8 600		
				1 348 000
807	Tin:			
a.	opbrengst van den verkoop van tin.	f 43 000 000		
b.	verstrekking van rijst aan de mijnwerkers	120 000		
c.	verstrekking van gereedschappen, enz. aan de mijnwerkers	12 000		
d.	huishuur van dienstwoningen	70 000		
e.	premie geneeskundige behandeling.	3 000		
f.	stroomlevering	120 000		
g.	andere ontvangsten	300 000		
				43 625 000

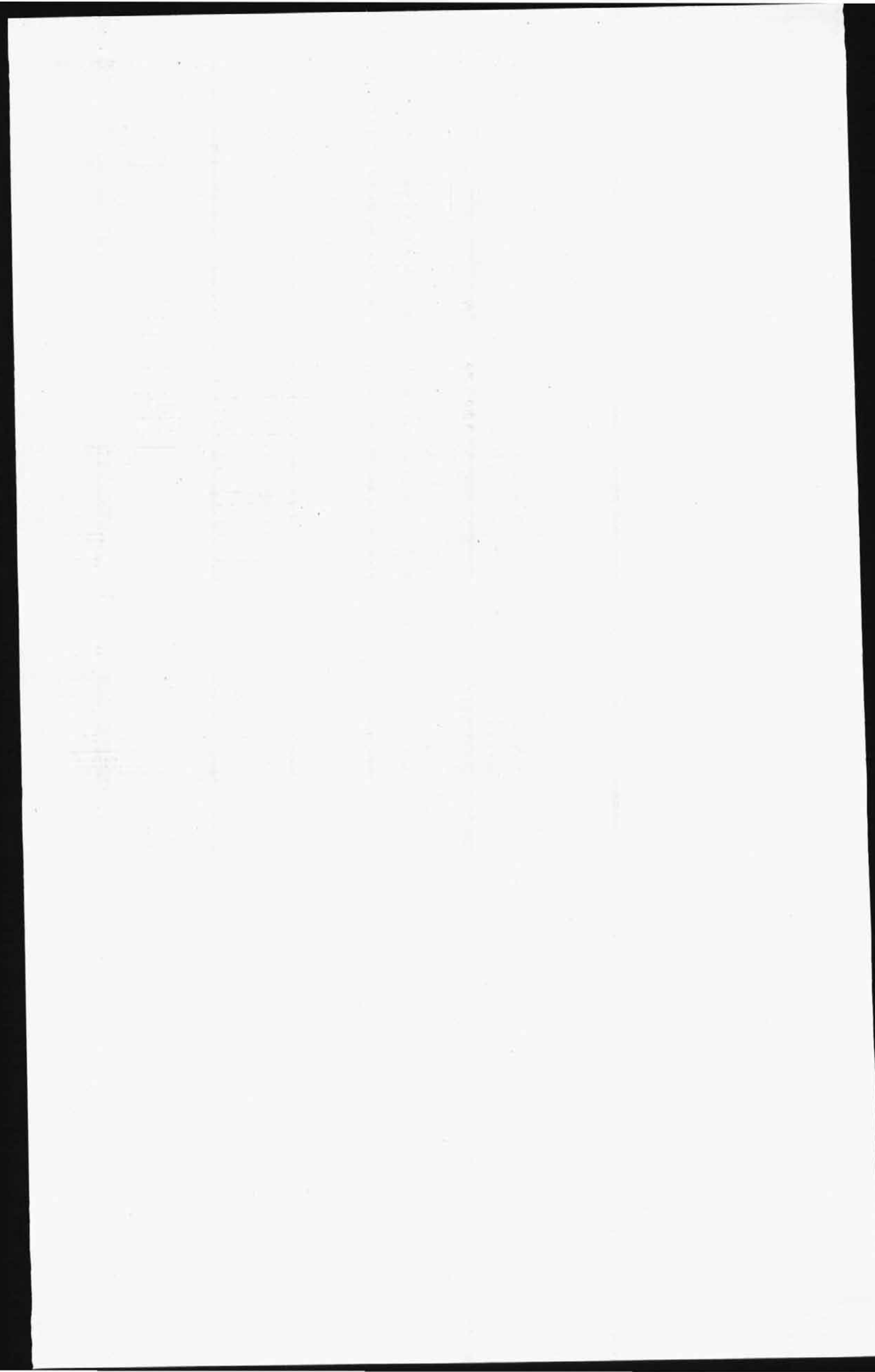
808	Steenkolen:			
	Oembilin-steenkolenontginning:			
a.	afgeleverde kolen	f	7 950 000	
b.	afgeleverde brandlei		42 000	
c.	huishuur van dienstwoningen		45 000	
d.	premie geneeskundige behandeling.		5 000	
e.	opbrengst van geleverde elektrische energie		155 000	
f.	andere ontvangsten		145 000	
	Poelau Laoet-steenkolenontginning:			
g.	afgeleverde kolen	f	2 330 000	
h.	huishuur van dienstwoningen		18 000	
i.	premie geneeskundige behandeling.		2 000	
j.	stroomlevering		22 000	
k.	andere ontvangsten		33 000	
	Boekit-Asam-steenkolenontginning:			
l.	afgeleverde kolen	f	5 870 000	
m.	afgeleverde briketten		1 605 000	
n.	huishuur van dienstwoningen		22 000	
o.	premie geneeskundige behandeling.		2 000	
p.	stroomlevering		18 000	
q.	andere ontvangsten		72 000	
				f 18 336 000
809	Zout:			
a.	opbrengst van los- en briketzout ...	f	15 766 900	
b.	overtochtskosten en vrachten		156 000	
c.	huishuur van dienstwoningen		31 400	
d.	andere ontvangsten		100 000	
				16 054 300
810	Post, telegraaf- en telefoondienst:			
a.	brieven- en pakketpost:			
	verkoop van postwaarden	f	11 600 000	
	bijdrage van het Departement van Financiën en van het Departement der Burgerlijke Openbare Werken in de kosten van het personeel ...		870 000	
	idem van de Postspaarbank		58 000	
	vergoeding wegens vrijdom van briefport van de Postspaarbank		19 000	
	andere ontvangsten ...		450 000	
				f 12 997 000
	b. telegrafie:			
	opbrengst van binnenlandsche telegrammen			
	idem van radiotelegrammen	f	7 280 000	
	aandeel in de buitenlandsche telegrammen			
	binnenlandsche regeringstelegrammen ...		880 000	
	vergoeding door het Departement van Binnenlandsch Bestuur voor onderhoud van bestuurs-telefoonlijnen en bijdrage in de exploitatiekosten van telegraafverbindingen ...		276 000	
	bijdrage door het Departement van Binnenlandsch Bestuur wegens het exploitatie tekort der radiostations Rengat en Tembilahan		15 000	
	vergoeding door het Departement van Binnenlandsch Bestuur voor de inrichting, het onderhoud en de exploitatie der radiostations voor bestuursdoeleinden in de buitengewesten ...		129 200	
	bijdrage van het Departement van Financiën van de opbrengst van het hogere zegelrecht van de bewijzen van registratie van radiovergunningen in			

	verband met de oprichting van omroepstations	Memorie.	
	andere ontvangsten ...	13 000	
			f 8 593 200
c.	telefonie:		
	abonnementen telefoon		
	opbrengst telefoongesprekken	f 13 500 000	
	vergoeding aanlegkosten telefoon ...		
	opbrengst radio-telefonie Holland-Indië .	120 000	
	andere ontvangsten ...	125 000	
			13 745 000
d.	andere ontvangsten van den P. T. T.-dienst		75 000
811	Staatsspoor- en tramwegen, alsmede automobiëldiensten:		f 35 410 200
a.	Staatsspoorwegen op Java	f 71 810 000	
b.	Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust	f 4 120 000	
c.	Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen ...	5 725 000	
d.	Atjehtram	2 500 000	
e.	Andere ontvangsten	710 000	
812	Vergoeding van de N. I. S. voor aankoop van grond en verstrekking van bouwvoorschotten ten behoeve van de totstandkoming van eene vrijliggende spoorverbinding met een spoorwijdte van 1,067 m van Soerakarta naar Jogjakarta		84 865 000
			275 000
813	Inkomsten uit luchtlijnen		30 000
814	Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten ...		1 500 000
815	Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeg- en begrafenis-kosten		30 000
816	Verkoop van bruikbare goederen (¹).		1 000
817	Verkoop van onbruikbare en overtollige goederen (¹)		1 000
818	Andere ontvangsten (¹)		3 000
	Afdeeling VIII		f 215 692 250

Behoort bij het Gouvernementsbesluit van No. ...

Mij bekend:
De Algemeene Secretaris,

(1) Voor zoover niet begrepen onder het middel „andere ontvangsten” der onderscheidene diensten en bedrijven.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. VIII — STUK 7.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

ZEVENJARIGE VERGELIJKINGEN.

VERGELIJKING VAN ELKEN POST VAN DE BEGROOTING VOOR 1931 MET DE OVEREENKOMSTIGE POSTEN VAN DE BEGROOTINGEN DER 6 VOORAFGAANDE JAREN.

Nummers der posten.	Onderdeelen.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgave).	1930. (raming)	1931. (raming)
		AFDEELING VIII.							
		Departement van Gouvernementsbedrijven.							
		HOOFDSTUK I.							
		UITGAVEN IN NEDERLAND.							
801		Postspaarbank. Vergoeding en voorschotten aan de Rijkspostspaarbank in Nederland ter zake van de belegging van gelden	596	344	663	1 331	1 100	750	1 250
802		Dienst voor waterkracht en electriciteit.							
	a.	Personeele uitgaven	8 708	30 509	24 177	24 179	34 500	Memorie.	Memorie.
	b.	Materieele beheersuitgaven	8 511	24 758	22 826	4 171	400	20 000	20 000
	c.	Materieele bedrijfsuitgaven				19 951	26 900	15 000	27 000
	d.	Kapitaalsuitgaven	372 873	393 218	626 984	924 242	126 300	1 455 000	250 000
803		Dienst van het Toezicht op de spoor- en tramwegen. Toelage aan den Regeeringsemissaris bij de Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
804		Landsdrukkerij.							
	a.	Bedrijfsuitgaven	14 424	59 508	26 477			Memorie.	Memorie.
	b.	Kapitaalsuitgaven		3 749	14 239	7 358	97 800	15 000	65 000
805		Dienst van den Mijnbouw.							
	a.	Opleiding van candidaat-opzichters benevens daarmede in verband staande uitgaven	3 784	750				Memorie.	Memorie.
	b.	Opleiding van adspirant-mijn-ingenieurs of -geologen benevens daarmede in verband staande uitgaven	2 137	1 150		19 459	18 900	18 400	25 700
	c.	Opleiding van adspirant-agrogeologen						3 900	Vervalt.
	c.	Andere uitgaven van personeelen aard	35 751	37 867	66 802	54 883	112 400	40 000	67 000
	d.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden ten behoeve van het laboratorium	4 227	4 292	10 272	3 556	7 200	7 500	6 000
	e.	Toelage aan den Regeeringscommissaris bij de Ned. Kol. Petroleum Mij.						1 000	1 000
	f.	Opsporingsdienst. Materieele uitgaven	14 518	13 325	17 874	19 589	14 100	20 000	20 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgave).	1930. (raming)	1931. (raming)
805	g.	Grondpeilwezen. Aanschaffing en uitzending van benodigdheden en andere uit- gaven	1 975	12 317	25 284	56 769	79 300	80 000	65 00
	h.	Goud- en zilvermijnen in Benkoelen. Bedrijfsuitgaven	212 673	176 601	125 919	77 520	69 000	90 000	90 00
	i.	Kapitaalsuitgaven	85 802	6 665				Memorie.	Memorie
	j.	Tin. Bedrijfsuitgaven	1 561 761	1 383 934	985 316	1 421 871	1 299 100	1 500 000	1 665 00
	k.	Kapitaalsuitgaven	879 548	1 297 740	1 762 023	812 703	834 100	3 650 000	2 190 00
	l.	Oembilinsteenkolenont- ginning. Bedrijfsuitgaven	135 416	161 108	263 489	253 611	226 500	240 000	250 00
	m.	Kapitaalsuitgaven	136 461	217 878	65 378	99 552	301 500	140 000	155 00
	n.	Poelau Laoet-steenkolen- ontginning. Bedrijfsuitgaven	109 312	190 821	106 267	175 017	111 200	170 000	175 00
	o.	Kapitaalsuitgaven	16 616	140 134	38 678	58 958	111 100	14 000	6 000
	p.	Boekit-A sam-steenkolen- ontginning. Bedrijfsuitgaven	58 815	99 020	337 575	79 717	172 700	200 000	200 000
	q.	Kapitaalsuitgaven	100 054	141 388	422 969	316 793	399 500	615 300	281 000
806		Deelname door het Land in het maatschappelijk kapitaal der Ned.-Ind. Aardolie Maatschap- pij	500 000		1 000 000	1 500 000		1 500 000	Memorie.
807	a.	Zout. Bedrijfsuitgaven	768 182	714 553	715 968	768 938	565 800	700 000	611 000
	b.	Kapitaalsuitgaven	32 659	175 032	67 551	6 476	29 000	30 000	30 000
808	a/b.	Post, telegraaf- en tele- foondienst. Bedrijfsuitgaven	1 007 413	731 948	796 666	1 008 610	976 000	1 489 000	1 306 500
	c.	Kapitaalsuitgaven	528 066	991 008	1 512 735	1 772 219	3 158 200	3 276 000	3 303 500
809	a/b.	Staatsspoor- en tramwe- gen. Bedrijfsuitgaven	2 543 910	2 018 549	2 485 213	2 408 087	2 208 300	2 700 000	2 500 000
	c/d.	Kapitaalsuitgaven	3 482 135	3 882 039	6 082 770	4 195 636	3 432 500	3 690 000	3 000 000
810		Kosten van het Regeeringstoezicht op de N. V. „Koninklijke Ne- derlandseh-Indische Luchtvaart Maatschappij”					1 100	1 200	1 200
811		Vertegenwoordiging van Neder- landseh-Indië in de Internatio- nale Luchtvaart Commissie (C. I. N. A.)							400
812		Vereveningen betreffende afge- sloten diensten (onvoorziene uitgaven)	5 899	24 914	203	926	1 000	1 000	1 000
813		Andere onvoorziene uitgaven		4 000		8		5 000	500

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgave).	1930. (raming)	1931. (raming)
		HOOFDSTUK II.							
		UITGAVEN IN INDIË.							
801		Personeel van het departement.							
	a.	Bezoldigingen en toelagen voor ambtskosten van den directeur, verdere ambtenaren en het minder personeel		378 165	385 701	376 058	368 304	455 100	449 185
	b.	Standplaatstoelagen	397 451	19 708	21 021	20 155	20 770	25 100	16 415
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928		405	250	140	26	100	100
802		Verdere uitgaven van het departement.							
	a.	Kantoorkosten	15 126	22 586	22 659	20 483	26 371	25 000	24 600
	b.	Verlichting van het gebouw en onderhoud van het daarbij behoorend erf	1 095	1 047	1 258	1 426	1 425	3 000	1 500
	c.	Kosten van regeeringstelegrammen	963	106	264	191	500	1 000	500
	d.	Verrekening met de Landsdrukkerij van de kosten van het zetten, drukken en binden van jaarverslagen van instellingen van liefdadigheid en van openbaar nut	659	1 703	1 014	621	1 872	2 000	1 000
	—	Verdere uitgaven van het Technisch-economisch advies bureau.						4 400	Vervalt.
803		Toelage voor den secretaris van den verzoeningsraad voor de spoor- en tramwegen op Java en Madoera, kantoorbehoefte en onkosten	1 500	750				Memorie.	Memorie.
804		Personeel van de post-spaarbank.							
	a.	Bezoldigingen		167 239	163 596	193 839	225 697	242 000	321 000
	b.	Standplaatstoelagen	172 144	10 594	10 053	11 067	13 106	17 500	20 400
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928		360	360	319	271	300	300
805		Verdere uitgaven van de post-spaarbank	27 521	38 058	33 648	39 955	57 520	49 250	90 100
806		Dienst voor waterkracht en electriciteit.							
	a.	1. Bezoldigingen	175 041	162 101	174 227	207 136	226 081	232 300	235 805
		2. Standplaatstoelagen	8 777	9 196	9 104	11 088	12 541	13 700	10 920
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	4 909	2 557	2 640	3 726	4 058	1 500	4 000
		4. Verdere beheersuitgaven	68 291	41 444	65 614	96 551	95 210	76 000	73 800
	b.	1. Bezoldigingen	112 569	151 064	171 356	178 453	190 981	270 900	255 300
		2. Standplaatstoelagen	2 935	4 342	5 351	5 449	6 794	7 500	9 320
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	1 947	1 965	1 335	1 799	868	300	300
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	141 427	149 201	175 957	161 328	212 053	164 000	212 000
	c.	1. Bezoldigingen	111 278	114 257	133 660	129 582	104 918	165 400	158 700
		2. Standplaatstoelagen	5 525	5 095	4 630	3 498	4 273	8 300	7 100
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	2 110	2 181	2 033	1 435	275	300	100
		4. Verdere kapitaalsuitgaven	240 745	669 304	1 028 166	775 251	602 737	946 300	286 600

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgave).	1930. (raming)	1931. (raming)
807		Personeel van den dienst van het toezicht op de spoor- en tramwegen.							
	a.	Bezoldigingen	143 714	134 538	147 405	140 820	135 236	134 000	120 580
	b.	Standplaatstoelagen	6 128	6 558	6 633	6 518	5 784	6 700	3 960
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	1 255	804	623	190	65	100	100
808		Verdere uitgaven van den dienst van het toezicht op de spoor- en tramwegen	7 182	7 730	9 325	9 400	11 300	9 500	8 900
809		Landsdrukkerij.							
	a.	1. Bezoldigingen	305 977	335 771	371 632	387 423	385 413	450 000	437 000
		2. Standplaatstoelagen	7 899	9 439	10 791	11 985	11 713	12 600	12 400
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	2 054	2 645	2 210	1 045	394	1 000	100
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	369 717	578 638	696 902	631 473	725 400	766 100	787 400
	b.	Kapitaalsuitgaven	20 948	85 339	15 043	16 953	13 950	15 000	15 000
810		Dienst van den Mijnbouw.							
		Hoofdkantoor.							
	a.	1. Bezoldigingen en toelage voor ambtskosten		264 410	218 985	182 172	170 954	221 000	201 540
		2. Standplaatstoelagen		10 487	8 000	7 339	7 477	10 400	5 480
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928		3 255	2 943	2 097	94	2 100	3 000
		4. Verdere uitgaven van den dienst van den Mijnbouw voor zoover niet elders omschreven.		125 752	143 041	73 346	41 953	46 000	43 900
	b.	Mijnverordeningen.							
		1. Bezoldigingen		151 040	162 124	171 681	202 954	185 900	195 450
		2. Standplaatstoelagen		6 111	8 440	10 008	12 194	12 100	8 280
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928		4 323	1 550	1 325	436	1 300	1 900
		4. Uitkeering aan Inlandsche Zelfbesturen van het toekomst aandeel in de opbrengst van cijns en vastrecht van mijnconcessies en vergunningen tot mijnbouwkundige opsporingen	2 725 177					1 033 400	1 085 000
		5. Verdere uitgaven ten behoeve van de mijnverordeningen ...		1 502 195	793 022	786 815	861 876	9 500	11 400
	c.	Opsporingsdienst.							
		1. Bezoldigingen		347 506	367 810	336 117	359 691	373 000	414 700
		2. Standplaatstoelagen		17 303	18 733	18 113	20 290	18 400	19 080
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928		13 151	5 581	4 399	1 312	1 800	500
		4. Verdere uitgaven ten behoeve van den opsporingsdienst		346 635	407 678	604 244	407 072	407 800	366 640
		Sumatrakaarteering.							
		5. Bezoldigingen				59 968	77 694	134 800	115 200
		6. Standplaatstoelagen				3 863	4 255	12 280	5 800
		7. Verdere uitgaven				55 203	79 812	135 000	135 000
	d.	Grondpeilwezen.							
		1. Bezoldigingen		98 822	104 449	125 158	125 175	137 500	107 910
		2. Standplaatstoelagen		3 483	3 014	3 509	3 521	3 300	1 890
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928		7 000	5 395	6 050	5 070	8 300	5 100
		4. Verdere uitgaven ten behoeve van het grondpeilwezen		59 095	111 962	145 497	153 735	154 500	152 900

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927	1928.	1929. (Voor- loopige opgave).	1930. (raming)	1931. (raming)
10		Goud- en zilvermijnen in Benkoelen.							
	e.	1. Bezoldigingen	168 608	172 550	170 615	158 621	146 667	167 250	172 900
		2. Standplaatstoelagen	433	269	226	14 326	9 384	9 500	8 020
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	10 364	10 161	5 607	3 317	2 143	2 500	1 100
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	777 702	888 482	799 254	781 124	763 124	852 100	773 400
	f.	Kapitaalsuitgaven	89 605	26 931				Memorie.	Memorie.
		Tin.							
	g.	1. Bezoldigingen	822 405	967 349	1 012 757	1 079 047	1 183 650	1 459 875	1 504 450
		2. Standplaatstoelagen	1 427	7 789	13 326	18 884	37 300	36 000	29 390
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	107 778	71 363	45 845	34 083	23 630	27 000	18 000
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	14 236 427	14 203 053	15 595 000	15 822 729	14 830 000	15 421 500	15 776 700
	h.	Kapitaalsuitgaven	905 730	1 153 137	1 355 973	3 925 055	1 10 608	1 205 000	1 174 000
		Oembilinsteenkolenontginning.							
	i.	1. Bezoldigingen	664 679	548 113	580 187	742 304	752 242	916 500	890 600
		2. Standplaatstoelagen	433	269	224	481	4 021	6 800	6 800
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	75 058	51 236	35 474	24 369	15 629	14 300	11 500
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	5 986 407	5 942 937	6 141 071	5 659 078	5 947 532	5 095 000	6 124 800
	j.	Kapitaalsuitgaven	631 820	356 128	402 350	248 720	372 500	450 000	418 000
		Poelau Laoetsteenkolentginning.							
	k.	1. Bezoldigingen	170 937	190 423	216 425	196 884	208 708	264 350	266 930
		2. Standplaatstoelagen	433	269	224	338	409	Memorie.	Memorie.
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	42 871	31 090	18 863	13 223	8 126	10 500	5 700
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	1 242 438	1 302 213	1 292 476	1 483 021	1 456 018	1 546 400	1 599 800
	l.	Kapitaalsuitgaven	147 606	206 491	230 430	256 910	181 900	156 000	167 000
		Boekit-Asamsteenkolentginning.							
	m.	1. Bezoldigingen	196 586	232 172	272 100	298 759	281 600	379 200	380 200
		2. Standplaatstoelagen	1 230	2 600	8 069	13 893	14 200	21 000	17 000
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	34 239	29 849	20 101	15 625	12 200	11 600	10 800
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	3 181 039	4 365 679	5 107 287	4 687 557	5 300 000	6 313 000	6 206 510
	n.	Kapitaalsuitgaven	286 445	350 347	421 179	799 091	437 500	1 049 200	843 500
11		Zout.							
	a.	1. Bezoldigingen	917 052	893 009	902 604	902 250	824 600	889 390	1 074 050
		2. Standplaatstoelagen	20 688	21 899	23 370	25 250	23 200	18 615	21 820
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	52 867	37 255	27 575	23 730	20 000	19 195	12 400
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	9 212 997	8 339 583	6 880 173	7 967 300	7 767 400	5 497 600	5 446 780
	b.	Kapitaalsuitgaven	1 210 752	710 378	553 137	335 690	454 600	913 500	321 500
12		Post, telegraaf- en telefoondienst.							
	a.	1. Bezoldigingen	10 940 464	12 166 153	13 534 509	14 613 630	15 742 000	15 777 580	16 821 200
		2. Standplaatstoelagen	221 107	301 432	361 710	453 097	556 000	600 000	736 800
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	2 170 429	2 001 403	1 592 338	1 202 449	800 000	1 000 000	350 000
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	5 526 358	5 353 692	5 670 171	5 719 248	5 712 900	5 877 120	5 984 510
	b.	Kapitaalsuitgaven	703 855	5 561 681	1 531 917	2 269 552	3 092 000	4 405 500	2 968 000
13		Staatsspoor- en tramwegen, alsmede automobieldiensten.							
	a.	1. Bezoldigingen	22 909 302	23 432 181	24 400 520	25 377 600	26 194 400	27 423 000	26 457 300
		2. Standplaatstoelagen	721 130	866 533	977 358	1 046 800	1 154 800	1 119 000	1 052 500
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	450 642	332 320	223 147	130 700	88 200	119 700	75 240
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	22 512 032	22 050 075	23 269 220	23 561 100	25 676 400	24 170 700	25 580 790

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgave).	1930. (raming)	1931. (raming)
813	b.	1. Bezoldigingen	2 114 206	2 284 988	1 822 395	1 436 000	1 336 500	1 536 975	1 236 000
		2. Standplaatstoelagen	90 073	121 733	78 482	74 700	67 300	76 450	61 000
		3. Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	49 033	22 930	19 905	10 000	10 400	4 000	2 500
		4. Verdere bedrijfsuitgaven	9 682 200	8 849 028	7 940 248	9 842 100	11 471 800	11 135 000	9 603 000
		Voorziening in transportmiddelen ten behoeve van de ontwikkeling der kolonisatie in Zuid-Sumatra						Memorie.	Vervalt
814		Waarborg van een credietovereenkomst tusschen een Bankinstelling en de „Coöperatieve Winkelvereniging Sumatra-Staatspoor-Personeel”						Memorie.	Memorie
815		Deelneming voor de helft tot een maximum van f 50 000 's jaars in de door de Gemeente Batavia te verlenen garantie aan de te stichten nieuwe verkeersonderneming aldaar						Memorie.	Memorie
		Aankoop van grond en verstrekking van bouwvoorschotten ten behoeve van de totstandkoming van eene vrijliggende spoorverbinding met een spoorwijdte van 1.067 m van Soerakarta naar Jogjakarta			3 127 216	1 722 505	40 005	Memorie.	Vervalt
816	a.	Uitgaven voor luchtlijnen: Subsidie aan de Ned.-Indische Luchtvaart Mij				100 000	780 000	1 000 000	1 000 000
	b.	Buitengewone uitgaven				269 058	160 000	400 000	100 000
	c.	Verdere gewone uitgaven				2 732	8 888	25 000	45 000
817		Verrekening met het Departement der B. O. W. voor onderhoud en herstelling van kantoorgebouwen voor zoover niet begrepen onder de uitgaven der diensten en bedrijven met commercieele boekhouding (Departement, dienst van het toezicht op de spoor- en tramwegen en dienst van den Mijnbouw)			8 900	2 059	3 470	8 000	9 200
818		Verrekening met het Departement van Oorlog van het aandeel in de uitgaven ten behoeve van de algemeene pakhuizen, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks verrekend worden met de onder het departement resorteerende diensten en bedrijven	11 399	16 427	25 865	19 200	16 000	29 400	29 400

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgave).	1930. (raming)	1931. (raming)
819		Kosten van vervoer van goederen in Indië, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks verrekend worden met de onder het departement ressorteerende diensten en bedrijven	18 769	24 682	30 723	38 950	43 752	30 800	38 000
820		Vergoeding ten bate van militaire en burgerlijke ziekeninrichtingen van verpleeg- en begrafenis-kosten	47 344	79 463	99 020	117 700	72 750	100 000	117 500
		Verrekening met het Departement van Onderwijs en Eeredienst wegens verstrekking van geneesmiddelen aan landsdienaren, die op vrije geneeskundige behandeling aanspraak kunnen maken	589	204	92			Memorie.	Vervalt.
821		Tegemoetkomingen in de kosten van geneeskundige behandeling, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks ten laste van de onder het Departement ressorteerende diensten en bedrijven worden gebracht			880	212		Memorie.	Memorie.
822		Gratificatiën in den zin van artikel 15 der B.B.L. 1925/1928, voor zoover deze uitgaven niet rechtstreeks ten laste van de onder het Departement ressorteerende diensten en bedrijven worden gebracht			175	1 725	3 153	200	Memorie.
823		Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	1 350 975	1 676 259	2 121 000	2 096 724	2 226 276	1 500 000	1 500 000
824		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorziene uitgaven)	135 635	34 670	43 331	8 538	13 798	50 000	15 000
825		Andere onvoorziene uitgaven	7 178	52	196	9 247	4 937	10 000	5 000
		HOOFDSTUK III.							
		MIDDELEN IN NEDERLAND.							
801		Aandeel in de winst van de Naaml. Venn. „Gemeenschappelijke Mijnbouw Maatschappij Billiton”	8 362 111	6 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000	6 000 000
802		Aandeel in de winst van de Naaml. Venn. „Nederlandsch-Indische Aardolie Maatschappij.						300 000	Memorie.
803		Aandeel in de winst van den bij de Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij in bedrijf zijnden spoorweg Semarang—Vorstenlanden	599 295	798 581	849 880	1 042 468	984 861	1 200 000	1 000 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgave).	1930 (raming)	1931. (raming)
804		Aandeel van het Land in de bedrijfswinst van de Nederlandsch-Indische Waterkracht Exploitatie Maatschappij						180 000	180 000
805		Landsdrukkerij			2		56	Memorie.	Memorie.
806		Goud- en zilvermijnen in Benkoelen		332	82		3 650	Memorie.	Memorie.
807		Tin		449	328	331	50	Memorie.	Memorie.
808		Steenkolen:							
	a.	Oembilin-steenkolenontginning ...		97	426	86	17	Memorie.	Memorie.
	b.	Poelau Laoet-steenkolenontginning		137	172	201		Memorie.	Memorie.
	c.	Boekit-Asam-steenkolenontginning		5 215	445	77		Memorie.	Memorie.
809		Zout			660			Memorie.	Memorie.
810		Post-, Telegraaf- en Telefoon- dienst		12 775	29 440	16 630	75 534	Memorie.	25 000
811		Staatsspoor- en Tramwegen		4 228	5 193	15 391	1 568	Memorie.	Memorie.
812		Andere ontvangsten	36 360	2 975	1 564	1 342	349 381	5 000	25 000
		HOOFDSTUK IV.							
		MIDDELEN IN INDIE.							
801		Postspaarbank: Teruggaaf door de Postspaarbank van de te haren behoefte gedane uitgaven en verrekening van de door die instelling verschuldigde vergoedingen, voor zoover niet elders omschreven	358 808	223 353	230 242	305 768	313 479	335 550	446 750
802		Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.							
	a.	inkomsten uit het stroomleveringsbedrijf in West-Java	1 216 698	1 647 573	1 891 466	2 090 958	2 397 056	2 569 000	3 110 000
	b.	andere ontvangsten idem	71 588	45 544	19 514	52 314	27 000	11 000	10 000
	c.	inkomsten uit het stroomleveringsbedrijf in Madioen						92 500	132 000
	d.	andere ontvangsten idem							3 000
	e.	ontvangsten van den algemeenen beheersdienst aan cijns voor verleende waterkrachtvergunningen	19 930	22 589	26 365	32 056	42 504	40 000	55 000
	f.	andere ontvangsten van den algemeenen beheersdienst	19 484	254 966	52 292	27 138	31 082	25 000	18 000
803		Aandeel van het Land in de bedrijfswinst van de lijn Cheribon—Kadipaten van de Semarang—Cheribon Stoomtram Maatschappij	29 513	23 863	41 988	113 911	73 727	65 000	65 000
804		Landsdrukkerij	1 142 826	1 672 810	1 697 989	1 838 353	1 889 818	1 817 000	1 952 000

Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
5	Dienst van den Mijnbouw.							
a.	Mijnverordeningen: vast recht en eijns van mijncon- cessiën en van vergunningen tot mijnbouwkundige opsporingen, alsmede retributiën van andere vergunningen tot het winnen van gesteenten, grond- soorten enz.	4 989 823	5 014 940	4 136 459	4 505 386	5 034 797	6 455 000	8 032 000
b.	Opsporingsdienst: ontvangsten van den opspo- ringsdienst	40	16 715	29 324	32 839	14 752	16 000	30 000
c.	Grondpeilwezen: vergoeding van door het grond- peilwezen verrichte diensten ...	252 366	243 456	161 423	255 966	320 507	325 000	350 000
d.	Andere ontvangsten van den dienst van den Mijnbouw	43 070	23 793	49 012	542 707	83 203	16 000	10 000
6	Goud- en zilvermijnen in Ben- koelen	1 899 332	2 035 892	1 822 256	1 725 418	1 502 876	1 514 000	1 348 000
7	Tin	63 294 224	70 025 714	73 575 447	56 338 621	48 206 715	49 606 000	43 625 000
8	Oembilinsteenkolenontginning ...	7 665 796	7 013 020	7 656 743	7 230 754	7 977 175	7 290 000	8 342 000
	Poelau Laoetsteenkolentgin- ning	1 553 279	1 528 423	1 729 977	1 993 675	1 763 700	2 254 000	2 405 000
	Boekit-Asam-steenkolentgin- ning	3 721 485	4 888 650	5 758 640	5 537 955	5 553 100	7 925 000	7 589 000
9	Zout	19 156 204	17 861 179	18 679 361	19 241 159	17 249 775	15 342 900	16 054 300
0	Post-, telegraaf- en telefoondienst: brieven- en pakketpost	9 323 028	9 868 060	10 858 408	11 571 638	11 591 427	12 189 000	12 997 000
a.	telegrafie	6 295 553	6 356 950	6 599 712	7 578 107	8 056 110	8 352 800	8 593 200
b.	telefonie	9 879 953	10 188 768	10 611 916	11 159 359	11 971 158	12 225 000	13 745 000
c.	andere ontvangsten	661 593	519 182	87 865	82 421	66 115	75 000	75 000
d.								
1	Staatsspoor- en tramwe- gen alsmede automo- biëldiensten.							
a.	Staatsspoorwegen op Java	64 561 576	62 994 865	67 327 735	70 425 000	70 300 000	73 840 000	71 810 000
	Hotelbedrijf (1)	421 112	386 805	386 365	418 500	380 000	425 000	Vervalt.
b.	Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust	4 543 432	4 288 722	4 577 828	4 292 000	4 160 000	4 165 000	4 120 000
c.	Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen.	3 387 725	3 863 263	4 109 262	4 597 000	5 300 000	5 905 000	5 725 000
d.	Atjehtram	2 030 846	2 386 091	2 431 562	2 500 000	2 400 000	2 440 000	2 500 000
	Tramlijnen in Zuid-West-Celebes.	139 681	160 526	111 810	111 700	72 500	125 000	Vervalt.
	Automobiëldiensten (2)	1 394 877	1 090 188	945 790	827 000			
e.	Andere ontvangsten	75 842	45 459	164 232	22 900	101 700	400 000	710 000
2	Vergoeding van de N. I. S. voor aankoop van grond en ver- strekking van bouwvoorschot- ten ten behoeve van de tot- standkoming van eene vrijlig- gende spoorverbinding met een spoorwijdte van 1,067 m van Soerakarta naar Jogjakarta ...						275 000	275 000

(1) Vanaf 1931 begrepen in de ontvangsten der S.S. en Tr. op Java.

(2) Vanaf 1929 begrepen in de ontvangsten der S.S. en Tr.

Post.	Onderdeel	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming)
813		Inkomsten uit luchtlijnen					21 826	30 000	30 000
814		Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging of andere in- komsten	1 434 946	1 575 243	1 867 253	1 913 981	2 082 031	1 500 000	1 500 000
815		Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeg- en be- grafeniskosten	8 865	19 870	26 608	28 526	29 631	30 000	30 000
816		Verkoop van bruikbare goe- deren (1)	450					1 000	1 000
817		Verkoop van onbruikbare en overtollige goederen (1)	1	289		25	607	1 000	1 000
818		Andere ontvangsten (1)	7	3 241	1 783	562	3 406	3 000	3 000

(1) Voor zoover niet begrepen onder het middel „andere ontvangsten” der onderscheidene diensten en bedrijven.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII -- STUK 8.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VAN DE STROOMLEVERINGSBEDRIJVEN VAN
DEN DIENST VOOR WATERKRACHT EN ELECTRICITEIT.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

STROOMLEVERINGSBEDRIJF IN WEST-JAVA.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten.

De bedrijfsuitgaven zijn voor 1931 geraamd op *f* 446 420 tegen *f* 397 100 voor 1930, derhalve *f* 49 320 hooger. Met de Ned.-Ind. Gasmaatschappij zal een gewijzigd contract voor stroomlevering uit het landsbedrijf worden gesloten, volgens hetwelk deze distributiemaatschappij o.m. haar stoomcentrale aan het Land zal overdragen, en het landsbedrijf verder voor de instandhouding van die centrale zal zorgdragen. De kosten hiervan zullen naar schatting *f* 70 000 per jaar bedragen waarmede in hoofdzaak de hoogere uitgaven t.o.v. van 1930 zijn gemoeid.

De inkomsten kunnen voor 1931 op *f* 3 120 000 worden gesteld tegen *f* 2 580 000 voor 1930, mitsdien *f* 540 000 hooger, hetgeen een gevolg is van een hooger ontvangst van naar schatting *f* 180 000, hetwelk bovengenoemd nieuw contract met de N. I. G. M. zal medebrengen en overigens van de verwachte toename van het verbruik en verhooging der ontvangsten wegens winstaandeel Gebeo.

Het bedrijfsoverschot, waaronder verstaan wordt hetgeen van de ontvangsten overblijft na aftrek van alle uitgaven (ook die voor bijdragen aan het Land voor de pensioenen der ambtenaren, verlofs- en nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgelden, onderstanden, reis- en verblijfkosten, overtochtskosten van en naar Nederland) wordt blijkens de bijgevoegde raming der bedrijfsuitgaven en -ontvangsten becijferd op *f* 2 635 580 tegen *f* 2 155 900 in 1930, derhalve *f* 479 680 meer.

Na aftrek van de noodige afschrijving ad *f* 454 900 blijft een bedrag van *f* 2 180 680 beschikbaar voor rente-uitkeering, uitmakende bijna 7¼% van het bedrijfskapitaal.

STROOMLEVERINGSBEDRIJF IN
MADIOEN (GIRINGAN).

De bedrijfsuitgaven zijn voor 1931 geraamd op *f* 57 500 tegen *f* 60 600 voor 1930 en mitsdien *f* 3 100 lager. In eerstvermeld bedrag is *f* 6 700 begrepen wegens aandeel in de kosten van het hoofdbureau van den dienst. In het voor 1930 geraamd bedrag is deswege niets berekend, voor 1931 zijn de overige uitgaven dus *f* 9 800 lager gesteld.

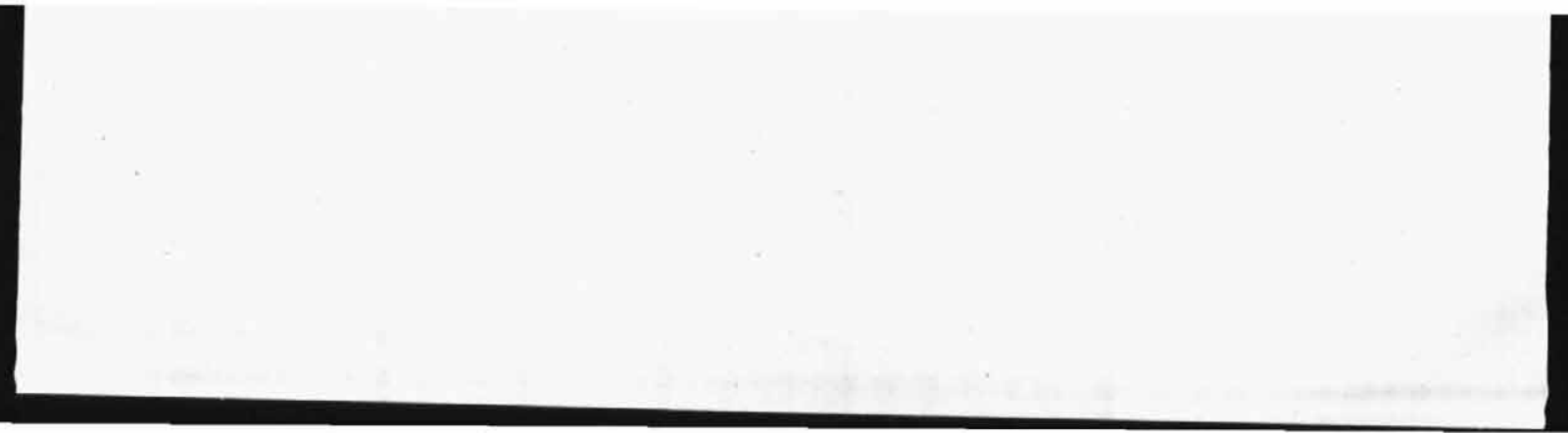
De ontvangsten kunnen voor 1931 geraamd worden op *f* 135 000 tegen *f* 92 500 voor 1930, derhalve *f* 42 500 hooger, in verband met de na de totstandkoming der onderhanden uitbreidingswerken, te verwachten toename van den stroomafzet aan de S. S. en de gemeente Madioen.

Blijkens de bijgevoegde raming der bedrijfsuitgaven en -ontvangsten wordt een bedrijfsoverschot verwacht, op dezelfde wijze berekend als bij het bedrijf in West-Java, van *f* 73 700.

Na aftrek van de noodige afschrijvingen ad *f* 26 600 blijft een bedrag van *f* 47 100 beschikbaar voor rente-uitkeering en extra-afschrijving uitmakende ruim 5% van het bedrijfskapitaal.

Waarvan ten laste van:			Totaal meer /	46 220
Hoofdstuk I	27 000	15 000		
Hoofdstuk II	476 920	442 700		

(1) In verband met de in bedrijf te stellen, van de N. I. G. M. over te nemen, stoomcentrale.

BEDRIJFSONTVANGSTEN.

Vergelijking tussehen de voor 1931 en 1930 geraamde inkomsten.

	1931			1930			Meer			Minder		
	West-Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal
Wegens stroomleveringen aan:												
Distributie-en andere bedrijven.....	f 1 776 000	—	f 1 776 000	f 1 315 000	—	f 1 315 000	f 461 000	—	f 461 000 (1)	—	—	—
Radiodienst.....	644 000	—	644 000	644 000	—	644 000	—	—	—	—	—	—
Electrificatie S. S.	480 000	—	480 000	440 000	—	440 000	40 000	—	40 000 (2)	—	—	—
Overige inrichtingen S.S.	70 000	f 50 000	120 000	60 000	f 32 500	92 500	19 000	f 17 500	27 500 (3)	—	—	—
Gemeente Madioen.....	—	82 000	82 000	—	60 000	60 000	—	22 000	22 000 (4)	—	—	—
Vlnstaandeel Gebeo.....	140 000	—	140 000	110 000	—	110 000	30 000	—	30 000 (5)	—	—	—
Uuropbrengst kantoor Pandajanlaan.....	—	—	—	1 800	—	1 800	—	—	—	f 1 800	—	f 1 800 (6)
andere inkomsten.....	10 000	3 000	13 000	9 200	—	9 200	800	3 000	3 800	—	—	—
	f 3 120 000	f 135 000	f 3 255 000	f 2 580 000	f 92 500	f 2 672 500	f 541 800	f 42 500	f 584 300	f 1 800	—	f 1 800
							Totaal meer.....		f 582 500			

(1) Wegens meerdere ontvangsten, in verband met de overname van de centrale te Weltevreden van de Ned.-Ind. Gas Mij. en geraamde toename van den stroomafzet; voorts zijn de posten in de begrooting 1930, vermeld onder a, b, f en g, thans tot één post „distributie- en andere bedrijven” vereenigd.

(2) Het kantoor is onder de activa van den algemeenen beheersdienst opgenomen, zoodat deze post voor het bedrijf vervalt.

Raming der kapitaalsuitgaven voor de werken van het bedrijf in West-Java en voor de werken in aanleg.

Omschrijving der werken.	Oorspronkelijke raming.	Vermoedelijk eind 1930 verwerkt.	Geraamd bedrag voor 1931.	Toegestaan voor 1930.	Meer.	Minder.
1. Overbrengingsleiding Kratjak-Rangkas Betoeng.....	f 300 000.—	f 300 000.—	—	f 270 000.—	—	f 270 000.—
2. Voor noodzakelijke verbeteringen en uitbreidingen aan het bestaande systeem.....	—	—	f 500 000.— (1)	705 000.—	—	f 205 000.—
Tezamen.....	f 300 000.—	f 300 000.—	f 500 000.—	f 975 000.—	—	f 475 000.—
Waarvan ten laste van:						
Hoofdstuk I.....			240 000.—	580 000.—		f 340 000.—
Hoofdstuk II.....			260 000.—	395 000.—		185 000.—

(1) Verbetering en kleine uitbreiding centrales en onderstations, bouw van eenige kleine onderstations, materialen voor hoogspanningslijnen, voorzieningen in de electrische centrales, verbetering van het bestaande beveiligingssysteem tegen overspanningen en aansluiting Bantamlijn aan het waterkrachtwerk Kratjak enz.

Raming der kapitaalsuitgaven voor de werken in Oost-Java.

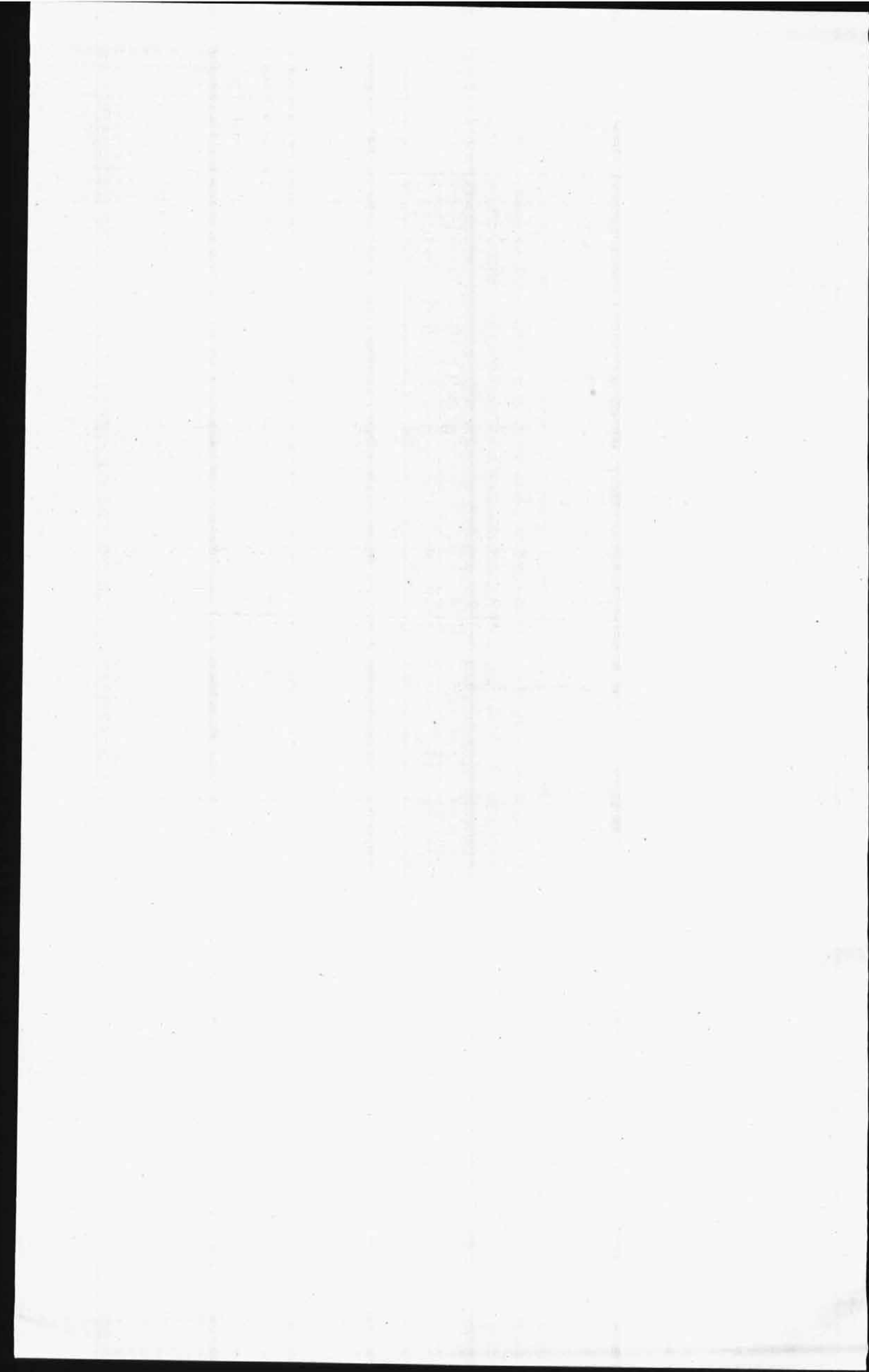
Omschrijving der werken.	Oorspronkelijke raming.	Vermoedelijk eind 1930 verwerkt.	Geraamd bedrag voor 1931.	Toegestaan voor 1930.	Meer.	Minder.
1. Voorziening in het tekort aan vermogen van het Staatswaterkrachtbedrijf in Madioen en van den aanleg van twee hoogspanningsleidingen met onderstations te Maospati en te Deloppo.....	f 370 000.—	f 370 000.—	—	f 276 000.—	—	f 276 000.—
2. Voor noodzakelijke verbeteringen en uitbreidingen van het bestaande systeem....	—	—	f 15 000.—	—	f 15 000.—	—
Tezamen.....	f 370 000.—	f 370 000.—	f 15 000.—	f 276 000.—	f 15 000.—	f 276 000.—
Waarvan ten laste van:						
Hoofdstuk I.....			10 000.—	175 000.—		165 000.—
Hoofdstuk II.....			5 000.—	101 000.—		96 000.—

Overzicht van de kapitaalrekening van de werken in aanleg.

BOEKINGSHOOFDEN.	Boekwaarde op 31 December 1928. (1)	Bijgekomen geraamd in 1929.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1929. (1)	Bijgekomen geraamd in 1930.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1930. (1)	Bijgekomen geraamd in 1931.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1931. (1)
1. Waterkrachtwerk Kratjak aan de Tjianten	f 5 755 700	f 72 000	f 6 000 000	over naar de kapitaalrekening van het bedrijf in West-Java.			
2. Overbrengingsleiding Kratjak-Buitenzorg	208 300	—	215 000	f 84 725	f 137 725	idem	
3. Onderstation Depok	10 000	39 000	50 000				
4. Overbrengingsleiding Lamadjan — Padalarang en overbrengingsleidingen via Poerwakarta naar Tjikampek en Krawang met bijbehorende onderstations.....	116 500	337 000	460 500		idem		
5. Overbrengingsleiding Plengan — Garoet.....	382 000	20 000	425 000		idem		
6. Verlenging hoogspanningslijn Plengan — Garoet tot aan Singaparna en bouw onderstation Singaparna	107 800	136 000	250 000		idem		
7. Overbrengingsleiding Kratjak — Rangkasbetoeng	—	150 000	150 000	154 900	313 900	52 500	384 500
8. Overbrengingsleiding Tes-Tjoeroep-Kepahiang Bengkoelen...	—	89 085	89 085	361 400	455 800	—	482 000
9. Overbrengingsleiding van Lahat naar Pageralam met bijbehorende onderstations.....	—	—	—	440 600	440 600	—	465 000
10. Ter voorziening in het tekort aan vermogen van het Staatswaterkrachtwerk in Madioen en van den aanleg van twee hoogspanningsleidingen met onderstations te Maospati en te Deloppe	—	60 000	60 000	297 275 (*)	361 000	over naar de kapitaalrekening v/h bedrijf.	
11. Overbrengingsleiding Oebroeg — Tjitjoeroeg met bijbehorende onderstations.....	9 400	—	10 000	—	10 000	—	11 000
12. Algemeene kosten van aanleg.	547 600	30 000 (*)	610 000	76 000	76 000	7 500	87 500
	f 7 137 300	f 933 085	f 8 319 585	f 1 414 900	f 1 795 025	f 60 000	f 1 480 000

(1) Inclusief bouwrente.

(2) Overgebracht naar de kapitaalrekening van het bedrijf.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII -- STUK 8.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VAN DE STROOMLEVERINGSBEDRIJVEN VAN
DEN DIENST VOOR WATERKRACHT EN ELECTRICITEIT.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

STROOMLEVERINGSBEDRIJF IN WEST-JAVA.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten.

De bedrijfsuitgaven zijn voor 1931 geraamd op *f* 446 420 tegen *f* 397 100 voor 1930, derhalve *f* 49 320 hooger. Met de Ned.-Ind. Gasmaatschappij zal een gewijzigd contract voor stroomlevering uit het landsbedrijf worden gesloten, volgens hetwelk deze distributiemaatschappij o.m. haar stoomcentrale aan het Land zal overdragen, en het landsbedrijf verder voor de instandhouding van die centrale zal zorgdragen. De kosten hiervan zullen naar schatting *f* 70 000 per jaar bedragen waarmede in hoofdzaak de hoogere uitgaven t.o.v. van 1930 zijn gemoeid.

De inkomsten kunnen voor 1931 op *f* 3 120 000 worden gesteld tegen *f* 2 580 000 voor 1930, mitsdien *f* 540 000 hooger, hetgeen een gevolg is van een hooger ontvangst van naar schatting *f* 180 000, hetwelk bovengenoemd nieuw contract met de N. I. G. M. zal medebrengen en overigens van de verwachte toename van het verbruik en verhooging der ontvangsten wegens winstaandeel Gebeo.

Het bedrijfsoverschot, waaronder verstaan wordt hetgeen van de ontvangsten overblijft na aftrek van alle uitgaven (ook die voor bijdragen aan het Land voor de pensioenen der ambtenaren, verlofs- en nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgelden, onderstanden, reis- en verblijfkosten, overtochtskosten van en naar Nederland) wordt blijkens de bijgevoegde raming der bedrijfsuitgaven en -ontvangsten becijferd op *f* 2 635 580 tegen *f* 2 155 900 in 1930, derhalve *f* 479 680 meer.

Na aftrek van de noodige afschrijving ad *f* 454 900 blijft een bedrag van *f* 2 180 680 beschikbaar voor rente-uitkeering, uitmakende bijna 7¼% van het bedrijfskapitaal.

STROOMLEVERINGSBEDRIJF IN
MADIOEN (GIRINGAN).

De bedrijfsuitgaven zijn voor 1931 geraamd op *f* 57 500 tegen *f* 60 600 voor 1930 en mitsdien *f* 3 100 lager. In eerstvermeld bedrag is *f* 6 700 begrepen wegens aandeel in de kosten van het hoofdbureau van den dienst. In het voor 1930 geraamd bedrag is deswege niets berekend, voor 1931 zijn de overige uitgaven dus *f* 9 800 lager gesteld.

De ontvangsten kunnen voor 1931 geraamd worden op *f* 135 000 tegen *f* 92 500 voor 1930, derhalve *f* 42 500 hooger, in verband met de na de totstandkoming der onderhanden uitbreidingswerken, te verwachten toename van den stroomafzet aan de S. S. en de gemeente Madioen.

Blijkens de bijgevoegde raming der bedrijfsuitgaven en -ontvangsten wordt een bedrijfsoverschot verwacht, op dezelfde wijze berekend als bij het bedrijf in West-Java, van *f* 73 700.

Na aftrek van de noodige afschrijvingen ad *f* 26 600 blijft een bedrag van *f* 47 100 beschikbaar voor rente-uitkeering en extra-afschrijving uitmakende ruim 5% van het bedrijfskapitaal.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

UITGAVEN.

ONTVANGSTEN.

UITGAVEN.	Stroomleverings- bedrijf.		Totaal.	ONTVANGSTEN.	Stroomleverings- bedrijf		Totaal.
	West-Java.	Giringan.			West-Java.	Giringan.	
Aandeel beheersuitgaven hoofd- bureau.....	f 48 300	f 6 700	f 55 000	Wegens stroomlevering aan: a) Distributie- en andere bedrij- ven	f 1 776 000	—	f 1 776 000
Beheer en toezicht.....	102 620	20 200	122 820	b) Radio-dienst.....	644 000	—	644 000
Bediening	170 000	18 300	188 300	c) Electrificatie S. S.....	490 000	—	490 000
Brandstoffen.....	30 000	3 000	33 000	d) Overige S. S. inrichtingen...	70 000	f 50 000	120 000
Andere bedrijfsbehoeften.....	17 000	1 000	18 000	e) Gemeente Madioen	—	82 000	82 000
Onderhoud.....	77 000	8 000	85 000	Winsttaandeel Gebeo.....	140 000	—	140 000
Geneeskundige hulp en medi- cijnen.....	1 500	300	1 800	Andere inkomsten.....	10 000	3 000	13 000
Gezamenlijk bedrag der uitga- ven volgens de begrooting. ..	f 446 420	f 57 500	f 503 920				
Waarvan ten laste van:							
Hoofdstuk I	f 27 000						
Hoofdstuk II.....	476 920						
Bijdrage voor het pen- sioen der ambte- naren.....	f 23 000						
Verlofs- en nonactivi- teitsbezoldiging, wachtgelden en on- derstanden	10 000						
Overtochtskosten van en naar Nederland.	6 000						
Reis- en verblijfkosten	2 800						
	38 000	3 800	41 800				
Bedrijfsoverschot	2 635 580	73 700	2 709 280				
	f 3 120 000	f 135 000	f 3 255 000		f 3 120 000	f 135 000	f 3 255 000

Verdeeling van het geraamde bedrijfsoverschot.

Afschrijvingen	f 454 900	f 26 600	f 481 500	Bedrijfsoverschot.....	f 2 635 580	f 73 700	f 2 709 280
Beschikbaar voor rente en extra- afschrijving van het bedrijfs- kapitaal.....	(1) 2 180 680	(2) 47 100	(3) 2 227 780		—	—	—
	f 2 635 580	f 73 700	f 2 709 280		f 2 635 580	f 73 700	f 2 709 280

(1) Bijna 7¼% van het bedrijfskapitaal.

(2) Ruim 5% " " "

(3) " 7% " " totale bedrijfskapitaal.

Bedrijfsuitgaven.

Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane bedragen.

	1931			1930			Meer			Minder		
	West Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal
Aandeel beheersuitga- ven hoofdbureau....	f 48 300	f 6 700	f 55 000	f 60 000	—	f 60 000	—	f 6 700	f 6 700	f 11 700	—	f 11 700
Beheer en toezicht....	102 620	20 200	122 820	113 300	f 27 000	140 300	—	—	—	10 680	f 6 800	17 480
Bediening	170 000	18 300	188 300	151 500	23 000	174 500	f 18 500 ⁽¹⁾	—	18 500	—	4 700	4 700
Brandstoffen.....	30 000	3 000	33 000	Memorie	—	Memorie	30 000 ⁽²⁾	3 000	33 000	—	—	—
Andere bedrijfsbehoef- ten.....	17 000	1 000	18 000	10 000	—	10 000	7 000 ⁽³⁾	1 000	8 000	—	—	—
Onderhoud	77 000	8 000	85 000	60 800	10 300	71 100	16 200 ⁽³⁾	—	16 200	—	2 300	2 300
Geneeskundige hulp en medicijnen	1 500	300	1 800	1 500	300	1 800	—	—	—	—	—	—
	f 446 420	f 57 500	f 503 920	f 397 100	f 60 600	f 457 700	f 71 700	f 10 700	f 82 400	f 22 380	f 13 800	f 36 180
									Minder	36 180		
									Totaal meer	f 46 220		
Waarvan ten laste van:												
Hoofdstuk I.....			27 000			15 000						
Hoofdstuk II.....			476 920			442 700						

(1) In verband met de in bedrijf te stellen, van de N. I. G. M. over te nemen, stoomcentrale.

BETREKKING.	Staat.	Volgnummer.	Kolom.	1931		1930 (*)		Meer		Minder	
				Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.
Hoofd van de bedrijfsafdeeling...	C 20	140	VI	1	f 16 200	1	f 15 400	1	f 800	—	—
Ingenieur 1e klasse	C 20	137	III	1	7 000	—	—	1	7 000 ⁽¹⁾	—	—
Ingenieur 2e klasse	C 20	136	II	5	42 025	5	42 025	—	—	—	—
Werktuigkundige of electro-technisch ambtenaar	B 12	83 en 88	V	1	8 100	1	8 100	—	—	—	—
Werkmeester 1ste klasse of machinist-electriciën 1e klasse	B 12	82 en 87	IV	3	18 000	3	18 000	—	—	—	—
Werkmeester of machinist-electriciën	B 12	81 en 86	III	5	23 300	5	24 500	—	—	—	f 1 300
Machinist of electriciën	B 12	80 en 85	II	15	39 075	15	42 865	—	—	—	3 790
Hoofdlijnopzichter	B 7		V	1	5 100	1	5 850	—	—	—	750
Lijnopzichter 1e klasse	B 7		IV	1	3 300	1	4 200	—	—	—	900
Lijnopzichter	B 7		III	5	13 000	5	15 000	—	—	—	2 000
Hulpmachinist	B 5	30	II	8	16 710	8	14 850	—	1 860	—	—
Monteur	B 5	28	II	6	10 660	6	8 775	—	1 885	—	—
Werkbaas	B 5	29	II	3	5 665	3	5 280	—	385	—	—
Boekhouder	B 15	2	II	1	5 400	1	5 400	—	—	—	—
Redacteur 1e klasse	B 9a	4	IV	1	8 400	—	—	1	8 400 ⁽²⁾	—	—
Commies-redacteur	B 9a	2	II	—	—	1	3 600	—	—	1	3 600 ⁽²⁾
Adjunct commies-redacteur	B 9a	1	I	1	1 860	1	2 700	—	—	—	840
Hoofdcommies	B 9	6	V	1	6 600	1	6 600	—	—	—	—
1e commies	B 9	5	IV	1	5 100	1	4 650	—	450	—	—
Commies	B 9	4	III	1	2 700	1	2 400	—	300	—	—
Hulppersoneel					42 720		29 895		12 825 ⁽²⁾		—
Aandeel in de beheersuitgaven ...					39 800		42 300		—		2 500
					f 320 715		f 302 490		f 33 905		f 15 680
Af: Wegens onvoorziene personeelmutaties					65 415		31 590		—		33 825 ⁽⁴⁾
					f 255 300		f 270 900		f 33 905		f 49 505
Standplaatstoelagen					7 320		5 000		2 320 ⁽⁴⁾		—
Aandeel in de beheersuitgaven ...					2 000		2 500		—		500
Overgangsinkomsten „B. B. L. 1925/28”					300		300		—		—
					f 264 920		f 278 700		f 36 225		f 50 005
											f 13 780

(*) In de cijfers van 1930 is verwerkt de personeelsuitbreiding voor Giringan. Vgl. Gedrukte stukken Volksraad, zittingsjaar 1929—1930, Ond. 1 — Afd. VIII — stuk 25.

(1) In verband met de overbrenging van een ingenieur 1e klasse van de bouwafdeeling (vgl. de Memorie van Toelichting, stuk 5, Hoofdstuk II, Post 806, onderdeel c 1).

(2) In verband met de automatische bevorderingsregeling en het aantal dienstjaren van den thans bij de bedrijfsafdeeling tewerkgestelden persoon. Tegenover het hogere bedrag van f 8 400 staat, behalve de vermindering ad f 3 600, een verlaging met f 6 600 van den post „hulppersoneel” bij den Algemeenen dienst, waaruit de bekleeder van de betrekking van redacteur 1e klasse tevoren werd betaald.

(3) In verband met de gestadige uitbreiding van de stroomleveringsbedrijven en de uitkomsten van vorige jaren. Verder is op een verhooging gerekend om benoemingen tot maandgelder mogelijk te maken van lager personeel, zooals machine- en schakelbordwachters, dat thans uit den post „verdere bedrijfsuitgaven” wordt betaald, tegenover welke verhooging een overeenkomstige verlaging van genoemden post staat.

(4) Door den hoogerem aftrekpost wegens onvoorziene personeelmutaties wordt meer rekening gehouden met de omstandigheid, dat steeds een belangrijk gedeelte van het bedrijfspersoneel bij aanleg- en uitbreidingswerken te werk wordt gesteld.

(5) In verband met de uitkomsten over 1929 en het vervallen van de standplaatstoelage voor bezoldigingen boven f 1 000 per maand.

BEDRIJFSONTVANGSTEN.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde inkomsten.

	1931			1930			Meer			Minder		
	West-Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal	West-Java	Giringan	Totaal
Wegens stroomleveringen aan:												
Distributie-en andere bedrijven.....	f 1 776 000	—	f 1 776 000	f 1 315 000	—	f 1 315 000	f 461 000	—	f 461 000 ⁽¹⁾	—	—	—
Radiodienst.....	644 000	—	644 000	644 000	—	644 000	—	—	—	—	—	—
Electricificatie S. S.	480 000	—	480 000	440 000	—	440 000	40 000	—	40 000 ⁽¹⁾	—	—	—
Overige inrichtingen S.S.	70 000	f 50 000	120 000	60 000	f 32 500	92 500	10 000	f 17 500	27 500 ⁽¹⁾	—	—	—
Gemeente Madioen.....	—	82 000	82 000	—	60 000	60 000	—	—	22 000 ⁽¹⁾	—	—	—
Vinsttaandeel Gebeo.....	140 000	—	140 000	110 000	—	110 000	30 000	—	30 000 ⁽¹⁾	—	—	—
tuuropbrengst kantoor Pa-	—	—	—	1 800	—	1 800	—	—	—	f 1 800	—	f 1 800 ⁽²⁾
pandajanlaan.....	—	—	—	9 200	—	9 200	—	—	—	—	—	—
andere inkomsten.....	10 000	3 000	13 000	—	—	—	800	3 000	3 800	—	—	—
	f 3 120 000	f 135 000	f 3 255 000	f 2 580 000	f 92 500	f 2 672 500	f 541 800	f 42 500	f 584 300	f 1 500	—	f 1 500
									1 800			
							Totaal meer.....		f 582 500			

(1) Wegens meerdere ontvangsten, in verband met de overname van de centrale te Weltevreden van de Ned-Ind. Gas Mij. en geraamde toename van den stroomafzet; voorts zijn de posten in de begrooting 1930, vermeld onder a, b, f en g, thans tot één post „distributie- en andere bedrijven” verenigd.

(2) Het kantoor is onder de activa van den algemeenen beheersdienst opgenomen, zoodat deze post voor het bedrijf vervalt.

Raming der kapitaalsuitgaven voor de werken van het bedrijf in West-Java en voor de werken in aanleg.

Omschrijving der werken.	Oorspronkelijke raming.	Vermoedelijk eind 1930 verwerkt.	Geraamd bedrag voor 1931.	Toegestaan voor 1930.	Meer.	Minder.
1. Overbrengingsleiding Kratjak-Rangkas Betoeng.....	f 300 000.—	f 300 000.—	—	f 270 000.—	—	f 270 000.—
2. Voor noodzakelijke verbeteringen en uitbreidingen aan het bestaande systeem.....	—	—	f 500 000.— ⁽¹⁾	705 000.—	—	f 205 000.—
Tezamen.....	f 300 000.—	f 300 000.—	f 500 000.—	f 975 000.—	—	f 475 000.—
Waarvan ten laste van:						
Hoofdstuk I.....			240 000.—	580 000.—		f 340 000.—
Hoofdstuk II.....			260 000.—	395 000.—		135 000.—

(1) Verbetering en kleine uitbreiding centrales en onderstations, bouw van eenige kleine onderstations, materialen voor hoogspanningslijnen, voorzieningen in de elektrische centrales, verbetering van het bestaande beveiligingssysteem tegen overspanningen en aansluiting Bantamlijn aan het waterkrachtwerk Kratjak enz.

Raming der kapitaalsuitgaven voor de werken in Oost-Java.

Omschrijving der werken.	Oorspronkelijke raming.	Vermoedelijk eind 1930 verwerkt.	Geraamd bedrag voor 1931.	Toegestaan voor 1930.	Meer.	Minder.
1. Voorziening in het tekort aan vermogen van het Staatswaterkrachtbedrijf in Madioen en van den aanleg van twee hoogspanningsleidingen met onderstations te Maospati en te Deloppo.....	f 370 000.—	f 370 000.—	—	f 276 000.—	—	f 276 000.—
2. Voor noodzakelijke verbeteringen en uitbreidingen van het bestaande systeem.....	—	—	f 15 000.—	—	f 15 000.—	—
Tezamen.....	f 370 000.—	f 370 000.—	f 15 000.—	f 276 000.—	f 15 000.—	f 276 000.—
Waarvan ten laste van:						
Hoofdstuk I.....			10 000.—	175 000.—		165 000.—
Hoofdstuk II.....			5 000.—	101 000.—		96 000.—

Raming der kapitaalsuitgaven voor de werken in Zuid-Sumatra.

Omschrijving der werken.	Oorspronkelijke raming.	Vermoedelijk eind 1930 verwerkt.	Geraamd bedrag voor 1931.	Toegestaan voor 1930.	Meer.	Minder.
1. Overbrengingsleiding Tes-Tjoeroep-Kepahiang-Bengkoelen	f 700 000	f 700 000	—	f 700 000	—	f 700 000
2. Overbrengingsleiding van Lahat naar Pageralam met bijbehorende onderstations..	425 000	425 000	—	425 000	—	425 000
Tezamen	f 1 125 000	f 1 125 000	—	f 1 125 000	—	f 1 125 000
Waarvan ten laste van:						
Hoofdstuk I			—	700 000		700 000
Hoofdstuk II			—	425 000		425 000

Raming der kapitaalrekening van het Stroomleveringsbedrijf in West-Java.

BOEKINGSHOOFDEN.	Boekwaarde op 31 December 1928. (1)	Bijgekomen geraamd in 1929.	Afschrijving geraamd in 1929.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1929.	Bijgekomen geraamd in 1930.	Afschrijving geraamd in 1930.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1930.	Bijgekomen geraamd in 1931.	Afschrijving geraamd in 1931.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1931.
1. W. K. W. Bengkok aan de Tjikapoendoeng...	f 1 820 600	—	f 24 700	f 1 795 900	—	f 25 900	f 1 770 000	f 55 000	f 28 000	f 1 797 000
2. W. K. W. Plengan aan de Tjisaroës	1 706 200	—	25 500	1 680 700	f 61 900	26 900	1 715 700	55 000	29 000	1 741 700
3. W. K. W. Dago aan de Tjikapoendoeng	249 300	—	4 200	245 100	—	4 500	240 600	—	5 000	235 600
4. W. K. W. Lamadjan	2 513 100	—	35 200	2 477 900	67 100	38 000	2 507 000	—	40 000	2 467 000
5. Stoomcentrale Dajeah-Kolot	820 200	—	23 800	796 400	—	25 300	771 100	—	28 000	743 100
6. Hoogspanningslijn Bandoengsche Hoogvlakte met onderstations Kiara-Tjondong en Padalarang	1 052 200	f 59 140	10 600	1 100 740	294 370	13 200	1 381 840	—	16 000	1 365 840
7. Hoogspanningslijn Lamadjan-Padalarang en hoogspanningslijnen via Poerwakarta naar Tjikampek, Krawang met bijbehorende onderstations	245 100	—	1 600 (2)	704 000	—	5 600	698 400	17 500	6 000	709 900
8. Hoogspanningslijn Plengan-Garoet met onderstations Soemadra en Garoet	—	—	— (3)	425 000	—	3 700	421 300	100 000	4 000	517 300
9. Verlenging hoogspanningslijn Plengan-Garoet tot aan Singaparna en bouw onderstation Singaparna	—	—	— (3)	250 000	—	1 800	248 200	105 000	2 000	351 200
10. Reservoirs voor seizoen accumulatie	2 952 100	150 000	22 000	3 080 100	—	23 700	3 056 400	100 000	26 000	3 133 400
11. W. K. W. Oebroeg	6 057 200	—	74 900	5 982 300	—	78 000	5 904 300	55 000	82 000	5 877 800
12. W. K. W. Kratjak	—	—	— (3)	6 000 000	—	79 000	5 921 000	55 000	80 000	5 896 000
13. Hoogspanningslijn Oebroeg-Antjol met onderstations Buitenzorg, Meester-Cornelis, Weltevreden en Antjol	2 794 200	159 605	44 000	2 909 805	247 800	46 200	3 111 405	—	50 000	3 061 405
14. Hoogspanningslijn Kratjak-Buitenzorg	—	—	— (3)	215 000	41 300	1 800	234 500	—	2 000	252 500
15. Hoogspanningslijn Oebroeg-Soekaboemi met onderstation Soekaboemi	157 800	23 245	2 100	178 945	17 500	2 200	192 245	—	2 000	190 245
16. Onderstation Depok	—	—	—	—	—	— (3)	137 725	—	3 000	134 725
17. Vervoer en transportmiddelen	9 400	—	4 200	5 100	—	4 200	900	—	900	—
18. Roerende inventaris	9 400	—	700	8 700	—	700	8 000	—	1 000	7 000
19. Kantoorgebouw Papandjanlaan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Kantoorgebouw Buitenzorg	31 200	—	600	30 600	—	600	30 000	—	1 000	29 000
21. Gebouw en inrichting Tjihapit	63 400	—	3 600	65 800	—	3 000	62 800	—	3 000	59 800
22. Algemeene kosten van aanleg	1 101 200	40 000	34 000 (4)	1 171 200	24 000	34 800	1 706 400	82 500	46 000	1 742 900
	f 21 587 600	f 431 990	f 310 800	f 22 669 290	f 751 900	f 419 100	f 30 139 815	f 625 000	f 454 900	f 30 309 915

(1) Alle bedragen zijn op honderdtallen afgerond.

(2) Met inbegrip van een bedrag van f 460 500.— zijnde bouwkosten hsl. Poerwakarta-Kosambi en bijbehorende onderstations.

(3) Overgebracht van de kapitaalrekening van de werken in aanleg.

(4) Met inbegrip van een bedrag van f 610 000.— zijnde algemeene kosten van aanleg van de gedurende 1929 gereedgemaakte werken.

Raming der kapitaalrekening van het Stroomleveringsbedrijf Giringan.

Boekingshoofden.	Boekwaarde op 31 December 1929. (1)	Bijgekomen geraamd in 1930.	Afschrijving geraamd in 1930.	Boekwaarde op 31 December 1930.	Bijgekomen geraamd in 1931.	Afschrijving geraamd in 1931.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1931.
1. Waterkrachtwerk Giringan	f 457 103	—	f 10 300	f 526 803 (2)	—	f 11 900	f 514 903
2. Overbrengingsleiding Giringan—Doengoes—Madioen met bijbehorende onderstations en verdere inrichtingen	128 559	—	3 200	403 359 (3)	f 17 500	14 700	409 159
	f 585 662	—	f 13 500	f 933 162	f 17 500	f 26 600	f 924 062

(1) Per 1 Januari 1930 overgenomen van den Dienst der Staatsspoor- en Tramwegen.

(2) Overgebracht van de kapitaalrekening van de werken in aanleg een bedrag van f 80 000.

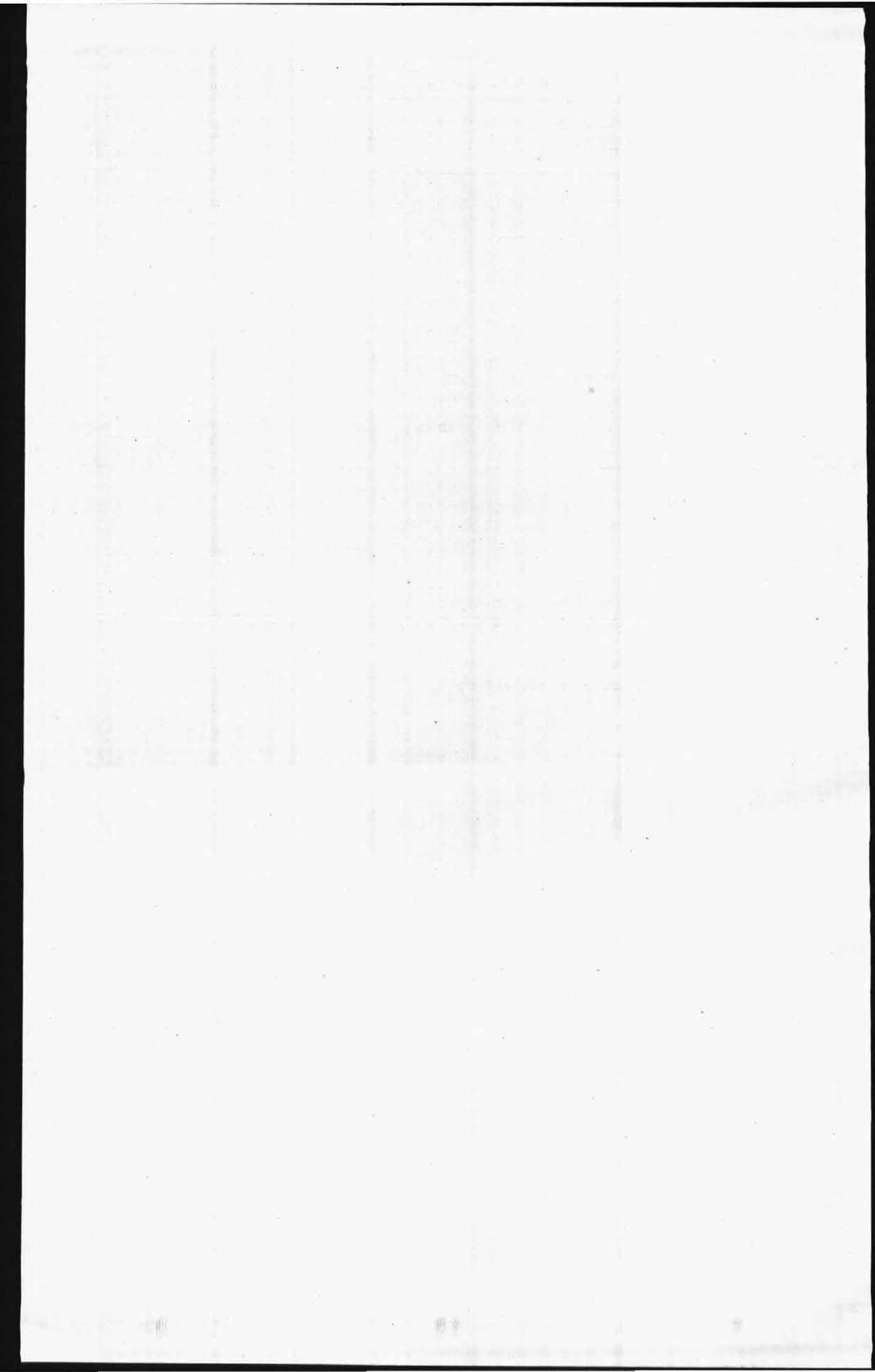
(3) " " " " " " " " " " " " " " " " 281 000.

Overzicht van de kapitaalrekening van de werken in aanleg.

BOEKINGSHOOFDEN.	Boekwaarde op 31 December 1928. (1)	Bijgekomen geraamd in 1929.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1929. (1)	Bijgekomen geraamd in 1930.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1930. (1)	Bijgekomen geraamd in 1931.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1931. (1)
1. Waterkrachtwerk Kratjak aan de Tjianten	f 5 755 700	f 72 000	f 6 000 000	over naar de kapitaalrekening van het bedrijf in West-Java.			
2. Overbrengingsleiding Kratjak-Buitenzorg	208 300	—	215 000	idem	idem	idem	
3. Onderstation Depok	10 000	39 000	50 000	f 84 725	f 137 725	idem	
4. Overbrengingsleiding Lamadjan — Padalarang en overbrengingsleidingen via Poerwakarta naar Tjikampek en Krawang met bijbehorende onderstations	116 500	337 000	460 500		idem		
5. Overbrengingsleiding Plengan — Garoet	382 000	20 000	425 000		idem		
6. Verlenging hoogspanningslijn Plengan — Garoet tot aan Singaparna en bouw onderstation Singaparna	107 800	136 000	250 000		idem		
7. Overbrengingsleiding Kratjak — Rangkasbetoeng	—	150 000	150 000	154 900	313 900	52 500	384 500
8. Overbrengingsleiding Tes-Tjoeroep-Kepahiang Bengkoelen	—	89 085	89 085	361 400	455 800	—	482 000
9. Overbrengingsleiding van Lahat naar Pageralam met bijbehorende onderstations	—	—	—	440 600	440 600	—	465 000
10. Ter voorziening in het tekort aan vermogen van het Staatswaterkrachtwerk in Madioen en van den aanleg van twee hoogspanningsleidingen met onderstations te Maospati en te Deloppo	—	60 000	60 000	297 275 (2)	361 000	over naar de kapitaalrekening v/h bedrijf.	
11. Overbrengingsleiding Oebroeg — Tjitjoeroeg met bijbehorende onderstations	9 400	—	10 000	—	10 000	—	11 000
12. Algemeene kosten van aanleg.	547 600	30 000	(2) 610 000	76 000	76 000	7 500	87 500
	f 7 137 300	f 933 085	f 8 319 585	f 1 414 900	f 1 795 025	f 60 000	f 1 430 000

(1) Inclusief bouwrente.

(2) Overgebracht naar de kapitaalrekening van het bedrijf.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. VIII — STUK 9.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DE LANDSDRUKKERIJ.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

LANDSDRUKKERIJ.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten.

De bedrijfsuitgaven zijn voor 1931 geraamd op *f* 1 236 900 tegen *f* 1 229 700 in 1930, dus op *f* 7 200 hooger en wel in verband met een grootere aanvulling van den papier voorraad ad *f* 22 000, noodzakelijk geworden door een verwachte toename van den omzet, welke verwachting is gegrond op de uitkomsten der laatste jaren. Tegenover deze hoogere uitgaven staan lagere aan algemeene kosten wegens vermindering van standplaatstoelagen en promemorie raming van gratificatiën ad *f* 800 in totaal en aan rechtstreeksche bedrijfskosten ad *f* 14 000.

De ontvangsten konden in verband met den te verwachten grooteren omzet worden geraamd op *f* 1 952 000 tegen *f* 1 817 000 in 1930, mitsdien *f* 135 000 hooger.

Nadat uit het bedrijfsoverschot — w.o. verstaan wordt hetgeen van de ontvangsten overblijft na aftrek van alle uitgaven (dus ook die voor bijdragen aan het Land voor de pensioenen der ambtenaren, verlofs- en nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgeld en onderstanden, overtochtskosten van en naar Nederland) — groot *f* 676 600 een afschrijving volgens den levensduur der installaties en andere bedrijfsbezittingen ad *f* 172 210 is gereserveerd, wordt een bedrijfswinst verkregen van *f* 504 390.

Boven de gemiddelde leeningsrente ad *f* 140 550, berekend ad 6% over het kapitaal op 1 Januari 1931 + 3% over de uitbreiding daarvan in 1931, wordt mitsdien een batig saldo voor 's Lands schatkist verwacht van *f* 363 840.

Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar de ondervolgende gespecificeerde ramingen van de bedrijfs- en kapitaalsuitgaven en van de ontvangsten.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

UITGAVEN.		ONTVANGSTEN.	
Algemeene kosten	<i>f</i> 71 600	Afgeleverd druk- en bindwerk	<i>f</i> 1 800 000
Grondstoffen	560 000	Javasche Courant en andere periodieken	150 000
Rechtstreeksche bedrijfskosten	578 000	Andere ontvangsten	2 000
Stroom	13 900		
Onderhoud	13 400		
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting, waarvan ten laste van:			
Hoofdstuk I	Memorie		
" II	<i>f</i> 1 236 900		
	1 236 900		
Bijdrage aan het Land voor het pensioen der ambtenaren	<i>f</i> 31 000		
Verlofs- en nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgeld en onderstanden	3 000		
Overtochtskosten van en naar Nederland	4 500		
	38 500		
Bedrijfsoverschot	676 600		
	<i>f</i> 1 952 000		<i>f</i> 1 952 000

Verdeeling van het geraamde bedrijfsoverschot.

Afschrijvingen	<i>f</i> 172 210	Bedrijfsoverschot	<i>f</i> 676 600
Rente à 6%	140 550		
Batig saldo voor 's Lands schatkist	363 840		
	<i>f</i> 676 600		<i>f</i> 676 600

Bedrijfsuitgaven.

Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane uitgaven.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Algemeene kosten....	f 71 600	f 72 400	—	f 800
Grondstoffen.....	569 000	538 000	f 22 000 ⁽¹⁾	—
Rechtstreeksche bedrijfskosten.....	578 000	592 000	--	14 000 ⁽²⁾
Stroom.....	13 900	13 900	—	—
Onderhoud.....	13 400 ⁽³⁾	13 400	—	—
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting.....	f 1 236 900	f 1 229 700	f 22 000	f 14 800
			7 200	
waarvan ten laste van:				
Hoofdstuk I.....	Memorie	Memorie	—	—
" II.....	f 1 236 900	f 1 229 700	f 7 200	—

(1) In verband met een verwachte toename van den omzet zal op een grootere aanvulling van den papiervoorraad dan in het vorig jaar moeten worden gerekend.

(2) Tengevolge van lagere personeelsuitgaven.

(3) Hierin is begrepen een bedrag van f 4 600, hetwelk zal worden verrekend met de B. O. W. voor onderhoud gebouwen der Landsdrukkerij.

In het bedrag der uitgaven zijn begrepen de bezoldigingen, toelagen, kantoor- en lokaalbehoefden en verdere kosten van algemeen beheer volgens onderstaande opgave.

	B.B.L. 1925/1928.			1931		1930		Meer.		Minder.	
	Staat.	Volg. No.	Kolom	Aantal	Bedrag.	Aantal	Bedrag.	Aantal	Bedrag.	Aantal	Bedrag.
Directeur.....	C 18	23	VI	1	f 13 800	1	f 13 800				
Onderdirecteur.....	C 18	21	IV	1	8 700	1	8 700				
Gediplomeerd Technisch ambtenaar..	B 12	32	IV/V	1	9 000	1	9 000				
Hoofdboekhouder...	B 15	4	IV	1	8 400	1	8 025		f 375 ⁽¹⁾		
Boekhouder.....	B 15	2	II	1	5 200	1	4 800		400 ⁽¹⁾		
Adjunct-boekhouder.	B 15	1	I	2	6 100	2	6 000		100 ⁽¹⁾		
Commies-kashouder.	B 10	41	II/III	1	4 100	1	3 600		500 ⁽¹⁾		
Commies.....	B 9	99	III/IV	1	4 500	1	4 500				
Adjunct-Commies...	B 9	3	IIa	1	1 080	1	1 080				
Magazijnmeester...	B 10	40	II/III	1	5 000	1	4 800		200 ⁽¹⁾		
Eerste Corrector...	B 9	101	IV	1	3 800	1	3 300		500 ⁽¹⁾		
Tweede Corrector...	B 9	100	III	1	3 900	1	3 800		100 ⁽¹⁾		
Eerste Expediteur...	B 5	39	III	1	4 500	1	4 500				
Tweede Expediteur...	B 5	88	V	1	1 630	1	1 635		45 ⁽¹⁾		
Hoofd der zetterij..	B 5	45	V	1	7 200	1	6 900		300 ⁽¹⁾		
Opziener der zetterij.	B 5	41	III/IV	2	7 700	1	4 950		2 750 ⁽¹⁾		
									en ⁽¹⁾		
Hoofd der drukkerij.	B 5	44	V	1	7 200	1	6 900		300 ⁽¹⁾		
Opziener der drukkerij	B 5	42	III/IV	4	12 225	4	12 225				
Hoofd der stereotypieafdeeling....	B 5	46	V	1	7 200	1	6 600		600 ⁽¹⁾		
Hoofd der binderij..	B 5		V	1	5 700	1	4 500		1 200 ⁽¹⁾		
Letterzetteren en drukkers 1e kl.....	B 5	37		16	50 200	16	50 200				
Letterzetteren en drukkers 2e kl.....	B 5	36	II	8	18 700	8	18 700				
Letterzetteren en drukkers 3e kl.....	B 5	35	II	11	19 800	11	19 800				
Leerling-letterzetteren en drukkers.....	B 5	34	I	17	18 400	17	18 400				
Monteur.....	B 5	43	III/IV	1	1 020	1	1 020				
Bankwerker.....	B 5	40	II/III	1	3 300	1	3 300				
Hulp personeel.....					230 000		230 000				
					f 468 656		f 461 635		f 6 870		
Af: wegens onvoorziene personeelsmutaties.....					31 500		11 635				f 19 870
					f 437 000		f 450 090		f 6 870		f 19 870
											f 13 000
Standplaatstoelagen.					12 400		12 600				200
Overgangsinkomsten B.B.L. 1925/1928..					100		1 000				900
Kantoorbehoefden..					600		600				
Verdere kosten van algemeen beheer...					700		900				200
Kosten van regeeringstelegrammen					500		500				

(1) Ten gevolge van regelmatige weddeverhoogingen.

(2) In het belang van een meer intensieve werkwijze is het noodzakelijk het personeel van de afdeling Zetterij der Landsdrukkerij uit te breiden met één opziener-zetterij, te bezoldigen volgens schaal B 5, kolom III/IV der B. B. L. 1925/1928. Hierdoor wordt het aantal vier functionarissen gebracht op twee.

De hieraan verbonden gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen f 3 600 aan bezoldiging en eventueel f 360 aan standplaatstoelagen, terwijl voor 1931 zal zijn te rekenen op een uitgave van f 2 600 aan bezoldiging.

Ontvangsten.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Afgeleverd druk- en bindwerk.	f 1 800 000	f 1 665 000	f 135 000 ⁽¹⁾	—
Javasche Courant en andere periodieken	150 000	150 000	—	—
Andere ontvangsten...	2 000	2 000	—	—
	f 1 952 000	f 1 817 000	f 135 000	—

(1) Ten gevolge van een te verwachten grooter aantal bestellingen dan in het vorig jaar.

Raming der kapitaalsuitgaven.

Omschrijving der werken.	Geraamd voor 1931.	Toege- staan voor 1930.	Meer.	Minder.
Letters en letterspecie. Machinerieën	f 30 000 ⁽¹⁾ 50 000 ⁽²⁾	f 30 000 —	— f 50 000	— —
	f 80 000	f 30 000	f 50 000	—
Waarvan ten laste van: Hoofdstuk I..... " II.....	f 65 000 15 000	f 15 000 15 000	f 50 000 —	— —

Algemeene toelichting: Alle kapitaalsposten komen eventueel voor toepassing der virementsregeling in aanmerking.

(1) Voor gewone aanvulling wegens buiten gebruik gesteld lettermateriaal.

(2) Voor de aanschaffing van 5 zetmachines ter vervanging van 5 oude, welke reeds 25 jaar en langer in bedrijf zijn geweest en thans zoodanig versleten zijn, dat zij binnenkort buiten gebruik moeten worden gesteld.

Raming der kapitaalrekening.

	Boekwaarde volgens jaar- verslag 1928 op 31 Decem- ber 1928.	Bijgeko- men geraamd in 1929.	Afschrijving geraamd in 1929.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1929.	Bijgeko- men geraamd in 1930.	Afschrijving geraamd in 1930.	Saldo geraamd op 31 Decem- ber 1930.	Bijgeko- men geraamd in 1931.	Afschrijving geraamd in 1931.	Saldo geraamd op 31 Decem- ber 1931.
Gebouwen.	f 1 611 588 57	—	f 70 058 57	f 1 541 530 —	—	f 70 050 —	f 1 471 480 —	—	f 70 050 —	f 1 401 430 —
Krachtinstallatie	65 749 82	—	5 349 82	60 400 —	—	5 350 —	55 050 —	—	5 350 —	49 700 —
Drukkerij-inventaris.	752 983 62	f 85 000 —	55 973 62	781 960 —	—	60 220 —	721 740 —	f 50 000 —	60 220 —	711 520 —
Letters en letterspecie.	19 618 84	55 000 —	26 778 84	47 840 —	f 30 000 —	32 280 —	45 560 —	30 000 —	35 280 —	40 280 —
Meubilair	8 744 12	—	794 12	7 950 —	—	790 —	7 160 —	—	790 —	6 370 —
Vrachtauto's	2 588 50	—	518 50	2 070 —	—	520 —	1 550 —	—	520 —	1 030 —
Verhuizing	2 872 47	—	2 872 47	—	—	—	—	—	—	—
	f 2 464 095 94	f 140 000 —	f 162 345 94	f 2 441 750 —	f 30 000 —	f 169 210 —	f 2 302 540 —	f 80 000 —	f 172 210 —	f 2 210 330 —

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 10.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DE GOUD- EN ZILVERMIJNEN IN
BENKOELEN.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

GOUD- EN ZILVERMIJNEN
IN BENKOELEN.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfs-
uitkomsten.

De gunstige verwachtingen omtrent den ertsvoorraad in het „Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfs-uitkomsten” voor de begrooting 1930 gekoesterd, zijn bij den voortschrijdenden ertsafbouw bewaarheid geworden. De zichtbare ertsvoorraad zal voldoende zijn om in 1930 tot het eind door te kunnen werken, terwijl daarna nog op vele plaatsen, zoowel ondergronds als in de dagbouwen, afbouwwaardig erts is te verwachten. Er kan evenwel nog niet met eenige zekerheid worden gezegd, wanneer het bedrijf zal moeten worden stopgezet; het ligt in de bedoeling in 1931 op denzelfden voet als in 1930 door te werken net zoolang tot er met de resterende erts geen bedrijfsoverschot meer zal worden gemaakt.

De exploitatieuitgaven zijn, voor een vol jaar, geraamd op *f* 1 045 420, dus *f* 75 930 minder dan voor 1930.

De opbrengst van het erts is voorzichtigheidshalve op *f* 1 274 000 geraamd, tegen *f* 1 440 000 in 1930, bij welke raming rekening is gehouden met het te verwachten geringer gehalte aan edele metalen en met de daling der zilverprijzen.

De stroomlevering aan derden uit het waterkrachtwerk bij het meer van Tais zal, gebaseerd op afname in normale jaren, *f* 52 000 opbrengen. Hierbij is dus aangenomen, dat dit waterkrachtwerk in 1931 nog in beheer blijft bij de Goudontginning. De overige ontvangsten zijn op *f* 22 000 getaxeerd, overeenkomstig de desbetreffende, voor 1930 geraamde bedragen.

Het bedrijfsoverschot, waaronder wordt verstaan hetgeen van de ontvangsten overblijft na aftrek van alle uitgaven (dus ook die voor bijdrage aan het Land voor de pensioenen der ambtenaren, verlofs- en nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgelden, onderstanden, reis- en verblijfkosten naar, van en in Nederland en Nederlandsch-Indië), wordt aan de hand van het bovenstaande geraamd op *f* 275 580.

Tot en met 1928 bedroeg dit overschot volgens het jaarverslag *f* 3 851 000; voor 1929 wordt een overschot getaxeerd van rond *f* 385 000, terwijl dit voor 1930 is geraamd op *f* 365 650. Indien dus de verwachtingen voor 1931 worden bewaarheid, zal tot en met 1931 op een bedrijfsoverschot van *f* 4 877 230 kunnen worden gerekend.

Het totaal in het bedrijf gestoken kapitaal bedroeg op ultimo 1928 *f* 8 926 000 (waarin een bedrag van *f* 1 453 000 aan rente op rente). Hierin is begrepen een bedrag van *f* 2 708 000 (waarin *f* 741 000 voor rente op rente), hetwelk in 1905 tot en met 1922 door den Opsporingsdienst aan exploratie van de thans in ontginning zijnde objecten is uitgegeven; verder een bedrag van *f* 2 238 000 (waarin *f* 224 000 voor rente op rente) voor de oprichting van het Krachtwerk te Tais en een bedrag van *f* 3 980 000 (waarin *f* 488 000 voor rente op rente) voor de eigenlijke ontginning der mijnen.

Sedert 1927 zijn geen nieuwe kapitalen in het bedrijf gestoken.

Raming der bedrijfsuitgaven en
der ontvangsten.

Uitgaven.	Bedrag.	Ontvangsten.	Bedrag.
Algemeene kosten waaronder aandeel in de kosten van het Verkoopkantoor van 's Lands mijnbouwproduc- ten.....	f 213 420	Opbrengst van het erts Opbrengst van aan der- den geleverde electri- sche energie.....	f 1 274 000 52 000
Bijzondere kosten der werk- krachten	181 000	Huishuur dienstwo- ningen	12 000
Mijnontginning en voorberei- ding.....	269 000	Premie geneeskundige behandeling.....	1 400
Onderhoud.....	24 000	Andere ontvangsten..	8 600
Bediening en onderhoud dienstauto's.....	8 000		
Ertsverwerking	298 000		
Laboratorium	11 000		
Stroomopwekking.....	41 000		
Gezamenlijk bedrag der uit- gaven volgens de begroo- ting, waarvan ten laste van:			
Hoofdstuk I	f 90 000		
„ II	955 420		
	1 045 420		
Bijdragen van het be- drijf v/h pensioen der ambtenaren..	f 15 000		
Verlofs- en nonactivi- teitsbezoldigingen, wachtgelden en on- derstanden	2 000		
Reis- en verblijfkos- ten.....	5 000		
Overtochtskosten van en naar Neder- land	5 000		
	27 000		
Bedrijfsoverschot.....	275 580		
	f 1 348 000		f 1 348 000

Bedrijfsuitgaven.

 Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor
1930 toegestane uitgaven.

	1931	1930	Meer.	Minder.
Algemeene kosten w.o. aandeel in de kosten van het Verkoopkan- toor van 's Lands Mijn- bouwproducten.....	f 213 420	f 214 350	—	f 930
Bijzondere kosten der werkkrachten.....	181 000	201 000	—	20 000(?)
Mijnontginning en voor- bereiding	269 000	324 000	—	55 000(?)
Onderhoud.....	24 000	24 000	—	—
Bediening en onderhoud dienstauto's.....	8 000	8 000	—	—
Ertsverwerking.....	298 000	298 000	—	—
Laboratorium	11 000	11 000	—	—
Stroomopwekking.....	41 000	41 000	—	—
	f 1 045 420	f 1 121 350	—	f 75 930
waarvan ten laste van:				
Hoofdstuk I	90 000	90 000	—	—
Hoofdstuk II	955 420	1 031 350	—	75 930

(1) In verband met de uitkomsten.

In het bedrag der uitgaven zijn begrepen de bezoldigingen, toelagen enz. kantoor- en lokaalbehoeften en verdere kosten van algemeen beheer volgens onderstaande opgave.

Betrekking.	Schaal.	Volgnummer.	Kolom.	1931.		1930.		Meer.		Minder.	
				Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.
Hoofdingenieur, leider van het bedrijf..	C 20	162	VI	1	f 16 200	1	f 16 200		—		—
Ingenieur 1e klasse (a).....	C 20	151	III	1	11 400	—	—	1	f 11 400 ⁽¹⁾		—
Ingenieur 2e klasse (a).....	C 20	150	II	1	9 300	2	19 200		—	1	f 9 900 ⁽¹⁾
Geneesheer (b).....	C 21	112	I	1	(d) 7 800	1	7 800		—		—
Boekhouder 1e klasse.....	B 15	3	III	1	4 800	1	4 100		700 ⁽²⁾		—
Technisch ambtenaar (c).....	B 12	88	V	1	8 100	1	8 100		—		—
Hoofdopzichter (a).....	B 12	96	IV	3	19 200	3	19 200		—		—
Opzichter 1e klasse (a).....	B 12	95	III	4	19 400	4	17 600		1 800 ⁽²⁾		—
Opzichter (a).....	B 12	94	II	2	7 500	2	7 175		325 ⁽²⁾		—
Opziener 1e klasse (a).....	B 5	49	IV	2	9 200	1	5 100	1	4 100 ⁽¹⁾		—
Opziener (a).....	B 5	48	III	—	—	1	3 050		—	1	3 050 ⁽¹⁾
Opzichter der werkkrachten.....	B 3	66	III/ IV	1	3 000	1	3 000		—		—
Magazijnmeester.....	B 10	48	III/ IV	1	5 400	1	5 400		—		—
Commies-kashouder.....	B 10	47	II/ III	1	4 200	1	4 200		—		—
Bezoldigingen hulp- en tijdelijk personeel.					52 725		52 725		—		—
					f 178 225		f 172 850		f 18 325		f 12 950
Af: voor onvoorziene personeelmutaties.					5 325		5 600		f 5 375		
					f 172 900		f 167 250				
Standplaatstoelagen.....					8 020		9 500				f 1 480 ⁽³⁾
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928.					1 100		2 500				1 400 ⁽⁴⁾
Verdere kosten voor algemeen beheer.											
Overwerk- en Zondaggelden en beloningen.....					f 11 700		f 11 800				100
Schrijf- en teekenbehoeften.....					3 000		3 000				
Agentschap Benkoelen.....					6 000		6 000				
Regeringstelegrammen.....					1 500		2 000				500 ⁽⁵⁾
Sociale zorgen.....					1 500		1 500				
Uitkeeringen aan het personeel in verband met de liquidatie van het bedrijf.....					45 000		45 000 ⁽⁶⁾				

(a) Personeel van den Algemeenen Dienst van den Mijnbouw.

(b) Personeel van den Dienst der Volksgezondheid.

(c) Personeel van den Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.

(d) W.o. f 1 800 voor vergoeding wegens gemis aan voldoende particuliere praktijk.

(1) Overeenkomstig de bezetting op ultimo 1929 (zie ook de algemeene toelichting van den dienst van den Mijnbouw).

(2) In verband met periodieke weddeverhooging(en).

(3) In verband met vermindering v/h percentage der standplaatstoelage en het vervallen van deze toelage voor bezoldigingen boven f 1 000 per maand.

(4) In verband met inloopen der overgangsinkomsten.

(5) Naar de uitkomsten over 1929.

(6) Indien het bedrijf in 1931 nog in stand blijft, zullen deze uitgaven in 1930 niet behoeven te worden gedaan.

Ontvangsten.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

	1931	1930	Meer.	Minder.
Opbrengst van het erts.....	f 1 274 000	f 1 440 000	—	f 166 000 ⁽¹⁾
Opbrengst van aan derden geleverde elektrische energie.	52 000	52 000	—	—
Huishuur.....	12 000	12 000	—	—
Premie geneeskundige behandeling....	1 400	1 400	—	—
Andere ontvangsten.	8 600	8 600	—	—
Totaal.....	f 1 348 000	f 1 514 000	—	f 166 000

(1) Zie de algemeene toelichting.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 11.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DE BANGKATINWINNING.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

BANGKATINWINNING.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten.

De productie is voor 1931 geraamd op 215 000 quintalen netto, tegen 200 000 quintalen in 1930.

De bedrijfsuitgaven zijn voor 1931 geraamd op f 18 993 540 of f 549 165 hooger dan voor 1930 uitgetrokken.

De tinrijkheid der groote mijnen werd hooger geraamd dan voor 1930, waarvan de gunstige invloed op den kostprijs echter gedeeltelijk wordt teniet gedaan, doordat de baggerontginningen armere terreinen bewerken en blijkens de resultaten van 1928/1929 en van het loopende bedrijfsjaar duurder zullen zijn dan bij de begrooting 1930 werd aangenomen.

Volgens de volledige bedrijfsrekening, waarop ook alle bijkomstige personeelskosten (bijdrage aan het Land voor pensioenen, verlofsbezoldigingen, nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgelden, onderstanden, reis- en verblijfkosten naar, van en in Nederland en Nederlandsch-Indië) geboekt worden en bovendien rekening wordt gehouden met de gebruikelijke afschrijvingen, zullen de volledige kosten van het product, na aftrek van de z.g. „andere ontvangsten” bedragen f 20 680 840 wat neerkomt op een kostprijs van f 96 19 per quintaal. De ontvangsten zijn voor 1931 geraamd naar een prijs van f 200 per quintaal, in verband met de tijdsomstandigheden, waardoor, rekening houdende met de verdere ontvangsten, een totaal ontvangst van f 43 625 000 kan worden becijferd.

Nadat uit het bedrijfsoverschot, waaronder verstaan wordt hetgeen van de ontvangsten overblijft, na aftrek van alle uitgaven (dus ook die voor bijdragen aan het Land voor de pensioenen der ambtenaren, verlofs- en nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgelden, onderstanden, reis- en verblijfkosten naar, van en in Nederland en Nederlandsch-Indië, opleidingskosten enz.) groot f 24 366.460 en afschrijving volgens de levensduren der installaties en andere bedrijfsbezittingen ad f 2 047 300 is gereserveerd, wordt een bedrijfswinst verkregen van f 22 319 160.

Boven de gemiddelde leeningsrente, berekend ad 6% over het op ultimo December 1930 in het bedrijf gestoken kapitaal plus 3% over de uitbreiding daarvan in het exploitatiejaar 1931, blijft mitsdien, na de reeds genoemde afschrijving, een batig saldo voor 's Lands schatkist over van f 20 838 582.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

Uitgaven.	Bedrag.	Ontvangsten.	Bedrag.
A. Winning.			
Algemeene Verkenning.....	f 250 000	Verkoop van tin.....	f 43 000 000
sectiebodemonderzoek.....	520 000	Verstreking van rijst.....	120 000
Ontginningen (grootte mijnen, kleine mijnen, aankoop slakken tin).....	9 440 000	Verstreking van mijnwerkersgereedschappen.....	12 000
Smelting (kolenbrandrijen, verwerking erts, slak- ken en onzuiver tin).....	1 825 000	Huishuur van dienstwoningen.....	70 000
Laboratorium.....	60 000	Premie geneeskundige behandeling.....	3 000
Kosten der machinale hulp (algemeene kosten der werkplaatsen, verrichtingen in de werkplaatsen, machinale hulp aan de mijnen).....	2 040 000	Stroomlevering.....	120 000
Electriciteitsbedrijf.....	1 200 000	Andere ontvangsten.....	300 000
Transportbedrijven:			
Tramdiens.....	120 000		
Autodienst.....	270 000		
Sleepdienst.....	90 000		
Kassen, magazijnen en tinstapelplaatsen.....	200 000		
Hospitaaldienst.....	300 000		
Werving en repatriatie.....	900 000		
Algemeene kosten.....	868 540		
Uitgaven ten behoeve van derden.....	450 000		
	<u>f 18 533 540</u>		
B. Vervoer en verkoop.			
Vracht, laad- en lossingskosten.....	f 305 000		
Kosten tinpark Tandjoengpriok.....	25 000		
Verdere kosten.....	130 000		
	<u>f 460 000</u>		
C. Aankoop van door de bevolking der Lima Kotta (Sumatra's Westkust) gewonnen tin.....			
	Memorie.		
Totaal der uitgaven:			
	A. f 18 533 540		
	B. 460 000		
	C. Memorie.		
	<u>f 18 993 540</u>		
Waarvan ten laste van:			
Hoofdstuk I.....	f 1 665 000		
Hoofdstuk II.....	17 328 540		
Reis- en verblijfkosten.....	f 20 000		
Bijdrage aan het land voor het pensioen der ambtenaren.....	175 000		
Verlofs- en nonactiviteitstractementen, wachtgeld en onderstanden.....	35 000		
Overtochtskosten van en naar Neder- land.....	35 000		
	265 000		
Bedrijfsoverschot.....	24 366 460		
	<u>f 43 625 000</u>		<u>f 43 625 000</u>

Verdeeling van het geraamde bedrijfsoverschot.

Afschrijvingen.....	f 2 047 300	Bedrijfsoverschot.....	f 24 366 460
Rente à 6% over het bedrijfskapitaal.....	1 480 578		
Batig saldo voor 's Lands schatkist.....	20 838 582		
	<u>f 24 366 460</u>		<u>f 24 366 460</u>

Bedrijfsuitgaven.

Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane bedragen.

Hoofden van uitgaven.	Bedrag.		Meer.	Minder.
	1931.	1930.		
A. Winning.				
Algemeene verkenning.	f 250 000	—	f 250 000 ⁽¹⁾	—
Sectiebodemonderzoek.	520 000	f 520 000	—	—
Ontginningen (grooten mijnen, enz.)	9 440 000	9 200 000	240 000 ⁽²⁾	—
Smelting (kolenbranden rijen, enz.)	1 825 000	1 700 000	125 000 ⁽³⁾	—
Laboratorium	60 000	60 000	—	—
Kosten der machinale hulp	2 040 000	1 810 000	230 000 ⁽⁴⁾	—
Electriciteitsbedrijf	1 200 000	1 150 000	50 000 ⁽⁵⁾	—
Tramdienst	120 000	120 000	—	—
Autodienst	270 000	270 000	—	—
Sleepdienst	90 000	90 000	—	—
Kassen, magazijnen en tinstapelplaatsen	200 000	200 000	—	—
Hospitaaldienst	300 000	300 000	—	—
Werving en repatriatie.	900 000	900 000	—	—
Algemeene kosten	868 540	1 242 375	—	f 373 835 ⁽⁶⁾
Uitgaven ten behoeve van derden	450 000	451 000	—	1 000
	f 18 533 540	f 18 013 375	f 895 000	f 374 835
B. Vervoer en verkoop.				
Vracht-, laad- en lossingskosten	305 000	305 000	—	—
Kosten tinpark Tandjoengpriok	25 000	25 000	—	—
Verdere kosten	130 000	101 000	29 000 ⁽⁶⁾	—
	f 460 000	f 431 000	f 29 000	—
C. Aankoop van door de bevolking der Lima Kotta (Sumatra's Westkust) gewonnen tin				
	Memorie.	Memorie.		
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting				
	f 18 993 540	f 18 444 375	f 924 000	f 374 835
Waarvan ten laste van:			f 549 165	
Hoofdstuk I	1 665 000	1 500 000	165 000	—
Hoofdstuk II	17 328 540	16 944 375	384 165	—

- (1) Afzonderlijk opgebracht, tot dusver opgenomen onder „Algemeene Kosten”.
- (2) In verband met de uitkomsten 1928/1929 en de hooger geraamde productie; voorts is voor een juister boeking f 40 000 voor de kosten voor machinale hulp der mijnen met inheemsche werkkrachten overgebracht naar den post „machinale hulp”.
- (3) In verband met de hooger geraamde productie.
- (4) In verband met de uitkomsten 1928/29 en uitbreiding der baggermolens, alsmede de hooger geraamde productie.
- (5) In verband met de uitkomsten 1928/29 en met het afzonderlijk opbrengen van een post voor „Algemeene verkenning” (zie ook sub 1).
- (6) In verband met de uitkomsten 1928/29 en de opening van het Agentschap te Londen.

In het gezamenlijk bedrag der uitgaven zijn begrepen de bezoldigingen, toelagen, kantoorbehoefden en verdere kosten van algemeen beheer volgens onderstaande opgave.

Betrekking.	Staat.	Volgnummer.	Kolom.	1931		1930		Meer.		Minder.	
				Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.
Hoofd van de Bangkatinwinning	C 23	32	—	1	f (g) 19 200	1	f 19 200	—	—	—	—
Eerstaanwezend Geneesheer	C 21	114	V	1	15 000	1	15 000	—	—	—	—
Administrateur	C 18	28	VI	1	15 000	1	15 000	—	—	—	—
Gouv. Arts. 1e klas (a)	C 21	18	II	1	(h) 12 300	—	—	1	f (1) 12 300	—	—
Gouv. Arts (a)	C 21	17	I	3	(i) 26 050	4	35 150	—	—	1	f (1)(2) 9 100
Hoofdingenieur	C 20	161	IV	1	15 000	2	25 350	—	—	1	(3) 10 350
Ingenieur 1e klasse (b)	C 20	151/137	III	7	87 900	9	117 075	—	—	2	(4) 29 175
„ 2e „ (c)	C 20	150/136	II	10	87 225	10	87 300	—	—	—	(5) 75
„ 3e „ (d)	C 20	149/135	I	8	50 500	9	55 800	—	—	1	(4) 5 300

Betrekking.	Staat.	Volgnun- mer.	Kolom.	1931		1930		Meer.		Minder.	
				Aan- tal.	Bedrag.	Aan- tal.	Bedrag.	Aan- tal.	Bedrag.	Aan- tal.	Bedrag.
Scheikundig ingenieur 1e klasse	C 20	160 c	III	1	f 13 200	1	f 13 200	—	—	—	—
Civiel ingenieur 2e klasse	C 20	160 e	II	1	10 200	1	9 750	f (9) 450	—	—	—
Houtvester	C 21	—	I	1	9 000	1	5 850	(9) 3 150	—	—	—
Ambtenaar voor de arbeidsaangelegen- heden	C 18	22 a	IV/V	1	13 200	1	13 200	—	—	—	—
Middelbaar technisch ambtenaar 1e klasse	C 16	—	II	1	5 200	—	—	1 (7) 5 200	—	—	—
Hoofdboekhouder 1e klasse	C 15	9	II	1	7 575	—	—	1 (8) 7 575	—	—	—
Hoofdboekhouder	B 15	4	IV	—	—	1	6 900	—	1	f (8) 6 900	—
Boekhouder 1e klasse	B 15	3	III	5	27 250	5	27 000	(9) 250	—	—	—
Boekhouder	B 15	2	II	5	21 400	5	21 080	(9) 320	—	—	—
Hoofdpakhuis- tevens betaalmeester	B 10	46	V	1	8 400	1	8 400	—	—	—	—
Pakhuis- tevens betaalmeester 1e klasse	B 10	45	IV	3	19 200	3	19 200	—	—	—	—
" " " 2e " "	B 10	44	III	5	25 200	5	24 800	(9) 400	—	—	—
" " " 3e " "	B 10	—	II	3	8 050	3	7 425	(9) 625	—	—	—
Technisch ambtenaar (e)	B 12	97/88	V	8	71 400	9	75 825	—	—	1	(4) 4 425
Hoofdopzichter (f)	B 12	96	IV	15	93 350	15	92 975	(4) 375	—	—	—
Opzichter 1e klasse (f)	B 12	95	III	28	143 750	28	143 350	(2) 400	—	—	—
Opzichter (f)	B 12	94	II	41	110 810	32	87 425	(4) 23 385	—	—	—
Opziener 1e klasse (f)	B 5	49	IV	9	42 400	8	35 275	(4) 7 125	—	—	—
Opziener (f)	B 5	48	III	22	72 125	24	74 100	—	2	(4) 1 975	—
Hoofdconstructeur	B 12	99	V	1	7 150	1	6 600	(9) 550	—	—	—
Teekenaar-constructeur	B 12	—	IV	1	4 800	1	4 725	(9) 75	—	—	—
Indisch arts (a)	A 22	1	I	4	(j) 19 900	4	22 625	—	—	—	(5) 2 725
Ziekenverpleger (gediplomeerd)	C 1	7	I	3	9 900	5	13 800	(10) 3 300	—	—	—
Verpleger 1e klasse (a)	C 1	2	I	2	7 200	—	—	—	—	—	—
Kantoorhoofd	B 9	7	VI	1	8 400	1	8 400	—	—	—	—
Hoofdcommies	B 9	6	V	1	6 000	1	6 000	—	—	—	—
Eerste commies	B 9	5	IV	4	17 650	4	16 800	(9) 850	—	—	—
Commies	B 9	4	III	12	36 600	12	32 400	(2) 4 200	—	—	—
Archivaris-expediteur	B 9	103	III	1	3 900	1	3 900	—	—	—	—
Hoofdmijnschrijver	A C	—	—	3	9 900	3	9 450	(3) 450	—	—	—
Ambtenaar voor de Registratie	B 11	—	II/II	1	2 800	—	—	(11) 2 800	—	—	—
Opzichter der werkkrachten	B 3	66	III/IV	1	1 200	1	2 700	—	—	—	(5)en(11)1 500
Bezoldigingen tijdelijk personeel voor de baggermolens					280 000		143 400	(12)136 600	—	—	—
" hulppersoneel					192 850		182 230	(2) 10 620	—	—	—
" tijdelijk personeel voor de boschreserve					12 000		12 000	—	—	—	—
					f 1 650 135		f 1 500 660	f 221 000		f 71 525	
								f 149 475			
Af: wegens onvoorziene personeelmutaties					145 685		40 785				
					f 1 504 450		f 1 459 875				
Standplaatstoelagen					29 390		36 000				f (13) 6 610
Overgangsinkomsten B.B.L. 1925/28					18 000		27 000				(14) 9 000
Verdere kosten van algemeen beheer:											
Toelagen, premies voor het personeel					511 500		256 512	(15)254 988			
Overwerk- en Zondaggelden					12 000		12 000				
Adviezen, praktijns- en gerechtskosten, maatregelen van toezicht en sociale zorgen					17 000		17 000				
Kantoor- en lokaalbehoefden					32 000		32 000				
Huur, bewaking en bediening der kantoren, verdere kosten van algemeen beheer					45 000		45 000				
Boekerij en gesteentenverzameling					2 000		2 000				
Kosten van regeeringstelegrammen					10 500		20 000				(16) 9 500

- (a) Personeel van den Dienst der Volksgezondheid.
 - (b) Waarvan 6 v/d Algemeenen Dienst v/d Mijnbouw en 1 v/d Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.
 - (c) " 6 " " " " " " 4 " " " " " " " " " "
 - (d) " 3 " " " " " " 5 " " " " " " " " " "
 - (e) " 7 " " " " " " 1 " " " " " " " " " "
 - (f) Personeel van den Algemeenen Dienst van den Mijnbouw.
 - (g) Waaronder f 1 200 toelage voor bijzondere ambtskosten.
 - (h) " " 1 200 " " gemis aan voldoende particuliere praktijk.
 - (i) " " 5 400 " " " " " " " " " " " "
 - (j) " " 3 600 " " " " " " " " " " " "
 - (1) In verband met bevordering van één der Gouvts. artsen.
 - (2) " " " " periodieke weddeverhoogingen en personeelmutaties.
 - (3) " " " " de vermindering van het aantal keuze betrekkingen.
 - (4) " " " " behoefte (zie ook algemeene toelichting bij den Dienst van den Mijnbouw).
 - (5) " " " " personeelmutaties.
 - (6) " " " " de vervulling van de op de begrooting 1930 toegestane uitbreidingsvacature.
 - (7) De in werking stelling in 1931 van twee nieuwe baggermolens maakt het noodzakelijk het aantal werktuigkundig-electrotechnische krachten bij de Bangkatinwinning wederom uit te breiden. Werd tot nu toe een ingenieur voor de daaraan verbonden werkzaamheden noodig geacht, thans zal hiervoor een proef worden genomen met een kracht, in het bezit van een volledig Middelbaar Technisch diploma, die in den rang van middelbaar technisch ambtenaar 1e klasse ware te bezoldigen volgens schaal C 16 kolom II der B. B. L. 1925/1928. Slaagt deze proefneming, dan zullen geleidelijk de werktuigkundig-electrotechnische ingenieurs, waar zulks mogelijk blijkt, door krachten met bedoeld diploma worden vervangen.
- De uit dezen maatregel voortvloeiende gemiddelde jaarlijksche kosten zullen f 7 800 aan bezoldigingen bedragen, terwijl voor 1931 een bedrag van f 5 200 aan bezoldigingen noodig zal zijn.

(8) In verband met de aanspraken van den huidige functionaris, op grond van behaalde diploma's.

(9) " " " " periodieke weddeverhoogingen.

(10) In het bedrag voor 1930 waren 3 uitbreidingsplaatsen over 9 maanden berekend.

(11) Bij de Bangkatinwinning berust de leiding van de afdeeling registratie der werkkrachten momenteel bij een opzichter der werkkrachten, bezoldigd volgens schaal B 3 kolommen III/IV der B. B. L. 1925/1928.

Zoolang de voornaamste werkzaamheden van dezen functionaris bestonden uit het toezicht en de zorg over de uit China aangekomen arbeiders, zoolang deze in het doorgangshuis te Muntok vertoeven in afwachting van hun opzending naar de verschillende mijnen, lag het in de rede aan het hoofd van bedoelde afdeeling iemand in den rang van opzichter der werkkrachten te plaatsen. Nu evenwel in den loop der laatste jaren het registreeren der werkkrachten, in verband met het groote percentage ongunstige elementen en de veelvuldige voorkomende tusschentijdsche repatriaties, hoe langer hoe meer arbeid eischt, is het noodzakelijk gebleken om voor de richtige uitoefening van meerbedoelde betrekking de beschikking te hebben over iemand met meer ontwikkeling dan het met vrucht doorloopen hebben van de lagere school waarborgt.

Zulks klemt te meer, sinds met 1 Januari j.l. de dactyloscope bij de tinwinning is ingevoerd. Het is dus in het bedrijfsbelang, dat de betrekking van opzichter der werkkrachten wordt vervangen door een ambtenaar met minstens een Mulo-opleiding, in verband waarmede de personeelsformatie bij de Bangkatinwinning ware uit te breiden met één ambtenaar voor de registratie der werkkrachten, te bezoldigen volgens schaal B 11 kolommen II/III der B. B. L. 1925/28 tegen vermindering met 1 plaats van opzichter der werkkrachten, bezoldigd volgens schaal B 3 kolommen III/IV der B. B. L.

De uit dezen maatregel voortvloeiende gemiddelde jaarlijksche kosten zullen f 60 aan bezoldiging en f 4.80 aan standplaatstoelagen bedragen, terwijl voor 1931 op eene voor 8 maanden hogere uitgaven van f 2 800 — f 2 400 = f 400 aan bezoldiging en f 224 — f 192 = f 32 aan standplaatstoelagen moet worden gerekend.

(12) Voor de inbedrijfstelling van den derden en vierden Tinwaschbaggermolen in eigen beheer voor de Bangkatinwinning op welke aanschaffing op de begrooting voor 1930 is gerekend (blz. 92 noot 4 stuk 11 van Afd. VIII) is het noodig voor elk der beide molens tijdelijk baggerpersoneel in dienst te nemen van grootendeels dezelfde samenstelling als waarop voor 1930 voor de in bedrijf zijnde molens is gerekend (Volksraad Zittingsjaar 1929—1930 Onderw. 1 — Afd. VIII stuk 11 blz. 91, noot 13).

De uit dezen maatregel voortvloeiende jaarlijksche kosten zullen f 153 600 aan bezoldigingen bedragen, terwijl voor 1931 berekend over 8 maanden een bedrag van f 102 400 aan bezoldigingen meer noodig zal zijn. De kosten voor toezicht op den bouw zullen voor 1931 voor elk der molens f 12 000 bedragen, zoodat de kosten voor 1931 in totaal f 102 400 + f 24 000 = f 126 400 beloopten.

Tevens is de bezoldiging van het in 1930 aangenomen personeel thans over een vol jaar berekend.

(13) In verband met de vastgestelde percentages der standplaatstoelagen, en, tot een bedrag van f 3 000, in verband met het niet toekennen van die toelage voor bezoldigingen boven f 1 000.

(14) Wegens inloopen der overgangsinkomsten.

(15) Voor 1930 te laag berekend, verder verhoogd in verband uitbreiding personeel.

(16) In verband met de uitkomsten.

Ontvangsten.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

	1931.	1930.	Meer	Minder.
	(1)			
Verkoop van tin.....	f43 000 000	f49 000 000		f 6 000 000
Verstreking van rijst..	120 000	120 000		
Verstreking van mijnwerkersgereedschappen.....	12 000	12 000		
Huishuur van dienstwoningen.....	70 000	70 000		
Premie geneeskundige behandeling.....	3 000	4 000		(*) 1 000
Stroomlevering.....	120 000	100 000	(*) f20 000	
Andere ontvangsten...	300 000	300 000		
	f43 625 000	f49 606 000	f 20 000	f 6 001 000
				f 5 981 000

(1) 215 000 quintalen à f 200 p. quintaal.

(2) In verband met de gemiddelde uitkomsten over de jaren 1927 t/m 1929.

(3) In verband met de uitkomst over 1928/1929.

Raming der kapitaalsuitgaven.

Omschrijving der werken.	Geraamd bedrag voor 1931.	Toegestaan bedrag voor 1930.	Meer.	Minder.
Bouw en verbouw van woningen, kantoren, werkplaatsen en magazijnen.....	f (1) 331 000	f 540 000		f 159 000
Uitbreiding en wijziging van ziekenhuizen en verdere gebouwen voor ziekenverpleging e. a.....	30 000	30 000		
Verschillende werken en aanschaffingen, waaronder personen- en vrachtauto's.....	(2) 320 000	450 000		130 000
Uitbreiding van telefonen.....	(3) 75 000	75 000		
Uitbreiding van tramlijnen.....	pro memoria.	pro memoria.		
Uitbreiding opwekking elektrische energie en electricatie der machinale hulp....	(4) 2 398 000	3 600 000		1 202 000
Uitbreiding en vernieuwing der bemalingsinstallaties.....	160 000	160 000		
	f 3 364 000	f 4 855 000		f 1 491 000
Waarvan ten laste van:				
Hoofdstuk I.....	2 190 000	3 650 000		1 460 000
Hoofdstuk II.....	1 174 000	1 205 000		31 000

(1) Aanleg van twee nieuwe baggermolenemplantementen, bouw van diverse woningen, sectiekantoren, kongsiegebouwen, koelieloodsen en houtskoolloodsen.

Van dezen post komen zoo noodig de volgende objecten in aanmerking voor virement:

baggermolen emplantementen	f 250 000
kongsie emplantementen	30 000

(2) Diverse werken op de nieuwe baggermolenterreinen, bouw van smeltovens, trammateriaal, werktuig machines en vernieuwing auto's.

Van dezen post komen zoo noodig de volgende objecten in aanmerking voor virement:

diverse werken op de nieuwe baggermolen terreinen	f 100 000
werktuig machines atelier	35 000

(3) Het op dezen post uitgetrokken bedrag komt zoonoodig t. z. t. geheel voor virement in aanmerking.

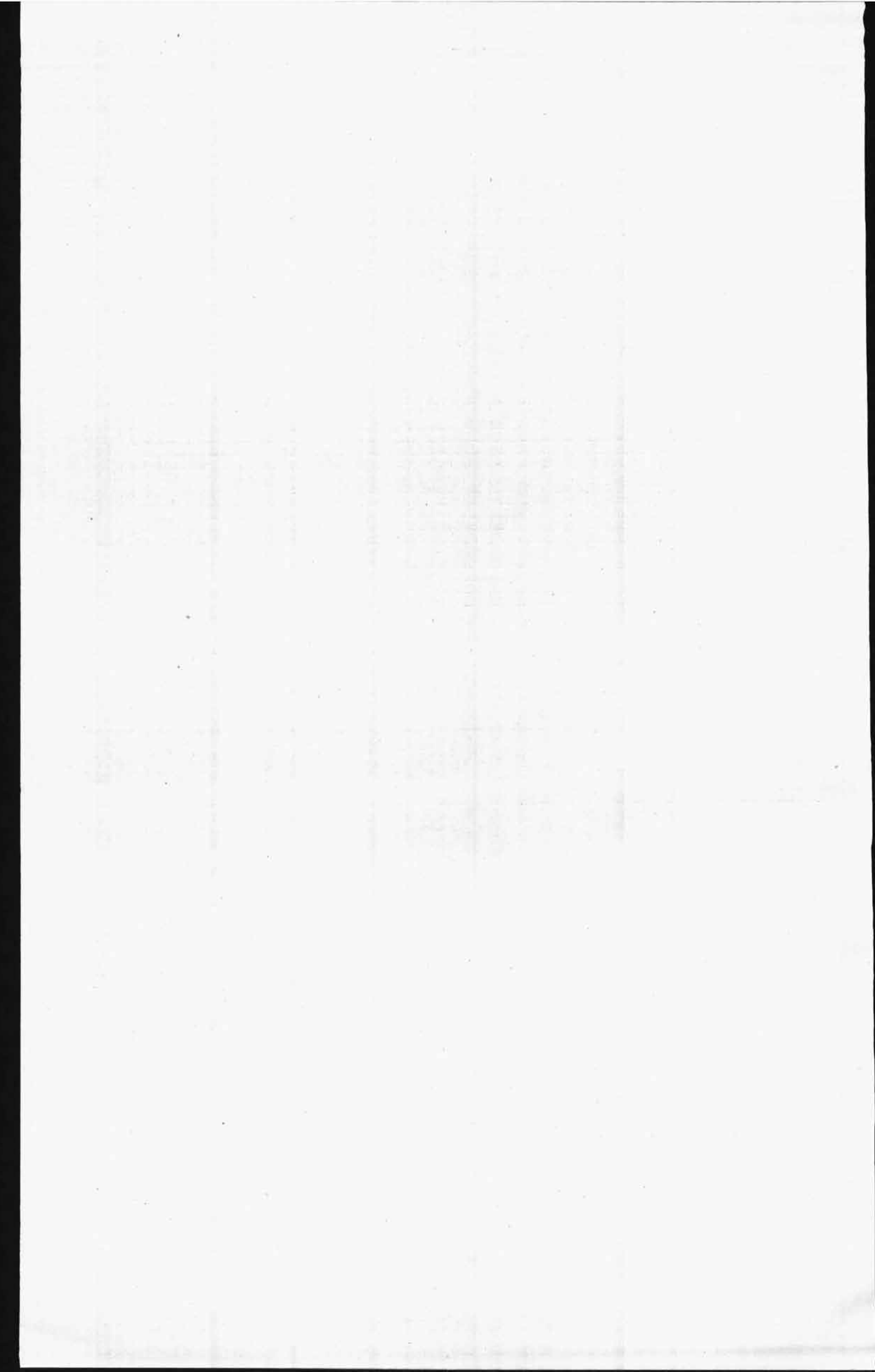
(4) Uitbreiding met twee baggermolens, voortzetting bijbouw elektrische Centrale, voltooiing van uitbreidingswerken van vorige jaren.

Van dezen post komen zoonoodig de volgende objecten in aanmerking voor virement:

voltooiing Klantji- en Tempilangmolen	f 230 000
twee nieuwe baggermolens	1 065 000
bijbouw elektrische Centrale	650 000

Raming der kapitaalrekening.

Boekingshoofden.	Boekwaarde op 28 Febr. 1929.	Bijgekomen in 1929.	Afschrijving in 1929.	Boekwaarde op 31 Dec. 1929.	Bijgekomen geraamd in 1930.	Afschrijving geraamd in 1930.	Boekwaarde geraamd op 31 Dec. 1931.	Bijgekomen geraamd in 1931.	Afschrijving geraamd in 1931.	Boekwaarde geraamd op 31 Dec 1931.
I. Gebouwen en erven	f 4 088 600	f 554 900	f 243 800	f 4 399 700	f 699 000	f 326 000	f 4 772 700	f 421 000	f 361 000	f 4 832 700
II. Krachtwerktuigen	2 515 700	384 000	153 700	2 646 000	140 000	212 000	2 574 000	90 000	220 000	2 444 000
III. Werktuigen voor bemaling en grondverzet	5 254 800	200	316 000	4 939 000	1 821 000	531 000	6 229 000	1 465 000	650 000	7 044 000
IV. Inrichting der werkplaatsen.	319 200	16 000	12 800	322 400	60 000	18 800	363 000	45 000	20 300	383 300
V. Overige werktuigen	102 700	25 300	6 000	122 000	110 000	7 900	224 100	20 000	13 400	230 700
VI. Telefoon	181 400	4 700	9 100	177 000	75 000	12 500	239 500	75 000	15 500	299 000
VII. Roerende inventaris	297 900	32 000	31 000	298 900	50 000	36 600	312 300	50 000	40 600	321 700
VIII. Vervoer en transportmiddelen.	311 400	98 500	127 300	282 600	80 000	143 900	218 700	80 000	139 900	158 800
IX. Sloopdiensten	102 400	600	21 700	81 300	—	35 500	45 800	—	35 500	10 300
X. Tramdiensten	647 700	9 700	44 000	613 400	20 000	49 600	583 800	—	50 800	533 000
XI. Electriche Centrale e. a.	5 329 600	1 020 100	319 600	6 030 100	1 800 000	409 000	7 421 100	1 118 000	499 000	8 040 100
XII. Wegen.	12 300	—	1 800	11 000	—	1 300	9 700	—	1 300	8 400
XIII. Algemeene verkenning	233 000	—	223 000	—	—	—	—	—	—	—
	f 19 386 700	f 2 046 000	f 1 509 300	f 19 923 400	f 4 855 000	1 784 100	f 22 994 300	f 3 364 000	f 2 047 300	f 24 311 000

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. VIII — STUK 12.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DE OEMBILINMIJNEN.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

OEMBILINMIJNEN.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten.

De productie voor 1931 is geraamd op 610 000 ton bruto waarvan 30 000 ton bestemd voor eigen gebruik, zooda voor aflevering beschikbaar zal zijn 580 000 ton of 80 000 ton meer dan volgens den begrootingsopzet voor 1930. De arbeiderssterkte beweegt zich sinds begin 1929 in stijgende lijn, waardoor in dat jaar reeds een belangrijk hogere dan de geraamde productie kon worden verkregen (583 000 ton bruto tegen 525 000 geraamd).

De bedrijfsuitgaven zijn volgens den opzet der begroting geraamd op *f* 7 283 700 tegen *f* 6 272 600 voor 1930 of *f* 1 011 100 méér. Het totaal der bedrijfskosten volgens de op commercieelen grondslag opgestelde bedrijfsrekening waarin ook alle bijkomstige personeelskosten (bijdragen pensioenen, verlofsbezoldigingen, wachtgelden en onderstanden, reis- en verblijfkosten, alsmede overtochtskosten van en naar Nederland) zijn begrepen, is geraamd op *f* 7 375 700. Trekt men hiervan af hetgeen aan scheepsvrachten voor het vervoer der kolen door den Archipel wordt betaald (*f* 1 200 000), alsmede wat aan z.g. bijzondere ontvangsten wordt geraamd (*f* 392 000), dan verkrijgt met het totaal der productiekosten tot in Emmahaven ten bedrage van *f* 5 783 700. De doorsnede kostprijs per netto ton f.o.b. Emmahaven bedraagt op deze wijze berekend *f* 9,97 tegen *f* 9,94 voor 1930.

Met inbegrip van de ad *f* 858 800 becijferde afschrijving bedraagt het totaal der productiekosten *f* 6 642 500 hetgeen een doorsnee kostprijs geeft van *f* 11,45 tegen *f* 11,60 voor 1930.

De gemiddelde opbrengst in 1931 te Emmahaven wordt geraamd op *f* 11,64 per ton tegen *f* 11,80 in de begroting voor 1930. De ontvangsten kunnen diensgevolge op *f* 6 750 000 voor afgeleverde kolen worden geraamd en in totaal, waaronder mede begrepen *f* 42 000 voor opbrengst van brandlei, *f* 155 000 voor opbrengst van geleverde energie en de verdere bijzondere ontvangsten ad *f* 195 000, doch zonder zeevracht op *f* 7 142 000.

Van het geraamde bedrijfsoverschot — waaronder verstaan wordt hetgeen van de ontvangsten overblijft na aftrek van alle kosten (dus ook de hooger bedoelde bijkomstige personeelskosten) — groot *f* 966 300, blijft dan na aftrek van de reeds eerder genoemde afschrijving ad *f* 858 800 een bedrag van *f* 107 500 voor rente uitkeering beschikbaar.

Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar de ondervolgende gespecificeerde ramingen der bedrijfs- en kapitaalsuitgaven en der ontvangsten.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

UITGAVEN.		Bedrag.	ONTVANGSTEN.		Bedrag.
Algemeene kosten van de mijn.....	f	744 700	Opbrengst kolen.....	f	6 750 000
Bediening en onderhoud dienstauto's.....		25 000	Opbrengst brandlei.....		42 000
Bijzondere kosten der werkkrachten.....		1 090 000	Voorgesloten zeevracht.....		1 200 000
Mijnontginning en voorbereiding.....		1 440 000	Huishuur voor dienstwoningen ⁿ ..		45 000
Stroomopwekking.....		40 000	Premie geneeskundige behandeling.....		5 000
Onderhoud.....		450 000	Stroomlevering.....		155 000
Uitgaven ten behoeve van derden.....		90 000	Andere ontvangsten.....		145 000
Spoorvracht naar Emmahaven.....		1 884 000			
Opslag- en algemeene afleveringskosten.....		100 000			
Kosten van laden.....		40 000			
Uitgaven Centrale kampong Doerian.....		103 000			
Kosten van bunkeren.....		77 000			
Vracht voor vervoer door den Archipel.....		1 200 000			
Bezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting, waarvan ten laste van:					
Hoofdstuk I.....	f	250 000			
" II.....		7 033 700			
		f 7 283 700			
Bijdrage aan het Land voor het pensioen der ambtenaren.....	f	45 000			
Verlofs-, nonactiviteits bezoldigingen, wacht- gelden en onderstanden.....		22 000			
Overtochtskosten van en naar Nederland....		25 000			
		92 000			
Bedrijfsoverschot.....		966 300			
		f 8 342 000			f 8 342 000

Verdeeling van het geraamde bedrijfsoverschot.

Afschrijving.....	f	858 800	Bedrijfsoverschot.....	f	966 300
Beschikbaar voor renteuitkeering.....		107 500			
		f 966 300			f 966 300

 Vergelijking tusschen de voor 1931
geraamde en voor 1930 toegestane
uitgaven.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Algemeene kosten, waaronder aandeel in de kosten van het Verkoopkantoor van 's Lands mijnbouwproducten.....	f 744 700	f 777 600	—	f ¹⁾ 32 900
Bediening en onderhoud dienstauto's....	25 000	25 000	—	—
Bijzondere kosten der werkkrachten.....	1 090 000	900 000	f ²⁾ 190 000	—
Mijnontginning en voorbereiding.....	1 440 000	1 320 000	f ²⁾ 120 000	—
Stroomopwekking.....	40 000	40 000	—	—
Onderhoud.....	450 000	450 000	—	—
Uitgaven ten behoeve van derden.....	90 000	120 000	—	f ³⁾ 30 000
	f 3 879 700	f 3 632 600		
Spoorvracht Sawahloento-Emmahaven....	1 884 000	1 440 000	f ³⁾ 444 000	—
Opslag- en algemeene afleveringskosten..	100 000	80 000	f ³⁾ 20 000	—
Kosten van laden.....	40 000	65 000	—	f ³⁾ 25 000
Kosten Centrale kampong Doerian.....	f ⁴⁾ 103 000	f ⁵⁾ 55 000	125 000	—
Kosten van bunkeren.....	f ⁴⁾ 77 000			
Vervoer kolen door den Archipel.....	1 200 000	1 000 000	f ⁴⁾ 200 000	—
	f 7 283 700	f 6 272 600	f 1 099 000	f 87 900
			f 1 011 100	
Waarvan ten laste van:				
Hoofdstuk I.....	250 000	240 000	10 000	—
" II.....	7 033 700	6 032 600	1 001 100	—

- 1) In verband met de uitkomsten.
- 2) In verband met de hoogere productie en grootere arbeidssterkte, alsmede wegens een bijdrage ad f 30 000 van het bedrijf in de kosten der politie.
- 3) Wegens het meerdere vervoer en verhoogde spoorvrachten.
- 4) Wegens meer vervoer.
- 5) Hiertegenover zijn onder „ontvangsten" middelen geraamd voor aan de gemeente Padang en de S. S. S. te leveren stroom.
- 6) De werkelijke kosten voor het bunkeren zijn f 9 000 hoger voor stroomverbruik, dat evenwel geraamd is onder „Uitgaven kampong Doerian".
- 7) De kosten voor stroomopwekking zijn hierin abusievelijk niet opgenomen.

In het gezamenlijk bedrag der uitgaven zijn begrepen de bezoldigingen, toelagen, enz. en verdere kosten van algemeen beheer volgens onderstaande opgave.

Betrekking.	Staat.	Volg-nummer.	Kolom.	1931		1930		Meer.		Minder.	
				Aantal.	Bedrag	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.
Hoofd van de Oembilinmijnen....	C 23	33	—	1	f 18 000	1	f 18 000	—	—	—	—
Eerstaanwendend geneesheer.	C 21	115	V	1	16 200	1	15 700	—	f 500 (2)	—	—
Administrateur	C 18	24	V	1	13 200	1	13 200	—	—	—	—
Geneesheer (a).....	C 21	112	I	1	8 800 (g)	1	8 400	—	400 (2)	—	—
Indisch arts (a).....	A 22	1	I	1	4 975 (h)	1	5 100	—	—	—	f 125 (2)
Ingenieur 1e klasse (b)	C 20	151	III	1	13 200	—	—	1	13 200 (2)	—	—
Ingenieur 2e klasse (c)	C 20	136	II	1	8 775	2	15 900	—	—	1	7 125 (2)
Ingenieur 3e klasse (d)	C 20	149 135	I	4	23 250	2	12 450	2	10 800 (2)	—	—
Technisch ambtenaar (e)	B 12	97 88	V	3	23 700	4	29 025	—	—	1	5 325 (2)
Hoofdopzichter (b)	B 12	96	IV	14	88 200	12	64 275	2	23 925 (2)	—	—
Opzichter 1e klasse (b)	B 12	95	III	14	68 150	14	69 850	—	—	—	1 700 (2)
Opzichter (b)	B 12	94	II	26	66 940	29	62 930	—	4 010 (4)	3 (4)	—
Opziener 1e klasse (b)	B 5	49	IV	8	36 725	10	42 525	—	—	2	5 800 (2)
Opziener (b)	B 5	48	III	18	57 300	16	52 425	2	4 875 (2)	—	—
Beheerder van den kolenaafschep- dienst	B 12	99 a	IV/V	1	8 100	1	8 100	—	—	—	—
Mijnmeter	B 7	16	1	8 700	1	8 700	—	—	—	—
Topograaf 2e klasse.....	B 7	13	IV	—	—	1	3 850	—	—	1	3 850 (2)
Hoofdcommies	B 9	6	V	2	12 000	2	12 000	—	—	—	—
Eerste commies	B 9	5	IV	1	4 450	1	3 900	—	550 (2)	—	—
Commies	B 9	4	III	5	16 050	5	15 150	—	900 (2)	—	—
Commies-kashouder.....	B 10	47	II/III	1	4 800	1	4 750	—	50 (2)	—	—
Hoofdboekhouder.....	B 15	4	IV	1	6 000	1	5 700	—	300 (2)	—	—
Boekhouder.....	B 15	2	II	1	4 800	1	4 800	—	—	—	—
Magazijnmeester.....	B 10	48	III/IV	1	5 750	1	5 400	—	330 (2)	—	—
Opzichter der werkkrachten.....	B 3	66	III/IV	3	10 775	3	9 700	—	1 075 (2)	—	—
Apotheker-assistent	C 6	6	I	1	3 600	1	3 825	—	—	—	225 (2)
Verplegster 1e klasse (a)	C 1	2	I	2	6 200	2	6 600	—	—	—	400 (2)
Opperhoutvester (f).....	C 21	81	II	1	9 600	1	9 600	—	—	—	—
Boscharchitect.....	A 21	20	I/II	2	6 120	1	4 200	1	1 920 (2)	—	—
Bezoldigingen hulppersoneel.....					435 935		427 159		8 776 (2)		—
					f 990 295		f 943 214		f 71 631		24 550
Af: wegens onvoorziene personeel- mutaties.					99 695		26 714		f 47 081		—
					f 890 600		f 916 500		—		—
Standplaatstoelagen					6 800		6 800		—		—
Overgangsinkomsten B.B.L. 1925/28					11 500		14 300		—		2 800 (2)
Verdere kosten van Algemeen beheer.											
Overwerk- en Zondaggelden en beloeningen					34 700		35 000		—		300
Schrijf- en teekenbehoeften, labo- ratorium enz.....					10 000		10 000		—		—
Regeeringstelegrammen.....					7 000		7 500		—		500 (2)
Sociale zorgen.....					5 000		5 000		—		—

(a) Personeel van den Dienst der Volksgezondheid.

(b) Personeel van den Algemeenen Dienst van den Mijnbouw.

(c) Personeel van den Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.

(d) Waarvan 3 van den Algemeenen Dienst van den Mijnbouw en 1 van den Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.

(e) Waarvan 2 van den Algemeenen Dienst van den Mijnbouw en 1 van den Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.

(f) Zoo noodig van den Dienst van het Boschwezen.

(g) W.o. f 1 800 voor vergoeding wegens gemis aan voldoende particuliere praktijk.

(h) W.o. f 900 voor vergoeding wegens gemis aan voldoende particuliere praktijk.

(1) In verband met periodieke weddeverhoogingen.

(2) In verband met wisseling personeel.

(3) In verband met de behoefte (zie ook algemeene toelichting van den Dienst van den Mijnbouw).

(4) Alhoewel het aantal 3 minder bedraagt, is door personeelmutaties het totaal benodigd bedrag hooger.

(5) Overgebracht naar den Dienst der Mijnverordeningen.

(6) De houtvoorzieningsdienst bij de Oembilinmijnen moet, ten einde in de houtbehoefte der mijnen te kunnen blijven voorzien, zijn werkzaamheden over een steeds grooter areaal uitstrekken. Met het oog op de verspreide ligging der complexen is het noodig het aantal boscharchitecten, bezoldigd volgens A 21 kolom I/II der B. B. L. 1925/1928, welke krachten belast zijn met de leiding van en het toezicht op het werkvolk van den houtaankap, met een uit te breiden, en derhalve op twee te brengen. De uit dezen maatregel voortvloeiende gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen f 3 780, aan bezoldiging, terwijl voor het jaar 1931 een bedrag van f 2 520 meer aan bezoldiging noodig zal zijn.

(7) In verband met wisseling personeel, alsmede met het inloopen der overgangsinkomsten.

(8) In verband met de uitkomsten '29.

Ontvangsten.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Opbrengst kolen...	f 6 750 000	f 5 900 000	f ¹⁾ 850 000	—
„ brandlei.	42 000	50 000	—	f ²⁾ 8 000
Vorgeschooten zeevracht.....	1 200 000	1 000 000	a) 200 000	—
Huishuur voor dienstwoningen..	45 000	45 000	—	—
Premie geneeskundige behandeling.	5 000	5 000	—	—
Stroomlevering....	155 000	120 000	b) 35 000	—
Andere ontvangsten	145 000	170 000	—	c) 25 000
	f 8 342 000	f 7 290 000	f 1 085 000	f 33 000
			f 1 052 000	

- 1) Meer afleveringen.
- 2) In verband met de uitkomsten 1929.
- 3) Meer vervoer.
- 4) Wegens verminderde levering van voeding aan gedetineerden.

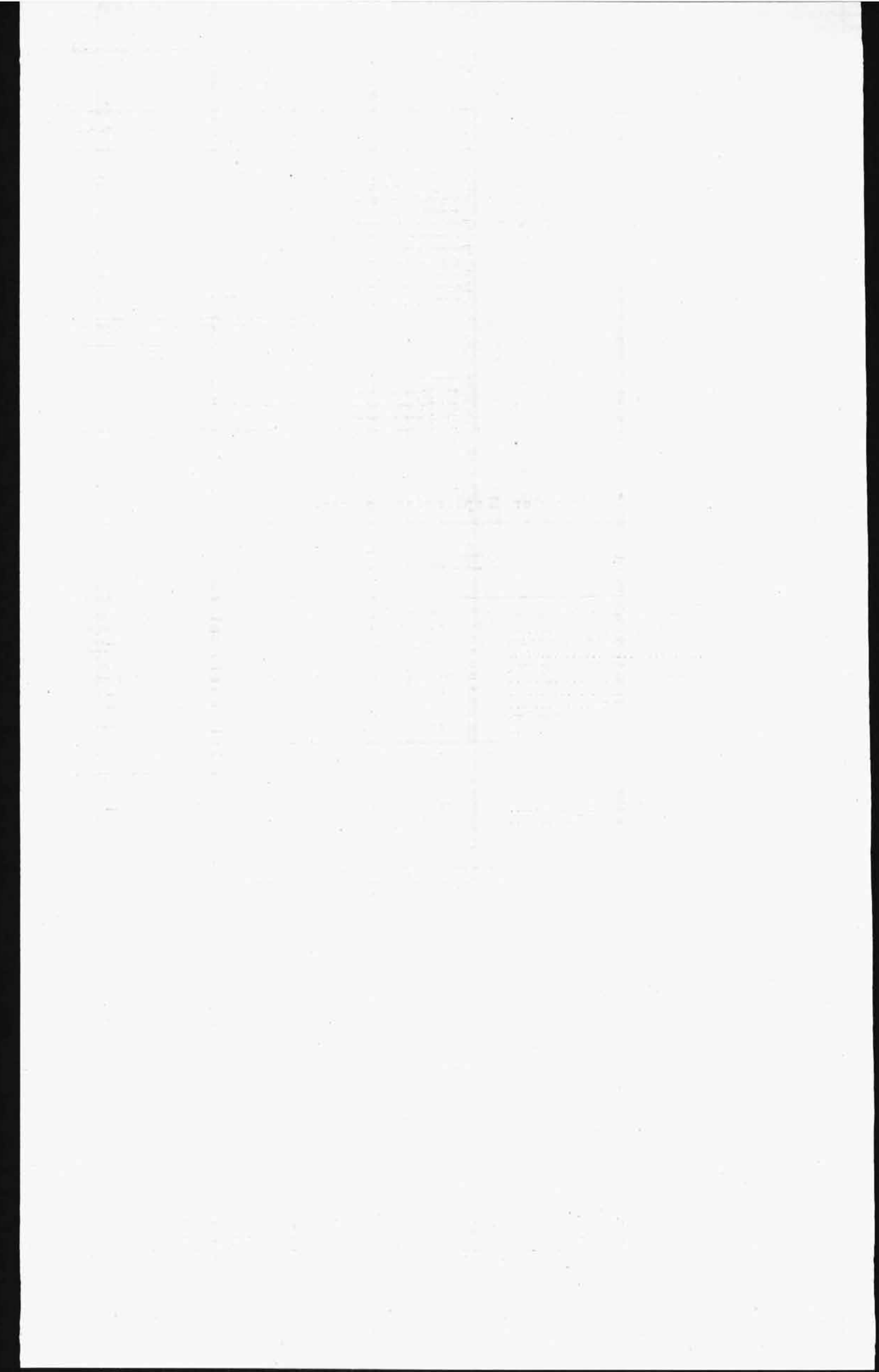
Raming der Kapitaalsuitgaven.

Omschrijving der werken.	Geraamd bedrag voor 1931.	Toegestaan voor 1930.	Meer.	Minder
1. Aanschaffing machinerieën voor het spoelend opvullen.	f 10 000	f 25 000	—	f 15 000
2. Aanschaffing mijnlocomotieven	10 000	20 000	—	10 000
3. Aanschaffing werktuigen voor de machinale koolwinning.	b) 40 000	30 000	f 10 000	—
4. Voorbouwgaanderijen.....	c) 130 000	145 000	—	15 000
5. Bouw van woningen en verblijven en bedrijfsgebouwen.	d) 100 000	105 000	—	5 000
6. Uitbreiding machinaal en electrisch bedrijf.....	e) 113 000	155 000	—	42 000
7. Uitbreiding krachtstation te Taajeh.....	f) 100 000	30 000	70 000	—
8. Verschillende werken en aanschaffingen.....	60 000	60 000	—	—
9. Aanschaffingen ten behoeve van de installatie te Emmahaven	10 000	20 000	—	10 000
	f 573 000	f 590 000	f 80 000	f 97 000
				f 17 000
Waarvan ten laste van Hoofdstuk I.....	155 000	140 000	f 15 000	—
„ „ „ „ „ II.....	418 000	450 000	—	f 32 000

- 1) In verband met de verhoogde productie.
- 2) Inbegrepen het afdiepen van een Centrale luchtafvoer schacht of hellende galerij.
- 3) Inbegrepen uitbreiding van het persluchtbedrijf. De bouw van een compressorgebouw ad f 30 000 en de uitbreiding van de compressorinstallatie ad f 50 000 komen zoonodig in aanmerking voor virement.
- 4) Uitbreiding met nog een generator. Deze uitgave komt zoonodig t.z.t. in aanmerking voor virement.

Raming der kapitaalrekening.

Boekingshoofden.	Boekwaarde op ult. 1928 volgens jaarverslag.	Bijgekomen geraamd in 1929.	Afschrijving nader geraamd in 1929.	Boekwaarde geraamd ult. 1929.	Bijgekomen geraamd in 1930	Afschrijving geraamd in 1930.	Boekwaarde geraamd ult. 1930.	Bijgekomen geraamd in 1931.	Afschrijving geraamd in 1931.	Boekwaarde geraamd ult. 1931.
Etablissement, wegen en waterleidingen.....	f 1 145 420	f 30 000	f 67 500	f 1 107 900	f 15 000	f 70 000	f 1 052 900	f 10 000	f 61 000	f 1 001 900
Gebouwen	3 024 207	75 000	188 000	2 911 200	105 000	195 000	2 821 200	90 000	199 000	2 712 200
Machinerieën	3 836 204	468 000	285 000	4 019 200	283 000	320 000	3 982 200	311 000	338 000	3 955 200
Hoofddeveloppeeringswerken.....	1 728 571	100 000	102 000	1 726 600	145 000	110 000	1 761 600	130 000	117 000	1 774 600
Roerende inventaris, enz.	14 702	2 000	—	16 700	2 000	—	18 700	2 000	—	20 700
Gereedschappen	71 148	10 000	5 000	76 100	10 000	5 000	81 100	20 000	10 000	91 100
Trekdielen	2 632	—	300	2 400	—	300	2 100	—	300	1 800
Uitbreidingswerken in behandeling	85 467	—	85 467	—	—	—	—	—	—	—
Emmahaven.										
Magazijnen met sporen..	283 817	—	31 000	252 800	—	31 000	231 800	—	31 000	190 800
Kolenstort met sporen...	72 522	—	8 000	64 500	—	8 000	56 500	—	8 000	48 500
Electr. bunkerinstallatie.	139 076	—	15 000	124 100	—	15 000	109 100	—	15 000	94 100
Electr. centrale Kp. Doerian.....	817 790	—	78 000	739 800	30 000	78 000	691 800	10 000	79 500	622 300
Totaal	f 11 221 666	f 685 000	f 865 267	f 11 041 400	f 590 000	f 832 300	f 10 799 100	f 573 000	f 858 800	f 10 513 300

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. VIII — STUK 13.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DE POELAU LAOETMIJNEN.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten.

POELAU LAOETMIJNEN.

Nadat de in den aanvang van 1929 ondervonden moeilijkheden waren overwonnen, werden in de tweede helf van dat jaar wederom betere resultaten bereikt. Dit resultaat werden echter over een te korten tijdsduur verkregen om als basis te kunnen dienen voor eene beslissing ten aanzien van de voortzetting of sluiting van dit bedrijf.

De in hoofdzaak hiernaar opgezette begrooting geeft een bedrijfsoverschot, hetwelk wel is waar niet voldoende is om de afschrijvingen, zooals deze volgens de gebruikelijke boekhouding worden becijferd, te dekken, doch wel voldoende zal zijn om de normale vernieuwingen voor de instandhouding der mijn te bewerkstelligen.

De productie voor 1931 is geraamd op 216 000 ton bruto waarvan 16 000 ton bestemd voor eigen verbruik, zooda voor aflevering beschikbaar zal zijn 200 000 ton of 20 000 ton meer dan volgens den begrotingsopzet voor 1930.

Bij de raming der productie, waarvan de verwachting bestaat, dat zij voor 90% uit den afbouw zal worden verkregen, is aangenomen een arbeiderssterkte gelijk aan die op ultimo 1929.

De bedrijfsuitgaven zijn volgens den opzet der begrooting geraamd op f 2 047 430 tegen f 1 991 250 voor 1930 of f 56 180 meer.

Het totaal der bedrijfskosten volgens de op commercieelen grondslag opgestelde bedrijfsrekening, waarin ook alle bijkomstige personeelskosten (bijdragen pensioenen, verlofsbezoldigingen, wachtgeld en onderstanden, reis- en verblijfskosten, alsmede overtochtskosten van en naar Nederland) zijn begrepen, is geraamd op f 2 102 430. Trekken hiervan af hetgeen aan scheepsvrachten voor het vervoer der kolen door den Archipel wordt betaald, ad f 550 000, alsmede wat aan zgn. bijzondere ontvangsten wordt geraamd (f 75 000) dan verkrijgt men het totaal der productiekosten geleverd in het schip te Stagen ad f 1 477 430. De doorsnede kostprijs per netto ton f.o.b. Stagen voor stoomkolen en gruis kolen door elkaar gerekend bedraagt op deze wijze berekend f 7,39 tegen f 8,00 voor 1930.

Met inbegrip van de ad f 465 940 becijferde afschrijving bedraagt het totaal der productiekosten f 1 943 370 hetgeen een doorsnede kostprijs geeft van f 9,72 tegen f 10,76 voor 1930.

De ontvangsten voor afgeleverde kolen kunnen op f 1 780 000 worden geraamd.

De gemiddelde opbrengst is voor 1931 geraamd op f 8,90 per ton tegen f 9,30 in den begrotingsopzet voor 1930.

Het bedrijfsoverschot — waaronder wordt verstaan hetgeen van de ontvangsten overblijft na aftrek van alle kosten (dus ook van de hooger bedoelde personeelskosten) — groot f 302 570 is niet voldoende om de te voren genoemde afschrijving ad f 465 940 te bewerkstelligen, doch wel om het geheele voor 1931 benodigde bedrag voor kapitaalsuitgaven (f 173 000) te bestrijden.

Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar de achtervolgende gespecificeerde ramingen van de bedrijfs- en kapitaalsuitgaven en van de ontvangsten.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

UITGAVEN.		Bedrag.	ONTVANGSTEN.		Bedrag.
Algemeene kosten	f	327 430	Opbrengst kolen	f	1 780 000
Bijzondere kosten der werkkrachten.....		375 000	Voorgesloten zeevracht		550 000
Mijnontginning en voorbereiding.....		520 000	Huishuur		18 000
Stroomopwekking		10 000	Premiën geneeskundige behandeling		2 000
Onderhoud.....		140 000	Stroomlevering.....		22 000
Bediening enz. dienstauto's		4 000	Andere ontvangsten.....		33 000
Uitgaven ten behoeve van derden.....		5 000			
Vervoer der kolen naar haven en opslag		50 000			
Afleveringskosten.....		66 000			
Vracht voor het vervoer door den Archipel.....		550 000			
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begroo- ting, waarvan ten laste van:					
Hoofdstuk I.....	f	175 000			
„ II.....		1 872 430			
		<u>f 2 047 430</u>			
Bijdragen van het bedrijf voor het pen- sioen der ambtenaren.....	f	25 000			
Verlofs-, nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgeld en onderstanden.....		13 000			
Reis- en verblijfkosten.....		7 000			
Overtochtskosten van en naar Nederland.....		10 000			
	f	55 000			
Bedrijfsoverschot.....		302 570			
		<u>f 2 405 000</u>			<u>f 2 405 000</u>

De voor 1931 noodige afschrijvingen worden berekend op f 465 940 zoodat het geheele bedrijfsoverschot daarvoor dient te worden bestemd en voor renteuitkeering niets beschikbaar is.

Bedrijfsuitgaven.

Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane uitgaven.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Algemeene kosten, waaron- der aandeel in de kosten van het Verkoopkantoor van 's Lands mijnbouw- producten.....	f 327 430	f 366 250		f 38 820 ⁽¹⁾
Bijzondere kosten der werkkrachten	375 000	375 000		
Mijnontginning en voor- bereiding.....	520 000	500 000	f 20 000 ⁽²⁾	
Stroomopwekking	10 000	20 000		10 000 ⁽¹⁾
Onderhoud	140 000	116 000	24 000 ⁽¹⁾	
Bediening en onderhoud dienstauto's.....	4 000	4 000		
Uitgaven ten behoeve van derden.....	5 000	5 000		
	<u>f 1 331 430</u>	<u>f 1 386 250</u>		
Vervoer der kolen naar de haven en opslag	50 000	45 000	5 000 ⁽²⁾	
Afleveringskosten.....	66 000	60 000	6 000 ⁽²⁾	
Vracht voor het vervoer door den Archipel.....	550 000	500 000	50 000 ⁽³⁾	
	<u>f 2 047 430</u>	<u>f 1 991 250</u>	<u>f 105 000</u>	<u>f 48 820</u>
Waarvan ten laste van:			56 180	
Hoofdstuk I.....	175 000	170 000	f 5 000	
„ II.....	1 872 430	1 821 250	51 180	

(1) In verband met de uitkomsten van 1929.

(2) In verband met de hoogere productie.

(3) Meerder vervoer.

In het gezamenlijk bedrag der uitgaven zijn begrepen de bezoldigingen, toelagen, schrijf- en teekenbehoefden, kantoor, lokaal- en laboratoriumbehoefden en verdere kosten van algemeen beheer volgens onderstaande opgave.

Betrekking.	Staat.	Volgnummer.	Kolom.	1931.		1930.		Meer.		Minder.	
				Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.
Hoofdingenieur, leider van het bedrijf.....	C 20	162	VI	1	f 16 200	1	f 16 200	—	—	—	—
Administrateur.....	C 18	24a	IV	1	10 800	1	10 100	—	f ⁽¹⁾ 700	—	—
Ingenieur 1e klasse (a).....	C 20	151	III	1	11 400	1	11 400	—	—	—	—
Ingenieur 2e klasse (b).....	C 20	137	III	1	—	—	—	—	—	—	—
Ingenieur 3e klasse.....	C 20	150	II	1	8 325	—	—	1	(²) 8 325	—	—
Technisch ambtenaar (b).....	C 20	149	I	—	—	1	5 400	—	—	1	f ⁽²⁾ 5 400
Hoofdopzichter (b).....	B 12	97	V	1	7 800	1	6 425	—	(²) 1 375	—	—
Opzichter 1e klasse (b).....	B 12	96	IV	6	38 700	6	32 100	—	(²) en (³) 6 600	—	—
Opzichter (b).....	B 12	95	III	5	25 800	5	25 200	—	(²) 600	—	—
Opziener 1e klasse (b).....	B 12	94	II	10	26 735	8	24 800	2	(²) 1 935	—	—
Opziener (b).....	B 5	49	IV	4	16 200	3	11 325	1	(²) 4 875	—	—
Geneesheer 1e klasse (c).....	B 5	48	III	7	20 475	7	21 875	—	—	—	(²) 1 400
Geneesheer (c).....	C 21	113	II	1	10 800(d)	—	—	1	(²) 10 800	—	—
Boekhouder 1e klasse.....	C 21	112	I	—	—	1	10 050	—	—	1	(²) 10 050
Boekhouder.....	B 15	3	III	1	4 950	1	5 850	—	—	—	(²) 900
Magazijnmeester.....	B 15	2	II	1	4 200	1	3 950	—	(²) 250	—	—
Commies-kashouder.....	B 10	48	III/IV	1	5 400	1	5 050	—	(²) 350	—	—
Commies.....	B 10	47	II/III	1	5 400	1	5 400	—	—	—	—
Opzichter der werkkrachten.....	B 9	4	III	2	6 250	2	6 000	—	(²) 250	—	—
Bezoldigingen hulp personeel.....	B 3	66	III/IV	1	2 725	1	2 700	—	(²) 25	—	—
					73 675		67 945		(²) en (³) 5 730		—
					f 295 835		f 271 770		f 41 815		f 17 750
Af wegens onvoorziene personeelmutaties.....					28 905		7 420		f 24 065		—
					f 266 930		f 264 350				—
Standplaatstoelagen.....					Memorie		Memorie				—
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28.....					f 5 700		f 10 500				f ⁽⁴⁾ 4 800
Verdere kosten van algemeen beheer:											—
Overwerk- en Zondaggelden en beloningen aan het personeel.....					19 900		20 000				f 100
Schrijf, teeken- en laboratoriumbehoefden.....					5 000		5 000				—
Kosten van Regeeringstelegrammen.....					5 500		6 000				f ⁽⁵⁾ 500
Sociale zorgen.....					2 000		2 000				—

(a) personeel van den Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.

(b) personeel van den Algemeenen Dienst van den Mijnbouw.

(c) personeel van den Dienst der Volksgezondheid.

(d) waaronder begrepen een bedrag van f 1.800.— voor gemis van voldoende particuliere praktijk.

(1) in verband met periodieke weddeverhoogeningen.

(2) in verband met de behoefte en tengevolge van personeelmutaties (zie de algemeene toelichting van den Dienst van den Mijnbouw).

(3) in verband met personeelwisseling.

(4) Wegens inloopen der overgangsinkomsten.

(5) In verband met uitkomsten vorige jaren.

Ontvangsten.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Opbrengst kolen.....	f 1 780 000 ⁽³⁾	f 1 674 000	f 106 000	—
Voorgesloten zeevracht.....	550 000	500 000	50 000	—
Huishuur voor dienstwoningen.....	18 000	20 000	—	f ⁽²⁾ 2 000
Premie geneeskundige behandeling.....	2 000	2 000	—	—
Stroomlevering.....	22 000	25 000	—	f ⁽²⁾ 3 000
Andere ontvangsten...	33 000	33 000	—	—
	f 2 405 000	f 2 254 000	f 156 000	f 5 000
			f 151 000	

(1) 200.000 ton tegen een gemiddelden f.o.b. prijs van f 8.90 per ton.

(2) In verband met de gemiddelde uitkomsten der laatste drie jaren.

Raming der kapitaalsuitgaven.

Omschrijving der werken.	Geraamd voor 1931.	Toege- staan voor 1930.	Meer.	Minder.
Bouw van woningen en arbeidersverblijven	f 16 000	f 22 000	—	f 6 000
Aanleg bedrijfsgebouwen...	—	12 000	—	12 000
Terreinwerken	—	5 000	— (3)	5 000
Voorbouwwerken	45 000	35 000	f 10 000	—
Electrisch bedrijf... ..	35 500	42 000	—	6 500
Kolenbereiding	10 000	16 000	—	6 000
Verskillende werken en aanschaffingen	66 500	38 000	28 500 (3)	—
	f 173 000	f 170 000	f 38 500	f 35 500
Waarvan ten laste van:			f 3 000	
Hoofdstuk I.....	6 000	14 000	—	f 8 000
Hoofdstuk II.....	167 000	156 000	11 000	—

- (1) O. m. ter vervanging van bouwvallige woningen.
- (2) Voor opening en onderzoek van laag III.
- (3) Uitgaven voor meerdere schutgoten, vernieuwing van wagens groot spoor en enkele laadprauwen en voor aanvoer van mijnhout.

Raming der Kapitaalrekening.

Boekingshoofden.	Boekwaarde op ultimo 1928.	Bijgekomen in 1929.	Afschrijving geraamd in 1929.	Saldo geraamd op 31 December 1929.	Bijgekomen geraamd in 1930.	Afschrijving geraamd in 1930.	Saldo geraamd op 31 December 1930.	Bijgekomen geraamd in 1931.	Afschrijving geraamd in 1931.	Saldo geraamd op 31 December 1931.
Terreinwerken	f 98 792	f 4 868	f 5 590	f 98 070	f 5 000	f 5 740	f 97 330	—	f 5 890	f 91 440
Gebouwen	849 853(1)	29 928	59 620	820 160	34 000	60 950	793 210	f 16 000	61 950	747 260
Voorbouwwerken	618 363(1)	52 960	54 300	617 020	35 000	57 220	594 800	45 000	59 170	580 630
Machinerieën	1 237 756	102 856	246 680	1 093 930	58 000	255 080	896 850	87 500	265 380	718 970
Inventaris	66 221(1)	27 723	14 430	79 510	38 000	17 200	100 310	10 000	21 000	89 310
Spoor	96 179	5 120	15 590	85 710	—	15 590	70 120	10 000	15 590	64 530
Vaartuigen	3 190	—	590	2 600	—	590	2 010	4 500	590	5 920
Steigers en laadrichting	58 248	—	5 940	52 310	—	5 940	46 370	—	5 940	40 430
Mijnbouwkundige onderzoekingen.	43 553	—	7 500	36 050	—	7 500	28 550	—	7 500	21 050
Land Pramoean en Betanang	32 996(1)	—	6 230	26 770	—	6 230	20 540	—	6 230	14 310
Kosten van overname	1 419 438	—	16 700	1 402 800	—	16 700	1 386 100	—	16 700	1 369 400
Uitbreiding in uitvoering	95 426	—	—	95 430	—	—	95 430	—	—	95 430
Totaal	f 4 620 375	f 223 455	f 433 170	f 4 410 660	f 170 000	f 448 740	f 4 131 920	f 173 000	f 465 940	f 3 838 980

(1) Boekwaarde na herziening afschrijving op 1—1—1929.

Date	Description	Debit	Credit
1890			
Jan 1	Balance		100.00
Jan 15	Dr. Cash	50.00	
Jan 20	Dr. Cash	25.00	
Jan 25	Dr. Cash	25.00	
Jan 31	Balance		100.00
Feb 1	Dr. Cash	50.00	
Feb 15	Dr. Cash	25.00	
Feb 20	Dr. Cash	25.00	
Feb 28	Balance		100.00
Mar 1	Dr. Cash	50.00	
Mar 15	Dr. Cash	25.00	
Mar 20	Dr. Cash	25.00	
Mar 31	Balance		100.00
Apr 1	Dr. Cash	50.00	
Apr 15	Dr. Cash	25.00	
Apr 20	Dr. Cash	25.00	
Apr 30	Balance		100.00
May 1	Dr. Cash	50.00	
May 15	Dr. Cash	25.00	
May 20	Dr. Cash	25.00	
May 31	Balance		100.00
Jun 1	Dr. Cash	50.00	
Jun 15	Dr. Cash	25.00	
Jun 20	Dr. Cash	25.00	
Jun 30	Balance		100.00
Jul 1	Dr. Cash	50.00	
Jul 15	Dr. Cash	25.00	
Jul 20	Dr. Cash	25.00	
Jul 31	Balance		100.00
Aug 1	Dr. Cash	50.00	
Aug 15	Dr. Cash	25.00	
Aug 20	Dr. Cash	25.00	
Aug 31	Balance		100.00
Sep 1	Dr. Cash	50.00	
Sep 15	Dr. Cash	25.00	
Sep 20	Dr. Cash	25.00	
Sep 30	Balance		100.00
Oct 1	Dr. Cash	50.00	
Oct 15	Dr. Cash	25.00	
Oct 20	Dr. Cash	25.00	
Oct 31	Balance		100.00
Nov 1	Dr. Cash	50.00	
Nov 15	Dr. Cash	25.00	
Nov 20	Dr. Cash	25.00	
Nov 30	Balance		100.00
Dec 1	Dr. Cash	50.00	
Dec 15	Dr. Cash	25.00	
Dec 20	Dr. Cash	25.00	
Dec 31	Balance		100.00

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 14.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DE BOEKIT-ASAMMIJNEN,

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

BOEKIT-ASAMMIJNEN.

Algemeen overzicht der te verwachten bedrijfsuitkomsten.

De productie is voor 1931 geraamd op 500 000 ton, waarvan 20 000 ton voor eigen verbruik der mijn (tegen 500 000 ton waaronder 10 000 ton voor eigen gebruik voor 1930), zoodat voor aflevering beschikbaar zal zijn een hoeveelheid van 480 000 ton, waarvan 75 000 ton aan de Briketfabriek zal worden afgeleverd en 405 000 ton voor verkoop bestemd is.

De bedrijfsuitgaven volgens den opzet der begrooting zijn geraamd op *f* 6 814 510, tegen *f* 6 924 800 voor 1930 of *f* 110 290 minder.

Het totaal der bedrijfskosten volgens de op commercieelen grondslag opgezette bedrijfsrekening, waarin ook alle bijkomstige personeelkosten (bijdragen pensioenen, verlofsbezoldigingen, wachtgelden en onderstanden, reis- en verblijfkosten, alsmede overtochtskosten van en naar Nederland en in Nederlandsch-Indië) zijn begrepen, is geraamd op *f* 6 922 010.

Trekt men hiervan af hetgeen aan scheepsvrachten voor het vervoer door den archipel wordt betaald (*f* 1 170 000) alsmede wat aan zoogenaamde bijzondere ontvangsten wordt geraamd (*f* 114 000), dan verkrijgt men het totaal der productiekosten der kolen geleverd tot in Kertapati en der briketten te Tandjoeng Priok, ten bedrage van *f* 5 638 010, waarvan *f* 1 320 000 voor de fabricage van 80 000 ton briketten. De daarmede overeenkomende gemiddelde kostprijs per ton kolen f.o.b. Kertapati bedraagt dan *f* 10,66 en voor de briketten franco wagon Priok *f* 16,50.

Met inbegrip van een bedrag ad *f* 663 100 voor afschrijving op het mijnbedrijf (de briketfabriek wordt geacht in 1931 geheel te zijn afgeschreven) bedragen de totale productie kosten *f* 6 301 110, waarvan *f* 1 320 000 voor briketeerkosten, hetgeen een kostprijs per ton kolen f.o.b. Kertapati van *f* 12,30 geeft.

De ontvangsten uit kolen zonder zeevracht zijn geraamd op *f* 4 700 000 of gemiddeld *f* 11,60 per ton en uit de briketten op *f* 1 605 000 of gemiddeld *f* 20,06 per ton.

Het bedrijfsoverschot, waaronder verstaan wordt hetgeen van de ontvangsten overblijft na aftrek van alle uitgaven (dus ook die voor bovenbedoelde bijkomstige personeelkosten), wordt op *f* 666 990 geraamd; na aftrek van een afschrijving naar den levensduur der bedrijfsbezittingen volgens de door den Gouvernements Accountantsdienst opgestelde beginselen ad *f* 663 100 blijft voor rente uitkeering *f* 3 890 beschikbaar.

Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar de ondervolgende gespecificeerde ramingen van de bedrijfs- en kapitaalsuitgaven en van de ontvangsten.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

UITGAVEN.	Bedrag.	ONTVANGSTEN.	Bedrag.
Algemeene kosten	f 569 900	Opbrengst kolen	f 4 700 000
Bijzondere kosten der werkkrachten	630 000	Voorgesloten zeevracht	1 170 000
Mijnontginning en voorbereiding	1 500 000	Opbrengst briketten	1 605 000
Stroomopwekking	41 000	Huishuur	22 000
Onderhoud	272 000	Premie geneeskundige behandeling	2 000
Bediening en onderhoud dienstautomobielen	15 000	Stroomlevering	18 000
Rubbertoelage	2 110	Andere ontvangsten	72 000
Uitgaven ten behoeve van derden	3 000		
Spoorvracht Tandjoeng-Enim — Kertapati	1 107 000		
Opslag- en algemeene afleveringskosten te Kertapati incl. kosten van laden	184 500		
Vervoer van kolen door den Archipel	1 170 000		
Kosten van vervoer en briketteering van fijnkool	1 320 000		
Gezamenlijk bedrag der uitgaven, waarvan ten laste van:			
Hoofdstuk I	f 200 000		
" II	" 6 614 510		
	f 6 814 510		
Bijdrage voor het pensioen der ambtenaren	f 45 000		
Verlofs-, nonactiviteitsbezoldiging, wachtgeld en onderstanden	" 22 500		
Reis- en verblijfkosten	" 10 000		
Overtochtscosten van en naar Nederl.	" 30 000		
	107 500		
Bedrijfsoverschot	666 990		
	f 7 589 000		f 7 589 000

Verdeeling van het geraamde bedrijfsoverschot.

Afschrijvingen	f 663 100	Bedrijfsoverschot	f 666 990
Beschikbaar voor renteuitkeering	" 3 890		
	f 666 990		f 666 990

Bedrijfsuitgaven.

Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane uitgaven.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Algemeene kosten, w.o. aandeel in de kosten van het Verkoopkantoor van 's Lands mijnbouwproducten	f 569 900	f 523 800	f ⁽¹⁾ 46 100	—
Bijzondere kosten der werkkrachten	630 000	414 000	(²) 216 000	—
Mijnontginning en voorbereiding	1 500 000	1 570 000	—	(³) f 70 000
Stroomopwekking	41 000	21 500	(⁴) 19 500	—
Onderhoud etablissementen, woningen enz.	272 000	191 500	(⁵) 80 500	—
Bediening en onderhoud dienstautomobielen ..	15 000	15 000	—	—
Rubbertoelage	2 110	—	(¹) 2 110	—
Uitgaven ten behoeve van derden	3 000	3 000	—	—
	f 3 033 010	f 2 738 800	—	—
Spoorvracht Tandjoeng-Enim — Kertapati	(⁶) 1 107 000	1 170 000	—	63 000
Opslag- en algemeene afleveringskosten te Kertapati incl. kosten van laden	184 500	200 000	—	15 500
Vervoer der kolen door den Archipel	(⁶) 1 170 000	1 200 000	—	30 000
Kosten van vervoer en briketteering van fijnkool	1 320 000	1 616 000	—	(⁶) 296 000
Totaal	f 6 814 510	f 6 924 800	f 364 210	f 474 500
Waarvan ten laste van:			—	f 110 290
Hoofdstuk I	200 000	200 000	—	—
" II	6 614 510	6 724 800	—	110 290

(1) In verband met de resultaten over 1929. In dezen post was voor 1930 de rubbertoelage memorie geraamd, welke thans afzonderlijk is opgebracht.

(2) Uitbreiding der contractantensterkte en in verband met de resultaten over 1929.

(3) In verband met de resultaten over 1929.

(4) Grooter stroomverbruik (uitbreiding centrale).

(5) Geraamd naar de vrachtprijzen voor 1930.

(6) In verband met de resultaten over 1929, berekend op de briketteering van 75.000 ton briketgruis.

In het gezamenlijk bedrag der uitgaven zijn begrepen de bezoldigingen, toelagen, kartoorbehoefden en verder kosten van algemeen beheer volgens onderstaande opgave.

Betrekking.	Staat en volgnummer.	Kolom.	1931.		1930.		Meer.		Minder.	
			Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.
Hoofdingenieur, leider van het bedrijf . . .	C 20 162	VI	1	f 15 500	1	f 16 200	—	—	—	f ⁽¹⁾ 700
Administrateur	C 18 34	V	1	" 13 200	1	" 12 100	—	f ⁽²⁾ 1 100	—	—
Geneesheer (a)	C 21 112	I	1	" 7 200	1	" 6 800	—	" ⁽²⁾ 400	—	—
Ingenieur 2e klasse (b)	C 20 150 136	II	4	" 34 550	2	" 18 525	2	" ⁽³⁾ 16 025	—	—
Ingenieur 3e klasse	C 20 135	I	—	—	1	" 6 000	—	—	1	" ⁽³⁾ 6 000
Technisch ambtenaar (b)	B 12 97	V	4	" 35 400	4	" 33 750	—	" ^{(1)/(2)} 1 650	—	—
Hoofdopzichter (c)	B 12 96	IV	11	" 70 200	11	" 57 600	—	" ⁽⁴⁾ 12 600	—	—
Opzichter 1e klasse (c)	B 12 95	III	10	" 49 200	11	" 53 900	—	—	1	" ⁽³⁾ 4 700
Opzichter (c)	B 12 94	II	15	" 32 485	19	" 44 690	—	—	4	" ⁽³⁾ 12 200
Opziener 1e klasse (c)	B 5 49	IV	4	" 16 850	3	" 12 675	1	" ⁽³⁾ 4 175	—	—
Opziener (c)	B 5 48	III	10	" 30 525	10	" 29 925	—	" ^{(1)/(2)} 600	—	—
Apotheker-assistent	B 17 6	I	1	" 2 400	1	" 2 400	—	—	—	—
Magazijnmeester	B 10 48	III/IV	1	" 4 850	1	" 6 550	—	—	—	" ⁽¹⁾ 2 200
Commies-kashouder	B 10 47	II/III	1	" 3 900	1	" 4 050	—	—	—	" ⁽¹⁾ 150
Boekhouder 1e klasse	B 15 3	III	1	" 5 300	1	" 4 800	—	" ⁽²⁾ 500	—	—
Boekhouder	B 15 2	II	1	" 3 000	1	" 3 400	—	—	—	" ⁽¹⁾ 400
Adjunct-boekhouder	B 15 1	I	1	" 3 000	1	" 2 400	—	" ⁽¹⁾ 600	—	—
Hoofdcmmies	B 9 6	V	1	" 6 600	1	" 6 600	—	—	—	—
Commies	B 9 4	III	2	" 6 000	2	" 6 250	—	—	—	" ⁽¹⁾ 250
Mijnmeter	B 7 18	1	" 6 900	1	" 6 300	—	" ⁽²⁾ 600	—	—
Beheerder v/d kolenafschepdienst	B 12 99a	IV/V	1	" 8 250	1	" 7 200	—	" ⁽²⁾ 1 050	—	—
Ziekenverpleger (gediplomeerd)	C 1 7	I	2	" 6 000	2	" 5 250	—	" ⁽³⁾ 750	—	—
Opzichter der werkkrachten	B 3 66	III/IV	2	" 7 200	2	" 8 100	—	—	—	" ⁽¹⁾ 900
Bezoldigingen hulppersoneel	—	—	—	" 54 680	—	" 34 035	—	" ⁽⁴⁾ 20 645	—	—
				f 422 690	—	f 389 500	—	f 60 695	—	f 27 505
Af wegens onvoorziene personeelmutaties.				" 42 490	—	" 10 300	—	" 33 190	—	—
				f 380 200	—	f 379 200	—	—	—	—
Standplaatstoelagen				" 17 000	—	" 21 000	—	—	—	f ⁽⁷⁾ 4 000
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925 '28 . . .				" 10 800	—	" 11 600	—	—	—	" ⁽⁸⁾ 800
<i>Verdere kosten van algemeen beheer.</i>										
Overwerk- en Zondaggelden en belooningen aan personeel				" 56 900	—	" 50 000	—	" ⁽⁹⁾ 6 900	—	—
Schrijf-, teeken- en laboratoriumbehoefden				" 10 000	—	" 10 000	—	—	—	—
Kosten van regeeringstelegrammen				" 8 400	—	" 7 500	—	" ⁽¹⁰⁾ 900	—	—
Sociale zorgen				" 2 000	—	" 2 000	—	—	—	—

(a) Personeel van den Dienst der Volksgezondheid.

(b) Waarvan 3 van den algemeenen dienst van den Mijnbouw en 1 van den dienst voor Waterkracht en Electriciteit.

(c) Personeel van den algemeenen dienst van den Mijnbouw.

(1) In verband met personeelwisseling.

(2) In verband met regelmatige weddeverhoogingen.

(3) In verband met de behoefte (zie ook algemeene toelichting bij den dienst van den Mijnbouw).

(4) In de begrooting 1930 waren eenige uitbreidingsplaatsen over 9 maanden berekend.

(5) In de begrooting voor 1930 was de uitbreiding met 1 plaats over 9 maanden berekend.

(6) In verband met de gestadige uitbreiding van het bedrijf der Boekit-Asammijnen zich afspiegelend in een toename van de productie van 322 165 ton in 1928 tot 360 000 ton in 1929 is de arbeiderssterkte opgelopen van 2 395 op ultimo 1928 tot 3 923 op ultimo 1929, terwijl voor 1931 op ongeveer 5 000 man met een productie van 500 000 ton wordt gerekend. Hierdoor is het dringend noodig het lager technisch personeel in de verschillende bedrijfsonderdeelen met eenige krachten uit te breiden.

Ook heeft het administratief gedeelte der werkzaamheden bij genoemd bedrijf een belangrijke vermeerdering ondergaan, zoodat ook het lager administratief personeel, dat evenals het lager technisch personeel uit den post „Bezoldigingen hulppersoneel" wordt betaald, met eenige personen moet worden versterkt.

De uit dezen maatregel voortvloeiende gemiddelde jaarlijksche kosten zullen bedragen aan bezoldigingen f 26 670 en aan standplaatstoelagen f 2 140, terwijl voor 1931 kan worden volstaan met f 15 780 meer aan bezoldigingen en f 1 210 meer aan standplaatstoelagen.

De verdere verhooging van den post is toe te schrijven aan personeelmutaties en periodieke weddeverhoogingen.

(7) Gebaseerd op uitkomsten 1929.

(8) Wegens inloopen der overgangsinkomsten.

(9) In verband met personeelsuitbreiding.

(10) In verband met de uitbreiding van het bedrijf.

Ontvangsten.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Opbrengst kolen.....	f 4 700 000	f 4 595 000	f 105 000 ⁽¹⁾	
Voorgesloten zeevracht.....	" 1 170 000	" 1 200 000	—	f 30 000 ⁽²⁾
Opbrengst briketten..	" 1 605 000	" 2 035 000	" 430 000 ⁽³⁾	
Huishuur.....	" 22 000	" 18 000	" 4 000	
Premie geneeskundige behandeling.....	" 2 000	" 2 000	—	
Stroomlevering.....	" 18 000	" 8 000	" 10 000 ⁽⁴⁾	
Andere ontvangsten..	" 72 000	" 67 000	" 5 000 ⁽³⁾	
	f 7 589 000	f 7 925 000	f 124 000	f 460 000
				f 336 000

- (1) 405.000 ton tegen een gemiddelde f.o.b. prijs van f 11.60.
 (2) 75.000 ton à f 20.— en 5.000 ton à f 21.
 (3) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over 1929.
 (4) Tengevolge van meerdere stroomlevering aan ZSS (Lahat) en W. en E.

Raming der kapitaalsuitgaven.

Omschrijving der werken.	Geraamd voor 1931.	Toege- staan voor 1930.	Meer.	Minder.
Verdere voorbereiding tot ontginning van meer veredelde kolenglagen.....	f 400 000 ⁽¹⁾	f 495 500		f 95 500
Bouw van verblijven voor arbeiders, hospitaalgebouwen, woningen, magazijnen enz.....	" 247 000 ⁽²⁾	" 142 500	f 104 500	—
Uitbreiding elektrische centrale.....	" 60 000 ⁽³⁾	" 482 500	—	" 422 500
Verschillende kleine werken en aanschaffingen.....	" 67 500	" 94 000	—	" 26 500
Kadebeschoeiing Kertapati.....	" 350 000 ⁽⁴⁾	" 450 000	—	" 100 000
	f 1 124 500	f 1 664 500	f 104 500	f 644 500
waarvan ten laste van:				f 540 000
Hoofdstuk I.....	" 281 000	" 615 300		" 334 300
" II.....	" 843 500	" 1 049 200		" 205 700

- (1) Verdere afwerking der tweede schacht en andere werkzaamheden; boorinstallatie.
 Van het geraamde bedrag komt f 180 000 voor een hijschinstallatie in aanmerking voor virement.
 (2) Bouw van koelle- en toekangverblijven en diverse hygiënische maatregelen.
 (3) Aanschaffen en monteeren eener mechanische kooltransport- en stookinstallatie; uitbreiding der smederij.
 (4) Verdere afwerking der kadebeschoeiing (zie Gedr. stukken Volksraad Zitt. 1929/30 — Onderwerp 95 — Afd. VIII).

Voorloopige raming der kapitaalrekening.

	Boekwaar- de op 31 Dec. 1928.	Bijgeko- men nader geraamd in 1929.	Afschrij- ving nader geraamd in 1929.	Boekwaar- de nader geraamd op 31 Dec. 1929.	Bijgeko- men nader geraamd in 1930.	Afschrij- ving nader geraamd in 1930.	Boekwaar- de nader geraamd op 31 Dec. 1930.	Bijgeko- men ge- raamd in 1931.	Afschrij- ving ge- raamd in 1931.	Boekwaar- de geraamd op 31 Dec. 1931.
1. Etablissement, wegen en water- leidingen.....	f 621 100	f 15 000	f 11 600	f 624 500	f 38 500	f 11 900	f 651 100	f 45 000	f 12 700	f 683 400
2. Gebouwen.....	1 303 500	162 000	81 100	1 384 400	181 500	86 000	1 479 900	287 000	91 400	1 655 500
3. Machinerieën ...	2 530 200	669 500	311 100	2 888 600	818 500	378 100	3 329 000	379 500	460 000	3 248 500
4. Hoofddevelop- peeringswerken .	229 300	30 000	8 200	251 100	117 000	8 800	359 300	63 000	11 100	411 200
5. Roerende inven- taris der bureaux, hospitaal en labo- ratorium.....	23 300	12 000	4 600	30 700	7 000	3 500	34 200	5 000	2 500	36 700
6. Trekdieren en voertuigen.....	3 500	—	500	3 000	—	500	2 500	—	500	2 000
7. Gereedschappen.	68 900	15 000	13 000	70 900	32 000	15 000	87 900	15 000	7 500	95 400
8. Mijnbouwkundi- ge onderzoekin- gen (incl. Lema- tang concessie).	1 032 700	—	10 400	1 022 300	—	10 400	1 011 900	—	10 400	1 001 500
9. Uitbreidingswer- ken in behande- ling.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Kolonafschep- installatie en em- placement.....	1 219 400	—	66 000	1 153 400	470 000	66 000	1 557 400	350 000	67 000	1 840 400
11. Steenkolen-bri- kettenfabriek ...	40 000	—	40 000	—	—	—	—	—	—	—
	f 7 071 900	f 903 500	f 546 500	f 7 428 900	f 1 664 500	f 580 200	f 8 513 200	f 1 124 500	f 663 100	f 8 974 600

VOLKSRaad

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. VIII — STUK 15.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIë
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DE ZOUTREGIE.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIë) BEGREPEN POSTEN.

ZOUT.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten.

De voor 1931 te verwachten omzet, vergeleken met die voor 1930, is als volgt:

	In tonnen	
	1931.	1930.
Aanmaak en Aankoop:		
Aanmaak van ruw zout.....	211 000 (1)	216 000
Fabriekmatige bewerking en verpakking:		
Briketteering en verpakking.....	153 000 (2)	146 250
Vervoer en Verkoop:		
Eigen vervoer te water van los- en briket-zout.....	125 750 (3)	104 000
Verkoop en overig vervoer van		
a. Los-zout.....	31 900	29 000
b. Briket-zout.....	150 500 (4)	146 250

Volgens den opzet der begrooting, zijn de uitgaven te ramen voor 1931 en vergeleken met die voor 1930, als volgt:

	1931.	1930.
A. Algemeen beheer van den geheelen dienst.....	f 114 200	f 123 400
B. Aanmaak en Aankoop.....	1 888 300	1 935 950
C. Fabriekmatige bewerking en verpakking.....	1 524 000	1 579 850
D. Vervoer en verkoop: (5)		
Algemeen Beheer.....	96 050	99 950
Eigen vervoer te water.....	885 350	760 050
Verkoop en overig vervoer.....	2 658 150	2 628 600
Te zamen.....	f 7 166 050	f 7 124 800

Volgens de op commerciëlen grondslag opgezette bedrijfsrekening, welke belast wordt met alle bijkomstige personeelskosten (verlofs- en nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgeld en onderstanden, passagekosten, bijdragen voor pensioenfondsen, reis- en verblijfkosten), zullen de volledige bedrijfskosten (met inbegrip van passende afschrijvingen op de waarde van gebouwen, inrichtingen, schepen, inventaris enz. en van 6% rente van het in het bedrijf gestoken kapitaal), voor 1931, in vergelijking met die voor 1930, bedragen:

	1931.	1930.
A. Algemeen beheer van den geheelen dienst.....	f 133 800	f 129 300
B. Aanmaak en Aankoop.....	2 537 700	2 574 650
C. Fabriekmatige bewerking en verpakking.....	1 952 200	1 987 350
D. Vervoer en Verkoop:		
Algemeen beheer.....	119 350	109 950
Eigen vervoer te water.....	1 183 300	1 074 700
Verkoop en overig vervoer.....	2 751 050	2 756 540
Te zamen.....	f 8 677 400	f 8 632 490

Berekend per ton, bedraagt de raming volgens den opzet der begrooting en volgens de op commer-

(1) De vermindering t.o.v. de oogstraming 1930 houdt verband met den aanwezigen loszoutvoorraad. Zie verder noot (2).

(2) Gerekend is op 2 500 ton boven het geraamde debiet, ter opvoering van de magazijnvoorraden der fabrieken i.v.m. de instelling der Provincies.

(3) Hierbij is er evenals voor 1930 op gerekend, dat het vervoer van loszout naar Bagan Si Api-api gedeeltelijk door de K. P. M. zal geschieden; de door de K. P. M. te vervoeren hoeveelheid wordt echter van Madoera per Eigen Vervoer te Water tot Tg. Perak (Soerabaja) vervoerd.

(4) Bij de raming van den omzet is rekening gehouden met een meerder debiet van 800 ton verpakt zout als gevolg van de invoering der regie in de residentie Djambi. De totale meerdere kosten ten laste van de begrooting voor 1931 bedragen in verband hiermede rond f 55 500.—; de meerdere zoutopbrengst kan worden gesteld op f 128 000.— Bij de raming der uitgaven en ontvangsten is met het vorenstaande rekening gehouden.

(5) Voor eene zuivere vergelijking der uitgaven per dienstonderdeel gesplitst en „Algemeen beheer“ afzonderlijk gehouden. In deze uitgaven is begrepen een bedrag van rond f 59 000 voor den op 1 Januari 1930 van S.S. en Tr. overgenomen Korintji Kustvaarddienst.

cieelen grondslag opgezette bedrijfsrekening voor 1931, vergeleken met die voor 1930:

	Volgens de begrooting		Volgens de bedrijfsrekening.	
	Per ton		Per ton	
	1931	1930	1931	1930
A. Algemeen beheer van den geheelen dienst	f 0.63	f 0.70	f 0.74	f 0.73
B. Aanmaak en Aankoop...	8.95	8.96	12.03	11.92
C. Fabriekmatige Bewerking en Verpakking ...	9.96	10.80	12.76	13.58
D. Vervoer en Verkoop:				
Algemeen beheer... ..	0.51	0.55	0.65	0.62
Eigen vervoer te water.	7.04	7.31	9.41	10.33
Verkoop en overig vervoer	14.57	15.—	15.07	15.73

De opbrengst van briketzout kan voor 1931 als volgt worden geraamd:

30 000 ton te verstrekken aan de Prov. West-Java à f 76.80 per ton	f 2 304 000
34 800 „ te verstrekken aan de Prov. Midden-Java à f 76.80 per ton	2 672 640
42 200 „ te verstrekken aan de Prov. Oost-Java à f 76.80 per ton	3 240 960
33 405 „ te verkoopen in de Vorstenlanden op Java en in de Buitengewesten à f 128 per ton	4 275 840
10 095 „ te verkoopen in enkele streken van de Buitengewesten à f 160 per ton	1 615 200
Samen 150 500 ton	f 14 108 640
Rond	f 14 108 600

De opbrengst van het los zout kan in verband met de uitkomsten en rekening houdende met de verstrekking aan de provincies, gesteld worden op gemiddeld f 51.98 per ton of voor 31 900 ton op

De gezamenlijke ontvangsten, waarin f 156 000, f 31 400 en f 100 000 voor respectievelijk: „Overtochtskosten en vrachten” (1), „Huishuur” en „Andere ontvangsten” kunnen worden geraamd op

Blijkens vorenstaande cijfers bedraagt het begrotingsoverschot in 1931 ... tegen f 8 218 100 in 1930, terwijl het bedrijfsoverschot (w.o. wordt verstaan hetgeen overblijft, nadat bij de uitgaven een bedrag van f 183 500 wegens boekingsposten is opgeteld) bedraagt

Nadat hiervan voor afschrijving een bedrag van f 556 500 en voor rente à 6% een bedrag van f 771 350 is gereserveerd, blijft nog een batig saldo voor 's Lands schatkist over van

De productie en de omzet zijn zoodanig geraamd, dat geen voorraadvermeerdering van ruw zout wordt verkregen.

(1) Hierin is begrepen een bedrag van f 78 000 wegens ontvangsten uit den Korintji Kustvaartdienst.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

UITGAVEN.		ONTVANGSTEN.	
A. Algemeen beheer van den geheelen dienst.			
Algemeene kosten.....	f 114 200	Opbrengst van loszout	/ 1 658 300
B. Aanmaak en Aankoop.		Opbrengst van briket-zout..	(*) 14 108 600
Algemeene kosten.....	f 310 900	Overtochtskosten en vrachten	156 000
Kosten van winning, opslag en aflevering.....	1 514 100	Huishuur.....	31 400
Onderhoud	63 300	Andere ontvangsten.....	100 000
C. Fabriekmatige bewerking en verpakking.			
Algemeene kosten.....	f 354 700		
Briketteering.....	213 900		
Verpakking en verzending.....	684 000		
Stroom	59 400		
Onderhoud.....	205 000		
Leverantiën aan- en werkzaamheden voor derden..	7 000		
D. Vervoer en Verkoop.			
Algemeene kosten.....	f 474 950		
Loonen en voedinggeld bemanning	89 100		
Kosten van laden, lossen en afleveren.....	141 300		
Onderhoud vaartuigen, touwwerk, brandstoffen, machinekamerbehoefden enz.....	383 500		
Kosten van vervoer per K.P.M.	1 263 400		
Kosten van vervoer per spoor en tram	493 000		
Kosten van het overige vervoer.....	268 200		
Schadeloosstelling voor den verkoop van zout in de Vorstenlanden.....	264 000		
Onderhoud en herstelling gebouwen door de B.O.W.	6 900		
Verschillende uitgaven w.o. verpleging reizigers.	255 200		
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting, waarvan ten laste van:			
Hoofdstuk I	f 611 000		
" II	6 555 050		
Bijdrage aan het Land v/h pensioen der ambtenaren.	f 121 900	(*) 7 166 050	
Reis- en verblijfkosten.....	40 000		
Verlofs- en nonactiviteitsbezoldigingen, wachtgelden en onderstanden.....	11 950		
Overtochtskosten van en naar Nederland.....	10 250	(*) 183 500	
Bedrijfsoverschot.....		8 704 750	
	f 16 054 300		f 16 054 300

Verdeeling van het geraamde bedrijfsoverschot.

Afschrijving Aanmaak en Aankoop.....	f 175 300	Bedrijfsoverschot.....	8 704 750
" Fabriekm. bewerking en Verpakking	196 400		
" Vervoer en Verkoop:			
Eigen vervoer te water f 154 600			
Verkoop en overig vervoer.....	30 200		
	184 800		
		556 500	
Rente à 6 ¹ / ₂ % Aanmaak en Aankoop.....	f 427 200		
" à 6 ¹ / ₂ % Fabriekm. bew. en verpakking.....	193 800		
" à 6 ¹ / ₂ % Vervoer en Verkoop:			
Eigen vervoer te water. f 109 850			
Verkoop en overig vervoer.....	40 500		
	150 350		
		771 350	
Batig saldo voor 's Lands schatkist.....		7 376 900	
	f 8 704 750		f 8 704 750

(1) Hierin zijn begrepen:

- a. de kosten voor den van den Dienst der S.S. en Tr. overgenomen Korintji Kustvaart dienst tot een bedrag van f 58 950;
b. de kosten verbonden aan de invoering der regie in de residentie Djambi ad rond f 55 500.

(2) Te verdeelen als volgt:

Ten laste van:

A. Algemeen beheer van den geheelen dienst	f 19.600.
B. Aanmaak en Aankoop	" 46.900.
C. Fabriekmatige Bewerking en Verpakking	" 38.000.
D. Vervoer en Verkoop:	
Algemeen Beheer	" 23.300.
Eigen Vervoer te Water	" 33.500.
Verkoop en overig vervoer	" 22.200.
	f 183.500.

(3) Hierbij is gerekend op een meerdere zoutopbrengst van f 128 000 in verband met de invoering van de regie in de residentie Djambi.

BEDRIJFSUITGAVEN.

Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane uitgaven.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
A. Algemeen Beheer van den geheelen dienst.				
Algemeene kosten	f 114 200	f 123 400	—	f ⁽¹⁾ 9 200
B. Aanmaak en Aankoop.				
Algemeene kosten	310 900	287 350	f ⁽¹⁾ 23 550	—
Kosten van winning, opslag en aflevering	1 514 100	1 595 000	—	(²) 80 900
Onderhoud	63 300	53 600	(³) 9 700	—
C. Fabriekmatige Bewerking en Verpakking.				
Algemeene kosten	354 700	274 850	(¹) 79 850	—
Briketteering	213 900	227 600	—	(⁴) 13 700
Verpakking en verzending	684 000	793 200	—	(⁵) 109 200
Stroom	59 400	47 600	(⁶) 11 800	—
Onderhoud	205 000	229 600	—	(⁷) 24 600
Leverantiën aan en werkzaamheden voor derden	7 000	7 000	—	—
D. Vervoer en Verkoop.				
Algemeene kosten	474 950	389 700	(¹) 85 250	—
Loonen en voedinggeld bemanning ...	89 100	134 000	—	(²) 44 900
Kosten van laden, lossen en afleveren.	141 300	89 900	(³) 51 400	—
Onderhoud vaartuigen, touwwerk, brandstoffen, machinekamerbehoefden enz.	383 500	354 000	(¹⁰) 29 500	—
Kosten van vervoer per K. P. M.	1 263 400	1 185 000	(¹¹) 78 400	—
" " " " spoor en tram.	493 000	569 400	—	(¹²) 76 400
Kosten van het overige vervoer	268 200	229 800	(¹³) 38 400	—
Schadeloosstelling voor den verkoop van zout in de Vorstenlanden	264 000	268 800	—	(³) 4 800
Onderhoud gebouwen door de B.O.W.	6 900	25 000	—	(³) 18 100
Verschillende uitgaven w.o. verpleging reizigers	255 200	240 000	(³) 15 200	—
			f 423 050	f 381 800
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting	f 7 166 050	f 7 124 800	41 250	—
waarvan ten laste van:				
Hoofdstuk I	611 000	700 000	—	f ⁽¹⁾ 89 000
Hoofdstuk II	6 555 050	6 424 800	130 250	—

(1) Zie de toelichting op den staat der bezoldigingen en verdere algemeene kosten.

(2) Als gevolg van de lagere productie waarbij rekening is gehouden met den aanwezigen zoutvoorraad en in verband met de uitkomsten en werkwijze der laatste jaren is de raming der directe kosten bij de winning in eigen beheer lager gesteld. Voorts is een bedrag van ± f 17 800 overgebracht naar Hulppersoneel (zie de toelichting op den staat der bezoldigingen en verdere algemeene kosten).

(3) I. v. m. de behoefte.

(4) Hoewel de productie op 6 750 ton méér is geraamd dan voor 1930, wordt voor briketteering, op grond van de uitkomsten over 1929, slechts een meerdere uitgaaf geraamd van f 4 500. Verder is een bedrag van rond f 18 200 overgebracht naar Hulppersoneel.

(5) Niettegenstaande de hoogere productie (vgl. noot 4) wordt voor verpakking en verzending, ten gevolge van verkregen bezuiniging op de verpakking, een mindere uitgaaf geraamd van f 102 800. Verder is een bedrag van rond f 6 400 overgebracht naar Hulppersoneel.

(6) I. v. m. de uitkomsten over vorige jaren en de geraamde hoogere productie f 19 400 hooger geraamd. Daartegenover is een bedrag van ± f 7 600 overgebracht naar Hulppersoneel (zie de toelichting op den staat der bezoldigingen en verdere algemeene kosten).

(7) I. v. m. de behoefte ± f 43 400 hooger geraamd; daartegenover is een bedrag van ± f 68 000 naaar Hulppersoneel overgebracht (zie de toelichting op den staat der bezoldigingen en verdere algemeene kosten).

(8) I. v. m. de behoefte ± f 36 600 hooger geraamd; daartegenover is een bedrag van ± f 81 500 naar Hulppersoneel overgebracht (zie de toelichting op den staat der bezoldigingen en verdere algemeene kosten).

(9) I. v. m. het geraamde meerdere vervoer der Eigen vervoersdiensten.

(10) I. v. m. de overname van den Korintji Kustvaart Dienst en meerder vervoer is de raming f 34 500 hooger. Daartegenover is een bedrag van ± f 5 000 overgebracht naar Hulppersoneel (zie de toelichting op den staat der bezoldigingen en verdere algemeene kosten).

(11) I. v. m. den geraamden meerderen verkoop in de Buitengewesten, o. m. door toevoeging van Djambi aan het monopoliegebied.

(12) I. v. m. de behoefte en door het uitbesteden van het zoutvervoer in de Residentie Tapanoeli aan een particulieren vervoerder (te voren A. D. S. S.-vervoer).

In het gezamenlijk bedrag der uitgaven zijn begrepen de bezoldigingen, toelagen, kantoor- en locaalbehoefden en verdere kosten van algemeen beheer volgens onderstaande opgave:

Betrekking.	B. B. L. 1925/1928			1931		1930			Meer.	Minder.
	Staat.	Volg No.	Kolom.	Aantal.	Bedrag.	Totaal.	Aantal.	Bedrag.		
A. Algemeen beheer van den geheelen dienst.										
Bezoldigingen.										
Hoofd van den dienst	C 23	18	—	1	f 16 800		1	f 16 800	—	—
Inspecteur-Onderhoofd	C 20	166	IV	— ⁽¹⁾	—		1	12 600	—	f 12 600
Inspecteur	C 20	165	III	1	11 400		1	10 500	f 900	—
Adjunct-inspecteur	C 20	164	II	1 ⁽¹⁾	8 400		—	—	8 400	—
Hoofdboekhouder	B 15	4	IV	1	6 900		1	6 900	—	—
Kantoorhoofd	B 9	7	VI	1	8 400		1	8 400	—	—
Hoofdcommies	B 9	6	V	1	6 800		1	6 800	—	—
1e commies	B 9	5	IV	3	13 500		3	13 500	—	—
Commies	B 9	4	III	4	13 950		4	12 600	1 350	—
Adjunct-commies	B 9	3	IIa	3	5 190		3	4 725	465	—
Hulppersoneel	—	—	—	—	18 300		—	18 300	—	—
					f 109 440			f 110 925		
Af: wegens onvoorziene personeelmutaties					10 940			3 375	f 11 115	f 12 600
					f 98 500			107 550	f 11 115	f 20 165
Standplaatstoelagen					5 500			5 415	85	—
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928					300			435	—	135
					f 104 300			f 113 400	f 11 200	f 20 300
Verdere kosten van algemeen beheer.										
Kantoor- en lokaalbehoefden					6 000			6 000	—	—
Kosten van telegrammen					3 000			3 000	—	—
Onderhoud Departementslokalen ..					400			500	—	100
Overwerkelden					500			500	—	—
Gratificatiën					Memorie.			—	Memorie.	—
Deelneming a/d Wereldtentoonstelling te Antwerpen 1930					—			Memorie.	—	Memorie
					A. f 114 200			f 123 400	f 11 200	f 20 400
									—	f 9 200
B. Aanmaak en aankoop.										
Bezoldigingen.										
Hoofd van den Zoutaanmaak	C 20	169	IV	1	f 14 500		1	f 13 800	f 700	—
Onderhoofd van den Zoutaanmaak ..	C 20	168	II/III	1	11 400		1	7 800	3 600	—
Ingenieur	C 20	167	II/III	1	11 400		1	12 300	—	f 900
Adjunct-Inspecteur	C 20	164	II	1	7 500		1	7 500	—	—
Boekhouder 1e klasse	B 15	3	III	1	4 800		1	4 800	—	—
Beheerder	B 12	101	IV	6	39 620		6	37 450	2 170	—
Hulpbeheerder	B 12	100	III	6	23 200		6	23 550	—	350
Machinist	B 12	—	II/III	1	5 400		1	4 050	1 350	—
Commies	B 9	4	III	2	4 500		2	4 800	—	300
Opzichter 1e klasse	B 3	69	III	10	29 385		10	30 175	—	790
Opzichter	B 3	68	II	10	19 230		10	18 750	480	—
Hulppersoneel	—	—	—	—	120 555		—	⁽²⁾ 98 955	⁽³⁾ 21 600	—
					f 291 490			f 263 930	f 29 900	f 2 340
Af: wegens onvoorziene personeelmutaties					22 790			7 930	—	14 860
					f 268 700			256 000	f 29 900	f 17 200
Standplaatstoelagen					—			—	—	—
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928					f 10 000			14 950	—	4 950
					f 278 700			f 270 950	f 29 900	f 22 150
Verdere algemeene kosten.										
Kantoor- en lokaalbehoefden					9 500			9 500	—	—
Gratificatiën					Memorie.			Memorie.	—	—
Exploitatie dienstauto					3 600			1 800 ⁽⁴⁾	1 800	—
Overige algemeene kosten					14 100			5 100 ⁽⁴⁾	9 000	—
Onderzoekingen en proefnemingen ..					5 000			— ⁽⁵⁾	5 000	—
					B. f 310 900			f 287 350	f 45 700	f 22 150
									f 23 550	—

Betrekking.	B.B.L. 1925/1928			1931		1930		Meer.	Minder.					
	Staat.	Volg No.	Kolom.	Aantal.	Bedrag.	Totaal.	Aantal.			Bedrag.	Totaal.			
C. Fabriekmatige Bewerking en Verpakking.														
Bezoldigingen.														
Hoofd v/d Fabriekm. bew. en Verpakking	C	20	171	IV	1	12 600	1	12 600	—	—				
Onderhoofd van idem	C	20	170	II/III	1	10 500	1	10 500	—	—				
Boekhouder 1e kl.	B	15	3	III	1	6 600	1	6 600	—	—				
Adj. Boekhouder c.q. Boekhouder ..	B	15	1/2	I/II	1	3 000	1	3 600	—	600				
Fabriekschef.	B	12	107	V	2	17 100	2	17 100	—	—				
Machinist-electr. 1e kl.	B	12	106	IV	2	13 200	2	13 200	—	—				
Machinist 1e kl.	B	12	104	III/IV	10	55 100	10	55 800	—	700				
Machinist	B	12	103	II	2	5 620	2	6 000	—	380				
Bouwk. opzichter 1e kl.	B	12	109	III	1	4 200	1	5 400	—	1 200				
Werkt. teekenaar.	B	12	109a	II/III	1	4 800	1	5 400	—	600				
Magazijnmeester 1e kl.	B	10	50	IV	1	5 400	1	6 450	—	1 050				
Magazijnmeester	B	10	49	III	1	5 400	1	5 400	—	—				
Adjunct-magazijnmeester	B	10	48a	I/II	1	3 600	1	3 600	—	—				
1e Commies of Hoofdcmmies.	B	9	105	IV/V	1	5 100	1	5 400	—	300				
Commies	B	9	4	III	1	3 350	1	3 300	f	50				
Opzichter 1e kl.	B	3	69	III	4	14 400	4	12 500	—	1 900				
Opzichter.	B	3	68	II	6	12 525	6	15 000	—	2 475				
Hulppersoneel	—	—	—	—	—	137 500	—	26 000	(*)	111 500				
Toelage geneesheeren	—	—	—	—	—	—	—	Memorie	—	Memorie				
						f	319 995	f	213 850	f	113 450	f	7 305	
Af: wegens onvoorziene personeelmutaties							18 895		6 450				12 445	
						f	301 100	f	207 400	f	113 450	f	19 750	
Standplaatstoelagen.							2 100		2 100		—		—	
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928							1 800		2 950		—		1 150	
						f	305 000	f	212 450	f	113 450	f	20 900	
Verdere algemeene kosten.														
Kantoor- en lokaalbehoeften							5 900		5 900		—		—	
Overwerkgeelden							8 000		8 000		—		—	
Gratificatiën.							Memorie		Memorie		—		—	
Onderzoekingen en proefnemingen.							2 000		7 000		—	(*)	5 000	
Exploitatie dienstauto							8 000		10 900		—	(*)	2 900	
Overige algemeene kosten.							25 800		30 600		—	(*)	4 800	
						C.	f	354 700	f	274 850	f	113 450	f	33 600
											f	79 850		
D. Vervoer en Verkoop.														
Inspecteur	C	20	165	III	2	22 975	2	24 600	—	—	f	1 625		
Adj. Inspecteur	C	20	164	II	1	8 400	1	7 500	f	900	—	—		
Cand. Inspecteerend ambtenaar.	C	20	163	I	1	5 400	1	5 400	—	—	—	—		
Administrateur O.J.Z.	C	12	12	IV/V	1	10 200	1	10 200	—	—	—	—		
Gezagvoerder	C	12	10	IV	4	23 725	4	24 650	—	—	—	925		
Administrateur P.R.V.	C	12	9	III	1	7 200	1	6 600	—	600	—	—		
Idem K.K.D.	C	12	—	III	1	5 340	—	—	(*)	5 340	—	—		
Boekhouder 1e klasse.	B	15	3	III	2	12 800	2	12 000	—	800	—	—		
Boekhouder	B	15	2	II	1	3 000	1	3 500	—	—	—	500		
Werktuigkundige.	B	13	1	IIIb	2	12 600	2	12 000	—	600	—	—		
Machinist	B	12	110	IV	4	21 150	4	21 000	—	150	—	—		
Controleur	B	10	54	IV	4	24 250	4	28 200	—	—	—	3 950		
Hoofdpakhuismeester.	B	10	53	III	4	20 750	4	21 000	—	—	—	250		
Pakhuismeester 1e klasse.	B	10	52	II	7	26 750	7	29 400	—	—	—	2 650		
Idem 2e klasse.	B	10	51	I	7	18 250	7	20 700	—	—	—	2 450		
Opzichter 1e klasse	B	3	—	III	1	3 000	1	2 700	—	300	—	—		
Opzichter	B	3	—	II	1	2 130	1	1 170	—	960	—	—		
Hulppersoneel						206 390		(*) 97 675	(*)	108 715				
						f	434 310	f	328 295	f	118 365	f	12 850	
Af: wegens onvoorziene personeelmutaties							28 560		9 855				18 705	
						f	405 750	f	318 440	f	118 365	f	31 055	
Standplaatstoelagen.							14 265		11 100	(*)	3 165		—	
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928							255		860		—		605	
Overbrengen						f	420 270	f	330 400	f	121 530	f	31 660	

Betrekking.	B. B. L. 1925/1928			1931		1930		Meer.	Minder.	
	Staat.	Volg No.	Kolom.	Aantal.	Bedrag.	Totaal.	Aantal.			Bedrag.
Overgenomen.....					f 420 270			f 330 400	f 121 530	f 31 660
Verdere algemeene kosten.										
Kantoor- en lokaalbehoefden.....					8 000			8 000	—	—
Overwerkgeden.....					1 500			1 500	—	—
Gratificatiën.....					Memorie			Memorie.	—	—
Onderhoud Dept. lokalen.....					500			500	—	—
Voedinggeden.....					4 000			2 300 ⁽⁴⁾	f 1 700	—
Exploitatiekosten dienstauto.....					3 000			3 000	—	—
Belooningen.....					3 500			3 500	—	—
Loon wegers 8% van f 20 000.....					1 600			1 600	—	—
Belooningen part. verkoopters.....					1 600			1 600	—	—
Beheerskosten zoutverkoopers.....					10 800			10 350 ⁽⁴⁾	450	—
Tegemoetkomingen op plaatsen, waar de levensstandaard na het jaar 1925 tengevolge van de toen- malige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen.....					⁽⁴⁾ 1 680			Memorie	1 680	—
Overige algemeene kosten.....					18 500			26 950	—	⁽⁴⁾ 8 450
					D. ⁽¹⁰⁾ f 474 950			f 389 700	f 125 360	f 40 110
									f 85 250	
Totaal A tot en met D.										
Bezoldigingen.....					f 1 074 050			f 889 390	f ⁽³⁾ 184 660	—
Standplaatstoelagen.....					⁽¹¹⁾ 21 820			18 615	3 205	—
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/ 1928.....					12 400			19 195	—	f 6 795
Verdere algemeene kosten.....					146 480			148 100	—	1 620
					f 1 254 750			f 1 075 300	f 187 865	f 8 415
									f 179 450	

(1) De betrekking van inspecteur-onderhoofd is ingetrokken in verband met de vermindering der keuzebetrekkingen, daartegenover is het aantal adjunct-inspecteurs vermeerderd met een.

(2) Vormt het totaal van de voor 1930 opgebrachte bedragen voor het personeel beneden den rang van Opzichter.

(3) In verband met de bij Bb. 11973 aan het Hoofd van den dienst der Zoutregie verleende bevoegdheid om op den voet van artikel 1, lid 2 der B. B. L. 1925/1928 weddereregelingen voor betrekkingen vast te stellen tot een maximum-bezoldiging van f 250.— 's maands voor zoover deze niet reeds in de B. B. L. zijn geregeld, zullen verschillende personen, die tot dusverre uit de bedrijfsfondsen werden betaald in den vervolge moeten worden bezoldigd uit de fondsen voor hulppersoneel. Behoudens de meerdere fondsen, benooidigd i.v.m. gewone bezoldigingsverhoogingen en mutaties, alsook die, benooidigd voor het in de begrooting 1930 vermelde personeel uit de A. schalen en, wat Vervoer en Verkoop aangaat, die voor het hulppersoneel van den Korintji Kustvaart Dienst en de invoering der Regle in de residentie Djambi, staat dus tegenover de verhoogingen van den post „hulppersoneel” eene gelijke vermindering van de betrekkelijke bedrijfsfondsen.

(4) Tegenover deze verhooging staat een verlaging van den post „Reis- en verblijfkosten” tot een even groot bedrag, ten laste waarvan de transportkosten van de opzichters der zoutlanden ten onrechte waren gebracht.

(5) Voor 1930 bij de Fabriekmatige Bewerking en Verpakking opgebracht, thans gesplitst.

(6) Gedeeltelijk naar den post „Hulppersoneel”, verder i.v.m. de behoefte.

(7) Overgebracht naar den post „Hulppersoneel”.

(8) Met ingang van den 1sten Januari 1930 is de Korintji Kustvaart Dienst (K.K.D.) ter Sumatra's Westkust van den Dienst der S.S. en Tr. in beheer overgegaan naar den dienst der Zoutregie.

De directe leiding is, in afwachting van een definitieve voorziening, toevertrouwd aan een door den dienst der Staatsspooren Tramwegen tijdelijk ter beschikking van den Dienst der Zoutregie gestelde kracht.

Bedoelde taak is een overeenkomstige als waarmede de Administrateur van het Pontianak Riviertransport is belast; het is daarom noodzakelijk om zoodanige functie ook voor den onderwerpeliiken dienst in te stellen en daaraan dezelfde bezoldiging (C 12 kolom III der B. B. L. 1925/1928, noot 4) te verbinden.

De gemiddelde jaarlijksche uitgaven zullen bedragen f 5.340.— aan bezoldiging en rond f 540.— aan standplaatstoelage, op welke bedragen voor 1931 eveneens moet worden gerekend.

Bij den dienst der S. S. en tramwegen was met de directe leiding belast een werktuigkundige 1e klasse, bezoldigd volgens schaal B 12, kolom V der B. B. L. 1925/28. Voor 1931 is in verband met bovenbedoelden overgang, op een werktuigkundige ad f 7.800.— minder gerekend. De maatregel geeft dus eene besparing op de VIIIe begrotingsafdeeling van f 1.920.—

Het ligt voorts in de bedoeling om na vaststelling van de voorliggende begrooting met toepassing van artikel 105 der Indische Staatsregeling over deze uitgaven van af 1 Januari 1931 te doen beschikken.

(9) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over 1929.

(10) Waarvan ten laste van Algemeen Beheer Vervoer en Verkoop

f 96 050.—

„ „ „ Eigen Vervoer te Water

222 150.—

„ „ „ Overig Vervoer en Verkoop

156 750.—

f 474 950.—

(11) Bij de raming is rekening gehouden, dat bij bezoldigingen boven f 1.000.— 's maands geen standplaatstoelagen meer zullen worden toegekend, welke maatregel voor 1931 een bezuiniging geeft van f 480.—

Ontvangsten.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Opbrenst los-zout ..	f 1 658 300	f 1 485 000	(1) f 173 300	—
briket-zout ..	14 108 600	13 678 400	(1) 430 200	—
Overtochtskosten en vrachten.....	156 000	75 000	(2) 81 000	—
Huishuur.....	31 400	29 000	(2) 2 400	—
Andere ontvangsten.	100 000	75 500	(3) 24 500	—
Gezamenlijk bedrag volgens de begrooting.....	f 16 054 300	f 15 342 900	f 711 400	—

(1) I.v.m. hooger geraamden verkoop o.m. als gevolg van de invoering der regie in de residentie Djambi (zie het Algemeen Overzicht hiervoor).

(2) f 78 000 hooger wegens ontvangsten uit den Korintji Kustvaart Dienst, welke op 1 Januari 1930 in beheer is overgegaan naar den dienst der Zoutregie, zoodat met deze ontvangsten voor het eerst in deze begrooting is rekening kunnen worden gehouden.

(3) I.v.m. de verwachtingen, gegrond op de uitkomsten van vorige jaren en verder bekende gegevens.

Raming der kapitaalsuitgaven.

Volg-nummer.	Omschrijving der werken.	Geraamd voor 1931.	Toegestaan voor 1930.	Meer.	Minder.
	A. Algemeen beheer van den geheelen dienst.				
	B. Aanmaak en Aankoop.				
I	Uitbreiding van de pakhuizen, emplacements, loodsen, woningen e.d.....	(3) f 20 000	f 200 000	—	f 180 000
II	Verschillende werken, w.o. instandhouding en uitbreiding van den inventaris der zoutlanden, (prauwen, decauville materiaal, meubilair, vervoermiddelen enz.)	(2) 90 000	100 000	—	10 000
III	C. Fabriekmatige bewerking en verpakking.				
IV	Aanschaffing van centrifugebatterijen.....	—	70 000	—	70 000
V	Woningbouw voor personeel te Kalianget..	(3) 40 000	30 000	f 10 000	—
	Vernieuwing van fabrieksgebouwen, installaties, enz.....	(4) 80 000	100 000	—	20 000
	D. Vervoer en Verkoop:				
	Eigen vervoer te water.				
VI	Aanschaffing van vaartuigen	(5) 30 000	317 000	—	287 000
VII	Andere werken en inrichtingen	(6) 8 000	10 000	—	2 000
	Verkoop en overig vervoer.				
VIII	Bouw van pakhuizen e.a. dienstgebouwen..	(7) 80 000	113 000	—	33 000
IX	Inboedel	3 500	3 500	—	—
		f 351 500	f 943 500	f 10 000	f 602 000
	Waarvan ten laste van:				592 000
	Hoofdstuk I.....	f 30 000	f 30 000	—	—
	" II	321 500	913 500	—	f 592 000

(1) Van het jaarlijksche globale crediet ad f 50 000 zal, met het oog op geboden bezuiniging, slechts worden verwerkt een bedrag van f 20 000, met welk bedrag in de begrooting rekening is gehouden.

(2) Van het jaarlijksche globale crediet ad f 100 000 zal, met het oog op geboden bezuiniging, slechts worden verwerkt een bedrag van f 90 000, met welk bedrag in de begrooting rekening is gehouden.

(3) Voor het beëindigen van een in 1930 aangevangen, om hygiënische redenen noodzakelijke, verplaatsing van verschillende Inlandsche woningen te Kalianget, alsmede voor het afbreken en op een geschikter terrein weder opbouwen van 5 bouwvallige tijdelijke Europeesche woningen, is in totaal benodigd een som van f 50 000, waarvan, in verband met de tijdsomstandigheden, slechts f 40 000 in 1931 zal worden verwerkt.

Voor het geregeld vernieuwen van het geheele woningcomplex, wordt het voorts noodzakelijk geacht, jaarlijks (te beginnen met 1932) een globaal crediet van rond f 20 000 op te brengen.

De woningen, welke op ult. 1930 een boekwaarde hebben van rond f 350 000 bij een jaarafschrijving van rond f 20 000, brengen per jaar aan huur op een bedrag van rond f 27 000.

(4) Van het jaarlijksche globale crediet ad f 100 000 zal, met het oog op geboden bezuiniging, in 1931 slechts worden verwerkt een bedrag van f 80 000, met welk bedrag in de begrooting rekening is gehouden.

(5) Met het oog op de thans geboden bezuiniging, zal het globale crediet voor „Aanschaffing van vaartuigen” — dat i. v. m. de overname van den Korintji Kustvaart Dienst van f 50 000 tot f 60 000 is opgevoerd, slechts gedeeltelijk worden verwerkt, weshalve voor 1931 f 30 000 is geraamd.

(6) Evenals de post voor „Aanschaffing van vaartuigen” moest die voor „Andere werken en inrichtingen” bij de overname van den Korintji Kustvaart Dienst worden verhoogd en wel van f 10 000 tot f 13 000 (globaal crediet). Met het oog op de geboden bezuiniging zal dit crediet echter gedeeltelijk onverwerkt moeten blijven en is voor 1931 slechts f 8 000 geraamd.

(7) Voor den bouw van een nieuw pakhuis met daaraan verbonden woning voor den pakhuismeester te Kertapati is gerekend op den tweeden termijn ad f 50 000 [vgl. gedrukt stuk Volksraad, zittingsjaar 1929/1930, Onderw. I — Afd. VIII — stuk 15, pag. 119, Raming der kapitaalsuitgaven, noot (3)].

Komt voor virement in aanmerking.

Van het jaarlijksche globale crediet ad f 63 000, is met het oog op de geboden bezuiniging voor 1931 slechts f 30 000 opgebracht.

BOEKINGSHOOFDEN.	Boekwaarde volgens het jaarverslag 1928 op 31 December 1928 (def. cijfers).	Ramingen 1929.					Boekwaarde 31 Dec 1929
		Vermeerdering wegens (+)			Vermindering wegens (-)		
		Uitgaven.		Overboekingen van de rkg. „Onderhanden uit breidingswerken”.	Afschrijving.	Overboekingen naar de betrekkelijke boekingshoofden.	
		Volg No. van het werk.	Bedrag.				
1	2	3	4	5	6	7	8
B. Aanm							
Pakhuizen	f 1 697 955	—	—	—	f 9 508	—	f 1 688
Dienstgebouwen	98 296	I/II	f 26 500	—	—	—	12
Terreinen en grondwerken	306 603	—	—	—	3 412	—	30
Kanalen met bijbehorende werken	107 558	I/II	9 000	—	1 192	—	11
Inventaris w.o. vaartuigen	10 596	I/II	6 500	—	2 504	—	1
Lichtinstallatie Ragoeng	2 708	—	—	—	1 347	—	—
Zoutland: Nembakor-West:							
Bijgekomen	1 788 736	—	—	f 197 445	51 846	—	1 98
Zoutland: Grisee:							
Bijgekomen	1 390 766	—	—	175 497	40 597	—	1 52
Zoutland: Gresik Poetih:							
Bijgekomen	841 598	—	—	160 766	26 946	—	97
Onderhanden uitbreidingswerken:							
Uitbreiding der zoutlanden en aanleg van Zoutwaterbassins:							
a. Nembakor-West	396 539	I/II	(§) 12 831 29 500	—	—	f 197 445	24
b. Grisee	146 997	I/II	28 500	—	—	175 497	—
c. Gresik Poetih	110 766	I II	50 000	—	—	160 766	—
Totaal	f 6 899 118	—	f (§) 12 831 150 000	f 533 708	f 137 350	f 533 708	f 6 92
C. Fabriekmat							
Wegen en terreinen enz.	f 101 637	IV	f 28 200	—	—	—	f 129
Waterleiding, afwaterings- en bevoeiingswerken...	92 370	—	—	—	f 7 000	—	8
Gebouwen	725 940	—	—	f 1 865	47 200	—	68
Woningen personeel	332 452	IV	14 800	—	18 400	—	32
Onderhoud decauville en spoorbanen	145 833	—	—	—	3 700	—	14
Bovenbouw decauville en spoorbanen	154 694	—	—	—	1 800	—	15
Transportmiddelen	190 441	—	—	824	8 200	—	18
Electrische centrales	187 148	V	45 000	3 305	29 800	—	20
Verlichtings- en krachtaanleg	68 239	—	—	—	10 200	—	5
Fabrieksinstallatie	854 661	III/V	107 000	2 590	51 100	—	91
Gereedschappen en instrumenten	19 181	—	—	—	700	—	1
Meubilair en brandblusmiddelen	16 919	—	—	—	—	—	1
Aanlegkade voor diepgaande schepen	210 757	—	—	1 013	5 400	—	20
Loskade voor zeelichters	37 896	—	—	—	800	—	3
Auto's en fietsen	3 562	—	—	—	900	—	2
Onderhanden uitbreidingswerken:							
Electrificatie fabriek Krampon	9 597	—	—	—	—	f 9 597	—
Totaal	f 3 149 387	—	f 195 000	f 9 597	f 185 200	f 9 597	f 3 159
D. Vervoer							
Eigen vervoer							
Sleepbooten, lichters en prauwen met inventaris ..	f 1 457 859	VI	—	—	^(b) 146 032	—	f (c) 32
Gebouwen, inrichtingen en inventaris	38 272	—	—	f 109 651	3 417	—	1 311
Vervoermiddelen	1 410	—	—	—	695	—	1
Onderhanden uitbreidingswerken:							
Sleepbooten lichters enz.	—	—	f 97 000	—	—	—	97
Betondok in aanbouw	59 651	VII	^(a) 50 000	—	—	f 109 651	—
Totaal	f 1 557 192	—	f 147 000	f 109 651	f 150 144	f 109 651	f 1 588
Verkoop							
Gebouwen	f 853 236	—	—	f 113 335	52 500	—	f 914
Inventaris	—	IX	f 5 000	—	5 000	—	—
Vervoermiddelen	3 038	X	8 000	—	1 337	^(g) 8 000	1
Onderhanden uitbreidingswerken:							
Gebouwen in aanbouw	35 335	VIII	103 000	—	—	113 335	25
Totaal	f 891 609	—	f 116 000	f 113 335	f 58 837	f 121 335	f 940
Totaal voor den geheelen dienst	f 12 497 306	—	f 698 000	f 766 291	f 531 531	f 774 291	f 12 612
Rente	—	—	12 831	—	—	—	—
Totaal	f 12 497 306	—	f 620 831	f 766 291	f 531 531	f 774 291	f 12 612

(§) Rente.

(1) Aanvullingsbegrooting (voor uitbreiding emplacements bevolkingslanden i.v.m. gebrek aan ruimte voor zoutinname)

(a) f 14.000.— overboeking van magazijnvoorraad (machine v/h vroegere s.s. Wenckebach).

„ 83.000.— voor nieuwe sleepboot i.v.m. gewijzigd werkplan (zie aanvullingsbegrooting 1930 f 267.000.—).

„ 50.000.— voor andere aanschaffing idem idem.

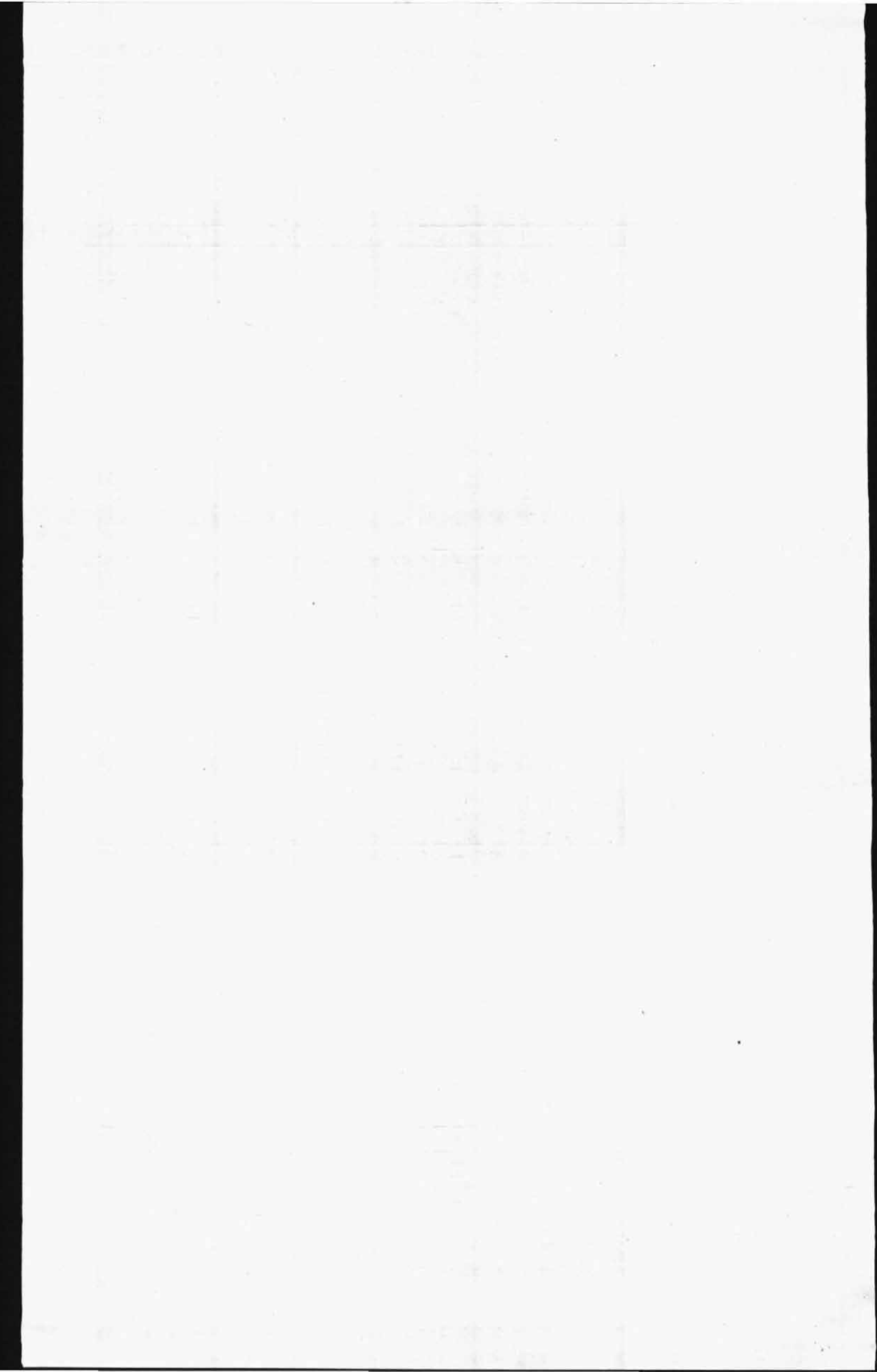
(b) Inclusief f 35.156.— extra afschrijving tot de boekwaarde van den lichter X O. J. Z. per ultimo 1928.

(c) f 34.000.— overgenomen boekwaarde activa K. K. D. per 1 Januari 1930.

Capitaalrekening.

Ramingen 1930.						Ramingen 1931.							
Vermeerdering wegens (+)			Vermindering wegens (-)			Boekwaarde op 31 December 1930.	Vermeerdering wegens (+)			Vermindering wegens (-)			Boekwaarde op 31 December 1931.
Uitgaven.		Overboekingen van de rkg. „Onderhanden uitbreidingswerken“.	Afschrijving.	Overboekingen naar de betrekkelijke boekingshoofden.	Uitgaven.		Overboekingen van de rkg. „Onderhanden uitbreidingswerken“.	Afschrijving.	Overboekingen naar de betrekkelijke boekingshoofden.				
No. van het k.	Bedrag.				Volg. No. van het werk.					Bedrag.			
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Bank oop.													
	—	—	f 9 506	—	f 1 678 943	—	—	—	f 9 506	—	f 1 669 437		
I	f 10 000	—	—	—	134 796	I/II	f 2 250	—	—	—	137 046		
II	(¹) 150 000	—	3 412	—	449 779	I/II	17 750	—	4 912	—	462 617		
I	1 500	—	1 282	—	115 584	I/II	1 000	—	1 297	—	115 287		
II	7 000	—	3 674	—	17 918	I/II	9 050	—	4 934	—	22 034		
	—	—	1 347	—	14	—	—	—	14	—	—		
	—	f 294 275	60 395	—	2 168 215	I/II	36 750	—	71 712	—	2 133 253		
II	21 800	—	46 481	—	1 500 985	I/II	28 000	—	46 817	—	1 482 168		
II	56 850	—	32 658	—	999 610	I/II	15 200	—	36 137	—	978 673		
	—	—	—	f 294 275	—	—	—	—	—	—	—		
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	f 300 000	f 294 275	f 158 755	f 294 275	f 7 065 844	—	f 110 000	—	f 175 329	—	f 7 000 515		
Verwerking en Verpakking.													
	—	—	—	—	f 129 897	—	—	—	—	—	f 129 897		
	—	—	f 7 000	—	78 370	—	—	—	f 7 000	—	71 370		
II	f 5 000	—	43 400	—	642 205	V	f 25 000	—	43 600	—	623 605		
V	42 000	—	19 100	—	351 752	IV	40 000	—	20 400	—	371 352		
	—	—	3 500	—	138 633	—	—	—	3 500	—	135 133		
	—	—	1 700	—	151 194	—	—	—	1 700	—	149 494		
	—	—	8 200	—	174 865	—	—	—	8 200	—	166 665		
	—	—	28 100	—	179 553	—	—	—	26 100	—	153 453		
	—	—	8 800	—	47 239	—	—	—	8 800	—	38 439		
V/V	153 000	—	64 800	—	1 001 351	V	55 000	—	70 000	—	986 351		
	—	—	—	—	18 481	—	—	—	—	—	18 481		
	—	—	—	—	16 919	—	—	—	—	—	16 919		
	—	—	5 400	—	200 970	—	—	—	5 400	—	195 570		
	—	—	800	—	36 296	—	—	—	800	—	35 496		
	—	—	900	—	1 762	—	—	—	900	—	862		
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	f 200 000	—	f 189 700	—	f 3 169 487	—	f 120 000	—	f 196 400	—	f 3 093 087		
Aankoop water.													
VI	(d) f 78 000	f 364 000	f 121 109	—	f 1 665 018	VI	(g) f 30 000	—	f 141 626	—	f 1 533 392		
VII	(e) 7 000	—	11 377	—	141 829	VII	(h) 8 000	—	12 012	—	137 817		
VII	5 000	—	715	—	5 000	—	—	—	1 000	—	4 000		
Ia	(f) 267 000	—	—	f 364 000	—	—	—	—	—	—	—		
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	f 357 000	f 364 000	f 133 201	f 364 000	f 1 811 847	—	f 38 000	—	f 154 638	—	f 1 695 209		
Grig vervoer.													
	—	f 88 000	f 24 930	(h) f 393 304	f 583 837	VIII	f 30 000	f 100 000	f 26 690	—	f 687 147		
X	f 3 500	—	3 500	—	—	IX	3 500	—	3 500	—	—		
	—	—	—	1 701	—	—	—	—	—	—	—		
III	113 000	—	—	88 000	50 000	VIII	50 000	—	—	f 100 000	—		
	f 116 500	f 88 000	f 28 430	f 483 005	f 633 837	—	f 83 500	f 100 000	f 30 190	f 100 000	f 687 147		
	f 973 500	f 746 275	f 510 086	f 1 141 280	f 12 681 015	—	f 351 500	f 100 000	f 556 557	f 100 000	f 12 475 958		
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	f 973 500	f 746 275	f 510 086	f 1 141 280	f 12 681 015	—	f 351 500	f 100 000	f 556 557	f 100 000	f 12 475 958		

1) Inclusief f 28.000.— voor verbeteringen aan de activa K. K. D.
 2) " " 2.000.— idem. idem.
 3) Aanvullingsbegrooting 1930 (aanbouw sleepboot en 3 lichters).
 4) Niet verbruikt.
 5) Boekwaarde van de aan de provincie Midden-Java overgedragen activa.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 16.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIE
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DEN POST-, TELEGRAAF- EN TELEFOONDIENT.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUKKEN III EN IV (MIDDELEN) BEGREPEN POSTEN.

POST-, TELEGRAAF- EN TELEFOONDIENTST.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfs-
uitkomsten.

Aan de hand van de uitkomsten over 1929 en rekening houdende met een normaal accres, meer in het bijzonder in verband met de verwachte inkomsten uit de regelmatig toename van het aantal telefoonposten, van het interlocal telefonieverkeer en het internationale radio-telefonieverkeer, kan voor 1931 een opbrengst worden verwacht, welke *f* 2 593 400 hooger is dan voor 1930 werd geraamd.

De ontvangsten voor 1931 worden geraamd op:
f 12 997 000 voor den postdienst,
„ 8 593 200 voor den telegraafdienst,
„ 13 745 000 voor den telefoondienst en
„ 100 000 voor „andere ontvangsten” van den Post-Telegraaf- en Telefoondienst (voor zoover deze niet reeds zijn begrepen in de „Andere Ontvangsten” van evengenoemde diensten) in totaal dus *f* 35 435 200 tegen een uitkomst van rond *f* 31 685 000 in 1929.

Tegenover deze ontvangsten staat voor 1931 aan uitgaven een bedrag van *f* 25 199 010 tegen een uitkomst van rond *f* 23 786 900 in 1929.

Blijkens evengenoemde cijfers bedraagt het begrootingsoverschot in 1931 *f* 10 236 190 terwijl het bedrijfsoverschot (waaronder wordt verstaan hetgeen overblijft, nadat bij de ontvangsten een bedrag van *f* 4 262 000 en bij de uitgaven een bedrag van *f* 3 927 000 wegens boekingsposten is opgeteld) bedraagt *f* 10 571 190.

Nadat hiervan voor afschrijving een bedrag van *f* 4 551 666 en voor rente à 6% een bedrag van *f* 2 960 000 is gereserveerd, blijft nog een batig saldo voor 's Lands schatkist over van *f* 3 059 524.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

UITGAVEN.	Hoofdst. I.	Hoofdst. II.	ONTVANGSTEN.	Hoofdst. III.	Hoofdst. IV.
Personeele uitgaven:			Postdienst:		
Hoofdbestuur.....	—	f 2 325 000	Verkoop van postwaarden.....	—	f 11 600 000
Algemeene dienst.....	—	15 096 200	Bijdrage in de kosten van het personeel door het Departement van Financiën en het Departement der Burgerlijke Openbare Werken.....	—	870 000
Standplaatstoelagen.....	—	736 800	Idem van de Postspaarbank.....	—	58 000
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928....	—	350 000	Vergoeding wegens vrijdom van briefport van de Postspaarbank.....	—	19 000
			Andere ontvangsten.....	—	450 000
Verdere bedrijfskosten:			Telegraafdienst:		
Overwerkgeden en beloningen voor buitengewone werkzaamheden.....	—	233 000	Opbrengst van binnenlandsche telegrammen	—	
Vergoeding voor kantoorhuur aan hulppostcommiezen.....	—	25 000	Idem radio-telegrammen.....	—	7 280 000
Tegemoetkomingen op plaatsen, waar de levensstandaard na het jaar 1925 tengevolge van de toenmalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen.....	—	91 000	Aandeel in de buitenlandsche telegrammen	—	880 000
Opleidingskosten van personeel met uitzondering van bezoldigingen.....	—	30 000	Binnenlandsche Regeeringstelegrammen..	—	
Inning van telefoonabonnementsgelden...	—	45 000	Vergoeding door het Departement van Binnenlandsch Bestuur voor onderhoud van bestuurstelefoonlijnen en bijdrage in de exploitatiekosten van telegraafverbindingen.....	—	276 000
Uitgaven wegens stempeling van zegels, enz.	—	5 000	Bijdrage van het Departement van Binnenlandsch-Bestuur wegens het Exploitatietekort der radiostations Rengat en Tembilahan.....	—	15 000
Algemeene kosten der kantoren.....	—	699 000	Vergoeding door het Departement van Binnenlandsch-Bestuur voor de inrichting, het onderhoud en de exploitatie der radiostations voor bestuursdoeleinden in de buitengewesten.....	—	129 200
Vergoedingen voor huis- of lokaalhuur, alsmede huur van terreinen, pakhuisen en kantoorgebouwen.....	—	40 000	Bijdrage van het Departement van Financiën van de opbrengst van het hoogere zegelrecht van de bewijzen van registratie van radiovergunningen in verband met de oprichting van omroepstations..	—	Memorie.
Uitkeering aan particulieren voor de exploitatiekosten van radio-omroepstations....	—	Memorie.	Andere ontvangsten.....	—	13 000
Uitkeeringen terzake van het vervoer van brievenmalen en postpakketten.....	f 307 000	784 000	Telefoondienst:		
Vergoeding aan den dienst der S.S. wegens vervoer en huur van postrijtuigen.....	—	188 000	Abonnementen telefoon.....	—	13 500 000
Bijdrage aan het Departement der Marine in de uitgaven voor het doen onderhouden van geregelde scheepvaartverbindingen in den Indischen Archipel door de Kon. Paketvaart Maatschappij.....	—	166 000	Opbrengst telefoongesprekken.....	—	120 000
Transitkosten van brievenmalen.....	—	74 000	Vergoeding van aanlegkosten telefoon....	—	125 000
Hulpbestellonen, districtspost en ambulante dienst.....	—	170 000	Opbrengst internationale telefonie.....	—	
Onderhoud en herstellingen.....	703 500	2 333 000	Andere ontvangsten.....	—	
Verrekening met den dienst voor Waterkracht en Electriciteit voor levering van elektrische energie aan de radiostations op de Bandoengsche Hoogvlakte.....	—	644 000	Andere ontvangsten van den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst.....	f 25 000	75 000
Verschillende uitgaven.....	48 000	452 510			
Uit- en terugzending van het personeel van den dienst in Indië.....	250 000	—			
		f 24 492 510		f 25 000	f 35 410 200
Af: wegens onvoorziene personeelmutatie's	—	600 000	Gezamenlijk bedrag der ontvangsten volgens de begrooting.....	—	35 435 200
	f 1 306 500	f 23 892 510			
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting.....	—	25 199 010	Boekingsposten.		
Boekingsposten:			Vrijdom van briefport voor dienststukken van Gouvernement, locale ressorten enz.	—	3 920 000
Verlofs-, nonactiviteits- en voorloopige bezoldigingen, wachtgelden en onderstanden..	—	650 000	Exploitatie-tekort wegens oprichting van radiostations voor het Departement van Binnenlandsch Bestuur.....	—	110 000
Overtochtskosten naar Nederland.....	—	350 000	Verschillende door den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst verrichte diensten, welke niet of niet ten volle worden verrekend.....	—	232 000
Reis- en verblijfskosten.....	—	350 000			
Overplaatsingskosten.....	—	150 000			
Bijdrage aan het Land voor pensioenen der ambtenaren.....	—	2 300 000			
Wegens verstrekking van magazijnsgoederen voor bedrijfsdoeleinden.....	—	127 000			
Bedrijfsoverschot.....	—	10 571 190			
		f 39 697 200			f 39 697 200

Verdeeling van het geraamde bedrijfsoverschot.

Afscriptingen.....	—	f 4 551 666	Bedrijfsoverschot.....	—	f 10 571 190
Rente van het bedrijfskapitaal à 6%.....	—	2 960 000			
Batig saldo voor 's Lands schatkist.....	—	3 059 524			
		f 10 571 190			f 10 571 190

Bedrijfsuitgaven.

Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane uitgaven.

Omschrijving der posten.	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Personeele uitgaven:				
Hoofdbestuur	f 2 325 000	f 2 200 300	f (1) 124 700	—
Algemeene dienst	15 096 200	14 177 280	(1) 918 920	—
Standplaatstoelagen	736 800	600 000	(2) 136 800	—
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	350 000	1 000 000	—	f (3) 650 000
Verdere bedrijfskosten				
Overwerkgeden en beloningen voor buitengewone werkzaamheden	(11) 233 000	242 000	—	9 000
Vergoeding voor kantoorhuur aan hulppostcommiezen	25 000	25 000	—	—
Tegemoetkomingen op plaatsen, waar de levensstandaard na het jaar 1925 tengevolge van de toenmalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen	91 000	Memorie	(3) 91 000	—
Opleidingskosten van personeel met uitzondering van bezoldigingen	30 000	45 200	—	(3) 15 200
Inning van telefoonabonnementsgelden	45 000	45 000	—	—
Uitgaven wegens stempeling van zegels enz.	5 000	4 000	1 000	—
Algemeene kosten der kantoren	699 000	650 000	(4) 49 000	—
Vergoedingen voor huis- of lokaalhuur, alsmede huur van terreinen, pakhuizen en kantoorgebouwen	40 000	33 000	(5) 7 000	—
Uitkeering aan particulieren voor de exploitatiekosten van radioomroepstations	Memorie	Memorie	—	—
Uitkeeringen terzake van het vervoer van brievenmalen en postpakketten in Nederland	307 000	518 000	—	(6) 211 000
Idem in Nederlandsch-Indië	784 000	788 000	—	4 000
Vergoeding aan den dienst der S. S. wegens vervoer en huur van postrijtuigen	188 000	340 000	—	(6) 152 000
Bijdrage aan het Departement der Marine in de uitgaven voor het doen onderhouden van geregelde scheepvaartverbindingen in den Indischen Archipel door de K. P. M.	166 000	125 000	(7) 41 000	—
Transitkosten van brievenmalen	74 000	74 000	—	—
Hulpbestelloonen, districtspost en ambulante dienst	170 000	170 000	—	—
Onderhoud van dienstepersonenautomobielen	—	65 000	—	65 000
Onderhoud en herstellingen (8)	3 041 500	3 516 920	—	475 420
Verrekening met den dienst voor Waterkracht en Electriciteit voor levering van elektrische energie aan de radiostations op de Bandoengsche Hoogvlakte	644 000	—	(9) 644 000	—
Verschillende uitgaven	498 510	450 000	(4) 48 510	—
Uit- en terugzending van het personeel van den dienst in Indië	250 000	275 000	—	(10) 25 000
Af: wegens onvoorzienne personeelmutaties	f 25 799 010 600 000	f 25 343 700 600 000	f 2 061 930 —	f 1 606 620 —
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting	f 25 199 010	f 24 743 700	f 2 061 930	f 1 606 620
waarvan ten laste van:			f 455 310	
Hoofdstuk I	1 306 500	1 489 000	—	f 182 500
„ II	23 892 510	23 254 700	f 637 810	—

(1) Zie de specificatie en toelichtingen op den z.g. personeelstaat.

(2) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over het jaar 1929.

(3) In verband met de opschorting van het plan van de Radio-Commissie.

(4) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over de jaren 1928 en 1929 en rekening houdende met de uitbreiding van den dienst.

(5) Werd als bijdrage in de kosten voor de vluchten Holland—Indië v.v. voor 1930 gerekend op een bedrag van f 250 000 voor 1931 is hiervoor niets uitgetrokken, omdat niet met zekerheid kan worden gezegd, of in 1931 de vluchten Holland—Indië zullen worden hervat.

Bij de raming van den middelenpost (verkoop van postwaarden) is uiteraard met de stopzetting van de onderwerpelijke vluchten rekening gehouden.

De totale vermindering van den post met f 211 000 in plaats van f 225 000 (zie hiervoren) is een gevolg van de toeneming van het postverkeer.

(6) In verband met het te dezer zake vereenvoudigde vervoer tengevolge van de met ingang van 1 November 1929 ingevoerde eendaagsche verbinding Weltevreden—Soerabaja v.v.

(7) In verband met de uitbreiding van het verkeer.

(8) Deze post is voor de jaren 1931 en 1930 als volgt samengesteld (zie bldz. 133).

(9) In vorige jaren minder juist ondergebracht bij „onderhoud en herstellingen”, onderdeel radiostations.

(10) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over vorige jaren.

(11) De post gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/1928, voor 1930 geraamd op f 7 000, is voor 1931 pro memorie geraamd.

Noot (8) van blz. 132.

Hoofdstuk I.	1931.	1930.	Meer.	Minder.
onderhoud en herstelling van:				
telegraaflijnen en bestuurstelefoonlijnen.....	f 43 000	f 43 000	—	—
telefoonnetten.....	325 000	275 000	f (a) 50 000	—
interlocale telefoonlijnen.....	15 000	12 500	(b) 2 500	—
internationale telefonie.....	20 000	40 000	—	f (c) 20 000
zeekabels.....	27 000	27 000	—	—
radiostations.....	150 000	200 000	—	(d) 50 000
radioproefnemingen.....	50 000	—	(d) 50 000	—
aan te schaffen goederen.....	73 500	58 500	(e) 15 000	—
	f 703 500	f 656 000	f 117 500	f 70 000
			f 47 500	

Hoofdstuk II.	1931.	1930.	Meer.	Minder.
onderhoud en herstelling van:				
telegraaflijnen en bestuurstelefoonlijnen.....	f 272 000	f 272 000	—	—
telefoonnetten.....	320 000	320 000	—	—
interlocale telefoonlijnen.....	60 000	60 000	—	—
internationale telefonie.....	50 000	50 000	—	—
zeekabels.....	8 000	8 000	—	—
kabelschip.....	330 000	300 000	(f) 30 000	—
radiostations.....	469 000	1 095 920	—	f (g) 626 920
gebouwen.....	100 000	100 000	—	—
dienstpersonenautomobielen.....	85 000	65 000	(h) 20 000	—
radioproefnemingen.....	110 000	150 000	—	(d) 40 000
aan te schaffen goederen.....				
aanmaak dienstkleding.....	210 000	210 000	—	—
herstelling postzakken en manden.....				
onderhoud en herstelling meubilair.....				
magazijnen en werkplaatsen.....	324 000	295 000	(i) 29 000	—
	f 2 338 000	f 2 925 920	f 79 000	f 666 920
				f 587 920

(a) De voortdurende groei van den telefoondienst, o.m. blijkende uit een jaarlijksche toename van het aantal telefoonposten met ongeveer 10%, brengt een vermeerdering van de onderhoudsuitgaven mede.

(b) De uitbreiding van den interlocalen telefoondienst maakt aanschaffing van meer onderhoudsmateriaal noodig.

(c) Voor de aanschaffing van materialen en toestellen ten behoeve van den internationalen telefoondienst kan, in verband met nader bekende gegevens, in 1931 met f 20 000 minder worden volstaan.

(d) Om met de steeds voortschrijdende techniek mede te gaan en den Indischen radiodienst den goeden naam te doen behouden, dien hij verkregen heeft, wordt voor het nemen van proeven met nieuwe typen zend- en ontvangers, apparaten enz., het beproeven van nieuwe patenten en eigen verbetering van zenders, ontvangers en antennes, voor uitgaven in Nederland een bedrag van f 50 000 noodig geacht.

Deze proefnemingen werden tevoren, bekostigd uit de onderhoudsfondsen van de radiostations, doch het wordt juist geacht, mede om een beter inzicht te krijgen in de exploitatiekosten dier stations, de radioproefnemingen afzonderlijk op te nemen.

Door deze splitsing behoort de onderhoudspost voor radiostations, niettegenstaande de uitbreiding van dien dienst, met een bedrag van f 50 000 te worden verminderd (zie ook de toelichting onder h.).

De betrekkelijke post op hoofdstuk II kan echter met f 40 000 worden verminderd.

(e) In verband met de toename van het radio-telegraafverkeer met het buitenland.

(f) De kosten van het kabelschip worden door het Departement der Marine voor 1931 f 30 000 hooger geraamd dan in vorige jaren.

(g) In dezen post zijn thans niet opgenomen:

a. de onderhoudskosten van de auto's van den radiodienst (zie toelichting onder h) f 10 000

b. de kosten voor de levering van elektrische energie aan de radiostations op de Bandoengsche Hoogvlakte (zie noot 9). .. 644 000

In totaal zou de onderwerpelijke post, vergeleken bij de raming van 1930 derhalve een vermindering moeten aangeven van rond f 654 000, welke echter is teruggebracht tot rond f 625 000, doordat voor:

1e. de exploitatie van 7 radio alarm oproepstations f 14 000 en

2e. de verplaatsing van het radiozendstation te Noesa Nivé naar de hoofdplaats Ambon f 15 000 werd uitgetrokken.

(h) Door de uitbreiding van den telefoondienst, voornamelijk in de Buitengewesten, is toename van het gebruik van dienstauto's het noodzakelijk gevolg, waarmede de onderhoudskosten uiteraard toenemen. In dezen post zijn thans tevens opgenomen de onderhoudskosten van de auto's van den radiodienst, welke tevoren werden bestreden uit den algemeenen post „onderhoud radiostations”.

(i) De uitgaven op dezen begrotingspost bedroegen tengevolge van de steeds toegenomen materiaalbeweging, vooral naar de Buitengewesten, in 1929 rond f 338 000. Daarin is begrepen een bedrag van ± f 70 000 aan invoerrechten.

Doordat in 1931 meerdere aanschaffing in Indië zal geschieden, zal het te betalen bedrag aan invoerrechten waarschijnlijk verminderen, zoodat, ondanks een ongetwijfeld weder toegenomen omzet, een crediet van f 340 000 voor de Magazijnen en Werkplaatsen te Weltevreden voldoende wordt geacht.

In het gezamenlijk bedrag der uitgaven ten laste van Hoofdstuk II zijn begrepen de bezoldigingen en toelagen voor ambtskosten volgens onderstaande opgave:

Betrekking.	Staat.	Volgnummer.	Kolom van de schaal.	1931.		1930.		Meer.		Minder.	
				Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.
Hoofd van den dienst	C 23	64	—	1	f 19 200	1	f 19 200	—	—	—	—
Ambtstoelage van het hoofd van den dienst..	—	—	—	—	1 800	—	1 800	—	—	—	—
Hoofd van het Bedrijf der Telegrafie.....	C 23	34	—	1	18 000	1	18 000	—	—	—	—
Hoofd van het Bedrijf der Telefonie	C 23	35	—	1	18 000	1	18 000	—	—	—	—
Hoofd van het Bedrijf der Posterijen.....	C 23	36	—	1	18 000	1	18 000	—	—	—	—
Afdeelingshoofd bij het bedrijf der Telegrafie.)	C 20	199	IV-VI	4	62 400	4	62 400	—	—	—	—
Afdeelingshoofd bij het bedrijf der Telefonie..)	C 20	198	III	8	101 800	11	136 000	—	—	(1) 3	34
Ingenieur 1e klasse.....	C 20	197	II	16	140 000	14	125 000	(1) 2	15 000	—	—
Ingenieur 2e "	C 20	196	I	9	48 400	7	43 000	(1) 2	5 400	—	—
Ingenieur 3e "	C 20	3	III	2	24 600	2	24 600	—	—	—	—
Referendaris 1e klasse	C 20	2	II	2	20 400	2	20 400	—	—	—	—
Referendaris.....	C 20	1	I	4	31 825	4	31 825	—	—	—	—
Administratief ambtenaar ..	C 19	33	—	1	16 200	1	16 200	—	—	—	—
Hoofd van het Dienstvak Administratie.....	C 19	32	VI	2	31 200	2	31 200	—	—	—	—
Afdeelingshoofd bij het bedrijf der Posterijen.)	C 19	31	IV-V	1	15 000	1	15 000	—	—	—	—
Afdeelingshoofd bij het bedrijf der Telegrafie.)	C 19	30	V	6	18 200	1	18 200	—	—	—	—
Directeur van het Onderwijs	C 19	29	IV	13	79 200	6	79 200	—	—	—	—
Inspecteur 1e klasse.....	C 19	28	III	9	145 000	9	145 000	—	—	—	—
Inspecteur	C 19	27	—	2	81 000	9	81 000	—	—	—	—
Adjunct-inspecteur	C 19	26	IV	5	25 200	2	25 200	—	—	—	—
Hoofdkantoorhoofd 1e klasse	C 19	25	III	31	55 500	5	55 500	—	—	—	—
Hoofdkantoorhoofd	C 19	24	II	186	316 200	31	316 200	—	—	—	—
Hoofdcontroleur.....	C 19	23	I-Ia	150	1 390 000	186	1 350 000	f	40 000	—	—
Controleur 1e klasse.....	C 16	4	II	6	900 000	159	892 850	—	7 150	(7) 9	—
Controleur 2e klasse.....	C 16	4b	I	7	68 400	7	79 800	—	—	(2) 1	11
Gediplomeerd hoofdtechnisch ambtenaar	C 16	4a	I	32	63 800	6	53 550	(2) 1	10 250	—	—
Middelbaar-technisch ambtenaar 1e klasse...	C 15	9	II	1	190 600	29	161 225	(2) 3	29 375	—	—
Middelbaar-technisch ambtenaar	B 15	4	IV	1	10 800	1	10 000	—	800	—	—
Hoofdboekhouder	B 15	3	III	2	10 300	2	9 600	—	700	—	—
Boekhouder 1e klasse.....	B 15	2	II	3	11 400	3	11 400	—	—	—	—
Boekhouder	B 15	1	I	8	18 360	5	9 600	(4) 3	8 760	—	—
Adjunct-boekhouder.....	B 12	230c	V	8	65 850	8	61 220	—	4 630	—	—
Gediplomeerd-hoofdtechnisch ambtenaar.....	B 12	230b	IV	27	155 000	27	149 100	—	5 900	—	—
Gediplomeerd-technisch ambtenaar 1e klasse..	B 12	230a	III	10	50 000	10	48 000	—	2 000	—	—
Gediplomeerd-technisch ambtenaar 2e klasse..	B 12	231c	V	2	16 200	2	13 500	—	2 700	—	—
Hoofdopzichter 1e klasse.....	B 12	231a	III	2	5 600	—	—	(5) 2	5 600	—	—
Opzichter 1e klasse.....	B 12	231	II	39	92 300	33	64 515	(5) 6	27 785	—	—
Opzichter.....	B 12	232c	V	1	7 200	1	6 075	(5)	1 125	—	—
Hoofdinstrumentmaker 1e klasse.....	B 12	232a	III	1	5 400	1	4 050	(5)	1 350	—	—
Instrumentmaker 1e klasse	B 12	232	II	5	11 700	3	6 700	(5) 2	5 000	—	—
Instrumentmaker.....	B 12	233	II	2	6 850	2	4 850	(5)	2 000	—	—
Teekenaar.....	B 12	234	V	1	9 000	1	9 000	—	—	—	—
Hoofd van de werkplaatsen	B 11	18	II	75	135 000	55	85 000	(7) 20	50 000	—	—
Ambtenaar 4e klasse.....	B 11	25	V	8	69 825	8	63 000	—	6 825	—	—
Hoofdtelefoonambtenaar.....	B 11	24	IV	18	119 200	18	118 800	—	400	—	—
Telefoonambtenaar 1e klasse.....	B 11	23	III	46	215 000	52	235 000	—	—	(7) 6	20
Telefoonambtenaar 2e klasse.....	B 11	28	IV	11	74 850	11	74 850	—	—	—	—
Hoofdradiocommies	B 11	27	III	39	174 000	39	174 000	—	—	—	—
Radiocommies 1e klasse	B 10	73	IV/V	3	25 200	3	21 750	—	3 450	—	—
Magazijnmeester.....	B 9a	4	IV	1	7 500	1	6 300	(8)	1 200	—	—
Redacteur 1e klasse	B 9a	3	III	2	9 600	2	8 400	—	1 200	—	—
Redacteur.....	B 9a	2	II	20	70 000	10	31 500	(9) 10	38 500	—	—
Commies-redacteur	B 9a	1	I	2	8 600	12	25 000	—	—	(9) 10	21
Adjunct-commies-redacteur.....	B 9	7	VI	2	16 800	2	16 800	—	—	—	—
Kantoorhoofd.....	B 9	6	V	15	99 000	15	99 000	—	—	—	—
Hoofdcommies.....	B 9	5	IV	44	207 725	44	200 725	—	7 000	—	—
1e commies.....	B 9	4	III	100	348 000	100	340 000	—	8 000	—	—
Commies.....	B 9	8	IIa	50	96 000	50	96 000	—	—	—	—
Adjunct-commies	B 9	—	IV/V	1	6 600	1	4 950	(8)	1 650	—	—
Stamboekbeheerder	B 9	122	IV/V	1	7 200	1	7 200	—	—	—	—
Archivaris.....	B 9	124a	V	30	198 000	30	189 750	—	8 250	—	—
Hoofdcommies (kantoordienst).....	B 9	124	IV	145	659 800	145	645 000	—	14 800	—	—
Commies 1e klasse (kantoordienst).....	B 9	123	III	180	615 000	180	600 000	—	15 000	—	—
Commies (kantoordienst).....	B 9	121	III	7	29 000	7	29 000	—	—	—	—
Bedieningsleider(ster)	B 6	10	III	59	419 700	59	403 500	—	16 200	—	—
Technisch ambtenaar 1e klasse.....	B 6	9	II	138	728 150	138	685 500	—	42 650	—	—
Technisch ambtenaar 2e klasse.....	B 6	8	I	40	147 850	48	158 700	—	—	(10) 8	10 8
Technisch ambtenaar 3e klasse.....	B 5	99	III	46	125 500	38	85 500	(10) 8	40 000	—	—
Monteur 1e klasse	B 5	98	II	280	571 215	280	562 850	—	8 365	—	—
Monteur.....	—	—	—	—	7 871 000	—	7 168 545	—	702 455	(11)	—
Hulppersoneel.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal.....	—	—	—	—	f 17 421 200	—	f 16 377 580	—	f 1 141 470	—	f 97 8
Af: wegens onvoorziene personeelmutatie's ..	—	—	—	—	600 000	—	600 000	—	—	—	—
—	—	—	—	—	f 16 821 200	—	f 15 777 580	—	f 1 141 470	—	f 97 8
—	—	—	—	—	(12) 736 800	—	600 000	—	f 1 043 620	—	—
Standplaatstoelagen	—	—	—	—	350 000	—	1 000 000	—	136 800	—	650 0
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	f 17 908 000	—	f 17 377 580	—	f 1 180 420	—	f 650 0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	f 530 420	—	—

(1) Het is reeds geruimen tijd gebleken, dat aan de eischen, welke aan het interlocaal telefoonnet moeten worden gesteld, niet in alle opzichten kan worden voldaan. Het internationaal verkeer, de toepassing van versterkers en hoogfrequentie-telefoon maken het nog meer dan tevoren noodzakelijk, dat zowel de lijnen als de kantoorinstallaties in zeer goeden staat verkeerden. Het opsporen van fouten, waarvoor veel tijd en vaak diep gaande technische metingen noodig zijn, kan door het personeel, dat met het dagelijks onderhoud is belast, niet plaats hebben zooals dat noodig is, zoodat met deze werkzaamheden een ingenieur 3de klasse met eenige voorpraktijk zal moeten worden belast. Aangezien het niet mogelijk is dien ingenieur aan het bestaande corps te onttrekken, terwijl met een ambtenaar van lagere technische opleiding, met het oog op de eischen, welke aan de theoretische kennis van den betrokkene worden gesteld, niet kan worden volstaan, zal het aantal ingenieurs 3de klasse (C 20 — kolom I der B. B. L. 1925/28) met één dienen te worden uitgebreid, welk aantal derhalve van 7 op 8 wordt gebracht.

De aan deze uitbreiding verbonden kosten kunnen worden gesteld op gemiddeld f 7 050 's jaars aan bezoldigingen, eventueel vermeerderd met f 600 aan standplaatstoelagen.

Voor 1931 kan echter worden volstaan met f 3 600 aan bezoldigingen en f 360 aan standplaatstoelagen.

Voorts is het aantal ingenieurs 1e klasse met 3 verminderd tegen gelijktijdige vermeerdering van het aantal ingenieurs 2e en 3e klasse met respectievelijk 2 en 1. De hierdoor verkregen besparing kan voor 1931 gesteld worden op f 34 200 — f 15 000 — f 5 400 = f 13 800.

(2) Het aantal plaatsen van gediplomeerd hoofdtechnisch ambtenaar bezoldigd volgens schaal C 16 kolom II der B. B. L. 1925—1928 kan met 1 verminderd worden door het ontslag van een der titularissen. Hiertegenover komt te staan een uitbreiding van het aantal middelbaar technische ambtenaren 1ste klasse (C 16 kolom II) met één.

Het aantal gediplomeerd hoofdtechnische ambtenaren (C 16 — kolom II) wordt derhalve van 7 op 6 gebracht en dat van de middelbaar technische ambtenaren 1e klasse (C 16 — kolom II) van 6 op 7.

Tegenover de hieraan verbonden hogere uitgaven van gemiddeld jaarlijks f 7 800 aan bezoldigingen staat een vermindering tot een gelijk bedrag.

Voor 1931 zullen de meerdere uitgaven f 5 600 aan bezoldigingen bedragen vermeerderd met f 400 aan standplaatstoelagen, waartegenover een vermindering van uitgaven ad f 11 400 aan bezoldigingen en f 600 aan standplaatstoelagen, waardoor dus een besparing van f 11 400 — f 5 600 = f 5 800 aan bezoldigingen en f 600 — f 400 = f 200 aan standplaatstoelagen wordt verkregen.

(3) De uitbreiding van de radio-telegrafie, radio-telefonie en gewone telefonie maken vermeerdering van het aantal technische ambtenaren onvermijdelijk. In verband met de steeds zwaarder wordende technische eischen, welke die onderdeelen van den dienst stellen, kan met personen met een technische kennis, zooals het eindiploma van de K. W. S. en soortgelijke inrichtingen biedt, niet worden volstaan en dient de uitbreiding gezocht te worden in de aanstelling van middelbaar technische ambtenaren, wier verder gaande theoretische opleiding voldoende waarborgen biedt voor een behoorlijke bezetting van de belangrijkste functies bij meergenoemde dienstonderdeelen. Voor 1931 moet op 3 van dergelijke ambtenaren (C 16 — kolom I) meer worden gerekend. Een is noodig als gevolg van de uitvoering van de voorstellen van de Radio-commissie; één voor het bureau Internationale telefonie en een met ervaring op het gebied der automatische telefooncentrales, waarmee het personeel van het Constructiebureau van den Telefoon dienst noodzakelijk moet worden aangevuld.

Het aantal van deze titularissen zal derhalve van 29 op 32 zijn te brengen.

De aan deze uitbreiding verbonden kosten kunnen worden gesteld op gemiddeld f 18 900 's jaars aan bezoldigingen, eventueel vermeerderd met f 1 800 aan standplaatstoelagen.

Voor 1931 kan echter worden volstaan met f 11 400 aan bezoldigingen en f 1 140 aan standplaatstoelagen.

(4) Reeds langen tijd heeft zich bij de boekhouding van den P. T. T. dienst de behoefte doen gevoelen de beschikking te hebben over meerder personeel dat boekhoudkundig onderlegd is.

Bij het vervullen van ontstane vacatures werd hiermede reeds rekening gehouden door voorkeur te schenken aan personen in het bezit van een boekhoud-diploma. Daar de boekhoudersplaatsen echter alle bezet waren, werden betrokkenen voorloopig op maandelijks aangesteld. Ten einde deze personen in de boekhoudersrang te kunnen opnemen, is uitbreiding van het aantal adjunct-boekhouders (B 15 — kolom I) met drie noodig, zoodat de formatie van 5 op 8 dient te worden gebracht.

Tegenover de hieraan verbonden hogere kosten staat eene vermindering van den post „Hulppersoneel" tot een gelijk bedrag, zoodat voor dezen maatregel voor 1931 geen meerdere credieten behoeven te worden aangevraagd.

(5) Tengevolge van de regelmatige toename van den telefoondienst met ± 5 000 telefoonposten per jaar en het stijgende gebruik van de interlocale telefoon, is uitbreiding van het aantal opzichters en aanstelling van enkele opzichters 1e klasse noodzakelijk. In verband hiermede is het aantal opzichters, bezoldigd volgens schaal B 12 — kolom II der B. B. L. 1925—1928 met 6 vermeerderd en van 33 op 39 gebracht en zijn 2 opzichters 1e klasse (B 12 — kolom III) uitgetrokken.

De aan deze uitbreiding verbonden kosten kunnen worden gesteld op gemiddeld f 9 600 + f 17 820 = f 27 420 's jaars aan bezoldigingen, eventueel vermeerderd met f 960 + f 1 782 = f 2 742 aan standplaatstoelagen.

Voor 1931 kan echter worden volstaan met f 5 600 + f 8 160 = f 13 760 aan bezoldigingen en f 560 + f 816 = f 1 376 aan standplaatstoelagen.

(6) Door den bouw, wijziging en herstelling van radiotoestellen ten gevolge van de technische ontwikkeling op dat gebied, neemt het werk in de werkplaatsen hand over hand toe, zoodat uitbreiding van het aantal instrumentmakers noodzakelijk is. Het aantal van deze titularissen, bezoldigd volgens schaal B 12 — kolom II der B. B. L. 1925—1928 zal daarom met 2 dienen te worden uitgebreid en van 3 op 5 zijn te brengen.

De aan deze uitbreiding verbonden kosten kunnen worden gesteld op gemiddeld f 5 940 's jaars aan bezoldigingen, eventueel vermeerderd met f 594 aan standplaatstoelagen.

Voor 1931 kan echter worden volstaan met f 2 720 aan bezoldigingen en f 272 aan standplaatstoelagen.

(7) Aangezien de controleurs 2e klasse, bezoldigd volgens schaal C 19 kolom I — Ia der B. B. L. 1925—1928, voorshands en de telefoonambtenaren 2de klasse (B 11 kolom III) in het geheel niet meer worden aangevuld, zijn deze groepen vastgesteld op de aantallen waarop in 1931 kan worden gerekend.

Het aantal controleurs 2e klasse is daartoe met 9 verminderd en van 159 op 150 gebracht, het aantal telefoonambtenaren 2e klasse met 6 verminderd en van 52 op 46 gebracht.

In verband met deze vermindering dient het aantal ambtenaren 4e klasse (B 11 kolom II) met hetzelfde aantal — 15 — te worden vermeerderd en gebracht van 55 op 70.

Tegenover de hieraan verbonden gemiddelde hogere uitgaven 's jaars van f 43 650 aan bezoldigingen en eventueel f 4 365 aan standplaatstoelagen staat eene vermindering van uitgaven tot een bedrag van f 47 250 + f 28 800 = f 76 050 aan bezoldigingen en eventueel f 4 725 + f 2 880 = f 7 605 aan standplaatstoelagen, waardoor dus eene besparing van f 76 050 — f 43 650 = f 32 400 aan bezoldigingen en f 7 605 — f 4 365 = f 3 240 aan standplaatstoelagen wordt verkregen.

Voor 1931 zullen de meerdere uitgaven f 19 200 aan bezoldigingen bedragen en f 1 920 aan standplaatstoelagen, waartegenover een vermindering van uitgaven ad f 32 400 + f 21 600 = f 54 000 aan bezoldigingen en f 3 240 + f 2 160 = f 5 400 aan standplaatstoelagen, dus in totaal eene vermindering van f 54 000 — f 19 200 = f 34 800 aan bezoldigingen en f 5 400 — f 1 920 = f 3 480 aan standplaatstoelagen.

Voorts is het noodzakelijk het aantal ambtenaren 4e klasse met nog 5 personen uit te breiden, zulks in verband met de gestadige uitbreiding van den dienst.

Het aantal van laatstgenoemde ambtenaren zal daardoor dus op 75 moeten worden gebracht.

De gemiddelde meerdere kosten per jaar bedragen f 14 550 aan bezoldigingen en eventueel f 1 455 aan standplaatstoelagen. Voor 1931 zal laatstbedoelde uitbreiding meer kosten f 6 400 aan bezoldigingen en f 640 aan standplaatstoelagen.

Niettegenstaande deze uitbreiding wordt dan voor 1931 toch nog eene besparing verkregen van f 34 800 — f 6 400 = f 28 400 aan bezoldigingen en f 3 480 — f 640 = f 2 840 aan standplaatstoelagen.

(8) In 1930 voor het eerst opgebracht en daardoor voor dat jaar berekend naar een gemiddelde bezoldiging en wel over 9 maanden.

(9) Het aantal commiezen-redacteur is met 10 vermeerderd tegen gelijktijdige vermindering van het aantal adjunct-commiezen-redacteur met 10 in verband met den overgang van kolom I naar kolom II van schaal B 9a door laatstbedoelde groep krachtens noot 1 behoorende bij den staat B 9a.

(10) Aangezien de groep technische ambtenaren 3de klasse, bezoldigd volgens schaal B 6 — kolom I der B. B. L. 1925/1928 niet meer wordt aangevuld, kan het aantal plaatsen met 8 worden verminderd en derhalve worden teruggebracht van 48 op 40. Het aantal monteurs 1e klasse (B 5 — kolom III) dient in verband hiermede met eenzelfde aantal te worden vermeerderd en derhalve van 38 op 46 te worden vastgesteld.

Tegenover de hieraan verbonden hogere uitgaven van gemiddeld jaarlijks f 24 000 aan bezoldigingen, eventueel vermeerderd met f 2 400 aan standplaatstoelagen, staat eene vermindering aan bezoldigingen en standplaatstoelagen tot gelijke bedragen.

Voor 1931 zullen de meerdere uitgaven f 11 200 aan bezoldigingen bedragen, vermeerderd met f 1 120 aan standplaatstoelagen, waartegenover een vermindering van uitgaven ad f 19 200 aan bezoldigingen en f 1 920 aan standplaatstoelagen, dus in totaal een vermindering van f 19 200 — f 11 200 = f 8 000 aan bezoldigingen en f 1 920 — f 1 120 = f 800 aan standplaatstoelagen.

(11) De uitgaven op dezen post over 1929 zullen reeds belangrijk meer bedragen — vermoedelijk rond f 300 000 dan het voor 1930 aangevraagde bedrag, hetgeen moet worden toegeschreven aan de voortdurende toename van het verkeer, welke zich dan ook in de belangrijk hogere ontvangsten afspiegelt.

Op grond hiervan en rekening houdende met de toekenning van periodieke verhoogingen en verdere uitbreiding van den dienst, waarvoor het benodigde personeel in de eerste plaats in de lagere rangen wordt gezocht, kan met een lager bedrag niet worden volstaan.

(12) Verminderd met f 13 800 in verband met de vermindering der keuzebetrekkingen en schaal C 20, kolom III betrekkingen.

(13) Bij de raming is rekening gehouden, dat bij bezoldigingen boven f 1 000 's maands geen standplaatstoelagen meer zullen worden toegekend.

Ontvangsten.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

Omschrijving der posten.	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Postdienst.				
Verkoop van postwaarden	f 11 600 000	f 10 800 000	f 800 000 ⁽¹⁾	—
Bijdrage in de kosten van het personeel door het Departement van Financiën en het Departement der Burgerlijke Openbare Werken.	(2) 870 000	870 000	—	—
Idem van de Postspaarbank	58 000	51 000 ⁽³⁾	7 000	—
Vergoeding wegens vrijdom van briefport van de Postspaarbank	19 000	18 000 ⁽³⁾	1 000	—
Andere ontvangsten....	450 000	450 000	—	—
Telegraafdienst.				
Opbrengst van binnenlandsche telegrammen	7 280 000	7 004 500 ⁽⁴⁾	275 500	—
Idem radio-telegrammen				
Aandeel in de buitenland-sche telegrammen ...				
Binnenlandsche Regeer- ingstelegrammen....	880 000	850 000 ⁽⁴⁾	30 000	—
Vergoeding door het Departement van Binnenlandsch Bestuur voor onderhoud van bestuurs-telefoonlijnen en bijdrage in de exploitatiekosten van telegraafverbindingen.	276 000	278 000	—	f 2 000
Bijdrage van het departement van Binnenlandsch Bestuur wegens het exploitatietekort der radiostations Rengat en Tembilahan...	15 000	15 000	—	—
Vergoeding door het departement van Binnenlandsch Bestuur voor de inrichting, het onderhoud en de exploitatie der radiostations voor bestuursdoeleinden in de buitengewesten.....	129 200	192 300	—	(5) 63 100
Bijdrage van het Departement van Financiën van de opbrengst van het hoogere zegelrecht van de bewijzen van registratie van radiovergunningen in verband met de oprichting van omroepstations ..	Memorie.	Memorie.	—	—
Andere ontvangsten. ..	13 000	13 000	—	—

(1) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over het jaar 1929 en rekening houdende met een normaal accres.

Niet gerekend is op de opbrengst uit den verkoop van luchtpostzegels in verband met de stopzetting van den luchtpostdienst Holland-Indië v.v.

(2) Dit bedrag, hetwelk geraamd is naar de uitkomsten over het jaar 1929, is als volgt samengesteld:

f 820 000 als bijdrage van het departement van Financiën voor het beheer en den verkoop van „Gezegeld papier en plakzegels”,

f 30 000 als bijdrage van genoemd departement voor het beheer en den verkoop van „statistiekzegels”, en

f 20 000 als bijdrage van het departement der Burgerlijke Openbare Werken voor het beheer en den verkoop van „goederengeldzegels”.

(3) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over het jaar 1928 en rekening houdende met een normaal accres.

(4) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over het jaar 1929 en rekening houdende met een normaal accres.

(5) Deze mindere opbrengst is een gevolg van de opschorting van de uitvoering van het plan van de Radio-commissie.

Omschrijving der posten.	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Telefoondienst.				
Abonnementen telefoon.				
Opbrengst telefoongesprekken	f13 500 000	f12 000 000	f1 500 000 ⁽⁶⁾	—
Vergoeding van aanlegkosten telefoon.....				
Opbrengst internationale telefonie	120 000	100 000	(7) 20 000	—
Andere ontvangsten....	125 000	125 000	—	—
Andere ontvangsten vanden Post, Telegraaf en Telefoondienst ...	100 000	75 000	(8) 25 000	—
Totaal der ontvangsten volgens de begrooting	f35 435 200	f32 841 800	f2 658 500	f 65 100
			f2 593 400	
Waarvan ten bate van:				
Hoofdstuk III	25 000	Memorie	25 000	—
Hoofdstuk IV	35 410 200	32 841 800	2 568 400	—

(6) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over het jaar 1929 en rekening houdende met de regelmatige toename van het aantal telefoonposten en van het interlocaal verkeer.

(7) In verband met de toename van het verkeer met Nederland en de opening van het radio-telefoonverkeer met andere landen.

(8) Dit bedrag betreft ontvangsten in Nederland, welke thans voor het eerst zijn geraamd aan de hand van de uitkomsten over de laatste jaren.

Raming der kapitaalsuitgaven.

Omschrijving der posten.	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Uitgaven in Nederland. *				
Aanleg, uitbreiding en verbetering van: telegraaflijnen en technische kantoorinrichtingen	(1) f170 000	f 185 000	—	f 15 000
telefoonnetten.....	(2) 1 500 000	1 200 000	f 300 000	—
interlocale telefoonverbindingen	(3) 780 000	540 000	240 000	—
de inrichtingen der stations voor draadloze telegrafie en telefonie.	(4) 660 000	1 086 000	—	426 000
zeekabels.....	(5) 175 000	250 000	—	75 000
Uitgaven ten behoeve van den postdienst..	(6) 18 500	15 000	3 500	—
Uitgaven in Indië.				
Aanleg, uitbreiding en verbetering van: telegraaflijnen en technische kantoorinrichtingen	(7) f165 000	f 50 000	115 000	—
telefoonnetten	(8) 900 000	800 000	100 000	—
interlocale telefoonverbindingen.....	(9) 55 000	210 000	—	155 000
de inrichtingen der stations voor draadloze telegrafie en telefonie.	(10) 660 000	1 556 500	—	896 500
Uitgaven ten behoeve van den postdienst. .	(11) 213 000	202 000	11 000	—
de internationale telefonie.....	(12) 20 000	—	20 000	—
Magazijnen en werkplaatsen.....	(13) 135 000	100 000	35 000	—
Oprichten, vergrooten of vernieuwen van gebouwen en aankoop van terreinen.....	(14) 820 000	1 487 000	—	667 000
Gezamenlijk bedrag der uitgaven volgens de begrooting.	f 6 271 500	f 7 681 500	f 824 500	f2 234 500
				f1 410 000
Waarvan ten laste van:				
Hoofdstuk I.....	3 303 500	3 276 000	27 500	—
" II.....	2 968 000	4 405 500	—	1 437 500

Alle kapitaalsposten zonder uitzondering komen eventueel voor toepassing der virementsregeling in aanmerking.

(1) Met het oog op de bedrijfszekerheid van de telegraafverbindingen zijn deze uitgaven noodzakelijk.

(2) In verband met de uitbreiding van het aantal telefoonposten — dit aantal zal in 1931 door den groei van de bestaande — en den aanleg van nieuwe telefoonnetten, ongeveer 5 000 grooter worden — zal voor den aanleg daarvan *f* 850 000 aan materialen noodig zijn. (zie ook noot (8)). Tegenover deze uitgaven staat een toename van de ontvangsten van den Telefoon dienst (zie noot (6) onder „ontvangsten”). De overige *f* 650 000 zijn bestemd voor de regelmatige vervanging van het in de telefoonnetten onbruikbaar geworden materiaal.

(3) Voor de toename van het interlocaal telefoonverkeer op Java en in de Buitengewesten, die tot de hogere raming van de inkomsten van den Telefoon dienst bijdraagt, is uitbreiding van het aantal verkeerskanalen noodig, waarvoor rond 1500 km geleiding zal moeten worden bijgespannen. Hiervoor is noodig *f* 355 000.

Voorts is voor regelmatige vernieuwing van de interlocale lijnen en kantoorinstallaties een bedrag noodig van *f* 425 000 (zie verder noot (9)).

(4) Op dezelfde wijze als in 1930, zal in 1931 moeten worden voortgegaan met het in overeenstemming brengen van de bestaande telegrafiezenders met de bepalingen van het verdrag van de Washington Radio-Conferentie. Hiervoor is noodig een bedrag van *f* 400 000.

Bovendien zal tengevolge van de te verwachten uitbreiding van zoowel het internationale als het binnenlandsche radiotelefoonverkeer *f* 260 000 noodig zijn.

(5) Voor 1931 kan met aanschaffing van een kleinere hoeveelheid zeekabel voor herstellingen worden volstaan dan waarop voor 1930 gerekend is. Door den radiodienst zal n.l.-zoals reeds opgemerkt bij de toelichting der verdere bedrijfsuitgaven in noot 7 onder *g* — het telegraafverkeer langs zeekabels, die in slechten toestand komen te verkeer en geleidelijk worden overgenomen.

(6) In verband met de aanschaffing van 2 stempelmachines, meerdere handrolstempels en moderne postzegelautomaten zal *f* 3 500 meer noodig zijn dan in 1930.

(7) Op grond van de overwegingen genoemd in noot (1) zal voor het uitwisselen van ijzer- tegen koperdraad in de bestaande telegraaflijnen noodig zijn *f* 100 000.

Voorts zal ten behoeve van de telegraafkantoren noodig zijn *f* 65 000 aan gereed geld voor het uitvoeren van de verschillende werkzaamheden en aankoop van klein materiaal.

(8) Van dit bedrag is *f* 750 000 noodig voor het tot stand brengen van de aansluitingen veroorzaakt door de toename in 1931 van het aantal telefoonposten (zie noot (2)) en *f* 150 000 voor verbetering van de bestaande telefoonnetten.

(9) Voor de uitvoering van de in noot (3) bedoelde werkzaamheden is een crediet op Hoofdstuk II noodig van *f* 55 000.

(10) Voor ombouw en versterking van de bestaande stations overeenkomstig het verdrag van Washington, als bedoeld onder noot (4), de uitbreiding van het aantal radiostations in de buitengewesten, het installeren van een reserve telefoniezender voor het verkeer met Europa, het overbrengen van het radiozendstation van Noesa-Nivé naar de plaats Ambon (zie noot (14) sub I letter *a*) in verband waarmede ten behoeve van de inrichting van dat nieuwe zendstation een bedrag van *f* 7 000 noodig is, en het installeren van diverse beamantennes ook in de buitengewesten, wordt op Hoofdstuk II een bedrag geraamd van totaal *f* 510 000.

Verder is de oprichting van radiozendstations te Tandjong-Pandan, te Singaradja en te Ampenan noodzakelijk in verband met den slechten toestand waarin de zeekabels tusschen Java en Biliton en tusschen Java en Bali en Lombok tengevolge van ouderdom verkeer en.

De herstelling van deze kabels in geval van storing eischt groote bedragen, zoowel aan nieuwen kabel als aan werkzaamheden van het kabelschip, zoodat oprichting van radiostations verre de voorkeur verdient.

De installatiekosten worden voor het station Tandjong-Pandan geraamd op *f* 50 000 die voor Singaradja en Ampenan op *f* 100 000, t.w.: voor inrichting van de stations, ieder *f* 45 000 en voorts voor uitbreiding van de zend- antenneinstallatie, als wel van de ontvang-installatie, beide te Soerabaja, ieder *f* 5 000 (zie o.a. noot 14 sub I letter *b*).

(11) Voor 1931 zal moeten worden gerekend op rond:

f 100 000 aan materieel,

f 30 000 voor aanmaak meubilair voor op te richten hulppostkantoren en den nieuwbouw van postkantoren,

f 69 000 voor vervanging van oude vrachtauto's en aanschaffing van personenauto's alsmede voor voorzieningen ten behoeve van de uitbreiding van auto's in eigen beheer,

f 14 000 voor aanmaak loketkooien, poeries enz. en aanleg en uitbreiding van elektrische verlichting op verschillende kantoren.

(12) In verband met de toename van het verkeer en door het openen van nieuwe internationale verbindingen is aankoop van materialen voor regelmatige uitbreiding noodzakelijk.

Tevoren werden deze materialen van den Radiodienst betrokken.

(13) De verhooging met *f* 35 000 is noodig voor vermeerdering van den voorraad radiomaterialen.

(14) De post voor diverse werken van geringen omvang, waaronder samengebracht zijn al die werken met elk voor zich een raming van beneden de *f* 50 000, is in overleg met het departement der Burgerlijke Openbare Werken op hetzelfde bedrag geraamd als voor het jaar 1930, t.w. *f* 600 000.

Voorts is, mede in overleg met genoemd departement, gerekend op:

I. de volgende nieuwe werken:

- a. bouw van een *radiozendstation te Ambon* f 70 000

Het is gebleken, dat aan de ligging van het in 1913 opgerichte radiozendstation te Noesa-Nivé, zoowel uit technisch als uit defensie-oogpunt beschouwd, en mede in verband met den betrekkelijk grooten afstand van de plaats Ambon (circa 18 K.M.) groote bezwaren zijn verbonden.

Waar, bij handhaving van het bestaande station, daaraan in 1931 noodzakelijk uitbreiding zal moeten worden gegeven, hetgeen, inclusief de kosten voor verbetering, een uitgave van f 41 000 zou vorderen, is thans het juiste oogenblik aangebroken het station naar Ambon over te brengen. Hiermede zal voor terreinen en gebouwen naar een in overleg met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken opgemaakte raming, een bedrag van f 70 000 gemoeid zijn.

- b. bouw van een *radiostation te Tandjong-Pandan* ... f 50 000

Het oprichten van een radiostation te Tandjong-Pandan wordt noodig geacht met het oog op den slechten toestand, waarin de zeekabel tusschen Java en Billiton verkeert. Aangezien voor afdoende herstelling van dezen kabel een bedrag van ongeveer f 600 000 noodig zou zijn, verdient de oprichting van een radiostation, dat bovendien kan worden gebezigd voor de verbinding met Pontianak, verre de voorkeur.

De bouwkosten van het station worden in overleg met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken geraamd op ± f 50 000.

II. voortzetting van den bouw van:

- a. het nieuwe *Post- en Telegraafkantoor te Makasser* f 50 000

Tegen de verwachtingen in, zal dit werk in 1930 niet kunnen worden voltooid en wel als gevolg van de omstandigheid, dat voor de oprichting daarvan een ander terrein moest worden gekozen, waardoor de ontwerpen noodzakelijk zullen moeten worden gewijzigd. Het in 1931 te verwerken bedrag wordt geraamd op f 50 000 (vgl. Volksraadstukken-Zittingsjaar 1928 — 1929 — Onderwerp I — Afdeeling VIII — Stuk 16 — blz. 124 noot 11a en Volksraadstukken-Zittingsjaar 1929 — 1930 — Onderwerp I — Afdeeling VIII — Stuk 16 — blz. 132 — noot 11c).

- b. het nieuwe radio-zendingstation te Bandoeng f 50 000.

Bij 1e aanvullende begrooting 1930 is voor dit doel een totaal-bedrag van f 270 000 op Hoofdstuk II uitgetrokken. (vgl. gedrukt stuk Volksraad, Zittingsjaar 1929 — 1930, Onderwerp 95, Afdeeling VIII, stuk 2, Memorie van Toelichting, pag. 7).

Aangezien verwacht wordt, dat in 1930 slechts een som van f 220 000 zal kunnen worden verwerkt, zal voor 1931 dus nog moeten worden gerekend op een som van f 50 000.

Raming der kapitaalrekening.

	Boekwaarde op 31 Dec. 1928 Vig. Jaarv.	Uitbreiding in 1929 geraamd.	Af- schrijving in 1929 geraamd.	Boekwaarde op 31 Dec. 1929 geraamd.	Uitbreiding in 1930 geraamd.	Af- schrijving in 1930 geraamd.	Boekwaarde op 31 Dec. 1930 geraamd.	Uitbreiding in 1931 geraamd.	Af- schrijving in 1931 geraamd.	Boekwaarde op 31 Dec. 1931 geraamd.
Gebouwen	f 8 994 010	f 1 011 000	f 289 720	f 9 715 290	f 1 440 000	f 314 995	f 10 840 295	f 760 000	f 350 995	f 11 249 300
Terreinen	770 452	38 000	—	808 452	47 000	—	855 452	60 000	—	915 452
Telegraaflijnen	3 645 204	248 000	372 405	3 520 799	225 000	384 905	3 360 994	305 000	396 055	3 269 939
Zeekabels	5 172 910	85 000	685 987	4 571 923	300 000	690 338	4 181 685	175 000	705 238	3 551 447
Telegraafkantorinstallatiën (Technische kantoorinrichtin- gen)	286 974	67 000	55 129	298 845	60 000	50 990	307 855	60 000	56 532	311 323
Radio-installatiën (-inrichtin- gen)	4 901 144	2 687 000	772 594	6 765 550	2 680 500	985 378	8 460 672	1 330 000	1 174 452	8 616 220
Radiostations en semi-perma- nente gebouwen	227 919	—	18 578	209 341	—	18 557	190 804	—	18 557	172 247
Telefoonkantorinstallatiën	2 055 838	327 000	427 320	1 955 518	310 000	444 315	1 821 203	445 000	462 339	1 809 864
Ondergrondse lijnen van den Telefoondienst	4 623 273	459 500	376 108	4 706 665	475 000	397 159	4 784 506	490 000	419 187	4 855 319
Bovengrondse lijnen idem	10 596 255	2 178 500	909 220	11 835 535	1 850 000	996 511	12 689 024	1 990 000	1 070 630	13 608 394
Huisinstallatiën idem	1 723 070	336 000	302 753	1 756 317	370 000	309 506	1 816 811	400 000	328 842	1 887 969
Inventarisgoederen (meubelen, brievenbussen, automaten, kar- ren, trekdiëren, tuigen enz)	884 806	149 000	178 435	855 371	139 000	173 523	820 848	227 500	162 428	885 930
Postauto's	22 150	59 000	6 982	74 168	58 000	17 069	115 099	96 000	27 546	133 553
Dienstauto's en motorrijwielen	146 038	37 500	46 530	137 008	72 000	48 425	150 643	70 000	43 229	178 414
Rijwielen	35 042	15 000	12 313	37 729	15 000	11 746	40 983	8 000	11 905	37 078
Prauwen	78	—	37	38	—	12	24	—	12	12
	f 44 055 218	f 7 637 500 (3)	f 4 454 081	f 47 238 637	f 8 041 500 (4)	f 4 843 229	f 50 436 908 (1)	f 6 416 500 (5)	f 5 226 947 (2)	f 51 626 461
Magazijnsvoorraad	6 664 906	— 560 000	—	6 104 906	— 488 000	—	5 616 906	— 272 000	—	5 344 906
	f 50 720 124	f 7 077 500	f 4 454 081	f 53 343 543	f 7 553 500	f 4 843 229	f 56 053 814	f 6 144 500	f 5 226 947	f 56 971 367
In bovenstaande rekeningen zijn de volgende bedragen be- grepen voor Activa, welke uit andere dan zuivere bedrijfs- oogmerken zijn aangeschaft:										
Zeekabels	f 1 773 987	—	f 2 54 465	f 1 518 522	—	f 255 465	f 1 263 057	—	f 255 465	f 1 007 592
Gebouwen en terreinen Malabar (vóór 1924 aangeschaft) en Sabang	647 677	—	20 353	627 324	—	20 353	606 971	—	20 353	586 618
Radio-installatiën Malabar (vóór 1924 aangeschaft incl. Telefun- ken c.a.) en Sabang	3 440 905	—	518 063	2 922 842	—	481 063	2 441 779	—	399 463	2 042 316
	f 5 862 569	—	f 798 881	f 5 068 688	—	f 756 881	f 4 311 807 (1)	— (2)	f 675 281	f 3 636 526

(1) Laat men de boekwaarde van de Radiostations Sabang, Malabar inclusief zendstations Telefunken c.a. en eenige niet-rente-eischende zeekabels ad f 4 311 807 buiten beschouwing dan bedraagt de rente voor 1931 6% van (f 50 436 908—f 4 311 807) = f 2 767 506 vermeerderd met 3% over de uitbreidingen van dat jaar ad f 6 416 500 = f 192 495 in totaal rond f 2 960 000.

(2) Zonder de afschrijvingen der Radiostations Sabang, Malabar inclusief zendstation Telefunken c.a. en eenige niet-rente-eischen de zeekabels ad f 675 281 bedraagt het totaal der afschrijvingen f 4 551 666.

(3) De magazijnsvermindering strekt voor f 415 000 ter vermeerdering van de waarde der bezittingen en voor f 145 000 ten behoeve van de bedrijfsexploitatie.

(4) De magazijnsvermindering strekt voor f 360 000 ter vermeerdering van de waarde der bezittingen en voor f 128 000 ten behoeve van de bedrijfsexploitatie.

(5) De magazijnsvermindering strekt voor f 145 000 ter vermeerdering van de waarde der bezittingen en voor f 127 000 ten behoeve van de bedrijfsexploitatie.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 17.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR DE STAATSSPOOR- EN TRAMWEGEN,
ALSMEDE VOOR DE AUTOMOBIELDIENSTEN.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I EN II (UITGAVEN) EN
ONDER HOOFDSTUK IV (MIDDELEN IN INDIË) BEGREPEN POSTEN.

STAATSSPOOR- EN TRAMWEGEN.

Algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten.

Het concurrerend autobusvervoer heeft ook in 1929 de opbrengsten uit het reizigersvervoer gedrukt. Het resultaat van de reeks van belangrijke verlagingen der reizigerstarieven, welke in het jaar 1929 zijn toegepast en van andere maatregelen, welke ten behoeve van genoemd vervoer werden getroffen, wettigt de verwachting, dat spoedig de beoogde evenwichtstoestand in de verdeling van het reizigerstransport tusschen trein en auto, althans voor de hier van het meeste belang zijnde laagste vervoers-klasse, zal zijn bereikt.

Het goederenvervoer is in de laatste maanden van 1929 teruggelopen als gevolg van de algemeene depressie, zoodat de vermoedelijke ontvangsten van 1929 ongeveer gelijk zullen zijn aan die van 1928.

Aangenomen wordt, dat evengenoemde depressie niet voor geruimen tijd de economische ontwikkeling van Ned. Indië zal onderbreken. Wel moet voorzichtigheidshalve op een veel geringere toename van het vervoer gerekend worden dan in de vorige jaren. Deze bedroeg in de jaren 1927 t.o.v. 1926 en 1928 t.o.v. 1927 onderscheidenlijk rond 5 en 3.2 millioen gulden, terwijl zij in de periode 1925 tot en met 1929 gemiddeld 1.9 millioen per jaar beliep.

Voor het tijdvak 1929/1931 is slechts gerekend op een toename van 0.954 millioen gulden, (geraamde ontvangsten 1931, 84.865 millioen, voorloopig berekende ontvangsten 1929, 83.911 millioen).

In verband met de voorgenomen bezuiniging op de bedrijfsuitgaven zijn deze slechts *f* 133 430 boven de raming voor 1930 gesteld. Dientengevolge zal het in 1929 behaalde bedrijfsoverschot ook in 1931 worden verkregen.

De bedrijfsresultaten zijn als volgt te berekenen:

	Uitkomsten 1929	Begrooting 1930	Nadere raming 1930	Raming 1931
Ontvangsten	<i>f</i> 83 911 000	<i>f</i> 87 550 000 ¹⁾	<i>f</i> 84 209 000	<i>f</i> 84 865 000
Uitgaven	„ 54 633 325	„ 55 882 400 ¹⁾	„ 55 618 400	„ 55 665 830
Begrootingsoverschot	<i>f</i> 29 277 675	<i>f</i> 31 667 600	<i>f</i> 28 590 600	<i>f</i> 29 199 170
Uitgaven in % van de ontvangsten	65,1	63,83	66,05	65,59

Na verrekening van de bijkomende uitgaven (nl. een bijdrage aan het Land ad *f* 3 500 000 voor het pensioenfonds der ambtenaren) blijft voor 1931 als netto-saldo (bedrijfsoverschot) over *f* 25 699 170.

Bij de berekening van het netto-saldo is rekening gehouden met werkelijke vernieuwingen, buitengewone schade en afschrijvingen wegens buitengebruikstelling.

Het kapitaal van alle in exploitatie zijnde lijnen met inbegrip van bouwrente en een bijdrage in de pensioenslasten van het bouw personeel zal, zooals berekend in de bijgevoegde voorloopige kapitaalrekening op 31 December 1930 bedragen *f* 686 500 000 en zonder bijberekening van bouwrente enz. *f* 637 800 000 zoodat genoemd saldo, verkregen uit de uitkomsten van alle lijnen (dus met inbegrip van alle lijnen

(1) Voor een juiste vergelijking zijn de posten verhoogd met de aan de N. I. S. te betalen royalty ad *f* 250 000.— welke in de begrooting 1930 van de ontvangsten werd afgetrokken, in stede van gevoegd bij de uitgaven.

In het bedrag der uitgaven is voorts opgenomen *f* 100 000.— voor het opbreken van den spoorlijn in Z. W. Celebes, voor een juiste vergelijking met 1931, voor welk jaar op een uitgaaf van nog *f* 170 000.— voor dit doel wordt gerekend.

uit defensie- of welvaarts-oogpunt gebouwd) een rente van het kapitaal vertegenwoordigt van

$$\frac{25\,699\,170}{6\,865\,000} = 3.74\% \text{ mèt en van}$$

$$\frac{25\,699\,170}{6\,378\,000} = 4.03\% \text{ zonder bijberekening van bouwrente enz.}$$

Rekening houdende met den gemiddelden rentevoet der jaar voor jaar in het Staatsspoor- en trambedrijf gestoken kapitalen, bedragende 4,72% kan de prijs, die het Gouvernement voor zijn welvaarts- en defensie-politiek door middel van dit Staatsbedrijf in 1931 zal hebben te betalen (met de fictie, dat de aanleg geheel uit leeningen is betaald, hetgeen slechts voor een deel het geval is) gesteld worden op:

$$\frac{4.72 - 3.74}{100} \times f\,686\,500\,000 = f\,6\,727\,700 \text{ mèt en op}$$

$$\frac{4.72 - 4.03}{100} \times f\,637\,800\,000 = f\,4\,400\,820 \text{ zonder bij-}$$

berekening van bouwrente enz.

Bij deze voorloopige berekening zijn slechts de werkelijke vernieuwingen en afschrijvingen der activa wegens buitenbedrijfstelling in rekening gebracht, anderzijds echter is de rente berekend over het volledige tot ultimo 1930 bestede kapitaal (inclusief bouwrente en pensioenslasten van het aanlegpersoneel) zonder dat daarop afschrijving wegens waardevermindering (anders dan wegens buitenbedrijfstelling) heeft plaats gehad.

De globale rentabiliteit van de afzonderlijke exploitatiekringen, waarvoor het kapitaal op 1 Januari 1931 is verdeeld op de wijze als in de begrooting voor 1928 is aangegeven, is als volgt in millioenen guldens:

	Netto-saldo.	Kapitaal incl. bouwrente enz. resp. zonder bouwrente.	Rendement.
Staatsspoorwegen op Java	23.416	527.3	4.44
Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust	—	490.—	4.78
Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen	0.523	43.—	1.22
Atjeh-spoor	—	39.8	1.31
Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen	1.495	83.—	1.80
Atjeh-spoor	—	77.5	1.93
Atjeh-spoor	0.435	28.—	1.55
Atjeh-spoor	—	25.6	1.70
Spoorlijn in Zuid-West-Celebes	exploitatie	5.2	—
Opbreken van idem	gestaakt	4.9	—
Opbreken van idem	— 0.170	—	—
	25.699	686.5	3.74
	—	637.8	4.03

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

Uitgaven.		Geraamd bedrag.	Ontvangsten.	Geraamd bedrag.
A. ALGEMEENE UITGAVEN.				
<i>Hoofdinspecteur.</i>				
Bezoldiging en ambtstoelage	f	21 000		
<i>Centraalkantoor.</i>				
Bezoldigingen	f	592 000		
Verdere uitgaven		189 840		
		781 840		
Nonactiviteitsbezoldigingen, wacht- gelden en onderstanden, benevens tegemoetkoming aan weduwen en weezen van tijdelijke ambtena- ren en toelagen aan candidaat- ingenieurs		45 000		
Uit- en terugzending van personeel en buitenlandsche verloven		1 400 000		
Toelage aan de vereeniging Toe- ristenverkeer op Java	f	20 000		
Idem ter Sum. Westkust		1 000		
		21 000		
			f	2 268 840
B. BEDRIJFDERSTAATSSPOOR- EN TRAMWEGEN OP JAVA.				
Hoofd (bezoldiging)	f	18 000		
Aandeel in de beheerskosten van den magazijnsdienst				
Bezoldigingen	f	474 000		
Verdere uitgaven		266 000		
		740 000		
I. Algemeene dienst.				
<i>Hoofdkantoor.</i>				
Hoofden van Dienst, (bezoldigingen)		66 600		
Bezoldigingen	f	2 155 700		
Verdere uitgaven		328 000		
		2 483 700		
<i>Hotel-bedrijf.</i>				
Bezoldigingen	f	3 500		
Verdere uitgaven		7 500		
		11 000		
<i>Restauratie-bedrijf.</i>				
Bezoldigingen	f	114 500		
Verdere uitgaven		272 500		
		387 000		
				3 706 300
II. Dienstvak der Werkplaatsen.				
<i>Hoofdkantoor.</i>				
Bezoldigingen	f	48 000		
Verdere uitgaven		8 000		
		56 000		
<i>Algemeene kosten der werkplaatsen.</i>				
Bezoldigingen	f	1 200 000		
Brandstoffen en smeermaterialen ..		169 000		
Verdere uitgaven		1 115 000		
		2 484 000		
<i>Gemeenschappelijke uitgaven der werkplaatsen voor Ooster- en Westerlijnen.</i>				
Onderhoud en herstelling rollend materieel	f	2 550 000		
Vernieuwing rollend materieel ...		239 000		
Herstel van buitengewone schade rollend materieel		26 000		
		2 815 000		
				5 355 000
			B. STAATSSPOORWEGEN OP JAVA.	
			Reizigers en bagage	f 18 500 000
			Bestel-, ijl- en vrachtgoed ...	50 800 000
			Vervoer postrijtuigen	163 000
			Andere ontvangsten uit het verkeer	347 000
			Hotel-bedrijf	75 000
			Restauratie-bedrijf	350 000
			Verhuur dienstwoningen ...	650 000
			Verhuur postrijtuigen	25 000
			Alle andere ontvangsten <i>niet</i> uit het verkeer	900 000
				f 71 810 000

Uitgaven.		Geraamd bedrag.	Ontvangsten.	Geraamd bedrag
III. Dienst van Constructie en Bruggenbouw.				
Hoofd (bezoldiging).....	f	16 800		
<i>Kantoor.</i>				
Bezoldigingen.....	f	230 200		
Verdere uitgaven.....		50 000		
		280 200		
<i>Dienst op de lijnen.</i>				
Bezoldigingen.....	f	210 000		
Verdere uitgaven.....		658 000		
		868 000		
			f	1 165 000
IV. Exploitatie Oosterlijnen.				
Chief van Exploitatie (Bezoldiging), <i>Exploitatiekantoor.</i>	f	16 800		
Bezoldigingen.....	f	540 200		
Verdere uitgaven.....		804 000		
		1 344 200		
<i>Weg en Werken.</i>				
Bezoldigingen.....	f	1 426 000		
Onderhoud en herstelling.....		507 000		
Vernieuwing.....		351 000		
Herstel van buitengewone schade.		7 000		
Verdere uitgaven.....		410 000		
		2 701 000		
<i>Tractie en Materieel.</i>				
Bezoldigingen.....	f	1 892 000		
Onderhoud en herstelling.....		257 000		
Vernieuwing.....		2 000		
Herstel van buitengewone schade.		4 000		
Brandstoffen en smeermaterialen.		2 727 000		
Verdere uitgaven.....		783 000		
		5 665 000		
<i>Beweging en Handelszaken.</i>				
Bezoldigingen.....	f	3 593 000		
Verdere uitgaven.....		979 000		
		4 572 000		
				14 299 000
V. Exploitatie Westerlijnen.				
Chief der Exploitatie (bezoldiging), <i>Exploitatiekantoor.</i>		16 800		
Bezoldigingen.....	f	550 200		
Verdere uitgaven.....		398 000		
		948 200		
<i>Weg en Werken.</i>				
Bezoldigingen.....	f	1 938 000		
Onderhoud en herstelling.....		635 000		
Vernieuwing.....		455 000		
Herstel van buitengewone schade.		45 000		
Verdere uitgaven.....		446 000		
		3 519 000		
<i>Tractie en Materieel.</i>				
Bezoldigingen.....	f	2 348 000		
Onderhoud en herstelling.....		340 000		
Vernieuwing.....		3 000		
Herstel van buitengewone schade.		2 000		
Brandstoffen en smeermaterialen.		3 784 000		
Verdere uitgaven.....		893 000		
		7 370 000		
<i>Beweging en Handelszaken.</i>				
Bezoldigingen.....	f	4 421 000		
Verdere uitgaven.....		1 178 000		
		5 599 000		
<i>Electrische exploitatie.</i>				
Bezoldigingen.....	f	247 000		
Stroomkosten.....		480 000		
Verdere uitgaven.....		255 000		
		982 000		
				18 435 000
C. BEDRIJF DER STAATSSPOOR- WEGEN IN DE BUITENGE- WESTEN.				
Hoofd (bezoldiging).....	f	18 000		
<i>I. Hoofdkantoor.</i>				
Bezoldigingen.....	f	340 000		
Verdere uitgaven.....		52 000		
		392 000		

(8) Gerekend is op eenig meerder onderhoud in verband met de treinfrequentie en voorts op de gereedkomst van den aanbouw der smalsporige lijn Rambipoedji—Balong in normaalspoor.

(9) De op 1 November 1929 ingevoerde treindienstregeling vereischt meer personeel, dan waarop in de begrooting voor 1930 gerekend.

(10) Gerekend is op een grootere opname van materieel, op verbetering van pompinstallatie's en op aanschaffing van werktuigen voor de depôts.

(11) Het meerdere crediet is benoodigd voor het aanbrengen van elektrische verlichting op verschillende stations en het verbeteren van de telegraaf en de telefoon.

(12) Deze vermindering is veroorzaakt door het opbrengen onder „Algemeene Dienst” van de bezoldigingen van het geadueerd personeel in opleiding, vgl. noot 3.

(13) Verhoogd in verband met het toenemend verbruik van plaatskaarten en drukwerken.

(14) Hierin is begrepen een vermindering wegens het overbrengen van de „Centrale autogarages” onder „Andere uitgaven”, zie ook noot 30. De hoogere kosten van Tractie en Materieel in verband met de treindienstregeling van 1 November 1929, komt tusschenkomstige hier niet tot uitdrukking, vgl. noot 9.

(15) De kosten van de automobioldiensten ad f 63 500 welke thans onder de Centrale Autogarage te Tjimahi onderdeel beweging en Handelszaken zijn ondergebracht, werden tevoren geraamd onder verschillende hoofden van de exploitatie Westersche lijnen; de uitgaven van dit bedrijfsonderdeel zijn feitelijk verminderd.

(16) Hooger geraamd in verband met de vermeerdering van het aantal elektrische treinen, waardoor in de eerste plaats de stroomkosten zullen stijgen.

(17) Verminderd in verband met den overgang van het bureau Verificatie van het Bedrijf in de Buitengewesten naar de afdeeling Comptabiliteit van het Centraal Kantoor, zie ook noot 1.

(18) Verminderd met de tot dusver opgebrachte huur voor haventerreinen, welke volgens een sedert met de B. O. W. getroffen regeling niet geregulariseerd wordt.

(19) Voornamelijk door vermindering van den regularisatie-prijs van Ombilin-steenkolen en gruis.

(20) Door het instellen van bestel- en afhaaldiensten is deze post hooger geraamd.

(21) Verminderd wegens het inkrimpen van de autodiensten ter Sumatra's Westkust, zie ook noot 2 bij de vergelijking der ontvangsten.

(22) De kustvaartdienst is met ingang van 1 Januari 1930 overgegeven aan de Zoutregie.

(23) Hooger geraamd op grond van de toenemende werkzaamheden op dit exploitatie-kantoor.

(24) Deze hoogere raming is noodig in verband met intensiever onderhoud van kunstwerken en gebouwen en het in exploitatie nemen van een deel van de lijn Lahat—Loeboeklinggau.

(25) Wegens omzetting van het trambedrijf in spoor, de toename van het verkeer en de opvoering van de snelheid zijn hoogere uitgaven te verwachten, zie o.a. noot 15 van den personeelsstaat.

(26) Hooger geraamd in verband met de uitbreiding van dit nevenbedrijf, waartegenover ook hoogere ontvangsten staan.

(27) Wegens uitbreiding van het locomotiefpark ten behoeve van de vergrootte treinfrequentie zal meer onderhoud van het materieel noodig zijn.

(28) Meer personeel is noodig wegens vermeerdering van het aantal stations, zie ook noot 4 bij de vergelijking der ontvangsten.

(29) De exploitatie van de spoorlijn in Z.W. Celebes zal in den loop van 1930 worden gestaakt. Voor het opbreken van de lijn en het verzenden van het bruikbaar materiaal naar Zuid-Sumatra ten behoeve van den aanleg aldaar zal voor 1930 op f 100 000 en is voor 1931 op f 170 000 gerekend.

(30) Tegenover de „uitgaven voor leveranties aan en werkzaamheden voor derden” staan ontvangsten tot een gelijk bedrag, welke volgens de comptabiliteitsvoorschriften onder de uitgaven onderscheidenlijk middelen moeten worden geboekt, doch in commercieelen zin geheel tegen elkander wegvallen. Daarom is het juist en meer in overeenstemming met de ten aanzien van de ontvangsten gevolgde gedragslijn, die uitgaven, welke feitelijk tot geen bepaalde exploitatiekring behooren, onder „andere uitgaven” op te nemen. Aangezien e.e.a. ook geldt ten aanzien van de nevenbedrijven, welke geen winstobjecten zijn, werden de uitgaven en ontvangsten voor die bedrijven eveneens onder de „Andere uitgaven” resp. „Andere ontvangsten” geraamd, vgl. noot 6 bij de vergelijking der ontvangsten en vorenstaande noten 3, 5 en 14.

(31) De standplaatstoelagen zijn lager geraamd in verband met de verminderde percentages voor enkele standplaatsen. Voorts is bij de raming rekening gehouden, dat bij bezoldigingen vanaf f 1 000 's maands geen standplaatstoelagen meer zullen worden toegekend.

(32) Op de overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28 wordt geleidelijk ingelopen.

(33) Voor deze posten werden tevoren credieten opgebracht in de kolom „Personeele uitgaven”, waaronder hief te verstaan: Bezoldigingen, Standplaatstoelagen en Overgangsinkomsten en komen aan den voet van den Personeelsstaat voor als „Algemeene Personeelsuitgaven”. In stuk 1 der begrooting kwamen ze voor onder den post „Personeele uitgaven” voor wat de kosten van uit- en terugzending van personeel en van buitenlandsche verloven betreft, en in stuk 2 minder juist onder den post „Bedrijfsuitgaven” (Bezoldigingen) van den dienst. Het verdient de voorkeur, om zooals thans is geschied, ze in de kolom „Overige uitgaven” te vermelden, den post in stuk 1 ter voorkoming van misverstand „Algemeene personeele uitgaven” te noemen en ze in stuk 2 op te brengen onder de „Verdere bedrijfsuitgaven”.

In het gezamenlijk bedrag der bedrijfsuitgaven zijn begrepen de bezoldig

Rangen, tituluur en volgorde B. B. L. 1925/28.	Schaal en kolom.	Gen					
		Centraal Kantoor.		Constructie en Bruggenbouw.		Algemeene di	
		Aan-tal.	Bedrag.	Aan-tal.	Bedrag.	Aan-tal.	Bedrag.
Hoofdinspecteur der Staatsspoor- en tramwegen (incl. ambts-toelage).....	C 23	1	f 21 000	—	—	—	—
Hoofd van het bedrijf der Staatsspoor- en tramwegen op Java	C 23	—	—	—	—	1	f 18
Hoofd van het bedrijf der Staatsspoor- en tramwegen in de Buitengewesten	C 23	—	—	—	—	—	—
Chef van exploitatie van de Ooster- en Westerlijnen van het bedrijf op Java	C 23	—	—	—	—	—	—
Hoofd van een der dienstonderdelen van Weg en Werken, Tractie en Materieel en Beweging en Handelszaken van het bedrijf op Java	C 23	—	—	—	—	3	50
Hoofd van het dienstonderdeel Constructie en Bruggenbouw	C 23	—	—	1	f 16 800	—	—
Hoofd van het dienstonderdeel Administratie	C 23	—	—	—	—	1	16
Secretaris tevens Hoofd van het Centraal Kantoor	C 20	VI 1	16 200	—	—	—	—
Hoofd van de afdeling Signaalwezen	C 20	VI	—	—	—	1	16
Chef van de 2e, 3e of 4e afd. bij de exploitatiekringen Ooster- en Westerlijnen op Java	C 20	VI	—	—	—	—	—
Chef van exploitatie van de Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen	C 20	VI	—	—	—	—	—
Chef van exploitatie van de Atjeh-spoor.....	C 20	IV	—	—	—	—	—
Overige Afdelingschefs	C 20	IV	2	30 000	1	15 000	6 85
Ingenieur 1ste klasse	C 20	III	—	—	2	22 800	6 70
Ingenieur 2de klasse	C 20	II	—	—	7	67 500	11 96
of Middelbaar technisch ambtenaar 1e klasse (?)	C 16	I	—	—	—	—	—
Ingenieurs 3de klasse	C 20	I	—	—	3	18 150	5 35
of Middelbaar technisch ambtenaar (?)	C 16	I	—	—	—	—	—
Inspecteur 1ste klasse.....	C 20	III	—	—	—	—	1 12
Inspecteur	C 20	II	1	8 400	—	—	1 9
Adjunct-Inspecteur	C 20	I	—	—	—	—	6 42
Referendaris 1ste klasse	C 20	III	1	13 200	—	—	2 24
Referendaris	C 20	II	5	47 175	—	—	4 36
Administratief Ambtenaar	C 20	I	1	6 600	—	—	1 7
Inspecteur Hoofd v/d spoorwegtelegraafdienst.....	C 16	H	—	—	—	—	1 11
Adjunct-inspecteur van den Spoorwegtelegraafdienst.....	C 16	I	—	—	—	—	1 6
Hoofdboekhouder 1ste klasse	C 15	II	1	10 800	—	—	1 9
Hoofdboekhouder.....	B 15	IV	—	—	—	—	—
Boekhouder 1ste klasse.....	B 15	III	1	7 700	—	—	4 25
Boekhouder.....	B 15	II	1	2 800	—	—	10 41
Adjunct-boekhouder	B 15	I	3	6 240	—	—	11 26
Bouwkundige	B 12	V	—	—	3	24 600	4 37
Hoofdopzichter	B 12	IV	—	—	6	36 000	6 39
Opzichter 1ste klasse	B 12	III	—	—	12	50 450	1 4
Opzichter	B 12	II	—	—	—	—	—
Adspirant-opzichter	B 12	I	—	—	32	80 030	1 3
Werkmeester	B 12	IV	—	—	—	—	27 177
Opzichter-werkplaats 1ste klasse	B 12	III	—	—	—	—	24 117
Opzichter-werkplaats	B 12	II	—	—	—	—	—
Adspirant-opzichter-werkplaats	B 12	I	—	—	—	—	30 100
Wagenmeester	B 12	IV	—	—	—	—	—
Wagenopzichter 1ste klasse.....	B 12	III	—	—	—	—	—
Wagenopzichter	B 12	II	—	—	—	—	—
Adspirant-wagenopzichter (?)	B 12	I	—	—	—	—	—
Werktuigkundige	B 12	V	—	—	—	—	15 130
Opzichter-machinist	B 12	IV	—	—	—	—	—
Onderopzichter-machinist	B 12	III	—	—	—	—	—
Machinist 1ste klasse	B 12	II	—	—	—	—	—
Adspirant-machinist 1ste klasse	B 12	I	—	—	—	—	—
Hoofdmachinist-electriciën 1ste klasse.....	B 12	V	—	—	—	—	—
Machinist-electriciën 1ste klasse	B 12	III	—	—	—	—	—
Machinist-electriciën	B 12	II	—	—	—	—	—
Adspirant-machinist-electriciën	B 12	I	—	—	—	—	—
Hoofdinstrumentmaker 1ste klasse.....	B 12	V	—	—	—	—	2 17
Hoofdinstrumentmaker	B 12	IV	—	—	—	—	2 13
Instrumentmaker 1ste klasse	B 12	III	—	—	—	—	3 14
Instrumentmaker	B 12	II	—	—	—	—	5 15
Adspirant-instrumentmaker	B 12	I	—	—	—	—	—
Hoofdconstructeur	B 12	V	—	—	—	—	3 27
Teekenaar-constructeur	B 12	IV	—	—	1	5 700	7 44
Teekenaar 1ste klasse	B 12	III	1	5 100	4	17 150	3 16
Teekenaar	B 12	II	—	—	—	—	—
Adspirant-teekenaar	B 12	I	—	—	3	10 500	9 23
Hoofdmonteur 1ste klasse	B 12	V	—	—	—	—	—
Hoofdmonteur	B 12	IV	—	—	—	—	—
Monteur 1ste klasse	B 12	III	—	—	—	—	—
Monteur	B 12	II	—	—	—	—	—
Adspirant-monteur	B 12	I	—	—	—	—	—
Hoofdelectrotechnisch ambtenaar	B 12	V	—	—	—	—	3 24
Electrotechnisch ambtenaar	B 12	IV	—	—	—	—	2 13
Electriciën 1ste klasse	B 12	III	—	—	—	—	4 17
Electriciën	B 12	II	—	—	—	—	8 20
Adspirant-electriciën	B 12	I	—	—	—	—	—
Technisch-hoofdkantoorhoofd	B 12	V	—	—	—	—	1 9

gen, reis- en verblijfkosten enz. volgens onderstaande opgave.

1931:							Totaal voor 1930.		Meer.		Minder.		
Oosterlijnen.		Westerlijnen.		Bedrijf der SS. en T. in de Buitengewesten.		Tezamen.							
Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.
—	—	—	—	—	1	f 21 000	1	f 21 000	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	18 000	1	18 000	—	—	—	—	—
—	—	—	1	f 18 000	1	18 000	1	18 000	—	—	—	—	—
f 16 800	1	f 16 800	—	—	2	33 600	2	33 600	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	3	50 400	3	50 400	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	16 800	1	16 800	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	16 200	1	16 200	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	16 200	1	16 200	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	16 200	1	16 200	—	—	—	—	—
48 600	3	45 100	—	—	6	93 700	6	96 300	—	—	—	—	2 600
—	—	—	1	16 200	1	16 200	1	16 200	—	—	—	—	—
—	—	—	1	15 000	1	15 000	1	15 000	—	—	—	—	—
—	—	—	4	61 200	13	191 900	13	193 800	—	—	—	—	1 900
60 300	5	102 450	4	46 950	26	302 850	26	307 800	—	—	—	—	4 950
107 075	13	111 325	8	69 750	51	452 375	42	370 425	(1) 9	81 950	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 850	7	44 400	5	34 200	26	169 850	26	147 600	—	22 250	—	—	—
49 350	6	70 525	2	26 400	13	158 575	13	154 275	—	4 300	—	—	—
97 500	12	120 750	2	15 500	26	251 450	25	235 275	(3) 1	16 175	—	—	—
20 150	2	14 050	2	14 400	13	90 900	13	87 950	—	2 950	—	—	—
12 200	1	11 600	2	23 700	7	84 950	8	93 725	—	—	1	11 775	—
—	—	—	3	30 600	12	113 975	11	102 675	1	11 300	—	—	—
5 800	1	7 050	2	14 100	6	40 550	6	42 300	—	—	—	—	1 750
—	—	—	—	—	1	11 400	1	11 400	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	6 300	1	4 725	—	1 575	—	—	—
—	—	—	—	—	2	20 400	2	20 400	—	—	—	—	—
—	—	—	2	15 000	2	15 000	2	14 850	—	150	—	—	—
—	—	—	2	10 800	7	44 300	7	46 200	—	—	—	—	1 900
—	—	—	3	14 400	14	58 520	13	55 800	(4) 1	2 720	—	—	—
—	—	—	4	9 300	18	42 475	16	39 320	(4) 2	3 155	—	—	—
63 000	8	72 300	6	50 700	28	247 800	29	258 165	—	—	(5) 1	10 365	—
91 200	20	129 300	3	19 500	49	315 600	47	306 600	(6) 2	9 000	—	—	—
135 200	33	173 350	8	42 000	80	405 800	78	405 650	(6) 2	150	—	—	—
209 055	89	301 565	12	42 480	193	637 030	189	636 930	(6) 4	100	—	—	—
—	—	—	6	38 700	33	215 700	33	215 100	—	600	—	—	—
—	—	—	9	46 550	33	164 250	34	158 050	—	6 200	(10) 1	—	—
—	—	—	18	37 360	43	137 410	43	134 905	—	2 505	—	—	—
6 600	2	13 200	—	—	3	19 800	3	17 925	—	1 875	—	—	—
19 350	3	14 800	—	—	7	34 150	7	31 800	—	2 350	—	—	—
10 345	8	19 720	2	5 670	14	35 735	14	41 745	—	—	—	—	6 010
72 000	8	70 875	7	60 300	38	333 675	38	338 025	—	—	—	—	4 350
69 650	19	116 000	5	32 400	35	218 050	35	222 800	—	—	—	—	4 750
116 200	35	174 000	9	41 850	68	332 050	68	319 800	—	12 250	—	—	—
98 940	61	153 920	23	87 335	128	340 195	128	369 200	—	—	—	—	29 005
—	1	7 800	—	—	1	7 800	1	8 550	—	—	—	—	750
—	2	7 400	—	—	2	7 400	1	4 800	(8) 1	2 600	—	—	—
—	3	6 705	—	—	3	6 705	3	8 550	—	—	—	—	1 845
—	—	—	—	—	2	17 100	2	17 100	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2	13 200	2	12 600	—	600	—	—	—
—	—	—	1	5 400	4	19 500	4	19 200	—	300	—	—	—
—	—	—	3	8 270	8	23 845	7	21 055	(9) 1	2 790	—	—	—
—	—	—	—	—	3	27 400	3	27 000	—	400	—	—	—
6 600	1	6 600	—	—	10	63 600	10	62 950	—	650	—	—	—
—	1	5 400	2	9 600	11	53 450	11	53 400	—	50	—	—	—
1 500	—	—	2	5 940	15	40 955	14	42 190	(6) 1	—	—	—	1 235
—	1	7 800	—	—	1	7 800	1	8 550	—	—	—	—	750
—	1	6 300	—	—	1	6 300	1	6 600	—	—	—	—	300
—	3	16 600	—	—	3	16 600	4	19 600	—	—	(8) 1	3 000	—
—	7	17 200	—	—	7	17 200	7	16 180	—	1 020	—	—	—
—	—	—	—	—	3	24 400	3	25 200	—	—	—	—	800
6 600	1	6 600	—	—	4	26 400	4	26 400	—	—	—	—	—
5 400	2	10 100	1	4 800	8	37 900	7	31 300	(10) 1	6 600	—	—	—
3 940	5	12 455	2	5 370	17	41 765	17	41 600	—	165	—	—	—
8 100	—	—	2	16 800	4	33 900	4	35 100	—	—	—	—	1 200

Rangen, tituluur en volgorde volgens B. B. L. 1925/28.	Schaal en kolom.	Ger.					
		Centraal Kantoor.		Constructie en Bruggenbouw.		Algemeene dien.	
		Aan-tal.	Bedrag.	Aan-tal.	Bedrag.	Aan-tal.	Bedrag.
Technisch hoofdcommies	B 12 IV	—	—	—	—	—	—
Technisch 1ste commies	B 12 III	—	—	—	—	2	10
Technisch commies	B 12 II	—	—	—	—	2	6
Adspirant-technisch commies	B 12 I	—	—	—	—	—	—
Telegraafcontroleur	B 12 V	—	—	—	—	—	—
Telegraafhoofdopzichter	B 12 IV	—	—	—	—	1	6
Telegraafopzichter 1e kl.	B 12 III	—	—	—	—	—	—
Telegraafopzichter	B 12 II	—	—	—	—	1	1
Adspirant-telegraafopzichter	B 12 I	—	—	—	—	—	—
Vervoerscontroleur	B 11 V	—	—	—	—	—	—
Hoofdstationschef	B 11 V	—	—	—	—	5	45
Stationscommies 1e kl.	B 11 IV	—	—	—	—	4	26
Stationscommies 2e kl.	B 11 III	—	—	—	—	—	—
Stationscommies 3e kl.	B 11 II	—	—	—	—	9	30
Adjunct-stationscommies	B 11 I	—	—	—	—	—	—
Hoofd der Afd. Contrôle	B 10 —	—	—	—	—	1	12
Inspecteur der Contrôle	B 10 —	—	—	—	—	2	20
Adj. Inspecteur der Contrôle	B 10 V	—	—	—	—	4	33
Kascontroleur	B 10 IV	—	—	—	—	5	33
Adjunct-kascontroleur	B 10 III	—	—	—	—	15	59
Controleur van de geldelijke administratie	B 10 V	2	16 200	—	—	—	—
Hoofdkasbeheerder	B 10 V	—	—	—	—	1	8
Kasbeheerder 1e kl.	B 10 IV	—	—	—	—	1	6
Kasbeheerder	B 10 III	—	—	—	—	—	—
Redacteur 1e klasse	B 9a IV	1	8 025	1	7 500	1	8
Redacteur	B 9a III	3	17 100	1	6 600	2	13
Commies-redacteur	B 9a II	8	33 250	—	—	3	12
Adjunct-commies-redacteur	B 9a I	—	—	—	—	—	—
Kantoorhoofd	B 9 VI	3	26 400	—	—	2	16
Hoofdcommies	B 9 V	10	67 400	1	5 400	8	51
1e commies	B 9 IV	19	91 350	1	5 100	35	160
Commies	B 9 III	31	104 500	4	11 850	67	209
Adjunct-commies	B 9 IIa	9	14 725	2	2 500	29	44
Kantoorhoofd ter Contrôle	B 9 VI	—	—	—	—	2	16
Hoofdcommies ter Contrôle	B 9 V	—	—	—	—	8	52
1e commies ter Contrôle	B 9 IV	—	—	—	—	22	95
Commies ter Contrôle	B 9 III	—	—	—	—	58	188
Adjunct-commies ter Contrôle	B 9 IIa	—	—	—	—	40	67
Ambtenaar voor de invoering der Registratuur	B 9 —	—	—	—	—	1	9
Adjunct-registrator	B 9 V	—	—	—	—	2	11
Stamboekbeheerder	B 9 V	—	—	—	—	1	6
Archivaris	B 9 IV/V	—	—	—	—	1	5
Hoofd v/h reglementenbureau	B 9 V	1	6 600	—	—	—	—
Stationsklerk 1e kl. 1e categorie	B 5 II	—	—	—	—	—	—
Stationsklerk 1e kl. 2de categorie	B 5 I	—	—	—	—	—	—
Werkbaas	B 5 II	—	—	1	1 860	—	—
Expediteur werkplaats	B 5 II	—	—	—	—	6	12
Onderopzichter voertuigdienst	B 5 II	—	—	—	—	—	—
Onderopzichter werkplaats	B 5 II	—	—	—	—	48	114
Machinist-wachtdoener 1e klasse	B 5 III	—	—	—	—	—	—
Machinist-wachtdoener	B 5 II	—	—	—	—	1	—
Hoofd v/d kaartjesdrukkerij	B 5 V	—	—	—	—	1	6
Onderhoofd van de Kaartjesdrukkerij	B 5 IV	—	—	—	—	1	2
Hoofd der licht- en steendrukkerij	B 5 III/IV	—	—	—	—	1	5
Emplacement-beheerder	B 4 IV	—	—	—	—	—	—
Treincontroleur 1e kl.	B 4 IV	—	—	—	—	—	—
Treincontroleur	B 4 III	—	—	—	—	—	—
Conducteur 1e klasse	B 4 II	—	—	—	—	—	—
Leerling-conducteur 1e kl.	B 4 I	—	—	—	—	—	—
Tramwegen.							
Hoofdstationschef	B 5 V	—	—	—	—	1	6
Stationscommies 1e kl.	B 5 IV	—	—	—	—	—	—
Stationscommies	B 5 III	—	—	—	—	—	—
Hoofdwerkmeester	B 5 V	—	—	—	—	—	—
Werkmeester 1e klasse	B 5 IV	—	—	—	—	—	—
Werkmeester	B 5 III	—	—	—	—	—	—
Opzichter werkplaats	B 5 II	—	—	—	—	—	—
Hoofdopzichter-machinist	B 5 V	—	—	—	—	—	—
Opzichter-machinist 1e kl.	B 5 IV	—	—	—	—	—	—
Opzichter-machinist	B 5 III	—	—	—	—	—	—
Hoofdopzichter Weg en Werken	B 5 V	—	—	—	—	—	—
Opzichter 1e klasse Weg en Werken	B 5 IV	—	—	—	—	—	—
Opzichter Weg en Werken	B 5 III	—	—	—	—	—	—
Tramcontroleur 1e klasse	B 4 II	—	—	—	—	—	—
Automobiëldiensten.							
Werktuigkundige 1e klasse	B 12 V	—	—	—	—	—	—
Administrateur 1e klasse	B 11 VI	—	—	—	—	—	—
Administrateur	B 11 IV	—	—	—	—	—	—

1931.													
Oosterlijnen.		Westerlijnen.		Bedrijf der SS. en T. in de Buitengewesten.		Tezamen.		Totaal voor 1930.		Meer.		Minder.	
Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.
f 13 100	3	f 19 500	—	f —	5	f 32 600	5	f 31 200	—	f 1 400	—	—	—
19 800	4	19 200	1	4 800	11	54 000	11	51 550	—	2 450	—	—	—
9 000	5	13 250	3	8 910	14	37 610	14	36 995	—	615	—	—	—
9 000	1	8 700	—	—	2	17 700	2	16 800	—	900	—	—	—
11 400	2	12 400	2	11 100	7	41 200	7	41 500	—	—	—	f 300	—
14 000	4	19 800	1	4 800	8	38 600	8	38 400	—	200	—	—	—
11 525	5	13 500	1	2 970	11	29 495	11	32 845	—	—	—	—	3 350
—	—	—	1	10 200	1	10 200	1	10 200	—	—	—	—	—
105 975	17	148 200	5	41 100	39	340 275	39	338 215	—	2 060	—	—	—
297 000	35	227 700	13	83 700	97	634 800	97	635 400	—	—	—	—	600
756 135	209	886 175	14	62 595	416	1 735 095	416	1 747 800	—	—	—	—	12 705
—	—	—	—	—	1	12 000	1	12 000	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2	20 400	2	17 850	—	2 550	—	—	—
—	—	—	—	—	4	33 375	4	33 800	—	75	—	—	—
—	—	—	—	—	5	33 000	5	33 150	—	—	—	—	150
—	—	—	—	—	15	59 400	15	68 250	—	—	—	—	8 850
—	—	—	—	—	2	16 200	2	15 900	—	300	—	—	—
—	—	—	—	—	1	8 400	1	8 400	—	—	—	—	—
13 200	3	16 000	2	13 200	8	49 000	8	51 600	—	—	—	—	2 600
29 400	15	68 400	2	8 000	23	105 800	22	107 250	(11) 1	—	—	—	1 450
5 650	—	—	—	—	3	23 925	3	22 500	—	1 425	—	—	—
1 800	—	—	—	—	7	42 750	6	36 600	(12) 1	6 150	—	—	—
—	—	—	3	14 400	15	62 050	18	56 400	(12) 2	5 650	—	—	—
26 400	4	33 600	1	2 130	1	2 130	4	7 860	—	—	(12) 3	—	5 730
46 200	9	57 600	6	8 400	13	111 600	13	110 625	—	975	—	—	—
59 950	26	118 750	15	38 400	41	266 500	42	271 350	—	—	(4) 1	—	4 850
119 000	43	137 300	40	70 000	117	535 900	117	540 550	—	—	—	—	4 650
27 900	14	22 285	7	127 950	219	709 610	221	685 650	—	23 960	(4) 1	—	—
—	—	—	—	11 615	77	124 015	81	135 100	—	—	(4) 1	—	11 085
—	—	—	—	—	2	16 800	2	16 800	—	—	(4) 3	—	—
—	—	—	4	25 800	12	77 900	12	78 550	—	1 350	—	—	—
—	—	—	2	9 000	24	104 750	22	99 225	(13) 3	5 525	(17) 1	—	—
—	—	—	5	17 050	63	205 900	63	182 450	—	23 450	—	—	—
—	—	—	7	12 180	47	79 770	47	81 135	—	—	—	—	1 365
4 800	1	6 600	—	—	1	9 600	1	9 600	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	4	22 500	4	23 100	—	—	—	—	600
—	1	5 100	—	—	1	6 600	1	6 600	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2	10 750	2	9 600	—	1 150	—	—	—
—	—	—	—	—	1	6 600	1	6 600	—	—	—	—	—
238 935	113	170 165	17	26 005	257	435 105	245	437 265	(14) 4	—	—	—	2 160
21 960	22	53 965	17	35 115	52	112 900	52	120 670	(15) 8	—	—	—	7 770
19 460	14	31 055	2	2 400	8	15 030	8	15 615	—	—	—	—	585
—	2	3 600	4	9 300	28	59 815	28	62 885	—	—	—	—	3 070
—	2	6 000	5	11 040	55	128 655	55	131 360	—	—	—	—	2 705
—	10	19 455	—	—	2	6 000	2	5 250	—	750	—	—	—
—	—	—	—	—	11	20 375	10	18 870	(14) 1	1 505	—	—	—
—	—	—	—	—	1	6 600	1	6 600	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	2 900	—	—	(17) 1	2 900	—	—	—
11 130	9	37 440	—	—	1	5 200	1	3 825	—	1 375	—	—	—
—	4	15 200	—	—	12	48 570	16	59 545	—	—	(14) 4	—	10 975
32 375	16	52 785	6	—	4	15 200	—	—	(14) 4	15 200	(14) 4	—	11 180
27 230	33	48 205	5	19 195	31	104 355	34	115 535	(18) 1	—	(14) 4	—	—
—	—	—	—	6 150	55	81 585	46	74 240	(19) 4	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	(20) 5	7 345	—	—	—
—	—	—	2	12 200	3	18 800	3	18 800	—	500	—	—	—
12 500	3	13 800	7	34 400	13	60 700	15	60 225	—	475	(15) 2	—	—
11 160	2	7 800	22	63 450	28	82 410	28	84 125	—	—	—	—	1 715
—	—	—	1	5 700	1	5 700	1	5 100	—	600	—	—	—
—	—	—	1	4 350	1	4 350	1	4 350	—	—	—	—	—
—	—	—	1	2 400	1	2 400	1	3 000	—	—	—	—	600
—	—	—	5	6 780	5	6 780	5	7 620	—	—	—	—	840
6 600	1	6 600	1	6 600	3	19 800	3	18 750	—	1 050	—	—	—
5 100	1	4 350	5	20 625	7	30 075	7	34 200	—	—	—	—	4 125
6 300	1	3 750	4	11 415	7	21 465	8	24 000	—	—	(16) 1	—	2 535
—	1	5 550	3	19 800	4	25 350	4	24 750	—	600	—	—	—
14 550	1	5 100	6	28 350	10	48 000	10	47 850	—	150	—	—	—
13 075	2	7 200	10	32 475	16	52 750	16	53 525	—	—	—	—	775
7 935	5	10 485	20	36 925	29	55 345	33	61 300	—	—	(18) 1	—	5 955
—	—	—	—	—	—	—	—	—	(20) 3	—	—	—	—
—	1	7 800	4	36 000	5	43 800	6	50 250	—	—	(21) 1	—	6 450
—	—	—	3	27 900	3	27 900	3	27 900	—	—	—	—	—
—	1	6 300	—	—	1	6 300	1	6 000	—	300	—	—	—

Rangen, titulatuur en volgorde volgens B. B. L. 1925/28.	Schaal en kolom.		Ger						
			Centraal kantoor.		Constructie en Bruggenbouw.		Algemeene Di		
			Aan-tal.	Bedrag	Aan-tal.	Bedrag.	Aan-tal.	Bedra	
Werktuigkundige	B 5	V	—	—	—	—	—	—	
Monteur	B 5	III	—	—	—	—	—	—	
Autocontroleur	B 4	II	—	—	—	—	—	—	
Spoorwegarts	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hulppersoneel	—	—	—	f 84 675	—	f 70 500	—	f 1 042	
Totaal bezoldigingen.....			f	645 440	—	f	475 990	—	f 3 969
Af: wegens onvoorziene personeelmutaties.....				32 440	—		18 990	—	314
Blijft bezoldigingen.			f	613 000	—	f	475 000	—	f 3 655
Standplaatstoelagen				33 000	—		24 000	—	192
Overgangsinkomsten B.B.L. 1925/1928				2 000	—		1 000	—	19
Tezamen			f	648 000	—	f	482 000	—	f 3 867
Bij: voor overschrijving van de kapitaal- naar de bedrijfsrekening:									
Bezoldigingen.....				—	—		—	—	474
Standplaatstoelagen.....				—	—		—	—	19
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928				—	—		—	—	1
Totaal bezoldigingen... ..			f	613 000	—	f	457 000	—	f 4 129
Standplaatstoelagen.....				33 000	—		24 000	—	211
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928				2 000	—		1 000	—	20
Totaal generaal			f	648 000	—	f	482 000	—	f 4 361
Algemeene personeele uitgaven:									
Kosten voor uit- en terugzending en buitenlandsche verloven.....				—	—		—	—	—
Nonactiviteitsbezoldigingen e. d.....				—	—		—	—	—
Verdere personeelsuitgaven.									
Gratificatiën				—	—		—	—	—
Toelagen en premiën.....				3 500	—		13 500	—	45
Bedrijfspremie				35 000	—		33 000	—	230
Reis- en verblijfkosten.....				1 500	—		55 000	—	40
Tegemoetkomingen op plaatsen, waar de levensstandaard na het jaar 1925 tengevolge van de toenmalige rubberprjzen abnormaal hoog is gestegen.....				—	—		—	—	—

1931:													
Oosterlijnen.		Westerlijnen.		Bedrijf der S.S. en T. in de Buitengewesten.		Tezamen.		Totaal voor 1930.		Meer.		Minder.	
Bedrag	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.
—	1	f 5 550	8	f 46 050	9	f 51 600	9	f 48 250	—	f 3 350	—	—	—
—	1	3 000	4	11 825	5	14 825	6	17 625	—	—	1	f 2 800	—
—	2	3 690	6	11 055	8	14 745	8	14 540	—	205	—	—	—
f 15 600	3	23 400	—	—	5	39 000	5	38 175	—	825	—	—	—
4 338 800	—	5 595 000	—	2 155 000	—	(22) 13 286 075	—	12 772 565	—	513 510	—	—	—
f 7 773 350	—	f 9 875 345	—	f 4 267 330	—	f 27 006 795	—	f 26 391 000	—	f 615 795	—	—	f (23) 1 163 495
305 350	—	266 345	—	226 330	—	1 163 495	—	—	—	—	—	—	—
f 7 468 000	—	f 9 609 000	—	f 4 041 000	—	f 25 843 300	—	f 26 391 000	—	—	—	—	f 547 700
249 500	—	389 500	—	139 000	—	1 027 000	—	1 096 000	—	—	—	—	(24) 69 000
26 500	—	14 000	—	11 000	—	74 240	—	118 700	—	—	—	—	(25) 44 460
f 7 744 000	—	f 10 012 500	—	f 4 191 000	—	f 26 944 540	—	f 27 605 700	—	—	—	—	f 661 160
—	—	—	—	140 000	—	614 000	—	487 000	—	(26) 127 000	—	—	—
—	—	—	—	6 500	—	25 500	—	23 000	—	(26) 2 500	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1 000	—	1 000	—	—	—	—	—
f 7 468 000	—	f 9 609 000	—	f 4 181 000	—	(29) 26 457 300	—	f 26 878 000	—	—	—	—	f 420 700
249 500	—	389 500	—	145 500	—	(30) 1 052 500	—	1 119 000	—	—	—	—	66 500
26 500	—	14 000	—	11 000	—	75 240	—	119 700	—	—	—	—	44 460
f 7 744 000	—	f 10 012 500	—	f 4 337 500	—	f 27 585 040	—	f 28 116 700	—	—	—	—	f 531 660
—	—	—	—	—	—	1 400 000	(28)	1 400 000	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	45 000	—	45 000	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	(31) p. m.	—	18 000	—	—	—	—	13 000
544 000	—	698 000	—	275 000	—	1 592 000	—	1 505 600	—	f (27) 60 400	—	—	—
510 000	—	650 000	—	240 000	—	1 698 000	—	1 730 700	—	—	—	—	32 700
150 000	—	180 000	—	125 000	—	551 500	—	638 200	—	—	—	—	(27) 86 700
—	—	—	—	56 950	—	(32) 56 950	—	p. m.	—	56 950	—	—	—

Algemeene toelichtingen.

Het toenemend verkeer en de openstelling van nieuwe baanvakken, de geleidelijke omzetting van het tram-karakter van de Zuid-Sumatralijn in dat van een spoorweg en de maatregelen welke noodzakelijk zijn om het verkregen verkeer te behouden ondanks de concurrentie van hekwielers en automobielen, met de daarmede gepaard gaande verhoogde snelheid en verhoogde treinfrequentie maken het ook voor 1931 noodzakelijk bij de Z. S. S. over te gaan tot personeelsuitbreiding.

Ook de in te voeren frequentie dienst op het geëlectriceerde baanvak Manggarai-Buitenzorg en de op 1 November 1929 op Java ingevoerde nieuwe treindienstregeling vorderen meer personeel. Daarentegen maant de eind 1929 ingetreden inzinking van het vervoer tot, waar mogelijk, beperking van de uitgaven.

Waar nu in vorige jaren de ramingen voor de personeelsuitgaven telkens te ruim zijn gebleken, is het mogelijk de ramingen (zonder de overschrijving van de kapitaalsuitgaven) van f 27 605 700 in 1930 terug te brengen tot f 26 944 540 in 1931, dus met f 661 160 te verminderen.

(1) Tegenover de vermeerdering met 9 ingenieurs 2e klasse staat een vermindering bij kapitaal van 5 ingenieurs 1e klasse, 2 ingenieurs 2e klasse en 2 ingenieurs 3e klasse.

(2) In verband met de goede resultaten, welke bij den Post-, Telegraaf- en Telefoon dienst zijn verkregen met de in dienststelling van middelbaar technische ambtenaren, komt het gewenscht voor om ook bij den dienst der Staatsspoor- en Tramwegen tot instelling van de betrekking van middelbaar technisch ambtenaar en middelbaar technisch ambtenaar 1ste klasse, bezoldigd volgens schaal C 16, resp. kolom I en II der B. B. L. 1925/1928, over te gaan. Deze technici zullen worden werkzaamgesteld in functies, welke daarvoor geschikt worden geacht en thans door subalterne ingenieurs worden vervuld. Het komt voorspands beter voor, niet vast te leggen hoeveel plaatsen door M. T. S.-ers, dan wel door ingenieurs, moeten worden ingenomen, omdat behalve met den aard van het werk ook rekening moet worden gehouden met de eischen van eene goede aanvulling van het ingenieurscorps. In verband hiermede ware te volstaan met in den personeelstaat bij de formatie van de ingenieurs 3e klasse toe te voegen „of middelbaar technisch ambtenaar” en bij die van de ingenieurs 2e en 1e klasse „of middelbaar technisch ambtenaar 1ste klasse”.

Het vervangen van een ingenieur 1e of 2e klasse door een middelbaar technisch ambtenaar 1e klasse brengt een gemiddelde besparing mede van $f 10\ 350 - f 7\ 800 = f 2\ 550$ en die van een ingenieur 3e klasse door een middelbaar technisch ambtenaar van $f 7\ 050 - f 6\ 300 = f 750$'s jaars. Voor 1931 wordt met dezen maatregel, berekend over 8 maanden, een besparing verkregen van f 1 960.

(3) De thans te Palembang geplaatste inspecteur is gelijktijdig belast met de werkzaamheden van Chef der Afdeling Beweging en Handelszaken van de Z. S. S. en met die van inspectiebeheerder op de lijn.

De ontwikkeling der Zuid-Sumatra-lijn laat echter niet toe, dat deze functies langer in één persoon vereenigd blijven, zoodat de formatie met 1 inspecteur, bezoldigd volgens schaal C 20 kolom II der B. B. L. 1925/28, zal moeten worden uitgebreid.

De gemiddelde jaarlijksche kosten hiervan bedragen f 9 300 aan bezoldigingen en f 600 aan standplaatstoelagen.

Voor 1931 kan worden volstaan met een hogere uitgaaf van f 8 200 aan bezoldigingen en f 400 aan standplaatstoelagen.

(4) Door het nauwe contact van de afdeling Begrooting van het Centraalkantoor der S. S. en T. met de eigenlijke boekhouding van het bedrijf, is het wenschelijk gebleken het commiezen-personeel bij die afdeling geleidelijk te vervangen door boekhouders-personeel.

De speciale opleiding van laatstbedoeld personeel zal er toe bijdragen, dat het zich gemakkelijker een begrip kan vormen van het onderling verband tusschen de verschillende S.S.-administratie's, begrotingen en credietbewakingen, waardoor eene onderlinge samenwerking, ook in details, zoomede een vlottere afdoening van zaken bij elk dezer onderdeelen wordt bevorderd.

Daarom is het noodzakelijk de personeelsformatie van genoemde afdeling uit te breiden met één boekhouder en 2 adjunct-boekhouders, bezoldigd volgens schaal B 15 resp. kolom II en I der B. B. L. 1925/28, waartegenover eene vermindering gesteld kan worden met 1 hoofdcommies, 1 commies en 1 adjunct-commies, bezoldigd volgens schaal B 9 respectievelijk kolommen V, III en IIa, zoodat deze maatregel bovendien een kostenvermindering met zich brengt.

De gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen n.l. aan bezoldigingen f 780 minder en aan standplaatstoelagen f 62 minder.

Voor 1931 bedragen deze kosten $f 4\ 000 + f 2\ 000 + f 1\ 160$ minder en $f 2\ 800 + f 3\ 840$ meer of in totaal f 520 minder aan bezoldigingen, f 573 minder en f 531 meer of in totaal f 42 minder aan standplaatstoelagen.

(5) Tegenover deze vermindering staat een gelijke vermeerdering bij „kapitaal”.

(6) Tegenover deze vermeerdering staat een gelijke vermindering bij „Kapitaal”.

(7) De wenschelijkheid is gebleken, om, evenals voor andere groepen van S. S. personeel in de B-12 schaal, ook bij den voertuigdienst een leerling-betrekking in te voeren, t.w. adspirant-wagenopzichter, te bezoldigen volgens schaal B 12 kolom I. Tot

dusverre werden de wagenopzichters gerecruteerd uit de machinisten 1e klasse, die om de een of andere reden (bijv. minder sterk fysiek) minder geschikt bleken voor rijdend machinist, doch de aanvulling is op deze wijze onvoldoende gebleken.

Het totaal aantal van 14 wagenopzichters, in de begroting 1930 uitgetrokken, kan voor 1931 gehandhaafd blijven voor wagenopzichters en aspirant-wagenopzichters tezamen, zoodat deze maatregel geen hogere kosten met zich meebrengt.

(8) In verband met het in exploitatie nemen van meer onderstations ten behoeve van het geëlectrificeerde baanvak Manggarai-Buitenzorg is het noodzakelijk het aantal machinisten-electriciën 1e klasse (schaal B 12, kolom III der B. B. L. 1925/1928) met één te vermeerderen, waardoor het aantal dier ambtenaren gebracht wordt op 2.

Hiertegenover kan een vermindering met 1 monteur 1ste klasse (schaal B 12 kolom III) worden gesteld, waardoor aan dezen maatregel geen kosten zijn verbonden.

(9) De in de werkplaatsen te Sigli te verrichten werkzaamheden zijn van dien aard, dat er behoefte bestaat, daar te kunnen beschikken over iemand, die de noodige capaciteiten bezit, om ook de fijnere herstellingen te kunnen uitvoeren.

Deze werkzaamheden werden naast zijn eigen werkzaamheden verricht door den thans den dienst ontvallen werkplaatschef, die toevallig van huis uit instrumentmaker was.

Mede in verband met de uitbreiding van genoemde werkzaamheden door de indienststelling van nieuwe zwaardere locomotieven, is het daarom noodzakelijk geworden, de personeelsformatie uit te breiden met een instrumentmaker, bezoldigd volgens schaal B 12 kolom II der B. B. L. 1925/28.

De aan dezen maatregel verbonden gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen f 2 970 aan bezoldiging en f 89 aan standplaatstoelagen.

Voor 1931 kan worden volstaan met een bedrag van f 2 000 aan bezoldiging alsmede f 60 aan standplaatstoelage.

(10) Het groote aantal in dienst gestelde en nog in dienst te stellen electriche locomotieven vereischt een uitbreiding van het personeel in de electriche stelplaatsen te Manggarai met één electriciën 1e klasse (schaal B 12 kolom III) waardoor het aantal dier functionarissen wordt gebracht op 8.

Hiertegenover kan een vermindering met 1 opzichter-werkplaats 1ste klasse (schaal B 12 kolom III) worden gesteld, waardoor aan dezen maatregel geen kosten zijn verbonden.

(11) In verband met de toegenomen geldbeweging van het rekenplichtig station Palembang is het noodig voor het beheer daarvan over één kasbeheerder te kunnen beschikken, bezoldigd volgens schaal B 10 kolom III der B. B. L. 1925/28.

De gemiddelde jaarlijksche kosten daarvan bedragen f 4 800 aan bezoldiging en f 480 aan standplaatstoelage, terwijl voor 1931 kan worden volstaan met een hogere uitgaaf van f 3 200 aan bezoldiging en f 320 aan standplaatstoelage.

(12) De vermeerderingen en verminderingen in de rangen van het redacteurs-personeel houden verband met het automatisch karakter der bevorderingen van dit personeel.

De hieraan verbonden gemiddelde kosten bedragen per jaar f 8 010 aan bezoldigingen en f 640 aan standplaatstoelagen.

Voor 1931 zijn de kosten te stellen op f 5 100 aan bezoldigingen en f 408 aan standplaatstoelagen.

(13) Het regelmatig toegenomen vervoer van vrachtgoederen bij het Java-bedrijf en de noodzakelijk gebleken vermeerdering van restitutiën van en reducties op de vrachtprijzen maken eene uitbreiding van het Contrôle-personeel van het Javabedrijf met drie 1e commiezen ter Contrôle, bezoldigd volgens kolom IV van schaal B 9 der B. B. L. 1925/28 noodig.

De gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen f 13 500 aan bezoldigingen en f 1 080 aan standplaatstoelagen, terwijl voor 1931 kan worden volstaan met een hogere uitgaaf van f 9 000 aan bezoldigingen en f 720 aan standplaatstoelagen.

(14) Tot dusverre werd de betrekking van emplacementbeheerder (bezoldigd volgens de B. B. L. schaal B 4 kolom IV) beschouwd als de promotiebetrekking voor de conducteurs 1ste klasse en treincontroleurs (onderscheidenlijk bezoldigd volgens de kolommen II en III van genoemde schaal) en werd voor de vervulling van vacatures in die betrekking ontstaan, een keuze gedaan uit de treincontroleurs of de conducteurs 1e klasse.

De resultaten van deze wijze van aanvulling waren echter over het algemeen weinig gunstig, omdat hun opleiding en hun werkring de treincontroleurs en conducteurs onvoldoende voor de taak van emplacementbeheerder voorbereiden.

De praktijk heeft uitgewezen, dat de werkzaamheden van den emplacementbeheerder behooren te worden opgedragen aan jongere stationscommiezen of aan geëxamineerde stationsklerken 1e klasse. Zij zijn daarvoor uit hoofde van hun opleiding vanzelf aangewezen.

Dientengevolge is het rationeel, dat de betrekking van emplacementbeheerder niet meer wordt aangevuld en dus langzamerhand uitsterft.

Door de opheffing dezer betrekking zou echter de promotie der conducteurs 1e klasse beperkt worden tot den rang van treincontroleur.

De voor hen bereikbare eindwedde zou dan van *f* 325 (maximum-wedde volgens kolom IV van schaal B 4) worden teruggebracht tot *f* 300 (maximum-wedde volgens kolom III van schaal B 4), hetgeen op eene verslechtering hunner positie zou neerkomen.

Wat de treincontroleurs betreft, deze zouden door bedoelden maatregel geen verdere vooruitzichten hebben.

Daartoe is de betrekking van treincontroleur 1e klasse, bezoldigd volgens schaal B 4 kolom IV in te stellen.

De betrekking van emplacementbeheerder (schaal B 4 kolom IV) zal dan niet meer worden aangevuld en de daaraan verbonden werkzaamheden geleidelijk worden overgenomen door stationsklerken 1e klasse (schaal B 5 kolom I/II) terwijl van elke vacature in de betrekking van emplacementbeheerder, die niet wordt vervuld, een treincontroleur (schaal B 4 kolom III) tot treincontroleur 1e klasse (schaal B 4 kolom IV) zal worden bevorderd.

Voor 1931 is gerekend op de afvloeiing van 4 emplacementbeheerders en derhalve het aantal stationsklerken met 4 vermeerderd en 4 treincontroleurs 1e klasse opgebracht tegen vermindering van het aantal treincontroleurs met 4.

De meerdere kosten verbonden aan de bevordering der treincontroleurs zijn minder dan de besparing aan uitgaven door de vervanging van emplacementbeheerders door stationsklerken, zoodat deze maatregel geen meerdere kosten meebrengt.

(15) De toename van het aantal halten en stopplaatsen der Zuid Sumatralijn, zoomede de a.s. indienststelling van het prauwenhavenemplacement te Kertapati en de uitbreiding van Oosthaven met het te bouwen nieuwe emplacement aldaar, vereischen een uitbreiding met 8 stationsklerken 1e klasse 1e en 2e categorie, bezoldigd volgens schaal B 5 kolom II resp. I.

Hierteenover kan worden gesteld eene vermindering van het aantal stationscommiezen 1e klasse tram, bezoldigd volgens schaal B 5 kolom IV, met twee.

De gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen *f* 14 640 — *f* 8 700 = *f* 5 940 aan bezoldigingen en *f* 1 464 — *f* 870 = *f* 594 aan standplaatstoelagen, terwijl voor 1931 kan worden volstaan met *f* 7 360 — *f* 5 800 = *f* 1 560 aan bezoldigingen en *f* 736 — *f* 580 = *f* 156 aan standplaatstoelagen.

(16) Een machinist-wachtdoener (schaal B 5 kolom II) méér voor het proefbureau (z.g. meetrijtuig) van den Dienst van Tractie en Materieel is noodzakelijk. Hiertegenover kan een vermindering met 1 opzichter-machinist tram (schaal B 5 kolom III) worden gesteld.

Het aantal der machinisten-wachtdoener wordt door dezen maatregel gebracht op 11.

De gemiddelde kosten per jaar zullen hierdoor *f* 900 minder aan bezoldigingen bedragen.

Voor 1931 kan op een mindere uitgaaf van *f* 2 000 — *f* 920 = *f* 1 080 aan bezoldiging worden gerekend.

(17) Aan het Hoofd der Kaartjesdrukkerij is thans toegevoegd een 1e commies ter contrôle, die o.m. tot taak heeft, dit Hoofd bij ontstentenis te vervangen.

Ten einde echter ook bij langere afwezigheid van dit Hoofd wegens ziekte, verloven enz. een goeden gang van zaken te waarborgen, zonder direct aangewezen te zijn op een mogelijk door de Landsdrukkerij te detachereen, dan wel van buiten aan te nemen kracht, is het noodzakelijk, bedoelden 1sten commies ter contrôle te vervangen door een van het drukkersvak op de hoogte zijnde kracht. Gelet op den aard der werkzaamheden, zal deze betrekking zijn te bezoldigen volgens schaal B 5 kolom IV der B. B. L. 1925/28 en zal daaraan den titel zijn te verbinden van „Onderhoofd der Kaartjesdrukkerij”.

De vrijkomende 1e commies ter contrôle zal weder worden ingedeeld bij het contrôlepersoneel van het Java-bedrijf, hetgeen mogelijk is in verband met de uitbreiding van de formatie van dit personeel, waarop voor 1931 is te rekenen.

Deze maatregel zal jaarlijks een lagere uitgaaf ten gevolge hebben van gemiddeld *f* 4 500 — *f* 4 350 = *f* 150 aan bezoldiging en van *f* 360 — *f* 348 = *f* 12 aan standplaatstoelage, terwijl voor 1931 met een *f* 3 000 — *f* 2 900 = *f* 100 lagere uitgaaf aan bezoldiging en een *f* 240 — *f* 232 = *f* 8 lagere uitgaaf aan standplaatstoelagen kan worden volstaan.

(18) De uitbreiding met één treincontroleur, bezoldigd volgens kolom III van schaal B 4 houdt verband met de geleidelijke omzetting van het karakter der Zuid-Sumatra-lijn van dat van een tram- in dat van een spoorweg.

Hiertegenover kan eene vermindering van het aantal tramcontroleurs 1e klasse, bezoldigd volgens kolom II van dezelfde schaal, met één worden gesteld.

De gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen *f* 3 030 — *f* 1 845 = *f* 1 185 aan bezoldigingen en *f* 303 — *f* 185 = *f* 118 aan standplaatstoelagen, terwijl voor 1931 kan worden volstaan met een meerdere uitgaaf van *f* 2 040 — *f* 1 230 = *f* 810 aan bezoldigingen en *f* 204 — *f* 123 = *f* 81 aan standplaatstoelagen.

(19) In verband met de uitbreiding van de sneldiensten is vermeerdering van het aantal conducteurs 1ste klasse c.q. leerling-conducteurs 1ste klasse (schaal B 4 kolommen II en I) noodig met 4.

De gemiddelde kosten hieraan verbonden bedragen per jaar f 6 840 aan bezoldigingen en eventueel f 684 aan standplaatstoelagen.

Voor 1931 kan worden volstaan met f 3 440 meer aan bezoldiging.

(20) De uitbreiding met vijf conducteurs 1ste klasse, bezoldigd volgens kolom II van schaal B 4 tegen vermindering van het aantal tramcontroleurs 1ste klasse, bezoldigd volgens dezelfde schaal en kolom, met drie en 2 krachten van het hulppersoneel dient om, in verband met de geleidelijke omzetting van het tramkarakter der Zuid-Sumatralijn in dat van een spoorweg, de voornaamste treinen te kunnen laten rijden door 1ste klassepersoneel in stede van door 2e klasse personeel. Dit geeft bovendien het voordeel, dat uit dat 1ste klasse personeel t.z.t. de treincontroleurs gevormd kunnen worden.

De gemiddelde jaarlijksche kosten bedragen f 9 225 — f 5 535 en f 1 500 = f 2 190 aan bezoldigingen en f 923 — f 554 en f 150 = f 219 aan standplaatstoelagen, terwijl voor 1931 kan worden volstaan met een hoogere uitgaaf van f 6 150 — f 3 690 en f 1 280 = f 1 180 aan bezoldigingen en f 615 — f 369 en f 128 = f 118 aan standplaatstoelagen.

(21) De vermindering van de formatie met één werktuigkundige 1ste klasse is een gevolg van de overdracht van den Korintji Kustvaartdienst aan den dienst der Zoutregie.

(22) De raming voor het hulppersoneel is gebaseerd op de werkelijke uitgaven in vorige jaren, welke bedroegen:

voor:	in 1927	in 1928	in 1929
Centraal Kantoor	f 43 267	f 54 914	f 67 000
Constructie en Bruggenbouw	129 903	113 369	105 000
Algemeene Dienst	1 082 553	1 082 010	1 178 000
Exploitatie Oosterlijnen	3 759 947	4 293 448	4 432 000
Exploitatie Westerlijnen	5 249 671	5 563 058	5 671 000
Bedrijf in de Buitengewesten	1 919 194	2 052 692	2 201 000
tezamen	f 12 184 535	f 13 159 491	f 13 654 000

Verwacht wordt dat voor 1930 en 1931 met een bedrag ongeveer gelijk aan dat voor 1929 zal kunnen worden volstaan.

De raming voor 1930 kan met deze cijfers niet worden vergeleken, omdat voor het dienstjaar 1930 nog geen aftrek voor onvoorziene personeelmutaties afzonderlijk tot uitdrukking was gebracht, vgl. noot 23.

(23) Terwijl tot nog toe bij de ramingen voor uitgaven aan bezoldigingen voor de verschillende personeelsgroepen en voor den post hulppersoneel al dadelijk rekening werd gehouden met „onvoorziene personeelmutaties” is in deze begrooting voor den dienst der S. S. en Tr. deswege evenals voor de andere diensten en bedrijven een afzonderlijke aftrekpost opgebracht.

(24) De standplaatstoelagen zijn lager geraamd in verband met de verminderde percentages voor enkele standplaatsen.

(25) Op de overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28 wordt geleidelijk ingeloopt.

(26) Gerekend is op een hooger aandeel in de kosten van den magazijnsdienst in verband met de gewijzigde verhouding tusschen het verbruik van magazijnsgoederen voor kapitaals- en bedrijfsdoeleinden, vgl. noot 2 bij de vergelijking der bedrijfsuitgaven en noot 9 bij den personeelsstaat kapitaal.

(27) In de begrooting 1930 is ten onrechte een deel der toelagen en premien voor het bedrijf in de Buitengewesten opgebracht onder reis- en verblijfkosten.

Inderdaad is voor beide posten voor 1931 minder geraamd dan voor 1930.

(28) Zie noot 33 bij de tweejarige vergelijking der bedrijfsuitgaven.

(29) Hierbij is rekening gehouden o.m. met een vermindering met f 6 000 in verband met de vermindering der keuzebetrekkingen en schaal C 20, kolom III betrekkingen.

(30) Bij de raming is rekening gehouden, dat bij bezoldigingen boven f 1 000 's maands geen standplaatstoelagen meer zullen worden toegekend.

(31) De post gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/1928, voor 1930 geraamd op f 13 000, is voor 1931 pro memoria geraamd.

(32) Geraamd aan de hand van de uitkomsten over 1929.

Vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten.

Omschrijving der onderwerpen van ontvangst.	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Staatsspoorwegen op Java.				
Reizigers en bagage	f 18 500 000	f 19 000 000	—	f 500 000
Bestel-, ij- en vrachtgoed	50 800 000	52 620 000	—	1 820 000
Vervoer postrijtuigen	163 000	310 000	—	147 000
Alle andere ontvangsten uit het verkeer	347 000	380 000	17 000	—
Hotel-bedrijf	75 000	75 000	—	—
Restauratie-bedrijf	350 000	350 000	—	—
Verhuur dienstwoningen	650 000	600 000	50 000	—
Verhuur postrijtuigen	25 000	30 000	—	5 000
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	900 000	750 000	150 000	—
Totaal (4)	f 71 810 000	f 74 065 000	—	f 2 255 000

Omschrijving der onderwerpen van ontvangst.	1931.	1930.	Meer.	Minder.
Staatsspoorweg ter Sumatra's Westkust.				
Reizigers en bagage	f 850 000	f 1 030 000	—	f 180 000
Bestel-, ij- en vrachtgoed	975 000	1 060 000	—	85 000
Steenkolen	1 884 000	1 440 000	f 444 000	—
Alle andere ontvangsten uit het verkeer	82 000	100 000	—	18 000
Automobioldiensten	250 000	350 000	—	100 000
Kustvaartdienst	—	75 000	—	75 000
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	79 000	110 000	—	31 000
Totaal (*)	f 4 120 000	f 4 165 000	—	f 45 000
Zuid-Sumatra Staats-spoorwegen.				
Reizigers en bagage	f 1 500 000	f 1 500 000	—	—
Bestel-, ij- en vrachtgoed	2 700 000	2 735 000	—	35 000
Steenkolen	1 332 000	1 495 000	—	163 000
Alle andere ontvangsten uit het verkeer	33 000	25 000	f 8 000	—
Restaurantie-bedrijf	60 000	55 000	5 000	—
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	100 000	95 000	5 000	—
Totaal (*)	f 5 725 000	f 5 905 000	—	f 180 000
Atjeh-spoor.				
Reizigers en bagage	f 1 100 000	f 1 120 000	—	f 20 000
Bestel-, ij- en vrachtgoed	1 270 000	1 200 000	f 70 000	—
Alle andere ontvangsten uit het verkeer	43 000	30 000	13 000	—
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	87 000	90 000	—	3 000
Totaal (*)	f 2 500 000	f 2 440 000	f 60 000	—
Spoorlijnen in Zuid-West Celebes.				
Reizigers en bagage	f —	f 75 000	—	f 75 000
Bestel-, ij- en vrachtgoed	—	38 000	—	38 000
Alle andere ontvangsten uit het verkeer	—	2 000	—	2 000
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	—	10 000	—	10 000
Totaal (*)	—	f 125 000	—	f 125 000
Andere ontvangsten.				
Centrale Kaartjesdrukkerij	f 73 500	f 65 000	f 8 500	—
Staalbedrijf	15 500	15 000	500	—
Centrale Auto-garages	221 000	120 000	101 000	—
Leveranties aan en werkzaamheden voor derden	p.m. 400 000	400 000	p.m. —	—
Alle andere ontvangsten	—	—	—	—
Totaal (*)	f 710 000	f 690 000	f 110 000	—
Totaal generaal	f 84 865 000	f 87 300 000	—	f 2 435 000

(1) Hoewel de opbrengsten van het Javanet, incl. hotel- en restaurantiebedrijf, voor 1926 t/m 1929 — die over 1929, zooals die op grond van de thans bekende gegevens vrij nauwkeurig kunnen worden geschat — ad resp. 63.1, 68, 71 en 71.5 miljoen gulden — is in verband met het terugloopen van het accres tot 5 ton voor 1929 door de inzinking van het vervoer op het einde van dat jaar, voor 1930 op geen en voor 1931 slechts gerekend op een accres van 3 ton.

De ramingen voor 1930 en 1931 kunnen als volgt worden gespecificeerd.

	Vermoedelijk 1929	Nadere raming 1930	Raming 1931
Reizigers en bagage	f 19 415 000	f 18 800 000	f 18 500 000
Bestel-ij- en vrachtgoed	49 405 000	50 200 000	50 800 000
Vervoer postrijtuigen	297 000	163 000	163 000
Alle andere ontvangsten uit het verkeer	344 000	347 000	347 000
Hotel-bedrijf	52 500	75 000	75 000
Restaurantie-bedrijf	326 500	350 000	350 000
Andere nevenbedrijven	35 000	—	—
Verhuur dienstwoningen	654 000	650 000	650 000
Verhuur postrijtuigen	30 000	25 000	25 000
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	928 000	900 000	900 000
	f 71 487 000	f 71 510 000	f 71 810 000

Ten aanzien van het reizigersvervoer wordt opgemerkt, dat naar het zich laat aanzien, het evenwicht tusschen het vervoer per spoor en per auto langzamerhand wordt bereikt en redelijkerwijze verwacht mag worden, dat wanneer de sedert ingevoerde tariefsverlagingen hebben doorgewerkt en daardoor het reizigersvervoer verder is toegenomen, de afname van deze opbrengst tot het verleden zal behooren. Nochtans is voor 1930 en 1931 nog op een geringe teruggang gerekend.

De toename van het goederenvervoer is weliswaar veel lager gesteld dan waarop bij het samenstellen van de begrooting voor 1930 werd gerekend, doch is op grond van de verwachting, dat de in den laatsten tijd geconstateerde teruggang van het vervoer slechts een gevolg is van een tijdelijk algemeene depressie, toch nog een, zij het dan ook kleinere, toename geraamd n.l. rond 8 ton voor 1930 en 6 ton voor 1931.

Aangeteekend wordt, dat de aan de N. I. S. te betalen royalty ten bedrage van minstens f 250 000 thans als uitgaaf is geraamd, waarom de in de begrooting voor 1930 geraamde opbrengst, welke met het bedrag der royalty is verminderd, voor een juiste vergelijking daarmede zou moeten worden verhoogd.

Het vervoer en de verhuur van postrijtuigen is lager geraamd omdat in 1931 minder postrijtuigen zullen rijden, zulks in verband met de eendaagsche verbinding Welt. —Sb. v.v.

De nevenbedrijven, welke geen winstobjecten zijn, zijn opgebracht onder de „andere ontvangsten”, zie verder noot 6.

De overige posten zijn geraamd op grond van de uitkomsten van vorige jaren.

(2) De ontvangsten van den spoorweg ter Sumatra's Westkust uit het reizigers- en goederenvervoer vertoonen nog steeds een dalende lijn, waarom de raming voor 1931 lager is gesteld dan voor 1930.

Voortgegaan wordt met het treffen van maatregelen ten einde het vervoer te behouden en zoo mogelijk terug te winnen, o.a. door het instellen van bestel- en afhaaldiensten, vgl. noot 20 bij de vergelijking der bedrijfsuitgaven.

De hoogere raming voor het steenkolenvervoer, in overleg met den dienst van den Mijnbouw vastgesteld, staat in verband met een 80.000 ton hoogere productieraming en met de iets hoger gestelde vervoerskosten.

De opbrengst van de automobiëldiensten is lager geraamd in verband met de inkrimping dezer diensten. Hiertegenover staan uiteraard lagere uitgaven, vgl. noot 21 bij de vergelijking der bedrijfsuitgaven.

De Kustvaartdienst is met ingang van 1 Januari 1930 overgegeven aan de Zoutregie, vgl. noot 22 bij de vergelijking der bedrijfsuitgaven.

De ramingen voor 1930 en 1931 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Vermoedelijk		Nadere		Raming	
	1929	raming	1930	1931	1929	1931
Reizigers en bagage	f 900 000	f 870 000	f 850 000	f 850 000		
Bestel-ijl-en vrachtgoed	975 000	1 000 000	975 000	975 000		
Steenkolen	1 720 000	1 690 000	1 884 000	1 884 000		
Andere ontvangsten uit het verkeer	84 000	73 000	82 000	82 000		
Automobiëldiensten	320 000	250 000	250 000	250 000		
Kustvaartdienst	55 000	—	—	—		
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	76 000	107 000	79 000	79 000		
Totaal	f 4 130 000	f 3 990 000	f 4 120 000	f 4 120 000		

(3) Op grond van de uitkomsten van vorige jaren en de vooruitzichten in verband met de nog steeds concurrerende automobiëlen en hekwiëlers zijn de ontvangsten wel hoger geraamd dan het voorloopig becijferde bedrag der ontvangsten voor 1929, doch lager dan de raming in de begrooting voor 1930.

De lagere raming voor het steenkolenvervoer in overleg met den dienst van den Mijnbouw vastgesteld, staat in verband met een 10 000 ton lagere productieraming en met de iets lager gestelde vervoerskosten.

De ramingen voor 1930 en 1931 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Vermoedelijk		Nadere		Raming	
	1929	raming	1930	1931	1929	1931
Reizigers en bagage	f 1 420 000	f 1 400 000	f 1 500 000	f 1 500 000		
Bestel-ijl-en vrachtgoed	2 580 000	2 635 000	2 700 000	2 700 000		
Steenkolen	1 025 000	1 330 000	1 332 000	1 332 000		
Andere ontvangsten uit het verkeer	35 000	28 000	33 000	33 000		
Restauratiebedrijf	40 000	55 000	60 000	60 000		
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	100 000	97 000	100 000	100 000		
Totaal	f 5 200 000	f 5 545 000	f 5 725 000	f 5 725 000		

(4) Op grond van de verwachte verdere ontwikkeling van het gewest en de vermindering van de auto-concurrentie mag voor de volgende jaren op een kleine toename van het vervoer worden gerekend, waartoe ook de vermeerdering van het aantal stations zal bijdragen, vgl. noot 28 bij de vergelijking der bedrijfsuitgaven.

De ramingen voor 1930 en 1931 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Vermoedelijk		Nadere		Raming	
	1929	raming	1930	1931	1929	1931
Reizigers en bagage	f 1 065 000	f 1 100 000	f 1 100 000	f 1 100 000		
Bestel-ijl-en vrachtgoed	1 215 000	1 240 000	1 270 000	1 270 000		
Andere ontvangsten uit het verkeer	43 000	43 000	43 000	43 000		
Alle andere ontvangsten niet uit het verkeer	77 000	87 000	87 000	87 000		
Totaal	f 2 400 000	f 2 470 000	f 2 500 000	f 2 500 000		

(5) De exploitatie van de tramlijnen in Zuid-West Celebes zal in den loop van 1930 worden gestaakt.

(6) Behalve de opbrengsten, welke den S. S. dienst in zijn geheel betreffen, zijn hieronder thans ook opgenomen de nevenbedrijven, welke geen feitelijke winstobjecten zijn, en de leveranties aan en de werkzaamheden voor derden, waarvan de ontvangsten aan de uitgaven gelijk zijn en in commercieelen zin geheel tegen elkaar wegvallen, zie verder noot 30 bij de vergelijking der bedrijfsuitgaven.

De stijging is voornamelijk het gevolg van de instelling van een 2e Centrale Autogarage te Tjimahi, de 1e Centrale Autogarage is gestationeerd te Weltevreden.

Raming der kapitaalsuitgaven.

O M S C H R I J V I N G.			Geraamd voor 1931.
A. ALGEMEENE BOUWDIENST DER STAATSSPOORWEGEN.			
Hoofd		f	18 000
Kantoor.			
Bezoldigingen.....	f	297 000	
Verdere uitgaven		35 000	
			332 000
Terreinopnemingen en economische verkenningen.			
Bezoldigingen.....	f	153 000	
Verdere uitgaven		280 000	
			433 000
Aanleg der lijn Lahat over Tebing-Tinggih en Moeara Saling naar een nader te bepalen punt van den weg van Kepala Tjoeroep naar Moeara Bliti.			
Bezoldigingen.....	f	290 000	
Verdere uitgaven.....		3 002 000	
			3 292 000
			f 4 075 000
B. VERBETERING VAN IN BEDRIJF ZIJNDE LIJNEN. VERBETERINGSWERKEN DER STAATSSPOORWEGEN OP JAVA.			
I. Algemeene Dienst. Verbeteringswerken. Spoorverdubbelingen.			
Bezoldigingen.....	f	36 000	
Verdere uitgaven		343 000	
			f 379 000
Overige uitbreidingswerken.			
Bezoldigingen van het personeel van Weg en Werken en het Signaalwezen..	f	87 000	
Verdere uitgaven		3 616 000	
			3,703 000
II. Verbeteringswerken v/d Oosterlijnen			
III. Idem van de Westerlijnen			
Bezoldigingen.....	f	35 000	
Verdere uitgaven		1 168 000	
			1 203 000
			6 029 000
C. VERBETERINGSWERKEN DER STAATSSPOORWEGEN IN DE BUITENGEWESTEN.			
I. Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust.....			
II. Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen			
III. Atjeh-spoor			
		f	215 000
			2 572 000
			441 000
			3 228 000
D. MAGAZIJNSDIENST.			
Kantoor.			
Bezoldigingen.....	f	315 000	
Verdere uitgaven.....		64 000	
			f 379 000
Dienst op de lijnen Java.			
Bezoldigingen	f	437 000	
Verdere uitgaven		359 000	
			796 000
Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust.			
Bezoldigingen.....	f	53 000	
Verdere uitgaven		64 000	
			117 000
Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen.			
Bezoldigingen.....	f	112 000	
Verdere uitgaven.....		70 000	
			182 000

O M S C H R I J V I N G.			Geraamd voor 1931.
Atjehspoor.			
Bezoldigingen	f	17 000	
Verdere uitgaven.....		16 000	
			f 33 000
			f 1 507 000
Af: aandeel ten laste van het bedrijf op Java:			
Bezoldigingen	f	474 000	
Verdere uitgaven.....		266 000	
In de Buitengewesten:			
Bezoldigingen.....		140 000	
Verdere uitgaven.....		120 000	
			1 000 000
			f 507 000
			f 13 839 000
Standplaatstoelagen	f	86 500	
Waarvan over te schrijven ten laste der bedrijfsuitgaven.....		25 500	
			61 000
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928	f	3 500	
Waarvan over te schrijven ten laste der bedrijfsuitgaven...		1 000	
			2 500
			63 500
			f 13 902 500
Waarvan ten laste van Hoofdstuk I.....	f	3 000 000	
" " " " " II.....	"	10 902 500	

Vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane kapitaalsuitgaven.

Omschrijving.	Toegestaan voor 1930.			Geraamd voor 1931.		
	Personeele uitgaven.	Overige uitgaven.	Totaal.	Personeele uitgaven.	Overige uitgaven.	Totaal.
A. ALGEMEENE BOUWDIENST DER STAATSPORWEGEN.						
Hoofd	f 18 000	—		f 18 000	—	
Kantoor	312 000	f 35 000		297 000	f 35 000	(1)
Terreinopnemingen en economische verkenningen	165 000	310 000		153 000	280 000	(2)
Aanleg der lijn Lahat over Tebing-Tinggi en Moeara-Saling naar een nader te bepalen punt van den weg van Kepala-Tjoeroep naar Moeara-Bliti	365 000	3 535 000		290 000	3 002 000	(3)
Aanleg der lijn Garoet-Tjikadjang	20 000	160 000		—	—	(4)
Ombouw der smalsporige lijn Balong-Rambi-poedji in normaal spoor	—	135 000		—	—	(5)
Bouw werkplaats Lahat	35 000	930 000		—	—	(6)
VERBETERING VAN IN BEDRIJF ZIJNDE LIJNEN.			f 6 020 000			f 4 075 000
VERBETERINGSWERKEN DER STAATSPORWEGEN OP JAVA.						
Spoorverdubbeling Wonokromo-Bangil	54 000	640 000		36 000	343 000	(7)
Bezoldiging van het personeel van Weg en Werken en van het Signaalwezen	81 000	—		87 000	—	
Verbetering rollend materieel	—	2 710 000		—	3 487 000	(8)
Verbetering der werkplaatsen en de werktuigelijke installaties	—	150 000		—	124 000	(9)
Verbetering signalen	—	300 000		—	300 000	(10)
Verzwaren van den bovenbouw van den weg.	—	400 000		—	Memorie.	(11)
Verbetering van het emplacement Krawang.	—	130 000		—	—	(12)
Bouw nieuwe brug over de Kali Progo en het omleggen van de baan	—	300 000		—	65 000	(13)

Omschrijving.	Toegestaan voor 1930.			Geraamd voor 1931.		
	Personeele uitgaven.	Overige uitgaven.	Totaal.	Personeele uitgaven.	Overige uitgaven.	Totaal.
Verbetering spoorwegtoestanden Djokja	—	Memorie.		—	200 000	(14)
Bouw van een viaduct bij Noordwijk en Willemsslaan te Weltevreden	—	—		—	Memorie.	
Verdere verbeteringswerken	34 000	1 497 000	6 296 000	35 000	1 352 000	(15)
C. VERBETERINGSWERKEN DER STAATSSPOORWEGEN IN DE BUITENGEWESTEN.						
Verbeteringswerken voor de Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust	—	343 000		—	215 000	(16)
Idem voor de Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen.	—	2 400 000		—	2 572 000	(17)
Idem voor de Atjeh-spoor	—	595 000		—	441 000	(18)
Idem voor spoorlijn in Z. W. Celebes	—	5 000		—	—	
			3 343 000			3 228 000
D. MAGAZIJNSDIENST.						
Kantoor	281 975	50 000		315 000	64 000	
Dienst op de lijnen Java	535 000	330 000		437 000	359 000	
Staatsspoorwegen ter Sumatra's Westkust ...	44 000	64 000		53 000	64 000	
Zuid-Sumatra Staatsspoorwegen	67 000	100 000		112 000	70 000	
Atjeh-spoor	12 000	16 000		17 000	16 000	
			1 499 975			1 507 000
Af: aandeel ten laste van het Bedrijf op Java	405 000	190 000		474 000	266 000	
Af: aandeel ten laste van het Bedrijf in de Buitengewesten	82 000	120 000		140 000	120 000	
			797 000			1 000 000
Standplaatstoelagen	76 450	—	76 450	61 000	—	(21)
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28	4 000	—	4 000	2 500	—	(22)
	<i>f</i> 1 617 425	<i>f</i> 14 825 000	<i>f</i> 16 442 425	<i>f</i> 1 299 500	<i>f</i> 12 603 000	<i>f</i> 13 902 500
Waarvan ten laste Hoofdstuk I	—	<i>f</i> 3 690 000	<i>f</i> 3 690 000	—	<i>f</i> 3 000 000	<i>f</i> 3 000 000
" " " " II	<i>f</i> 1 617 425	11 135 000	12 752 425	<i>f</i> 1 299 500	9 603 000	10 902 500

Algemeene toelichting.

De ondervolgende werken komen voor virement in aanmerking.

a. Aanleg der lijn Lahat over Tebing-Tinggi en Moeara-Saling naar een nader te bepalen punt van den weg van Kepala-Tjoeroep naar Moeara-Bliti ...	<i>f</i> 3 292 000
b. Spoorverdubbeling Wonokromo—Bangil	379 000
c. Verbetering rollend materieel S.S. op Java	3 487 000
d. Verbetering spoorwegtoestanden Djocja	200 000
	<i>f</i> 7 358 000

(1) Lager geraamd in verband met den overgang van het bureau Verificatie naar het Centraal Kantoor, vgl. noot 1 bij de vergelijking der bedrijfsuitgaven.

(2) In verband met den stand der werkzaamheden en de inkrimping van het aantal brigade's kan met een lager bedrag worden volstaan.

(3) Raming (excl. opname en aandeel kantoor Algemeene Bouwdienst) *f* 15 900 000Verwerkt tot en met 1929 *f* 7 523 000

Overname rollend materieel van den exploitatiedienst 200 000

Gebracht op werkplan voor 1930 *f* 4 168 400

Het vrijkomend rollend materieel en overname van vrijkomende bovenbouwmaterialen enz.

van de lijn in Z.W.-Celebes 100 000

tezamen incl. standplaatstoelagen 4 282 000

Voor 1931 worden de uitgaven geraamd op:

personeel *f* 290 000

bedrijfspremie 16 800

opmetingen 10 000

onteigeningen 5 000

geneeskundige verzorging werkvolk 120 000

tijdelijke gebouwen 30 000

grondverzet 500 000

metselwerk 460 000

uitrusting voor de exploitatie 30 000

ijzeren bruggen 230 000

wegen 95 000

ballast 460 000

bovenbouwmaterialen 435 000

werktreindienst 60 200

stationsinrichtingen 550 000

overname van de vrijkomende bovenbouwmaterialen enz. van de lijn in Z.W. Celebes *f* 3 292 000

..... 170 000

tezamen *f* 3 462 000

- incl. standplaatstoelagen f 3 475 000
 f 15 480 000
- te verwerken na 1931 f 420 000
 Het eindpunt van deze lijn is nader bepaald op Loeboek-linggau.
- (4) De lijn Garoet—Tjikadjang zal vermoedelijk medio 1930 gereed komen.
- (5) De werkzaamheden aan de emplacementswijziging te Rambipoedji zullen eind 1930 gereed komen, waarmede de ombouw is beëindigd.
- (6) De bouw van de werkplaats te Lahat komt, naar verwacht wordt, tegen het einde van 1930 gereed.
- (7) De in vorige jaren begonnen lijnverdubbeling Wonokromo—Bangil wordt voortgezet.
 Het emplacement Porrong werd einde 1929 bereikt. Dit emplacement zal een ingrijpende wijziging moeten ondergaan als gevolg van het verhoogen van de brug over de kali Porrong, noodig geoordeeld door het departement der B. O. W., op welke verhooging oorspronkelijk niet gerekend was.
- (8) In den loop van 1930 zal de ombouw van het emplacement Porrong en de aanleg der 2e lijn op het baanvak Porrong—Goenoenggangsier gedeeltelijk kunnen worden uitgevoerd, terwijl in 1931 de emplacementen Porrong en Goenoenggangsier, zoomede de lijn tot aan het emplacement Bangil gereed zullen komen. De ombouw van het emplacement Bangil zal in 1932 moeten plaats hebben.
- (9) De voor 1931 opgebrachte post voor uitbreiding rollend materieel omvat in de eerste plaats de aanschaffing van stoomlocomotieven en maakt deel uit van een over 5 à 6 jaren verloopend vernieuwingsprogramma, waarmede in 1929 een begin is gemaakt met het doel om de oudste locomotieven te vervangen door machines van modernere typen.
 In 1931 zal mede worden voortgegaan met de vervanging van rijtuigmaterieel, dat voor afschrijving in aanmerking komt. Voorts zal het rollend materieel, rekening houdende met de bedrijfsseisen, eene geleidelijke uitbreiding moeten ondergaan.
- (10) Om gelijken tred te kunnen houden met de steeds toenemende bedrijfsseisen, dienen verschillende niet omvangrijke uitbreidingswerken aan de werkplaatsen te worden uitgevoerd.
- (11) Het aanbrenge van nieuwe en het verbeteren van bestaande signaalinrichtingen vordert geregeld, maar zal nog verscheidene jaren moeten worden voortgezet.
- (12) De onderhanden zijnde verzwareing van den bovenbouw van de lijn Buitenzorg—Padalarang zal waarschijnlijk in 1930 gereed komen.
 Het ligt in de bedoeling na beëindiging van dit werk te beginnen met de verzwareing van de lijn Probolinggo—Kallsat, doch alleen voorzover van de vrijkomende bovenbouwmaterialen terstond op Java gebruik gemaakt zal kunnen worden. Dit laatste zou echter voor 1931 niet het geval zijn, zoodat geen uitgaven voor dit dienstjaar zijn geraamd.
- (13) Dit werk komt in 1930 gereed.
- (14) Op den bouw van een nieuwe brug over de Kali Progo in de lijn Kroja—Djokja is bij 1e aanvullende begrooting 1930 gerekend — zie gedrukt stuk Volksraad, zittingsjaar 1929/1930, onderwerp 95, Afd. VIII, stuk 2, pag. 8. Het voor 1931 uitgetrokken crediet is bestemd voor de beëindiging van dit werk.
- (15) De verbetering van de spoorwegtoestanden te Djokja betreft de noodzakelijk gebleken aanmerkelijke uitbreiding van de inrichtingen voor den trein — en rangeerdienst (vgl. gedrukt stuk Volksraad, zittingsjaar 1927/1928, Onderwerp 62, stuk 5, Memorie van Antwoord pag. 30).
- (16) De kleinere uitbreidingswerken in de exploitatiekringen betreffen hoofdzakelijk werken, welke behooren tot de elk jaar regelmatig terugkomende rubrieken als woningbouw (bedrijfswoningen, welke nog noodig blijken), assaineeringswerkjes (tot verbetering van den gezondheidstoestand van het personeel), veiligheidsmaatregelen (afsluiten van de baan e.d.), aanleg van havensporen en van zijsporen voor vervoerders, uitbreiding en wijziging van gebouwen en sporen op de emplacementen e.d.
- (17) Hierin zijn begrepen o.m. de aanschaffing van 3 derde klasse-rijtuigen ter verbetering van de accommodatie van het derde klasse vervoer, benevens gewone uitbreidingen van sporen, gebouwen enz.
- (18) Gerekend is op uitbreiding van het rollend materieel met 12 derde klasse rijtuigen, 2 bagagewagens, 2 restauratie-rijtuigen en 40 goederenwagens, voorts op inrichting van de werkplaats te Lahat, verbetering van de magazijnen, bouw van woningen en van een nieuw kantoorgebouw te Palembang, ballastverbetering en verschillende kleinere werken.
- (19) De voornaamste hierin begrepen posten zijn voor aanschaffing van 3 locomotieven en 20 10-tons goederenwagens, woningbouw, verbetering van kunstwerken, afwerken der Kemiroe-brug en andere kleinere werken.
- (20) De meerdere uitgaven van het Kantoor te Bandoeng, ten gevolge van het onderbrengen van de magazijnen en de inklaringsdiensten in de Buitengewesten onder den Magazijnsdienst, zoomede van den magazijnsdienst in Zuid-Sumatra in verband met het voorbereiden van de overbrenging van den voorraad van Kertapati naar Lahat, alsook van de inklaringsdiensten op de verschillende plaatsen in de Buitengewesten i. v. m. de meerdere en snellere hulp, welke daarvan wordt geëischt, worden zoo goed als geheel gecompenseerd door de vermindering der uitgaven, welke bij den dienst der magazijnen op Java verwacht wordt.
- (21) Gerekend is op een hogere overboeking in verband met de gewijzigde verhouding tusschen het verbruik van magazijnsgoederen voor kapitaals- en bedrijfsdoeleinden, vgl. noot 2 bij de vergelijking der bedrijfsuitgaven.
- (22) De standplaatstoelagen zijn lager geraamd in verband met de vermindering van het personeel en de verminderde percentages voor enkele standplaatsen. Voorts is bij de raming rekening gehouden, dat bij bezoldigingen boven f 1 000 's maands geen standplaatstoelagen meer zullen worden toegekend.
- (23) Op de overgangsbezoldigingen wordt geleidelijk ingeloopt.

Overzicht van de voornaamste uitbreidingswerken.

Omschrijving der werken.	Oorspronkelijke raming.	Nadere raming.	Uitgaven t m 1929.	Uitgaven gebracht op het werkplan 1930.	Uitgaven geraamd op de begrooting 1931.	Te verwachten uitgaven in de volgende jaren.	Toelichtingen.
Aanleg der lijn Lahat-Tebingtinggih en Moeara Saling naar een nader te bepalen punt van den weg van Kepala Tjoeroep naar Moeara Bliti	f 15 000 000	f 15 900 000	f 7 723 000	f 4 282 300	f 3 475 000	f 3) 420 000	1) Zie toelichting 3 van de vergelijking tusschen de voor 1931 geraamde en voor 1930 toegestane kapitaalsuitgaven.
Spoorverdubbeling lijnvak Wonokromo-Bangil	3 192 000	3 600 000	2 445 000	381 500	384 500	2) 389 000	2) Zie toelichting 7 van Idem
Emplacement Krawang	810 000	803 000	673 000	130 000	—	3) —	3) Zie toelichting 12 van Idem
Verbetering spoorwegtoestanden Djocja	750 000	—	—	—	200 000	4) 550 000	4) Zie toelichting 14 van Idem

In het gezamenlijk bedrag der kapitaalsuitgaven zijn begrepen de bezoldigingen, toelagen, reis- en verblijf- kosten enz. volgens onderstaande opgave.

Rangen, titulatuur en volgorde volgens de B.R.L. 1925/28.	Schaal en kolom.	Alg. Bouw- dienst.		Uitbreiding Bedrijf Java.		Magazijns- dienst.		Tezamen.		Totaal voor 1930.		Meer.		Minder.	
		Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.	Aantal.	Bedrag.
Hoofd Algemeenen Bouwdienst	C 23 VI	1	f 18 000	—	—	—	—	1	f 18 000	1	f 18 000	—	—	—	—
Afdelingshoofd Aanleg	C 20 IV	1	16 200	—	—	—	—	1	16 200	1	16 200	—	—	—	—
Opname	C 20 IV	1	15 000	—	—	—	—	1	15 000	1	13 800	—	f 1 200	—	—
Overige afdelingschefs	C 20 IV	1	15 000	—	—	1	f 13 800	2	28 800	2	28 000	—	f 800	—	—
Ingenieur 1ste klasse.	C 20 III	3	39 600	—	—	1	13 200	4	52 800	9	108 375	—	—	(1) 5	f 55 575
" 2e "	C 20 II	6	24 075	1	f 11 100	1	8 400	8	73 575	10	89 475	—	—	(1) 2	15 900
" 3e "	C 20 I	4	24 850	—	—	—	—	4	24 850	6	34 300	—	—	(1) 2	9 450
Referendaris	C 20 II	—	—	—	—	1	10 950	1	10 950	1	9 300	—	1 650	—	—
Boekhouder 1ste klasse	B 15 III	—	—	—	—	2	13 200	2	13 200	2	11 650	—	1 550	—	—
Boekhouder	B 15 II	—	—	—	—	1	3 600	1	3 600	1	4 200	—	—	—	600
Adjunct-boekhouder	B 15 I	—	—	—	—	2	5 880	2	5 880	2	4 600	—	1 280	—	—
Bouwkundige.	B 12 V	5	45 000	—	—	1	10 200	6	55 200	5	45 450	(2) 1	9 750	—	—
Hoofdopzichter	B 12 IV	10	66 000	5	33 000	2	13 200	17	113 200	20	181 000	—	—	(3) 3	18 800
Opzichter 1ste klasse	B 12 III	16	85 800	2	10 800	3	16 200	21	113 800	29	168 000	—	—	(3) 8	40 200
Opzichter	B 12 II)	18	56 960	1	3 900	—	—	19	60 880	28	86 635	—	—	(3) 9	25 775
Adspirant-opzichter	B 12 I)														
Hoofdconstructeur	B 12 V	—	—	1	9 000	—	—	1	9 000	1	9 000	—	—	—	—
Teekenaar-constructeur	B 12 IV	—	—	1	6 600	—	—	1	6 600	1	6 300	—	300	—	—
Teekenaar 1ste klasse	B 12 III	1	5 400	—	5 400	—	—	2	10 800	2	10 650	—	150	—	—
Teekenaar	B 12 II)	1	3 900	1	3 900	—	—	2	7 800	3	10 725	—	—	(3a) 1	2 925
Adspirant-teekenaar	B 12 I)														
Ambtenaar voor de inklering	B 10 V	—	—	—	—	2	15 450	2	15 450	2	15 300	—	150	—	—
Adjunct-ambtenaar voor de inklering	B 10 IV	—	—	—	—	5	29 750	5	29 750	5	26 500	—	3 250	—	—
Hoofd magazijnmeester	B 10 V	—	—	—	—	3	22 650	3	22 650	3	23 850	—	—	—	1 200
Magazijnmeester	B 10 IV	1	6 600	—	—	5	29 750	6	36 350	6	35 900	—	450	—	—
Adjunct-magazijnmeester	B 10 III	—	—	—	—	7	33 000	7	33 000	7	33 050	—	—	—	50
Magazijnbewaarder	B 10 II	—	—	—	—	15	53 150	15	53 150	15	54 950	—	—	—	1 800
Adspirant-magazijnbewaarder	B 10 I	—	—	—	—	12	29 400	12	29 400	12	25 950	—	3 450	—	—
Commies-redacteur	B 9a II	—	—	—	—	3	12 500	3	12 500	3	11 100	—	1 400	—	—
Kantoorhoofd	B 9 VI	1	8 400	—	—	1	8 400	2	16 800	2	16 800	—	—	—	—
Hoofdcommies	B 9 V	4	25 800	—	—	3	19 800	7	45 600	7	44 400	—	1 200	—	—
1ste commies	B 9 IV	6	28 750	1	4 500	15	63 150	22	101 400	22	103 350	—	—	—	1 950
Commies	B 9 III	13	43 050	—	—	28	92 925	41	135 975	40	133 200	(2) 1	2 775	—	—
Adjunct-commies	B 9 IIa	—	—	—	—	18	30 315	18	30 315	15	23 135	(2) 3	7 120	—	—
Archivaris	B 9 IV/V	1	5 100	—	—	—	—	1	5 100	1	5 100	—	—	—	—
Hoofdopnemer	B 7 IV	2	9 600	—	—	—	—	2	9 600	2	6 300	—	3 300	—	—
Opnemer	B 7 III	6	17 850	—	—	—	—	6	17 850	6	17 450	—	400	—	—
Adspirant-opnemer	B 7 II)	2	2 815	—	—	—	—	2	2 815	6	8 250	—	—	(4) 4	5 435
Leerling-opnemer	B 7 I)														
Werkbaas	B 5 II	7	8 955	—	—	5	10 510	12	19 465	15	23 435	—	—	(4) 3	3 970
Hulppersoneel			169 975		75 075		390 000	(5)	635 050		625 235		9 815		—
Totaal bezoldigingen			f 772 680		f 163 275		f 934 380		f 1 890 335		f 2 023 975		—		133 640
Af: wegens onvoorziene personeelsmutaties			— 14 680		— 5 275		— 20 880		— 40 335		—		—		(6) 40 835
Blijft bezoldigingen			f 758 000		f 158 000		f 934 000		f 1 850 000		f 2 023 975		—		f 173 975
Standplaatstoelagen			34 000		14 000		33 500		86 500		99 450		—		(7) 12 950
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928			2 000		—		1 500		3 500		5 000		—		(8) 1 500
Tezamen			f 794 000		f 172 000		f 974 000		f 1 940 000		f 2 128 425		—		f 188 425
Af: voor de overschrijving van de kapitaals- naar de bedrijfsrekening:			—		—		— 614 000		— 614 000		— 487 000		—		(9) 127 000
Bezoldigingen			—		—		— 25 500		— 25 500		— 23 000		—		(9) 2 500
Standplaatstoelagen			—		—		— 1 000		— 1 000		— 1 000		—		—
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928			—		—		—		—		—		—		—
Blijft: Bezoldigingen			f 758 000		f 158 000		f 930 000		f 1 295 000		f 1 596 975		—		f 800 975
Standplaatstoelagen			34 000		14 000		13 000		(10) 61 000		76 450		—		15 450
Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928			2 000		—		500		2 500		4 000		—		1 500
Tezamen			f 794 000		f 172 000		f 933 500		f 1 299 500		f 1 617 425		—		f 817 925
Verdere personeelsuitgaven:															
Toelagen en premien			f 48 000		f 500		f 2 500		f 51 000		f 59 000		—		f 8 000
Bedrijfspremie			42 000		9 500		57 000		108 920		120 750		—		11 830
Reis- en verblijfkosten			81 000		1 000		12 000		94 000		87 800		f 6 200		—

Toelichtingen op den personeelstaat
Kapitaal.

Algemeene toelichting.

De totale personeelsuitgaven (zonder de overschrijving naar de bedrijfsuitgaven) zijn geraamd op f 1.940.000.— tegen f 2.128.425 voor 1930 dat is f 188.425.— minder. Deze vermindering houdt voornamelijk verband met de beëindiging van verschillende aanlegwerken.

(1) Zie toelichting 1) van den personeelstaat Bedrijf.

(2) Tegenover deze vermeerdering staat een gelijke vermindering bij „bedrijf”.

(3) Tegenover deze vermindering van 3 hoofdopzichters, 8 opzichters 1ste klasse en 9 opzichters staat een vermeerdering bij „bedrijf” van resp. 2, 2 en 4 krachten. De resteerende plaatsen n.l. 1 hoofdopzichter, 6 opzichters 1ste klasse en 5 opzichters kunnen worden afgevoerd in verband met de verminderde werkzaamheden bij den Algemeenen Bouwdienst.

(3a) Tegenover deze vermindering staat een gelijke vermeerdering bij „bedrijf”.

(4) De vermindering is een gevolg van de verminderde werkzaamheden bij den Algemeenen Bouwdienst.

(5) De raming voor het hulppersoneel ad f 635 050 is gebaseerd op de werkelijke uitgaven in vorige jaren, welke bedroegen:

voor	in 1927	in 1928	in 1929
Algemeene Bouwdienst	f 117.277	f 142.574	f 161.277
Uitbreiding bedrijf Java.....	„ 56.801	„ 76.965	„ 52.335
Magazijnsdienst	„ 251.247	„ 293.627	„ 327.605
Tezamen	f 425.325	f 513.166	f 541.217

Tegenover de hoogere raming van het hulppersoneel in vergelijking met de uitkomsten staat een mindere raming van het afzonderlijk genoemde personeel.

(6) De aftrekpost wegens onvoorziene personeelmutaties is gesteld op rond 2.3 % Vgl. de toelichting ad noot (26) bij personeelstaat Bedrijf.

(7) De standplaatstoelagen zijn lager geraamd in verband met de verminderde percentages voor enkele standplaatsen.

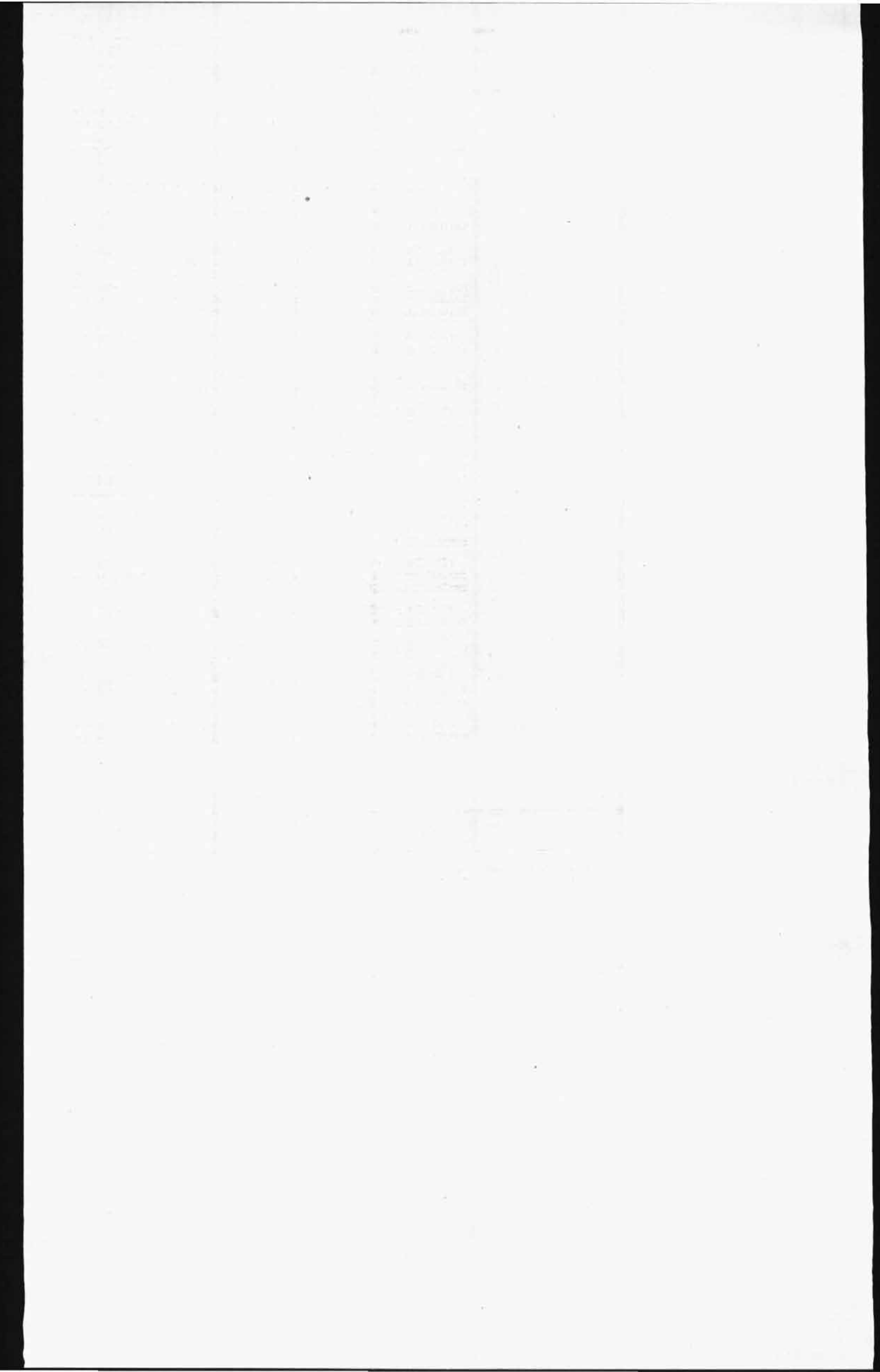
(8) Op de overgangsinkomsten B. B. L. 1925/1928 wordt geleidelijk ingeloopt.

(9) Gerekend is op een hoogere overboeking in verband met de gewijzigde verhouding tusschen het verbruik van magazijns-goederen voor kapitaals- en bedrijfsdoeleinden.

(10) Bij de raming is rekening gehouden, dat bij bezoldigingen vanaf f 1 000 's maands geen standplaatstoelagen meer zullen worden toegekend.

Voorloopige kapitaalrekening.

	1928.	1929.	1930.	1931.
Bedrag waarvoor de bezittingen als kapitaal zijn geboekt (aan het einde van het vorig jaar)	f 631 185 200	f 650 020 700	f 667 415 000	f 685 626 600
Verstrekt nieuw kapitaal	17 610 500	16 028 800	16 542 400	13 902 500
Bouwrente over het nieuw verstrekt kapitaal	528 000	480 500	496 200	482 400
Pensioenslasten van het bouwpersoneel	225 000	179 500	262 000	207 500
Bouwrente van het kapitaal gestoken in nog niet in exploitatie gekomen lijnen	472 000	705 500	911 000	913 200
Kapitaal-saldo aan het einde van het jaar	f 650 020 700	f 667 415 000	f 685 626 600	f 701 132 200
Af: Kapitaal van nog niet in exploitatie zijnde lijnen	11 758 200	18 315 000	18 126 600	13 308 200
Kapitaal der in exploitatie zijnde lijnen	f 638 262 500	f 649 100 000	f 667 500 000	f 687 824 000
Bij: Waarde der voorraden	19 846 500	19 000 000	19 000 000	19 000 000
Kapitaal, waarover het rendement moet worden berekend.....	f 658 109 000	f 668 100 000	f 686 500 000	f 706 824 000

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 18.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN GOVERNEMENTSBEDRIJVEN.

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VAN DE POSTSPAARBANK

ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE TE VERWACHTEN BEDRIJFSUITKOMSTEN.

DEBET.

Raming bedrijfsuitkomsten 1931.

CREDIT.

1	Uit te betalen en bij te schrijven rente.....	—	f 506 900	6	Gekweekte rente.....	f 1 168 000
	Met de Rijkspostspaarbank te verrekenen inleggers-rente.....	—	1 000	7	Inkomsten van pand Molenvliet	7 800
			f 507 900	8	" " " Gang Secretarie	10 450
2	Bedrijfskosten:					
	<i>a.</i> In Nederland.					
	I. Vergoeding en voorschotten Rijkspostspaarbank	—	1 250			
	<i>b.</i> In Nederlandsch-Indië.					
	I. Vergoedingen aan andere diensten:					
	1. Vrijdom van briefport.....	f 19 000				
	2. Bijdrage in de kosten van het personeel van den P.T.T. dienst.....	58 000				
	3. Vergoeding in de kosten van wachtgelden, enz.....	21 500				
	4. Vergoeding voor werkzaamheden in verband met de inlagen middels inhouding op tractement	4 250				
	5. Vergoeding voor verpleegkosten van eigen personeel.....	1 200				
	6. Vergoeding voor telegrammen.....	750				
	7. Bijdrage in de kosten van het personeel van den Pandhuisdienst.....	250				
	8. Reis- en verblijfkosten	8 000				
		f 112 950				
	II. Andere uitgaven:					
	1. Personeele uitgaven.....	f 341 100				
	2. Opkomstgelden Raad van Toezicht.....	600				
	3. Vergoeding aan het personeel van den Pandhuisdienst ...	250				
	4. Algemeene onkosten (gedrukten, onderhoud gebouwen, enz.).....	60 350				
	5. Propaganda voor de Postspaarbank.....	9 000				
	6. Oprichtingskosten bijkantoor Soerabaja.....	20 500				
		431 800				
			544 750			
3	Afschrijving op terreinen en gebouwen		10 500			
4	Afschrijving op inventaris en meubilair.....		6 000			
5	Toevallige baten en lasten		500			
	Voordeelig saldo		115 950			
			f 1 186 850			f 1 186 850

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 19.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

AFDEELINGSVERSLAG.

AFDEELING VIII.

Departement van Gouvernementsbedrijven.

§ 1. Bezuiniging en zelfstandigmaking der bedrijven. Sommige leden waarschuwden tegen bezuinigingsmaatregelen, welke inperking van de aan de bedrijven opgedragen taak, het niet-entameeren van nieuwe rendabele objecten dan wel eene evenzeer ongewenschte versobering op het onderhoud beoogen. Eene vermindering van personeelscredieten en een onvervuld laten van vacatures zal, aldus deze zelfde leden, niet kunnen plaats vinden zonder de efficiency der bedrijven te schaden. Een vermindering van uitgaven en daarnaast bovendien een verhooging van ontvangsten zal echter kunnen worden bereikt door aan de bedrijven een grotere organieke zelfstandigheid te schenken. De bedrijven moeten worden losgemaakt uit het keurslijf van administratie en contrôle, waarin zij thans gevat zijn. De exploitatie dient op particuliere leest te worden geschoeid. T.a.v. de gewenschte salariering van en het toekennen van passende belooningen aan het personeel — waaraan thans de B. B. L. en het bezoldigingskantoor beletselen in den weg leggen —, zoomede bij het ontslag van slechte arbeidskrachten en op tal van andere punten dient de bedrijfsleiding om economisch te kunnen werken, een ruime mate van vrijheid te hebben. De hier aan het woord zijnde leden drongen er op aan door een commissie te doen onderzoeken bij welke bedrijven en in hoeverre het denkbeeld van grotere zelfstandigheid voor verwezenlijking vatbaar is. Aan de mogelijkheid hiervan behoeft — zoo betoogden zij — niet te worden getwijfeld: de spoorwegen in België, de telefoondienst in Italië en Spanje enz. toonen deze duidelijk aan.

Andere leden konden toegeven, dat verwezenlijking wellicht mogelijk zou zijn bij winstbedrijven, doch de wenschelijkheid trokken zij in twijfel.

Doorvoering bij die bedrijven van een geheel andere wijze van bezoldiging, — welke door gratificaties a.a. vermoedelijk aanmerkelijk voordeliger voor het personeel zou zijn — zou goede, wellicht de beste krachten aan de overige takken aan den Landsdienst onttrekken. De personeelsbezetting, vooral in de leidende betrekkingen, bij de niet zelfstandig georganiseerde diensten zou hiervan ernstige nadeelen kunnen ondervinden. Voorts is het gevaar niet denkbeeldig, dat de bedrijfsleiding van de verkregen grotere vrijheid bij de exploitatie gebruik zou maken om met Landsgelden te experimenteeren. Al zou de kans hierop aanmerkelijk kunnen worden verminderd door de bedrijfsleiding te doen deelen in de winst, het eerder genoemd bezwaar zou dan echter in sterkere mate optreden.

Van een commissoriaal onderzoek werd door een deel dezer leden geen heil verwacht.

Verzocht werd om uitvoerige bekendstelling van het standpunt der Regeering tegenover de denkbeelden, ontwikkeld in de brochure van den heer Staargaard over reorganisatie van den dienst der Staatsspoor- en tramwegen. Men vertrouwde, dat de Regeering zich hierover thans wel een

oordeel zal hebben gevormd (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. VIII: st. 20, blz. 18).

§ 2. *Wijziging Mijnewet.* Verwijzend naar de debatten in de vorige zitting gehouden over de nieuwe mijn-ordonnantie, drongen eenige leden er op aan, dat de Regeering een herziening van art. 35 e.v. der Indische mijnwet zal overwegen in dien zin, dat wat aardolieproducten betreft het stelsel van een eijnsheffing van 4% der bruto-opbrengst, verlaten wordt en wordt teruggekeerd tot het oude systeem van heffing van 10% van de nettowinst. De meerdere lasten, die voor de olie-industrie hiervan het gevolg zullen zijn, kunnen naar gemeend werd, zeer wel door haar worden gedragen. Eene verhooging van het evenbedoeld percentage 4 werd door andere leden voorgestaan.

Uit het verloop van den benzine-strijd is, naar het inzicht der hiervoren aan het woord geweest zijnde leden gebleken, dat de groote petroleum-maatschappijen het zich konden veroorloven, de benzine een tijd lang tot of zelfs beneden den kostprijs te verkoopen — hetgeen wijst op groote winsten, die tevoren werden — thans weder worden — gemaakt — terwijl de benzine-accijns ad $7\frac{1}{2}\%$ per L. door die maatschappijen geheel op de consumenten wordt verhaald. Er kan dan ook geen enkel bezwaar tegen bestaan, dat de heffingen, die bovendien in Indië, vergeleken bij vele andere landen laag zijn, worden verhoogd.

Van andere zijde werd tegen een verhooging van de lasten, die op aardolieproductie vallen, ernstig bezwaar gemaakt. Herinnerd werd aan de mededeeling der Regeering, dat bij de op den voet van art. 5a der Mijnewet gesloten contracten de tegenwoordige eijns tezamen met de bijzondere belasting van het product het maximum is, waartoe men kan gaan. Uiteraard staat het den wetgever vrij, de heffing te verhoogden, maar daarbij dient toch niet uit het oog te worden verloren, dat het oliebedrijf een sterk internationalen kant heeft, zoodat verhooging der lasten tot verwikkelingen zou kunnen leiden. Overigens werd het betwijfeld of uit den benzine-strijd tusschen de B. P. M. en de Standaard Oil inderdaad de conclusie zijn te trekken als hooger werd gemeend. Bovendien valt te bedenken dat, al mocht het juist zijn, dat de maatschappijen den benzine-accijns op de verbruikers verhalen, een dergelijke afwentelingsmogelijkheid haar grenzen heeft.

De vraag werd gesteld, in welk stadium de studie der reeds in 1927 aangekondigde herziening van de Mijnewet op het punt der z.g. 5a-contracten verkeert (zitt. 1927—1928, H 1290).

§ 3. *Verschillende opmerkingen.* Het had de aandacht getrokken, dat de ontvangsten van verschillende bedrijven voor 1931 hooger zijn geraamd dan op grond van de uitkomsten volgens de „Voorloopige bedrijfscijfers over 1929” mag worden verwacht. Gewezen werd o.m. op de ontvangsten van de Landsdrukkerij, de Bankatwinning, de Oembilinmijnen (wegens stroomlevering) de Bockit-Asemijnen.

Opgemerkt werd, dat men bij vergelijking van de „Voorloopige bedrijfscijfers over 1929” en de begrotingen voor 1931 van de verschillende bedrijven, — afgezien van het bovenvermeld verschil in cijfers — op aanmerkelijke verschillen stuit. Zoo is de rangschikking der posten dikwijls anders; sommige posten zijn in de begroting voor 1931 gecombineerd en in het bedrijfsverzichten over 1929 gespecificeerd; ook het omgekeerde doet zich voor. Dan nog is de omschrijving van de posten dikwijls anders. Zoo doende werken de „Voorloopige bedrijfscijfers” in menig opzicht eerder verwarrend dan verduidelijkend.

In den staat betreffende de 7-jarige vergelijkingen zijn de onderdeelen *a* en *b* van de posten 808 en 809 (Uitgaven in Nederland) samengetrokken. Ten einde te kunnen nagaan hoe hoog het bedrag der gedane personeele uitgaven is, zou eene afzonderlijke vermelding van deze beide onderdeelen in bedoelden staat op prijs worden gesteld. Bovendien werd verzocht om

eenige specificatie van de onder onderdeel *a* van deze beide posten voor 1931 geraamde bedragen.

De vraag werd gesteld, of de Raad van Departementshoofden reeds van advies heeft gediend inzake de door de Commissie voor motor-verkeer aanbevolen maatregelen en of spoedig Regeeringsvoorstellen, op het rapport der Commissie gebaseerd, zijn te wachten (vgl. zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. VIII: st. 4, blz. 6).

Betreurd werd, dat de jaarverslagen over 1929 van verschillende onder dit departement ressorteerende diensten o.a. betreffende het S.S. bedrijf nog niet zijn verschenen.

HOOFDSTUK I.

Uitgaven in Nederland.

Post 805. Dienst van den Mijnbouw. Verzocht werd om mededeeling, waaraan de verhooging met *f* 27 000 (bijna 7%) van onderdeel *c* moet worden toegeschreven. De in de noot (8) verstrekte toelichting oordeelde men onvoldoende.

Post 806. Deelname door het Land in het maatschappelijk kapitaal der N.I.A.M. Men zou gaarne worden ingelicht, waarom de Minister van Koloniën het noodig heeft gevonden de raming, welke voor 1930 op *f* 1 500 000 werd gesteld, te wijzigen in pro memorie.

Post 808. P. T. T.-dienst. Gaarne zou men vernemen op grond waarvan onderdeel *a* (personeele uitgaven) *f* 236.000 (bijna 30%) lager kan worden geraamd.

HOOFDSTUK II.

Uitgaven in Indië.

Post 801. Personeel departement. Uit het feit, dat de onderdirecteur ter beschikking werd gesteld van den directeur van Financiën, meenden meerdere leden te mogen concluderen, dat deze functionaris bij dit departement gemist kan worden, waarom om intrekking van de betrekking werd verzocht.

De uitbreiding, die enkele bureau's van het departement geleidelijk ondergaan, o.a. de luchtvaartafdeeling en de bibliotheek gaf meerderen leden aanleiding te verzoeken aan die personeelsversterking paal en perk te stellen.

Posten 804 en 805. Postspaarbank. Op verhooging van de rente-vergoeding thans bedragende 2,4% werd wederom door enkele leden aangedrongen (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. VIII: st. 20, blz. 5).

Waar telken jare voor onderdeel *b* ongeveer hetzelfde bedrag wordt uitgetrokken rees de vraag of bv. met de aanschaffing van telmachines maar jaarlijks op den zelfden voet wordt voortgegaan. Zoo dit niet het geval is komt dan de post niet voor verlagings in aanmerking?

Naar het oordeel van sommige leden is de oprichting van een nieuw agentschap te Soerabaja, welke maatregel op *f* 95.543 is begroot, niet zóó urgent, dat daarmee niet tot een gunstiger jaar zou kunnen worden gewacht.

Overigens wilde het enkelen leden voorkomen, dat — vergeleken bij het ressort van het agentschap Makasser — het agentschap Soerabaja wel een zeer groot gebied is toegedacht.

Andere leden waardeerden daarentegen het voornemen tot krachtige doorvoering van de decentralisatie van de postspaarbank, dat uit de mededeelingen in de Memorie van Toelichting blijkt; de decentralisatie zal h.i. in groote mate bevorderlijk zijn voor de popularisatie van het instituut,

Een deel dezer leden betreunde het, dat in 1931 slechts één agentschap zou worden opgericht; h.i. ware het wenschelijk, al aanstonds drie kantoren openen, temeer waar deze drie toch nog slechts een begin van de uitwerking der decentralisatie zullen vormen.

Gehoopt werd echter, dat de belegging der gelden centraal zal blijven geregeld.

Post 806. Dienst waterkracht en electriciteit. Zou de Regeering t.a.v. de exploitatie van waterkrachten in de naaste toekomst voorkeur geven aan den gemengden bedrijfsvorm boven staatsexploitatie?

Het was eenigen leden niet duidelijk, waarom in de raming der bedrijfsuitgaven (blz. 77) een post „aandeel beheersuitgaven hoofdbureau” is opgenomen, terwijl de beheersuitgaven afzonderlijk in onderdeel a zijn verantwoord.

Opgemerkt werd, dat aan de stroomleveringsbedrijven, in tegenstelling tot andere bedrijven, geen 6% rente van het door het Land verstrekt kapitaal in rekening is gebracht.

Gevraagd werd wat moet worden verstaan onder de extra-afschrijving waarvan de toelichting betreffende het stroomleveringsbedrijf in Madioe melding maakt (blz. 76, laatste alinea).

Eenige inlichtingen omtrent de voorwaarden van het met de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij te sluiten gewijzigd contract voor stroomlevering uit het Landsbedrijf zouden zeer op prijs worden gesteld.

Men vroeg zich af of tengevolge van bedoeld contract meer personeel zal noodig zijn en zoo ja, waaruit dit moet worden bekostigd.

In het overzicht betreffende het stroomleveringsbedrijf in West-Java (st. 8) had men de vermelding van de hoogspanningslijn zijnde de koppeling tusschen het Waterkrachtbedrijf West-Priangan — Batavia en daer der Bandoengsche Hoogvlakte gemist. Mag hieruit, alsmede uit het feit dat de kapitaalsuitgaven voor dit bedrijf verminderd zijn, worden opgemaakt dat de aanleg van de lijn voltooid is?

In het overzicht van de kapitaalrekening van de werken in aanleg (st. 8, blz. 81) zijn opgenomen de overbrengingsleidingen Tes — Tjoeroep — Kepahiang — Benkoelen en Lahat — Pageralam. Aangezien voor 1931 niets voor deze werken is uitgetrokken, werd gevraagd of zij zijn voltooid dan wel stopgezet.

Post 807. Dienst van het toezicht. Gevraagd werd of uit de mededeelingen in den toelichtenden staat (blz. 19) waaruit blijkt, dat door de voorgestelde terugbrenging van een der hoofdingenieursbetrekkingen tot die van ingenieur 1e klasse een normale promotie-gang wordt verkregen, moet worden afgeleid, dat op het oogenblik de promotie-gang bij den dienst van het toezicht abnormaal is.

Post 808. Landsdrukkerij. Het had de aandacht getrokken, dat voor 1931 aan ontvangsten wegens „afgeleverd druk- en bindwerk” f 1.800.000 is geraamd (st. 9, blz. 84), tegen f 1.665.000 voor 1930.

Wat beteekent in de voorloopige bedrijfscijfers over 1929 „aflevering tegen zelfkosten”?

Gevraagd werd of de berekende prijzen in overeenstemming zijn met die, welke particulieren in rekening brengen en zoo neen, hoe de prijzen dan zijn geëvalueerd.

Post 810. Dienst van den Mijnbouw. Gevraagd werd of het tijdelijk karakter van de voorloopige reorganisatie van den dienst van het Mijnwezen, waarbij de directeur van Gouvernementsbedrijven tot wd. hoofd van den dienst werd gemaakt nog lang bestendig zal blijven. Men wees op den eigenaardigen toestand, dat de wd. directeur van Gouvernementsbedrijven, geen ingenieur zijnde thans hoofd van den dienst is.

Het groote tekort aan technisch personeel bij dezen dienst — zoowel wat het hoogere personeel zooals ingenieurs en geologen, als het middelbare betreft — deed eenige leden de vraag stellen of hieruit nadeelen voor den dienst voortvloeien en zoo ja, in welk opzicht. Op welke wijze denkt de Regeering in het tekort te voorzien?

Het werd betreurd, dat om het tekort aan middelbaar technisch per-

soneel — b.v. mijnbouwopzichters — zooveel mogelijk aan te vullen, buitenlandsche krachten worden aangeworven. De vraag werd gesteld, of het tekort voor de Regeering geen aanleiding is, spoedig tot de oprichting van een middelbare mijnbouwkundige opleiding over te gaan. Behalve het voordeel, dat aan zulk een opleiding voor den dienst en voor talrijke jongelieden in Nederlandsch-Indië is verbonden, dient te worden gedacht aan de mogelijke bezuiniging op uitzendingskosten, die door het betrekken van middelbaar personeel uit Indië zelf kan worden verkregen. In verband hiermede zou gaarne een gespecificeerde opgaaft worden ontvangen, van het aantal technische mijnbouwkundige krachten — middelbare zoowel als academisch gevormde — die gedurende de jaren 1927 t/m 1929 en zoo mogelijk ook in 1930 uit Europa zijn uitgezonden, met vermelding tevens van de uitzendings- en uitrustingskosten alsmede andere uitgaven (zooals premies) in verband met de uitzending besteed.

Van andere zijde werd gevreesd, dat de kosten van een middelbare mijnbouw-opleiding de bedragen, verbonden aan de uitzending van personeel uit Nederland verre zullen overtreffen. Zolang de mijnbouwbedrijven niet voldoende rendabel zijn, is de oprichting van een opleidingsinrichting als bepleit niet gemotiveerd. In aanmerking dient voorts genomen, dat het tekort slechts tijdelijk is, terwijl ten slotte voor bepaalde werkzaamheden in den mijnbouw dikwijls aan buitenlanders, dank zij hun opleiding, de voorkeur dient te worden gegeven.

Waar men meende te weten, dat voor toelating tot de mijnbouwschool te Sawah Loento zich 78 gegadigden hadden aangemeld en slechts 7 konden worden aangenomen, stelden sommige leden de vraag of in verband met het tekort aan mijnbouwkundige personeel geen aanleiding bestaat aan de school uitbreiding te geven. Wat zijn de uitgaven voor deze school?

Werd het advies der Voorlichtingscommissie inzake de reorganisatie van de mijnbouwkundige opleiding aan de K. W. S. alsmede de eventuele verplaatsing daarvan reeds ontvangen en heeft de Regeering ter zake reeds een beslissing genomen? (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. V: st. 4, blz. 2).

Naar aanleiding van de nadere beantwoording (st. 5 A, blz. 53) van een in het vorig jaar gestelde vraag betreffende de behandeling van vrije arbeiders bij de Bangka-tinwinning zou men gaarne in kennis worden gesteld met de resultaten van de gedeeltelijke opheffing der poenale sanette in de Landsmijnbedrijven.

Men vestigde de aandacht op een artikel, voorkomend in „Mededeeling” No. 3 (1930 — van den Politiek-Economischen Bond) en zou gaarne vernemen of de daarin geuite klachten over moeilijkheden, welke de bestaande bepalingen in den weg zouden leggen aan particuliere exploitatie, gegrond zijn.

Waarom heeft de Biting Petroleum Maatschappij de werkzaamheden op de haar afgestane terreinen gestaakt?

Goud- en zilvermijnen. Waar het niet uitgesloten is, dat het tijdelijk personeel bij deze mijnen werkzaam bij het stopzetten van het bedrijf misschien overcompleteet wordt en velen hunner in tijdelijk verband het Land reeds lang hebben gediend, werd verzocht hun overgang naar andere takken van dienst te willen bevorderen dan wel andere maatregelen te kunnen opzichte te willen treffen. Deze tijdelijke krachten zouden gedurende hun langen diensttijd reeds herhaaldelijk om opnemings in vasten dienst hebben verzocht, en telkens zou de Regeering op die verzoeken niet zijn ingegaan.

Kan op de personeelsbezetting bij dit bedrijf, welke niet in verhouding schijnt tot de uitkomsten, niet reeds thans bezuinigd worden? Wat zal er met de machinerieën na de stopzetting gebeuren? Heeft de Regeering al een liquidatieplan opgemaakt?

De mededeeling, dat de opbrengst van de stroomlevering aan derden uit het waterkrachtwerk te Tais — dat f 2.238.000 heeft gekost — voor 19391 kan worden geraamd op f 52.000, deed de vraag rijzen of voor dit werk mettertijd niet een grooter afzetgebied kan worden gevonden.

Tinwinning. Gewezen werd op de tegenstrijdigheid dat de grooiting der tinwinning (Ond. I — Afd. VIII: st. 11, blz. 92) spreekt van een opvoering der tinproductie tot 215.000 quintalen, terwijl in den B.G.S. van 8 Maart 1930 gericht tot den Volksraad is medegedeeld dat de Regeering heeft besloten de productie op Banka niet uit te breiden. (zitt. 1929—1930, Ond. 95 Afd. VIII: st. 4, blz. 7).

De voorgenomen verhooging van de productie van 200.000 tot 215.000 quintalen gaf aanleiding tot de vraag of de Regeering er niet van terugschrikt, strijd — vermoedelijk van langen duur — te aanvaarden met het buitenlandsche tinkapitaal, dat naar restrictie streeft. Weliswaar is de kostprijs van het Bankatin nog beneden *f* 100 per quintaal, zoodat het Gouvernement in bedoelden strijd sterk zou staan, maar toch moet worden betwijfeld of het aanbeveling verdient om alle buitenlandsche tinproducenten tegen zich in te nemen teneinde een winst van \pm *f* 55 per quintaal over een grootere productie te kunnen maken. Andere leden meenden te weten, dat met de buitenlandsche tinmaatschappijen is overeengekomen, dat de productie der Bankatinwinning in 1931 niet hooger zal zijn dan de gemiddelde productie in de laatste drie jaren. Is dit juist, dan behoeft voor een strijd als bovenbedoeld uiteraard niet te worden gevreesd.

Naar men had vernomen zou het bij de tinwinning op Banka gebruikelijk zijn, dat de met de mijnhoofden (kepala parit) overeengekomen prijs voor het delven van tinerts eenzijdig wordt verlaagd, indien tijdens de werkzaamheden blijkt dat de bodem grootere hoeveelheden tinerts bevat dan bij het afsluiten der overeenkomst werd aangenomen. Indien deze gewoonte inderdaad mocht bestaan, zouden de hier aan het woord zijnde leden het op prijs stellen, indien spoedig daaraan een einde werd gemaakt, omdat zij slechts schade kan doen aan het vertrouwen in de leiding van het bedrijf en bovendien tengevolge zal hebben, dat de mijnhoofden den arbeid der mijnkoelies verzwaren, teneinde derving van inkomsten te voorkomen. Andere leden achtten het niet onbillijk, dat de Regeering een deel der onverwachte winsten voor zich zou opeischen, aangezien ook eventuele verliezen der mijnhoofden in den regel schade voor het Land met zich brengen.

Naar eenige leden hadden vernomen zou bij het Banka-tinbedrijf ten behoeve van het Europeesch personeel van \pm 350 man worden beschikt over een 150-tal automobielen, terwijl ook in andere opzichten te royaal zou worden te werk gegaan. Gaarne zouden zij vernemen of de Regeering bereid is naar een en ander een onderzoek te doen instellen, bv. door de generale thesaurie.

De aandacht werd gevestigd op het artikel van Prof. Ir. Caron in „De Ingenieur” van 16 Mei 1930 No. 20, waarin de mededeelingen der Regeering over de waschverliezen bij alluviale tinbedrijven aan critiek worden onderworpen. Gaarne zou worden vernomen of inderdaad bij verbetering der waschmethoden, waarvoor de bedrijfsuitgaven slechts met een klein percentage zouden behoeven te worden verhoogd, een aanzienlijk grooter rendement kan worden verkregen. (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 6; st. 20, blz. 12; H 1167, 1266—1627, 1274). Welk resultaat hebben de toegezegde proefnemingen in dit opzicht opgeleverd?

Aan het bovenstaande werd de vraag verbonden, op welk bedrag de jaarlijksche verliezen aan tin door de gevolgde methode van wassing kunnen worden geraamd.

Waar ondanks de verzekering der Regeering, dat de resultaten verkregen met de tinbaggermolens van de Tinbaggermaatschappij gunstig zijn, (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. VIII: st. 4, blz. 6) geruchten worden vernomen, dat de molens niet voldoen, zouden enkele leden gaarne nader worden ingelicht.

Het had de aandacht getrokken, dat de „kosten der machinale hulp” voor 1931 slechts op *f* 2.040.000.— zijn geraamd (st. 11, blz. 93), terwijl de voorloopige bedrijfscijfers over 1929 een bedrag van *f* 2.271.741 aan onderhoudskosten en machinale hulp vermelden. De ontvangstenraming wegens verstrekking van rijst bedraagt \pm *f* 30.000 minder dan de uitkomst volgens evengenoemde bedrijfscijfers. Voorts had het bevreemding gewekt, dat op *f* 120.000 wegens stroomlevering is gerekend terwijl in de voorloopige cijfers over 1929 niets omtrent stroomlevering voorkomt.

Met de vervanging van een ingenieur voor de baggermolens door een middelbaar-technische kracht werd instemming betuigd (blz. 95, noot 7). Gehoopt werd, dat, waar mogelijk bij de verschillende bedrijven tot aanstelling van middelbare technici zal worden overgegaan.

Ombilin-steenkolenontginning. Gevraagd werd of de geraamde gemiddelde opbrengst ad *f* 11.64 in overeenstemming is met den huidige marktprijs en zoo neen, waarop deze raming dan berust.

Voorts werd de vraag gesteld aan wie zeevracht — tot een bedrag van *f* 1200.000 — zal worden voorgeschoten en waarom daarover geen rente zal worden berekend. Het was eenige leden opgevallen, dat *f* 155.000 aan ontvangsten wegens stroomlevering is geraamd (st. 12, blz. 101) tegenover een uitkomst in 1929 ad *f* 36.000 (Voorl. bedrijfscijfers 1929, blz. 34).

Om welke reden bedraagt de geraamde aftrek wegens personeelsmutaties voor 1931 (st. 12, blz. 102) *f* 47.081 meer dan voor 1930?

Poeloe-Laoet-steenkolenontginning. Verschillende leden meenden, dat voor de verhooging der raming van de productie, bestemd voor aflevering van 180.000 tot 200.000 ton, geen goede grond bestaat. Zij wezen erop, dat de productie in de jaren 1927—1929 resp. 61.000, 27.000 en 44.000 ton beneden de raming is gebleven.

T. a. v. de zeevracht (blz. 107) werd een gelijke vraag gesteld als bij het onderdeel Ombilin-steenkolenontginning.

Gevraagd werd of het juist is, dat over 1929 een verlies van *f* 20.000 is geleden en dat in 1930 tot dusverre een verlies van *f* 2 per ton geproduceerde kolen valt te becijferen. De hoop werd uitgesproken dat de exploitatie dezer mijn zal worden stopgezet. Andere leden betwijfelden voorts nog de wenschelijkheid van zoodanigen maatregel op grond van de daartegen in een vorige zitting aangevoerde argumenten der Regeering (zitt. 1929—'30, Ond. I — Afd. VIII: st. 20, blz. 14; H. 1268—1269, 1283). Ook beriepen zij zich op een artikel van Ir. L. J. de Ven in „de Ingenieur” (1929, No. 41), waarin eveneens tegen lichtvaardige sluiting wordt gewaarschuwd. De Regeering streve er naar, de bedrijfskosten en de kapitaalsuitgaven zoo laag mogelijk te houden. Is het wel strikt onvermijdelijk, bijv. den bouw van woningen en arbeidersverblijven voort te zetten (vgl. st. 13, blz. 109)?

De vraag werd gesteld op welke gronden een daling van den doorsnede-kostprijs per netto-ton f.o.b. Stagen van *f* 8.09 tot *f* 7.39 wordt verwacht.

Ook werd gevraagd of de geraamde opbrengst per ton ad *f* 8.90 in overeenstemming is met den huidige marktprijs en zoo neen, op welke wijze de verkoopprijs dan is berekend.

Boekit-Asam-steenkolenontginning. T. a. v. de zeevracht (blz. 113) werd een gelijke vraag gesteld als bij het onderdeel Ombilin-steenkolenontginning.

Het nadeelig verschil ad *f* 130 027 tusschen directe exploitatielasten en baten, dat het bedrijf der Boekit-Asammijnen over 1929 te zien geeft (vgl. voorloopige bedrijfscijfers over 1929, p. 39) gaf eenigen leden aanleiding, ook hier erop aan te dringen, zooveel mogelijk op de kapitaaluitgaven te bezuinigen. Zoo ontmoette het eenige bedenking, dat voor bouw van arbeidersverblijven enz. voor 1931 een bedrag van *f* 247 000 is uitgetrokken (zie st. 14, blz. 115).

Eenige leden vroegen zich af hoe het mogelijk is, dat 75 000 ton kolen aan de briketfabriek zullen worden afgeleverd en aldaar 80 000 ton briketten zullen worden gefabriceerd.

Gevraagd werd of in de kosten van briketteering ad *f* 1 320 000 de kosten van de grondstoffen zijn begrepen.

Eenige leden spraken er hunne bevreemding over uit dat, hoewel bij de begroting voor 1929 was gerekend op een verkoop van 250 000 ton Boekit Asamkolen à *f* 13.47, een 47 010 ton grootere hoeveelheid werd verkocht tegen den verlies latenden prijs van *f* 11.61.

De ontvangsten van het Boekit-Asambedrijf (st. 14, blz. 113) zijn te optimistisch geraamd in aanmerking genomen, dat de bedrijfscijfers over

1929 in het geheel geen overschot te zien geven. Op grond van de minder goede resultaten, behoort ernstiger naar bezuiniging te worden gestreefd.

Gevraagd werd, of de verkeerscommissie voor Palembang geraadpleegd is inzake den aanleg van een kadebeschoeiing te Kertapati (st. 18, blz. 115).

Post 811. Zout. Naar men had vernomen wordt de limiet welke jaarlijks gesteld wordt aan de op particuliere zoutlanden aan te maken hoeveelheid zout geleidelijk verlaagd. Enkele leden wisten mede te deelen, dat deze limiet, welke in het jaar 1927 nog 45.000 kojang bedroeg, voor het jaar 1930 tot 28.000 kojang werd teruggebracht. Waar de bevolking van Madoera zich door dezen maatregel in een van hare voornaamste middelen van bestaan ziet bedreigd, werd krachtig aangedrongen op beperking van den gouvernementsaanmaak, teneinde haar bedoelde bron van inkomsten niet te ontnemen. Voorts werd het onwenschelijk geacht, dat een deel der zoutproductie tegen een verlaagden prijs van *f* 10 per kojang wordt aangekocht.

Is het in de dagbladen verschenen bericht juist dat de Regeering een groote hoeveelheid zout verkocht aan Britsch-Indië en zoo ja, tegen welken prijs?

Eenige leden hadden het batig saldo voor de schatkist, dat volgens de berekening in de toelichting voor 1931 *f* 7 376 900 zal bedragen — aan de hand van de ramingen der commercieel opgezette bedrijfsrekening, opgenomen in het staatje op blz. 119, becijferd op ruim *f* 5 miljoen. Zij zouden aangaande het verschil gaarne worden ingelicht.

De vraag werd gesteld of de schepen, welke de dienst der zoutwinning heeft overgenomen van den Korintji-kustvaartdienst als zeewaardig mogen worden beschouwd. Eenige leden meenden te weten, dat dit niet het geval is en dat de S. S.-dienst de vaartuigen heeft losgelaten, omdat ze zoo verliesgevend waren.

Door enkele leden werd opnieuw aangedrongen op de oprichting van een zoutpakhuis te Martapoera.

Post 812. P. T. T.-dienst. Personeelsaangelegenheden. De bezetting van het hoofdbureau met zijn verschillende afdelingen werd door verschillende leden topzwaar genoemd.

De verhooging van onderdeel *a* van den post met *f* 1 043 620 gaf aanleiding tot de opmerking, dat hier niet van een vermindering met 4%, doch van een vermeerdering met 6½% sprake blijkt te zijn.

Het had de aandacht getrokken, dat blijkens den vergelijkenden ramingsstaat (blz. 134) de bezoldigingen en ambtstoelagen van het personeel in 1931 *f* 530 420 meer zullen bedragen dan het jaar tevoren, hetgeen, naar uit noot (11) blijkt, grootendeels op rekening moet worden gesteld van een uitbreiding van het hulppersoneel.

Voorts werd opgemerkt, dat de opgaven in genoemden staat niet met de werkelijkheid overeenkomen. Gerekend wordt namelijk op één hoofd van het bedrijf der telegrafie en één hoofd van het bedrijf der telefonie, terwijl beide functies reeds geruimen tijd zijn gecombineerd. Evenmin is rekening gehouden met de combinatie van de functie van afdelingshoofd bij het bedrijf der telegrafie met die van afdelingshoofd bij het bedrijf der telefonie. Gaarne zou worden vernomen waaraan een en ander moet worden toegeschreven.

Eenige leden, die erop wezen, dat gerekend wordt op 8 hoofdtelefoonambtenaren, 18 telefoonambtenaren 1e kl. en 46 telefoonambtenaren 2e kl., bepleitten wijziging van deze aantallen tot resp. 10, 20 en 42, waardoor een verhouding van nagenoeg 1 : 2 : 4 zou worden verkregen.

De vraag werd gesteld waarom de controleurs 2e kl., bezoldigd volgens schaal C 19, kolom I—Ia, voorshands en de telefoonambtenaren 2e kl. (B 11 kolom III) in het geheel niet meer worden aangevuld (blz. 135, noot 7).

Uitbreiding werd bepleit van het personeel op het postkantoor te Sabang, aangezien de tegenwoordige bezetting ontoereikend is om een vlugge afdoening der werkzaamheden te verzekeren op de aankomstdagen der mailbooten.

Naar een der leden had vernomen zagen eenige ambtenaren, die tot telefoonkantoorchef werden opgeleid zich de kans op benoeming tot dezen

rang ontnomen door de inschuiving van krachten, die de Middelbaar Technische School hadden afgeloopen. Waar de bij de betrokken ambtenaren gewekte verwachtingen niet werden vervuld, rees de vraag of de Regeering geneigd is hen langs anderen weg tegemoet te komen.

Naar aanleiding van het medegedeelde op blz. 135 (Ond. I — Afd. VIII: st. 16) in noot 3, werd opgemerkt, dat het aangewezen zou zijn — in verband met de steeds zwaarder wordende eischen voor de onderdeelen radio-telegrafie, radio-telefonie en gewone telefonie — de abituriënten der technische scholen in de gelegenheid te stellen eene aanvullende studie te volgen, waardoor zij aan die zwaardere eischen wel zouden kunnen voldoen.

B e d r i j f s z a k e n. Het werd betreurd, dat nimmer bedrijfsoverzichten over afgeloopen jaren van den Post-, telegraaf- en telefoondienst zijn verschenen. Men zou gaarne in kennis gesteld worden met de resultaten, welke met de jongste verlaging der posttarieven tot dusverre zijn bereikt.

De raming van de ontvangsten uit den verkoop van postwaarden, welke is verhoogd van f 10 800 000 tot f 11 600 000 (blz. 136), kwam eenigen leden te hoog voor. Zij betwijfelden of in een ongunstigen tijd op een normaal accres mag worden gerekend.

Door eenige leden werd gevraagd onder welk hoofd de ontvangsten uit de pakketpost zijn verantwoord in de vergelijking tusschen de voor 1931 en 1930 geraamde ontvangsten (blz. 136). Het was hun opgevallen, dat in de zevenjarige vergelijkingen, waarin de gezamenlijke ontvangsten uit brieven- en pakketpost worden opgegeven (blz. 73), een andere indeeling is gevolgd dan in genoemde vergelijkende opgaaft.

Wederom werd aangedrongen op verlaging van de tarieven (van post, telegraaf en telefoon). Er werd hierbij gewezen op Britsch-Indië en de Straits, die belangrijk lagere tarieven berekenen. Dat voorts het posttarief Holland—Indië afwijkt van het tarief Indië—Holland werd onlogisch genoemd. Ook verlaging van briefport in het stadsverkeer werd bepleit.

Andere leden gaven in overweging om de wijze van verzending van postwissels naar Nederlandsch voorbeeld te vereenvoudigen.

Gevraagd werd, of het aan een toeval te wijten is, dat aan sommige postkantoren bepaalde postwaarden — bijv. postzegels van 2½ en 7½ cent — niet meer te verkrijgen zijn, dan wel aan intrekking van bedoelde postwaarden zooals op de betrokken postkantoren werd medegedeeld. Zijn bepaalde waarden ingetrokken, zoo ja welke en om welke reden?

Door enkele leden werd aangedrongen op een telefonische verbinding tusschen Bandjermasin en Hoeloe Soengei. Voorts bepleitten zij de oprichting van een hulptelefoonkantoor te Negara en van een hulppostkantoor te Tandjoeng.

Nog steeds komt — aldus enkele leden — het voor dat op eenzelfde plaats sommige diensten (irrigatie en bestuur) over eigen telefoonlijnen beschikken. Het zou naar veler meening tot bezuiniging kunnen leiden indien al deze afzonderlijke lijnen werden gebracht onder den P.T.T.-dienst.

Gepleit werd voor aansluiting der bestuursambtenaren in de Pameoekan en Tjiasemlanden aan het gouvernementstelefoonnet. Telefonische verbinding met bedoelde ambtenaren is thans slechts mogelijk door gebruik te maken van de lijnen der onderneming, hetgeen de geheimhouding van ambtelijke mededeelingen onvoldoende waarborgt en ook in ander opzicht moeilijkheden veroorzaakt. Bij rechtstreeksche aansluiting aan het gouvernementstelefoonnet zou bovendien de aan de P. en T. landen te betalen vergoeding worden uitgespaard.

Gevraagd werd of de onderhandelingen omtrent een eventuele overname van het telefoonnet der Deli Spoorweg Maatschappij reeds tot eenig resultaat hebben geleid (zitt. 1992—1930, Ond. I — Afd. VIII: st. 20, blz. 3).

R a d i o d i e n s t. Verschillende leden hadden met leedwezen geconstateerd, dat de gang van zaken in Holland ertoe geleid heeft dat de Phohi hare uitzendingen moest staken. Andere leden waren van oordeel, dat de Volksraad zich met deze aangelegenheid van moederlandsche politiek niet

moet inlaten. Sommige leden spraken hun teleurstelling erover uit dat voor aanleg, uitbreiding en verbetering van de inrichtingen der stations voor draadlooze telegrafie en telefonie voor 1931 in totaal ruim f 1 300 000 minder is geraamd dan voor 1930. Waaraan valt deze aanzienlijke vermindering toe te schrijven? (Raming der kapitaalsuitgaven, st. 16, blz. 137). Opgemerkt werd dat de radiodienst blijkbaar meer aandacht besteedt aan het tot stand brengen van internationale radio-telefoon-verbindingen, dan aan interinsulaire verbindingen. Men wees erop dat nu de internationale verhoudingen met groote Europeesche en Amerikaansche centra tot stand zijn gebracht, de dienst zijn kracht moet gaan zoeken in interinsulaire verbindingen (Batavia — Padang, Batavia — Medan etc.) en niet in verbindingen met landen van ondergeschikte beteekenis voor den Indischen handel.

Naar het oordeel van sommige leden zullen de voorgestelde voorzieningen op het gebied van de radio-telegrafie en -telefonie groote sommen vergen, waartegenover slechts lage ontvangsten zullen komen te staan.

Door enkele leden werd gepleit voor het meer bekend maken onder de Inh. bevolking van de mogelijkheden welke het radio-grafisch en radio-telefonisch verkeer opent.

Naar een der leden meende te weten, worden de persberichten door het radiostation te Malabar eerst in een langzaam tempo — zulks ten behoeve van minder geroutineerde radiotelegrafisten — en vervolgens in een snel tempo uitgezonden. Het zou op prijs worden gesteld, indien eerstbedoelde uitzending in regelmatiger tempo geschiedde, teneinde ook aan amateurs een duidelijker overbrenging der berichten te verzekeren.

Post 813. Dienst der S.S. Personeelsaangelegenheden. Het hoofdbureau der S.S. heeft — naar het inzicht van verschillende leden — een teveel aan hooger personeel en is daardoor een te kostbare organisatie. Verder werd gevraagd, of het juist is, dat op het hoofdbureau der S.S. gemiddeld op elke zes of zeven ambtenaren een kantoorhoofd zich bevindt.

Voorts spraken enkele leden twijfel erover uit, of de personeelsuitbreiding bij de afdeeling contrôle wel tot de verbetering van de contrôle heeft geleid welke men zich ervan voorstelde. O.m. wees men er op, dat tegenwoordig fraudes belangrijk later worden ontdekt, dan vòòr de uitbreiding der afdeeling het geval was.

Deze leden stelden de vraag, of handhaving van de betrekking van kantoorhoofd ter contrôle wel noodzakelijk moet worden geacht; immers de werkzaamheden aan die betrekking verbonden zijn dezelfde als die van hoofdcommies. Het bestaan van een dergelijke betrekking, die uitsluitend in het leven geroepen is ter wille van den promotiegang, levert bovendien het gevaar op voor protectie van bepaalde personen. Naar van deze zijde vervolgens werd opgemerkt, zou het in het voornemen liggen, wederom een nieuwe betrekking bij de afdeeling contrôle te creëren, en wel den rang van ongegradueerd referendaris op een bezoldiging van f 800 per maand. Tegen dit voornemen — mocht het inderdaad bestaan — werd bij voorbaat verzet aangeteekend.

Van andere zijde werd betoogd, dat bij de afdeeling contrôle der S.S. evenals bij de andere S.S.-afdeelingen en alle overige Landsdiensten voor de besten onder het middelbaar personeel topbetrekkingen noodig zijn ter verzekering van alleszins redelijke promotiekansen; dergelijke betrekkingen — zooals die van kantoorhoofd ter contrôle en van ongegradueerd referendaris — passen volkomen in het systeem der B. B. L.

Zal de overbrenging van de verificatie-bureaux waarvan sprake is in noot 1 op blz. 148 (Ond. I — Afd. VIII: st. 17) tengevolge hebben een personeelsinkrimping op de andere bureaux, die overeenkomt met de versterking van het centraal kantoor?

Zal door de bezuiniging op de personeelsuitgaven in verband met de lagere ramingen van onderdeelen a 1 en b 1 ook het lager personeel langs de lijnen worden getroffen?

Gevraagd werd aan welke categorieën van het S.S.-personeel bijzondere belooningen (premies, toelagen enz.) worden verleend, welke voorwaarden

aan de toekenning hiervan zijn verbonden en hoeveel personen hiervoor in 1929 in aanmerking zijn gebracht.

Met instemming hadden eenige leden uit de toelichting op den personeelsstaat van het bedrijf vernomen, dat bij den dienst der S.S. zal worden overgegaan tot instelling van de betrekking van middelbaar technisch ambtenaar 1ste klasse, ter vervanging van subalterne ingenieurs (st 17, blz. 156).

De vraag werd gesteld of het juist is, dat in den laatsten tijd tot den commiezen-cursus van de afdeeling contrôle der S.S. geen inheemschen meer worden toegelaten. Dit zou door eenige leden worden betreurd, aangezien naar zij meenden te weten de opleiding ook wat het Inlandsch personeel betreft gunstige resultaten heeft opgeleverd. In dit verband werd een opgave verzocht van het aantal sedert 1927 tot den cursus toegelaten en afgeleverde personen, gesplitst naar den landaard.

Het had de aandacht getrokken, dat tot dusver in de betrekking van adjunct-kascontroleurs slechts Europeanen werden benoemd. Bestaan er bezwaren tegen benoeming van Inlandsch personeel tot deze functie?

B e d r i j f s z a k e n. Verwondering werd uitgesproken over de verklaring in het algemeen overzicht van de te verwachten bedrijfsuitkomsten (st. 17, blz. 142) dat het resultaat van de verlagingen der reizigerstarieven en van andere maatregelen de verwachting wettigt, dat spoedig de beoogde evenwichtstoestand in de verdeling van het reizigerstransport tusschen trein en auto, althans voor de laagste vervoersklasse, zal zijn bereikt. Een dergelijke optimistisch standpunt wordt door de particuliere spoor- en tramweg maatschappijen, wier ervaring over het laatste jaar minder gunstig is, niet gehuldigd.

Ook werd gemeend, dat de Regeering omtrent het goederenvervoer per spoor zich een nog te gunstig beeld voor oogen stelt, hetgeen blijkt uit de woorden: „Aangenomen wordt dat evengenoemde depressie” — (waardoor het goederenvervoer in de laatste maanden van 1929 is teruggelopen) — „niet voor geruimen tijd de economische ontwikkeling van „Ned.-Indië zal onderbreken. Wel moet voorzichtigheidshalve op een veel „geringere toename van het vervoer gerekend worden dan in de vorige „jaren”. Is de Regeering, gezien de bedrijfsoverschotten over 1928 en in aanmerking genomen voorts dat het goederenvervoer door middel van vrachtautomobielen steeds toeneemt, niet voor concurrentie beducht?

In verband met het voorafgaande werd het dan ook bedenkelijk geacht, dat voor 1931 wederom een bedrag van f 3 475 000 voor uitbreiding der Z.S.S.-lijnen is uitgetrokken (zie st. 17, blz. 165). Is of wordt bij deze uitbreiding wel voldoende rekening gehouden met het bestaande wegennet in Zuid-Sumatra en is of wordt omgekeerd bij den aanleg en verbetering van wegen in dat gebied voldoende gedacht aan eventueele concurrentie van particuliere auto-diensten met de Z.S.S.? Is ook op dit punt overleg gepleegd tusschen de B.O.W. en de Staatsspoor, overeenkomstig de verzekering, in de Memorie van Antwoord betreffende Afd. VII der aanhangige begrooting gegeven, dat: „aan dit overleg in alle gevallen, waarin beide soorten van verkeerswegen samenhangen of elkaar, zij het ook ten deele, zouden kunnen „vervangen, alle aandacht wordt besteed” (zitt. 1930—1931, Ond. I — Afd. VII: st. 11, blz. 1).

Andere leden achtten de uitbreiding der Z.S.S.-lijn urgent met het oog op de uitgestrektheid van het land en het h.i. bestaand gebrek aan verkeerswegen.

De vraag werd gesteld, of reeds een onderzoek is ingesteld — en zoo ja met welk resultaat — nopens de kwestie van de grondverkrijging door den Z.S.S. bij den aanleg der lijn Lahat — Loeboelnggan (zitt. 1929—1930, H 2252).

Betwijfeld werd of bij den aanleg van nieuwe spoorwegen wel altijd rekening gehouden wordt met de veranderingen, welke de tractie in de laatste jaren heeft ondergaan. Zoo meende men te weten, dat bij den aanleg der lijn Garoet-Tjikadjang nog dezelfde hellingen zijn toegepast, welke men vroeger aannam, niettegenstaande toch thans over veel krachtiger locomotieven wordt beschikt. Sterkere hellingen zouden den weg hebben verkort.

Bij den bouw der rijtuigen der S.S. wordt — naar enkele leden meende — het doodgewicht onnoodig tot \pm 23 ton opgevoerd. De verhouding van 23 ton doodgewicht tot 3 ton levend gewicht is veel te hoog.

Gepleit werd voor verbetering van de inrichting der eerste klasse afdeelingen in wagens met electriche tractie, welke worden gebezigd op het traject Batavia-Buitenzorg. Inzonderheid werd het wenschelijk geacht het aantal zitplaatsen in bedoelde afdeelingen te verminderen en de breedte van ieder plaats te vergrooten.

Gevraagd werd in welk stadium het overleg met de stadsgemeente Batavia inzake het overwegenvraagstuk verkeert (zitt. 1929—'30, Ond. 95 — Afd. VII st. 4, blz. 1). Sommige leden zouden gaarne zien, dat tegenover de gemeente een meer tegemoetkomende houding werd aangenomen met betrekking tot de kostenverdeeling. Naar hunne meening mag niet uit het oog worden verloren dat óók — en zeker niet in de laatste plaats — de dienst der Staatsspoor- en tramwegen belang heeft bij een spoedige oplossing.

Het had de aandacht getrokken, dat zich — volgens bericht in de dagbladen — te Weltevreden eenige gevallen van niet-tijdige sluiting van overwegen hebben voorgedaan. In geval een en ander was te wijten aan plichtsverzuim van het bedienendpersoneel, zou gaarne worden vernomen op welke wijze de nalatige overwegwachters zijn gestraft. Mochten andere oorzaken b.v. het slecht functioneeren van signaalinrichtingen in het spel zijn geweest dan zou men het op prijs stellen te worden ingelicht welke maatregelen zijn getroffen om herhaling te voorkomen.

De vraag werd gesteld of de Regeering bereid is zooveel mogelijk te bevorderen, dat de Staats- en particuliere spoor- en tramwegen een aanmerkelijk verlaagd tarief (slechts een weinig hooger dan de zelfkosten) vaststellen voor het vervoer van emigranten en kolonisten naar hunne bestemming.

Enkele leden zouden gaarne zien, dat aan scholieren, ook in vacanties en op vrije dagen, vervoer op de Staatsspoor- en tramwegen tegen den halven prijs werd toegestaan. Voorts bepleitten zij verhooging van den leeftijds-grens, vastgesteld voor gratis-vervoer, tot 3 jaar.

Waar het ondenkbaar is, dat de gelegenheid om voor de verschillende spoorwegtrajecten in hotels kaartjes te verkrijgen, de animo om met de S. S. te reizen zal doen toenemen en die verkoop bovendien nut tot bezuiniging op de uitgaven voor de stationsdienst en van de contrôle leidt, had het bevreemd, dat aan de hoteldirecties een bepaald percentage van de opbrengst van den verkoop wordt afgestaan. Men zou daaruit mogen afleiden dat de personen-tarieven voor verlaging tot het vooroorlogspeil in aanmerking komen.

Klachten werden geuit over tekort aan plaatsruimte in de S.S.-sneltreinen en onvoldoende aandacht van de zijde der dienstleiding voor het comfort der passagiers. Zoo werd onlangs in den sneltrein Pekalongan—Weltevreden een krankzinnige Chinees, reizende op een 2de kl. plaatskaart in de 1e klasse toegelaten, die — ondanks het feit, dat een geleider hem vergezelde — den overigen passagiers o.a. door spuwen en beledigingen, veel overlast aandeed, zonder dat dit den hoofdconducteur aanleiding gaf hem uit den trein te verwijderen.

Verder kwam het voor dat reizigers die gebruik maakten van de ééndaggsche verbinding zich een andere plaats zagen toegewezen dan door hen was besproken.

Aangedrongen werd op de openbare verpachting van de buffetten der verschillende stations.

Autobusdiensten. De contrôle in de autobusdiensten der S. S. o.a. op de lijn Bandoeng—Lembang werd onvoldoende geacht.

Enkele leden vroegen zich af of op de personeelsuitgaven bij de automobiendiensten niet zou kunnen worden bezuinigd. Zij hadden vernomen, dat een deel van het ongediplomeerd technisch personeel bij deze diensten zeer hoog wordt bezoldigd, hoewel het niet moeilijk zou vallen de hand te leggen op goedkoopere werkkrachten.

Gevraagd werd, of inzake het beheer en de bedrijfsresultaten van 's Lands automobiendiensten officieele publicaties bestaan. Zoo neen, dan zou men gaarne een overzicht betreffende genoemde diensten over de laatste jaren overgelegd zien.

Post 815. Deelneming te stichten nieuwe verkeersonderneming te Batavia. Men stelde de vraag of de Regeering bekend is in welk stadium de oprichting van de nieuwe verkeersonderneming verkeert.

Enkele leden merkten hierbij op, dat zij, in stede van een uitbreiding van het electrisch net, de voorkeur zouden geven aan vergrooting van het aantal autobuslijnen en verhooging van de frequentie bij die vervoersmiddelen.

Post 816. Luchtlijnen. Met betrekking tot de hooge raming van f 20 000 voor „verdere gewone uitgaven” zag men gaarne meerdere gegevens verstrekt.

Het zou op prijs gesteld worden indien een jaarverslag der K. N. I. L. M. aan den Volksraad werd overgelegd.

Meerdere leden spraken een woord van hulde voor de verrichtingen der K. N. I. L. M.

HOOFDSTUK III.

Middelen in Indië.

Post 801. Aandeel winst Billiton-maatschappij. De aandacht werd erop gevestigd, dat de Regeering dit aandeel f 1.5 miljoen lager raamt dan het vorig jaar. Is Haar inzicht omtrent den tinprijs in 1931, dien Zij meent te mogen stellen op f 200 per quintaal, hiermede wel in overeenstemming?

Post 802. Aandeel in de winst van de N.I.A.M. Men zou gaarne vernemen op welken grond de Minister van Koloniën het noodig heeft geoordeeld om de raming, welke de laatste jaren zonder bezwaar op f 300 000 kon worden gesteld, te verminderen tot pro memorie.

Post 805. Cijns enz. De mededeeling (noot 6), dat de raming met f 1 577 000 is verhoogd o.m. tengevolge van verwachte hogere cijnsopbrengst door hogere olieproductie, gaf aanleiding tot de opmerking, dat — naar men meende te weten — de olieproductie is ingeperkt. Met het oog hierop werd verzoekt om mededeeling van de uitkomsten over de eerste vijf of zes maanden van dit jaar, vergeleken met die over het overeenkomstige tijdvak in 1929.

Post 808. Steenkolen. Het was verscheidenden leden opgevallen, dat bij alle drie steenkolenontginningen een verhooging van de geraamde opbrengst van afgeleverde kolen heeft plaats gehad. Zij vreesden, dat deze verwachting te optimistisch zal blijken en verzoekten, ter verkrijging van een beter inzicht, om een vergelijkende opgaaf van de uitkomsten gedurende de eerste vier of vijf maanden van dit jaar en van 1929.

Aldus vastgesteld door de Commissie van rapporteurs, den 5den Juli 1930.

VAN AALDEREN.
LAOH.
MOCHTAR.
ZEYDEL.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text in the middle of the page.

Third block of faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Final block of faint, illegible text at the bottom of the page.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. VIII — STUK 20.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

MEMORIE VAN ANTWOORD
(ontvangen 18 Juli 1930).

AFDEELING VIII.

Departement van Gouvernementsbedrijven.

§ 1. Bezuiniging en zelfstandigmaking der bedrijven.

Ter geruststelling van de leden, die waarschuwden tegen bezuinigingsmaatregelen bij de bedrijven, welke tot ongewenschte gevolgen zouden kunnen leiden, kan de Regeering mededeelen, dat slechts die maatregelen worden getroffen, welke aan de opgedragen taak en de efficiëncy der bedrijven geen schade doen. Het ligt niet in de bedoeling, dat eventueel zich voordoende nieuwe objecten niet onderzocht en, indien rendabel, niet aangevat zouden worden. Versobering van het onderhoud geschiedt alleen voor zoover dit met een rationeel en efficiënt bedrijfsbeheer in overeenstemming is.

Ten aanzien van het denkbeeld om verbetering van de uitkomsten te verkrijgen door aan de bedrijven een grootere organieke zelfstandigheid te schenken zij medegedeeld, dat deze aangelegenheid reeds een onderwerp van overweging en studie bij de Regeering uitgemaakt. Zij heeft zich daaromtrent echter nog geen definitief oordeel gevormd.

Met de leden, die tegen een grootere autonomie der bedrijven eenige bedenkingen opperden, is de Regeering van meening, dat van een commissoriaal onderzoek omtrent deze materie, zooals door de voorstanders werd verlangd, niet veel te verwachten, is, althans niet in het huidig stadium van overweging.

Voor de vrees van deze leden, dat een andere wijze van bezoldiging bij de zelfstandige bedrijven zou leiden tot een verlies van de beste krachten bij de overige takken van 's Lands dienst, bestaat naar Haar inzicht intusschen geen aanleiding.

Voordeelige voorwaarden worden ook in het particulier bedrijf wel geboden, en toch blijven vele uitstekende krachten in dienst van het Land. Na de oprichting van de „Deutsche Reichsbahngesellschaft”, het belangrijkste voorbeeld van een zelfstandig staatsbedrijf, heeft zich, voor zoover bekend, dit bezwaar dan ook niet doen gevoelen.

De vraag, op welke wijze het personeelsvraagstuk en de daarmee samenhangende bevoegdheidsregeling van de leiders bij een zelfstandig bedrijf kan worden opgelost, is overigens een der voornaamste punten bij de bestudeering van dit onderwerp welke studie, zooals gezegd, nog niet is beëindigd.

Daar er een nauw verband bestaat tusschen de denkbeelden, ontwikkeld in de brochure van den heer Staargaard over een zelfstandig Staatsspoorbedrijf en het hierboven aangeroerde vraagstuk van meerdere autonomie voor de Landsbedrijven in het algemeen, zal het duidelijk zijn, dat de Regeering zich ook omtrent het plan-Staargaard nog niet kan uitspreken.

§ 2. Wijziging Mijnewet.

Eene herziening van artikel 35 e.v. der Indische Mijnewet in den zin als door eenige leden aanbevolen, dat n.l. wat aardolieproducten betreft,

het stelsel van een eijnsheffing van 4% der bruto-opbrengst worde verlaten en teruggekeerd tot het oude systeem van heffing van 10% der netto-opbrengst, zou voor nieuwe objecten geen effect sorteeren, aangezien de aardoliewinning sedert de mijnwetswijziging in 1919 niet meer in den vorm van concessie wordt uitgegeven. Voor bestaande concessies zou zulks alleen invloed kunnen hebben, indien ook het beginsel neergelegd in artikel 45 dier wet, hetwelk de regeling van den eijns voor den duur der concessie onaangetast laat, werd prijs gegeven.

Bovendien zoude een dergelijke wetswijziging nog geen invloed kunnen uitoefenen op de sedert gesloten 5a overeenkomsten op grond van de beginselen van het overeenkomstenrecht.

Het inzicht van de leden, dat uit het verloop van den benzinstrijd zoude zijn gebleken, dat de groote petroleum-maatschappijen het zich konden veroorloven de benzine een tijd lang tot zelfs beneden den kostprijs te verkoopen en dat zulks zou wijzen op groote winsten die tevoren werden en thans weder worden gemaakt, kan de Regeering niet deelen. Uit den korten duur van dien strijd zou met evenveel grond het tegendeel kunnen worden opgemaakt. Omtrent het al of niet maken van groote winsten kan uit dezen strijd geen bewijs geput worden.

Naar aanleiding van de vraag, in welk stadium de studie der reeds in 1927 aangekondigde herziening van de Mijnwet op het punt der z.g. 5a-contracten verkeert (zitting 1927/1928, H. 1290), wordt medegedeeld, dat deze in verband met andere urgente aangelegenheden is moeten blijven rusten en dientengevolge voorstellen ter zake der Regeering nog niet hebben bereikt.

§ 3. Verschillende opmerkingen.

Ten aanzien van de opmerking, dat het de aandacht had getrokken, dat de ontvangsten van verschillende bedrijven o. m. de Landsdrukkerij, de Bangkatinwinning, de Oembilinmijnen (wegens stroomlevering) en de Boekit-Asammijnen, voor 1931 hooger zijn geraamd dan op grond van de uitkomsten volgens de „Voorloopige bedrijfscijfers over 1929” mag worden verwacht, kan het volgende worden medegedeeld.

De hoogere raming voor de Landsdrukkerij is, zooals op blz. 86 van de ontwerp-begroting 1931, Afd. VIII, stuk 9, in noot 1 ad de ontvangsten is medegedeeld, gebaseerd op de verwachting, dat aan een toenemend aantal bestellingen zal moeten worden voldaan. Daarop is ook de capaciteit van het bedrijf door de indienststelling van nieuwe machines (snelpersen in 1929 en zetmachines in 1931) berekend.

De ontvangsten voortspuitende uit de uitgifte van de „Javasehe Courant en andere periodieken”, alsmede de „Andere ontvangsten” der Landsdrukkerij voor 1931 zijn daarentegen op grond van de verwachtingen — lager geraamd dan de uitkomsten over 1929 opgenomen als „Voorloopige bedrijfscijfers”.

Voor Bangkatin is de hoogere raming der ontvangsten voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de omstandigheid, dat de begrotingcijfers voor 1931 over een vol jaar (het kalenderjaar) loopen en die van de „Voorloopige bedrijfscijfers over 1929” slechts over 10 maanden, aangezien het exploitatiejaar 1929/30 liep van 1 Maart 1929 tot ultimo van dat jaar. De in 1931 te verkoopen hoeveelheid tin is geraamd op 215 000 quintalen, terwijl volgens bedoelde bedrijfsuitkomsten in 1929 slechts 156 660 quintalen zijn verkocht. De raming van 215 000 quintalen voor 1931 is gebaseerd op een nauwkeurige schatting van de productie, op welke volgens de bestaande en de voor 1931 te verwachten uitrusting van het bedrijf mag worden gerekend.

Ook voor de Oembilin- en de Boekit Asammijnen konden op grond van de verwachting hoogere producties worden geraamd dan in 1929 zijn verkregen.

Overigens moet bij de vergelijking van de „Voorloopige bedrijfscijfers” met de begrotingcijfers niet uit het oog worden verloren, dat eerstbedoelde cijfers gegevens van de commerciële boekhouding zijn, waarbij sommige ontvangsten b.v. die wegens „stroomlevering” en die, welke in de begroting onder den post „Andere ontvangsten” worden gebracht, rechtstreeks in mindering worden niet afzonderlijk tot uitdrukking komen.

Hoewel kan worden toegegeven, dat er meer overeenstemming tusschen de beide opgaven met betrekking tot de omschrijving der verschillende posten en de combinatie of splitsing daarvan mogelijk is, zal zulks, zonder foreceering

van de commercieële boekhouding, toch niet in alle opzichten bereikbaar zijn. Eerst de toepassing van de Bedrijvenwet, waarbij de bedrijfsboekhouding tevens de begrootingsboekhouding is, zal daarin een afdoende oplossing brengen.

Naar aanleiding van het verzoek om de bedrijfsuitgaven op Hoofdstuk I van den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst en der Staatsspoor- en Tramwegen in de onderdeelen a en b te splitsen en een specificatie te geven van de onder onderdeel a voor 1931 geraamde bedragen, moge worden verwezen naar ondervolgend overzicht waarin volledigheidshalve voor wat betreft de S. S. ook voor de kapitaalsuitgaven (onderdeelen c en d) eenzelfde splitsing is opgenomen. Voor de volgende jaren zal met den uitgesproken wensch van gesplitste opgave gaarne rekening worden gehouden.

Nummer der posten.	Onderdeelen.	Omschrijving.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929 (voorloopige opgave).	1930 (raming).	1931 (raming).
		AFFDEELING VIII.							
		Departement van Gouvernementsbedrijven.							
		HOOFDSTUK I.							
		Uitgaven in Nederland.							
		Post-, telegraaf- en telefoondienst.							
		Bedrijfsuitgaven:							
808	a.	Personeele uitgaven en uitgaven van algemeen aard ...	739 808	436 339	484 098	634 996	500 400	807 000	571 000 ¹⁾
	b.	Materieele uitgaven	267 605	295 609	312 568	373 614	475 600	682 000	735 500
	c.	Kapitaalsuitgaven	528 066	991 008	1 512 735	1 772 219	3 158 200	3 276 000	3 303 500
		Staatsspoor- en tramwegen.							
		Bedrijfsuitgaven:							
	a.	Algemeene personeele uitgaven.	376 651	491 758	885 860	1 008 220	920 900	900 000 ²⁾	900 000
	b.	Materieele uitgaven	2 167 259	1 526 791	1 599 353	1 399 867	1 287 400	1 800 000	1 600 000
		Kapitaalsuitgaven:							
	c.	Algemeene personeele uitgaven.	24 027	1 120	—	—	—	Memorie	Memorie
	d.	Materieele uitgaven	3 458 108	3 880 919	6 082 770	4 195 636	3 432 500	3 690 000	3 000 000

¹⁾ Specificatie:

Uitkeeringen terzake van het vervoer van brievenmalen en postpakketten	307 000
Kosten Internationaal Bureau te Bern	10 000
Controle aanmaak postwaarden	4 000
Uit- en terugzending van het personeel van den dienst in Indië (Personeele uitgaven)	250 000

571 000

²⁾ Kosten van uit- en terugzending van personeel en van buitenlandsche verloven (vgl. noot (4) op pag. 147 van de S. S. begrooting).

Het advies van den Raad van Departementshoofden inzake de door de Commissie voor Motor-verkeer aanbevolen maatregelen heeft der Regeering nog niet bereikt doch kan binnen niet te langen tijd worden tegemoet gezien. Zoowel door de Regeering als door Haar adviseurs wordt de urgentie van de totstandkoming van wettelijke regelingen ten aanzien van deze materie ten volle onderkend, doch de omvangrijkheid van de stof maakt snelle behandeling zeer bezwaarlijk.

Ook de Regeering betreurt het, dat ondanks de genomen maatregelen ter bevordering van een spoedige publicatie, het niet mogelijk is gebleken de jaarverslagen over 1929 tijdiger te doen verschijnen. Zooals in de Memorie van Antwoord op het Afdelingsverslag betreffende de VIIIe Afdeling der hoofdbegrooting voor 1927 (1e gew. zitting 1926, Afd. VIII, Onderwerp, stuk 18, pag. 2) werd uiteengezet, valt de arbeid verbonden aan de samenstelling en beoordeeling dezer verslagen steeds samen met omvangrijke begrootingswerkzaamheden. Is het daardoor reeds in normale omstandigheden niet gemakkelijk om aan den wensch van den Volksraad naar tijdige publicatie te voldoen, in dit jaar heeft het samenvallen van bedoelde werkzaamheden bijzondere moeilijkheden opgeleverd. Voornamelijk is dan ook de bedoelde vertraging te wijten aan de omstandigheid, dat de voorbereiding van de bijdragen tot de ontwerp-begrooting dit jaar tengevolge van de ingrijpende wijzigingen, welke in den aanvankelijken opzet moesten worden aangebracht bij de betrokken afdeling van het Departement, op allen beschikbaren tijd beslag legde en de behandeling van andere dan begrootingszaken daardoor op den achtergrond geraakte.

Voor een deel moet het nog niet verschenen zijn van eenige der hier bedoelde jaarverslagen worden toegeschreven aan nadere gedachtenwisseling over daarin opgenomen cijfergegevens met de betrokken bedrijfsleiders of diens hoofden.

Ten slotte heeft het drukken der ontwerp-begrotingen ter Landsdrukken ten gevolge van bovenbedoelde vele wijzigingen, welke zich uiteraard niet alleen t.o.v. de VIIIe Afdeeling hebben voorgedaan en waardoor meer dan eens revisie van drukproeven noodig was meer tijd en arbeid dan in vorige jaren gevorderd, zoodat de daarmee samenvallende arbeid, welke het drukken der jaarverslagen eischte, tot het leedwezen der Regeering in het gedrang geraakt is.

Inmiddels zijn verschillende in het Afdeelingsverslag bedoelde verslagen waaronder dat betreffende den dienst der Staatsspoor- en Tramwegen, verschenen.

Het mogelijke zal worden gedaan om de nog ontbrekende verslagen, met name dat van den Dienst der Zoutregie en die der Mijnbedrijven spoedig te doen volgen.

HOOFDSTUK I.

Uitgaven in Nederland.

Post 805. Dienst van den Mijnbouw. De verhooging met f 27 000 van post 805 onderdeel c „Andere uitgaven van personeelen aard”, welke betreffen de kosten voor uit- en terugzending van personeel en voor buitenlandsche verloven ten opzichte van de raming over 1930, werd zonder toelichting door het Departement van Koloniën geraamd. Dat die raming gebaseerd is op de uitgaven in de laatste jaren, zooals in noot (8) op blz. 6 van de ontwerp-begrooting is medegedeeld, moge blijken uit de stijgende uitgaven voor dezen post vermeld in de zgn. zevenjarige vergelijkingen op blz. 6 van de ontwerp-begrooting.

Het bedrag noodig voor deelname door het Land in het maatschappelijk kapitaal der N. I. A. M. is voor memorie uitgetrokken, omdat met het oog op den tegenwoordigen stand van het bedrijf en de financiën der maatschappij niet op eventuele stortingen op de aandelen van het Land zal behoeve te worden gerekend.

Post 808. P. T. T.-dienst. De lagere raming van post 808, onderdeel a, met f 236 000, vindt toelichting in stuk 16 van de ontwerp-begrooting 1931 — Afd. VIII — blz. 132, noten (5) en (10).

HOOFDSTUK II.

Uitgaven in Indië.

Post 801. Personeel departement. Hoewel het mogelijk wordt geacht thans de werkzaamheden van secretaris en onderdirecteur door één persoon te doen vervullen, bestaat er bezwaar tegen tot het opheffen van de betrekking van onderdirecteur over te gaan, omdat, zooal laatstelijk bij de behandeling van de ontwerp-begrooting voor 1930 werd medegedeeld (zie gedrukt stuk Volksraad, zittingsjaar 1929/1930, Onderwerp I, Afd. VIII, stuk 20, blz. 5), de mogelijkheid dient open te blijven om even als bij andere departementen elk der beide functies weder te vervullen zoodra de noodzakelijkheid zich daartoe voordoet. Het is niet de bedoeling in 1931 daartoe over te gaan, in verband waarmee de daardoor vrijkomende fondsen in den aftrekpost zijn opgenomen. Deze komen dus niet in de geraamde totaal uitgaven voor.

De opmerking, dat enkele bureau's van het departement geleidelijk uitbreiding ondergaan, moet op een vergissing berusten; integendeel wordt de personeelsbezetting waar mogelijk verminderd. De bezetting van het luchtvaartbureau bestaat uit een hoofd en één technische kracht, terwijl het verder benoodigde hulppersoneel wordt gevonden uit het beschikbare departementspersoneel, zoodat daarvoor geen afzonderlijke fondsen zijn uitgetrokken.

Voor 1931 is dus op een formatie gerekend, welke geheel overeenstemt met den opzet bij de oprichting van het bureau in 1927 (vgl. de Memorie van Antwoord op het Afdeelvingsverslag, 2de gewone zitting 1926, Onderw. I, afd. VIII, stuk 6, blz. 1). Beide ambtenaren worden tot dusver betaald uit de sinds 1927 daarvoor beschikbaar gestelde fondsen ad f 20 000. Voor 1931 zal naar raming deswege slechts een bedrag van f 17 880 noodig zijn (vgl. de Memorie van Toelichting op de ontwerp-begrooting 1931, blz. 45). Is bij dit bureau van uitbreiding dus geen sprake, evenmin is dit het geval bij de Centrale Bibliotheek. Het voor deze instelling benodigde bedrag is voor 1931 teruggebracht tot f 29 655. In aanmerking nemende, dat voor de jaren 1928, 1929 en 1930 respectievelijk de bedragen van f 30 800, f 33 125 en f 35.600 werden uitgetrokken, kan dus op een belangrijke versoering worden gewezen. Deze zal kunnen worden verkregen door het onvervuld laten van openkomende plaatsen bij ontslag of verlof van personeel.

Posten 804 en 805. Postspaarbank. Tot het verhoogen der aan de inleggers vergoede rente ad 2,4% 's jaars kan, gelet op den aard en de bedrijfspolitiek der Postspaarbank, in verband met de voortgezette decentralisatie der instelling, vooralsnog niet worden overgegaan.

Door de belangrijke vermeerdering van het aantal inlagen en terugbetalingen (in de jaren 1927 t/m 1929 bedragende resp. 10, en 11%) nemen uiteraard ook de bedrijfskosten toe; de raming is zoo laag mogelijk gehouden en gedooft dan ook geen vermindering.

Aangezien de kosten der decentralisatie geheel door de Postspaarbank zelve kunnen worden gedragen heeft het geen zin om de oprichting van een nieuw Agentschap te Soerabaja, waardoor de instelling in staat zal zijn de inleggers vlugger en beter te bedienen en doeltreffender propaganda te maken voor het sparen, uit te stellen, zooals door sommige leden werd geopperd.

Met genoegen vernam de Regeering dat door andere leden daarentegen het voornemen tot krachtige decentralisatie van de Postspaarbank werd gewaardeerd.

Bij de beschouwing van het aan het Agentschap Soerabaja toegedacht ressort moet worden bedacht dat het aantal postkantoren en daaronder ressorteerende, voor den dienst der Postspaarbank opengestelde hulppostkantoren, gelegen in de residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, slechts 24 bedraagt en dat op de eilanden, beoosten Java, hetwelk tot evengenoemd ressort behoort, in totaal slechts 10.

Ten einde den geregelden gang van zaken niet in gevaar te brengen, is het niet gewenscht in 1931 meer dan één Agentschap te openen. De aan die opening verbonden werkzaamheden toch zijn veelomvattend, terwijl ook rekening moet worden gehouden met de noodzakelijkheid om de agentschappen met ervaren personeel te bezetten.

De belegging der gelden blijft centraal geregeld.

Post 806. Dienst voor Waterkracht en Electriciteit.

Naar aanleiding van de vraag, of t.a.v. de exploitatie van waterkrachten in de naaste toekomst voorkeur zal worden gegeven aan den gemengden bedrijfsvorm boven staatsexploitatie, kan worden medegedeeld, dat een zoodanige uitgesproken voorkeur niet bestaat. De Regeering stelt zich nog steeds op het standpunt, dat Zij meent zich niet te moeten binden door uiteen te zetten, welke houding Zij principieel inneemt ten opzichte van staatsexploitatie dan wel van den gemengden vorm. Bij elk voorkomend geval meent Zij hare houding op zich zelf te moeten bepalen. Aldus is in West-Java de opwekking van electriciteit door middel van waterkracht in handen van het Land gebleven, terwijl de omstandigheden aanleiding gaven, dat in Oost-Java een gemengd bedrijf daarvoor werd opgericht. In Midden-Java daarentegen is de electriciteitsvoorziening nog volledig in particuliere handen gebleven.

Onder de aandacht van de leden, wien het niet duidelijk is, waarom de post „aandeel beheersuitgaven hoofdbureau" in de raming der bedrijfsuitgaven (blz. 77) is opgenomen, terwijl de beheersuitgaven afzonderlijk in onderdeel a zijn verantwoord, moge worden gebracht, dat onder onderdeel a alleen de beheersuitgaven zijn uitgetrokken, voor zoover zij niet ten laste der bedrijfs- en der kapitaalsuitgaven zijn gebracht; zulks blijkt uit de op blz. 12 en 14

der ontwerp-begrooting tusschen haakjes gestelde becijferingen en den op blz 17 bovenaan in de kolom „Toelichtingen” vermelden aftrek.

De in het Afdeelvingsverslag bedoelde post is te beschouwen als een waardeering voor aan de stroomleveringsbedrijven bewezen diensten door die onderdeelen van het hoofdbureau (o.a. de de hydrotechnische en electrotechnische afdelingen), welker eigenlijke werkzaamheden op ander terrein liggen en die slechts met de bedrijven te maken hebben voor zoover door hen advies wordt gegeven en medewerking wordt verleend (vgl. Hand. Volksraad 16 Gew. Zitting 1929/1930, blz. 1258).

De opmerking, dat aan de stroomleveringbedrijven, integenstelling tot andere bedrijven, geen 6% rente van het door het Land verstrekt kapitaal in rekening is gebracht, moet op een misverstand berusten, hetgeen waarschijnlijk is te wijten aan de o.m. aan den voet van de op blz. 77 der ontwerp-begrooting voorkomende raming der bedrijfsuitgaven en ontvangsten genoemde percentages van 7 1/4, 5 en 7. Hiermede wordt echter alleen aangegeven hetgeen van het bedrijfsoverschot (gewone ontvangsten min de gewone uitgaven) overblijft, nadat daarvan in aftrek zijn gebracht de volgens het annuïteitenstelsel berekende afschrijvingen. Bedraagt dit restant minder dan 6% van het kapitaal, zooals voor het stroomleveringsbedrijf Giringan is geraamd, dan beteekent het dus, dat de rentabiliteit nog niet zoo hoog is, dat de vereischte rente van 6% kan worden opgebracht, terwijl, indien bedoeld verschil boven de 6% uitgaat, wat volgens de raming voor de beide bedrijven West-Java en Giringan tezamen het geval zijn, er sprake is van een overwinst, i.e. van 1% van het totale kapitaal, welke dan zou kunnen worden gebruikt voor extra-afschrijvingen, d.z. dezulke, welke worden toegepast boven en behalve de afschrijvingen als hiervoor bedoeld.

Met het bovenstaande is tevens de vraag beantwoord, wat moet worden verstaan onder de extra-afschrijving, waarvan de toelichting betreffende het stroomleveringsbedrijf in Madioen, blz. 76, laatste alinea, melding maakt. Uit de gegeven uiteenzetting volgt, dat alleen van extra-afschrijving sprake kan zijn voor het geval het voordelig verschil tusschen bedrijfsoverschot en gewone afschrijvingen meer bedraagt dan 6% van het bedrijfskapitaal. De mededeeling in de laatste alinea van blz. 76, dat een bedrag beschikbaar is van f 47 100 voor rente-uitkeering en extra-afschrijving uitmakende ruim 5% van het kapitaal, is dan ook een vergissing. De woorden „en extra-afschrijving” behooren niet daar, doch in de laatste alinea van het algemeen overzicht der uitkomsten van het bedrijf in West-Java op dezelfde bladzijde. Daar is n.l. na aftrek van de afschrijving, 7 1/4% beschikbaar, en zal dus voor extra-afschrijving 1 1/4% aangewend kunnen worden.

Ten aanzien van het stroomleveringscontract tusschen de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij en het landsbedrijf kan het volgende worden medegedeeld.

Terwijl volgens de bestaande regeling genoemde maatschappij waterkrachtenergie betreft uit de Gouvernementeentrales en tevens haar stoomcentrale te Weltevreden als reserve- en supletiecentrale in stand houdt om bij eventuele ernstige storingen in het waterkrachtstelsel of bij watergebrek te kunnen invallen, is de voornaamste wijziging in de in overweging zijnde nieuwe overeenkomst, dat de verdere exploitatie van genoemde calorische centrale door het landsbedrijf zal geschieden en dus het geheele opweksysteem voor de onderwerpelijke stroomvoorziening in één hand zal worden gelegd.

Daartoe zal de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij haar stoomcentrale en alle daarbij behoorende inrichtingen en machinistenwoningen, met uitzondering van de terreinen, waarop zij staan, aan het Gouvernement in eigendom afstaan, terwijl bedoelde terreinen voor den contractduur, aan het landsbedrijf in recht van opstal zullen worden gegeven.

Een tweede belangrijke wijziging t. o. v. den ouden toestand is hierin gelegen, dat het tarief, hetwelk tot dusver in hoofdzaak alleen bestaat uit een onafhankelijk van de hoeveelheid afgenomen elektrische energie constant blijvenden kilowattuurprijs, voortaan in twee deelen zal worden gesplitst, het z. g. belastingrecht en het verbruiksrecht. Deze tariefvorm werkt stimulerend op het electriciteitsverbruik, doordat de gemiddelde eenheidsprijs daalt naarmate meer kilowatturen worden afgenomen en is voorts vooral voor een waterkrachtbedrijf geëigend, wijl men hierbij in hoofdzaak met vaste exploi-

tatiekosten te doen heeft en de totale bedrijfsuitgaven dus bijna niet worden beïnvloed door den gebruiksduur van het beschikbaar gesteld vermogen, respectievelijk het aantal opgewekte kilowatturen.

De vraag of ten gevolge van het nieuwe contract met de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij meer personeel noodig zal zijn, moet bevestigend worden beantwoord. Zooals blijkt uit noot (1) aan den voet van blz. 77 van de ontwerp-begrooting bij de specificatie der bedrijfsuitgaven is daarop in den post „Bediening” gerekend. Evenals de andere hoogere uitgaven wegens brandstoffen, enz. komen zij ten laste van den post 806 b. 4 van Hoofdstuk II (verdere bedrijfsuitgaven) en voor een klein bedrag (f 5 000) ten laste van den post 802 c. van Hoofdstuk I (Materiele bedrijfsuitgaven) zie onder noot 3 op blz. 3 der ontwerp-begrooting. Voorloopig is echter aan de betreffende personeelsformatie geen uitbreiding gegeven.

Zooals op blz. 76 2e zinsnede der ontwerp-begrooting is vermeld staat tegenover deze hoogere uitgaven van naar schatting f 70 000, rechtstreeks een hoogere ontvangst van naar raming f 180 000 zijnde het bedrag, waarmee tengevolge van het nieuwe contract de inkomsten wegens stroomlevering zullen toenemen.

Uit het feit, dat in het overzicht betreffende het stroomleveringsbedrijf in West-Java (stuk 8) de hoogspanningslijn tusschen het waterkrachtbedrijf West-Priangan—Batavia en dat der Bandoengsche Hoogvlakte niet is vermeld en de kapitaalsuitgaven voor deze bedrijven zijn verminderd, mag niet worden afgeleid, dat genoemde overbrengingslijn is voltooid.

Het ligt in de bedoeling om van deze koppellijn, die eerst na verloop van eenige jaren zal moeten zijn voltooid, telkenjare een gedeelte te bouwen, opdat daarin niet ineens een zeer belangrijk kapitaal behoeft te worden gestoken en de gaandeweg gereed komende secties, zooals zulks met de stukken Lamadjan—Padalarang en Poerwakarta—Kosambi het geval is geweest, al dadelijk dienstbaar kunnen worden gemaakt aan de stroomvoorziening der doorkruiste gebieden. In verband met de tijdsomstandigheden is er althans voor 1931 afgezien om voor genoemd doel gelden uit te trekken.

In aansluiting hierop kan worden medegedeeld, dat de Regeering om dezelfde reden heeft besloten de overbrengingsleiding Lahat—Pagaralam voorloopig niet aan te leggen, in verband waarmee ook de op de begrooting 1930 hiervoor reeds toegestane credieten van totaal f 425 000 niet zullen worden verwerkt.

Het plan tot aanleg van de hoogspanningslijn Tes—Tjoeroep—Kepahiang—Benkoelen waarop voor 1930 is gerekend, zal worden uitgevoerd.

Post 807. Dienst van het Toezicht. De promotiegang bij den dienst van het toezicht is tot dusver niet abnormaal geweest. De in het Afdelingsverslag besproken zinsnede op blz. 19 van den toelichtenden staat houdende de mededeeling dat „een normale promotiegang wordt verkregen” had dan ook beter kunnen luiden: „een normale promotie wordt behouden”.

Post 808. Landsdrukkerij. Voor de toelichting van de raming der ontvangsten wegens „afgeleverd druk- en bindwerk” tot een bedrag van f 1 800 000 moge worden verwezen naar de beantwoording van de eerste vraag onder § 3 „Verschillende opmerkingen” van het Afdelingsverslag.

Met de uitdrukking „aflevering tegen zelfkosten”, voorkomende in de voorloopige bedrijfscijfers over 1929 (en ook over vorige jaren) wordt bedoeld: aflevering tegen kostprijs, zoodat dus slechts de exploitatiekosten inclusief rente en afschrijving worden goedge maakt en geen overschot op de exploitatie van het bedrijf wordt verkregen, doch evenmin verlies wordt geleden.

De vraag of de berekende prijzen in overeenstemming zijn met die, welke particulieren in rekening brengen, wordt bevestigend beantwoord.

Zooals op blz. 10 van het jaarverslag over 1928 der Landsdrukkerij is medegedeeld, wordt het afgeleverde drukwerk in de laatste jaren berekend naar prijzen gebaseerd op het door de Federatie van Drukkerspatroons te Batavia samengesteld standaardtarief, in verband waarmee artikel 3 van de „Regeling van het bedrijf der Landsdrukkerij” (Staatsblad 1919 No. 783), bepallende, dat voor alle door de Landsdrukkerij afgeleverde drukwerken

of bewezen diensten de kostprijzen daarvan in rekening worden gebracht, werd gewijzigd (Staatsblad 1928 No. 532) in diër voege, dat de leveringsprijzen jaarlijks door den Directeur van Gouvernementsbedrijven in overleg met den directeur der Landsdrukkerij worden vastgesteld.

Post 810. Dienst van den Mijnbouw. Zooals reeds in de Memorie van Antwoord op de Eerste aanvullingsbegroting voor 1929 (Zie Gedrukt stuk Volksraad, Zittingsjaar 1928—1929, Onderwerp 75 — Afd. VIII, stuk 4, pag. 2) werd medegedeeld, zal de tijdelijke maatregel, om de leiding van den Dienst van den Mijnbouw voorloopig bij den Directeur van Gouvernementsbedrijven te doen berusten, gehandhaafd blijven, totdat een beslissing zal zijn genomen op de vraag of die dienst al dan niet in zijn huidige organisatie bestendig zal blijven. Waar eventueele reorganisatie mede samenhangt met den vorm, welke aan de mijnbedrijven zal worden gegeven, eene aangelegenheid, welke zooals hierboven is medegedeeld, thans een onderwerp van overweging en studie bij de Regeering uitmaakt, kan Zij zich omtrent den duur van den hier bedoelden maatregel thans nog niet uitspreken.

De gemaakte opmerking, dat een eigenaardige toestand zou zijn ontstaan, omdat de huidige wd. Directeur van Gouvernementsbedrijven, geen ingenieur zijnde, thans als hoofd van den dienst optreedt, geeft blijk van een minder juist inzicht in den aard van de getroffen tijdelijke voorziening. De beteekenis daarvan is uiteengezet door den Regeeringsgemachtigde voor Gouvernementsbedrijven in de vergadering van den Volksraad van 20 November 1928 (Handelingen Zitting 1928/1929, pag. 1943 t/m 1945 en pag. 1955). Daaruit blijkt, dat het de bedoeling is geweest de drie diensten en vijf bedrijven, (samengevat in den Dienst van den Mijnbouw) die elk op zich zelf een welomschreven eigen taak hebben, zonder dat die taken onderling verband houden, terwille van een soepeler gang van zaken, in dezelfde verhouding tot den Directeur van Gouvernementsbedrijven te stellen, als de andere onder dat departement ressorteerende diensten en bedrijven. Waar nu de Directeur van Gouvernementsbedrijven voor al deze diensten en bedrijven beschikt over een staf van technisch-deskundige adviseurs en bovendien voor de diensten en bedrijven samengevoegd als Dienst van den Mijnbouw over een speciaal mijnbouwkundig adviseur, kan de Regeering niet inzien, dat voor een richtige uitoefening van de taak van den Departementschef, — meer in het bijzonder van het hierbedoelde onderdeel —, een ingenieursopleiding vereischt zou zijn.

In het tekort aan mijnbouwingenieurs en geologen, zoomede aan ervaren mijnbouwkundige opzichters voor toezicht bij de kolenmijnen, waarvan eenige leden uitgingen en dat hen aanleiding gaf enkele vragen te stellen, is grootendeels voorzien door uitzending uit Europa. Zes mijnningenieurs en geologen in dit jaar nog vier ingenieurs (geologen) en vier hoofdopzichters worden verwacht.

Ook de Regeering betreurt het, dat in het tekort aan ervaren mijnbouwkundige opzichters is moeten worden voorzien door uitzending meerendeels van buitenlanders.

Zij is noodgedrongen daartoe overgegaan, nadat de onmogelijkheid gebleken was de aanvulling hier te lande te doen plaats hebben en nadat ook in Nederland de animo om zich candidaat te stellen voor den Indischen mijnbouw gering bleek te zijn; van de 9 uitgezondenen zijn slechts drie Nederlanders.

Indien met de vraag of het tekort aan personeel voor de Regeering geen aanleiding is, spoedig tot oprichting van een middelbare mijnbouwkundige opleiding over te gaan en met die opleiding wordt bedoeld een „middelbaar technische school voor mijnbouwkunde” van hoogere orde dan de K. W. S. te Batavia of de mijnbouwschool te Sawahloento, dan zij medegedeeld, dat de behoefte aan eene dergelijke hoogere opleiding bij den Dienst van den Mijnbouw niet wordt gevoeld. Aan de uit Europa uitgezonden mijnbouwkundige opzichters werd dan ook niet als eisch gesteld een hoogere mijnbouwkundige opleiding als vorenbedoeld, doch slechts een groote ervaring op het gebied van den kolenmijnbouw, ten einde dadelijk in een toezichthoudende functie te kunnen optreden.

Deze uitzending is bedoeld als een maatregel voor eens, aangezien verwacht wordt dat op den duur de meer verantwoordelijke functies zullen kunnen worden vervuld door hier te lande opgeleiden, nadat zij zich de bijzondere ervaring, welke de intensivering en mechanisatie der winning vereischt, hebben eigen gemaakt (zie ook gedrukt stuk Volksraad, zitting 1929/30, Ond. I, afd. VIII, st. 5, Mem. van toelichting, blz. 46).

De gevraagde opgaaf van het aantal technische mijnbouwkundige krachten, dat gedurende het tijdvak 1927/1930 uit Europa is en zal worden uitzonden, wordt hierbij overgelegd. Daaruit kan blijken, welk bedrag aan uitzendings- en uitrustingskosten en andere uitkeeringen in verband met de uitzending is uitgegeven.

Ingenieurs en geologen.

	aantal	uitrustingskosten overtochtskosten studietoelagen, dan wel tegemoetkomingen, bedoeld in art. 9 der Reg. in Bijbl. 11729 Reis- en verblijfskosten in Eur. i. v. aanwerving.
In 1927	6	f 21 431,50
In 1928	4	„ 17 490.—
In 1929	3 ⁽¹⁾	„ 19 064,54
In 1930	12 ⁽²⁾	„ 50 866.—
		f 108 852,04

Mijnbouwkundig personeel bezoldigd volgens schaal B12.

In 1929	7	f 33 266.—
In 1930	6 ⁽³⁾	„ 5 254,50
		f 38 520,50
	Ine. en geol.	„ 108 852,04
		f 147 372,54

In antwoord op de vraag of in verband met het tekort aan mijnbouwkundig personeel geen aanleiding bestaat uitbreiding te geven aan de Mijnbouwschool te Sawahloento, tot welke inrichting in dit jaar slechts 7 van de 78 gegadigden zouden zijn toegelaten, wordt medegedeeld, dat er op gemelde school plaats is voor een 80-tal leerlingen, verdeeld over de verschillende klassen. Dit aantal is voorshands voldoende ter voorziening in de jaarlijkse behoefte aan aanvulling van het corps met jonge krachten.

In dit jaar werden inderdaad uit een groot aantal gegadigden slechts 7 uitgekozen, voornamelijk omdat in de loop der jaren de noodzakelijkheid was gebleken om een scherpe selectie bij die toelating toe te passen en zoo veel mogelijk jongelieden met meer schoolkennis dan die op de lagere scholen opgedaan, aan te nemen. Zoo zijn dit jaar alleen jongelieden aangenomen die een of meer jaren een Muloschool hebben bezocht.

De uitgaven voor de school belopen per jaar aan salarissen der leeraren, aan leermiddelen, schoolbehoefte, porti en andere kleine uitgaven in totaal f 22 000 (vgl. gedrukt stuk Ond. I, Afd. VIII—stuk 2—post 810—noot 21—blz. 29).

De vraag of het advies der Voorlichtingcommissie inzake de reorganisatie van de mijnbouwkundige afdeling aan de K. W. S., alsmede de eventuele verplaatsing daarvan reeds werd ontvangen, zal in de Memorie van Antwoord op het Afdelingsverslag betreffende de Vde afdeling der ontwerp-begroting voor 1931 beantwoording vinden.

⁽¹⁾ w.o. 2 voor 's Lands rekening opgeleid.

⁽²⁾ w.o. 3 „ „ „ ; 4 zijn nog niet gearriveerd; de juiste kosten nog niet bekend.

⁽³⁾ 4 zijn nog niet gearriveerd, de kosten zijn nog niet bekend.

De resultaten van de proefneming met de gedeeltelijke opheffing der poenale sanctie zijn, zooals uit de hierna verstrekte gegevens blijkt, op verschillende landsmijnbedrijven uiteenlopend, ook loopt de proefneming nog over te korten termijn om een beslist oordeel mogelijk te maken.

Bij de Bangkatinwinning waren op ultimo December 1929 3127 contracten zonder poenale sanctie van kracht, welk aantal tot ultimo Juni 1930 tot 2644 is terugelopen, hoofdzakelijk doordat na het expireeren op ultimo Februari van de meeste dier ten vorige jare gesloten contracten vele arbeiders het bedrijf hebben verlaten.

Het percentage van wegens drossen verloren dagtaken voor die vrije contractanten en de p.s. contractanten is in ondervolgend staatje aangegeven.

	v. w. contr.	p. s. contr.
2e kw. 1929	4.11	7.19
3e „ „	14.29	13.47
4e „ „	20.56	14.89
1e „ 1930	14.55	12.51

hetgeen wijst op een grooter aantal wegblijvers onder de vrije contractanten. Voorts wordt geklaagd over mindere werkpraestatie en het afnemend prestige van mijnhoofden. Hoewel de bezwaren door den bedrijfsleider niet als onoverkomelijk worden beschouwd, wijzen de resultaten niet op een gunstigen invloed op het werk.

Bij de Oembilinmijnen werden in het 1e halfjaar 1930 1447 vrije contracten gesloten. De resultaten wijzen op een gunstiger cijfer omtrent het onwettig verzuim van deze categorie arbeiders.

Bij de Boekit-Asammijnen is slechts een gering vrije contracten gesloten. Van het aantal van 19 in het begin van het jaar gingen 17 na afloop van dat contract niet tot herecontract over doch bleven bij het bedrijf als vrije arbeider verbonden. Twee nieuwe contracten werden gesloten, zoodat het aantal thans 4 bedraagt.

Het aantal van zulke contracten bij de Goud- en Zilvermijnen bedroeg aan het einde van 1929: 383. Ook hier is het verschijnsel aanwezig, hoewel in geringere mate, dat na afloop van die contracten de arbeider zich als vrije arbeider blijft verbinden.

Bij de Poeloe-Laoetmijnen sloten in het eerste halfjaar 1930 van de 137 contractanten, wier contract afliep, 35 een contract op den nieuwen voet, 90 keerden naar Java terug en 12 bleven als vrij man in de buurt wonen. De animo voor vrij herecontract bestaat slechts voor licht werk. Op een totaal van 881 vrije arbeiders zijn slechts 5 eigenlijke mijnarbeiders.

De in een artikel, voorkomend in „Mededeeling” No. 3 (1930 — van den Politiek Economischen Bond) geuite klachten over moeilijkheden, welke de bestaande bepalingen aan particuliere mijnontginning in den weg zouden leggen, zijn de volgende:

„1e. Het besluit, dat een onderzoeker wordt toegestaan om mijnbouwkundige opsporingen te verrichten, wordt eerst verkregen na een geduldig wachten van 6—8 maanden”.

Deze mededeeling is juist. Voor het verleenen van zoo belangrijke rechten als aan een houder eener vergunning tot mijnbouwkundige opsporingen worden verleend is dit echter geenszins een buitensporig lange termijn, welke onder vigeur der bestaande bepalingen dan ook niet is te bekorten. Van de op 1 October a.s. in werking tredende nieuwe Mijnordonnantie is eenige bespoediging in de behandeling van vergunningsaanvragen te verwachten. Met het voorstel der Regeering om een belangrijker bekorting te verkrijgen, heeft de Volksraad zich niet kunnen vereenigen. (vgl. zitting 1929/30, onderw. 55 — stuk 10).

„2e. Het besluit waarmede een bona fide onderzoeker wordt toegestaan om zijn arbeid en geld te besteden aan het bodemonderzoek is niet gratis, doch kost f 50.”

Ook deze mededeeling is juist; er behoort echter bij in aanmerking te worden genomen dat de vergunning wordt verleend voor drie jaren, zoo noodig met nog 2 jaren verlenging, en met uitsluiting van anderen, terwijl de vergunning, indien een delfstof wordt gevonden, recht geeft op concessie. Als de onderzoeker behalve bona fide ook serieus is, kan de betaling van een

zegelgeld van f 50 geen bezwaar opleveren, gezien de groote kapitalen, die in een mijnbouwkundige opsporing en ontginning gestoken moeten worden.

„3e. De meest waardevolle delfstoffen — zoo noodig voor de industrie — zijn gereserveerd voor het Gouvernement en het eischt jaren van geduldig wachten voor en aler men op een of andere wijze als gemeenschappelijk bedrijf een soort recht verkrijgt voor de gedane ontdekking”.

Het komt overbodig voor hier nog eens de gronden uiteen te zetten, waarom de uitgifte van rechten op aardolie en kolen aan de normale werking der Indische Mijnwet is onttrokken. Deze rechten kunnen sinds de wijziging der Indische Mijnwet in 1919 nog slechts worden verkregen krachtens art. 5a dier wet.

„4e. Wij bezitten in Indië wel een bureau van mijnverordeningen, doch geen bureau van mijntoelichtingen — zooals dat bestaat in het bekende mijn-district van Ontario, waar elk belangstellende, behoudens enkele uitzonderingen, van het Bureau of Mines of Ontario gratis ontvangt alle de door hem benodigde kaarten en gegevens met duidelijke aanwijzing van de uitgegeven rechten en terreinen aan anderen”.

Ook in Indië worden alle door den Dienst van den Mijnbouw verkregen gegevens ter beschikking van gegadigden gesteld, zoodra zij voor publicatie geschikt zijn. Het verschil met Ontario (als daar inderdaad de gegevens gratis worden verstrekt, wat niet na te gaan is) is slechts, dat hier te lande voor de publicaties van den Dienst van den Mijnbouw betaald moet worden. Voor serieuze gegadigden kan dit echter geen bezwaar zijn. Inlichtingen over uitgegeven rechten en terreinen kan iedereen op het kantoor van genoemden dienst gratis verkrijgen.

„5e. Het kost zelfs een paar jaren tijds voor en aler een recht verkregen wordt met uitsluiting van anderen om niet gereserveerde delfstoffen” (bedoeld is: delfstoffen, niet genoemd in art. 1 der Indische Mijnwet)” als klei, kalksteen, talk, gips, kaolien, tras, bouwkundige steen in exploitatie te mogen nemen, over een klein terrein van maximum 25 ha”.

De termijn voor behandeling van aanvragen om vergunningen als hier bedoeld kan niet zeer kort zijn, doordat voor deze delfstoffen in belangrijke mate over den bovengrond moet worden beschikt, hetgeen vóór de verleening moet zijn geregeld en verder vele autoriteiten (Boschwezen, Irrigatie, Defensie enz.) er over gehoord moeten worden. Doen zich geen bijzondere moeilijkheden voor, dan behoeft de behandeling niet langer dan een jaar te duren. Een oppervlakte van 25 ha is voor dit soort ontginningen ruimschoots voldoende te achten.

In antwoord op de vraag, waarom de Biting Petroleum Maatschappij de werkzaamheden op de haar afgestane terreinen heeft gestaakt, wordt medegedeeld, dat deze maatschappij, nadat zij tot dusver belangrijke bedragen aan exploratiewerkzaamheden had besteed, de werkzaamheden op haar terreinen wegens geldgebrek tijdelijk heeft moeten staken. Zij is thans doende zich nieuwe middelen te verschaffen.

Goud- en Zilvermijnen. Uiteraard zal de Regeering niet verzuimen met de belangen van het tijdelijk personeel bij de Goud- en Zilvermijnen werkzaam, dat bij de stopzetting van het bedrijf vrij komt rekening te doen houden.

Dat Zij reeds voornemens was in die richting te handelen moge blijken uit de toelichting in de begroting 1930 (zitting 1929/1930, onderwerp I, afdeling VIII, stuk 10, blz. 84, noot 4).

Onder die tijdelijke krachten loopt inderdaad een enkele met een dienst-tijd van eenige jaren, op wiens verzoek aan de dienstleiding om opname in vasten dienst niet is kunnen worden ingegaan, omdat hij geen organieke betrekking bekleedt, terwijl een voorstel tot uitbreiding van de formatie, uitsluitend met het oog op zijn persoonlijke belangen, niet goed te verdedigen zou zijn.

Gedurende de laatste 3 jaren heeft, in verband met de in het vooruitzicht zijnde stopzetting van het bedrijf, het principe gegolden, dat niemand meer in vasten dienst wordt opgenomen; een maatregel, welke is genomen in het belang van 's Lands schatkist, om te voorkomen, dat na de sluiting van de

mijn, mogelijk voor langen tijd, het aantal wachtgelders nog meer zou worden uitgebreid.

Op de vraag of op de personeelsbezetting, welke niet in verhouding werd geacht tot de uitkomsten, niet reeds thans kan worden bezuinigd moge worden geantwoord, dat de huidige bezetting reeds op het minimum is ingesteld.

Na de eventuele stopzetting van het bedrijf zal getracht worden de machinerieën bij andere landsbedrijven te bezigen dan wel, indien zij aldaar niet bruikbaar zijn, of vervoer derwaarts niet economisch zou wezen, zo voordeelig mogelijk van de hand te doen. Reeds in het gedrukt Volksraadstuk zittingsjaar 1929/1930, Onderwerp I, Afd. VIII, stuk 20, M. v. A., blz. 1 werd er op gewezen, dat die opbrengst door hoge vervoerskosten en kosten van demontage en hermontage sterk zal worden gedrukt.

De opmaking van een liquidatieplan hetwelk zal moeten inhouden de vaststelling van het tijdstip waarop de mijn definitief zal worden gesloten is thans nog niet mogelijk, zooals ook in de Memorie van Toelichting stuk 10 blz. 88 werd vermeld, omdat het steeds blijkt, dat buiten de zichtbare voorraden nog afbouwwaardig erts aanwezig is en nog steeds kleine partijen die de ontginning loonen, worden bijgevonden.

Er wordt dan ook verwacht dat de exploitatie in 1931 nog geruimen tijd zal kunnen worden voortgezet.

De leden, bij wie naar aanleiding van de mededeeling, dat de opbrengst van de stroomlevering aan derden uit het waterkrachtwerk Tes kan worden geraamd op f 52.000.— de vraag is gerezen of voor dit werk mettertijd niet een grooter afzetgebied kan worden gevonden, mogen worden verwezen naar het in de Memorie van Toelichting op de 1e aanvullende begroting voor 1929 (Volksraadstukken zitting 1928/'29, onderwerp 75, afdeling VIII stuk 2, pagina 1 en 2) ontvouwde plan om de vrijkomende energie van dit waterkrachtwerk aan de algemene stroomvoorziening in de betrokken landstreek ten nutte te doen komen, voor de uitvoering waarvan op een uitgaaf van f 700.000 is gerekend.

Tinwinning. De leden, die eene tegenstrijdigheid zagen tusschen de verhooging der tinraming in de begroting 1931 (215000 quintalen) ten opzichte van 1930 (200000 quintalen) en de Regeeringsverklaring van 8 Maart 1930, dat de productie niet zal worden uitgebreid, wordt medegedeeld dat de hoogere tinraming geen uitbreiding betreft, doch een nauwkeurige raming is van hetgeen met de aanwezige hulpmiddelen en rekening houdende met den tinrijkdom der te verwerken terreinen, zal worden geproduceerd.

Waar in de Regeeringsverklaring tevens wordt vermeld, dat de tinproductie niet meer dan 22.000 ton zou bedragen is een tegenstrijdigheid hierin niet gelegen.

Een verschil in de raming tusschen verschillende jaren is niet te vermijden, wijl de ramingen verband houden met den tinrijkdom der in het betrekkelijk jaar voor ontginning aan de beurt zijnde terreinen.

De verder gestelde vraag of de Regeering, in verband met de verhooging der productie er niet voor terugschrikt een vermoedelijk langdurigen strijd te aanvaarden tegen het buitenlandsche tinkapitaal, dat naar restrictie streeft, kan dan ook in dien zin worden beantwoord dat voor zoodanigen strijd geen vrees behoeft te bestaan. Uitbreiding van het bedrijf had niet plaats; zulks ligt ook niet in het voornemen.

Intusschen wordt ter correctie hierbij opgemerkt, dat met de buitenlandsche maatschappijen geen bepaalde overeenkomst is gesloten; er hebben slechts informeele besprekingen plaats gehad.

Met nadruk wordt tegengesproken, hetgeen eenige leden hebben vernomen, dat het op Bangka gebruikelijk zou zijn dat een met de mijnhoofden overeengekomen prijs voor het delven van tinerts eenzijdig wordt verlaagd, indien tijdens de werkzaamheden blijkt dat de bodem grootere hoeveelheden erts bevat dan bij het sluiten der overeenkomst was aangenomen.

De Regeering is met die leden van oordeel, dat een dergelijk gebruik slechts schade zou doen aan het vertrouwen in de bedrijfsleiding en den mijnhoofden aanleiding zou kunnen geven hun toevlucht te nemen tot on-

geoorloofde middelen ter voorkoming van derving van inkomsten, waarop reeds was gerekend.

Zij kan zich dan ook niet scharen aan de zijde van de andere leden, die het niet onbillijk achten dat Zij een deel der onverwachte winsten voor zich zou opeischen; hierdoor toch zou worden getornd aan de voorwaarden van een overeenkomst.

Het aantal automobielen, waarover het bedrijf ten behoeve van het personeel beschikt bedraagt 135. Dit grootte aantal trok reeds eerder de aandacht der Regeering, naar aanleiding waarvan deze aangelegenheid thans bij het Departement van Gouvernementsbedrijven in onderzoek is. Hangende dit onderzoek is het niet gewenscht een afzonderlijk onderzoek aan de Generale Thesaurie, zooals door eenige leden geopperd, op te dragen.

Overigens kan de Regeering zonder nadere aanduiding niet ingaan op het verwijt, dat ook in andere opzichten op Bangka te royaal zou worden te werk gegaan.

Het artikel van Prof. ir. Caron in „De Ingenieur” van 16 Mei 1930 No. 20, omtrent de waschverliezen bij alluviale tinbedrijven, is der Regeering bekend. Voor de weerlegging van de daarin geleverde critiek op de eerder door den Regeeringsgemachtigde voor Gouvernementsbedrijven inzake de waschverliezen gedane mededeelingen, moge worden verwezen naar de ter Secretarie van den Volksraad ter visie van de leden gelegde nota van den Dienst van den Mijnbouw, waarin tevens de tijdens de zitting 1928/1929 (vgl. Onderw. 75, afd. VIII, stuk 4, bldz. 2) toegezegde resultaten der waschproeven in beschouwing zijn genomen.

De vraag of inderdaad bij verbetering der waschmethoden, waarvoor de bedrijfsuitgaven slechts met een klein percentage zouden behoeven te worden verhoogd, een aanzienlijk grooter rendement kan worden verkregen, moet ontkennend worden beantwoord, zooals ook uit de aangehaalde Volksraadstukken kan blijken.

De Regeeringsgemachtigde zeide daarbij woordelijk (H. pag. 1267):

„Op Bangka zijn al sedert tientallen van jaren vele proeven genomen „om de ertswassing te verbeteren en om te komen tot verlaging van de „tinverliezen en steeds zijn die proeven afgestuit op het feit, dat de kosten „van een verbetering van werkwijze grooter waren dan de winst, die uit „de vermindering van de tinverliezen zou kunnen voortvloeien”.

Het bedrag waarop de jaarlijksche verliezen aan tin door de gevolgde methode van waasching kunnen worden geraamd, vindt vermelding in de hiervoren bedoelde bij den Dienst van den Mijnbouw opgemaakte nota. Overigens wordt opgemerkt, dat de kennis van dit cijfer geen praktische waarde heeft, omdat — zooals hiervoor reeds aangehaald — de verbetering van de waschmethode afstuit op het feit dat de kosten van die verbetering grooter zijn dan de winst, die uit de vermindering van de tinverliezen zou kunnen voortvloeien.

De door enkele leden vernomen geruchten, dat de van de Tinbaggermaatschappij overgenomen molens niet zouden voldoen, zijn niet juist. Met die molens werd in het 1ste halfjaar 1930 een grondverzet behaald van 1 425 946 m³, terwijl uit den opgehaalden grond een hoeveelheid van 11 177 quintalen tin werd verkregen, welk resultaat gunstig kan worden genoemd.

In het bedrag ad f 2 271 741, volgens de voorloopige bedrijfscijfers over 1929 aan onderhoud en machinale hulp uitgegeven, is voor machinale hulp alleen een som van f 1 555 000 begrepen. Deze uitgaven loopen, in verband met den duur van het exploitatiejaar 1929 van 1 Maart tot ultimo van dat jaar, slechts over 10 maanden, zoodat voor vergelijking tegenover den voor 1931 geraamden post „kosten der machinale hulp” ad f 2 040 000, een bedrag van f 1 866 000 moet worden gesteld. Deze verhooging houdt o.m. verband met de hoogere raming van de productie en de uitbreiding der baggermolens (vgl. ook stuk 11, bldz. 94, noten 2 en 4).

Ook de in de voorloopige bedrijfscijfers over 1929 voorkomende bate wegens rijstverstrekking ad f 90 833, loopt slechts over tien maanden, zoodat deze over een jaar rond f 109 000 zou hebben bedragen.

De raming voor 1931 ad f 120 000 is echter niet op de voorloopige uitkomst 1929 gebaseerd, doch op de gemiddelde opbrengst over de laatste 3 jaren.

In de „Voorloopige bedrijfscijfers over 1929” komt, zooals hiervoren bij de beantwoording van de eerste vraag onder § 3 „Verschillende opmerkingen” o.m. reeds is medegedeeld, geen afzonderlijke post voor omtrent stroomlevering, omdat de ontvangsten hiervoor rechtstreeks in mindering worden gebracht op de daartegenoverstaande exploitatie-uitgaven.

De Regeering nam met genoegen kennis van de instemming, welke werd betuigd met de vervanging van een ingenieur voor de baggermolens door een middelbaar technische kracht en zal met den daarbij uitgesproken wensch ook elders zoo mogelijk tot zoodanige vervanging over te doen gaan, rekening houden.

Oembilin-steenkolenontginning. De gemiddelde opbrengst ad f 11,64 per ton werd geraamd aan de hand van de in de maand Februari 1930 bij het Verkoopkantoor van 's Lands Mijnbouwproducten bekende afleveringsprijzen.

De tot dusver in het loopende jaar behaalde opbrengstprijs bedraagt gemiddeld per ton f 11,80.

Zeevracht, naar raming tot een bedrag van f 1 200 000 wordt voorgesloten aan kolenafnemers. De verkoop der kolen geschiedt voor een gedeelte tegen c. i. f. prijzen dus inclusief zeevracht. De zeevracht, welke derhalve een deel vormt van den verkoopprijs, wordt bij belading van het schip door de mijnen voldaan en na aflevering der kolen — gemiddeld niet langer dan een week later — door de afnemers in den kolenprijs betaald. Voor een renteberekening bestaat derhalve geen aanleiding.

Ter inlichting van de leden, wien het was opgevallen dat f 155 000 aan ontvangsten wegens stroomlevering is geraamd, tegenover een uitkomst in 1929 ad f 36 000, wordt opgemerkt, dat de in de „Voorloopige bedrijfscijfers over 1929” bedoelde bate van ruim f 36 000 betreft de ontvangsten van de mijn voor de aan de centrale Kampong Doerian geleverde kolen.

Dat bedrag geeft dus niet de opbrengst wegens stroomlevering aan, zooals door de betrokken leden wordt gemeend.

De ontvangsten wegens stroomlevering over 1929 bedroegen f 139 900, welk bedrag in de voorloopige bedrijfscijfers over 1929 is begrepen in den post „verschillende ontvangsten”.

In verband met in 1931 verwachte grootere afname van stroom door de gemeente Padang werd de raming van de ontvangsten wegens stroomlevering ten opzichte van de voorloopige uitkomst over 1929 verhoogd.

De geraamde aftrek wegens personeelsmutaties voor 1931 werd ten opzichte van de begrootingsraming 1930 verhoogd, in verband met het over 1929 in totaal aan bezoldigingen uitgegeven bedrag, dat belangrijk beneden de raming voor dat jaar is gebleven.

Voor een overzicht van de over de laatste jaren aan bezoldigingen uitgegeven sommen zij nog verwezen naar stuk 7 der ontwerp-begrooting, blz. 69, post 810, onderdeel i l.

Poeloe-Laoetsteenkolentginning. Voor de verhooging der productieraming van 180 000 ton in 1930 tot 200 000 ton in 1931 zou, gelet op de uitkomsten over de jaren 1927/1929, inderdaad geen goede grond bestaan, ware het niet, dat na de intusschen getroffen nieuwe maatregelen, de moeilijkheden in den afbouw zijn verminderd.

Door meerdere concentratie in de afbouwvelden is een snellere voortschrijding der ontkoling bereikt, waardoor de altijd eerst na eenigen tijd optredende gebergtedruk eerst ernstig begint te werken, nadat de velden zijn verlaten.

Hierdoor en door de meerdere concentratie in het transport, alsmede de minder veelvuldig voorkomende opruimingswerkzaamheden aan neergestort gesteente, bestaat goede grond om aan te nemen dat de ingetreden verbetering geleidelijk zal toenemen.

Waar gedurende het 1ste halfjaar 1930 reeds een productie van ± 85 000 ton is gemaakt, bestaat ook in verband met de plaats gehad hebbende uitbreiding van het toezichthoudend personeel goede grond voor de verwachting, dat de voor 1931 geraamde hoeveelheid zal kunnen worden gehaald.

Tot slot moge de opmerking worden gemaakt dat de door de betrokken leden opgegeven cijfers voor de tegenvallers in de productie over de jaren 1927 tot en met 1929 niet juist zijn. In meerbedeelde jaren is de productie respectievelijk 58 700; 23 200 en 35 000 ton beneden de raming gebleven.

Het antwoord inzake de zeevracht van Oembilinkolen hierboven verstrekt, kan tevens dienen op een gelijke vraag met betrekking tot de zeevracht van Poeloe Laoetkolen en Boekit Asamkolen.

Het is juist, dat over de eerste vijf maanden van 1930 met bijberekening van afschrijving een verlies van gemiddeld *f* 2 per ton geproduceerde kool is geleden. Zonder afschrijving is echter een klein overschot geboekt.

Over 1929 bedroeg het verlies zonder afschrijving niet *f* 20 000, doch *f* 127 000.

De vraag of tot stopzetting van het bedrijf moet worden overgegaan kan eerst worden beslist, nadat resultaten in meer normaal bedrijf over langeren termijn zijn verkregen.

Intusschen hebben de sedert bij den afbouw getroffen maatregelen en het betere toezicht ook geleid tot een in de laatste maanden uitdrukking gekomen verbetering van het gehalte aan grof kolen en het aschgehalte daarvan, welke op den duur de bedrijfsuitkomsten zullen verbeteren.

Op de bedrijfskosten en de kapitaalsuitgaven wordt uiteraard de noodige versoering toegepast.

Het voor den bouw van woningen en arbeidersverblijven aangevraagd crediet is tot het allernoodzakelijkste beperkt en betreft voor de helft vernieuwing van bouwvallige contractantenloodsen en voor de helft uitbreiding van het aantal woningen ten behoeve van de gehuwde contractanten, met wie geen contract meer onder poenale sanctie zal worden gesloten.

Een daling van den doorsnede-kostprijs per netto-ton f.o.b. Stagen van *f* 8.09 voor 1930 tot *f* 7.39 voor 1931 kan worden verwacht, op grond van de geraamde hoogere productie, gepaard gaande met een verbeterde ontginningsmethode als gevolg van het beter toezicht, dat door plaatsing in 1930 van meer personeel mogelijk is.

De geraamde opbrengst per ton ad *f* 8.90 is in overeenstemming met den gemiddelden opbrengstprij, welke tot dusver in dit jaar is behaald, n.l. *f* 8.87 per ton.

Bezuiniging op kapitaalsuitgaven waarop eenige leden meenden te moeten aandringen is bij de raming voor 1931 zooveel mogelijk betracht.

In verband met de uitbreiding van het aantal arbeiders kan echter voor bouw van arbeidsverblijven met een lager bedrag dan *f* 247 000 niet worden volstaan.

Boekit Asam steenkolenontginning. Ter inlichting van die leden, die zich hebben afgevraagd hoe het mogelijk is dat 75 000 ton kolen aan de briketfabriek zullen worden afgeleverd en aldaar 80.000 ton briketten zullen worden gefabriceerd, wordt bekendgesteld dat het meerder gewicht ad 5.000 ton het gevolg is van het aan het kolengruis noodzakelijk toe te voegen bindmiddel.

Ter beantwoording van de daarover gestelde vraag zij medegedeeld, dat in de kosten van briketteering ad *f* 1 320 000 wat de grondstoffen betreft, alleen de kosten van het bindmiddel zijn begrepen; het gruis wordt n.l. niet verrekend (vgl. Handelingen Volksraadzitting 1928/1929, bldz. 1188).

Den leden, die hun bevreemding hebben uitgesproken over het feit, dat, hoewel bij de begroting voor 1929 was gerekend op een verkoop van 250 000 ton Boekit Asamkolen à *f* 13.47 een veel grootere hoeveelheid werd verkocht tegen den verlies latenden prijs van *f* 11,61 per ton, wordt er op gewezen dat het verschil tussehen de raming ad *f* 13.47 en de opbrengst ad *f* 11,61 per ton een gevolg is van de daling van de kolenmarkt en van het feit dat er minder gruis gebriketteerd is dan geraamd.

Dit verkochte gruis heeft minder opgebracht en heeft dus de gemiddelde opbrengst eveneens verlaagd.

Dat een grootere hoeveelheid ad ruim 45 000 ton afgeleverd is heeft op het totaal geleden verlies geen ongunstigen, doch een gunstigen invloed gehad, omdat door een grootere productie de kostprijs per ton daalt.

De Regeering kan niet toegeven, dat de ontvangsten van het Boekit Asambedrijf, gelet op de voorloopige bedrijfseijfers over 1929, te optimistisch zijn geraamd.

Waar de tot dusver in 1930 behaalde opbrengstprijis gemiddeld f 11,88 per ton bedraagt is de geraamde prijs per ton voor 1931 ad f 11,60 aan der veiligen kant.

Dat er in 1929 geen bedrijfsoverschot — waarbij geen rekening is gehouden met rente en afschrijving — is verkregen, is te wijten aan der gemiddelden kostprijs per ton ad f 12,05, waar tegenover een gemiddelde opbrengstprijis staat van slechts f 11,63 per ton. Die kostprijs is hooger uitgevallen dan geraamd werd, als gevolg van hogere winningskosten in verband met zware regens, welke de dagbouwen bemoeilijkten, branden waardoor een paar afbouwvelden moesten worden afgesloten, zoomede van hogere wervingskosten.

Dat de bedrijfsleiding bij de Boekit Asamlijnen in het ook daar noodzakelijk streven naar bezuiniging te kort schiet is der Regeering niet gebleken.

De vraag of de verkeerscommissie voor Palembang geraadpleegd is inzake den aanleg van een kadebeschoeiing te Kertapati (stuk 18, blz. 115) wordt bevestigend beantwoord. In de Memorie van Antwoord op de 1e aanvullende begrooting 1930 (zittingsjaar 1929/1930, onderwerp 95 — Afd. VIII, stuk 4) werd reeds medegedeeld, dat het de bedoeling was niet met de werken aan de kadebeschoeiing te beginnen, vóórdat volledige overeenstemming daarover was verkregen, zoowel met bedoelde verkeerscommissie, als met den dienst der S. S. en de B. O. W.

Post 811. Zout. Het aantal kojangs, waartoe in 1927 resp. in 1930 maximaal op particuliere zoutlanden, naar het weten van enkele leden, de aanmaak van zout zou mogen plaats hebben, kan niet juist zijn. In 1927 werden 116 257 kojangs aangemaakt (zie jaarverslag 1927, blz. 3), voor 1930 is de aanmaak op particuliere landen vastgesteld op 204 000 ton of ± 121 428 kojangs.

Zooals werd medegedeeld in de Memorie van Antwoord in het zittingsjaar 1928—1929 (onderwerp I — Afd. VIII, stuk 20, blz. 9) en in het antwoord (ingezonden 13 Juli 1927) op de vragen van wijlen het lid, den heer Zaalbeg (ingezonden onder No. 15 den 21sten Juni 1927), is het echter noodzakelijk om, nu de voorraden op Madoera meer dan de voorgeschrevene (de behoefte aan zout voor 4 jaren) bedragen, te streven naar eenige beperking in de door de bevolking aan te maken en in te leveren hoeveelheid zout.

Hiermede zal echter in verband met het gestelde in artikel 4 van de „Regelen” vervat in Stbl. 1929 No. 269 niet verder worden gegaan, dan dat de aan te maken en aan te koopen hoeveelheden gelijk worden gesteld aan de gemiddelde behoefte van een jaar.

In het jaar 1929, toen de voorgeschreven voorraad nog niet was bereikt, is der bevolking toegestaan een grooter quantum aan te maken (244.000 ton). Bij de bepaling van de voor 1930 aan te maken hoeveelheid is, alhoewel thans niet meer behoeft te worden aangemaakt en aangekocht dan de behoefte van één jaar, aangezien meer aanwezig is dan de voorgeschreven voorraad, de aankoop van de bevolking gesteld op 204.000 ton, om de overgang naar het jaar 1931, in welk jaar aan het voorschrift van artikel 4 lid 2 der „Regelen” geheel de hand zal worden gehouden, zoo geleidelijk mogelijk te doen plaats vinden. Voor 1930 wijkt de van de bevolking aan te koopen hoeveelheid dus nog geen 17% af van die in het vorige jaar bepaald, zoodat dus nog beneden het in meergenoemd artikel 4 lid 3 gestelde maximum van 20% wordt gebleven.

De bepaling van de hoeveelheden zout, welke op de Gouvernementslanden (eigen landen) worden aangemaakt, en welke van de bevolking worden ingekocht, geschiedt op basis van het netto verdampend oppervlak der verschillende eigen- en bevolkingslanden. Van het quantum van totaal 272.000 ton in 1930 aan te maken en aan te koopen, zullen in verband hiermede op de eigen landen 68.000 ton en zooals boven gezegd op de bevolkingslanden 204.000 ton worden aangemaakt.

Dat voorts door deze maatregelen de bevolking van Madoera zich in een

van hare voornaamste middelen van bestaan ziet bedreigd, dan wel dat door deze maatregelen hare bron van inkomsten zou worden ontnomen, kan niet worden toegegeven, aangezien de voor de jaren 1930 en 1931 door de bevolking aan te maken hoeveelheden van 204.000 ton resp. ongeveer 165.000 ton (d.i. \pm 19% minder) nog belangrijk hooger zijn dan hetgeen de bevolking in de laatste 30 jaren gemiddeld jaarlijks heeft aangemaakt, t.w. \pm 140.000 ton en zeer belangrijk meer dan in de periode 1900—1918, toen er nog geen eigen landen in productie waren, t.w. \pm 105.000 ton.

Uit deze cijfers kan tevens blijken, dat door den aanleg der eigen landen de bevolking van Madoera geen mindere inkomsten uit de zoutwinning trekt, dan voor dien tijd het geval was, zoodat eene beperking van den Gouvernementsaanmaak uit dien hoofde niet gemotiveerd zou zijn.

De aankoop van bevolkingszout tegen een verlaagden prijs van *f* 10 per kojang, welke onwenschelijk werd geacht, betreft het zout, dat door de abnormale droogte in 1929 boven het voorgeschreven maximum kon worden aangemaakt en waarvan de aanmaak uitsluitend in het belang van de zoutmakende bevolking door de Regeering bij wijze van uitzondering werd toegestaan. Tot verlaging van den inkoopsprijs van dat surpluszout van *f* 15 tot *f* 10 werd overgegaan ten einde de mogelijkheid te openen dat surplus, waaraan binnenslands geen behoefte bestond, naar het buitenland te verkoopen. Behoudens zeer bijzondere omstandigheden bestaan geen plannen tot herhaling daarvan.

Deze eerste verkoop naar het buitenland, waarover in de dagbladen een bericht is verschenen, heeft inderdaad plaats gevonden. Op 25 Juni j.l. is eene hoeveelheid van 3000 ton in consignatie aan de Internationale Crediet- en Handelsvereniging „Rotterdam” als proefzending naar Calcutta verscheept. Deze consignatie is zeilende verkocht voor een prijs van *f* 13 65 per Ned. ton uit het schip te Calcutta.

Na aftrek van vracht, verschepings- en verkoopkosten, waarvan de afrekening nog niet werd ontvangen en dus het bedrag nog niet definitief bekend is, zal deze verkoopprijs neerkomen op een opbrengst van naar schatting *f* 7,90 per kojang ex pakhuis Madoera. Hieruit blijkt dat op dezen eersten verkoop nog verlies is geleden ten opzichte van den voor het surpluszout vastgestelden inkoopsprijs van *f* 10 per kojang.

Andere verkoopen hebben verder nog niet plaats gevonden.

Hoe enkele leden tot een becijfering van het voor 1931 geraamde batig saldo voor de schatkist op ruim *f* 5 millioen komen is niet duidelijk, aangezien het saldo ad *f* 7 376 900 aan de hand van de raming der commercieele cijfers van blz. 119 ook bij narekening is gebleken juist te zijn.

De schepen, welke de dienst der Zoutregie van de Staatsspoor- en Tramwegen (Korintji-Kustvaartdienst) per 1 Januari 1930 in beheer heeft overgenomen, zijn geheel zeewaardig.

Ondanks de minder gunstige bedrijfsresultaten werd in verband met de bezwaren, zoowel door de betrokken autoriteiten, als door de Kamer van Koophandel en de Handelsvereniging te Padang tegen een eventueele opheffing ingebracht en mede om de belangen, welke enkele Gouvernementsdiensten zooals de Zoutregie en de B.O.W. bij de instandhouding van dezen dienst hebben, besloten voorloopig niet tot stopzetting van de exploitatie over te gaan.

Alleen met het oog op de belangen welke de Zoutregie bij deze kustvaart heeft en het beter dan de dienst der Staatsspoor- en Tramwegen ingericht zijn op het exploiteeren van een dergelijken watertransportdienst heeft de overdracht aan den dienst der Zoutregie plaats gehad.

Voor de opening van een zoutpakhuis te Martapoera bij Bandjermasin bestaat voorshands geen aanleiding.

Terzake wordt verwezen naar de mededeeling van verleden jaar in de Memorie van Antwoord (Volksraadstukken, zittingsjaar 1929—1930, Onderwerp I, Afd. VIII, stuk 20, blz. 15).

Post 812. P. T. T. dienst. Personeelsaangelegenheden. De Regeering kan de meening van verschillende leden, die het hoofdbureau met zijn verschillende afdelingen topzwaar noemen, niet deelen. Ondanks de groote uitbreiding van den dienst, welke uiteraard ook haar invloed op de werkzaamheden van het hoofdbureau heeft doen gelden, heeft het aantal

afdeelingen en dat van de daarbij geplaatste hogere ambtenaren de laatste jaren geen uitbreiding ondergaan.

Bij de beschouwing van de personeelsuitgaven moet ook rekening worden gehouden met standplaatstoelagen en overgangsinkomsten. Dan blijkt dat de vermeerdering slechts f 530 420 bedraagt of $\pm 3\%$ van het voor 1930 geraamde bedrag.

In aanmerking nemende, dat het verkeer nog steeds oploopt en derhalve eenige uitbreiding van personeel onvermijdelijk zal zijn en rekening houdend met het voor toekenning van periodieke verhoogingen benodigde bedrag, kon op geen lager bedrag aan personeelsfondsen worden gerekend.

De toename van het verkeer, waarvan in de in het Afdeelingsverslag aangehaalde noot (11) sprake is en welke zich nog tot op het huidig oogenblik voortzet, vereischt uiteraard meer personeel; in de eerste plaats komt deze vermeerdering tot uitdrukking in die betrekkingen, welke worden vervuld door het z.g.n. hulppersoneel.

Hoewel de functies van hoofd van het bedrijf der telegrafie en van dat der telefonie door één persoon worden waargenomen, zijn in de begroting beide betrekkingen nog afzonderlijk vermeld in afwachting van de definitieve regeling inzake de organisatie van die twee bedrijven.

In die nieuwe organisatie is een bedrijfshoofd vervangen door een afdeelingshoofd, doch overigens brengt de combinatie van telegrafie en telefonie geen wijziging in het aantal afdeelingshoofden.

In verband met de dringend vereischte bezuiniging op de personeelsuitgaven is de voorgestelde wijziging van de formatieverhouding in de rangen van hoofdtelefoonambtenaar, telefoonambtenaar 1e resp. 2e klasse voorloopig niet te aanvaarden.

In de opvallende plaatsen in den rang van controleur 2e klasse bezoldigd volgens schaal C 19, kolom I/1a worden voorloopig — d.w.z. totdat weder aanvulling van hooger opgeleide controleurs noodig zal zijn — voorzien door aanstelling van ambtenaren 4e klasse, enz. uit de schaal B 11. De betrekking van telefoonambtenaar is ingevolge de jongste personeelsreorganisatie (Januari 1929) bestemd om te vervallen. Daarvoor treden eveneens de ambtenaar 4e klasse, enz. in de plaats.

De personeelsbezetting van het postkantoor te Sabang is voor de uitvoering van den gewonen dienst en ook bij aankomst van één mailschip voldoende. Slechts bij gelijktijdige aankomst van twee mailschepen zal eenige vertraging in de behandeling van postzaken niet zijn te vermijden, doch het spreekt vanzelf, dat de personeelsbezetting niet berekend kan zijn op uitzonderingstoestanden.

De betrekking van telefoonkantoorchef is reeds in 1920 afgeschaft en vervangen door die van administratief ambtenaar, thans telefoonambtenaar. Deze ambtenaren worden niet meer met het beheer van een telefoonnet belast, in verband met het overwegend technisch karakter van dat beheer. Hiermede wordt echter geen afbreuk gedaan aan de bij hun in diensttrede bestaande vooruitzichten.

De onderbouw van de technische scholen hier te lande is de lagere school die van de Middelbare technische scholen in Nederland de H. B. S. 3 of de Mulo.

Dit verschil in algemeene ontwikkeling bij de abituriënten aan de technische scholen kan van dienstwege niet worden aangevuld. Toch zou dit vooraf moeten gaan, om met vrucht de verdere specialistische opleiding op een dienstcursus te kunnen volgen.

B e d r i j f s z a k e n. Dat nimmer bedrijfsoverzichten over afgelopen jaren van den P. T. T.-dienst zouden zijn verschenen, is niet juist, aangezien in de periodiek verschijnende jaarverslagen van dien dienst steeds diverse overzichten (zoowel statistische als financiële) over afgelopen jaren worden opgenomen.

Ter aanvulling van de in het vorige zittingsjaar verstrekte gegevens (Ond. I, Afd. VIII, Memorie van Antwoord, stuk 20, pags. 28 en 29) betreffende den invloed van de op 1 Januari 1929 in werking getreden tariefsverlagingen, diene het volgende:

Opbrengst wegens den verkoop van postwaarden:

Aantallen verzonden:

	1928.	1929.	1930.
Januari t/m Mei	f 4 110 054	f 4 171 611	f 4 284 833
Jaartotaal	„ 10 276 425	„ 10 236 732	—

Aantallen verzonden:

Jaren:	brieven		briefkaarten	
	binnenland.	buitenland.	binnenland.	buitenland.
1927	23.067.265	3.627.396	7.866.241	377.130
1928	25.012.136	4.024.319	7.943.509	330.551
1929	26.967.667	4.638.605	10.157.554	493.805

Zooals uit deze cijfers blijkt bleef de verkoop van postwaarden in 1929 \pm f 40 000 ten achter bij dien over 1928. Rekening houdende met een normaal accres van 7% zou de verkoop, indien geen tariefsverlaging in werking zou zijn getreden, over 1929 naar raming \pm f 10 995 000 hebben moeten bedragen. Het verschil met de werkelijke ontvangsten ad rond f 750 000 is dus mede een gevolg van de tariefsverlaging. De cijfers over de eerste 5 maanden van 1930 vertoonen bij vergelijking met die over dezelfde tijdvakken van de jaren 1928 en 1929 een kleinen voortuitgang.

De verwachting dat de tariefsverlaging van de briefkaarten een sterke toename van het aantal ten gevolge zou hebben, werd verwezenlijkt. De verzonden aantallen, welke in de jaren 1926, 1927 en 1928 vrijwel constant waren, liepen in 1929 met 30% op. Niettegenstaande deze sterke vermeerdering werd uit dien hoofde nog ruim f 170 000 minder ontvangen, zoodat zelfs deze belangrijke vermeerdering niet in staat was den invloed van de tariefsverlaging te compenseeren. Door de vermeerdering van het aantal briefkaarten werd het aantal verzonden brieven niet ongunstig beïnvloed.

De portverlaging voor de brieven in het buitenlandsch verkeer (behalve naar Nederland, Suriname en Curaçao) heeft practisch gesproken geen invloed op het aantal gehad. De desbetreffende cijfers vertoonen een normaal accres.

Het aantal binnenlandsche drukwerken vermeerderde in 1929 met 15% (normaal accres 7%). Aan porti voor deze zendingen werd evenwel ongeveer f 40 000 minder ontvangen.

Het aantal binnenlandsche nieuwsbladen vertoont over 1929 een accres van 6½% (in 1928 4%). De desbetreffende porti bleven evenwel nog ruim f 220 000 beneden die van 1928.

Uit deze gegevens blijkt wel ten duidelijkste dat de tariefsverlaging — zooals werd voorzien — een belangrijk mindere opbrengst ten gevolge had.

Bij de raming van de ontvangsten uit den verkoop van postwaarden is er van uitgegaan, dat de huidige depressie zich niet zoo lang zal handhaven, dat niet in 1931 een redelijk herstel van den economischen toestand mag worden tegemoet gezien.

De ontvangsten uit den pakketpost zijn begrepen in den op blz. 136 geraamden post wegens „verkoop van postwaarden”.

Op blz. 73 zijn de gezamenlijke ontvangsten uit brieven- en pakketpost (post 810a) voor de jaren 1930 en 1931 samengesteld uit de op blz. 136 onder „Postdienst” omschreven posten.

In het vorige zittingsjaar bij de behandeling van de 1e aanvullende begrooting over 1930 is medegedeeld (Zie Handelingen bldz. 2247) dat de eischen van 's Lands schatkist het bezwaarlijk maken om tot een op zichzelf gewenschte verlaging van de tarieven van den P. T. T.-dienst over te gaan. Hetzelfde geldt thans in nog sterkere mate.

Naar aanleiding van de opmerking, dat het onlogisch wordt geacht, dat het posttarief Holland-Indië afwijkt van het tarief Indië-Holland,

wordt er de aandacht op gevestigd, dat de tarieven niet voor ieder traject afzonderlijk worden vastgesteld, en derhalve niet afzonderlijk doch in algemeen verband moeten worden beschouwd.

Zooals reeds vroeger (zitting 1929/1930, Ond 95, afd. VIII, stuk 4 pag. 4) is medegedeeld, moet het leggen van een verband tusschen de Nederlandsche en de Indische tarieven als principieel onjuist worden verworpen.

De Regeering blijft van meening dat de in het vorige zittingsjaar Ond. I, Afd. VIII, stuk 20 pag. 9) naar voren gebrachte bezwaren tegen invoering van een verlaagd briefport in het stadsverkeer, zich daartegen blijven verzetten.

Reeds jaren geleden werd nagegaan of de wijze van verzending van gelden per postwissel hier te lande naar Nederlandsch voorbeeld zou kunnen worden vereenvoudigd.

Zulks bleek evenwel niet goed mogelijk zonder het gevaar van onregelmatigheden in de verantwoording dier gelden te vermeederen. Er bestaat dan ook voorshands bezwaar tegen om in de hier te lande gevolgde wijze van verzending van gelden per postwissel wijziging te brengen.

Voor zoover bekend is het op twee kantoren voorgekomen, dat de frankeerzegels van 2½ cent en van 7½ cent tijdelijk niet te krijgen waren ten gevolge van een onverwacht groote aanvraag.

Opgemerkt wordt dat deze waarden alleen gebezigd kunnen worden voor aanvullende frankeering.

Op grond hiervan werd bij de invoering van de jongste tariefsverlagingen een sterke afname van het gebruik dier zegels verwacht. De mededeeling, dat deze waarden zouden worden (of zijn) ingetrokken moet op een misverstand berusten. In het Magazijn der Postwaarden te Bandoeng is dan ook nog een ruime voorraad dezer zegels aanwezig.

Ten behoeve van het eventueel tot stand brengen van een telefonische verbinding tusschen Bandjermasin en Hoeloe Soengei, waarop door enkele leden werd aangedrongen, zijn begin 1929 volledige opname verricht, waarbij tevens de oprichting van telefoonkantoren te Kendangan, Amoentai, Barabai en Tandjoeng alsmede van een hulptefoonkantoor te Negara in beschouwing zijn genomen.

Daar berekeningen uitwezen, dat de exploitatie van dit complex, met welks oprichting rond f 105 000 gemoeid zou zijn, naar alle waarschijnlijkheid geen verlies zou opleveren, werd aanvankelijk aan den Resident en de Handelsvereniging te Bandjermasin de oprichting in zeer nabij toekomst in het vooruitzicht gesteld.

In verband echter met den stand van 's Lands financiën is voorshands van uitvoering van dit plan moeten worden afgezien.

De postadministratie gaat ten aanzien van daarvoor in aanmerking komende plaatsen geregeld na of, in verband met de belangen van het publiek en het te verwachten verkeer, oprichting van een hulppostkantoor gewettigd is. Zoo werden in 1929 dertien en in het loopende jaar reeds acht hulppostkantoren opengesteld, terwijl de oprichting van nog elf hulppostkantoren, waartoe reeds in beginsel is besloten, binnenkort kan worden tegemoet gezien.

De oprichting van een hulppostkantoor te Tandjoeng (Borneo) is in beschouwing. Volgens de thans ontvangen statistieken is het verkeer nog niet zoo groot dat reeds aanstonds tot oprichting kan worden overgegaan.

Op deze aangelegenheid blijft intusschen de aandacht van de dienstleiding gevestigd.

Naar aanleiding van de suggestie om de afzonderlijke telefoonlijnen van sommige diensten, zooals irrigatie en bestuur, onder het beheer van den P. T. T.-dienst te brengen, zij medegedeeld, dat buiten Java door het Binnlandsch Bestuur en het Legerbestuur en op Java door de Irrigatie en het Boschwezen over eigen telefoonnetten wordt beschikt.

Van de bestuurstelefoonlijnen in de Buitengewesten worden alleen die, welke geheel en al buiten de werkingssfeer van den P. T. T.-dienst vallen, door het B. B. beheerd. Zoodra blijkt, dat het algemeen belang den aanleg van een Gouvernementsnet in dezelfde landstreek wenschelijk en zonder verlies op de exploitatie mogelijk maakt, wordt tot P. T. T.-aanleg en -bedrijf overgegaan. Steeds worden daarbij de bestuurslijnen in het exploitatiegebied

mede overgenomen. Zulks staat thans te gebeuren in Zuid Sumatra (Loeboek Linggau) en ter Westkust van Sumatra (Priaman).

Overigens worden de bestuurslijnen in streken, waar de Gouvernements-telegraafdienst is doorgedrongen, op kosten van B. B. aangelegd en onderhouden door den P. T. T.-dienst en op zeer eenvoudige wijze, in hoofdzaak voor eigen gebruik, geëxploiteerd door B. B.

De overname door den P. T. T.-dienst van het militaire net ter Westkust van Atjeh kan waarschijnlijk in 1932 worden tegemoet gezien.

Wat de reeds genoemde eigen telefoonnetten van irrigatie en boschwezen op Java betreft, wordt medegedeeld, dat de Regeering in beginsel accoord gaat met algeheele opnemng dezer telefoonnetten in het P. T. T. verband. Dat daartoe nog niet in meerdere mate werd overgegaan, vindt zijn oorzaak in de belangrijke bedragen welke aan den ombouw van de bestaande, over het geheel zeer primitieve netjes, zouden moeten worden ten koste gelegd. Geleidelijk echter zal de overname plaats vinden.

Uiteraard blijven alle diensten bij het uitvoeren van uitgebreide werken in bepaalde landstreken vrij om tijdens die uitvoering eigen — hoogst eenvoudige lijnen — te bouwen. Deze worden herhaaldelijk naar behoefte verplaatst. Eerst wanneer een gevestigde toestand is verkregen, kan eventueel de P. T. T.-dienst de aansluitingen in zijn verband opnemen.

Aansluiting van de bestuursambtenaren in de Pamanoekan- en Tjiasemlanden op het Gouvernements telefoonnet, waarvoor werd gepleit, is zeker mogelijk en gedeeltelijk reeds geschied.

De Assistent-Resident te Soebang is aangesloten op het Gouvernementsbijkantoor aldaar; de assistent-wedana te Wanajasa is verbonden op het telefoonkantoor te Poerwakarta. Ook de overige bestuursambtenaren in deze streken zouden op deze kantoren verbinding kunnen krijgen. De vrij lange verbindingen, welke daarvoor zouden moeten worden aangelegd zijn evenwel nogal kostbaar en geven niet de gelegenheid om in telefonische gemeenschap te treden met het personeel der P. en T. landen. Daartoe zouden de ambtenaren bovendien dus moeten blijven beschikken over een aansluiting op het primitieve, doch uitgebreide net (13 kantoren met 240 aangeslotenen w.o. 9 ambtenaren en Gouvernements-bureaux) der P. en T. landen.

Zeer zeker zou het meer economisch zijn wanneer de geheele verzorging van het telefoonverkeer in één hand kwam: die van het Gouvernement. Een onderzoek naar de mogelijkheid daarvan werd reeds ingesteld. Daaruit bleek, dat het particuliere net voor overname te eenenmale ongeschikt is, omdat men dan veel hoogere eischen gaat stellen dan thans voor onderlinge gemeenschap binnen de grenzen der landen het geval is. De noodzakelijke ombouw zou ten naastenbij f 200 000 kosten, terwijl de maandelijksche kosten voor de P. en T. landen zouden toenemen.

In verband met de geboden bezuiniging is voorloopig van verdere onderhandelingen afgezien, hoewel het nut van overname wordt erkend en exploitatie op de basis der Gouvernements tarieven rendabel zou zijn.

De onderhandelingen met de directie van de Deli-Spoorweg Maatschappij in zake de overname door het Gouvernement van haar telefoonbedrijf, hebben door den hoogen vraagprijs van die maatschappij geen resultaat opgeleverd.

Radiodienst. De lagere raming van de kapitaalsuitgaven voor aanleg, uitbreiding en verbetering van de inrichtingen der stations voor draadlooze telegrafie en telefonie ten opzichte van 1930, welke door enkele leden werd betreurd, is te beschouwen als een gevolg van de ook voor den radiodienst geboden bezuiniging.

Ook de Regeering betreurt het, dat de Phohi met ingang van 1 dezer hare uitzendingen heeft gestaakt, aangezien Zij een in Nederland goed georganiseerde omroep ook in het belang van Indië acht.

In verband met de opmerking van sommige leden, dat de radiodienst blijkbaar meer aandacht besteedt aan het tot stand brengen van internationale radio-telefoonverbindingen dan aan interinsulaire verbindingen en dat, nu de internationale verbindingen met groote Europeesche en Amerikaansche centra tot stand zijn gebracht, de dienst zijn kracht moet gaan zoeken in interinsulaire verbindingen (Batavia-Padang, Batavia-Medan etc.) en niet in verbindingen

dingen met landen van ondergeschikte beteekenis voor den Indischen handel, moge het volgende worden opgemerkt.

Bij de beoordeeling van deze aangelegenheid is men blijkbaar uitgegaan van de veronderstelling, dat voor elk dezer telefoonverbindingen afzonderlijke zenders en ontvangers met afzonderlijke bediening permanent in bedrijf zijn en dat er dan eenvoudig gewacht wordt tot er wellicht een aanvraag binnenkomt.

De wijze waarop onze internationale radiotelefoondienst werkt, is echter geheel anders.

Ten behoeve van onze internationale telefoonverbindingen met de verschillende Europeesche landen werd geen enkele nieuwe zender of ontvanger gebouwd en geen nieuw personeel behoefde te worden aangesteld. De bedoeling is geweest om van de bestaande installaties en het aanwezige personeel één intensiever gebruik te maken, waardoor de ontvangsten worden opgevoerd en de uitgaven niet noemenswaard vermeerderen.

Java beschikt thans over twee radiotelefoonverbindingen met Europa, de eerste voor het verkeer met en via Nederland, de tweede voor dat met en via Duitsland. Alleen voor de eerste verbinding staan de zenders en ontvangers dagelijks „bij” en wel van 6 uur 30 n.m. tot 8 uur 30 n.m. M. J. T. (vroeger van 7 uur 30 n.m. tot 11 uur 30 n.m.), of zoo lang tot al de voorhanden aanvragen voor den betrokken avond zijn afgewerkt.

Gesprekken met Engeland, Zwitserland, België en Frankrijk worden over dezelfde radioverbindingen gevoerd, meestal na afloop van het verkeer met Nederland.

Voor de radioverbinding met Duitsland staan zenders en ontvangers slechts „bij”, wanneer er aanvragen voor gesprekken met of via Duitsland zijn. Na afloop dezer gesprekken worden de zenders onmiddellijk stopgezet.

Met het buitenland worden veel minder gesprekken gevoerd dan met Nederland. Bovendien zijn de tarieven ook ruim twee maal zoo hoog. Sedert de radio-tarieven met het buitenland in Maart j.l. werden verminderd, neemt het verkeer echter geleidelijk, toe.

Met Duitsland werden n.l. sedert Maart j.l. 19 gesprekken gevoerd, met Oostenrijk (opengesteld 19 Mei) 1, met Hongarije (opengesteld 19 Mei) 1, voor Zwitserland (opengesteld 1 Mei) kwamen 5 aanvragen binnen, voor België (opengesteld 12 Mei) 4, voor Frankrijk (opengesteld 12 Mei) 3, voor Engeland (opengesteld 23 Mei) 4.

Over Mei j.l. bedroeg het aandeel van Nederlandsch-Indië in het telefoonverkeer met het buitenland ruim f 500.

Behoeve aan de openstelling van het radiotelefoon-verkeer met het buitenland geen uitbreiding van de technische en personeele middelen vooraf te gaan, geheel anders staat de zaak bij invoering van het telefoonverkeer van Java met de buitengewesten.

Voor dit verkeer zal het wél noodig zijn om enkele nieuwe zenders en ontvanginstallaties te bouwen en nieuw personeel aan te stellen voor de bediening en de exploitatie. De hiervoor benoodigde fondsen kunnen, zooals hiervoren reeds is medegedeeld, in verband met de tijdsomstandigheden niet beschikbaar gesteld worden. Niettemin blijft de dienstleiding hare volle aandacht hierop gevestigd houden.

De voorgestelde voorzieningen op het gebied van de radiotelegrafie en telefonie, op de uitgaven waarvoor door sommige leden critiek werd geoefend, zijn te beschouwen als uitvloeisel van de internationale verplichtingen, welke aan de telegraaf-administraties der contracteerende landen door het Internationale Radio-Verdrag van 1927 van Washington zijn opgelegd.

Overigens is het niet geheel juist de kapitaalsuitgaven, welke voor den bouw en de verbetering van kortegolf-installaties noodig zijn, tegenover de betrekkelijk lage ontvangsten te stellen.

De toestand is deze, dat de minder gunstige financiële resultaten van het interinsulaire telegraafverkeer over de zeekabels, vooral nu door ouderdom van verschillende kabels het aantal storingen daarop toeneemt en meer reparatie en vervanging noodig worden, door het installeren van radioverbindingen zullen worden verbeterd en het algemeene aspect van de bedrijfsuitkomsten van den dienst daardoor op den duur gunstig zal worden beïnvloed (vgl. o.a. noten 5 en 10 ad de raming der kapitaalsuitgaven op blz. 138 van de ontwerp-begroting voor 1931).

Een ruimere bekendmaking onder de Inheemsche bevolking van de mogelijkheden, welke het radiografisch en radiotelefonisch verkeer biedt, ligt in het voornemen. Een tariefstabel, vermeldende de voornaamste in het radioverkeer geldende tarieven, zal n.l. spoedig in druk verschijnen en op de a.s. Passar Gambir ook onder de Inheemsche bezoekers worden verspreid.

Ook het uit een oogpunt van reclame elk kwartaal verschijnende Malabarradio-Bulletin, waarin bijzonderheden omtrent de door het Malabarstation onderhouden verbindingen worden bekendgemaakt, wordt gratis verspreid en is zoowel in de Maleische als in de Nederlandsche taal gesteld.

Voorts bestaat het plan om door middel van gekleurde reclameplaten voor de stations van de Spoor- en Tramwegen, de Post- en Telegraafkantoren en andere openbare gebouwen, de aandacht op den radiodienst te vestigen.

De persberichten, welke door het radiostation Malabar eerst in een regelmatig langzaam en vervolgens in een regelmatig snel tempo worden uitgezonden, zijn de z.g. Regeerings Aneta berichten.

Aangezien deze berichten niet bestemd zijn om door amateurs te worden opgenomen, bestaat er geen aanleiding om in de bestaande wijze van uitsending, welke aan het gestelde doel ten volle beantwoordt, eenige wijziging te brengen.

Post 813. Dienst der S.S. en Tramwegen. Personeelsaangelegenheden. Naar aanleiding van de opmerking van verschillende leden, dat naar hun inzicht het hoofdbureau der S.S. een teveel aan hooger personeel heeft en daardoor een te kostbare organisatie is, moge de aandacht er op gevestigd worden, dat een groot bedrijf als de S.S. een gecentraliseerde leiding behoeft, opdat bij de behandeling van belangrijke zaken de noodige eenheid wordt betracht en de samenhang tusschen de talrijke onderdeelen voldoende bewaard blijft. Dit vereischt de aanwezigheid van een vrij talrijk corps hogere ambtenaren.

Intusschen wordt ook te dien opzichte in verband met de geboden bezuiniging en met de minder gunstige bedrijfsresultaten naar geleidelijke versoering gestreefd.

Met betrekking tot de vraag of het juist is, dat zich op het hoofdbureau der S.S. gemiddeld op elke zes of zeven ambtenaren een kantoorhoofd bevindt, moge worden medegedeeld, dat op het hoofdbureau der S.S. en Tr. te Bandoeng (waaronder in dit verband zullen moeten worden gerekend het Centraal kantoor en de hoofdkantoren van het Bedrijf der S.S. en Tr. op Java, van het Bedrijf der S.S. en Tr. in de Buitengewesten en van den Algemeenen Bouwdienst) werkzaam zijn rond 350 ambtenaren (van den rang van 2en klerk t/m dien van kantoorhoofd), waarvan 8 den rang van kantoorhoofd hebben, zoodat de verhouding, waarvan hier sprake is, ten rechte ongeveer 1 : 44 bedraagt.

De leden, die betwijfelden of de personeelsuitbreiding bij de afdeeling contrôle wel tot verbetering van de contrôle heeft geleid, welke men zich ervan voorstelde, mogen worden verwezen naar hetgeen daarover door den Regeeringsgemachtigde voor Gouvernementsbedrijven bij de behandeling van de begroting voor 1929 werd gezegd (vgl. blz. 1195 en 1250 van de Handelingen, zittingsjaar 1928/1929 van den Volksraad).

Daaruit blijkt, dat het aantal personen van de Contrôle praktisch hetzelfde is gebleven en desnietteenstaande de nieuwe werkwijze inderdaad tot de verbetering heeft geleid, welke daarvan verwacht werd.

Naar aanleiding van de opmerking, dat tegenwoordig fraudes belangrijk later worden ontdekt dan vóór de uitbreiding der afdeeling Contrôle der S.S. het geval was, wordt medegedeeld, dat vóór 1920, het tijdstip waarop de gebruikelijke dag-verantwoording werd vervangen door een maand-verantwoording, de mogelijkheid bestond in normale gevallen, wanneer zich geen bijzondere vertragingen voordeden, fraudes nà 23 dagen à 2 maanden op de Contrôle te achterhalen, naar gelang van de wijze van vervoer en dat nà 1 Januari 1920 die termijn tusschen 2½ en 3½ maand lag, terwijl sedert 1 Januari 1924 die termijn is teruggebracht tot ± 2 maanden.

De werkwijze van vóór 1920 gaf minder waarborg voor goede contrôle en zou bij normaal toenemend vervoer een zoodanige personeelsbezetting

bij de contrôle gaan eischen en als gevolg van de toen bestaande da
verantwoording, zooveel papier kosten, dat gestreefd moest worden na
vereenvoudiging, welke dan ook door invoering der maan dverantwo
ding is verkregen.

Ten opzichte van de vraag of de betrekking van kantoorhoofd t
Contrôle wel gehandhaafd moet blijven, zij erop gewezen dat deze betre
king werd ingesteld om aan de groote werkvermeerdering bij de Contrô
door een betere organisatie het hoofd te bieden. Zij bestaat hierin, d
evenals elders met de leiding van de belangrijkste bureau's hooger beze
digd personeel is belast. De meening, dat de daarvoor bestemde kantoo
hoofden dezelfde werkzaamheden zouden verrichten als hoofdcommiezen,
derhalve niet juist.

Deze regeling had dus niet ten doel eene positieverbetering va
het personeel; wel bracht zij een verbetering van den promotiegang med
welke daardoor voor deze personeelsgroep op een normaal peil werd g
bracht. De Regeering ontkent dat het bestaan van de onderwerpelijke b
trekking gevaar zou kunnen opleveren voor protectie van bepaalde persone

Ten onrechte wordt verondersteld, dat het in het voornemen zou ligge
om bij de afdeling Contrôle der S. S., een ongegraduateerd referendaris, o
een bezoldiging van f 800 per maand, werkzaam te stellen. Dit zou o
geheel onnoodig zijn, aangezien bij de Contrôle ingevolge de thans geldend
bezoldigingsregeling (Schaal B 10 der B.B.L.) de rang van inspecteur en e.
die van Hoofd der Afdeling Contrôle bereikbaar is, aan welke betrekkinge
onderscheidenlijk een maximum bezoldiging van f 850 en f 1000 's maand
verbonden is.

Naar aanleiding van de vraag of de overbrenging van de verificati
bureaux waarvan sprake is in noot 1 op blz. 148 (Ond. I — afd. VIII, st. 17
tengevolge zal hebben een personeelsinkrimping op de andere bureaux, d
overeenkomt met de versterking van het Centraalkantoor, wordt medeg
deeld, dat dit inderdaad bij de uitvoering van dezen maatregel het geval
geweest.

Bij de overbrenging van de verificatiebureaux van het Bedrijf op Jav
het Bedrijf in de Buitengewesten en den Algemeenen Bouwdienst naar o
afdeling Comptabiliteit van het Centraalkantoor, werd het bij die bureau
werkzaam gestelde personeel in zijn geheel naar het Centraalkantoor overg
plaatst.

Naar aanleiding van de vraag, of door de bezuiniging op de personeel
uitgaven in verband met de lagere ramingen van onderdeelen a 1 en b
ook het lager personeel langs de lijnen zal worden getroffen, wordt opg
merkt, dat de voorloopige uitkomsten in 1929 van onderdeelen a 1 en b
tezamen beneden de ramingen voor 1931 blijven, zooals moge blijken u
de zevenjarige vergelijkingen, stuk 7, blz. 69/70. Het aanwezige persone
zal dus in het algemeen door de bezuiniging op de personeelsuitgaven ni
worden getroffen.

Ten aanzien van het lager personeel langs de lijnen wordt verweze
naar toelichting 22 op den personeelsstaat bedrijf en toelichting 5 op de
personeelsstaat kapitaal, stuk 17, resp. blz. 159 en 167, waaruit blijkt da
voor hulppersoneel rond f 275 000 minder werd geraamd dan de voorloopig
uitkomsten 1929 aangeven. Verwacht wordt, dat deze vermindering
gedeeltelijk door overgang naar organieke betrekkingen en door normal
vrijwillige afvloeiing en gedeeltelijk door afvloeiing van minder geschikt
krachten verkregen zal worden.

Naar aanleiding van de vraag, aan welke categorieën van het S. S.
personeel bijzondere belooningen (premies, toelagen enz.) worden verleend
welke voorwaarden aan de toekenning hiervan zijn verbonden en hoeve
personen hiervoor in 1929 in aanmerking zijn gebracht, heeft de Regeerin
een overzicht van een en ander doen samenstellen, dat aan de Secretari
van den Volksraad ter kennisneming van de leden wordt toegezonden.

De vraag hoeveel personen in 1929 daarvoor in aanmerking zijn ge
bracht is, in verband met de veelsoortigheid dezer premiën enz. bezwaarlij
voor beantwoording vatbaar.

De vraag of in den laatsten tijd geen inheemschen meer worden toeg
laten tot den commiezen-cursus van de afdeling Contrôle der S. S., mo
ontkennend worden beantwoord. Bedoelde cursus is opengesteld voor a 11

klerken en adjunct-commiezen van de Contrôle, onverschillig van welken landaard. Bij de oprichting van meerbedoelden cursus werden zooveel mogelijk personen toegelaten, die zich voor opleiding aanmeldden. Sedert is voor aanname op dien cursus een selectie toegepast, waarbij, ongeacht den landaard, alle personen die reeds aan één der vorige cursussen hadden deelgenomen, van den laatsten cursus werden uitgesloten en voorts alléén diegenen, onder de zich daarvoor aangemelde personen voor plaatsing op den cursus in aanmerking werden gebracht, van wie redelijkerwijs kon worden verwacht, dat zij den cursus met succes zouden afloopen. Dat hieronder de laatste maal in het geheel geen inheemsche krachten voorkwamen moet worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat de voor dezen cursus geschikten onder het inheemsche personeel reeds aan de cursussen der beide vorige jaren hadden deelgenomen.

Een opgave van het aantal sedert 1927 tot den cursus toegelaten en afgeleverde personen, gesplitst naar den landaard, volgt hieronder:

	1927/1928.			1928/1929.			1929/1930.		
	Eur.	Inh.	Ch.	Eur.	Inh.	Ch.	Eur.	Inh.	Ch.
Toegelaten.....	63	44	3	41	36	4	16	—	—
Afgeleverd.....	9	15	2	6	7	—	—	—	—

Het is inderdaad juist, dat tot dusver tot de betrekking van adjunct-kascontroleur slechts Europeanen benoemd werden. Dit was een gevolg van de omstandigheid, dat voor deze betrekking onder het Inlandsch personeel bij de Contrôle der S. S. geen volledig geschikte kandidaten aanwezig waren.

De vraag of er bezwaren bestaan tegen benoeming van Inlandsch personeel tot bedoelde functie, kan dan ook ontkennend worden beantwoord.

B e d r i j f s z a k e n. De uitkomsten van het bedrijf in den loop van 1929 hebben aangetoond, dat het aantal vervoerde reizigers in de laagste vervoersklassen als rechtstreeksch gevolg der achtereenvolgens toegepaste partiële tariefswijzigingen maand op maand toenam en zich niet onbelangrijk verhief boven het peil van de overeenkomstige maanden van het vorig jaar.

Zoo nam het totaal aantal reizigers 3e klasse Inlanders op de normaalsporige S.S.-lijnen op Java van 30 millioen in 1928 toe tot 30,8 millioen in 1929, d.i. met 2,6%. Het blijkt dus, dat bedoelde tariefsverlagingen een voldoende aantrekking hebben uitgeoefend op het meer onbemiddelde deel der bevolking, om op grootere schaal dan te voren van den spoorweg gebruik te maken. Deze uitwerking wettigt het vermoeden, dat de beoogde evenwichtstoestand in de verdeling tusschen trein en auto spoedig zal zijn bereikt. Uiteraard zal dit vooreerst in de ontvangsteijfers nog niet tot uitdrukking komen, o.a. in verband met de sterk verlaagde tariefbasis op een deel der lijnen, sinds 1 Januari van dit jaar.

Te dien aanzien moge voorts nog worden verwezen naar hetgeen reeds is medegedeeld in de Volksraadstukken, zittingsjaar 1928/1929, Ond. 75, Afd. VIII, stuk 4, Memorie van Antwoord op de 1e aanv. begroting 1929 en zittingsjaar 1929/1930, Ond. I, Afd. VIII, stuk 20, Memorie van Antwoord begr. 1930.

Door de sinds einde 1929 ingetreden economische depressie, welke voor de inheemsche bevolking nog geaccentueerd werd door het ongunstige moesonverloop, is de reizigersopbrengst niet onbelangrijk verminderd. Voor zoover bekend heeft daarbij een verdere overgang van het reizigersvervoer naar de autobus geen rol van beteekenis gespeeld.

Ten opzichte van de meening, dat de Regeering omtrent het goederenvervoer per spoor zich een nog te gunstig beeld voor oogen stelt, moge worden verwezen naar de rede, uitgesproken bij de opening van den Volksraad op 16 Juni 1930, waaruit blijkt, dat het vertrouwen der Regeering in de toekomstige ontwikkeling van den economischen toestand ongeschokt is gebleven. De huidige teruggang in inkomsten uit het goederenvervoer nu is bijna geheel te stellen op rekening der economische depressie. De toenemende concurrentie van vrachtauto's speelt hierbij niet zulk een groote rol. In verband daarmee

wordt een aanmerkelijke opleving van het goederenvervoer verwacht, zoodra de depressie voorbij is. Dit neemt echter niet weg dat over het goederenvervoer met vrachtauto's nog zeker niet het laatste woord zal zijn gesproken en dat door de Spoorwegen nog verschillende tegenmaatregelen zullen moeten worden genomen om den overgang van het goederenvervoer van spoor op vrachtauto binnen economisch aanvaardbare grenzen te houden.

Het bedrag van f 3 475 000 bestemd voor uitbreiding der Z.S.S.-lijnen in 1931, is niet uitgetrokken voor een nieuw uitbreidingswerk, maar is in 1931 noodig voor den onderhanden zijnden aanleg der lijn Lahat-Loeboeklinggau, waarmede in het jaar 1927 een begin werd gemaakt. (Zie gedrukt stuk Volksraad, Eerste gewone zitting 1926, begrooting 1927, Afdeling VIII, stuk 15, blz. 120).

Zooals blijkt uit de in noot 2 op bladzijde 121 t/m 124 van genoemd gedrukt stuk gegeven uitvoerige toelichting, werd bij deze lijn niet alleen ten volle rekening gehouden met het bestaande wegennet waarbij uiteraard ook gelet werd op mogelijke concurrentie van particuliere autodiensten, maar ook met de waterwegen in Zuid-Sumatra.

Vóór het aanhangig maken van dit project werd, met het oog op den noodigen samenhang tusschen de beide soorten van verkeerswegen, tusschen de B. O. W. en de Staatsspoor overleg gepleegd.

Ingestemd wordt met de meening der leden, die de uitbreiding der Z.S.S.-lijn urgent achtten met het oog op de uitgestrektheid van het land en het gebrek aan verkeerswegen. Nochtans dient daarbij voorzichtigheid te worden betracht, opdat geen lijnen worden aangelegd, die gedurende lange jaren slechts een gering vervoer zouden kunnen krijgen en dus slechts van geringe economische beteekenis zouden blijken te zijn. Zoo zal het vermoedelijk niet wenschelijk blijken om, terstond na beëindiging van de thans onderhanden aanleg Lahat-Loeboeklinggau, welke lijn een inderdaad urgente uitbreiding als hierboven bedoeld vormt, tot verdere uitbreiding van het net in Zuid-Sumatra over te gaan.

Nopens den gang van zaken bij de grondverkrijging ten behoeve van den aanleg der lijn Lahat-Loeboeklinggau, zooals deze zich bij de door den heer Mochtar met name genoemde personen heeft voorgedaan, kan het navolgende worden bericht.

Begin 1928 is de ingevolge de voorschriften van Bijblad 11372 daartoe aangewezen commissie voor de overname van gronden bij minnelijke schikking ten behoeve van den aanleg van de spoorlijn Lahat-Loeboeklinggau met haar werkzaamheden te Tebingtinggi begonnen.

Nog vóór dat met Raden Abdoerrachman eenige onderhandelingen over het afstaan van zijn grond werden geopend, heeft deze zich per request van 23 Januari 1928 tot den Hoofdinspecteur der Staatsspoor- en Tramwegen gewend, mededeelende, dat volgens de basisprijzen van deze commissie de vergoeding voor het afstaan van een hem toebehoorend stuk grond en voor het verplaatsen van het daarop staand huis blijkens een door hem zelf opgestelde berekening slechts f 500 à f 600 zou bedragen, terwijl hem van andere zijde voor dat perceel vroeger reeds een prijs van f 900 was geboden. In verband hiermede verzocht hij om toekenning van een billijker schadevergoeding. Dit request werd door den Hoofdinspecteur in handen gesteld van bedoelde commissie, waarvan aan Raden Abdoerrachman bij schrijven van 16 Februari 1928 ook kennis werd gegeven.

De daarna door de commissie verrichte taxatie heeft tot de vaststelling van een schadevergoeding van f 891.75 geleid, dus tot bijna den prijs, welke volgens eigen mededeeling van belanghebbende hem van andere zijde was geboden voor algeheel afstand van het perceel. Van eenigen dwang om niet deze taxatie genoegen te nemen, is niet gebleken. Tijdens de uitbetaling der schadeloosstellingen aan alle belanghebbenden te Tebingtinggi op 24 Mei 1928 werd bovenbedoeld bedrag ad f 891.75 door den vader en gemachtigde van Raden Abdoerrachman, zonder eenig protest in ontvangst genomen en daarvoor gekwiteerd. Hiermede was deze zaak naar behooren afgedaan en Raden Abdoerrachman is daarop nimmer teruggekomen.

De kwestie van Raden Mohamad Arsad wijkt in zoover af van die van eerstgenoemde, dat Raden Mohamad Arsad eerst uitdrukkelijk genoegen heeft genomen met de hem door de commissie toegekende schadeloosstelling, deze zonder protest in ontvangst heeft genomen, daarvoor heeft gekwiteerd en eerst daarna is gaan requesteeren wegens naar zijn meening hem als

woonerf tekort toegemeten grond en wegens de te geringe schadeloosstelling.

Naar aanleiding van deze aan den Hoofdinspecteur der S.S. en Tramwegen en aan de Regeering gerichte requesten werd door het Binnenlandsch Bestuur een herhaald onderzoek ingesteld naar de door Raden Mohamad Arsad voorgebrachte klachten. Deze bleken ongegrond te zijn, zoodat op de requesten niet anders dan afwijzend kon worden beschikt.

Van Kiagoes Mohamad Tahir is nimmer eenige klacht noch vóór noch ná de uitbetaling der schadeloosstellingen ingekomen.

De dienstleiding der S.S. volgt met volle aandacht de ontwikkeling van het vraagstuk der exploitatie van steile spoorwegen door middel van zware locomotieven, zoowel met het oog op eventueelen aanleg van nieuwe lijnen, als met het oog op mogelijke verbetering der exploitatie op hier te lande reeds bestaande steile banen. Dit vraagstuk is niet alleen van technischen aard, maar het heeft ook een economische zijde. Met toenemende helling wordt de verhouding tusschen locomotief- en treingewicht ongunstiger. Daardoor kunnen eventueele besparingen aan aanlegkosten als gevolg van lijnverkorting door toepassing van mogelijke zware hellingen teniet gedaan worden door meerdere tractiekosten.

De oorspronkelijk met grootste hellingen van 25⁰/₀₀ geprojecteerde lijn Garoet—Tjikadjang werd met maximum hellingen van 40⁰/₀₀ uitgevoerd, waardoor een aanzienlijke verkorting werd verkregen. Het werd in dit geval om de aangeduide redenen niet verantwoord geacht verder te gaan, vooral ook daar hierdoor geen groote verkorting meer te bereiken was.

De meening van enkele leden, dat bij den bouw van S.S.-rijtuigen het doodgewicht onnoodig wordt opgevoerd, moet ten stelligste worden ontkend. Voor het rustige en veilige rijden met hooge snelheid is een groot gewicht en groote stevigheid van de draageconstructie een eerste vereischte.

Het verbeteren van de inrichting der eerste klas afdeelingen in wagens met elektrische tractie, welke worden gebezigd op het traject Batavia—Buitenzorg, wordt niet noodig geacht, omdat, rekening houdende met den korten rijtijd, den passagiers genoegzame ruimte wordt aangeboden.

In antwoord op de vraag in welk stadium het overleg met de stadsgemeente Batavia inzake het overwegenvraagstuk verkeert, moge worden medegedeeld, dat dit overleg nog niet beëindigd is, hetgeen zijn oorzaak vindt in het feit, dat nog steeds geen bericht van genoemde gemeente ontvangen werd op de vraag, of zij al dan niet in het desbetreffend voorstel van de Regeering wenscht te treden.

Voor wat betreft den wensch van sommige leden, dat tegenover de gemeente eene meer tegemoetkomende houding zou worden aangenomen met betrekking tot de kostenverdeling en de meening dier leden, dat de dienst der S.S. en Tr. zeker niet in de laatste plaats belang heeft bij een spoedige oplossing, moge worden verwezen naar de Volksraadstukken Zittingsjaar 1929—1930, Ond. I, afd. VIII, stuk 20, M. v. A., pag. 25, waarin het standpunt der Regeering te dien aanzien is uiteengezet.

Ondanks de uitgeoefende intensieve contróle op de dienstverrichtingen der overwegwachters, komt het weleens voor dat een overweg niet tijdig gesloten wordt. Zoo'n geval deed zich voor op 13 November 1929, toen te Weltevreden de overweg op Kebonsirih niet tijdig werd gesloten, hetgeen eveneens plaats had op 21 Januari 1930 met twee andere overwegwachters.

De betrokken overwegwachters werden met boeten gestraft.

De vraag, of daarbij andere oorzaken, bv. het slecht functionneeren van signaalinrichtingen in het spel zijn geweest, moet ontkennend worden beantwoord.

Ter beantwoording van de vraag, of de Regeering bereid is zooveel mogelijk te bevorderen, dat de Staats- en particuliere spoor- en tramwegen een aanmerkelijk verlaagd tarief (slechts een weinig hooger dan de zelfkosten) vaststellen voor het vervoer van emigranten en kolonisten naar hunne bestemming, wordt medegedeeld, dat er geen voldoende aanleiding bestaat om een dergelijke tariefsverlaging aan de particuliere spoor- en tramwegen te verzoeken of aan de Staatsspoor op te leggen.

Daar de reizigerstarieven bovendien reeds laag zijn zou een dergelijke vermindering van een deel der transportkosten slechts een weinig effectief middel zijn voor de bevordering van de emigratie.

In verband met den door enkele leden geuiten wensch dat aan scholieren ook in vacaties en op vrije dagen, vervoer op de Staatsspoor- en tramwegen tegen den halven prijs wordt toegestaan, zij opgemerkt, dat naast de bestaande gelegenheid voor het verkrijgen van maandelijksche abonnementskaarten voor bezoek aan scholen en aan inrichtingen van onderwijs tot het verkrijgen de voor de bekleeding van enig ambt of het uitoefenen van enig bedrijf noodig vakkennis, scholieren voor uitstapjes in vacaties en op vrije dagen, mit gezamenlijk reizende in de 3e kl., gebruik kunnen maken van het speciaal tarief voor het vervoer van leerlingen van inrichtingen van openbaar en van bijzonder onderwijs. Dit tarief geeft 50% reductie op den algemeenen vrachtprijs. Een verdere tegemoetkoming wordt niet gemotiveerd geacht.

Verhooging van de leeftijdsgrens, vastgesteld voor gratis vervoer, tot 3 jaar, welke maatregel mede door die leden werd bepleit, zou tot eene inkomstenderving voor het spoorwegbedrijf leiden, welke in het bijzonder in de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet verantwoord wordt geacht.

De bestaande leeftijdsgrens is gelijk aan die, welke ook voor groote particuliere spoor- en tramwegmaatschappijen op Java geldt

Dat de gelegenheid om voor de verschillende spoorwegtrajecten in hotelkaartjes te verkrijgen, de animo om met de S. S. te reizen niet zou kunnen bevorderen, kan de Regeering niet toegeven.

Het openstellen dier gelegenheid toch is een der middelen om het reizigersverkeer gemakkelijker en aantrekkelijker te maken en als zoodanig kan die maatregel er toe bijdragen om het reizen per S. S. te doen toenemen.

Voor de door het hotelpersoneel te verrichten werkzaamheden, verbonden aan het ten gerieve van de hotelgasten verkoopen en aan S. S. verantwoorde van plaatskaarten, dient billijkheidshalve een vergoeding te worden gegeven

Nu gebleken is, dat de hotelbeheerders er wel op gesteld zijn, deze faciliteit aan hun gasten te kunnen verleen, is deze vergoeding op de helft van het oorspronkelijke bedrag gesteld. Ingaande 1 Januari 1931 zal deze verlaagde vergoeding voor allen gelden.

Ten aanzien van de gemaakte gevolgtrekking, dat de personentarieven voor verlaging tot het vooroorlogspeil in aanmerking zouden komen, moge dienen dat die verlaging sedert 1 Januari 1930 over het geheele Java-net bereids is ingevoerd.

In haar algemeenheid kan de klacht over het tekort aan plaatsruimte in de S. S.-sneltreinen niet als juist erkend worden. Zorg toch wordt gedragen voor genoegzaam reservematerieel om aan onvoorzien reizigersverkeer het hoofd te kunnen bieden. De klacht kan derhalve alleen gebaseerd zijn op enkele incidenteele gevallen. Overigens zij er de aandacht op gevestigd, dat het economisch niet toelaatbaar is, de treinen met zooveel materieel te laten rijden, dat dit als regel onvoldoende bezet zou zijn.

Op de klacht over onvoldoende aandacht, die van de zijde der dienstleiding aan het comfort der passagiers zou worden gewijd, kan bezwaarlijk worden ingegaan, zolang niet nader gepreciseerd wordt waaruit dit gebrek aan comfort zou bestaan.

De Regeering is niet in staat inlichtingen te verstrekken over het gesignaleerde geval van overlast dat door 1e klasse passagiers onlangs in den sneltrein Pekalongan—Wetevreden zou zijn ondervonden.

Bij informatie bleek daarvan bij het betrokken onderdeel der S. S. n.l. niets bekend te zijn.

Dat reizigers, die gebruik maakten van de ééndaagsche verbinding zich wel eens een andere plaats zagen toegewezen, dan door hen was besproken, is een onregelmatigheid, welke geweten moet worden aan door het personeel gemaakte vergissingen, of aan het onvoorzien verwisselen van rijtuigen tegen materieel van een ander type. Maatregelen zijn getroffen om vergissingen zooveel mogelijk te voorkomen.

Zoowel voor de spoor-, als voor de trambuffetten bestaan thans nog contracten, welke onderscheidenlijk 1 Januari 1932 en 1 Augustus 1931 expireeren.

Tijdig voor genoemde tijdstippen zal door de dienstleiding der S. S. opnieuw worden nagegaan, of bij openbare aanbesteding, als waarop werd aangedrongen, een onvoldoende waarborg voor de goede uitrusting en bediening der buffetten verkregen zal kunnen worden.

Autobusdiensten. Het is der Regeering niet duidelijk in welk opzicht de contrôle op de autobusdiensten der S. S. op de lijn Bandoeng—Lembang onvoldoende kan worden geacht.

Deze autobusdienst wordt onderhouden met twee bussen, welke dagelijks elk zeven ritten v.v. maken.

Voor de contrôle van dien dienst is aangewezen een autocontroleur Iste klasse, op wiens werkzaamheden regelmatig toezicht wordt uitgeoefend, o.m. door aanhouding der bussen onderweg. Nimmer werd daarbij een onregelmatigheid geconstateerd.

Evenmin is tot nog toe op andere wijze eenige onregelmatigheid gebleken, welke zou moeten zijn voortgevloeid uit onvoldoende contrôle.

Bij de automobiendiensten der Staatsspoor- en Tramwegen wordt, evenals bij de andere onderdeelen van dat bedrijf, gestreefd naar bezuiniging op de personeelsuitgaven. Dat een deel van het ongediplomeerd technisch personeel bij deze diensten zeer hoog wordt bezoldigd, hoewel het niet moeilijk zou vallen de hand te leggen op goedkoopere werkkrachten, kan niet worden toegegeven. Het overgrootste gedeelte van dit personeel wordt nl. gevormd door de autobestuurders, wier bezoldiging als volgt is geregeld:

Betrekking.	Aanvangs-bezoldiging.	Eind-bezoldiging.	
		Bedrag	wordt bereikt na ... jaren.
auto-bestuurder	27.50	50.—	14
idem 1e klasse	40.—	70.—	18
auto hoofdbestuurder	57.50	100.—	20

Bij de Lands-automobiendiensten in Zuid-Sumatra en ter Sumatra's-Westkust zijn in totaal slechts vier auto hoofdbestuurders aanwezig.

Regel is dus, dat dit ongediplomeerd technisch personeel geen hogere bezoldiging kan bereiken dan van f 70 per maand en dat eerst na een langdurigen diensttijd.

Het feit, dat onder dit personeel vele mutaties voorkomen, geeft geen steun aan den verkregen indruk, dat dit personeel te hoog zou worden bezoldigd.

Naar aanleiding van de vraag, of inzake het beheer en de bedrijfsresultaten van 's Lands automobiendiensten officieele publicaties bestaan moge worden verwezen naar het verslag van de Staatsspoorwegen in Nederlandsch-Indië over het jaar 1929, o.m. naar de blzn. 35—37—41 en 43.

Voor een gemakkelijk overzicht zijn de bedrijfsresultaten (in ronde getallen) over de achterliggende drie jaren hieronder bijeengevoegd.

Landsautomobiendienst.	Ontvangsten.			Uitgaven.		
	1927	1928	1929	1927	1928	1929
Zuid-Sumatra	500 400	427 800	438 800	545 600	332 400	294 300
Sumatra's-Westkust	367 200	327 900	322 300	288 500	289 800	286 800

Post 815. Deelneming te stichten nieuwe verkeersonderneming te Batavia. Voor de oprichting der Bataviasche Verkeers Maatschappij is alles gereed, behalve dat nog gewacht wordt op de aanneming door den Stadsgemeenteraad van Batavia van de Verordening op het exploiteeren van autobusdiensten, waarin aan de B. V. M. — overeenkomstig het tusschen de gemeente en de beide tramwegmaatschappijen vastgestelde plan van samenwerking — recht van voorkeur zal worden gegeven tot exploitatie van autobussen langs bepaalde trajecten. Het ontwerp van bovenbedoelde Verordening is bij Gemeentebled 1930 No. 274 aan den Stadsgemeenteraad aangeboden en zal in een der eerstvolgende zittingen behandeld worden.

Na de oprichting van de Bataviasche Verkeers Maatschappij ligt eene zuivere uitbreiding van het electrisch net niet in de bedoeling. Het voor-

nemen is om de tramnetten der Nederlandsch-Indische Tramweg Maatschappij en der Batavia Electrischë Tram Maatschappij, voor zoover deze niet meer voldoen aan de eischen, welke aan modern stadstramverkeer gesteld worden, door electricatie der stoomtramlijn en omlegging van het tracé van enkele electrische lijnen, alsmede door onderlinge aansluiting, te verbeteren. In het plan van samenwerking, dat tusschen de gemeente en de beide tramwegmaatschappijen is vastgesteld, is op het instellen van aanvullende autobuslijnen gerekend.

Post 816. Luchtlijnen. Ter voldoening aan het verzoek om meerdere gegevens met betrekking tot de hoogere raming van f 20 000 voor „verdere gewone uitgaven” volgt hieronder de samenstelling van dezen post:

Onderhoud van 25 landingsterreinen à gemiddeld f 1 200	f 30 000
Onderhoud gebouwen (1% van de bouwkosten)	3 000
Verkeerstelegammen (te verrekenen met P. T. T.)	7 200
Drukwerken, diversen en onvoorzien	4 800

f 45 000

Het jaarverslag, de balans en verlies- en winstrekening der K.N.I.L.M. over 1928 zijn ter visie gelegd bij de Secretarie van den Volksraad. De jaarstukken over 1929 zijn nog niet ontvangen.

HOOFDSTUK III.

Middelen in Nederland.

Post 801. Aandeel winst Billiton Maatschappij. Het antwoord op de vraag of de verlaging in het aandeel in de winst van het Gemeenschappelijk Mijnbouw bedrijf Billiton met 1,5 millioen wel in overeenstemming is met het inzicht der Regeering omtrent den tinprijs in 1931, moge dienen dat ook het bedrijfsoverschot van de Bangkatinwinning over 1931, waarin de aangenomen opbrengst van f 200 per quintaal is verwerkt, aanzienlijk lager is geraamd nl. f 24,36 millioen tegen f 31,16 millioen over 1930.

Post 802. Aandeel in de winst van de N.I.A.M. Met het oog op den onzekeren toestand in den handel op het gebied van aardolieproducten was het der betrokken Maatschappij onmogelijk, het bedrag van het den Lande over het jaar 1930 toekomend winstaandeel bij benadering te schatten. In verband hiermede werd dit bedrag in de begrooting voor 1931 pro memorie uitgetrokken.

HOOFDSTUK IV.

Middelen in Indië.

Post 805. Cijns, enz. Naar aanleiding van de desbetreffende opmerking, zij medegedeeld, dat de Regeering van een inperking der olieproductie niets bekend is.

De olieproductie over de eerste 5 of 6 maanden van dit jaar kan thans nog niet worden opgegeven, omdat de desbetreffende opgaven ingevolge art. 316(1) der mijnordonnantie eerst tegen 1 September a.s. zijn te verwachten.

Post 808. Steenkolen. Voor de door verschillende leden gekoesterde vrees, dat de geraamde opbrengst van afgeleverde kolen door de drie mijnbedrijven te optimistisch zal blijken, bestaat geen grond, aangezien de ramingen overeenkomen met den tot dusver in dit jaar behaalden gemiddelden opbrengstprijs. Uit de hieronder volgende vergelijkende opgave van de uitkomsten gedurende de eerste vier à vijf maanden van het loopende jaar en over het geheele jaar 1929 zal nog ten overvloede kunnen blijken dat de raming voor 1931 niet te optimistisch kan worden genoemd.

Vergelijkende opgaaf betreffende de opbrengstcijfers der Kolenmijnen.

Oembilinmijnen:

Jaar:	Raming:	Uitkomst:
1929 505 000 ton ad f 6 211 500 = f 12,30 p. t.	557 109 ton ad f 6 508 440 = f 11,68 p. t.	
1930 500 000 " " " 5 900 000 = " 11,80 " "	223 312 " " " 2 635 621 = " 11,80 " "	(t/m Mei 1930)

Poelau Laoetmijnen:

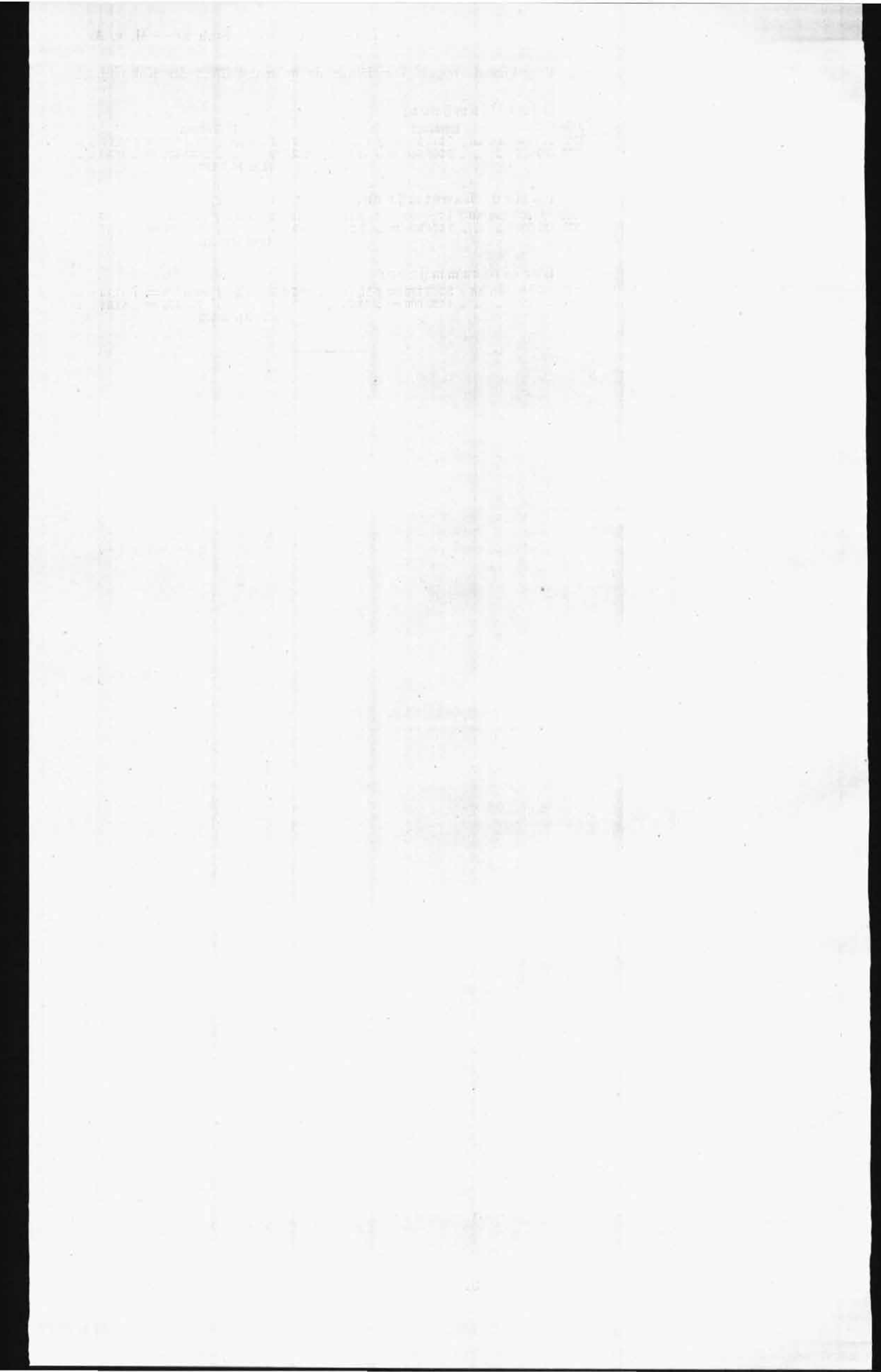
1929 190 000 ton ad f 1 740 000 = f 9,16 p. t.	146 053 ton ad f 1 293 432 = f 8,85 p. t.
1930 180 000 " " " 1 674 000 = " 9,30 " "	69 524 " " " 617 057 = " 8,87 " "

(t/m Mei 1930)

Boekitasammijnen:

1929 250 000 ton ad f 3 368 775 = f 13,47 p. t.	295 338 ton ad f 3 435 710 = f 11,63 p. t.
1930 390 000 " " " 4 595 000 = " 11,78 " "	77 424 " " " 920 065 = " 11,88 " "

(t/m April 1930)

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUK 21.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

VERBETERING VAN DRUKFOUTEN EN
MISSTELLINGEN.

Aldeeling.	Stuk.	Bladzijde.	Post.	Onderdeel.	Kolom.	Regel van boven.	Regel van onderen.	Er staat:	Correctie:
III	1	5			1		1	f 21 689 250	(21) f 21 689 250
		"			4		8	Het totaal dezer enz.	(21) Het totaal dezer enz.
	2	16	806	b	4			476 029	476 920
		28	810	b	2				de „b” moet staan voor Mijnver- ordeningen.
		30	810	c	2				de „c” moet staan voor Opsporings- dienst.
		32	810		2				voor Grondpeilwezen moet „d” staan
		36	816	a	3			de Nederlandsch-Indische	de Koninklijke Nederlandsch- Indische.
		39			1		1	f 146 165 930	(43) f 146 165 930
		"			4		6	Het eindcijfer enz.	(43) Het eindcijfer enz.
	4	41	807	e	7			niets	1 000
		43			6			7 530 600	7 530 600
								(19)	
	7	69	810	h	8			1 10 608	1 610 619
		70	816	a	3			de Ned. Indische	de Koninklijke Ned. Indische
	11	92				21		f 96 19	f 96,19
		97						bovenschrift: stuk 9	stuk 11
		"			8			tweede staatje; hoofd van de kolom: 31 Dec. 1931.	31 Dec. 1930
		"			11			f 24 311 00	f 24 311 000
	15	123			11			2de cijfer van onder: (4) 3 165	3 165
	16	132					15	noot (5): f 250 000	f 225 000
	17	147			6		8	2de staatje: 6 000	6 200
		149					10	vanaf f 1 000	boven f 1 000
		154			7	8		f 475 000	f 457 000
		166			5	6		24 075	54 075
		167						noot (10): vanaf f 1 000	boven f 1 000

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. VIII — STUKKEN 22—24.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

MOTIES.

Stuk 22. Motie voorgesteld door de heeren Fournier, Nessel en Wiranata Koesoema.

Ingediend 21 Augustus 1930.

De Volksraad,
gehoord de debatten over het voornemen om het corps telefoonambtenaren bij den P. T. T.-dienst te doen uitsterven,
van oordeel zijnde dat een goede bedrijfsvoering van den telefoondienst eischt een deskundig eigen administratief corps,
noodigt de Regeering uit het corps telefoonambtenaren in stand te houden, het regelmatig te doen aanvullen en voor dit corps de vroeger bestaan hebbende speciale opleiding weder in het leven te roepen.

In de vergadering van 22 Augustus 1930 werden door de voorstellers in de slotalinea van de motie tusschen de woorden „uit” en „het” ingelascht de woorden: „in ernstige overweging te nemen”.

De aldus gewijzigde motie werd in dezelfde vergadering aangenomen.

Stuk 23. Motie voorgesteld door de heeren Fournier, Nessel en Wiranata Koesoema.

Ingediend 21 Augustus 1930.

De Volksraad,
gehoord de debatten over de sterkteverhouding tusschen de hoofdtelefoonambtenaren, de telefoonambtenaren 1e klasse en de telefoonambtenaren 2e klasse,
van oordeel dat deze verhouding behoort te worden gebracht op 10:20:42,
noodigt de Regeering uit met een aldus gewijzigde formatie bij de begrooting 1931 rekening te houden.

In de vergadering van 22 Augustus 1930 werden door de voorstellers de twee laatste alinea's gewijzigd als volgt:

„van oordeel dat deze verhouding in gunstigen zin behoort te worden gewijzigd,

noodigt de Regeering uit met een aldus gewijzigde formatie zoo spoedig doenlijk rekening te houden”.

De aldus gewijzigde motie werd in dezelfde vergadering door de voorstellers ingetrokken.

Stuk 24. Motie voorgesteld door de heeren Nessel, Mohamad Ali en Mochtar.

Ingediend 21 Augustus 1930.

De Volksraad,

van oordeel, dat de aanleg van telefoonverbindingen onmisbaar is voor de verdere ontwikkeling van sommige streken in de buitengewesten, noodigt de Regeering uit:

- 1o. den aanleg van publieke telefoonverbindingen in Zuid-Sumatra en Zuid-Borneo in een sneller tempo ter hand te willen nemen,
- 2o. meer aandacht te doen besteden aan den aanleg van telefoonlijnen in streken der buitengewesten, waar de omvang van landbouw, handel en verkeer zulks wenschelijk maken.

Deze motie werd in de vergadering van 22 Augustus 1930 z. h. s. a a n g e n o m e n .

1930 22 1613

1930 22 1613

1930 22 1613

1930 22 1613

1930 22 1613

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX -- STUKKEN 1—4.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

UITGEWERKTE STATEN HOOFDSTUKKEN I—IV.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË VOOR HET DIENSTJAAR 1931.

AFDEELING IX.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
AFDEELING IX.			
Departement van Oorlog.			
HOOFDSTUK I — UITGAVEN IN NEDERLAND.			
901		Militairen in buitengewonen dienst.	
	a.	Belooningen, bezoldigingen, daggelden, toelagen, reis-, verblijf- en andere kosten van militaire landsdienaren of gewezen militaire landsdienaren tijdelijk in Nederland te werk gesteld, of, tijdens hun verlof in Europa, belast met opdrachten, waarvan de kosten niet op een van de andere begrotingsposten kunnen worden aangewezen	f 57 000
	b.	Uitgaven voor de vorming van officieren in algemeen krijgskundige richting en voor den intendance-dienst	(1) 297 000
	c.	Uitgaven voor de hoogere technische vorming van officieren	51 000
	d.	Uitgaven wegens aanwending van de rij- en hoefsmidschool te Amersfoort ten dienste van het leger in Nederlandsch-Indië	27 600
			f 432 600
902		Bezoldigingen en verdere uitgaven voor militairen met verlof of op non-activiteit.	
	a.	Bezoldigingen voor militairen met verlof of op non-activiteit	f 1 550 000
	b.	Verdere uitgaven	450 000
			2 000 000
903		Opleiding tot officier.	
	a.	Aandeel in de kosten der opleiding tot officier bij de militaire onderwijs- inrichtingen in Nederland en andere daarmee in verband staande uitgaven	(3) f 454 000
	b.	Opleiding tot genees- en artsennijmengkundigen	260 000
			714 000
904		Uit- en terugzending van militairen, de kosten van werving en van verblijf in Nederland daaronder begrepen, mitsgaders betalingen te hunnen behoeve na terugkeer in Nederland.	
	a.	Kosten van de Koloniale reserve te Nijmegen	(2) f 300 000
	b.	Uit- en terugzending van militairen uitgezonderd de militairen met verlof of op non-activiteit en daarmee in verband staande uitgaven	990 000
			1 290 000
905		Verrekening met het departement van oorlog in Nederland van de uitgaven voortvloeiende uit het aangaan van eene vrijwillige verbintenis op korten termijn bij het leger in Nederland door jongelieden, die voornemens zijn zich in Nederlandsch-Indië te vestigen	90 000

Voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			(1) Dit bedrag is te splitsen als volgt:
			<i>a.</i> leeraren en algemeene kosten:
			bezoldigingen van officieren van den generalen staf <i>f</i> 27 800.—
			bezoldiging van 1 kapitein-intendant 8 100.—
			tegemoetkoming voor het houden van dienst- paard en fouragegeld en voor die officieren ... 1 886.—
			belooning aan leeraren in Indologische vakken en tropische gezondheidsleer 4 000.—
			reiskosten van die leeraren Memorie.
57 000			aandeel in de algemeene kosten der Hoogere Krijgsschool 40 203.—
296 000	<i>f</i> 1 000		<i>b.</i> officieren-leerlingen:
51 000			bezoldigingen en toelagen (voor de krijgskundige studiën) 145 000.—
27 600			bezoldigingen en toelagen (voor de intendance studiën) 40 000.—
			tegemoetkoming en fouragegeld en voor offi- cieren-leerlingen, behoorende tot het wapen der cavalerie, gerechtigd tot het houden van een dienstpaard 1 257.—
1 550 000			toelagen voor uitrusting aan nieuwe leerlingen en hunne gezinnen 12 000.—
450 000			schadeloosstelling voor verhuiskosten en bijslag op de bezoldigingen van de officieren, tijde- lijk te plaatsen bij bereden wapens, bij de Rijkslandbouwschool, 's Rijks centraal maga- zijn van militaire kleeding en uitrusting en de Nederlandsche school voor nijverheid en handel te Enschedé 11 000.—
429 000	25 000		toelagen voor het deelnemen aan oefeningen tijdens de indeeling bij de korpsen 1 500.—
260 000			reiskosten voor het bezichtigen van militaire inrichtingen, fabrieken en voor de zomer- oefeningen 3 450.—
			tegemoetkoming voor het houden van een dienst- paard voor een officier-leerling van het wapen der cavalerie 800.—
295 000	5 000		geneeskundige behandeling van de officieren, tijdens hun verblijf te Wageningen en te Enschedé 300.—
990 000			Onderricht in het besturen van automobielen ... 415.—
			<i>f</i> 297 711.—
			waarvoor gesteld <i>f</i> 297 000.—
90 000			Zie overigens de toelichting in stuk 5.
			(2) <i>a.</i> Bezoldigingen en toelagen van militair- en burgerpersoneel:
			Staf <i>f</i> 24 000.—
			Subsistentenkader 140 000.—
			Militaire administratie en magazijnsdienst ... 14 000.—
			Geneeskundigen dienst en den hospitaaldienst. 27 000.—
			Burgerpersoneel 43 000.—
			Tijdelijk boven de sterkte gevoerd personeel. 2 000.—

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
906		Subsidies ten behoeve van Oud-Indische Militairen:		
	a.	Bijdrage in de kosten van de te Nijmegen gevestigde „Arbeidsbeurs voor den oud-Indischen militair”	f 7 000	
	b.	Bijdrage in de kosten van het te Nijmegen gevestigde verblijf voor den oud-Indischen militair	5 000	
	c.	Tegemoetkoming aan het permanent comité ten dienste van den oud-Indischen militair	3 000	
	d.	Tegemoetkoming aan de vereeniging „Generaal van Heutsz-fonds”	3 000	
	e.	Steun aan gegageerde en gepensioneerde Indische militairen beneden den officiersrang, die buiten hun schuld in moeilijke omstandigheden verkeeren	65 000	
				f 83 000
907		Uitkeering aan weduwen- en weezenfondsen:		
	a.	Uitkeering aan het weduwen- en weezenfonds van de Europeesche officieren van het leger in Nederlandsch-Indië	f 818 000	
	b.	Uitkeering aan het weduwen- en weezenfonds van militairen beneden den rang van officier bij de koloniale troepen	944 000	
				1 762 000
908		Militaire veroordeelden.		
		Verpleging en vervoer in Nederland van militaire veroordeelden		2 000
909		Materieel voor zoover niet elders uitgetrokken:		
	a.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor de artillerie-magazijnen	(3) f 199 100	
	b.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden voor de pyrotechnische werkplaats	(3) 134 000	
	c.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden voor de werkplaats voor draagbare wapenen	(3) 257 000	
	d.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden voor de projectieffabriek.	(3) 30 500	
	e.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor het wapen der genie	(4) 91 500	
	f.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor de luchtvaartafdeeling	(3)(8a) 543 000	
	g.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor de intendance	(3) 1 222 600	
	h.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor den topografischen dienst	14 000	
	i.	Aanschaffing van materieel voor de moderniseering van het leger	(3)(8a) 1 933 400	
				4 425 100
910		Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor het algemeen magazijn van geneesmiddelen		(3) 293 000
911		Uitgaven ten behoeve van den artillerie constructiewinkel:		
	a.	Bedrijfsuitgaven	(5) f 25 000	
	b.	Kapitaalsuitgaven	(6) 20 000	
				45 000
912		Uitgaven ten behoeve van de stoomwasscherij te Tjimahi:		
	a.	Bedrijfsuitgaven	(7) f 6 600	
	b.	Kapitaalsuitgaven	(8) 500	
				7 100

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
7 000			b. Verdere uitgaven (verwarming, licht, water, onderhoud gebouwen en plantsoenen, geneesmiddelen, instrumenten, kantoor- en magazijnskosten, enz.) f 50 000.—
5 000			f 300 000.—
3 000			Zie overigens de toelichting in stuk 5.
3 000			(3) Zie de toelichting in stuk 5.
65 000			(4) Voor de geniewerken (zie noot 41 bij post 933 IIe Hoofdstuk) 40 000.—
			Voor de genietroepen 32 800.—
			Voor het wapen der genie (algemeen) 1 720.—
			Voor Sengking-materiaal 17 000.—
818 000			Te zamen f 91 520.—
944 000			waarvoor gesteld f 91 500.—
2 000			Zie de toelichting in stuk 5.
916 460	f	717 360	(5) Zie noot 30 bij post 925 van het IIe Hoofdstuk (uitgaven in Indië).
152 000		18 000	(6) De geheele post heeft betrekking op den buitengewonen dienst; zie overigens noot 31 bij post 925 van het IIe Hoofdstuk (uitgaven in Indië).
278 000		21 000	(7) Zie noot 6 bij post 906 van het IIe Hoofdstuk (uitgaven in Indië).
30 000	f	500	
74 500		17 000	(8) De geheele post heeft betrekking op den buitengewonen dienst.
702 075		159 075	Zie noot 7 bij post 906 van het IIe Hoofdstuk (uitgaven in Indië).
1 381 500		158 900	(8a) Voor virement wordt in aanmerking gebracht:
14 000			voor onderdeel f:
1 408 400		525 000	voor aanschaffing vliegtuigen 180 000.—
			voor aanschaffing motoren 255 400.—
279 400		13 600	Totaal f 435 400.—
			Uitzendingskosten 43 600.—
			Totaal van onderdeel f f 479 000.—
25 000			Voor onderdeel i:
40 000		20 000	het geheele bedrag f 1 933 400.—
2 700			
500		3 900	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
913		Voorzieningen ten behoeve van personeel, dat tengevolge van een vliegongeval ongeschikt is geworden voor den dienst en voor de nagelaten betrekkingen van dit personeel, indien het tengevolge van een vliegongeval mocht zijn omgekomen	Memorie
914		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (Onvoorziene uitgaven)	f 100
915		Andere onvoorziene uitgaven	50 00
Totaal der IXde afdeeling			(10) f 11 194 80
Minder			

voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
Memorie. 1 000 50 000			(9) Het eindcijfer dezer afdeeling bij het ministerieel ontwerp voor de begrooting 1930 geraamd op <i>f</i> 11 028 700.— is bij aanvullingsbegrooting verhoogd met 714 435.— is bij aanvullingsbegrooting verminderd met 45 000.— <hr/> Al zoo <i>f</i> 11 698 135.— (10) In dit bedrag is eene som van <i>f</i> 20 500.— begrepen, welke tot den buitengewonen dienst is te rekenen.
11 698 135	<i>f</i> 591 000	<i>f</i> 1 094 335	
		503 335	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
		AFDEELING IX. Departement van Oorlog. HOOFDSTUK II — UITGAVEN IN INDIË.	
901		Bezoldigingen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het departement van oorlog	(1) f 989
902		Verdere uitgaven van het departement van oorlog ...	(2) 29

toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.			
	Meer.	Minder.		Bezoldi- gingen.	Toelagen.	Tezamen.
			(1)			
			Legerbevel.	f 56 880	/ 7 200	/ 64 080
			Afdeeling Secretariaat.	77 700	—	77 700
			Hoofdkantoor der Infanterie	84 900	3 000	87 900
			Hoofdkantoor der Artillerie	68 100	3 000	71 700
			Hoofdkantoor der Genie	57 000	3 000	60 000
			Hoofdkantoor der Militaire Administra- tie.	101 640	—	101 640
			Hoofdkantoor van den Geneeskundigen dienst.	69 600	3 000	72 600
1 030 500		f 41 400	Hoofdkantoor van den Generalen Staf	131 640	15 000	146 640
			Hoofdkantoor van de Intendance	64 920	—	64 920
29 400	f 400		Hoofdkantoor der Cavalerie	17 400	900	18 300
			Hoofdk. van den Topographischen dienst	27 900	1 200	29 100
			Hoofdk. Dienstpl. en Reserve personeel	29 400	—	29 400
			Hoofdk. van den diergeneeskundigen dienst.	12 600	—	12 600
						f 836 580
			Regelmatige bezoldigingsverhoogen.			183 690
			Bezoldiging van den attaché militaire bij de gezantschappen te Tokio en Peking en den Directeur van het krijgs- geschiedkundig archief.			Memorie.
			Verdere uitgaven voor het kantoor van inlichtingen.			5 000
			Boodschappersloonen			600
			Schoonhouden der lokalen van het departement te Ban- doeng.			2 700
			Alsvoren van het hoofdkantoor van den topografischen dienst te Weltevreden.			462
			Te zamen			f 1 029 032
			Waarvoor gesteld			f 1 029 100
			Gaat af wegers aan te brengen personeelsvermindering (*).			40 000
						f 989 100
			Zie de toelichting in stuk 5.			
			Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie de gedrukte stukken 8 a en b.			
			(2) Uitgaven voor het kantoor van geestelijke ont- wikkeling en ontspanning	f		10 000.—
			Uitgaven voor de boekeryen van het leger			11 600.—
			Uitgaven verbonden aan de opneming in het Indisch militair tijdschrift van officieele bij- dragen van het departement van oorlog			1 200.—
			Reiskosten van den attaché militaire bij de gezant- schappen te Tokio en Peking			Memorie.
			Verschillende verdere uitgaven			7 000.—
			Te zamen	f		29 800.—

(*) De op dezen post aangebrachte bezuiniging zal ook gedeeltelijk op post 909 mogen worden gevonden.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
903		Bezoldigingen, toelagen, terreingelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den topografischen dienst	(3) f 1 286 0

BEGESTAAN VOOR 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
1 296 015	f	10 015	<p>(2a) Het bij de begrooting voor 1930 uitgetrokken bedrag van f 1 342 615.— is ten onrechte verhoogd met 46 600.— zijnde dagloonen, reiskosten enz. welke bij noot (3) van de toelichtingen van Ond. I — Afd. IX — stuk 2 — Uitgaven in Indië van de begrooting 1930 op dezen post zijn overgebracht en op post 904 worden berekend.</p> <p style="text-align: right;">blijft f 1 296 015.—</p> <p>(3) Brigades van den topografischen dienst met den cursus en zelfstandige detachementen f 759 300.— Regelmatige verhoogingen 199 695.— Terreingelden 194 695.— Het kaartenmagazijn, de kartografische afdeling en den instrumentmakerswinkel: Aanvangsbezoldigingen 66 540.— Regelmatige verhoogingen 31 465.— Toelagen aan ingedeelde officieren 17 640.— Toelagen aan bij de opleidingsbrigade in beproeving zijnde officieren 7 200.— Bezoldiging van tot teekenaar en instrumentmaker opgeleid wordende vrijwilligers 2 040.— Toelagen aan den burgerlijk ambtenaar belast met het administratief beheer van den instrumentmakerswinkel enz. 1 500.— Loonen van ingehuurde werkkrachten ten behoeve van den instrumentmakerswinkel 2 940.— Overwerkelden bij de kartografische afdeling en den instrumentmakerswinkel 3 000.—</p> <p style="text-align: right;">Te zamen f 1 286 015.— Waarvoor gesteld f 1 286 000.—</p> <p>Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie het gedrukt stuk 8 c. Tegenover dezen post staat voor een groot gedeelte de post 911 van het IVe Hoofdstuk (Middelen in Indië). Deze post kon door vermindering van de raming voor terreingelden met een bedrag van f 10 000.— daarmede lager worden gesteld.</p>

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
904		Verdere uitgaven voor den topografischen dienst ...	(4) f 472
904A		Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door het reproductiebedrijf van den topografischen dienst ten behoeve van het leger, niet vallende onder andere begrootingsposten	357
904B		...	
904C		...	
904D		...	
904E		...	
904F		...	
904G		...	
904H		...	
904I		...	
904J		...	
904K		...	
904L		...	
904M		...	
904N		...	
904O		...	
904P		...	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
a) f 487 180		f 15 000	(3a) Zie voor de verhooging de toelichting (2a).
339 780	f 17 840		(4) Triangulatiebrigade: Aanschaffing van wetenschappelijke jaarboeken, schrijf- en teekenbehoefden en andere kleine uitgaven f 300.— Voor signaalbouw, reiskosten van het personeel, vervoer van instrumenten, koelieloonen en meer dergelijke uitgaven 90 000.— _____ f 90 300.— Dagloonen, reiskosten en verdere uitgaven ten behoeve van de werkzaamheden voor: de brigades 377 600.— Aanschaffing van leermiddelen voor den cursus. 400.— Kosten voor het schijfschieten 20.— Exploitatiekosten van een aan het departement van oorlog toebehoorende motorboot 3 500.— Verschillende benodigdheden voor den instrumentmakerswinkel 360.— _____ Te zamen f 472 180.— Tegenover dezen post staat voor een gedeelte de post 911 van het IVe Hoofdstuk (Middelen in Indië). Door vermindering van de raming voor dagloonen, reiskosten en verdere uitgaven ten behoeve van de werkzaamheden voor de brigades, kon deze post met f 15 000.— worden verlaagd.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
905		Bezoldigingen, soldijen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van de intendance	(5) f 543 70

Blijft bestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																
	Meer.	Minder.																																	
540 200	f	3 500	<p>(5) Gewestelijke dienst en directie materieel f 104 700.— Dienst der magazijnen van kleeding en uitrusting. 176 400.— Korps-kleer- en schoenmakers 53 180.— Militaire bakkerij 19 339.50</p> <hr/> <p style="text-align: right;">f 353 619.50 waarvoor gesteld f 353 620.—</p> <p>Regelmatige bezoldigingsverhoogingen 114 614.— Loonen van het in den sterkte en standplaatsen- staat opgenomen Inlandsch burgerlijk perso- neel:</p> <p>Bij de magazijnen:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">2 timmerlieden</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">f</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">900.—</td> <td rowspan="7" style="vertical-align: middle; padding-left: 10px;">M. B. R. Hoofdstuk XXII</td> </tr> <tr> <td>6 hoofdmandoers</td> <td></td> <td style="text-align: right;">2 880.—</td> </tr> <tr> <td>1 mandoer</td> <td></td> <td style="text-align: right;">360.—</td> </tr> <tr> <td>34 helpers</td> <td></td> <td style="text-align: right;">7 140.—</td> </tr> <tr> <td>10 helpers (doorvoermagazijn) ...</td> <td></td> <td style="text-align: right;">2 700.—</td> </tr> <tr> <td>6 magazijnsknechts</td> <td></td> <td style="text-align: right;">1 620.—</td> </tr> <tr> <td>12 wakers</td> <td></td> <td style="text-align: right;">2 520.—</td> </tr> </table> <p>Bij de bakkerij te Tjimahi:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">2 stokers</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">f</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">840.—</td> <td rowspan="3" style="vertical-align: middle; padding-left: 10px;">M. B. R. Hoofdstuk XXII</td> </tr> <tr> <td>1 hoofdmandoer</td> <td></td> <td style="text-align: right;">480.—</td> </tr> <tr> <td>6 helpers</td> <td></td> <td style="text-align: right;">1 260.—</td> </tr> </table> <hr/> <p style="text-align: right;">f 20 700.—</p> <p>Kosten van het schijfschieten 10.— Werk- en overwerkgeden 12 200.— Loonen van ingehuurd Inlandsch burgerpersoneel voor de magazijnen 42 550.—</p> <hr/> <p style="text-align: right;">Te zamen f 543 694.—</p> <hr/> <p style="text-align: right;">waarvoor gesteld 543 700.—</p> <p>Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie gedrukt stuk 8 d, terwijl overigens naar de toelichting in stuk 5 wordt verwezen.</p>	2 timmerlieden	f	900.—	M. B. R. Hoofdstuk XXII	6 hoofdmandoers		2 880.—	1 mandoer		360.—	34 helpers		7 140.—	10 helpers (doorvoermagazijn) ...		2 700.—	6 magazijnsknechts		1 620.—	12 wakers		2 520.—	2 stokers	f	840.—	M. B. R. Hoofdstuk XXII	1 hoofdmandoer		480.—	6 helpers		1 260.—
2 timmerlieden	f	900.—	M. B. R. Hoofdstuk XXII																																
6 hoofdmandoers		2 880.—																																	
1 mandoer		360.—																																	
34 helpers		7 140.—																																	
10 helpers (doorvoermagazijn) ...		2 700.—																																	
6 magazijnsknechts		1 620.—																																	
12 wakers		2 520.—																																	
2 stokers	f	840.—	M. B. R. Hoofdstuk XXII																																
1 hoofdmandoer		480.—																																	
6 helpers		1 260.—																																	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraan voor 1931.
906		Uitgaven ten behoeve van de stoomwasseherij te Tjimahi. Bedrijfsuitgaven: a. bezoldigingen, toelagen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 (6) f 25 200 b. verdere uitgaven (6) 171 400 c. kapitaalsuitgaven f 196 600 (7) 5 000	f 201
907		Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door de stoomwasseherij te Tjimahi ten behoeve van het leger	(8) 249

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
28 120		<i>f</i> 2 920	(6) Toelichting der bedrijfsuitgaven:
151 225	<i>f</i> 20 175		1. Bezoldiging administrateur waschmeester, lin- nenjuffrouw, conducteurs en klerk <i>f</i> 24 060.—
6 000		1 000	2. Standplaatstoelagen 1 140.—
			3. Verdere algemeene kosten 20 500.—
			Totaal algemeene kosten <i>f</i> 45 700.—
			1. Loonen ingehuurde werkkrachten <i>f</i> 35 000.—
			2. Vervoerkosten 94 000.—
			3. Aanschaffing bedrijfsbenodigdheden 27 500.—
			4. Onderhoud gebouwen 1 000.—
226 100	23 600		Totaal productiekosten <i>f</i> 157 500.—
			waarvan ten laste van het Iste Hoofdstuk der begrooting 6 600.—
			zoodat ten laste van het IIe Hoofdstuk als totaal productiekosten overblijft <i>f</i> 150 900.—
			Totaal algemeene kosten 45 700.—
			Totaal begrotingspost <i>f</i> 196 600.—
			Zie de toelichting in stuk 5.
			(7) Toelichting der kapitaalsuitgaven:
			Totaal der kapitaalsuitgaven <i>f</i> 5 500.—
			waarvan ten laste van het Iste Hoofdstuk 500.—
			zoodat ten laste van het IIe Hoofdstuk blijft ... <i>f</i> 5 000.—
			De geheele post heeft betrekking op den buitengewonen dienst.
			Zie de toelichting in stuk 5.
			(8) Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten tot een gelijk bedrag op Hoofdstuk IV (Middelen in Indië — Post 912).
			Zie de toelichting in stuk 5.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
908		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de militaire administratie	(9) f 849 6
909		Bezoldigingen van de commiezen en de klerken op de kantoren van het leger, zoomede bezoldigingen, soldijen en andere personeelsuitgaven van het militair schrijverspersoneel en de stafschrijvers, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188	(10) 1 532 4

Besteding voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																																																																																																																					
	Meer.	Minder.																																																																																																																																						
849 600			(9) Bezoldigingen.																																																																																																																																					
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rangen.</th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Aan- tal</th> <th>Bezoldi- gingen.</th> <th colspan="2">Te zamen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Luitenant-Kolonel of Majoor</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>2</td> <td>f 11 700</td> <td>f</td> <td>23 400</td> </tr> <tr> <td>Kapitein</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>13</td> <td>7 500</td> <td></td> <td>97 500</td> </tr> <tr> <td>1e Luitenant</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>19</td> <td>4 500</td> <td></td> <td>85 500</td> </tr> <tr> <td>2e „</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>6</td> <td>4 200</td> <td></td> <td>25 200</td> </tr> <tr> <td>Onderluitenant</td> <td>2</td> <td>I</td> <td>20</td> <td>3 360</td> <td></td> <td>67 200</td> </tr> <tr> <td>Adjutant-onderofficier</td> <td>2</td> <td>IV</td> <td>41</td> <td>2 880</td> <td></td> <td>118 080</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor</td> <td>2</td> <td>IV</td> <td>73</td> <td>2 640</td> <td></td> <td>192 720</td> </tr> <tr> <td colspan="5"></td> <td>f</td> <td>609 600</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Regelmatige bezoldigingsverhoogingen</td> <td></td> <td>229 040</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Boodschappersloonen</td> <td></td> <td>906</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Bezoldigingen voor in afwachting van hunne benoeming tot onderofficier bij de militaire administratie tewerkgestelde onderofficieren van de verschillende wapens en diensten.</td> <td></td> <td>10 000</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Kosten voor het schijfschieten</td> <td></td> <td>20</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Te zamen</td> <td>f</td> <td>849 566</td> </tr> <tr> <td colspan="5">waarvoor gesteld</td> <td>f</td> <td>849 600</td> </tr> </tbody> </table>						Rangen.	Militair tarief No.	Schaal.	Aan- tal	Bezoldi- gingen.	Te zamen.		Luitenant-Kolonel of Majoor	1a	I	2	f 11 700	f	23 400	Kapitein	1a	I	13	7 500		97 500	1e Luitenant	1a	I	19	4 500		85 500	2e „	1a	I	6	4 200		25 200	Onderluitenant	2	I	20	3 360		67 200	Adjutant-onderofficier	2	IV	41	2 880		118 080	Sergeant-majoor	2	IV	73	2 640		192 720						f	609 600	Regelmatige bezoldigingsverhoogingen						229 040	Boodschappersloonen						906	Bezoldigingen voor in afwachting van hunne benoeming tot onderofficier bij de militaire administratie tewerkgestelde onderofficieren van de verschillende wapens en diensten.						10 000	Kosten voor het schijfschieten						20	Te zamen					f	849 566	waarvoor gesteld					f	849 600																							
Rangen.	Militair tarief No.	Schaal.	Aan- tal	Bezoldi- gingen.	Te zamen.																																																																																																																																			
Luitenant-Kolonel of Majoor	1a	I	2	f 11 700	f	23 400																																																																																																																																		
Kapitein	1a	I	13	7 500		97 500																																																																																																																																		
1e Luitenant	1a	I	19	4 500		85 500																																																																																																																																		
2e „	1a	I	6	4 200		25 200																																																																																																																																		
Onderluitenant	2	I	20	3 360		67 200																																																																																																																																		
Adjutant-onderofficier	2	IV	41	2 880		118 080																																																																																																																																		
Sergeant-majoor	2	IV	73	2 640		192 720																																																																																																																																		
					f	609 600																																																																																																																																		
Regelmatige bezoldigingsverhoogingen						229 040																																																																																																																																		
Boodschappersloonen						906																																																																																																																																		
Bezoldigingen voor in afwachting van hunne benoeming tot onderofficier bij de militaire administratie tewerkgestelde onderofficieren van de verschillende wapens en diensten.						10 000																																																																																																																																		
Kosten voor het schijfschieten						20																																																																																																																																		
Te zamen					f	849 566																																																																																																																																		
waarvoor gesteld					f	849 600																																																																																																																																		
1 546 500	f	14 100	(10) Bezoldigingen en soldijen.																																																																																																																																					
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rangen.</th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Aantal.</th> <th>Bezoldi- gingen en soldijen.</th> <th colspan="2">Te zamen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eerste commiezen</td> <td></td> <td>B 9</td> <td>53</td> <td>f 2 700</td> <td>f</td> <td>143 100</td> </tr> <tr> <td>Commiezen</td> <td></td> <td>B 9</td> <td>5</td> <td>1 800</td> <td></td> <td>9 000</td> </tr> <tr> <td>Adjunct-commiezen</td> <td></td> <td>B 9</td> <td>50</td> <td>1 080</td> <td></td> <td>54 000</td> </tr> <tr> <td>Eerste klerken</td> <td>B.B.L.</td> <td>B 9</td> <td>50</td> <td>840</td> <td></td> <td>42 000</td> </tr> <tr> <td>Tweede klerken</td> <td></td> <td>B 9</td> <td>158</td> <td>540</td> <td></td> <td>85 320</td> </tr> <tr> <td>Schrijver</td> <td></td> <td>A 5</td> <td>1</td> <td>270</td> <td></td> <td>270</td> </tr> <tr> <td colspan="7">Militaire schrijvers:</td> </tr> <tr> <td>Adjutant-onderofficier</td> <td>2</td> <td>II</td> <td>25</td> <td>2 640</td> <td></td> <td>66 000</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor</td> <td>2</td> <td>II</td> <td>47</td> <td>2 400</td> <td></td> <td>112 800</td> </tr> <tr> <td>Eur. sergeant, niet-Eur. sergt. dan wel niet-Eur. sergt. 2e kl.</td> <td>2</td> <td>II en IV</td> <td>175</td> <td>912 50</td> <td></td> <td>159 687 50</td> </tr> <tr> <td>Eur. brigadier, niet-Eur. korporaal of Eur. of niet-Eur. soldaat 1e klasse</td> <td>2</td> <td>I en VII</td> <td>129</td> <td>164 25</td> <td></td> <td>21 188 25</td> </tr> <tr> <td colspan="7">Stafschrijvers:</td> </tr> <tr> <td>Adjutant-onderofficier</td> <td>2</td> <td>II</td> <td>6</td> <td>2 640</td> <td></td> <td>15 840</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor</td> <td>2</td> <td>II</td> <td>12</td> <td>2 400</td> <td></td> <td>28 800</td> </tr> <tr> <td>Fourier</td> <td>2</td> <td>II en IV</td> <td>43</td> <td>2 400</td> <td></td> <td>103 200</td> </tr> <tr> <td>Eur. brigadier, niet-Eur. korporaal of Eur. of niet-Eur. soldaat 1e klasse</td> <td>2</td> <td>I en VII</td> <td>36</td> <td>164 25</td> <td></td> <td>5 913</td> </tr> <tr> <td colspan="5"></td> <td>f</td> <td>847 118 75</td> </tr> </tbody> </table>						Rangen.	Militair tarief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldi- gingen en soldijen.	Te zamen.		Eerste commiezen		B 9	53	f 2 700	f	143 100	Commiezen		B 9	5	1 800		9 000	Adjunct-commiezen		B 9	50	1 080		54 000	Eerste klerken	B.B.L.	B 9	50	840		42 000	Tweede klerken		B 9	158	540		85 320	Schrijver		A 5	1	270		270	Militaire schrijvers:							Adjutant-onderofficier	2	II	25	2 640		66 000	Sergeant-majoor	2	II	47	2 400		112 800	Eur. sergeant, niet-Eur. sergt. dan wel niet-Eur. sergt. 2e kl.	2	II en IV	175	912 50		159 687 50	Eur. brigadier, niet-Eur. korporaal of Eur. of niet-Eur. soldaat 1e klasse	2	I en VII	129	164 25		21 188 25	Stafschrijvers:							Adjutant-onderofficier	2	II	6	2 640		15 840	Sergeant-majoor	2	II	12	2 400		28 800	Fourier	2	II en IV	43	2 400		103 200	Eur. brigadier, niet-Eur. korporaal of Eur. of niet-Eur. soldaat 1e klasse	2	I en VII	36	164 25		5 913						f	847 118 75		
Rangen.	Militair tarief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldi- gingen en soldijen.	Te zamen.																																																																																																																																			
Eerste commiezen		B 9	53	f 2 700	f	143 100																																																																																																																																		
Commiezen		B 9	5	1 800		9 000																																																																																																																																		
Adjunct-commiezen		B 9	50	1 080		54 000																																																																																																																																		
Eerste klerken	B.B.L.	B 9	50	840		42 000																																																																																																																																		
Tweede klerken		B 9	158	540		85 320																																																																																																																																		
Schrijver		A 5	1	270		270																																																																																																																																		
Militaire schrijvers:																																																																																																																																								
Adjutant-onderofficier	2	II	25	2 640		66 000																																																																																																																																		
Sergeant-majoor	2	II	47	2 400		112 800																																																																																																																																		
Eur. sergeant, niet-Eur. sergt. dan wel niet-Eur. sergt. 2e kl.	2	II en IV	175	912 50		159 687 50																																																																																																																																		
Eur. brigadier, niet-Eur. korporaal of Eur. of niet-Eur. soldaat 1e klasse	2	I en VII	129	164 25		21 188 25																																																																																																																																		
Stafschrijvers:																																																																																																																																								
Adjutant-onderofficier	2	II	6	2 640		15 840																																																																																																																																		
Sergeant-majoor	2	II	12	2 400		28 800																																																																																																																																		
Fourier	2	II en IV	43	2 400		103 200																																																																																																																																		
Eur. brigadier, niet-Eur. korporaal of Eur. of niet-Eur. soldaat 1e klasse	2	I en VII	36	164 25		5 913																																																																																																																																		
					f	847 118 75																																																																																																																																		

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraam voor 1931.
910		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven van het personeel voor de geestelijke verzorging van het leger, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188	(11) f 50
911		Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven ten behoeve van den gewestelijken dienst van den generalen staf	(12) 51

Besteding voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																													
	Meer.	Minder.																																														
50 800			<p>Gaat af:</p> <p>Wegens korting op de soldijen voor diverse kleine schulden, enz. f 648 75</p>																																													
51 300			<p>Regelmatige bezoldigingsverhoogen..... f 846 470 —</p> <p>Overwerkelden 649 262 50</p> <p>Memorie</p> <p>Voor het inhuren van burgerlijk schrijverspersoneel boven het bij de legersamenstelling aangegeven aantal schrijvers..... 6 000 —</p> <p>Voor het inhuren van burgerlijk schrijverspersoneel ten behoeve van het hoofdkantoor der militaire administratie 12 650 —</p> <p>Kosten voor het schijfschieten..... 40 —</p> <p>Voor positieverbetering van het militair schrijverspersoneel..... 20 900 —</p> <p>Te zamen f 1 535 322 50</p> <p>waarvoor gesteld 1 535 400 —</p> <p>Gaat af wegens overbrengen klerken van de Schaal B 9 naar Schaal A 18a B. B. L. 8 000 —</p> <p>f 1 532 400 —</p>																																													
			<p>Zie de toelichting in stuk 5.</p>																																													
			<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Militair tarief No</th> <th>Schaal.</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(11) Bezoldiging van:</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2 legerpredikanten</td> <td></td> <td>C 22</td> <td>f 19 200.—</td> </tr> <tr> <td>2 aalmoezeniers</td> <td>B. B. L.</td> <td>C 22</td> <td>19 200.—</td> </tr> <tr> <td>2 legerpandita's</td> <td></td> <td>A 15</td> <td>1 140.—</td> </tr> <tr> <td>Regelmatige bezoldigingsverhoogen</td> <td></td> <td></td> <td>10 650.—</td> </tr> <tr> <td>Toelage aan pandita's</td> <td></td> <td></td> <td>600.—</td> </tr> <tr> <td>Te zamen</td> <td></td> <td></td> <td>f 50 790.—</td> </tr> <tr> <td>waarvoor gesteld</td> <td></td> <td></td> <td>f 50 800.—</td> </tr> </tbody> </table>		Militair tarief No	Schaal.		(11) Bezoldiging van:				2 legerpredikanten		C 22	f 19 200.—	2 aalmoezeniers	B. B. L.	C 22	19 200.—	2 legerpandita's		A 15	1 140.—	Regelmatige bezoldigingsverhoogen			10 650.—	Toelage aan pandita's			600.—	Te zamen			f 50 790.—	waarvoor gesteld			f 50 800.—									
	Militair tarief No	Schaal.																																														
(11) Bezoldiging van:																																																
2 legerpredikanten		C 22	f 19 200.—																																													
2 aalmoezeniers	B. B. L.	C 22	19 200.—																																													
2 legerpandita's		A 15	1 140.—																																													
Regelmatige bezoldigingsverhoogen			10 650.—																																													
Toelage aan pandita's			600.—																																													
Te zamen			f 50 790.—																																													
waarvoor gesteld			f 50 800.—																																													
			<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Bezoldi- gingen.</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(12) Aanvangsbezoldiging voor:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2 majoors of luitenants- kolonel</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>f 23 400</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2 kapiteins</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>15 000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Te zamen</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>f 38 400.—</td> </tr> <tr> <td>Regelmatige bezoldigingsverhoogen</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>8 050.—</td> </tr> <tr> <td>Toelagen</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>4 800.—</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>f 51 250.—</td> </tr> <tr> <td>waarvoor gesteld</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>f 51 300.—</td> </tr> </tbody> </table>		Militair tarief No.	Schaal.	Bezoldi- gingen.		(12) Aanvangsbezoldiging voor:					2 majoors of luitenants- kolonel	1a	I	f 23 400		2 kapiteins	1a	I	15 000		Te zamen				f 38 400.—	Regelmatige bezoldigingsverhoogen				8 050.—	Toelagen				4 800.—	Totaal				f 51 250.—	waarvoor gesteld				f 51 300.—
	Militair tarief No.	Schaal.	Bezoldi- gingen.																																													
(12) Aanvangsbezoldiging voor:																																																
2 majoors of luitenants- kolonel	1a	I	f 23 400																																													
2 kapiteins	1a	I	15 000																																													
Te zamen				f 38 400.—																																												
Regelmatige bezoldigingsverhoogen				8 050.—																																												
Toelagen				4 800.—																																												
Totaal				f 51 250.—																																												
waarvoor gesteld				f 51 300.—																																												

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
912		Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de gewestelijke staven	(13) f 174
913		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de plaatselijke staven	(14) 116
914		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van het wapen der infanterie	(15) 17 982

Bestedaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																																																													
	Meer.	Minder.																																																																														
157 600	f	16 700	(13) Bezoldigingen en toelagen.																																																																													
116 000			<table border="1"> <thead> <tr> <th>RANGEN</th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Aantal.</th> <th>Bezoldigingen.</th> <th>Te zamen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Generaal Majoor</td> <td>1a</td> <td>VI</td> <td>2</td> <td>f 20 400</td> <td>f 40 800</td> </tr> <tr> <td>Kolonel</td> <td>1a</td> <td>VI</td> <td>2</td> <td>18 000</td> <td>36 000</td> </tr> <tr> <td>Luitenant-kolonel</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>1</td> <td>12 900</td> <td>12 900</td> </tr> <tr> <td>1e Luitenant of adjudant</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>1</td> <td>4 500</td> <td>4 500</td> </tr> <tr> <td>Kapitein of adjunct</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>5</td> <td>7 500</td> <td>37 500</td> </tr> <tr> <td>Kapiteins of Luitenants</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>2</td> <td>4 500</td> <td>9 000</td> </tr> <tr> <td colspan="5"></td> <td>f 140 700</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Regelmatige bezoldigingsverhoogen</td> <td>22 225</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Toelagen</td> <td>11 400</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Te zamen</td> <td>f 174 325</td> </tr> <tr> <td colspan="5">waarvoor gesteld</td> <td>174 300</td> </tr> </tbody> </table>						RANGEN	Militair tarief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldigingen.	Te zamen.	Generaal Majoor	1a	VI	2	f 20 400	f 40 800	Kolonel	1a	VI	2	18 000	36 000	Luitenant-kolonel	1a	I	1	12 900	12 900	1e Luitenant of adjudant	1a	I	1	4 500	4 500	Kapitein of adjunct	1a	I	5	7 500	37 500	Kapiteins of Luitenants	1a	I	2	4 500	9 000						f 140 700	Regelmatige bezoldigingsverhoogen					22 225	Toelagen					11 400	Te zamen					f 174 325	waarvoor gesteld					174 300
RANGEN	Militair tarief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldigingen.	Te zamen.																																																																											
Generaal Majoor	1a	VI	2	f 20 400	f 40 800																																																																											
Kolonel	1a	VI	2	18 000	36 000																																																																											
Luitenant-kolonel	1a	I	1	12 900	12 900																																																																											
1e Luitenant of adjudant	1a	I	1	4 500	4 500																																																																											
Kapitein of adjunct	1a	I	5	7 500	37 500																																																																											
Kapiteins of Luitenants	1a	I	2	4 500	9 000																																																																											
					f 140 700																																																																											
Regelmatige bezoldigingsverhoogen					22 225																																																																											
Toelagen					11 400																																																																											
Te zamen					f 174 325																																																																											
waarvoor gesteld					174 300																																																																											
18 055 800		73 000	Zie overigens de toelichting in stuk 5.																																																																													
			(14) Bezoldigingen.																																																																													
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>RANGEN</th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Aantal.</th> <th>Bezoldigingen.</th> <th>Te zamen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Luitenant-kolonel</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>3</td> <td>f 12 900</td> <td>f 38 700</td> </tr> <tr> <td>Luitenant of Onderluitenant) adjudant</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td rowspan="2">10</td> <td rowspan="2">4 500</td> <td rowspan="2">45 000</td> </tr> <tr> <td></td> <td>2</td> <td>I</td> </tr> <tr> <td colspan="5"></td> <td>f 83 700</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Regelmatige bezoldigingsverhoogen</td> <td>31 675</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Toelagen</td> <td>600</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Te zamen</td> <td>f 115 975</td> </tr> <tr> <td colspan="5">waarvoor gesteld</td> <td>116 000</td> </tr> </tbody> </table>						RANGEN	Militair tarief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldigingen.	Te zamen.	Luitenant-kolonel	1a	I	3	f 12 900	f 38 700	Luitenant of Onderluitenant) adjudant	1a	I	10	4 500	45 000		2	I						f 83 700	Regelmatige bezoldigingsverhoogen					31 675	Toelagen					600	Te zamen					f 115 975	waarvoor gesteld					116 000																					
RANGEN	Militair tarief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldigingen.	Te zamen.																																																																											
Luitenant-kolonel	1a	I	3	f 12 900	f 38 700																																																																											
Luitenant of Onderluitenant) adjudant	1a	I	10	4 500	45 000																																																																											
	2	I																																																																														
					f 83 700																																																																											
Regelmatige bezoldigingsverhoogen					31 675																																																																											
Toelagen					600																																																																											
Te zamen					f 115 975																																																																											
waarvoor gesteld					116 000																																																																											
			(15) Bezoldigingen en soldijen:																																																																													
			Staven der regimenten f 150 840.—																																																																													
			Staven der bataljons 730 567.50																																																																													
			18 bataljons veldinfanterie 4 716 666.75																																																																													
			6 mitrailleurcompagnieën 311 535.75																																																																													
			1 comp. stellingsmitrailleurs 85 053.50																																																																													
			1 comp. wielrijders 100 072.75																																																																													
			Het korps marcheausseé op Atjèh 573 150.—																																																																													
			2 marcheausseé-bataljons op Java 542 422.25																																																																													
			Garnizoensinfanterie 4 708 693.—																																																																													
			Subsistentenkaders 195 134.—																																																																													
			Depôt-bataljons 914 512.—																																																																													
			Kaderschool 103 213.50																																																																													
			f 13 131 861.—																																																																													
			Gaat af:																																																																													
			wegens korting op de soldijen voor diverse kleine schulden enz. 72 018.—																																																																													
			f 13 059 843.—																																																																													

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
915		Verdere uitgaven voor het wapen der infanterie	(16) f 106
916		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van het wapen der cavalerie	(17) 756

voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
106 000			Loonen van het Inlandsch personeel in de keukens en stallen <i>f</i> 45 000.— Regelmatige bezoldigingsverhoogingen 4 903 267.— Toelagen aan kolonels, enz. 16 200.— Zakgeld aan aanbevolen militairen 24 700.— Belooningen voor werkzaamheden in verband met hunne bijzondere studie aan ex-leerlingen der Hoogere Krijgsschool, niet geplaatst bij den generalen staf 3 000.— Werkgeldten aan: 10 leerling-rijwielherstellers <i>f</i> 750.— Ter voorziening in de uitgaven wegens het boven de formatie van het leger voeren van de min- dere militairen, bedoeld in artikel 2, punt 4 sub <i>a</i> van het Koninklijk besluit van 11 Mei 1925 No. 45 (Indisch Staatsblad No. 277) 20 000.— Te zamen <i>f</i> 18 072 760.— waarvoor gesteld <i>f</i> 18 072 800.— Gaat af wegens opheffing Garnizoenscompagnie Bali en Lombok (*) 90 000.— <i>f</i> 17 982 800.— Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie de gedrukte stukken 8 <i>e</i> en <i>f</i> ; overigens wordt naar de toelichting in stuk 5 verwezen.
755 500	<i>f</i>	1 300	(16) Onderhoud en aanschaffing muziekinstrumenten. <i>f</i> 2 500.— Kosten voor het schijfschieten 7 450.— Voor het houden van schietoefeningen in af- wisselend terrein 50 000.— Aanschaffing van materialen ten behoeve der oefeningen in den pionierdienst 3 900.— Verdere uitgaven voor de korpsscholen: 33 scholen tegen <i>f</i> 70 en 7 tegen <i>f</i> 20 2 450.— Aanschaffing van boeken en leermiddelen bij de kaderscholen 4 000.— Aanschaffing van materialen voor het onderwijs bij de kookschool te Tjimahi 360.— Vergoeding voor de aanschaffing en het onder- houd van stalbenoedigheden, waaronder het reinigen en onderhouden van paardendekens. 1 260.— Uitgaven voor onderhoud van rijwielen 2 350.— Tegemoetkoming in de kosten van het menage- beheer en in de aanschaffing van kleine be- noodigheden en het wasschen van kokspakken. 29 800.— Aanschaffing van paarden 750.— Aanschaffing van stroo of alang-alang tot ver- strekking van stroobedden aan de paarden ... 1 200.— Te zamen <i>f</i> 106 020.— waarvoor gesteld <i>f</i> 106 000.— (17) Bezoldigingen en soldijen: Staven der halfregimenten <i>f</i> 49 396.— 6 veldeskadrons 336 408.75

(*) Voor wat betreft de voedinggelden, zie de vermindering met *f* 20 000.— van onderdeel *a* van post 952 van dit hoofdstuk.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
917		Verdere uitgaven voor het wapen der cavalerie	(18) f 21

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
21 300			<p>het depôt-eskadron met kaderschool <i>f</i> 107 704.50 het peloton ordonnansen 19 657.—</p> <hr/> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 513 166.25</p> <p>Gaat af wegens korting op de soldijen voor di- verse kleine schulden enz. 6 866.25</p> <hr/> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 506 300.—</p> <p>Regelmatige bezoldigingsverhoogingen 234 369.— Loonen van het Inlandsch personeel in de keukens en stallen 13 900.— Toelagen aan den zadelmaker bij het depôt der cavalerie 240.— Ter voorziening in de uitgaven wegens het boven de formatie van het leger voeren van de mindere militairen, bedoeld in artikel 2, punt 4 sub <i>a</i> van het Koninklijk besluit van 11 Mei 1925 No. 45 (Indisch Staatsblad No. 277) 2 000.—</p> <hr/> <p style="text-align: right;">Te zamen <i>f</i> 756 809.— waarvoor gesteld <i>f</i> 756 800.—</p> <p>Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie gedrukte stuk 8 <i>g</i>; overigens wordt naar de toelichting in stuk 5 verwezen.</p> <p>(18) Bijdrage aan het militair muziekkorps <i>f</i> 225.— Kosten voor het schijfschieten 640.— Aanschaffing van materialen ten behoeve der oefeningen in den pionierdienst 130.— Verdere uitgaven voor kader- en korpsscholen ... 180.— Aanschaffing van stroo of alang-alang tot het verstrekken van een stroobed aan de paarden. 14 260.— Vergoeding voor de aanschaffing en het onder- houd van stalbenoedigheden, waaronder het reinigen en onderhouden van paardendekens. 4 020.— Tegemoetkoming in de kosten van het menage- beheer en aanschaffing van kleine benoedigd- heden en het wasschen van kokspakken 1 350.— Subsidie aan de hippische wedstrijd „Kampioen- schapdienstrijpaarden” 500.—</p> <hr/> <p style="text-align: right;">Totaal <i>f</i> 21 305.— waarvoor gesteld <i>f</i> 21 300.—</p>

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
918		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van den staf van het wapen der artillerie en van de artillerietroepen.	(19) f 2 050 5
919		Verdere uitgaven voor den staf van het wapen der artillerie en van de artillerietroepen	(20) 37 0

Voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
2 050 500			(19) Bezoldigingen en soldijen: Commissie van proefneming <i>f</i> 16 500.— Staf der regimenten artillerie 75 416.50 2 regimenten veldartillerie 1 013 856.25 Depôt der mobiele artillerie 187 118.25 Stellingartillerie 117 508.75 Artillerie werklieden voor zoover niet bij de be- drijven uitgetrokken 33 992.— <hr/> <i>f</i> 1 444 391.75 Gaat af wegens korting op de soldijen voor di- verse kleine schulden enz. 11 515.75 <hr/> <i>f</i> 1 432 876.—
35 200	<i>f</i> 1 800		Regelmatige bezoldigingsverhoogingen 578 778.— Toelagen aan de regimentcommandanten 2 400.— Loonen van het Inlandsch personeel in de keukens en stallen 18 000.— Toelagen voor bijzondere diensten aan: peilers, hulpepeilers en telefonisten 14 520.— africhters van remonte-dieren 924.— Ter voorziening in de uitgaven wegens het boven de formatie van het leger voeren van de mindere militairen bedoeld in artikel 2, punt 4, sub <i>a</i> van het Koninklijk besluit van 11 Mei 1925 No. 45 (Indisch Staatsblad No. 277) 3 000.— <hr/> Te zamen <i>f</i> 2 050 498.— waarvoor gesteld 2 050 500.—
			Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie gedrukte stukken 8 <i>h</i> en <i>i</i> .
			(20) Kosten voor het schijfschieten <i>f</i> 1 000.— Verdere uitgaven voor de kader- en korpscholen. 1 700.— Aanschaffing van leermiddelen, schrijfbehoeften, enz. ten dienste van het militair onderwijs tot opleiding van opperwachtmeester- en adjudant- onderofficier-onderwijzer bij de bereden artil- lerie 100.— Aanschaffing van stroo en alang-alang tot het ver- strekken van een stroobed voor de paarden en muildieren 13 000.— Tegemoetkoming in de kosten van het menagebe- heer en aanschaffing van kleine benodigdheden en het wasschen van kokspakken 2 200.— Uitgaven voor de werkdadige oefeningen met het geschut 8 000.— Vergoeding voor de aanschaffing en het onderhoud van stalbenodigdheden, waaronder het reinigen en onderhouden van paardendekens 4 020.—

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
920		<p>Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de directie van het materieel en den magazijnsdienst van het wapen der Artillerie.</p> <p>a. personeele uitgaven (21) f 369 200</p> <p>b. materiele uitgaven (22) 733 600</p> <hr/> <p style="text-align: right;">f 1 102 8</p>	

Voorgestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																
	Meer.	Minder.																	
369 200			Tegemoetkoming aan leerlingen en instructeurs bij de opleiding tot reserveofficier voor aan- schaffing van studieboeken <i>f</i> 330.—																
633 400	<i>f</i> 100 200		Aankoop paarden 6 600.—																
			Te zamen <i>f</i> 36 950.— waarvoor gesteld 37 000.—																
			Zie de toelichting in stuk 5.																
			(21) Bezoldigingen 221 483.—																
			Regelmatige bezoldigingsverhoogen 71 396.—																
			Loonen van het Inlandsch personeel voorkomende in den sterkte- en standplaatsenstaat bij de ma- gazijnen te Weltevreden, Bandoeng, Tjimahi, Djoejakarta en Koeta-Radja.																
			<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Mil. ta- rief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Bezoldi- gingen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4 Hoofdmandoers ...</td> <td>M.B.R.</td> <td>Hoofd-</td> <td><i>f</i> 1920.—</td> </tr> <tr> <td>116 Magazijnsknechten</td> <td>M B.R.</td> <td>stuk</td> <td>3 1320.—</td> </tr> <tr> <td>14 Wakers</td> <td>M B R</td> <td>XXII</td> <td>2940.—</td> </tr> </tbody> </table>		Mil. ta- rief No.	Schaal.	Bezoldi- gingen.	4 Hoofdmandoers ...	M.B.R.	Hoofd-	<i>f</i> 1920.—	116 Magazijnsknechten	M B.R.	stuk	3 1320.—	14 Wakers	M B R	XXII	2940.—
	Mil. ta- rief No.	Schaal.	Bezoldi- gingen.																
4 Hoofdmandoers ...	M.B.R.	Hoofd-	<i>f</i> 1920.—																
116 Magazijnsknechten	M B.R.	stuk	3 1320.—																
14 Wakers	M B R	XXII	2940.—																
			36 180.—																
			Loonen van het ingehuurd Inlandsch personeel voor den magazijnsdienst 39 500.—																
			Overwerkelden 600.—																
			Kosten voor het schijfschieten 20.—																
			<i>f</i> 369 179.— waarvoor gesteld 369 200.—																
			(22) Aanschaffing van grondstoffen, eenvoudige ge- reedschappen, brandstoffen, onderhoudsartike- len, benoedigheden voor proefnemingen enz. ten behoeve van de artillerie-magazijnen <i>f</i> 160 000.—																
			afleveringen en herstellingen door den A.C.W. ten behoef van de artillerie-magazijnen 573 570.—																
			<i>f</i> 733 570.— waarvoor gesteld 733 600.—																
			Zie de toelichting in stuk 5.																

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
921		<p>Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden, tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de Pyrotechnische werkplaats.</p> <p>a. personeele uitgaven (23) f 399 400</p> <p>b. materiele uitgaven (24) 177 000</p>	f 576 400
922		<p>Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden, tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de werkplaats voor draagbare wapenen.</p> <p>a. personeele uitgaven (25) f 505 800</p> <p>b. materiele uitgaven (26) 73 600</p>	579 400
923		<p>Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden, tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de Projectiefabriek.</p> <p>a. personeele uitgaven (27) f 138 500</p> <p>b. materiele uitgaven (28) 128 000</p>	266 500

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
339 400 137 600	<i>f</i> 60 000 39 400		<p>(23) Bezoldigingen <i>f</i> 98 861.25 Regelmatige bezoldigingsverhoogen 57 608.— Loonen van burgerlijke werklieden 240 000.— Toelagen aan de militaire onderopziens 600.— Premiën aan het toezicht voerend personeel 2 000.— Overwerkelden 300.— Kosten voor het schijfschieten 16.—</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 399 385.25</p> <p style="text-align: right;">waarvoor gesteld <i>f</i> 399 400.—</p> <p>Zie de toelichting in stuk 5.</p> <p>(24) Aanschaffing van grondstoffen, eenvoudige gereedschappen, brandstoffen, onderhoudsartikelen en verdere benoedigheden <i>f</i> 96 000.— afleveringen en herstellingen door den artillerieconstructiewinkel 81 000.—</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 177 000.—</p> <p style="text-align: right;">waarvoor gesteld <i>f</i> 177 000.—</p> <p>Zie de toelichting in stuk 5.</p> <p>(25) Bezoldigingen:</p> <p>a. van de werkplaats voor draagbare wapenen ... <i>f</i> 27 060.— b. Korps geweermakers 241 494.— Regelmatige bezoldigingsverhoogen 174 294.— Loon van den waker 210.— Loonen van burgerlijke werklieden 54 000.— Werkelden aan leerlingen 8 500.— Overwerkelden 150.— Kosten voor het schijfschieten 70.—</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 505 778.—</p> <p style="text-align: right;">waarvoor gesteld <i>f</i>..... <i>f</i> 505 800.—</p> <p>Zie de toelichting in stuk 5.</p> <p>(26) Aanschaffing van grondstoffen, eenvoudige gereedschappen, brandstoffen, onderhoudsartikelen en verdere benoedigheden <i>f</i> 24 550.— afleveringen en herstellingen door den artillerieconstructiewinkel 44 000.— stroomlevering door den artillerie-constructiewinkel 5 000.—</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 73 550.—</p> <p style="text-align: right;">waarvoor gesteld <i>f</i> 73 600.—</p> <p>Zie de toelichting in stuk 5.</p> <p>(27) Bezoldigingen <i>f</i> 28 980.— Regelmatige bezoldigingsverhoogen 19 094.— Loonen van burgerlijke werklieden 90 000.— Werkelden aan leerlingen 400.— Overwerkelden 50.— Kosten voor het schijfschieten 5.—</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 138 529.—</p> <p style="text-align: right;">waarvoor gesteld <i>f</i> 138 500.—</p> <p>(28) Aanschaffing van grondstoffen, eenvoudige gereedschappen, brandstoffen, onderhoudsartikelen en verdere benoedigheden <i>f</i> 30 000.— afleveringen en herstellingen door den artillerieconstructiewinkel 98 000.—</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 128 000.—</p>
496 825 72 600	8 975 1 000		
138 500 128 000			

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
924		Verrekeningen met andere departementen van de kosten van ingeleverde goederen in de artilleriemagazijnen	(29) f 10 0
925		Uitgaven ten behoeve van den artillerieconstructiewinkel.	
		Bedrijfsuitgaven:	
	a.	bezoldigingen, toelagen en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 (30) f 318 050	
	b.	verdere uitgaven (30) 829 800	
			f 1 147 850
	c.	kapitaalsuitgaven	(31) 45 000
			1 192 8
926		Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door den artillerieconstructiewinkel ten behoeve van het leger, niet vallende onder andere begrootingsposten, en loonen van opgeleide artilleriewerklieden	(32) 414 9

Besteding voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
15 000		f 5 000	(29) Zie de toelichting in stuk 5.
296 475	f 21 575		(30) Toelichtingen bedrijfsuitgaven:
655 800	174 000		1. Bezoldigingen Directeur, Ingenieur, bedrijfs- leiders en adjunct-bedrijfsleiders, opziensers, magazijnmeesters, magazijnbewaarders, onder- opziensers, boekhouder en kassier, enz. 136 050.—
			2. Klerkenloonen 17 700.—
			3. Overwerkgeden en werkgelden aan leerlingen. 5 200.—
			4. Algemeene loonen 25 000.—
40 000	5 000		5. Kantoor- en teekenbehoefden, boekerij, gewoon onderhoud der gebouwen en verdere alge- meene kosten 94 800.—
			6. Regelmatige bezoldigingsverhoogeningen 45 700.—
			7. Standplaatstoelagen 12 000.—
			Totaal algemeene kosten f 336 450.—
414 980			1. Loonen militaire werklieden en vergoedingen. f 72 800.—
			2. Loonen burgerlijke werklieden 300 000.—
			3. Standplaatstoelagen militaire werklieden 3 600.—
			4. Aanschaffing van grond- en hulpstoffen 460 000.—
			Totaal productiekosten f 836 400.—
			waarvan ten laste van Hoofdstuk I der begrooting 25 000.—
			Zoodat ten laste van Hoofdstuk II overblijft als.
			Totaal productiekosten f 811 400.—
			Totaal algemeene kosten 336 450.—
			Totaal Begrootingspost f 1 147 850.—
			Zie de toelichting in stuk 5.
			(31) Toelichtingen kapitaalsuitgaven:
			Totaal der kapitaalsuitgaven f 65 000.—
			waarvan ten laste van het Ie Hoofdstuk 20 000.—
			zoodat ten laste van het IIe Hoofdstuk overblijft f 45 000.—
			De geheele post heeft betrekking op den buiten- gewonen dienst.
			Zie de toelichting in stuk 5.
			(32) Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten tot een gelijk bedrag op Hoofdstuk IV Middelen in Indië (Post 910 — zie de me- morie van toelichting).

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraam voor 1931.
927		<p>Personeelsuitgaven voor de afzonderlijke inland- sche korpsen.</p> <p>a. Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven van het Mangkoe Negorosche legioen te Soerakarta</p>	(33) f 287 200

begestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
	Meer.	Minder.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
287 200			(33) Bezoldigingen en soldijen.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>RANGEN</th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal</th> <th>Aantal.</th> <th>Bezoldi- gingen en soldijen.</th> <th colspan="2">Te zamen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Majoor-leider</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>1</td> <td>11 700.—</td> <td>f</td> <td>11 700.—</td> </tr> <tr> <td>Adjutant-onderofficier</td> <td rowspan="3">onder- wijzer</td> <td>II</td> <td>2</td> <td>2 640.—</td> <td></td> <td>5 280.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor</td> <td>II</td> <td>1</td> <td>2 400.—</td> <td></td> <td>2 400.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant</td> <td>II</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td></td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>Sergt.-majoor of adj.-ond.-offi- cier der Mil. Amie.</td> <td>2</td> <td>IV</td> <td>1</td> <td>2 640.—</td> <td></td> <td>2 640.—</td> </tr> <tr> <td>Officieren, die aan noogere eischen voldoen.</td> <td>Majoor</td> <td></td> <td>—</td> <td>—</td> <td></td> <td>—</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Kapiteins</td> <td></td> <td>3</td> <td>2 400.—</td> <td></td> <td>7 200.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td>1e Luitenant .</td> <td></td> <td>12</td> <td>1 800.—</td> <td></td> <td>21 600.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td>2e Luitenant .</td> <td></td> <td>4</td> <td>1 440.—</td> <td></td> <td>5 760.—</td> </tr> <tr> <td>Luitenant-Kolonel</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> <td>5 520.—</td> <td></td> <td>5 520.—</td> </tr> <tr> <td>Majoor</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> <td>5 220.—</td> <td></td> <td>5 220.—</td> </tr> <tr> <td>Kapitein</td> <td></td> <td></td> <td>5</td> <td>1 740.—</td> <td></td> <td>8 700.—</td> </tr> <tr> <td>1e Luitenant</td> <td></td> <td></td> <td>4</td> <td>1 440.—</td> <td></td> <td>5 760.—</td> </tr> <tr> <td>Officier van gezondheid</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> <td>7 800.—</td> <td></td> <td>7 800.—</td> </tr> <tr> <td>Kapelmeester (burger)</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> <td>1 800.—</td> <td></td> <td>1 800.—</td> </tr> <tr> <td>Adjutant-onderofficier</td> <td></td> <td></td> <td>2</td> <td>408.—</td> <td></td> <td>816.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor of fourier</td> <td rowspan="2">staf schrijver</td> <td></td> <td>2</td> <td>258.—</td> <td></td> <td>516.—</td> </tr> <tr> <td>Korporaal of soldaat</td> <td></td> <td>—</td> <td>—</td> <td></td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant of korporaal staf- hoornblazer</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> <td>150.—</td> <td></td> <td>150.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor</td> <td></td> <td></td> <td>7</td> <td>258.—</td> <td></td> <td>1 806.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant en fourier</td> <td></td> <td></td> <td>48</td> <td>228.—</td> <td></td> <td>10 944.—</td> </tr> <tr> <td>Korporaal</td> <td></td> <td></td> <td>82</td> <td>150.—</td> <td></td> <td>12 300.—</td> </tr> <tr> <td>Tamboer en hoornblazer</td> <td></td> <td></td> <td>18</td> <td>108.—</td> <td></td> <td>1 944.—</td> </tr> <tr> <td>Muzikant</td> <td></td> <td></td> <td>13</td> <td>108.—</td> <td></td> <td>1 404.—</td> </tr> <tr> <td>Infanterist 1e klasse</td> <td></td> <td></td> <td>106</td> <td>108.—</td> <td></td> <td>11 448.—</td> </tr> <tr> <td>Fuselier</td> <td></td> <td></td> <td>645</td> <td>102.—</td> <td></td> <td>65 790.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>f</td> <td>198 498.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Regelmatige bezoldigingsverhoogeningen</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>38 100.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Overgangstoelagen aan officieren bij voldoening aan bijzondere eischen van praktische geschiktheid (aan 1 luit. kolonel en 3 kapiteins)</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1 560.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming voor op- passing enz. van dienstrijpaarden aan:</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1 officier der infanterie</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>486.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Bezoldigingen en toelagen aan aspirant-officieren</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>7 500.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Toelagen voor de in de sterkte begrepen vorstelijke af- stammelingen</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>72.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Verstrekking van rijst</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>30 000.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Standplaatstoelagen</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>11 000.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>f</td> <td>Te zamen</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>287 216.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>waarvoor gesteld</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>287 200.—</td> </tr> </tbody> </table>						RANGEN	Militair tarief No.	Schaal	Aantal.	Bezoldi- gingen en soldijen.	Te zamen.		Majoor-leider	1a	I	1	11 700.—	f	11 700.—	Adjutant-onderofficier	onder- wijzer	II	2	2 640.—		5 280.—	Sergeant-majoor	II	1	2 400.—		2 400.—	Sergeant	II	—	—	—		—	Sergt.-majoor of adj.-ond.-offi- cier der Mil. Amie.	2	IV	1	2 640.—		2 640.—	Officieren, die aan noogere eischen voldoen.	Majoor		—	—		—		Kapiteins		3	2 400.—		7 200.—		1e Luitenant .		12	1 800.—		21 600.—		2e Luitenant .		4	1 440.—		5 760.—	Luitenant-Kolonel			1	5 520.—		5 520.—	Majoor			1	5 220.—		5 220.—	Kapitein			5	1 740.—		8 700.—	1e Luitenant			4	1 440.—		5 760.—	Officier van gezondheid			1	7 800.—		7 800.—	Kapelmeester (burger)			1	1 800.—		1 800.—	Adjutant-onderofficier			2	408.—		816.—	Sergeant-majoor of fourier	staf schrijver		2	258.—		516.—	Korporaal of soldaat		—	—		—	Sergeant of korporaal staf- hoornblazer			1	150.—		150.—	Sergeant-majoor			7	258.—		1 806.—	Sergeant en fourier			48	228.—		10 944.—	Korporaal			82	150.—		12 300.—	Tamboer en hoornblazer			18	108.—		1 944.—	Muzikant			13	108.—		1 404.—	Infanterist 1e klasse			106	108.—		11 448.—	Fuselier			645	102.—		65 790.—						f	198 498.—							Regelmatige bezoldigingsverhoogeningen							38 100.—							Overgangstoelagen aan officieren bij voldoening aan bijzondere eischen van praktische geschiktheid (aan 1 luit. kolonel en 3 kapiteins)							1 560.—							Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming voor op- passing enz. van dienstrijpaarden aan:							1 officier der infanterie							486.—							Bezoldigingen en toelagen aan aspirant-officieren							7 500.—							Toelagen voor de in de sterkte begrepen vorstelijke af- stammelingen							72.—							Verstrekking van rijst							30 000.—							Standplaatstoelagen							11 000.—						f	Te zamen							287 216.—							waarvoor gesteld							287 200.—
RANGEN	Militair tarief No.	Schaal	Aantal.	Bezoldi- gingen en soldijen.	Te zamen.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Majoor-leider	1a	I	1	11 700.—	f	11 700.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Adjutant-onderofficier	onder- wijzer	II	2	2 640.—		5 280.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Sergeant-majoor		II	1	2 400.—		2 400.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Sergeant		II	—	—	—		—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
Sergt.-majoor of adj.-ond.-offi- cier der Mil. Amie.	2	IV	1	2 640.—		2 640.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Officieren, die aan noogere eischen voldoen.	Majoor		—	—		—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	Kapiteins		3	2 400.—		7 200.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	1e Luitenant .		12	1 800.—		21 600.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	2e Luitenant .		4	1 440.—		5 760.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Luitenant-Kolonel			1	5 520.—		5 520.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Majoor			1	5 220.—		5 220.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Kapitein			5	1 740.—		8 700.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
1e Luitenant			4	1 440.—		5 760.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Officier van gezondheid			1	7 800.—		7 800.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Kapelmeester (burger)			1	1 800.—		1 800.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Adjutant-onderofficier			2	408.—		816.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Sergeant-majoor of fourier	staf schrijver		2	258.—		516.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Korporaal of soldaat			—	—		—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Sergeant of korporaal staf- hoornblazer			1	150.—		150.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Sergeant-majoor			7	258.—		1 806.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Sergeant en fourier			48	228.—		10 944.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Korporaal			82	150.—		12 300.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Tamboer en hoornblazer			18	108.—		1 944.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Muzikant			13	108.—		1 404.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Infanterist 1e klasse			106	108.—		11 448.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Fuselier			645	102.—		65 790.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
					f	198 498.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						Regelmatige bezoldigingsverhoogeningen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						38 100.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						Overgangstoelagen aan officieren bij voldoening aan bijzondere eischen van praktische geschiktheid (aan 1 luit. kolonel en 3 kapiteins)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						1 560.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming voor op- passing enz. van dienstrijpaarden aan:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						1 officier der infanterie																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						486.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						Bezoldigingen en toelagen aan aspirant-officieren																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						7 500.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						Toelagen voor de in de sterkte begrepen vorstelijke af- stammelingen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						72.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						Verstrekking van rijst																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						30 000.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						Standplaatstoelagen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						11 000.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
					f	Te zamen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						287 216.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						waarvoor gesteld																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
						287 200.—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
927	b.	Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven van de korpsen barisan op Madoera	(34) f 465 400	
	c.	Toelagen aan de gewezen officieren van het opgeheven Pakoe Alamsch legioen te Djokjakarta	(34a) 1 600	f 754
928		Verdere uitgaven voor de inlandsche korpsen.		
	a.	Voor het Mangkoe Negorosche legioen te Soerakarta	(35) 85 700	
	b.	Voor de korpsen barisan op Madoera	(36) f 112 900	198

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																																																																																																																																																																																																																																													
	Meer.	Minder.																																																																																																																																																																																																																																																														
465 400			(34) Bezoldigingen en soldijen.																																																																																																																																																																																																																																																													
2 100	<i>f</i>	500	<table border="1"> <thead> <tr> <th>RANGEN</th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Aan- tal.</th> <th>Bezoldi- gingen en soldijen</th> <th colspan="2">Te zamen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Majoor-leider</td> <td>1a</td> <td>I</td> <td>3</td> <td><i>f</i> 11 700</td> <td><i>f</i></td> <td>35 100.—</td> </tr> <tr> <td>Adj. onderofficier</td> <td>2</td> <td>II</td> <td>3</td> <td>2 640</td> <td></td> <td>7 920.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor</td> <td>2</td> <td>II</td> <td>4</td> <td>2 400</td> <td></td> <td>9 600.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant</td> <td>2</td> <td>II</td> <td>2</td> <td>2 400</td> <td></td> <td>4 800.—</td> </tr> <tr> <td>Majoor</td> <td></td> <td></td> <td>3</td> <td>4 020</td> <td></td> <td>12 060.—</td> </tr> <tr> <td>Kapitein</td> <td></td> <td></td> <td>9</td> <td>2 520</td> <td></td> <td>22 680.—</td> </tr> <tr> <td>1e Luitenant</td> <td></td> <td></td> <td>20</td> <td>1 440</td> <td></td> <td>28 800.—</td> </tr> <tr> <td>2e Luitenant</td> <td></td> <td></td> <td>10</td> <td>1 140</td> <td></td> <td>11 400.—</td> </tr> <tr> <td>Kapelmeester</td> <td></td> <td></td> <td>3</td> <td>1 800</td> <td></td> <td>5 400.—</td> </tr> <tr> <td>Adjutant-onderofficier</td> <td></td> <td></td> <td>3</td> <td>330</td> <td></td> <td>990.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor</td> <td></td> <td>Bij- blad</td> <td>9</td> <td>180</td> <td></td> <td>1 620.—</td> </tr> <tr> <td>Sergeant en fourier</td> <td></td> <td>No</td> <td>89</td> <td>150</td> <td></td> <td>13 350.—</td> </tr> <tr> <td>Stafschrijvers</td> <td></td> <td>12127</td> <td>3</td> <td>72</td> <td></td> <td>216.—</td> </tr> <tr> <td>Stafhoornblazers</td> <td></td> <td></td> <td>3</td> <td>72</td> <td></td> <td>216.—</td> </tr> <tr> <td>Staftamboers</td> <td></td> <td></td> <td>3</td> <td>72</td> <td></td> <td>216.—</td> </tr> <tr> <td>Korporaals</td> <td></td> <td></td> <td>83</td> <td>72</td> <td></td> <td>5 976.—</td> </tr> <tr> <td>Tamboers en hoornblazers</td> <td></td> <td></td> <td>27</td> <td>60</td> <td></td> <td>1 620.—</td> </tr> <tr> <td>Barisans 1e klasse</td> <td></td> <td></td> <td>219</td> <td>60</td> <td></td> <td>13 140.—</td> </tr> <tr> <td>Barisans 2e klasse</td> <td></td> <td></td> <td>1 154</td> <td>54</td> <td></td> <td>62 316.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: right;">Te zamen</td> <td><i>f</i></td> <td>237 420.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Regelmatige bezoldigingsverhoogingen</td> <td></td> <td>50 642.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming voor op- passing enz. van dienstrijpaarden van officieren-leider</td> <td></td> <td>1 338.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Toelagen aan officieren, die aan bijzondere eischen van practische geschiktheid voldoen</td> <td></td> <td>Memorie.</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Toelagen aan:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="5">3 geneeskundigen</td> <td></td> <td>8 400.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Hospitaalpersoneel, rijwielherstellers en personeel der mitrailleur afdeeling aan toelagen</td> <td></td> <td>280.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming aan oppas- sing enz. voor dienstrijpaarden van 3 hoofdofficieren en 3 luitenants-adjudanten</td> <td></td> <td>2 844.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Toelagen aan onderofficieren en minderen op de dagen, dat zij dienst doen (belandja)</td> <td></td> <td>152 000.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Bezoldigingen en toelagen aan aspirant-officieren</td> <td></td> <td>12 440.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: right;">Te zamen</td> <td><i>f</i></td> <td>465 364.—</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: right;">waarvoor gesteld</td> <td></td> <td>465 400.—</td> </tr> <tr> <td colspan="8">(34a) Zie de toelichting in stuk 5.</td> </tr> <tr> <td colspan="8">(35) Aanschaffing en onderhoud van kleeding, wapenen, gereed- schappen, onderhouden van magazijnen, kosten van onderwijs, uitgaven voor officiersdienstrijpaarden, kosten van schiet- en meerdaagsche oefeningen, benevens verschillende andere uit- gaven ten behoeve van het legioen.</td> </tr> <tr> <td colspan="8">(36) Aanschaffing en onderhoud van kleeding, kosten van schiet- pionier- en meerdaagsche oefeningen, kosten voor reparatiën, werving, onderwijs, feestelijkheden, kantoorbehoeften en andere uitgaven voor de korpsen barisans.</td> </tr> </tbody> </table>						RANGEN	Militair tarief No.	Schaal.	Aan- tal.	Bezoldi- gingen en soldijen	Te zamen.		Majoor-leider	1a	I	3	<i>f</i> 11 700	<i>f</i>	35 100.—	Adj. onderofficier	2	II	3	2 640		7 920.—	Sergeant-majoor	2	II	4	2 400		9 600.—	Sergeant	2	II	2	2 400		4 800.—	Majoor			3	4 020		12 060.—	Kapitein			9	2 520		22 680.—	1e Luitenant			20	1 440		28 800.—	2e Luitenant			10	1 140		11 400.—	Kapelmeester			3	1 800		5 400.—	Adjutant-onderofficier			3	330		990.—	Sergeant-majoor		Bij- blad	9	180		1 620.—	Sergeant en fourier		No	89	150		13 350.—	Stafschrijvers		12127	3	72		216.—	Stafhoornblazers			3	72		216.—	Staftamboers			3	72		216.—	Korporaals			83	72		5 976.—	Tamboers en hoornblazers			27	60		1 620.—	Barisans 1e klasse			219	60		13 140.—	Barisans 2e klasse			1 154	54		62 316.—	Te zamen					<i>f</i>	237 420.—	Regelmatige bezoldigingsverhoogingen						50 642.—	Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming voor op- passing enz. van dienstrijpaarden van officieren-leider						1 338.—	Toelagen aan officieren, die aan bijzondere eischen van practische geschiktheid voldoen						Memorie.	Toelagen aan:							3 geneeskundigen						8 400.—	Hospitaalpersoneel, rijwielherstellers en personeel der mitrailleur afdeeling aan toelagen						280.—	Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming aan oppas- sing enz. voor dienstrijpaarden van 3 hoofdofficieren en 3 luitenants-adjudanten						2 844.—	Toelagen aan onderofficieren en minderen op de dagen, dat zij dienst doen (belandja)						152 000.—	Bezoldigingen en toelagen aan aspirant-officieren						12 440.—	Te zamen					<i>f</i>	465 364.—	waarvoor gesteld						465 400.—	(34a) Zie de toelichting in stuk 5.								(35) Aanschaffing en onderhoud van kleeding, wapenen, gereed- schappen, onderhouden van magazijnen, kosten van onderwijs, uitgaven voor officiersdienstrijpaarden, kosten van schiet- en meerdaagsche oefeningen, benevens verschillende andere uit- gaven ten behoeve van het legioen.								(36) Aanschaffing en onderhoud van kleeding, kosten van schiet- pionier- en meerdaagsche oefeningen, kosten voor reparatiën, werving, onderwijs, feestelijkheden, kantoorbehoeften en andere uitgaven voor de korpsen barisans.							
RANGEN	Militair tarief No.	Schaal.	Aan- tal.	Bezoldi- gingen en soldijen	Te zamen.																																																																																																																																																																																																																																																											
Majoor-leider	1a	I	3	<i>f</i> 11 700	<i>f</i>	35 100.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Adj. onderofficier	2	II	3	2 640		7 920.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Sergeant-majoor	2	II	4	2 400		9 600.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Sergeant	2	II	2	2 400		4 800.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Majoor			3	4 020		12 060.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Kapitein			9	2 520		22 680.—																																																																																																																																																																																																																																																										
1e Luitenant			20	1 440		28 800.—																																																																																																																																																																																																																																																										
2e Luitenant			10	1 140		11 400.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Kapelmeester			3	1 800		5 400.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Adjutant-onderofficier			3	330		990.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Sergeant-majoor		Bij- blad	9	180		1 620.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Sergeant en fourier		No	89	150		13 350.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Stafschrijvers		12127	3	72		216.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Stafhoornblazers			3	72		216.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Staftamboers			3	72		216.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Korporaals			83	72		5 976.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Tamboers en hoornblazers			27	60		1 620.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Barisans 1e klasse			219	60		13 140.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Barisans 2e klasse			1 154	54		62 316.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Te zamen					<i>f</i>	237 420.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Regelmatige bezoldigingsverhoogingen						50 642.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming voor op- passing enz. van dienstrijpaarden van officieren-leider						1 338.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Toelagen aan officieren, die aan bijzondere eischen van practische geschiktheid voldoen						Memorie.																																																																																																																																																																																																																																																										
Toelagen aan:																																																																																																																																																																																																																																																																
3 geneeskundigen						8 400.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Hospitaalpersoneel, rijwielherstellers en personeel der mitrailleur afdeeling aan toelagen						280.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Vergoeding voor voeder en tegemoetkoming aan oppas- sing enz. voor dienstrijpaarden van 3 hoofdofficieren en 3 luitenants-adjudanten						2 844.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Toelagen aan onderofficieren en minderen op de dagen, dat zij dienst doen (belandja)						152 000.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Bezoldigingen en toelagen aan aspirant-officieren						12 440.—																																																																																																																																																																																																																																																										
Te zamen					<i>f</i>	465 364.—																																																																																																																																																																																																																																																										
waarvoor gesteld						465 400.—																																																																																																																																																																																																																																																										
(34a) Zie de toelichting in stuk 5.																																																																																																																																																																																																																																																																
(35) Aanschaffing en onderhoud van kleeding, wapenen, gereed- schappen, onderhouden van magazijnen, kosten van onderwijs, uitgaven voor officiersdienstrijpaarden, kosten van schiet- en meerdaagsche oefeningen, benevens verschillende andere uit- gaven ten behoeve van het legioen.																																																																																																																																																																																																																																																																
(36) Aanschaffing en onderhoud van kleeding, kosten van schiet- pionier- en meerdaagsche oefeningen, kosten voor reparatiën, werving, onderwijs, feestelijkheden, kantoorbehoeften en andere uitgaven voor de korpsen barisans.																																																																																																																																																																																																																																																																

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
929		Bezoldigingen, soldijen en andere personeelsuitgaven van het remonte-depôt	(37) f 65 60
930		Verdere uitgaven voor de remonte	(38) 201 00

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.					
	Meer.	Minder.						
65 600			(37) Bezoldigingen en soldijen.					
230 100	<i>f</i>	29 100	RANGEN.	Militair tarief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldi- gingen en soldijen.	Te zamen.
			Directeur (Majoor of ritmeester)	1a	I	1	f 7 500.—	<i>f</i> 7 500.—
			Opperwachtmeester } opzichter	2	II	1	2 400.—	2 400.—
			Adj onderoff. of	2	II	1	2 580.—	2 580.—
			Opperwachtm -adm	2	II	1	2 400.—	2 400.—
			Fourier	2	II	1	2 400.—	2 400.—
			Europ. wachtmeester	2	II	1	2 400.—	2 400.—
			Niet-Eur. wachtm. 2ekl	3	VI	2	1 022.—	2 044.—
			Niet-Eur. korporaal	3	X	2	511.—	1 022.—
			Trompetter niet-Eur. korpr.	3	X	1	255.50	255.50
			Hoef- smid					
			Eur. wachtm of niet-Eur wachtmeester 2e kl...	3	X	1	273.75	273.75
			Eur brigadier of niet Eur. korporaal	3	X	10	255.50	2 555.—
			Eur of niet-Eur. cav 1e kl	3	I	27	127.75	3 449.25
			Eur. of niet-Eur. cav. 1e of 2e kl. remonte berijder	3	VII	9	164.25	1 478.25
			Eur. of niet-Eur. cav. 1e of 2e klasse	3	X	1	273.75	273.75
			Niet-Eur. stukrijder 1e of 2e kl.					<i>f</i> 28 631.50
			Niet-Eur. korporaal of cav. 1e kl., zadelmaker					403.50
			Gaat af wegens korting voor kleine schulden op de soldijen enz					<i>f</i> 28 228.—
			Regelmatige bezoldigingsver- hoogingen					20 548.—
			Bezoldiging van het Inlandsch personeel					
			Hoofdmandoer			1	480.—	
			Schrijver			1	720.—	
			Mandoers			3	1 000.—	
			Paardengeleiders			4	720.—	
			Paardenoppassers, 1e kl	M.B.R.	Hoofd stuk XXII	10	2 700.—	
			Paardenoppassers, 2e kl			15	3 150.—	
			Helpers			31	6 050.—	
			Bewaker van den veestapel			1	180.—	
			Grobakvoerders			6	1 800.—	16 800.—
			Te zamen					<i>f</i> 65 576.—
			waarvoor gesteld					65 600.—
			(38) Aankoop van paarden					<i>f</i> 83 640.—
			Voeding voor de paarden					68 020.—
			Aanschaffing en onderhoud van stalbenoedig- heden					240.—
			Onderhoud van gras- en lucernetuinen en gras- snijloon					18 100.—
			Onderhoud der weiden					13 200.—
			Aanschaffing en onderhoud van karren, land- bouwwerktuigen, enz.					360.—

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
931		Bezoldigingen, soldijen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor het wapen der genie	(39) f 1 828 42

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																																																
	Meer.	Minder.																																																																	
1 794 500	f	33 920	<p>Verschillende kleine uitgaven f 600.—</p> <p>Tegemoetkoming in de kosten van het menage-beheer en aanschaffing van kleine benodigdheden 40.—</p> <p>Aanschaffing van stroo tot het verstrekken van een stroobed voor de paarden 2 200.—</p> <p style="text-align: right;">Te zamen f 186 400.—</p> <p>Uitgaven ten behoeve van het hooibedrijf:</p> <p>Uitgaven en onderhoud waterleiding f 850.—</p> <p>aan 1 750 000 kg gras benodigd voor 350 000 kg hooi, onderhoud en bemesting grastuinen, benevens snij- en transportloon à f 0,53 per 100 kg 9 275.—</p> <p>aan hooibereiding van 350 000 kg hooi inclusief persen der balen 2 700.—</p> <p>aan materialen voor de hooibereiding, inclusief ijzerdraad enz. 400.—</p> <p>Onvoorziene uitgaven 1 300.—</p> <p style="text-align: right;">f 14 525.—</p> <p style="text-align: right;">Totaal f 200 925.—</p> <p style="text-align: right;">waarvoor gesteld 201 000.—</p> <p>Zie de toelichting in stuk 5.</p> <table border="1" style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Bezoldigingen en soldijen.</th> <th>Te zamen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(39) Het personeel vanden gewestelijken en plaatselijken geniedienst met uitzondering van de teekenaars.</td> <td>f 304 920.—</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Automobiel-compagnie</td> <td>158 827.—</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Het korps teekenaars</td> <td>17 264.—</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Het korps geniewerklieden.</td> <td>151 499.75</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Het korps genietroepen met uitzondering van den tekenaar</td> <td>525 900 --</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>f 1 158 410 75</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gaat af wegens korting op de soldijen voor diverse kleine schulden enz</td> <td>3 554 75</td> <td>f 1 154 856.—</td> </tr> <tr> <td>Regelmatige bezoldigingsverhoogen</td> <td></td> <td>625 608.—</td> </tr> <tr> <td>Loonen van het inlandsch personeel bij de keukens en stallen</td> <td></td> <td>2 000.—</td> </tr> <tr> <td>Loonen van het inlandsch personeel ten dienste van het beheer der genievoorraden buiten de algemeene pakhuizen</td> <td></td> <td>3 620.—</td> </tr> <tr> <td>Overwerkgeden</td> <td></td> <td>32 600.—</td> </tr> <tr> <td>Werkgeden aan leerlingen hulpautoherstellers.</td> <td></td> <td>450.—</td> </tr> <tr> <td>Bezoldigingen van inlandsch burger-personeel in vasten dienst bij het korps genietroepen:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">Militair tarief No.</td> <td style="text-align: center;">Schaal.</td> <td style="text-align: center;">Bezoldigingen.</td> </tr> <tr> <td>3 draaiers</td> <td rowspan="6" style="text-align: center;">M. B. R.</td> <td rowspan="6" style="text-align: center;">Hoofdst. XXII</td> <td>f 1 650.—</td> </tr> <tr> <td>3 bankwerkers</td> <td>1 650.—</td> </tr> <tr> <td>3 smeden</td> <td>1 650.—</td> </tr> <tr> <td>3 timmerlieden</td> <td>1 260.—</td> </tr> <tr> <td>1 schilder</td> <td>420.—</td> </tr> <tr> <td>3 helpers</td> <td>630.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right;">7 260.—</td> </tr> </tbody> </table>		Bezoldigingen en soldijen.	Te zamen.	(39) Het personeel vanden gewestelijken en plaatselijken geniedienst met uitzondering van de teekenaars.	f 304 920.—		Automobiel-compagnie	158 827.—		Het korps teekenaars	17 264.—		Het korps geniewerklieden.	151 499.75		Het korps genietroepen met uitzondering van den tekenaar	525 900 --			f 1 158 410 75		Gaat af wegens korting op de soldijen voor diverse kleine schulden enz	3 554 75	f 1 154 856.—	Regelmatige bezoldigingsverhoogen		625 608.—	Loonen van het inlandsch personeel bij de keukens en stallen		2 000.—	Loonen van het inlandsch personeel ten dienste van het beheer der genievoorraden buiten de algemeene pakhuizen		3 620.—	Overwerkgeden		32 600.—	Werkgeden aan leerlingen hulpautoherstellers.		450.—	Bezoldigingen van inlandsch burger-personeel in vasten dienst bij het korps genietroepen:				Militair tarief No.	Schaal.	Bezoldigingen.	3 draaiers	M. B. R.	Hoofdst. XXII	f 1 650.—	3 bankwerkers	1 650.—	3 smeden	1 650.—	3 timmerlieden	1 260.—	1 schilder	420.—	3 helpers	630.—				7 260.—
	Bezoldigingen en soldijen.	Te zamen.																																																																	
(39) Het personeel vanden gewestelijken en plaatselijken geniedienst met uitzondering van de teekenaars.	f 304 920.—																																																																		
Automobiel-compagnie	158 827.—																																																																		
Het korps teekenaars	17 264.—																																																																		
Het korps geniewerklieden.	151 499.75																																																																		
Het korps genietroepen met uitzondering van den tekenaar	525 900 --																																																																		
	f 1 158 410 75																																																																		
Gaat af wegens korting op de soldijen voor diverse kleine schulden enz	3 554 75	f 1 154 856.—																																																																	
Regelmatige bezoldigingsverhoogen		625 608.—																																																																	
Loonen van het inlandsch personeel bij de keukens en stallen		2 000.—																																																																	
Loonen van het inlandsch personeel ten dienste van het beheer der genievoorraden buiten de algemeene pakhuizen		3 620.—																																																																	
Overwerkgeden		32 600.—																																																																	
Werkgeden aan leerlingen hulpautoherstellers.		450.—																																																																	
Bezoldigingen van inlandsch burger-personeel in vasten dienst bij het korps genietroepen:																																																																			
	Militair tarief No.	Schaal.	Bezoldigingen.																																																																
3 draaiers	M. B. R.	Hoofdst. XXII	f 1 650.—																																																																
3 bankwerkers			1 650.—																																																																
3 smeden			1 650.—																																																																
3 timmerlieden			1 260.—																																																																
1 schilder			420.—																																																																
3 helpers			630.—																																																																
			7 260.—																																																																

Post.	Onderdeel	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
932		Verdere uitgaven voor het wapen der genie	(40) f 24
933		Geniewerken.	
	a.	Onderhoud en herstelling der sterkten en verlichting door gas of electriciteit en gasoline onder druk van militaire gebouwen en hetgeen daartoe behoort, benevens uitgaven wegens inhuur of inbezitneming van terreinen	(41) f 1 973 300
	b.	Nieuwe werken, met uitzondering van woningbouw	(41) } (41a) } 1 327 000
	c.	Nieuwe werken, woningbouw	(41) 520 000
	d.	Onvoorziene werken ten behoeve van troepen te velde, op excursie of expeditie en in tijdelijke garnizoenen	(41) 375 000
	e.	Materieele voorzieningen en daarmee verband houdende kosten voor het wapen der genie	(41) } (41a) } 489 300
			4 684 6

toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
1 800	f 600		Ter voorziening in de uitgaven wegens het boven de formatie van het leger voeren van de mindere militairen, bedoeld in artikel 2, punt 4 sub a van het Koninklijk besluit van 11 Mei 1925 No. 45 (Ind. staatsblad No. 277) f 2 000.—
			Te zamen / 1 828 394.— Waarvoor gesteld 1 828 420.—
1 953 300	20 000		Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie gedrukt stuk 8 j; overigens wordt naar de toelichting in stuk 5 verwezen.
			(40) Aankoop van paarden f 200.—
2 143 750	f 816 750		Voor verdere uitgaven ten behoeve van de kader- en korpsschool 900.—
			Kosten voor het schijfschieten 190.—
520 000			Tegemoetkoming in de kosten van het menage-beheer en aanschaffing van kleine benodigdheden 894.—
375 000			Vergoeding voor de aanschaffing en het onderhoud van stalbenodigdheden, waaronder het reinigen en onderhouden van paardendekens... 51.—
676 950		187 650	Aanschaffing van stroo of alang-alang tot het verstrekken van een stroobed voor de paarden. 130.—
			Te zamen f 2 365.— waarvoor gesteld 2 400.—
			Zie de toelichting in stuk 5.
			(41) Het voor 1930 voor onderdeel e „Voorzieningen ten behoeve van de luchtvaartafdeeling” noodig geraamde bedrag ad f 154 200.— werd bij 2e nota van wijziging op de 1e aanvullingsbegroting met f 121 000.— verminderd en alzoo gebracht op f 33 200.—. Door het vervallen van dit onderdeel is dit bedrag thans gevoegd bij het voor 1930 voor onderdeel b „Nieuwe werken, met uitzondering van woningbouw” uitgetrokken bedrag ad f 1 959 550.—.
			Daarbij is voorts nog gevoegd het voor 1930 op post 978D uitgetrokken bedrag ad f 151 000.— voor „Aanleg van het schietevens bomafwerpterrein Salatari”, waardoor het totale voor 1930 toegestane bedrag achter onderdeel b van post 933 is gesteld op f 2 143 750.—.
			Het voor 1930 voor onderdeel f „Materieele voorzieningen en daarmee verband houdende kosten voor het wapen der genie” (thans onderdeel e) uitgetrokken bedrag ad f 489 950.— werd bij 1e aanvullingsbegroting met f 187 000.— verhoogd en alzoo gebracht op f 676 950.—.
			Wat betreft de onderdeelen a t/m d, zie gedrukt stuk 9.
			In de bij de onderdeelen b en e, uitgetrokken bedragen zijn respectievelijk f 400 000.— en f 260 000.— welke als uitgaven voor den buitengewonen dienst zijn aan te merken.
			Voor de aanschaffing van landgoederen tot de uitvoering van de werken zijn bovendien benodigd de ondervolgende bedragen:
			voor onderdeel a f 217 500.—
			voor onderdeel b 117 150.—
			voor onderdeel c 78 000.—
			voor onderdeel d 56 250.—
			Te zamen f 468 900.—
			waarvan ten laste van Hoofdstuk I (Uitgaven in Nederland) post 909 onderdeel e 40 000.—
			zoodat ten laste van het IIe Hoofdstuk overblijft f 428 900.—

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
934		<p>Uitgaven ten behoeve van de Algemeene pakhuizen.</p> <p><i>a.</i> Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het leidend, administratief en technisch personeel der Algemeene Pakhuizen (42) f 188 500</p> <p><i>b.</i> Uitgaven voor inhuur en onderhoud van en voor herstellingen en vernieuwingen aan terreinen en gebouwen, alsmede uitgaven voor verlichting, watervoorziening en andere uitgaven daarmede verband houdend (43) 84 100</p> <p><i>c.</i> Uitgaven ten behoeve van de inklaring, den opslag en de verzending der goederen, alsmede het daarmede verband houdende plaatselijk vervoer. (44) 181 400</p>	

voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																								
	Meer.	Minder.																									
188 500			<p>Voor het bataljon genietroepen is benodigd ... <i>f</i> 37 000.— Voor andere voorzieningen 23 400.— totaal van onderdeel <i>e</i> van dezen post <i>f</i> 489 300.— Van dit bedrag is een som van <i>f</i> 39 000.— als uitgaven voor den buitengewonen dienst aan te merken.</p>																								
84 100			<p>(41a) Van nevenstaande bedragen wordt voor virement in aanmerking gebracht: Van onderdeel <i>b</i>. Voor den bouw van een nieuwe pyrotechnische werkplaats te Bandoenng <i>f</i> 600 000.—</p>																								
159 900	<i>f</i> 21 500		<p>(42) Voor de vastgestelde sterkte van het personeel zie gedrukt stuk 8 <i>j</i>. Zie overigens de toelichting in stuk 5. Het personeel van den dienst bij de Algemeene pakhuizen <i>f</i> 160 200.— Regelmatige verhoogingen 60 165.— Toelagen aan den wd. pakhuismeester te: Menado <i>f</i> 600.— Tandjong-Pinang 300.— Samarinda 300.— Ambon 300.— Ternate 300.— Benkoelen 300.— 2 100.— Loonen van het Inlandsch personeel voorkomende in den sterkte- en standplaatsenstaat bij de pakhuizen te Batavia, Tandjong-Priok, Soerabaja, Oelee Lheue en Belawan Deli:</p> <table border="1" style="margin-left: 40px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Bezoldi- gingen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3 werklieden</td> <td rowspan="7" style="vertical-align: middle;">M.B.R.</td> <td rowspan="7" style="vertical-align: middle;">Hoofd- stuk XXII</td> <td><i>f</i> 1 650</td> </tr> <tr> <td>5 kantoorpassers</td> <td>1 050</td> </tr> <tr> <td>3 boommandoers</td> <td>1 620</td> </tr> <tr> <td>3 hoofdmandoers</td> <td>1 260</td> </tr> <tr> <td>21 mandoers</td> <td>7 560</td> </tr> <tr> <td>20 magazijnsknechten ..</td> <td>5 400</td> </tr> <tr> <td>7 wakers</td> <td>1 470</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right;"><i>f</i> 20 010.—</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 188 475.— Waarvoor gesteld 188 500.—</p>		Militair tarief No.	Schaal.	Bezoldi- gingen.	3 werklieden	M.B.R.	Hoofd- stuk XXII	<i>f</i> 1 650	5 kantoorpassers	1 050	3 boommandoers	1 620	3 hoofdmandoers	1 260	21 mandoers	7 560	20 magazijnsknechten ..	5 400	7 wakers	1 470				<i>f</i> 20 010.—
	Militair tarief No.	Schaal.	Bezoldi- gingen.																								
3 werklieden	M.B.R.	Hoofd- stuk XXII	<i>f</i> 1 650																								
5 kantoorpassers			1 050																								
3 boommandoers			1 620																								
3 hoofdmandoers			1 260																								
21 mandoers			7 560																								
20 magazijnsknechten ..			5 400																								
7 wakers			1 470																								
			<i>f</i> 20 010.—																								
			<p>(43) Inhuur van terreinen te Tandjong-Priok en Soerabaja <i>f</i> 71 558.— Herstellingen en vernieuwingen 11 977.— Verlichting, watervoorziening, enz. 600.— Totaal <i>f</i> 84 135.— waarvoor gesteld 84 100.—</p>																								
			<p>(44) Hieronder vallen: koelie-loonen, prauwhuur, losloonen, kraanhuur, vervoerkosten, wagen-, pakhuis- en kadehuur, alsmede rangeerloon (voor zoover niet vallend onder spoorvracht). Nadere specificatie is door wisselvalligheid der uitgaven niet mogelijk. Zie overigens de toelichting in stuk 5.</p>																								

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
934	d.	Bureaunkosten en verdere uitgaven niet vallende onder een der andere onderdeelen van dezen post	(45) f 29 200	f 483 2
935		Huis-, kantoor- en magazijnhuur en inhuur van gebouwen.		(46) 170 0
936		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, daggelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den geneeskundigen dienst en den hospitaal-dienst.		
	a.	Geneeskundige dienst	(47) 2 129 400	

Besteding voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																															
	Meer.	Minder.																																																
29 200			(45) Hieronder vallen: Telefoonkosten, schrijfbehoeften, emballage effecten, aankoop vrachtbrieven, enz.																																															
160 000	f 10 000		(46) Vergoeding van huishuur f 155 000.— Kantoor- en magazijnhuur 5 000.— Inhuur van gebouwen 10 000.— Totaal f 170 000.—																																															
2 128 800	600		Zie de toelichting in stuk 5. (47) Bezoldigingen van: Het korps officieren van gezondheid f 1 248 000.— De korpsen militaire apothekers en assistenten. 192 960.— Het personeel der laboratoria 63 360.— f 1 504 320.— Regelmatige bezoldigingsverhoogingen 391 755.— Lesgeld aan 2 officieren, leeraren aan den cursus ter voorbereiding van officieren van gezondheid voor de uitoefening van den militair geneeskundigen dienst te velde 1 200.— Honorarium aan burgerlijke tandartsen 20 480.— Toelagen aan burgerlijke artsen belast met den militair geneeskundigen dienst 1 800.— Toelagen aan den Directeur en 3 laboranten bij het militair geneeskundig laboratorium achtereenvolgens à f 1 800 en 3 × f 1 200 5 400.— Lesgeld aan leeraren bij den leergang voor tropische ziekten bij het militair geneeskundig laboratorium 1 440.— Loonen voor het inlandsch personeel in vasten dienst: Centraal geneeskundig laboratorium.																																															
			<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Mil. tarief No.</th> <th>Schaal.</th> <th>Bezoldigingen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4 eerste bedienden ...</td> <td></td> <td></td> <td>f 2 160.—</td> </tr> <tr> <td>3 bedienden</td> <td rowspan="3">M.B.R.</td> <td>Hoofd</td> <td>990.—</td> </tr> <tr> <td>5 helpers</td> <td>stuk</td> <td>1 050.—</td> </tr> <tr> <td>1 kantoorbediende ...</td> <td>XXII</td> <td>240.—</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Scheikundig laboratorium.</td> </tr> <tr> <td>3 eerste bedienden ...</td> <td rowspan="4">M.B.R.</td> <td></td> <td>1 680.—</td> </tr> <tr> <td>2 mandoers</td> <td>Hoofd</td> <td>660.—</td> </tr> <tr> <td>1 magazijnsknecht ...</td> <td>stuk</td> <td>260.—</td> </tr> <tr> <td>2 wakers</td> <td>XXII</td> <td>420.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>7 460.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Loonen van ingehuurd inlandsch personeel voor het scheikundige laboratorium 1 125.— Toelagen aan officieren van gezondheid wegens verbod van het uitoefenen van de particuliere praktijk 193 200.— Toelagen aan 4 apothekers-assistenten, die aan het examen voor onderluitenant hebben voldaan en een zelfstandig beheer voeren 1 200.— Te zamen f 2 129 380.— waarvoor gesteld 2 129 400.—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie gedrukt stuk 8 k, terwijl overigens naar de toelichting in stuk 5 wordt verwezen.</td> </tr> </tbody> </table>		Mil. tarief No.	Schaal.	Bezoldigingen.	4 eerste bedienden ...			f 2 160.—	3 bedienden	M.B.R.	Hoofd	990.—	5 helpers	stuk	1 050.—	1 kantoorbediende ...	XXII	240.—	Scheikundig laboratorium.				3 eerste bedienden ...	M.B.R.		1 680.—	2 mandoers	Hoofd	660.—	1 magazijnsknecht ...	stuk	260.—	2 wakers	XXII	420.—				7 460.—				Loonen van ingehuurd inlandsch personeel voor het scheikundige laboratorium 1 125.— Toelagen aan officieren van gezondheid wegens verbod van het uitoefenen van de particuliere praktijk 193 200.— Toelagen aan 4 apothekers-assistenten, die aan het examen voor onderluitenant hebben voldaan en een zelfstandig beheer voeren 1 200.— Te zamen f 2 129 380.— waarvoor gesteld 2 129 400.—				Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie gedrukt stuk 8 k, terwijl overigens naar de toelichting in stuk 5 wordt verwezen.
	Mil. tarief No.	Schaal.	Bezoldigingen.																																															
4 eerste bedienden ...			f 2 160.—																																															
3 bedienden	M.B.R.	Hoofd	990.—																																															
5 helpers		stuk	1 050.—																																															
1 kantoorbediende ...		XXII	240.—																																															
Scheikundig laboratorium.																																																		
3 eerste bedienden ...	M.B.R.		1 680.—																																															
2 mandoers		Hoofd	660.—																																															
1 magazijnsknecht ...		stuk	260.—																																															
2 wakers		XXII	420.—																																															
			7 460.—																																															
			Loonen van ingehuurd inlandsch personeel voor het scheikundige laboratorium 1 125.— Toelagen aan officieren van gezondheid wegens verbod van het uitoefenen van de particuliere praktijk 193 200.— Toelagen aan 4 apothekers-assistenten, die aan het examen voor onderluitenant hebben voldaan en een zelfstandig beheer voeren 1 200.— Te zamen f 2 129 380.— waarvoor gesteld 2 129 400.—																																															
			Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie gedrukt stuk 8 k, terwijl overigens naar de toelichting in stuk 5 wordt verwezen.																																															

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraam voor 1931.
986	b.	Hospitaaldienst (48) f 1 829 700	f 3 959

Voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.					
	Meer.	Minder.						
1 825 700	f	4 000	(48) Bezoldigingen, belooningen en soldijen:					
			R A N G E N.	Militair ta- rief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldi- gingen en soldijen.	Te zamen.
			Onderluitenant	2	I	1	3 360.—	f 3 360.—
			Adj. onderofficier	2	III	4	2 760.—	11 040.—
			Sergeant-majoor	2	III	4	2 580.—	10 320.—
			Eur. sergeant of niet- Europeesch sergeant 1e of 2e klasse	2	II	3	2 400.—	7 200.—
			Eur. brigadier, niet- Eur. brigadier of niet- Eur. korporaal	2	II	10	2 400.—	24 000.—
			Eur. of niet-Eur. sold. 1e of 2e klasse	3	VII	70	912.50	63 875.—
			Directrice	B.B.L.	CI	3	5 100.—	15 300.—
			Hoofdverpleger of hoofdver- pleegster	B.B.L.	CI	12	3 900.—	46 800.—
			Verpleegster of verpleger 1e klasse	B.B.L.	CI	75	2 400.—	180 000.—
			Verpleegster 2e klasse	B.B.L.	BI	40	1 440.—	57 600.—
			Leerling of ongediplomeerd verpleegster	B.B.L.	BI	100	960.—	96 000.—
			Eur. serg. of niet-Eur. serg 1e kl. portier	2	II	8	2 400.—	19 200.—
			Eur. brigadier niet-Eur. brigadi- er of niet-Eur. korporaal- ziekenopziener	3	I en VII	59	292.—	17 228.—
			Eur. of niet-Eur. hospitaalsold. 1e of 2e kl.	3	I en VII	492	127.75	62 853.—
			Inlandsche burgers	M.B.R.	Hoofdst. XXII	1071	270.—	289 170.—
			Eur. serg. of niet-Eur. serg. 2e kl., kok	2 3	II X	4	912 50	3 650.—
			Eur. brigadier, niet-Eur. korpo- raal of Eur. of niet-Eur. soldaat 1e kl. kok	3	III en X	27	273.75	7 391.25
			Electro- medisch ingenieur	B.B.L.	C 21	1	4 800.—	4 800.—
			Vaklieden, burgerlijke ambte- naren	B.B.L.	C 8	4	2 700.—	10 800.—
			Röntgen-assistenten	B.B.L.	C 1 B 9	11	2 400.—	26 400.—
			Dames voor de { voor het zus- huishouding { terhuis	B.B.L.	B 3	4	1 380.—	5 520.—
			Helpers	M.B.R.	Hoofdst. XXII	190	750.—	142 500.—
			Gaat af:					f 1 218 193.75
			wegens korting op de soldijen voor diverse kleine schul- den enz					f 1 693.75
			Regelmatige bezoldigingsverhoogen					f 1 216 500.—
			Toelagen aan ziekenverplegers beneden den rang van sergeant 2e klasse die in het bezit zijn van een bewijs van ziekenverpleger					547 814.—
			Honorarium aan vroedvrouwen					47 720.—
			Daggelden aan het personeel, belast met de verpleging en verzorging van lijders aan besmettelijke ziekten.					5 040.—
			Loon van den waker van het zusterhuis te Weltevreden.					8 395.—
			Ter voorziening in de uitgaven wegens het boven de for- matie van het leger voeren van de mindere militairen, bedoeld in artikel 2, punt 4 sub a van het Koninklijk besluit van 11 Mei 1925 No. 45 (Ind. staatsblad No. 277).					240.—
			Te zamen					4 000.—
			waarvoor gesteld					f 1 829 709.—
			Zie de toelichting in stuk 5.					f 1 829 700.—

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
937	a. b.	Verdere uitgaven voor den geneeskundigen dienst en den hospitaaldienst. Geneeskundige dienst Hospitaaldienst	(49) f 14 300 (50) 51 200	f 65 5
938	a. b.	Bezoldigingen, toelagen, loonen, daggelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitenge- wone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materieele uitgaven van het algemeen magazijn van genees- middelen te Bandoeng. Bezoldigingen en toelagen Materieele aanschaffingen en uitgaven	(51) f 90 300 (52) 1 810 900	1 901 2

begestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																								
	Meer.	Minder.																									
14 450		f 150	(49) Fondsen ter bestrijding van de meerdere kosten voor de aanschaffing van benodigdheden ten behoeve van het pharmacologisch laboratorium bij het departement van Landbouw in verband met den door nieuw benoemde apothekers bij dat departement te volgen cursus f —.—																								
47 200	f 4 000		Kosten verbonden aan het houden van cursussen ter voorbereiding van officieren van gezondheid voor de uitoefening van den militairen geneeskundigen dienst te velde 300.—																								
			Onderhoud van electro-medische apparaten 10 000.—																								
			Uitgaven van verschillenden aard ten behoeve van het militair geneeskundige laboratorium... 4 000.—																								
88 500	1 800		Te zamen f 14 300.—																								
1 659 300	151 600		Zie de toelichting in stuk 5.																								
			(50) Scheerloon en scheerbehoefden bij de ziekeninrichtingen f 2 328.—																								
			Grafgeld, doodkisten, lijk- en ziekenwagens en paarden daarvoor en verdere uitgaven verbonden aan het begraven van lijken 40 000.—																								
			Aanschaffing van verschillende benodigdheden in de militaire ziekeninrichtingen 8 000.—																								
			Aanschaffing van leermiddelen ten behoeve van de bij enkele groote hospitalen te houden leergangen in de verplegingsleer 520.—																								
			Uitgaven voor het onderwijs bij de korpscholen van de militaire hospitalen 260.—																								
			Kosten van het schijfschieten 60.—																								
			Te zamen f 51 168.—																								
			waarvoor gesteld 51 200.—																								
			Zie de toelichting in stuk 5.																								
			(51) Aanvangsbezoldiging van het ingedeelde militair en burgerpersoneel f 47 880.—																								
			Regelmatige bezoldigingsverhoogingen 25 720.—																								
			Loonen van het inlandsch personeel in vasten dienst:																								
			<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Militair tarief No.</th> <th>Schaal</th> <th>Bezoldigingen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 hoofdmandoer . . .</td> <td></td> <td>/</td> <td>540</td> </tr> <tr> <td>1 mandoer</td> <td></td> <td>Hoofd</td> <td>330</td> </tr> <tr> <td>20 magazijnsknechten</td> <td>M B.R</td> <td>stuk</td> <td>5400</td> </tr> <tr> <td>7 helpers</td> <td></td> <td>XXII</td> <td>1470</td> </tr> <tr> <td>2 wakers</td> <td></td> <td></td> <td>420</td> </tr> </tbody> </table>		Militair tarief No.	Schaal	Bezoldigingen	1 hoofdmandoer . . .		/	540	1 mandoer		Hoofd	330	20 magazijnsknechten	M B.R	stuk	5400	7 helpers		XXII	1470	2 wakers			420
	Militair tarief No.	Schaal	Bezoldigingen																								
1 hoofdmandoer . . .		/	540																								
1 mandoer		Hoofd	330																								
20 magazijnsknechten	M B.R	stuk	5400																								
7 helpers		XXII	1470																								
2 wakers			420																								
			Loonen van ingehuurd inlandsch personeel 8 500.—																								
			Te zamen f 90 260.—																								
			waarvoor gesteld 90 300.—																								
			Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie gedrukt stuk 8 k.																								
			Zie de toelichting in stuk 5.																								
			(52) Materieele voorzieningen in Nederlandsch-Indië f 1 708 948.—																								
			Vervoerkosten 90 000.—																								
			Diverse onkosten 12 000.—																								
			Te zamen f 1 810 948.—																								
			waarvoor gesteld 1 810 900.—																								
			Zie de toelichting in stuk 5.																								

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
939		Bezoldigingen, soldijen, loonen en andere personeels- uitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van den militairen diergeneeskun- digen dienst	(53) f 88
940		Bezoldigingen, soldijen, loonen en andere personeels- uitgaven alsmede tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor de militaire gevan- genissen en krijgsraden zoomede wegens gevange- nen in voorloopige opsluiting.	
	a.	Militaire strafgevangenis tevens huis van arrest te Tjimahi	(54) f 46 600
	b	Krijgsraden en gevangenen in voorloopige opsluiting	(55) 40 000
			86

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	

88 900

46 600

40 000

(53) Bezoldigingen:

Rangen.	Militair tarief No.	Schaal.	Aantal.	Bezoldi- gingen of soldijen.	Bedrag.
Mil. paardenarts 1e klasse.	1a	IV	3	f 9 000	f 27 000
Mil. paardenarts 1e kl. of	1a	IV	2	9 000	18 000
Mil. paardenarts 2e kl.					
Sergeant-majoor	2	II	1	2 400	2 400
Europ. sergeant	2	II	3	2 400	7 200
Europ. brigadier	3	I	4	474 50	1 898
					f 70 898
Regelmatige bezoldigingsverhoogen					16 468
Loonen voor stalkoelies					1 536
Te zamen					f 88 902
waarvoor gesteld					88 900

(54) Bezoldigingen:

	Mil. ta- rief No.	Schaal.	
1 kapitein, directeur	1a	I	7 500.—
1 onderluitenant	2	I	3 360.—
1 adjudant-onderofficier	2	II	2 760.—
2 sergeanten-majoor	2	III	4 980.—
10 Eur. brigadiers of Eur. sergeanten	2 3	II I	4 745.—
Te zamen			f 23 345.—
Gaaf af wegens korting op de soldijen voor di- verse kleine schulden enz.			345.—
			f 23 000.—
Regelmatige bezoldigingsverhoogen			21 630.—
Werkgeden aan veroordeelden			2 040.—
Te zamen			f 46 670.—
waarvoor gesteld			46 600.—

(55) Bezoldigingen van den voorzitter en

	Mil. ta- rief No.	Schaal.	
den openbaren aanklager bij den krijgsraad te Tjimahi	B. B L.	C 20	f 22 000.—
Zittinggeden aan plaatsvervang- ing voorzitters en auditeurs militair.			900.—
Aanvangsbezoldiging van 2 pro- voostgeweldigen	2	II	5 280.—
Aanvangssoldijen aan 6 stokken- knechts	3	I	2 847.—
Regelmatige bezoldigingsverhoogen v/h mil. personeel			2 932.—
Schrijffloonen			8 232.—
Loonen aan boodschappers			180.—
Tolkengeden en belooningen voor inlandsche priesters en andere inlandsche personen belast met het afnemen van den eed aan getuigen ...			2 700.—
Te zamen			f 45 071.—
Gaaf af wegens onvoorziene personeels-mutatie.			5 000.—
Blijft alzoo			f 40 071.—
waarvoor gesteld			40 000.—

Post.	Onderdeel	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931
941		Verdere uitgaven voor de militaire gevangenen en krijgsraden zoomede wegens gevangenen in voorloopige opsluiting.	
	a.	Militaire strafgevangenis tevens huis van arrest te Tjimahi	(56) f 3 900
	b.	Krijgsraden en gevangenen in voorloopige opsluiting	(57) 5 300
942		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven voor bijzondere inrichtingen.	
	a	Stafmuziek	(58) 65 900
			f 92

Toegestaan voor 1931.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																																																																																
	Meer.	Minder.																																																																																																	
3 900			(56) Voor de voeding der gevangenen: 40 Europeanen en Amboineezen, ad f 0.10 per dag f 1 460.— 30 Inlanders, ad f 0.08 per dag ... 876.— Versnaperingen 1 277.50 f 3 613.50																																																																																																
5 300			Schoonhouden van de provoosten 180.— Kleine uitgaven voor barbiersbenodigdheden, enz. 120.— f 3 913.50 Te zamen f 3 913.50 waarvoor gesteld 3 900.—																																																																																																
95 900	f	30 000	(57) Voedings-, tabak- en sirihgelden aan militairen in de provoosthuizen 4 455.— Voor aanschaffing van kleine reisbenodigdheden ten behoeve van veroordeelde militairen, die naar Nederland worden opgezonden om hunne straf aldaar te ondergaan en van gewezen militairen, die, na met een briefje van ont- slag uit het leger te zijn verwijderd, of na geëindigden straftijd naar Nederland worden teruggezonden 35.— Schoonhouden van de provoosthuizen 460.— Uitgaven voor scheer- en waschloon, enz. 350.— f 5 300.— Te zamen f 5 300.—																																																																																																
			(58) Bezoldiging en soldijen:																																																																																																
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rangen.</th> <th>Militair tarief No</th> <th>Schaal.</th> <th>Aantal.</th> <th>Bezoldi- gingen of soldijen.</th> <th>Te zamen.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kapelmeester</td> <td>2</td> <td>V</td> <td>1</td> <td>f 6 000 —</td> <td>f 6 000 —</td> </tr> <tr> <td>Hulp-kapelmeester.....</td> <td>2</td> <td>V</td> <td>1</td> <td>3 600 —</td> <td>3 600 —</td> </tr> <tr> <td colspan="6">Stafmuzikanten :</td> </tr> <tr> <td>Adjutant-onderofficier ..</td> <td>2</td> <td>VI</td> <td>7</td> <td>2 640 —</td> <td>18 480 —</td> </tr> <tr> <td>Sergeant-majoor</td> <td>2</td> <td>VI</td> <td>6</td> <td>2 400 —</td> <td>14 400 —</td> </tr> <tr> <td>Europ. sergeant</td> <td>2</td> <td>VI</td> <td>8</td> <td>2 400 —</td> <td>19 200 —</td> </tr> <tr> <td>Leerling-stafmuzikant 1e kl. (Europ. brigadier)..</td> <td>2</td> <td>VII</td> <td>5</td> <td>2 040 —</td> <td>10 200 —</td> </tr> <tr> <td>Leerling-stafmuzikant 2e kl. (Europ. brigadier)..</td> <td>2</td> <td>VII</td> <td>3</td> <td>1 800 —</td> <td>5 400 —</td> </tr> <tr> <td>Tromdrager.....</td> <td>M.B.R. Hoofdst.</td> <td>1925 XXII</td> <td>1</td> <td>72 —</td> <td>72 —</td> </tr> <tr> <td colspan="5"></td> <td>f 77 352 —</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Regelmatige bezoldigingsverhoogingen.....</td> <td>18 550 —</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Te zamen</td> <td>f 95 902 —</td> </tr> <tr> <td colspan="5">waarvoor gesteld</td> <td>95 900 —</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Gaat af wegens geleidelijke opheffing.....</td> <td>30 000 —</td> </tr> <tr> <td colspan="5"></td> <td>f 60 900 —</td> </tr> </tbody> </table>	Rangen.	Militair tarief No	Schaal.	Aantal.	Bezoldi- gingen of soldijen.	Te zamen.	Kapelmeester	2	V	1	f 6 000 —	f 6 000 —	Hulp-kapelmeester.....	2	V	1	3 600 —	3 600 —	Stafmuzikanten :						Adjutant-onderofficier ..	2	VI	7	2 640 —	18 480 —	Sergeant-majoor	2	VI	6	2 400 —	14 400 —	Europ. sergeant	2	VI	8	2 400 —	19 200 —	Leerling-stafmuzikant 1e kl. (Europ. brigadier)..	2	VII	5	2 040 —	10 200 —	Leerling-stafmuzikant 2e kl. (Europ. brigadier)..	2	VII	3	1 800 —	5 400 —	Tromdrager.....	M.B.R. Hoofdst.	1925 XXII	1	72 —	72 —						f 77 352 —	Regelmatige bezoldigingsverhoogingen.....					18 550 —	Te zamen					f 95 902 —	waarvoor gesteld					95 900 —	Gaat af wegens geleidelijke opheffing.....					30 000 —						f 60 900 —
Rangen.	Militair tarief No	Schaal.	Aantal.	Bezoldi- gingen of soldijen.	Te zamen.																																																																																														
Kapelmeester	2	V	1	f 6 000 —	f 6 000 —																																																																																														
Hulp-kapelmeester.....	2	V	1	3 600 —	3 600 —																																																																																														
Stafmuzikanten :																																																																																																			
Adjutant-onderofficier ..	2	VI	7	2 640 —	18 480 —																																																																																														
Sergeant-majoor	2	VI	6	2 400 —	14 400 —																																																																																														
Europ. sergeant	2	VI	8	2 400 —	19 200 —																																																																																														
Leerling-stafmuzikant 1e kl. (Europ. brigadier)..	2	VII	5	2 040 —	10 200 —																																																																																														
Leerling-stafmuzikant 2e kl. (Europ. brigadier)..	2	VII	3	1 800 —	5 400 —																																																																																														
Tromdrager.....	M.B.R. Hoofdst.	1925 XXII	1	72 —	72 —																																																																																														
					f 77 352 —																																																																																														
Regelmatige bezoldigingsverhoogingen.....					18 550 —																																																																																														
Te zamen					f 95 902 —																																																																																														
waarvoor gesteld					95 900 —																																																																																														
Gaat af wegens geleidelijke opheffing.....					30 000 —																																																																																														
					f 60 900 —																																																																																														

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
942	b	Toelagen aan jongelingen zoowel van Europeesche als niet-Europeesche afkomst in werkplaatsen of inrichtingen van het leger in opleiding tot ambachts- of landwerkslieden	(59) f 2 100	
	c.	Bezoldiging en andere personeelsuitgaven voor de hoefsmidschool	(60) 8 200	f
943		Verdere uitgaven voor bijzondere inrichtingen.		76 2
	a.	Stafmuziek	(61) f 1 520	
	b.	Hoefsmidschool	(62) 540	20
944		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den gewestelijken dienst van het dienstplicht- en reservepersoneel		(63) 56 9
945		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het personeel der sporteursussen		(64) 28 5
946		Verdere uitgaven voor de sporteursussen en voor de beoefening van sport		30 0

Toegestaan voor 1930	1931 is		TOELICHTINGEN.									
	Meer.	Minder.										
			(59) Zie de toelichting in stuk 5.									
2 900	<i>f</i>	800	(60) Bezoldiging van:									
8 200			1 adj.-onderofficier hoefsmid <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><th>Mil. tarief No.</th><th>Schaal</th><th>Bezoldi. gingen</th></tr><tr><td>2</td><td>III</td><td>2 760</td></tr><tr><td>2</td><td>III</td><td>2 580</td></tr></table>	Mil. tarief No.	Schaal	Bezoldi. gingen	2	III	2 760	2	III	2 580
Mil. tarief No.	Schaal	Bezoldi. gingen										
2	III	2 760										
2	III	2 580										
			1 sergeant-majoor onderwijzer <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><th>Mil. tarief No.</th><th>Schaal</th><th>Bezoldi. gingen</th></tr><tr><td>2</td><td>III</td><td>2 580</td></tr></table>	Mil. tarief No.	Schaal	Bezoldi. gingen	2	III	2 580			
Mil. tarief No.	Schaal	Bezoldi. gingen										
2	III	2 580										
			<i>f</i> 5 340.—									
			Regelmatige bezoldigingsverhoogen 1 925.—									
			Werkgeldcn aan leerling-hoefsmcden 900.—									
1 520			Te zamen <i>f</i> 8 165.—									
			waarvoor gesteld <i>f</i> 8 200.—									
540			(61) Schoonhouden van het gebouw voor de stafmuzi- kanten <i>f</i> 120.—									
			Onderhoud van de muziek-bibliotheek en instru- menten, benevens kosten voor de opleiding van leerlingen 1 420.—									
56 900			Te zamen <i>f</i> 1 520.—									
			(62) Voor stroomverbruik voor elektrische drijfkracht van de hoefsmidschool <i>f</i> 540.—									
28 500			(63) 2 Majoors of luit.kolonels <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><th>Mil. tarief No.</th><th>Schaal</th></tr><tr><td>1a</td><td>I</td></tr></table> <i>f</i> 23 400.—	Mil. tarief No.	Schaal	1a	I					
Mil. tarief No.	Schaal											
1a	I											
			2 Kapiteins dan wel gepensionneerde of gewezen officieren <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><th>Mil. tarief No.</th><th>Schaal</th></tr><tr><td>1b</td><td>VIII</td></tr></table> 7 200.—	Mil. tarief No.	Schaal	1b	VIII					
Mil. tarief No.	Schaal											
1b	VIII											
			2 Dienstplichtcommissarissen <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><th>Mil. tarief No.</th><th>Schaal</th></tr><tr><td>1b</td><td>VII</td></tr></table> 9 600.—	Mil. tarief No.	Schaal	1b	VII					
Mil. tarief No.	Schaal											
1b	VII											
30 000			2 Burgerlijke ambtenaren, werkzaam op de kantoren der dienstplichtcom- missarissen <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><th>Mil. tarief No.</th><th>Schaal</th></tr><tr><td>1b</td><td>VIII</td></tr></table> 7 200.—	Mil. tarief No.	Schaal	1b	VIII					
Mil. tarief No.	Schaal											
1b	VIII											
			<i>f</i> 47 400.—									
			Regelmatige bezoldigingsverhoogen 9 450.—									
			Totaal <i>f</i> 56 850.—									
			waarvoor gesteld <i>f</i> 56 900.—									
			(64) 1 kapitein of luitenant, directeur tevens instructeur <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><th>Mil. tarief No.</th><th>Schaal</th></tr><tr><td>1a</td><td>I</td></tr></table> <i>f</i> 4 500.—	Mil. tarief No.	Schaal	1a	I					
Mil. tarief No.	Schaal											
1a	I											
			1 luitenant (onderluitenant) instruc- teur <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><th>Mil. tarief No.</th><th>Schaal</th></tr><tr><td>1a</td><td>I</td></tr><tr><td>2</td><td>I</td></tr></table> 3 360.—	Mil. tarief No.	Schaal	1a	I	2	I			
Mil. tarief No.	Schaal											
1a	I											
2	I											
			1 Eur. sergeant, sergt.-majoor of adj.- onderofficier, idem 2 II 2 400.—									
			1 burgerlijk ambtenaar, idem (G. B. ddo. 6—10—1923 No. 6) — — 4 800.—									
			1 Europeesch sergeant 2 II 2 400.—									
			3 niet-Eur. infanteristen 1e kl. of fu- seliers 3 VII 383.25									
			<i>f</i> 17 843.25									
			Regelmatige bezoldigingsverhoogen 10 610.—									
			Te zamen <i>f</i> 28 453.25									
			waarvoor gesteld <i>f</i> 28 500.—									

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
947		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor de luchtvaartafdeeling	(65) f 1 199 9
948		Verdere uitgaven voor de luchtvaartafdeeling	(66) 7
949		Bijdragen aan vereenigingen, die zich ten doel stellen het zedelijk welzijn der militairen te bevorderen	(67) f 50 0
950		Aanbrengelden en handgelden bij dienstneming en dienstverlenging voor alle wapens en diensten van het leger	(67) 518 0

Voegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
1 198 970	<i>f</i> 930		(65) Bezoldiging en soldijen:
700			Staf der luchtvaartafdeeling <i>f</i> 12 000.—
			Vliegdienst 168 222.25
			Vliegschool 79 597.—
			Waarnemersschool 9 000.—
			Phototechnische dienst 12 240.—
			Radiografische tevens meteorologische dienst ... 28 184.75
			Werkliedeneompagnie 8 160.—
50 000			Technische dienst 173 886.—
			Transportdienst 23 473.75
			Magazijnsdienst 42 720.—
			Militaire postduivendienst 9 225.75
600 000	<i>f</i> 82 000		Totaal <i>f</i> 566 709.50
			Regelmatige bezoldigingsverhoogen 296 532.—
			Vliegtolagen en tolagen per kwartiervlucht ... 139 670.—
			Toelagen aan officieren, behorende tot den gene- ralen staf, aan instructeurs, enz. 6 600.—
			Toelagen aan het hoofd van den medischen onder- zoekingsdienst 2 400.—
			Loonen aan ingehuurde personeel 188 000.—
			Te zamen <i>f</i> 1 199 911.50
			waarvoor gesteld <i>f</i> 1 199 900.—
			Voor de vastgestelde sterkte van het personeel, zie de gedrukte stukken 8 <i>l</i> en <i>m</i> ; overigens wordt naar de toelichting in stuk 5 verwezen.
			(66) Kosten voor het schijfschieten <i>f</i> 148.—
			Verdere uitgaven voor de korpsscholen 40.—
			Aanschaffing van kleine benodigdheden 140.—
			Tegemoetkoming aan leerlingen en instructeurs bij de opleiding tot reserveofficier in de aan- schaffing van studieboeken 330.—
			Te zamen <i>f</i> 658.—
			waarvoor gesteld <i>f</i> 700.—
			(67) Zie de toelichting in stuk 5.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
951		Soldij verbonden aan de Militaire Willemsorde en aan het eereteeken voor Moed en Trouw, alsmede belooningen bij de gouden, zilveren en bronzen medailles voor trouwen dienst	(68) f 28 1
952		<p>Levensmiddelen en brandstoffen ten behoeve van alle personen voor wie van landswege ten laste van de oorlogsbegroting in de voeding enz. wordt voorzien, voeding voor de troepenpaarden en andere dieren bij het leger ingebruik, uitgaven voor het aanhouden van officiersdienstrijpaarden en de verpleging van zieke dieren, kosten voortvloeiende uit duurdere levenswijze, uitgaven voor de verlichting voor zoover deze niet plaats vindt door middel van gas, electriciteit of gasoline onderdruk en kosten met de voornoemde voorzieningen verband houdende.</p> <p>a. Voeding van de militairen (uitgezonderd den hospitaaldienst), de voeding van de gestraften en in de militaire gevangenis, alsmede de verstrekkingen ten behoeve van de gezinnen der militairen en andere uitgaven daarmede verband houdend</p> <p>b. Voeding van paarden en andere dieren, uitgaven voor het aanhouden van officiersdienstrijpaarden, verpleging van zieke dieren en andere uitgaven daarmede verband houdend</p>	<p>(69) f 9 159 350</p> <p>(70) 908 330</p>

Voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
30 100	<i>f</i>	2 000	<p>(68) Voor soldijen Militaire Willemsorde en medaille voor moed en trouw <i>f</i> 1 050.— Gratificatiën medailles trouwen dienst 27 000.—</p> <p style="text-align: right;">Te zamen <i>f</i> 28 050.— waarvoor gesteld <i>f</i> 28 100.—</p> <p>Zie de toelichting in stuk 5.</p>
9 213 800	<i>f</i>	54 450	<p>(69) Levensmiddelen voor militairen beneden den rang van sergeant 2e klasse (behalve voor den hospitaal-dienst) <i>f</i> 7 757 550.— Levensmiddelen voor gestraften onder militair beheer 531 000.— Voeding in de militaire strafgevangenis 13 800.— Verstrekking van rijst en zout aan gezinnen van soldij genietende militairen, zoomede gezins- en kindertoelagen 877 000.—</p> <p style="text-align: right;">Totaal <i>f</i> 9 179 350.—</p> <p>Gaat af wegens opheffing Garnizoenscompagnie Bali en Lombok 20 000.—</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 9 159 350.—</p>
908 000	330		<p>Zie de toelichting in stuk 5.</p> <p>(70) Voeding van paarden en andere dieren bij het leger in gebruik <i>f</i> 685 100.— Uitgaven voor het aanhouden van officiersdienstrijpaarden 150 330.— Verpleging van zieke dieren 2 000.— Voeding van postduiven 4 300.— Kosten van het gras en hooi, afgeleverd door het bedrijf der graslanden in eigen beheer (zie afdeling IX A) 66 550.—</p> <p style="text-align: right;">Te zamen <i>f</i> 908 280.— waarvoor gesteld <i>f</i> 908 330.—</p> <p>Zie de toelichting in stuk 5.</p>

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
952	c.	Voeding in de militaire hospitalen, waaronder van het personeel en aanschaffing van ijs	(71) f 1 142 000	
	d.	Uitgaven voor verlichting voor zoover deze niet plaats vindt door middel van gas, electriciteit en gasoline onderdruk, alsmede aanschaffing van kookgas voor de keukens en van stroom voor elektrische kooktoestellen in de hospitalen	(72) 315 000	
	e.	Uitgaven voor watervoorziening	(73) 316 000	
	f.	Standplaatstoelagen	(73) 1 325 700	
	g.	Diverse uitgaven voor de verpleging niet vallende onder andere onderdeelen van dezen post en daarmede verband houdend	(74) 798 500	
				f 13 964 88
953		Voorzieningen van materieelen aard in het algemeen en kosten hiermede verband houdende voor zoover deze niet vallen onder andere begrootingsposten.		
	a.	Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten voor den militairen geneeskundigen dienst met uitzondering van het algemeen magazijn van geneesmiddelen	(75) f 95 100	

Voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
1 172 000		<i>f</i> 30 000	(71) Voeding in de hospitalen (w. o. het hospitaal- personeel) <i>f</i> 1 059 000.— Aankoop van ijs 30 000.— Gezins- en kindertoelagen 53 000.— <hr/> Totaal <i>f</i> 1 142 000.—
315 000			Zie de toelichting in stuk 5.
273 000	<i>f</i> 43 000		(72) Uitgaven voor verlichting 275 000.— Aanschaffing van kookgas 40 000.— <hr/> Totaal <i>f</i> 315 000.—
1 433 000		107 300	(73) Zie de toelichting in stuk 5.
607 000	191 500		(74) Advertentiekosten, excursiegelden, toelagen bij manoeuvres en meerdaagsche oefeningen, slachtbelasting, invoerrechten van zout, enz.; de wisselvallige aard dezer uitgaven laat geen na- dere specificatie toe. Zie overigens de toelichting in stuk 5.
128 200		33 100	(75) Voor aanschaffing van: geneesmiddelen en chemicaliën <i>f</i> 9 500.— sera en vaccins 30 000.— verbandmiddelen en utensiliën 6 478.— instrumenten 4 000.— verdere aanschaffingen als zeep, suiker, enz. ... 25 000.— reparatiën aan het materieel 10 000.— stroomverbruik voor röntgentoestellen 10 000.— diverse kleine uitgaven 100.— <hr/> <i>f</i> 95 078.— waarvoor gesteld 95 100.—
			Zie de toelichting in stuk 5.

toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
958 825		<i>f</i> 339 725	(76) Aanschaffing van benzine en oliën <i>f</i> 188 100.— Bedrijfskosten radiodienst 12 000.— Idem phototechnische dienst 30 000.— Bedrijfskosten van den technischen dienst 388 500.— Postduivendienst 500.—
1 534 300		65 000	Totaal <i>f</i> 619 100.—
9 000			Zie de toelichting in stuk 5.
344 500	<i>f</i> 21 000		(77) Aanschaffing van conserven en wijn <i>f</i> 135 000.— Aanschaffing van leder, glas- en aardewerk, hout- en ijzerwerk, verlichtingsmiddelen, enz. 183 000.— Aanschaffing van materialen voor de militaire bakkerij 65 000.— Stroomverbruik voor elektrische drijfkracht van de militaire bakkerij 100.— Herstelling van goederen 40 000.— Aanschaffing van kantoormeubelen 5 000.— Reinigen en verstellen van hospitaalkleding en fournituren 79 000.— Kleedinggeld 800 600.— Tegemoetkoming voor aanschaffing van meu- belen 65 000.— Aanmaak van kleding bij particulieren 40 000.— Vermaken van kribben —.— Overname van andere diensten 50 000.— Overname van andere departementen (uitgezon- derd van Justitie) 1 600.— Diverse kleine uitgaven 5 000.—
10 000			Te zamen <i>f</i> 1 469 300.—
			Zie de toelichting in stuk 5.
			(78) Voor aanschaffing van materialen, chemicaliën en papier 6 000.— Voor aanschaffing van meetinstrumenten 3 000.—
			Totaal <i>f</i> 9 000.—
			(79) Magazijnkosten <i>f</i> 4 500.— Vergoeding voor kantoorbehoefden 50 000.— Onderhoud van ontspanningslokalen 29 290.— Invoerrechten en accijns van spiritus 100 000.— Aankoop van kleine benodigdheden voor de hospitelen 21 100.— Gratificatie voor eerste uitrusting 105 300.—

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
955		Vervoer te water en te land van personen, goederen, paarden en vee.		
a.	Vervoer in Nederlandsch-Indië in het algemeen, verblijfkosten, uitgaven voor voeding gedurende de reizen, kosten voor de aanschaffing en het onderhoud van vervoermiddelen (uitgezonderd automobielen) benevens uitgaven met de onderwerpelijke voorzieningen verband houdende	f(81) 3 551 700		
b.	Voeding en overtochtskosten van aanvullingstroepen en geleiders met hunne gezinnen, voeding en overtochtskosten van naar Nederland vertrekkende officieren en tot het departement van oorlog behoorende burgerlijke landsdienaren met hunne gezinnen, van jongelieden die tot eene inrichting van militair onderwijs zijn toegelaten en van mindere militairen, scheerloon aan boord, alsmede vergoedingen wegens verplicht verblijf in eene noodhaven en in quarantaine	1 150 000		
c.	Exploitatie en aanschaffing van dienstautomobielen	(80) 358 500		
956		Bezoldigingen van officieren op non-activiteit, non-activiteitsbezoldigingen en wachtgelden van tot het departement van oorlog behoorende burgerlijke landsdienaren en onderstandenen.		
a.	Bezoldigingen van officieren op non-activiteit, non-activiteitsbezoldigingen en wachtgelden van tot het departement van oorlog behoorende burgerlijke landsdienaren en onderstandenen en bezoldigingen van wegens inkrimping der formatie boven de legersterkte gevoerde personen	(81) 50 000		
b.	Onderstandenen voor ééns aan met lichaamsgebreken uit den dienst ontslagen wordende militairen	6 000		
957		Verlofsbezoldigingen en scheepssoldij voor de reis van en naar Nederland, zoomede toelagen voor het geleiden van militaire veroordeelden en verlofsbezoldigingen bij verloven in Indië, tredende in de plaats van een buitenlandsch verlof		56 000 70 000
958		Belooningen bij het verlaten van den dienst aan gageerde militairen beneden den rang van officier.		(81) 8 200
959		Voor het houden van troepenoefeningen en oefeningen met het geschut zoomede practische oefeningen bij het wapen der Genie en bij de luchtvaartafdeeling		93 800
960		Kosten van het toelatingsonderzoek voor de Koninklijke Militaire Academie, belooningen aan leeraren van het middelbaar onderwijs voor het beoordeelen van het door de candidaten voor de Hoogere Krijgsschool geleverd schriftelijk werk in de Fransche, Duitsche, Engelsche en Maleische talen, alsmede vacatieloonen aan militaire leden benoemd in commissiën voor het afnemen van door of namens het Gouvernement ingestelde examens bij of ten behoeve van het leger		4 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
3 601 700		<i>f</i> 50 000	Benodigdheden voor de verpakking van te verzenden goederen <i>f</i> 52 000.— Advertentie- en vendukosten 700.— Andere kosten van verschillenden aard als: Aankoop van drukwerken bij particulieren, aankoop van vrachtbrieven voor spoorwegvervoer, restitutie der waarde van verloren gegane goederen, enz. 2 570.— Te zamen <i>f</i> 365 460.— waarvoor gesteld 365 500.—
1 150 000			Zie de toelichting in stuk 5.
338 500	<i>f</i> 20 000		(80) Aanschaffing van automateriaal: a. voor de luchtvaartafdeeling <i>f</i> 15 000.— b. voor de automobielcompagnie 120 000.— Exploitatie van het automateriaal: a. voor de luchtvaartafdeeling 21 000.— b. voor de automobielcompagnie 202 500.— Totaal <i>f</i> 358 500.—
15 000	35 000		(81) Zie de toelichting in stuk 5.
6 000			
70 000			
10 000		<i>f</i> 1 800	
93 760	40		
4 000			

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
961		Uitgaven voor expeditiën, troepen te velde, excursiën, patrouilles, machtsvertoon en tijdelijke garnizoenen, die hare omschrijving niet vinden in andere posten der begrooting	f 850 00
962		Voor boven de formatie van de vastgestelde legersterkte gevoerde militairen en tijdelijke uitbreidingen van de legersamenstelling	(82) 288 80
963		Verrekening van door de landsdrukkerij geleverde gedrukten en boekwerken, overdrukken, enz. of voor bewezen diensten	(83) 5 00
964		Kosten verbonden aan den dienstplicht voor de Europeesche onderdanen	(83a) 211 95
965		Verrekening van diensttelegrammen en uitgaven voor interlocale telefoongesprekken en voor telefoon-aansluitingen	(84) 170 00

Voorgestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
850 000			(82) Wegens het boven de formatie voeren van personeel ingevolge art. 2 van het Kon. besluit van 11 Mei 1925 No. 45 op grond van:
			punt 4e sub b f 7 300.—
			„ 5e 3 000.—
			„ 6e 28 200.—
			„ 7e 24 600.—
288 800			„ 8e 19 900.—
			„ 9e 106 500.—
			Voor tijdelijke uitbreidingen in verband met opkomende behoeften 99 300.—
5 000			Te zamen f 288 800.—
208 450	f	3 500	(83) Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten tot overeenkomstige bedragen op Hoofdstuk IV (Middelen in Indië) voor het betrokken departement.
170 000			(83a) Zie de toelichting in stuk 5.
			(84) Verrekening van diensttelegrammen (dep. van Gouv. bedrijven) f 47 000.—
			Interlocale telefoongesprekken 7 000.—
			Telefoonaansluitingen 110 500.—
			Bijdrage aan bestuurstelefoon op Timor f 1 200.—
			Verrekening van telefoonkosten in Atjeh met het departement van Binnenlandsch Bestuur 4 300.—
			Totaal f 170 000.—

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
966		Verrekening met het Departement van Justitie van de kosten van overgenomen goederen en aan herstellingen en in het algemeen de kosten voor ten behoeve van het departement van Oorlog tewerkgestelde gestraften, niet vallende onder de uitgaven voor expeditiën, excursiën, enz.	(85) f 792 000
967		Voorzieningen ten behoeve van het personeel, dat tengevolge van een vliegongeval ongeschikt is geworden voor den dienst en van de nagelaten betrekkingen van dit personeel, indien het tengevolge van een vliegongeval mocht zijn omgekomen	Memorië
968	a	Uitkeering aan weduwen- en weezenfondsen: Uitkeering aan het weduwen- en weezenfonds der Europeesche officieren van het leger in Nederlandsch-Indië	f 300 000
	b.	Uitkeering aan het weduwen- en weezenfonds van militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen	595 000
969		Toelagen aan officieren, die de studie voor tolk in de Japansche taal hebben volbracht	12 000
970		Uitgaven voor de te houden zware vaardigheidsproef	7 500
971		Steun aan gegageerde en gepensioneerde militairen beneden den officiersrang, die buiten hun schuld in moeilijke omstandigheden verkeerden	(86a) 40 000
972		Aanschaffing van leermiddelen ten behoeve van de school voor kinderen van militairen van inheemschen landaard te Malang	2 000
973		Tegemoetkoming aan de vereeniging „Het Generaal van Heutsz-fonds”	2 000
974		Overgangsbezoldigingen en overgangstoelagen in verband met den overgang naar de nieuwe salarisregelingen	(86) 50 000
975		Gratificatiën aan officieren voor bedrevenheid in het spreken van de Atjehsche taal	2 000
976		Uitgaven verband houdende met het verzamelen van gegevens omtrent deelgenooten in het op te richten weduwen- en weezenfonds voor niet-Europeesche militairen	5 000

Voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
731 000	<i>f</i> 61 000		(85) Voor aanschaffingen ten behoeve van de Intendance van: Hout en ijzerwerk <i>f</i> 100 000.— Kleding voor gestraften 15 000.— Ligmatjes 16 000.— Zoolleder 120 000.— Pinken, licht en tuigleder 20 000.— Weefgoederen 178 000.— Aanmaak van kleding enz. 320 000.— Voor aanschaffingen voor andere wapens en diensten 18 000.— Voor kosten van te werkgestelde veroordeelden. 5 000.— Te zamen <i>f</i> 792 000.— Zie de toelichting in stuk 5.
300 000			(86) Zie de toelichting in stuk 5.
595 000			(86a) De uitgaven over het jaar 1929 hebben aangetoond, dat het bedrag van <i>f</i> 40 000.— voldoende was.
1 200			
7 500			
85 800		<i>f</i> 45 800	
200			
2 000			
75 000		25 000	
2 000			
5 500			

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
977		Kosten verbonden aan de huisvesting en verdere uitgaven ten behoeve van twee adspirant-officieren, die de Koning Willem III school te Weltevreden volgen	(87) f 48
978		Uitgaven verband houdende met de inrichting van de verdediging van Tarakan en Balikpapan	(87) 100 0
978A		Voorzieningen ten behoeve van de kustverdediging te Soerabaja	(87) 305 0
978C		Uitkeering aan het reproductiebedrijf van den topografischen dienst ten bedrage van het nadeelig saldo van het bedrijf	Memorie
979		Tegemoetkomingen op plaatsen, waar de levensstandaard na 1925 ten gevolge van de toenmalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen	(87) 70 0
980		Dienstbelangtoelagen aan militaire en tot het departement van oorlog behoorende burgerlijke landsdienaren op zeer afgelegen vestigingen	90 0
981		Tegemoetkomingen in de kosten van geneeskundige behandeling	10
982		Gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/1928 en van artikel 3 van Hoofdstuk X sub B der M. B. R.	(87) Memori
983		Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten ...	(88) 2 225 0
984		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorzien uitgaven)	(87) 30 0
985		Andere onvoorzien uitgaven	50 0
		Totaal der IXe Afdeeling	(90) f 76 512 3
		Minder	

Voegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
9 600		<i>f</i> 4 800	(87) Zie de toelichting in stuk 5.
75 000	<i>f</i> 25 000		(88) Tegenover dezen post staat de post 901 van het IVde Hoofdstuk (Middelen in Indië).
—	305 000		(89) Het eindeijfer van dezen kolom is samengesteld als volgt: Ontwerp algemeene begrooting <i>f</i> 76 936 995.— is bij 1ste Algemeene Aanv. begrooting verhoogd met 474 150.— is bij 2e Algemeene Aanv. begrooting verhoogd met 75 000.— <hr/> Alzoo <i>f</i> 77 486 145.—
28 620		28 620	is nader bij aanvullingsbegrooting verminderd met: voor het bedrijf der graslanden 56 250.— voor het reproductiebedrijf 295 360.— <hr/> blijft alzoo <i>f</i> 77 134 535.—
Memorie.	70 000		
90 000			(90) In dit bedrag is een som van <i>f</i> 749 000.— begrepen, welke tot den buitengewonen dienst is te rekenen.
1 000			
15 000		15 000	
2 225 000			
60 000		30 000	
50 000			
89) 77 134 535	<i>f</i> 1 519 785	<i>f</i> 2 141 980	
		<i>f</i> 622 195	

Post.	Onderdeel.	1931	1930	1931 is		Verwijzing naar de M. v. T.	
				Meer.	Minder.		
		AFDEELING IX.					
		Departement van Oorlog.					
		HOOFDSTUK III — MIDDELEN IN NEDERLAND.					
901	Ontvangsten met betrekking tot het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië:						
	<i>a.</i> terugbetaling van reis- en kostgelden	Memorie	Memorie				
	<i>b.</i> terugbetaling van studiekosten	15 000	15 000				
	<i>c.</i> bijdragen van Suriname en Curaçao in de kosten van de Koloniale Reserve	1 600	1 600				
	<i>d.</i> andere ontvangsten	(¹) 100 000	80 000	20 000			
		116 600	96 600	20 000			

(¹) Op grond van de ontvangsten in de laatste jaren.

Post.		1931	1930	1931 is.		Verwijzing naar de M v. T.
				Meer.	Minder.	
	AFDEELING IX.					
	Departement van Oorlog.					
	HOOFDSTUK IV — MIDDELEN IN INDIË.					
901	Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	2 225 000	2 225 000			M v. T.
902	Kortingen ten behoeve van de militaire pensioenen	50 000	50 000			idem
903	Boeten en andere ontvangsten, voortspuitende uit de overeenkomsten van aanneming en uit leveringen	3 000	5 000		2 000	idem
904	Bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van medicijnen	80 000	75 000	5 000		idem
905	Terugbetaling van verplegings- en begrafenis-kosten in de hospitalen	850 000	900 000		50 000	idem
906	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de artillerie-magazijnen	450 000	465 000		15 000	idem
907	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Pyrotechnische werkplaats	5 000	4 500	500		idem
908	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de werkplaats voor draagbare wapenen ...	400	400			
909	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Projectiefabriek	115 800	116 300		500	idem
910	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van den Artillerie-Constructie-winkel	1 461 850	1 269 275	192 575		idem
911	Baten van den Topografischen Dienst	1 432 107	1 443 307		11 200	idem
911A	Uitkeering aan het land van het voordeelig saldo van het bedrijf der graslanden in eigen beheer	Memorie	Memorie			
912	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de stoomwasscherij te Tjimahi	249 700	226 100	23 600		idem
913	Ontvangsten en verrekeningen uit verstrekking van geneeskundige behoeften aan andere departementen en niet tot het leger behoorende instellingen en aan bijzondere personen.	1 706 000	1 445 950	260 050		idem
914	Baten van het hooibedrijf van het Remontedepôt te Padalarang	18 500	18 500			
915	Bijdragen van andere departementen in de beheerskosten van de door het departement van Oorlog beheerde algemeene pakhuizen.	365 000	348 200	16 800		idem
916	Baten van de luchtvaartafdeeling	52 200	52 200			
917	Verkoop van bier aan de militaire societeiten.	292 800	305 000		12 200	idem
918	Verstrekking van water tegen betaling uit waterleidingen van den Lande, alsmede terugbetaling van de kosten voor water door de zorg van het Departement van Oorlog tegen betaling verstrekt	100 000	95 000	5 000		idem

Post.		1931.	1930.	1931 is		Verwijzing naar de M. v. T.
				Meer.	Minder.	
919	Terugbetaling van de kosten der verlichting door de zorg van het Departement van Oorlog tegen betaling verstrekt	65 000	65 000			
920	Baten uit de gouvernementswoningen	1 900 000	1 900 000			
921	Bijdrage van het departement der Marine in de onderhoudskosten van het laboratorium voor geneeskundig onderzoek van vliegeniers	2 500	2 500			
922	Terugbetaling van het voor den bouw van eene militaire sociëteit voor onderofficieren en minderen te Tjilatjap verleend renteloos voorschot	300	300			
923	Terugbetaling van het voor den bouw van eene militaire sociëteit voor onderofficieren en minderen te Bandoeng verleend renteloos voorschot	1 200	1 200			
924	Verkoop van bruikbare goederen (¹)	550 000	630 000		80 000	M. v. T.
925	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen (¹)	75 000	100 000		25 000	idem
926	Andere ontvangsten (¹)	300 000	325 000		25 000	idem
		12 351 357	12 068 732	503 525	220 900	
	Meer....			282 625		

(¹) Voor zoover niet begrepen onder het middel „ontvangsten of baten” der onderscheidene bedrijven

VOLKSRAAD
ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 5.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

AFDEELING IX.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

ALGEMEENE OPMERKINGEN.

De uitgaven voor het Departement van Oorlog en de daartegenover staande ontvangsten kunnen blijken uit het volgend overzicht.

	Uitkomsten.					Ramingen.	
	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931
Uitgaven.							
Burgerlijke	1 411 091	1 564 007	1 596 341	1 700 297	1 577 182	1 584 400	1 584 400
Militaire	73 315 346	76 954 472	80 730 588	85 191 230	84 884 325	86 041 270	85 373 240
Buitengewone	341 808	391 466	502 326	517 280	1 168 230	1 207 000	749 500
Totaal	75 068 245	78 909 945	82 829 255	87 408 807	87 629 737	88 832 670	87 707 140
Ontvangsten.							
Burgerlijke	4 783 941	4 779 401	5 262 127	5 121 051	5 001 596	5 463 740	5 825 307
Militaire	5 933 097	6 780 928	6 880 391	6 972 584	6 443 911	6 701 592	6 642 650
Buitengewone	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	10 717 038	11 560 329	12 142 518	12 093 635	11 445 507	12 165 332	12 467 957
Meer uitgegeven dan ontvangen.							
Burgerlijke	—	—	—	—	—	—	—
Militaire	67 382 249	70 173 544	73 850 197	78 218 646	78 440 414	79 339 678	78 730 590
Buitengewone	341 808	391 466	502 326	517 280	1 168 230	1 207 000	749 500
Totaal	67 724 057	70 565 010	74 352 523	78 735 926	79 608 644	80 546 678	79 480 090
Minder uitgegeven dan ontvangen.							
Burgerlijke	3 372 850	3 215 394	3 665 786	3 420 754	3 424 414	3 879 340	4 240 907
Militaire	—	—	—	—	—	—	—
Buitengewone	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	3 372 850	3 215 394	3 665 786	3 420 754	3 424 414	3 879 340	4 240 907
De uitgaven overschrijden de ontvangsten met	64 351 207	67 349 616	70 686 737	75 315 172	76 184 230	76 667 338	75 239 183

Als burgerlijke uitgaven zijn te beschouwen de kosten van de afzonderlijke Inlandsche korpsen niet tot het leger behoorend t.w. het legioen van Mangkoe Negoro en de Korpsen Barisan op Madoera; de uitgaven voor de algemeene pakhuizen en die voor de geneesmiddelen-voorziening der andere departementen.

Als burgerlijke ontvangsten zijn te beschouwen: de bijdragen van andere departementen voor werkzaamheden van den topografischen dienst; idem in de beheerskosten van de door dit departement beheerde algemeene pakhuizen, de opbrengst van den kaartenverkoop bij den topografischen dienst; de ontvangsten wegens verrichte werkzaamheden en leverantiën aan andere departementen, niet tot het leger behorende instellingen en particulieren bij den Artillerie Constructie Winkel; de ontvangsten uit verstrekking van geneeskundige behoeften aan andere departementen, niet

tot het leger behorende instellingen en bijzondere personen; de baten van de luchtvaartafdeeling; de baten uit de gouvernements woningen en die uit verstrekking van water tegen betaling uit waterleidingen van den Lande; de betalingen voor water en licht door de zorg van het departement van Oorlog tegen betaling verstrekt en de bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van medicijnen.

De overige ontvangsten zijn te beschouwen als zuivere militaire ontvangsten staande tegenover de militaire uitgaven.

Overigens blijkt uit het overzicht op het voorblad van dit stuk, dat het eindtotaal van dit ontwerp een bedrag van *f* 1 428 155 minder is dan het eindtotaal der begrooting van 1930.

In deze ontwerp-begrooting zijn de geraamde bedragen der verschillende posten afgerond in honderdtallen (zie Memorie van Antwoord, onderwerp I — Afdeling IX, stuk 11, bladzijde 5 § 2 begrooting 1930, terwijl toelichtingen omtrent vermeerderingen of verminderingen met bedragen lager dan *f* 100 achterwege zijn gelaten (zie Memorie van Antwoord onderwerp I — Afdeling IX — stuk 11, bladzijde 21 post 933 slotzinsnede).

HOOFDSTUK I.

(Uitgaven in Nederland).

Post 901. Militairen in buitengewonen dienst.

b. Uitgaven voor de vorming van officieren in algemeen krijgskundige richting en voor den intendancedienst.

Dit onderdeel moest met *f* 1 000 worden verhoogd, omdat het aandeel van Indië in de algemeene kosten der Hoogere Krijgsschool moest worden verhoogd tot *f* 40 203.

Post 903. Opleiding tot officier.

a. Aandeel in de kosten der opleiding tot officier bij de militaire onderwijsinrichtingen in Nederland en andere daarmede in verband staande uitgaven.

Dit onderdeel moest met *f* 25 000 worden verhoogd in verband met de uitkomsten over het jaar 1929.

Post 904. Uit- en terugzending van militairen, de kosten van werving en van verblijf in Nederland daaronder begrepen, mitsgaders betalingen te hunnen behoeve na terugkeer in Nederland.

a. Kosten van de Koloniale reserve te Nijmegen.

Een herziening van de aankomende kosten van de koloniale reserve heeft uitgewezen, dat voor dit jaar een bedrag van *f* 300 000 noodig zal zijn.

Onder dit bedrag is begrepen een som van *f* 15 000 voor de herstelwerken aan de gebouwen van die inrichting.

Post 909. Materieel voor zoover niet elders uitgetrokken.

Onderdeel a. Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor de artillerie-magazijnen.

Voor 1930 werd op dezen post uitgetrokken *f* 1 682 500, welk bedrag bij de eerste aanvullingsbegrooting van dat jaar werd verhoogd met *f* 642 360 en alzoo gebracht op *f* 2 324 860.

Voor de begrooting van 1931 werd dit bedrag gesplitst in onderdeel *i*, waarop de gelden voor de moderniseering van het leger worden uitgetrokken, terwijl op dit onderdeel uitsluitend worden geraamd de gelden benodigd voor de aanvulling van de artillerie-magazijnen, waarvoor voor het jaar 1931 *f* 199 100 noodig is.

Onderdeel *b*. Aanschaffing en uitzending van benoedigdheden voor de pyrotechnische werkplaats.

Verlaging met *f* 18 000 is een gevolg van de verminderde prijzen voor munitie bestanddeelen.

Onderdeel *c*. Aanschaffing en uitzending van benoedigdheden voor de werkplaats voor draagbare wapenen.

In verband met de mindere bestelling van onderdeelen en voorraadstukken voor karabijn- en veldmitrailleurs kan met *f* 21 000 minder worden volstaan.

Onderdeel *d*. Aanschaffing en uitzending van benoedigdheden voor de projectiefabriek.

Voor 1931 is *f* 500 meer opgebracht in verband met de vervollediging van de uitrusting van het laboratorium voor metaalonderzoek.

Onderdeel *e*. Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benoedigdheden voor het wapen der genie.

Het bedrag ad *f* 17 000, hetwelk meer is opgebracht voor sengkingsmateriaal, is noodig ter verwisseling van defecte en versleten kookinstallaties in de Compagnies-keukens van verschillende infanterie bataljons.

Onderdeel *f*. Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benoedigdheden voor de luchtvaartafdeeling.

Doordat in den loop van 1930 de overgave van een zestal Fokkervliegtuigen door de Marine aan de luchtvaartafdeeling zal plaats hebben, kan voor 1931 wat betreft de gewone periodieke aanvulling van het vliegtuigmaterieel worden volstaan met de vervanging van een drietal jachtvliegtuigen, waarvan de kosten ongeacht de uitzendingskosten bedragen *f* 180 000.

Insteede van de in 1930 benoedigde *f* 270 000 voor aanschaffing en uitzending van 8 Napier Lion motoren is in 1931 aanschaffing van 6 van die motoren noodzakelijk om de bovengenoemde Fokkervliegtuigen passend te maken in een der vliegtuigafdeelingen van de luchtvaartafdeeling. Ongeacht de uitzendingskosten zijn de kosten van deze motoren *f* 180 000.

Bovendien is het noodzakelijk de verouderde en minder betrouwbaar geworden Clergetmotoren van de lesvliegtuigen door moderne motoren te vervangen. De vervanging van 8 stuks dier motoren wordt noodzakelijk geacht, waarvan de kosten bedragen *f* 62 400 (ongeacht de uitzendingskosten), terwijl voorts nog een reserve conqueror motor voor jachtvliegtuigen aan het minimum aantal daarvan ontbreekt.

Kosten *f* 25 000 (ongeacht de uitzendingskosten) waarbij wordt aangeteekend, dat op de begrooting 1930 een bedrag van *f* 100 000 voor dit soort motoren benevens reserveonderdeelen was uitgetrokken.

Teneinde de vliegtuigen van deze noodzakelijke utensiliën te kunnen voorzien, is aanschaffing in 1931 van 5

complete radio zend- en ontvangstations noodzakelijk, terwijl de aanschaffing van een aanhangwagen voor den fototechnischen dienst eveneens niet langer kan worden uitgesteld. Met deze aanschaffingen zijn uitgaven gemoeid van resp. $f\ 28\ 000 + f\ 5\ 000$ (ongeacht de uitzendingskosten).

Voor aanschaffing van kleinere verwissel- en reservedeelen is ten slotte nog een bedrag benodigd van $f\ 25\ 240$.

In totaal is in het dienstjaar 1931 op dezen post benodigd een bedrag van ($f\ 180\ 000 + f\ 168\ 000 + f\ 62\ 400 + f\ 25\ 000 + f\ 28\ 000 + f\ 5\ 000 + f\ 25\ 240$) = $f\ 493\ 640$
10% uitzendingskosten 49 360

Totaal $f\ 543\ 000$

of $f\ 150\ 000$ minder dan op de begrooting 1930.

Onderdeel *g*. Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor de intendance.

Bij de begrooting voor 1930 werd een bedrag van $f\ 1\ 381\ 500$ uitgetrokken, waaronder $f\ 305\ 000$ aan bier, zoodat de eisch voor gewone goederen $f\ 1\ 076\ 500$ bedroeg.

Voor het jaar 1931 wordt nodig geacht een bedrag van $f\ 1\ 222\ 600$, waaronder voor $f\ 292\ 800$ aan bier.

Alzoo voor gewone goederen $f\ 929\ 800$.

Onderdeel *i*. Aanschaffing van materieel voor de moderniseering van het leger.

Dit onderdeel is thans afzonderlijk op de begrooting gebracht omdat hierop zijn uitgetrokken de gelden voor de moderniseering van de legeruitrusting.

Dit materieel omvat de benodigdheden voor de moderniseering van de legeruitrusting en bestaat uit artilleriematerieel, verbindingsmiddelen als draadloze stations, veldtelefoons, gasmaskers, modern pioniergereedschap e.d.

Het is daarom juister de daartoe noodige uitgaven afzonderlijk op te brengen, hetgeen ook het overzicht der begrooting vergemakkelijkt.

Voor een reeks van jaren werd hiervoor een post op de begrooting gebracht en werd daarvoor $f\ 1\ 833\ 400$ uitgetrokken, welk bedrag ingevolge bezuinigingsmaatregelen voor 1929 werd teruggebracht tot $f\ 1\ 583\ 400$, terwijl voor 1930 $f\ 1\ 408\ 400$ werd opgebracht (post 909a).

Nu in beginsel is aangenomen, dat de leiding en bediening van alle verdedigingsmiddelen aan den wal, zoolwel op Java als daarbuiten de taak is van de landmacht en deze dus voorzieningen heeft te treffen, welke tot dusver tot de taak der marine behoorden, zal voor de uitrusting van het leger met moderne middelen op eene verhooging van de uitgaven dienen te worden gerekend.

Zoo zal het leger thans hebben te voorzien in het materieel voor de luchtverdediging van Soerabaja en Tandjong Priok. In verband hiermede is de betrekkelijke post gebracht op $f\ 1\ 933\ 400$.

Post 910. Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor het algemeen magazijn van geneesmiddelen.

De vermeerdering der raming met $f\ 13\ 600$ houdt verband met de toename der geraamde verstrekkingen aan andere departementen.

Hiertegenover staat een evenredige toename van den post 913 van Hoofdstuk IV Middelen in Indië.

HOOFDSTUK II.

(UITGAVEN IN INDIE).

Post 901. Bezoldigingen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het departement van oorlog.

Het minder benoodigde bedrag ad *f* 41 400 is een gevolg van de vervanging van een luitenant door een hoofdcommies op het Hoofdkantoor van den Generalen Staf, terwijl deze post ten gevolge van personeelsvermindering, welke thans nog niet in de formatie van het leger is aangebracht *f* 40 000 lager is gesteld.

Post 902. Verdere uitgaven van het Departement van Oorlog.

+ 400.

Ten einde te kunnen geraken tot een noodzakelijk gebleken verhooging van het voor onderhoud van de technische bibliotheken bij het wapen der genie beschikbaar zijnde bedrag met *f* 400 's jaars, is het noodig het jaarlijks voor onderhoud militaire bibliotheken op de begroting uitgetrokken bedrag van *f* 11 200 dienovereenkomstig te vermeerderen en aldus te brengen op *f* 11 600.

Post 905. Bezoldigingen, soldijen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van de intendance.

De verhooging van dezen post met *f* 3 500 houdt verband met de meer noodig gebleken werk- en overwerkgelden voor de militaire bakkerij te Tjimahi en met de vermeerdering van de loonen van ingehuurd Inlandsch burgerpersoneel voor de magazijnen tengevolge van het steeds toenemend aantal verzendingen voor Sumatra's Westkust, Djambi en Boven-Digoel, de vervanging van de Inlandsche veroordeelden in het garnizoenskleedingmagazijn te Ternate door vrije koelies en het niet meer beschikbaar stellen van veroordeelden voor havenwerk ten behoeve van de intendance te Makassar.

Post 906. Uitgaven ten behoeve van de stoomwascherij te Tjimahi.

Onderdeel a en b. Bedrijfsuitgaven.

Raming der baten en lasten van het bedrijf.

Lasten.

Baten.

1. Algemeene kosten:

A. Bezoldigingen	<i>f</i> 25 200	Uitgevoerde werken en verrichte diensten	<i>f</i> 249 700
B. Verdere kosten	20 500		
2. Onderhoud gebouwen	1 000		
3. Arbeidsloonen	35 000		
4. Bedrijfsbenodigdheden	27 500		
5. Vervoerkosten	94 000		
6. Rente	18 400		
7. Afschrijving	17 000		
8. Verlofstraktementen en vervoerkosten.	4 700		
9. Pensioenen	4 000		
10. Bijdragen kosten toezicht personeel der Intendance	2 400		

Totaal *f* 249 700

Totaal *f* 249 700

Gedetailleerd overzicht van de vorenstaande cijfers.

1. Algemeene kosten:	tarief		Schaal	f	
	Militair				
A. Bezoldiging van:					
den administrateur	B.B.L.	B 10	f	7 500	
den waschmeester	B.B.L.	C 8		6 000	
de linnenjuffrouw	B.B.L.	B 3		3 000	
de conducteurs	2	III		6 600	
den klerk	B.B.L.	B 9		960	
Standplaatstoelagen				1 140	
				—————	f 25 200
B. Verdere kosten:					
Kantoorbehoefden, enz.			f	300	
Stoom- en stroomverbruik				14 300	
Onderhoud en verlichting				265	
Waterverbruik				4 400	
Kosten van het zijspoor				175	
Geneesmiddelen, onderhoud pakkisten, enz.				1 060	
				—————	f 20 500
					—————
Totaal algemeene kosten			f		45 700

2. Onderhoud gebouwen.

De raming is gebaseerd op de uitkomsten over het jaar 1929.

3. Arbeidsloonen.

Voor de loonen van ingehuurde werkkrachten f 35 000

4. Bedrijfsbenodigdheden.

Ten behoeve van de uit te voeren werkzaamheden 34 100
 waarvan ten laste van het Ie Hoofdstuk der begrooting wordt betaald 6 600

zoodat ten laste van het IIe Hoofdstuk der begrooting blijft f 27 500

5. Vervoerkosten.

De raming is f 24 000 hooger dan die voor het jaar 1930 en is gebaseerd op de uitkomsten over het jaar 1929.

6. en 7. Rente en afschrijving.

Deze bedragen berusten op:
 eene rente van 6% van het kapitaal 1928 ad f 300 987,52 en 3% van de kapitaalsuitbreiding in 1928 ad f 10 022,12
 alsmede op de in 1928 bewerkte afschrijvingen ad f 16 942,69.

8. Verlofstraktementen en verdere daaraan verbonden kosten.

De raming is dezelfde als voor het jaar 1930.

9. Pensioenen.

De raming bedraagt 16.7% van het traktement van het Europeesch personeel en 12% van het traktement van den klerk.

Onderdeel a en b. Bedrijfsuitgaven.

De hoogere raming is voornamelijk een gevolg van de omstandigheid, dat sedert 1 April 1930 de van het garnizoen Magelang afkomstige waschgoederen, weder in de militaire wasscherij te Tjimahi zullen worden gereinigd.

Onderdeel c. Kapitaalsuitgaven.

Voor het verwisselen van activa en voor de vernieuwing van een deel van de in gebruik zijnde kisten kan voor 1931 met f 1 000 minder worden volstaan.

Post 907. Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door de stoomwasscherij te Tjimahi ten behoeve van het leger.

De hoogere raming is een gevolg van meerdere werkzaamheden. Tegenover deze vermeerdering staat een gelijke verhooging van post 912 van Hoofdstuk IV (Middelen in Indië).

Post 909. Bezoldigingen van de commiezen en de klerken op de kantoren van het leger, zoomede bezoldigingen, soldijen en andere personeelsuitgaven van het militair schrijverspersoneel en de stafschrijvers, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Saatsblad 1928 No. 188.

dienstjaar 1931 + f 600

De verlaging van dezen post met f 11 700 is een gevolg van de omstandigheid, dat de salarissen van alle hoofdcommiezen thans zijn begrepen in de voor de afdeling Secretariaat in post 901 van Hoofdstuk II (Uitgaven in Indië) opgebrachte salarissen, terwijl voorts het aantal eerste commiezen door bevordering met één verminderd is.

Bij gemis aan een stafschrijver bij het korpsgedeelte te Padang-Pandjang van het 2e garnizoensbataljon van Sumatra's Westkust en Tapanoeli wordt voor het verrichten van administratieve werkzaamheden bij dat korpsgedeelte en het plaatselijk militair commando aldaar steeds een man kader aan den troependienst onttrokken.

Aangezien deze toestand ongewenscht moet worden geacht, komt het noodzakelijk voor ten behoeve van voren genoemd korpsgedeelte de legersamenstelling uit te breiden met een stafschrijver.

Deze uitbreiding brengt voor het jaar 1931 een uitgave van f 600 mede en voor de volgende jaren een uitgave van f 900.

Ten slotte kon deze post worden verminderd met f 3 000, omdat nieuw te benoemen klerken zullen worden bezoldigd volgens Schaal A 18a, in stede van Schaal B 9.

Post 912. Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de gewestelijke staven.

+ f 16 700.

De werkzaamheden van de gewestelijke staven op Java zijn, in het bijzonder ten aanzien van het territoriaal commando, zoodanig toegenomen, dat het noodzakelijk is deze staven uit te breiden met een kapitein of luitenant.

Aan dezen maatregel is eene meerdere jaarlijksche uitgave verbonden van f 18 200, waarvan f 1 500 ten laste van post 952 van dit hoofdstuk.

Post 914. Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van het wapen der infanterie.

Ten gevolge van de vervanging van militairen door veldpolitie op Bali en Lombok, kon deze post met f 110 000 worden verlaagd.

Echter is bij de begroting van het jaar 1930 vooruitlopende op deze vervanging reeds een bedrag van f 40 000 minder opgebracht (zie het slot van noot (16) van de toelichtingen bij post 916 van de begroting voor het jaar 1930), zoodat de maatregel thans slechts een vermindering van het verschil of f 70 000 met zich brengt.

De uitgaven voor zakgeld aan aanbevolen militairen kon met f 10 900 worden verlaagd, terwijl de uitgaven wegens het boven de formatie van het leger voeren met f 10 000 lager konden worden geraamd.

— f 1 500.
post 952a — 3 750.
post 952b — 2 550.

Door het gereedkomen van den autoweg tusschen Koe-tatjané en Blangkedjeren in het gewest Atjeh en Onderhoorigheden, is het mogelijk gebleken het vervoer tusschen deze plaatsen per vrachtauto te doen plaats vinden, hetgeen voordeliger is dan het huidige transport met treinspaarden dan wel trekossen en grobaks.

De hiermede verband houdende inkrimping van de leger-samenstelling brengt met zich een jaarlijksch vermindering van uitgaven van *f* 7 800, waartegenover een jaarlijksch vermeerdering van uitgaven staat voor vervoer per vrachtauto, welke globaal geschat wordt op *f* 2 500.

Post 916. Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van het wapen der Cavalerie.

De verhooging van dezen post was noodig om eene telfout te redresseeren, welke in 1930 was gemaakt in het bedrag der bezoldigingen voor het depot-escadron en de kaderschool (zie stuk 8 *g*).

Post 919. Verdere uitgaven voor den Staf van het wapen der artillerie en van de artillerie-troepen.

Voor 1931 is een bedrag van *f* 1 800 meer benoodigd, omdat meerdere paarden wegens ouderdom in aanmerking komen voor op reformstelling.

Post 920. Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de directie van het materieel en den magazijnsdienst van het wapen der artillerie.

b. materiele uitgaven.

De hoogere raming van de afleveringen en herstellingen door den artillerie-constructie winkel houdt verband met te verwachten aanmaak van groote hoeveelheden gasbeschermingsmiddelen en onderdeelen voor de sedert kort in dienst gestelde nieuwe veldhouwitsers.

Post 921. Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de pyrotechnische werkplaats.

a. Personeele uitgaven.

In verband met de in 1931 te verwachten meerdere werkzaamheden moest het bedrag der loonen voor burgerlijke werklieden met *f* 60 000 worden verhoogd.

b. Materiele uitgaven.

De hoogere raming houdt verband met te verwachten aanmaak van nieuwe handgranaten en luchtbommen, waarvan de modellen zijn vastgesteld.

Post 922. Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de werkplaats voor draagbare wapenen.

a. Personeele uitgaven.

De verhooging van dit onderdeel houdt verband met de verhooging van de loonen van de werklieden, die met de werkplaatsen voor draagbare wapenen van Meester-Cornelis naar Bandoeng zijn overgegaan.

b. Materiele uitgaven.

In verband met te verwachten meerdere herstellingen als omschreven in het militair tarief No. 29 (wapening, slag- en blaasinstrumenten, ledergoed enz.) is dit onderdeel *f* 1 000 hooger geraamd.

Post 924. Verrekeningen met andere departementen van de kosten van ingeleverde goederen in de artillerie-magazijnen.

De raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929.

Post 925. Uitgaven ten behoeve van den artillerie-constructiewinkel.

Onderdeel a. en b. Bedrijfsuitgaven.

Raming der baten en lasten.

Lasten.

Algemeene kosten	f	333 450
Aanschaffing van grondstoffen		460 000
Arbeidsloonen		376 400
Afschrijving		90 000
Rente		170 000
Verlofsbezoldigingen en vervoerkosten		16 000
Pensioenen		16 000
Totaal	f	1 461 850

Baten.

Uitgevoerde werken, verrichte leverantiën en diensten	f	1 461 850
Totaal	f	1 461 850

Van bovenstaande cijfers volge thans een gedetailleerd overzicht.

Algemeene kosten.

	Militair tarief	Schaal	
Aanvangsbezoldiging: Hoofd (artillerie-officier)	1a	I	f 11 100
2 bedrijfsleiders (artillerie-officieren)	1a	I	16 800
2 adjunct-bedrijfsleiders (artillerie-officieren)	1a	I	15 000
1 ingenieur	B.B.L.	C 21	8 400
1 beheerder magazijnmeester	"	B 10	4 800
3 bewaarders	"	B 10	9 000
1 expediteur-opzichter	"	B 10	3 000
1 boekhouder 1ste klasse	"	B 15	4 200
1 commies-kashouder	"	B 10	3 000
1 commies	"	B 9	1 800
1 adjunct-commies	"	B 9	1 080
1 militair schrijver	2	I	2 400
			f 133 050
1 hoofdpiener of opziener 1e klasse der metaalbedrijven	B.B.L.	B 12	4 200
9 hoofdpieners of opzieners 1e klasse	"	B 12	32 400
4 opzieners	"	B 12	9 600
1 teekenaar 1e klasse	"	B 5	3 600
1 teekenaar 2e of 3e klasse	"	B 5	1 110
1 portier	"	B 3	1 560
Regelmatige bezoldigingsverhoogen			45 700
Standplaatstoelagen			12 000
Klerkenloonen			17 700
Overwerkgeden en werkgelden aan leerlingen			5 200
Werklieden voor magazijns- en andere werkzaamheden			25 000
			f 238 650
Transport- en opslagkosten			f 42 000
Electrische kracht en verlichting			32 500
Boekerij			300
Diverse algemeene kosten, kantoor- en teekenbehoefden, onderhoud van de gebouwen, enz. ...			20 000
			94 800
Totaal algemeene kosten			f 333 450

Aanschaffing van grond- en hulpstoffen.

Ten behoeve van de uitgevoerde werken	f	460 000
waarvan ten laste van het Iste Hoofdstuk der uitgaven wordt betaald		25 000
Zoodat ten laste van het IIde Hoofdstuk der uitgaven overblijft	f	435 000

Arbeidsloonen.

Bezoldigingen en verdere uitgaven van de militaire werklieden:

	Militair tarief	Schaal		
Aanvangsbezoldigingen: 2 adjudant-onderofficieren	2	III	f	5 520
4 sergeanten-majoor	2	III		10 320
12 Eur. sergeanten of niet-Eur. sergeanten 2e klasse ...	2	III		
	3	VI		12 264
13 Eur. brigadiers, niet-Eur. korporaals of niet-Eur. soldaten 1e klasse	3	III		
	3	X		3 559
			f	31 663
Regelmatige bezoldigingsverhoogen				21 901
Standplaatstoelagen				3 600
Verdere uitgaven van het militair personeel				19 236
			f	76 400
Loonen en overwerkelden van burgerlijke werklieden				300 000
			f	376 400
Totaal arbeidsloonen				

Afschrijving en rente.

De uitgetrokken bedragen zijn gebaseerd op de uitkomsten betreffende voorgaande jaren.

Verlofsbezoldigingen en vervoerkosten.

De raming is gebaseerd op het aantal personen, dat vermoedelijk van het recht op buitenlandsch verlof zal gebruik maken.

Pensioenen.

De raming is gebaseerd op het personeel, dat in 1929 bij het bedrijf werkzaam was.

Onderdeel a en b. Bedrijfsuitgaven.

De verhooging van het onderdeel a. „bezoldigingen en toelagen” met f 18 575 houdt verband met het volgende.

Bij de raming der bezoldigingen werd tot nu toe uitgegaan van de aanvangsbezoldigingen, zooals die in de onderscheidene schalen voorkomen, doch die in de praktijk echter vrijwel nimmer worden of kunnen worden toegekend, omdat officieren en burgerambtenaren bij hunne plaatsing als regel veel meer voor bezoldigingsverhoogen tellende dienstjaren in rekening kunnen brengen dan met die aanvangsbezoldigingen overeenkomen.

Dientengevolge wijst dit onderdeel telkenjare een te kort aan.

Door nu bij de raming uit te gaan van de in de praktijk gemiddeld toegekende aanvangsbezoldigingen, is deze post met f 18 575 moeten worden verhoogd.

Onderdeel b. „Verdere uitgaven” is met f 129 000 verhoogd wegens meerdere aanschaffing van grond- en hulpstoffen, f 37 000 wegens meerdere arbeidsloonen en f 10 000 wegens verdere algemeene kosten of in totaal met f 176 000.

Hiertegenover staat eene vermindering met f 2 000 wegens premiën aan het opzichtvoerend personeel welke uit het militair tarief No. 46C zijn komen te vervallen, zoodat de werkelijke vermeerdering f 174 000 bedraagt.

Ter toelichting diene, dat:

- 1e. de verhoogen ad f 129 000 en f 37 000 verband houden met te verwachten meerdere werk voor andere departementen en voor het leger, dit laatste o.m. voor

aanmaak van onderdeelen voor de nieuwe veldhouwitsers en voor gasbeschermingsmiddelen.

- 2e. de verhooging der verdere algemeene kosten met *f* 10 000 is een gevolg van de stroomlevering aan de naar Bandoeng overgegangene werkplaatsen voor draagbare wapenen tot een bedrag van *f* 5 000 en de aansluiting aan de gemeente-drinkwaterleiding tot een gelijk bedrag.

Tegenover het bedrag ad *f* 5 000 wegens stroomlevering staat een gelijk bedrag aan middelen begrepen in den middelen post 910 van Hoofdstuk IV.

Overigens wordt verwezen naar toelichting (26) bij post 922 onderdeel b van Hoofdstuk II.

+ 3000

Het hoofd van den Artillerie-Constructie Winkel kan volgens de legersamenstelling den rang van Luitenant-Kolonel, Majoor of Kapitein bekleeden.

Aan het huidige hoofd van die inrichting is wegens bijzondere geschiktheid, welke zich uitte in belangrijke besparingen voor den Lande, de titulaire rang van Kolonel toegekend.

Het wordt in 'slandsbelang gewenscht geacht bedoeld hoofd nog eenige jaren voor den dienst te behouden, waartoe de weg geopend wordt door dien hoofdofficier in 1931 tot den effectieven rang van Kolonel te bevorderen.

Aan dezen maatregel is eene werkelijke vermeerdering van uitgaven van *f* 3 000 's jaars verbonden.

Onderdeel c. Kapitaalsuitgaven.

Voor dit onderdeel is *f* 5 000 meer benodigd in verband met de:

- 1e. toename der orders van aanmaak van gasbeschermingsmiddelen en houwitseronderdeelen van de sedert kort in gebruik gestelde nieuwe veldhouwitsers,
- 2e. vervanging van oude en versleten werktuigen en machines door nieuwe,
- 3e. vervulling van de inrichting van de werkplaats voor herstellingen e.q. verbeteringen aan optische instrumenten.

Post 927. Personeelsuitgaven voor de afzonderlijke inlandsche korpsen.

c. Toelagen aan de gewezen officieren van het opgeheven Pakoe Alamsche Legioen te Djoejakarta.

Ten gevolge van het overlijden van een der gewezen officieren kon dit onderdeel lager worden geraamd.

Post 930. Verdere uitgaven voor de remonte.

De verminderde raming is een gevolg van de omstandigheid, dat het voor dit jaar aan te koopen aantal paarden kon worden verminderd.

Post 931. Bezoldigingen, soldijen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede beloningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor het wapen der Genie.

Deze post moest worden verhoogd met *f* 32 500, omdat het personeel werkzaam bij de werken volgens het op 1 November 1928 in werking getreden nieuwe tarief No. 46B recht heeft op overwerkgelden, indien meer dan 45 uur per week wordt gewerkt. Deze gelden zijn over het jaar 1930 uitbetaald ten laste van dezen post hetgeen tot overschrijding van de raming heeft geleid.

Bovendien moest het voor loonen van het inlandsch personeel bij de keukens en stallen geraamde bedrag *f* 1 000 hooger worden gesteld.

+ 420. Het komt noodig voor, om voor den onderofficier voor speciale diensten bij de Automobiel-compagnie zoowel uit een oogpunt van billijkheid, als uit een oogpunt van de voor deze betrekking zoo zeer gewenschte continuïteit, evenals zulks vóór een in 1927 op de legersamenstelling aangebrachte wijziging het geval was, het bereiken van den rang van adjudant-onderofficier in uitzicht te stellen.

Aan deze wijziging is een meerdere directe uitgave verbonden van *f* 420 per jaar.

Post 932. Verdere uitgaven voor het wapen der Genie.

Ten gevolge van de zeer groote opleiding voor de Radioafdeeling en de Telegraaf en Telefoonafdeeling is het noodig om de verdere uitgaven voor de Kader- en Korps-school met *f* 600 te verhoogen.

Post 934. Uitgaven ten behoeve van de Algemeene pakhuizen.

c. Uitgaven ten behoeve van de inklaring, den opslag en de verzending der goederen, alsmede het daarmede verband houdende plaatselijk vervoer.

De meerdere uitgaven op dit onderdeel tot een bedrag van *f* 21 500 zijn een gevolg van de grootere hoeveelheden goederen, welke worden ontvangen voor den Post-Telegraaf en Telefoon dienst en Waterkracht en Electriciteit te Batavia en voor vermeerdering van doorvoergoederen te Oelee-Lheue.

Deze meerdere bedragen komen zoo zij worden uitgegeven ten laste van andere departementen en worden middels regularisatie verrekend ten bate van post 915 van Hoofdstuk IV (Middelen in Indië).

Post 935. Huis-, kantoor- en magazijnhuur en inhuur van gebouwen.

De hogere raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929.

Post 936. Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, daggelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den geneeskundigen dienst en den hospitaaldienst.

a. Geneeskundige dienst.

+ *f* 600.

De geregelde onderzoekingen welke worden gehouden om het gasbeschermingsvraagstuk hier te lande tot volledige oplossing te brengen, maken het noodig bij het Scheikundig Laboratorium een 1ste bediende aan te stellen.

De aan dezen maatregel verbonden jaarlijksche uitgaven bedragen hoogstens *f* 600.

b. Hospitaaldienst.

De verhooging van dit onderdeel van den post is een gevolg van het hogere bedrag dat aan toelagen aan ziekenverplegers beneden den rang van sergeant 2de klas, die in het bezit zijn van een bewijs van ziekenverpleger moet worden uitbetaald.

Post 937. Verdere uitgaven voor den geneeskundigen dienst en den hospitaaldienst.

a. Geneeskundige dienst

Dit onderdeel van den post kon worden verminderd met *f* 150.—, omdat geen fondsen ter bestrijding van de meerdere kosten voor de aanschaffing van benodigdheden ten

behoefte van het pharmacologisch laboratorium bij het departement van Landbouw, in verband met den door nieuw benoemde apothekers bij dat departement te volgen cursus, meer benodigd zijn.

b. Hospitaal dienst.

Dit onderdeel van den post moest met *f* 4 000 worden verhoogd, omdat de uitkomsten van het jaar 1929 hebben uitgewezen, dat de uitgaven voor grafelden, doodkisten enz. de raming van dat jaar met dat bedrag hebben overschreden.

Post. 938. Bezoldigingen, toelagen, loonen, daggelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van het Algemeen Magazijn van Geneesmiddelen te Bandoeng.

a. Bezoldigingen en toelagen.

Aangezien bij het Algemeen Magazijn van Geneesmiddelen te Bandoeng de boekhouding wordt gevoerd op commerciële grondslag, werd het wenschelijk geacht voor deze inrichting een afzonderlijken post op de begrooting te brengen.

De bezoldigingen en toelagen, welke bij de begrooting van 1930 werden geraamd onder onderdeel *c* van post 938 moesten met *f* 1 800 worden verhoogd, omdat door uitbreiding van de werkzaamheden, vooral de verstrekking van geneesmiddelen aan andere departementen en diensten inhuur van meer inlandsch personeel noodzakelijk maakte.

b. Materiele aanschaffingen en uitgaven.

De uitgaven op dit onderdeel van den post werden bij de begrooting van 1930 gebracht ten laste van onderdeel *b* van post 954 en wat de vervoerkosten betreft ten laste van onderdeel *a* van post 955.

Overigens zijn de meerdere uitgaven een gevolg van de grootere verstrekkingen van geneeskundige behoeften aan andere departementen, landschappen en Provinciale en gewestelijke ziekeninrichtingen.

Tegenover deze meerdere uitgaven staan dan ook verhoogde ontvangsten bij post 913 van Hoofdstuk IV (Middelen in Indië).

Post 942. Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven voor bijzondere inrichtingen.

a. Stafmuziek.

Doordat tot opheffing van het korps is besloten, kunnen de uitgaven *f* 30 000 lager worden geraamd.

b. Toelagen aan jongelingen, zoowel van Europeesche als niet-Europeesche afkomst in werkplaatsen of inrichtingen van het leger in opleiding tot ambachts- of handwerkslieden.

In verband met het gemiddeld aantal in opleiding zijnde jongelingen kon dit onderdeel met *f* 800 lager worden geraamd.

Post 947. Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor de Luchtvaartafdeeling.

+ f 6 300.
Post 952a + 3 300.
Post 952f + 1 200.

De lagere raming tot een bedrag van f 5 370 is mogelijk, doordat enkele luitenants-vliegenier werden vervangen door onderofficieren, hetgeen een verminderde uitgave met zich brengt.

Het huidige aantal van 18 helpers per vliegtuigafdeeling der luchtvaartafdeeling behoeft ter verzekering van een goed onderhoud van het materieel een uitbreiding met 4 niet-Europeesche korporaa's of niet-Europeesche soldaten 1e of 2e klasse van een der wapens, helpers, hetgeen voor de drie vliegtuigafdeelingen eene totale uitbreiding met 12 helpers geeft.

Aan deze uitbreiding is een directe uitgaaf van f 7 100 's jaars verbonden.

De magazijnsdienst der luchtvaartafdeeling dient te worden uitgebreid met 1 commies (bezoldiging volgens schaal B 9 kolom III der B. B. L. 1925/1928), aangezien het hoofd van dien dienst door voortdurende uitbreiding van werkzaamheden te zeer belast is, hetgeen in het bijzonder bij noodzakelijke afwezigheid van dien functionaris voor inspecties tot stagnatie in het bedrijf aanleiding geeft.

Aan deze uitbreiding is een directe uitgaaf van f 3 700 's jaars verbonden.

In de behoefte aan lager administratief personeel bij den magazijnsdienst wordt thans voorzien door inhuur van losse werkkrachten. Om te voorkomen dat dit personeel nadat het bij de luchtvaartafdeeling voldoende ervaring heeft opgedaan in gelijksoortige betrekkingen overgaat bij andere diensten, waarin benoeming in vasten dienst wel kan plaats vinden dan wel bij particuliere instellingen, is het noodig, dat in de vaste formatie van den magazijnsdienst der luchtvaartafdeeling worden opgenomen 1 adjunct-commies, 3 eerste klerken en 5 tweede klerken.

Aan deze uitbreiding is geen vermeerdering van directe uitgaven verbonden, omdat de post loonen voor ingehuurdde losse werkkrachten met een overeenkomstig bedrag (f 12 500) kan worden verminderd.

Post 950. Aanbrengelden en handgelden bij dienstneming en dienstverlenging voor alle wapens en diensten van het leger.

Aangezien ten gevolge van een vrij geringe werving in 1911 en als gevolg van de in 1929 weder ingevoerde zesjarige verbintenissen in 1931 een gering verloop van niet-Europeesche militairen wordt verwacht, kon deze post met f 82 000 lager worden geraamd.

Post 951. Soldij verbonden aan de Militaire Willemsorde en aan het Eereteeken voor Moed en Trouw, alsmede belooningen bij de gouden, zilveren en bronzen medailles voor trouwen dienst.

De lagere raming is toe te schrijven aan te verwachten mindere uitgaven voor soldijen Militaire Willemsorde en medailles voor moed en trouw, terwijl ook de belooningen bij medailles trouwen dienst lager konden worden geraamd.

Post 952. Levensmiddelen en brandstoffen ten behoeve van alle personen voor wie van landswege ten laste van de oorlogsbegroting in de voeding enz. wordt voorzien, voeding voor de troepenpaarden en andere dieren bij het leger in gebruik, uitgaven voor het aanhouden van officiersdienstrijpaarden en de verpleging van zieke dieren, kosten voortvloeiende uit duurdere levenswijze, uitgaven voor de verlichting voor zoover deze niet plaats vindt door middel van gas, electriciteit of gasoline onderdruk en kosten met de voornoemde voorzieningen verband houdende.

De raming van dezen post voor het jaar 1930 heeft f 13 921 800 bedragen.

a. Voeding van de militairen (uitgezonderd den hospitaalendienst), de voeding van de gestraften en in de militaire gevangenis, alsmede de verstrekkingen ten behoeve van de gezinnen der militairen en andere uitgaven daarmede verband houdende.

De raming is gebaseerd op de aanwezige sterkte op 31 December 1929 en de gemiddelde voedinggelden over dat jaar, hetgeen tot een vermindering van f 74 000 zou kunnen lieden.

- f 3 750. Voor de vermindering met f 3 750 zie de toelichting bij post 914 van Hoofdstuk II.
- + 3 300. Voor de verhooging met f 3 300 zie de toelichting bij post 947 van Hoofdstuk II.
- + 40 000. Krachtens artikel 6 van het Reglement op het verleen van binnenlandsch verlof wegens langdurigen dienst aan militairen beneden den rang van onderluitenant (Gouvernements Besluit van 23 October 1919 No. 26; Staatsblad No. 718) wordt gedurende het verlof het voor het garnizoen Batavia (Weltevreden) vastgestelde voedinggeld genoten voor de dagen, waarop aanspraak bestaat op levensmiddelen in garnizoen en zulks ongeacht de plaats, waar de verlofganger verblijft.

Aangezien het voedinggeld voor het garnizoen Weltevreden geregeld tot de laagste, jaarlijks vastgestelde voedinggelden behoort, gaat — behoudens wanneer met verlof wordt vertrokken uit een der weinige garnizoenen met een lager of gelijk voedinggeld als dat voor Weltevreden — de verlofganger in inkomsten achteruit, vooral wanneer tijdens het verlof wordt verbleven in de buitengewesten waar de levensstandaard aanmerkelijk hooger is dan te Weltevreden.

De grondslag van onderwerpelijke regeling — behoud van de aanspraken op voeding van landswege tijdens den duur van het verlof — komt derhalve in het overgrootste deel der gevallen onvolledig tot zijn recht, omdat de verlofganger als regel uit zijn soldij moet aanvullen, wat aan voedinggeld te weinig wordt genoten om zich een volledig rantsoen levensmiddelen aan te schaffen.

Het komt daarom billijk voor om in de vorenbedoelde gevallen steeds toe te kennen het voedinggeld, vastgesteld voor het garnizoen (c.q. de bestuursafdeeling), waarin het verlof wordt doorgebracht.

Aan dezen maatregel is eene verhooging der jaarlijksche uitgaven verbonden, welke naar raming f 40 000 zal bedragen.

b. Voeding van paarden en andere dieren, uitgaven voor het aanhouden van officiersdienstrijpaarden, verpleging van zieke dieren en andere uitgaven daarmede verband houdende.

— 2 550. Voor de verlaging met *f* 2 550 zie de toelichting bij post 914 van Hoofdstuk II.

+ 2 880. Ten einde het gebruik van de karabijnmitrailleursectie bij elk der 6 veldeskadrons van het wapen der cavalerie meer in overeenstemming te kunnen brengen met moderne opvattingen, is uitbreiding van de sterkte dier sectie met een munitiedraagpaard noodzakelijk, zoodat de legersamenstelling voor wat betreft vorenvermeld wapen met 6 paarden dient te worden uitgebreid.

De meerdere jaarlijkse uitgaven bedragen *f* 2 880.

c. Voeding in de militaire hospitalen, waaronder van het personeel en aanschaffing van ijs.

De raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929, welke *f* 1 142 000 bedroegen, alzoo *f* 30 000 beneden de raming voor het jaar 1930.

e. Uitgaven voor watervoorziening.

De raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929, zijnde *f* 316 000 alzoo *f* 43 000 meer dan voor het jaar 1930 noodig werd geraamd.

f. Standplaatstoelagen.

In verband met de verlaging van het percentage voor de garnizoenen Bandoeng en Tjimahi kon de raming *f* 30 000 beneden die voor 1930 blijven.

+ *f* 1 500
+ 1 200. Voor de verhoogingen met *f* 1 500 en *f* 1 200 zie de toelichtingen bij de posten 912 en 947 van Hoofdstuk II.

Bovendien kon door uitrekking van de toelagen aan landsdienaren met een salaris van meer dan *f* 1 000 deze post *f* 80 000 lager worden geraamd.

g. Diverse uitgaven voor de verpleging niet vallende onder andere onderdeelen van dezen post en daarmede verband houdend.

+ *f* 191 500.

Volgens de bestaande regelingen ontvangen alle officieren, onderluitenanten, adjudant-onderofficieren, sergeanten-majoor, sergeanten en sergeanten 1e en 2e klasse bij excursiën, patrouilles e.d., waarbij gewapend verzet niet is uitgesloten (uiteraard normaal in gewesten buiten Java), dagelijksche toelage in den vorm der z.g. excursiegelden.

De militairen beneden den rang van onderofficier ontvangen echter geen excursiegelden, hetgeen onbillijk is, waar ook voor hen de nadeelen, n.l. het lijden van ontbering, het doorstaan van zware vermoeienissen en abnormale slijtage van kleeding en uitrusting, gelden.

In verband hiermede wordt voor laatstbedoelde militairen de vaststelling van een bedrag van *f* 0.15 per man en per dag aan excursiegelden urgent geacht.

Aan dezen maatregel is een vermeerdering van uitgaven verbonden van rond *f* 151 000.

Voor verblijf buiten het garnizoen bij andere excursiën dan bovenbedoeld (eveneens grootendeels in de gewesten buiten Java) worden ook dagelijksche toelagen uitgekeerd ter bestrijding van de uit het deelnemen aan die excursies voortvloeiende extra-uitgaven.

De bestaande regeling bevat, voor wat de ongehuwden betreft, de onbillijkheid, dat de officieren, onderluitenanten, adjudant-onderofficieren en sergeanten-majoor wel, doch de categorieën beneden den rang van sergeant-majoor

geen tegemoetkoming ontvangen als bovenbedoeld terwijl, voor wat de gehuwden betreft, de toelage voor de laagstbezoldigde categorieën van militairen, met name de militairen beneden den rang van onderofficier zóó gering is, dat deze, tijdens onderwerpelijke excursiën in inkomsten bepaald achteruit gaan, en derhalve schade lijden.

In verband met een en ander wordt, met betrekking tot de vorenbedoelde categorieën van militairen, de vaststelling van de volgende bedragen aan toelagen, urgent geacht, welke bedragen de daarachter vermelde vermeerderingen van uitgaven tengevolge zullen hebben.

1. Voor ongehuwde sergeanten en sergeanten 1e klasse <i>f</i> 0,50 per dag	<i>f</i>	2 300
2. Voor ongehuwde sergeanten 2e klasse <i>f</i> 0,25 per dag		500
3. Voor gehuwde Eur. militairen (Eur. brigadiers) beneden den rang van onderofficier <i>f</i> 0,25 per dag.		—
. Deze categorie van militairen, die in de plaats kan treden van sergeanten 2e klasse, is zóó gering, dat hiervoor geen bedrag te ramen valt		
4. Voor ongehuwde Eur. militairen beneden den rang van onderofficier <i>f</i> 0,10 per dag (toelichting als bij 3)		—
5. Voor gehuwde niet-Eur. militairen beneden den rang van onderofficier <i>f</i> 0,15 per dag		8 500
6. Voor ongehuwde niet-Eur. militairen beneden den rang van onderofficier <i>f</i> 0,10 per dag		4 200
Totaal		<i>f</i> 15 500

Bij meerdaagsche oefeningen worden door alle deelnemende militairen, behalve de ongehuwden beneden den rang van sergeant-majoor dagelijkse toelage genoten ter tegemoetkoming in de meerdere kosten, verbonden aan eene tijdelijke afwezigheid uit het garnizoen.

Voor de gehuwde militairen, beneden den rang van onderofficier, zijn die toelagen echter zóó gering, dat zij tijdens deze oefeningen in inkomsten bepaald achteruit gaan en derhalve schade lijden.

In verband daarmee wordt met betrekking tot laatstgenoemde categorieën van militairen verhooging van onderwerpelijke toelagen tot de nader te noemen bedragen urgent geacht.

Voor gehuwde Eur. militairen beneden den rang van onderofficier *f* 0,25 per dag.

Voor gehuwde niet-Eur. militairen beneden den rang van onderofficier *f* 0,15 per dag.

Deze verhooging van toelagen, welke voor beide soorten van militairen even urgent is, brengt een vermeerdering der uitgaven te weeg van *f* 25 000.

Post 953. Voorzieningen van materieelen aard in het algemeen en kosten hiermede verband houdende voor zoover deze niet vallen onder andere begrootingsposten.

a. Materieele voorzieningen en daarmee verband houdende kosten voor den militair geneeskundigen dienst met uitzondering van het algemeen magazijn van geneesmiddelen.

Tengevolge van mindere behoeften kon de raming lager worden gesteld.

b. Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten voor de luchtvaartafdeeling.

Het bij de begrooting van 1930 geraamde bedrag van f 708 100 werd bij 1ste aanvullende begrooting verhoogd met f 250 725.

Het voor het jaar 1930 op dezen post benoedigde bedrag van f 708 100 wordt voor het dienstjaar 1931 verminderd tot f 619 100, welk bedrag als volgt is te specificeren:

a.	Aanschaffing van benzine en oliën	f	188 100
b.	Bedrijfskosten radiodienst	„	12 000
c.	Idem fototechnischen dienst	„	30 000
d.	Idem van den technische dienst	„	388 500
e.	Postduivendienst	„	500
			Totaal
			f 619 100

De bedragen genoemd onder a en b komen overeen met de gelijknamige subposten in 1930.

Het onder c genoemde bedrag is f 2 000 kleiner dan de overeenkomstige post in 1930, daar in 1931 minder materieel zal worden aangeschaft.

De bedrijfskosten van den technischen dienst (d) zullen in 1931 een bedrag van f 82.000 beneden den overeenkomstigen post van 1930 blijven, aangezien in 1931 in verband met den toestand van s lands middelen met mindere aanschaffing van materieel moet worden volstaan.

Voor den postduivendienst (e) kan in 1931 met een bedrag van f 1 000 minder dan in 1930 worden volstaan, aangezien in eerstgenoemd jaar aanschaffing van nieuw fokmateriaal niet noodig wordt geacht.

De voor het dienstjaar 1930 opgebrachte post voor den weerkundigen waarnemingsdienst is voor het dienstjaar 1931 niet meer benoedigd, daar deze dienst zal worden verricht door personeel van het Koninklijk Magnetisch en Meteorologisch Observatorium.

c. Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten voor de Intendance.

Ten gevolge van mindere behoeften voor conserven, verlichtingsmiddelen, leder chroom enz. kon dit onderdeel f 65 000 lager worden geraamd.

e. Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten van verschillenden aard, niet vallende onder een der andere onderdeelen van dezen post.

Dit onderdeel van den post moest met f 35 300 worden verhoogd, omdat de uitkomsten van 1929 hebben uitgewezen, dat voor gratificatie voor eerste uitrusting, een bedrag van f 105 000 moest worden uitbetaald. Tegenover deze verhooging staat een verminderde behoefte voor aankoop van kleine benoedigheden in de hospitalen en voor onderhoud van ontspanningslokalen, zoodat ten slotte een verhooging van f 21 000 noodig bleek.

Post 955. Vervoer te water en te land van personen, goederen, paarden en vee.

a. Vervoer in Nederlandsch-Indië in het algemeen, verblijfkosten, uitgaven voor voeding gedurende de reizen, kosten voor de aanschaffing en het onderhoud van vervoermiddelen (uitgezonderd automobielen), benevens uitgaven met de onderwerpelijke voorzieningen verband houdende.

Dit onderdeel kon in verband met een nieuw contract met de Koninklijke Paketvaart Maatschappij met f 50 000 lager worden geraamd.

c. Exploitatie en aanschaffing van dienstautomobielen.

Dit onderdeel moest voor de exploitatie van het automateriaal voor de automobiel compagnie worden verhoogd met f 32 500 omdat de uitkomsten over het jaar 1929 hebben uitgewezen, dat bij zuinige exploitatie minstens een bedrag van f 202 500 per jaar daarvoor noodig is.

Tegenover deze verhooging van f 32 500 staat een vermindering voor aanschaffing van nieuw materiaal van f 10 000 terwijl ook de exploitatie voor de luchtvaartafdeeling f 2 500 lager kon worden gesteld.

Post 956. Bezoldigingen van officieren op non-activiteit, non-activiteitsbezoldigingen en wachtgeld van tot het departement van oorlog behorende burgerlijke landsdienaren en onderstanden.

a. Bezoldigingen van officieren op non-activiteit, non-activiteitsbezoldigingen en wachtgeld van tot het departement van oorlog behorende burgerlijke landsdienaren en onderstanden en bezoldigingen van wegens inkrimping der formatie boven de legersterkte gevoerde personen.

Aangezien met ingang van 1 Mei 1930 de non-activiteit voor officieren en onderluitenanten weder wordt ingevoerd is het noodzakelijk hierop bij de begroting van dit jaar te rekenen. Waar het niet mogelijk is thans reeds te bepalen hoeveel personen hun non-activiteit in Indië zullen doorbrengen doch wel kan worden aangenomen, dat hun aantal iets minder zal zijn dan in het jaar 1923, toen ook op non-activiteitstelling plaats vond, is — uitgaande van de in dat jaar werkelijk uitgegeven non-activiteitsbezoldigingen ten bedrage van f 88 000 deze post voor 1931 geraamd op f 50 000.

Tegenover deze verhooging staan geen verminderingen op de bezoldigingsposten, omdat de personen, welke boven de formatie in activiteit werden gesteld betaald werden uit die bezoldigingsposten.

Post 958. Belooningen bij het verlaten van den dienst aan gegageerde militairen beneden den rang van officier.

De voorloopige uitkomsten van dezen post over het jaar 1929 hebben uitgewezen, dat dit bedrag voldoende kan worden geacht.

Post 964. Kosten verbonden aan den dienstplicht voor de Europeesche onderdanen.

+ 3 500.

Het wordt noodig geacht, aan de reserve-officieren van het Indische Leger, die dit tenminste 4 jaren zijn en tenminste éénmaal als zoodanig in werkelijken dienst zijn geweest, bij elke volgende verplichte opkomst onder de wapens een tegemoetkoming in het onderhoud hunner verplichte uitrusting ten bedrage van f 25 (vijf en twintig gulden) toe te kennen.

Het bedrag bedoeld in artikel 21 (1), sub c der „Reserveregeling” (Staatsblad 1924 No. 137) is toch slechts juist voldoende voor de aanschaffing van bedoelde uitrusting.

Aan dezen maatregel zal naar raming een meerdere uitgave verbonden zijn van f 3 500 (drie duizend en vijf honderd gulden) per jaar.

Post 966. Verrekening met het Departement van Justitie van de kosten van overgenomen goederen en aan herstellingen en in het algemeen de kosten voor ten behoeve van het Departement van Oorlog tewerkgestelde gestraften, niet vallende onder de uitgaven voor expeditiën, excursiën enz.

Deze post is met *f* 61 000 verhoogd, omdat het bedrag voor overname van weefgoederen *f* 96 000 hooger moest worden geraamd. Voor aanmaak van kleding kon *f* 30 000 en voor kleding gestraften *f* 5 000 minder worden opgebracht, zoodat in totaal deze post *f* 61 000 hooger moest worden geraamd.

Tegenover deze meerdere behoeften, staat een verminderde raming van post 909 onderdeel *g* van Hoofdstuk I en van post 953 onderdeel *c* met respectievelijk *f* 158 900 en *f* 65 000 of in totaal *f* 223 900.

Post 974. Overgangsbezoldigingen en overgangstoeelagen in verband met den overgang naar de nieuwe salarisregelingen.

De voorloopige uitkomsten over het jaar 1929 hebben uitgewezen, dat deze verlaging mogelijk is.

Post 977. Kosten verbonden aan de huisvesting en verdere uitgaven ten behoeve van twee aspirant-officieren, die de Koning Willem III School te Weltevreden volgen.

Aangezien in 1931 hoogstens 2 aspirant-officieren de Koning Willem III School te Weltevreden zullen volgen, wordt dit bedrag voldoende geacht.

Post 978. Uitgaven verband houdende met de inrichting van de verdediging van Tarakan en Balikpapan.

+ *f* 100 000.

Voor de inrichting van de verdediging der oliehavens Balikpapan en Tarakan wordt voor 1931 een bedrag van *f* 100 000 als tweede termijn noodig geacht, teneinde de in 1930 aangevangen werkzaamheden te kunnen voortzetten.

Post 978A. Voorzieningen ten behoeve van de Kustverdediging te Soerabaja.

+ *f* 305 000.

Voor den verderen afbouw van de batterij ter bescherming van de mijnversperringen in het Westervaarwater van Soerabaja, waarvan de totaal kosten globaal zijn geraamd op *f* 3 000 000 en waarvoor op de eerste aanvullingsbegrooting voor 1929 *f* 250 000 en op de begrooting voor 1930 *f* 700 000 werden aangevraagd, wordt voor de in 1931 uit te voeren werkzaamheden als derde termijn een bedrag van *f* 300 000 noodig geacht, terwijl voor onderhoud en bewaking der kustbatterijen voor het jaar 1931 dient te worden gerekend op een uitgave van *f* 5 000.

De genoemde vervolgwerven kwamen op de begrooting 1930 onder post 1007 onderdeel *f* van Afdeeling X voor; zij zijn in deze begrooting onder Afdeeling IX opgenomen als gevolg van de beslissing van het Opperbestuur, dat de leiding en bediening van alle verdedigingsmiddelen aan den wal tot de taak is van de landmacht behooren.

Poste 979. Tegemoetkomingen op plaatsen waar de levensstandaard na 1925 ten gevolge van de toemalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen.

Teneinde een juist overzicht van de uitgaven te krijgen is deze post, welke bij de begrooting voor het jaar 1930 voor Memorie was geraamd, thans gesteld op het bedrag, dat in 1928 hierop is uitgegeven.

Post 982. Gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/1928 en van artikel 3 van Hoofdstuk X sub B der M. B. R.

Het voor Memorie stellen van dezen post is geschied, omdat in verband met de ongunstige financiële omstandigheden aan belooningen op den voet van nevenstaande bepalingen voorshands een zeer strenge maatstaf zal worden aangelegd, zoodat zij niet dan bij uitzondering zullen worden verleend.

Post 984. Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorziene uitgaven).

De voorloopige uitkomsten over 1929 hebben doen zien dat met f 30 000 minder kan worden volstaan.

HOOFDSTUK IV.

(Middelen in Indië).

Post 901. Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging en andere inkomsten.

Tegenover deze ontvangsten staan uitgaven tot hetzelfde bedrag bij post 982 van Hoofdstuk II (Uitgaven in Indië).

Post 902. Kortingen ten behoeve van de militaire pensioenen.

De raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929, waarbij rekening is gehouden met het groot aantal personen, die zich in 1929 en 1930 aan het diensttijdpensioenreglement hebben onderworpen.

Post 903. Boeten en andere ontvangsten, voortspuitende uit de overeenkomsten van aanneming en uit leveringen.

De raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929.

Post 904. Bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van medicijnen.

De raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929.

Post 905. Terugbetaling van verplegings- en begrafeniskosten in de hospitalen.

De raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929.

Post 906. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de artillerie-magazijnen.

Deze post moest worden verlaagd met f 15 000 omdat in 1931 minder wapening aan het Departement van Binnenlandsch bestuur zal worden verstrekt voor de veld- en algemeene politie.

Post 907. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de pyrotechnische werkplaats.

De verhooging is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten van het jaar 1929.

Post 909. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de projectieffabriek.

De lagere raming houdt verband met te verwachten mindere aanmaak voor het Departement der Marine.

Post 910. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van den artillerie-constructiewinkel.

Uitgevoerde werken, verrichte diensten en leverantiën ten behoeve van andere departementen en particulieren	f	125 000
Alsvoren ten behoeve van het leger tegen verrekening ten laste van andere begrootingsposten		921 870
Alsvoren ten behoeve van het leger, waarvan geen verrekening plaats vindt (post 926 Ite Hoofdstuk, Uitgaven in Indië)		414 980
Tezamen	f	1 461 850

Post 911. Baten van den topografischen dienst.

Opbrengst arbeid instrumentmakerswinkel en kartografische afdeeling	f	3 000
Opbrengst kaartenverkoop		40 000
Opbrengst teekenbehoefden		2 000
Betalingen door Zelfbesturende land- schappen	f	16 000
Te verrekenen met de begrootingsafdeeling:		
I. Regeering en Hooge Colleges (Wel- vaartcommissie)		—
II. Departement van Justitie		2 500
III. „ „ Financiën		715 300
IV. „ „ Binnenlandsch Be- stuur		524 000
V. „ „ Onderwijs en Eere- dienst		500
VI. „ „ Landbouw, Nijver- heid en Handel		8 807
VII. „ „ der Burgerlijke Open- bare Werken		16 000
VIII. „ „ van Gouvernementsbedrij- ven		104 000
Tezamen	f	1 432 107

Onder de met de verschillende departementen te verrekenen bedragen zijn begrepen f 31 500 voor opbrengst arbeid instrumentmakerswinkel, f 3 000 voor opbrengst kaartenverkoop en f 8 000 voor verstrekking van teekenbehoefden.

Wegens beëindiging van de werkzaamheden ten behoeve van de landbouwstatistiekkaart van Java en Madoera, moest deze post voor wat betreft „I. Regeering en Hooge College (Welvaartcommissie)” met f 11 200 worden verlaagd.

Met betrekking tot „VI. Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel” werd de post met f 6 807 verhoogd in verband met de werkzaamheden ten behoeve van de waarnemingen inzake breedte — variaties ad f 13 615 welke voor de helft ten laste van de VIe begrootingsafdeeling komen (zie de toelichtingen op uitgave — post 903 van Hoofdstuk II, eerste nota van wijzigingen Volksraadstukken 1929—1930 (Onderwerp I, Afdeling IX, Stuk 14).

Post 912. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de stoomwasserij te Tjimahi.

De verhoogde raming is een gevolg van de te verwachten meerdere werkzaamheden.

Post 913. Ontvangsten en verrekeningen uit verstrekking van geneeskundige behoeften aan andere departementen en niet tot het leger behorende instellingen en aan bijzondere personen.

Te verrekenen met:	
Departement van Onderwijs en Eeredienst ...	f 1 198 000
Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel	12 000
Departement van Gouvernements Bedrijven ...	124 000
Departement van Financiën	750
Departement der Marine	57 500
Departement van Justitie	26 000
Departement van Binnenlandsch Bestuur	24 000
Departement der Burgerlijke Openbare Werken	1 000
Landschapskassen	211 000
Legioen Mangkoe Negoro	3 000
Provinciale en gemeentelijke ziekeninrichtingen	29 750
Particuliere praktijk van officieren van gezondheid en militaire apothekers	16 500
Andere diensten van het departement van oorlog	2 500
Tezamen	f 1 706 000

Post 915. Bijdragen van andere departementen in de beheerskosten van de door het departement van oorlog beheerde algemeene pakhuizen.

De hoogere raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten van het jaar 1929.

Post 917. Verkoop van bier aan de militaire sociëteiten.

Voor wat betreft de verminderde ontvangst van bier wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel *g* van post 909 van Hoofdstuk I.

Post 918. Verstrekking van water tegen betaling uit waterleidingen van den Lande, alsmede terugbetaling van de kosten voor water door de zorg van het departement van Oorlog tegen betaling verstrekt.

De hoogere raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten over het jaar 1929.

Post 924. Verkoop van bruikbare goederen.

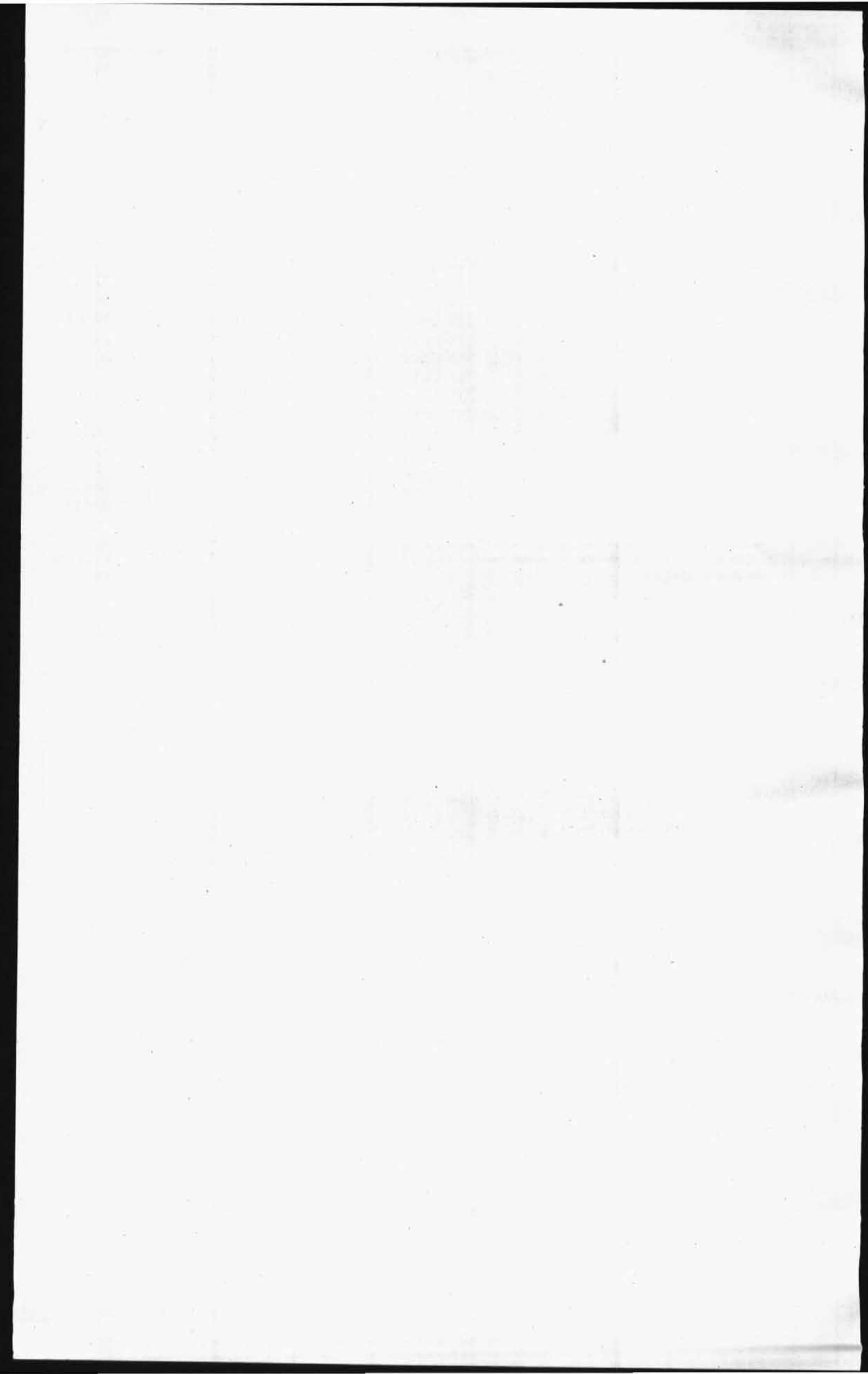
De lagere raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten van het jaar 1929.

Post 925. Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen.

De lagere raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten van het jaar 1929.

Post 926. Andere ontvangsten.

De lagere raming is gebaseerd op de voorloopige uitkomsten van het jaar 1929.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IX — STUK 5A.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

NADERE BEANTWOORDING VAN GESTELDE VRAGEN EN GEMAAKTE OPMERKINGEN.

Onderzoek naar vermeende wantoestanden bij de korpsen Barisan op Madoera. (M. v. A. op het Afd. Verslag der 1ste gew. zitting 1929—1930, Ond. I — Afd. IX: Stuk II, blz. 28, 7e al. v. b. en Handelingen blz. 1343 l. k., 3e al. v. b.).

(G e a n t w o o r d: Overigens bestaat geen bezwaar tegen het instellen van een onderzoek naar de meer of mindere juistheid van de overige genoemde klachten ten einde, indien inderdaad ongewenschte toestanden mochten blijken te bestaan, daartegen de noodige maatregelen te kunnen nemen.

Het ligt in de bedoeling van de Regeering den commandant der IIe Divisie en den Gouverneur van Oost-Java uit te noodigen bedoeld onderzoek te houden).

N a d e r e b e a n t w o o r d i n g:

Naar aanleiding van deze toezegging werd de Gouverneur van Oost-Java uitgenoodigd om in overleg en gezamenlijk met den commandant der IIe Divisie een onderzoek te willen instellen of te doen instellen naar de juistheid van de door de betrokken Volksraadsleden verkregen inlichtingen en van den uitslag van dat onderzoek door tussenkomst van den Legercommandant verslag uit te brengen, e.q. te dienen van beschouwingen en raad.

Ter voldoening aan genoemde opdracht werd door den Gouverneur vd., na overleg met den Divisiecommandant, een commissie van onderzoek aangewezen, bestaande uit een kolonel der IIe Divisie en den ter beschikking van den Gouverneur van Oost-Java gestelden resident.

Deze commissie heeft sedert aan de haar verstrekte opdracht voldaan en hare bevindingen in een verslag neergelegd, welk verslag momenteel bij het Legerbestuur in behandeling is en binnenkort der Regeering zal worden aangeboden.

Met den uitslag van het onderzoek, alsmede met eventueel ten deze te treffen maatregelen zal de Volksraad zoo spoedig mogelijk worden in kennis gesteld.

7
Toezicht op de wervers ter voorkoming van een onjuiste voorstelling van zaken bij de werving. (M. v. A. op het Afd. Verslag der 1e gew. zitting 1929—1930, Ond. I — Afd. IX: Stuk II, blz. 33, post 951, slotlid).

(G e a n t w o o r d: Niettemin bestaat er geen bezwaar tegen om de aandacht van de betrokken gezaghebbenden nogmaals op onderwerpelijke aangelegenheid te doen vestigen).

N a d e r e b e a n t w o o r d i n g:

Door het Legerbestuur werd bij rondschrijven de aandacht van de betrokken gezaghebbenden op onderwerpelijke aangelegenheid gevestigd.

Motieven voor omvorming artillerie inrichtingen tot staatsbedrijven (Handelingen 1ste gew. zitting 1929—1930 blz. 1339/1340 rechts onderaan en links bovenaan).

(G e a n t w o o r d: De Regeering kan er wel voor voelen cens te doen nagaan welke motieven in Nederland bij de omvorming van de artillerieinrichtingen tot een staatsbedrijf hebben gegolden en vervolgens in hoeverre die motieven voor de hier te lande aanwezige omstandigheden toepasselijk zijn.)

Nadere beantwoording:

Blijkens de bijlagen der handelingen van de Tweede Kamer 1911—1912 stuk 271-3, zijn de motieven welke geleid hebben tot omvorming van de Artillerie inrichtingen in Holland tot staatsbedrijf de volgende:

De commercieele boekhouding bij de Artillerieinrichtingen was in Holland reeds 1909 vóór de invoering der Bedrijvenwet tot stand gekomen.

De grondslag van die boekhouding is hierin gelegen, dat de Artillerieinrichtingen een zelfstandig bedrijf vormen met inkomsten en uitgaven, welk bedrijf tegen betaling van een zoo dicht mogelijk den kostprijs benaderende vergoeding, goederen verstrekt en diensten bewijst aan zijne afnemers, t.w. in de eerste plaats het Departement van Oorlog en voorts de Koloniën, de overige Departementen van Algemeen Bestuur en particulieren. Voor dit doel is een volledige kostprijsboekhouding noodig, welke overigens een der voorwaarden is voor een goed economisch beheer.

In verband met dezen opzet werd wijziging van de begrooting gewenscht geacht. In de legerbegrooting onder het Hoofd Artillerieinrichtingen waren nml. twee onderwerpen van beheer financieel samen gesmolten, t.w. de zorg voor de weerbaarheid, welke het verkrijgen en in goeden staat houden van oorlogsmaterieel vordert, deze zorg is naar haar aard staatszaak, en de zorg voor het vervaardigen en herstellen van oorlogsmaterieel, een bedrijf, dat zich ook voor exploitatie door particulieren leent en dat, al wordt het in verband met de belangen der landsverdediging door den staat uitgeoefend, toch zooveel mogelijk op den voet van een particulier bedrijf moet worden geschoeid en naar dezelfde beginselen van economisch beheer moet worden geleid.

Voor een economisch beheer, waarbij volledige kennis bestaat van de financieele beteekenis van alle onderdeelen van het bedrijf, is het volstrekt noodzakelijk den staat als voornaamsten afnemer te scheiden van den staat als exploitant van het bedrijf.

Dit geschiedt, als gezegd, bij de commercieele boekhouding. Het is echter in het belang van eenvoud en van overzichtelijkheid wenschelijk, dat de grondslag, waarop de commercieele boekhouding berust, dan ook de grondslag worde voor de begrotingsboekhouding.

De Nederlandsche bedrijvenwet gaf hiertoe de gelegenheid. Werd deze wet van toepassing verklaard op de Artillerieinrichtingen, dan zouden uit de oorlogsbegrooting verdwijnen de kosten van de fabrieken e.a. waar artilleriesmaterieel wordt vervaardigd, doch daarentegen zouden in de artikelen der begrooting, waarin gelden worden beschikbaar gesteld voor aanschaffing van artilleriesnoodigheden bij particulieren ook de gelden moeten worden aangevraagd voor de aanschaffingen enz. van zoodanig materieel bij de Staatsfabrieken. De afzonderlijke begrooting van het bedrijf zou dus omvatten de kosten van het bedrijf, welke worden gedekt door hetgeen door den Staat ten laste van de legerbegrooting en van andere hoofdstukken der Staatsbegrooting wordt gebracht, alsmede door hetgeen door de Koloniën en door particulieren voor geleverde goederen enz. zou worden betaald.

Van de gelegenheid, die genoemde wet bood, is gebruik gemaakt.

Het bedrijf kreeg daardoor een afzonderlijke begrooting, los van de oorlogsbegrooting.

Als voordeel werd destijds door den toenmaligen Minister van Oorlog in de Eerste Kamer (zie handelingen 1912—1913 blz. 85 e.v.) o.a. opgemerkt dat de bedoeling die hierbij

Plaatsing van vroedvrouwen op posten waar geen officier van gezondheid aanwezig is. (Handelingen 1e gewone zitting 1929—1930 blz. 1346 l. k. 2e al. v. b.).

(Geantwoord: Omtrent het door de vrouwen van inheemsche militairen bij bevallingen „meer en meer” inroepen van de hulp van officieren van gezondheid, staan de Regeering momenteel geen cijfers ten dienste. Voor zover bekend is tot nog toe de noodzakelijkheid van plaatsing van vroedvrouwen op posten, waar geen officier van gezondheid aanwezig is, niet gebleken. Deze al of niet noodzakelijkheid zal eenter intusschen nog nader onder de oogen worden gezien).

Nadere beantwoording:

Een door het Legerbestuur terzake ingesteld onderzoek heeft uitgewezen, dat slechts 9 van de 54 militaire posten in de buitengewesten, waar geen officier van gezondheid aanwezig is, geen deskundige hulp bij bevallingen kan worden verleend en dat per jaar op die posten gemiddeld slechts 3 bevallingen voorkomen.

In verband hiermede kan door de Regeering de noodzakelijkheid van het aanstellen van vroedvrouwen op die posten niet worden erkend.

Overigens zou het, nog daargelaten dat voor die vroedvrouwen — met inbegrip van de uiteraard op dergelijke posten minimaal voorkomende particuliere practijk, — geen voldoende werk aanwezig zou zijn, waardoor bovendien hare practische bedrevenheid ernstig zou lijden, nog de vraag zijn of wel gegadigden zouden kunnen worden gevonden om op die zeer afgelegen, veelal moeilijk bereikbare posten te worden aangesteld.

Het behoort echter stellig tot de taak van het Legerbestuur om zoo noodig t.a.v. het hiervorenbedoelde 9-tal posten zoodanige maatregelen te nemen, dat zwangere vrouwen desgewenscht tijdig naar den naastbijzijnden post, waar wel deskundige hulp kan worden verleend, kunnen worden vervoerd en aldaar gehuisvest.

In die richting is het Legerbestuur dan ook werkzaam.

Opneming burgerpatiënten in Militaire ziekeninrichtingen. (Handelingen 1e gew. zitting 1929—1930 blz. 1363 r.k., 1e al. v.b.).

(Geantwoord: Ter voorkoming van herhaling van (dergelijke) onnoodige afwijzingen (van burgerpatiënten), zal den betrokken gezaghebbenden ten deze een ruimere opvatting worden aanbevolen).

Nadere beantwoording:

Naar aanleiding van vorenbedoelde toezegging is in September 1929 van den Inspecteur van den Militair Geneeskundigen Dienst een rondschrijven aan de Gewestelijk Eerstaanwend Officiëren van Gezondheid uitgegaan, waarin terzake het noodige is opgemerkt, met verzoek daarmede bij voorkomende gelegenheid rekening te willen doen houden.

Gegevens voor de oprichting van een W. en W.-fonds voor inheemsche militairen (Memorie van Antwoord op het Afd. Verslag der 2e gewone zitting 1929—1930 Ond. 95 — Afd. IX: Stuk 4, blz. 4, 1e al. v.b.).

(Geantwoord: Hoeveel tijd de verwerking van deze gegevens bij de directie der koloniale pensioenfondsen in Nederland zal vorderen, is uiteraard een open vraag; op een spoedige behandeling zal echter worden aangedrongen).

Nadere beantwoording:

Naar aanleiding van een desbetreffend aan den Minister van Koloniën gericht schrijven, werd sedert van dien Bewindsman vernomen, dat de Directie der koloniale pensioenfondsen in Nederland een gedeelte der bij het beheerskantoor te Bandoeng verwerkte gegevens heeft ontvangen en met de aan de hand daarvan uit te voeren berekeningen reeds een aanvang is genomen. Zij verzekert daarbij, dat ook bij de behandeling van de nog te verwachten gegevens de meest mogelijke spoed zal worden betracht.

Hieraan kan nog worden toegevoegd, dat de door de Directie benodigde gegevens alle vóór eind October a.s. in Nederland zullen zijn.

Kolonelsrang voor een der hoofden der Artillerieinrichtingen. (Memorie van Antwoord op het Afd. Verslag der 2 gew. zitting 1929—1930 Ond. 95 — Afd. IX: Stuk 4, blz. 5, 1e al. van § 6 en Handelingen blz. 2208 1. k., 6e al. v. b.)

(Geantwoord: Het vraagstuk van de instelling van den kolonelsrang voor één der hoofden van de artillerieinrichtingen zal bij de uitwerking van de met de defensiegrondslagen samenhangende legerorganisatie onder het oog worden gezien.

Mocht — afgezien van den (huidigen) Directeur van den A. C. W. — mettertijd een noodtoestand intreden, dan is er altijd gelegenheid om door incidenteel ingrijpen onbillijkheden te voorkomen).

Nadere beantwoording:

Op de ontwerp-begrooting voor het dienstjaar 1931 is er rekening gehouden met het voornemen om den huidigen titularis tot den effectieven rang van kolonel te kunnen bevorderen (Ond. 1 — Afd. IX: Stuk 5, blz. 89).

Nadere specificatie post 903 (Memorie van Antwoord op het Afd. Verslag der 2e gew. zitting 1929—1930, Ond. 95 — Afd. IX: Stuk 4, blz. 9).

(Geantwoord: Een nadere specificatie van dezen post kan thans niet worden gegeven, aangezien deze post is overgenomen uit de bijdragen van het Ministerie van Koloniën en de daarvoor vereischte gegevens h.t.l. ontbreken.

Aan het Ministerie van Koloniën zullen inlichtingen worden gevraagd, welke t.g.t. ter kennis van den Volksraad zullen worden gebracht).

Nadere beantwoording:

Naar aanleiding van een desbetreffend verzoek werden door den Minister van Koloniën ter zake de ondervolgende gegevens verstrekt:

De raming van 1930 is gebaseerd op het volgende:

Tegemoetkoming aan 225 geneeskundige studenten $225 \times f 900 =$	f	202 500
Tegemoetkoming aan 18 pharmaceutische studenten $18 \times f 780 =$		14 040
Daar jaarlijks resp. 25 en 2 jongelieden in opleiding worden genomen, voor wie gedurende de eerste vier studie jaren collegegelden worden voldaan, moet dus voor 108 jongelieden collegegelden worden betaald, $108 \times f 300.$		32 400
Nog één student in opleiding voor den Dienst der Volksgezondheid zal dit jaar overgaan bij den Militair Geneeskundigen Dienst		7 200
	f	256 140
Afgerond		260 000

voorgezeten heeft, was van de verschillende artikelen, die bij de Artillerieinrichtingen ten behoeve van het leger worden vervaardigd den kostprijs te leeren kennen, evenals bij particulieren aankoop, terwijl kennis der kostprijzen in algemeen zin noodzakelijk werd geacht, omdat de Artillerieinrichtingen niet een bedrijf zijn, dat uitsluitend voor het Departement van Oorlog werkt, doch ook voor aanzienlijke bedragen aan andere Departementen (Koloniën) en particulieren levert.

Verder verklaarde de toenmalige Minister van Financiën Kolkman, dat het met elkander verrekenen van inkomsten en uitgaven daardoor wordt uitgesloten.

Hoewel in de Memorie van Antwoord op het Afdelingsverslag der 1ste gewone zitting 1929—1930, Onderwerp I — Afdeling IX: Stuk 11, blz. 26, werd verklaard, dat de Artillerieinrichtingen in Nederland als staatsbedrijf in wezen geen verschil toonen met de A. C. W. in Indië, zijn beide inrichtingen toch niet geheel met elkaar op één lijn te stellen, daar de Artillerieinrichtingen in Holland een samenstel van fabrieken omvatten onder één directie, terwijl in Indië de verschillende Artillerieinrichtingen naast elkaar staan, elk onder haar eigen hoofd en gezamenlijk onder den Inspecteur van het Wapen der Artillerie, terwijl alléén bij den Artillerie Constructie Winkel eene commercieele boekhouding is ingevoerd.

Of het nu wenschelijk en doelmatig moet worden geacht, met de behoeften van het beheer hier en het voorbeeld der Nederlandsche administratie voor oogen, ook de Artillerie inrichtingen hier te lande den bedrijfsvorm te geven en het complex van inrichtingen te brengen onder de werking der Indische bedrijvenwet, is een vraag, waaromtrent de Regering t.z.t. gaarne het gevoelen der Competente organen, dus naast het Departement van Oorlog, dat van Financiën en de Bedrijvenwete commissie zal hooren. De urgentie van den maatregel is nochtans niet van die aard, dat aan een opzettelijke behandeling van dit vraagpunt, in afwijking van de reeds vastgestelde volgorde van behandeling der onder de Bedrijvenwet te brengen diensten enz., opzettelijk voorrang zou mogen worden toegekend.

Gebruik door den dienst der volksgezondheid en particulieren van tot den M. G. D. behorende ziekenauto's. (Handelingen 1e gew. zitting 1929—1930 blz. 1342 r. k. 1e al. v. o.).

(Geantwoord: Op de bestaande voorschriften zal voor zoover noodig nog eens de aandacht worden gevestigd).

Nadere beantwoording:

Aan deze toezegging is door het Legerbestuur voldaan bij een aan de Gewestelijk Eerstaanwezend Officieren van Gezondheid op Java gericht rondschrijven van den Inspecteur van den Militair Geneeskundigen Dienst van September 1929, waarin de bepalingen inzake bestemming en gebruik der militaire ziekenautomobielen (opgenomen in de A. O. voor het Indisch Leger van 1924 No. 30) in herinnering zijn gebracht en nader werden toegelicht, met verzoek een en ander onder de aandacht te willen brengen van de hoofden van hospitalen op plaatsen, waar militaire ziekenautomobielen gestationneerd zijn, met opdracht om zoo noodig maatregelen te treffen, dat ook de officieren van gezondheid van de wacht met de betrekkelijke bepalingen op de hoogte zijn.

Mogelijke overbrenging der kampementen te Weltevreden naar den buitenkant der gemeente. (Handelingen 1e gew. zitting 1929—1930 blz. 1342 r. k., 4e al. v. o.).

(Geantwoord: Naar aanleiding van de in het Afd. Verslag gestelde vraag heeft het Legerbestuur aan de gemeente Batavia inlichting verzocht of een aanbod als bedoeld te wachten is. Het laat zich dus aanzien, dat terzake besprekingen zullen worden gevoerd.

Alhoewel dus overleg met de gemeente Batavia zal plaats hebben, meent de Regeering, gezien de geringe kans op slagen, het wijzigen van de bestemming van de uitgetrokken gelden ernstig te moeten ontraden).

Nadere beantwoording:

Bedoelde bespreking heeft op 4 September 1929 plaats gevonden en uitgewezen, dat van de gemeente Batavia een voorstel ter zake niet te verwachten is, terwijl zij ook niet op een dergelijk voorstel van de Regeering zal ingaan, omdat de kosten van nieuwbouw ver uitgaan boven de waarde van de door haar te verkrijgen terreinen en gebouwen. Van de plannen tot overbrenging is dan ook definitief afgezien.

Ruiling van een aan den Dir. der H. B. S.—A. M. S. te Malang in bruikleen afgestaan stuk militair terrein tegen een ander terrein. (Handelingen 1e gew. zitting 1929—1930, blz. 1363 r. k., 5e al. v. b.).

(Geantwoord: V. w. b. het militair terrein, thans als sportterrein in gebruik afgestaan aan den Directeur der H. B. S. en A. M. S. zal worden nagegaan of zonder de belangen van het Departement van Oorlog te schaden, ruiling van terrein mogelijk zal zijn)

Nadere beantwoording:

Het ter zake met de gemeente Malang geopend overleg is nog niet beëindigd. In afwachting daarvan bestaat geen bezwaar tegen het bestendigen van het bruikleen voor bedoeld terrein.

Militaire vorming aanstaande officieren van gezondheid. (Handelingen 1e gewone zitting 1929—1930 blz. 1344 r.k. 2e lid).

(Geantwoord: De Regeering is bereid dit denkbeeld (van den heer Apituley om den toekomstigen officieren van gezondheid tijdens hunne opleiding militaire vormen bij te brengen) bij het Legerbestuur ter overweging aan te bevelen).

Nadere beantwoording:

Deze aangelegenheid is door het Legerbestuur in behandeling genomen, waarbij dit tot de conclusie is gekomen, dat hoewel erkend moet worden, dat het bijbrengen van militaire vormen aan officieren van gezondheid inderdaad een gebiedende eisch kan worden genoemd, het niettemin niet gewenscht wordt geacht hun die vormen reeds tijdens hunne opleiding tot arts te doen bijbrengen.

De gedachte militaire opleiding zou nimmer volkomen tot het gestelde doel kunnen leiden, daar de in opleiding genomen medische studenten in Nederland over de verschillende Universiteitssteden verdeeld zijn en een militaire opleiding, als hier bedoeld, zich dus ook tot die der verschillende Universiteiten zou moeten uitstrekken. Ook wanneer die opleiding gecentraliseerd zou kunnen plaats hebben, zou zulks overwegende bezwaren van practischen en finantieelen aard met zich brengen, terwijl bovendien de gelegenheid om tot officier van gezondheid te worden benoemd ook open staat en open moet blijven voor studenten, e.g. ook voor buiflanders, die niet onder het genot van een studietoelage hebben gestudeerd, en voor deze in onderwerpelijk opzicht dus weer bijzondere maatregelen zouden moeten worden getroffen.

Teneinde echter den nieuw uitgezonden officieren van gezondheid, die ingevolge de reeds terzake bestaande voorschriften zoo spoedig mogelijk na hun aankomst in Indië den cursus in tropenziekten en den daaraan verbonden z.g. taetschen cursus moeten volgen, op afdoende wijze de vereischte militaire kennis en vormen bij te brengen, is thans het leerplan van vorenbedoelden cursus dienovereenkomstig aangevuld.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 6.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

ONTWERP VAN BESLUIT.

Gelet op artikel 103 der Indische Staatsregeling;
De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
In overeenstemming met den Volksraad te bepalen:

Eenig artikel.

Afdeeling IX (Departement van Oorlog) der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1931 wordt vastgesteld als volgt:

AFDEELING IX.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

HOOFDSTUK I (Uitgaven in Nederland).

901.	Militairen in buitengewonen dienst	f	432 600
902.	Bezoldigingen en verdere uitgaven voor militairen met verlof of op non-activiteit		2 000 000
903.	Opleiding tot officier		714 000
904.	Uit- en terugzending van militairen, de kosten van werving en van verblijf in Nederland daaronder begrepen, mitsgaders betalingen te hunnen behoeve na terugkeer in Nederland ...		1 290 000
905.	Verrekening met het Departement van Oorlog in Nederland van de uitgaven voortvloeiende uit het aangaan van eene vrijwillige verbintenis op korten termijn bij het leger in Nederland door jongelieden, die voornemens zijn zich in Nederlandsch-Indië te vestigen		90 000
906.	Subsidies ten behoeve van oud-Indische militairen		83 000
907.	Uitkeering aan weduwen- en weezenfondsen.		1 762 000
908.	Militaire veroordeelden		2 000
909.	Materieel, voorzoover niet elders uitgetrokken		4 425 100
910.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigheden voor het algemeen magazijn van geneesmiddelen		293 000
911.	Uitgaven ten behoeve van den artillerieconstructiewinkel		45 000
912.	Uitgaven ten behoeve van de stoomwasscherij te Tjimahi		7 100
913.	Voorzieningen ten behoeve van personeel, dat ten gevolge van een vliegongeval ongeschikt is geworden voor den dienst en voor de nagelaten betrekkingen van dit personeel, indien het ten gevolge van een vliegongeval mocht zijn omgekomen		Memorie.
914.	Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorziene uitgaven)	f	1 000
915.	Andere onvoorziene uitgaven		50 000

f 11 194 800

Met inachtneming van artikel 2 der Indische Comptabiliteitswet kan zoo noodig uit den post voor „Andere onvoorziene uitgaven” overschrijving plaats hebben op de posten 901 tot en met 905, 908 tot en met 913.

De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, welke niet in de begrooting zijn omschreven, worden, met inachtneming van artikel 5 der Indische Comptabiliteitswet, op den post voor „Andere onvoorziene uitgaven” aangewezen.

Met inachtneming van artikel 11a der Indische Comptabiliteitswet kunnen, indien ten laste van de onderdeelen *f* en *i* van den post 909 geen vorderingen zijn ontstaan tot het volle bedrag van de bij die onderdeelen van dien post voor virement aangegeven sommen, de overblijvende kredieten worden toegevoegd aan de begrooting van uitgaven voor het dienstjaar 1932.

HOOFDSTUK II (Uitgaven in Indië).

901.	Bezoldigingen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het Departement van Oorlog	<i>f</i> 989 100
902.	Verdere uitgaven van het Departement van Oorlog	29 800
903.	Bezoldigingen, toelagen, terreingelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den topografischen dienst	1 286 000
904.	Verdere uitgaven voor den topografischen dienst	472 180
904A.	Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door het reproductiebedrijf van den topografischen dienst ten behoeve van het leger, niet vallende onder andere begrotingsposten	357 620
905.	Bezoldigingen, soldijen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van de intendance	543 700
906.	Uitgaven ten behoeve van de stoomwasscherij te Tjimahi	201 600
907.	Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door de stoomwasscherij te Tjimahi ten behoeve van het leger	249 700
908.	Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de militaire administratie ...	849 600
909.	Bezoldigingen van de commiezen en de klerken op de kantoren van het leger, zoomede bezoldigingen, soldijen en andere personeelsuitgaven van het militair schrijverspersoneel en de stafschrjvers, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188	1 532 400
910.	Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven van het personeel voor de geestelijke verzorging van het leger, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 ...	50 800
911.	Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven ten behoeve van den gewestelijken dienst van den generalen staf	51 300
912.	Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de gewestelijke staven	174 300
913.	Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de plaatselijke staven	116 000
914.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van het wapen der infanterie ...	17 982 800
915.	Verdere uitgaven voor het wapen der infanterie	106 000
916.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van het wapen der cavalerie	756 800
917.	Verdere uitgaven voor het wapen der cavalerie	21 300

918.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van den staf van het wapen der artillerie en van de artillerietroepen	2 050 500
919.	Verdere uitgaven voor den staf van het wapen der artillerie en van de artillerietroepen	37 000
920.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de directie van het materieel en den magazijnsdienst van het wapen der artillerie	1 102 800
921.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de pyrotechnische werkplaats	576 400
922.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de werkplaats voor draagbare wapenen ...	579 400
923.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de projectiefabriek	266 500
924.	Verrekeningen met andere departementen van de kosten van ingeleverde goederen in de artillerie-magazijnen	10 000
925.	Uitgaven ten behoeve van den artillerie-constructiewinkel	1 192 850
926.	Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door den artillerie-constructiewinkel ten behoeve van het leger, niet vallende onder andere begrootingsposten, en loonen van opgeleide artillerie-werklieden ...	414 980
927.	Personeelsuitgaven voor de afzonderlijke Inlandsche korpsen	754 200
928.	Verdere uitgaven voor de Inlandsche korpsen.	198 600
929.	Bezoldigingen, soldijen en andere personeelsuitgaven van het remonte-depôt	65 600
930.	Verdere uitgaven voor de remonte	201 000
931.	Bezoldigingen, soldijen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor het wapen der genie	1 828 420
932.	Verdere uitgaven voor het wapen der genie ...	2 400
933.	Geniewerken	4 684 600
934.	Uitgaven ten behoeve van de algemeene pakhuizen	483 200
935.	Huis-, kantoor- en magazijnhuur en inhuur van gebouwen	170 000
936.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, daggelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den geneeskundigen dienst en den hospitaaldienst	3 959 100
937.	Verdere uitgaven voor den geneeskundigen dienst en den hospitaaldienst	65 500
938.	Bezoldigingen, toelagen, loonen, daggelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van het algemeen magazijn van geneesmiddelen te Bandoeng	1 901 200

939.	Bezoldigingen, soldijen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van den militairen dier-geneeskundigen dienst	88 900
940.	Bezoldigingen, soldijen, loonen en andere personeelsuitgaven alsmede tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor de militaire gevangenen en krijgsraden, zoomede wegens gevangenen in voorloopige opsluiting	86 600
941.	Verdere uitgaven voor de militaire gevangenen en krijgsraden, zoomede wegens gevangenen in voorloopige opsluiting	9 200
942.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven voor bijzondere inrichtingen	76 200
943.	Verdere uitgaven voor bijzondere inrichtingen	2 060
944.	Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den gewestelijken dienst van het dienstplicht- en reservepersoneel	56 900
945.	Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het personeel der sporteursussen	28 500
946.	Verdere uitgaven voor de sporteursussen en voor de beoefening van de sport	30 000
947.	Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor de luchtvaartafdeeling ...	1 199 900
948.	Verdere uitgaven voor de luchtvaartafdeeling	700
949.	Bijdragen aan vereenigingen, die zich ten doel stellen het zedelijk welzijn der militairen te bevorderen	50 000
950.	Aanbrenggelden en handgelden bij dienstneming en dienstverlenging voor alle wapens en diensten van het leger	518 000
951.	Soldij verbonden aan de Militaire Willemsorde en aan het eereteken voor Moed en trouw, alsmede belooningen bij de gouden, zilveren en bronzen medailles voor trouwen dienst ...	28 100
952.	Levensmiddelen en brandstoffen ten behoeve van alle personen voor wie van landwege ten laste van de oorlogsbegroting in de voeding, enz. wordt voorzien, voeding voor de troepenpaarden en andere dieren bij het leger in gebruik, uitgaven voor het aanhouden van officiersdienstrijpaarden en de verpleging van zieke dieren, kosten voortvloeiende uit duurdere levenswijze, uitgaven voor de verlichting voor zoover deze niet plaats vindt door middel van gas, electriciteit of gasoline onder druk en kosten met de voornoemde voorzieningen verband houdende	13 964 880
953.	Voorzieningen van materieleen aard in het algemeen en kosten hiermede verband houdende voor zoover deze niet vallen onder andere begrootingsposten	2 558 000
954.	Uitgaven voor de aanschaffing en uitzending door het Departement van Oorlog van goederen, drukwerken en dergelijke voor den algemeenen dienst, alsmede voor telegrammen langs internationale lijnen overgebracht en briefwisseling met het buitenland	10 000
955.	Vervoer te water en te land van personen, goederen, paarden en vee	5 060 200
956.	Bezoldigingen van officieren op non-activiteit, non-activiteitsbezoldigingen en wachtgelden van tot het Departement van Oorlog be-	

	hoorende burgerlijke landsdienaren en onderstanden	56 000
957.	Verlofsbezoldigingen en scheepssoldij voor de reis van en naar Nederland, zoomede toelagen voor het geleiden van militaire veroordeelden en verlofsbezoldigingen bij verloven in Indië, tredende in de plaats van een buitenlandsch verlof	70 000
958.	Belooningen bij het verlaten van den dienst aan gegageerde militairen beneden den rang van officier	8 200
959.	Voor het houden van troepen-oefeningen en oefeningen met het geschut, zoomede practische oefeningen bij het wapen der genie en bij de luchtvaart-afdeeling	93 800
960.	Kosten van het toelatingsonderzoek voor de Koninklijke Militaire Academie, belooningen aan leeraren van het middelbaar onderwijs voor het beoordeelen van het door de kandidaten voor de Hoogere Krijgsschool geleverd schriftelijk werk in de Fransche, Duitsche, Engelsche en Maleische talen, alsmede vacatieloonen aan militaire leden benoemd in commissiën voor het afnemen van door of namens het Gouvernement ingestelde examens bij of ten behoeve van het leger	4 000
961.	Uitgaven voor expeditiën, troepen te velde, excursiën, patrouilles, machtsvertoon en tijdelijke garnizoenen, die hare omschrijving niet vinden in andere posten der begrooting	850 000
962.	Voor boven de formatie van de vastgestelde legersterkte gevoerde militairen en tijdelijke uitbreidingen van de legersamenstelling	288 800
963.	Verrekening van door de Landsdrukkerij geleverde gedrukten en boekwerken, overdrukken, enz. of voor bewezen diensten	5 000
964.	Kosten verbonden aan den dienstplicht voor de Europeesche onderdanen	211 950
965.	Verrekening van diensttelegrammen en uitgaven voor interlocale telefoongesprekken en voor telefoonaansluitingen	170 000
966.	Verrekening met het Departement van Justitie van de kosten van overgenomen goederen en aan herstellingen en in het algemeen de kosten voor ten behoeve van het Departement van Oorlog tewerkgestelde gestraften, niet vallende onder de uitgaven voor expeditiën, excursiën, enz.	792 000
967.	Voorzieningen ten behoeve van het personeel, dat tengevolge van een vliegongeval ongeschikt is geworden voor den dienst en van de nagelaten betrekkingen van dit personeel, indien het tengevolge van een vliegongeval mocht zijn omgekomen	Memorie
968.	Uitkeering aan weduwen- en weezenfondsen.	895 000
969.	Toelagen aan officieren, die de studie voor tolk in de Japansche taal hebben volbracht.	1 200
970.	Uitgaven voor de te houden zware vaardigheidsproef	7 500
971.	Steun aan gegageerde en gepensioneerde militairen beneden den officiersrang, die buiten hun schuld in moeilijke omstandigheden verkeeren	40 000
972.	Aanschaffing van leermiddelen ten behoeve van de school voor kinderen van militairen van inheemschen landaard te Malang	200
973.	Tegemoetkoming aan de vereeniging „Het Generaal van Heutszfonds”	2 000
974.	Overgangsbezoldigingen en overgangstoelagen in verband met den overgang naar de nieuwe salarisregelingen	50 000
975.	Gratificatiën aan officieren voor bedrevenheid in het spreken van de Atjehsche taal	2 000
976.	Uitgaven verband houdende met het verzame-	

	len van gegevens omtrent deelgenooten in het op te richten weduwen- en weezenfonds voor niet-Europeesche militairen	5.500
977	Kosten verbonden aan de huisvesting en verdere uitgaven ten behoeve van twee adspirant-officieren, die de Koning Willem III school te Weltevreden volgen	4 800
978.	Uitgaven verband houdende met de inrichting van de verdediging van Tarakan en Balikpapan	100 000
978A.	Voorzieningen ten behoeve van de kustverdediging te Soerabaja	305 000
978C.	Uitkeering aan het reproductiebedrijf van den topografischen dienst ten bedrage van het na-deelig saldo van het bedrijf	Memorie
979.	Tegemoetkomingen op plaatsen waar de levensstandaard na 1925 ten gevolge van de toenmalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen	70 000
980.	Dienstbelangtoelagen aan militaire en tot het Departement van Oorlog behoorende burgerlijke landsdienaren op zeer afgelegen vestigingen	90 000
981.	Tegemoetkomingen in de kosten van geneeskundige behandeling	1 000
982.	Grafificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/1928 en van artikel 3 van Hoofdstuk X sub B der M. B. R.	Memorie.
983.	Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	2 225 000
984.	Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorziene uitgaven)	30 000
985.	Andere onvoorziene uitgaven	50 000

Totaal der IXe Afdeling ... f 76 512 340

Met inachtneming van artikel 2 der Indische Comptabiliteitswet kan zoo noodig uit den post voor „Andere onvoorziene uitgaven” overschrijving plaats hebben op de posten 901 tot en met 961, 963 tot en met 967, 969 tot en met 977 en 978C tot en met 983.

Uit de posten 962, 978 en 978A, kan zoo noodig overschrijving plaats hebben op andere posten, waarvan het bedrag onvoldoende blijkt tot uitvoering van de in de genoemde posten bedoelde maatregelen.

De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, welke niet in de begroting zijn omschreven, worden met inachtneming van artikel 5 der Indische Comptabiliteitswet, op den post voor „Andere onvoorziene uitgaven” aangewezen.

Met inachtneming van artikel 11a der Indische Comptabiliteitswet kunnen, indien ten laste van onderdeel b van post 933, geen vorderingen zijn ontstaan tot het volle bedrag van de bij dat onderdeel voor virement aangegeven bedrag, de overblijvende kredieten worden toegevoegd aan de begroting van uitgaven voor het dienstjaar 1932.

HOOFDSTUK III (Middelen in Nederland).

901. Ontvangsten met betrekking tot het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië.

HOOFDSTUK IV (Middelen in Indië).

901. Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten.
902. Kortingen ten behoeve van de militaire pensioenen.
903. Boeten en andere ontvangsten, voortspruitende uit de overeenkomsten van aanneming en uit leveringen.
904. Bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van medicijnen.
905. Terugbetaling van verplegings- en begrafeniskosten in de hospitalen
906. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de artillerie magazijnen.
907. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Pyrotechnische werkplaats.

908. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de werkplaats voor draagbare wapenen.
909. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de projectiefabriek.
910. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van den artillerieconstructiewinkel.
911. Baten van den topografischen dienst.
- 911A. Uitkeering aan het Land van het voordeelig saldo van het bedrijf der graslanden in eigen beheer.
912. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de stoomwascherij te Tjimahi.
913. Ontvangsten en verrekeningen uit verstrekking van geneeskundige behoeften aan andere departementen en niet tot het leger behoorende instellingen en aan bijzondere personen.
914. Baten van het hooibedrijf van het remonedepôt te Padalarang.
915. Bijdragen van andere departementen in de beheerskosten van de door het Departement van Oorlog beheerde algemeene pakhuizen.
916. Baten van de luchtvaartafdeeling.
917. Verkoop van bier aan de militaire societeiten.
918. Verstrekking van water tegen betaling uit waterleidingen van den Lande, alsmede terugbetaling van de kosten voor water door de zorg van het Departement van Oorlog tegen betaling verstrekt.
919. Terugbetaling van de kosten der verlichting door de zorg van het Departement van Oorlog tegen betaling verstrekt.
920. Baten uit de gouvernementswoningen.
921. Bijdragen van het departement der Marine in de onderhoudskosten van het laboratorium voor geneeskundig onderzoek van vliegeniers.
922. Terugbetaling van het voor den bouw van eene militaire societeit voor onderofficieren en minderen te Tjilatjap verleend renteloos voorschot.
923. Terugbetaling van het voor den bouw van eene militaire societeit voor onderofficieren en minderen te Bandoeng verleend renteloos voorschot.
924. Verkoop van bruikbare goederen
925. Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen.
926. Andere ontvangsten.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
van Nederlandsch-Indië:

De Algemeene Secretaris,

RAMING DER MIDDELEN VOOR HET DIENSTJAAR 1931.

AFDEELING IX.

DEPARTEMENT VAN OORLOG

HOOFDSTUK III (Middelen in Nederland).

901	Ontvangsten met betrekking tot het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië:		
	<i>a</i> Terugbetaling van reis- en kostgelden.	Memorie.	
	<i>b</i> Terugbetaling van studiekosten	<i>f</i> 15 000	
	<i>c</i> Bijdragen van Suriname en Curaçao in de kosten der Koloniale Reserve.	1 600	
	<i>d</i> Andere ontvangsten	100 000	
			<i>f</i> 116 600

HOOFDSTUK IV (Middelen in Indië).

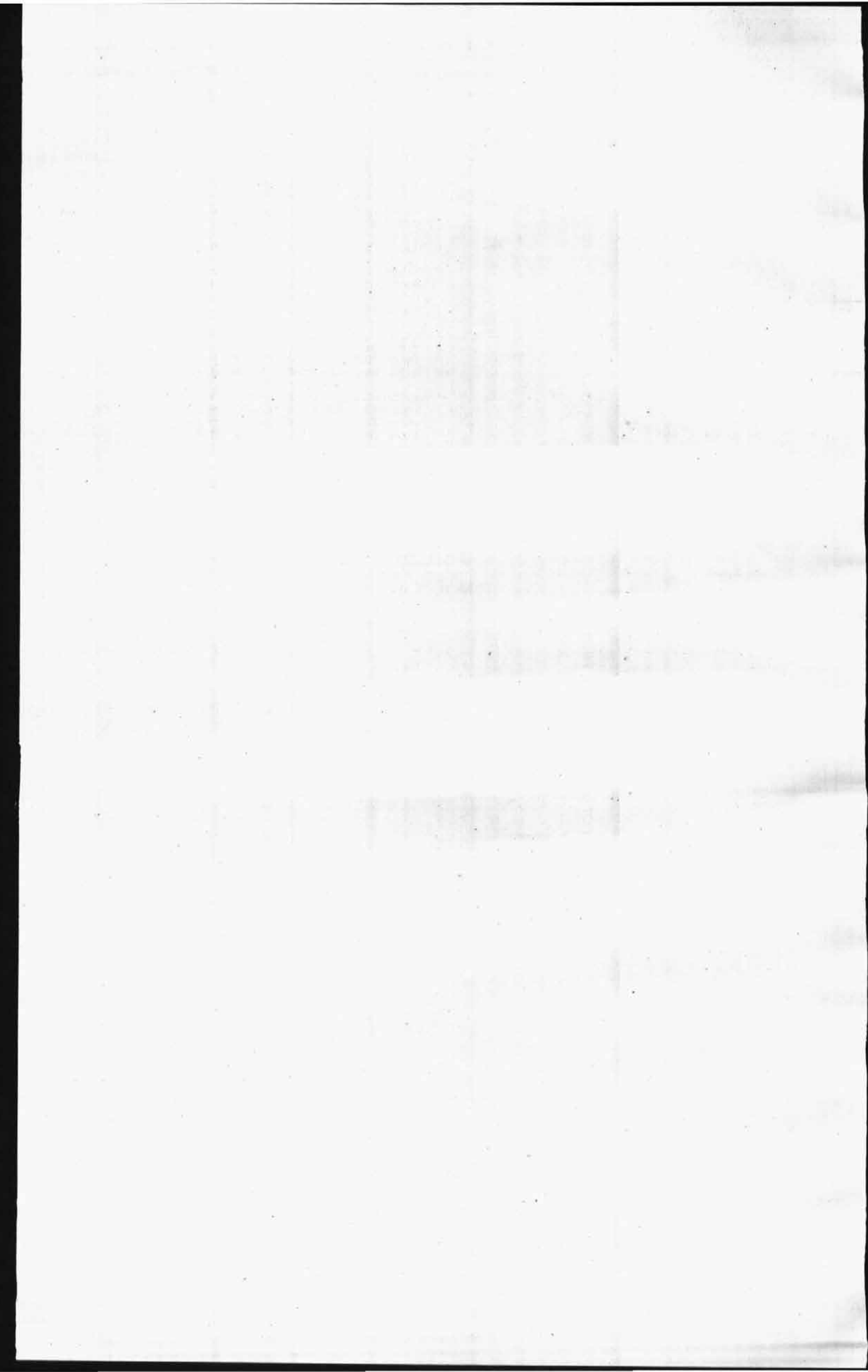
901	Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	<i>f</i> 2 225 000
902	Kortingen ten behoeve van de militaire pensioenen	50 000
903	Boeten en andere ontvangsten voortvloeiende uit de overeenkomsten van aanneming en uit leveringen ...	3 000
904	Bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van medicijnen.	80 000
905	Terugbetaling van verplegings- en begrafenis-kosten in de hospitalen	850 000
906	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de artillerie-magazijnen ...	450 000
907	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de pyrotechnische werkplaats	5 000
908	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de werkplaats voor draagbare wapenen	400
909	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de projectiefabriek	115 800
910	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van den artillerieconstructiewinkel	1 461 850
911	Baten van den topografischen dienst.	1 432 107
911A	Uitkeering aan het Land van het voordelig saldo van het bedrijf der graslanden in eigen beheer	Memorie.
912	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de stoomwasscherij te Tjimahi	249 700
913	Ontvangsten en verrekeningen uit verstrekking van geneeskundige behoeften aan andere departementen en niet tot het leger behoorende instellingen en aan bijzondere personen	1 706 000
914	Baten van het hooibedrijf van het remonte-depôt te Padalarang	18 500
915	Bijdragen van andere departementen in de beheerskosten van de door het Departement van Oorlog beheerde algemeene pakhuizen	365 000
916	Baten van de luchtvaartafdeeling	52 200
917	Verkoop van bier aan de militaire sociëteiten	292 800

918	Verstrekking van water tegen betaling uit waterleidingen van den Lande, alsmede terugbetaling van de kosten voor water door de zorg van het Departement van Oorlog tegen betaling verstrekt	f 100 000
919	Terugbetaling van de kosten der verlichting door de zorg van het Departement van Oorlog tegen betaling verstrekt	65 000
920	Baten uit de gouvernementswoningen.	1 900 000
921	Bijdrage van het Departement der Marine in de onderhoudskosten van het laboratorium voor geneeskundig onderzoek van vliegeniers	2 500
922	Terugbetaling van het voor den bouw van eene militaire societeit voor onderofficieren en minderen te Tjilatjap verleend renteloos voorschot.	300
923	Terugbetaling van het voor den bouw van eene militaire societeit voor onderofficieren en minderen te Bandoeng verleend renteloos voorschot.	1 200
924	Verkoop van bruikbare goederen	550 000
925	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen	75 000
926	Andere ontvangsten	300 000
		f 12 851 357

Behoort bij het Gouvernementsbesluit van No.

Mij bekend:

De Algemeene Secretaris,

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IX — STUK 7.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

ZEVENJARIGE VERGELIJKINGEN.

VERGELIJKING VAN ELKEN POST VAN DE BEGROOTING VOOR 1931 MET DE OVEREENKOMSTIGE POSTEN VAN DE BEGROOTINGEN DER 6 VOORGAANDE JAREN.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926	1927.	1928	1929 (Voor- loopige opgaaf).	1930 (raming).	1931. (raming).
		AFDEELING IX.							
		Departement van Oorlog.							
		HOOFDSTUK I — UITGAVEN IN NEDERLAND.							
901		Militairen in buitenge- wonen dienst.							
	a.	Belooningen, bezoldigingen, dag- gelden, toelagen, reis-, verblijf- en andere kosten van militaire landsdienaren of gewezen mi- litaire landsdienaren tijdelijk in Nederland tewerk gesteld, of, tijdens hun verlof in Europa, belast met opdrachten, waarvan de kosten niet op een van de andere begrootings- posten kunnen worden aan- gewezen	94 426	76 235	63 713	74 821	71 900	57 000	57 000
	b.	Uitgaven voor de vorming van officieren in algemeen krijgs- kundige richting en voor den intendance-dienst	283 899	280 556	271 958	281 957	253 600	296 000	297 000
	c.	Uitgaven voor de hogere techni- sche vorming van officieren ...	91 607	85 681	79 430	62 705	48 500	51 000	51 000
	d.	Uitgaven wegens aanwending van de rij- en hoefsmidschool te Amersfoort ten dienste van het leger in Nederlandsch-Indië ..			28 487	32 970	17 300	27 600	27 600
902		Bezoldigingen en ver- dere uitgaven voor militairen met ver- lof of op non-activiteit.							
	a.	Bezoldigingen voor militairen met verlof of op non-activiteit	1 290 937	1 278 254	1 254 103	1 744 960	1 834 800	1 550 000	1 550 000
	b.	Verdere uitgaven	508 400	677 399	553 900	674 361	781 400	450 000	450 000
903		Opleiding tot officier.							
	a.	Aandeel in de kosten der oplei- ding tot officier bij de militaire onderwijsinrichtingen in Ne- derland en andere daarmede in verband staande uitgaven	365 717	293 236	301 102	365 083	400 000	429 000	454 000
	b.	Opleiding tot genees- en artseni- jengkundigen	181 571	262 353	271 195	253 750	220 200	260 000	260 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925	1926.	1927.	1928	1929. (Voor- loopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
		der begrooting voor 1931							
904		Uit- en terugzending van militairen, de kosten van werving en van verblijf in Nederland daaronder begrepen, mitsgaders betalingen te hunnen behoefte na terugkeer in Nederland.							
	a.	Kosten van de koloniale reserve te Nijmegen	376 773	350 827	342 309	347 246	320 800	295 000	300 000
	b.	Uit- en terugzending van militairen uitgezonderd de militairen met verlof of op non-activiteit en daarmee in verband staande uitgaven	963 974	1 044 931	1 402 881	1 425 346	888 500	990 000	990 000
905		Verrekening met het departement van Oorlog in Nederland van de uitgaven voortvloeiende uit het aangaan van eene vrijwillige verbintenis op korten termijn bij het leger in Nederland door jongelieden, die voornemens zijn zich in Nederlandsch-Indië te vestigen	39 416	77 314	97 824	99 859	97 200	90 000	90 000
906		Subsidiestten behoefte van Oud-Indische militairen.							
	a.	Bijdrage in de kosten van de te Nijmegen gevestigde „Arbeidsbeurs voor den oud-Indischen militair”	7 000	7 000	7 000	4 000	7 000	7 000	7 000
	b.	Bijdrage in de kosten van het te Nijmegen gevestigde verblijf voor den oud-Indischen militair	10 000	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
	c.	Tegemoetkoming aan het permanent comité ten dienste van den oud-Indischen militair	1 500	1 500	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
	d.	Tegemoetkoming aan de vereeniging „Het Generaal van Heutsz-fonds”	1 000	1 000	2 000	3 000	3 000	3 000	3 000
	e.	Steun aan gegageerde en gepensioneerde Indische militairen beneden den officiersrang, die buiten hun schuld in moeilijke omstandigheden verkeerden	57 634	64 997	67 994	79 880	50 200	65 000	65 000
907		Uitkeering aan Weduwen en Weezenfondsen.							
	a.	Uitkeering aan het weduwen- en weezenfonds van Europeesche officieren van het leger in Nederlandsch-Indië	818 000	818 000	818 000	818 000	818 000	818 000	818 000
	b.	Uitkeering aan het weduwen- en weezenfonds van militairen beneden den rang van officier bij de koloniale troepen	980 000	980 000	944 000	944 000	944 000	944 000	944 000
908		Militaire veroordeelden. Verpleging en vervoer in Nederland van militaire veroordeelden	610	632	206	634	1 100	2 000	2 000

Post. Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
909	Materieel, voor zoover niet elders uitgetrokken.							
a.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor de artillerie-magazijnen						916 460	199 100
b.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden voor de pyrotechnische werkplaats	736 906	1 361 999	1 171 558	2 834 463	1 819 700	152 000	134 000
c.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden voor de werkplaats voor draagbare wapenen.						278 000	257 000
d.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden voor de projectiefabriek						30 000	30 500
e.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor het wapen der genie	130 575	163 077	155 105	192 969	149 200	74 500	91 500
f.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor de luchtvaartafdeeling	576 615	320 256	367 589	274 320	476 600	702 075	543 000
g.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor de intendance.	990 024	1 268 481	1 382 018	1 446 910	1 602 600	1 381 500	1 222 600
h.	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor den topografischen dienst	1 674	6 928	15 173	10 434	12 600	14 000	14 000
i.	Aanschaffing van materieel voor de moderniseering van het leger						1 408 400	1 933 400
910	Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen en andere benodigdheden voor het Algemeen magazijn van Geneesmiddelen	657 732	369 764	414 517	472 400	527 200	279 400	293 000
911	Uitgaven ten behoeve van den Artillerie-constru-tiewinkel.							
a.	Bedrijfs-uitgaven	24 784	12 680	12 490	64 856	20 500	25 000	25 000
b.	Kapitaals-uitgaven	12 846		27 288	35 926	31 900	40 000	20 000
912	Uitgaven ten behoeve van de stoomwasseherij re Tjimahi.							
a.	Bedrijfsuitgaven	687	571	2 083	3 596	2 900	2 700	6 600
b.	Kapitaalsuitgaven				7 573		500	500
913	Voorzieningen ten behoeve van personeel dat tengevolge van een vliegongeval ongeschikt is geworden voor den dienst en voor de nagelaten betrekkingen van dit personeel, indien het tengevolge van een vliegongeval mocht zijn omgekomen	2 500					Memorie	Memorie
914	Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorziene uitgaven)	563	426	409	352	300	1 000	1 000
915	Andere onvoorziene uitgaven			2 815			50 000	50 000

Post. Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926	1927.	1928.	1929 (Voor- loopige opgaaf .	1930. (raming)	1931. (raming).
der begroting voor 1931								
	HOOFDSTUK II — UITGAVEN IN INDIE.							
901	Bezoldigingen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede beloningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het departement van Oorlog ...	1 326 224	1 213 982	1 167 618	1 194 615	1 130 529	1 030 500	989 100
902	Verdere uitgaven van het departement van Oorlog	17 622	24 399	25 989	26 420	28 400	29 400	29 800
903	Bezoldigingen, toelagen, terreingelden en andere personeelsuitgaven, alsmede beloningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den topografischen dienst	1 125 416	1 034 455	1 200 444	1 212 239	1 190 260	1 296 015	1 286 000
904	Verdere uitgaven voor den topografischen dienst	404 316	389 394	330 432	361 062	470 580	487 180	472 180
904A	Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door het reproductiebedrijf van den topografischen dienst ten behoeve van het leger, niet vallende onder andere begrotingsposten	405 621	534 480	375 742	274 274	368 840	339 780	357 620
905	Bezoldigingen, soldijen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede beloningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van de intendance.	512 761	466 251	447 472	555 967	540 924	540 200	543 700
906	Uitgaven ten behoeve van de Stoomwasscherij te Tjimahi. Bedrijfsuitgaven.							
a.	Bezoldigingen, toelagen, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 ...			190 061	152 082	165 875	28 120	25 200
b.	Verdere uitgaven						151 225	171 400
c.	Kapitaalsuitgaven			11 156	12 742	1 880	6 000	5 000
907	Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door de Stoomwasscherij te Tjimahi ten behoeve van het leger.			239 024	215 126	210 369	226 100	249 700
908	Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede beloningen voor buitengewone werkzaamheden van de militaire administratie	869 956	917 231	932 326	878 184	835 206	849 600	849 600

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929 (Voor- loopige opgaaf).	1930 (raming).	1931. (raming).
der									
begrooting									
voor 1931									
909		Bezoldigingen van de commiezen en de klerken op de kantoren van het leger, zoomede bezoldigingen, soldijen en andere personeelsuitgaven van het militair schrijverspersoneel en de stafschrijvers, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188	1 378 584	1 452 906	1 468 055	1 490 601	1 544 370	1 546 500	1 532 400
910		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven van het personeel voor de geestelijke verzorging van het leger alsmede tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188			24 231	51 975	50 400	50 800	50 800
911		Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven ten behoeve van den gewestelijken dienst van den generalen staf	51 225	58 350	54 175	54 925	55 250	51 300	51 300
912		Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de gewestelijke staven	163 150	160 625	158 400	168 475	167 625	157 600	174 300
913		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van de plaatselijke staven	104 015	113 120	105 495	105 425	115 975	116 000	116 000
914		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van het wapen der infanterie	15 943 809	16 288 808	16 857 545	17 595 074	18 057 029	18 055 800	17 982 800
915		Verdere uitgaven voor het wapen der infanterie	70 786	69 947	82 099	84 835	78 500	106 000	106 000
916		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van het wapen der cavalerie ..	695 578	737 830	763 938	739 398	768 710	755 500	756 800
917		Verdere uitgaven voor het wapen der cavalerie	17 640	27 409	20 637	20 102	21 355	21 300	21 300
919		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van den staf van het wapen der artillerie en van de artillerietroepen	3 703 978	4 393 743	3 917 065	4 289 765	2 060 494	2 050 500	2 050 500
918		Verdere uitgaven voor den staf van het wapen der artillerie en van de artillerietroepen					32 650	35 200	37 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928	1929. (Voor- loopige opgaaf)	1930. (raming)	1931. (raming)
der begrooting voor 1931.									
920		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de directie van het materieel en den magazijnsdienst van het wapen der artillerie.							
	a.	Personeele uitgaven					506 323	369 200	369 200
	b.	Materiele uitgaven					735 375	633 400	733 600
921		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de Pyrotechnische werkplaats.							
	a.	Personeele uitgaven					388 247	339 400	399 400
	b.	Materiele uitgaven	3 703 978	4 393 748	3 916 065	4 289 763	158 865	137 600	177 000
922		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de werkplaats voor draagbare wapenen.							
	a.	Personeele uitgaven					376 651	496 825	505 800
	b.	Materiele uitgaven					30 555	72 600	73 600
923		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van de projectiefabriek.							
	a.	Personeele uitgaven					120 231	138 500	138 500
	b.	Materiele uitgaven					100 430	128 000	128 000
924		Verrekeningen met andere departementen van de kosten van ingeleverde goederen in de artilleriemagazijnen					10 000	15 000	10 000
925		Uitgaven ten behoeve van den artillerie-constructionwinkels. Bedrijfsuitgaven.							
	a.	Bezoldigingen, toelagen en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188	699 499	902 085	1 009 116	1 063 879	977 275	296 475	318 050
	b.	Verdere uitgaven						655 800	829 800
	c.	Kapitaalsuitgaven	27 995	38 775	15 993	14 991	15 000	40 000	45 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926	1927.	1928.	1929 (Voor- loopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
926		Kosten van werkzaamheden, verrichte diensten en leverantiën door den artillerie-constructiewinkel ten behoeve van het leger niet vallende onder andere begrotingsposten en loonen van opgeleide artilleriesoldaten...	1 043 871	796 605	547 262	500 916	339 030	414 980	414 980
927		Personeelsuitgaven voor de afzonderlijke Inlandsche korpsen.							
	a.	Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven van het Mangkoe Negorosche legioen te Soerakarta	199 184	248 961	254 617	337 492	297 629	287 200	287 200
	b.	Bezoldigingen, toelagen en andere personeelsuitgaven van de korpsen barisan op Madoera	411 862	469 820	482 412	492 846	456 831	465 400	465 400
	c.	Toelagen aan de gewezen officieren van het opgeheven Pakoe Alamsch legioen te Jogjakarta.	2 160	2 160	1 875	1 620	1 600	2 100	1 600
928		Verdere uitgaven voor de Inlandsche korpsen.							
	a.	Voor het Mangkoe Negorosche legioen te Soerakarta	128 558	104 665	109 228	105 642	80 040	85 700	85 700
	b.	Voor de korpsen barisan op Madoera	93 176	91 914	97 115	119 881	115 000	112 900	112 900
929		Bezoldigingen, soldijen en andere personeelsuitgaven van het remontedepôt	58 731	56 760	60 242	63 605	62 576	65 600	65 600
930		Verdere uitgaven voor de remonte.	151 691	218 792	296 740	187 797	228 059	230 100	201 000
931		Bezoldigingen, soldijen, loonen, werkgelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor het wapen der genie	1 349 195	1 371 773	1 449 343	1 515 923	1 719 244	1 794 500	1 828 420
932		Verdere uitgaven voor het wapen der genie	1 389	1 204	2 283	1 300	1 591	1 800	2 400
933		Geniewerken.							
	a.	Onderhoud en herstelling der sterkten, en verlichting door gas of electriciteit en gasoline onder druk van militaire gebouwen en hetgeen daartoe behoort, benevens uitgaven wegens inhuur of inbezitneming van terreinen	1 588 218	1 748 713	2 310 949	1 849 006	1 869 000	1 953 300	1 973 300
	b.	Nieuwe werken, met uitzondering van woningbouw	513 399	294 574	1 207 899	1 346 600	1 273 400	2 143 750	1 327 000
	c.	Nieuwe werken, woningbouw	448 851	461 197	664 504	414 176	450 000	520 000	520 000
	d.	Onvoorziene werken ten behoeve van troepen te velde, op excursie of expeditie en in tijdelijke garnizoenen	421 842	319 633	272 111	192 226	375 000	375 000	375 000
	e.	Materiële voorzieningen en daarmee verband houdende kosten voor het wapen der genie	424 811	463 230	534 641	623 387	827 440	676 950	489 300

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927	1928.	1929 (Voor- loopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
984		Uitgaven ten behoeve van de Algemeene pakhuizen.							
	a.	Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het leidend, administratief en technisch personeel der Algemeene Pakhuizen	170 758	160 939	179 355	174 182	179 925	188 500	188 500
	b.	Uitgaven voor inhuur en onderhoud van en voor herstellingen en vernieuwingen aan terreinen en gebouwen, alsmede uitgaven voor verlichting, watervoorziening en andere uitgaven daarmede verband houdend	98 513	99 214	87 421	92 671	100 713	84 100	84 100
	c.	Uitgaven ten behoeve van de inklaring, den opslag en de verzending der goederen, alsmede het daarmede verband houdende plaatselijk vervoer	141 589	172 265	165 760	178 809	172 282	159 900	181 400
	d.	Bureaustkosten en verdere uitgaven niet vallende onder een der andere onderdeelen van dezen post.	23 553	29 616	38 403	36 762	25 400	29 200	29 200
935		Huis-, kantoor- en magazijnhuur en inhuur van gebouwen	168 186	144 888	166 022	168 189	170 000	160 000	170 000
936		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen, daggelden en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den geneeskundigen dienst en den hospitaaldienst.							
	a.	Geneeskundige dienst	1 802 861	2 022 955	2 117 197	2 104 562	2 134 825	2 128 800	2 129 400
	b.	Hospitaaldienst	1 445 673	1 379 576	1 426 739	1 498 089	1 703 793	1 825 700	1 829 700
937		Verdere uitgaven voor den geneeskundigen dienst en den hospitaaldienst.							
	a.	Geneeskundige dienst	11 774	16 552	14 017	13 866	14 450	14 450	14 300
	b.	Hospitaaldienst	47 193	42 480	40 518	40 968	46 168	47 200	51 200
938		Bezoldigingen, toelagen, loonen, daggelden en andere personeelsuitgaven, belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188, alsmede materiele uitgaven van het algemeen magazijn van geneesmiddelen te Bandoeng.							
	a.	Bezoldigingen en toelagen		34 367	37 348	33 114	78 410	88 500	90 300
	b.	Materiele aanschaffingen en uitgaven						1 659 300	1 810 900

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
939		Bezoldigingen, soldijen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden van den militairen diergeneeskundigen dienst	88 661	98 046	87 812	92 037	88 902	88 900	88 900
940		Bezoldigingen, soldijen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor de militaire gevangenis en krijgsraden zoomede wegens gevangenen in voorloopige opsluiting.							
	a.	Militaire strafgevangenis tevens huis van arrest te Tjimahi	52 824	51 009	53 502	53 916	50 055	46 600	46 600
	b.	Krijgsraden en gevangenen in voorloopige opsluiting	20 103	20 716	21 892	30 629	30 071	40 000	40 000
941		Verdere uitgaven voor de militaire gevangenis en krijgsraden zoomede wegens gevangenen in voorloopige opsluiting.							
	a.	Militaire strafgevangenis tevens huis van arrest te Tjimahi	2 304	1 521	2 786	3 430	3 513	3 900	3 900
	b.	Krijgsraden en gevangenen in voorloopige opsluiting	3 029	3 870	4 795	2 463	2 845	5 300	5 300
942		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven voor bijzondere inrichtingen.							
	a.	Stafmuziek	107 779	104 049	104 908	110 892	101 902	95 900	65 900
	b.	Toelagen aan jongelingen zowel van Europeesche als niet-Europeesche afkomst in werkplaatsen of inrichtingen van het leger in opleiding tot ambachts- of handwerkslieden	2 227	3 031	2 933	1 535	1 360	2 900	2 100
	c.	Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven voor de hoefsmidschool	6 924	8 168	6 764	6 490	5 965	8 200	8 200
943		Verdere uitgaven voor bijzondere inrichtingen.							
	a.	Stafmuziek	1 520	1 520	1 760	1 520	1 520	1 520	1 520
	b.	Hoefsmidschool	580	580	540	543	540	540	540
944		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van den gewestelijken dienst van het dienstplicht- en reservepersoneel	74 075	75 235	69 588	80 660	75 450	56 900	56 900

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming)	1931. (raming).
945		Bezoldigingen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 van het personeel der sportcursussen	31 050	29 550	29 131	25 000	26 626	28 500	28 500
946		Verdere uitgaven voor de sportcursussen en voor de beoefening van de sport	26 927	23 109	22 706	25 123	25 000	30 000	30 000
947		Bezoldigingen, soldijen, toelagen, loonen en andere personeelsuitgaven, alsmede belooningen voor buitengewone werkzaamheden en tegemoetkomingen op den voet van Staatsblad 1928 No. 188 voor de luchtvaartafdeeling	783 114	875 960	969 609	1 004 812	1 053 561	1 198 970	1 199 900
948		Verdere uitgaven voor de luchtvaartafdeeling	117	138	144	4 456	658	700	700
949		Bijdragen aan vereenigingen die zich ten doel stellen het zedelijk welzijn der militairen te bevorderen	26 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
950		Aanbrengelden en handgelden bij dienstneming en dienstverlenging voor alle wapens en diensten van het leger	472 171	473 280	636 816	693 393	550 000	600 000	518 000
951		Soldij verbonden aan de Militaire Willemsorde en aan het Eereteeken voor moed en trouw, alsmede belooningen bij de gouden, zilveren en bronzen medailles voor trouwen dienst	26 758	39 790	53 888	23 154	24 610	30 100	28 100
952		Levensmiddelen en brandstoffen ten behoeve van alle personen voor wie van landswege ten laste van de oorlogsbegroting in de voeding enz. wordt voorzien, voeding voor de troepenpaarden en andere dieren bij het leger in gebruik, uitgaven voor het aanhouden van officiersdienstrijpaarden en de verpleging van zieke dieren, kosten voortvloeiende uit duurdere levenswijze, uitgaven voor de verlichting voor zoover deze niet plaats vindt door middel van gas, electriciteit of gasoline onder druk en kosten met de voornoemde voorzieningen verband houdende.							

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgaaf).	1930 (raming).	1931. (raming).
der									
begrooting									
voor 1931.									
952	a	Voeding van de militairen (uitgezonderd den hospitaaldienst), de voeding van de gestraften in de militaire gevangenis, alsmede de verstrekkingen ten behoeve van de gezinnen der militairen en andere uitgaven daarmede verband houdend	7 751 945	8 239 348	8 808 564	9 162 494	9 239 800	9 213 800	9 159 350
	b.	Voeding van paarden en andere dieren, uitgaven voor het aanhouden van officiersdienstrijpaarden, verpleging van zieke dieren en andere uitgaven daarmede verband houdend	822 860	845 014	815 035	810 993	908 700	908 000	908 330
	c.	Voeding in de militaire hospitalen waaronder van het personeel en aanschaffing van ijs	1 144 044	1 200 280	1 099 751	1 141 093	1 142 000	1 172 000	1 142 000
	d.	Uitgaven voor verlichting voor zoover deze niet plaats vindt door middel van gas, electriciteit en gasoline onder druk, alsmede aanschaffing van kookgas voor de keukens en van stroom voor elektrische kooktoestellen in de hospitalen	315 228	333 011	342 051	333 233	315 000	315 000	315 000
	e.	Uitgaven voor watervoorziening ...	203 186	272 457	282 892	319 159	316 000	273 000	316 000
	f.	Standplaatstoelagen	1 050 634	1 303 990	1 455 595	1 530 255	1 403 000	1 433 000	1 325 700
	g.	Diverse uitgaven voor de verpleging niet vallende onder andere artikelen van dezen post en daarmede verband houdend ...	412 995	495 332	611 559	566 226	607 000	607 000	798 500
953		Voorzieningen van materieelen aard in het algemeen en kosten hiermede verband houdende voor zoover deze niet vallen onder andere begrotingsposten.							
	a.	Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten voor den militair geneeskundigen dienst, met uitzondering van het algemeen magazijn van geneesmiddelen	475 064	638 986	904 852	1 451 473	1 373 122	128 200	95 100
	b.	Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten voor de luchtvaartafdeeling	612 256	435 759	562 838	645 950	846 850	958 825	619 100
	c.	Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten voor de intendance	1 537 693	1 504 305	1 706 260	1 529 113	1 234 800	1 534 300	1 469 300
	d.	Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten voor den topografischen dienst.	3 874	54 123	41 320	12 350	9 000	9 000	9 000
	e.	Materieele voorzieningen en daarmede verband houdende kosten van verschillenden aard, niet vallende onder een der andere onderdeelen van dezen post ...	375 847	315 922	315 413	364 424	294 451	344 500	365 500
954		Uitgaven voor de aanschaffing en uitzending door het departement van Oorlog van goederen, drukwerken en dergelijke voor den algemeen dienst, alsmede voor telegrammen langs internationale lijnen overgebracht en briefwisseling met het buitenland ..	7 234	9 337	13 434	12 514	8 000	10 000	10 000

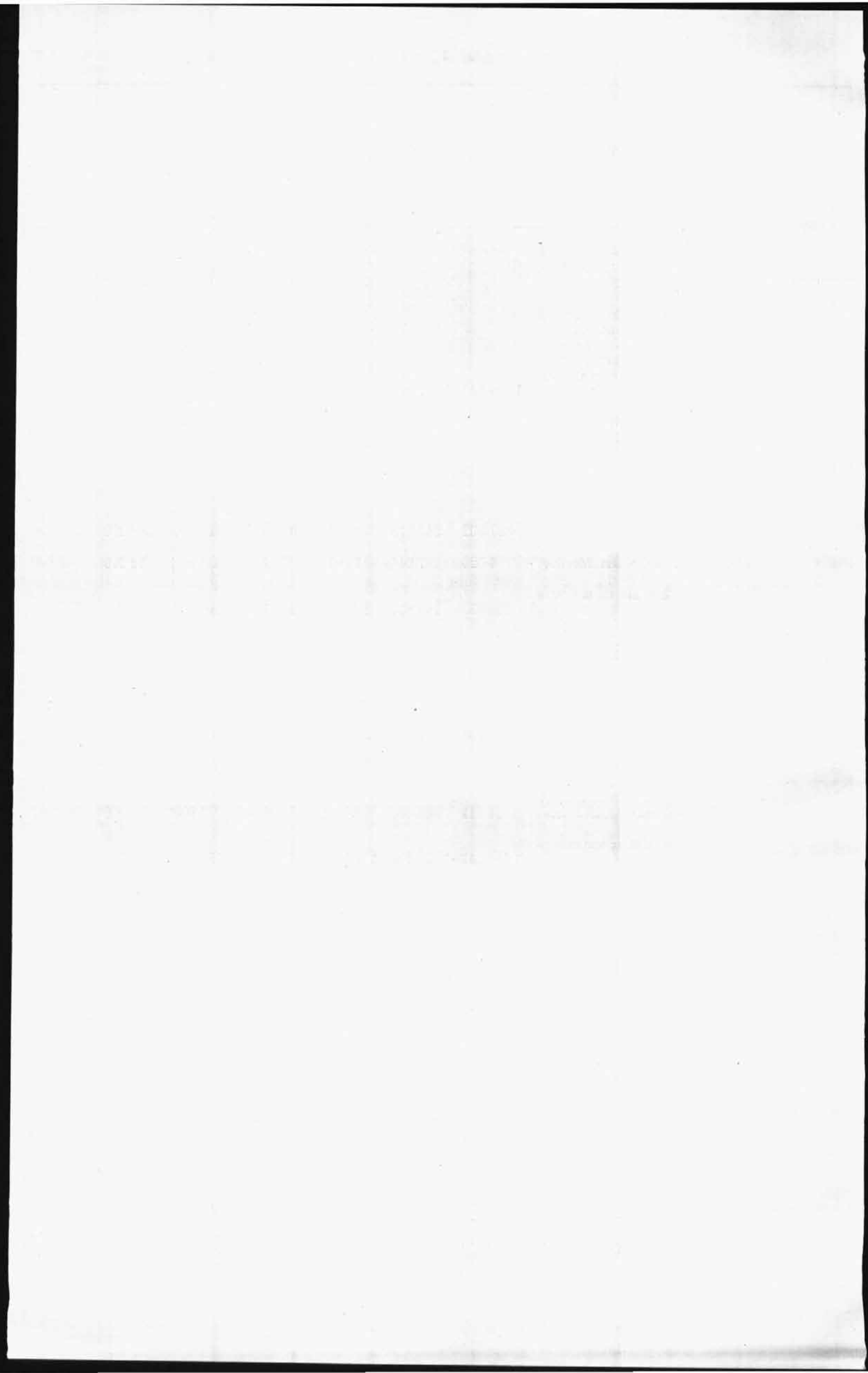
Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
955		Vervoer te water en te land van personen, goederen, paarden en vee.							
	a.	Vervoer in Nederlandsch-Indië in het algemeen, verblijfkosten, uitgaven voor voeding gedurende de reizen, kosten voor de aanschaffing en het onderhoud van vervoermiddelen (uitgezonderd automobielen), benevens uitgaven met de onderwerpelijke voorzieningen verband houdende	3 066 852	3 629 819	3 835 630	3 742 834	3 601 700	3 601 700	3 551 700
	b.	Voeding en overtochtskosten van aanvullingstroepen en geleiders met hunne gezinnen, voeding en overtochtskosten van naar Nederland vertrekkende officieren en tot het departement van Oorlog behorende burgerlijke landsdienaren met hunne gezinnen, van jongelieden, die tot eene inrichting van militair onderwijs zijn toegelaten en van mindere militairen, scheerloon aan boord, alsmede vergoedingen wegens verplicht verblijf in eene noodhaven en in quarantaine	1 003 632	924 046	1 077 115	1 430 359	1 150 000	1 150 000	1 150 000
	c.	Exploitatie en aanschaffing van dienstautomobielen	241 669	245 847	235 807	284 950	348 500	338 500	358 500
956		Bezoldigingen van officieren op nonactiviteit, non-activiteitsbezoldigingen en wachtgeld van tot het departement van Oorlog behorende burgerlijke landsdienaren en onderstandenen.							
	a.	Bezoldigingen van officieren op non-activiteit, non-activiteitsbezoldigingen en wachtgeld van tot het departement van Oorlog behorende burgerlijke landsdienaren en onderstandenen en bezoldigingen van wegens inkrumping der formatie boven de legersterkte gevoerde personen.	94 653	11 984	3 982	10 211	13 000	15 000	50 000
	b.	Onderstandenen voor ééns aan met lichaamsgebreken uit den dienst ontslagen wordende militairen.	7 037	5 634	1 185	6 051	6 000	6 000	6 000
957		Verlofsbezoldigingen en scheepsoldij voor de reis van en naar Nederland zoomede toelagen voor het geleiden van militaire veroordeelden en verlofsbezoldigingen bij verloven in Indië, tredende in de plaats van een buitenlandsch verlof	71 200	61 750	63 344	70 551	70 000	70 000	70 000
958		Belooningen bij het verlaten van den dienst aan gegageerde militairen beneden den rang van officier	9 643	8 505	9 255	7 575	8 200	10 000	8 200

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. Voor loopige opgaaf	1930. (raming).	1931. (raming)
	der begrooting voor 1931.								
959		Voor het houden van troepenoefeningen en oefeningen met het geschut, zoomede praktische oefeningen bij het wapen der genie en bij de luchtvaartafdeeling ..	26 261	25 619	31 954	57 848	93 760	93 760	93 800
960		Kosten van het toelatingsonderzoek voor de Koninklijke Militaire Academie, alsmede beloningen aan leeraren van het middelbaar onderwijs voor het beoordeelen van het door de candidaten voor de Hoogere Krijgsschool geleverd schriftelijk werk in de Fransche, Duitse, Engelsche en Maleische talen, alsmede vacatieloonen aan militaire leden benoemd in commissiën voor het afnemen van door of namens het Gouvernement ingestelde examens bij of ten behoeve van het leger	55	421	801	1 074	250	4 000	4 000
961		Uitgaven voor expeditiën, troepen te velde, excursiën, patrouilles, machtsvertoon en tijdelijke garnizoenen, die hare omschrijving niet vinden in andere posten der begrooting	863 975	963 522	978 573	970 059	850 000	850 000	850 000
962		Voor boven de formatie van de vastgestelde legersterkte gevoerde militairen en tijdelijke uitbreidingen van de legersamenstelling						288 800	288 800
963		Verrekening van door de landsdrukkerij geleverde gedruken en boekwerken, overdrukken, enz. of voor bewezen diensten...	14 201	24 766	8 833	3 661	5 000	5 000	5 000
964		Kosten verbonden aan den dienstplicht voor de Europeesche onderdanen	202 081	210 702	193 636	197 416	208 450	208 450	211 950
965		Verrekening van diensttelegrammen en uitgaven voor interlocale telefoongesprekken en voor telefoonaansluitingen	157 065	169 360	176 603	183 373	170 000	170 000	170 000
966		Verrekening met het departement van Justitie van de kosten van overgenomen goederen en aan herstellingen en in het algemeen de kosten voor ten behoeve van het departement van Oorlog te werk gestelde gestraften, niet vallende onder de uitgaven voor expeditiën, excursiën, enz.	589 374	874 647	877 971	867 456	1 184 380	731 000	792 000
967		Voorzieningen ten behoeve van het personeel, dat tengevolge van een vliegongeval ongeschikt is geworden voor den dienst en van de nagelaten betrekkingen van dit personeel indien het tengevolge van een vliegongeval mocht zijn omgekomen		10 000	19 000			Memorie	Memorie

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgaaf)	1930. raming).	1931. (raming).
978C		Uitkeering aan het reproductie- bedrijf van den Topografischen dienst ten bedrage van het na- deelig saldo van het bedrijf ...						28 620	Memorie.
979		Tegemoetkomingen op plaatsen, waar de levensstandaard na 1925 ten gevolge van de toen- malige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen	10 050	91 236	98 732	70 427	65 000	Memorie	70 000
980		Dienstbelangtoelagen aan mili- taire en tot het Departement van Oorlog behoorende burger- lijke landsdienaren op zeer af- gelegen vestigingen			109 581	107 287	90 000	90 000	90 000
981		Tegemoetkomingen in de kosten van geneeskundige behandeling.			212		250	1 000	1 000
982		Gratificatiën in den zin van arti- kel 15 der B. B. L. 1925/1928 en van artikel 3 van Hoofdstuk X sub B der M. B. R.			2 122	5 500	5 000	15 000	Memorie
983		Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	2 304 486	2 360 384	2 288 561	2 403 981	2 338 000	2 225 000	2 225 000
84		Vereveningen betreffende afgeslo- ten diensten (onvoorziene uit- gaven)	78 744	61 648	38 533	172 005	30 000	60 000	30 000
985		Andere onvoorziene uitgaven	54 700	42 156	21 129	18 059	50 000	50 000	50 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
		HOOFDSTUK III — MIDDELEN IN NEDERLAND.							
901		Ontvangsten met betrekking tot het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië:							
	a.	terugbetaling van reis- en kost- gelden	245	211	170	8	—	Memorie.	Memorie.
	b.	terugbetaling van studiekosten ...	11 384	20 376	12 852	27 247	15 235	15 000	15 000
	c.	bijdragen van Suriname en Cura- cao in de kosten van de Kolo- niale Reserve	1 600	1 600	1 600	1 600	40	1 600	1 600
	d.	andere ontvangsten	77 326	86 055	131 720	251 617	46 432	80 000	100 000
		HOOFDSTUK IV — MIDDELEN IN INDIE.							
901		Terugbetaling van voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten.	2 038 412	2 121 884	2 305 075	2 305 817	2 296 000	2 225 000	2 225 000
902		Kortingen ten behoeve van de mili- taire pensioenen			16 151	48 109	8 500	50 000	50 000
903		Boeten en andere ontvangsten, voortspruitende uit de overeen- komsten van aanneming en uit- leveringen	3 332	8 814	1 518	6 128	2 800	5 000	3 000
904		Bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van medicijnen	8 488	35 953	65 320	78 262	80 400	75 000	80 000
905		Terugbetaling van verplegings- en begrafeniskosten in de hospita- len	845 908	880 875	924 940	861 190	812 000	900 000	850 000
906		Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de artilleriemagazijnen.					674 000	465 000	450 000
907		Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Pyrotechnische werkplaats					500	4 500	5 000
908		Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de werkplaats voor draagbare wapenen					100	400	400
909		Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Projectiefabriek ...					172 000	116 320	115 800
910		Ontvangsten en verrekeningen ten bate van den Artillerie-Construe- tiewinkel	1 209 636	1 759 321	1 365 154	1 520 374	695 000	1 269 275	1 461 850
911		Baten van den Topografischen dienst	1 448 939	1 330 237	1 409 898	1 407 342	1 414 500	1 443 307	1 432 107
911A		Uitkeering aan het land van het voordeelig saldo van het bedrijf der graslanden in eigen beheer.						Memorie.	Memorie.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
der begrooting voor 1931.									
912		Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Stoomwasserij te Tjimahi			239 828	214 122	200 600	226 100	249 700
913		Ontvangsten en verrekeningen uit verstrekking van geneeskundige behoeften aan andere departementen en niet tot het leger behorende instellingen en aan bijzondere personen	1 024 130	1 077 520	1 435 419	1 473 209	1 269 000	1 445 950	1 706 000
914		Baten van het hooibedrijf van het Remonte-depôt te Padalarang..					23 300	18 500	18 500
915		Bijdragen van andere departementen in de beheerskosten van de door het departement van Oorlog beheerde algemeene pakhuizen	321 902	346 779	348 618	361 804	345 400	348 200	365 000
916		Baten van de luchtvaartafdeeling.	4 520	7 248	10 017	11 453	33 400	52 200	52 200
917		Verkoop van bier aan de militaire societeiten	259 050	298 874	260 304	278 101	249 800	305 000	292 800
918		Verstrekking van water tegen betaling uit waterleidingen van den Lande, alsmede terugbetaling van de kosten voor water door de zorg van het Departement van Oorlog tegen betaling verstrekt	94 701	91 660	88 052	92 883	98 800	95 000	100 000
919		Terugbetaling van de kosten der verlichting door de zorg van het Departement van Oorlog tegen betaling verstrekt	64 111	61 880	61 052	60 895	63 800	65 000	65 000
920		Baten uit de gouvernementswoningen	1 781 757	1 835 749	1 832 777	1 812 613	1 823 000	1 900 000	1 900 000
921		Bijdrage van het departement der Marine in de onderhoudskosten van het Laboratorium voor geneeskundig onderzoek van vliegeniers				2 500	2 500	2 500	2 500
922		Terugbetaling van het voor den bouw van eene militaire sociëteit voor onderofficieren en minderen te Tjilatjap verleend renteloos voorschot	600	300	800	300	300	300	300
923		Terugbetaling van het voor den bouw van eene militaire sociëteit voor onderofficieren en minderen te Bandoeng verleend renteloos voorschot	2 500	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
924		Verkoop van bruikbare goederen.	457 629	561 199	629 690	589 913	509 400	630 000	550 000
925		Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen	63 032	137 658	166 106	73 216	51 400	100 000	75 000
926		Andere ontvangsten	247 497	178 469	253 022	336 479	193 600	325 000	300 000

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IX — STUK 8a.

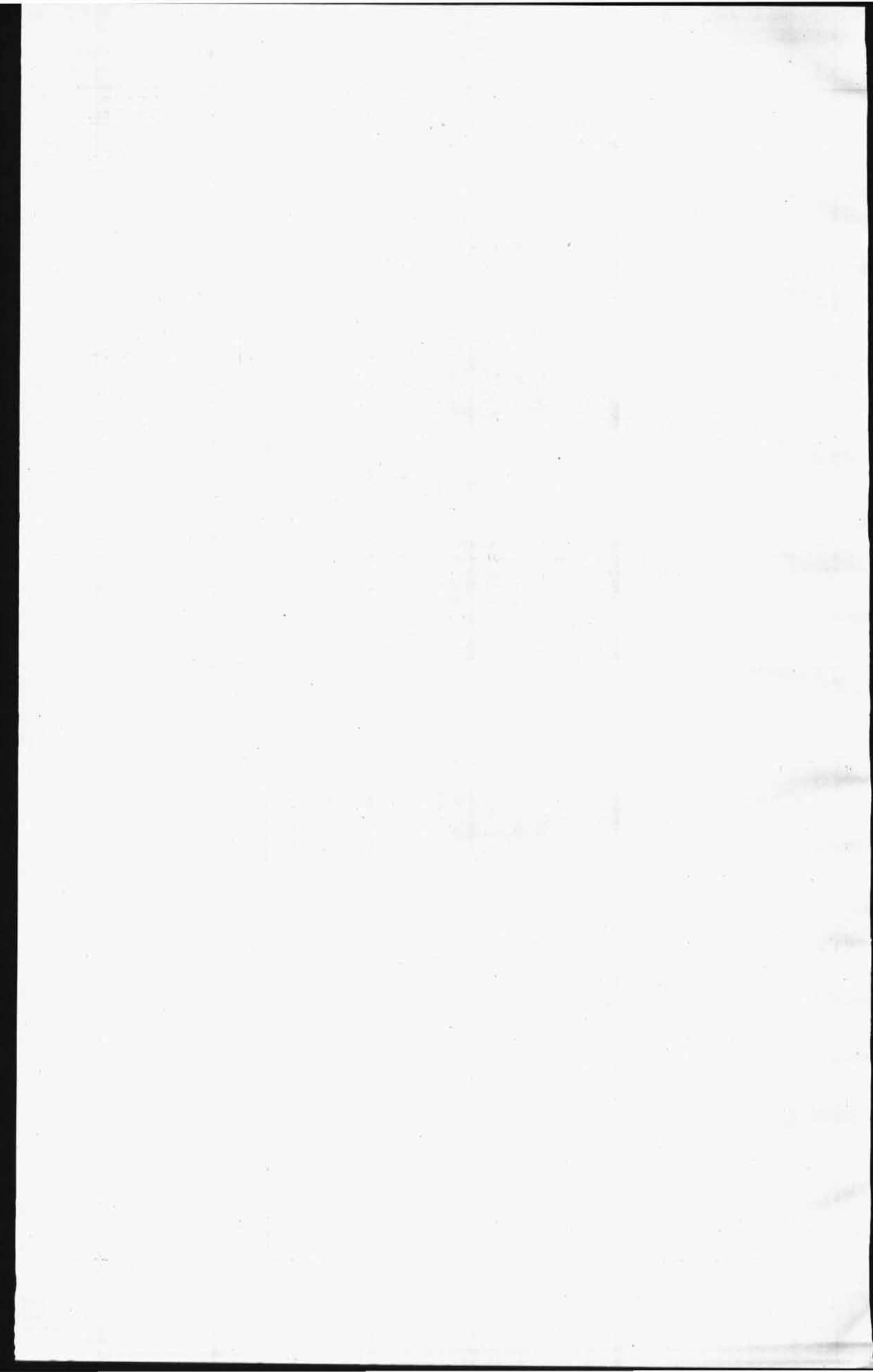
**BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.**

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

**VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ HET DEPARTEMENT VAN OORLOG
(1e GEDEELTE).**

R A N G E N.	Mil. tarief No.	Schaal.	Departement in het algemeen.			Secretariaat.			Hoofdkantoor der infanterie.			
			Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Te zamen.	
Luitenant-Generaal	1a	VI	1	36 000 —	36 000 —							
Generaal-Majoor	1a	VI							1	23 400 —	23 400 —	
Kolonel of Generaal-Majoor }	1a	VI										
Hoofdamtenaar ter beschik- king v/d Legercommandant	1a	VI										
Luitenant-Kolonel of	B.B.L.	C 23	1	18 000 —	18 000 —							
Kolonel	1a	I, II							1	12 900 —	12 900 —	
Luitenant-Kolonel of	1a	VI								12 900 —	12 900 —	
Majoor	1a	I				1	11 700 —	11 700 —	2	11 700 —	11 700 —	
Kapitein of	1a	I				1	7 500 —	7 500 —				
Majoor	1a	I										
Kapitein- Adjutant	1a	I										
Adjutant	1a	I										
Kapitein van één der wapens of van den ge- neralen staf	1a	I, II	1	8 700 —	8 700 —							
Kapitein of ritmeester	1a	I, II				3	7 500 —	22 500 —	1	7 500 —	7 500 —	
Kapitein of	1a	I, II							1	7 500 —	7 500 —	
1e Luitenant }	1a	I, II							1			
1e Luitenant of } Kapitein } adjutant ..	1a	I, II							1	7 500 —	7 500 —	
1e Luitenant	1a	I, II				1	4 500 —	4 500 —	1	4 500 —	4 500 —	
Referendaris of Referendaris 1e kl. of }	B.B.L.	C 20										
Administrateur Burgerambtenaar, hoofd van het kantoor voor lichame- lijke en geestelijke ontwik- keling en ontspanning ...	B.B.L.	C 20				1	7 500 —	7 500 —				
Administrateur b/d Maga- zijnsdienst	"	B 10										
Stamboekbeheerder	"	B 9				1	6 900 —	6 900 —				
Kantoorhoofden	"	B 9				1	6 300 —	6 300 —				
Hoofdcommiezen	"	B 9										
Archivaris	"	B 9				1	5 400 —	5 400 —				
Hoofdexpediteur	"	B 9				1	5 400 —	5 400 —				
Adjutant-onderofficier	2	IV										
Sergeant-majoor	2	IV										
Huisbewaarder (burg. amb- tenaar)	B.B.L.	B 3	1	1 380 —	1 380 —							
					64 080 —						77 700	87 900 —

Hoofdkantoor der artillerie.			Hoofdkantoor der genie (met uitzondering van de teekenaars).			Hoofdkantoor der militaire administratie.			Hoofdkantoor van den diergeneeskundigen dienst.		
Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Te zamen.
1	22 200 —	22 200 —	1	22 200 —	22 200 —						
1	11 700 —	11 700 —	1	13 200 —	13 200 —	1	12 900 —	12 900 —	1	12 600 —	12 600 —
						1	11 700 —	11 700 —			
						1	7 500 —	7 500 —			
3	7 500 —	22 500 —	2	7 800 —	15 600 —	4	7 500 —	30 000 —			
1	4 500 —	4 500 —									
1	4 500 —	4 500 —	1	4 500 —	4 500 —						
			1	4 500 —	4 500 —	2	4 500 —	9 000 —			
						1	7 500 —	7 500 —			
1	6 300 —	6 300 —									
						2	4 800 —	9 600 —			
						1	2 880 —	2 880 —			
						4	2 640 —	10 560 —			
		71 700 —			60 000 —			101 640 —			12 600 —

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 86.

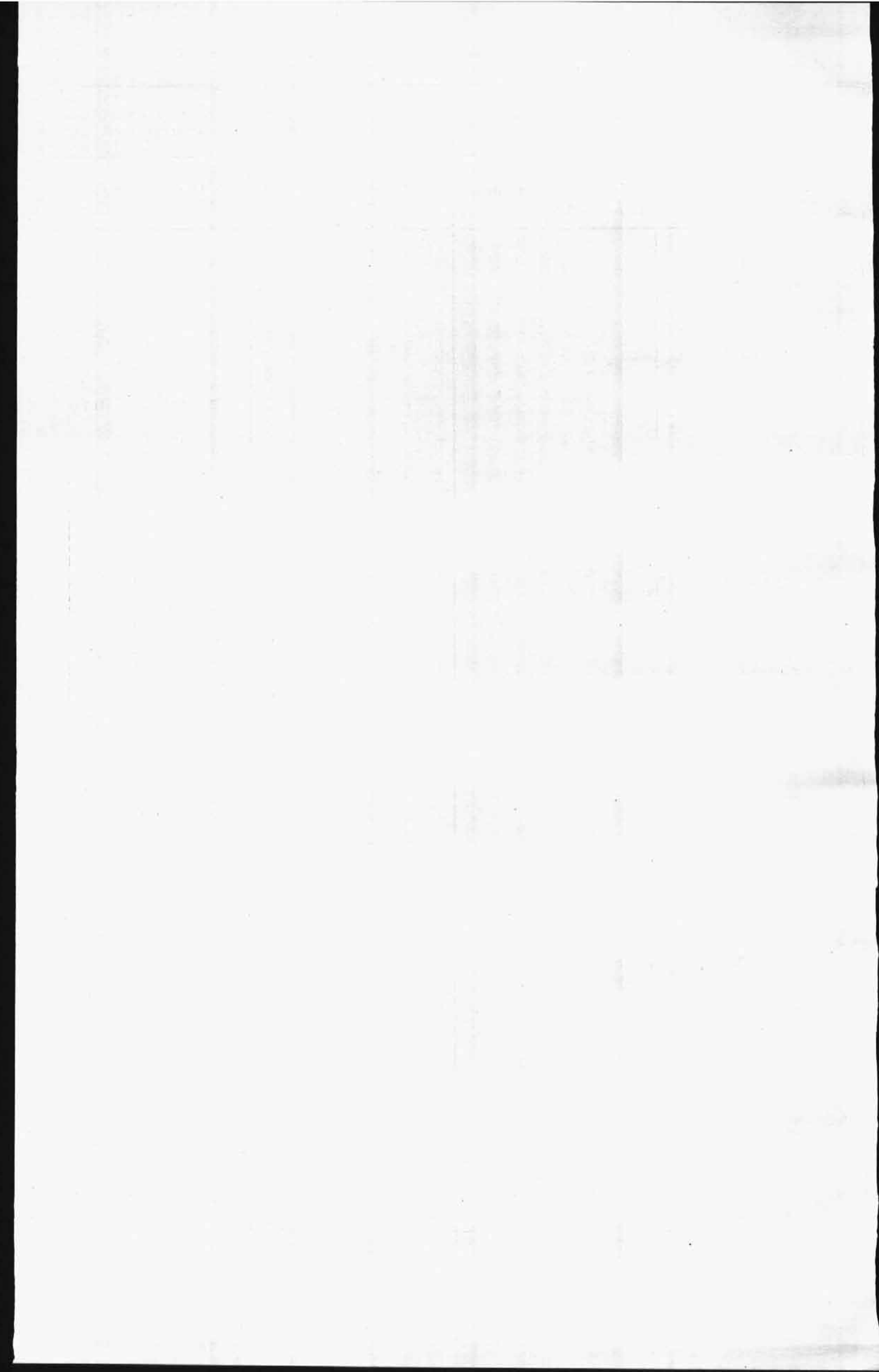
BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ HET DEPARTEMENT VAN OORLOG
(2e GEDEELTE).

R A N G E N.	Mil. tarief No.	Schaal.	Hoofdkantoor van den Genees- kundigen Dienst			Hoofdkantoor van den Generalen Staf.		
			Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Tezamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Tezamen.
Kolonel of Generaal-Majoor }	1a	VI	1	22 200 —	22 200 —	1	22 800 —	22 800 —
Kolonel }	1a	VI	1	18 000 —	18 000 —			
Luitenant-Kolonel of Kolonel }	1a	I						
Luitenant-Kolonel }	1a	VI						
Luitenant-Kolonel }	1a	I						
Majoor }	1a	I						
Luitenant-Kolonel of Kolonel }	1a	I						
Luitenant-Kolonel }	1a	VI						
Majoor of Luitenant-Kolonel }	1a	I,III	1	12 600 —	12 600 —	2	12 900 —	25 800 —
Majoor }	1a	I,III						
Majoor }	1a	I						
Kapitein }	1a	I						
Majoor of Luitenant-Kolonel }	1a	I						
Kapitein } van den Generalen Staf, of de Intendance. }	1a	I				7	8 700 —	60 900 —
Kapitein of ritmeester }	1a	I				1	7 500 —	7 500 —
1e Luitenant of Ritmeester } adjudant. }	1a	I						
Kapitein van den Generalen Staf of Kapitein of } van een der 1e Luitenant } wapens. }	1a	I				1	4 500 —	4 500 —
1e Luitenant }	1a	I				1	4 500 —	4 500 —
1e Luitenant }	1a	I						
Officier van gezondheid der 1e kl. }	1a	III						
Hoofd van het bureau inlichtingen }	1b	V				1	8 400 —	8 400 —
Bibliothecaris }	B. B. L.	C 13				1	4 800 —	4 800 —
Referendaris of Referendaris 1e klasse of Administrateur }	B. B. L.	C 20	1	15 000 —	15 000 —			
Burgerlijk ambtenaar 1e of 2e klasse }	B. B. L.	C 20						
Administrateur b/d magazijnsdienst }	B. B. L.	B 10						
Onderluitenant-magazijnmeester }	2	I						
Onderluitenant of Adjutant-ond. officier }	2	I						
1 Med. ambtenaar v/d Statistiek }	2	II				1	2 640 —	2 640 —
Hoofdcommies }	B. B. L.	C 21	1	4 800 —	4 800 —			
	B. B. L.	B 9				1	4 800 —	4 800 —
					72 600 —			
						146 640 —		

Hoofdkantoor van de Intendance.			Hoofdkantoor der Cavalerie			Hoofdkantoor van den Topografischen Dienst.			Hoofdkantoor Dienstplicht en Reservepersoneel.		
Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Tezamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Tezamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Tezamen.	Aantal.	Bezoldiging en toelagen.	Tezamen.
1	18 000 —	18 000 —	1	13 800 —	13 800 —						
						1	12 900 —	12 900 —	1	12 900 —	12 900 —
2	11 700 —	23 400 —				1	8 100 —	8 100 —	1	11 700 —	11 700 —
2	8 400 —	16 800 —				1	8 100 —	8 100 —			
			1	4 500 —	4 500 —						
									1	4 800 —	4 800 —
2	3 360 —	6 720 —									
		64 920 —			18 300 —			29 100 —			29 400 —

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 8c.

**BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIE
VOOR HET DIENSTJAAR**

1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

**VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST MET UITZON-
DERING VAN HET HOOFDKANTOOR EN DE TOPOGRAFISCHE INRICHTING.**

RANGEN.	Mil. tarief No.	Schaal.	Brigades van den Top. dienst met top. cursus en zelfstandige detachementen.			Kartografische afdeeling.			Instrumentmakerswinkel.			De magazijnen.						
			Aantal.	Bezoldiging.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging.	Te zamen.				
Brigadehoofd, burg. ambtenaar.	1b	VI	1	13 800	—	13 800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Adjunct- (burg. ambtenaar) brigade	1b	VI	3	9 900	—	29 700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kapitein of hoofd	1a	I		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1e Luitenant.	1a	I		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Adspirant (burg. ambtenaar) adjunct brigadehoofd	1b	VI	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kapitein of 1e Luitenant.	1a	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Aardrijkskundige	B.B.L.	C 22	1	4 800	—	4 800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hoofd instrumentmakerswinkel.	B.B.L.	B 12	1	5 400	—	5 400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Instrumentmaker	B.B.L.	B 12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Teekenaar, burg. ambtenaar	B.B.L.	B 12	2	3 000	—	6 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Topograaf (burg. ambtenaar)	B.B.L.	B 7	18	4 800	—	86 400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Luit. Kolonel of	1a	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Majoor of	1a	I	1	7 500	—	7 500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kapitein	1a	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Majoor	1a	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Majoor of	1a	I	3	7 500	—	22 500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kapitein	1a	I		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kapitein	1a	I	4	7 500	—	30 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kapitein of	1a	I	10	4 500	—	45 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1e Luitenant	1a	I		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1e Luitenant	1a	I	3	4 500	—	13 500	—	1	4 500	—	4 500	—	—	—	—	—	—	
Onderluitenant	2	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Adjutant-onderoff. Magazijnmeester	2	IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sergeant-majoor	2	IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Eur. sergt. hulpmagazijnmeester.	2	IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Adjutant-onderofficier	2	X	16	3 000	—	48 960	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sergeant-majoor	2	X	24	2 880	—	69 120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Eur. of niet-Eur. serg.	2	X	14	2 700	—	37 800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Eur. of niet-Eur. brig. of sold. 1e klasse	2	XI	12	1 680	—	20 160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hoofdmantri's	B.B.L.	A 7	23	1 800	—	41 400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mantri's 1e klasse	B.B.L.	A 7	78	1 410	—	102 930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mantri's 2e klasse	B.B.L.	A 7	56	930	—	52 080	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mantri's 3e klasse	B.B.L.	A 7	70	600	—	42 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hulpmantri's	B.B.L.	A 7	18	360	—	4 680	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Adsp. topograaf, leerlingen van den topografische cursus	3	§ 3	12	—	—	2 700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Adjutant-onderofficier	2	XI	—	—	—	—	—	2	2 760	—	5 520	—	2	2 760	—	5 520	—	
Sergeant-majoor instrument	2	XI	—	—	—	—	—	2	2 580	—	5 160	—	3	2 580	—	7 740	—	
Eur. sergeant	2	XI	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2 400	—	2 400	—	
Hoofdmantri's maker of teekenaar	B.B.L.	A 6	13	1 140	—	14 820	—	1	1 140	—	1 140	—	1	1 140	—	1 140	—	
Mantri's 1e klasse	B.B.L.	A 6	41	720	—	29 520	—	2	720	—	1 440	—	1	720	—	720	—	
Mantri's 2e klasse	B.B.L.	A 6	37	390	—	14 430	—	4	390	—	1 560	—	2	390	—	780	—	
Mantri's 3e klasse	B.B.L.	A 6	37	300	—	11 100	—	3	300	—	900	—	4	300	—	1 200	—	
Spiegelaars.	B.B.L.	A 4	25	390	—	9 750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mantri's triangulatie 1e klasse.	B.B.L.	A 7	5	930	—	4 650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mantri's triangulatie 2e klasse.	B.B.L.	A 7	5	600	—	3 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mantri's triangulatie 3e klasse.	B.B.L.	A 7	5	360	—	1 800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
						759 300	—				31 020	—				24 960	—	10 620

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 8d.

**BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.**

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

**VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL DER INTENDANCE MET UITZONDERING VAN
HET HOOFDKANTOOR.**

RANGEN.	Militair tarief No.	Schaal.	Gewestelijke dienst en Directie van het Materieel.			Dienst der magazijnen van kleding en uitrusting.			Korps klee- en schoenmakers.			Militair		
			Aantal.	Bezol- diging.	Te zamen.	Aantal.	Bezol- diging.	Te zamen.	Aantal.	Bezol- diging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezol- diging of soldij.	
Colonel.....	1a	I	2	12 900 —	25 800 —									
.....	1a	I	1	11 700 —	11 700 —									
.....	1a	I	8	8 400 —	67 200 —									
Strateur (burg. ambtenaar)	B. B. L.	B 10				1	7 500 —	7 500 —						
Sur (burg. ambtenaar).....	B. B. L.	B 10				5	6 300 —	31 500 —						
Magazijnmeester.....	2	I				10	3 360 —	33 600 —						
Magazijnmeester.....	2	IV				18	2 880 —	51 840 —				1	2 880 —	
Magazijnmeester.....	2	III				7	2 760 —	19 320 —						
Magazijnmeester.....	2	III				8	2 580 —	20 640 —						
Magazijnmeester.....	2	III				5	2 400 —	12 000 —						
Magazijnmeester.....	2	III							2	2 760 —	5 520 —			
Magazijnmeester.....	2	III							4	2 580 —	10 320 —			
Magazijnmeester.....	2	III							4	2 400 —	9 600 —			
Magazijnmeester.....	3	I												
Magazijnmeester.....	3	I												
Magazijnmeester.....	3	VII							95	292 —	27 740 —			
Magazijnmeester.....	2	III										1	2 580 —	
Magazijnmeester.....	2	III										3	2 400 —	
Magazijnmeester.....	2	III										2	1 020 —	
Magazijnmeester.....	3	VI										3	650 —	
Magazijnmeester.....	3	III										2	510 —	
Magazijnmeester.....	3	X										6	270 —	
Magazijnmeester.....	3	X												
					104 700 —						176 400 —			
											53 180 —			

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IX — STUK 8e.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE MET UITZONDERING
VAN HET HOOFDKANTOOR (1e GEDEELTE).

R A N G E N.	Mil. tarief No.	Schaal.	Staven der regimenten.			Staven der bataljons.		
			Aantal.	Bezoldi- ging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldi- ging of soldij.	Te zame
Kolonel	1a	VI	6	18 000	108 000	9	12 900	116 100
Luitenant-Kolonel.	1a	I				10	11 700	117 000
Majoor	1a	I						
Kapitein of 1 ^e Luitenant } adjudant	1a 1a	I I	6	4 500	27 000	19	4 500	85 500
Adjutant-onderofficier	2	II	6	2 640	15 840			
Sergeant-majoor Eur. sergeant of niet-Eur. sergeant 1 ^e klasse } stafhoorn- blazer. }	2 2	II II				4 2	2 400 2 400	9 600 4 800
Eur. sergeant of niet-Eur. sergeant 2 ^e klasse } staf- Eur. brigadier of niet-Eur. korporaal } tamboer. }	2 3 3	II VII I				5 14	912 50 292	4 562 4 088
Kapitein.	1a	I				18	7 500	135 000
1 ^e Luitenant	1a	I				18	4 500	81 000
2 ^e Luitenant	1a	I				18	4 200	75 600
Onderluitenant.	2	I				11	3 360	36 960
Adjutant-onderofficier } instructeur {	2	II				4	2 640	10 560
Sergeant-majoor	2	II,III				15	2 400	36 000
Adjutant-onderofficier } administrateur {	2	III						
Sergeant-majoor	2	III						
Fourier	2	II						
Europeesch sergeant	2	II,III						
Europeesch brigadier	3	I,II						
Europeesch infanterist 1 ^e klasse of Fuselier	3	I						
Niet-europeesch sergeant 1 ^e klasse {	2	II						
Niet-Europeesch sergeant 2 ^e klasse	3	XII						
Niet-Europeesch brigadier	3	IV						
Niet-Europeesch korporaal	3	VII						
Niet-Europeesch infanterist 1 ^e klasse of fuselier	3	VII						
Marchaussee compagnieën. { Niet-Eur. sergeant 1 ^e klasse	3	XII				108	127 75	13 797
" " sergeant 2 ^e klasse	3	V						
" " brigadier	3	VIII						
" " korporaal.	3	VIII en B						
" " tamboer of hoornblazer	3	VIII						
" " infanterist 1 ^e kl. of fuselier.	3	VIII						
Europeesch tamboer of hoornblazer	3	I						
Niet-Europeesch tamboer of hoornblazer.	3	VI						
Miliciens.	Stbl. 1924 No. 44							
Rijwiel- herstellers { a)judant-onderofficier	2	III						
sergeant-majoor.	2	III						
Eur. sergeant of niet-Eur. sergeant 2 ^e klasse	2,3	III,VI						
Eur. brigadier, niet-Eur. korp. dan wel Eur. of niet- Eur. inf. 1 ^e klasse	3	VI						
Hoefsmeden { Niet-Eur. sergeant 2 ^e klasse of	3	X						
Niet-Eur. korporaal of	3	X						
Niet-Eur. infanterist 1 ^e klasse	3	X						
Zadelmaker { Niet-Eur. korporaal of	3	X						
Niet-Eur. infanterist 1 ^e kl.	3	X						
Koks { Eur. sergeant of niet-Eur. sergeant 2 ^e klasse	3	X						
Eur. brig., niet-Eur. korporaal dan wel Eur. of niet-Eur inf. 1 ^e klasse.	3	X						
					150 840			730 567

18 veldbataljons			6 mitrailleurs compagnieën.			1 compagnie stelling-mitrailleurs.			1 compagnie wielrijders.			2 marechaussee bataljons.		
Bezoldi- ging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldi- ging of soldij.	Te zamen	Aantal.	Bezoldi- ging of soldij.	Te zamen	Aantal.	Bezoldi- ging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldi- ging of soldij.	Te zamen.	
												1	12 900 —	12 900 —
												1	11 700 —	1 700 —
												2	4 500 —	9 000 —
56	7 500 —	420 000 —	6	7 500 —	45 000 —	1	7 500 —	7 500 —	1	7 500 —	7 500 —	6	7 500 —	45 000 —
47	4 500 —	211 500 —	6	4 500 —	27 000 —	1	4 500 —	4 500 —	2	4 500 —	9 000 —	12	4 500 —	54 000 —
29	4 200 —	121 800 —	6	4 200 —	25 200 —									
34	3 360 —	114 240 —												
14	2 640 —	36 960 —										2	2 640 —	5 280 —
42	2 400 —	100 800 —	6	2 400 —	14 400 —	2	2 400 —	4 800 —	1	2 400 —	2 400 —	6	2 400 —	14 400 —
19	2 760 —	52 440 —										2	2 760 —	5 520 —
55	2 580 —	141 900 —	6	2 580 —	15 480 —	1	2 580 —	2 580 —	1	2 580 —	2 580 —	4	2 580 —	10 320 —
56	2 400 —	134 400 —	6	2 400 —	14 400 —	1	2 400 —	2 400 —	1	2 400 —	2 400 —	6	2 400 —	14 400 —
449	2 400 —	1 077 600 —	18	2 400 —	43 200 —	6	2 400 —	14 400 —	8	2 400 —	19 200 —	18	2 400 —	43 200 —
98	474 50	44 128 50							2	511 —	1 022 —			
475	273 75	403 781 25												
59	2 400 —	141 600 —												
49	1 800 —	88 200 —							4	1 800 —	7 200 —			
302	912 50	275 575 —	60	912 50	54 750 —	29	912 50	26 462 50	7	949 —	6 648 —			
152	474 50	72 124 —							4	511 —	2 044 —			
333	292 —	97 236 —	60	292 —	17 520 —	20	292 —	5 840 —	7	328 50	2 299 50			
101	127 75	1 034 902 75	360	127 75	45 990 —	125	127 75	15 968 75	192	164 25	31 536 —			
												42	1 860 —	78 120 —
												24	949 —	22 776 —
												42	511 —	21 462 —
												24	328 50	7 884 —
												24	200 75	4 818 —
												1092	164 25	179 361 —
32	346 75	11 096 —												
184	164 25	30 222 —	18	164 25	2 956 50	2	164 25	328 50	4	200 75	803 —			
650	125 —	81 250 —												
									1	2 580 —	2 580 —			
									2	1 022 —	2 044 —			
									2	273 75	547 50			
			6	273 75	1 642 50									
			3	511 —	1 533 —									
15	912 50	13 687 50	3	273 75	821 25							1	912 50	912 50
41	273 75	11 223 75	6	273 75	1 642 50	1	273 75	273 75	1	273 75	273 75	5	273 75	1 368 75
		4 716 668 75			311 535 75			85 053 50			100 072 75			542 422 25

1870

Date	Description	Debit	Credit	Balance
Jan 1	Balance			100.00
Jan 5	John Smith	20.00		80.00
Jan 10	John Smith	10.00		70.00
Jan 15	John Smith	10.00		60.00
Jan 20	John Smith	10.00		50.00
Jan 25	John Smith	10.00		40.00
Jan 30	John Smith	10.00		30.00
Feb 1	John Smith	10.00		20.00
Feb 5	John Smith	10.00		10.00
Feb 10	John Smith	10.00		0.00
Feb 15	John Smith	10.00		10.00
Feb 20	John Smith	10.00		20.00
Feb 25	John Smith	10.00		30.00
Feb 30	John Smith	10.00		40.00
Mar 1	John Smith	10.00		50.00
Mar 5	John Smith	10.00		60.00
Mar 10	John Smith	10.00		70.00
Mar 15	John Smith	10.00		80.00
Mar 20	John Smith	10.00		90.00
Mar 25	John Smith	10.00		100.00
Mar 30	John Smith	10.00		110.00
Apr 1	John Smith	10.00		120.00
Apr 5	John Smith	10.00		130.00
Apr 10	John Smith	10.00		140.00
Apr 15	John Smith	10.00		150.00
Apr 20	John Smith	10.00		160.00
Apr 25	John Smith	10.00		170.00
Apr 30	John Smith	10.00		180.00
May 1	John Smith	10.00		190.00
May 5	John Smith	10.00		200.00
May 10	John Smith	10.00		210.00
May 15	John Smith	10.00		220.00
May 20	John Smith	10.00		230.00
May 25	John Smith	10.00		240.00
May 30	John Smith	10.00		250.00
Jun 1	John Smith	10.00		260.00
Jun 5	John Smith	10.00		270.00
Jun 10	John Smith	10.00		280.00
Jun 15	John Smith	10.00		290.00
Jun 20	John Smith	10.00		300.00
Jun 25	John Smith	10.00		310.00
Jun 30	John Smith	10.00		320.00
Jul 1	John Smith	10.00		330.00
Jul 5	John Smith	10.00		340.00
Jul 10	John Smith	10.00		350.00
Jul 15	John Smith	10.00		360.00
Jul 20	John Smith	10.00		370.00
Jul 25	John Smith	10.00		380.00
Jul 30	John Smith	10.00		390.00
Aug 1	John Smith	10.00		400.00
Aug 5	John Smith	10.00		410.00
Aug 10	John Smith	10.00		420.00
Aug 15	John Smith	10.00		430.00
Aug 20	John Smith	10.00		440.00
Aug 25	John Smith	10.00		450.00
Aug 30	John Smith	10.00		460.00
Sep 1	John Smith	10.00		470.00
Sep 5	John Smith	10.00		480.00
Sep 10	John Smith	10.00		490.00
Sep 15	John Smith	10.00		500.00
Sep 20	John Smith	10.00		510.00
Sep 25	John Smith	10.00		520.00
Sep 30	John Smith	10.00		530.00
Oct 1	John Smith	10.00		540.00
Oct 5	John Smith	10.00		550.00
Oct 10	John Smith	10.00		560.00
Oct 15	John Smith	10.00		570.00
Oct 20	John Smith	10.00		580.00
Oct 25	John Smith	10.00		590.00
Oct 30	John Smith	10.00		600.00
Nov 1	John Smith	10.00		610.00
Nov 5	John Smith	10.00		620.00
Nov 10	John Smith	10.00		630.00
Nov 15	John Smith	10.00		640.00
Nov 20	John Smith	10.00		650.00
Nov 25	John Smith	10.00		660.00
Nov 30	John Smith	10.00		670.00
Dec 1	John Smith	10.00		680.00
Dec 5	John Smith	10.00		690.00
Dec 10	John Smith	10.00		700.00
Dec 15	John Smith	10.00		710.00
Dec 20	John Smith	10.00		720.00
Dec 25	John Smith	10.00		730.00
Dec 30	John Smith	10.00		740.00

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 3f.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE MET UITZONDERING
VAN HET HOOFDKANTOOR (2e GEDEELTE).

RANGEN.	Mil. tarief No.	Schaal	Het korps marechaussee.			Garnizoens-infanterie.			Subsistentenkaders.			Depôtbataljons.			Kad.	
			Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging of soldij.
Colonel	1a	I	1	12 900	12 900	4	12 900	51 600				3	12 900	38 700	1	12 900
.....	1a	I				8	11 700	93 600								
adjutant {	1a	I	1	4 500	4 500	12	4 500	54 000				3	4 500	13 500	1	4 500
.....	1a	I														
officier	2	II														
of stafhoorn- blazer	2	II				1	2 400	2 400								
of niet- 1e klasse	2	II														
of niet-Eur. sergeant	2	XII				5	1 800	9 000								
of niet-Eur. korporaal	3	II														
of niet-Eur. korporaal	3	IV														
of niet-Eur. korporaal	3	I, VII										3	292	876		
.....	1a	I	6	7 500	45 000	58	7 500	435 000	3	7 500	22 500	9	7 500	67 500	3	7 500
.....	1a	I	15	4 500	67 500	64	4 500	288 000	5	4 500	22 500	10	4 500	45 000	3	4 500
.....	1a	I				65	4 200	273 000								
.....	2	I				20	3 360	67 200	5	3 360	16 800	17	3 360	57 120	3	3 360
officier	2	II				18	2 640	47 520								
of instructeur	2	II				40	2 400	96 000				3	2 400	7 200	1	2 400
officier	2	III				21	2 780	57 980								
of administrateur	2	III	6	2 580	15 480	39	2 580	100 620	13	2 580	33 540	9	2 580	23 220	3	2 580
.....	2	II	6	2 400	14 400	69	2 400	165 600	6	2 400	14 400	9	2 400	21 600	2	2 400
sergeant	2	II	60	2 400	144 000	472	2 400	1 132 800	18	2 400	43 200	60	2 400	144 000	6	2 400
regiment	3	I				12	474 50	5 694				25	474 50	11 862 50		
of fuselier	3	I										400	273 75	109 500		
sergeant 1e klasse	2	II				25	2 400	60 000								
.....	2	XII				40	1 800	72 000				30	1 800	54 000		
sergeant 2e klasse	3	IV	60	1 022	61 320	456	912 50	416 100	17	912 50	15 512 50	108	912 50	98 550		
regiment	3	VII				84	474 50	39 858								
korporaal	3	VII	60	365	21 900	465	292	135 780	46	292	13 432	45	292	13 140	2	292
infanterist 1e klasse of fuselier	3	VII				8419	127 75	1 075 527 25	84	127 75	10 731	1 580	127 75	201 845	52	127 75
amboer of hoornblazer	3	VII				180	164 25	29 585	7	164 25	1 149 75	27	164 25	4 434 75	3	164 25
st-majoor	2	II													1	2 400
sergeant of niet-Eur. sergeant 2e kl.	3	II														
.....	3	IV														
g., niet-Eur. korp. dan wel Eur.	3	I														
Europeesch infanterist 1e kl.	3	X				4	273 75	1 095	5	273 75	1 368 75	9	273 75	2 463 75	1	273 75
sch marechaussee 1e of 2e kl.	3	IX	1020	182 50	186 150											
maat 1e kl. hoefsmid	3	X				1	273 75	273 75								
					573 150			4 708 693			195 184			914 512		

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1929—1930.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 8g.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ HET WAPEN DER CAVALERIE MET
UITZONDERING VAN HET HOOFDKANTOOR.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1929—1930.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 8h.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE MET
UITZONDERING VAN HET HOOFDKANTOOR
(1e GEDEELTE).

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 8 i.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE MET UITZONDERING
VAN HET HOOFDKANTOOR (2de GEDEELTE).

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 8 j.

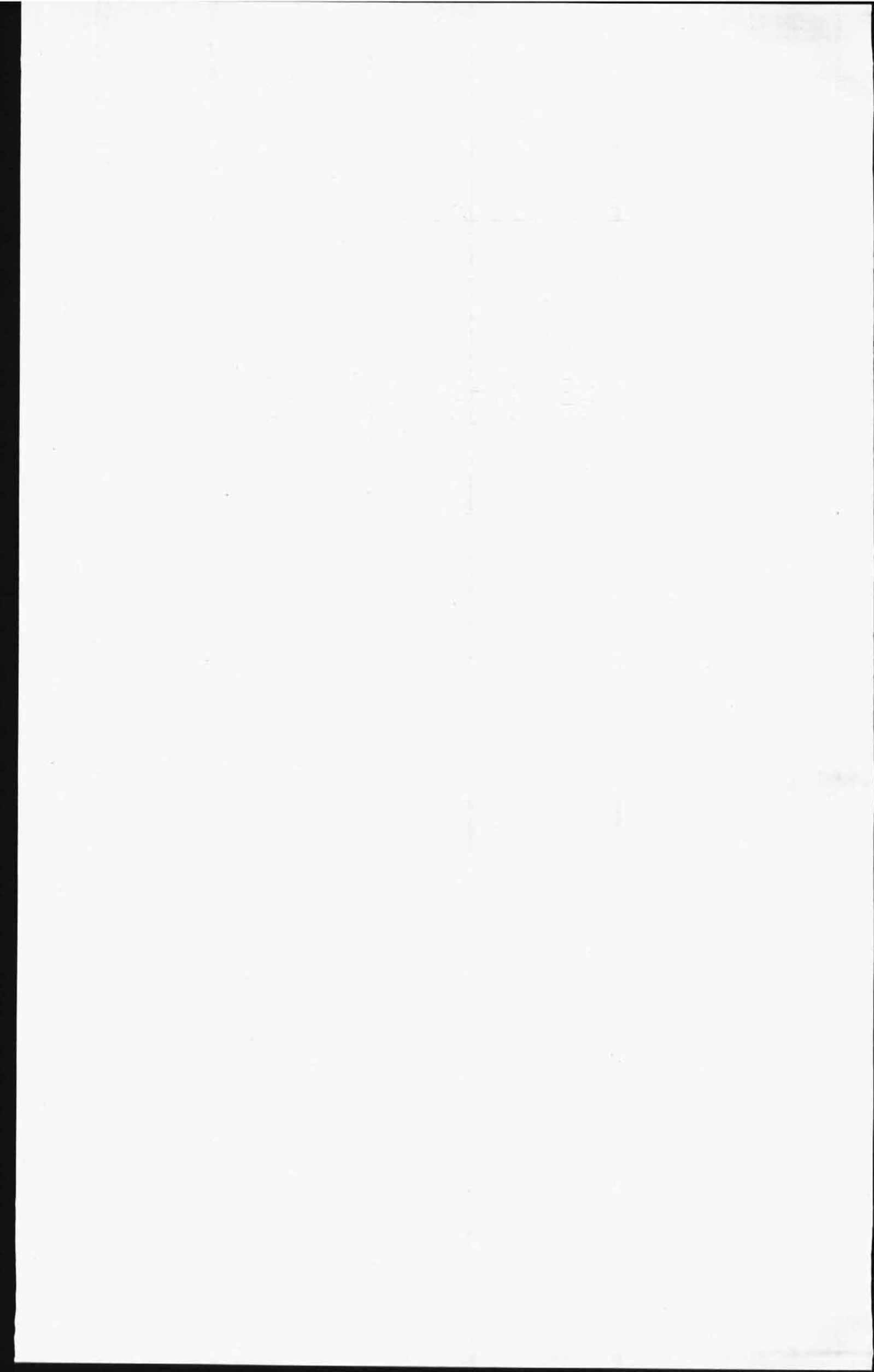
BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ HET WAPEN DER GENIE MET UITZONDE-
RING VAN HET HOOFDKANTOOR.

R A N G E N.	Mil. tarief No.	Schaal.	Het personeel van den gewestelijken en plaatselijken geniedienst met uitzondering van de teekenaars.			Automobiel compagnie.		
			Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.
Luitenant-kolonel	1a	II	2	13 200 —	26 400 —			
Majoor	1a	II	1	12 000 —	12 000 —			
Kapitein	1a	II	7	7 800 —	54 600 —	1	7 800 —	7 800 —
1 ^e Luitenant-adjudant	1a	II						
1 ^e Luitenant	1a	II	8	4 500 —	36 000 —	3	4 500 —	13 500 —
2 ^e Luitenant	1a	II	3	4 200 —	12 600 —	2	4 200 —	8 400 —
Onderluitenant	2	I				1	3 360 —	3 360 —
Architect	B.B.L.	B 12	5	6 600 —	33 000 —			
Hoofdopzichter	B.B.L.	B 12	11	4 800 —	52 800 —			
Opzichter 1e klasse	B.B.L.	B 12	21	3 000 —	63 000 —			
Opzichter of aspirant-opzichter	B.B.L.	B 12	11	1 320 —	14 520 —			
Adjutant-onderofficier	2	III						
Sergeant-majoor	2	III						
Eur. sergt. of niet-Eur. sergt. 2e kl. } geniewerkman	2, 3	III, VI						
Eur. brig. of niet-Eur. korpl. of } of teekenaar	3	III, X						
Eur. of niet-Eur. sold. 1e kl.								
Hoofdadministrateur bij den maga-		B 10						
Administrateur zijnsdienst		B 10						
Magazijnmeesters		B 10						
Ondermagazijnmr. 1e kl.		B 10						
Ondermagazijnmr. 2e kl.		B 10						
Leerling-magazijnmr. en aspirant								
b/d mag. dienst								
Conducteur 1e klasse	B.B.L.	B 9						
Cond. en leerling-conducteurs		B 9						
1e commies		B 9						
Commiezen		B 9						
Adj. commies of 1e of 2e klerken		B 9						
Schrijvers 1e kl., schrijvers of								
hulpschrijvers		A 5						
Niet-Eur. sergt. 2e kl. of niet-Eur. korporaal staftamboer.	3	IV, VII						
Adjutant-onderofficier } instructeur	2	II				2	2 640 —	5 280 —
Sergeant-majoor	2	II				2	2 400 —	4 800 —
Adjutant-onderofficier } administrateur	2	III						
Sergeant-majoor	2	III				1	2 580 —	2 580 —
Sergeant-majoor of Eur. sergeant	2	II				1	2 400 —	2 400 —
Fourier of Eur. sergeant	2	II				9	2 400 —	21 600 —
Niet-Eur. sergeant 1e klasse	2	XII						
Niet-Eur. sergeant 2e klasse	3	IV						
Eur. brig., niet-Eur. brig. of niet-Eur. korporaal	3	I, VII						
Eur. of niet-Eur. tamboer of hoornblazer	3	I, VII						
Eur. of niet-Eur. geniesold. 1e of 2e klasse	3	I, VII						
Hoofdmonteur, burgerlijk ambtenaar	B.B.L.	B 5				1	5 100 —	5 100 —
Adjutant-onderofficier	2	III						
Sergeant-majoor	2	III						
Eur. sergeant	2	III						
Eur. sergt. of niet-Eur. sergt. 2e klasse } telegrafist of	2	III						
Niet-Eur. sergeant 2e klasse } radio-	3	VI						
Eur. brig. of niet-Eur. korpl. } telegrafist	3	VI						
Eur. brig. of Eur. geniesold. 1e kl.	3	III, X						
Eur. of niet-Eur. geniesold. 1e kl.	3	III, X						
Niet-Eur. korpl. of niet-Eur. geniesold. 1e kl.	3	III, X						
Adjutant-onderofficier } zoeklichtleider	2	X						
Sergeant-majoor	2	III						
Europeesch sergeant	2	III						
Eur. sergt. of niet-Eur. sergt. 2e kl. } zoeklichtbedienaar	2	III						
Eur. brig. of niet-Eur. korporaal } of motorist	3	VI						
Eur. of niet-Eur. sold. 1e kl.	3	III, X						
Niet-Eur. korporaal } voor transport der	3	VII						
Niet-Eur. geniesold. 1e of 2e kl. } zoeklichtafdeeling	3	VII						
Niet-Eur. sergeant 2e klasse	3	IV						
Niet-Eur. korporaal } telefonist	3	IV						
Niet-Eur. geniesold. 1e klasse	3	IV						
Niet-Eur. geniesold. 2e kl. handlanger	3	IV						
Radio hoofdmonteur	B.B.L.	B 5						
Eur. sergt. of niet-Eur. sergt. 2e klasse }	2	II						
Eur. brig., niet-Eur. korpl. dan wel Eur. } kok	3	IV						
of niet-Eur. soldaat 1e kl.	3	III, VII						
Adj. onderofficier } autohersteller	2	II				1	2 760 —	2 760 —
Sergeant-majoor	2	II				1	2 580 —	2 580 —
Europ. sergeant	2	II				3	2 400 —	7 200 —
Niet-Eur. sergt. 2e klasse	3	IV				15	912 50	13 687 50
Niet-Europ. korporaal } bestuurder	3	VII				90	328 50	29 565 —
Niet-Eur. geniesold. 1e of 2e kl.	3	VII				150	164 25	24 637 50
Europ. brig. of niet-Eur. korpl. } hulpauto-	3	I, VII				4	511 —	2 044 —
Eur. of niet-Eur. geniesold. 1e of 2e kl. } hersteller	3	I, VII				6	255 50	1 533 —
Miliciens	Stbld. 1924 No. 44							
					304 920 —	158 827 —		

De dienst bij de Algemeene pakhuizen.			Het korps teekenaars.			Het korps geniewerklieden.			Het korps genietroepen met uitzondering van den teekenaar.		
Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.	Aantal.	Bezoldiging of soldij.	Te zamen.
									1	12 000 —	12 000 —
									4	7 800 —	31 200 —
									1	4 500 —	4 500 —
									10	4 500 —	45 000 —
									4	4 200 —	16 800 —
									3	3 360 —	10 080 —
			1	2 760 —	2 760 —	10	2 760 —	27 600 —			
			2	2 580 —	5 160 —	19	2 580 —	49 020 —			
			7	1 022 —	7 154 —	58	1 022 —	59 276 —			
			8	273 75	2 190 —	57	273 75	15 603 75			
1	7 500 —	7 500 —									
3	6 300 —	18 900 —									
3	4 800 —	14 400 —									
4	3 600 —	14 400 —									
6	3 000 —	18 000 —									
3	1 080 —	3 240 —									
3	1 140 —	3 420 —									
8	840 —	6 720 —									
1	2 700 —	2 700 —									
4	1 800 —	7 200 —									
11	540 —	5 940 —									
21	180 —	3 780 —									
									1	292 —	292 —
									4	2 400 —	9 600 —
									4	2 580 —	10 320 —
									22	2 400 —	52 800 —
									3	1 800 —	5 400 —
									9	912 50	8 212 50
									38	292 —	11 096 —
									10	164 25	1 642 50
									480	127 75	61 320 —
									1	5 100 —	5 100 —
									7	2 760 —	19 320 —
									16	2 580 —	41 280 —
									12	2 400 —	28 800 —
									18	1 022 —	18 396 —
									18	1 022 —	18 396 —
									23	511 —	11 753 —
									20	529 25	10 585 —
									29	273 75	7 938 75
									27	273 75	7 391 25
									2	2 760 —	5 520 —
									4	2 580 —	10 320 —
									12	2 400 —	28 800 —
									4	1 022 —	4 088 —
									6	511 —	3 066 —
									18	273 75	4 927 50
									1	292 —	292 —
									7	127 75	894 25
									4	912 50	3 650 —
									6	292 —	1 752 —
									18	164 25	2 956 50
									28	127 75	3 577 —
									1	5 100 —	5 100 —
									1	912 50	912 50
									3	273 75	821 25
		106 200 —			17 264 —			151 499 75			525 900 —

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 8*k*.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ DEN GENEESKUNDIGEN DIENST MET UITZON-
DERING VAN HET HOOFDKANTOOR, DE MAGAZIJNEN VAN
GENEESMIDDELEN EN LABORATORIA.

R A N G E N.	Mil. tarief No.	Schaal.	Het korps officieren van gezondheid.			De korpsen militaire apothekers en adsistenten.			Laboratoria en technische werkplaats.			Algemeen genees Ba		
			Aantal.	Bezoldiging.	Tezamen.	Aantal.	Bezoldiging.	Tezamen.	Aantal.	Bezoldiging.	Tezamen.	Aantal.	Bezoldiging.	
.....	1a	VI	2	18 000 —	36 000 —									
officier van gezondheid der 1e kl. (Luitenant-	1a	III	5	13 800 —	69 000 —									
officier van gezondheid der 1e kl. (Luitenant- f	1a	III	9	13 800 —	27 600 —									
officier van gezondheid der 2e kl. (Majoor) ..	1a	III		12 600 —	88 200 —									
gezondheid der 1e kl. (Kapitein)	1a	III	36	9 000 —	324 000 —			1	9 000 —	9 000 —				
gezondheid der 1e kl. (Kapitein) of	1a	III	129	9 000 —	180 000 —			3						
gezondheid der 2e kl. (1e Luitenant)	1a	III		4 800 —	513 200 —				4 800 —	14 400 —				
olonel of { Dirig. Apotheker }	1a	IV						1			1			
{ 1e of 2e kl. }	1a	IV					12 000 —		12 000 —			12 000		
otheker 1e klasse (Kapitein)	1a	IV				6	9 000 —	54 000 —	1	9 000 —	9 000 —	1	9 000	
otheker der 1e klasse (Kapitein) of	1a	IV				12	9 000 —	18 000 —						
otheker der 2e klasse (1e Luitenant)	1a	IV					4 800 —	48 000 —	2	4 800 —	9 600 —			
ant { apothekers- }	2	I				8	3 360 —	26 880 —				2	3 360	
derofficier { adsistent }	2	IV				16	2 880 —	46 080 —	1	2 880 —	2 880 —	3	2 880	
erling-conducteur	B.B.L.	B 9											6	840
d analyst	B.B.L.	B 14							1	1 920 —	1 920 —			
khouder	B.B.L.	B 15										1	1 560	
ities of commies	B.B.L.	B 9										1	1 800	
.....	B.B.L.	B 3							1	1 560 —	1 560 —			
.....	—	—										3	540	
.....	M.B.R.	Hfdst. XXII										2	750	
mbtenaar	B.B.L.	B 12							1	3 000 —	3 000 —			
					1 248 000 —									192 980 —
										63 360 —				

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 81.

**BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.**

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

**VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ DE LUCHTVAARTAFDEELING.**

(1ste GEDEELTE).

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IX — STUK 8m.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

VASTGESTELDE STERKTE EN BEREKENING DER AANVANGSBEZOLDIGINGEN
VAN HET PERSONEEL BIJ DE LUCHTVAARTAFDEELING
(IIe GEDEELTE).

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 9.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

WERKPLAN DER GENIE.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

STAAT VAN DE IN 1931 UIT TE VOEREN WERKEN, UITMAKENDE HET
ZOOGENAAMD WERKPLAN DER GENIE.

	OMSCHRIJVING DER WERKEN.	Gezamenlijke kosten aan gereed geld.	Na 1930 nog te verwerken.	Geraamd voor 1930.
1	2	3	4	5
	HOOFDSTUK II. (UITGAVEN IN INDIË). Post 933. Onderdeel I. Onderhoud, herstellingen enz.			
A	Onderhoud en herstellingen			f 1 430 000
B	Verlichting			503 300
C	In bezitneming van terreinen			20 000
			Totaal onderdeel I.....	

Geraamd voor voor 1931.	Jaar van aanvang.	T O E L I C H T I N G E N.
6	7	8
<i>f</i> 1 450 000		<p>In verband met de te verwachten meerdere onderhouds-werkzaamheden noodig door de uitbreiding der kampementen als gevolg van de legeruitbreiding en den voortgaanden woningbouw benevens wegens de geleidelijke toeneming van het aantal noodlandingsterreinen wordt een vermeerdering van <i>f</i> 20 000 noodig geacht.</p>
503 300		Hetzelfde bedrag als in 1930.
20 000		Hetzelfde bedrag als in 1930.
<i>f</i> 1 973 300		

	OMSCHRIJVING DER WERKEN.	Gezamenlijke kosten aan gereed geld.	Na 1930 nog te verwerken.	Geraamd voor 1930.
1	2	3	4	5
	HOOFDSTUK II. (UITGAVEN IN INDIE). Post 933. Onderdeel II. Afdeeling A. Vervolgwerken met uitzondering van woningbouw.			
1	Inrichting van de kazernes in verband met de afgescheiden legering voor gehuwde mindere militairen van niet-Europeeschen landaard		660 000	220 000
2	Verbetering en modernisecring van de troepen bijgebouwen		495 000	55 000
3	Verschillende onvoorziene kleine werken, opmetingen en waterpassingen			100 000
4	Bouw van een nieuwe pyrotechnische werkplaats te Bandoeng	2 200 000	600 000	800 000
5	Bouw van logies voor gehuwde militairen met groote kinderen	500 000	300 000	150 000
6	Aanleg van nieuwe schietterreinen en verbetering van de bestaande			105 000
7	Bouw van een nieuw bivak te Blang Pidië	100 000	60 000	40 000
8	Herindeeling van het kampement van het 10e en 20e Bataljon te Weltevreden	125 000		77 000
9	Aanleg van het schiet- tevens bomafwerpterrein te Salatri.	257 000	106 000	151 000
10	Aanleg en verbetering van landings- en noodlandingsterreinen			
			Totaal Onderdeel II A.	

Geraamd voor 1931.	Jaar van aanvang.	TOELICHTINGEN.
6	7	8
220 000		Hetzelfde bedrag als in 1930.
55 000		Als boven.
100 000		Als boven.
400 000	1929	Voortzetting en voltooiing; dit werk komt ten laste van den buitengewonen dienst.
150 000	1929	Voortzetting; het is in 's Landsbelang noodzakelijk te achten, den bouw in het zelfde tempo als in het jaar 1930, voort te zetten, aangezien jaarlijks de vergoeding van het buiten het kampement wonen een uitgave van ± 8 000 gulden eischt.
30 000	1930	Een groot aantal bestaande schietterreinen op Java en de buitengewesten voldoet niet aan de daaraan te stellen veiligheidseischen. Verbetering daarvan, dan wel aanleg van nieuwe schietterreinen zal in de naaste toekomst noodig zijn. Daar het terzake ingesteld onderzoek nog niet geheel beëindigd is, kunnen de totaal kosten nog niet worden opgegeven. Voorshands is een vervolg-post van f 30 000 opgebracht.
60 000	1930	Voortzetting en voltooiing.
48 000	1930	Voortzetting en voltooiing.
106 000	1930	Voortzetting en voltooiing.
10 000		Zoowel in verband met de taak van de Luchtvaartafdeeling in het raam van de grondslagen voor de defensie als met het oog op oefeningen met troepen op den grond en de noodzakelijkheid van veilige luchtwegen voor de èènmotorige militaire vliegtuigen is het urgent den aanleg en de verbetering van landings- en noodlandingsterrein voort te zetten.
f 1 179 000		

	OMSCHRIJVING DER WERKEN.	Gezamenlijke kosten aan gereed geld.	Na 1930 nog te verwerken.	Geraamd voor 1930.
1	2	3	4	5
	HOOFDSTUK II. (UITGAVEN IN INDIË). Post 933. Onderdeel II. Afdeeling B. Nieuwe werken met uitzondering van woningbouw.			
1	Verbouwingen aan het bivak te Piroe			
2	Verbouwing en redistributie van het kampement te Ternate	80 000		
3	Bouw van een munitiemagazijn te Malang	40 000		
4	Verbeteringen aan de munitie-magazijnen nabij Bodjong-Koneng	28 000		
			Totaal Onderdeel II B.	

Geraamd voor 1931.	Jaar van aanvang.	TOELICHTINGEN.
6	7	8
40 000	1931	In verband met den toestand van het kampement te Piroe en de vereischte ruimte voor de aldaar te legeren brigades is het noodig aldaar belangrijke herstellingen, verbouwingen en uitbreidingen te doen plaats hebben. Uiterlijk in 1931 zal daartoe moeten worden overgegaan.
40 000	1931	Het kampement te Ternate eischt dringend herstelling en uitbreiding ten-einde het te laten voldoen aan de thans gestelde hygienische eischen. Uiterlijk zal hiermede in 1931 een aanvang zijn te maken.
40 000		Voor de opschuring van munitie te Malang is het noodig te beschikken over een aan moderne eischen voldoende magazijn. De bouw daarvan zal uiterlijk in 1931 moeten plaats hebben.
28 000		Voor een veilige opbewaring van de Artillerie munitie in de magazijnen nabij Bodjong-Koneng is het noodzakelijk aan die magazijnen verschillende verbeteringen aan te brengen. Deze voorzieningen kunnen geen langer uitstel lijden.
<i>f</i> 148 000		

	OMSCHRIJVING DER WERKEN.	Gezmanlijke kosten aan gereed geld.	Na 1930 nog te verwerken.	Geraamd voor 1930.
1	2	3	4	5
	HOOFDSTUK II. (UITGAVEN IN INDIË). Post 933. Onderdeel III. Woningbouw.			
1	Officierswoningen	914 000	644 000	120 000
2	Woningen 6e en 7e klasse	1 733 000	733 000	250 000
3	Woningen 3e klasse	1 024 000	524 000	150 000
			Totaal Onderdeel III.	

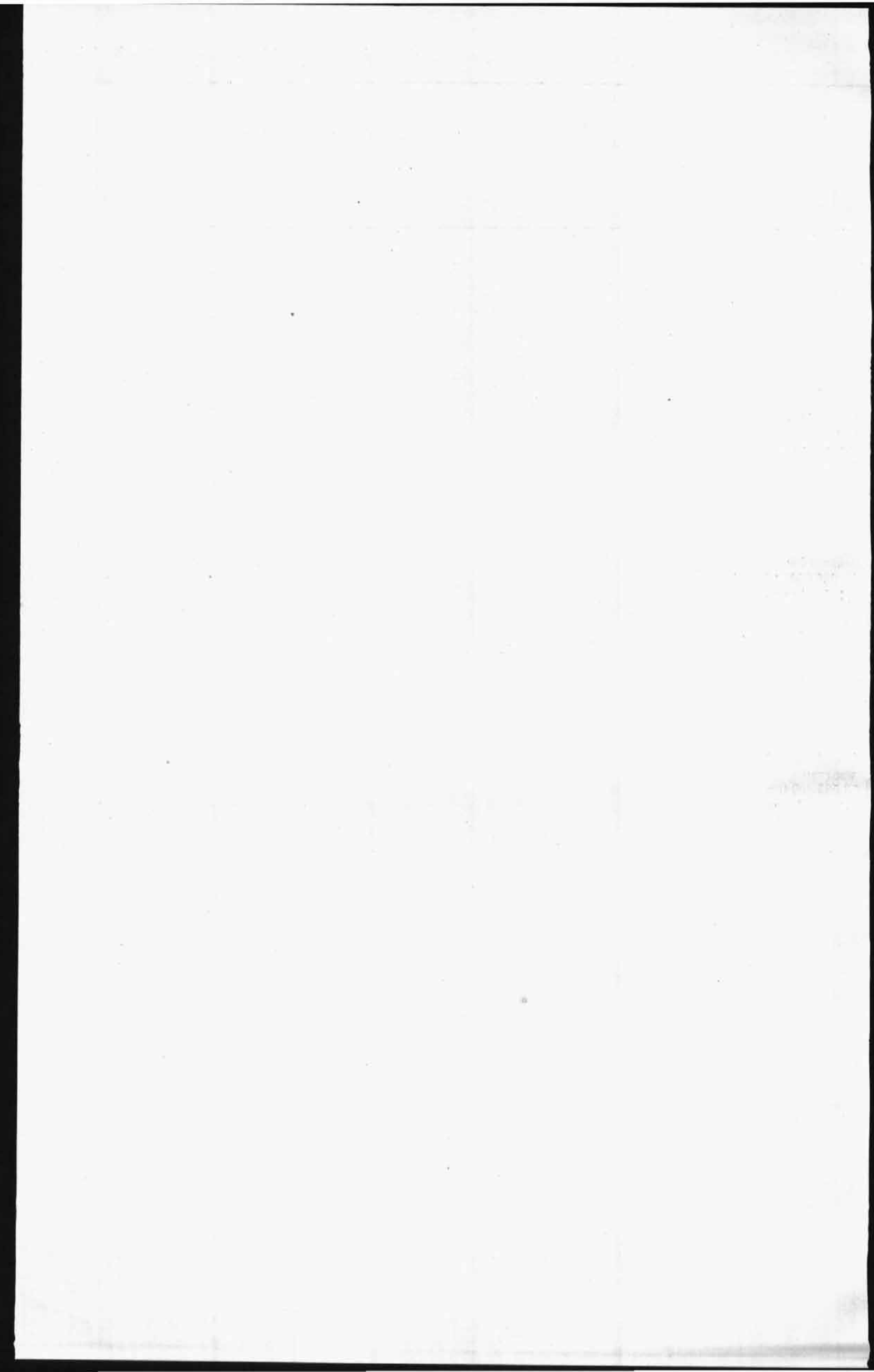
Geraamd voor 1930.	Jaar van aanvang.	TOELICHTINGEN.
6	7	8
70 000	1923	Er is aangenomen, dat de aangevraagde credieten voor de helft ten laste van den buitengewonen dienst zullen worden gebracht.
250 000	1923	Als boven.
200 000	1923	Als boven.
<i>f</i> 520 000		

	OMSCHRIJVING DER WERKEN.	Gezamenlijke kosten aan gereed geld.	Na 1930 nog te verwerken.	Geraamd voor 1930.
1	2	3	4	5
	<p>HOOFDSTUK II.</p> <p>(UITGAVEN IN INDIË).</p> <p>Post 933.</p> <p>Onderdeel IV.</p>			
1	Geniewerken ten behoeve van troepen te velde op excursie en in tijdelijke garnizoenen			375 000
			Totaal Onderdeel IV.	

Geraamd voor 1931.	Jaar van aanvang.	TOELICHTINGEN.
6	7	8
375 000		<p>Voor de voltooiing van onderhanden werken en voor noodzakelijke nieuwe voorzieningen.</p>
<i>f</i> 375 000		

OMSCHRIJVING DER WERKEN.		Gezamenlijke kosten aan gereed geld.	Na 1930 nog te verwerken.	Geraamd voor 1930.
1	2	3	4	5
	Samenstelling van de Onderdeelen van het werkplan.			
1	Onderhoud en herstellingen, verlichting door gas, electriciteit of gasoline onder druk van de militaire gebouwen en wat daartoe behoort, benevens in bezitneming van terreinen			1 953 300
2A	Vervolgwerken met uitzondering van woningbouw			1 989 550 met inbegrip van f 800 000 ten laste van den buitengewonen dienst.
2B	Nieuwe werken met uitzondering van woningbouw			
3	Woningbouw			520 000 Met inbegrip van f 260 000 ten laste van den buitengewonen dienst.
4	Onvoorziene werken ten behoeve van troepen te velde op excursie of expeditie en in tijdelijke garnizoenen			375 000
5	Voorzieningen ten behoeve van de Luchtvaartafdeeling ...			154 200
				f 4 992 050 waarvan ten laste van den gewonen dienst f 3 902 050

Geraamd voor 1931.	Jaar van aanvang.	TOELICHTINGEN.
6	7	8
<p>1 973 300</p> <p>1 179 000 (waaronder <i>f</i> 400 000 t/l v/d buiten- gewonen dienst. 148 000</p> <p>520 000 (waaronder <i>f</i> 260 000 t/l v/d buiten- gewonen dienst.</p> <p>375 000</p>		
<p><i>f</i> 4 195 300 waarvan <i>f</i> 3 535 300 ten laste v/d ge- wonen dienst.</p>		

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUK 10.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

AFDEELINGSVERSLAG.

AFDEELING IX.

Departement van Oorlog.

Algemeene opmerkingen.

§ 1. Begrooting.

Enkele leden wezen erop, dat volgens het overzicht op het voorblad der Memorie van Toelichting de gewone uitgaven en ontvangsten voor 1931 moeten worden gesteld op resp. *f* 86.957.640 en *f* 12.467.957, terwijl volgens de financiële nota (blz. 41 en 42) in dat jaar de gewone uitgaven *f* 84.155.640 en de gewone ontvangsten *f* 12.417.957 zullen bedragen. Zij zouden vernemen waaraan deze verschillen moeten worden toegeschreven.

Gevraagd werd of uit het feit, dat bij de ramingen der standplaats-toelagen geen rekening schijnt te zijn gehouden met het voorstel om die toelagen af te schaffen voor salarissen hooger dan *f* 1000.— 's maands, de gevolgtrekking moet worden gemaakt, dat bedoelde maatregel voor het leger niet zal gelden.

Het had de bijzondere aandacht van sommige leden getrokken, dat op verschillende posten door scherpere ramingen bezuiniging is verkregen. Zij vroegen zich af, waarom niet ook bij vroegere begrotingen nauwkeuriger is geraamd. Ook rees bij hen de vraag, of het niet mogelijk zou zijn om de bezuiniging op bovenomschreven wijze in nog ruimere mate op de begrooting voor 1931 door te voeren dan reeds geschied is.

Andere leden, die zich eveneens met een juistere raming konden vereenigen, meenden met het oog op eventueele overschrijdingen tegen te krappe raming te moeten waarschuwen (vgl. zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. IX: st. 3, blz. 1).

Sommige leden oordeelden in menig opzicht de met betrekking tot de ramingsverschillen met 1930 verstrekte toelichtingen onvoldoende. Hierbij wezen zij o.a. op de in de Memorie van Toelichting voorkomende mededeelingen ten aanzien van de posten 901, onderdeel *b* en 909, onderdeel *i* der uitgaven in Nederland en op de posten 921, 922, 953 en 966 der uitgaven in Indië. Bovendien constateerden deze leden, dat de afronding der bedragen van verschillende posten niet volgens eenzelfde beginsel heeft plaats gehad. Zoo werd van post 901, onderdeel *b* (Hoofdstuk I) *f* 711 afgetrokken, van post 909, onderdeel *e* (Hoofdstuk I) *f* 20 en van post 901 (Hoofdstuk II) niets.

Met teleurstelling had men in de Memorie van Toelichting van deze begrooting — in tegenstelling tot die van de andere departementen — achter de omschrijving van de posten en hunne onderdeelen de vermelding van het totaal der vermeerderingen en verminderingen gemist.

§ 2. Bezuiniging op de legeruitgaven.

Sommige leden hadden met instemming gezien, dat ook bij het leger getracht is de door den toestand der schatkist geboden bezuiniging te verkrijgen. Voor dit streven, dat h.i. met goed gevolg heeft plaats gehad, wenschten zij hunne waardeering uit te spreken.

Andere leden verklaarden bedoelde instemming niet te kunnen deelen, aangezien naar hun oordeel aanmerkelijk meer had kunnen worden bezuinigd. Zij stelden de vraag in hoeverre in het begrotingsontwerp rekening is gehouden met de beperkte doelstelling van de weermacht. Het wilde hun voorkomen, dat in overeenstemming daarmee verscheidene uitgaven — zooals voor manoeuvres, detacheringen — lager hadden moeten worden gesteld. Voorts zouden zij gaarne vernemen of bij deze begrotingsafdeeling — evenals bij andere departementen — eventueel in uitzicht gestelde positieverbeteringen achterwege zullen blijven en een vermindering met 4% van de voor 1931 becijferde personeelscredieten is toegepast (financieele nota, blz. 34), zoo neen, waarom niet en zoo ja, waaruit zulks kan blijken.

Weer andere leden konden zich evenmin bij de geuite waardeering aansluiten. Naar hunne meening toch vertoont ook deze oorlogsbegroting — waarin bovendien rekening wordt gehouden met een inkrimping van het leger met 8 brigades (zie post 914 der uitgaven in Indië) — een zeer mager aspect (vgl. zitt. 1929—'30, Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 1). Eene bezuiniging op de organiek vastgestelde legerformatie als hierboven werd bepleit leek hun niet verantwoord. De formatie toch is niet voor vermindering vatbaar zonder de gevechtswaarde van het leger aan te tasten.

Enkelen dezer leden betreurden het ten zeerste, dat in de aangeboden begroting zoo goed als geen sprake is van maatregelen ter uitvoering van de door den Volksraad aanvaarde grondslagen voor de defensie. Behalve een post van f 100 000 voor de verdediging van Tarakan en Balikpapan en een — naar hun oordeel eveneens ten eenenmale onvoldoende — verhooging van de uitgaven voor de moderniseering van het leger zijn geen fondsen voor dat doel uitgetrokken en is daarentegen tot vermindering van uitgaven overgegaan. Zij trokken hieruit de conclusie, dat de noodzakelijkheid van de verdediging van Nederlandsch-Indië der Regeering niet duidelijk voor oogen staat en verklaarden, aangezien zij de verantwoordelijkheid van goedkeuring eener zoodanige begroting niet wenschten te dragen, hun stem hieraan te zullen onthouden.

Het betoog, dat bezuiniging op het leger niet wel mogelijk is, gaf sommigen leden nog aanleiding tot de opmerking, dat het leger door de moderne verkeersmiddelen en door de toerusting met sneller middelen van vervoer thans in staat is zich vlugger te verplaatsen dan tevoren het geval was. De dislocatie kan — zoo meenden zij — in verband daarmee geheel anders zijn dan vroeger. Terwijl vroeger legering op vele plaatsen noodig was, kan nu meer tot samentrekking op centraal gelegen punten worden overgegaan, van waaruit voor de handhaving van orde en rust in het geheele omliggende gebied kan worden gezorgd. Zoodanige samentrekking kan leiden tot vermindering van de sterkte.

Ten slotte werd de vraag gesteld, of ook in het leger gestreefd wordt naar een verhouding van het aantal hoofdofficieren tot dat der subalterne officieren van 1:6, in overeenstemming met het voornemen om het aantal keuzebetrekkingen voor burgerlijke landsdienaren naar bedoelde verhouding te beperken. De hier aan het woord zijnde leden zouden met een zoodanig streven, waardoor bezuiniging op de formatie der hogere rangen zou worden verkregen, echter alleen dan ten volle kunnen instemmen, wanneer hierdoor aan de gevechtswaarde van het leger geen afbreuk werd gedaan.

§ 3. Defensie.

Naar het oordeel van sommige leden zal het niet mogelijk zijn een werkelijk doeltreffende defensie te bekostigen zonder hierbij in grooter mate gebruik te maken van de diensten der bevolking zelve. De kosten van de landsverdediging, welke voor 1931 26. 2% van de zuivere gewone uitgaven zullen uitmaken, leggen reeds een zoo zwaren last op Indië, dat de aanmerkelijke verhooging, welke — zonder Inlandsche militie — noodig zou zijn om een afdoende weermacht te verkrijgen, niet zou kunnen worden gedragen. Het wilde dezen leden daarom voorkomen, dat, althans indien Nederland niet

in de kosten van instandhouding van het vrijwilligersleger h.t.l. wenscht bij te dragen (zitt. 1929—'30, Ond. III — st. B, blz. 15), óf in meerdere mate moet worden vertrouwd op den Volkenbond, óf moet worden overgegaan tot de invoering van inheemsche militie, uiteraard op beperkte schaal. Van dezen laatsten maatregel toch zou h.i. veeleer een bezuiniging dan een vermeerdering van uitgaven zijn te verwachten.

Andere leden waren van meening, dat het niet aangaat om, met een beroep op vermeende financieele onmacht, bezwaar te maken tegen alleszins wenschelijk versterkingen van de weermacht. Van deskundige zijde is — zoo vervolgden zij — meermalen in het licht gesteld, dat de beperkte middelen, waarover kan worden beschikt, geen beletsel behoeven te zijn voor een defensie, welke aan redelijke eischen voldoet. De doelstelling van de Indische weermacht brengt mede, dat met een beperkte vloot en een beperkt leger kan worden volstaan, mits beide in behoorlijken staat en in overeenstemming met de moderne eischen worden gebracht. De hier aan het woord zijnde leden be- treurden het, dat ook thans weder de vermelding in de financieele nota van het percentage, hetwelk de weermacht-uitgaven uitmaken van de zuivere gewone landsuitgaven, tot misverstand heeft geleid. Zooals in de nota (blz. 36) uitdrukkelijk wordt medegedeeld, moet in aanmerking worden genomen, dat in het cijfer der oorlogsuitgaven begrepen zijn uitgaven voor andere doeleinden dan defensie en handhaving van rust en orde, waarvan de behartiging mede aan het departement van Oorlog is opgedragen. Voor de defensie zelf is — zoo betoogden deze leden — een bedrag noodig, dat niet meer dan 5% uitmaakt van de zuivere gewone landsuitgaven. Laatstgenoemd — waarlijk niet te hoog — percentage kan dus als assurantie-premie worden beschouwd. Wat de invoering van Inlandsche militie betreft, waren deze leden van oordeel, dat de Regeering bij de behandeling van de defensie-grondslagen Haar bezwaren zoo uitvoerig en duidelijk heeft uiteengezet (zitt. 1929 — 1930, Ond. III — st. C, blz. 8; H 2603), dat op deze kwestie niet behoefde te worden teruggekomen. Te minder leek hun zulks wenschelijk, waar door de verwerping van de motie-Dwidjosewojo e.s. (Ond. III — st. H) de aangelegenheid, althans voorloopig, als afgedaan moet worden beschouwd.

In verband met bovenstaande opmerkingen werd de vraag gesteld hoe het staat met het rapport der z.g. „splittingscommissie oorlogsbegroting”, waaraan mede werd opgedragen het uitbrengen van advies omtrent een zoodanige inrichting der begroting, dat hieruit duidelijk blijkt, welke uitgaven niet t.b.v. het leger, doch in het algemeen landsbelang worden gedaan (zitt. 1929 — 1930, Ond. I — IX: st. 11, blz. 3).

Enkele leden, die de invoering van een weerbelasting bepleitten, zouden gaarne vernemen hoe de Regeering tegenover dit denkbeeld staat.

Men zou gaarne worden ingelicht of de Regeering uitvoering denkt te geven aan de motie-Kiès e.s. (zitt. 1929—1930, Ond. III — st. G; H 2600), waarin de wenschelijkheid werd uitgesproken om de financiering van de maatregelen tot uitvoering van de defensiegrondslagen te baseeren op een uitgewerkt plan voor aanbouw, voorziening en vernieuwing.

Gevraagd werd wanneer de indiening van het aangekondigd ontwerp-algemeenen maatregel van bestuur betreffende de sterkte en samenstelling van het leger kan worden tegemoet gezien.

Naar aanleiding van stellige berichten over veranderingen in de bestemming van het militie-contingent, in dien zin, dat het aantal militie-plichtigen bij de artillerie is vergroot, dat bij de infanterie is verkleind, werd erop gewezen, dat hier bij de uitvoering van de defensie-grondslagen is vooruitgelopen op de totstandkoming van bovenbedoelde algemeene verordening.

Eenige leden stelden de vraag of de tot dusverre met de Europeesche militie verkregen ervaring geen aanleiding geeft om tot algeheele opheffing van dit instituut te besluiten. Te meer kwam dit hun wenschelijk voor, waar de militieplichtige Europeanen hier te lande niet zelden reeds een leidende positie innemen, wanneer zij onder de wapenen worden geroepen, hetgeen ten gevolge heeft, dat zij ernstig in hun maatschappelijke loopbaan worden geschaad.

Verscheidene andere leden konden deze opvatting niet deelen. Naar hun oordeel kan de Europeesche militie in het leger niet worden gemist. Boven-

dien zal de in militairen dienst geleerde discipline en tucht den betrokkenen ook in het maatschappelijk leven ten goede kunnen komen.

§ 4. Vervanging van militair door burgerlijk personeel.

Eenige leden drongen aan op vervanging van militaire krachten door goedkooper burgerlijk personeel. Een zoodanige maatregel, waartoe ten vorigen jare bij het departement der Marine werd overgegaan, zou vermoedelijk ook bij het departement van Oorlog „in het algemeen een dadelijke of toekomstige bezuiniging” ten gevolge hebben (zitt. 1929—'30, Ond. I — Afd. X: st. 5, blz. 68). Bovendien zou zoodoende een grootere continuïteit in de vervulling van de tevoren door militairen bekleede betrekkingen kunnen worden verkregen. Ten slotte achtten deze leden het twijfelachtig of militairen, die langen tijd kantoorbetrekkingen e.d. hebben bekleed, bij oproeping in geval van oorlog of oorlogsgevaar ten volle geschikt voor den werkelijken krijgsdienst zullen blijken.

In dit verband werd nog de aandacht gevestigd op de sterkte-staten van het departement van Oorlog (stukken 8a en 8b), waaruit blijkt, dat op het departement tal van functies, welke zeer wel door burger-ambtenaren, althans door lagere militairen zouden kunnen worden vervuld, door officieren van alle rangen worden bekleed.

Van andere zijde werd tegen eene vervanging van militairen door burgerlijke ambtenaren bezwaar gemaakt. Ook al zou hiertoe door den aard der werkzaamheden kunnen worden overgegaan, dan nog zouden bedoelde militairen voor het geval van oorlog en oorlogsgevaar beschikbaar moeten blijven. Tegen een nuttige tewerkstelling van dit personeel op de bureaux kan — zoo meenden deze leden — daarom geen bedenking bestaan.

§ 5. Bezoldiging, pensioenen en toelagen.

Door eenige leden werd de aandacht gevestigd op het pleidooi ten gunste van een positie-verbetering van de kapiteins in het leger, opgenomen in het orgaan van de N.I.O.V. van Mei jl. Zij zouden gaarne vernemen welk standpunt de Regeering t.a.v. de aanbevolen voorziening — welke slechts f 43 000 zou kosten — inneemt. Mede met het oog op de opheffing van het instituut der zg. „kasian” majoors, welke maatregel te eeniger tijd valt te verwachten, kwam het dezen leden aanbevelenswaard voor om tot de bepleite of een andere positie-verbetering der kapiteins over te gaan, zoo mogelijk reeds dadelijk, anders zoodra de financieele toestand zich niet langer verzet tegen de hieraan verbonden hoogere uitgaven.

In verband hiermede werd door verscheidene leden verzocht om overlegging van een vijfjaarlijkseh overzicht van het procentgewijs verloop door pensionneering van subalterne- en hoofdofficieren gedurende het tijdvak 1908—1928. Zij hadden den indruk gekregen, dat in den loop der jaren een aanmerkelijke wijziging is gekomen in de verhouding tusschen de aantallen gepensionneerde subalterne en hoofdofficieren.

Enkele leden maakten bezwaar tegen de bezoldiging volgens militair tarief, namelijk de M.B.R., welke in het leger plaats vindt t.a.v. het Inlandsch burgerlijk personeel bij de genie-troepen (post 931, noot 39), bij de pakhuizen (post 934a, noot 42), bij het centraal geneeskundig laboratorium (post 936a, noot 47), bij het algemeen magazijn van geneesmiddelen te Bandoeng (post 938, noot 51) enz.

Sommige leden, die opnieuw pleitten voor egaliseering van de bezoldiging en dienstvoorwaarden der verschillende landaarden in het leger, zouden gaarne vernemen of het overleg met het Opperbestuur over het verslag der zg. opleidingscommissie beëindigd is, zoodat terzake thans eenige mededeelingen kunnen worden gedaan (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4; Ond. 95 — st. 3, blz. 2; st. 4, blz. 3). Zij betreurden het, dat de onderscheidene vereenigingen van militairen nog niet in de gelegenheid werden gesteld om van den inhoud van het rapport kennis te nemen, en spraken de verwachting uit, dat zulks binnenkort zal geschieden.

In verband hiermede werd gevraagd welk standpunt de Regeering inneemt tegenover de desiderata, vervat in de tot Haar, het legerbestuur

en den Volksraad gerichte moties van de in April jl. te Tjimahi gehouden congressen der vereenigingen „Oentoe Kaperloe an Kita” en „Perserikatan Minahasa”, met name wat betreft den — door eenige leden ondersteunden — wensch naar:

- 1e. gelijkstelling van tractement en pensioen voor alle militairen beneden den rang van officier, ongeacht den landaard;
- 2e. onmiddellijke gelijkstelling van het tractement van inheemsche sergeants resp. wachtmeesters 1ste klasse met dat van Europeesche onderofficieren van denzelfden rang;
- 3e. toekenning aan inheemsche sergeants resp. wachtmeesters 2de klasse van een bezoldiging ten bedrage van drie vierden van die van Europeesche onderofficieren van denzelfden rang;
- 4e. openstelling van alle onderofficiersrangen voor inheemsche militairen, óók voor hen, die slechts de Maleische taal machtig zijn;
- 5e. verlenging van den duur van het aan Minahasische en Amboineesche militairen na 6 jaren diensttijd toe te kennen verlof van 2 tot 4 maanden.

Verzocht werd om eenige nadere mededeelingen over het stadium, waarin de voorgenomen oprichting van een weduwen- en weezenfonds voor inheemsche militairen en — in afwachting daarvan — een overgangsfonds verkeert (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. IX: st. 4, blz. 4).

Klachten waren vernomen over de ontoereikendheid van het voedinggeld, toegekend aan mindere militairen. De hier aan het woord zijnde leden zouden daarom gaarne zien, dat op den — blijkens de toelichting op post 952, onderdeel a — reeds ingeslagen weg naar verbetering verder werd voortgegaan.

§ 6. Bevordering en militaire kleeding.

Verschillende leden betuigden hunne erkentelijkheid voor de wijze, waarop de uitvoeringsmaatregelen van de regeling der positie van de onderluitnants werden vastgesteld. Zij spraken de verwachting uit, dat thans spoedig een aantal onderofficieren — die daarop reeds zoolang wachtende zijn — tot onderluitenant zullen worden bevorderd.

Eenige leden waren van oordeel, dat, hoewel het G. B. van 25 Juli 1927 No. 4 — waarbij bepaald werd, dat sergeanten, die 15 jaar dienst, en sergeanten-majoor, die 21 jaar dienst hebben en in een bevorderingsregister voorkomen, tot den hooger rang kunnen worden bevorderd — eenige verbetering in den tragen bevorderingsgang heeft gebracht en ook de onderluitnantsregeling een betere doorstrooming doet verwachten, de handhaving van bedoeld besluit niet in het belang van het onderofficierskorps is. De in de vorige zitting terzake aangevoerde argumenten zijn — zoo merkten deze leden op — nog onverminderd van kracht (zitt. 1929—'30, H 2039—2040, 2111—2212, 2219, 2225). Met het oog hierop zouden zij gaarne vernemen of de Regeering bij nader inzien bereid is aan de bezwaren tegen de huidige regeling tegemoet te komen.

Wederom werd door sommige leden aangedrongen op invoering van een witte uitgangstenu voor militairen beneden den rang van sergeant (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. IX: st. 3, blz. 3; st. 4, blz. 6; H 1208, 1344, 1355, 1364, 2047, 2217, 2223, 2228). Desnoods ware te bepalen, dat bedoelde tenu — welke door de betrokkenen zelf zou zijn te bekostigen — alleen op Zon- en feestdagen mag worden gedragen.

§ 7. Vereenigingswezen.

Verschillende leden hadden met waardeering kennis genomen van de onlangs tot stand gekomen regeling betreffende het militair vereenigingswezen.

In tegenstelling tot eenige leden, die naar aanleiding van door hen vernomen klachten over bedoeld reglement aandrongen op het toestaan van meer persoonlijke vrijheid aan militairen, meenden anderen, dat in de vastgestelde regeling thans reeds een te groote mate van vrijheid is geschonken.

Enkele leden zouden gaarne zien, dat ook t.o.v. de toetreding van militairen tot niet-militaire politieke vereenigingen regelen werden gesteld,

zulks in verband met de vroeger reeds gerezen vraag of het wenschelijk is, dat officieren lid zijn van de Vaderlandsche Club (zitt. 1929—'30, H 1212, 1345), eene vereeniging, welke — naar de hier aan het woord zijnde leden meenden — geboren is uit ontevredenheid over het Regeeringsbeleid. Voorts wezen deze leden erop, dat op den dag vóór eene groote parade van de troepen te Malang eene advertentie in een plaatselijk blad is verschenen, waarbij aan leden van de Vaderlandsche Club eene gereserveerde plaats op het voor de autoriteiten bestemde stoelen-complex werd aangeboden. Hierin vonden zij aanleiding tot de vraag of het der Regeering toelaatbaar voorkomt, dat militaire gezaghebbenden bij de toewijzing van plaatsen voor militaire schouwspelen voorkeur aan den dag leggen voor eene bepaalde politieke vereeniging. Ten slotte vestigden deze leden de aandacht op een artikel in het orgaan van de Vaderlandsche Club van 15 April 1930, waarin de niet tot die vereeniging toegetreden officieren van halfheid en lafheid werden beschuldigd. Ook al werd in de volgende aflevering door het hoofdbestuur eene rectificatie van deze krenkende uitlating gegeven, toch kunnen dergelijke qualificaties als een symptoom van de opvattingen bij een deel der leden van de vereeniging worden aangemerkt.

HOOFDSTUK I.

Uitgaven in Nederland.

Post 901. Militairen in buitengewonen dienst. Onderdeel d. Rij- en hoefsmidschool. Verschillende leden waren van oordeel, dat — bij wijze van bezuiniging — de hierbedoelde uitgaven zeer wel tijdelijk achterwege zouden kunnen blijven. Ook zonder den cursus aan de rijsschool te hebben gevolgd zijn — zoo merkten zij op — de officieren van het Indische leger voldoende vertrouwd met paardrijden.

Post 902. Bezoldigingen en verdere uitgaven voor militairen met verlof of op nonactiviteit. Eene specificatie van het geraamde bedrag van f 450.000 voor verdere uitgaven zou door sommige leden op prijs worden gesteld.

Post 903. Opleiding tot officier. Onderdeel b. Opleiding tot genees- en artsennijmengkundigen. Gevraagd werd of het juist is, dat nog immer jonge officieren van gezondheid uit Nederland worden uitgezonden, ondanks het feit, dat hier te lande verscheidene militaire geneeskundigen wegens overtolligheid op nonactiviteit werden gesteld. In het bevestigend geval zou gaarne worden vernomen of het in de bedoeling der Regeering ligt om de uitgezonden krachten ten deele tijdelijk bij den D. V. G. te plaatsen.

Post 907. Uitkeering aan de weduwen- weezenfondsen. Waar — naar verluidt — de financiële positie van het weduwen- en weezenfonds van de Europeesche officieren bijzonder sterk is, werd de vraag gesteld of er geen aanleiding bestaat de jaarlijksche uitkeering aan dit fonds te verminderen.

Post 909. Materieel. Onderdeel f. Aanschaffing en uitzending van magazijsgoederen enz. voor de luchtvaartafdeeling. Enkele leden vroegen zich af of het, in stede van zes Fokker-vliegtuigen van de marine aan de luchtvaartafdeeling over te dragen en vervolgens voor het gebruik door het leger passend te maken, niet doelmatiger en economischer zou zijn, de toestellen door de marine te laten behouden en voor de landmacht moderne vliegtuigen aan te schaffen.

Men vestigde er de aandacht op, dat in de tweede alinea van de toelichting op dit onderdeel een of meer regels zijn uitgevallen.

Onderdeel i. Aanschaffing van materieel voor de moderniseering van het leger. Verscheidene leden ver-

klaarden eene specificatie van de bedragen, welke voor de aan te schaffen benodigheden zullen worden besteed, op prijs te zullen stellen.

In het bijzonder zouden eenigen dezer leden gaarne vernemen, welk bedrag is uitgetrokken voor den aankoop van gasmaskers. Zal — zoo vroegen zij voorts — de aankoop plaats vinden na aanbesteding en bestaat zekerheid, dat het aan te schaffen model in alle opzichten zal voldoen?

Post 913. Voorzieningen ten behoeve van personeel, dat tengevolge van een vliegongeval ongeschikt is geworden voor den dienst enz. De vraag werd gesteld, welke bedragen in 1929 ten laste van dezen post en van post 967 der uitgaven in Indië zijn uitbetaald en aan hoeveel gewezen militaire vliegers of waarnemers dan wel hunne nagelaten betrekkingen een uitkeering plaats heeft.

HOOFDSTUK II.

Uitgaven in Indië.

Post 901. Departement. Wederom werd het denkbeeld naar voren gebracht, het legercommando voor langeren tijd dan tot dusverre gebruikelijk bij één persoon te doen berusten (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 22). Grootere continuïteit zou ten goede komen aan de leiding van het leger en bovendien tot eenige bezuiniging leiden.

Post 904. Verdere uitgaven voor den topografischen dienst. Eenige leden zouden gaarne vernemen hoe eene vermindering van de raming voor dagloonen enz. met *f* 15 000 mogelijk is geworden.

Post 905. Intendance. Gevraagd werd of het artikel „Ongewenschte toestanden bij de intendance”, voorkomende in het A. I. D. de Preangerbode van 24 Mei 1930, den toestand in algemeenen zin juist weer geeft, en zoo ja, waarom bij dit dienstvak niet strenger de hand wordt gehouden aan de bestaande afvloeiingsmaatregelen voor pensioenrijpe ambtenaren.

Post 906. Stoomwasscherij te Tjimahi. Naar het oordeel van eenige leden beteekent de vermeerdering van de raming der bedrijfsuitgaven met *f* 17 255 (onderdeelen *a* en *b*) een hooge opvoering van de kosten van deze inrichting. Voorts zagen zij in het feit, dat de gemiddelde kosten per stuk waschgoed 7.8 cent bedroegen, het bewijs voor de te dure organisatie (vgl. voorloopige bedrijfscijfers 1929).

Post 908. Militaire administratie. Onder verwijzing naar de opmerkingen in § 4 van dit verslag werd de vraag gesteld of het met name bij dit dienstvak niet mogelijk zou zijn om militairen — ook officieren — door burger-ambtenaren te vervangen.

Post 914. Infanterie. Sommige leden betreurden het ten eerste, dat — als gevolg van de vervanging op Bali en Lombok van militairen door veldpolitie — het leger met 8 brigades is verminderd. Zij zagen hierin een principieele aantasting van het vroeger terecht ingenomen standpunt, dat een bepaalde minimum-sterkte noodzakelijk is in verband met de uitgestrektheid van den Nederlandsch-Indischen archipel. Voor het Java-leger — zoo betoogden zij — beteekent die inkringing een gelijke vermindering.

Posten 922, 923, 925. Werkplaats voor draagbare wapenen, projectieffabriek en artillerie-construictiewinkel. Het had bij deze posten de aandacht getrokken, dat een aanmerkelijk verschil bestaat tusschen de uitgaven voor militair personeel en die voor burgerlijke werklieden. Gevraagd werd welk personeel gemid-

deld duurder is en of het geen aanbeveling verdient om de getalsverhouding tusschen de militaire en burgerlijke krachten te doen uitvallen ten gunste van het goedkoopste personeel.

Eenige leden, die meenden, dat de loonen te Meester-Cornelis zoo al niet hooger, dan toch zeker niet lager zijn dan die te Bandoeng, spraken hunne bevreemding uit over de mededeeling in de toelichting met betrekking tot de verhooging van onderdeel a van post 922.

Post 927. Afzonderlijke Inlandsche korpsen. Verschillende leden betreurden het, dat aan de herhaaldelijk geuite klachten over te lage bezoldiging van het personeel van de korpsen Barisan, welker militaire waarde algemeen hoog wordt aangeslagen, nog steeds niet is tegemoet gekomen. Hierbij wezen zij nog op de toenemende belangrijkheid van Madoera — tengevolge van de defensie-grondslagen — in militair opzicht.

Men zou gaarne vernemen, waartoe het onderzoek heeft geleid, dat werd ingesteld naar aanleiding van in den Volksraad geuite klachten over ongewenschte toestanden in bovenbedoelde korpsen (zitt. 1929-1930, Ond. I — Afd. IX: st. 11, blz. 28; Ond. 95 — Afd. IX: st. 4, blz. 8).

Sommige leden hadden uit den B. G. S. van 14 Mei 1930 No. 1081/D met waardeering vernomen, dat aan den gouverneur van Oost-Java is opgedragen om in overleg en gezamenlijk met den commandant der IIe divisie een onderzoek te doen instellen naar de mogelijkheid en wenschelijkheid van uitbreiding der korpsen Barisan door middel van een korter dienstverband voor personeel, dat zich vrijwillig verbindt tot reserveplichten.

Post 930. Verdere uitgaven voor de remonte. Eenige leden vroegen of de mededeeling, dat het voor 1931 aan te koopen aantal paarden kan worden verminderd (toelichting blz. 89), niet in strijd moet worden geacht met de toelichting op post 919 (blz. 86), dat in 1931 meerdere paarden wegens ouderdom in aanmerking komen voor op reformstelling.

Post 936. Militair geneeskundige dienst. Enkele leden bepleitten opneming van Indische artsen in het korps officieren van gezondheid.

Anderen wezen erop, dat reeds eerder is gebleken welke groote bezwaren zijn verbonden aan de plaatsing in één korps van personen met ongelijkwaardige opleiding en — tengevolge daarvan — ongelijke bezoldiging. Overigens meenden zij, dat de abituriënten der artsenscholen nog steeds dringend noodig blijken voor de voorziening in de geneeskundige behoeften der inheemsche bevolking.

Gevraagd werd waartoe de overweging heeft geleid van het denkbeeld om den toekomstigen officieren van gezondheid tijdens hun opleiding militaire vormen bij te brengen (zitt. 1929-1930, H 1344).

Men zou gaarne vernemen op welke gronden de bij het militair geneeskundig laboratorium te Weltevreden werkzame doktoren zijn vrijgesteld van de verplichting tot het vervullen van wachtdiensten.

Eenige leden gaven in overweging, om — evenals met betrekking tot de behandeling door particuliere tandartsen is geschied — vaste tarieven in te stellen voor de betaling van door particuliere röntgenologen in de militaire hospitalen verrichte diensten. Zij meenden te weten, dat voor deze werkzaamheden thans een zeer hooge vergoeding wordt toegekend.

Door enkele leden werd aangedrongen op intrekking van de plaatsing van een officier van gezondheid te Menado, aangezien aldaar meerdere Gouvernementsartsen en particuliere doktoren zijn gevestigd, die den arbeid van bedoelden militairen arts als nevenbetrekking zouden kunnen verrichten.

Andere leden achtten handhaving van een militairen geneeskundige te Menado noodzakelijk, o.m. met het oog op de keuring en herkeuring, zoodat de behandeling van doortrekkende militairen.

Eenige leden, die hadden vernomen, dat in sommige hospitalen de sergeants-ziekenverpleger met de verpleging van patiënten op de ziekenzalen werden belast, drongen aan op algemeene invoering van dezen maatregel.

Indien het juist is, dat operatie-zusters geen uitzicht hebben op bevordering tot hoofdverpleegster, wenschten sommige leden voor deze zusters — evenals reeds voor de röntgenzusters is geschied — de gelegenheid te zien opengesteld om een eindbezoldiging te behalen overeenkomend met die der hoofdverpleegsters.

Post 939. Militair diergeneeskundige dienst. Wederom werd erop aangedrongen den diergeneeskundigen dienst onder te brengen bij den militair geneeskundigen dienst (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. IX: st. 4, blz. 2).

Enkele leden opperden het denkbeeld, den dienst geheel op te heffen en ter behandeling van de paarden de noodige dierenartsen van den B.V.D. bij het leger te detacheren.

Andere leden konden de wenschelijkheid van een dergelijken maatregel niet inzien.

Post 942. Bijzondere inrichtingen. Onderdeel a. Stafmuziek. Tegenover de door sommige leden betuigde instemming met de voorgenomen geleidelijke opheffing van de stafmuziek, verklaarden zeer vele anderen, dat zij dit voornemen, waaraan blijkbaar geen andere dan bezuinigingsoverwegingen ten grondslag liggen, ernstig betreurden.

Laatstbedoelde leden vestigden er de aandacht op, dat de Regeering eenige jaren geleden krachtig stelling heeft genomen tegen het in den Volksraad geopperd denkbeeld om tot afschaffing van het korps over gaan. „Op grond van traditie en van de cultureele waarde van de stafmuziek” — zoo werd toen verklaard — „heeft de Regeering er bezwaar tegen haar op te heffen” (1ste gew. zitt. 1924, Ond. I — Afd. IX: st. 8, blz. 14). Mede met het oog hierop, had het dezen leden bevreemd, dat het voornemen tot opheffing met geen enkel woord is toegelicht. Naar hunne meening had hierbij in de eerste plaats moeten worden vermeld op welke gronden in het destijds ingenomen standpunt een algeheele wijziging is gekomen. Ook had moeten zijn medegedeeld op welke wijze zal worden voorzien in de militaire taak van het korps stafmuzikanten, dat „mede bestemd is tot het opluisteren van wapenschouwingen en groote manoeuvres, zoomede van militaire en officieele plechtigheden en feesten” (1ste gew. zitt. 1924, Ond. I — Afd. IX: st. 8, blz. 14). Voorts had moeten worden bekend gesteld op welke wijze de Regeering de stafmuzikanten denkt te doen afvloeien en wat zal worden verricht in verband met hunne pensioensrechten en vooruitzichten.

Vele leden wezen erop, dat door het verdwijnen van het stafmuziekkorps, hetwelk zich, ondanks de stemmen, welke in den laatsten tijd tegen de leiding en de keuze der muziekstukken zijn opgegaan, steeds in de belangstelling van het publiek — o.m. bij de volksconcerten — heeft mogen verheugen, vooral een belangrijke groep minder goed gesitueerden zou worden gedupeerd. De hier aan het woord zijnde leden waren van meening, dat de aanwezigheid van een goed muziekkorps voor de cultureele ontwikkeling van de bevolking van Indië's hoofdstad zoo al niet onontbeerlijk, dan toch zeer wenschelijk is en niet mag worden aangemerkt als een overbodige luxe (vgl. ook Nieuws van den Dag van den 20 Juni jl). Zij zouden gaarne vernemen of de Regeering — evenals vroeger — deze meening deelt en of Zij indien bij Haar overwegend bezwaar bestaat tegen handhaving van de stafmuziek in haar huidige vorm, op andere wijze in de behoefte aan een openbaar muziekkorps denkt te voorzien, in welk geval de voorgenomen maatregel hun minder bedenkelijk zou lijken. Het wilde hun voorkomen, dat het korps, na reorganisatie, ten laste van de Vde begrotingsafdeeling zou kunnen worden gebracht. Ook zou de Regeering met de gemeente Batavia in overleg kunnen treden omtrent een mogelijke overneming van het korps, waarvoor het Land financieelen steun zou kunnen verleen. Mocht eventueel een deel van het publiek bereid zijn tot geldelijke offers, dan zou de Regeering wellicht daarin aanleiding kunnen vinden om voor de handhaving van het muziekkorps een subsidie uit te trekken.

Andere leden vreesden, dat door instandhouding van de stafmuziek als burgerlijk korps het gestelde doel — n.l. de ook door hen noodig geoordeelde voorziening in de muzikale behoeften van Indië's hoofdstad — niet zou worden bereikt. Van een verbreking van het militair verband zou —

zoo meenden zij — zijn te verwachten, dat het korps reeds spoedig uit elkaar zou vallen.

Ten slotte werd door eenige leden in herinnering gebracht, dat bij de behandeling in het vorig zittingsjaar van den begrootingspost ten behoeve van het museum voor beeldende kunst, de wd. directeur van Onderwijs duidelijk heeft doen uitkomen, dat het in de bedoeling ligt om in Nederlandsch-Indië een nieuw centrum van kunst en geestelijk leven te scheppen en verder te ontwikkelen (zitt. 1929—1930, H 1379). De hier aan het woord zijnde leden vroegen zich af of het niet in de lijn van dit streven ligt, ook de muziekkunst te bevorderen en daarbij gebruik te maken van de aanwezige krachten. Wanneer de stafmuziek eenmaal is ontbonden, zal het moeilijk vallen de voor een nieuw korps benodigde krachten bijeen te krijgen.

Post 953. Voorzieningen van materieelen aard. Enkele leden zouden gaarne nader worden ingelicht omtrent de voorgestelde verminderingen op de onderdeelen a en c.

Post 955. Vervoer te water en te land. Onderdeel a. Vervoer in Nederlandsch-Indië. De hooge uitgaven, waarop in dit onderdeel wordt gerekend (ruim f 3.5 miljoen), deed verscheidene leden wederom aandringen op zoo groot mogelijke beperking bij de overplaatsingen van militairen.

Men verklaarde prijs stellen op een eenigszins gedetailleerd overzicht van de vervoerkosten, waarin vooral ware te onderscheiden tusschen de kosten van het personen- en van het goederenvervoer.

Post 956. Nonactiviteitsbezoldigingen en wachtgelden. Men achtte de mededeeling, dat tegenover de voorgestelde verhooging geen verminderingen op de bezoldigingsposten staan, „omdat de personen, welke boven de formatie in activiteit werden gesteld, betaald werden uit die bezoldigingsposten”, verre van duidelijk. Moet — zoo vroeg men — worden aangenomen, dat bij de raming der bezoldigingsposten tot dusverre geen rekening is gehouden met de uitgaven voor boven de formatie in activiteit gestelde personen, doch dat die uitgaven niettemin uit bedoelde posten werden bestreden?

Voorts werd de vraag gesteld, of uit de wederinvoering van de nonactiviteit ten aanzien van een aantal officieren, die tot dusver boven de formatie waren gesteld, moet worden opgemaakt, dat er een teveel aan officieren aanwezig is. In het bevestigend geval zou gaarne worden vernomen waaraan dat moet worden toegeschreven.

Post 962. Boven de formatie gevoerde militairen enz. Een nadere toelichting op dezen post zou — in verband met de op nonactiviteitstelling van officieren en onderofficieren (post 956, onderdeel a) — op prijs worden gesteld.

Post 971. Steun aan gegageerde en gepensioneerde militairen beneden den officiersrang enz. Verscheidene leden betreurden de voorgestelde vermindering, welke h.i. ten onrechte is gebaseerd op de uitkomsten van 1929. Zij meenden namelijk te weten, dat bedoelde uitkomsten moeten worden geweten aan bepaalde beperkingen, welke de Regeering t. a. v. de steun-verleening heeft voorgeschreven.

Post 978. Uitgaven verband houdende met de inrichting van de verdediging van Tarakan en Balikpapan. Naar het oordeel van vele leden dient den Volksraad, alvorens hem over den voorgestelden tweeden termijn te doen beslissen, te worden uiteengezet voor welke werkzaamheden de uitgetrokken fondsen zullen worden besteed.

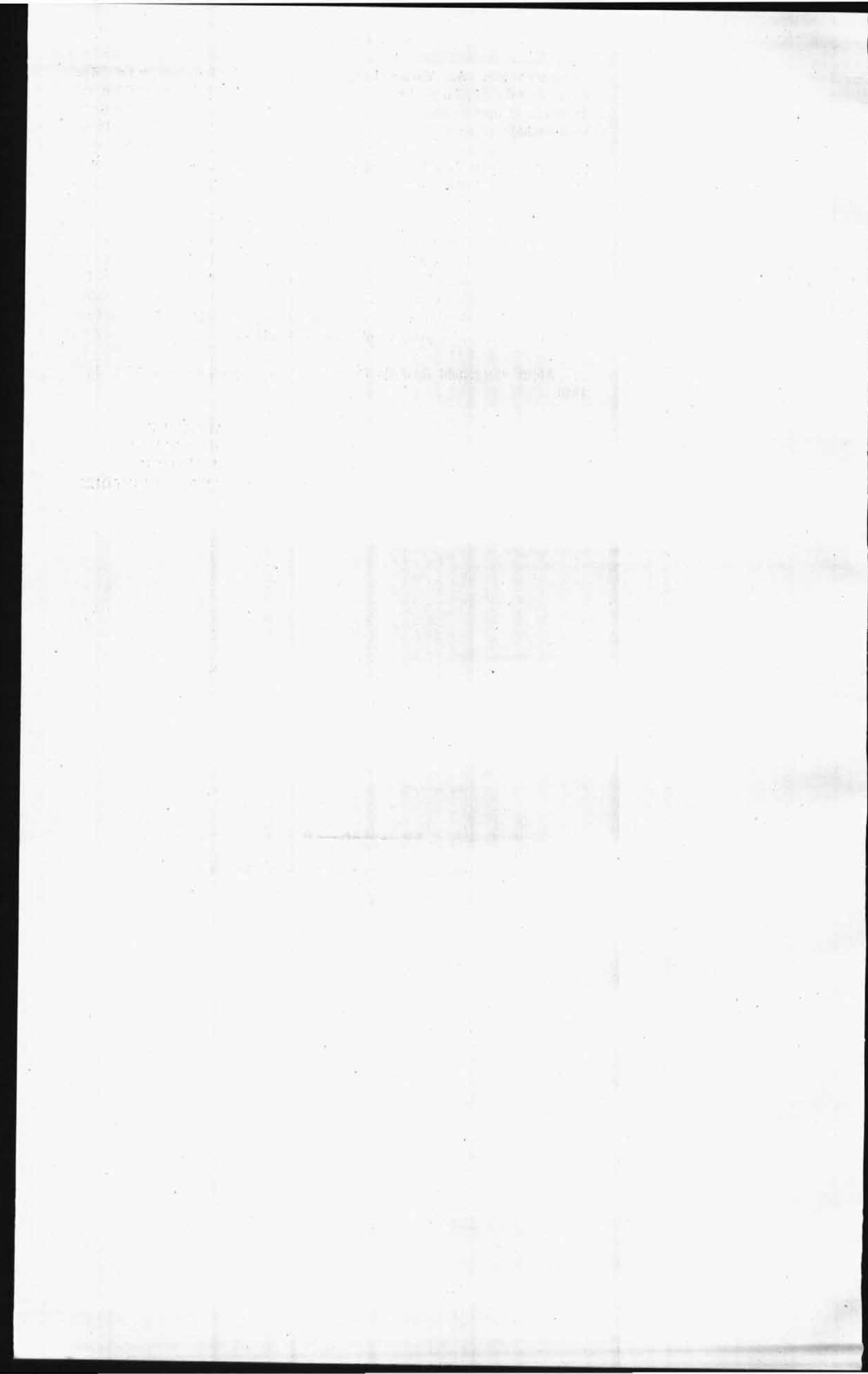
Sommigen dezer leden vreesden, dat wanneer telken jare slechts bedragen als voor 1930 en 1931 zijn opgebracht worden gevoterd, de werken — welke in totaal op \pm f 8 miljoen worden geraamd (zitt. 1929—1930, H 2531) — vóór hunne beëindiging verouderd zullen zijn.

Post 978. A. Voorzieningen ten behoeve van de kustverdediging te Soerabaja. Eenige leden wenschten er de aandacht op te vestigen, dat de kosten voor de kustverdedigingswerken te Soerabaja tevoren werden gebracht ten laste van de Xde begrootingsafdeeling. Door de overbrenging van bedoelde uitgaven naar de Oorlogsbegrooting, wordt deze bezwaard met f 305.000, waardoor andere voorzieningen tot dat bedrag achterwege moeten worden gelaten.

Post 979. Tegemoetkomingen op plaatsen, waar de levensstandaard in 1925 ten gevolge van de toenmalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen. Enkele leden stelden de vraag op welke plaatsen en aan welke categorieën van militairen deze tegemoetkomingen worden toegekend. De mindere militair, voor wiens voeding wordt gezorgd, zal — zoo merkten zij op — van de duurte op sommige plaatsen niet veel last hebben.

Aldus vastgesteld door de Commissie van rapporteurs, den 7den Juli 1930.

APITULEY
KERKKAMP
MANDAGIE
VAN DER WEYDEN.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IX — STUK 11.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

MEMORIE VAN ANTWOORD

(ontvangen 17 Juli 1930).

AFDEELING IX.

Departement van Oorlog.

Algemeene opmerkingen.

§ 1. Begrooting.

De door enkele leden geconstateerde verschillen tusschen de opgaven op het voorblad der Memorie van Toelichting en in de financieele nota, voor zoover het jaar 1931 betreft, vloeien voort uit het feit, dat in de opgave in de financieele nota geen rekening is gehouden met de z.g. subsidieposten t.w. de posten 906 en 907 van hoofdstuk I, de posten 968, 971, 973 en 978c van hoofdstuk II en de post 902 van hoofdstuk IV ¹⁾.

Met betrekking tot de vraag, of uit het feit, dat bij de ramingen der standplaatstoelagen geen rekening schijnt te zijn gehouden met het voorstel om die toelagen af te schaffen voor salarissen hooger dan f 1 000 's maands, de gevolgtrekking moet worden gemaakt, dat bedoelde maatregel voor het leger niet zal gelden, moge worden verwezen naar het slot van de toelichtingen bij post 952 onderdeel f in de Memorie van Toelichting blz. 94, waar is medegedeeld, dat door intrekking van de toelagen van landsdienaren met een salaris van meer dan f 1 000 deze post f 80 000 lager kan worden geraamd.

Dat op verschillende posten van deze begrooting door scherpere ramingen bezuiniging is verkregen, wat de bijzondere aandacht van sommige leden had getrokken, is in zooverre juist, dat, al werd ook bij vroegere begrootingen naar zoo duidelijk mogelijke ramingen gestreefd, de huidige financieele omstandigheden aanleiding hebben gegeven om bij de samenstelling van het ontwerp-begrooting 1931 de ramingen der uitgaven nog scherper na te gaan om in elk geval te voorkomen, dat zij hooger zouden zijn dan strikt geboden is. De Regeering acht het niet verantwoord in deze verder te gaan dan reeds is geschied en Zij deelt dan ook de meening van de leden, die, hoewel zich met juistere ramingen kunnende vereenigen, nochtans met het oog op eventueele overschrijdingen van begrotingsposten tegen te krappe raming meenden te moeten waarschuwen.

De Regeering betreurt, dat sommige leden in menig opzicht de met betrekking tot de ramingsverschillen met 1930 verstrekte toelichtingen onvoldoende achtten, wijl Zij vermeent, dat die toelichtingen in algemeenen zin aan de te stellen eischen voldoen en overigens wel ingestemd zal worden met Hare opvatting, dat bij het verstrekken van toelichtingen met betrekking tot de defensiebehoeften in een openbaar stuk eenige terughoudendheid moet worden betracht. Ten rechte constateerden de hier aan het

¹⁾ In de bedragen, vermeld op het voorblad der Memorie van Toelichting onder „Ramingen 1931” achter Militaire uitgaven en Buitengewone uitgaven is een fout geslopen. De eerstgenoemde uitgaven moeten f 20 000.— lager, de laatstgenoemde f 20 000.— hooger zijn. De bedragen worden alsdan respectievelijk f 85 353 240 en f 769 500, welke gewijzigde bedragen overeenstemmen met de in de hoofdstukken I en II gegeven cijfers.

woord zijnde leden verschil in de wijze van afronding der bedragen van verschillende posten. Dit verschil is meerendeels voortgevloeid uit op verschillende tijdstippen in het oorspronkelijk ontwerp aangebrachte wijzigingen, waarbij in verband met den weinig beschikbaren tijd de zorg voor een systematische afronding in het geheele ontwerp eenigszins in het gedrang is gekomen. Intusschen zal met betrekking tot volgende begrotingen de aandacht op deze aangelegenheid gevestigd blijven.

Naar aanleiding van de uitgesproken teleurstelling, dat in de Memorie van Toelichting — in tegenstelling tot die van de andere departementen — achter de omschrijving van de posten en hunne onderdeelen de vermelding van het totaal der vermeerderingen en verminderingen werd gemist, zij medegedeeld, dat dit aan een misverstand is te wijten. In de ontwerp-begroting voor het jaar 1932 zullen de totale vermeerderingen en verminderingen opgenomen worden.

§ 2. Bezuiniging op de legeruitgaven.

Met voldoening heeft de Regeering kennis genomen van de door sommige leden uitgesproken waardeering voor het met goed gevolg bekroonde streven om ook bij het leger de door den toestand der schatkist geboden bezuiniging te verkrijgen.

Het oordeel van andere leden, dat aanmerkelijk meer had kunnen worden bezuinigd dan is geschied, kan Zij niet deelen. Tot verdere bezuinigingen, waardoor de paraatheid van het leger in gevaar zou worden gebracht, kan de Regeering geen vrijheid vinden.

Met betrekking tot het door deze leden uitgesproken oordeel, dat de beperkte doelstelling van de weermacht met zich zou brengen het lager stellen van verscheidene uitgaven, zooals die voor manoeuvres en detacheringen, wenscht de Regeering nadrukkelijk te verklaren, dat het tegengaan van neutraliteitschendingen van het leger dezelfde geoefendheid in het gevecht tegen een modern uitgerusten en georganiseerden tegenstander vereischt als welke andere doelstelling ook, die gericht is op de handhaving van de uitwendige veiligheid.

Het is dan ook met leedwezen, dat de Regeering uit hoofde van den toestand van 's Lands financiën zich zelfs verplicht heeft gezien voor het jaar 1931 wederom geen gelden uit te trekken voor groote manoeuvres, hoewel ten vorigen jare het groote nut van dergelijke oefeningen duidelijk is gebleken.

De voor 1931 aanvankelijk noodig geachte en voorgestelde positieverbeteringen zijn ook bij deze begrotingsafdeeling, met het oog op het aspect van 's Lands financiën ten slotte achterwege gebleven, met uitzondering evenwel van die van het hoofd van den artillerieconstructiewinkel (zie Ond. I — Afd. IX: stuk 5, blz. 89,) welke om redenen van overwegend Landsbelang werd gehandhaafd.

Betreffende de vraag of een vermindering met 4% van de voor 1931 becijferde personeelsredieten is toegepast, wordt verwezen naar de toelichting bij post 901 van Hoofdstuk II op blz. 83 van Onderwerp I — Afd. IX — stuk 5, waarin staat vermeld, dat door personeelsvermindering op de uitgaven van het departement van Oorlog *f* 40 000, d.i. 4% van het bedrag van post 901 bezuinigd wordt.

Zooals reeds in de Memorie van Antwoord op de algemeene beschouwingen (Ond. I — Alg. Ged. stuk 4) werd vermeld, zijn besparingen op de militaire organisaties in den vorm van uniforme aftrekpercentages niet mogelijk gebleken zonder het wezen dezer organisaties geweld aan te doen.

De Regeering voelt zich genoopt de leden, die de meening zijn toegedaan, dat in de aangeboden begroting zoo goed als geen sprake is van maatregelen ter uitvoering van de door den Volksraad aanvaarde grondslagen voor de defensie en daaruit de conclusie trekken, dat de noodzakelijkheid van de verdediging van Nederlandsch-Indië der Regeering niet duidelijk voor oogen staat, in overweging te geven om, alvorens hun stem aan de begroting te onthouden, te bedenken, dat ook de IXe begrotingsafdeeling den terugslag heeft moeten ondervinden van het huidige financieel aspect. Zij vleit zich met de hoop, dat, in verband hiermede, de bovenbedoelde leden bij nader inzien zullen erkennen, dat juist door het opbrengen van een zij het dan ook bescheiden post voor de verdediging van Tarakan en Balikpapan en eenige verhooging van den post modernisering — zij het dan ook ten behoeve van

voorzieningen, welke tot dusverre tot de taak der marine behoorden — de Regeering wel degelijk bij deze begrooting, zoover de omstandigheden toelieten, in de richting is gegaan, welke door de grondslagen voor de defensie is aangewezen.

Hoewel inderdaad de mogelijkheid van snellere verplaatsing — gevolg van de ontwikkeling der verkeersmiddelen — in het algemeen aanleiding kan geven tot een meer samengetrokken legering van troepen, houde men in het oog, dat bij de uitgestrektheid van het Nederlandsch-Indische grondgebied en de geringe legersterkte aan zulk een concentratie — die overigens de opleiding en oefening der troepen ten goede zou komen — spoedig grenzen zijn gesteld. Wat Java betreft, moge er op worden gewezen, dat nog in de laatste jaren de oprichting van nieuwe garnizoenen noodig werd geacht (Soerabaja, Serang, Madjalengka, Bondowoso).

De verhoogde beweeglijkheid der troepen is uiteraard een factor, waarmede voortdurend rekening wordt gehouden, en die dan ook in den huidige toestand is verdisconteerd, zoodat het onjuist is, te verwachten, dat het mogelijk zou zijn thans door samentrekking van troepen tot vermindering der sterkte en zoo tot bezuiniging te geraken. Hierbij dient nog te worden overwogen, dat een gewijzigde dislocatie leidt tot het verlaten van bestaande en het bouwen van nieuwe kampementen, waarmede groote uitgaven zijn gemoeid.

Men heeft dan ook in de ontwikkeling der moderne verkeersmiddelen slechts een gelukkige omstandigheid te zien, welke door ons kleine leger, dat zijn taak heeft te vervullen in een uitgestrekt gebied, zooveel mogelijk ter richtige uitoefening van die taak zal moeten worden benut.

Naar aanleiding van de vraag, of ook in het leger gestreefd wordt naar een verhouding van het aantal hoofdofficieren tot dat der subalterne officieren van 1:6, in overeenstemming met het voornemen om het aantal keuzebetrekkingen voor burgerlijke landsdienaren naar bedoelde verhouding te beperken, worde in de eerste plaats opgemerkt, dat het aantal keuzeambten in de schalen C. 20 tot en met 23 zal worden teruggebracht tot 1/6 van het totaal aantal ambtenaren, zoodat de verhouding van het aantal keuzebetrekkingen tot dat der niet-keuzebetrekkingen zal zijn als van 1:5.

In het leger bedraagt de verhouding van het aantal opper- en hoofd-officieren tot het aantal subalterne officieren ongeveer 1:8. Aangezien echter als keuzebetrekkingen slechts zijn aan te merken de rangen van luitenant-kolonel en hooger, daar eerst de luitenant-kolonials bezoldigd worden overeenkomstig de voor de burgerlijke keuzebetrekkingen geldende schaal, behoort men, om tot een zuivere vergelijking te geraken, tegenover de verhouding 1:5 die te stellen van het aantal luitenant-kolonels en hogere officieren tot het aantal der overige officieren, welke verhouding 1:14 bedraagt.

Bij de berekening van de verhoudingsgetallen 1:8 en 1:14 is aangenomen, dat in de gevallen, waarin de legerformatie voor een functie een dubbelen rang vermeldt, de functionaris den hoogsten genoemden rang bekleedt, zoodat het aantal in rekening gebrachte hoofdofficiersplaatsen (resp. keuzeambten) een maximum vertegenwoordigt, dat in werkelijkheid niet wordt bereikt.

§ 3. Defensie.

Sommige leden, wijzende op de kosten van de landsverdediging, welke voor 1931 26,2% van de zuivere gewone uitgaven zouden uitmaken, betoogden, dat, om een werkelijk doeltreffende landsverdediging te kunnen bekostigen, moet worden overgegaan tot de invoering van inheemsche militie, van welken maatregel huns inziens veeleer een bezuiniging dan een vermeerdering van uitgaven zou zijn te verwachten.

Reeds herhaaldelijk heeft de Regeering betoogd, dat met het oog op de dubbele taak van het leger vermindering van het beroepsleger uitgesloten is, zoodat de invoering van een Inlandsche militie uitgaven met zich zou brengen boven die, welke de hier aan het woord zijnde leden aanleiding gaven om te spreken van een zwaren last. Laatstelijk zijn Haar bezwaren tegen invoering eener Inlandsche militie nog uiteengezet bij de behandeling van de tweede aanvullende begrooting voor 1930 (zitting 1929—1930, Ond. III — St. C, blz. 8; H 2603). Zij brengt hierbij voorts in herinnering, dat

nog onlangs de ter zake handelende motie-Dwidjosewojo e.s. (Ond. III — st. H) door den Volksraad werd verworpen.

Verder stemt de Regeering in met de andere leden, die in dit verband waarschuwden tegen de opvatting, dat het hierboven genoemde percentage (26, 2%) betrekking zou hebben op defensie-uitgaven. In dit percentage zijn, zooals op blz. 36 van de financieele nota blijkt, begrepen de uitgaven voor de handhaving van orde en rust en die voor andere belangen, waarvan de behartiging aan het departement van Oorlog is opgedragen. Zooals bekend, is het de taak van de z.g. „Splitsingscommissie” een begrotingsopzet voor te stellen, waarin deze zoo ongelijksoortige uitgaven afzonderlijk tot uitdrukking komen.

Naar aanleiding van de vraag hoe het staat met het rapport dezer commissie wordt onder de aandacht gebracht, dat, zooals reeds aan het slot van Hoofdstuk IV der Memorie van Antwoord op de tweede aanvullende begrooting 1930 betreffende de IXe begrotingsafdeeling werd vermeld (Volksraadstukken 1929—1930, Ond. III — stuk C), deze commissie de uitwerking der defensiegrondslagen had af te wachten. Zoodra de uit die grondslagen voortvloeiende legersamenstelling, welke de commissie wil hare arbeid effectief zijn, tot uitgangspunt zal moeten nemen, haar beslag zal hebben gekregen, zal zij hare werkzaamheden hervatten.

De leden, die de invoering van een weerbelasting bepleitten, mogen herinnerd worden aan hetgeen de Regeering bij de behandeling van de uitvoering van het defensieplan mededeelde, nl. dat het invoeren van een weerbelasting niet in de gedachte van de Regeering ligt (zitt. 1929—1930, H 2585).

De leden, die gaarne zouden worden ingelicht of de Regeering uitvoering denkt te geven aan de motie-Kiès e.s. (zitting 1929—1930, Ond. III — st. G; H. 2600), mogen worden verwezen naar de mededeeling van den Regeeringsgemachtigde, voorkomende op de door hen aangehaalde bladzijde der Handelingen, nl. dat de Regeering, zoodra de plannen vasten vorm zullen hebben aangenomen, er geen bezwaar tegen heeft, deze in hun geheel aan den Volksraad voor te leggen.

Naar aanleiding van de vraag, wanneer de indiening van het aangekondigde ontwerp-algemeene maatregel van bestuur betreffende de sterkte en samenstelling van het leger kan worden tegemoetgezien, kan worden medegedeeld, dat het overleg met het Opperbestuur omtrent vorm en inhoud in het algemeen van den hier bedoelden algemeenen maatregel — waarbij de organisatie van het leger zal worden vastgesteld — (Volksraadstukken 1929—1930, Ond. 95 — Afd. IX: st. 4, blz. 2) heeft plaats gevonden. De uitwerking van het ontwerp zal gelijken tred houden met de vordering van de met de defensiegrondslagen verband houdende reorganisatievoorstellen. Voor zoover zulks hier te lande kan worden overzien is te verwachten, dat het ontwerp in den loop van 1931 den Volksraad zal kunnen bereiken.

Naar aanleiding van de opmerking, dat door de verandering in de bestemming van het militie-contingent is vooruitgelopen op de totstandkoming van de algemeene verordening, waarbij de defensiegrondslagen zullen worden vastgesteld, zij geantwoord, dat die verandering slechts als een voorbereidende maatregel dient te worden beschouwd, welke door den Legereommandant, aan wien bij artikel 89, 2e lid van de Dienstplichtregeling (Staatsblad 1924 No. 44) de verdeling van de dienstplichtigen over de wapens en diensten is overgelaten, is genomen. Bij de groote waarschijnlijkheid van een wijziging van het militiecontingent voor de verschillende wapens in de naaste toekomst is het een gebiedende eisch, tijdig over te gaan tot zoodanige maatregelen, welke er toe kunnen bijdragen om den nieuwen toestand zoo spoedig mogelijk en daarbij zonder hinderlijke schokken te bereiken. Inderdaad droeg de indeeling van de dienstplichtigen over de verschillende wapens voor 1930 dan ook een zoodanig voorbereidend karakter.

Het zou bepaaldelijk onjuist zijn geweest, met de wijziging in de indeeling te wachten, totdat de bovenbedoelde algemeene verordening tot stand zal zijn gekomen. Bovendien is aan de reeds aangevangen inleidende verschuiving geen bezwaar verbonden, aangezien zij met dezelfde geleidelijkheid, welke haar thans kenmerkt, weder te niet zou kunnen worden gedaan

door maatregelen in omgekeerden zin, wanneer zulks alsnog noodig mocht blijken.

De tot dusverre met de Europeesche militie opgedane ervaringen zijn zeer bevredigend; er is dus geen aanleiding om op grond van minder gunstige ervaringen tot algeheele opheffing van het instituut te besluiten. De Regeering erkent uiteraard, dat aan den dienstplicht voor de betrokkenen bezwaren zijn verbonden, welke echter, evenals overal elders, mede moeten worden aanvaard. Men hoede er zich voor te veel waarde te hechten aan de voorstelling, alsof de militieplichtige Europeanen h. t. l. niet zelden reeds een leidende positie innemen, wanneer zij onder de wapenen worden geroepen. Het aantal der jongelieden, die voor eerste oefening onder de wapenen komen — voor de herhalingsoefeningen kan de geopperde bedenking toch niet gelden — en een leidende positie bekleeden, is om voor de hand liggende redenen uiterst gering.

Aangezien de Europeesche militie een integreerend bestanddeel vormt van ons leger op voet van oorlog kan aan opheffing niet worden gedacht.

Overigens is de Regeering met verscheidene andere leden van oordeel, dat de in militairen dienst bijgebrachte begrippen van tucht en discipline den betrokkenen ook in het maatschappelijk leven ten goede kunnen komen.

§ 4. Vervanging van militair door burgerpersoneel.

Aan de leden, die aandrongen op vervanging van militaire krachten door goedkoopere burgerlijk personeel, zij in de eerste plaats medegedeeld, dat — zooals door andere leden reeds werd opgemerkt — een zoodanige vervanging aan zekere grenzen is gebonden, omdat in geval van oorlog en/of mobilisatie over voldoende militair personeel — ook voor de speciale oorlogsfuncties — moet kunnen worden beschikt.

Aangezien de eerstbedoelde leden daarbij het vermoeden uitspraken, dat een zoodanige maatregel, waartoe ten vorigen jare bij het departement der Marine werd overgegaan, ook bij het departement van Oorlog „in het algemeen een dadelijke of toekomstige bezuiniging” ten gevolge zou hebben (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. X: stuk 5, blz. 68), dient er de aandacht op te worden gevestigd, dat voor het niet-technisch marinepersoneel beneden den rang van officier, waarop hier wordt bedoeld, de gemiddelde bezoldiging aanzienlijk hooger is dan voor de overeenkomstige rangen in het leger, en dat, voor zoover het oog was gericht op het ten vorigen jare bij de marine vervangen technisch militair personeel, gelijksoortige technische functies in het leger zowel door burgers als militairen kunnen worden vervuld, waarbij aan beide categorieën een gelijke bezoldiging is toegelegd. Deze bezoldiging komt vrijwel overeen met dan wel is lager dan die, toegekend aan het bedoelde burgerlijk technisch personeel bij de marine, dat bezoldigd wordt volgens schaal C 8 der B. B. L. 1925/1928. Van vervanging van vorenbedoelde militairen door burgers is derhalve geen bezuiniging te verwachten.

Mocht hier zijn bedoeld op vervanging van het militaire schrijverspersoneel door goedkoopere burgerkrachten, dan kan nog worden aangeteekend, dat daargelaten, dat vervanging van militair door burgerpersoneel practisch toch geen dadelijke vermindering van uitgaven mede zou brengen, — tegen een verdere vervanging, als reeds is geschied, ook in verband met de belangen van den dienst overwegend bezwaar bestaat.

Niet alleen toch zal op Java steeds een kern van militaire schrijvers noodig zijn voor het geval van oorlog en/of mobilisatie, maar bovendien voelt het burgerpersoneel over het algemeen zóó weinig voor indeeling in de buitengewesten, dat men voor de aanvulling daarvan in hoofdzaak is aangewezen op het militair schrijverspersoneel.

Vermits door de hier aan het woord zijnde leden nog de aandacht werd gevestigd op de sterkte-staten van het departement van Oorlog, waaruit zou blijken, dat aldaar tal van functies, welke zeer wel door burgerambtenaren, althans door lagere militairen zouden kunnen worden vervuld, door officieren van alle rangen worden bekleed, moge nog worden aangeteekend, dat de personeelsorganisatie van het departement van Oorlog mede in het aan de organisatiecommissie opgedragen onderzoek zal worden betrokken en dat in afwachting daarvan geen principieele wijzigingen in die organisatie zullen worden gebracht.

§ 5. Bezoldigingen, pensioenen en toelagen.

Aan de leden, die de aandacht vestigden op het pleidooi ten gunste van een positieverbetering van de kapiteins in het leger, opgenomen in het orgaan van de Nederlandsch-Indische Officiers Vereeniging van Mei jl. kan worden medegedeeld, dat een betoog van overeenkomstige strekking reeds vroeger de aandacht van het Legerbestuur had.

In dit verband zij aangeteekend, dat in bedoeld orgaan van de N.I.O.V. niet alleen positieverbetering van de kapiteins wordt bepleit, doch eveneens van de majoors en luitenant-kolonels, terwijl de aan dat voorstel verbonden kosten daarin in totaal worden begroot op ruim f 400 000 's jaars.

Positieverbetering alléén van de kapiteins zou uiteraard vèèl minder kosten; deze kosten zouden echter het door de bedoelde leden genoemd bedrag van f 43 000 verre overschrijden, en bovendien zou zodoende aan den in meerbedoeld artikel omschreven achterstand slechts zéér ten deele en voor één enkele categorie van officieren worden tegemoet gekomen.

Hoe dit echter ook zij, in verband met 's Lands financieelen toestand, welke in algemeenen zin alle lotsverbeteringen uitsloot, kan aan de hier bedoelde positieverbetering niet worden gedacht.

Mede in verband hiermede acht de Regeering het voorshands niet gewenscht om tot opheffing van het instituut der z.g. „kassian" majoors over te gaan.

Het door verscheidene leden verzochte vijfjaarlijkse overzicht van het procentsgewijze verloop door pensionneering van subalterne- en hoofd-officiëren gedurende het tijdvak 1908—1928 wordt hierbij overgelegd.

Tijdvakken.	Subalterne Officiëren.			totale aantallen.			Hoofdofficiëren.		
	Totalen subalterne officieren.	Totalen gepensionneerden.	% gep. van het aantal subalt. off.	Totalen hoofdofficiëren.	Totalen gepensionneerden.	% gep. van het aantal hoofdoff.	Totalen officieren.	% gep. subalt. officieren van het totaal aantal off.	% hoofdofficiëren v.h. totaal aantal off.
1908 (1)	7172	353	5.06	697	89	12.77	7869	4.49	1.13
1913									
1913	6794	221	3.25	827	120	14.51	7621	2.90	1.57
1918									
1918	6281	263	4.19	860	129	15	7141	3.18	1.81
1923									
1923	6053	149	2.46	833	151	18.13	6886	2.16	2.19
1928									

Toelichting.

(1) De opgegeven aantallen gepensionneerde officieren zijn, v.w.b. het eerste tijdvak (1908—1913), niet geheel zuiver en in algemeenen zin iets te hoog, omdat hieronder ook zijn begrepen een gering aantal officieren, die zonder recht op pensioen het leger in die periode hebben verlaten.

Naar aanleiding van het door enkele leden gemaakt bezwaar tegen de bezoldiging volgens militair tarief, namelijk de M. B. R., van het Inlandsch burgerlijk personeel bij de genietroepen (post 931, noot 39), bij de pakhuizen (post 934a, noot 42), bij het centraal geneeskundig laboratorium (post 936a, noot 47), bij het algemeen magazijn van geneesmiddelen te Bandoeng (post 938, noot 51), enz. wordt opgemerkt, dat de militaire bezoldigingsregeling 1925 (M. B. R. 1925) tegelijk met de B. B. L. 1925 is tot stand gekomen, terwijl alle daarin voorkomende bezoldigingen door de militaire salariscommissie zijn vastgesteld.

Het genoemde personeel behoort tot de z.g. plaatselijke krachten, die niet volgens B. B. L. schalen worden bezoldigd, doch wier bezoldigingen naar plaatselijke omstandigheden worden geregeld (vgl. staat Lett. A B der B. B. L. 1925/1928).

Den leden, die opnieuw pleitten voor het gelijkmaken van de bezoldiging en dienstvoorwaarden der verschillende landaarden in het leger, moet de Regeering tot Haar leedwezen mededeelen, dat eerst zéér onlangs antwoord van het Opperbestuur in deze kwestie is ontvangen, welk antwoord mogelijk tot nader overleg aanleiding zal geven.

Of de onderscheiden vereenigingen van militairen in de gelegenheid zullen worden gesteld om van den inhoud van het rapport kennis te nemen, kan eerst worden overwogen nadat terzake een principieele beslissing zal zijn genomen.

Aangezien de verzoeken van de vereenigingen „Oentoe Kaperloeon Kita” en „Perserikatan Minahassa” tot inwilliging van de desiderata, vervat in de op de in April jl. te Tjimahi gehouden congressen aangenomen moties, nog in behandeling zijn, kan de vraag welk standpunt de Regeering tegenover deze desiderata inneemt, nog niet volledig worden beantwoord.

V. w. b. de hierin voorkomende door eenige leden ondersteunde wenschen tot gelijkstelling van tractement en pensioen voor alle militairen beneden den rang van officier ongeacht den landaard, onmiddellijke gelijkstelling van het tractement van de inheemsche sergeanten (wachtmeesters) 1e kl. met dat van hun Europeesche ranggenooten en verlenging van den duur van het aan Manadoneesche en Amboineesche militairen na zes jaren dienstdienst tot te kunnen verlof van twee tot vier maanden, kan echter al dadelijk worden medegedeeld, dat vooralsnog geen wijziging kan worden gebracht in het terzake door de Regeering reeds eerder bekend gestelde standpunt, waarvoor korthedshalve zij verwezen naar de Memorie van Antwoord op het Afdeelvingsverslag betreffende de ontwerp-begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1930 (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. IX: st. 11 § 6).

Ook Haar destijds ten aanzien van den reeds meermalen naar voren gebrachten wensch tot openstelling van alle onderofficiersrangen voor inheemsche militairen, óók voor hen, die slechts de Maleische taal machtig zijn, ingenomen standpunt, vermeent zij ongewijzigd te moeten handhaven, en derhalve te kunnen volstaan met te verwijzen naar hetgeen daaromtrent bij de schriftelijke en mondelinge behandeling van de ontwerp-begrooting voor 1928 (zitt. 1927—1928, Ond. I — Afd. IX: st. 11, blz. 4; H. 1360) werd medegedeeld.

De vraag of zal kunnen worden overgegaan tot toekenning aan de inheemsche onderofficieren 2e klasse van eene maandelijksche bezoldiging in stede van soldij, is, los van de in de desiderata aangegeven grootte van die bezoldiging, thans nog bij het departement van Oorlog in studie.

Aan de vele leden, die — blijkens het 1e lid van § 4 van het Afdeelvingsverslag betreffende de IIIe Afdeeling van deze begrooting —, met verwijzing naar de door den Volksraad in den loop der jaren herhaaldelijk omtrent deze aangelegenheid geuite wenschen, gaarne zouden worden ingelicht of het door den Minister van Koloniën onlangs aan de 2e Kamer toegezegd overleg met betrekking tot een verbetering van de pensioenen en gagementen der vóór 1920 gepensioneerde en gegageerde militairen tot eenig resultaat heeft geleid, kan worden medegedeeld, dat 's Ministers sehrijven, waarbij het bedoeld overleg werd geopend, eerst zeer kortelings h.t.l. werd ontvangen, zoodat de onderwerpelijke aangelegenheid nog bij de Regeering in behandeling is.

De Volksraad zal echter zoo spoedig mogelijk met het resultaat van het overleg in kennis worden gesteld.

Aan het verzoek om eenige nadere mededeelingen over het stadium, waarin de voorgenomen oprichting van een weduwen- en weezenfonds voor inheemsche militairen en — in afwachting daarvan — een overgangsfonds verkeert, werd reeds voldaan bij de desbetreffende „Nadere beantwoording van (in de vorige zittingen) gestelde vragen en gemaakte opmerkingen” (zitt. 1930—31, Ond. I — Afd. IX: stuk 5 A), waarnaar moge worden verwezen.

De voedinggelden in garnizoen worden naar vaste beginselen en volgens de contracts- (e.q. markt-) prijzen berekend, zoodat moeilijk van ontoereikendheid sprake kan zijn.

Niettemin hebben het Legerbestuur enkele voorstellen van militaire gezaghebbenden bereikt om bepaalde voedinggelden te verhoogen; na hernieuwde berekening is evenwel gebleken, dat de toegekende bedragen i.e. een aan redelijke eischen voldoende voeding waarborgen. Voor de gevallen, waarin aangetoond kan worden, dat zulks niet het geval is, zal verbetering uiteraard niet achterwege blijven.

De maatregel toegelicht bij post 952 onderdeel a staat hier geheel buiten en is getroffen om aan een bestaande onbillijkheid een einde te maken.

§ 6. Bevordering en militaire kleeding.

Van de door verschillende leden betuigde erkentelijkheid voor de wijze waarop de uitvoeringsmaatregelen van de regeling der positie van de onderluitenanten werden vastgesteld, heeft de Regeering met voldoening kennis genomen.

Nopens de door hen uitgesproken verwachting, dat thans spoedig een aantal onderofficieren — die daarop reeds zoolang wachtende zijn — tot onderluitenant zullen worden bevorderd, zij medegedeeld, dat tot benoeming van onderluitenanten op den voet der nieuwe regeling reeds is overgegaan en dat daarbij met de belangen van de hiervorenbedoelde onderofficieren zooveel mogelijk rekening wordt gehouden.

Het oordeel van eenige leden, dat, hoewel het G.B. van 25 Juli 1927 No. 4 — waarbij werd bepaald, dat sergeanten, die 15 jaar dienst, en sergeanten-majoor, die 21 jaar dienst hebben en in een bevorderingsregister voorkomen, tot den hoogereren rang kunnen worden bevorderd — eenige verbetering in den tragen bevorderingsgang heeft gebracht en ook de onderluitenantenregeling een betere doorstrooming doet verwachten, de handhaving van bedoeld besluit niet in het belang van het onderofficierskorps is, kan door de Regeering niet worden onderschreven.

Bedoeld besluit is intusschen vervangen door het Gouv. besluit van 28 Februari 1930 No. 5, waarbij is bepaald, dat de sergeanten en sergeanten-majoor, om voor bevordering in aanmerking te kunnen komen, behalve voldoening aan de vroeger reeds gestelde eischen, gedurende 3 jaren in hun rang en e.q. betrekking moeten hebben gediend, welke eisch is toegevoegd teneinde te spoedig op elkaar volgende bevorderingen te voorkomen, zoolang zulks niet binnen de grenzen van de legersamenstelling kan plaats hebben.

Door laatstbedoeld Gouvernementsbesluit is aan een indertijd uitgesproken, inderdaad bestaand bezwaar tegen het G.B. van 25 Juli 1927 No. 4 tegemoetgekomen. Verdere tegemoetkomingen zijn van de Regeering niet te verwachten, aangezien Zij nog steeds van oordeel is, dat de regeling, welke geen enkelen onderofficier in zijn bevorderingskansen schaadt, omdat de bevorderingen op grond van die regeling boven de formatie geschieden, rekening houdt met de belangen van die onderofficieren, die als gevolg van verschillende omstandigheden, dikwijls buiten hun wil, niet eerder de geschiktheid voor een hoogereren rang konden verwerven en nochtans in de gelegenheid worden gesteld om den rang van adjudant-onderofficier te bereiken en het daaraan verbonden pensioen deelachtig te worden. De Regeering kan dan ook geenszins inzien, waarom een regeling, die getroffen werd in het belang van verschillende onderofficieren zonder anderen in hunne belangen te schaden, niet in het belang van het onderofficierskorps zou zijn en Zij is zoodanig van de groote waarde van de regeling voor het onderofficierskorps overtuigd, dat zelfs in het huidig financieel aspect geen aanleiding werd gevonden om de regeling in te trekken.

Met betrekking tot de door sommige leden wederom bepleite invoering van een witte uitgaanstenu voor militairen beneden den rang van sergeant, welke dan door de betrokkenen zelf zou moeten worden bekostigd, vermeent de Regeering nog steeds een afwijzende houding te moeten aannemen.

Zoals reeds meermalen werd betoogd, kan de bezoldiging van de militairen beneden den rang van onderofficier niet toereikend worden geacht om daaruit de aanschaffing en het onderhoud van eene witte uitgaanstenu te bekostigen, ook niet al zou worden bepaald, dat deze alleen op Zon- en feestdagen mag worden gedragen.

§ 7. Vereenigingswezen.

De Regeering is erkentelijk voor de waardeering, waarmede verschillende leden van den onlangs tot stand gekomen „Leidraad met betrekking tot het vereenigingswezen voor militairen der landmacht” hebben kennisgenomen.

Hoewel de Regeering thans vermeent, dat met behulp van dezen leidraad het militaire vereenigingswezen binnen de juiste banen zal kunnen worden gehouden, zal uiteraard de toekomst moeten uitwijzen of Hare meening te dezen als juist kan worden aangemerkt.

In geen geval kan echter voorshands worden ingestemd met de enkele leden, die naar aanleiding van door hen vernomen — overigens der Regeering niet ter oore gekomen — klachten over bedoeld reglement, aandringen op het toestaan van meer persoonlijke vrijheid aan militairen, terwijl de door andere leden geuite meening, dat in de vastgestelde regeling reeds een te groote mate van vrijheid zou zijn geschonken, evenmin kan worden gedeeld.

Overigens heeft deze aangelegenheid de volle aandacht van Regeering en Legerbestuur.

De enkele leden, die gaarne zouden zien, dat ook t.a.v. de toetreding van militairen tot niet-militaire politieke vereenigingen regelen worden gesteld, mogen worden verwezen naar het bepaalde in lid 41 van den hierboven genoemden „Leidraad, enz.’’, waar in aansluiting aan den bestaanden toestand, is bepaald, dat er geen bezwaar tegen bestaat, dat militairen lid zijn van politieke vereenigingen, behoudens ieders verantwoordelijkheid voor hetgeen van hem als militair wordt geëischt.

Waar die voor den militair geldende eischen o.m. zijn geformuleerd en samengevat in de verbods- en gebodsbepalingen, voorkomende in de algemeene order voor het Indisch leger van 1927 No. 5, zijn reeds voorschriften in den geest van de door deze leden bedoelde gegeven, waarbij echter zij aangeteekend, dat ten aanzien van het lidmaatschap van militairen van de Vaderlandsche Club, indien de actie van deze vereeniging in overeenstemming blijft met hare sedert goedgekeurde statuten, geen verandering is gekomen in het ter zake door de Regeering in de zitting van 26 Augustus 1929 (zitt. 1929—1930, H 1345) bekend gesteld standpunt.

Van een op den dag vóór eene groote parade van de troepen te Malang in een plaatselijk blad verschenen advertentie, waarbij aan leden van de Vaderlandsche Club eene gereserveerde plaats op het voor de autoriteiten bestemde stoelencomplex werd aangeboden, is der Regeering en evenmin den betrokken militairen gezaghebbenden iets bekend.

Bij parades te Malang is het gebruikelijk, dat gereserveerde plaatsen worden aangeboden aan plaatselijke autoriteiten, terwijl afgescheiden daarvan nog over toelatingskaarten wordt beschikt ter uitreiking aan hen, die daarvoor in aanmerking komen. Bij het verstrekken van deze kaarten blijft de politieke gezindheid van betrokkenen uiteraard buiten beschouwing.

De door enkele leden tot de Regeering gerichte vraag, of het Haar toelaatbaar voorkomt, dat militaire gezaghebbenden bij de toewijzing van plaatsen voor militaire schouwspelen voorkeur aan den dag leggen voor eene bepaalde politieke vereeniging, wordt ontkennend beantwoord.

Op het artikel „De geest des tijds’’ in het orgaan van de Vaderlandsche Club van 15 April 1930, waarin enkele voor niet tot die vereeniging toegetreden officieren krenkende uitlatingen voorkwamen, werd door het Legerbestuur dadelijk na het verschijnen de aandacht gevestigd van den voorzitter van genoemde Club, als gevolg waarvan in de volgende aflevering door het hoofdbestuur eene rectificatie werd gegeven.

Of en in hoeverre eene dergelijke lapsus in een politiek orgaan kan worden beschouwd als een symptoom van de opvattingen bij een deel der leden van de vereeniging, meent de Regeering buiten bespreking te moeten laten.

HOOFDSTUK I.

Uitgaven in Nederland.

Post 901. Militairen in buitengewonen dienst. Onderdeel *a*. Rij- en hoefsmid school. Het denkbeeld om de hier bedoelde uitgaven — bij wijze van bezuiniging — tijdelijk achterwege te laten, kan de Regeering niet aanvaarden. Zij vestigt de aandacht erop, dat detachering aan de rij school van meer beteekenis is dan alleen het vertrouwd maken van officieren met paardrijden. De detachering beoogt n.l. ook en wel in de eerste plaats opleiding van remonte- en recruteninstructeurs, zonder wie de rijkunstige opleiding van het personeel en de oordeelkundige africhting van de paarden hier te lande niet verzekerd zou zijn. De geringe bezuiniging, welke verkregen zou worden door een — e.q. tij-

delijk — stopzetten van deze detachering, welke slechts voor enkelen is opengesteld, weegt geenszins op tegen het veel grootere nadeel van eene minder oordeelkundige africhting, welke toch tot ontijdige slijtage van paarden en derhalve tot hoogere uitgaven voor den aankoop van paarden zou leiden.

Post 902. Bezoldiging en verdere uitgaven voor militairen met verlof of op non-activiteit. Eene specificatie van het geraamde bedrag van f 450 000 voor verdere uitgaven kan de Regeering niet verstrekken. Het bedrag wordt steeds geraamd aan de hand van de uitkomsten van voorafgaande jaren.

Post 903. Opleiding tot officier. Onderdeel b. Opleiding tot genees- en artsennijmengkundigen. Het is inderdaad juist, dat nog steeds jonge officieren van gezondheid uit Nederland worden uitgezonden, niettegenstaande het in den laatsten tijd bij den M. G. D. bestaand overcompleteet en ondanks het feit, dat officieren van gezondheid na ommekomst van het hun verleend buitenlandsch verlof, hetzij in Nederland, hetzij in Indië wegens overtolligheid op non-activiteit moeten worden gesteld.

Deze uitzending is niet te voorkomen of tijdelijk te stoppen, aangezien de ter opleiding voor de betrekking van officier van gezondheid bij het Nederlandsch-Indische leger aangenomen studenten, krachtens de betrekkelijke opleidingsregeling recht hebben op benoeming tot dien rang, zoodra zij daarvoor in aanmerking komen, ook wanneer er op dat tijdstip geen plaats in dien rang bestaat.

Hunne uitzending behoeft echter voorshands nog geen zorg te baren, daar het overcompleteet bij den M. G. D., zoo al niet geheel dan toch voor verreweg het grootste gedeelte, door den D. V. G., die een tekort aan medici heeft, hetzij definitief hetzij tijdelijk, kan worden overgenomen.

Post 907. Uitkeering aan de weduwen- en weezenfondsen. De vraag of er geen aanleiding bestaat om de jaarlijksche uitkeering aan het weduwen- en weezenfonds van de Europeesche officieren te verminderen, wijl de financieele positie van dit fonds bijzonder sterk zou zijn, moet ontkennend worden beantwoord.

Volgens de achtste wetenschappelijke balans naar den toestand op 31 December 1927, bedroeg het tekort aan wiskundige reserve op laatstgenoemden datum nog f 19 018 090, welk tekort bij behoud van de huidige subsidies eerst in 1949 kan zijn aangezuiverd.

Waar bij de invoering van het huidige fondsreglement werd aangenomen, dat het tekort eerst einde 1952 zou zijn aangezuiverd, laat de financieele positie van het fonds zich inderdaad thans minder ongunstig aanzien dan destijds het geval was, doch de verbetering in de financieele positie van het fonds kan in geen geval thans reeds van dien aard geacht worden, dat tot vermindering van de jaarlijksche subsidie zou kunnen worden overgegaan.

Post 909. Materieel. Onderdeel f. Aanschaffing en uitzending van magazijnsgoederen enz. voor de luchtvaartafdeeling. Naar aanleiding van de vraag van enkele leden of het, in stede van zes Fokkervliegtuigen van de marine aan de luchtvaartafdeeling over te dragen en vervolgens voor het gebruik door het leger passend te maken, niet doelmatiger en economischer zou zijn, de toestellen door de marine te laten behouden en de landmacht moderne vliegtuigen te verschaffen, moge het volgende worden aangeteekend.

Aangezien de zeemacht voor de uitoefening van de haar ingevolge de defensiegrondslagen toegedachte taak geen landvliegtuigen behoeft, zou het weinig zin hebben de marine de onderwerpelijke vliegtuigen te doen behouden.

Deze F. C. V vliegtuigen zijn, hoewel niet van het allerlaatste type, nochtans nieuwe moderne vliegtuigen, welke, met uitzondering van de motoren, zeer wel passen in het kader van die, welke reeds bij de luchtvaartafdeeling in gebruik zijn.

Door de overname van deze vliegtuigen van de marine kon bovendien

op den betrekkelijken begrootingspost voor 1931 een aanmerkelijke bezuiniging worden verkregen doordat thans in dat jaar geen complete vliegtuigen van dit type benodigd zijn, doch met aanschaffing van motoren kan worden volstaan.

Voor de wijziging van het slot van de tweede alinea van de toelichting op dit onderdeel in dier voege, dat in stede van „f 180 000” moet worden gelezen „toren f 168 000” is het noodige reeds verricht.

Onderdeel i. Aanschaffing van materieel voor de moderniseering van het leger. In aansluiting op hetgeen reeds in de Memorie van Toelichting betreffende dit onderdeel werd vermeld omtrent de soorten van het aan te schaffen materieel, dat daaruit zal worden bekostigd, zij nog verwezen naar de M. v. A. op de tweede aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1930 (Volksraadstukken zittingsjaar 1929—1930, Onderwerp III — stuk C, hoofdstuk V § 5, punten 7 en 8), waaruit moge blijken, dat de gelden van onderdeel i van post 909 bestemd zijn voor aanschaffing van automatische wapens, verbindingsmiddelen, bijzondere munitie, lucht doelartillerie, lucht doelmitrailleurs, gasafweermiddelen e.d.

De Regeering acht het verder, zooals trouwens reeds tevoren werd medegedeeld, ten zeerste gewenscht om bij het geven van toelichtingen omtrent defensiebehoeften in openbare stukken eenige terughoudendheid te betrachten; het verstrekken van de door verscheidene leden gevraagde specificatie zou niet in 's Lands belang zijn.

Afgescheiden hiervan zou het der Regeering bovendien thans niet mogelijk zijn een specificatie over te leggen van hetgeen in 1931 voor de moderniseering van het leger zal worden aangeschaft en wel omdat omtrent de mogelijkheid van levering van de verschillende soorten van materieel eerst inzicht kan worden verkregen, nadat terzake door het C. I. Z. van het dept. van Koloniën de noodige onderhandelingen met verschillende fabrieken zullen zijn gevoerd. Welk moderniseeringsmaterieel in een bepaald jaar ten laste van den betrokken begrootingspost zal worden aangeschaft, hangt derhalve voor een belangrijk deel af van hetgeen de fabrieken in dat jaar zullen kunnen leveren, waaruit moge blijken, dat een te voren opgestelde, nauwkeurige specificatie slechts zeer betrekkelijke waarde zou hebben.

Met betrekking tot de aanschaffingen in 1931 is de zaak nog moeilijker geworden als gevolg van de omstandigheid, dat van de op de begrooting 1930 voor de moderniseering uitgetrokken fondsen een belangrijk bedrag is geblokkeerd door opname in den zgn. staat X en derhalve thans nog niet precies kan worden uitgemaakt, welk materieel ten laste van 1930 zal worden verkregen. Uit het vorenstaande volgt, dat ook voor den aankoop van gasmaskers geen bepaald bedrag is uitgetrokken.

De aankoop van gasmaskers zal voorts niet plaats vinden na aanbesteding. Afgescheiden van enkele onderdeelen, welke bij de artillerie-inrichtingen h.t.l. zullen worden vervaardigd, zal de aanmaak overigens bij particuliere fabrieken geschieden. Deze aanmaak is een zoo subtiële aangelegenheid, dat men eerst na veelvuldig overleg en in nieuwe samenwerking met een fabrikant, die tegen de te overwinnen moeilijkheden opgewassen bleek te zijn, er in is geslaagd goede resultaten te verkrijgen. In verband hiermede is aanbesteding uitgesloten, hetgeen niet zeggen wil, dat het contact met andere fabrieken, die zich voor de levering interesseeren, niet zou worden onderhouden e.q. opgenomen.

Ten slotte zij vermeld, dat er na de zorgvuldige en uitgebreide proeven, welke door deskundigen werden genomen, redelijke zekerheid bestaat, dat het aan te schaffen model zal voldoen.

Post 913. Voorzieningen ten behoeve van personeel, dat tengevolge van een vliegongeval ongeschikt is geworden voor den dienst enz. Ten laste van dezen post en van post 967 der uitgaven in Indië zijn in 1929 geen uitbetalingen gedaan; uitkeeringen aan gewezen militaire vliegers of waarnemers dan wel aan hunne nagelaten betrekkingen hadden niets plaats.

V.z.n. moge worden verwezen naar de Volksraadstukken van het zittingsjaar 1930—1931, Ond. 1 — Afd. IX: st. 7, zevenjarige vergelijkingen blz. 115 en 125.

HOOFDSTUK II.

Uitgaven in Indië.

Post 901. Departement. Ten aanzien van het wederom naar voren gebrachte denkbeeld om het legercommando voor langeren tijd dan tot dusverre gebruikelijk bij één persoon te doen berusten, waarbij de opmerking werd gemaakt, dat grootere continuïteit ten goede zou komen aan de leiding van het leger en bovendien tot eenige bezuiniging zou leiden, vermeent de Regeering Haar destijds (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. IX: st. 11, blz. 22) terzake ingenomen standpunt ongewijzigd te moeten handhaven.

Het toenmaals aangevoerde motief, dat het tijdstip, waarop wisseling in het legercommando moet plaats hebben, dikwijls door zeer uiteenlopende factoren wordt beheerscht, en derhalve niet aan bepaalde regelen kan worden gebonden, heeft nog in geen enkel opzicht iets van zijne waarde verloren.

Het als regel voorschrijven van een bepaalden duur voor de vervulling van dat commando, ook al zou hierdoor eenige bezuiniging kunnen worden verkregen, wordt op grond van vorenvermelde overwegingen niet wel mogelijk geacht.

Post 904. Verdere uitgaven voor den topografischen dienst. De vermindering van de raming voor dagloonen enz. met f 15 000 is te beschouwen als een noodgedwongen incidenteele maatregel tot behoud van het begrootingsevenwicht.

Post 905. Intendance. Het artikel „Ongewenschte toestanden bij de Intendance”, voorkomende in het A. I. D. de Preangerbode van 24 Mei 1930, geeft den toestand bij den magazijnsdienst van dat dienstvak in algemeen zin onjuist weer.

De in dat artikel bedoelde hoofdadministrateur-burgerlijk ambtenaar is thans nl. 54 en geen 57 jaar oud; het daarin aangehaalde Regeeringsrondschrijven dd. 14 Maart 1928 No. 494/A I is op dezen ambtenaar inderdaad van toepassing, zoodat hij 's Lands dienst zal moeten verlaten na 25 voor burgerlijk pensioen tellende dienstjaren in rekening te kunnen brengen, hetgeen echter nog niet het geval is.

De tweede in dat artikel bedoelde ambtenaar kon, toen hij voor bevordering tot administrateur-burgerlijk ambtenaar aan de beurt kwam, niet in 's Lands vasten burgerlijken dienst worden opgenomen, omdat hij reeds in het genot was van een militair pensioen en in verband daarmee de voor opneming in 's Lands vasten burgerlijken dienst vastgestelde leeftijdsgrens had overschreden. Om die reden moest hij bij het leger „voor herinnering” worden gevoerd, weshalve de militaire afvloeiingsbepalingen (i.e. die van onderluitenant) op hem van toepassing bleven. Op grond daarvan had bedoelde magazijnmeester inderdaad sedert kort het leger moeten verlaten, ware het niet dat hij intusschen als oudste en meest geschikte magazijnmeester was aangewezen om den hoofdadministrateur gedurende het hem verleend buitenlandsch verlof als beheerder van het stapelmagazijn te vervangen, in verband waarmee met de overgave van dat magazijn reeds in Juli 1929 een aanvang was gemaakt. Zou nu, toen in het begin van dit jaar hierop de aandacht van den Legercommandant werd gevestigd, de afvloeiingsbepaling, waarvan hiervoren sprake is, in alle gestrengheid zijn toegepast, dan zou zulks ernstig te kort hebben gedaan aan de bij meerbedoelden ambtenaar nu eenmaal gewekte verwachtingen, terwijl een dergelijk ingrijpen zeker niet in het belang van den Lande zou zijn geweest, omdat dan opnieuw de tijdroovende overgave van het beheer van het stapelmagazijn te Bandoeng, welke toen ternauwernood beëindigd was, had moeten plaats hebben en die overgave eerst zou zijn afgelopen tegen den tijd, dat de feitelijke functionaris van buitenlandsch verlof zou zijn teruggekeerd.

Om deze moeilijkheid te ontgaan is aan den waarnemend hoofdadministrateur vergund te blijven doordienen, totdat hij zijn beheer over meerbedoeld magazijn aan den van verlof teruggekeerden hoofdadministrateur zal hebben overgedragen.

Dat door deze beslissing het promotiebelang van de jongere magazijnmeesters der intendance eenigermate is geschaad, kan niet worden ontkend, doch hunne promotie is — in sterke tegenstelling met die van de beide onderwerpelijke ambtenaren — zóóveel gunstiger geweest, dat bij die beslissing aan het dienstbelang overwegende beteekenis kon en mocht worden toegekend.

Post 906. Stoomwasseherij te Tjimahi. De vermeerdering van de raming der bedrijfsuitgaven met f 17 255 (onderdeelen a en b) mag niet zonder meer worden aangemerkt als eene hooge opvoering van de kosten van deze inrichting. Zulks blijkt wel overtuigend uit de omstandigheid, dat, niettegenstaande voor 1931 f 24 000 meer voor vervoerkosten is uitgetrokken (zulks in verband met de omstandigheid, dat de waschgoederen van Magelang sedert 1 April 1930 niet meer worden gereinigd in 's Lands gevangenis aldaar, doch in de stoomwasseherij te Tjimahi, een factor waarop bij de begroting voor 1930 niet was gerekend), de raming der bedrijfsuitgaven (waaronder ook de vervoerskosten begrepen zijn) voor 1931 slechts f 17 255 hooger is dan voor 1930.

In het feit, dat in 1929 de gemiddelde kosten per stuk waschgoed 7,8 cent bedroegen, mag geen bewijs worden gezien voor de te dure organisatie, omdat in aanmerking moet worden genomen, dat in gemeld bedrag o.m. is begrepen 2,96 cent voor vervoerkosten, waarvan verreweg het grootste deel, naar raming 2,40 cent, zijnde het verschuldigde voor het vervoer per S.S., hetwelk ten volle in rekening wordt gebracht (dus niet alleen de zelfkosten), weer in 's Lands kas terugvloeit. Voorts is daarin begrepen voor rentelast een afschrijving van 1,28 cent, zoodat de overige kosten hebben bedragen 7,8 cent — $(2,40 + 1,28 \text{ cent}) = 4,12 \text{ cent}$ per stuk.

In 1921, het jaar vóór de inbedrijfstelling van de militaire wasseherij, waren de contractsprijzen in de groote garnizoenen als volgt:

Weltevreden	f 0.10	per stuk.
Tjimahi	„ 0.09	„ „
Magelang	„ 0.044	„ „
Malang	„ 0.10	„ „

waarbij in aanmerking moet worden genomen, dat voor klamboes en wollen dekens veel hogere prijzen moesten worden betaald en dat de aannemer te Magelang onmachtig is geweest het contract tegen den lagen prijs van f 0.044 uit te voeren, zoodat de overeenkomst ontbonden is moeten worden.

Post 908. Militaire administratie. De vraag of het met name bij dit dienstvak niet mogelijk zou zijn om militairen — ook officieren — door burgerambtenaren te vervangen, werd in het algemeen reeds beantwoord bij de beschouwingen over de in § 4 van het verslag vervatte suggestie.

Voorts zij opgemerkt, dat de huidige officiersformatie van dit dienstvak nauwelijks voldoende is om van eene behoorlijke bezetting van de leidende functies bij het hoofdkantoor en den gewestelijken dienst verzekerd te zijn.

Waar deze leidende functies — met uitzondering wellicht van een enkele betrekking op het hoofdkantoor — uiteraard steeds door officieren zullen moeten worden bezet, zou eene vervanging van officieren door burgerambtenaren de keuze zoodanig beperken, dat in de toekomst met de bezetting van bedoelde betrekkingen ernstige moeilijkheden te verwachten zouden zijn, zoodat derhalve daartoe niet kan worden overgegaan.

Post 914. Infanterie. Den leden, die het ten zeerste betreurden, dat als gevolg van de vervanging op Bali en Lombok van militairen door veldpolitie het leger met 8 brigades zal worden verminderd en die hierin een principieele aantasting zagen van het vroeger terecht ingenomen standpunt, dat een bepaalde minimum-legersterkte noodzakelijk is in verband met de uitgestrektheid van den Nederlandsch-Indischen archipel, moge worden medegedeeld, dat die minimum-legersterkte niet uitsluitend wordt bepaald door de uitgestrektheid van het grondgebied van Nederlandsch-Indië, doch dat daarop o.m. de politieke toestand in de verschillende gewesten evenzeer van invloed is.

Aangezien nu de politieke toestand in het gewest Bali en Lombok naar

het oordeel van de Regeering van dien aard is, dat deze onder normale omstandigheden door veldpolitie kan worden beheerscht, zoodat, mede dank zij de ligging van deze eilanden ten opzichte van Java, de legerbrigades aldaar kunnen worden gemist, kan Zij de hiervoren aangegeven zienswijze van de bedoelde leden niet deelen.

Evenmin kan Zij toegeven, dat de onderwerpelijke inkrimping van de legersterkte in de buitengewesten een gelijke vermindering van het Java-leger beteekent.

Wel zal na de vervanging van het leger door veldpolitie op de genoemde eilanden bij het zich voordoen van abnormale omstandigheden wellicht spoediger een beroep op het Java-leger moeten worden gedaan, en zal de te verlenen steun krachtiger moeten zijn dan vóórdien, doch gelet op den politieken toestand in Bali en Lombok kan de Regeering aan deze overweging geen beslissende beteekenis toekennen.

Posten 922, 923, 925. Werkplaatsen voor draagbare wapenen, projectie-fabriek en artillerie-constructie-winkel. Ten aanzien van de omstandigheid, dat het de aandacht heeft getrokken, dat bij de posten 922, 923 en 925 een aanmerkelijk verschil bestaat tusschen de uitgaven voor militair personeel en die voor burgerlijke werklieden en met betrekking tot de vraag welk personeel gemiddeld duurder is en of het geen aanbeveling verdient om de getalsverhouding tusschen de militaire en burgerlijke krachten te doen uitvallen ten gunste van het goedkoopste personeel, worde het volgende medegedeeld:

De vraag of het hierbedoelde technisch militair personeel al dan niet duurder zou zijn dan overeenkomstig burgerpersoneel, kan zonder meer niet worden beantwoord, aangezien geen vergelijkbare burgerlijke functies bij de inrichtingen aanwezig zijn; wel kan worden gezegd, dat reeds lang het streven bestaat om waar mogelijk de keuze te doen vallen op de goedkoopste werkkrachten.

Afgescheiden hiervan kan hetgeen hiervoor reeds ten aanzien van de vervanging van militair door burgerpersoneel bij het departement van Oorlog is geantwoord, ook van toepassing worden geacht ten aanzien van het militair personeel der inrichtingen bij het leger.

Ten opzichte van de meening van eenige leden, dat de loonen te Meester-Cornelis, zoo al niet hooger, dan toch zeker niet lager zijn dan die te Bandoeng en die daarom hun bevreemding uitspraken over de mededeeling in de toelichtingen op de verhooging van onderdeel *a* van post 922, worde medegedeeld, dat hoewel geen gegevens beschikbaar zijn om loonen van gelijkwaardige burgerwerkkrachten te Meester-Cornelis en Bandoeng te kunnen vergelijken, veilig kan worden aangenomen, dat de gemiddelde arbeidsloonen voor ambachtslieden in Bandoeng zeer zeker niet lager zijn dan in plaatsen waar meerdere industrieele ondernemingen zijn.

De reden, waarom tot verhooging moest worden overgegaan, schuilt evenwel daarin, dat om geen stagnatie in de werkzaamheden bij de werkplaatsen voor draagbare wapenen te doen ontstaan, het bovendien noodzakelijk was, dat bij den overgang van evengenoemde inrichting naar Bandoeng de \pm 60 daarbij reeds jarenlang werkzaam gestelde geschoolde burger-ambachtslieden medegingen. Om zulks te bereiken moest, na overleg met de betrokken werklieden, aan hen meer salaris worden toegezegd.

Post 927. Afzonderlijke Inlandsche korpsen. Den verschillenden leden, die het, onder aanhaling van de in het algemeen hoog aangeslagen waarde van de korpsen Barisan en met verwijzing naar de toenemende belangrijkheid in militair opzicht van Madoera, betreurden, dat aan de herhaaldelijk geuite klachten over een te lage bezoldiging van het personeel van de korpsen Barisan nog steeds niet is tegemoet gekomen, zij in aansluiting op de omtrent de positierегeling van de leden van bedoelde korpsen in de Memories van Antwoord betreffende de 1ste aanvullingsbegrooting 1928 én hoofdbegrooting 1930 (Volksraadstukken 1927/1928, Ond. 70 — Afd. IX: st. 4, blz. 3 en 1929/1930, Ond. I — Afd. IX: st. 11, blz. 27—28) verstrekke inlichtingen, medegedeeld, dat bij de vaststelling van de tegenwoordige, bij Gouvernementsbesluit van 24 December 1925 No. 10 (Bijblad No. 10956) tot stand gekomen bezoldigingsregeling overeenstemming is ge-

zoekt en verkregen met de inkomsten van met het Barisanpersoneel gelijkwaardige geachte landsdienaren.

In verband hiermede kan er voor de Regeering uiteraard geen aanleiding bestaan om door herziening dier regeling de verkregen overeenstemming te verbreken, ook al om te voorkomen, dat andere groepen van landsdienaren op grond daarvan eveneens bezoldigingsverhooging zouden vragen.

Overigens kan niet worden ingezien, dat de bezoldigingsregeling voor het personeel der Barisankorpsen verband zou moeten houden met de meerdere of mindere belangrijkheid van Madoera in het kader van de nieuwe defensiebeginselen.

Zoals reeds bij de „Nadere beantwoording van (in de vorige zittingen) gestelde vragen en gemaakte opmerkingen” (zitt. 1930—1931, Ond. I — Afd. IX: st. 5A) werd medegedeeld, is het verslag van de naar aanleiding van de in den Volksraad geuite klachten over ongewenschte toestanden bij bovenbedoelde korpsen door den gouverneur van Oost-Java in overleg en gezamenlijk met den commandant der IIe divisie ingestelde commissie momenteel bij het Legerbestuur in behandeling, en zal de Volksraad terzake zoo spoedig mogelijk worden ingelicht.

De Regeering is erkentelijk voor de door sommige leden geuite waardeering betreffende de instelling van een onderzoek naar de mogelijkheid en wenschelijkheid van uitbreiding der korpsen Barisan door middel van een korter dienstverband voor personeel, dat zich vrijwillig verbindt tot reserveplichten.

Post 930. Verdere uitgaven voor de remonte. De mededeeling, dat het voor 1931 aan te koopen aantal paarden kan worden verminderd (toelichting op post 930 blz. 89), is niet in strijd met de toelichting op post 919 (blz. 86), dat in 1931 meerdere paarden wegens ouderdom in aanmerking komen voor op reformstelling.

Eerstbedoelde mededeeling heeft nl. betrekking op den aankoop van Australische paarden om te voorzien in de benoedigde aanvulling voor de cavalerie en de artillerie, terwijl post 919 met de daarbij gestelde toelichting geldt voor het in 1931 aan te koopen aantal paarden van inheemschen oorsprong bestemd voor de mitrailleurs en voor de artillerie-detachementen, welke de opleiding van geleiders voor den trein verzorgen.

Post 936. Militair geneeskundige dienst. Aan opneming van Indische artsen in het korps officieren van gezondheid, zooals door enkele leden bepleit, bestaat, waar reeds meer dan voldoende volwaardig personeel aanwezig en in de toekomst te verkrijgen is, en bovendien in beginsel reeds is besloten om in de naaste toekomst ook voor abituriënten van de medische hoogeschool te Weltevreden de gelegenheid open te stellen om tot officier van gezondheid te worden benoemd, geen behoefte.

In verband hiermede en gelet op de inderdaad groote bezwaren, verbonden aan de plaatsing in één korps van personen met ongelijkwaardige opleiding en uiteraard ongelijke bezoldiging, rechten en verplichtingen, op welke bezwaren door andere leden terecht werd gewezen, alsmede op grond van de inderdaad juiste meening dezer leden, dat de abituriënten der artsenscholen nog steeds dringend noodig zijn voor de voorziening in de geneeskundige behoeften der inheemsche (burger) bevolking kan de Regeering voorshands geen aanleiding vinden om de opneming van Indische artsen in het korps officieren van gezondheid in overweging te nemen.

Voor de beantwoording van de vraag waartoe de overweging heeft geleid van het denkbeeld om den toekomstigen officieren van gezondheid tijdens hunne opleiding militaire vormen bij te brengen moge korthedshalve worden verwezen naar hetgeen daaromtrent werd medegedeeld bij de „Nadere beantwoording van (in de vorige zittingen) gestelde vragen en gemaakte opmerkingen” (zitt. 1930—1931, Ond. I — Afd. IX: st. 5A).

Den leden, die gaarne zouden vernemen op welke gronden de bij het militair geneeskundig laboratorium te Weltevreden werkzame doktoren zijn vrijgesteld van de verplichting tot het vervullen van wachtdiensten, wordt medegedeeld, dat dit laboratorium eene geheel zelfstandige inrichting is, welke rechtstreeks onder den inspecteur van den militair geneeskundigen dienst en

derhalve geheel buiten de militaire hospitalen en den inwendigen dienst daarvan staat.

De bijzondere aard van den werkring van de tot dié inrichting behorende officieren van gezondheid brengt mede, dat aan hen geen andere diensten kunnen worden opgedragen.

Naar aanleiding van den door eenige leden in overweging gegeven maatregel om — evenals met betrekking tot de behandeling door particuliere tandartsen is geschied — vaste tarieven in te stellen voor de betaling van door particuliere röntgenologen in de militaire hospitalen verrichte diensten, wordt opgemerkt, dat particuliere röntgenologen in het geheel geen diensten in de militaire hospitalen verrichten of hebben verricht, zoodat daarvoor moeilijk tarieven kunnen worden vastgesteld.

Indien bedoelde leden wellicht het oog hebben gehad op de voor militaire röntgenologen bij behandeling van particulieren in de militaire hospitalen geldende tarieven, kan worden medegedeeld, dat onlangs maatregelen zijn getroffen om het door deze röntgenologen in die gevallen in rekening te brengen honorarium in overeenstemming te brengen met de in het particuliere geldende tarieven, terwijl tevens het percentage is vastgesteld, dat daarvoor ten gunste van de betrokken militaire ziekeninrichting moet worden gebracht.

Intrekking van de plaatsing van een officier van gezondheid te Menado, waarop door enkele leden in verband met de aanwezigheid ter plaatse van meerdere Gouvernementsartsen en particuliere doktoren werd aangedrongen, acht de Regeering ongewenscht.

Gelet op de zeer hooge eischen, welke bij de keuringen ten behoeve van de werving te Menado moeten worden gesteld en de daarbij betrokken groote militaire belangen, wordt het niet verantwoord geacht den aldaar geplaatsten militairen geneeskundige in diens werkzaamheden te doen vervangen door de ter plaatse gevestigde civiele geneesheeren, zooals door de hiervorenbedoelde leden werd bepleit.

De Regeering kan zich dan ook geheel vereenigen met de meening der leden, die handhaving van een militairen geneeskundige te Menado noodzakelijk achtten.

Aan de leden, die hadden vernomen, dat in sommige hospitalen de sergeanten-ziekenverpleger met de verpleging van patiënten op de ziekenzalen werden belast en die aandrongen op algemeene invoering van dien maatregel, kan worden medegedeeld, dat deze maatregel alleen geldt voor die onderofficieren-verpleger, die in het bezit zijn van het volledig diploma voor ziekenverpleging.

De sergeanten-ziekenverpleger, die niet in het bezit van een zoodanig diploma zijn, staan, hoewel hooger in rang, inzake hun kennis van ziekenverpleging en behandeling van patiënten uiteraard achter bij de brigadiers- en soldaten-ziekenverpleger, die dat diploma wel behaalden, zoodat zij in deze geen leiding kunnen geven.

Bovendien zouden, indien alle sergeanten-ziekenverpleger uitsluitend met den verplegingsdienst werden belast, vele thans door hen verrichte functies aan anderen moeten worden opgedragen, hetgeen tot een niet onbelangrijke uitbreiding van personeel bij de hospitalen zou moeten leiden.

In verband hiermede kan aan eene algemeene invoering van bedoelden maatregel niet worden gedacht.

De meening van sommige leden, dat operatiezusters geen uitzicht hebben op bevordering tot hoofdverpleegster, moet op een misverstand berusten.

De operatiezusters worden nl., evenals de verpleegsters 1e klasse — wat zij feitelijk ook zijn —, zoodra zij in verband met haar diensttijd en de nopens haar uitgebrachte beoordeelingen daarvoor in aanmerking komen, in de gelegenheid gesteld om beproefd te worden op hare geschiktheid voor hoofdverpleegster.

De rang van hoofdverpleegster — en ook die van directrice — is dus evengoed voor de operatiezusters bereikbaar.

De tegenwoordige directrice van het militair hospitaal te Weltevreden is b.v. eene gewezen operatiezuster.

Post 939. Militair diergeneeskundigedienst. Voor wat betreft het wederom aandringen op onderbrenging van den diergenees-

kundigen dienst bij den militair geneeskundigen dienst, zij korthedshalve verwezen naar hetgeen terzake werd opgemerkt in de Memorie van Antwoord betreffende de eerste aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1930 (Ond. 95 — Afd. IX: st. 4, blz. 2, § 3; zie ook H 2208 rechter kolom).

Het door enkele leden geopperde denkbeeld om den dienst geheel op te heffen en de noodige dierenartsen van den B. V. D. ter behandeling van de paarden bij het leger te detacheren, kan evenmin door de Regeering worden overgenomen.

De mogelijkheid van algeheele opheffing van den diergeneeskundigen dienst en samensmelting daarvan met den B. V. D. werd reeds vroeger uitvoerig onder de oogen gezien en in studie genomen, met als resultaat, dat zulks ongewenscht werd geacht (M. v. A. betreffende de begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1926, Ond. I — Afd. IX: stuk 8, blz. 14 en idem 1928, Ond. I — Afd. IX: stuk 11, blz. 12).

Waar zich sindsdien geen nieuwe gezichtspunten hebben geopend, kan thans geen aanleiding worden gevonden om de onderwerpelijke aangelegenheid nogmaals in beschouwing te doen nemen.

Detachering van dierenartsen van den B. V. D. bij het leger, hetgeen feitelijk op een verkapte samensmelting neerkomt, acht de Regeering — en zulks in overeenstemming met de leden, die de wenschelijkheid van een dergelijken maatregel niet konden inzien — ongewenscht, o. m. omdat aan de werkingen van den militairen paardenarts en van den veearts te zeer verskillende eischen ten grondslag liggen, terwijl overigens het leger de beschikking behoort te hebben over een kern van goed geschoolde en gedisciplineerde paardenartsen, aan wie ook in oorlogstijd een bepaalde bestemming kan worden aangewezen, om inzake de verzorging en behandeling van het legerpaardenmateriaal leiding te kunnen geven.

Post 942. Bijzondere inrichtingen. Onderdeel a. Stafmuziek. Naar aanleiding van het feit, dat zeer vele leden, de blijkbaar slechts uit bezuinigingsoverwegingen voorgenomen geleidelijke opheffing van de stafmuziek ernstig betreurende, er de aandacht op vestigden, dat de Regeering eenige jaren geleden krachtig stelling heeft genomen tegen het destijds in den Volksraad geopperd denkbeeld om tot afschaffing van bedoeld korps over te gaan, moge de Regeering opmerken, dat zij ten vorigen jare op de in den Volksraad gestelde vraag, of de stafmuziek geheel overbodig was te achten, heeft geantwoord, dat Zij zich ter zake nog geen oordeel had gevormd (zitt. '29-'30, Ond. I — Afd. IX: st. 11, blz. 30).

Thans kan de Regeering ter zake nadere mededeelingen doen. De thans aanhanging gemaakte geleidelijke opheffing van de stafmuziek vindt haren oorsprong in de door het Legerbestuur ingediende voorstellen tot uitwerking der defensiegrondslagen.

In die voorstellen was n.l. de opheffing der stafmuziek, welke ten bate van het leger geen noemenswaardige diensten presteert en de oorlogsbegrooting elk jaar rechtstuks belast met rond f 100 000, welke beter voor meer urgente, wel tot de zorg van het leger behorende aangelegenheden zouden kunnen worden besteed, genoemd als een der versoberingsmaatregelen, welke noodig geoordeeld werden om, zonder de begrooting al te zeer te belasten, de uitvoering der defensiegrondslagen mogelijk te maken.

Bij dit voorstel heeft de Regeering zich aangesloten, zij het ten deele op grond van andere overwegingen.

Zij erkent, dat het onjuist en onredelijk is, dat de oorlogsbegrooting wordt belast met hooge uitgaven voor het onderhoud van een muziekkorps, dat voor het leger geen waarde heeft. Bezuinigingsmaatregelen staan overigens te dezen bij Haar niet op den voorgrond. Wel meent Zij dat het moeilijk verdedigbaar is, dat een muziekkorps als de stafmuziek volledig uit de algemeene middelen wordt in stand gehouden en nog minder, dat van dat uit de algemeene kas onderhouden muziekkorps alleen Batavia profiteert.

Het cultureele belang van goede muziek ten volle erkennende, is de Regeering bereid om op die hoofdplaatsen waar gemeentebestuur en/of particulieren blijk geven prijs te stellen op een deugdelijk muziekkorps en zich daarvoor ook offers willen getroosten, pogingen tot oprichting en in standhouding van zoodanige korpsen middels subsidie ten laste van de Vde begrootingsafdeeling te steunen tot een gezamenlijk bedrag, dat hetgeen

thans aan de stafmuziek ten koste wordt gelegd niet te boven gaat. Aan zulke subsidies zal dan de voorwaarde worden verbonden, dat periodiek zoogenaamde volksconcerten worden gegeven.

Waarom had moeten zijn medegedeeld, op welke wijze zal worden voorzien in de militaire taak van het korps stafmuzikanten, dat „mede bestemd is tot het opluisteren van wapenschouwingen en groote manoeuvres, zoomede van militaire en officieele plechtigheden en feesten” (1ste gew. zitt. 1924, Ond. I — Afd. IX: st. 8, blz. 14), kan de Regeering niet inzien, daar zulks interne door het Legerbestuur te treffen voorziening betreft. Intusschen heeft Zij er geen bezwaar tegen, mede te deelen, dat die taak, voor zoover de gemeente Batavia betreft, zal worden overgenomen door het te Weltevreden in garnizoen zijnde muziekkorps van het 3e regiment infanterie en elders door aldaar bescheiden of te detachieren muziekkorpsen van het leger.

Met betrekking tot de opmerking dat tevens had moeten worden bekend gesteld op welke wijze de Regeering de stafmuzikanten denkt te doen afvloeien en wat zal worden verricht in verband met hunne pensioensrechten en vooruitzichten, zij ten slotte medegedeeld, dat een regeling voor de afvloeiing, waarbij uiteraard met de belangen der betrokkenen zooveel mogelijk rekening zal worden gehouden, nog in behandeling is.

Post 953. Voorzieningen van materieelen aard. Betreffende de vermindering op onderdeel *a* wordt medegedeeld, dat door het overbrengen van het algemeen magazijn van geneesmiddelen op de begroting 1931 naar een afzonderlijken post (938), het bedrag van post 953*a* nauwkeuriger kon worden gespecificeerd, terwijl het voor 1930 begroote bedrag ad *f* 128 200 op een meer globale raming heeft berust.

De vermindering op onderdeel *c* hangt zooals in de Memorie van Toelichting reeds werd aangegeven samen met een beperkter aanschaffing voornamelijk van conserven en voorts van verlichtingsmiddelen, leder en enkele andere artikelen. In verband met de geboden bezuiniging is n.l. gestreefd naar een grootere concentratie van de conserven in de magazijnen, waardoor de totaal opgelegde voorraad geringer kan zijn en dus voor één jaar met een kleinere aanschaffing kan worden volstaan. De geringe aanschaffing van verlichtingsmiddelen hangt samen met de uitbreiding van de elektrische verlichting.

Post 955. Vervoer te water en te land. Onderdeel *a*. Vervoer in Nederlandsch-Indië. Den leden, aan wie de hooge uitgaven, waarop in dit onderdeel gerekend wordt (ruim *f* 3.5 miljoen), aanleiding gaven, wederom op zoo groot mogelijke beperking bij de overplaatsing van militairen aan te dringen, zij medegedeeld, dat deze gelegenheid voortdurend de bijzondere aandacht van het legerbestuur heeft, dat in aansluiting op de terzake bestaande bepalingen nog de noodige bevelen heeft gegeven en op de uitvoering van een en ander een scherp toezicht houdt en doet houden.

Ten behoeve van de leden, die prijs stellen op een eenigszins gedetailleerd overzicht van de vervoerkosten, voor zoover mogelijk onderscheiden in personen en goederen-vervoer, moge het ondervolgende dienen:

Reisrekeningen (personen)	<i>f</i>	569 300
K. P. M. { personen		1 100 100
{ goederen		230 400
S. S. { personen		479 400
{ goederen		603 500
A. D. S. S. (personen en goederen gemengd)		18 600
Particuliere spoor- en tramwegmaatschap- pijn	{ personen	27 400
	{ goederen	18 300
Diverse uitgaven, waarvan nadere specificering niet mogelijk is, omdat deze uit zeer veel verschillende, in de boekhouding niet afzonderlijk geboekte, soorten bestaan		504 700

Totaal *f* 3 551 700

Post 956. Nonactiviteitsbezoldigingen en wachtgelden. De mededeeling, dat tegenover de voorgestelde verhooging

geen verminderingen op de bezoldigingsposten staan „omdat de personen welke boven de formatie in activiteit werden gesteld, betaald werden uit die bezoldigingsposten” moet inderdaad in dien zin worden opgevat, dat bij de raming der bezoldigingsposten, welke steeds geschiedde aan de hand van de formatie-cijfers, tot dusver geen rekening is gehouden met de uitgaven voor boven de formatie in activiteit gestelde (overcomplete) personen; die uitgaven werden niettemin uit bedoelde posten bestreden.

Hoewel deze procedure aanleiding geeft tot overschrijding van de bezoldigingsposten voor sommige onderdeelen van het leger, zoo staat daartegenover, dat in verband met een incompleet bij andere onderdeelen de daarvoor uitgetrokken bezoldigingsposten een overschot opleverden.

Waar bovendien naar het oordeel der Regeering de bij Kon. Besluit vastgestelde formatie de grondslag moet zijn voor de begroting, acht Zij de vorenomschreven gedragslijn de meest juiste.

Ten aanzien van de begroting 1931 zij voorts nog vermeld, dat, waar sedert 1 Mei 1930 weder non-activiteitstelling plaats vindt, te verwachten is, dat in 1931 geene dan wel nog zeer weinige boven de formatie in activiteit herstelde personen aanwezig zullen zijn.

Ten slotte moge ten aanzien van boven de formatie gevoerd personeel nog worden verwezen naar de hieronder volgende toelichting bij post 962.

De vraag, of uit de wederinvoering van de non-activiteit ten aanzien van een aantal officieren, die tot dusver boven de formatie waren gesteld, moet worden opgemaakt, dat er een teveel aan officieren aanwezig is, dient in algemeen zinnig ontkennend te worden beantwoord.

Het betreft hier slechts de intrekking van een, met de bedoeling om door stimuleering van den verlofgang naar Europa het groote overcomplete aan officieren te verminderen, in 1925 getroffen maatregel, waarbij de Legercommandant werd gemachtigd om officieren, die na terugkomst van buitenlandsch verlof wegens overcomplete in hun rang, ingevolge het bepaalde in artikel 71 (1) ten 2e sub b. van de bevorderingsregeling voor officieren in Staatsblad 1910 No. 592, op non-activiteit zouden moeten worden gesteld, met tijdelijke buitenwerkingstelling van die bepaling, tóch in werkelijken dienst te herstellen.

De opheffing van bedoelde tijdelijke buitenwerkingstelling wijst er dus op, dat de toestand bij de verschillende wapens, wat het overcomplete aan officierspersoneel betreft, wederom ongeveer als normaal kan worden beschouwd, zoodat een uitzonderingsbepaling als evenbedoeld niet meer gewettigd kan worden geacht.

Alleen ten aanzien van den geneeskundigen en pharmaceutischen dienst bestaat thans nog een vrij belangrijk overcomplete in de subalterne rangen, hetwelk echter niet zoozeer moet worden toegeschreven aan te weinig verlofgangers, als wel aan een momenteel voor de behoefte te groote uitzending van nieuwbenoemden.

Zooals echter hiervoren reeds werd opgemerkt, kan dit overcomplete vrijwel geheel worden ingesmolten door overname dan wel tewerkstelling van officieren van gezondheid bij den D. V. G.

Post 962. Boven de formatie gevoerde militairen enz. Ter nadere toelichting van dezen post — in verband met de non-activiteitstelling van officieren en onderofficieren (ten rechte onderluitnants) (post 956 onderdeel a) — zij medegedeeld, dat ten laste van post 962 komen de militairen, die, op grond van het Koninklijk besluit regelende de legersamenstelling of een als uitvloeisel daarvan gegeven besluit van den Gouverneur-Generaal, boven de vastgestelde legersamenstelling in actieven dienst zijn. Hieronder vallen dus niet de overcomplete officieren of onderluitnants, wier bezoldiging, voor zoover zij boven de formatie actief werden, gekweten wordt uit de normale bezoldigingsposten en, voor zoover zij na 1 Mei 1930 op nonactiviteit zijn of worden gesteld, hunne non-activiteitsbezoldigingen ontvangen ten laste van post 956. Overigens moge in dit verband nog worden verwezen naar de boven gegeven toelichting op post 956.

Post 971. Steun aan gegageerde en gepensioneerde militairen beneden den officiersrang enz. Den verscheidenen leden, die de voorgestelde vermindering van den steun aan gegageerde en gepensioneerde militairen beneden den officiersrang

enz. betreurden en vermeenden, dat deze vermindering ten onrechte is gebaseerd op de uitkomsten van 1929, wyl bedoelde uitkomsten moeten worden geweten aan bepaalde, door de Regeering t.a.v. de steunverleening voorgeschreven beperkingen, kan worden medegedeeld, dat die beperkingen inderdaad van invloed zijn geweest op de mogelijkheid tot vermindering van het op de begrooting voor de steunverleening aangevraagd crediet tot het thans daarop voorkomend bedrag.

Waar die beperkingen daarop neerkomen, dat — bijzondere, sterk sprekende gevallen daargelaten — de steun hoogstens mag worden verleend tot zoodanig bedrag, dat in totaal niet mag worden overschreden het pensioensbedrag, hetwelk nà 1 Januari 1920 voor denzelfden diensttijd, bij gelijken rang en stand en overigens onder dezelfde omstandigheden wordt toegekend (terzake moge worden verwezen naar den aan den Volksraad gerichtten brief van den 1sten Gouvernements-secretaris van 27 Juli 1929 No. 1763/D), is er geen aanleiding om te verwachten, dat de toepassing van die gedragslijn in het jaar 1931 andere uitkomsten zal opleveren dan het jaar 1929, welke opvatting trouwens bevestiging vindt in de uitkomsten over 1930, voor zoover deze thans reeds bekend zijn.

Post 978. Uitgaven verband houdende met de verdediging van Tarakan en Balikpapan. De voor 1931 voor de verdediging van Balikpapan en Tarakan uitgetrokken fondsen zullen, voor zoover het bij de tweede aanvullende begrooting voor 1930 toegestane bedrag van f 75 000 daarvoor niet voldoende zal zijn, worden besteed voor den afkoop van rechten op gronden, voor den bouw van woningen voor met de leiding der werkzaamheden belast personeel en van verblijven voor arbeidskrachten, voor aanleg van wegen naar de terreinen, waar kampementen en verdedigingswerken zullen worden gebouwd, voor opruiming van begroeiing bouwklaar maken van gronden en andere dergelijke voorbereidende werkzaamheden, waarna met den bouw van kampementen zal worden aangevangen.

Vreesden sommige leden terecht, dat wanneer telken jare slechts bedragen, als voor 1930 en 1931 zijn opgebracht, worden gevoteerd, de werken vóór hun beëindiging verouderd zullen zijn, zoo stelt de Regeering daartegenover, dat het in het voornemen ligt, in volgende jaren hogere bedragen op te brengen indien 's Lands financieele positie zulks gedooft. Juist voor de eerste jaren, gedurende welke de werkzaamheden slechts het vorenomschreven karakter dragen, is aan het beschikbaar stellen van bescheiden bedragen niet het gevaar verbonden, dat door de hierbedoelde leden wordt geducht.

Post 978A. Voorzieningen ten behoeve van de kustverdediging te Soerabaja. De Regeering kan niet inzien, dat, zooals door eenige leden werd betoogd, door de overheveling van een bedrag van f 305 000 voor de kustverdedigingswerken te Soerabaja van de Xe naar de IXe begrootingsafdeeling andere voorzieningen ten laste van de oorlogsbegrooting tot genoemd bedrag achterwege moeten worden gelaten.

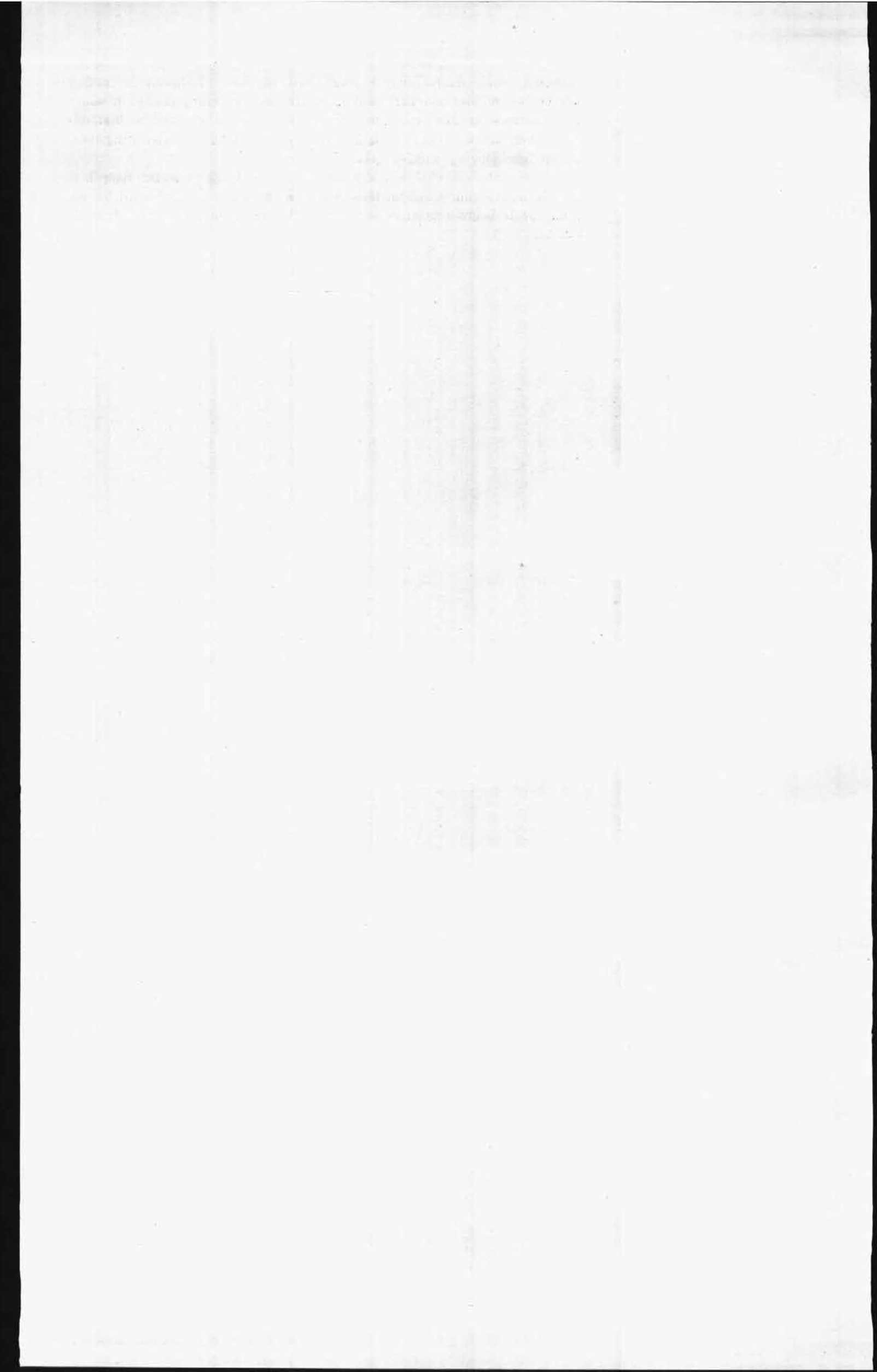
Indien toch genoemd bedrag ten laste van de Xe begrootingsafdeeling zou zijn gebleven, dan zou in verband met de geboden bezuiniging de oorlogsbegrooting eenvoudig f 305 000 minder hebben bedragen.

Post 979. Tegemoetkomingen op plaatsen, waar de levensstandaard in 1925 ten gevolge van de toenemende rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen. Naar aanleiding van de door enkele leden gestelde vraag op welke plaatsen en aan welke categorieën van militairen deze tegemoetkomingen worden toegekend, zij medegedeeld, dat een dergelijke bijzondere duurtetoeslag boven de wedde thans nog genoten wordt door alle militairen in het gewest Djambi (besluit van 29 December 1925 No. 31), op de hoofdplaats Palembang en in de onderafdeeling Moearadoea van dat gewest (besluit van 17 Juli 1926 No. 18) zoomede in het gewest Riouw en Onderhoorigheden (besluit van 28 Juli 1926 No. 30).

Weliswaar heeft de soldijgenietende militair, voor wiens voeding wordt gezorgd, minder last van de duurte dan andere categorieën van lands-

dienaren, doch daartegenover staat, dat voor deze militairen de toeslag ook zooveel minder bedraagt, wijl als basis van berekening slechts de soldij en de gezins- en kindertoelage geldt, terwijl daarbij alle andere bestanddeelen van het inkomen, zooals kleeding- en voedinggeld, huisvesting, enz. buiten beschouwing worden gelaten.

Voor wat deze rubbertoelage betreft zij overigens verwezen naar hetgeen dienaangaande werd medegedeeld in de memorie van antwoord betreffende de 1e begrootingsafdeeling (zitt. 1930—1931, Ond. 1 — Afd. I: st. 9, blz. 1).

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IX — STUK 12.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

VERBETERING VAN DRUKFOUTEN EN
MISSTELLINGEN.

Afdeeling.	Stuk.	Bladzijde.	Post.	Onderdeel.	Kolom.	Regel van boven.	Regel van onderen.	Er staat:	Correctie:	
IX	2	25	946		4	19		wagens	wegens	
		47			4	11	(bij noot 43) terreinen	terreinen		
		57			4	1	(bij noot 58) / 60 900	/ 65 900		
		58			3	1	van sport	van de sport		
		59			4	14	(bij noot 61) 1 420	1 400		
		61			4	11	(bij noot 65) Magazijnsdienst 42 720	Magazijnsdienst . . 49 020.—		
	5	81	910	982	rech- ter	14	15	15	(idem) Totaal . . . 566 709.50	Totaal . . . 573 009.50
									(idem) Regelmatige bezoldigingsverhoogingen. 296 532.—	Regelmatige bezoldigingsverhoogingen . . . 302 732.—
									(idem) Loonen aan ingehuurd personeel. . . 188 000.—	Loonen aan ingehuurd personeel. 175 500
									128 200	dit bedrag is te hoog geplaatst en moet op den 3e regel staan van post 953, onderdeel a.
									Ongeacht de uitzendingskosten zijn de kosten van deze motoren / 180 000	Ongeacht de uitzendingskosten zijn de kosten van deze motoren / 168 000.
									of / 150 000 minder dan enz.	of / 159 075 minder enz.
									tarief Militair lieden	Militair tarief leiden
									uitrekking	intrekking
									tusschen het bedrag „/ 88 000” en het woord „deze” op te nemen het leestekken —	Post 979
6	103	910	982	lin- ker	8	24	24	benoedigheden Gratificatiën	benoedigheden Gratificatiën	
7	108	982			1	26	26	(twee laatste posten) 919 en 918	De postnummers onderscheidenlijk te veranderen in: 918 en 919, terwijl de gezamenlijke bedragen van die posten in de kolommen 1925, 1926, 1927 en 1928 worden geschrapt en de accolade te veranderen in een afgebroken accolade.	
Sm	127	164			1	4	4	84	984	
								(in de rubriek Magazijnsdienst, bij adjunct-commiezen . . .)	1 080 — 1 080.—	
								1e klerken) blanco).	3 840 — 2 520.—	
9	167				1	3	1	2e klerken)	5 540.— 2 700.—	
								(totaal) 42 720	49 020	
								(in het hoofd) Geraamd voor voor 1931	Geraamd voor 1931	
								(in het hoofd) Gezmanlijke Woningen 3e klasse	Gezamenlijke Woningen 8e klasse	
	172				2	1	1	(in het hoofd) Geraamd voor 1930	Geraamd voor 1931	
	173				1					

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

1911

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX — STUKKEN 13 EN 14.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

AMENDEMENTEN.

Stuk 13. Amendement voorgesteld door de heeren Soeroso, Stokvis en Ratu Langie.

Ingediend 4 Augustus 1930.

Ondergeteekenden hebben de eer voor te stellen in hoofdstuk I van afdeling IX (Oorlog) der begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931, post 909, „Materieel voorzover niet elders uitgetrokken”, te verminderen met f 1 933 400.

Toelichting.

In verband met den minder gunstigen toestand van 's Lands financiën is het gewenscht voor de aanschaffing van materieel ten behoeve van de modernisering van het leger (post 909, onderdeel i, der Uitgaven in Nederland) in 1931 geen gelden beschikbaar te stellen. Bij de opstelling van de ontwerp-begrooting voor 1932 kan dan nader onder de oogen worden gezien of in 1932 met de aanschaffing van bedoeld materieel weder kan worden voortgegaan.

SOEROSO.
STOKVIS.
RATU LANGIE.

Dit amendement werd in de vergadering van 15 Augustus 1930 verworpen.

Stuk 14. Amendement voorgesteld door de heeren Nja Arif, Soangkoepon en Ratu Langie.

Ingediend 15 Augustus 1930.

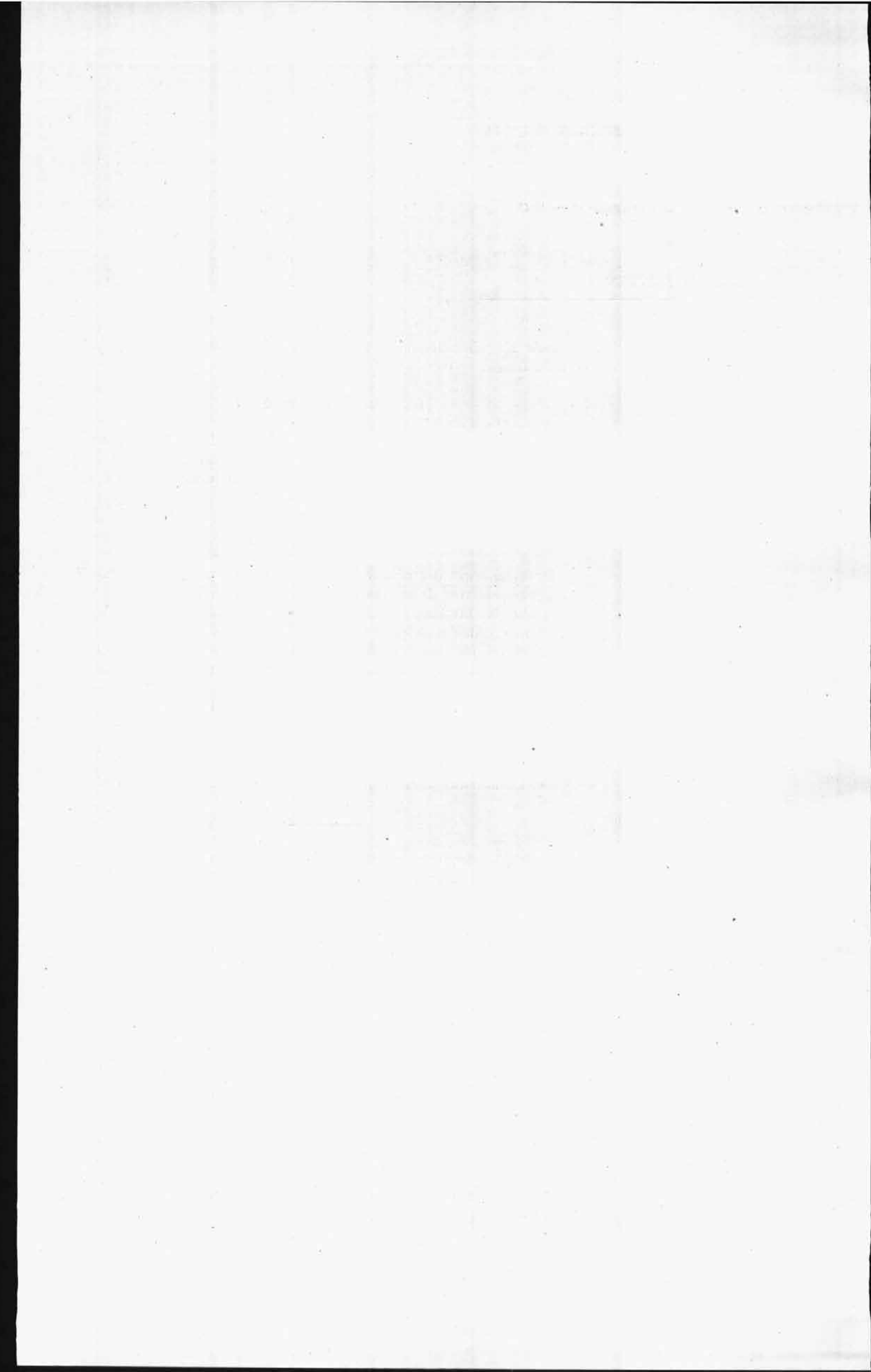
Ondergeteekenden hebben de eer voor te stellen in hoofdstuk II van afdeling IX der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1931, post 933 (Geniewerken) te verhoogen met f 27 000.

Toelichting.

Bedoeld is de doortrekking van de waterleiding te Koeta-Radja tot Oleë-Lheuë te bewerkstelligen.

NJA ARIF.
SOANGKOE PON.
RATU LANGIE.

Dit amendement werd in de vergadering van 15 Augustus 1930 door de voorstellers ingetrokken.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IXA — STUK 1.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1930 VOOR DE MILITAIRE
GRASLANDEN.

ONTWERP VAN BESLUIT.

Gelet op artikel 103 der Indische Staatsregeling zoomede
op artikel 1 der Indische Bedrijvenwet;

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan;

In overeenstemming met den Volksraad te bepalen:

Eenig artikel.

Afdeeling IXA (Militaire graslanden) der begrooting
van Nederlandsch-Indië voor het jaar 1931 wordt vast-
gesteld als is aangegeven in de bij dit besluit behorende
staten.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
van Nederlandsch-Indië:

De Algemeene Secretaris,

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IXA —STUK 1A.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1931 VOOR DE MILITAIRE
GRASLANDEN.

BIJLAGE A VAN HET ONTWERP VAN BESLUIT.

BEGROOTING VAN DE MILITAIRE
GRASLANDEN VOOR HET JAAR 1931.

Onderafdeeling I.

KAPITAALSDIENST.

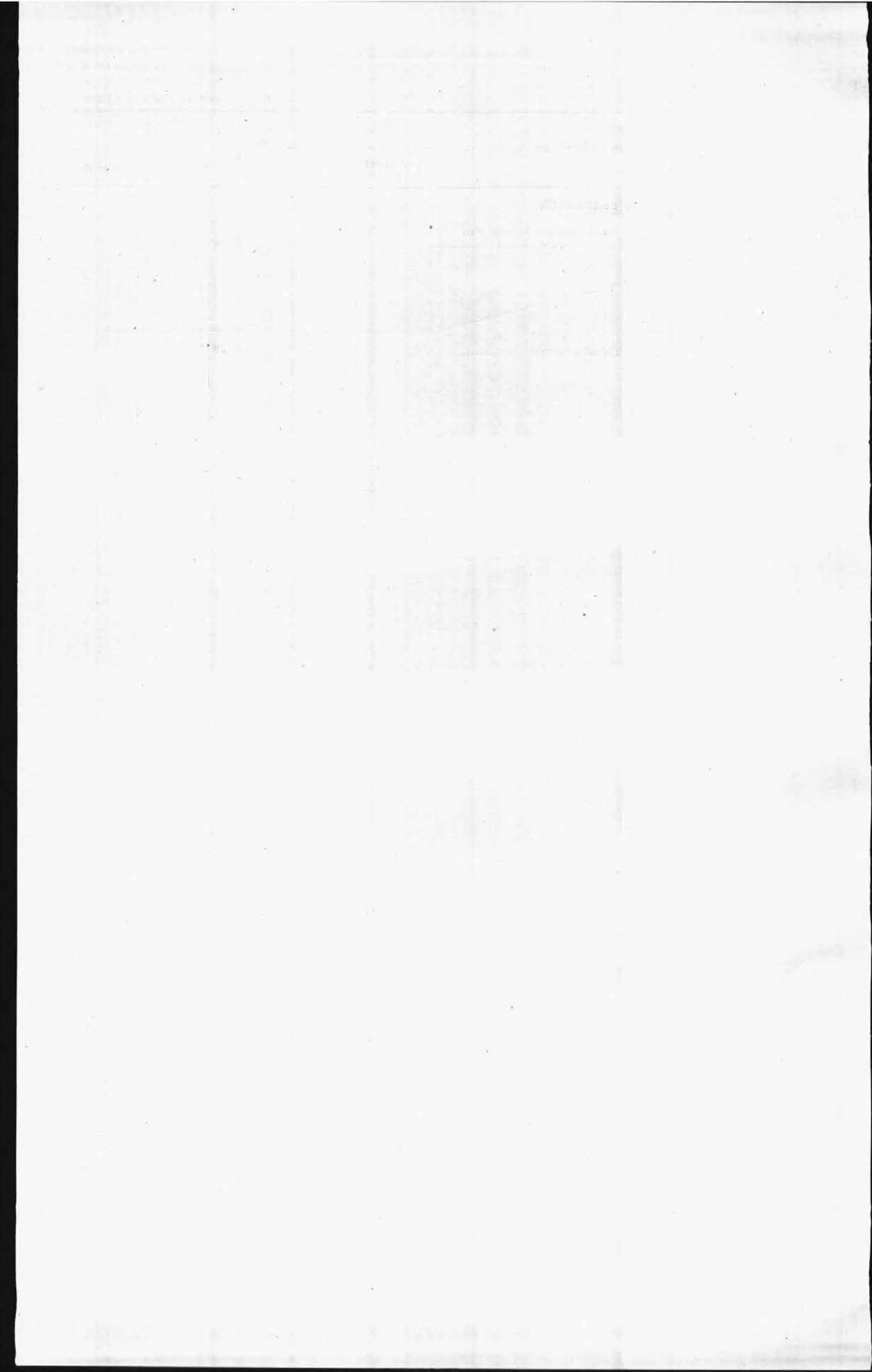
Onderafdeeling I. Kapitaalsdienst.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Raming 1931.		Raming 1929.	De raming voor 1931 is	
			per onderdeel.	per post.		meer.	minde
		UITGAVEN.					
1		Kosten voor uitbreiding:					
	<i>a</i>	Uitgaven voor bevoeiingswerken	4 000		4 000	—	—
	<i>b</i>	Uitgaven baan- en rollend materieel			1 100	—	1
	<i>c</i>	Aanschaffing trekdieren, ploegen en karren		4 000	1 400	—	1
		Totaal-generaal		4 000	6 500	—	2

ASLANDEN VOOR 1931.

Guldensteekens zijn weggelaten.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Raming 1931.		Raming 1929.	De raming voor 1931 is	
			per onderdeel.	per post.		meer.	minder.
		ONTVANGSTEN.					
2		Uitkeering van het Land wegens kosten van uitbreiding		4 000	6 500	—	2 500
		Totaal-generaal		4 000	6 500	—	2 500

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I. — AFD. IXA — STUK IB.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1931 VOOR DE MILITAIRE
GRASLANDEN.
BIJLAGE B VAN HET ONTWERP VAN BESLUIT.

BEGROOTING VAN DE MILITAIRE
GRASLANDEN VOOR HET JAAR 1931.

Onderafdeeling II.

EXPLOITATIE.

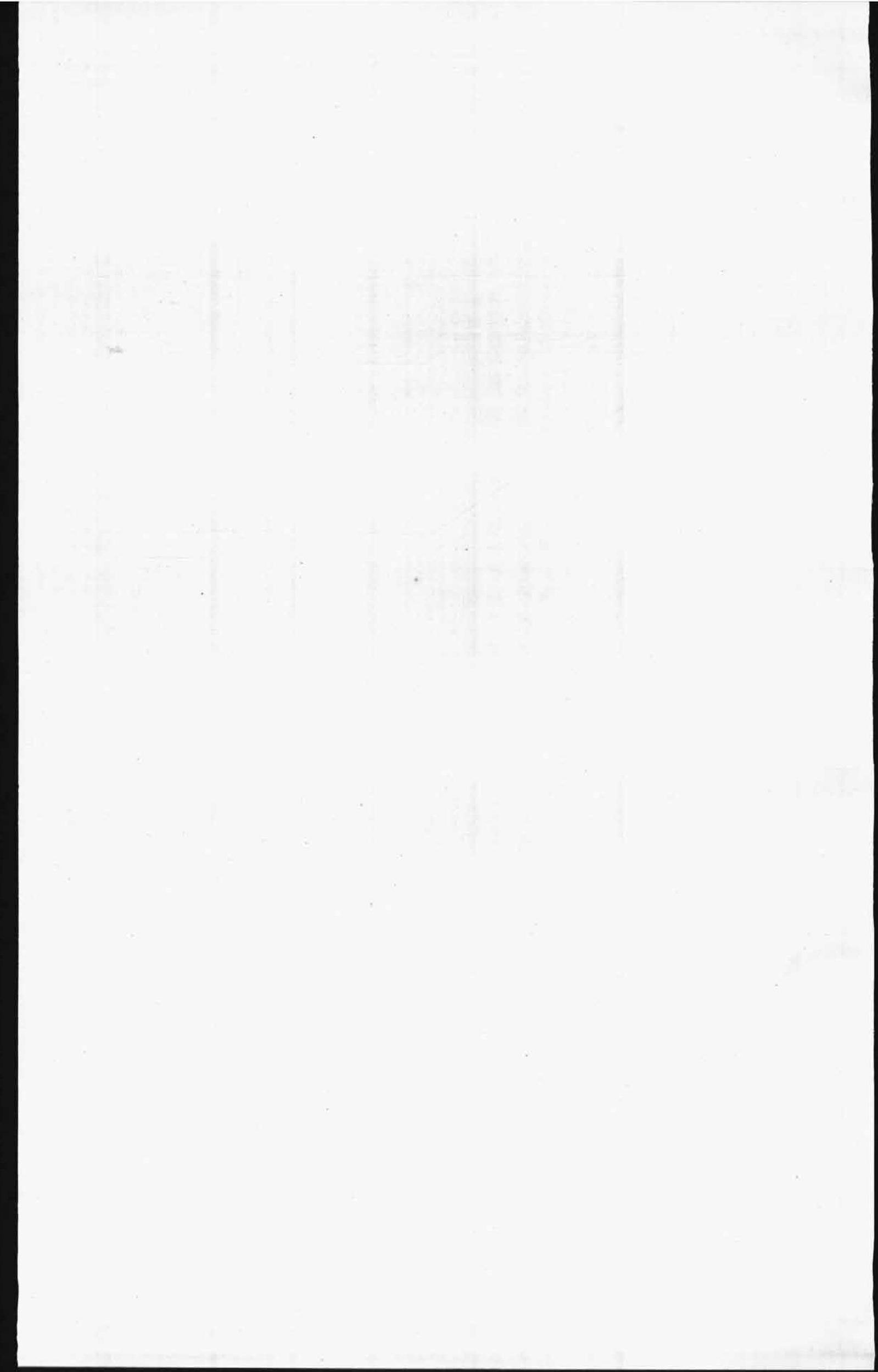
Onderafdeeling II. Exploitatie.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Raming 1931.		Raming 1930.	De raming voor 1931 is	
			per onderdeel.	per post.		meer.	minde
		LASTEN.					
1		Algemeene kosten, bezoldigingen en toelagen		14 545	11 768	2 777	—
2		Verdere bedrijfsuitgaven.					
		I. Onderhoud graslanden	10 655		10 837	—	—
		II. Bemesting	2 200		1 730	470	—
		III. Grassnijden	11 580		11 778	—	—
		IV. Hooibereiding	6 680		6 835	—	—
		V. Onderhoud en diversen	4 190		3 162	1 028	—
		VI. Kosten van opladen en vervoer	6 850		3 640	3 210	—
				42 155			
3		Uitkeering aan het Land wegens rente over het kapitaal		11 534	11 231	303	—
4		Uitkeering aan het Land wegens bijdrage in de pensioenslasten en kosten van wachtgelden		1 157	1 128	29	—
5		Uitkeering aan het Land wegens afschrijving op de bezittingen		8 294	7 876	418	—
6		Uitkeering aan het Land ten bedrage van het voordeelig saldo van het bedrijf		Memorie	Memorie.	—	—
		Totaal-generaal		77 685	69 985	8 235	—
						7 700	—

ASLANDEN VOOR 1931.

Guldensteekens zijn weggelaten.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Raming 1931.		Raming 1930.	De raming voor 1931 is	
			per onderdeel.	per post.		meer.	minder.
		BATEN.					
7		Ontvangsten van het bedrijf.					
	<i>a</i>	Opbrengst hooi en gras	76 285		68 485	7 800	—
	<i>b</i>	Bijzondere ontvangsten	1 200		1 300	—	100
	<i>c</i>	Bedrag waarmede de waarde van den voorraad hooi op het einde van het begrootingsjaar de waarde bij het begin daarvan overtreft	200		200	—	—
				77 685			
		Totaal-generaal		77 685	69 985	7 800	100
						7 700	

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I. — AFD. IXA — STUK 2.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1931 VOOR DE MILITAIRE GRASLANDEN.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

AFDEELING IXA.

Militaire graslanden.

§ 1. Onderafdeeling I (kapitaal).

Kosten van uitbreiding.

Post 1a. Uitgaven voor bevoeiingswerken
(f 4 000).

Onder dit hoofd werden begroot de uitgaven voor voortgezette
vervangingswerken der steenen goten, dienende voor betere be-
vloeiing van de terreinen, waarmede een hogere productie-
capaciteit van de gronden wordt verwacht.

RAMING DER KAPITAALREKENING.

Onderdeel.	Boek- waarde 1 Januari 1929. volgens openings- balans.	Bijgeko- men volgens jaar- verslag in 1929.	Afschrij- ving ge- raamd in 1929.	Saldo geraamd op ultimo December 1929.	Bijgeko- men ge- raamd in 1930.	Afschrij- ving ge- raamd in 1930.	Saldo ge- raamd op ultimo December 1930.	Bijge- komen ge- raamd in 1931.	Afschrij- ving ge- raamd in 1931.	Saldo ge- raamd op ultimo December 1931.
Terreinen	120 453.08	—	—	120 453.08	—	—	120 453.08	—	—	120 453.08
Aanplant gras ...	5 337.60	—	408.—	4 929.60	—	408.—	4 521.60	—	408.—	4 113.60
Gebouwen	61 319.52	—	2 933.24	58 386.28	—	2 933.24	55 453.04	—	2 933.24	52 519.80
Bevoeiingswer- ken	17 048.15	4 000.—	805.98	20 242.17	4 000.—	905.98	23 336.19	4 000.—	1 005.98	26 330.21
Wegen	3 220.—	—	244.—	2 976.—	—	244.—	2 732.—	—	244.—	2 488.—
Smalspoorbaan ...	11 593.98	—	1 421.02	10 172.96	1 100.—	1 421.02	9 851.94	—	1 459.52	8 392.42
Machinale hooi- installatie	11 953.96	—	1 963.51	9 990.45	—	1 963.51	8 026.94	—	1 963.51	6 063.43
Gereedschappen..	1.—	—	—	1.—	—	—	1.—	—	—	1.—
Karren en trek- dieren	—	—	—	—	1 400.—	—	1 400.—	—	(1) 280.—	1 120.—
	230 927.29	4 000.—	7 775.75	227 151.54	6 500.—	7 875.75	225 775.79	4 000.—	8 294.25	221 481.54

(1) De afschrijving is geraamd op 20% 's jaars. Is nog niet vastgesteld.

§ 2. Onderafdeeling II (exploitatie).

Post 1. Algemeene kosten, bezoldigingen en
toelagen (f 14 545).

Het begroote bedrag is als volgt te specificceeren:

Aandeel van het traktement van den Directeur van het Materieel der Intendance in de kosten van het bedrijf. f	2 400
Bezoldiging administrateur en schrijver	6 450
Schrijfbehoeften	400
Telefoon en telegramkosten	290
Diversen	190
Bezoldiging opzieners	3 435
Loonen mandoers	1 380

f 14 545

Rekening is gehouden met de periodieke salarisverhoging van den administrateur; de onkosten voor schrijfbehoeften zijn *f* 150 hooger geraamd dan die voor 1930, in verband met de noodzakelijk gebleken uitgaven, terwijl voor diversen *f* 80 meer is opgebracht dan in 1930 voor de drukkosten van het jaarverslag.

Voorts is in verband met de te verwachten aanwijzing van het militair grasland tot landsbedrijf en de daarmede gepaard gaande vaststelling van een nieuw reglement, waarin de bepaling zal worden opgenomen dat van het traktement van den directeur van het materieel der intendance een bedrag van *f* 200 's maands ten laste zal worden gebracht van het bedrijf; hiervoor is een som uitgetrokken van *f* 2 400.

Post 2, I. Onderhoud graslanden (*f* 10 655).

Het begroote bedrag is als volgt te specificeren:

Grondbewerking	<i>f</i> 6 100
Bevloeiing enz.	2 730
Onderhoud en diversen	1 825
	<hr/>
	<i>f</i> 10 655

Post 2, II. Bemesting (*f* 2 200).

Het begroote bedrag is als volgt te specificeren:

Vervoer van mest naar de mestbakken en putten	<i>f</i> 1 700
Aanschaffing kunstmest	500
	<hr/>
	<i>f</i> 2 200

Ten einde de productie op te voeren en de kwaliteit van het gras te verbeteren is *f* 500 uitgetrokken voor aanschaffing van kunstmeststoffen.

Post 2, III. Grassnijden (*f* 11 580).

Specificatie van dezen post:

Loonen	<i>f</i> 4 920
Vervoer	6 150
Nalezen	495
Diversen	15
	<hr/>
	<i>f</i> 11 580

Gerekend is op

10 maaiers à <i>f</i> 20 per maand	<i>f</i> 2 400
10 " " " 18 " "	2 160
1 maaiandoer à <i>f</i> 30 per maand	360
	<hr/>
	<i>f</i> 4 920

Voorts is het gebleken dat het aanbeveling verdient het gras te doen „nalezen“ door vrouwen. Gerekend is op 15 vrouwen à *f* 0,25 per dag gedurende 132 dagen = *f* 495.

Post 2, IV. Hooibereiding (*f* 6 680).

Het begroote bedrag is als volgt te specificeren:

Uitspreiden	<i>f</i> 3 310
Bijzondere uitgaven	3 370
	<hr/>
	<i>f</i> 6 680

De bijzondere uitgaven zijn gebaseerd op het benodigde voor aanschaffing van brandhout, stroomverbruik, onderhoud machineriën, aanschaffing smeerolie enz. gedurende 1929.

Post 2, V. Onderhoud en diversen (*f* 4 190).

Rekening is gehouden met de noodzakelijk aan te brengen verbeteringen en herstellingen van het railbaan-net, lorries, aanschaffing van werktuigen als zeisbladen, wetstenen enz. Het begroote bedrag is als volgt te specificeren:

Woningen personeel	<i>f</i> 400
Grasloods	400
Mestbakken	500
Leidingen	100
Rails en wissels	1 610
Rollend materieel	400
Werktuigen	180
Gereedschappen en diversen	600
	<hr/>

f 4 190

Post 2, VI. Kosten van opladen en vervoer (f 6 850).

Het begroote bedrag is als volgt te specificeren:

Loonen weegmandcers en loodskoelies	f 1 700
Kosten van het spoorwegvervoer van het hooi naar de verschillende garnizoenen	2 800
Regularisatie autovervoer	2 250
Diversen	100
	f 6 850

Door de meerdere productie is het noodzakelijk gebleken het aantal loodskoelies van 5 op 8 koelies te brengen, zoodat noodig is voor loonen:

1 weegmandoer à f 20 per maand	f 240
8 loodskoelies à f 0,50 per dag gedurende 365 dagen ...	1 460
	f 1 700

Tot dusverre werden de kosten voor het vervoer van hooi per spoor naar de verschillende garnizoenen niet ten laste van het bedrijf gebracht. Bij de vaststelling van een nieuw reglement, hetwelk noodig is in verband met de aanwijzing van het grasland tot landsbedrijf zal er rekening mede worden gehouden, dat zulks wel behoort te geschieden.

Post 3. Uitkeering aan het Land wegens rente over het kapitaal (f 11 534).

De rentelast is begroot conform het resultaat van de bij invoering der Bedrijvenwet van toepassing zijnde berekening, met name met toepassing van onderscheidene rentepercentages van de kapitaalsperioden op de niet afgeloste kapitalen in die perioden, hetgeen voor het eerst bij de begrooting van 1930 heeft plaats gehad.

De berekening van het voor 1931 begroote rente bedrag blijkt uit de onderstaande specificatie:

Periode.	Kapitaal.	Afgelest.	Niet afgelest.	Rente per- centage.	Rentelast.
1916	289 144.39	112 504.41	176 639.98	5	8 832.—
1917/1919	22 785.89	8 025.61	14 760.28	6	885.62
1919/1926	14 372.30	1 435.87	12 936.63	6,25	808.54
1927/1931	22 252.85	813.95	21 438.90	4,7	1 007.63
	348 555.43	122 779.64	225 775.79		11 533.79

Post 4. Uitkeering aan het Land wegens bijdragen in de pensioenlasten en kosten van wachtgeld (f 1157).

Rekening is gehouden met de pensioenlasten voor het bedrijf ten behoeve van den administrateur van het Grasland ad 19.7% en van den klerk ad 12% van het ontvangen salaris.

Post 5. Uitkeering aan het land wegens afschrijving op de bezittingen (f 8294).

De afschrijvingen werden berekend met behulp van de voor de periode 1927/1928 geldende groepsafschrijvingspercentages en zijn nader toegelicht in het bovenstaand overzicht van de activa en de daarop afgeschreven bedragen, zoomede de boekwaarden per ultimo van de jaren 1928 tot 1931, waarbij voor afschrijving op karren en trekdieren een percentage van 20% is aangenomen.

Post 6. Uitkeering aan het land ten bedrage van het voordeelig saldo van het bedrijf (Memorie).

Een uitkeering aan het land terzake van een creditsaldo zal niet plaats vinden, aangezien het bedrijf geen winst oplevert.

Post 7a. Ontvangsten van het bedrijf.

Opbrengst hooi en gras (f 76 285).

Aflevering van het geproduceerde gras en hooi vindt plaats tegen kostprijs, zoodat het getaxeerde opbrengstcijfer verkregen wordt door de totale exploitatielasten te verminderen met de bijzondere ontvangsten en de waarde van den voorraad. Het voordeel, dat door grootere productie ontstaan zal, weerspiegelt zich dus niet in dat bedrag, doch slechts in de daling van den gras- en hooiprijs, die 1931 tegenover 1930 vermoedelijk zal vertoonen.

Post 7c. Voorraad hooi op 31 December (f 200).

Rekening werd gehouden met één à twee dagen voorraad-product per ultimo van het jaar.

VOLKSRAAD
ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1. — AFD. IXA — STUK 3.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

**BEGROOTING 1931 VOOR DE MILITAIRE
GRASLANDEN.
VIERJARIGE VERGELIJKING.**

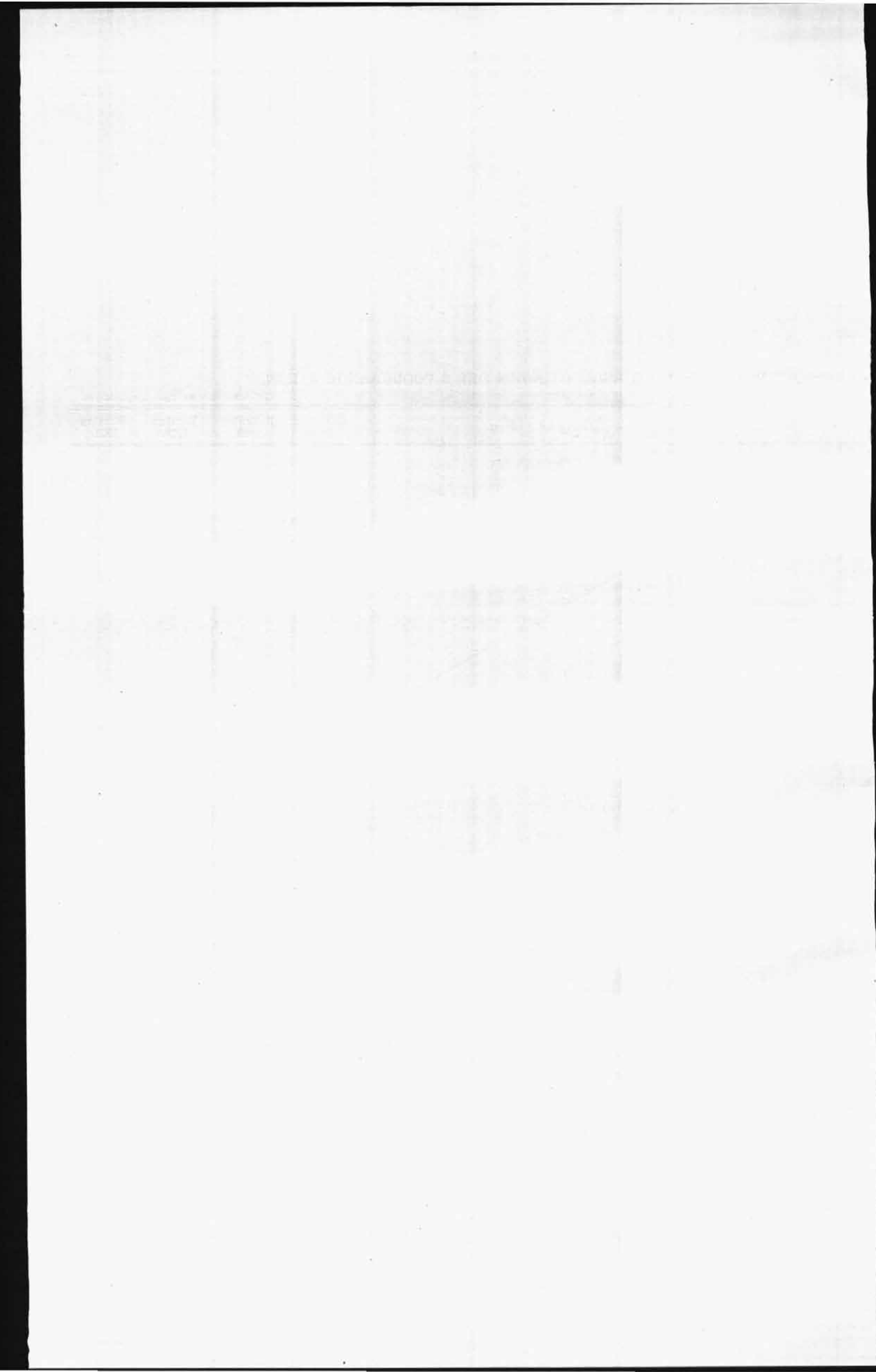
VERGELIJKING VAN ELKEN POST VAN DE BEGROOTING 1931 MET DE OV

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Rekening 1928.	Rekening 1929.	Raming 1930.	Raming 1931.
I. Kapita						
		UITGAVEN.				
1		Kosten van uitbreiding:				
	a	Uitgaven voor bevoeiingswerken	3 925	4 000	4 000	4 000
	b	Uitgaven baan- en rollend materieel	—	—	1 100	—
	c	Aanschaffing trekdieren en ploegen en karren	—	—	1 400	—
	d	Uitgaven voor gebouwen	—	—	—	—
	e	Uitgaven voor wegen	—	—	—	—
	f	Uitgaven voor de machinale hooibereidingsinstallatie en andere werktuigen	25	—	—	—
		<i>Totaal</i>	3 950	4 000	6 500	4 000
II. Ex						
1		Algemeene kosten, bezoldigingen en toelagen	10 546	11 879	11 768	14 000
2		Verdere bedrijfsuitgaven:				
		I. Onderhoud graslanden	9 600	10 559	10 837	10 000
		II. Bemesting	1 516	1 854	1 730	2 000
		III. Grassnijden	9 880	9 934	11 778	11 000
		IV. Hooibereiding	5 271	7 704	6 835	6 000
		V. Onderhoud en diversen	2 260	2 280	3 162	4 000
		VI. Kosten van opladen en vervoer	3 572	3 290	3 640	6 000
3		Uitkeering aan het Land wegens rente over het kapitaal.	11 656	13 600	11 231	11 000
4		Uitkeering aan het Land wegens bijdrage in de pensioens- lasten en kosten van wachtgelden	895	—	1 128	1 000
5		Uitkeering aan het Land wegens afschrijving op de be- zittingen	7 719	9 300	7 876	8 000
6		Uitkeering aan het Land ten bedrage van het voordeelig saldo van het bedrijf	—	—	—	—
		<i>Totaal</i>	62 915	70 400	69 985	77 000

INKOMSTIGE POSTEN VAN DE BEGROOTINGEN DER 3 VOORGAANDE JAREN.

Guldensteekens zijn weggelaten.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Rekening 1928.	Rekening 1929.	Raming 1930.	Raming 1931.
ONTVANGSTEN.						
2		Uitkeering van het Land voor kosten van uitbreiding ...	3 950	4 000	6 500	4 000
		<i>Totaal</i>	<i>3 950</i>	<i>4 000</i>	<i>6 500</i>	<i>4 000</i>
7		Ontvangsten van het bedrijf:				
	<i>a</i>	Opbrengst van hooi en gras	61 415	69 200	68 485	76 285
	<i>b</i>	Bijzondere ontvangsten	1 300	1 200	1 300	1 200
	<i>c</i>	Bedrag waarmede de waarde van den voorraad hooi op het einde van het begrootingsjaar de waarde bij het begin daarvan overtreft	200	—	200	200
		<i>Totaal</i>	<i>62 915</i>	<i>70 400</i>	<i>69 985</i>	<i>77 685</i>

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IXA — STUKKEN 4 EN 5.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931 in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische bedrijvenwet op enkele landsbedrijven.

AFDEELINGSVERSLAG. MEMORIE VAN ANTWOORD.

AFDEELING IXA.

Militaire graslanden.

Stuk 4. AFDEELINGSVERSLAG.

Gevraagd werd of bij de berekening van de opbrengsten van de voorraad-waarde van hooi en gras is uitgegaan van den marktprijs, den kostprijs dan wel van een fictieven prijs. In het laatste geval zou gaarne worden vernomen op welke wijze die prijs is becijferd.

Voorts werd de vraag gesteld waarom jaarlijks een bedrag van f 4000 voor bevoeiingswerken noodig wordt geacht.

Ten slotte zouden eenige leden gaarne vernemen, of de Regeering van een meerdere mechaniseering van het bedrijf geen economisch voordeel verwacht.

Aldus vastgesteld door de Commissie van rapporteurs, den 7den Juli 1930.

APITULEY.
KERKKAMP.
MANDAGIE.
VAN DER WEYDEN.

Stuk 5. MEMORIE VAN ANTWOORD

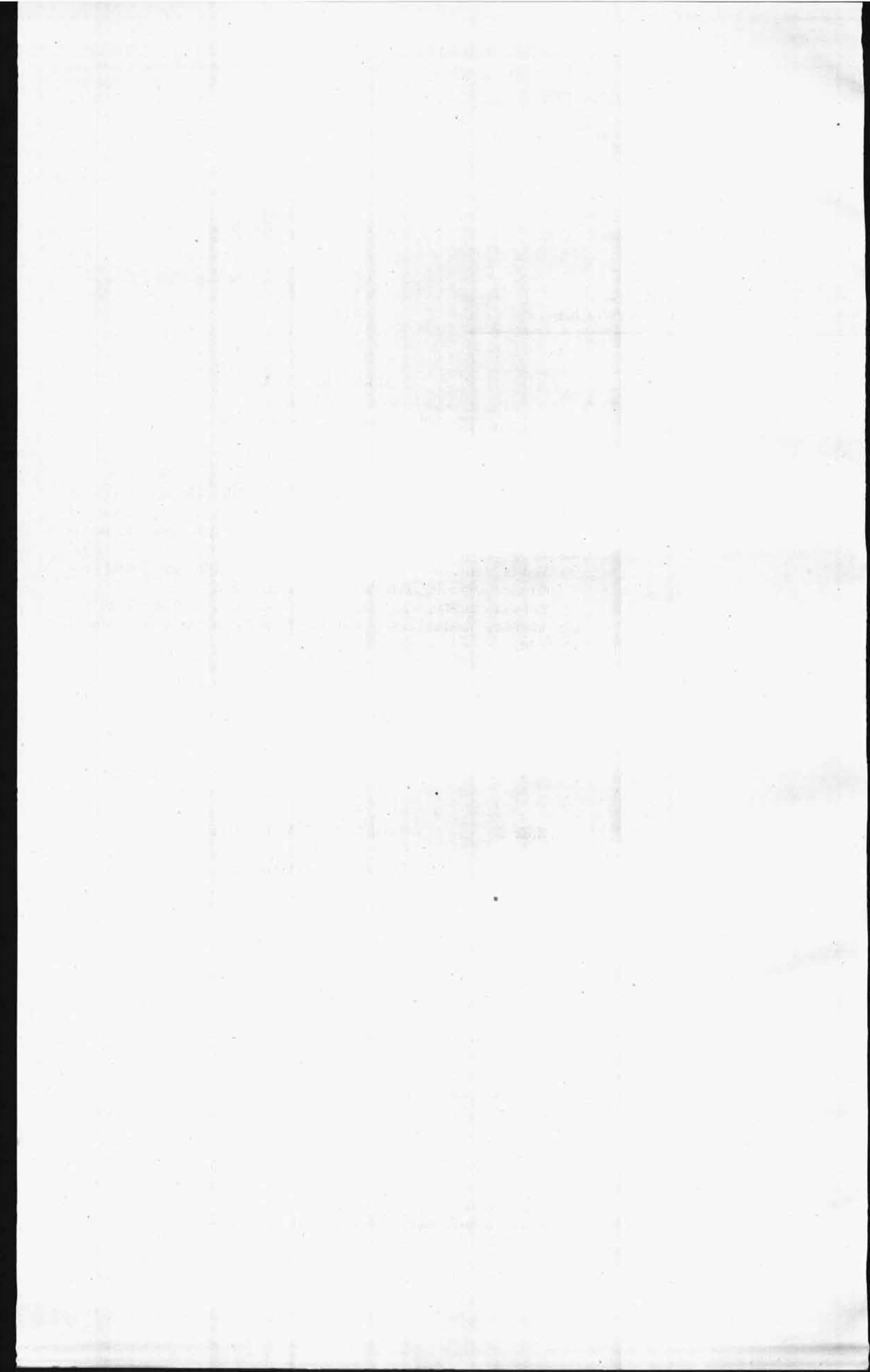
(ontvangen 18 Juli 1930).

Bij de berekening van de opbrengst en van de voorraad-waarde van hooi en gras is uitgegaan van den kostprijs, waarvoor moge worden verwezen naar de Memorie van Toelichting § 2, posten 7a en 7c.

Een bedrag van f 4000 's jaars voor bevoeiingswerken wordt noodig geacht voor de geleidelijke vervanging der gegraven aarden bevoeiingsgoten door betonnen goten. In de aarden goten zinkt nl. het toch al niet ruim toegemeten water voor het grootste deel weg, zoodat de perceelen niet voldoende kunnen worden bevoeid, hetgeen van nadeeligen invloed is op de opbrengst.

De Regeering verwacht van eene verdere mechaniseering van het bedrijf geen economisch voordeel. In 1925 genomen proeven hebben reeds aangetoond, dat de gronden zich niet eigenen voor het gebruik van door tractoren voortbewogen ploegen. De bij die proeven gebezigde Ford-tractor zakte in den grond weg. Om dezelfde reden zal ook machinaal maaien niet mogelijk zijn, te minder, daar maaimachines slechts kunnen worden gebezigd in nagevoeg vlak terrein, terwijl het grasland sterk geaccidenteerd is.

Het railbaannet, ten slotte eigent zich niet voor machinale tractie. Bovendien bestaat daaraan geen behoefte, omdat voor het voortbewegen der graslorries gebruik kan worden gemaakt van het ploegvee, hetgeen economischer is dan machinale tractie.

VOLKSRAAD

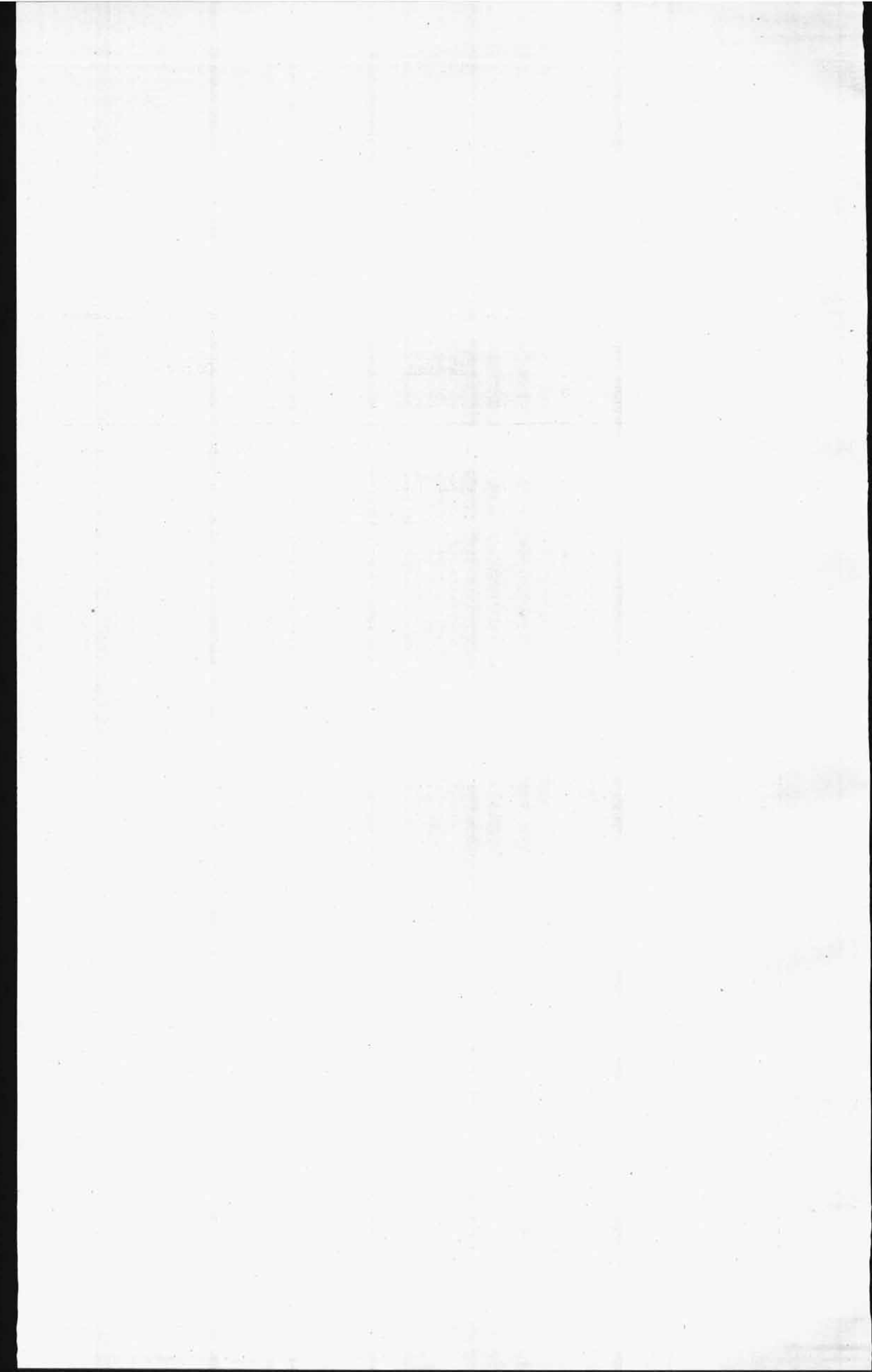
ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. IXA — STUK 6.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

VERBETERING VAN DRUKFOUTEN
EN MISSTELLINGEN.

Afdeling.	Stuk.	Bladzijde.	Post	Onderdeel.	Kolom	Regel van boven.	Regel van onderen.	Er staat:	Correctie:
IXA	1	179			lin- ker	7		Begrooting 1930 voor de Militaire Graslanden	Begrooting 1931 voor de Militaire Graslanden
	1A	182			6			(in het hoofd) Raming 1929	Raming 1930
		183			6			(in het hoofd) Raming 1929	Raming 1930

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1. — AFD. IX B — STUK 1.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1931 VOOR HET REPRODUCTIE-
BEDRIJF VAN DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST.

ONTWERP VAN BESLUIT.

Gelet op artikel 103 der Indische Staatsregeling zoomede
op artikel 1 der Indische Bedrijvenwet;

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

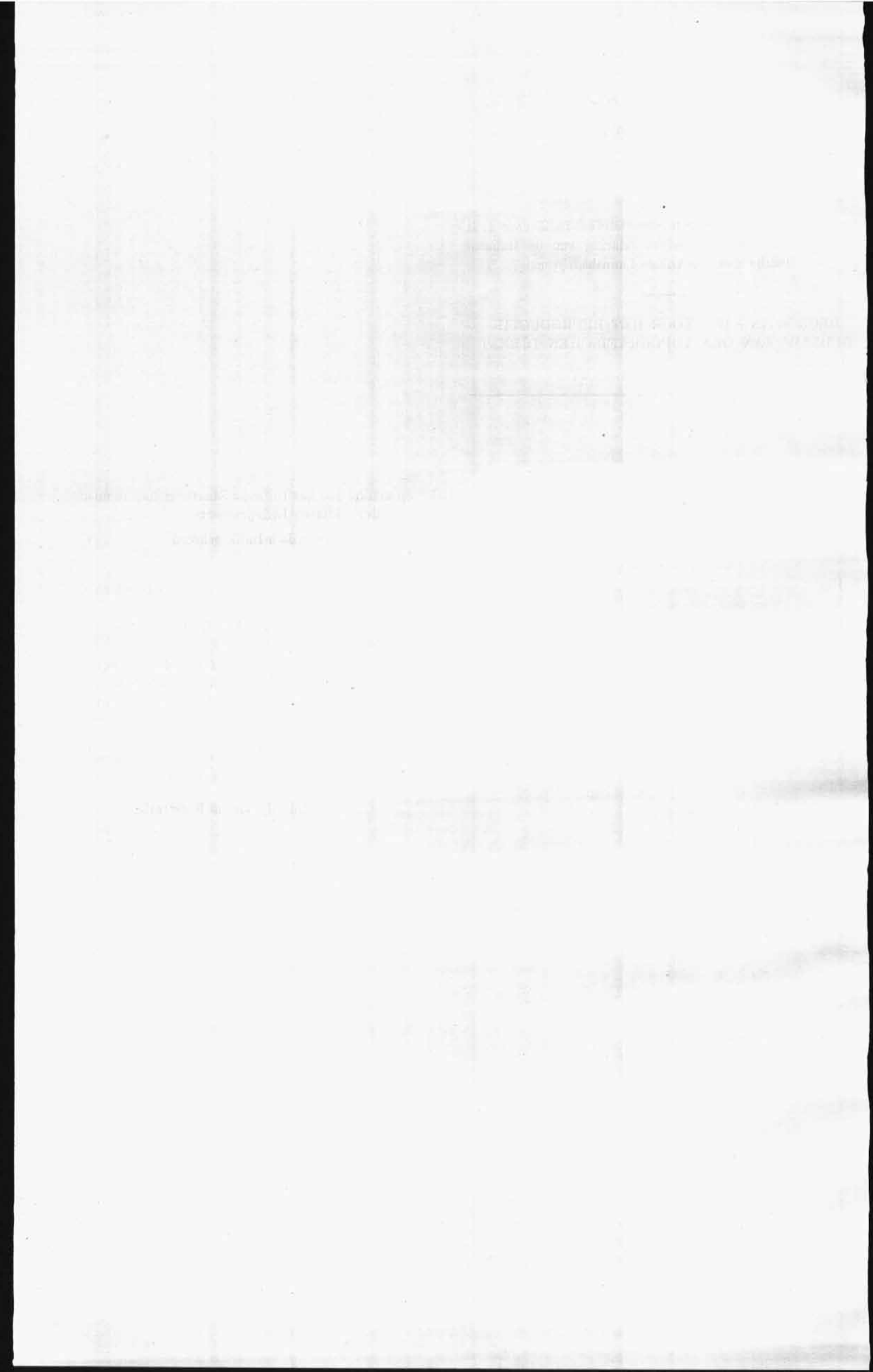
In overeenstemming met den Volksraad te bepalen:

Eenig artikel.

Afdeeling IX B (Reproductiebedrijf van den Topografi-
schen dienst) der begrooting van Nederlandsch-Indië voor
het jaar 1931 wordt vastgesteld als is aangegeven in de
bij dit besluit behorende staten.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
van Nederlandsch-Indië:

De Algemeene Secretaris.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1. — AFD. IX B — STUK 1 A.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1931 VOOR HET REPRODUCTIE-
BEDRIJF VAN DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST.

BIJLAGE A VAN HET ONTWERP VAN BESLUIT.

BEGROOTING VAN HET REPRODUCTIEBEDRIJF VAN
DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST VOOR HET JAAR 1931.

Onderafdeeling I.

KAPITAALDIENST.

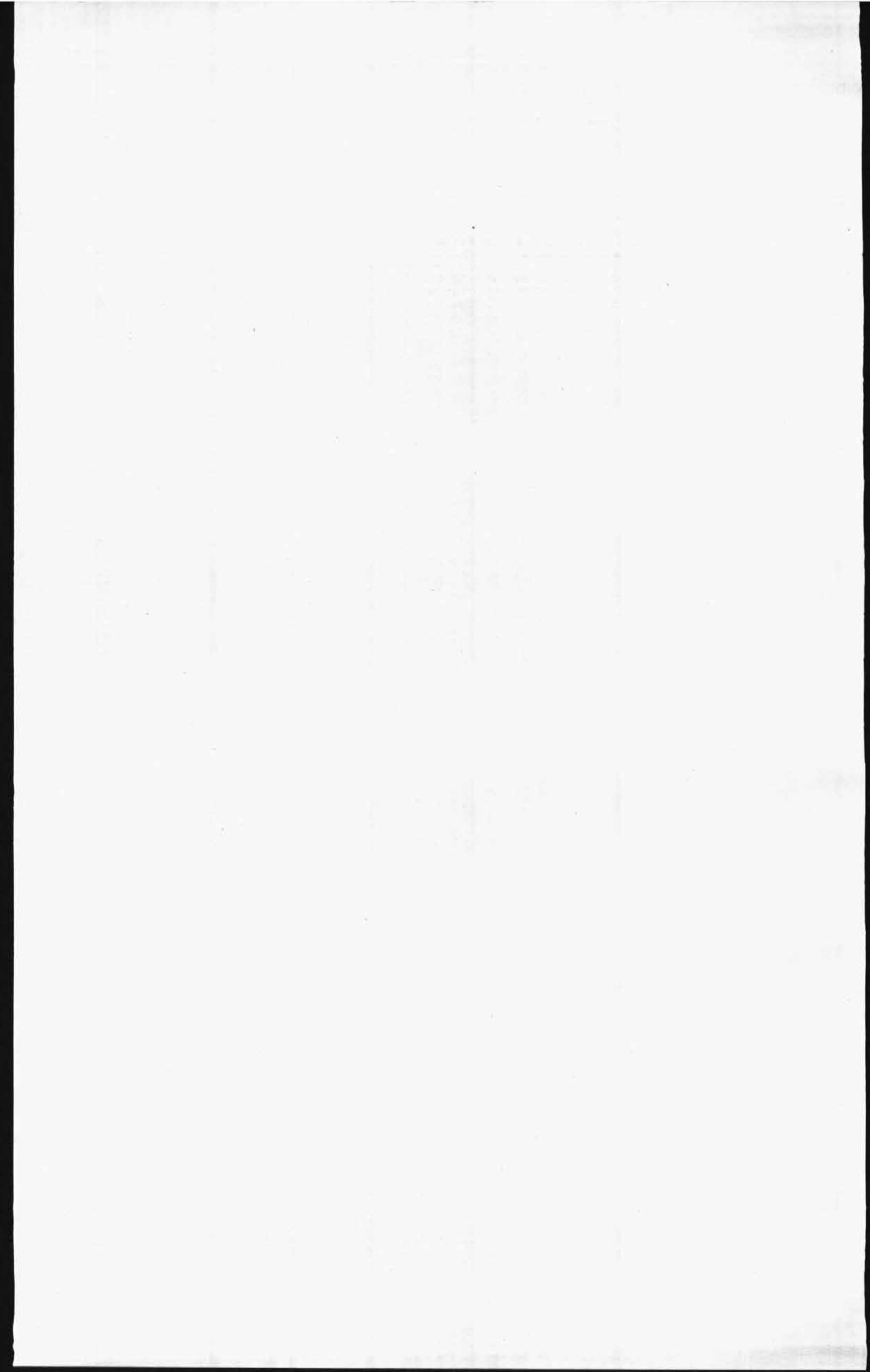
Onderafdeeling I. Kapitaalsdienst.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Raming 1931		Raming 1930.	De raming voor 1931 is	
			per onder- deel.	per post.		meer	minder
		UITGAVEN.					
1		Kosten van uitbreiding:					
		I. Aanschaffing machineriën enz. 9 000			9 000		
		II. Aanschaffing werktuigen en gereedschap- pen 5 000			3 000	2 000	
		III. Aanschaffing letters en lettermateriaal ... 1 000			3 000		2 0
				15 000			
2		Uitkeering aan het Land van het bedrag waarmede de waarde der voorraden bij den aanvang van het begrootingsjaar de waarde op het einde daar- van overtreft		—	—	—	—
				15 000	15 000	2 000	2 0 2 0

N DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST VOOR 1931.

Guldenstrekens zijn weggelaten.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Raming 1931		Raming 1930.	De raming voor 1931 is	
			per onder- deel.	per post.		meer	minder
		ONTVANGSTEN.					
3		Uitkeering van het Land wegens kosten van uitbreiding		15 000	15 000	—	—
4		Bedrag, waarmede de waarde der voorraden bij den aanvang van het begrootingsjaar de waarde op het einde daarvan overtreft		—	—	—	—
				15 000	15 000	—	—

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IX B — STUK 1 B.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1931 VOOR HET REPRODUCTIE-
BEDRIJF VAN DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST.

BIJLAGE B VAN HET ONTWERP VAN BESLUIT.

BEGROOTING VAN HET REPRODUCTIEBEDRIJF VAN
DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST VOOR HET JAAR 1931.

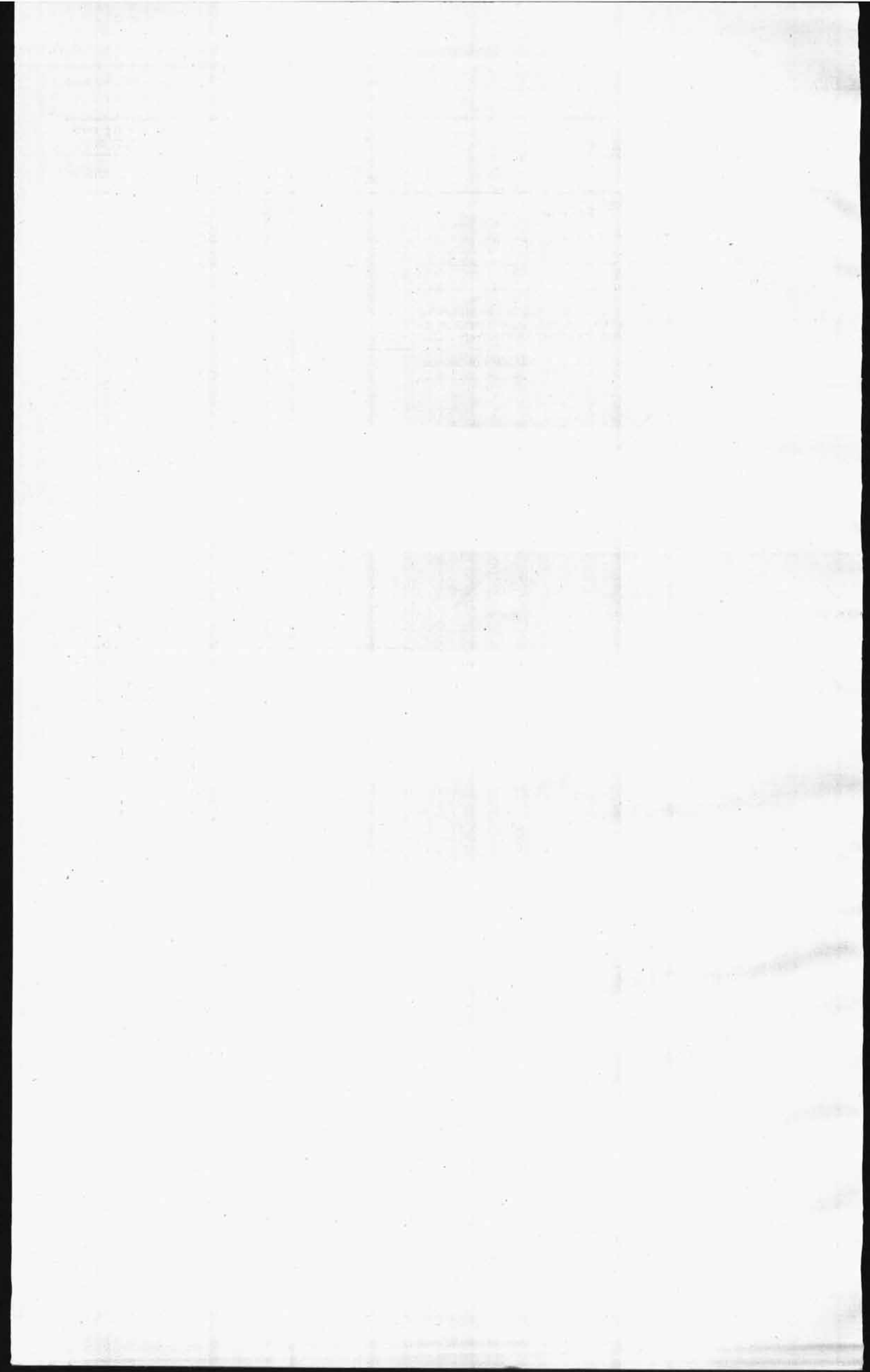
Onderafdeeling II.

EXPLOITATIE.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Raming 1931		Raming 1930.	De raming voor 1931 is	
			per onder- deel.	per post.		meer	minde
		LASTEN.					
1	a.	Exploitatie-uitgaven als hieronder gespecificeerd:					
		I. Bezoldigingen en toelagen f 292 785			264 180	28 605	—
		II. Bedrijfskosten 28 800			27 800	1 000	—
		III. Directe kosten op werkorders 70 000			60 000	10 000	—
		IV. Verlies bij verkoop van overtollige magazijnsgoederen 500			1 000	—	
		V. Onderhoud vaste activa 1 000			1 000	—	
			393 085				
	b.	Bedrag, waarmee de waarde van het onderhanden werk bij den aanvang van het begrotingsjaar de waarde op het einde daarvan overtreft	Memorie.		Memorie		
				393 085			
2		Uitkeering aan het Land wegens rente over het kapitaal		24 000	25 100		1
3		Uitkeering aan het Land wegens afschrijving op de bezittingen		33 435	34 220		
4		Uitkeering aan het Land ter zake van pensioenen, wachtgelden, enz.		34 500	30 000	4 500	—
5		Uitkeering aan het Land wegens reis- en verblijf- kosten in Nederlandsch-Indië		100	100		
6		Uitkeering aan het Land wegens overtochtskosten van en naar Nederland		15 000	15 000		
		Totaal-generaal		500 120	458 400	44 105	2
						41 720	

N DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST VOOR 1931.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Raming 1931		Raming 1930.	De raming voor 1931 is	
			per onder- deel.	per post.		meer	minder
		BATEN.					
7	a.	Opbrengst afgeleverd werk	499 620		429 280	70 340	
	b.	Bijzondere baten	500		500		
	c.	Voordeelige magazijnsverschillen	—		—		
	d.	Bedrag, waarmede de waarde van het onderhanden werk op het einde van het begrootingsjaar de waarde bij den aanvang daarvan overtreft	Memorie		Memorie		
8		Uitkeering van het Land ten bedrage van het na- deelig saldo van het bedrijf		500 120			
				—	28 620		28 620
		Totaal-generaal		500 120	458 400	70 340	28 620
						41 720	

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1. — AFD. IX B — STUK 2.

Aanvullenbe begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1931 VOOR HET REPRODUCTIE- BEDRIJF VAN DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

AFDEELING IX B.

Reproductiebedrijf van den Topografischen dienst.

§ 1. Algemeen overzicht der bedrijfsresultaten.

Rentabiliteit.

	Rekening 1928.	Voorloopige rekening 1929.	Raming 1930.	Raming 1931.
De bedrijfsrekening sluit met een saldo van	f 98 075 nadeelig	f 30 778 voordeelig	f 28 620 nadeelig	—

Een nadeelig saldo ontstaat, wanneer door gebrek aan werk de capaciteit van het bedrijf niet ten volle kan worden benut.

Waar de uitkomsten over 1929 en de vooruitzichten voor 1930 betreffende de bedrijfsdrukte gunstig kunnen worden genoemd, is aangenomen, dat het jaar 1931 een sluitende rekening zal geven.

Productie.

	Rekening 1928.	Voorloopige rekening 1929.	Raming 1930.	Raming 1931.
De opbrengst van het afgeleverd werk bedraagt	f 391 790	f 468 518	f 429 280	f 499 620
De waarde van het op 31 December in behandeling zijnde werk bedraagt	139 756	230 071	230 000	230 000
De waarde van het op 1 Januari in behandeling zijnde werk bedraagt	f 531 546	f 698 589	f 659 280	f 729 620
Zoodat de waarde der productie bedraagt	103 800	139 756	230 000	230 000
	f 427 746	f 558 833	f 429 280	f 499 620

De toename der productie in 1929 is een gevolg van de belangrijke vermeerdering van werkopdrachten.

Daar eind 1928 de opbrengst voor 1930 zekerheidshalve lager was geraamd dan voor 1929, is thans met het oog op den huidige stand der werkzaamheden de waarde der productie voor 1931 gelijkgesteld aan het totaal van de lasten, verminderd met het bedrag der bijzondere baten.

§ 2. Onderafdeeling I (kapitaalsdienst).

Kapitaalsdienst.

- I. Aanschaffing machineriën enz. (f 9 000).
- II. Aanschaffing werktuigen en gereedschappen ... (5 000).
- III. Aanschaffing letters en lettermateriaal (1 000).

Deze post is te splitsen in:

- 1e. Uitgaven in Nederland f 5 000 voor vermoedelijke aanschaffing van werktuigen, gereedschappen enz.
- 2e. Uitgaven in Indië f 10 000 voor vermoedelijke aanschaffing van machines en lettermateriaal.

Boekingshoofden.	Boekwaarde op 1 Januari 1928 volgens opnemingsbalans.	Bijgekomen in 1928.	Afschrijving en verbruik in 1928.	Boekwaarde ultimo 1928
Terreinen	f 23 800.—	—	—	f 23 800.
Gebouwen	103 854.88	—	f 4 461.14	99 393.
Machines	(¹) 174 406.75	f 394.20	14 532.82	159 583.
Krachtinstallaties	11 389.87	—	(²) 685.—	7 828.
Toestellen en lenzen	36 299.69	—	(³) 3 361.40	32 952.
Lithografische benodigdheden	37 322.95	—	(³) 200.—	35 831.
Gereedschappen	9 438.20	851.76	(³) 3 316.75	9 864.
Meubilair en werktuigen	14 022.73	1 315.95	(³) 30.—	13 726.
Letters en lettermateriaal	18 143.49	885.52	1 491.27	14 418.
	f 428 678.56	f 3 447.43	f 34 727.36	f 397 398.
Magazijnsvoorraden	140 075.56	—	—	95 415.
	f 568 754.12	—	—	f 492 814.

(¹) Na extra-afschrijving van een bedrag van f 86 830.62 ten laste van Nederlandsch-Indië*

(²) Opbrengst verkochte activa

(³) Zinkplaten.

(⁴) Lith. steenen.

De kapitaalsvermeerdering betreft hoofdzakelijk de aankoop van een nieuwe zetmachine.

Voor de vervaardiging van kaarten wordt onbeschadigd lettermateriaal vereischt; het is niet mogelijk losse letter daarvoor uitsluitend te reserveeren, zoodat voortdurend nieuwe letter moet worden aangekocht.

Dit laatste kan worden voorkomen of althans sterk worden verminderd door aankoop van een nieuwe machine, waardoor een aanmerkelijke besparing op lettermateriaal is te verwachten, terwijl bij vermindering van arbeidsloon, de bedrijfszekerheid nog zal worden vergroot.

Het bedrag voor lettermateriaal is daarom f 2 000 lager geraamd dan voor 1930.

De vermindering der magazijnsvoorraden is een gevolg van de opruiming van overtollige goederen en het aanhouden van kleinere voorraden.

Post 2. Uitkeering aan het Land van het bedrag, waarmede de waarde der voorraden bij den aanvang van het begrootingsjaar de waarde op het einde daarvan overtreft.

Een verdere vermindering van den magazijnsvoorraad wordt niet verwacht.

§ 3. Onderafdeeling II.

(Exploitatie).

Post 1a. I. Bezoldigingen en toelagen.

Specificatie.

Betrekking.	Schaal en volgnummer.	1931. Aantal.	Bedrag.
Hoofd van het Reproductiebedrijf	C 18 V	1	f 10 800
Boekhouder 1ste klasse	B 15 III	1	6 600
Commies-kashouder	B 10 II	1	3 400
Hoofdteekenaar	B 12 IV	1	7 200
Hoofdlithograaf	B 12 V	1	9 000
Hoofdfotograaf	B 12 IV	1	6 950
Hoofdsteendrukker	B 5 V	1	7 200
Hoofdboekdrukker	B 5 V	1	6 300
Lithograaf	B 12 IV	1	6 600
Steendrukker	B 5 V	1	6 600
Magazijnmeester	—	1	6 300
Sergeant-hulpmagazijnmeester	—	1	3 000
Adjutant-onderofficier	M. T. No. 2 XI	8	34 560
Sergeanten-majoor	—	7	24 800
Sergeanten	—	8	21 630
Hoofdmantri's mantri's 1e, 2e en 3e kl.	A 6	53	46 525
Standplaatstoelagen	—	—	20 400
Toelagen aan burgerlijk personeel	—	—	1 200
Overig personeel, z.g. plaatselijke krachten	—	—	63 720
			f 292 785

pitaal rekening.

Bijgekomen in 1929.	Afschrijving en verbruik in 1929.	Boekwaarde ultimo 1929.	Bijgekomen geraamd in 1930.	Afschrijving en verbruik geraamd in 1930.	Boekwaarde geraamd ultimo 1930.	Bijgekomen geraamd in 1931.	Afschrijving en verbruik geraamd in 1931.	Boekwaarde geraamd ultimo 1931.
—	—	<i>f</i> 23 800.—	—	—	<i>f</i> 23 800.—	—	—	<i>f</i> 23 800.—
—	<i>f</i> 4 461.14	94 932.60	—	<i>f</i> 4 461.14	90 471.46	—	<i>f</i> 4 461.14	86 010.32
—	14 552.53	145 030.60	<i>f</i> 9 000.—	14 552.53	139 478.07	<i>f</i> 9 000.—	15 002.53	133 475.54
—	3 361.40	4 467.07	—	3 361.40	1 105.67	—	1 105.67	nihil.
—	3 316.75	29 636.19	—	3 316.75	26 319.44	—	3 316.75	23 002.69
) 411.35	1 696.95	34 546.08	(*) 1 000.—	1 491.27	34 054.81	(*) 1 000.—	1 516.27	33 538.54
133.50	66.75	9 930.83	1 000.—	500.—	10 430.83	2 000.—	1 000.—	11 430.83
—	1 678.46	12 047.55	1 000.—	1 678.46	11 369.09	2 000.—	1 728.46	11 640.63
3 046.65	4 698.98	12 766.25	3 000.—	5 003.65	10 762.60	1 000.—	5 303.65	6 458.95
3 591.50	<i>f</i> 33 832.96	<i>f</i> 367 157.17	<i>f</i> 15 000.—	<i>f</i> 34 365.20	<i>f</i> 347 791.97	15 000.—	<i>f</i> 33 434.47	<i>f</i> 329 357.50
		78 935.70			85 000.—			85 000.—
		<i>f</i> 446 092.87			<i>f</i> 432 791.97			<i>f</i> 414 357.50

Het belangrijk hogere bedrag van dezen post is hoofdzakelijk gevolg van de raming naar werkelijk uit te betalen bezoldigingen inplaats van het vroeger gevolgde systeem van gemiddelden.

Met het oog op de toename van werkopdrachten werden ook de uitgaven voor inhuur van z.g. plaatselijke krachten *f* 5 000 hooger gesteld.

Post 1a. II. Bedrijfskosten (*f* 28 800). Onder deze post zijn begrepen:

Voorziening van electriciteit, water en gas	<i>f</i> 6 000
Transportkosten, kantoorbehoefden, e.d.	2 800
Diverse materialen voor algemeen gebruik	20 000

f 28 800

Post 1a. III. Directe kosten op werkorders (*f* 70 000).

Deze post stelt voor het bedrag benodigd voor grondstoffen en materialen ten behoeve van werkorders.

Gezien de uitkomsten van 1929 is deze post *f* 10 000 hooger geraamd dan voor 1930.

Post 2. Uitkeering aan het Land wegens rente over het kapitaal (*f* 24 000).

De berekening van het voor 1931 begroote rente bedrag:

Perioden.	Oorspr. schuld.	Aflossing.	Restant schuld.	%	Rente.
1867—1871	<i>f</i> 5 400.—	<i>f</i> 5 400.—	—	3½	—
1872—1876	1 722.—	1 722.—	—	4¼	—
1877—1881	11 703.—	11 703.—	—	3¾	—
1882—1886	53 389.—	53 389.—	—	3½	—
1887—1891	23 295.—	23 295.—	—	3¼	—
1892—1896	19 790.28	19 790.28	—	3	—
1897—1901	19 528.28	19 528.28	—	3	—
1902—1906	24 868.—	23 022.87	<i>f</i> 1 845.13	3	<i>f</i> 55.35
1907—1911	37 846.—	30 676.51	7 169.49	3¼	233.01
1912—1916	198 087.24	146 641.14	51 446.10	5	2 572.31
1917—1921	378 058.82	207 363.73	170 695.09	6	10 241.71
1922—1926	145 548.44	59 657.66	85 890.78	6¼	5 368.17
1927	12 583.86	3 141.77	9 442.09	4.7	443.78
1928	3 447.43	434.80	3 012.63	4.7	141.59
1929	3 591.50	300.84	3 290.66	4.7	154.66
1930	15 000.—	—	15 000.—	4.7	705.—
Magazijnsvoorraad per 1 Januari 1931.	<i>f</i> 953 858.85	<i>f</i> 606 066.88	<i>f</i> 347 791.97	4.7	<i>f</i> 19 915.58
	—	—	85 000.—		3 995.—
					<i>f</i> 23 910.58
				Afgerond	<i>f</i> 24 000.—

Post 3. Uitkeering aan het Land wegens afschrijving op de bezittingen (*f* 33 435).

Post 4. Uitkeering aan het Land terzake van pensioenen, wachtgeld en enz. (*f* 34 500).

Voor het Europeesch personeel wordt 19.7%, voor het Inlandsche personeel met tractementen van *f* 50 of meer 12% en voor het Inlandsche personeel met minder dan *f* 50 tractement 14% in rekening gebracht.

Het totaal bedrag is *f* 4 500 meer vanwege de hogere raming der loonen.

Post 6. Uitkeering aan het Land terzake van overtochtskosten van en naar Nederland (*f* 15 000).

Dit bedrag stelt voor 1/6 gedeelte van de totale kosten, welke terzake van overtochtskosten voor het op Europeesch verlof rechthebbende personeel zouden moeten worden betaald.

Post 7a. Opbrengst afgeleverd werk (*f* 499 620).

Voor 1931 is aangenomen, dat alle uitgaven van het bedrijf op werkorders kunnen worden afgewenteld.

Geraamde specificatie:

a. Uitgevoerde werken, verrichte diensten voor andere departementen:

I.	Regeering en Hooge Colleges	f	3 200
II.	Dept. van Justitie		1 000
III.	„ „ Financiën		3 000
IV.	„ „ Binnenlandsch Bestuur .		500
V.	„ „ Onderwijs en Eeredienst.		32 000
VI.	„ „ Land., Nijv. en Handel.		22 000
VII.	„ der Burg. Openb. Werken ...		2 800
VIII.	„ van Gouvernementsbedrijven.		30 000
X.	„ der Marine		2 500
			<hr/>
		f	97 000
b.	Alsvoren niet departementaal		23 000
c.	„ voor andere diensten van het leger tegen verrekening		22 000
d.	Alsvoren ten behoeve van het leger		357 620
			<hr/>
		f	499 620

Post 8. Uitkeering van het Land ten bate van
het nadeelig saldo.

Een nadeelig saldo wordt niet verwacht.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1. — AFD. IX B — STUK 3.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931
in verband met de toepasselijkverklaring van de Indische
Bedrijvenwet op enkele Landsbedrijven.

BEGROOTING 1931 VOOR HET REPRODUCTIE-
BEDRIJF VAN DEN TOPOGRAFISCHEN DIENST.

VIERJARIGE VERGELIJKING.

VERGELIJKING VAN ELKEN POST VAN DE BEGROOTING 1931 MET DE OV

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Rekening 1928.	Voorloopige rekening 1929.	Raming 1930.	Raming 1931.
I. Kapit						
UITGAVEN.						
1		Kosten van uitbreiding:				
		I. Aanschaffing machineriën enz.	394	—	9 000	9
		II. Aanschaffing werktuigen en gereedschappen	2 168	545	3 000	5
		III. Aanschaffing letters en lettermateriaal	886	3 047	3 000	1
2		Uitkeering aan het Land van het bedrag waarmede de waarde der voorraden bij den aanvang van het be- grootingsjaar de waarde op het einde daarvan overtreft.	44 660	16 471	—	—
		<i>Totaal</i>	48 108	20 063	15 000	15
II. Ex						
1	a	Exploitatie-uitgaven als hieronder gespecificeerd:				
		I. Bezoldigingen en toelagen	262 115	260 730	264 180	292
		II. Bedrijfskosten	62 998	62 661	27 800	28
		III. Directe kosten op werkkorders	67 151	108 598	60 000	70
		IV. Verlies bij verkoop van overtollige goederen	28 165	540	1 000	
		V. Onderhoud vaste activa	1 455	826	1 000	1
	b	Bedrag, waarmede de waarde van het onderhanden werk bij den aanvang van het begrootingsjaar de waarde op het einde daarvan overtreft	—	—	Memorie	Memor
2		Uitkeering aan het Land wegens rente over het kapitaal.	32 019	29 860	25 100	24
3		Uitkeering aan het Land wegens afschrijving op de be- zittingen	39 509	38 512	34 220	33
4		Uitkeeringen aan het Land ter zake van pensioenen, wachtgelden, enz.	34 091	27 513	30 000	34
5		Uitkeering aan het Land wegens reis- en verblijfkosten in Nederlandsch-Indië	—	—	100	1
6		Uitkeering aan het Land wegens overtochtskosten van en naar Nederland	—	—	15 000	15
7		Uitkeering aan het Land ten bedrage van het voordeelig saldo	—	30 778	—	—
		<i>Totaal</i>	527 503	560 018	458 400	500

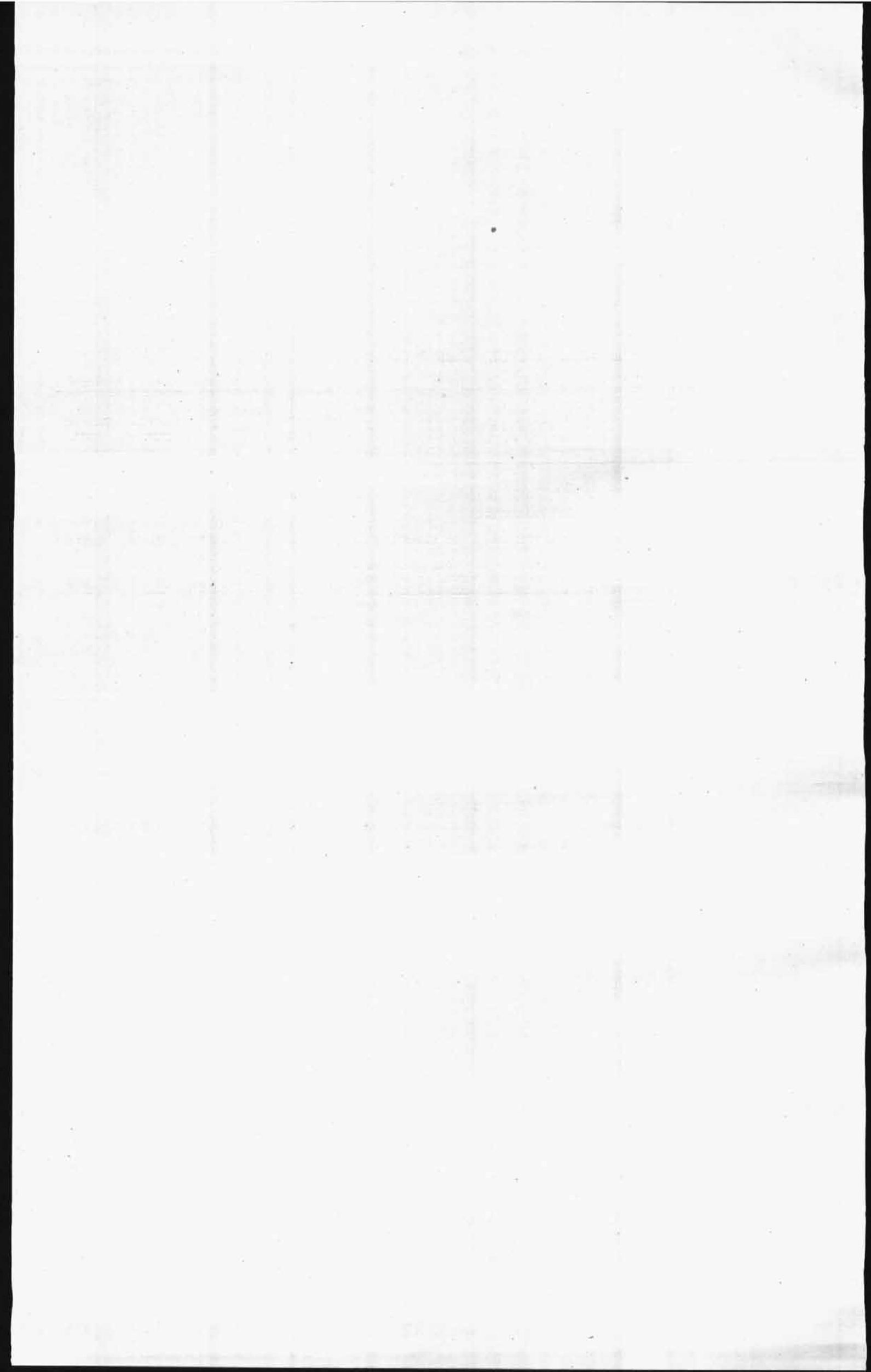
ENKOMSTIGE POSTEN VAN DE BEGROOTINGEN DER 3 VOORGAANDE JAREN.

Guldensteekens zijn weggelaten.

Post.	Onderdeel.	Omschrijving.	Rekening 1928.	Voorloopige rekening 1929.	Raming 1930.	Raming 1931.
ONTVANGSTEN.						
3		Uitkeering van het Land voor kosten van uitbreiding ...	3 448	3 592	15 000	15 000
4		Bedrag, waarmede de waarde der voorraden bij den aan- vang van het begrootingsjaar de waarde op het einde daarvan overtreft	44 660	16 471	—	—
		<i>Totaal</i>	<i>48 108</i>	<i>20 063</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>
8	<i>a</i>	Opbrengst afgeleverd werk	391 790	468 518	429 280	499 620
	<i>b</i>	Bijzondere baten	1 308	583	500	500
	<i>c</i>	Voordeelige magazijnsverschillen	374	602	—	—
	<i>d</i>	Bedrag, waarmede de waarde van het onderhanden werk op het einde van het begrootingsjaar de waarde bij den aanvang daarvan overtreft	35 956	90 315	—	—
9		Uitkeering van het Land ten bedrage van het nadeelig saldo	98 075	—	28 620	—
		<i>Totaal</i>	<i>527 503</i>	<i>560 018</i>	<i>458 400</i>	<i>500 120</i>

enst.

tie.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. IXB — STUKKEN 4 EN 5.

Aanvullende begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931 in verband met de toepasselijkheid van de Indische Bedrijvenwet.

AFDEELINGSVERSLAG. MEMORIE VAN ANTWOORD.

AFDEELING IX B.

Reproductiebedrijf van den Topografischen dienst.

Stuk 4. AFDEELINGSVERSLAG.

Gevraagd werd of bij de berekening van de opbrengst van afgeleverd werk is uitgegaan van den marktprijs, den kostprijs dan wel van een fictieven prijs. In het laatste geval zou gaarne worden vernomen op welke wijze die prijs is beëijferd.

Voorts werd de vraag gesteld of de producten van het bedrijf niet goedkooper op de vrije markt zouden zijn te verkrijgen.

Verschillende leden zouden gaarne in kennis worden gesteld met de resultaten van het onderzoek der „Postwaardencommissie” naar de mogelijkheid van aanmaak van postzegels h.t.l. Waartoe — zoo vroegen zij — heeft de overweging geleid van de technische opmerkingen, welke door den P.T.T.-dienst werden gemaakt t.a.v. de door het reproductiebedrijf vervaardigde proefdrukken (zitt. 1929-1930, Ond. 59 — Afd. IX: st. 4, blz. 9)?

Aldus vastgesteld door de Commissie van rapporteurs, den 7den Juli 1930.

VAN DER WEYDEN.
APITULEY.
KERKKAMP.
MANDAGIE.

Stuk 5. MEMORIE VAN ANTWOORD (ontvangen 18 Juli 1930).

In antwoord op de vraag, of bij de berekening van de opbrengst van afgeleverd werk is uitgegaan van den marktprijs, den kostprijs dan wel van een fictieven prijs, wordt medegedeeld, dat bij de levering aan andere takken van Landsdienst en aan overheidsorganen van het kostprijsbeginsel wordt uitgegaan. Ter toelichting moge nog worden opgemerkt dat de berekening van het kostende van alle uitgevoerde werken of afgeleverde goederen ten behoeve van den Lande geschiedt door het geldswaardig bedrag van de rechtstreeks verbruikte materialen, voorraadstukken, grond- en hulpstoffen, benevens van den arbeid, verricht door het personeel, dat rechtstreeks aan de voortbrenging der afleveringen medewerkte, te verhoo- gen met toeslag-percentages voor de algemeene bedrijfskosten. De aldus berekende kostprijs wordt vermeerderd met 25%, indien de verrichte werkzaamheden of afgeleverde goederen bestemd zijn voor particuliere instellingen of personen, waarbij zij aangeteekend, dat opdrachten i.e. slechts

worden uitgevoerd, voor zoover de particuliere industrie h.t.l. daarin niet kan voorzien.

Ten aanzien van de vraag, of de producten van het bedrijf niet goedkooper op de vrije markt zouden zijn te verkrijgen, zij medegedeeld, dat het vergelijkend cijfermateriaal i.e. tot dusverre niet stelselmatig is verzameld. Uit hetgeen incidenteel vastgesteld is kunnen worden, blijkt dat het Reproductiebedrijf nu eens lager dan weer hooger uitkomt dan de prijzen, welke bij particuliere instellingen bedongen kunnen worden. Hieraan is wellicht niet vreemd, dat de vrije markt zich naar „vraag een aanbod” regelt, terwijl het Reproductiebedrijf de in rekening te brengen kosten naar vastgestelde regels moet berekenen.

Ter informatie van de leden, die verzochten in kennis te worden gesteld met de resultaten van het onderzoek der „Postwaardencommissie”, waartoe de overweging van den P.T.T.-dienst over de door het Reproductiebedrijf vervaardigde proefdrukken heeft geleid, zij bekendgesteld, dat hieromtrent reeds gegevens zijn verstrekt in de Memorie van Antwoord betreffende de IIIe Afdeling der hoofdbegroting voor 1931. Volledigheidshalve zij daaruit het volgende aangehaald: „Het rapport der „Postwaardencommissie” is nog niet bij de Regeering ontvangen. Wel kan reeds worden medegedeeld, dat aan de hand van de uitkomsten van de door den Postdienst „uitgevoerde keuringen van verschillende door het Reproductiebedrijf vervaardigde proefzegels is komen vast te staan, dat uit technisch oogpunt „geen bezwaren bestaan tegen aanmaak van frankeer- en plakzegels bij „genoemd bedrijf. De commissie heeft thans in studie genomen de commerciële zijde van het vraagstuk, welke nauw samenhangt met de contrôle „op den aanmaak en de aflevering van de zegels en op de verstrekking van „het uit Holland te betrekken speciale papier”.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUKKEN 1—4.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

UITGEWERKTE STATEN HOOFDSTUKKEN I—IV.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË VOOR HET DIENSTJAAR 1931.

AFDEELING X.

DEPARTEMENT DER MARINE.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
AFDEELING X.			
Departement der Marine.			
HOOFDSTUK I — UITGAVEN IN NEDERLAND.			
A. MILITAIRE UITGAVEN.			
1001		Aandeel in de kosten van den algemeenen dienst, ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1006.	
		Bijdrage aan het Departement van Defensie in Nederland in de bezoldiging van den adviseur-verificateur en van den verificateur van 's Rijks zee-instrumenten	f 22
1002		Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland van de uitgaven ten behoeve van het Europeesch personeel der Koninklijke Marine in Nederlandsch-Indië, met uitzondering van het bij den Hydrografischen Dienst geplaatste personeel en dat, tewerkgesteld bij het Marine-etablissement te Soerabaja.	
	<i>a.</i>	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel, tewerkgesteld bij het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië	(1) f 266 800
	<i>b.</i>	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel van het Nederlandsch Eskader	(1) 2 666 100
	<i>c.</i>	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van dat, geplaatst bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	(1) 4 849 000
	<i>d.</i>	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	(1) 270 900
	<i>e.</i>	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel, dat per mailboot naar Indië uitgezonden wordt en van daar terugkeert	(2) 270 000
1003		Aandeel in de kosten van aanbouw, uitrusting en uitzending van oorlogsschepen, ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van de Rijksbegrooting	8 322 80
			(3) 4 311 50
1003A		Aanschaffing en uitzending van vliegtuigen met toebehooren en reserve deelen	(4) 2 127 50

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																								
	Meer.	Minder.																									
			(1) Zie stuk 9. Voor traktementen en soldijen en voor verschillende toelagen voor het Europeesch personeel zijn onderscheidenlijk uitgetrokken de bedragen van <i>f</i> 7 638 100 en <i>f</i> 700 500, te verdeelen als volgt:																								
			<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 80%;"></th> <th style="text-align: right;">traktementen en soldijen</th> <th style="text-align: right;">verschillende toelagen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Departement (onderdeel <i>a</i>)</td> <td style="text-align: right;"><i>f</i> 266 800</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Nederlandsch Eskader (onderdeel <i>b</i>).</td> <td style="text-align: right;">2 433 250</td> <td style="text-align: right;"><i>f</i> 232 850</td> </tr> <tr> <td>Indische Militaire Marine (onder- deel <i>c</i>)</td> <td style="text-align: right;">4 416 150</td> <td style="text-align: right;">432 850</td> </tr> <tr> <td>Kweekschool voor Inlandsche schepe- lingen (onderdeel <i>d</i>)</td> <td style="text-align: right;">251 450</td> <td style="text-align: right;">19 450</td> </tr> <tr> <td>Hydrografische dienst (post 1007, on- derdeel <i>a</i>)</td> <td style="text-align: right;">231 550</td> <td style="text-align: right;">15 350</td> </tr> <tr> <td>Marine-etablisement (post 1013, on- derdeel <i>a</i>)</td> <td style="text-align: right;">38 900</td> <td style="text-align: right;">—</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;"><i>f</i> 7 638 100</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;"><i>f</i> 700 500</td> </tr> </tbody> </table>		traktementen en soldijen	verschillende toelagen	Departement (onderdeel <i>a</i>)	<i>f</i> 266 800		Nederlandsch Eskader (onderdeel <i>b</i>).	2 433 250	<i>f</i> 232 850	Indische Militaire Marine (onder- deel <i>c</i>)	4 416 150	432 850	Kweekschool voor Inlandsche schepe- lingen (onderdeel <i>d</i>)	251 450	19 450	Hydrografische dienst (post 1007, on- derdeel <i>a</i>)	231 550	15 350	Marine-etablisement (post 1013, on- derdeel <i>a</i>)	38 900	—		<i>f</i> 7 638 100	<i>f</i> 700 500
	traktementen en soldijen	verschillende toelagen																									
Departement (onderdeel <i>a</i>)	<i>f</i> 266 800																										
Nederlandsch Eskader (onderdeel <i>b</i>).	2 433 250	<i>f</i> 232 850																									
Indische Militaire Marine (onder- deel <i>c</i>)	4 416 150	432 850																									
Kweekschool voor Inlandsche schepe- lingen (onderdeel <i>d</i>)	251 450	19 450																									
Hydrografische dienst (post 1007, on- derdeel <i>a</i>)	231 550	15 350																									
Marine-etablisement (post 1013, on- derdeel <i>a</i>)	38 900	—																									
	<i>f</i> 7 638 100	<i>f</i> 700 500																									
2 000	<i>f</i> 250		(2) Er zal minder personeel moeten worden afgelost dan ten vorigen jare, hetgeen gedeeltelijk verband houdt met het grootte aantal verzoeken om verlenging van verblijf in Nederlandsch-Indië.																								
277 400		<i>f</i> 10 600	(3) Dit bedrag maakt uit de ten laste van de Indische begrooting komende helft van de volgende posten:																								
3 020 850		354 750	afbouw 2 torpedobootjagers 1927																								
4 096 050	752 950		uitzending van één dezer jagers																								
253 300	17 600		langer verblijf in Nederland van idem																								
380 000		110 000	nakosten artillerie-materieel voor 2 jagers 1927 ...																								
3 756 250	555 250		aanbouw onderzeeboten K XIV t/m K XVI (derde en laatste termijn)																								
1 792 000	335 500		inventaris en uitrusting idem idem																								
			artillerie-materieel idem idem (tweede termijn) ...																								
			torpedobewapening idem idem (tweede termijn) ...																								
			aanbouw onderzeeboten K XVII en K XVIII (tweede termijn)																								
			inventaris en uitrusting idem (eerste termijn)																								
			artillerie-materieel idem idem																								
			torpedobewapening idem idem																								
			aanbouw en uitrusting kruiser (tweede termijn) ...																								
			<i>f</i> 8 623 000																								
			waarvan de helft komt ten laste van de Rijksbegrooting.																								
			Alle hierbedoelde uitgaven komen, met inachtneming van arti- kel 11a der Indische Comptabiliteitswet, in aanmerking om te worden gevireerd naar de begrooting voor 1932.																								
			(4) Geraamd wordt voor aankoop en uitzending van:																								
			6 groote verkenners																								
			reserve-deelen voor deze vliegtuigen																								
			6 kruiser-vliegtuigen met reserve-deelen																								
			25 reserve motoren																								
			<i>f</i> 2 127 500																								

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1008B		Aanbouw, aankoop en uitzending van vaartuigen ten behoeve van de Indische Militaire Marine	(5) f 980 000
1004		Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar en de kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang.	
	a.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden, voor zoover niet bestemd tot aanvulling van de voorraden van de magazijnen van het Marine-etablisement te Soerabaja	(6) f 482 300
	b.	Aanschaffing en uitzending van reserve-munitie, reserve-deelen, torpedo's en torpedo-onderdeelen voor oorlogsschepen	(7) Memorie. 482 300
1005		Uitgaven behorende tot de algemeene kosten der Zeemacht.	
	a.	Aandeel in de aan het Departement van Defensie in Nederland terug te betalen inkomsten van het personeel bij de magazijnen van het Marine-etablisement te Amsterdam, belast met werkzaamheden, in verband staande met het in ontvangst nemen, opslaan, inpakken en verzenden van goederen voor den Indischen dienst, ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1014	(8) f 17 500
	b.	Uitzending naar Nederlandsch-Indië van het personeel der Zeemacht en van hun gezin, voor zoover het daarvoor in aanmerking komt, met inbegrip der vergoeding wegens verplicht verblijf in een noodhaven en in quarantaine, alsmede daarmede in verband staande uitgaven ...	(9) 435 000
	c.	Aanschaffing en uitzending van medailles en andere eere-teekenen, alsmede daarmede in verband staande uitgaven	(10) 100
	d.	Uitgaven in verband met vliegongevallen	(11) Memorie. 452 600

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
2 373 000		f 1 393 000	<p>Alle hierbedoelde uitgaven komen, met inachtneming van artikel 11a der Indische Comptabiliteitswet, in aanmerking om te worden gevireerd naar de begrooting voor 1932.</p> <p>Met het oog hierop zijn deze uitgaven, ten vorigen jare opgebracht bij post 1004, onderdeel a, voor 1931 afzonderlijk uitgetrokken.</p> <p>Zie voorts de Memorie van Toelichting.</p>
1 549 000		1 066 700	<p>(5) Geraamd wordt voor:</p> <p>aanbouw, uitrusting en uitzending 2 mijnenleggers (derde en laatste termijn) f 780 000</p> <p>aanbouw 2 mijnenveggers Nos. 5 en 6 (eerste termijn) 200 000</p> <p style="text-align: right;">f 980 000</p>
400 000		400 000	<p>Alle hierbedoelde uitgaven komen, met inachtneming van artikel 11a der Indische Comptabiliteitswet, in aanmerking om te worden gevireerd naar de begrooting voor 1932.</p> <p>Met het oog hierop zijn deze uitgaven, ten vorigen jare opgebracht bij post 1004, onderdeel d, voor 1931 afzonderlijk uitgetrokken.</p> <p>Zie voorts de Memorie van Toelichting.</p>
11 000	f 6 500		<p>(6) Het aangevraagd bedrag is noodig voor aanschaffing en uitzending van:</p> <p>bommen enz. voor vliegtuigen f 127 300</p> <p>uitrustingen voor idem 110 000</p> <p>wijziging mitrailleurs voor idem 12 000</p> <p>zoeklichten voor Hr. Ms. „Krakatau” 25 000</p> <p>mijnmaterieel 200 000</p> <p>paravanen 8 000</p> <p style="text-align: right;">f 482 300</p>
602 000		167 000	
700		600	Zie de Memorie van Toelichting.
Memorie.			<p>(7) Hiervoor behoeven in 1931 geen uitgaven te worden gedaan.</p> <p>(8) De raming, gebaseerd op de uitkomsten van de laatste jaren, is gesteld op f 35 000, waarvan hier de helft wordt uitgetrokken, terwijl de andere helft is opgebracht bij post 1014, onderdeel a, hierna.</p> <p>(9) Zie de toelichting bij post 1002, onderdeel e, hiervoren.</p> <p>(10) Geraamd naar de behoefte.</p> <p>(11) Nevenvermelde uitgaven waren ten vorigen jare uitgetrokken bij post 1004, onderdeel e. De omschrijving is vereenvoudigd.</p>

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
B. NIET-MILITAIRE UITGAVEN.			
1006		Aandeel in de kosten van den algemeenen dienst ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1001. Bijdrage aan het Departement van Defensie in Nederland in de bezoldiging van den adviseur-verificateur en van den verificateur van 's Rijks zee-instrumenten	f 2 250
1007		Personeel van den Hydrografischen Dienst. a. Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland van de traktementen, soldijen en toelagen van het Europeesch personeel der Koninklijke Marine, geplaatst bij den Hydrografischen Dienst in Nederlandsch-Indië. (12) f 246 900 b. Opleiding van commandanten voor de opnemingsvaartuigen in Nederlandsch-Indië, benevens daarmede in verband staande uitgaven (13) 7 000	253 900
1008		Verdere kosten van den Hydrografischen Dienst. a. Bijdrage aan het Departement van Defensie in Nederland in de kosten van het personeel van het Hydrografisch Kantoor (14) f 51 700 b. Bijdrage in het aandeel van Nederland in de kosten van het Internationaal Hydrografisch Kantoor 4 000 c. Aanschaffing en uitzending van zeekaarten en boekwerken voor den Hydrografischen Dienst en daarmede in verband staande uitgaven (15) 50 000	105 700
1009		Uitgaven voor het personeel ten behoeve van „Scheepvaart”. Opleiding van jongelieden, die uitgezonden worden voor de betrekking van officier bij de Gouvernements-marine en daarmede in verband staande uitgaven	Memorie.
1010		Aanbouw, uitrusting en uitzending van vaartuigen ten behoeve van „Scheepvaart”	(16) —
1011		Paketaanvaart en andere stoomvaartdiensten. Toelage, reis- en verblijfkosten van den Regeerings-commissaris bij de Koninklijke Paketaanvaart Maatschappij	1 200
1012		Magnetische en weerkundige waarnemingen. Aanschaffing en uitzending van werktuigen, boekwerken en andere benodigdheden voor magnetische en weerkundige waarnemingen	600
1013		Bedrijfsuitgaven van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen, met uitzondering van die der Marinemagazijnen. a. Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland van de traktementen, soldijen en toelagen van het Europeesch personeel der Koninklijke Marine geplaatst bij het Marine-etablisement te Soerabaja (17) f 38 900	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			(12) Zie stuk 9 en de toelichting bij post 1002, onderdeelen <i>a</i> t/m <i>d</i> , hiervoren. traktementen en soldijen <i>f</i> 231 550 verschillende toelagen 15 350 <hr/> <i>f</i> 246 900
2 000	<i>f</i> 250		(13) De lagere raming houdt verband met de uitkomsten van vorige jaren.
278 200		<i>f</i> 31 300	(14) De hogere raming houdt verband met de toeneming van de sterkte van het hulppersoneel.
12 000		5 000	(15) Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten tot een bedrag van <i>f</i> 19 000 bij post No. 1017 van hoofdstuk IV (middelen in Indië).
50 000	1 700		(16) Ofschoon in 1931 niet op aanbouw, enz. behoeft te worden gerekend, ware deze post te handhaven.
4 000			(17) Zie gedrukt stuk 8 en den daarbij behoorenden uitgewerkten staat onder I A; voor wat onderdeel <i>a</i> betreft zie ook stuk 9 en de toelichting bij post 1002, onderdeelen <i>a</i> t/m <i>d</i> , hiervoren.
50 000			
Memorie.			
562 000		562 000	
1 200			
600			
57 600		18 700	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
	b.	Uitgaven voor bij den aanbouw van kruisers en onderzeebooten in Nederland tewerkgestelde ingenieurs voor het vak van scheepsbouw en opzieners voor het vak van stoomwezen	(17) Memorie.
	c.	Opleiding van scheepsbouwkundige ingenieurs en daarmede in verband staande uitgaven	(17) Memorie.
1014		Bedrijfsuitgaven van de Marinemagazijnen te Soerabaja.	f 38 90
	a.	Aandeel in de aan het Departement van Defensie in Nederland terug te betalen inkomsten van het personeel bij de magazijnen van het Marine-etablissement te Amsterdam, belast met werkzaamheden, in verband staande met het in ontvangst nemen, opslaan, inpakken en verzenden van goederen voor den Indischen dienst, ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1005	(19) f 17 500
	b.	Kosten van aanvulling van de voorraden	(20) 3 427 800
1015		Kapitaalsuitgaven ten behoeve van het Marine-etablissement en daartoe behoorende inrichtingen	3 445 30
1016		Aanschaffing en uitzending van levensbehoefden en andere goederen ter aanvulling van den magazijnsvoorraad buiten dien van het Marine-etablissement te Soerabaja, voor zoover de kosten niet ten laste van een anderen post kunnen worden gebracht	(22) 10 00
1017		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (Onvoorzienne uitgaven)	1 00
1018		Andere onvoorzienne uitgaven	50 00
		Totaal van Afdeeling X	f 20 587 80
		Waarvan: Militaire uitgaven (gewone)	f 16 678 95
		" " (buitengewone)	
		Niet-militaire uitgaven (gewone)	3 908 85
		" " " (buitengewone)	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
Memorie.			(18) „Uitgaven voor werkzaamheden ten behoeve van derden en van de Marine-magazijnen te Soerabaja, zoomede voor de uitvoering van uitbreidingswerken in eigen beheer”, vervalt voor 1931.
Memorie. (18) f 70 000		f 70 000	(19) Zie onder II A van den bij stuk 8 behoorenden uitgewerkten staat, zoomede de toelichting bij post 1005, onderdeel a, hiervoren.
			(20) Zie onder II B van den bij stuk 8 behoorenden uitgewerkten staat.
			(21) In 1931 zullen ten laste van dezen post geen uitgaven behoeven plaats te hebben. De post wordt echter behouden met het oog op mogelijke behoeften in volgende jaren.
11 000	f 6 500		(22) De hoogere raming houdt verband met de uitkomsten van vorige jaren.
3 220 500	207 300		(23) Hoofdbegrooting f 22 976 900 Eerste aanvullingsbegrooting — 17 250
200 000		200 000	f 22 959 650
			Tweede idem idem + 125 000
			f 23 084 650
1 000	9 000		
1 000			
50 000			
(23) f 23 084 650	f 1 892 800	f 4 389 650	
	f 2 496 850	minder.	
f 18 513 550		f 1 834 600	
4 136 100		227 250	
435 000		435 000	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
		AFDEELING X. Departement der Marine. HOOFDSTUK II — UITGAVEN IN INDIË. A. MILITAIRE UITGAVEN.	
1001		Aandeel in de inkomsten van het burgerlijk personeel van het Departement ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1014.	
	a.	Bezoldigingen enz. van den secretaris en het verdere personeel	(1) <i>f</i> 117 170
	b.	Standplaatstoelagen van den secretaris en het verdere personeel	(1) 7 610
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28	90
	d.	Schrijffloonen en overwerkgeden	1 200
			<i>f</i> 126 070

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.	
	Meer.	Minder.		
			Bezoldigd volgens B.B.L. schaal kolom volgnummer	
			(1)	
			1 secretaris	C 20 VI 10 f 16 200
			1 referendaris 1e klasse ...	C 20 III 3 11 400
			1 referendaris of referenda- ris 1e klasse	C 20 II/III 2/3 (*) —
			1 referendaris	C 20 II 2 7 500
			1 ambtenaar voor dienstpl. en reserve-aangelegenh. ...	C 18 III/IV 27 10 800
			1 ambtenaar voor materieele aangelegenheden	C 18 III/IV — 9 300
114 500	f	2 670	1 administratief ambtenaar.	C 20 I 1 8 400
8 000		f	1 kantoorhoofd	B 9 VI 7 8 400
			2 hoofdcommiezen	B 9 V 6 12 600
200			1 redacteur	B 9a III 3 6 050
			3 commiezen redacteur	B 9a II 2 12 600
			7 eerste commiezen	B 9 IV 5 32 250
1 200			9 commiezen	B 9 III 4 28 200
			1 adjunct commies redae- teur	B 9a I 1 2 250
			7 adjunct commiezen	B 9 IIa 3 11 495
			1 stafkonstabel	C 8 II — 5 400
			1 huisbewaarder	B 3 I 1 2 100
			verder minder personeel	66 844
				f 251 789
			waarvoor wordt gesteld	234 340
			Hiervan de helft = f 117 170.	
			* De aanzienlijke uitbreiding en vernieuwing, welke het materieel der Koninklijke Marine in de laatste jaren heeft ondergaan, maken het noodig om het Departement der Marine met een technisch-administratieve kracht te versterken.	
			Op grond van dezelfde motieven als aangevoerd in de Memorie van Toelichting behorende bij post 1004 van Hoofdstuk II, Afd. X der begrooting voor 1930, komt het gewenscht voor om hiervoor, in stede van een Marine-officier, een burger aan te nemen, aan wien de titel ware te geven van „Ambtenaar voor materieele aangelegenheden bij het Departement der Marine”. Tegenover het aan de nieuwe kracht uit te betalen salaris staat, dat geen vermeerdering van de uitgaven voor het Europeesch personeel der Zeemacht in deze gewesten met de inkomsten van een Marine-officier behoeft plaats te hebben.	
			In gelijker voege komt het wenschelijk voor, om den aan de Sste Afdeling van het Departement der Marine (Staf der Marine in N.-I.) toegevoegden onderofficier-konstabel, die behalve met werkzaamheden, verbonden aan de contrôle op de administratie der schietoefeningen van het personeel der Zeemacht en anderen arbeid van technischen aard, ook met administratief werk is belast door een burgerkracht te doen vervangen, met den titel van Stafkonstabel.	
			(*) Werkzaamgesteld bij het Hoofdkantoor van Scheepvaart. Zie de toelichting bij post 1019, onderdeel a, hierna.	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1002		Aandeel in de verdere kosten van het Departement en den algemeenen dienst ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1015.	
	a.	Kantoorkosten, buitenlandsche telegrammen, briefporten en drukwerk ...	(2) f 24 000
	b.	Verrekening van diensttelegrammen	(3) 22 500
	c.	Reis-, verblijf- en vervoerkosten van het op het Departement geplaatste personeel met inbegrip van de bezoldigingen, verschuldigd over het tijdvak tusschen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post	(4) 4 400
	d.	Met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	(5) 63 500
	e.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(5) 50 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
26 000		<i>f</i> 2 000	Daadwerkelijke vermeerdering van uitgaven zal hierdoor niet plaats hebben, aangezien tegenover de inkomsten van den Stafkonstabel een besparing staat van de uitgaven voor het Europeesch militair personeel in deze gewesten tot vrijwel hetzelfde bedrag.
20 000	<i>f</i> 2 500		Deze besparing komt in de begrooting voor 1931 niet tot uitdrukking, wijl de door aanstelling van een burger vrijkomende militair aanstonds benoodigd is op de vloot, ten einde het nog steeds bestaande tekort aan konstabels te verminderen.
4 100	300		Tenslotte wordt het noodig geacht, om over het bij de begrooting voor het dienstjaar 1930 ten behoeve van de personeelsbezetting der bibliotheek van het Departement der Marine beschikbaar gestelde bedrag van <i>f</i> 4 000 (zie de toelichting bij post 1001a) definitief te kunnen beschikken.
72 500		9 000	Het is n.l. wenschelijk gebleken, bij bedoelde boekerij verschillende werkzaamheden te doen verrichten voor bestelling en verdeling van tijdschriften en boekwerken, welke vroeger in Nederland plaats vonden en om een distributie-systeem in te voeren, dat het mogelijk maakt met zoo weinig mogelijk abonnementen te volstaan, terwijl het tevens noodzakelijk is gebleken om ten behoeve van het filiaal der bibliotheek (te Soerabaja), bij de boekerij van het Departement arbeid te doen verrichten waarop bij den eersten opzet niet was gerekend. *
80 000		30 000	De hoogere raming tot een bedrag van <i>f</i> 5 340 is te splitsen als volgt: <i>f</i> 9 800 wegens uitbreiding van het personeel. 6 200 wegens meerdere aanspraken. <i>f</i> 16 000 af 10 660 wegens te verwachten besparingen door het tijdelijk niet vervullen van vacatures. <i>f</i> 5 340
			(2) De raming wordt naar de behoefte gesteld op: vaste vergoeding voor kantoorkosten <i>f</i> 12 000.— globaal bedrag voor telefoonabonnementen en telefoongesprekken en andere wisselvallige uitgaven (naar de uitkomsten van 1927—1929) 36 000.— <i>f</i> 48 000.— Hiervan de helft = <i>f</i> 24 000.—
			(3) Tegenover dezen post en dien [*] uitgetrokken bij post 1015, onderdeel <i>b</i> , hierna, tezamen groot <i>f</i> 45 000, staat een gelijk bedrag aan ontvangsten begrepen onder hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende het Departement van Gouvernementsbedrijven.
			(4) Geraamd naar de uitkomsten van vorige jaren en voor de helft opgebracht.
			(5) De voor onderhoud en herstelling en werken van geringen omvang ten behoeve van het Departement en den algemeenen dienst in totaal benoodigde bedragen, zijn gelijkelijk verdeeld over de posten 1002 en 1015, terwijl bij de overige posten de desbetreffende onderdeelen voor „Memorie” zijn uitgetrokken, met dien verstande, dat deze naar behoefte zullen worden aangevuld door overschrijving uit nevenvermelde onderdeelen.
			De uitgaven ten behoeve van den Dienst van Scheepvaart zijn overgebracht naar post 1020, onderdeelen <i>g</i> en <i>h</i> , hierna.

Post	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
1002	/	Uitgaven in verband met de ontvangst van oorlogsschepen en vliegtuigen van bevriende mogendheden	(6) <i>f</i> 5 000	<i>f</i> 172 40
	g.	Andere uitgaven	(7) 3 000	
1003		Inkomsten van het personeel der Zeemacht — met uitzondering van dat geplaatst bij den Hydrografischen Dienst en dat tewerkgesteld bij het Marine-etablisement — voor zoover de uitgaven niet ten laste van Hoofdstuk I met het Departement van Defensie in Nederland worden verrekend.		
	a.	Standplaatstoelagen van het personeel tewerkgesteld bij het Departement der Marine	(8) <i>f</i> 12 200	
	b.	Soldijen en toelagen der Inlandsche schepelingen van het Nederlandsch Eskader	(9) 460 000	
	c.	Standplaatstoelagen van het personeel van het Nederlandsch Eskader	(8) 65 400	
	d.	Soldijen en toelagen der Inlandsche schepelingen van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van die geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	(9) 850 000	
	e.	Standplaatstoelagen van het personeel der Indische Militaire Marine, met uitzondering van dat geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	(8) 175 600	
	f.	Soldijen en toelagen van het Inlandsch militair personeel geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar ...	(9) 85 000	
	g.	Standplaatstoelagen van het militair personeel geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	(8) 5 100	
	h.	Overgangsbijslagen van het Inlandsch militair personeel der Zeemacht ingevolge de „Bezoldigingsregeling Inlandsche schepelingen”	500	1 653 800

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
3 000	<i>f</i> 5 000		Voor bedoelde memorieposten, zie v.z.v. betreft onderhoud en herstelling de posten 1007 <i>h</i> , 1008 <i>b</i> , 1009 <i>k</i> , 1035 <i>c</i> en 1041 <i>d</i> en voor werken van geringen omvang de posten 1007 <i>i</i> , 1008 <i>e</i> , 1009 <i>l</i> , 1035 <i>d</i> en 1041 <i>e</i> . Onderdeel <i>e</i> betreft marine-werken van geringen omvang, welke bij de opmaking der begrooting nog niet te voorzien waren, dan wel in 1930 onvoltooid blijven en in 1931 zullen moeten worden voortgezet. Voor dit doel is ten behoeve van het Departement en den algemeenen dienst in totaal uitgetrokken <i>f</i> 100 000, waarvan de helft bij dit onderdeel en de andere helft bij post 1015, onderdeel <i>e</i> , is opgebracht. Tegenover de uitgaven op de onderdeelen <i>d</i> en <i>e</i> en die bij post 1015, onderdeelen <i>d</i> en <i>e</i> , staan ontvangsten tot gelijke bedragen bij hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende het Departement der Burgerlijke Openbare Werken. Zie voorts het werkplan der B. O. W. (stuk 8 behoorende bij de VIIe begrootingsafdeeling).
12 500		<i>f</i> 300	
527 000		67 000	
40 000	25 400		(6) Deze uitgaven zijn voor het eerst afzonderlijk uitgetrokken. Tot dusver werden de jaarlijks terugkeerende uitgaven geboekt ten laste van post 1048 (andere onvoorziene uitgaven) en wat de kade- en steigergelden betreft, ten laste van onderdeel <i>g</i> van dezen post en onderdeel <i>g</i> van post 1015. De raming is gebaseerd op de uitkomsten van 1927—1929.
725 000	125 000		(7) Ten laste van dezen post komen de uitgaven voor de ontschepingsgebouwen te Sabang en die voor de drinkwaterleiding te Amboina ten behoeve van de schepen der Koninklijke en der Gouvernements Marine (naar de behoefte) <i>f</i> 400 Voorts wordt uitgetrokken voor: verrekening met het Departement van Oorlog van de kosten der door den Topografischen Dienst ten behoeve van het Departement der Marine verrichte werkzaamheden 2 500 verrekening ten bate van ziekeninrichtingen van verpleeg- en begrafeniskosten betreffende het burgerlijk personeel bij het Departement der Marine 600 geneeskundige behoeften te verrekenen met het Departement van Oorlog 2 500 <hr/> <i>f</i> 6 000 Hiervan de helft = <i>f</i> 3 000.
140 000	35 600		
101 000		16 000	
7 500		2 400	
5 000		4 500	
			(8) Rekening is gehouden met de te verwachten intrekking der standplaatstoelagen voor traktementen van <i>f</i> 1 000 's maands en hooger. Niettemin zijn de onderdeelen <i>c</i> en <i>e</i> , in verband met het meerder aanwezig Europeesch personeel, hooger geraamd. Ten vorigen jare is de raming van bedoelde onderdeelen op een te laag bedrag gesteld.
			(9) Er wordt geraamd voor: het Nederlandsch Eskader (onderdeel <i>b</i>): wegens soldijen van 626 koppen (zie stuk 9) ... <i>f</i> 445 000 voor verschillende toelagen 20 000 <hr/> <i>f</i> 465 000 waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 460 000.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
1004	Inkomsten van het personeel belast met de geestelijke verzorging van het marine personeel in Nederlandsch-Indië en van het burgerlijk onderwyzend personeel.			
	<i>a</i>	Bezoldigingen enz. van het burgerlijk personeel belast met de geestelijke verzorging van het marine personeel in Nederlandsch-Indië	(10) <i>f</i> 29 760	
	<i>b</i> .	Standplaatstoelagen van het burgerlijk personeel belast met de geestelijke verzorging van het marine personeel in Nederlandsch-Indië	Memorie.	
	<i>c</i> .	Bezoldigingen enz. van het onderwyzend en toezichhoudend burgerlijk personeel bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	(11) 28 800	
	<i>d</i>	Standplaatstoelagen van het onderwyzend en toezichhoudend burgerlijk personeel bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar ...	(11) 2 400	
	<i>e</i> .	Bezoldigingen enz. van het onderwyzend burgerlijk personeel bij de opleidingen van Inlandsche schepelingen te Soerabaja	(12) 9 600	
	<i>f</i> .	Standplaatstoelagen van het onderwyzend burgerlijk personeel bij de opleidingen van Inlandsche schepelingen te Soerabaja	900	
				<i>f</i> 71 46

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			de Indische Militaire Marine (onderdeel <i>d</i>): wegens soldijen van 1433 koppen (zie stuk 9) <i>f</i> 863 000 voor verschillende toelagen 48 000 <i>f</i> 911 000 waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 850 000.
31 000	<i>f</i>	1 240	de Kweekschool te Makassar (onderdeel <i>f</i>): onderwijzend en toezichhoudend militair perso- neel wegens soldijen van 37 koppen (zie stuk 9). <i>f</i> 29 000
600		600	in opleiding zijnde personeel wegens soldijen en toelagen van 346 koppen (zie stuk 9) 50 000 verschillende toelagen 7 000 <i>f</i> 86 000 waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 85 000.
35 000		6 200	Gerekend wordt in totaal op 2442 koppen tegen 2700 ten vorigen jare of 258 koppen minder, hetgeen een gevolg is van de ongunstige resultaten der werving in 1929. Dat niettemin enkele ramingen op hoogere bedragen zijn gesteld, houdt verband met meerdere aanspraken en een toegepasten kleineren aftrek dan ten vorigen jare. Voorts is bij de ramingen rekening gehouden met de overbrenging van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” van het Nederlandsch Eskader naar de Indische Militaire Marine; zie de toelichting bij post 1006, onderdeel <i>a</i> , hierna.
2 300	<i>f</i> 100		(10) 1 vlootpredikant C 22 — 40 <i>f</i> 14 400 1 vlootaalmoezenier C 22 — 41 12 000 1 dienstdoend vlootpandita.. B 9 IV — 4 500 verschillende toelagen 100 <i>f</i> 31 000 waarvoor met het oog op te verwachten besparingen tijdens bui- tenlandsch verlof wordt gesteld <i>f</i> 29 760. De bezoldiging van den sedert enige jaren als vlootpandita werkzaam gestelden ambtenaar is geregeld overeenkomstig die, welke hij heeft genoten in de vroeger door hem bekleede betrekking en met inachtneming van de vooruitzichten, die hij daarin zou hebben gehad (vgl. Volksraadst., zittingsj. 1927/28, ond. I, Afd. X, stuk 5, blz. 65). Het ligt in de bedoeling om later, wanneer deze taak aan een gewonen Inlandschen godsdienstleeraar zal kunnen worden overgelaten, de bezoldiging, evenals die van den legerpandita, te doen geschieden volgens kolom I/II van schaal A15 der B. B. L. (vgl. Volksraadst., 2e gewone zitting 1925, ond. I, Afd. X, stuk 4).
12 500		2 900	(11) 3 Europeesche onderwijzers $\left\{ \begin{array}{l} \text{C 11 III} \\ \text{C 11 I} \end{array} \right. \begin{array}{l} 29 \\ 27 \end{array} \left. \right\} \begin{array}{l} \textit{f} \\ \end{array} 19\,300$
1 100		200	4 Inlandsche onderwijzers.. $\left\{ \begin{array}{l} \text{A 16 V} \\ \text{A 17 I} \end{array} \right. \begin{array}{l} 9 \\ 6 \end{array} \left. \right\} 10\,410$ <i>f</i> 29 710 waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 28 800.
			(12) 2 Europeesche onderwijzers 3de klasse C 11 I 27 <i>f</i> 4 000 2 Inlandsche onderwijzers .. A 16 V 9 5 970 <i>f</i> 9 970 waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 9 600.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1004A		<p>Inkomsten van het burgerlijk personeel bij de maritieme inrichtingen aan den wal, voorzover niet elders uitgetrokken.</p> <p><i>a.</i> Bezoldigingen enz. (13) f 3 64 800</p> <p><i>b.</i> Standplaatstoelagen (13) 32 640</p> <p><i>c.</i> Schrijffloonen en overwerkelden ... 1 200</p> <hr/>	<p>f 398 64</p>

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.	
	Meer.	Minder.		
Memorie.	<i>f</i>	364 800	(13) Geraamd wordt voor: Bezoldigd volgens B.B.L. schaal kolom volgnummer.	
Memorie.		32 640		
		1 200		
			1 hoofd van den techni- schen dienst van den Ma- rine-vliegdiens C 21 III 125 <i>b</i> <i>f</i> 13 200	
			3 afdelingshoofden bij den technischen dienst van den Marine-vliegdiens C 21 II 125 <i>a</i> 32 400	
			1 hoofd der accuwerkplaats van den Onderzeediens .. C 8 II/III 54 6 450	
			3 monteurs 1e klasse bij den Marine-vliegdiens C 8 II 53 16 200	
			6 monteurs bij den Marine- vliegdiens C 8 I 52 22 500	
			8 vliegtuigmakers 1e klasse bij den Marine-vlieg- diens C 8 II 51 43 200	
			18 vliegtuigmakers bij den Marine-vliegdiens C 8 I 50 67 500	
			3 hoofdopzieners bij het torpedo-atelier C 8 II/III — 19 350	
			10 opzieners bij het torpedo- atelier C 8 I/II — 46 500	
			1 apothekers - assistent 1e klasse B 17 II 9 4 200	
			2 apothekers-assistenten ... B 17 I 8 5 760	
			5 adspirant - opzichters bij den Marine-vliegdiens ... B 12 I 264 7 500	
			1 hoofdcommies B 9 V 6 5 700	
			2 eerste Commiezen B 9 IV 5 7 800	
			4 commiezen B 9 III 4 11 400	
			2 adjunct-commiezen B 9 II <i>a</i> 3 3 480	
			1 archivaris B 9 III 145 <i>b</i> 2 850	
			1 bibliotheekbeheerder B 9 II/III 145 <i>a</i> 2 370	
			1 opziener Oedjoengdiens... B 3 III 80 3 000	
			1 onderopziener Oedjoeng- diens B 3 I/II 79 2 040	
			3 facteurs B 3 II 81 6 390	
			2 chauffeurs A 4 I/II 5 <i>c</i> 1 020	
			7 ordonnansen A 4 I/II 5 <i>b</i> 3 570	
			3 telefoonwachten A 4 I 5 <i>a</i> 1 170	
			verder minder personeel 12 900	
			<i>f</i> 348 450	
			Voorts worden bij dit onderdeel uitgetrokken de bezoldigingen van de navolgende personen, waarop ten vorigen jare gerekend was bij post 1037, ond. <i>b</i> (zie art. 36 van de afzonderlijke raming van het Marine-etablisement).	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1005		Schafting, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel der Zeemacht, met uitzondering van dat geplaatst bij den Hydrografischen Dienst en dat tewerkgesteld bij het Marine-etablisement.	
	a.	Personeel van het Nederlandsch Eskader	(14) f 485 000
	b.	Personeel van de Indische Militaire Marine met uitzondering van dat geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	(14) 846 000
	c.	Personeel geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	(14) 136 000
			f 1 467 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																								
	Meer.	Minder.																									
526 000	<i>f</i>	41 000	1 baas voor de onderzee- dienstwerkplaats C 8 I/II 37 <i>f</i> 6 600 1 opziener (torpedo-atelier) C 8 I/II 38 4 800 1 kasbaas (torpedo-atelier) B 10 I 89 3 000 4 <table border="0" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="padding-right: 5px;">gedipl.</td> <td style="padding-right: 5px;">mijnen-</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 5px;">hoofd-</td> <td style="padding-right: 5px;">maga-</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 5px;">opzicht.</td> <td style="padding-right: 5px;">zijn</td> <td>..... B 12 IV</td> <td>257</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 5px;">gedipl.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 5px;">opzicht.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 5px;">1e kl.</td> <td style="padding-right: 5px;">id.</td> <td>..... B 12 III</td> <td>256</td> </tr> </table>	gedipl.	mijnen-			hoofd-	maga-			opzicht.	zijn B 12 IV	257	gedipl.				opzicht.				1e kl.	id. B 12 III	256
gedipl.	mijnen-																										
hoofd-	maga-																										
opzicht.	zijn B 12 IV	257																								
gedipl.																											
opzicht.																											
1e kl.	id. B 12 III	256																								
820 000	<i>f</i>	26 000	2 adsp. gedipl. opzicht. id. B 12 I 254 3 000																								
190 000		54 000	<i>f</i> 385 300																								
			waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld <i>f</i> 364 800. * Teneinde, voornamelijk bij het Marine-vliegkamp te Soerabaja, het verloop van de losse werkkrachten, z.g. toekangs, te kunnen stuiten en de goede krachten zooveel mogelijk te behouden, is het noodig, dat de besten hunner voor opname in 's Lands dienst in aanmerking kunnen komen; te dien einde waren de na te noemen nieuwe betrekkingen in het leven te roepen. Mantri-vliegtuigmaker „ -monteur „ -teekenaar „ -ziekenverpleger „ -konstabel Aangezien het hier betrekkingen van ondergeschikt belang betreft en over de daaraan te verbinden bezoldigingen nog overleg wordt gepleegd, is volstaan met het vermelden van de nieuwe functies terwijl daarvoor geen fondsen zijn uitgetrokken. Uit een begrootingsoogpunt behoeft daartegen geen bezwaar te bestaan, aangezien de daggelden van de hierbedoelde werkkrachten tot dusver worden gekweten uit de bij post 1007, onderdeel c, der begrooting voor 1930 voor den vliegdienst uitgetrokken gelden. De bedoeling van een en ander is het verkrijgen van een beginsel-uitspraak als waarvan sprake is in den laatsten zin van de Memorie van Toelichting voor 1930 bij post 1004 van Hoofdstuk II (blz. 68). *																								
			(14) De sterkte van het personeel der Zeemacht — met uitzondering van dat geplaatst bij den Hydrografischen dienst — voor zoover het schafting geniet, zal in 1931 vermoedelijk bedragen aan Europeanen en Inlanders onderscheidenlijk 2171 en 2442 koppen. Er wordt alzoo gerekend op de volgende rantsoenen voor: Europeanen 2171 × 365 = 792415 tegen <i>f</i> 1.17 = rond <i>f</i> 927 126 Inlanders 2442 × 365 = 891330 tegen <i>f</i> 0.66 = rond 588 278 _____ <i>f</i> 1 515 404 Met het oog op wisselingen onder het personeel wordt hiervoor gesteld <i>f</i> 1 410 000																								

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1006		<p>Verdere kosten van het Nederlandsch Eskader.</p> <p>a. Kosten van steenkolen en andere brandstoffen (15)f 1 430 000</p>	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
1 700 000		f 270 000	<p>Voorts wordt uitgetrokken voor:</p> <p>geneeskundige behoeften, te verrekenen met het Departement van Oorlog f 37 000</p> <p>drink- en badwater, ontsmettingskosten, vergoeding van kledingstukken en andere goederen van het personeel, welke ter voorkoming van besmetting worden vernietigd, dan wel buiten de schuld van de eigenaren verloren geraakt of beschadigd zijn en andere uitgaven ten behoeve van het personeel (naar de behoefte) 20 000</p> <p>bijdragen voor het drijven van toko's Memorie.</p> <hr/> <p>f 1 467 000</p> <p>In het uitgetrokken bedrag is begrepen f 540 000 wegens verstrekkingen van verduurzaamde levensmiddelen, waarvan zal worden verstrekt uit den voorraad van:</p> <p>de Marine-magazijnen te Soerabaja f 538 000</p> <p>de opslagplaatsen buiten die magazijnen 2 000</p> <p>Van bovengenoemd bedrag van f 1 467 000 wordt uitgetrokken voor:</p> <p>het Nederlandsch Eskader (onderdeel a):</p> <p>schafing f 470 000</p> <p>geneeskundige behoeften 10 000</p> <p>andere uitgaven 5 000</p> <p>bijdragen voor het drijven van toko's Memorie</p> <hr/> <p>f 485 000</p> <p>de Indische Militaire Marine (onderdeel b):</p> <p>schafing f 810 000</p> <p>geneeskundige behoeften 23 000</p> <p>andere uitgaven 13 000</p> <p>bijdragen voor het drijven van toko's Memorie.</p> <hr/> <p>f 846 000</p> <p>de Kweekschool te Makassar (onderdeel c):</p> <p>schafing f 130 000</p> <p>geneeskundige behoeften 4 000</p> <p>andere uitgaven 2 000</p> <p>bijdrage voor het drijven van een toko Memorie.</p> <hr/> <p>f 136 000</p> <p>De lagere ramingen houden verband met een geringer aantal Inlanders en met lagere voedingcijfers dan waarop voor 1930 is gerekend. Zie de toelichting bij post 1003, onderdeelen b, d en f, hiervoren.</p> <p>(15) De behoefte wordt geraamd op:</p> <p>wegens verstrekking uit de Marine-magazijnen te Soerabaja f 250 000</p> <p>als voren uit de andere Marine-opslagplaatsen Memorie.</p> <p>wegens afneming buiten voormelde magazijnen en opslagplaatsen en wegens kosten van inlading ... 1 180 000</p> <hr/> <p>f 1 430 000</p>

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
1006	.	Kosten van onderhoud der schepen en van aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de schepen.	(16) f 825 000	
	c.	Andere uitgaven	(17) 14 000	f 2 269 000
1006A		Aanbouw van schepen en vliegtuigdokken ten behoeve van de Indische Militaire Marine		(18) —
1007		Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar en de kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang		
	a.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	(19) f 989 000	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
985 500		<i>f</i> 160 500	Rekening is gehouden met de omstandigheid, dat Hr. Ms. „De Zeven Provinciën”, die tot dusver werd gerekend te behooren tot het Nederlandsch Eskader, is overgebracht naar de Indische Militaire Marine.
14 000			
40 000		40 000	(16) De raming, gegrond op de behoefte, is te splitsen als volgt: kruisers <i>f</i> 400 000 torpedobootjagers (4 in aantal) 300 000 opgelegde schepen 200 000 <hr/> <i>f</i> 900 000
652 000	<i>f</i> 337 000		Hiervan gaat af de waarde van de in de Marine-magazijnen te Soerabaja terug te storten hulzen afkomstig van bij schietoefeningen gebezigde munitie, te stellen op 75 000 <hr/> <i>f</i> 825 000
			In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen: <i>f</i> 230 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken, 600 000 wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja. Zie ook den slotzin van de toelichting bij post 1006, onderdeel a, hiervoren.
			(17) Geraamd wordt voor: schadeloosstelling voor het gemis van schrijfbehoeften aan officieren der zeemacht (volgens hun aantal) <i>f</i> 650 kade- en steigerelden en in- en uitloodsen en sleepen van schepen, alsmede kosten van wegwijzers, gidsen, tolken en andere dergelijke personen bij reizen gebezigd, zoomede andere uitgaven (naar de behoefte) 13 300 <hr/> <i>f</i> 13 950 waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 14 000.
			(18) Nevenvermelde post is ten vorigen jare opgebracht als onderdeel a van post 1007. Ofschoon in 1931 geen aanbouw enz. zal plaats hebben, ware voor de toekomst wel op een post voor het doen van uitgaven voor dat doel te rekenen; met het oog op de virementsregeling is hiervoor een afzonderlijke post opgebracht.
			(19) De behoefte wordt geraamd op: wegens verstrekking uit de Marine-magazijnen te Soerabaja <i>f</i> 550 000 als boven uit de andere Marine-opslagplaatsen Memorie. wegens afneming buiten voormelde magazijnen en opslagplaatsen en wegens kosten van inlading ... 439 000 <hr/> <i>f</i> 989 000

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1007	b	Kosten van herstelling en onderhoud der schepen en vliegtuigen, aan- maak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de schepen en vliegtuigen, alsmede uitgaven ten be- hoeve van de onderzeedienstinrichtingen en de vliegekampen	(20)f 3 828 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.																																									
	Meer.	Minder.																																										
3 053 000	f 775 000		<p>De hoogere raming is tot een bedrag van rond <i>f</i> 170 000 het gevolg van meerdere behoefte van den vliegdiens, terwijl gerekend is op een verbruik van het artillerie-instructieschip met vervangers (tijdens de groote herstelling van dien bodem) tot een bedrag van <i>f</i> 142 000.</p> <p>Zie ook den slotzin van de toelichting bij post 1006 onderdeel <i>a</i>, hiervoren.</p> <p>(20) De raming, gegrond op de behoefte, is te splitsen als volgt:</p> <table> <tr> <td>onderzeebooten en moederschip</td> <td><i>f</i> 967 000</td> </tr> <tr> <td>vernieuwing accubatterijen</td> <td>325 000</td> </tr> <tr> <td>mijnenleggers en mijnenvegers</td> <td>367 000</td> </tr> <tr> <td>flottieljevaartuigen</td> <td>260 000</td> </tr> <tr> <td>torpedomotorbooten, torpedobooten en torpedo-werkschip</td> <td>191 000</td> </tr> <tr> <td>station onderzeebooten }</td> <td rowspan="2">48 000</td> </tr> <tr> <td>kazerne-onderzeedienst }</td> </tr> <tr> <td>vliegdiens</td> <td>640 000</td> </tr> <tr> <td>onderhoud auto's</td> <td>5 000</td> </tr> <tr> <td>depêcheboot</td> <td>60 000</td> </tr> <tr> <td>verbetering materieel <i>a. b.</i> mijnenleggers</td> <td>125 000</td> </tr> <tr> <td>dienstdoend artillerie-instructieschip met vervangers.</td> <td>880 000</td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>f</i> 3 868 000</td> </tr> </table> <p>Hiervan gaat af de waarde van de in de Marine-magazijnen te Soerabaja terug te storten hulzen afkomstig van bij schietoefeningen gebezigde munitie, te stellen op</p> <table> <tr> <td></td> <td><i>f</i> 40 000</td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>f</i> 3 828 000</td> </tr> </table> <p>In het uitgetrokken bedrag zijn o.m. begrepen:</p> <table> <tr> <td><i>f</i> 1 300 000</td> <td>wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken;</td> </tr> <tr> <td>259 000</td> <td>wegens verrekening van de door het Marine-etablisement gemaakte kosten ten behoeve van de onderzeedienstinrichtingen te Soerabaja en gedane uitgaven voor herstellingen aan de onderzeebooten;</td> </tr> <tr> <td>259 000</td> <td>wegens verrekening van de door het marine-etablisement gemaakte kosten ten behoeve van het vliegkamp Morokrempangan;</td> </tr> <tr> <td>585 000</td> <td>wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine magazijnen aldaar;</td> </tr> <tr> <td>13 000</td> <td>wegens verstrekkingen van goederen uit andere opslagplaatsen;</td> </tr> <tr> <td>1 000</td> <td>wegens vergoeding aan het Departement van Justitie voor het gebruik maken van de diensten van veroordeelden (Zie hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende dat Departement).</td> </tr> </table> <p>In het bovenstaand bedrag van <i>f</i> 880 000 voor het dd. artillerie-instructieschip met vervangers is begrepen <i>f</i> 500 000 voor het uitvoeren van een groote herstelling aan Hr Ms „De Zeven Provinciën”, welke noodig is aangezien dit schip reeds 8 jaar in deze gewesten vertoeft.</p> <p>Zie ook den slotzin van de toelichting bij post 1006, onderdeel <i>a</i>, hiervoren, de toelichting bij post 1034, onderdeel <i>a</i>, hierna en de Memorie van Toelichting.</p>	onderzeebooten en moederschip	<i>f</i> 967 000	vernieuwing accubatterijen	325 000	mijnenleggers en mijnenvegers	367 000	flottieljevaartuigen	260 000	torpedomotorbooten, torpedobooten en torpedo-werkschip	191 000	station onderzeebooten }	48 000	kazerne-onderzeedienst }	vliegdiens	640 000	onderhoud auto's	5 000	depêcheboot	60 000	verbetering materieel <i>a. b.</i> mijnenleggers	125 000	dienstdoend artillerie-instructieschip met vervangers.	880 000		<i>f</i> 3 868 000		<i>f</i> 40 000		<i>f</i> 3 828 000	<i>f</i> 1 300 000	wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken;	259 000	wegens verrekening van de door het Marine-etablisement gemaakte kosten ten behoeve van de onderzeedienstinrichtingen te Soerabaja en gedane uitgaven voor herstellingen aan de onderzeebooten;	259 000	wegens verrekening van de door het marine-etablisement gemaakte kosten ten behoeve van het vliegkamp Morokrempangan;	585 000	wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine magazijnen aldaar;	13 000	wegens verstrekkingen van goederen uit andere opslagplaatsen;	1 000	wegens vergoeding aan het Departement van Justitie voor het gebruik maken van de diensten van veroordeelden (Zie hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende dat Departement).
onderzeebooten en moederschip	<i>f</i> 967 000																																											
vernieuwing accubatterijen	325 000																																											
mijnenleggers en mijnenvegers	367 000																																											
flottieljevaartuigen	260 000																																											
torpedomotorbooten, torpedobooten en torpedo-werkschip	191 000																																											
station onderzeebooten }	48 000																																											
kazerne-onderzeedienst }																																												
vliegdiens	640 000																																											
onderhoud auto's	5 000																																											
depêcheboot	60 000																																											
verbetering materieel <i>a. b.</i> mijnenleggers	125 000																																											
dienstdoend artillerie-instructieschip met vervangers.	880 000																																											
	<i>f</i> 3 868 000																																											
	<i>f</i> 40 000																																											
	<i>f</i> 3 828 000																																											
<i>f</i> 1 300 000	wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken;																																											
259 000	wegens verrekening van de door het Marine-etablisement gemaakte kosten ten behoeve van de onderzeedienstinrichtingen te Soerabaja en gedane uitgaven voor herstellingen aan de onderzeebooten;																																											
259 000	wegens verrekening van de door het marine-etablisement gemaakte kosten ten behoeve van het vliegkamp Morokrempangan;																																											
585 000	wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine magazijnen aldaar;																																											
13 000	wegens verstrekkingen van goederen uit andere opslagplaatsen;																																											
1 000	wegens vergoeding aan het Departement van Justitie voor het gebruik maken van de diensten van veroordeelden (Zie hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende dat Departement).																																											

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1007	c.	Kosten van electriciteitsvoorziening van de stations voor draadlooze telegrafie	(21) f 20 000
	d.	Uitgaven ten behoeve van de stations voor draadlooze telegrafie	(22) 80 000
	e.	Uitgaven ten behoeve van de mijnenmagazijnen	(24) 70 000
	f.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	(25) Memorie.
	g.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(25) 330 000
	h.	Uitgaven voor grondhuur	(26) 15 000
	i.	Verrekening met het Departement van Oorlog van een aandeel in de kosten van onderhoud van een laboratorium voor onderzoekingen op luchtvaartkundig gebied te Andir, nabij Bandoeng	2 500
	j.	Andere uitgaven	(27) 30 000
			f 5 364 500

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
15 000	<i>f</i> 5 000		(21) Geraamd naar de uitkomsten van 1928—1929.
90 000		<i>f</i> 10 000	(22) Geraamd naar de vermoedelijke behoefte.
23) 715 000		715 000	In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen <i>f</i> 35 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken en <i>f</i> 5 000 wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marinemagazijnen te Soerabaja.
20 000	50 000		De omschrijving van dit onderdeel is vereenvoudigd.
Memorie.			(23) „Kosten ten behoeve van het materieel der kunstbatterijen”, vervalt voor 1931. Deze uitgaven worden opgebracht bij de IXe begrotingsafdeeling als gevolg van de door het Opperbestuur vastgestelde grondslagen der defensie. (Zie Volksraadstukken, Zittingsj. 1929—1930, Ond. 95, Algemeene gedeelte, stuk 5).
435 000		105 000	(24) Zie de Memorie van Toelichting.
32 500		17 500	(25) De raming van onderdeel <i>g</i> betreft:
2 500			oprichting van een bureaugebouw op het terrein van het vliegveld te Tandjoengpriok <i>f</i> 48 000
34 000		4 000	bouw van een draaierij, bankwerkerij en lasscherij ten behoeve van het vliegveld Morokrembangan te Soerabaja 162 500
			bouw van een duraluminium werkplaats ten behoeve van idem (1e termijn) 39 500
			uitbreiding van de kazerne voor den onderdienst te Soerabaja 80 000
			Marine-werken van geringen omvang, welke bij de opmaking der begrooting nog niet te voorzien waren, dan wel in 1930 onvoltooid blijven en in 1931 zullen moeten worden voortgezet Memorie.
			<i>f</i> 330 000
			Tegenover de uitgaven welke ten laste van de onderdeelen <i>f</i> en <i>g</i> zullen worden gedaan, staan ontvangsten tot gelijke bedragen bij hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende het Departement der Burgerlijke Openbare Werken.
			Zie voorts de toelichting bij post 1002, onderdeelen <i>d</i> en <i>e</i> , hiervoren en het werkplan der B. O. W. (stuk 8 behoorende bij de VIIe begrotingsafdeeling).
			(26) De lagere raming houdt verband met de opheffing van het tijdelijke Marine vliegveld te Semarang.
			(27) De raming is te splitsen als volgt:
			schadeloosstelling voor het gemis van schrijfbuizen aan officieren der zeemacht (volgens hun aantal) <i>f</i> 1 000
			telefoon-abonnementen (naar de behoefte) 11 000
			uitgaven voor de opleiding van vliegeniers voor de zeemacht bij de luchtvaartafdeeling van het leger in Nederlandsch-Indië en daarmee in verband staande uitgaven Memorie.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1008		<p>Verdere kosten van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar.</p> <p>a. Aanmaak of aanschaffing van goederen ten behoeve van de Kweekschool met bijbehorende woningen en sloepenloods, alsmede herstelling, onderhoud en vervoer dier goederen (28) f 66 000</p> <p>b. Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen (29) Memorie.</p> <p>c. Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken (29) Memorie.</p> <p>d. Andere uitgaven (30) 2 000</p>	f 68 000
1009		<p>Uitgaven behorende tot de algemeene kosten der Zeemacht</p> <p>a. Toelagen voor de regeling der verzending van particuliere brieven ten behoeve van het personeel der Zeemacht f 900</p> <p>b. Werving van Inlandsche schepelingen (31) 107 000</p> <p>c. Reis-, verblijf- en vervoerkosten (32) 260 000</p> <p>d. Overtocht naar Nederland van het personeel der Zeemacht en van hun gezin, voor zoover het daarvoor in aanmerking komt, met inbegrip der vergoedingen wegens verplicht verblijf in een noodhaven en in quarantaine, alsmede daarmee in verband staande uitgaven (33) 450 000</p> <p>e. Kleeding van Inlandsche schepelingen (34) 145 000</p> <p>f. Uitgaven voor den geneeskundigen dienst aan den wal alsmede begrafeniskosten (35) 227 000</p>	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
66 000			overige uitgaven, waaronder kade- en steiger- gelden en in- en uitloodsen en sleepen van schepen, alsmede kosten van wegwijzers, gidsen, tolken en andere dergelijke personen bij reizen gebezigd (naar de behoefte) <i>f</i> 18 000 <i>f</i> 30 000
Memorie.			(28) Geraamd naar de behoefte. In het uitgetrokken bedrag zijn o.m. begrepen:
Memorie.			<i>f</i> 25 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken; 30 000 wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja; 6 000 wegens verstrekking van steenkolen uit andere op- slagplaatsen dan de Marine-magazijnen te Soerabaja.
2 000			(29) Zie de toelichting bij post 1002, onderdeelen <i>d</i> en <i>e</i> , hiervoren.
900			(30) Geraamd naar de behoefte. In het uitgetrokken bedrag is be- grepen <i>f</i> 180 wegens schadeloosstelling voor het gemis van schrijfbehoeften aan officieren der zeemacht.
102 500	<i>f</i> 4 500		(31) Voor 1931 wordt uitgetrokken:
235 000	25 000		voor belooningen bij aanneming <i>f</i> 72 000 voor belooningen bij heraanneming van Inlandsche schepelingen 30 000 andere uitgaven ten behoeve van de werving 5 000 <i>f</i> 107 000
600 000		<i>f</i> 150 000	(32) Geraamd naar de uitkomsten van 1927—1929.
145 000			(33) Verwacht wordt dat in 1931 minder personeel zal moeten worden afgelost dan in 1930, hetgeen gedeeltelijk verband houdt met het groote aantal verzoeken om verlenging van verblijf hier te lande.
177 000	50 000		(34) Geraamd naar de behoefte. Voor een bedrag van <i>f</i> 140 000 betreft het crediet de rechtstreeksche verstrekkingen van kleeding uit de Marine-magazijnen te Soerabaja.
			(35) Waarvan te verrekenen met:
			het Departement van Oorlog <i>f</i> 24 000 het Departement van Onderwijs en Eeredienst 165 000 voor de overige uitgaven (naar de behoefte) 38 000 <i>f</i> 227 000
			De omschrijving van dit onderdeel is op grond van gebleken be- hoefte verruimd.
			Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten bij post 1006 van hoofdstuk IV (middelen in Indië).

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1009	<i>g.</i>	Representatiekosten van commandanten van oorlogsschepen bij reizen met hunne bodems voor vlagvertoon in den Indischen archipel <i>f</i>	3 000
	<i>h.</i>	Kosten van aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de Marine-kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang (36)	200 000
	<i>i.</i>	Aandeel in de kosten van opbewaring van schepen door het Marine-etablisement voor drie vierde gedeelte dier kosten, komende een vierde gedeelte dier kosten ten laste van post 1020, onderdeel <i>e</i> (37)	318 000
	<i>j.</i>	Kosten van het torpedo arsenaal en de torpedowerkplaats bij het Marine-etablisement (38)	167 500
	<i>k.</i>	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen (39)	Memorie.
	<i>l.</i>	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken (39)	250 000
	<i>m.</i>	Uitgaven voor grondhuur	9 400
	<i>n.</i>	Geestelijke verzorging van het Marine personeel in Nederlandsch-Indië. (40)	12 000
	<i>n¹.</i>	Renteloos voorschot ten behoeve van de „Marine societeit Modderlust” (41)	70 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
3 000			(36) Geraamd wordt naar de behoefte voor: de Marine-kazerne Soerabaja-Oedjoeng f 90 000 de Marine-kazerne Soerabaja-Goebeng 100 000 de Marine-kazerne Malang 11 000
205 000	f	5 000	f 201 000
372 600		54 600	Hiervan gaat af de waarde van de in de Marine- magazijnen te Soerabaja terug te storten hulzen afkomstig van bij schietoefeningen gebezigde munitie, te stellen op 1 000
163 500	f	4 000	f 200 000
Memorie.			In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen: f 60 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken; 100 000 wegens kosten van rechtstreekse verstrekingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja.
274 000		24 000	(37) Het totaal der kosten wordt geraamd op f 424 000, waarvan f 106 000 komt ten laste van „Scheepvaart”.
12 000	9 400		(38) Geraamd naar de behoefte. Dit bedrag betreft de verrekening met het Marine-etablisement van de door die inrichting ten behoeve van het torpedo-atelier gemaakte kosten.
	70 000		(39) De uitgaven bij onderdeel l betreffen: uitbreiding van het torpedo-atelier te Soerabaja ... f 50 000 bouw van woningen voor het militair personeel bij de zeemacht te Soerabaja 200 000 marine-werken van geringen omvang, welke bij de opmaking der begrooting nog niet te voorzien waren, dan wel in 1930 onvoltooid blijven en in 1931 zullen moeten worden voortgezet Memorie.
			f 250 000
			Van het uitgetrokken bedrag ad f 200 000 voor bouw van woningen voor het militair personeel bij de zeemacht komt de helft of f 100 000 ten laste van den buitengewonen dienst. Tegenover de uitgaven welke ten laste van de onderdeelen k en l zullen worden gedaan, staan ontvangsten tot gelijke bedragen bij hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende het Departement der Burgerlijke Openbare Werken. Zie voorts de toelichting bij post 1002, onderdeelen d en e, hier- voren en het werkplan der B. O. W. (stuk 8 behoorende bij de VIIe begrotingsafdeeling).
			(40) Bijdragen in de exploitatiekosten van een Protestantsch en een Rooms-Katholiek Militair tehuis te Soerabaja.
			(41) Zie de Memorie van Toelichting. De hierbedoelde uitgaven behooren tot den buitengewonen dienst.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1009	n ² .	Uitgaven in verband met vliegongevallen	(42) Memorie.
	o.	Andere uitgaven	(43) f 100 000
			f 2 319 800
1010		Uitgaven ten behoeve van het dienstplicht personeel bij de Zeemacht in Nederlandsch-Indië	(44) 330 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
Memorie.			(42) Nevenvermelde uitgaven waren ten vorigen jare uitgetrokken bij post 1007, onderdeel <i>g</i> . De omschrijving is vereenvoudigd.
100 000			
300 000	<i>f</i> 30 000		(43) Geraamd naar de behoefte. In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen: schadeloosstelling voor het gemis van schrijfbehoeften aan officieren der zeemacht niet dienende aan boord van een der schepen van het Nederlandsch Eskader of de Indische Militaire Marine en niet geplaatst bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar (volgens hun aantal) <i>f</i> 645 tegemoetkoming aan officieren van gezondheid der zeemacht van ten hoogste <i>f</i> 100 's jaars elk in de kosten van aanschaffing van boekwerken enz., welke voor hen van nut kunnen zijn bij den exploratieven arbeid ten behoeve van een medischen inlichtingsdienst Memorie. uitgaven ten behoeve van de schietbanen 1 260 loonen voor vertolking van de Nederlandsche in een der Inlandsche talen of omgekeerd bij rechtsgedingen tegen Inlandsche schepelingen 1 500 vergoeding ten bate van de Staatsbegrooting wegens verlies of waardevermindering van voor Europeesche schepelingen bestemde kleedingstukken, in voorraad bij het magazijn te Soerabaja en aan boord der schepen 500 andere betalingen welke met de soldijen worden verrekend 8 500 bijdrage aan de Nederlandsch-Indische vereeniging „Michel Adriaanszoon de Ruijter” 1 800 bijdrage ten behoeve van tehuizen voor militairen. 5 500 bijdragen aan vereenigingen welke zich ten doel stellen het zedelijk welzijn van het personeel der zeemacht te bevorderen Memorie. bijdrage aan de Nederlandsch-Indische Athletiek Unie 250 vergoeding aan den bouwer-exploitant van het Marine zwembad te Soerabaja, jaarlijks verschuldigd gedurende den tijd, dat de inrichting nog niet door het Land is overgenomen 20 400 aanschaffing van boeken en tijdschriften voor de Vloot 10 900 In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen: <i>f</i> 8 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken; 3 000 wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja.
			(44) De raming, gegrond op de behoefte, is te splitsen als volgt: soldijen <i>f</i> 86 000 schaffing 129 000 kleeding 53 000 tegemoetkomingen aan gezinnen enz. en reiskosten 80 000

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1011		Uitgaven ten behoeve van het reservepersoneel van de Zeemacht in Nederlandsch-Indië	(45)f 67 00
1012		Tegemoetkoming aan Landsdienaren in de kosten van geneeskundige behandeling.	1 00
1012A		Tegemoetkomingen in de aan het Weduwen en Weezenfonds verschuldigde huwelijkscontributie	(46) Memor
1013		Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/'28, voor zoover niet elders uitgetrokken	(47) Memor
B. NIET-MILITAIRE UITGAVEN.			
1014		Aandeel in de inkomsten van het burgerlijk personeel van het Departement, ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1001.	
	a.	Bezoldigingen enz. van den secretaris en het verdere personeel	(48)f 117 170
	b.	Standplaatstoelagen van den secretaris en het verdere personeel	(48) 7 610
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28	90
	d.	Schrijffloonen en overwerkelden	(48) 1 200
			126 07
1015		Aandeel in de verdere kosten van het Departement en den algemeenen dienst, ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1002.	
	a.	Kantoorkosten, buitenlandsche telegrammen, briefporten en drukwerk ...	(49)f 24 000
	b.	Verrekening van diensttelegrammen	(49) 22 500
	c.	Reis-, verblijf- en vervoerkosten van het op het Departement geplaatste personeel, met inbegrip van de bezoldigingen verschuldigd over het tijdvak tusschen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post	(49) 4 400
	d.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	(49) 63 500
	e.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(49) 50 000
	f.	Uitgaven in verband met de ontvangst van oorlogsschepen en vliegtuigen van bevriende mogendheden	(49) 5 000
	g.	Andere uitgaven	(49) 3 000
			172 40

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
72 300		<i>f</i> 5 300	verschillende toelagen (premiën bij schietoefeningen, onder water- en vlieg-toelagen) 28 000 andere uitgaven in verband met den dienstplicht ... 3 000 <hr/> <i>f</i> 397 000
1 000			Waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 330 000.
			De hoogere raming houdt verband met de toe te kennen meerdere tegemoetkomingen aan gezinnen enz. dan ten vorigen jare, als gevolg van het belangrijk gestegen aantal dienstplichtige landsdienaren in werkelijken dienst.
500		500	
			(45) De raming, gegrond op de behoefte, is te splitsen als volgt:
			inkomsten <i>f</i> 30 000
			schaffing 5 000
			uitrustingskosten 22 000
			reiskosten enz. 7 000
			verschillende toelagen (onder water- en vlieg-toelagen) 3 000
114 500	<i>f</i> 2 670		<hr/> <i>f</i> 67 000
8 000		390	
200		110	(46) Deze post is aan de begrooting toegevoegd in verband met het bepaalde in artikel 3 van de „Overgangsregeling Marine” in Staatsblad 1929 No. 461.
1 200			
			(47) Deze post is voor „Memorie” uitgetrokken, omdat in verband met de ongunstige financiële omstandigheden aan de toekenning van belooningen op den voet van art. 15 der B. B. L. voorschots een zeer strenge maatstaf zal worden aangelegd, zoodat zij niet dan bij uitzondering zullen worden verleend.
26 000		2 000	
20 000	2 500		(48) Zie de toelichtingen bij post 1001, onderdeelen <i>a</i> , <i>b</i> en <i>d</i> , hiervoren.
			(49) Zie de toelichtingen bij post 1002, onderdeelen <i>a</i> t/mg, hiervoren.
4 100	300		
72 500		9 000	
80 000		30 000	
	5 000		
3 000			

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1016		<p>Inkomsten van het personeel bij den Hydrografischen Dienst, voor zoover de uitgaven niet ten laste van Hoofdstuk I met het Departement van Defensie in Nederland worden verrekend.</p> <p><i>a.</i> Soldijen en toelagen der Inlandsche schepelingen van de Koninklijke Marine aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst en toelagen wegens plaatsing aan boord van die schepen (50) f 100 000</p> <p><i>b.</i> Standplaatstoelagen van het personeel der Koninklijke Marine aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst 6 200</p> <p><i>c.</i> Overgangsbijslagen van de Inlandsche schepelingen der Koninklijke Marine aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst, ingevolge de „Bezoldigingsregeling Inlandsche schepelingen” 200</p> <p><i>d.</i> Bezoldigingen van het burgerlijk personeel aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst, toelagen en belooningen, soldijen en belooningen aan ereteekenen verbonden, enz. (51) 90 000</p> <p><i>e.</i> Standplaatstoelagen van het burgerlijk personeel aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst 4 800</p> <p><i>f.</i> Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28 1 500</p>	<p>f 202 700</p>
1017		<p>Schaffing, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst.</p> <p><i>a.</i> Personeel der Koninklijke Marine (52) f 64 000</p> <p><i>b.</i> Burgerlijk personeel (53) 36 000</p>	<p>100 000</p>

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			(50) Er wordt geraamd: voor 2 opnemingsvaartuigen wegens soldijen van 122 koppen (zie stuk 9) f 80 000 voor verschillende toelagen 20 000 <hr/> f 100 000
71 000	f 29 000		(51) De raming — over de in stuk 9 A vermelde sterkte berekend — is te splitsen als volgt: bezoldiging van de ambtenaren en beambten f 81 620 bezoldiging van de mindere schepelingen 30 120 soldijen en beloningen aan eeretekenen verbonden Memorie. toelagen voor hydrografische opnemingen 11 500 <hr/> f 123 240 waarvoor met het oog op vacatures en mutaties wordt gesteld f 90 000.
8 000		f 1 800	
200			
90 000			(52) De sterkte van het personeel der zeemacht, geplaatst bij den Hydrografischen Dienst, dat schaffing geniet, zal in 1931 ver- moedelijk bedragen aan Europeanen en Inlanders onder- scheidelijk 56 en 122 koppen. Er wordt alzoo gerekend op de volgende rantsoenen voor: Europeanen $56 \times 365 = 20.440$ tegen f 1.36 = rond f 27 798 Inlanders $122 \times 365 = 44.530$ tegen f 0.83 = rond 36 960 <hr/> f 64 758 Met het oog op wisselingen onder het personeel wordt hiervoor gesteld f 61 000 Verder wordt uitgetrokken voor: geneeskundige behoeften te verrekenen met het Departement van Oorlog 1 800 drink- en badwater, ontsmettingskosten, alsmede vergoeding van kleedingstukken en andere goe- deren van het personeel, welke ter voorko- ming van besmetting worden vernietigd, dan wel buiten schuld van de eigenaren verloren geraakt of beschadigd zijn (naar de behoefte). 1 200 bijdragen voor het drijven van toko's Memorie <hr/> f 64 000 Voor verstrekkingen van verduurzaamde levensmiddelen is in het uitgetrokken bedrag begrepen f 18 000, welke zal ge- schieden uit den voorraad van de Marine-magazijnen te Soerabaja.
5 500		700	
3 600		2 100	
63 000	1 000		
38 200		2 200	(53) Voedinggeld van het Europeesch personeel op rant- soenen en tafelgeld als bij de Koninklijke Ma- rine (rond) f 2 400 Vergoeding voor voeding aan ambtenaren en be- ambten der Gouvernements-marine (rond) 20 000 Voeding voor de mindere schepelingen der Gou- vernements-marine (rond) 17 500

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
1018		Verdere kosten van den Hydrografischen Dienst.		
	<i>a.</i>	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	(54) f 100 000	
	<i>b.</i>	Kosten van herstelling en onderhoud van schepen, aanmaak of aanschaf- fing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de schepen	(55) 300 000	
	<i>c.</i>	Plaatsing van signalen, aankoop, onderhoud en vervoer van instrumenten er verdere kosten van de opnemingen	6 500	
	<i>d.</i>	Andere uitgaven	(56) 4 000	
				f 410 500

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
103 000	<i>f</i>	3 000	Buitengewone verstrekkingen als bewijs van tevredenheid bij drukke werkzaamheden of op feestdagen <i>f</i> 300
370 000		70 000	Geneeskundige behoeften, ontsmettingskosten, alsmede vergoeding van kledingstukken en andere goederen van het personeel, welke ter voorkoming van besmetting worden vernietigd, dan wel buiten de schuld van de eigenaren verloren geraakt of beschadigd zijn 1 150
			<i>f</i> 41 350
6 400	<i>f</i> 100		waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 36 000.
1 500	2 500		In het uitgetrokken bedrag is begrepen <i>f</i> 1 000 wegens verstrekking van verduurzaamde levensmiddelen uit den voorraad der Marine-magazijnen te Soerabaja.
			(54) De behoefte wordt geraamd op:
			wegens verstrekking uit de Marine-magazijnen te Soerabaja <i>f</i> 20 000
			als boven uit de andere Marine-opslagplaatsen ... 15 000
			wegens afneming buiten voormelde magazijnen en opslagplaatsen en wegens kosten van inlading ... 65 000
			<i>f</i> 100 000
			(55) Geraamd naar de vermoedelijke behoefte.
			In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen <i>f</i> 220 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken en <i>f</i> 40 000 wegens kosten van rechtstreekse verstrekkingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja.
			(56) Geraamd wordt voor:
			schadeloosstelling voor het gemis van schrijfbehoeften aan officieren der zeemacht (volgens hun aantal) <i>f</i> 225
			kade- en steigergelden en in- en uitloodsen en slepen van schepen, alsmede kosten van wegwijzers, gidsen, tolken en andere dergelijke personen bij reizen gebezigd, zoomede andere uitgaven (naar de uitkomsten van 1928—1929) 3 800
			<i>f</i> 4 025
			waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 4 000.
			De hogere raming houdt verband met de belangrijk gestegen kade- en steigergelden, als gevolg van den commercieelen opzet van de administratie der bedrijfshavens.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1019		<p>Personeel van de Inspectie en het Hoofdkantoor van Scheepvaart.</p> <p>a. Bezoldigingen enz. van de inspecteerende ambtenaren van Scheepvaart, van het verdere personeel bij het Hoofdkantoor en van den gezaghebber en den 1sten officier der Gouvernements-marine daarbij tewerkgesteld (57) f 292 220</p> <p>b. Standplaatstoelagen van de inspecteerende ambtenaren van Scheepvaart, van het verdere personeel bij het Hoofdkantoor en van den gezaghebber en den 1sten officier der Gouvernements-marine daarbij tewerkgesteld. (57) 15 000</p> <p>c. Schrijffloonen en overwerkelden 3 000</p>	f 310 220
1020		<p>Verdere kosten van het Hoofdkantoor van Scheepvaart en algemeene kosten.</p> <p>a. Kantoorkosten en verdere uitgaven van het Hoofdkantoor en van de kaartenvoorraden (59) f 34 500</p> <p>b. Reis-, verblijf- en vervoerkosten van het tot „Scheepvaart” behoorende personeel, met inbegrip van de bezoldigingen verschuldigd over het tijdvak tusschen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post (60) 130 000</p> <p>c. Verpleging in ziekeninrichtingen, vervoer van zieken enz. betreffende het tot „Scheepvaart” behoorende personeel (61) 70 000</p> <p>d. Kosten veroorzaakt door onrechtmatige aanhouding van schepen Memorie.</p>	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			Bezoldigd volgens B. B. L. schaal kolom volgnummer
<i>f</i> 300 000		<i>f</i> 7 780	(57) 1 hoofdinspecteur C 23 — 66 <i>f</i> 19 200.— 1 inspecteur-onderhoofd C 20 VI 208 16 200.— 3 inspecteur-afdeelingshoof- den C 20 IV 207 45 000.— 2 inspecteurs C 20 III 206 24 150.— 4 adjunct-inspecteurs C 20 II 205 38 625.— 1 scheepsbouwkundig inge- nieur C 21 I/II — 7 700.— 1 referendaris of-referenda- ris 1e kl. C 20 II/III 2/3 (*) 10 350.— 1 kantoorhoofd B 9 VI 7 6 700.— 3 hoofdcommiezen B 9 V 6 19 200.— 1 redacteur B 9a III 3 5 250.— 3 commiezen-redacteur B 9a II 2 11 000.— 4 eerste commiezen B 9 IV 5 19 800.— 1 eerste commies of commies (statistiek) B 9 IV(III) 5 (4) 5 100.— 9 commiezen B 9 III 4 30 050.— 1 opzichter-teekenaar B 5 III/IV 114 4 500.— 1 gezaghebber der Gouver- nements-marine C 12 V 16 10 200.— 1 eerste officier idem C 12 III 15 5 400.— toelage voor idem idem 3 000.— 3 adjunct-commiezen B 9 IIa 3 4 710.— 1 hoofdmantri-teekenaar ... A 6 V 103 1 800.— 4 { mantri teekenaar 1e kl. A 6 IV 102 } " " 2e " A 6 III 101 } 2 950.— " " 3e " A 6 II 100 } 1 lichtdrukker A 1 III 10 380.— verder minder personeel 27 412.50 <i>f</i> 318 677.50 waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld <i>f</i> 292 220.—
16 500		1 500	
(58) 600		600	
3 000			
31 000 <i>f</i>	3 500		
125 000	5 000		
53 000	17 000		
Memorie.			
			(58) „Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28'', vervalt voor 1931.
			(59) Het uitgetrokken bedrag is te splitsen als volgt: vaste vergoeding voor kantoorkosten, geraamd naar de vermoedelijke behoefte <i>f</i> 7 500 globaal bedrag voor telefoonabonnementen en te- lefoongesprekken, getijtafels en andere wisselval- lige uitgaven (naar de behoefte) 27 000 <i>f</i> 34 500
			(60) Geraamd naar de vermoedelijke behoefte.
			(61) Hooger geraamd in verband met de uitkomsten van vorige jaren. Waarvoor te verrekenen met: het Departement van Oorlog <i>f</i> 36 500 " " " Onderwijs en Eeredienst ... 30 500 overige uitgaven voor vervoer van zieken enz. (naar de behoefte) 3 000 <i>f</i> 70 000

(*) Loopt in de formatie bij het Departement der Marine.
Zie de toelichting bij post 1001, onderdeel a., hiervoren.

Post	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
1020	<i>e.</i>	Aandeel in de kosten van opbewaring van schepen door het Marine-etablisement voor een vierde gedeelte dier kosten, komende drie vierde gedeelte dier kosten ten laste van post 1009, onderdeel <i>i</i>	(62) <i>f</i> 106 000	<i>f</i> 495 500
	<i>f.</i>	Kosten van opleiding tot en het afnemen van examens	(63) 20 000	
	<i>g.</i>	Met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij den Dienst van Scheepvaart in gebruik zijnde gebouwen	(64) 35 000	
	<i>h.</i>	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(64) 100 000	
1021		Technisch experts en opzichters bij den Dienst van Scheepvaart en werktuigkundigen der Gouvernements-marine belast met werkzaamheden voor den algemeenen dienst		162 900
	<i>a.</i>	Bezoldigingen enz. van de technisch experts en opzichters bij den Dienst van Scheepvaart en werktuigkundigen der Gouvernements-marine belast met werkzaamheden voor den algemeenen dienst	(65) <i>f</i> 150 000	
	<i>b.</i>	Standplaatstoelagen van de technisch experts en opzichters bij den Dienst van Scheepvaart en werktuigkundigen der Gouvernements-marine belast met werkzaamheden voor den algemeenen dienst	(65) 11 000	
	<i>c.</i>	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28	1 900	(65a) Memorie
1021A		Uitgaven ten behoeve van den Raad voor de Scheepvaart		

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
124 200		f 18 200	(62) Zie de toelichting bij post 1009, onderdeel <i>i</i> , hiervoren.
19 000	f 1 000		(63) Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten tot een bedrag van f 7 300 bij post 1015 van hoofdstuk IV (Middelen in Indië).
		35 000	(64) Nevenbedoelde uitgaven zijn voor het eerst afzonderlijk uitgetrokken; zie de toelichting bij post 1002, onderdeelen <i>d</i> en <i>e</i> , hiervoren.
		100 000	De voor onderhoud en herstelling en vernieuwing en nieuwe werken voor den geheelen Dienst van Scheepvaart benoodigde bedragen zijn bij deze onderdeelen opgebracht, terwijl bij de overige posten de desbetreffende onderdeelen voor „Memorie” zijn uitgetrokken met dien verstande, dat deze naar behoefte zullen worden aangevuld door overschrijving uit nevenvermelde onderdeelen.
152 000			Voor bedoelde memorieposten zie v.z.v. betreft onderhoud en herstelling de posten 1025 <i>f</i> , 1028 <i>e</i> en 1030 <i>e</i> en voor vernieuwing en nieuwe werken de posten 1025 <i>g</i> , 1028 <i>f</i> en 1030 <i>f</i> .
		2 000	Onderdeel <i>h</i> betreft tot den Dienst van Scheepvaart behorende werken van „geringen omvang”, welke bij de opmaking der begrooting nog niet te voorzien waren dan wel in 1930 onvoltooid blijven en in 1931 zullen moeten worden voortgezet.
12 000		1 000	Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten tot gelijke bedragen bij hoofdstuk IV — Middelen in Indië — betreffende het Departement der Burgerlijke Openbare Werken.
900	1 000		Zie voorts het werkplan van bedoeld Departement (stuk 8 behorende bij de VIIe begrotingsafdeeling).
13 000		13 000	(65) De raming is te splitsen als volgt:
			8 technisch experts bij den
			Dienst van Scheepvaart .. C 16 I 6 f 74 400
			5 hoofdpijpers waarvan 1
			gedetacheerd bij den sli-
			arbeid in de Kapoeasgeul
			(zie post 1031) B 5 IV 113 20 400
			7 opzichters 1e klasse B 5 III 112 20 710
			6 opzichters B 5 II 111 9 825
			3 eerste werktuigkundigen
			der Gouvernementsmarine
			waarvan 1 gedetacheerd
			bij den sliarbeid te Soe-
			rabaja (de kosten van de-
			zen arbeid komen ten laste
			van het Departement der
			Burgerlijke Openbare Wer-
			ken) B 13 IV 6 15 675
			2 tweede idem B 13 III 5 11 400
			toelagen aan vier werktuigkundigen der Gouverne-
			ments-marine voor verplicht verblijf aan den wal
			wegens gemis van voeding 4 800
			toelage wegens plaatselijke duurte ten behoeve van
			de te Singapore gedetacheerde technisch experts. 7 440
			f 164 650
			waarvoor wordt gesteld f 150 000.
			(65a) Nadat de Raad voor de Scheepvaart enige jaren zal hebben bestaan, zal voor nevenbedoelde uitgave eene betrouwbare raming worden gegeven.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1022		<p>Personeel van de Gouvernements-marine.</p> <p><i>a.</i> Bezoldigingen van het personeel van de Gouvernements-marine, toelagen en beloningen, voorloopige bezoldiging van uit Nederland gezonden personeel, soldijen, toelagen en beloningen aan eeretekenen verbonden, enz. (66) f 930 000</p> <p><i>b.</i> Standplaatstoelagen van het personeel van de Gouvernements-marine (67) 54 600</p> <p><i>c.</i> Overgangsinkomsten B. B. L. 1925 30 000</p>	<p>f 1 014 600</p>
1022A		<p>Aanbouw van schepen ten behoeve van de Gouvernements-marine</p>	<p>(68) —</p>
1023		<p>Verdere kosten van de Gouvernements-marine.</p> <p><i>a.</i> Schafting, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel (69) f 346 000</p>	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
910 000	<i>f</i> 20 000		(66) De raming — over de in stuk 9 A vermelde sterkte berekend — is te splitsen als volgt:
37 000	17 600		bezoldiging van de ambtenaren <i>f</i> 751 890
38 000		<i>f</i> 8 000	bezoldiging van de mindere schepelingen 312 750
			toelagen aan matrozen, tijdelijk in de machinekamer werkzaam 500
			toelagen ten behoeve van de ambtenaren en beambten van het kabelschip 4 200
			belooningen aan de met kabelwerkzaamheden belaste mindere schepelingen 2 760
			soldijen, toelagen en belooningen aan eeretekenen verbonden 100
600 000		600 000	toelagen aan de officieren en werktuigkundigen bij de Gouvernements-marine gedurende en na hunne opleiding tot radio-telegrafist aan boord van de schepen behorende tot den Dienst van Scheepvaart 24 000
329 000	17 000		toelagen voor jongelieden in opleiding bij de Gouvernements-marine en voor de ambtenaren belast met hunne opleiding Memorie.
			toelagen aan de ambtenaren en beambten, zoomede aan de mindere schepelingen, deelnemende aan hydrografische opneming -6 860
			<i>f</i> 1 103 060
			waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld <i>f</i> 930 000.
			(67) De hoogere raming houdt verband met meerdere aanspraken.
			(68) Nevenvermelde post is ten vorigen jare opgebracht als onderdeel <i>d</i> van post 1023.
			Ofschoon in 1931 geen aanbouw enz. zal plaats hebben, ware voor de toekomst wel op een post voor het doen van uitgaven voor dat doel te rekenen; met het oog op de virementsregeling is hiervoor een afzonderlijke post opgebracht.
			(69) De sterkte der mindere schepelingen zal in 1931 vermoedelijk bedragen 824 koppen.
			Voor voedingsmiddelen, welke rechtstreeks uit den handel worden betrokken wordt alzoo gerekend op $824 \times 365 = 300\ 760$ rantsoenen tegen <i>f</i> 0.51 = rond <i>f</i> 153 387
			Voor verstrekkingen van verduurzaamde levensmiddelen uit de magazijnsvoorraden wordt geraamd $300\ 760 \times f\ 0.07 =$ rond 21 053
			Voor buitengewone verstrekkingen als bewijs van tevredenheid bij drukke werkzaamheden of op feestdagen wordt uitgetrokken 2 770
			Voorts wordt noodig geacht:
			tot uitkeering van vergoeding voor voeding aan de ambtenaren en beambten 179 945
			voor voedinggeld voor jongelieden in opleiding bij de Gouvernements-marine Memorie.
			voor geneesmiddelen en verdere behoeften voor den geneeskundigen dienst 5 900
			<i>f</i> 363 055
			waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld <i>f</i> 346 000

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1023	b.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	(70) f 675 000
	c.	Kosten van herstelling en onderhoud van vaartuigen, aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de vaartuigen	(71) 845 000
	d.	Werving van de mindere schepelingen, toelagen voor eerste uitrusting, toelagen aan de gezaghebbers bij dienstverrichtingen aan den wal en aan de officieren met den voedingsdienst belast, vergoeding voor schrijfbehoeften aan de gezaghebbers	(72) 30 000
	e.	Kleeding van de mindere schepelingen en andere betalingen, welke met de soldijen worden verrekend	(73) 20 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
700 000		<i>f</i> 25 000	Het wegens verstrekkingen van verduurzaamde levensmiddelen uitgetrokken bedrag van <i>f</i> 21 053, waarvoor in verband met den evenbedoelden aftrek is te stellen <i>f</i> 20 000 is te verdeelen als volgt:
845 000			uit den voorraad der Marine-magazijnen te Soerabaja <i>f</i> 19 500
			uit den voorraad buiten dien der Marine-magazijnen te Soerabaja 500
18 000	<i>f</i> 12 000		(70) De kosten van steenkolen worden geraamd als volgt:
20 000			wegens verstrekking uit de Marine-magazijnen te Soerabaja <i>f</i> 85 000
			als boven uit de andere Marine-opslagplaatsen ... 500 000
			wegens afneming buiten voormelde magazijnen en opslagplaatsen en wegens kosten van inlading ... 90 000
			<i>f</i> 675 000
			(71) Geraamd naar de behoefte.
			In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen:
			<i>f</i> 500 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uft te voeren werken;
			200 000 wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja.
			(72) Voor 1931 wordt het aantal aan te nemen schepen geraamd op 500.
			Voor werfloon, verhoogde premie en handgeld bij aanneming wordt uitgetrokken <i>f</i> 12 000
			Als voren bij heraanneming 12 000
			Voorts wordt uitgetrokken voor:
			toelagen voor eerste uitrusting, evenals ten vorigen jare Memorie.
			toelagen als schadeloosstelling aan gezaghebbers bij dienstverrichtingen aan den wal en aan officieren met den voedingsdienst belast:
			10 gezaghebbers tot <i>f</i> 300 3 000
			18 officieren tot <i>f</i> 120 2 160
			vergoeding voor schrijfbegroeven aan 18 gezaghebbers tot <i>f</i> 60 1 080
			<i>f</i> 30 240
			waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 30 000.
			(73) Geraamd naar de vermoedelijke behoefte. In het uitgetrokken bedrag is begrepen eene som van <i>f</i> 16 000 wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen (kleedingstukken) uit de Marine-magazijnen te Soerabaja.
			Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten bij post 1021 van hoofdstuk IV (middelen in Indië).

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	(74) f	8 500	Geraamd voor 1931.
1023	f.	Opleiding voor hooger rang en tot radiotelegrafist zoomede onderwijs in verbandleer en eerste hulp bij ongelukken voor officieren en werktuigkundigen	(75)	14 000	f 1 938 500
	g.	Andere uitgaven			
1024		Personeel der gewestelijke vaartuigen			440 300
	a	Bezoldigingen en toelagen van het personeel der gewestelijke vaartuigen.	(76) f	430 000	
	b.	Standplaatstoelagen van het personeel der gewestelijke vaartuigen	(76)	10 300	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
11 700		<i>f</i> 3 200	(74) Gerekend wordt op de opleiding voor hooger rang van: 4 tweede officieren tegen <i>f</i> 300 <i>f</i> 1 200 9 „ werktuigkundigen tegen <i>f</i> 400 3 600 voor toezicht op de studie <i>f</i> 25 per maand en per leerling 600 voor onderwijs in verbandleer en eerste hulp bij ongelukken 3 100 <hr/> <i>f</i> 8 500
13 000	<i>f</i> 1 000		
402 116	27 884		
10 000	300		(75) Het uitgetrokken bedrag, gegrond op de uitkomsten van 1927—1929 betreft o.a. de uitgaven wegens kade- en steigergelden, in- en uitloodsen en sleepen van vaartuigen, alsmede de kosten van wegwijzers, gidsen, tolken en andere dergelijke personen bij reizen gebezigd.
			(76) Zie stuk 9 B.
			* De hoogere ramingen houden verband met: 1. de noodzakelijk gebleken indienststelling van een prauw met aanhangmotor ten behoeve van het Binnenlandsch Bestuur te Kota Waringin (Z. O.-Borneo), een motorboot ten behoeve van het Landschapsboschwezen in Asahan en Laboehan (S.O.K.) en een motorboot voor bestuursdoeleinden te Taloech (Riouw en Onderh.), waarvan de totale exploitatiekosten achtereenvolgens bedragen <i>f</i> 1 000, <i>f</i> 6 800 en <i>f</i> 5 294; 2. de toevoeging aan de vloot der gewestelijke vaartuigen van twee motorboten respectievelijk in dienst gesteld ten behoeve van het Boschwezen in het ressort Karimoen (Riouw en Onderhoorigheden) en voor het quarantaine station te Poeloech Roebiah (Atjeh en Onderhoorigheden). De exploitatiekosten van deze twee motorvaartuigen respectievelijk bedragende <i>f</i> 9 000 en <i>f</i> 3 500 worden gerestitueerd onderscheidenlijk door de Departementen van Landbouw, Nijverheid en Handel en van Onderwijs en Eeredienst; zie de toelichting bij post 1018 van Hoofdstuk IV (middelen in Indië). Voorts zijn de ramingen van post 1024, onderdeelen <i>a</i> en <i>b</i> en post 1027, onderdeelen <i>a</i> en <i>b</i> verhoogd met achtereenvolgens <i>f</i> 7 080, <i>f</i> 288, <i>f</i> 1 290 en <i>f</i> 95 in verband met de noodig geachte personeelsformatie van de in den loop van 1930 gereed komende reparatie inrichting ten behoeve van de gewestelijke vloot te Bengkalis (Gouvernement der Oostkust van Sumatra) voor den bouw waarvan bij de 1e aanvullende begrooting 1928 fondsen werden toegestaan (v.g.l. Volksraadstukken zitting 1927—1928, Onderwerp 70, Afd. X, stuk 2, Memorie van Toelichting (blz. 6), Post 1025, onderdeel <i>g</i>). Het voor genoemde reparatie-inrichting benodigde personeel bestaat uit 1 hulpopzichter bezoldigd volgens schaal A 4, kolom IV van de B. B. L. 1925/1928 en een aantal werklieden en schepelingen bezoldigd op den voet van eene door den Commandant der Zeemacht en Hoofd van het Departement der Marine ingevolge artikel 1 (2) der B. B. L. vastgestelde bezoldigingsregeling. Wat betreft de verhooging van post 1027, onderdeelen <i>a</i> en <i>b</i> , voor den in dienst te nemen hulpopzichter moge worden aan-

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1024A		Aanschaffing van vaartuigen tot instandhouding van de vloot der gewestelijke vaartuigen en kosten voor verderen aanbouw	(77) f 400 000
1025		Verdere kosten van de gewestelijke vaartuigen.	
a.	Voeding voor de manschappen	(76) f 98 000	
b.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	(78) 470 000	
c.	Kosten voor inventaris, herstellingen, dokken enz.	(79) 775 000	
d.	Werving van de manschappen	200	
e.	Opleiding tot motorist, zoomede kosten van bewaking van de gebouwen en het terrein van die opleiding	(80) 10 700	
f.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij den Dienst van Scheepvaart in gebruik zijnde gebouwen	(81) Memorie.	
g.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(81) Memorie.	
h.	Uitgaven voor lokaal- en grondhuur	6 200	
i.	Andere uitgaven	(82) 1 800	
1026		Kosten van indienststelling van gewestelijke vaartuigen, welke bij de opmaking der begrooting niet te voorzien waren	f 1 361 900 37 500

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
440 000		<i>f</i> 40 000	geteekend, dat de hulpopzichters bij de Bebakening en Kustverlichting, hoewel zij bij deze diensten ingedeeld zijn, ook bestemd zijn voor de gewestelijke vaartuigen en voor de vaartuigen bij de haven- en loodsdiensten (toezicht bij herstelling, inspecties etc.).
93 360	<i>f</i> 4 640		Het ligt in de bedoeling om eventueel t.z.t. met toepassing van artikel 105 der I.S. aan deze begrotingsverhooging reeds bij den aanvang van 1931 uitvoering te geven. *
452 500	17 500		(77) Gerekend wordt op de jaarlijksche aanschaffing van:
753 400	21 600		1 groot stoomvaartuig <i>f</i> 160 000
100	100		1 klein stoomvaartuig 80 000
			1 motor zeilvaartuig e.g. klein stoomvaartuig 75 000
			2 zeewaardige motorbooten 40 000
			6 kleinere motorbooten 36 000
10 700			14 roei- en zeilvaartuigen 7 000
			Totaal <i>f</i> 398 000
			of rond <i>f</i> 400 000.
Memorie.			Alle hierbedoelde uitgaven komen, met inachtneming van artikel 11a der Indische Comptabiliteitswet, in aanmerking om te worden gevireerd naar de begrooting voor 1932.
Memorie.			Met het oog hierop zijn deze uitgaven, ten vorigen jare opgebracht bij post 1025, onderdeel c ¹ , voor 1931 afzonderlijk uitgetrokken.
6 000	200		(78) Geraamd wordt:
2 000		200	wegens verstrekking van steenkolen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja <i>f</i> 5 000
			als boven uit de andere Marine-opslagplaatsen 82 000
37 500			wegens afneming buiten voormelde magazijnen en opslagplaatsen en wegens kosten van inlading ... 383 000
			<i>f</i> 470 000
			Zie voorts de toelichting bij post 1024, onderdeelen a en b en post 1025, onderdeel a, hiervoren.
			(79) In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen:
			<i>f</i> 250 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken;
			75 000 wegens kosten van rechtstreekse verstrekkingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja;
			1 460 wegens vergoeding aan het Departement van Justitie voor het gebruik maken van de diensten van veroordeelden. (Zie hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende dat Departement).
			Zie voorts de toelichting bij post 1024, onderdeelen a en b en post 1025, onderdeel a, hiervoren.
			(80) Geraamd wordt voor:
			opleiding tot motorist <i>f</i> 9 000
			bewaking van de gebouwen en het terrein van de opleiding tot motorist voor 's Lands vaartuigen ... 1 680
			<i>f</i> 10 680
			waarvoor wordt gesteld <i>f</i> 10 700.
			(81) Zie de toelichting bij post 1020, onderdeelen g en h, hiervoren.
			(82) Het uitgetrokken bedrag betreft in hoofdzaak de uitgaven wegens kade- en steigergelden voor de vaartuigen.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1027		Personeel van de Bebakening en Kustverlichting.	
a.	Bezoldigingen enz. van het personeel voor de Kustverlichting	(83) f 227 200	
b.	Standplaatstoelagen van het personeel voor de Kustverlichting	(83) 14 000	
c.	Bezoldigingen enz. der bemanning van de vaartuigen voor de Bebakening en Kustverlichting	(84) 160 000	
d.	Standplaatstoelagen der bemanning van de vaartuigen voor de Bebakening en Kustverlichting	8 000	
e.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28	1 000	
			f 410 200
1028		Verdere kosten van de Bebakening en Kustverlichting alsmede van de verlichting van haventerreinen en de daarop staande gebouwen.	
a.	Werving, voeding, kleeding, alsmede geneeskundige behandeling en verpleging buiten ziekeninrichtingen van het personeel bij de Kustverlichting.	(85) f 64 000	
b.	Kantoorkosten en drukwerk	(86) 1 600	
c.	Kosten van onderhoud, herstelling en vernieuwing van de kustlicht- etablissemten, huur van vaartuigen voor de gemeenschap met die etablissemten, uitgaven voor de werkplaats der Kustverlichting, be- nodigdheden voor de Bebakening en Kustverlichting, zoomede voor de verlichting van haventerreinen en de daarop staande gebouwen en andere daarmede in verband staande uitgaven	(87) 420 000	
d.	Nieuw aan te leggen werken voor de Kustverlichting, de Bebakening en andere verkenningsteekenen, zoomede voor de verlichting van haven- terreinen en de daarop staande gebouwen	(88) 80 000	
e.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij den Dienst van Scheepvaart in gebruik zijnde gebouwen	(89) Memorie.	
f.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken we- gens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(89) Memorie.	
g.	Uitgaven voor lokaal- en grondhuur	(90) 10 500	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			(83) Er dient gerekend te worden: voor de kustlichten en havenlichten op:
225 000	<i>f</i> 2 200		1 hoofd der werkplaats voor de kustverlichting B 12 V 266 <i>f</i> 9 000.—
10 000	4 000		1 commies B 9 III 4 3 650.—
			6 hulpopzichters A 4 IV 12 8 217.50
148 000	12 000		55 hoofdlichtwachters A 4 III 11 55 647.50
			312 { lichtwachters 1ste klasse... A 4 II 10 } 157 087.50
			{ lichtwachters 2de klasse... A 4 I 9 }
8 000			voor de bediening van kleine lichten 4 060.—
			voor vrije koelies bij de kustlichten 14 000.—
1 600		<i>f</i> 600	4 { stokers 1e klasse A 4 II 8 } bij de oliegas- { stokers 2e klasse A 4 II 7 } fabrieken te Pa- lembang 930.— en te Belawan Deli 930.—
			<i>f</i> 253 522.50
			waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld <i>f</i> 227 200.—
			Zie voorts de toelichting bij post 1024, onderdeelen <i>a</i> en <i>b</i> en post 1025, onderdeel <i>a</i> , hiervoren.
63 000	1 000		De hogere raming van onderdeel <i>b</i> houdt verband met meerdere aanspraken.
1 500	100		
			(84) De raming — over de in stuk 9 C vermelde sterkte berekend — is te splitsen als volgt: bezoldigingen van de ambtenaren en beambten ... <i>f</i> 123 135 bezoldiging van de mindere schepelingen 47 052
			<i>f</i> 170 187
420 000			waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld <i>f</i> 160 000
			(85) Geraamd naar de uitkomsten van 1927—1929. Voor geneeskundige behoeften, te verrekenen met het Departement van Oorlog, is in de raming begrepen een bedrag van <i>f</i> 1 000.
100 000		20 000	
			(86) Voor kantoorkosten en drukwerk, waaronder de kosten van tele- foonverbindingen. Geraamd naar de behoefte.
Memorie.			
			(87) Geraamd naar de behoefte. In de raming zijn begrepen de sommen van: <i>f</i> 80 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken; 31 600 wegens verrekening van de door het Marine-etablis- ement gemaakte kosten ten behoeve van de gasfabriek voor de kustverlichting; 200 000 wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Socrabaja.
Memorie.			
9 500	1 000		
			(88) Ten behoeve van de jaarlijkse uitbreiding. In de raming is begrepen eene som van <i>f</i> 35 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken.
			(89) Zie de toelichting bij post 1020, onderdeelen <i>g</i> en <i>h</i> , hiervoren.

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1028	<i>h.</i>	Werving en voeding, alsmede geneeskundige behandeling buiten 's Lands ziekeninrichtingen der bemanning van de vaartuigen	(90) <i>f</i> 51 000
	<i>h'</i>	Onderwijs in verbandleer en eerste hulp bij ongelukken voor stuurlieden en machinisten bij de Bebakening en Kustverlichting	540
	<i>i.</i>	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen ten behoeve van de vaartuigen	(91) 75 000
	<i>j.</i>	Kosten van herstelling en onderhoud van vaartuigen, aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de vaartuigen	(92) 120 000
	<i>k.</i>	Andere uitgaven	(93) 6 000
			<i>f</i> 828 640
1029		Personeel van den Haven- en Loodsdienst.	
	<i>a.</i>	Bezoldigingen enz. van het personeel van den Haven- en Loodsdienst, alsmede belooningen	(94) <i>f</i> 911 800
	<i>b.</i>	Standplaatstoelagen van het personeel van den Haven- en Loodsdienst	(94) 45 800
	<i>c.</i>	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28	2 500

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
46 000	<i>f</i> 5 000		(90) Geraamd wordt voor: vergoeding voor voeding van ambtenaren en be- ambten <i>f</i> 26 280 voeding van de mindere schepelingen 27 100 540 geneeskundige behoeften (te verrekenen met het Departement van Oorlog) 1 500 80 000 de overige uitgaven 2 000 <i>f</i> 56 880 waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld <i>f</i> 51 000.
150 000		30 000	(91) De kosten van steenkolen worden geraamd als volgt: wegens verstrekking uit de Marine-magazijnen te 7 000 Soerabaja <i>f</i> 25 000 als boven uit de andere Marine-opslagplaatsen ... 25 000 wegens afneming buiten voormelde magazijnen en opslagplaatsen en wegens kosten van inlading. 25 000 <i>f</i> 75 000
904 615	7 185		(92) Geraamd naar de vermoedelijke behoefte. In het uitgetrokken bedrag zijn begrepen: <i>f</i> 60 000 wegens kosten volgens kostprijsberekeningen van bij het Marine-etablisement uit te voeren werken, en 40 000 wegens kosten van rechtstreeksche verstrekkingen van goederen uit de Marine-magazijnen te Soerabaja.
36 785	9 015		(93) Het uitgetrokken bedrag, gegrond op de uitkomsten van 1927— 1929, betreft in hoofdzaak de uitgaven wegens kade- en stei- gergelden, in- en uitloodsen en sleepen van vaartuigen.
3 500		1 000	(94) Geraamd wordt voor: 2 havenmeesters 1ste klasse. C 12 VI 22 <i>f</i> 25 200 19 havenmeesters 2de klasse. C 12 V 21 193 700 14 havenmeesters 3de klasse. C 12 IV 20 93 600 1 onderhavenmeester C 12 III 19 5 400 5 ambtenaren voor den ont- schepingsdienst C 12 III 17 28 875 49 loodsen 1ste klasse C 12 III 18 251 590 35 loodsen 2de klasse A 6 V 104 53 820 1 reede opzichter B 5 III/IV 115 3 450 2 1e commiezen of commie- zen B 9 III/IV 152 10 200 3 commiezen B 9 III 4 9 450 verder minder personeel 260 373 <i>f</i> 935 658 belooningen voor werkzaamheden bui- ten de kantooruren <i>f</i> 22 000 belooningen voor de waarneming der betrekking van havenmeester 7 800 loodspremiën voor werkelijk bewezen en naar behooren uitgevoerde loods- diensten 49 650 <i>f</i> 79 450

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
1029	d.	Schrijffloonen en overwerkgeden	f 5 000	f 965 100
1029A		Kosten van indienststelling van loodspersoneel, welke bij de opmaking der begrooting niet te voorzien waren		9 600
1029B		Aanbouw en aanschaffing van vaartuigen voor den Haven- en Loodsdienst		(95) —
1030		Verdere kosten van den Haven- en Loodsdienst.		
	a.	Werving, voeding en geneeskundige behoeften van het personeel bij den Haven- en Loodsdienst, alsmede huur van vaartuigen en roeiers	(96) f 38 500	
	b.	Kantoorkosten, drukwerk, advertentie-, vertalings- en telegramkosten ...	(97) 42 000	
	c.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	(98) 90 000	
	d.	Kosten van onderhoud van vaartuigen en van aanschaffing van verdere benodigdheden voor den Haven- en Loodsdienst en den dienst der Scheepsmeting	(99) 340 000	

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1931.
1030	<i>e.</i>	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij den Dienst van Scheepvaart in gebruik zijnde gebouwen	(100) Memorie.	
	<i>f.</i>	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(100) Memorie.	
	<i>g.</i>	Uitgaven voor lokaal- en grondhuur	<i>f</i> 27 000	
	<i>h.</i>	Andere uitgaven	(101) 2 000	
				<i>f</i> 539 500
1030A		Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/'28 aan het personeel bij den dienst van Scheepvaart		(101a) Memorie
1031		Verbetering van vaarwaters.		
		Uitgaven voor verbetering van vaarwaters, met inbegrip van belooningen en van de kosten van steenkolen en andere brandstoffen		(102) 175 000
1032		Vergoedingen voor het doen onderhouden van geregelde scheepvaartverbindingen in den Indischen Archipel		(103) 203 000
1033		Verrekening met het Departement van Onderwijs en Eeredienst ter zake van de keuring van reizigers op pelgrimsschepen		(104) 60 000
1034		Personeel voor de magnetische en weerkundige waarnemingen.		
	<i>a</i>	Bezoldigingen enz. van het personeel bij het Koninklijk Magnetisch en Weerkundig Observatorium	(105) <i>f</i> 127 470	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
Memorie.			<i>f</i> 12 000 wegens gebruikskosten van auto's ten behoeve van den Haven- en Loodsdienst te Batavia, Soerabaja en Belawan;
Memorie.			3 500 voor aanschaffing van auto's ter vervanging van oude auto's;
27 000			25 140 wegens vergoeding aan het Departement van Justitie voor het gebruik maken van de diensten van veroordeelden. (Zie hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende dat Departement).
2 000			(100) Zie de toelichting bij post 1020, onderdeelen <i>g</i> en <i>h</i> , hiervoren.
2 000	<i>f</i>	2 000	(101) Het uitgetrokken bedrag, geraamd naar de behoefte, betreft in hoofdzaak de uitgaven wegens kade- en steigergelden voor de vaartuigen.
			(101a) Zie de toelichting bij post 1013, hiervoren.
175 000			(102) Het uitgetrokken bedrag betreft het op diepte houden door middel van slibraderen van de Kapoeasgeul (vaarwater naar Pontianak). Hieronder is ook begrepen het traktement enz. van een bij den slibaarheid tewerkgestelden hoofdopzichter bij den Dienst van Scheepvaart.
585 000		382 000	(103) Verschuldigd volgens de nieuwe overeenkomst aan de Koninklijke Paketvaart Maatschappij ten hoogste <i>f</i> 200 000
76 000		16 000	Voor het eventueel doen bevaren van extra lijnen op verzoek van en onder bijdrage van kosten door de Regeering 3 000
			<i>f</i> 203 000
125 000	<i>f</i>	2 470	De ten vorigen jare tegenover deze uitgaafpost staande ontvangst tot een bedrag van <i>f</i> 125 000 bij post 1022 van hoofdstuk IV vervalt voor 1931, als gevolg van bedoelde nieuwe overeenkomst.
			(104) Maakt uit het twee derde gedeelte van het ter zake van de keuring te ontvangen bedrag (zie post 1014 van hoofdstuk IV— middelen in Indië).
			Bezoldigd volgens B. B. L. schaal kolom volgnummer
			(105) 1 directeur C 21 IV 128 <i>f</i> 15 600
			1 onderdirecteur C 21 II 127 12 700
			2 wetenschappelijke mede- werkers C 21 I/II 126 16 450
			1 hoofdobservator B 9a IV 13 9 000
			1 adjunct-hoofdobservator .. B 9a II 12 4 150
			1 observator 1e klasse B 9 V 151 6 600
			3 observatoren 2de klasse ... B 9 IV 150 14 100
			2 observatoren 3de klasse... B 9 III 149 5 250
			8 { adjunct-observatoren . B 9 IIa 148
			klerken rekenaar 1e
			klasse B 9 II 147 12 225
			klerken rekenaar 2de
			klasse B 9 I 146
			1 instrumentmaker B 12 IV 265 5 400

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1034	b.	Standplaatstoelagen van het personeel bij het Koninklijk Magnetisch en Weerkundig Observatorium f	7 700

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
<i>f</i> 8 300		<i>f</i> 600	<p>1 helper-instrumentmaker .. A 4 II 6 <i>f</i> 450</p> <p>4 hoofdassistenten A 6 V 98 6 690</p> <p>7 assistenten 1ste klasse ... A 6 IV 97 8 270</p> <p>17 assistenten 2de klasse A 6 III 96 12 305</p> <p>11 { assistenten 3de klasse... A 6 II 95 } 3 635</p> <p>{ leerlingen assistent ... A 6 I 94 }</p> <p>verder minder personeel 1 940</p> <p>toelagen ten behoeve van het assistenten-personeel voor het verrichten van wachtersdiensten 1 260</p> <p style="text-align: right;"><i>f</i> 136 025</p> <p>waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld <i>f</i> 127 470.</p> <p>* Sedert einde 1925 worden bij het Koninklijk Magnetisch en Meteorologisch Observatorium aerologische waarnemingen verricht ten behoeve van den weerkundigen waarschuwingdienst. De eerste jaren werden deze werkzaamheden verricht door een onderofficier van het Leger, terwijl daarna een tijdelijke hulpkracht voor bedoelden arbeid is aangenomen, die wordt betaald uit de voor het onderwerpelijk doel bij de begrotingen van Oorlog en Marine beschikbaar gestelde fondsen (zie onderscheidenlijk Hoofdstuk II, Afd. IX, post 954, onderdeel c, noot 79 en Hoofdstuk II, Afd. X, post 1007, onderdeel c, noot 22 der begrooting voor 1930).</p> <p>Kortelings is het karakter dezer aerologische waarnemingen veranderd, in zooverre, dat zij niet meer als weerkundige waarschuwingdienst zijn aan te merken, wijl de daarop gegronde telegrafische berichtgeving na overleg met de militaire en burgerlijke luchtvaartdiensten is stopgezet.</p> <p>Aan den anderen kant zal de omvang van het aerologisch werk toenemen doordat door internationale samenwerking waarnemingsplannen worden voorbereid waaraan het Observatorium als een der weinige Observatoria met tropische ligging zich niet kan onttrekken. Bedoeld worden hier zoowel de waarnemingen op de zogenaamde internationale dagen als die voor het internationale pooljaar.</p> <p>In verband met een en andere zullen de onderwerpelijke waarnemingen, zij het in gewijzigden vorm, definitief dienen te worden voortgezet.</p> <p>Hiervoor is benodigd een vaste werkkracht waartoe het personeel van bovengenoemde inrichting dient te worden uitgebreid met een observator 2e klasse, waarmede gemiddeld een bedrag van <i>f</i> 4 500 per jaar aan bezoldiging en <i>f</i> 450 aan standplaatstoelage gemoeid is.</p> <p>Op grond van het bovenstaande ware van de gelegenheid gebruik te maken, om de bijdragen van het Leger en de Oorlogsmarine, tezamen tweemaal <i>f</i> 4 000 te doen vervallen en de kosten dezer waarnemingen geheel door het Observatorium te doen dragen. Zulks is mogelijk, wanneer deze inrichting, behalve over genoemden observator, de beschikking krijgt over een bedrag van ± <i>f</i> 3 000 's jaars voor aankoop van materialen ten behoeve van bedoelde waarnemingen; te dien einde is de raming van post 1035, onderdeel a met dit bedrag verhoogd.</p> <p>Meerdere uitgaven zijn aan den voorgestelden maatregel niet verbonden, aangezien de inkomsten van den observator en de</p>

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1034	c.	Toelagen voor bediening van weerkundige stations	6 360
	d.	Schrijffloonen en overwerkelden	1 000
1035		Verdere kosten van de magnetische en weerkundige waarnemingen.	f 142 530
	a.	Kantoorkosten en verdere uitgaven van het Koninklijk Magnetisch en Weerkundig Observatorium	(107) f 46 300
	b.	Reis-, verblijf- en vervoerkosten, met inbegrip van de bezoldigingen verschuldigd over het tijdvak tusschen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post	1 500
	c.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	(108) Memorie.
	d.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(108) Memorie.
1036		Bijdrage in de bedrijfskosten van de door de Nederlandsch-Indische sterrenkundige vereeniging te Lembang in stand gehouden „Bosschasterrenwacht”	47 800
			30 000
1037		Bedrijfsuitgaven van het Marine-etablissement en daartoe behoorende inrichtingen met uitzondering van die der Marinemagazijnen.	
	a.	Directe kosten van het bedrijf	(109) f 2 327 200
	b.	Uitgaven voor werkzaamheden ten behoeve van derden en van de Marinemagazijnen te Soerabaja, zoomede voor de uitvoering van uitbreidingswerken in eigen beheer	(110) 5 908 300
1038		Bedrijfsuitgaven van de Marinemagazijnen te Soerabaja.	8 235 500
	a.	Directe kosten van het bedrijf	(111) f 532 000
	b.	Kosten van aanvulling van de voorraden	(112) 4 366 000
1039		Kapitaalsuitgaven ten behoeve van het Marine-etablissement en daartoe behoorende inrichtingen	(113) 1 372 000
1040		Personeel bij de steenkolenopslagplaatsen en pakhuisen, met uitzondering van de Marinemagazijnen te Soerabaja	(114) 2 100
1041		Verdere kosten van de steenkolenopslagplaatsen en pakhuisen, uitgezonderd de Marinemagazijnen te Soerabaja.	
	a.	Laad- en losmiddelen, weegtoestellen, kolenmanden, gereedschappen en verdere benodigdheden	(115) f 3 000
	b.	Aankoop en vervoer door den Indischen Archipel van steenkolen en andere brandstoffen, bestemd tot aanvulling van den voorraad in de opslagplaatsen en andere daarmee in verband staande uitgaven	(116) f 720 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
106) 600		<i>f</i> 600	kosten voor aanschaffing van materialen worden opgewogen door de bedragen, welke vrijkomen op het budget van het Leger en van de Oorlogsmarine. *
6 360			
1 000			(106) „Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28", vervalt voor 1931.
			(107) Uitgetrokken wordt voor:
			1. Vaste uitgaven:
			voor licht, schrijf- en teekenbehoefden, zoomede voor bedrijfskosten van de instrumentmakers-werkplaats <i>f</i> 2 880
44 300	<i>f</i> 2 000		voor aankoop van boekwerken voor de boekerij 1 400 (naar behoefte).
			voor aankoop van materialen ten behoeve van den weerkundigen waarnemingsdienst 3 000
1 500			<i>f</i> 7 280
Memorie.			2. Wisselvallige uitgaven (waaronder de kosten van telefoonabonnementen en telefoongesprekken, contributies voor internationale wetenschappelijke organisaties zoomede met het Departement van Onderwijs en Eeredienst te verrekenen verpleegen begrafenis-kosten ad <i>f</i> 400) <i>f</i> 39 020
Memorie.			<i>f</i> 46 300
30 000			Zie voorts de toelichting bij post 1034, onderdeel <i>a</i> , hiervoren.
			(108) Zie de toelichting bij post 1002, onderdeelen <i>d</i> en <i>e</i> , hiervoren.
			(109) Zie onder I A van den bij stuk 8 behoorenden uitgewerkten staat.
			(110) Zie onder I B van den bij stuk 8 behoorenden uitgewerkten staat.
2 157 350	169 850		(111) Zie onder II A van den bij stuk 8 behoorenden uitgewerkten staat.
			(112) Zie onder II B van den bij stuk 8 behoorenden uitgewerkten staat.
4 496 250	1 412 050		(113) Zie onder III van den bij stuk 8 behoorenden uitgewerkten staat. De hierbedoelde uitgaven behooren tot den buitengewonen dienst en komen, wat de artikelen 62 tot en met 72 betreft, met inachtneming van artikel 11a der Indische Comptabiliteitswet, in aanmerking om te worden gevireerd naar de begrooting voor 1932.
528 200	3 800		
3 757 000	609 000		
3 818 000		2 446 000	(114) Globaal bedrag voor bezoldiging van 6 mandoers.
			(115) Geraamd naar de behoefte.
			(116) Er wordt geraamd voor:
			voorziening van de depôts ten behoeve van den Marine-luchtvaardienst <i>f</i> 120 000
2 100			aanschaffing van 25 000 ton Boekit Asem of Ombi-linkolen tegen <i>f</i> 25 625 000
			<i>f</i> 745 000
			Gaat af wegens verstrekkingen aan andere departementen, enz. 25 000
2 000	1 000		<i>f</i> 720 000
658 000	62 000		Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten omschreven bij post 1025 van Hoofdstuk IV (middelen in Indië).

Post.	Onderdeel.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
1041	c.	Aanmaak, aanschaffing en vervoer van verduurzaamde levensmiddelen en andere goederen, bestemd ter aanvulling van den voorraad van den algemeenen dienst in de pakhuizen, alsmede onderhoud en herstelling van die goederen	(117) 6 500
	d.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	(118) Memorie.
	e.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	(118) Memorie.
	f.	Uitgaven voor lokaal- en grondhuur	46 000
	g.	Verrekening met het Departement van Oorlog van de uitgaven ten behoeve van de algemeene pakhuizen	(119) 4 400
			f 779 900
1042		Tegemoetkomingen op plaatsen waar de levensstandaard na het jaar 1925 tengevolge van de toenmalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen.	(120) 70 000
1043		Dienstbelangtoelagen	2 500
1044		Tegemoetkoming aan Landsdienaren in de kosten van geneeskundige behandeling	1 000
1044A		Tegemoetkomingen in de aan het Weduwen en Weezenfonds verschuldigde huwelijkscontributie	(121) Memorie.
1045		Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/'28, voor zoover niet elders uitgetrokken	(122) Memorie.
1045A		Kosten verbonden aan het inroepen van rechtskundigen bijstand	Memorie.
1046		Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten ...	(123) 130 000
1047		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (onvoorzienne uitgaven)	6 000
1048		Andere onvoorzienne uitgaven	150 000
		Totaal der Xde afdeling	f 40 540 130
		Waarvan: Militaire uitgaven (gewone)	f 14 138 670
		" " (buitengewone)	170 000
		Niet-militaire uitgaven (gewone)	24 859 460
		" " " (buitengewone)	1 372 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
6 500			(117) Geraamd wordt voor: aanschaffing van levensmiddelen <i>f</i> 3 000 de andere behoeften 2 000 kosten van vervoer van goederen 1 500 <hr/> <i>f</i> 6 500
Memorie.			Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten omschreven bij post 1026 van hoofdstuk IV (middelen in Indië).
46 000			(118) Zie de toelichting bij post 1002, onderdeelen <i>d</i> en <i>e</i> , hiervoren.
5 000		<i>f</i> 600	(119) Tegenover de uitgaven op dezen post staan ontvangsten tot een gelijk bedrag bij hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende het Departement van Oorlog.
Memorie.	<i>f</i> 70 000		(120) Geraamd naar de uitkomsten van vorige jaren.
2 500			(121) Zie de toelichting bij post 1012 A, hiervoren.
1 000			(122) Zie de toelichting bij post 1013, hiervoren.
			(123) Geraamd naar de uitkomsten van 1927—1929. Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten bij post 1031 van hoofdstuk IV (middelen in Indië).
			(124) Hoofdbegrooting <i>f</i> 39 709 476 Eerste aanvullingsbegrooting + 1 835 450 <hr/> <i>f</i> 41 544 926
500		500	
Memorie.			
120 000	10 000		
6 000			
150 000			
(124)			
<i>f</i> 41 544 926	<i>f</i> 4 725 124	<i>f</i> 5 729 920	
	<i>f</i> 1 004 796	minder.	
<i>f</i> 14 071 800	<i>f</i> 66 870		
55 000	115 000		
23 600 126	1 259 334		
3 818 000		<i>f</i> 2 446 000	

Post.	Onderdeel.	1931.	1930.	1931 is		Verwij- zing naar de M. v. T.
				Meer.	Minder.	
	AFDEELING X.					
	Departement der Marine.					
	HOOFDSTUK III — MIDDELEN IN NEDERLAND.					
	A. Militaire ontvangsten.					
1001	Ontvangsten van militairen aard	f 1 000	Memorie	f 1 000		
	B. Niet-militaire ontvangsten.					
1002	Terugbetaling der kosten van herstelling bij het Marine-etablisement te Soerabaja van schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader	1 000 000	f 850 000	150 000		
1003	Terugbetaling der kosten van verstrekkingen aan naar Nederland terugkeerende schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader ...	Memorie	Memorie			
1004	Andere ontvangsten	10 000	10 000			
		f 1 011 000	f 860 000	f 151 000		
	Waarvan:			f 151 000		
	Militaire ontvangsten	f 1 000	—	f 1 000		
	Niet-militaire ontvangsten	1 010 000	f 860 000	150 000		

Post.	Onderdeel.	1931.	1930	1931 is		Verwij- zing naar de M.v.T.
				Meer.	Minder.	
	AFDEELING X.					
	Departement der Marine.					
	HOOFDSTUK IV — MIDDELEN IN INDIË.					
	A. Militaire ontvangsten.					
1001	Ontvangsten met betrekking tot de stations voor draadloze telegrafie	40 000	35 000	5 000		
1002	Huuropbrengst van de woningen ten behoeve van het personeel der Zeemacht	30 000	25 000	5 000		
1003	Inhoudingen op de soldijen van de Inlandsche schepelingen en dienstplichtigen der Zeemacht wegens verstrekte kleeding, zoomede wegens andere voorloopig door den Lande gedane betalingen, welke met de soldij worden verrekend alsook ontvangsten wegens aan dienstplichtigen tegen contante betaling verstrekte kleeding	97 000	90 000	7 000		
1004	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, blijvende of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander voor zoover afkomstig van de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal	2 000	2 000			
1005	Verrekeningen ten laste van de Marine-magazijnen te Soerabaja van het geldswaardig bedrag van door de schepen en vaartuigen der Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal aan die magazijnen afgegeven goederen	370 000	370 000			
1006	Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeggelden, zoomede bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van geneesmiddelen	20 000	15 000	5 000		
1007	Andere ontvangsten van militairen aard	10 000	10 000			
	B. Niet-militaire ontvangsten.					
1008	Bakengeld	3 200 000	3 000 000	200 000		
1009	Kapoeasgeld	240 000	240 000			
1010	Ontvangsten van den Loodsdienst	3 600 000	2 921 250	678 750		
1011	Vergoeding voor certificaten van schepen	70 000	68 000	2 000		
1012	Scheepsmeting	14 000	11 000	3 000		
1013	Scheepsverklaringen	19 500	17 000	2 500		
1014	Keuring van reizigers op pelgrimsschepen ...	90 000	114 000		24 000	
1015	Inleggelden voor het afleggen van examens ...	7 300	6 500	800		
1016	Vergoeding voor het gebruik van 's Lands Claytontoestellen en andere voor het ontsmetten van vaartuigen aangewezen ontsmettingstoestellen	90 000	95 000		5 000	
1017	Verkoop van zeekaarten en boekwerken uit het depôt en de onderdepôts van kaarten en gidsen	19 000	18 000	1 000		

Post.	Onderdeel.	1931.	1930.	1931 is		Verwij- zing naar de M.v.T.
				Meer.	Minder.	
1018	Door andere departementen terug te betalen kosten voor het gebruik van de ter beschikking van die departementen gestelde vaartuigen, behorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten	f 888 800	f 861 200	f 27 600		
1019	Vergoeding door andere Landsdiensten en particulieren van de kosten voor het gebruik van vaartuigen en andere goederen, behorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten	40 000	45 000		f 5 000	
1020	Ontvangsten in verband met het, op verzoek van belanghebbenden, verrichten van sommige werkzaamheden door havenmeesters of als zoodanig dienstdoende ambtenaren op Zon- en feestdagen	50 000	70 000			20 000
1021	Inhoudingen op de soldijen van de mindere schepelingen der Gouvernements-marine wegens verstrekte kleeding, zoomede wegens andere voorloopig door den Lande gedane betalingen, welke met de soldij worden verrekend	20 000	20 000			
			(1) 125 000			125 000
1023	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van het Marine-etablisement en daartoe behorende inrichtingen, met uitzondering van de Marine-magazijnen	8 507 900	7 222 900	1 285 000		
1024	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Marine-magazijnen te Soerabaja	8 480 100	7 629 200	850 900		
1025	Verrekening der geldswaarde van de uit den voorraad der opslagplaatsen, uitgezonderd de Marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het Departement der Marine behorende diensten verstrekte steenkolen	700 000	750 000			50 000
1026	Verrekening der geldswaarde van de uit den magazijnsvoorraad, buiten dien der Marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het Departement der Marine behorende diensten verstrekte verduurzaamde levensmiddelen en andere goederen	Memorie	Memorie.			
1027	Verkoop van voor 's Lands dienst bestemde bruikbare goederen, niet afkomstig uit den voorraad der Marine-magazijnen te Soerabaja	30 000	29 000	1 000		
1028	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, blijvende of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander:					
	a. voor zoover niet afkomstig van het Marine-etablisement, de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal en de diensten behorende onder Scheepvaart .	400	400			
	b. afkomstig van de diensten behorende onder Scheepvaart	15 000	15 000			

(1) „Bijdrage van den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in de uitgaven voor het doen onderhouden van geregelde scheepvaartverbindingen in den Indischen Archipel”, vervalt voor 1931 in verband met de nieuwe overeenkomst met de Koninklijke Paketvaart Maatschappij.

Post.	Onderdeel.	1931.	1930.	1931 is		Verwij- zing naar de M. v. T.
				Meer.	Minder.	
1029	Verrekening ten laste van de Marine-magazijnen te Soerabaja van het geldswaardig bedrag van aan die magazijnen afgegeven goederen, een en ander:					
	a. voor zoover niet afkomstig van de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal en de diensten behorende onder Scheepvaart	f 5 000	f 10 000		f 5 000	
	b. afkomstig van de diensten behorende onder Scheepvaart	125 000	120 000	f 5 000		
1030	Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeggelden, zoomede bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van geneesmiddelen	8 000	8 000			
1031	Terugbetaling van voorschotten op bezoldigingen of andere inkomsten	120 000	110 000	10 000		
1032	Andere ontvangsten voor zoover niet komende ten bate van het Marine-etablisement en de Marine-magazijnen te Soerabaja	33 000	33 000			
				f 3 089 550	f 234 000	
		f 26 942 000	f 24 086 450	f 2 855 550		
	Waarvan:					
	Militaire ontvangsten	f 569 000	f 547 000	f 22 000		
	Niet-Militaire ontvangsten	26 373 000	23 539 450	2 833 550		

TOELICHTINGEN.

1018	Gerekend wordt op verrekening van de bedrijfskosten van:				
	de vaartuigen der Gouvernements-marine, bestemd voor den tegang van den opiumsluikhandel ter zee			f 300 000	
	de gewestelijke vaartuigen bestemd voor den tegang van den Opiumsluikhandel te:				
	Balikpapan en Samarinda			18 000	
	Probolinggo			9 000	
	Semarang			9 000	
	Soerabaja			6 000	
	Selatpandjang			11 000	
	Makassar			6 000	
	Bali en Lombok			6 000	
	de gewestelijke vaartuigen bestemd voor den dienst der In- en Uitvoerrechten en Aceijnzen te:				
	Djambi			2 500	
	Palembang			1 500	
	Tandjoengpriok			10 000	
	Semarang			6 000	
	Soerabaja			9 000	
	Bagan Si Api Api			3 000	
	het vaartuig der Gouvernements-marine voor zeeonderzoek			25 000	
	de gewestelijke vaartuigen voor den dienst van het Boshwezen te:				
	Bengkalis			26 000	
	Tandjoeng Pinang			29 000	
	Karimoen			9 000	
	Penoeba			9 000	
	Prigi Radja			8 000	
	Tjilatjap			2 300	
	het Gouvernements kabelschip			330 000	
	de gewestelijke vaartuigen ten behoeve van de arbeidsinspectie te:				
	Bengkalis			25 000	
	Tandjoeng Pinang			25 000	
	het gewestelijk vaartuig ten behoeve van het quarantaine station te Poeloe Roebiah			3 500	
				f 888 800	

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. X — STUK 5.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

AFDEELING X.

DEPARTEMENT DER MARINE.

ALGEMEENE OPMERKINGEN.

De uitgaven voor het Departement der Marine en de daartegenover staande ontvangsten kunnen blijken uit het volgend overzicht.

	Uitkomsten.					Ramingen.	
	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.
Uitgaven							
Militair gewoon	f 20 731 598	f 25 911 216	f 26 524 408	f 31 548 922	f 27 647 479	f 32 585 350	f 30 817 620
„ buitengewoon	—	3 000	32 000	47 300	—	55 000	170 000
Niet-militair gewoon	19 764 443	21 509 453	23 085 357	25 393 153	26 982 248	27 736 226	28 768 310
„ buitengewoon	425 640	248 734	1 234 563	2 591 991	3 573 000	4 253 000	1 372 000
Totaal	f 40 921 681	f 47 672 403	f 50 876 328	f 59 581 366	f 58 202 727	f 64 629 576	f 61 127 930
Ontvangsten.							
Militair gewoon	f 465 663	f 432 169	f 443 913	f 404 948	f 541 345	f 547 000	f 570 000
„ buitengewoon	—	—	—	—	—	—	—
Niet-militair gewoon	16 464 378	18 118 988	18 635 292	21 386 760	23 405 901	24 399 450	27 383 000
„ buitengewoon	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	f 16 980 041	f 18 551 157	f 19 079 205	f 21 791 708	f 23 947 246	f 24 946 450	f 27 953 000
Meer uitgegeven dan ontvangen.							
Militair gewoon	f 20 265 935	f 25 479 047	f 26 080 495	f 31 143 974	f 27 106 134	f 32 038 350	f 30 247 620
„ buitengewoon	—	3 000	32 000	47 300	—	55 000	170 000
Niet-militair gewoon	3 300 065	3 390 465	4 450 065	4 006 393	3 576 347	3 336 776	1 385 310
„ buitengewoon	425 640	248 734	1 234 563	2 591 991	3 573 000	4 253 000	1 372 000
Totaal	f 23 991 640	f 29 121 246	f 31 797 123	f 37 789 658	f 34 255 481	f 39 683 126	f 33 174 930

Bij afzonderlijke beschouwing van de bruto-uitgaven voor 1931 (dus zonder medetelling van de ontvangsten) dient in aanmerking te worden genomen, dat in de gewone niet-militaire uitgaven zijn begrepen de volgende groote verrekenposten in den boezem van het Departement:

Bedrijfsuitgaven Marine-etablisement	f 8 274 400
Uitgaven voor de Marine-magazijnen	8 343 300
Voorraad opslagplaatsen steenkolen en andere brandstoffen	720 000

f 17 337 700

Deze posten zijn feitelijk tweemaal ten laste van de Marinebegroting gebracht n.l. eens als boekpost ten laste van het Marine-etablissement dan wel van onderdeel 1041b, en eens als uitgaaf ten laste van het desbetreffend object.

De werkelijke gewone niet-militaire uitgaven, geheel onafhankelijk van de ontvangsten beschouwd, bedragen voor 1931 f 11 430 610.

HOOFDSTUK I.

(UITGAVEN IN NEDERLAND).

Post 1003A. Aanschaffing en uitzending van vliegtuigen met toebehooren en reserve-deelen.

Na oplevering van de vliegtuigen, waarvoor fondsen op de vorige begrotingen werden aangevraagd, zal rekening houdende met de drie verongelukte vliegtuigen D 6, D 21 en D 22, beschikt worden over 43 groote verkenners.

Om te komen tot het, in overeenstemming met de door het Opperbestuur vastgestelde grondslagen der defensie (zie Volksraadst. zittingsj. 1929—1930, Ond. 95, Algemeen Gedeelte, stuk 5), noodig geachte getal van 60 groote verkenners, zullen nog 17 vliegtuigen moeten worden aangeschaft.

Voor 1931 wordt gerekend op de aanschaffing van 6 stuks, waarvoor benodigd is een bedrag van f 1 110 000, vermeerderd met een som van f 66 000 voor de bijbehorende onderdeelen.

Voorts is het noodig over te gaan tot vervanging van de 4 Fairey-vliegtuigen, behorende tot de oorlogsuitrusting der kruisers, door vliegtuigen van een moderner en vooral zeewaardiger type. Het aantal van 4 destijds met de kruisers medegeleverde Fairey's is door het verongelukken van 2 hunner teruggebracht op 2 stuks, welke geacht moeten worden over één à twee jaar hun leeftijdsgrens te hebben bereikt.

Waar een aantal van 6 in de praktijk noodig is gebleken om steeds over een viertal te kunnen beschikken, wordt gerekend op een bedrag van f 500 000 voor de aanschaffing van 6 kruiservliegtuigen met de bijbehorende reserve-deelen.

Op grond van de motieven, neergelegd in de M. v. T. op de begroting 1928 (vgl. Volksraadst. zittingsj. 1927—1928, Ond. 1, Afd. X, stuk 5, blz. 61) moet voortgegaan worden met de aanschaffing van reservemotoren voor de vliegtuigen, waarvoor in 1931 een bedrag van f 451 500 wordt noodig geacht.

Post 1003B. Aanbouw, aankoop en uitzending van vaartuigen ten behoeve van de Indische Militaire Marine.

In overeenstemming met de door het Opperbestuur vastgestelde grondslagen der defensie (zie Volksraadst. zittingsj. 1929—1930, Ond. 95, Algemeen Gedeelte, stuk 5) wordt het noodig geacht in 1931 een aanvang te maken met den aanbouw van 2 mijnenvegers (No. 5 en 6).

Het totale bedrag van aanbouw en uitrusting van zulk een schip bedraagt blijkens de ondervinding opgedaan met den bouw van de vorige mijnenvegers f 320 000.

Omtrent de uitzendingskosten kan nog geen mededeeling worden gedaan, daar de wijze van uitzending (gesleept, op eigen kracht enz.) nog niet vaststaat.

Gerekend wordt op een bedrag van f 200 000 als 1ste termijn.

Post 1004. Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering enz.

Onderdeel a. Aanschaffing en uitzending van benoedigheden, voor zoover niet bestemd tot aanvulling van de voorraden van de magazijnen van het Marine-etablissement te Soerabaja.

Voortgegaan moet worden met de aanschaffing van bommen enz. voor vliegtuigen, waarvoor in 1931 gerekend wordt op een bedrag van f 127 300, terwijl voor uitbreiding vliegtuiguitrustingen een som van f 110 000 wordt noodig geacht.

Voorts wordt een bedrag ad f 200 000 aangevraagd voor de aanschaffing van mijnen, waarmede de oorlogsvoorraad met 50 stuks wordt uitgebreid.

Wanneer de paravanen, waarvoor op vorige begrotingen fondsen werden uitgetrokken, ontvangen zijn, zal nog eenige aanvulling van den reserve-voorraad noodzakelijk wezen.

Hiervoor is noodig een bedrag van f 8 000.

HOOFDSTUK II.

(UITGAVEN IN INDIË).

Post 1007. Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering enz.

Onderdeel b. Kosten van herstelling en onderhoud der schepen en vliegtuigen, aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de schepen en vliegtuigen, alsmede uitgaven ten behoeve van de onderzeedienstinrichtingen en de vliegkampen.

Onderdeel e. Uitgaven ten behoeve van de mijnenmagazijnen.

Post 1009. Uitgaven behorende tot de algemeene kosten der Zeemacht.

Onderdeel n¹. Renteloos voorschot ten behoeve van de „Marine societeit Modderlust”.

Voor verbetering van het materieel aan boord van de mijnenleggers wordt een bedrag noodig geacht van f 228 000, waarvan op deze begrooting een 1ste termijn wordt opgebracht ad f 125 000.

Voor den bouw van mijnenmagazijnen te Balikpapan en Tarakan wordt een bedrag van f 50 000 uitgetrokken als 1ste termijn.

De huidige te Soerabaja-Oedjoeng aanwezige „Marine-societeit Modderlust”, welke ongeveer 60 jaar oud is, voldoet niet meer aan de eischen welke daaraan moeten worden gesteld. De zeer gewijzigde omstandigheden als gevolg van de aanslibbing, die op dit gedeelte van den Oedjoeng in den loop der jaren heeft plaats gehad, zijn oorzaak, dat verbouwing van het oude gebouw niet tot het gewenschte resultaat zou leiden.

Een goede oplossing zal alleen verkregen kunnen worden door het bouwen van een nieuw gebouw aan de zee-zijde.

Daar bedoelde societeit echter niet over de daarvoor benodigde fondsen beschikt en haar bestaan, mede in verband met bezoeken van vreemde oorlogsschepen aan Soerabaja als een Landsbelang is te beschouwen, wordt het gewenscht geacht aan Modderlust, ten behoeve van de oprichting van een nieuw gebouw op een daarvoor geschikte plaats, een renteloos voorschot ten bedrage van f 70 000 te verstrekken, met de bedoeling dit bedrag in 20 jaren te doen terugbetalen, waarbij de eerste termijn van aflossing in 1932 valt.

Hiertegenover zal het Gouvernement het voorkeursrecht op overneming tegen nader vast te stellen prijzen van het societeitsgebouw en het daarbij behorende terrein verkrijgen, hetgeen van veel belang is, aangezien het societeitsgebouw, dat aan het terrein van het Marine-etablisement grenst, vermoedelijk op een niet ver verwijderd tijdstip benut zal moeten worden om uitbreiding van de werkplaatsen mogelijk te maken, en het ook uit anderen hoofde hoogst ongewenscht zou zijn, indien bedoeld gebouw en terrein in vreemde handen zouden komen.

De waarde van het gebouw met bijbehorende terreinen, welke als onderpand voor het te verlenen voorschot zouden dienen, overtreft blijkens schatting van een betrouwbaar deskundige, het bedrag van dat voorschot aanzienlijk.

De hierbedoelde uitgaven behooren tot den buitengewonen dienst.

VOLKSRAAD
ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. X — STUK 6.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

ONTWERP VAN BESLUIT.

Gelet op artikel 103 der Indische Staatsregeling;
De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
In overeenstemming met den Volksraad te bepalen:

Eenig artikel.

Afdeeling X (Departement der Marine) der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1931 wordt vastgesteld als volgt:

AFDEELING X.

DEPARTEMENT DER MARINE.

HOOFDSTUK I (Uitgaven in Nederland).

A. Militaire uitgaven.

1001.	Aandeel in de kosten van den algemeenen dienst ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1006	f	2 250
1002.	Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland van de uitgaven ten behoeve van het Europeesch personeel der Koninklijke Marine in Nederlandsch-Indië, met uitzondering van het bij den Hydrografischen Dienst geplaatste personeel en dat tewerkgesteld bij het Marine-etablisement te Soerabaja		8 322 800
1003.	Aandeel in de kosten van aanbouw, uitrusting en uitzending van oorlogsschepen ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van de Rijksbegrooting		4 311 500
1003A.	Aanschaffing en uitzending van vliegtuigen met toebehooren en reservedeelen		2 127 500
1003B.	Aanbouw, aankoop en uitzending van vaartuigen ten behoeve van de Indische Militaire Marine		980 000
1004.	Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar en de kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang		482 300
1005.	Uitgaven behorende tot de algemeene kosten der Zeemacht		452 600

B. Niet-militaire uitgaven.

1006.	Aandeel in de kosten van den algemeenen dienst ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1001		2 250
1007.	Personeel van den Hydrografischen Dienst		253 900
1008.	Verdere kosten van den Hydrografischen Dienst		105 700
1009.	Uitgaven voor het personeel ten behoeve van „Scheepvaart”		Memorie.
1010.	Aanbouw, uitrusting en uitzending van vaargen ten behoeve van „Scheepvaart”		—
1011.	Paketaanvaart en andere stoomvaartdiensten ...		1 200

1012.	Magnetische en weerkundige waarnemingen ...	f	600
1013.	Bedrijfsuitgaven van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen, met uitzondering van die der Marine-magazijnen ...		38 900
1014.	Bedrijfsuitgaven van de Marine-magazijnen te Soerabaja		3 445 300
1015.	Kapitaalsuitgaven ten behoeve van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen		—
1016.	Aanschaffing en uitzending van levensbehoeften en andere goederen ter aanvulling van den magazijnsvoorraad buiten dien van het Marine-etablisement te Soerabaja, voor zoover de kosten niet ten laste van een anderen post kunnen worden gebracht		10 000
1017.	Vereveningen betreffende afgesloten diensten (Onvoorziene uitgaven)		1 000
1018.	Andere onvoorziene uitgaven		50 000
			f 20 587 800

Twintig millioen vijf honderd zeven en tachtig duizend acht honderd gulden.

Met inachtneming van artikel 2 der Indische Comptabiliteitswet kan zoo noodig uit den post voor Andere onvoorziene uitgaven overschrijving plaats hebben op de posten 1001 tot en met 1009, 1011 tot en met 1014 en 1016.

Met inachtneming van artikel 11a van bedoelde Wet kunnen, indien ten laste van de posten 1003, 1003A en 1003B geen vorderingen zijn ontstaan tot het volle bedrag van de op die posten geraamde sommen, de overblijvende kredieten worden toegevoegd aan de begroting van uitgaven voor het dienstjaar 1932.

HOOFDSTUK II (Uitgaven in Indië).

A. Militaire uitgaven.

1001.	Aandeel in de inkomsten van het burgerlijk personeel van het Departement ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1014	f	126 070
1002.	Aandeel in de verdere kosten van het Departement en den algemeenen dienst ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1015		172 400
1003.	Inkomsten van het personeel der Zeemacht — met uitzondering van dat geplaatst bij den Hydrografischen Dienst en dat tewerkgesteld bij het Marine-etablisement — voor zoover de uitgaven niet ten laste van Hoofdstuk I met het Departement van Defensie in Nederland worden verrekend		1 653 800
1004.	Inkomsten van het personeel belast met de geestelijke verzorging van het Marine-personeel in Nederlandsch-Indië en van het burgerlijk onderwijzend personeel		71 460
1004A.	Inkomsten van het burgerlijk personeel bij de maritieme inrichtingen aan den wal voor zoover niet elders uitgetrokken		398 640
1005.	Schaffing, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel der Zeemacht, met uitzondering van dat geplaatst bij den Hydrografischen Dienst en dat tewerkgesteld bij het Marine-etablisement		1 467 000
1006.	Verdere kosten van het Nederlandsch Eskader.		2 269 000
1006A.	Aanbouw van schepen en vliegtuigdokken ten behoeve van de Indische Militaire Marine		—
1007.	Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar en de kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang		5 364 500
1008.	Verdere kosten van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar		68 000
1009.	Uitgaven behoorende tot de algemeene kosten der Zeemacht		2 319 800
1010.	Uitgaven ten behoeve van het dienstplichtpersoneel bij de Zeemacht in Nederlandsch-Indië.		330 000

1011.	Uitgaven ten behoeve van het reservepersoneel van de Zeemacht in Nederlandsch-Indië	f 67 000
1012.	Tegemoetkoming aan Landsdienaren in de kosten van geneeskundige behandeling	1 000
1012A.	Tegemoetkomingen in de aan het Weduwen- en Weezenfonds verschuldigde huwelijkscontributie	Memorie.
1013.	Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/'28 voor zoover niet elders uitgetrokken	Memorie.

B. Niet-militaire uitgaven.

1014.	Aandeel in de inkomsten van het burgerlijk personeel van het Departement ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1001	126 070
1015.	Aandeel in de verdere kosten van het Departement en den algemeenen dienst ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1002	172 400
1016.	Inkomsten van het personeel bij den Hydrografischen Dienst, voor zoover de uitgaven niet ten laste van Hoofdstuk I met het Departement van Defensie in Nederland worden verrekend.	202 700
1017.	Schaffing, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst	100 000
1018.	Verdere kosten van den Hydrografischen Dienst	410 500
1019.	Personeel van de Inspectie en het Hoofdkantoor van Scheepvaart	310 220
1020.	Verdere kosten van het Hoofdkantoor van Scheepvaart en algemeene kosten	495 500
1021.	Technisch experts en opzichters bij den Dienst van Scheepvaart en werktuigkundigen der Gouvernements-marine belast met werkzaamheden voor den algemeenen dienst	162 900
1021A.	Uitgaven ten behoeve van den Raad voor de Scheepvaart	Memorie.
1022.	Personeel van de Gouvernements-marine	1 014 600
1022A.	Aanbouw van schepen ten behoeve van de Gouvernements-marine	—
1023.	Verdere kosten van de Gouvernements-marine.	1 938 500
1024.	Personeel der gewestelijke vaartuigen	440 300
1024A.	Aanschaffing van vaartuigen tot instandhouding van de vloot der gewestelijke vaartuigen en kosten voor verderen aanbouw	400 000
1025.	Verdere kosten van de gewestelijke vaartuigen	1 361 900
1026.	Kosten van indienststelling van gewestelijke vaartuigen, welke bij de opmaking der begrooting niet te voorzien waren	37 500
1027.	Personeel van de Bebakening en Kustverlichting	410 200
1028.	Verdere kosten van de Bebakening en Kustverlichting alsmede van de verlichting van haventerreinen en de daarop staande gebouwen.	828 640
1029.	Personeel van den Haven- en Loodsdienst ...	965 100
1029A.	Kosten van indienststelling van loodspersoneel, welke bij de opmaking der begrooting niet te voorzien waren	9 600
1029B.	Aanbouw en aanschaffing van vaartuigen voor den Haven- en Loodsdienst	—
1030.	Verdere kosten van den Haven- en Loodsdienst.	539 500
1030A.	Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/'28 aan het personeel bij den Dienst van Scheepvaart	Memorie.
1031.	Verbetering van vaarwaters	175 000
1032.	Vergoedingen voor het doen onderhouden van geregelde scheepvaartverbindingen in den Indischen Archipel	203 000
1033.	Verrekening met het Departement van Onderwijs en Eeredienst ter zake van de keuring van reizigers op pelgrimsschepen	60 000

1034.	Personeel voor de magnetische en weerkundige waarnemingen	f 142 530
1035.	Verdere kosten van de magnetische en weerkundige waarnemingen	47 800
1036.	Bijdrage in de bedrijfskosten van de door de Nederlandsch-Indische sterrenkundige vereeniging te Lembang in stand gehouden „Bosscha-Sterrenwacht”	30 000
1037.	Bedrijfsuitgaven van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen, met uitzondering van die der Marine-magazijnen	8 235 500
1038.	Bedrijfsuitgaven van de Marine-magazijnen te Soerabaja	4 898 000
1039.	Kapitaalsuitgaven ten behoeve van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen	1 372 000
1040.	Personeel bij de steenkolenopslagplaatsen en pakhuizen, met uitzondering van de Marine-magazijnen te Soerabaja	2 100
1041.	Verdere kosten van de steenkolenopslagplaatsen en pakhuizen, uitgezonderd de Marine-magazijnen te Soerabaja	779 900
1042.	Tegemoetkomingen op plaatsen waar de levensstandaard na het jaar 1925 tengevolge van de toenmalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen	70 000
1043.	Dienstbelangtoelagen	2 500
1044.	Tegemoetkoming aan Landsdienaren in de kosten van geneeskundige behandeling	1 000
1044A.	Tegemoetkomingen in de aan het Weduwen- en Weezenfonds verschuldigde huwelijkscontributie	Memorie.
1045.	Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/'28 voor zoover niet elders uitgetrokken	Memorie.
1045A.	Kosten verbonden aan het inroepen van rechtskundigen bijstand	Memorie.
1046.	Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	130 000
1047.	Vereveningen betreffende afgesloten diensten (Onvoorziene uitgaven)	6 000
1048.	Andere onvoorziene uitgaven	150 000
		f 40 540 130

Veertig millioen vijf honderd veertig duizend een honderd dertig gulden.

Met inachtneming van artikel 2 der Indische Comptabiliteitswet kan zoo noodig uit den post voor Andere onvoorziene uitgaven overschrijving plaats hebben op de posten 1002, 1003, 1005, 1006, 1007 tot en met 1013, 1015 tot en met 1018, 1020, 1021A, 1023, 1024A, 1025, 1028, 1030 tot en met 1033, 1035, 1037, 1038, 1039, 1041 tot en met 1046.

Uit de posten 1002, 1015, 1020, 1026 en 1029A kan zoo noodig overschrijving plaats hebben op andere posten, waarvan het bedrag onvoldoende blijkt tot uitvoering van de in genoemde posten bedoelde maatregelen.

Met inachtneming van artikel 11a van bedoelde Wet kunnen, indien ten laste van de posten 1024A en 1039 geen vorderingen zijn ontstaan tot het volle bedrag van de op die posten geraamde sommen, de overblijvende kredieten worden toegevoegd aan de begrooting van uitgaven voor het dienstjaar 1932.

HOOFDSTUK III (Middelen in Nederland).

A. Militaire ontvangsten.

1001. Ontvangsten van militairen aard.

B. Niet-militaire ontvangsten.

1002. Terugbetaling der kosten van herstelling bij het Marine-etablisement te Soerabaja van schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader.

1003. Terugbetaling der kosten van verstrekkingen aan naar Nederland terugkeerende schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader.

1004. Andere ontvangsten.

HOOFDSTUK IV (Middelen in Indië).

A. Militaire ontvangsten.

- 1001. Ontvangsten met betrekking tot de stations voor draadlooze telegrafie.
- 1002. Huuropbrengst van de woningen ten behoeve van het personeel der Zeemacht.
- 1003. Inhoudingen op de soldijen van de Inlandsche schepelingen en dienstplichtigen der Zeemacht wegens verstrekte kleding, zoomede wegens andere voorloopig door den Lande gedane betalingen, welke met de soldij worden verrekend alsook ontvangsten wegens aan dienstplichtigen tegen contante betaling verstrekte kleding.
- 1004. Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, blijvende of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander voor zoover afkomstig van de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal.
- 1005. Verrekeningen ten laste van de Marine-magazijnen te Soerabaja van het geldswaardig bedrag van door de schepen en vaartuigen der Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal aan die magazijnen afgegeven goederen.
- 1006. Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeggelden, zoomede bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van geneesmiddelen.
- 1007. Andere ontvangsten van militairen aard.

B. Niet-militaire ontvangsten.

- 1008. Bakengeld.
- 1009. Kapoeasgeld.
- 1010. Ontvangsten van den Loodsdienst.
- 1011. Vergoeding voor certificaten van schepen.
- 1012. Scheepsmeting.
- 1013. Scheepsverklaringen.
- 1014. Keuring van reizigers op pelgrimsschepen.
- 1015. Inleggelden voor het afleggen van examens.
- 1016. Vergoeding voor het gebruik van 's Lands Clayton-toestellen en andere voor het ontsmetten van vaartuigen aangewezen ontsmettingstoestellen.
- 1017. Verkoop van zeekaarten en boekwerken uit het depôt en de onderdepôts van kaarten en gidsen.
- 1018. Door andere departementen terug te betalen kosten voor het gebruik van de ter beschikking van die departementen gestelde vaartuigen, behoorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten.
- 1019. Vergoeding door andere Landsdiensten en particulieren van de kosten voor het gebruik van vaartuigen en andere goederen, behoorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten.
- 1020. Ontvangsten in verband met het, op verzoek van belanghebbenden, verrichten van sommige werkzaamheden door havenmeesters of als zoodanig dienstdoende ambtenaren op Zon- en feestdagen.
- 1021. Inhoudingen op de soldijen van de mindere schepelingen der Gouvernements-marine wegens verstrekte kleding, zoomede wegens andere voorloopig door den Lande gedane betalingen, welke met de soldij worden verrekend.
- 1023. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen, met uitzondering van de Marine-magazijnen.
- 1024. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Marine-magazijnen te Soerabaja.
- 1025. Verrekening der geldswaarde van de uit den voorraad der opslagplaatsen, uitgezonderd de Marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het Departement der Marine behorende diensten verstrekte steenkolen.
- 1026. Verrekening der geldswaarde van de uit den magazijnsvoorraad, buiten dien der Marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het Departement der Marine behorende diensten verstrekte verduurzaamde levensmiddelen en andere goederen.
- 1027. Verkoop van voor 's Lands dienst bestemde bruikbare goederen, niet afkomstig uit den voorraad der Marine-magazijnen te Soerabaja.

1028. Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, blijvende of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander:
a. voor zoover niet afkomstig van het Marine-etablisement, de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal en de diensten, behoorende onder Scheepvaart;
b. afkomstig van de diensten, behoorende onder Scheepvaart.
1029. Verrekening ten laste van de Marine-magazijnen te Soerabaja van het geldswaardig bedrag van aan die magazijnen afgegeven goederen, een en ander:
a. voor zoover niet afkomstig van de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal en de diensten, behoorende onder Scheepvaart;
b. afkomstig van de diensten, behoorende onder Scheepvaart.
1030. Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeggelden, zoomede bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van geneesmiddelen.
1031. Terugbetaling van voorschotten op bezoldigingen of andere inkomsten.
1032. Andere ontvangsten, voor zoover niet komende ten bate van het Marine-etablisement en de Marine-magazijnen te Soerabaja.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
 van Nederlandsch-Indië:
 De Algemeene Secretaris,

RAMING DER MIDDELEN VOOR HET DIENSTJAAR 1931.

AFDEELING X.

DEPARTEMENT DER MARINE.

HOOFDSTUK III (Middelen in Nederland).

	A. Militaire ontvangsten.		
1001	Ontvangsten van militairen aard	f	1 000
	B. Niet-militaire ontvangsten.		
1002	Terugbetaling der kosten van herstelling bij het Marine-etablisement te Soerabaja van schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader ...		1 000 000
1003	Terugbetaling der kosten van verstrekkingen aan naar Nederland terugkeerende schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader		Memorie
1004	Andere ontvangsten		10 000
		f	1 011 000

HOOFDSTUK IV (Middelen in Indië).

	A. Militaire ontvangsten.		
1001	Ontvangsten met betrekking tot de stations voor draadlooze telegrafie.	f	40 000
1002	Huurbrengrst van de woningen ten behoeve van het personeel der Zeemacht		30 000
1003	Inhoudingen op de soldijen van de Inlandsche schepelingen en dienstplichtigen der Zeemacht wegens verstrekte kleeding, zoomede wegens andere voorloopig door den Lande gedane betalingen, welke met de soldij worden verrekend alsook ontvangsten wegens aan dienstplichtigen tegen contante betaling verstrekte kleeding		97 000

1004	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, blijvende of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander voor zoover afkomstig van de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal	f 2 000
1005	Verrekeningen ten laste van de Marine-magazijnen te Soerabaja van het geldwaardig bedrag van door de schepen en vaartuigen der Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal aan die magazijnen afgegeven goederen	370 000
1006	Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeggelden, zoomede bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van geneesmiddelen	20 000
1007	Andere ontvangsten van militairen aard	10 000
	B. Niet-militaire ontvangsten.	
1008	Bakengeld	3 200 000
1009	Kapoeasgeld	240 000
1010	Ontvangsten van den Loodsdienst ...	3 600 000
1011	Vergoeding voor certificaten van schepen	70 000
1012	Scheepsmeting	14 000
1013	Scheepsverklaringen	19 500
1014	Keuring van reizigers op pelgrimschepen	90 000
1015	Inleggelden voor het afleggen van examens	7 300
1016	Vergoeding voor het gebruik van 's Lands Clayton-toestellen en andere voor het ontsmetten van vaartuigen aangewezen ontsmettingstoestellen .	90 000
1017	Verkoop van zeekaarten en boekwerken uit het depôt en de onderdepôts van kaarten en gidsen	19 000
1018	Door andere departementen terug te betalen kosten voor het gebruik van de ter beschikking van die departementen gestelde vaartuigen, behorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten	888 800
1019	Vergoeding door andere Landsdiensten en particulieren van de kosten voor het gebruik van vaartuigen en andere goederen, behorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten	40 000
1020	Ontvangsten in verband met het, op verzoek van belanghebbenden, verrichten van sommige werkzaamheden door havenmeesters of als zoodanig dienstdoende ambtenaren op Zon- en feestdagen	50 000
1021	Inhoudingen op de soldijen van de mindere schepelingen der Gouvernements-marine wegens verstrekte kleeding, zoomede wegens andere voorloopig door den Lande gedane betalingen, welke met de soldij worden verrekend	20 000
1023	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van het Marine-etablisement en daartoe behorende inrichtingen, met uitzondering van de Marine-magazijnen	8 507 900

1024	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Marine-magazijnen te Soerabaja		f 8 480 100
1025	Verrekening der geldswaarde van de uit den voorraad der opslagplaatsen, uitgezonderd de Marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het Departement der Marine behorende diensten verstrekte steenkolen		700 000
1026	Verrekening der geldswaarde van de uit den magazijnvoorraad buiten dien der Marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het Departement der Marine behorende diensten verstrekte verduurzaamde levensmiddelen en andere goederen.		Memorie
1027	Verkoop van voor 's Lands dienst bestemde bruikbare goederen, niet afkomstig uit den voorraad der Marine-magazijnen te Soerabaja		30 000
1028	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, blijvende of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander:		
	a. voor zoover niet afkomstig van het Marine-etablisement, de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal en de diensten, behorende onder Scheepvaart	f	400
	b. afkomstig van de diensten, behorende onder Scheepvaart		15 000
			15 400
1029	Verrekening ten laste van de Marine-magazijnen te Soerabaja van het geldswaardig bedrag van aan die magazijnen afgegeven goederen, een en ander:		
	a. voor zoover niet afkomstig van de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal en de diensten, behorende onder Scheepvaart	f	5 000
	b. afkomstig van de diensten, behorende onder Scheepvaart		125 000
			130 000
1030	Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeggelden, zoomede bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van geneesmiddelen		8 000
1031	Terugbetaling van voorschotten op bezoldigingen of andere inkomsten.		120 000
1032	Andere ontvangsten, voor zoover niet komende ten bate van het Marine-etablisement en de Marine-magazijnen te Soerabaja		33 000
		f	26 942 000

Behoort bij het besluit van

No.

Mij bekend:

De Algemeene Secretaris,

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUK 7.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

ZEVENJARIGE VERGELIJKINGEN.

VERGELIJKING VAN ELKEN POST VAN DE BEGROOTING VOOR 1931 MET DE OVEREENKOMSTIGE POSTEN VAN DE BEGROOTING DER 6 VOORAFGAANDE JAREN.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
		AFDEELING X.							
		Departement der Marine.							
		HOOFDSTUK I — UITGAVEN IN NEDERLAND.							
		A. Militaire uitgaven							
1001		Aandeel in de kosten van den algemeenen dienst, ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1006. Bijdrage aan het Departement van Defensie in Nederland in de bezoldiging van den adviseur-verifycateur en van den verifycateur van 's Rijks zee-instrumenten	2 268	2 320	2 360	1 134	1 300	2 000	2 250
1002		Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland van de uitgaven ten behoeve van het Europeesch personeel der Koninklijke Marine in Nederlandsch-Indië, met uitzondering van het bij den Hydrografischen Dienst geplaatste personeel en dat, tewerkgesteld bij het Marine-etablisement te Soerabaja.							
	a.	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel, tewerkgesteld bij het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië...	260 800	260 800	280 300	276 200	202 400	277 400	266 800
	b.	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel van het Nederlandsch Eskader	621 000	527 200	2 049 867	1 844 635	2 062 900	3 020 850	2 666 100
	c.	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van dat, geplaatst bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	4 334 893	4 966 293	4 481 362	4 885 188	2 958 700	4 096 050	4 849 000
	d.	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	280 959	259 880	242 396	261 743	191 200	253 300	270 900

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
1002	e.	Traktementen, soldijen en toelagen van het personeel, dat per mailboot naar Indië uitgezonden wordt en van daar terugkeert	229 308	257 776	305 883	377 788	225 000	380 000	270 000
1003		Aandeel in de kosten van aanbouw, uitrusting en uitzending van oorlogsschepen, ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van de Rijksbegrooting	6 193 204	5 948 871	4 688 070	5 421 335	3 075 000	3 756 250	4 311 500
1003A		Aanschaffing en uitzending van vliegtuigen met toebehooren en reserve-deelen		3 280 020	1 148 223	2 894 845	2 648 500	1 792 000	2 127 500
1003B		Aanbouw, aankoop en uitzending van vaartuigen ten behoeve van de Indische Militaire Marine			381 761	698 528	893 900	2 373 000	980 000
1004		Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar en de kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang.							
	a.	Aanschaffing en uitzending van benodigdheden, voor zoover niet bestemd tot aanvulling van de voorraden van de magazijnen van het Marine-etablisement te Soerabaja	87 695	562 962	1 015 964	1 947 381	1 889 700	1 549 000	482 300
	b.	Aanschaffing en uitzending van reserve-munitie, reserve-deelen, torpedo's en torpedo-onderdeelen voor oorlogsschepen	531 694	451 145	733 736	414 203	688 100	400 000	Memorie.
1005		Uitgaven behoorende tot de algemeene kosten der Zeemacht.							
	a.	Aandeel in de aan het Departement van Defensie in Nederland terug te betalen inkomsten van het personeel bij de magazijnen van het Marine-etablisement te Amsterdam, belast met werkzaamheden, in verband staande met het in ontvangst nemen, opslaan, inpakken en verzenden van goederen voor den Indischen dienst, ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1014	15 367	14 431	16 142	18 480	12 800	11 000	17 500

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1005	b.	Uitzending naar Nederlandsch-Indië van het personeel der Zeemacht en van hun gezin, voor zoover het daarvoor in aanmerking komt, met inbegrip der vergoedingen wegens verplicht verblijf in eene noodhaven en in quarantaine alsmede daarmede in verband staande uitgaven	244 267	350 207	457 787	486 055	381 800	602 000	435 000
	c.	Aanschaffing en uitzending van medailles en andere eere teekenen, alsmede daarmede in verband staande uitgaven	258	457	554	676	500	700	100
	d.	Uitgaven in verband met vliegongevallen						Memorie.	Memorie.
		B. Niet-militaire uitgaven.							
1006		Aandeel in de kosten van den algemeenen dienst ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1001. Bijdrage aan het Departement van Defensie in Nederland in de bezoldiging van den adviseur-verificateur en van den verificateur van 's Rijks zee-instrumenten	2 268	2 320	2 360	1 134	1 300	2 000	2 250
1007		Personeel van den Hydrografischen Dienst.							
	a.	Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland van de traktementen, soldijen en toelagen van het Europeesch personeel der Koninklijke Marine geplaatst bij den Hydrografischen Dienst in Nederlandsch-Indië	235 080	170 815	183 515	233 964	210 500	278 200	246 900
	b.	Opleiding van commandanten voor de opnemingsvaartuigen in Nederlandsch-Indië benevens daarmede in verband staande uitgaven	8 646	7 711	7 150	5 217	2 000	12 000	7 000
1008		Verdere kosten van den Hydrografischen Dienst							
	a.	Bijdrage aan het Departement van Defensie in Nederland in de kosten van het personeel van het Hydrografisch Kantoor	46 824	45 954	46 022	47 318	50 500	50 000	51 700
	b.	Bijdrage in het aandeel van Nederland in de kosten van het Internationaal Hydrografisch Kantoor	3 385	3 371	3 858	3 826	3 800	4 000	4 000
	c.	Aanschaffing en uitzending van zeekaarten en boekwerken voor den Hydrografischen Dienst en daarmede in verband staande uitgaven	26 636	28 529	39 877	82 066	56 800	50 000	50 000

Post.	Onderdeel	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
1009		Uitgaven voor het personeel ten behoeve van „Scheepvaart”. Opleiding van jongelieden, die uitgezonden worden voor de betrekking van officier bij de Gouvernements-marine en daarmede in verband staande uitgaven	3 474	1 333				Memorie.	Memorie.
1010		Aanbouw, uitrusting en uitzending van vaartuigen ten behoeve van „Scheepvaart”			1 863	455 414	1 163 400	562 000	
1011		Paketsvaart en andere stoomvaartdiensten. Toelage, reis- en verblijfkosten van den Regeeringscommissaris bij de Koninklijke Paketsvaart Maatschappij	775	710	738	762	700	1 200	1 200
1012		Magnetische en weerkundige waarnemingen. Aanschaffing en uitzending van werktuigen, boekwerken en andere benodigdheden voor magnetische en weerkundige waarnemingen	475	479	488	490	400	600	600
1013		Bedrijfsuitgaven van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen, met uitzondering van die der Marine-magazijnen.							
	a.	Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland van de traktementen, soldijen en toelagen van het Europeesch personeel der Koninklijke Marine, geplaatst bij het Marine-etablisement te Soerabaja	66.654	76 600	98 200	103 980	71 000	57 600	38 900
	b.	Uitgaven voor bij den aanbouw van kruisers en onderzeebooten in Nederland tewerkgestelde ingenieurs voor het vak van scheepsbouw en opzieners voor het vak van stoomwezen						Memorie.	Memorie.
	c.	Opleiding van scheepsbouwkundige ingenieurs en daarmede in verband staande uitgaven.						Memorie.	Memorie.
1014		Bedrijfsuitgaven van de Marine-magazijnen te Soerabaja. Aandeel in de aan het Departement van Defensie in Nederland terug te betalen inkomsten van het personeel bij de magazijnen van het Marine-etablisement te Amsterdam, belast met werkzaamheden in verband staande met het in ontvangst nemen, opslaan, inpakken en verzending van goederen voor den Indischen dienst, ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1005	15 367	14 431	16 142	18 480	12 800	11 000	17 500

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
1014	b.	Kosten van aanvulling van de voorraden	1 202 957	1 753 965	2 344 950	2 547 465	2 551 700	3 220 500	3 427 800
1015		Kapitaalsuitgaven ten behoeve van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen		14 651	487 277	425 877	30 900	200 000	
1016		Aanschaffing en uitzending van levensbehoeften en andere goederen ter aanvulling van den magazijnsvoorraad buiten dien van het Marine-etablisement te Soerabaja, voor zoover de kosten niet ten laste van een anderen post kunnen worden gebracht...	15 458	12 964	18 462	9 339	5 000	1 000	10 000
1017		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (Onvoorziene uitgaven)	18	39		1 559	200	1 000	1 000
1018		Andere onvoorziene uitgaven	432		10 000	53		50 000	50 000
		HOOFDSTUK II — UITGAVEN IN INDIË.							
		A. Militaire uitgaven.							
1001		A andeel in de inkomsten van het burgerlijk personeel van het Departement ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1014.							
	a.	Bezoldigingen enz. van den secretaris en het verdere personeel.	80 583	84 664	90 008	97 600	106 566	114 500	117 170
	b.	Standplaatstoelagen van den secretaris en het verdere personeel ...	4 739	5 276	6 116	6 700	6 756	8 000	7 610
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28	833	634	531	500	316	200	90
	d.	Schrijffloonen en overwerkgeden.					(1)	1 200	1 200
1002		A andeel in de verdere kosten van het Departement en den algemeenen dienst ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1015.							
	a.	Kantoorkosten, buitenlandsche telegrammen, briefporten en drukwerk	18 556	20 566	28 000	26 700	21 750	26 000	24 000
	b.	Verrekening van diensttelegrammen	21 720	19 306	21 600	22 200	23 700	20 000	22 500
	c.	Reis-, verblijf- en vervoerkosten van het op het departement geplaatste personeel met inbegrip van de bezoldigingen, verschuldigd over het tijdvak tusschen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post	3 061	3 206	4 200	4 700	3 000	4 100	4 400

(1) Deze uitgaven zijn begrepen onder die genoemd bij post 1001, onderdeel a.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
1002	d.	Met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	3 739	4 345	3 000	2 600	64 000	72 500	63 500
	e.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken.				21 600	62 500	80 000	50 000
	f.	Uitgaven in verband met de ontvangst van oorlogsschepen en vliegtuigen van bevriende mogendheden							5 000
	g.	Andere uitgaven	1 766	2 029	5 800	3 500	5 100	3 000	3 000
1003		Inkomsten van het personeel der Zeemacht — met uitzondering van dat geplaatst bij den Hydrografischen Dienst en dat tewerkgesteld bij het Marine-etablisement — voor zoover de uitgaven niet ten laste van Hoofdstuk I met het Departement van Defensie in Nederland worden verrekend.							
	a.	Standplaatstoelagen van het personeel tewerkgesteld bij het Departement der Marine	5 385	12 607	16 100	16 500	17 000	12 500	12 200
	b.	Soldijen en toelagen der Inlandsche schepelingen van het Nederlandsch Eskader	231 791	206 034	330 000	455 600	487 000	527 000	460 000
	c.	Standplaatstoelagen van het personeel van het Nederlandsch Eskader	15 966	22 232	39 000	48 900	74 000	40 000	65 400
	d.	Soldijen en toelagen der Inlandsche schepelingen van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van die geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	478 353	601 346	677 000	612 500	614 000	725 000	850 000
	e.	Standplaatstoelagen van het personeel der Indische Militaire Marine, met uitzondering van dat geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	75 570	144 848	154 100	177 900	188 000	140 000	175 600
	f.	Soldijen en toelagen van het Inlandsch militair personeel geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	70 735	63 547	67 700	72 300	82 000	101 000	85 000
	g.	Standplaatstoelagen van het militair personeel geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	3 479	6 840	7 100	7 100	6 200	7 500	5 100
	h.	Overgangsbijlagen van het Inlandsch militair personeel der Zeemacht ingevolge de „Bezoldigingsregeling Inlandsche schepelingen der Zeemacht”	10 801	10 862	4 900	1 900	1 300	5 000	500

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voor- loopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
1004		Inkomsten van het personeel belast met de geestelijke verzorging van het marinepersoneel in Nederlandsch-Indië en van het burgerlijk onderwijzend personeel.							
	a.	Bezoldigingen enz. van het burgerlijk personeel belast met de geestelijke verzorging van het Marine personeel in Nederlandsch-Indië		27 350	29 800	30 100	30 800	31 000	29 760
	b.	Standplaatstoelagen van het burgerlijk personeel belast met de geestelijke verzorging van het marine personeel in Nederlandsch-Indië		750	600	600	600	600	Memorie.
	c.	Bezoldigingen enz. van het onderwijzend en toezichhoudend burgerlijk personeel bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	26 950	27 395	26 550	27 800	32 000	35 000	28 800
	d.	Standplaatstoelagen van het onderwijzend en toezichhoudend burgerlijk personeel bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	752	1 557	1 450	1 900	2 050	2 300	2 400
	e.	Bezoldigingen enz. van het onderwijzend burgerlijk personeel bij de opleidingen van Inlandsche schepelingen te Soerabaja	(1) 14 300	6 908	8 600	8 700	8 500	12 500	9 600
	f.	Standplaatstoelagen van het onderwijzend burgerlijk personeel bij de opleidingen van Inlandsche schepelingen te Soerabaja.	670	354	300	400	600	1 100	900
1004A		Inkomsten van het burgerlijk personeel bij de maritieme inrichtingen aan den wal, voor zoover niet elders uitgetrokken.							
	a.	Bezoldigingen enz.						Memorie.	364 800
	b.	Standplaatstoelagen						Memorie.	32 640
	c.	Schrijffloonen en overwerkgeden.							1 200
1005		Schaffing, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel der Zee-macht, met uitzondering van dat geplaatst bij den Hydrografischen Dienst en dat teverkgesteld bij het Marine-etablissem-ent.							
	a.	Personeel van het Nederlandsch eskader	276 742	184 053	446 000	455 100	539 000	526 000	485 000
	b.	Personeel van de Indische Militaire Marine met uitzondering van dat geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	609 340	757 945	715 500	667 600	761 000	820 000	846 000

(1) In dit bedrag zijn begrepen de over vorige jaren toegekende bezoldigingsverhoogen.

Post.	Onderdeel	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
1005	c.	Personeel geplaatst en in opleiding bij de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar	115 069	107 681	107 500	138 300	135 000	190 000	136 000
1006		Verdere kosten van het Nederlandsch Eskader.							
	a.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	440 739	325 236	908 000	1 135 300	1 547 000	1 700 000	1 430 000
	b.	Kosten van onderhoud der schepen en van aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de schepen	460 013	463 333	605 000	822 500	1 195 000	985 500	825 000
	c.	Andere uitgaven	3 199	6 702	17 500	13 100	12 000	14 000	14 000
1006A		Aanbouw van schepen en vliegtuigdokken ten behoeve van de Indische Militaire Marine.						40 000	
1007		Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar en de kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang.							
	a.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	285 249	726 174	460 000	339 500	690 000	652 000	989 000
	b.	Kosten van herstelling en onderhoud der schepen en vliegtuigen, aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de schepen en vliegtuigen, alsmede uitgaven ten behoeve van de onderzeedienst-inrichtingen en de vliegekampen	2 231 069	2 899 065	2 645 000	3 436 150	2 480 000	3 053 000	3 828 000
	c.	Kosten van electriciteitsvoorziening van de stations voor draadloze telegrafie	6 809	5 525	10 600	17 700	23 500	15 000	20 000
	d.	Uitgaven ten behoeve van de stations voor draadloze telegrafie.	24 683	67 170	58 000	38 800	75 000	90 000	80 000
	e.	Uitgaven ten behoeve van de mijnenmagazijnen						20 000	70 000
	f.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	19 521	109 698	132 800			Memorie.	Memorie.
	g.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	602 424	282 140	573 000	663 800	500 000	435 000	330 000
	h.	Uitgaven voor grondhuur	14 340	32 499	32 000	14 400		32 500	15 000

Post.	Onderdeel	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
1007	i.	Verrekening met het Departement van Oorlog van een aandeel in de kosten van onderhoud van een laboratorium voor onderzoekingen op luchtvaartkundig gebied te Andir, nabij Bandoeng.				2 500	2 500	2 500	2 500
	j.	Andere uitgaven	28 383	33 425	34 000	24 800	28 200	34 000	30 000
1008		Verdere kosten van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar.							
	a.	Aanmaak of aanschaffing van goederen ten behoeve van de Kweekschool met bijbehorende woningen en sloepenloods, alsmede herstelling, onderhoud en vervoer dier goederen	53 281	52 754	58 800	53 100	78 500	66 000	66 000
	b.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	2 910	2 192	9 000	36 900		Memorie.	Memorie.
	c.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	360			5 000		Memorie.	Memorie.
	d.	Andere uitgaven	5 551	5 072	2 100	1 400	2 650	2 000	2 000
1009		Uitgaven behorende tot de algemeene kosten der Zeemacht.							
	a.	Toelagen voor de regeling der verzending van particuliere brieven ten behoeve van het personeel der Zeemacht	900	900	900	900	900	900	900
	b.	Werving van Inlandsche schepelingen	49 120	56 797	72 100	83 600	86 000	102 500	107 000
	c.	Reis-, verblijf- en vervoerkosten...	140 291	175 531	236 000	262 200	249 000	235 000	260 000
	d.	Overtocht naar Nederland van het personeel der Zeemacht en van hun gezin, voor zoover het daarvoor in aanmerking komt, met inbegrip der vergoedingen wegens verplicht verblijf in eene noodhaven en in quarantaine, alsmede daarmede in verband staande uitgaven	367 608	374 252	410 000	504 100	394 000	600 000	450 000
	e.	Kleeding van Inlandsche schepelingen	78 236	83 561	88 000	111 000	145 000	145 000	145 000
	f.	Uitgaven voor den geneeskundigen dienst aan den wal alsmede begrafeniskosten	132 414	128 496	158 000	147 100	191 000	177 000	227 000
	g.	Representatiekosten van commandanten van oorlogsschepen bij reizen met hunne bodems voor vlagvertoon in den Indischen Archipel	1 695	1 836	1 450	800	700	3 000	3 000

Post.	Onderdeel	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1009	<i>h.</i>	Kosten van aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de marine-kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang	152 678	145 628	227 000	190 300	232 000	205 000	200 000
	<i>i.</i>	Aandeel in de kosten van opbewaring van schepen door het Marine-etablisement voor drie vierde gedeelte dier kosten, komende een vierde gedeelte dier kosten ten laste van post 1020, onderdeel <i>e</i> (1)	199 190	223 695	235 000	280 600	292 000	372 600	318 000
	<i>j.</i>	Kosten van het torpedo-arsenaal en de torpedowerkplaats bij het Marine-etablisement	109 429	137 410	115 000	162 300	130 000	163 500	167 500
	<i>k.</i>	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	13 684	13 697	8 000	16 200		Memorie.	Memorie.
	<i>l.</i>	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken ...	45 864	37 110	203 000	157 200	135 000	274 000	250 000
	<i>m.</i>	Uitgaven voor grondhuur							9 400
	<i>n.</i>	Geestelijke verzorging van het marine-personeel in Nederlandsch-Indië	40 380	12 000	12 600	12 000	12 000	12 000	12 000
	<i>n</i> ¹ .	Renteloos voorschot ten behoeve van de „Marine Sociëteit Modderlust”							70 000
	<i>n</i> ² .	Uitgaven in verband met vliegongevallen			11 500	19 800		Memorie.	Memorie.
	<i>o.</i>	Andere uitgaven	30 564	54 111	81 500	114 100	137 000	100 000	100 000
1010		Uitgaven ten behoeve van het dienstplichtpersoneel bij de Zeemacht in Nederlandsch-Indië.	111 238	123 849	194 000	224 500	319 000	300 000	330 000
1011		Uitgaven ten behoeve van het reservepersoneel van de Zeemacht in Nederlandsch-Indië		6 734	27 700	34 700	65 700	72 300	67 000
1012		Tegemoetkoming aan Landsdienaren in de kosten van geneeskundige behandeling				626		1 000	1 000
1012A		Tegemoetkomingen in de aan het Weduwen en Weezenfonds verschuldigde huwelijkscontributie.							Memorie.
1013		Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B.B.L. 1925/28 voor zoover niet elders uitgetrokken		188	788	105	291	500	Memorie.

(1) Tot en met 1927 gold de fractie 3/5.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1014		B. Niet-militaire uitgaven.							
		Aandeel in de inkomsten van het burgerlijk personeel van het Departement ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1001.							
	a.	Bezoldigingen enz. van den secretaris en het verdere personeel.	80 583	84 664	90 008	97 600	106 566	114 500	117 170
	b.	Standplaatstoelagen van den secretaris en het verdere personeel ...	4 739	5 276	6 116	6 700	6 756	8 000	7 610
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28	833	634	531	500	316	200	90
	d.	Schrijffloonen en overwerkelden.					(1)	1 200	1 200
1015		Aandeel in de verdere kosten van het Departement en den algemeenen dienst, ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van post 1002.							
	a.	Kantoorkosten, buitenlandsche telegrammen, briefporten en drukwerk	18 556	20 566	28 000	26 700	21 750	26 000	24 000
	b.	Verrekening van diensttelegrammen	21 720	19 306	21 600	2200	23 700	20 000	22 500
	c.	Reis-, verblijf- en vervoerkosten van het op het departement geplaatste personeel, met inbegrip van de bezoldigingen verschuldigd over het tijdvak tussehen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post	3 061	3 206	4 200	4 700	3 000	4 100	4 400
	d.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	3 739	4 345	3 000	2 600	64 000	72 500	63 500
	e.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken				21 600	62 500	80 000	50 000
	f.	Uitgaven in verband met de ontvangst van oorlogsschepen en vliegtuigen van bevriende mogendheden							5 000
	g.	Andere uitgaven	1 766	2 029	5 800	3 500	5 100	3 000	3 000

(1) Deze uitgaven zijn begrepen onder die genoemd bij post 1014, onderdeel a.

Post.	Onderdeel	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1016		Inkomsten van het personeel bij den Hydrografischen Dienst, voor zoover de uitgaven niet ten laste van Hoofdstuk I met het Departement van Defensie in Nederland worden verrekend.							
	a.	Soldijen en toelagen der Inlandsche schepelingen van de Koninklijke Marine aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst en toelagen wegens plaatsing aan boord van die schepen	105 803	107 212	113 500	120 500	126 000	71 000	100 000
	b.	Standplaatstoelagen van het personeel der Koninklijke Marine aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst	4 818	7 878	7 400	8 100	8 100	8 000	6 200
	c.	Overgangsbijlagen van de Inlandsche schepelingen der Koninklijke Marine aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst ingevolge de „Bezoldigingsregeling Inlandsche schepelingen”	921	1 180	425	200	100	200	200
	d.	Bezoldigingen enz. van het burgerlijk personeel aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst, toelagen en belooningen, zoomede soldijen en belooningen aan eere teekenen verbonden	103 608	93 503	73 000	71 400	80 000	90 000	90 000
	e.	Standplaatstoelagen van het burgerlijk personeel aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst	4 763	5 605	4 000	4 300	3 800	5 500	4 800
	f.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28	7 710	5 763	3 900	1 700	1 600	3 600	1 500
1017		Schaffing, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel aan boord der schepen van den Hydrografischen Dienst.							
	a.	Personeel der Koninklijke Marine.	78 473	80 280	73 000	82 700	62 000	63 000	64 000
	b.	Burgerlijk personeel	37 566	40 400	35 000	31 100	29 000	38 200	36 000
1017A		Aanbouw van vaartuigen ten behoeve van den Hydrografischen Dienst			33 133	767 332	183 100		
1018		Verdere kosten van den Hydrografischen Dienst							
	a.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	112 083	95 851	124 000	78 100	131 000	103 000	100 000
	b.	Kosten van herstelling en onderhoud van schepen, aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de schepen ...	285 977	342 362	274 000	311 100	255 000	370 000	300 000
	c.	Plaatsing van signalen, aankoop, onderhoud en vervoer van instrumenten en verdere kosten van de opnemingen	4 066	8 554	6 500	6 600	5 900	6 400	6 500
	d.	Andere uitgaven	1 044	1 205	500	3 100	5 800	1 500	4 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1019		Personeel van de Inspectie en het Hoofdkantoor van Scheepvaart.							
	a.	Bezoldigingen enz. van de inspecteerende ambtenaren van scheepvaart, van het verdere personeel bij het Hoofdkantoor en van den gezaghebber en den len officier der Gouvernementsmarine daarbij tewerkgesteld.	211 039	223 091	232 200	236 300	248 000	300 000	292 220
	b.	Standplaatstoelagen van de inspecteerende ambtenaren van Scheepvaart, van het verdere personeel bij het Hoofdkantoor en van den gezaghebber en den len officier der Gouvernementsmarine daarbij tewerkgesteld	9 872	12 135	12 850	13 900	14 300	16 500	15 000
	c.	Schrijffloonen en overwerkgeden.					(1)	3 000	3 000
1020		Verdere kosten van het Hoofdkantoor van Scheepvaart en algemeene kosten.							
	a.	Kantoorkosten en verdere uitgaven van het Hoofdkantoor en van de kaartenvoorraden	19 927	27 215	28 700	47 000	26 500	31 000	34 500
	b.	Reis-, verblijf- en vervoerkosten van het tot „Scheepvaart” behorende personeel, met inbegrip van de bezoldigingen verschuldigd over het tijdvak tusschen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post	93 120	122 371	128 000	131 000	125 000	125 000	130 000
	c.	Verpleging in ziekeninrichtingen, vervoer van zieken enz. betreffende het tot „Scheepvaart” behorende personeel	49 602	53 905	51 100	55 000	50 000	53 000	70 000
	d.	Kosten veroorzaakt door onrechtmatige aanhouding van schepen.						Memorie.	Memorie.
	e.	Aandeel in de kosten van opbewaring van schepen door het Marine-etablisement, voor een vierde gedeelte dier kosten, komende drie vierde gedeelte dier kosten ten laste van post 1009, onderdeel i (2)	132 794	149 130	156 500	93 600	97 500	124 200	106 000
	f.	Kosten van opleiding tot en het afnemen van examens	10 100	13 819	17 000	13 400	17 200	19 000	20 000
	g.	Met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij den dienst van Scheepvaart in gebruik zijnde gebouwen							85 000
	h.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken ...							100 000

(1) Deze uitgaven zijn begrepen onder die genoemd bij post 1019, onderdeel a.

(2) Tot en met 1927 gold de fractie 2/5.

Post.	Onderdeel	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
	der begrooting voor 1931.								
1021		Technisch experts en opzichters bij den dienst van Scheepvaart en werktuigkundigen der Gouvernements-marine belast met werkzaamheden voor den algemeenen dienst.							
	a.	Bezoldigingen enz. van de technisch experts en opzichters bij den dienst van Scheepvaart en werktuigkundigen der Gouvernements-marine belast met werkzaamheden voor den algemeenen dienst	98 722	88 020	100 000	123 800	137 000	152 000	150 000
	b.	Standplaatstoelagen van de technisch experts en opzichters bij den dienst van Scheepvaart en werktuigkundigen der Gouvernements-marine belast met werkzaamheden voor den algemeenen dienst	2 446	4 552	6 600	10 200	8 400	12 000	11 000
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28	5 258	2 575	1 600	2 000	1 650	900	1 900
1021A		Uitgaven ten behoeve van den Raad voor de Scheepvaart					3 200	13 000	Memorie.
1022		Personeel van de Gouvernements-marine.							
	a.	Bezoldigingen enz. van het personeel van de Gouvernements-marine, toelagen en belooningen, voorloopige bezoldiging van uit Nederland gezonden personeel, zoomede soldijen, toelagen en belooningen aan eeretekenen verbonden	832 243	813 807	871 000	882 700	898 800	910 000	930 000
	b.	Standplaatstoelagen van het personeel van de Gouvernements-marine	26 170	33 820	39 000	54 200	59 100	37 000	54 600
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28	102 308	86 577	66 000	53 000	32 400	38 000	30 000
1022A		Aanbouw van schepen ten behoeve van de Gouvernements-marine	120 811	180 621	399 000	91 800	700 000	600 000	
1023		Verdere kosten van de Gouvernements-marine.							
	a.	Schaffing, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel	303 482	296 909	334 200	348 800	342 000	329 000	346 000
	b.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	599 397	597 078	728 000	691 500	659 400	700 000	675 000
	c.	Kosten van herstelling en onderhoud van vaartuigen, aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de vaartuigen	637 736	1 051 553	1 026 000	833 900	805 000	845 000	845 000
	d.	Werving van de mindere schepelingen, toelagen voor eerste uitrusting, toelagen aan de gezaghebbers bij dienstverrichtingen aan den wal en aan de officieren met den voedingsdienst belast, vergoeding voor schrijfbehoeften aan de gezaghebbers ...	22 100	23 065	27 100	26 700	25 100	18 000	30 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1023	e.	Kleeding van de mindere schepe- lingen en andere betalingen, welke met de soldijen worden verrekend	14 531	17 699	21 200	19 100	16 600	20 000	20 000
	f.	Opleiding voor hooger en tot radiotelegrafist zoomede onderwijs in verbandleer en eerste hulp bij ongelukken voor officieren en werktuigkundigen.	1 600	3 073	600	2 600	4 700	11 700	8 500
	g.	Andere uitgaven	8 751	13 817	14 000	13 000	15 200	13 000	14 000
1024		Personeel der geweste- lijke vaartuigen.							
	a.	Bezoldigingen en toelagen van het personeel der gewestelijke vaar- tuigen	328 428	343 582	344 000	368 800	400 000	402 116	430 000
	b.	Standplaatstoelagen van het perso- neel der gewestelijke vaartuigen.	5 779	9 749	8 900	9 200	11 400	10 000	10 300
1024A		Aanschaffing van vaartuigen tot instandhouding van de vloot der gewestelijke vaartuigen en kosten van verderen aanbouw.					(2)	440 000	400 000
1025		Verdere kosten van de gewestelijke vaartui- gen.							
	a.	Voeding voor de manschappen ...	75 795	80 163	85 700	89 000	91 200	93 360	98 000
	b.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	378 815	418 955	412 000	466 000	416 200	452 500	470 000
	c.	Kosten voor inventaris, herstel- lingen, dokken enz.	875 204	1 046 121	1 131 000	1 237 200	1 315 000	753 400	775 000
	d.	Werving van de manschappen ...	15	10	5	10	500	100	200
	e.	Opleiding tot motorist, zoomede kosten van bewaking van de ge- bouwen en het terrein van die opleiding	6 716	8 355	7 600	7 400	8 200	10 700	10 700
	f.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij den dienst van Scheepvaart in gebruik zijnde gebouwen	(1) 7 559	20 929		72 300		Memorie.	Memorie.
	g.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken ...			16 000	27 600		Memorie.	Memorie.
	h.	Uitgaven voor lokaal- en grond- huur			(3)	6 100	6 000	6 200	
	i.	Andere uitgaven	7 996	7 757	7 600	1 380	8 000	2 000	1 800
1026		Kosten van indienststelling van gewestelijke vaartuigen, welke bij de opmaking der begrooting niet te voorzien waren						37 500	37 500
1027		Personeel van de Beba- kening en Kustver- lichting.							
	a.	Bezoldigingen enz. van het perso- neel voor de Kustverlichting ...	218 110	222 208	221 000	227 100	236 600	225 000	227 200
	b.	Standplaatstoelagen van het perso- neel voor de Kustverlichting.	6 808	9 038	11 600	13 200	12 900	10 000	14 000

(1) De voor dit doel uitgegeven gelden zijn niet afzonderlijk op te geven.

(2) Deze uitgaven zijn begrepen onder die genoemd bij post 1025 onderdeel c.

(3) In de begrooting niet afzonderlijk uitgetrokken.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1027	c.	Bezoldigingen enz. der bemanning van de vaartuigen voor de Bebakening en Kustverlichting	129 702	151 789	144 300	149 600	160 700	148 000	160 000
	d.	Standplaatstoelagen der bemanning van de vaartuigen voor de Bebakening en Kustverlichting.	7 500	9 964	8 600	8 400	6 800	8 000	8 000
	e.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28	3 780	4 203	4 000	1 700	20	1 600	1 000
1028		Verdere kosten van de Bebakening en Kustverlichting, alsmede van de verlichting van haventerreinen en de daarop staande gebouwen.							
	a.	Werving, voeding, kleeding, alsmede geneeskundige behandeling en verpleging buiten ziekeninrichtingen van het personeel bij de Kustverlichting.	59 926	61 899	64 000	64 000	63 600	63 000	64 000
	b.	Kantoorkosten en drukwerk	856	1 860	1 450	1 300	1 400	1 500	1 600
	c.	Kosten van onderhoud, herstelling en vernieuwing van de kustlicht-etablisementen, huur van vaartuigen voor de gemeenschap met die etablisementen, uitgaven voor de werkplaats der Kustverlichting, benooidigheden voor de Bebakening en Kustverlichting, zoomede voor de verlichting van haventerreinen en de daarop staande gebouwen en andere daarmede in verband staande uitgaven	362 994	471 999	410 100	409 700	405 700	420 000	420 000
	d.	Nieuw aan te leggen werken voor de Kustverlichting, de Bebakening en andere verkenningsteeken, zoomede voor de verlichting van haventerreinen en de daarop staande gebouwen	7 785	39 874	81 200	45 500	80 000	100 000	80 000
	e.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij den dienst van Scheepvaart in gebruik zijnde gebouwen	930	13 089	2 900	—	—	Memorie.	Memorie.
	f.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken			200	3 000	—	Memorie.	Memorie.
	g.	Uitgaven voor lokaal- en grondhuur			10 700	7 200		9 500	10 500
	h.	Werving en voeding, alsmede geneeskundige behandeling buiten 's Lands ziekeninrichtingen der bemanning van de vaartuigen...	42 811	49 508	51 000	48 600	48 500	46 000	51 000
	h ¹ .	Onderwijs in verbandleer en eerste hulp bij ongelukken voor stuurlieden en machinisten bij de Bebakening en Kustverlichting ...						540	540
	i.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen ten behoeve van de vaartuigen	51 083	65 900	72 000	69 700	75 300	80 000	75 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
der begrooting voor 1931.									
1028	j.	Kosten van herstelling en onderhoud van vaartuigen, aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de vaartuigen	339 029	150 847	90 000	96 700	189 400	150 000	120 000
	k.	Andere uitgaven	9 351	11 357	3 400	4 100	11 000	7 000	6 000
1029		Personeel van den Haven- en Loodsdienst.							
	a.	Bezoldigingen enz. van het personeel van den Haven- en Loodsdienst, alsmede belooningen	831 529	841 257	844 000	887 900	933 000	904 615	911 800
	b.	Standplaatstoelagen van het personeel van den Haven- en Loodsdienst	30 465	33 846	33 000	39 400	46 300	36 785	45 800
	c.	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/28	13 375	11 943	9 000	5 800	3 500	3 500	2 500
	d.	Schrijffloonen en overwerkelden.					(1)	6 000	5 000
1029A		Kosten van indienststelling van loodspersoneel, welke bij de opmaking der begrooting niet te voorzien waren						9 600	9 600
1029B		Aanbouw en aanschaffing van vaartuigen voor den Haven- en Loodsdienst	402 592	317 670	286 000	409 000	571 500	175 000	
1030		Verdere kosten van den Haven- en Loodsdienst.							
	a.	Werving, voeding en geneeskundige behoeften van het personeel bij den Haven- en Loodsdienst, alsmede huur van vaartuigen en roeiers	54 160	38 229	36 200	37 700	44 700	37 800	38 500
	b.	Kantoorkosten, drukwerk, advertentie-, vertalings- en telegramkosten	33 313	40 150	28 800	40 200	41 600	44 000	42 000
	c.	Kosten van steenkolen en andere brandstoffen	123 926	97 524	85 000	76 000	90 200	95 000	90 000
	d.	Kosten van onderhoud van vaartuigen en van aanschaffing van verdere benodigdheden voor den Haven- en Loodsdienst en den dienst der Scheepsmeting.						325 750	340 000
	e.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij den dienst van Scheepvaart in gebruik zijnde gebouwen	4 585	1 616	27 900	20 100		Memorie.	Memorie.
	f.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	36 976	15 862	17 400	42 000		Memorie.	Memorie.
	g.	Uitgaven voor lokaal- en grondhuur	19 216	17 803	21 000	26 100		27 000	27 000
	h.	Andere uitgaven	4 208	1 975	2 000	1 100	2 000	2 000	2 000

(1) Deze uitgaven zijn begrepen in die bedoeld bij onderdeel a van dezen post.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1030A		Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B.B.L. 1925/'28 aan het personeel bij den dienst van Scheepvaart					(1)	2 000	Memorie.
1031		Verbetering van vaarwaters. Uitgaven voor verbetering van vaarwaters, met inbegrip van belooningen en van de kosten van steenkolen en andere brandstoffen	87 364	206 926	160 600	224 100	149 000	175 000	175 000
1032		Vergoedingen voor het doen onderhouden van geregelde scheepvaartverbindingen in den Indischen Archipel	517 707	602 707	600 300	585 000	585 000	585 000	203 000
1033		Verrekening met het Departement van Onderwijs en Eeredienst ter zake van de keuring van reizigers op pelgrimsschepen	6 136	12 776	86 200	78 600	68 100	76 000	60 000
1034		Personeel voor de magnetische en weerkundige waarnemingen.							
	a.	Bezoldigingen enz. van het personeel bij het Koninklijk Magnetisch en Weeskundig Observatorium	102 376	97 859	98 100	112 900	117 000	125 000	127 470
	b.	Standplaatstoelagen van het personeel bij het Koninklijk Magnetisch en Weerkundig Observatorium	5 250	5 832	6 400	7 700	7 700	8 300	7 700
	c.	Toelagen voor bediening van weerkundige stations	4 560	4 560	4 560	7 300	6 460	6 360	6 360
	d.	Schrijffloonen en overwerkelden.						1 000	1 000
1035		Verdere kosten van de magnetische en weerkundige waarnemingen.							
	a.	Kantoorkosten en verdere uitgaven van het Koninklijk Magnetisch en Weerkundig Observatorium	41 703	43 334	43 600	42 200	29 500	44 300	46 300
	b.	Reis-, verblijf- en vervoerkosten, met inbegrip van de bezoldigingen verschuldigd over het tijdvak tusschen het verlaten van een vorigen en het aanvaarden van een nieuwen post	854	1 829	550	1 000	1 300	1 500	1 500
	c.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	5 755	5 160	950			Memorie.	Memorie.
	d.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken						Memorie.	Memorie.

(1) Deze uitgaven zijn begrepen in die bedoeld bij post 1045.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
der begrooting voor 1931.									
1036		Bijdrage in de bedrijfskosten van de door de Nederlandsch-Indische sterrenkundige vereeniging te Lembang in stand gehouden „Bosscha sterrenwacht”				30 000	30 000	30 000	30 000
1037		Bedrijfsuitgaven van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen met uitzondering van die der Marine-magazijnen.							
	a.	Directe kosten van het bedrijf ...	1 317 132	1 371 269	1 478 000	1 489 800	1 650 000	2 157 350	2 327 200
	b.	Uitgaven voor werkzaamheden ten behoeve van derden en van de Marine-magazijnen te Soerabaja, zoomede voor de uitvoering van uitbreidingswerken in eigen beheer	3 179 408	3 470 995	3 466 600	4 269 750	4 900 000	4 496 250	5 908 300
1038		Bedrijfsuitgaven van de Marine-magazijnen te Soerabaja.							
	a.	Directe kosten van het bedrijf	374 465	392 499	460 000	677 000	479 000	528 200	532 000
	b.	Kosten van aanvulling van de voorraden	2 911 536	2 724 884	2 930 700	3 758 300	3 980 000	3 757 000	4 366 000
1039		Kapitaalsuitgaven ten behoeve van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen	425 640	234 083	745 400	1 367 800	2 613 000	3 818 000	1 372 000
1040		Personeel bij de steenkolenopslagplaatsen en pakhuizen, met uitzondering van de Marine-magazijnen te Soerabaja	2 106	2 106	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100
1041		Verdere kosten van de steenkolenopslagplaatsen en pakhuizen, uitgezonderd de Marine-magazijnen te Soerabaja.							
	a.	Laad- en losmiddelen, weegtoestellen, kolenmanden, gereedschappen en verdere benodigdheden.	535	1 084	3 600	2 800	2 900	2 000	3 000
	b.	Aankoop en vervoer door den Indischen Archipel van steenkolen en andere brandstoffen, bestemd tot aanvulling van den voorraad in de opslagplaatsen en andere daarmede in verband staande uitgaven	608 433	821 395	884 000	628 000	650 000	658 000	720 000
	c.	Aanmaak, aanschaffing en vervoer van verduurzaamde levensmiddelen en andere goederen, bestemd ter aanvulling van den voorraad van den gemeenen dienst in de pakhuizen, alsmede onderhoud en herstelling van die goederen.	2 123	1 870	18 200	5	4 100	6 500	6 500
	d.	Aandeel in de met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken te verrekenen uitgaven voor onderhoud en herstelling van bij het Departement der Marine in gebruik zijnde gebouwen	4 028	12 332	28 000	9 600	41 600	Memorie.	Memorie.

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1041	e.	Verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens uitgaven voor vernieuwing en nieuwe werken	18 613		15 000			Memorie.	Memorie.
	f.	Uitgaven voor lokaal- en grondhuur	12 130	49 427	50 000			46 000	46 000
	g.	Verrekening met het Departement van Oorlog van de uitgaven ten behoeve van de algemeene pakhuizen	2 985	2 547	4 100	4 300	4 400	5 000	4 400
1042		Tegemoetkomingen op plaatsen waar de levensstandaard na het jaar 1925 ten gevolge van de toenmalige rubberprijzen abnormaal hoog is gestegen	5 361	48 508	58 000	54 700	66 400	Memorie.	70 000
1043		Dienstbelangtoelagen			2 400	2 300	1 500	2 500	2 500
1044		Tegemoetkoming aan Landsdienaren in de kosten van geneeskundige behandeling				73	500	1 000	1 000
1044A		Tegemoetkoming in de aan het Weduwen- en Weezenfonds verschuldigde huwelijkscontributie							Memorie.
1045		Toekenning van gratificatiën in den zin van artikel 15 der B. B. L. 1925/28, voor zoover niet elders uitgetrokken		188	1 578	1 900	2 130	500	Memorie.
1045A		Kosten verbonden aan het inroepen van rechtskundigen bijstand						Memorie.	Memorie.
1046		Voorschotten op bezoldiging of andere inkomsten	94 915	102 108	133 000	109 300	152 000	120 000	130 000
1047		Vereveningen betreffende afgesloten diensten (Onvoorziene uitgaven)	5 892	1 558	5 100	6 900	2 000	6 000	6 000
1048		Andere onvoorziene uitgaven	12 062	36 810	21 750	32 500	31 100	150 000	150 000
HOOFDSTUK III — MIDDELEN IN NEDERLAND.									
1001		A. Militaire ontvangsten. Ontvangsten van militairen aard.		20 307	83 613	2 348	945	Memorie.	1 000
1002		B. Niet-militaire ontvangsten. Terugbetaling der kosten van herstelling bij het Marine-etablisement te Soerabaja van schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader	424 708	533 372	319 062	300 111	715 696	850 000	1 000 000
1003		Terugbetaling der kosten van verstrekkingen aan naar Nederland terugkeerende schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader						Memorie.	Memorie.
1004		Andere ontvangsten	22 389	27 061	2 230	7 249	12 350	10 000	10 000

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
der begrooting voor 1931.									
		HOOFDSTUK IV — MIDDELEN IN INDIË.							
		A. Militaire ontvangsten.							
1001		Ontvangsten met betrekking tot de stations voor draadlooze telegrafie	20 403	23 666	25 900	32 000	39 700	35 000	40 000
1002		Huuropbrengst van de woningen ten behoeve van het personeel der Zeemacht	8 186	13 578	16 500	20 700	26 300	25 000	30 000
1003		Inhoudingen op de soldijen van de Inlandsche schepelingen en dienstplichtigen der Zeemacht wegens verstrekte kleeding, zoodat wegens andere voorloopig door den Lande gedane betalingen, welke met de soldij worden verrekend alsook ontvangsten wegens aan dienstplichtigen tegen contante betaling verstrekte kleeding	47 877	60 734	82 200	97 800	50 000	90 000	97 000
1004		Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, blijvende of tijdelijke werken, zoodat schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander voor zoover afkomstig van de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal.	547	1 439	2 000	1 300	3 200	2 000	2 000
1005		Verrekeningen ten laste van de Marine-magazijnen te Soerabaja van het geldwaardig bedrag van door de schepen en vaartuigen der Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal aan die magazijnen afgegeven goederen	383 687	299 694	209 000	227 800	393 900	370 000	370 000
1006		Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeggelden, zoodat bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstreking van geneesmiddelen.			14 800	15 800	19 600	15 000	20 000
1007		Andere ontvangsten van militairen aard	4 963	12 751	9 900	7 200	7 700	10 000	10 000
		B. Niet-militaire ontvangsten.							
1008		Bakengeld	2 337 551	2 442 123	2 439 900	3 015 800	3 132 000	3 000 000	3 200 000
1009		Kapoeasgeld	178 415	212 954	247 000	233 800	236 000	240 000	240 000
1010		Ontvangsten van den Loodsdienst.	2 047 852	2 255 353	2 438 000	2 872 800	3 332 000	2 921 250	3 600 000
1011		Vergoeding voor certificaten van schepen	32 007	50 807	58 800	54 200	62 000	68 000	70 000
1012		Scheepsmeting	7 551	8 400	9 800	11 600	12 000	11 000	14 000

Post.	Onderdeel	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1013		Scheepsverklaringen	15 894	18 431	16 000	10 900	18 000	17 000	19 500
1014		Keuring van reizigers op pelgrimschepen	9 204	19 164	129 200	118 800	102 100	114 000	90 000
1015		Inleggelden voor het afleggen van examens	5 020	4 990	5 700	11 700	6 900	6 500	7 300
1016		Vergoeding voor het gebruik van 's Lands Claytontoestellen en andere voor het ontsmetten van vaartuigen aangewezen ontsmettingstoestellen	238 009	227 361	180 800	164 300	113 000	95 000	90 000
1017		Verkoop van zeekaarten en boekwerken uit het depôt en de onderdepôts van kaarten en gidzen	14 029	14 223	17 000	17 900	18 900	18 000	19 000
1018		Door andere departementen terug te betalen kosten voor het gebruik van de ter beschikking van die departementen gestelde vaartuigen, behoorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten	610 634	611 217	697 200	677 300	510 000	861 200	888 800
1019		Vergoeding door andere Landsdiensten en particulieren van de kosten voor het gebruik van vaartuigen en andere goederen, behoorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten.	39 909	58 903	50 800	38 600	32 000	45 000	40 000
1020		Ontvangsten in verband met het, op verzoek van belanghebbenden, verrichten van sommige werkzaamheden door havenmeesters of als zoodanig dienstdoende ambtenaren op Zon- en feestdagen	47 234	53 290	58 300	72 300	52 000	70 000	50 000
1021		Inhoudingen op de soldijen van de mindere schepelingen der Gouvernements-marine wegens verstrekte kleeding, zomede wegens andere voorloopig door den Lande gedane betalingen, welke met de soldij worden verrekend.	20 493	18 498	18 000	12 600	13 300	20 000	20 000
1022		Ontvangsten en verrekeningen ten bate van het Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen, met uitzondering van de Marine-magazijnen	4 645 494	5 476 236	5 389 300	5 915 150	6 960 600	7 222 900	8 507 900
1023		Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Marine-magazijnen te Soerabaja	4 634 691	5 023 612	5 265 500	6 430 950	6 995 500	7 629 200	8 480 100

Post.	Onderdeel.	OMSCHRIJVING.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929. (Voorloopige opgaaf).	1930. (raming).	1931. (raming).
1025		Verrekening der geldswaarde van de uit den voorraad der opslagplaatsen, uitgezonderd de Marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het Departement der Marine behorende diensten verstrekte steenkolen	712 543	645 015	892 600	683 700	636 000	750 000	700 000
1026		Verrekening der geldswaarde van de uit den magazijnsvoorraad, buiten dien der Marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het Departement der Marine behorende diensten verstrekte verduurzaamde levensmiddelen en andere goederen	26 342	6 964				Memorie.	Memorie.
1027		Verkoop van voor 's Lands dienst bestemde bruikbare goederen niet afkomstig uit den voorraad der Marine-magazijnen te Soerabaja	9 452	33 539	18 700	40 300	32 100	29 000	30 000
1028		Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, blijvende of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander:							
	a.	voor zoover niet afkomstig van het Marine-etablisement, de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal en de diensten behorende onder Scheepvaart				400		400	400
	b.	afkomstig van de diensten behorende onder Scheepvaart	13 882	10 602	10 600	16 400	7 300	15 000	15 000
1029		Verrekening ten laste van de Marine-magazijnen te Soerabaja van het geldswaardig bedrag van aan die magazijnen afgegeven goederen, een en ander:							
	a.	voor zoover niet afkomstig van de Oorlogsmarine en de maritieme inrichtingen aan den wal en de diensten behorende onder Scheepvaart	1 954	364	10 600	5 400	2 000	10 000	5 000
	b.	afkomstig van de diensten behorende onder Scheepvaart	170 218	117 622	100 000	102 700	80 000	120 000	125 000
1030		Betaling door betrokkenen van verschuldigde verpleeggelden, zoomede bijdragen tot verzekering van vrije geneeskundige behandeling en kosteloze verstrekking van geneesmiddelen	4 171	4 519	8 000	8 100	5 600	8 000	8 000
1031		Terugbetaling van voorschotten op bezoldigingen of andere inkomsten	75 744	92 846	108 300	114 400	112 400	110 000	120 000
1032		Andere ontvangsten, voor zoover niet komende ten bate van het Marine-etablisement en de Marine-magazijnen te Soerabaja ...	18 988	26 522	18 900	55 600	21 200	33 000	33 000

[Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.]

[Faint, illegible text in the middle section of the page.]

[Faint, illegible text in the lower middle section of the page.]

[Faint, illegible text in the lower section of the page.]

[Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a footer or concluding paragraph.]

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUK 8

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË

VOOR HET DIENSTJAAR

1931.

ONTVANGSTEN EN UITGAVEN VOOR HET MARINE-ETABLISSEMENT
EN DAARTOE BEHOORENDE INRICHTINGEN.

TOELICHTING OP DE ONDER DE HOOFDSTUKKEN I TOT EN MET IV VAN DE BEGROOTING VAN
UITGAVEN EN DE RAMING DER MIDDELEN BEGREPEN POSTEN.

De bedrijfsuitgaven zijn volgens den opzet der begrooting geraamd op:

Uitgaven in Nederland (posten 1013 en 1014)	f 3 484 200
Uitgaven in Indië (posten 1037 en 1038) ...	13 133 500

Totaal	f 16 617 700
--------------	--------------

of f 2 319 800 meer dan voor 1930.

De hoogere raming is in hoofdzaak toe te schrijven aan de verwachte meerdere werkzaamheden welke door het etablissement zullen zijn te verrichten en de grootere aanvulling der voorraden, een en ander in verband met de uitbreiding der vloot.

Laat men de kosten van aanvulling der voorraden, waarvoor is uitgetrokken f 7 793 800 of f 816 300 meer dan voor 1930, buiten beschouwing, dan bedragen de bedrijfsuitgaven f 8 823 900 of f 1 503 500 meer dan voor 1930.

Volgens de op commerciëlen grondslag opgezette bedrijfsrekening zullen de bedrijfskosten, met inbegrip van eene kapitaalsrente van 6%, afschrijvingen, bijdragen voor pensioenen, verlofstraktementen, wachtgeldenz., bedragen f 10 283 600.

Aangezien deze inrichting de gemaakte kosten afwentelt op de verschillende diensten waarvoor door haar werkzaamheden worden verricht en waaraan magazijnsgoederen worden verstrekt, wordt gerekend op een bedrag aan ontvangsten tot goedmaking dier kosten overeenkomende met het bedrag der bedrijfskosten volgens de commercieele rekening ad f 10 283 600.

Dit bedrag is derhalve begrepen in de onder de raming der middelen bij de begrooting uitgetrokken posten wegens ontvangsten en verrekeningen ten bate van het Marine-etablissement, t.w.

Middelen in Nederland (posten 1002 en 1003).	f 1 000 000
Middelen in Indië (posten 1023 en 1024)	16 988 000

Totaal	f 17 988 000
--------------	--------------

Het verschil tusschen het totaal bedrag dezer ontvangsten en dat der bedrijfskosten volgens de commercieele rekening ad f 7 704 400 maakt uit de geldswaarde der uit de voorraden aan de verschillende diensten te verstrekken magazijnsgoederen zonder den toeslag voor goedmaking der bedrijfskosten van de magazijnen.

Verder wordt verwezen naar de ondervolgende ramingen der bedrijfs- en kapitaalsuitgaven en uitgewerkten staat, bevattende eene nadere specificatie der uitgaven en de toelichtingen daarop.

Raming der bedrijfsuitgaven en der ontvangsten.

UITGAVEN.		ONTVANGSTEN.	
Productieve materialen	f 3 410 000	Werf: exploitatie ontvangsten	f 5 982 600
idem arbeidsloonen	1 650 000	Gieterij: afgeleverde gietstukken	250 000
Directe kosten der bedrijven en diensten ...	2 870 700	Dokken: vergoeding voor het gebruik ...	350 000
Algemeene kosten	1 179 300	Electriciteitsbedrijf: geleverde stroom	450 000
Afschrijving	313 200	Artilleriebedrijf: exploitatie opbrengsten	90 000
Rente	860 400	P. W. exploitatie opbrengsten	711 600
		Magazijnen: berekende toeslag bij verstrekking	536 500
		Munitie magazijnen: berekende toeslag bij verstrekking	150 000
		Zagerij: afgeleverd gezaagd hout	250 000
		Gasfabriek: berekende bedrijfskosten	31 600
		Opbewaring en uitrusting: berekende bedrijfskosten	424 000
		Onderzeedienstinrichtingen: berekende uitgaven ten behoeve van deze inrichtingen en van herstellingen der onderzeeboten	520 800
		Vliegkamp Morokremlangan: berekende uitgaven ten behoeve van deze inrichtingen en van herstellingen aan de vliegtuigen	259 000
		Torpedoarsenaal: berekende uitgaven ten behoeve dezer inrichting	167 500
		Algemeene baten	110 000
	f 10 283 600		f 10 283 600

Raming der kapitaalsuitgaven.

	Boekwaarde volgens jaarverslag 1928.	Bijgekomen geraamd in 1929.	Afschrijving geraamd in 1929.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1929.	Bijgekomen geraamd in 1930.	Afschrijving geraamd in 1930.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1930.	Bijgekomen geraamd in 1931.	Afschrijving geraamd in 1931.	Boekwaarde geraamd op 31 December 1931.
Wegen en terreinen.	f 1 678 077 97	f 198 000 —	— —	f 1 876 077 97	f 40 000 —	— —	f 1 916 077 97	f 8 000 —	— —	f 1 924 077 97
Herstellingen, basins enz.....	794 706 55	379 000 —	f 46 000 —	1 127 706 55	220 000 —	f 66 000 —	1 281 706 55	290 000 —	f 44 500 —	1 527 206 55
Gebouwen en Werkplaatsen	2 033 225 46	1 161 000 —	96 100 —	3 398 125 46	770 000 —	108 800 —	4 059 325 46	507 000 —	— —	4 566 325 46
Woningen van het personeel	1 378 423 62	— —	34 000 —	1 344 423 62	59 000 —	33 800 —	1 363 623 62	70 000 —	25 000 —	1 408 623 62
Dokken	2 740 356 98	— —	84 000 —	2 656 356 98	200 000 —	63 500 —	2 792 856 98	165 000 —	55 500 —	2 902 356 98
Baggermaterieel	126 504 57	— —	21 000 —	105 504 57	— —	90 100 —	85 404 57	— —	17 000 —	67 504 57
Bassinvaartuigen	245 059 45	30 000 —	14 000 —	261 059 45	535 000 —	17 200 —	779 459 45	35 000 —	49 100 —	765 359 45
Stoomwerktuigen	1 232 68	— —	400 —	882 68	— —	400 —	482 68	— —	300 —	182 68
Machines c. a.	1 091 283 56	270 000 —	98 000 —	1 263 283 56	320 000 —	121 700 —	1 461 583 56	230 000 —	96 600 —	1 594 983 56
Gereedschappen	130 038 19	10 000 —	5 000 —	135 038 19	20 000 —	10 000 —	145 038 19	20 000 —	10 000 —	155 038 19
Installatie t/b. v/d. stroomdistributie..	246 605 18	100 000 —	43 300 —	303 305 18	30 000 —	24 700 —	308 605 18	30 000 —	— —	338 605 18
Werktuigen ter vervaardiging van gas	51 744 35	— —	2 900 —	48 844 35	— —	2 000 —	45 944 35	— —	2 800 —	43 144 35
Meubilair c. a.	103 147 23	— —	9 000 —	94 147 23	15 000 —	7 300 —	101 847 23	15 000 —	9 500 —	107 347 23
Brandblusmidde-len	3 003 71	— —	3 800 —	(—) 793 29	— —	300 —	(—) 1 906 29	2 000 —	600 —	303 71
Automobielen	11 956 26	15 000 —	3 000 —	23 956 26	10 000 —	6 100 —	27 856 26	— —	1 700 —	26 156 26
	f 10 636 015 76	f 2 463 000 —	f 460 500 —	f 12 638 515 76	f 2 213 000 —	f 482 800 —	f 14 268 715 76	f 1 372 000 —	f 313 200 —	f 15 427 515 76

Nummers der artikelen.	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931
I. BEDRIJFSUITGAVEN VAN HET MARINE-ETABLISSEMENT EN DAARTOE BEHOORENDE INRICHTINGEN, MET UITZONDERING VAN DIE DER MARINE-MAGAZIJNEN.		
A. Directe kosten van het bedrijf.		
a. Algemeene kosten.		
(Uitgaven in Nederland).		
1	Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland van de traktementen, soldijen en toelagen van het Europeesch personeel der Koninklijke Marine geplaatst bij het Etablissement te Soerabaja	(1) f 38 900
2	Uitgaven voor bij den aanbouw van kruisers en onderzeebooten in Nederland tewerkgestelde ingenieurs voor het vak van scheepsbouw en opzieners voor het vak van stoomwezen	Memorie
3	Opleiding van scheepsbouwkundige ingenieurs en daarmee in verband staande uitgaven	Memorie
		/ 38 900
(Uitgaven in Indië).		
4	Bezoldigingen, enz. van den Directeur en het overig personeel	(2) f 450 000
5	Standplaatstoelagen van den Directeur en het overig personeel	(2) 32 500
6	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28	200
7	Standplaatstoelage van het personeel der Koninklijke Marine geplaatst bij het Etablissement te Soerabaja	(2) 3 600

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			(1) Zie stuk 9. Bezoldigd volgens B B L schaal kolom volgnummers.
			(2) 1 directeur C 23 39 f 18 000.—
			1 hoofdingenieur, hoofd van het technisch bedrijf C 23 40 18 000.—
			1 bedrijfsingenieur C 21 III 124 13 300.—
			4 ingenieurs (scheepsbouwkun- dig) C 21 I/II 122 42 300.—
			1 electrotechnisch afdeelingshoofd C 21 II/III — 11 700.—
			2 werktuigkundige afdeelings- hoofden C 21 II/III — 23 400.—
/ 57 600		/ 18 700	1 hoofd van de Verificatie der Zeeinstrumenten C 21 II/III 124a 11 700.
			1 hoofd van de pyrotechnische werkplaats C 21 II/III 124b 11 700.—
Memorie			7 hoofdopzieners C 8 III 39 57 300.—
			1 kantoorhoofd B 9 V/VI 145 7 500.—
Memorie			1 hoofdboekhouder B 15 IV 4 7 500.—
			1 boekhouder 1e klasse B 15 III 3 5 400.—
			1 boekhouder B 15 II 2 3 650.—
			4 adjunct-boekhouders of com- miezen B 15 II 1
		 B 9 III 4 } 10 320.—
			1 commies-kashouder B 10 II/III 93 5 400.—
			2 eerste commiezen B 9 IV 5 7 200.—
445 000 / 5 000			2 commiezen (w.o. 1 voor P.W.) B 9 III 4 6 150.—
			10 { klerken rekenaar 1e klasse... B 9 II 143
30 000 2 500			{ klerken rekenaar B 9 I 142 } 12 155.—
			1 kassier A 5 IV/V 52 930.—
		200	21 { rekenaars 1e klasse } Art. I (2) B. B. L. 13 241.50
			{ rekenaars
		600	1 scheepsbouwkundig hoofdtee- kenaar C 8 III 41 8 700.—
			1 werktuigkundig hoofdtekenaar B 12 IV 262 7 200.—
			1 werktuigkundig tekenaar 1e klasse B 12 III/IV 261 6 000.—
			1 werktuigkundig tekenaar B 12 II/III 260 4 800.—
			4 sloopsteekenaars C 8 I/II 40 21 300.—
			2 hoofd (mantri) teekenaars A 6 V 93 3 300.—
			{ (mantri) teekenaars 1e klasse A 6 IV 92
			{ (mantri) teekenaars 2e klasse A 6 III 91
			{ (mantri) teekenaars 3e klasse A 6 II 90
			{ leerlingen (mantri) teekenaars A 6 I 89
			Toelage voor Inlandsehe sloopsteekenaars 1 800
			18 oppassers A 1 I 1 3 328.—
			1 geneesheer C 21 I/II/III 125 15 000.—
			1 assistent-apotheker B 17 I 6 3 850.—
			1 mantri-verpleger A 3 II — 840.—
			1 hoofdopziener politie B 3 IV + f 100— 5 400.—
			2 opzieners politie B 3 III/IV 78 6 600.—
			6 portiers B 3 II 77 13 290.—
			verder minder personeel 28 541.—
			aandeel marine in de bezoldiging van den scheikundigen burgerlijk ambtenaar bij de pyrotechnische werk- plaats van het Departement van Oorlog 4 400.—
			<i>f</i> 443 780

Nummers der artikelen.	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931
8	Kantoorkosten en kosten van de teekenkamer (3) f	21 000
9	Reis-, verblijf- en vervoerkosten (3)	6 200
10	Kosten van de apotheek en verbandkamer (3)	11 000
11	Politie, bewaking en verlichting van de terreinen en wachthuizen der politie (3)	75 000
12	Reinigingsdienst (drinkwatervoorziening en brandblusmiddelen) (3)	65 000
13	Herstelling en onderhoud gebouwen, meubilair, terreinen, spoorwegmaterieel, steiger, kademuren enz. (3)	40 000
14	Bassinvaartuigen, klepschouwen, baggermolens en sleepbooten (3)	130 000
15	Algemeene electriciteits kosten (3)	30 000
16	Woningen personeel (3)	20 000
17	Tegemoetkoming aan Landsdienaren in de kosten van geneeskundige behandeling. (4)	500
18	Toekenning van gratificatiën in den zin van art. 15 der B. B. L. 1925/'28 (4)	Memorie
19	Andere uitgaven (3)	40 000
		f 925 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.																																																																								
	Meer.	Minder.																																																																									
f 20 000	f 1 000		Personeel voor den baggermolen:																																																																								
4 600	1 600		1 molenbaas C 8-I/II-43 f 4 800																																																																								
13 200		f 2 200	1 machinedrijver art. 1(2) B.B.L. 780																																																																								
62 500	12 000		4 { stokers 1e klasse } ... idem 1 800																																																																								
60 000	5 000		1 mandoer der matrozen idem 600																																																																								
			8 { matrozen 1e klasse } idem 2 376																																																																								
			8 { matrozen 2e klasse } idem																																																																								
			f 10 356																																																																								
			Personeel voor de sleepboot:																																																																								
40 000			1 djoeragan art. 1(2) B.B.L. f 840																																																																								
100 000	30 000		2 stokers 2e klasse idem 810																																																																								
36 000		6 000	1 machinedrijver idem 810																																																																								
			2 { matroos 1e klasse } ... idem 594																																																																								
			2 { matroos 2e klasse } ... idem																																																																								
			3 054																																																																								
17 650	2 350		f 457 190																																																																								
500			f 450 000																																																																								
Memorie			Waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld f 450 000																																																																								
37 600	2 400		(3) De bij de artikelen 8 tot en met 16 en 19 voor 1931 aangevraagde credieten zijn te verdeelen als volgt:																																																																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nummers der artikelen.</th> <th>Arbeidsloonen.</th> <th>Magazijns-goederen.</th> <th>Directe goederen.</th> <th>Vershilende andere kosten.</th> <th>Totaal.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>8</td> <td>f 2 500</td> <td>f 6 300</td> <td>f 2 700</td> <td>f 9 500</td> <td>f 21 000</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>6 200</td> <td>6 200</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>4 000</td> <td>300</td> <td>100</td> <td>6 600</td> <td>11 000</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>65 800</td> <td>7 500</td> <td>—</td> <td>1 700</td> <td>75 000</td> </tr> <tr> <td>12</td> <td>47 100</td> <td>11 000</td> <td>—</td> <td>6 900</td> <td>65 000</td> </tr> <tr> <td>13</td> <td>12 000</td> <td>7 000</td> <td>2 000</td> <td>19 000</td> <td>40 000</td> </tr> <tr> <td>14</td> <td>62 000</td> <td>64 000</td> <td>2 500</td> <td>1 500</td> <td>130 000</td> </tr> <tr> <td>15</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>30 000</td> <td>30 000</td> </tr> <tr> <td>16</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>20 000</td> <td>20 000</td> </tr> <tr> <td>19</td> <td>16 500</td> <td>2 300</td> <td>500</td> <td>20 700</td> <td>40 000</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>f 209 900</td> <td>f 98 400</td> <td>f 7 800</td> <td>f 122 100</td> <td>f 438 200</td> </tr> </tbody> </table>				Nummers der artikelen.	Arbeidsloonen.	Magazijns-goederen.	Directe goederen.	Vershilende andere kosten.	Totaal.	8	f 2 500	f 6 300	f 2 700	f 9 500	f 21 000	9	—	—	—	6 200	6 200	10	4 000	300	100	6 600	11 000	11	65 800	7 500	—	1 700	75 000	12	47 100	11 000	—	6 900	65 000	13	12 000	7 000	2 000	19 000	40 000	14	62 000	64 000	2 500	1 500	130 000	15	—	—	—	30 000	30 000	16	—	—	—	20 000	20 000	19	16 500	2 300	500	20 700	40 000	Totaal	f 209 900	f 98 400	f 7 800	f 122 100	f 438 200
Nummers der artikelen.	Arbeidsloonen.	Magazijns-goederen.	Directe goederen.	Vershilende andere kosten.	Totaal.																																																																						
8	f 2 500	f 6 300	f 2 700	f 9 500	f 21 000																																																																						
9	—	—	—	6 200	6 200																																																																						
10	4 000	300	100	6 600	11 000																																																																						
11	65 800	7 500	—	1 700	75 000																																																																						
12	47 100	11 000	—	6 900	65 000																																																																						
13	12 000	7 000	2 000	19 000	40 000																																																																						
14	62 000	64 000	2 500	1 500	130 000																																																																						
15	—	—	—	30 000	30 000																																																																						
16	—	—	—	20 000	20 000																																																																						
19	16 500	2 300	500	20 700	40 000																																																																						
Totaal	f 209 900	f 98 400	f 7 800	f 122 100	f 438 200																																																																						
<p>In de bedragen uitgetrokken bij de artikelen 10, 11, 12 en 13 is begrepen f 15 250 voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens herstelling en onderhoud der gebouwen enz.</p> <p>In het bedrag uitgetrokken voor kosten van de apotheek en verbandkamer (art. 10) is begrepen f 5 800 voor verrekening met het Departement van Oorlog wegens verstrekking van geneeskundige behoeften.</p> <p>Het bedrag van f 20 000 uitgetrokken voor woningen personeel (art. 16) is mede voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken bestemd.</p> <p>In het bedrag uitgetrokken voor andere uitgaven (art. 19) is begrepen f 3 500 voor de verrekening ten bate van ziekeninrichtingen van verpleeg- en begrafeniskosten en f 2 000 wegens gebruikskosten van twee auto's.</p>																																																																											
			(4) Globale raming.																																																																								

Nummers der artikelen.	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
<i>b. Kosten van het werf- en dokbedrijf.</i>		
(Uitgaven in Indië).		
20	Bezoldigingen, enz. van het personeel (5) f 510 000	
21	Standplaatstoelagen (5) 45 300	
22	Overgangsinkomsten B. B. L. 1925/'28 200	
23	Andere uitgaven (6) 690 000	
		f 1 245 500
 <i>c. Artilleriebedrijf (geschutmakerij).</i>		
(Uitgaven in Indië).		
24	Bezoldigingen, enz. van het personeel (7) f 14 000	
25	Standplaatstoelagen (7) 1 400	
26	Andere uitgaven (8) 6 000	
		21 400
 <i>d. Pyrotechnische werkplaats (Madoera).</i>		
(Uitgaven in Indië).		
27	Bezoldigingen, enz. van het personeel (9) f 38 000	
28	Standplaatstoelagen (9) 3 800	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
			Bezoldigd volgens B.B.L. schaal kolom volgnummers.
/ 500 000	/ 10 000		(5) 1 bootsman C 8 I/II 45 f 6 600.—
			1 onderbootsman C 8 I/II 44 4 800.—
39 700	5 600		80 { opzieners C 8 I/II 38
			{ bazen C 8 I/II 15, enz. 410 275.—
300		/ 100	{ onderbazen C 8 I 14
			1 werf machinist C 8 I/II 46 6 600.—
600 000	90 000		1 werkplaatsmachinist C 8 I/II — 4 800.—
			2 gediplomeerde opzichters 1e
			klasse B 12 III 256 9 600.—
			12 gediplomeerde opzichters B 12 II 255 38 425.—
			1 technisch bewaarder B 10 II — 3 600.—
			3 assistenten (instrumentsma-
			kers) C 8 II/III 49 15 000.—
			1 assistent (optieker) C 8 II/III 48 6 450.—
14 000			1 assistent 2e klasse C 8 II 47 5 400.—
			verder minder personeel 5 713.50
			f 517 263.50
			Waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld ... f 510 000
			(6) Arbeidsloonen f 261 000
			Magazijnsgoederen 208 000
			Directe goederen 24 000
			Verschillende andere kosten 197 000
			f 690 000
			In het uitgetrokken bedrag is begrepen f 9 750 voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens herstelling en onderhoud der gebouwen enz.
37 900	100		Bezoldigd volgens B.B.L. schaal kolom volgnummers.
			(7) 1 gediplomeerd hoofdopzichter... B 12 IV 257 f 5 700
			2 gediplomeerde opzichters 1e
			klasse B 12 III 256 8 275
			f 13 975
			Waarvoor wordt gesteld 14 000
			(8) Arbeidsloonen f 1 200
			Magazijnsgoederen 2 600
			Directe goederen 1 200
			Verschillende andere kosten 1 000
			f 6 000
			In het uitgetrokken bedrag is begrepen f 800 voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens herstelling en onderhoud der gebouwen enz.
			Bezoldigd volgens B.B.L. schaal kolom volgnummers.
			(9) { Baas ernstvuurwerker C 8 I/II 25
			{ onderbaas idem C 8 I/II 24 } f 34 800
			7 { ernstvuurwerker C 8 I 23
			{ opzieners 1e kl. bij de P.W. B 12 III/IV —
			1 opziener bij de P.W. B 12 II/III — 3 720
			f 38 520
			waarvoor wordt gesteld f 38 000

Nummers der artikelen	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
29	Andere uitgaven (10) f 70 000	/ 111 800
	e. Gasfabriek. (Uitgaven in Indië).	
30	Bezoldigingen van het personeel (11) f 1 900	
31	Andere uitgaven (12) 12 500	14 400
	f. Opbewaring en uitrusting. (Uitgaven in Indië).	
32	Bezoldigingen, enz. van het personeel (13) f 22 800	
33	Standplaatstoelagen 2 300	
34	Andere uitgaven (14) 150 000	/ 175 100
	Opgeteld: Uitgaven in Nederland ...	f 38 900
	Uitgaven in Indië	2 493 200
	Gaat af het aandeel van het magazijnsbedrijf in de algemeene kosten (uitgaven in Indië)	166 000
	Blijft: Uitgaven in Nederland	f 38 900
	Uitgaven in Indië	2 327 200
	Voor de bedrijfsadministratie komen hier nog bij uitgaven welke in de begrooting niet ten laste van den post: „Marine-etablisement en daartoe behoorende inrichtingen” worden verschreven (verlofstraktementen, wachtgeld, pensioenen enz.) f 173 000	
	Daarenboven komt nog bij:	
	rente van het in het bedrijf gestoken kapitaal	773 900
	afschrijving	286 600
		1 233 500
	Te zamen	/ 3 599 600
	B. Uitgaven voor werkzaamheden ten behoeve van derden en van de Marine-magazijnen te Soerabaja, zoomede voor de uitvoering van uitbreidingswerken in eigen beheer.	
	(Uitgaven in Nederland).	

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
f 70 000			(10) Arbeidsloonen f 36 000 Magazijnsgoederen 10 000 Directe goederen 20 000 Verschillende andere kosten 4 000 <hr/> f 70 000
1 900			In het uitgetrokken bedrag is begrepen f 1 000 voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens herstelling en onderhoud der gebouwen enz.
12 500			(11) 5 stokers bij de gasfabriek f 1 965 waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld 1 900
22 300	f 500		(12) Arbeidsloonen f 3 800 Magazijnsgoederen 7 300 Directe goederen 1 100 Verschillende andere kosten 300 <hr/> f 12 500
2 200	100		
163 900		f 13 900	In het uitgetrokken bedrag is begrepen f 50 voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens herstelling en onderhoud der gebouwen enz.
f 57 600		f 18 700	
2 347 350	f 168 850	23 000	
190 000		24 000	
f 57 600		f 18 700	Bezoldigd volgens* B.B.L. schaal kolom volgnummers.
2 157 350	f 169 850		(13) 1 bewaarder 1e klasse B 10 I 88 f 3 000 1 stuurman B 5 III 40 5 400 1 beheerder van het vak van uitrusting B 10 II 95 4 150 1 gediplomeerd hoofdopzichter (geschutloods) B 12 IV 257 5 700 1 opziener seiner C 8 I/II 38 4 650 <hr/> f 22 900 waarvoor wordt gesteld f 22 800
			(14) Arbeidsloonen f 104 000 Magazijnsgoederen 38 000 Directe goederen 4 000 Verschillende andere kosten 4 000 <hr/> f 150 000
(15) 70 000		70 000	In het uitgetrokken bedrag is begrepen f 3 500 voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens herstelling en onderhoud der gebouwen enz.
			(15) „Aanschaffing en uitzending van directe goederen” vervalt voor 1931.

Nummers der artikelen.	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931
(Uitgaven in Indië).		
36	Bezoldigingen, enz. van het burgerlijk personeel bij de onderzeedienstinrichtingen en het torpedo-atelier en vliegdiens (16) f	7 800
37	Standplaatstoelagen (16)	500
38	Andere uitgaven (17)	5 900 000
		<u>f 5 908 300</u>
Opgeteld: Uitgaven in Nederland ...		—
Uitgaven in Indië		5 908 300
Te zamen		<u>f 5 908 300</u>

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
			Bezoldigd volgens B B L schaal kolom volgnummers
f 42 700		f 34 900	(16) 1 beheerder van de onderzee- dienst artikelen B 10 II 94 f 3 600
3 550		3 050	1 beheerder van de vliegdienst- artikelen B 10 II 95a 4 200
4 450 000	f 1 450 000		<u>f 7 800</u>
f 70 000		f 70 000	Het ten vorigen jare ten laste van dit artikel gebracht personeel bij het torpedo-atelier, de onderzeedienstwerkplaats en de mijnen- magazijnen, is voor 1931 uitgetrokken bij post 1004A, onderdeelen a en b van Hoofdstuk II.
4 496 250	f 1 450 000	37 950	
f 4 566 250	f 1 450 000	f 107 950	
			(17) Arbeidsloonen f 1 820 000
			Magazijnsgoederen 2 750 000
			Directe goederen 1 265 000
			Verschillende andere kosten 65 000
			<u>f 5 900 000</u>
			Hierin zijn begrepen wegens uitgaven voor:
			torpedo-atelier f 160 000
			onderzeedienstinrichtingen 500 000
			vliegekamp Morokrembangan 250 000
			In het uitgetrokken bedrag is begrepen f 3 900 voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens her- stelling en onderhoud der gebouwen, enz., en f 24 000 komende ten bate van het Departement van Justitie als opbrengst van den arbeid van veroordeelden.

Nummers der artikelen.	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
II. BEDRIJFSUITGAVEN VAN DE MARINE-MAGAZIJNEN TE SOERABAJA.		
A. Directe kosten van het bedrijf.		
(Uitgaven in Nederland).		
39	Aandeel in de aan het Departement van Defensie in Nederland terug te betalen inkomsten van het personeel bij de magazijnen van het Marine-etablisement te Amsterdam, belast met werkzaamheden in verband staande met het in ontvangsnemen, opslaan, inpakken en verzenden van goederen voor den Indischen dienst, ten bedrage van de helft dier inkomsten, komende de andere helft ten laste van post 1005	(18) f 17 500
(Uitgaven in Indië).		
40	Bezoldigingen, enz. van het personeel	(19) f 135 000
41	Standplaatstoelagen	(19) 11 000
42	Andere uitgaven	(20) 220 000
		f 366 000
Opgeteld: Uitgaven in Nederland ...		f 17 500
Uitgaven in Indië		366 000
Komt bij het aandeel van het magazijnsbedrijf in de algemeene kosten (uitgaven in Indië)		166 000
Wordt: Uitgaven in Nederland		f 17 500
Uitgaven in Indië		532 000
Voor de bedrijfsadministratie komen hier nog bij uitgaven welke in de begrooting niet ten laste van den post: „Marine-magazijnen” worden verschreven (verlofstrakementen, wachtgelden, pensioenen, enz.)		f 23 700
Daarenboven komt nog bij:		
	rente van het in het bedrijf gestoken kapitaal	86 500
	afschrijving	26 600
		f 136 800
Te zamen		f 686 300

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			(18) Zie de toelichting bij post 1005, onderdeel a, van Hoofdstuk I (uitgaven in Nederland).
			Bezoldigd volgens B B L. schaal kolom volgnummers.
<i>f</i> 11 000	<i>f</i> 6 500		(19) 1 afdelingshoofd magazijnen ... C 21 II/III 124 <i>b</i> <i>f</i> 11 700
			1 magazijnmeester B 10 V 97 <i>Memorie</i>
			2 adjunct-magazijnmeesters B 10 III 96 11 400
			1 ambtenaar voor inklaring B 10 II 91 4 050
			2 technische commiezen B 12 II 263 6 020
			1 commies B 9 III 4 2 100
			1 opziener-magazijnen B 10 II 92 5 700
			1 expediteur B 10 II 90 5 400
			14 { bewaarders 1e klasse B 10 I 88 } 38 305
			{ bewaarders 2e klasse A 18 II 11 }
130 000	5 000		2 gediplomeerde hoofdopzichters. B 12 IV 257 13 200
8 200	2 800		1 gediplomeerd opzichter 1e klasse B 12 III 256 4 200
			1 opziener seiner (tevens bewaar- der van den voorraad van den radiodienst) C 8 I/II 38 6 000
200 000	20 000		verder minder personeel 27 894
			<i>f</i> 135 969
<i>f</i> 11 000	<i>f</i> 6 500		Waarvoor met het oog op wisselingen wordt gesteld. <i>f</i> 135 000
338 200	27 800		
190 000		<i>f</i> 24 000	(20) Arbeidsloonen <i>f</i> 127 000
			Magazijnsgoederen 34 000
			Directe goederen 3 000
			Verschillende andere kosten 56 000
<i>f</i> 11 000	<i>f</i> 6 500	—	<i>f</i> 220 000
528 200	27 800	<i>f</i> 24 000	
			In het uitgetrokken bedrag is begrepen <i>f</i> 9 750 voor verrekening met het Departement der Burgerlijke Openbare Werken wegens herstelling en onderhoud der gebouwen enz., en <i>f</i> 7 000 wegens gebruikskosten van twee vrachtauto's.

Nummers der artikelen.	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
B. Kosten van aanvulling der voorraden.		
(Uitgaven in Nederland).		
43	Aanschaffing en uitzending van hout (21) f	9 800
44	Aanschaffing en uitzending van kleeding voor Inlandsche schepelingen en dienst- plichtigen (22)	130 000
45	Aanschaffing en uitzending van verduurzaamde levensmiddelen (22)	350 000
46	Aanschaffing en uitzending van munitie (22)	250 000
46a	Aanschaffing en uitzending van artillerie benoedigdheden (22)	52 000
46b	Aanschaffing en uitzending van oefen-, licht- en nevelbommen (22a)	118 000
47	Aanschaffing ten behoeve van de minimum voorraden (23)	300 000
48	Aanschaffing en uitzending van benoedigdheden voor de bebakening en kustverlich- ting en voor de verlichting van haventerreinen en daarop staande gebouwen ... (22)	18 000
49	Aanschaffing van andere goederen (22)	2 200 000
		f 3 427 800
(Uitgaven in Indië).		
50	Aanschaffing van hout (22) f	300 000
51	Aanschaffing van steenkolen en andere brandstoffen (24)	698 000
52	Aanschaffing van kleeding voor Inlandsche schepelingen en dienstplichtigen (25)	70 000
53	Aanschaffing van verduurzaamde levensmiddelen (26)	340 000
54	Aanschaffing van munitie (26)	170 000
54a	Aanschaffing van artillerie-benoedigdheden (26)	8 000
55	Aanschaffing van benoedigdheden voor de bebakening en kustverlichting en de verlich- ting van haventerreinen en daarop staande gebouwen (26)	30 000
56	Aanschaffing van andere goederen (27)	1 350 000
57	Verrekening van de kosten van aanmaak van munitie bij het Marine-etablissem- ent (26)	500 000
58	Verrekening van de kosten van aanmaak van andere goederen bij het Marine-etablis- sement (26)	400 000
59	Verrekening van het geldswaardig bedrag van door andere diensten, behoorende onder het Departement der Marine, aan de Marine-magazijnen afgegeven goe- deren (28)	500 000
		4 366 000
Opgeteld: Uitgaven in Nederland ...		f 3 427 800
Uitgaven in Indië		4 366 000
Te zamen		f 7 793 800

Toegestaan voor 1930	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
			(21) Voor de aanschaffing en uitzending van esschen stammen, sparren, dennenhout, perenplaten enz. De raming is gegrond op de behoefte.
f 6 500	f 3 300		(22) Gegrond op de behoefte.
150 000		f 20 000	(22a). Geraamd naar het verbruik over 3 jaren.
300 000	50 000		(23) De minimumvoorraden, welke dienen om — ook bij eventueele verbreking der geregelde verbinding met het moederland en/ of het buitenland — bij mobilisatie gedurende een zekeren tijd over het noodige te kunnen beschikken, behoeven aanvulling. Het genoemde bedrag wordt als tweede termijn opgebracht.
446 000		26 000	
			(24) Er wordt geraamd voor de aanschaffing van:
300 000			22 400 { ton Lematang of Cardiff, kolen } f 422 800
			500 „ smeedkolen, à f 32.50 16 250
18 000			200 „ cokes Giet, à f 63.— 12 600
			190 „ „ Gas, à f 40.— 7 600
			2 000 K.G./ton stookolie, à f 40.— 80 000
2 000 000	200 000		2 200 „ solarolie, à f 55.— 121 000
			250 L/ton benzine en aviation spirit 66 000
			f 726 250
150 000	150 000		Gaat af voor verstrekkingen aan andere departementen 28 250
			f 698 000
757 000		59 000	(25) De raming is gegrond op de vermoedelijke behoefte.
80 000		10 000	In het uitgetrokken bedrag is begrepen eene som van f 50 000, welk bedrag komt ten bate van het Departement van Justitie als opbrengst van den arbeid van veroordeelden.
300 000	40 000		
140 000	38 000		(26) Op grond van de behoefte.
30 000			(27) Op grond van de vermoedelijke behoefte. In het uitgetrokken bedrag is begrepen eene som van f 143 000, komende ten bate van het Departement van Justitie als opbrengst van den arbeid van veroordeelden.
900 000	450 000		(28) Tegenover deze uitgaaf staan ontvangsten tot in totaal een gelijk bedrag. (Zie posten 1005 en 1029 van hoofdstuk IV — middelen in Indië).
500 000			
400 000			
500 000			
f 3 220 500	f 453 300	f 43 000	
3 757 000	678 000	69 000	
f 6 977 500	f 931 300	f 115 000	

Nummers der artikelen.	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
III. KAPITAALSUITGAVEN TEN BEHOEVE VAN HET MARINE-ETABLISSEMENT EN DAARTOE BEHOORENDE INRICHTINGEN.		
(Uitgaven in Nederland).		
(Uitgaven in Indië).		
60	Gewone uitbreiding (30) f	150 000
61	Vernieuwing outillage der werkplaatsen (1e termijn) (31)	180 000
62	Bouw van pyrotechnische werkplaats, een munitie- en een mijnen-magazijn op Madoera (laatste termijn) (32)	287 000
63	Bouw van woningen voor ambtenaren en beambten (1e termijn) (33)	70 000
64	Bouw van een waschgelegenheid en W. C.'s voor het personeel (1e termijn) (33)	10 000
65	Uitbreiding, vernieuwing e.q. verplaatsing der bureaux van administratie (1e ter- mijn) (33)	50 000
66	Inrichting van de oude pyrotechnische werkplaats tot magazijn (33)	60 000
67	Aanbouw van 3 olie-afval prauwtjes (1e termijn) (34)	20 000
68	Afsluiting Marine-etablisement (33)	40 000
69	Bouw werkplaats en goedangs voor torpedootjagers (33)	100 000
70	Aanleg van een kademuur in de Oosterhaven (1e termijn) (33)	190 000
71	Aanbouw derde onderzeebootdok (1e termijn) (33)	165 000
72	Bouw van een werkplaats en goedangs voor schepen (1e termijn) (33)	50 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is		T O E L I C H T I N G E N.
	Meer.	Minder.	
(29) f 200 000		f 200 000	(29) „Aanschaffing van een turbinebank met toebehooren”, vervalt voor 1931.
229 000		79 000	(30) Hierin is begrepen f 30 000 voor vernieuwing aan diverse gebouwen en magazijnen, waarvan de uitvoering door het Departement der Burgerlijke Openbare Werken geschiedt. Hiertegenover staat een ontvangst tot een gelijk bedrag bij Hoofdstuk IV — middelen in Indië — betreffende evengemeld departement.
	f 180 000		(31) * Gerekend wordt dat gemiddeld per jaar f 200 000 noodig zal zijn voor de vernieuwing der outillage van de verschillende werkplaatsen op het Marine-etablisement. Verwacht wordt dat in 1931 echter f 180 000 zal worden besteed. *
1 850 000		1 563 000	(32) De uitvoering geschiedt door het Departement van Oorlog.
	70 000		(33) De uitvoering geschiedt door het Departement der Burgerlijke Openbare Werken. Tegenover deze uitgave staat een ontvangst tot een gelijk bedrag bij Hoofdstuk IV — Middelen in Indië — betreffende evengemeld departement.
	10 000		
	50 000		(34) * De toename van het aantal oliestokende schepen (zoowel motorschepen als residu-stokende schepen) heeft ten gevolge dat meer olieafval verwerkt moet worden. Bij het naar buitenboord pompen van dezen afval, ontstaat een ongewenschte vervuiling van het water in de tot het Marine-etablisement behorende havens. Ten einde deze vervuiling, welke bovendien aantasting van de buitenboordsverf der schepen en mitsdien een grooter verbruik van verf ten gevolge heeft, te voorkomen, zijn prauwtjes noodig, welke dezen olieafval van de schepen kunnen overnemen en buiten de havens deponeren. In de naaste toekomst zijn 3 van deze prauwtjes noodig, waarvan de aanbouwkosten totaal worden geraamd op f 50 000. Het thans aangevraagde bedrag van f 20 000 is te beschouwen als een 1e termijn. *
	60 000		
	20 000		
	40 000		
	100 000		
	190 000		
	165 000		(35) „Verbetering inrichting bankwerkerij en gereedschapmakerij”, vervalt voor 1931.
	50 000		(36) „Bouw instrumentmakerij”, vervalt voor 1931.
			(37) „Bouw van een tweede waterprauw”, vervalt voor 1931.
(35) 105 000		105 000	(38) „Bouw van een sleepboot van 300 P.K.”, vervalt voor 1931.
(36) 150 000		150 000	(39) „Aanleg steigers voor de nieuwe jagers”, vervalt voor 1931.
(37) 60 000		60 000	(40) „Bouw van een olieprauw”, vervalt voor 1931.
(38) 175 000		175 000	(41) „Aanschaffing 25-tons drijvende kraan”, vervalt voor 1931.
(39) 183 000		183 000	
(40) 150 000		150 000	
(41) 100 000		100 000	

Nummers der artikelen.	OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1931.
		— f 1 372 000 f 1 372 000

Toegestaan voor 1930.	1931 is.		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder	
42) f 255 000		f 250 000	(42) Dit bedrag omvat: „Bouw van een nieuwe plaatwerkerij”, „verbetering outillage van de plaatwerkerij”, „vergrooting van de elektrische werkplaats” en „verbetering van de outillage van de elektrische werkplaats”, vervalt voor 1931.
43) 91 000		91 000	
44) 70 000		70 000	(43) „Bouw van een kleedingmagazijn”, vervalt voor 1931.
45) 55 000		55 000	(44) „Uitbreiding inrichting smederij”, vervalt voor 1931.
46) 110 000		110 000	(45) „Uitbreiding inrichting gieterij”, vervalt voor 1931.
47) 140 000		140 000	(46) „Aanbouw van een brandstoftank met bijbehorende pijpleidingen”, vervalt voor 1931.
48) 50 000		50 000	(47) „Aanleg van nieuwe en in orde brengen van bestaande wegen”, vervalt in 1931.
49) 50 000		50 000	(48) „Aanleg waterleiding en elektrische installatie ten behoeve van de debarkementsgebouwen”, vervalt voor 1931.
f 200 000	—	f 200 000	
3 818 000	f 935 000	3 381 000	(49) „Bouw van twee goedangs”, vervalt voor 1931.
f 4 018 000	f 935 000	f 3 581 000	
			HERHALING.
			I. Bedrijfsuitgaven van het Marine-etablisement en daartoe behorende inrichtingen, met uitzondering van die der Marine-magazijnen.
			a. Directe kosten van het bedrijf:
			Uitgaven in Nederland f 38 900
			Uitgaven in Indië 2 327 200
			In de begrooting niet op dezen post drukkende kosten 1 233 500
			_____ f 3 599 600
			b. Uitgaven voor werkzaamheden ten behoeve van derden en van de Marine-magazijnen te Soerabaja, zoomede voor de uitvoering van uitbreidingswerken in eigen beheer:
			Uitgaven in Indië f 5 908 300

			Opgeteld f 9 507 900
			Hiertegenover staan aan ontvangsten en verrekeningen ten bate van het Marine-etablisement en daartoe behorende inrichtingen de navolgende bedragen:
			In Nederland (post 1002 van hoofdstuk III — middelen) terugbetaling der kosten van herstellingen van schepen behorende tot het Nederlandsch eskader f 1 000 000
			In Indië (post 1023 van hoofdstuk IV — middelen):
			1e. met betrekking tot gouvernements diensttakken 8 407 900
			2e. met betrekking tot derden 100 000

			Opgeteld f 9 507 900

Nummers
der artikelen.

OMSCHRIJVING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.

Geraamd
voor 1931

Toegestaan voor 1930.	1931 is		TOELICHTINGEN.
	Meer.	Minder.	
			<p>II. Bedrijfsuitgaven van de Marine-magazijnen te Soerabaja.</p> <p>a. Directe kosten van het bedrijf:</p> <p>Uitgaven in Nederland f 17 500</p> <p>Uitgaven in Indië 532 000</p> <p>In de begrooting niet op dezen post drukken- de kosten 136 800</p> <p style="text-align: right;">————— f 686 300</p> <p>b. Kosten van aanvulling der voorraden:</p> <p>Uitgaven in Nederland f 3 427 800</p> <p>Uitgaven in Indië 4 366 000</p> <p style="text-align: right;">————— 7 793 800</p> <p style="text-align: right;">Opgeteld f 8 480 100</p> <p>Hiertegenover staan aan ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Marine-magazijnen de navolgende bedragen:</p> <p>In Nederland (post 1003 van hoofdstuk III — middelen) terugbetaling der kosten van verstrekkingen aan naar Nederland terugkeerende schepen behorende tot het Nederlandse eskader Memorie.</p> <p>In Indië (post 1024 van hoofdstuk IV — middelen):</p> <p>1e. met betrekking tot gouvernements diensttakken f 8 380 100</p> <p>2e. met betrekking tot derden 100 000</p> <p style="text-align: right;">—————</p> <p style="text-align: right;">Opgeteld f 8 480 100</p> <p>III. Kapitaalsuitgaven ten behoeve van het marine-etablisement en daartoe behorende inrichtingen.</p> <p>Uitgaven in Nederland f —</p> <p>Uitgaven in Indië 1 372 000</p> <p style="text-align: right;">—————</p> <p style="text-align: right;">f 1 372 000</p>

Year	Month	Day	Event	Location
1900	Jan	1
1900	Jan	2
1900	Jan	3
1900	Jan	4
1900	Jan	5
1900	Jan	6
1900	Jan	7
1900	Jan	8
1900	Jan	9
1900	Jan	10
1900	Jan	11
1900	Jan	12
1900	Jan	13
1900	Jan	14
1900	Jan	15
1900	Jan	16
1900	Jan	17
1900	Jan	18
1900	Jan	19
1900	Jan	20
1900	Jan	21
1900	Jan	22
1900	Jan	23
1900	Jan	24
1900	Jan	25
1900	Jan	26
1900	Jan	27
1900	Jan	28
1900	Jan	29
1900	Jan	30
1900	Jan	31

...

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUK 9.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

STAAT VAN DE GERAAMDE STERKTE DER ZEEMACHT WAAROP
VOOR HET JAAR 1931 GEREKEND WORDT.

RANGEN EN STANDEN.	Gemiddelde bezoldiging.		Departement der Marine.				Nederlandsch-Eskader.				Indische Militaire Marine.			
			Aan- tal.		Totale bezoldiging.		Aan- tal.		Totale bezoldiging.		Aan- tal.		Totale bezoldiging.	
	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.
Vice-Admiraal	f 24 120		1	f 30 000		1	f 18 240							
Schout-bij-nacht	17 280		1	17 280		1	17 280			3	f 51 840			
Kapitein t/zee	13 997		2	27 994		5	69 985			6	83 982			
Luit. t.z. 1e kl.	9 439		5	47 195		13	122 707			29	273 731			
" 2e kl.	5 111		2	10 222		26	132 886			53	270 883			
" 3e kl.	3 648					20	72 960			23	83 904			
Off. vlieger 2e kl.	5 904									20	118 080			
" 3e kl.														
Luit. Kol. d. marns. ...	16 800									1	16 800			
Kapt. d. marns.	8 675					1	8 675			1	8 675			
1e Luit. d/marns.	5 027					1	5 027			2	10 054			
2e "														
Hfdoff. M. S. D. 2e kl.	15 165					1	15 165			1	15 165			
Off. M.S.D. 1e kl.	11 625					8	93 000			11	127 875			
" 2e kl.	7 016					19	133 304			33	231 528			
" 3e kl.	3 648					6	21 888							
Hfdoff. v. Gez. 2e kl.	16 800		1	16 800										
Off. v. adm. 1e kl. ...	11 840					2	23 680			7	82 880			
" 2e kl. ...	7 193					2	14 386			7	50 351			
Hfdoff. v. adm. 2e kl. .	15 220		1	15 220						1	15 220			
Off. v. adm. 1e kl.	11 790		2	23 580		2	23 580			6	70 740			
" 2e kl.	5 590		1	5 590		4	22 360			10	55 900			
" 3e kl.	3 648									3	10 944			
Opperschipper	5 463					2	10 926			6	32 778			
Schipper	4 782					4	19 128			19	90 858			
Bootsman	3 796	1 570				13	49 348	7 850		25	94 900			
Kwartiermeester	2 474	950	1	2 474		17	42 058	5 700		26	61 850		7 60	
Opperseiner	5 463					1	5 463			2	10 926			
Majoer-Seiner	4 931		1	4 931		3	14 793			5	24 655			
Sergt.-seiner	3 905	1 570				7	27 335			10	39 050		1 57	
Korpl. "	2 457	950	5	12 285		6	14 742	1 900		8	39 312		7 60	
Seinersmaat	1 577	620				6	9 462	3 720		22	34 694		9 92	
Opperkonstabel	5 463					2	10 926			1	5 463			
Majoer-konstabel	4 893					4	19 572			8	39 144			
Sergt.-konst	3 832	1 570	2	7 664		15	57 480	1 570		10	38 320			
Korpl. "	2 457	950				14	34 398	3 800		15	36 855		5 70	
Oppergeschutm.	6 900													
Maj.-Geschutm.						2	7 928			2	7 928			
Sergt.-geschutm.	3 964													
Oppermonteur	6 287					1	6 287			1	6 287			
Majoer-monteur	5 105					2	10 210			14	71 470			
Sergt.-monteur	3 636					12	43 632			21	76 356			
Korpl.-monteur	2 522	1 077				26	65 572			17	42 874		4 30	
Mantroos-Monteur		785						5 495		11	8 63		8 63	
Leerling-monteur		585								4	2 34		2 34	
Adspirant-monteur		493								3	1 47		1 47	
Maj.-timmerman	5 030									1	5 030			
Sergt.-timm.	3 636					2	7 272			3	10 908			
Korpl.- "	2 522	1 077						1 077		2	5 044		4 30	
Timmermansmaat.		620						1 240		4	2 48		2 48	
Majoer-botteller	4 782					2	9 564			1	4 782			
Sergt.- "	3 796	1 570				2	7 592			8	30 368		1 57	
Korpl.- "	2 457	950				2	4 914	1 900		4	9 828		3 80	
Matr.- "		620						1 240		6	3 72		3 72	
Opperziekvpl.	6 860									1	6 860			
Maj.-Ziekvpl.	4 782		1	4 782						3	14 346			
Sergt.-schrijver	4 337	1 570				2	8 674			5	21 685		6 23	
Korpl.- "	2 456	950				4	9 824	3 800		4	9 824		6 65	
Matr.- "		620						1 240		1	62		62	
Opperschrijver	6 862		1	6 862						1	6 862			
Majoer-schrijver	4 930		1	4 930		3	14 790			5	24 650			
Sergt.-schrijver	3 796	1 570	2	7 592		4	15 184	3 140		10	37 960		3 14	
Korpl.- "	2 457	950	4	9 828		4	9 828	2 850		12	29 484		2 85	
Matr.- "		620						1 860		6	3 72		3 72	

Kweekschool voor Inlandsche schepelingen.			Hydrografie.						Marine Etablissement.		Totaal Generaal.			
Aantal.			Totale bezoldiging.		Aantal.		Totale bezoldiging.		Aantal.	Totale bezoldiging.	Aantal.		Totale bezoldiging.	
Europ.	Inlanders.	Inl. in opl.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Europ.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.
			<i>f</i> 13 997								2		<i>f</i> 48 240	
1			9 439		3		<i>f</i> 28 317		3	<i>f</i> 28 317	5		86 400	
4			20 444		10		51 110				14		195 958	
					2		7 296				54		509 706	
											95		485 545	
											45		164 180	
											20		118 080	
1			5 027				11 625				1		16 800	
											2		17 350	
											4		20 108	
					1						2		30 330	
1			7 016		2		14 032				20		232 500	
											44		385 880	
											6		21 888	
											1		16 800	
1			11 840		3		21 579				10		118 400	
											12		86 316	
1			11 790								2		30 440	
1			5 590		2		11 180				11		129 690	
											18		100 620	
											3		10 944	
1			4 782		2		9 564				8		43 704	
4	4		15 184 <i>f</i>	6 280	1	2	3 796 <i>f</i>	3 140			26		124 332	
6	2		14 844	1 900	2	4	4 948	3 800			43	11	163 228 <i>f</i>	17 270
											51	20	126 174	19 000
											3		16 389	
1			3 905		2		7 810				9		44 379	
											20	1	78 100	1 570
											27	10	66 339	9 500
											28	22	44 156	13 640
											3		16 389	
3			11 496								12		58 716	
1	2		2 457	1 900							30	1	114 960	1 570
											30	12	73 710	11 400
									1	6 900	1		6 900	
											4		15 856	
											2		12 574	
1			2 522		2		2 154		1	3 636	16		81 680	
											34		123 624	
											44	6	110 968	6 462
												18		14 130
												4		2 340
												3		1 479
											1		5 030	
	1			1 077	2		5 044				5		18 180	
	1			620							4	6	10 088	6 462
												7		4 340
1			3 796	950	2		3 140				3		14 346	
											11	3	41 756	4 710
											6	7	14 742	6 650
												8		4 960
											1		6 860	
1	1		4 337	1 570							4		19 128	
1			2 458		2	1	4 912	950			8	5	34 696	7 850
											11	12	27 016	11 400
												3		1 860
											2		13 724	
2			7 592								9		44 370	
1			2 457		2		4 914				18	4	68 328	6 280
											23	6	56 511	5 700
												9		5 580

RANGEN EN STANDEN.	Gemiddelde bezoldiging.		Departement der Marine.				Nederlandsch-Eskader.				Indische Militaire Marine.				
			Aan- tal.		Totale bezoldiging.		Aan- tal.		Totale bezoldiging.		Aan- tal.		Totale bezoldiging.		
	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	
Sergeant-hofmr.	3 796	1 350					5		18 980			7	3	26 572	4 08
Krpl. hfmr. (Hfmr. I.B.)	2 457	822					3	3	7 371	1 808		3	9	7 371	4 43
Matr.-hofmr.		493						4		1 972			5		2 83
		620													
Sergeant-kok.	4 333	1 350					2	7	8 666	9 450		7	16	30 331	21 60
Korpl.-kok (Koks I.B.)	2 661	822	1		2 661		2	13	5 322	11 015		12	20	31 932	12 43
Matr. „		493													
		620						6		3 720			6		3 72
Kleermaker	1 577						2		3 154			1		1 577	
Schoenmaker	1 577						2		3 154			3		4 731	
Barbier	1 577	640					2		3 154			6		9 462	
Matroos 1e kl.		730		2		1 480		77		56 210			72		52 58
„ 2e kl.	1 254	475	2		2 508		198	89	248 292	42 275	135	101		169 290	47 97
„ 3e kl.		292						33		9 636			220		46 20
Ongeoefend matroos ...		128													
Lichtmatroos		365	1			365		85		31 025			246		89 75
Jongen															
Oppertorpmkr.	5 677													17 031	
Maj.-torpmkr.	5 030						4		20 120			16		80 480	
Sergt.-torpmkr.	3 670						4		14 680			34		124 780	
Korpl.- „	2 522	1 077					8	2	20 176	2 154		33		95 836	
Matr.- „		694											23		15 96
Leerling-torpmkr.		585											5		2 92
Adspirant- „		493											4		1 97
Z.m. Seiner-Kustwach- ter															
Stafmuzikant	3 795												2	7 590	
Sergeant-muzikant ...															
Korporaal- id. ...															
Matroos- id. ...		730											28		20 44
Leerling id. ...		475											7		3 32
Oppervliegtm. M.	6 898												2	13 796	
Maj.-vliegtm.	6 228												11	68 508	
Sergt.-vliegtm. M.	4 946												42	207 732	
Korpl.- „	2 522	1 077											16	40 352	25 84
Matr.- „	1 570	694											11	17 270	27 06
Leerling-vliegt. M.		585													4 68
Adspirant- „		493											30		14 79
Maj. vliegtmk. B.	6 228												1	6 228	
Sergt. vliegtmk. B.	4 946												2	9 892	
Korpl.- „ B.	2 522												1	2 522	
Matr.- „ B.		694													2 77
Leerling-vliegt. B.		585													2 3
Adspirant „ B. ...		493													3 45
Oppervlgtm. H.	6 898												1	6 898	
Maj.-vliegtm. H.	6 228												2	12 456	
Sergt.-vltgm. H.	4 946												8	39 568	
Korpl.- „ H.	2 522	1 077											5	12 610	10 77
Matr.- „ H.		694													24 29
Leerling-vlgtm. H.		585													58
Adspirant „ H.		493													98
Adj. o.o. macht.	5 804						2		11 608				4	23 216	
Majoer-Macht.	4 913						14		68 782				17	83 521	
Sergt.-macht.	3 600	1 825					28	9	100 800	16 425	27	5		97 200	9 12
Korpl.mach.	2 533	1 205					60	27	151 980	32 535	70	26		177 310	31 33
Stoker-olieman	1 997	950					36	51	71 892	48 450	18	114		35 946	108 30
Ongeoef.-stok-olieman.															
Korpl.-stoker.	3 872	950						3		2 850			2	7 744	10 45
Stoker 1e kl.	1 836	785					46	155	84 456	121 675	12	192		22 032	150 72
„ 2e kl.	1 259	475					16	10	20 144	4 750	6	50		7 554	15 07
Leerling-stoker		128													

- (1) W. o. 1 korpl. hofmeester en 12 hofmeesters I. B.
(2) W. o. 3 matr. hofmeester en 6 hofmeesters I. B.
(3) W. o. 22 korpl. kok en 15 koks I. B.
(4) W. o. 13 matr. kok en 2 koks I. B.
(5) W. o. 110 matrozen 3e kl. in opleiding à f 128 per jaar.
(6) W. o. 25 stokers 2e kl. in opleiding à f 128 per jaar.

Kweekschool voor Inlandsche schepelingen.				Hydrografie.				Marine Etablissement.		Totaal Generaal.				
Aantal.			Totale bezoldiging.		Aantal.		Totale bezoldiging.		Aantal.	Totale bezoldiging.	Aantal.		Totale bezoldiging.	
Europ.	Inlanders	Inl. in opl.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Europ.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.
1	1		2 457	493	2	2	4 914	2 700			12	5	45 552	6 750
											9	(¹) 13	22 113	6 738
												(²) 9		4 818
1	1		4 333	1 350	2	2		2 700			10	26	43 330	35 100
	2			986	2	2		986			15	(³) 37	39 915	25 479
	2			1 113	1	1		493				(⁴) 15		9 046
1			1 577								4		6 308	
1			1 577								6		9 462	
	1			640							8	1	12 616	640
1	4	6	1 254	7 300	9	15		10 950				176		128 480
		4		1 900		20	11 286	9 500			315	214	432 630	101 650
						20		5 840				273		61 676
		227		29 056								227		29 056
	10			3 650		18		6 570				360		131 400
											3		17 031	
											20		100 600	
											38		139 460	
											46	2	116 012	2 154
												23		15 962
												5		2 925
												4		1 972
													2	7 590
													28	
													7	20 440
														3 325
													2	13 796
													11	68 508
													42	207 732
													16	40 352
													11	17 270
													24	25 848
													39	27 066
													8	4 630
													30	14 790
													1	6 228
													2	9 892
													1	2 522
													4	2 776
													4	2 340
													7	3 451
													1	6 898
													2	12 456
													8	39 568
													5	12 610
													10	10 770
													35	24 290
													1	585
													2	986
													6	34 824
1			4 913										32	157 216
1			3 600										62	223 200
3			7 599		6	9	21 600	10 845					136	344 488
1			1 997		3	6	7 599	5 700					55	109 835
													2	7 744
	4			3 140		10		7 850					58	106 488
													22	27 698
		109		13 952		6		2 850					66	22 675
													109	13 952

Kweekschool voor Inlandsche schipelingen.			Hydrografie.						Marine Etablissement.		Totaal Generaal.			
Aantal.			Totale bezoldiging.		Aantal.		Totale bezoldiging.		Aan- tal.	Totale bezoldiging.	Aantal.		Totale bezoldiging.	
Europ.	Inlanders.	Inl. in opl.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Europ.	Europ.	Inlanders.	Europ.	Inlanders.
			7 758										1	5 465
			9 828										9	44 370
2													1	3 795
4													13	50 427
													30	73 710
			2 960										14	20 720
2														
			1 396										7	9 772
1														
			39 204										320	464 640
27														
81	37	346	251 424	77 877	56	122	231 526	80 168	5	38 853	2 267	2 564	7 637 951	1 465 368

VOLKSRAAD
ZITTINGENJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUK 9 B.

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1931.

OVERZICHT DER GEWESTELIJKE VAARTUIGEN.

Gewest.	Bestemming.	Soort.	Naam.	Toegestane fondsen per jaar.		Ter beschikking gesteld van het Departement van	Opmerkingen.
				Personeel.	Vivres.		
Gouvernement West-Java	Karangantoe	Motorboot.	No. 16.	f 960	f 270	Binn. Best.	
	Tandjoengpriok .	id.	Pol. II.	" 1 764	—	id.	
	id.	id.	M.	" 1 218	—	id.	
	Duizend-ell.	Kolek.	—	" 1 020	—	id.	
	Tandjoengpriok .	Motorlogger.	Ambon.	" 5 694	—	id.	
	id.	Motorboot.	No. Z.	" 1 248	—	Financiën	(ten behoeve I. U. en A.).
	id.	id.	No. 69.	" 1 512	—	id.	
	Rengasdengklok .	id.	No. 125.	" 798	—	Binn. Best.	
	Tandjoengpriok .	id.	Cecilia.	—	—	id.	
	id.	id.	H. H.	" 2 262	—	id.	
	Cheribon	id.	C.	" 1 620	—	id.	
	Sindang	Schuit.	—	—	—	id.	
	Tangerang.	Motorboot.	No. 182.	" 1 320	" 270	id.	
	Semarang	Karimoendjawa. .	Prauw.	—	" 1 380	—	id.
Semarang		Motorboot.	C. C.	" 1 848	" 360	Financiën	(ten behoeve I. U. en A.).
id.		id.	J.	" 3 552	" 720	Binn. Best.	
id.		Motorboot.	IJ.	" 5 328	" 1 080	id.	
id.		Motorschoener.	Sapoedi.	" 3 984	" 720	Financiën	(Opiumdienst).
Djapara		Prauw.	—	—	—	Binn. Best.	
Soerabaja	Soerabaja	Motorboot.	Dina.	" 1 863	—	id.	
	id.	id.	P. P.	" 1 986	—	Financiën	(Opiumdienst).
	id.	id.	G.	" 3 264	—	Binn. Best.	
	id.	id.	No. 124.	" 1 140	—	Financiën	(ten behoeve I. U. en A.).
	id.	id.	No. 101.	" 2 412	—	id.	
	id.	id.	No. 114.	" 1 140	—	Binn. Best.	
	id.	id.	No. 85.	" 1 140	—	id.	
	id.	id.	No. 178.	" 1 140	—	id.	
	Gresik	id.	No. 159.	" 924	—	id.	
	Soerabaja	id.	No. 123.	" 1 278	—	id.	
id.	id.	L. L.	" 1 848	—	id.		
id.	Gouv. stoomer (drijvend politie-station).	Mataram.	" 4 386	—	id.		
id.	6 prauw Alis ² .	—	—	—	id.		
Madjoen	Patjitan	2 roeivaartuigen.	—	—	id.		
Paseroean	Probolinggo	Motorboot.	Probolinggo.	" 5 460	" 900	Financiën	(Opium).
Madoera	Soemenep	Stoomvaartuig.	Loewoek.	" 6 132	" 1 800	Binn. Best.	
	Gajum	Zeilprauw.	—	" 960	" 180	id.	
	Kalisangka	Motorboot.	No. 100.	" 1 062	" 360	id.	
	Sapeken	Zeilprauw.	—	" 960	" 180	id.	
	Alasmalang	id.	—	" 960	" 180	id.	
	Soemenep	Prauw.	—	—	—	id.	
	Sampang	id.	—	—	—	id.	
	Boender	id.	—	—	—	id.	
Banjoemas	—	5 sampangs.	—	—	—	id.	
	Tjilatjap	2 Motorbooten.	Nos. 158 en 39.	" 1 848	" 360	Landbouw, Nijverheid en Handel (ten behoeve Boschwezen).	
Bali en Lombok .	id.	Motorboot.	No. 132.	" 924	" 180	id.	
	—	Motorboot.	W. W.	" 2 760	" 600	Financiën	(Opiumregie).

Gewest.	Bestemming.	Soort.	Naam.	Toegestane fondsen per jaar.		Ter beschikking gesteld van het Departement van	Opmerkingen.
				Personeel.	Vivres.		
Sumatra's Westkust	Boven Kampar ..	Sloep.	—	—	—	Binn. Best.	
	Sawang Toengkoe	Prauw.	—	—	—	id.	
	Sioban	id.	—	—	—	id.	
	Moeara Siberoet ..	Motorlogger.	Antoinette.	f 3 366	f 1 200	id.	
Tapanoeli	Balige	Motorboot.	No. 163.	1 674	—	id.	
	id.	id.	No. 119.	1 134	—	id.	
	Pangoeroeran ..	id.	No. 82.	852	—	id.	
	id.	id.	No. 93.	1 134	—	id.	
	Poelau Tello	id.	No. 141.	990	—	id.	
	Batoe-eilanden ..	Motorvaartuig.	O. O.	3 000	—	id.	
Benkoelen	Pangoerawan ..	Prauw.	—	—	—	id.	
	Engganogroep ..	Jol H ^a .	—	—	—	id.	
Lamp. Districten.	Menggala	Motorboot.	No. 139.	1 488	270	id.	
Palembang	Palembang	Stoomvaartuig.	Ellen.	3 240	810	id.	
	id.	Motorboot.	No. 21.	1 140	270	id.	
	id.	id.	No. 23.	780	—	id.	
	id.	Prauw.	—	432	—	id.	
	id.	id.	—	432	—	id.	
	id.	Motorboot.	No. 56.	780	—	id.	Financiën (ten behoeve I. U. en A.).
	id.	id.	S.	2 760	593	Binn. Best.	
	id.	Stoomvaartuig.	Moesi.	2 964	720	id.	
	id.	Motorboot.	Sekajoe.	1 140	270	id.	
	id.	id.	No. 120.	1 062	270	id.	
	Moesi Hoeloe	Bidar.	—	—	—	id.	
	Rawas	id.	—	—	—	id.	
	Kommering Hoeloe	id.	—	—	—	id.	
	Ogan Hillir	id.	—	—	—	id.	
	Koeboestrecken ..	id.	—	—	—	id.	
Kommering Hillir.	id.	—	—	—	id.		
Koeboe	id.	—	—	—	id.		
Hilir	id.	—	—	—	id.		
Djambi	Palembang	Motorboot.	Pol. III.	2 880	540	id.	
	Djambi	Motorboot.	Fanny.	2 466	495	id.	
	id.	Stoomvaartuig.	Robbert.	3 936	792	id.	
	id.	id.	Ophelia.	4 422	990	id.	
	Koelatoengkal ..	Motorboot.	No. 86.	798	240	id.	
	Moearasabak	id.	No. 197.	1 150	360	id.	Financiën (ten behoeve I. U. en A.).
	Moearatembesi ..	id.	No. 95.	870	198	Binn. Best.	
	Djambi	id.	No. 63.	870	198	id.	
	id.	id.	No. 112.	798	240	id.	
	id.	id.	No. 113.	1 218	360	id.	
	Moearatebo	id.	No. 97.	798	198	id.	
	Djambi	Motorboot.	Pol. I.	2 820	594	id.	
	Djambi	—	—	—	600	—	
	Bangko	Bidar.	—	—	—	id.	Voor toelage van den persoon belast met het administratief beheer der in de residentie Djambi gestationeerde gewestelijke vaartuigen.
	Moeara Boengo ..	id.	—	—	—	id.	
Moeara Tembesi ..	id.	—	—	—	id.		
Moeara Sabak	id.	—	—	—	id.		
Toengkal	id.	—	—	—	id.		
Tandjoeng	id.	—	—	—	id.		
Moeara Tebo	id.	—	—	—	id.		
Djamboe	id.	—	—	—	id.		
Teloek Kajoe Poethi	id.	—	—	—	id.		
Bangko	id.	—	—	—	id.		
id.	id.	—	—	—	id.		
Tabirstreken	id.	—	—	—	id.		
Moeara Limoen ..	id.	—	—	—	id.		
Rantau Pandjang	id.	—	—	—	id.		
Marsam	id.	—	—	—	id.		
Pemajoeng	id.	—	—	—	id.		
Paoeh	id.	—	—	—	id.		
Mandingin	id.	—	—	—	id.		
Oostkust van Sumatra	Bengkalis	Stoomvaartuig.	Femke.	4 596	1 320	id.	
	Bagan Si Api-Api.	id.	Mathilde.	6 084	1 950	id.	
	id.	id.	Wilhelmina.	7 464	1 440	id.	
	Selatpandjang ..	id.	Xenia.	4 872	1 440	id.	
	Tandjoengbalai ..	id.	Tjantik II.	3 474	792	id.	
	Rokan-streken ..	Sampan.	—	480	—	id.	
	id.	Roeivaartuig.	—	200	—	id.	
	Laboehanbillik ..	Motorboot.	Asahan.	2 070	396	id.	
	Bagan Si Api-Api.	Motorboot.	No. 74.	780	300	id.	Financiën (ten behoeve I. U. en A.).

Gewest.	Bestemming.	Soort.	Naam.	Toegestane fondsen per jaar.		Ter beschikking gesteld van het Departement van	Opmerkingen.
				Personeel.	Vivres.		
	Bagan Si Api-Api id.	id.	No. 70.	f 996	f 300	Binn. Best.	Voor bezoldiging van het personeel voor de herstelling van gewestelijke vaartuigen in het Gouvernement Oostkust van Sumatra.
	Bengkalis id.	id.	X.	" 2 568	" 750	id.	
	Bengkalis id.	Stoomvaartuig.	Ursula.	" 5 880	" 1 440	id.	
	Siak Sri Indrapoera	—	—	" 12 353	—	—	
	Belawan	Stoomvaartuig.	Hevea.	" 3 474	" 1 200	id.	
	Selatpandjang ...	Motorboot.	U.	" 1 848	—	id.	
	Bagan-siapipi ..	id.	Juliana.	" 2 610	" 720	id.	
	Bengkalis	id.	E. E.	" 2 448	" 900	id.	
	Bengkalis	id.	Kangean.	" 2 610	" 600	Landbouw, Nijverheid en Handel (ten behoeve Boschwezen).	
	Laboehanbillik ...	id.	No. 174.	" 798	" 198	Binn. Best.	
	Bengkalis	Stoomvaartuig.	Bengkalis.	" 6 696	" 1 800	id.	
	Bengkalis id.	Motorboot.	Balau.	" 2 466	" 600	Landbouw, Nijverheid en Handel (ten behoeve Boschwezen).	
	Selat Pandjang ..	Motorvaartuig.	Onrust.	" 3 840	" 840	Financiën (ten behoeve opiumdienst).	
	Bengkalis	Motorboot.	No. 144.	" 1 740	" 360	Binn. Best.	
	Bengkalis id.	Motorvaartuig.	Poenak.	" 3 060	" 720	Landbouw, Nijverheid en Handel (ten behoeve Boschwezen).	
	Bengkalis id.	Sampan.	—	—	—	Binn. Best.	
	Selat Pandjang ..	id.	—	—	—	id.	
	Bengkalis	—	—	" 2 400	—	—	
	Bengkalis	Stoomvaartuig.	Hermina.	" 4 224	" 1 200	Justitie (arbeidsinspectie).	
	Asahan en Laboehan	Motorboot.	—	" 1 500	" 300	Binn. Best.	
Atjeh en Ond. ...	Singkel	Motorboot.	N.	" 1 422	" 270	id.	
	Langsa	Stoomvaartuig.	Djambi.	" 2 844	" 630	id.	
	Sabang	Motorboot.	Roebia.	" 2 472	" 540	id.	
	Bakongan	Stoomvaartuig.	Diana.	" 4 170	" 900	id.	
	Sabang	Motorboot.	Rondo.	" 1 425	" 25	O. en E.	
Riouw en Ond. ...	Tandjoeng Pinang	id.	Meranti.	" 2 405	" 495	id.	
	Taloek	id.	—	" 1 500	" 297	Binn. Best.	
	Tandjoengbalai (Karimoen) ...	Stoomvaartuig.	Cornelia.	" 3 984	" 891	id.	
	Tandjoeng Pinang	id.	Klazina.	" 6 120	" 1 287	id.	
	Tembilahan	Motorboot.	Datoe.	" 2 844	" 594	id.	
	Penoeba	Stoomvaartuig.	Willy.	" 5 310	" 1 287	id.	
	Rengat	Motorboot.	No. 29.	" 1 206	" 198	id.	
	Tembilahan	id.	No. 106.	" 1 602	" 297	id.	
	Penoeba	Roeivaartuig.	—	" 690	" 297	id.	
	Samboe	Motorboot.	No. 30.	" 1 746	—	id.	
	Tandjoeng Pinang	Stoomvaartuig.	Martha.	" 5 370	" 1 287	id.	
	Samboe	Motorboot.	"K."	" 2 550	" 594	id.	
	Sedanau	id.	No. 104.	" 990	" 198	id.	
	Tarempa	id.	No. 102.	" 990	" 198	id.	
	Serasan	id.	No. 134.	" 990	" 198	id.	
	Rengat	id.	Vera.	" 2 352	" 495	id.	
	Tandjoengbalai (Karimoen) ...	Roeivaartuig.	—	" 690	" 297	id.	
	Penoeba	Sampan Kiau.	—	" 432	—	id.	
	Tandjoengpinang	Stoomvaartuig.	Wanda.	" 3 990	" 891	Landbouw, Nijverheid en Handel (ten behoeve Boschwezen).	
	Penoeba	id.	Kajoe Merah.	" 2 406	" 495	id.	
	District Batam...	Motorboot.	No. 9.	" 1 080	" 198	Binn. Best.	
	Karimoen	id.	Tempinis	" 2 406	" 495	Landbouw, Nijverheid en Handel (ten behoeve Boschwezen).	
	Tandjoeng Pinang	Stoomvaartuig.	Riouw.	" 6 360	" 1 630	Binn. Best.	

Gewest.	Bestemming.	Soort.	Naam.	Toegestane fondsen per jaar.		Ter beschikking gesteld van het Departement van	Opmerkingen.
				Personeel.	Vivres.		
Riouw en Ond. ...	Prigiradja	Motorboot.	Boelian.	" 2 580	" 495	Landbouw, Nijverheid en Handel (ten behoeve Boschwezen).	
	Tandjoeng Pinang	Motorboot.	N. N.	" 2 580	" 495	Binn. Best.	
	id.	id.	S. S.	" 2 580	" 495	id.	
	id.	id.	B. B.	" 2 580	" 495	id.	
	Tambilahan	2 sampans.	—	—	—	id.	
	Karimoen	Motorboot.	Mia.	" 1 800	" 396	id.	
	Tandjoeng Pinang	Stoomvaartuig.	Helena.	" 4 224	" 990	Justitie (arbeidsinspectie).	
	id.	—	—	" 840	—	—	
	Tg. Balai (Karimoen)	Sampan Kiau.	—	—	—	Binn. Best.	
	Penoeba	id.	—	—	—	id.	Voor bezoldiging van een bankwerker voor den Algemeenen dienst der Gewestelijke vaartuigen.
Bangka en Ond. Westerafd. van Borneo	Toboali	Motorboot.	Donggala.	" 2 406	" 450		
	Pontianak	Stoomvaartuig.	Emma.	" 5 046	" 1 404	id.	
	Sintang	id.	Neptunes.	" 2 694	" 756	id.	
	Pontianak	Motorboot.	Bertha.	" 2 118	" 540	id.	
	Sanggau	id.	Greta.	" 2 232	" 540	id.	
	Ketapang	id.	Lily.	" 2 844	" 648	id.	
	Semtau	id.	P.	" 1 638	" 432	id.	
	Pontianak	Stoomvaartuig.	Pruys van der Hoeven.	" 4 770	" 1 296	id.	
	id.	Motorboot.	Vasantasena.	" 1 596	" 432	id.	
	Sintang	id.	Eva.	" 1 854	" 540	id.	
	Poetoessibau	id.	No. 111.	" 1 620	" 432	id.	
	Nangapinoh	Motorboot.	No. 133.	" 1 566	" 432	id.	
	Sintang	Huisboot.	—	" 282	—	id.	
	Pontianak	id.	Emmerentia.	" 282	—	id.	
	Soekadana	Motorboot.	T. T.	" 1 566	" 432	id.	
	Ketapang	id.	No. 126.	" 1 116	" 216	id.	
	Sambas	id.	No. 169.	" 480	" 108	id.	
	Poetoessibau	Huisboot.	—	—	—	id.	
	Sanggau	id.	—	—	—	id.	
	Pontianak	Bidar.	—	—	—	id.	
	Soengei Kakap	id.	—	—	—	id.	
	Mampawah	id.	—	—	—	id.	
	Soekadana	id.	—	—	—	id.	
	Sintang	id.	—	—	—	id.	
	id.	id.	—	—	—	id.	
	Smitau	id.	—	—	—	id.	
	Sambas	id.	—	—	—	id.	
	Pamangkat	id.	—	—	—	id.	
	Singawang	id.	—	—	—	id.	
	Embaloh	id.	—	—	—	id.	
	Boenoet	id.	—	—	—	id.	
	Bengkajang	id.	—	—	—	id.	
	Mampawah	id.	—	—	—	id.	
	Sanggau	id.	—	—	—	id.	
	Pemangkat	id.	—	—	—	id.	
	Melawi	id.	—	—	—	id.	
	Sekadau	id.	—	—	—	id.	
	Tajan	id.	—	—	—	id.	
	Ledo	id.	—	—	—	id.	
	Sintang	id.	—	—	—	id.	
	Sekadau	id.	—	—	—	id.	
	Siloewas	id.	—	—	—	id.	
	Sambas	id.	—	—	—	id.	
	Sekadau	id.	—	—	—	id.	
	Sintang	id.	—	—	—	id.	
	Melawi	id.	—	—	—	id.	
	Smitau	id.	—	—	—	id.	
	id.	id.	—	—	—	id.	
	Embaloh	id.	—	—	—	id.	
	Poetoessibau	id.	—	—	—	id.	
Z. en O. afd. van Borneo	Bandjermasin	Stoomvaartuig.	Otto.	" 4 422	" 990	id.	
	Sampit	id.	Sophia I.	" 3 258	" 720	id.	
	Moearatewe	Motorvaartuig.	Cato.	" 2 700	" 540	id.	
	Samarinda	Stoomvaartuig.	Corry.	" 3 660	" 810	id.	
	Bandjermasin	id.	Amboina.	" 3 828	" 810	id.	
	Kotabaroe	id.	Sampit.	" 3 324	" 720	id.	
	Longiram	id.	Mahakam.	" 3 318	" 720	id.	
	Samarinda	id.	Sendawar.	" 2 040	" 450	id.	
	Koealakapoeas	Motorboot en huisboot.	No. 171.	" 1 062	" 270	id.	
	Moearatewe	Motorboot.	No. 154.	" 846	" 180	id.	
	Boentoeh	Motorboot en huisboot.	No. 172.	" 1 062	" 270	id.	
	Poeroektjaoe	Motorboot.	Aernout.	" 1 242	" 270	id.	
	Beloeangan	Stoomvaartuig.	Moeara. Moentel.	" 3 606	" 810	id.	

Gewest.	Bestemming.	Soort.	Naam.	Toegestane fondsen per jaar.		Ter beschikking gesteld van het Departement van	Opmerkingen.
				Personeel.	Vivres.		
	Tarakan	Stoomvaartuig.	Borneo.	„ 3 468	„ 720	Binn. Best.	en Oorlog. Gouvernementsbedrijven (ten behoeve Mijnbouw Oost Borneo). Binn. Best. id. id. Financiën (ten behoeve opiumregie). id. Binn. Best.
	Samarinda	id.	Leonora.	„ 4 728	„ 1 080		
	Marabahan	Motorboot.	No. 170.	„ 480	„ 90		
	Kota Waringin ..	Prauw met aanhangmotor.	—	„ 360	„ 90		
	Tandjoengsellor ..	Motorboot.	No. 109.	„ 1 020	„ 180		
	Tandjoengredeb ..	id.	No. 108.	„ 1 020	„ 180		
	Samarinda	id.	No. 190.	„ 2 040	„ 270		
	Ballikpapan	Motorboot.	R. R.	„ 2 520	„ 450		
	Koeala Koeroen ..	Prauw met Penta Aanhang motor.	Dajak.	—	—	Binn. Best.	
	Poeroek Tjaoe ...	id.	—	„ 360	„ 90	Algemeene diensten.	
	Moeara Tewe	Motorsleepboot.	T. I.	„ 1 140	„ 270	Binn. Best.	
Menado	Poso	Stoomvaartuig.	Ruth.	„ 5 550	„ 2 160	id.	
	Donggala	Motorboot.	Karimoen.	„ 2 412	„ 600	id.	
	Boalemo	Zeilvaartuig.	—	„ 1 290	—	id.	
	Banggai	Prauw.	—	„ 1 000	—	id.	
Celebes en Ond..	Makassar	—	—	„ 1 560	„ 360	id.	
	Baoe-baoe	Motorboot.	Alice.	„ 1 866	„ 450	id.	
	Makassar	Motorvaartuig.	U. U.	„ 2 160	„ 360	Financiën (Opiumdienst). Binn. Best.	
	—	Prauw Padjalle	—	—	—	id.	
	—	id.	—	—	—	id.	
	—	id.	—	—	—	id.	
	—	id.	—	—	—	id.	
	—	id.	—	—	—	id.	
	—	id.	—	—	—	id.	
	—	id.	—	—	—	id.	
	—	id.	—	—	—	id.	
	—	id.	—	—	—	id.	
Gouvernement der Molukken..	—	Motorboot.	—	„ 2 006	„ 540	id.	
	Amboina	id.	No. 129.	„ 1 494	—	id.	
	Dobo	id.	M. M.	„ 2 634	„ 600	id.	
	Saumlakki	Motorschoener.	Griffioen.	„ 3 468	„ 960	id.	
	Manokwari	Stoomvaartuig.	Anna.	„ 5 550	„ 2 160	id.	
	Amboina	Motorschoener.	Kemphaen.	„ 3 468	„ 960	id.	
	Ternate	Stoomvaartuig.	Nora.	„ 5 550	„ 2 160	id.	
	id.	Motorboot.	No. 79.	„ 780	„ 360	id.	
	Laboeha	id.	No. 92.	„ 918	„ 360	id.	
	Boela	Motorschoener.	Swarten Arendt.	„ 3 468	„ 960	id.	
	Kaimana	Motorboot.	Eki.	„ 3 468	„ 960	id.	
	Fak-Fak	Stoomvaartuig.	Urania.	„ 5 550	„ 2 160	id.	
	Merauke	Motorboot.	No. 50.	„ 1 134	„ 216	id.	
	id.	Vlet E'.	—	„ 1 554	„ 540	id.	
	Sentanimeer	Roeivaartuig.	—	„ 1 578	—	id.	
	Sorong	Motorschoener.	't Fortuintjen.	„ 3 648	„ 1 800	id.	
	Toeal	Motorboot.	J. J.	„ 2 574	„ 540	id.	
	Boven Digoel ...	Motorbooten.	Nos. 156 en 149.	„ 1 620	„ 540	id.	
	Kisar	Motorschoener.	Kootje.	„ 3 900	„ 1 200	id.	
	Tanah Merah ...	Stoomvaartuig.	Kitty.	„ 3 252	„ 1 260	id.	
Timor en Onderhoorigheden ...	Larantoeika	Sloep B. III.	—	„ 960	„ 60	id.	
	Reo	Motorboot.	No. 64.	„ 1 278	„ 360	id.	
	Larantoeika	id.	No. 138.	„ 1 278	„ 360	id.	
	Maoemere	id.	No. 160.	„ 1 278	„ 450	id.	
	Bima	id.	No. 80.	„ 1 278	„ 360	id.	
	Kalabahi (Alor) ..	id.	F.	„ 1 494	„ 480	id.	
	Soembawa	id.	No. 98.	„ 1 278	„ 360	id.	
	—	—	—	„ 13 116	—	—	
			Totaal	f 494 018	f 100 008		
			waarvoor wordt gesteld.....	„ 430 000	„ 98 000		

Voor bezoldiging en toelagen van het personeel van den Algemeenen dienst te Batavia en Soerabaja.

VOLKSRAAD

TTINGSJAAR 1930—1931.

RWERP 1 — AFD. X, — STUK 9 C.

TING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
 VOOR HET DIENSTJAAR
 1931.

SAMENSTELLING EN STERKTE DER BEBAKENING EN KUSTVERLICHTING.

VAARTUIGEN.	BEMANNING DER VAARTUIGEN.																					
	Europeanen.								Mindere schepelingen.													
	Gezagvoerders.	1e Stuurlieden.	2e idem.	3e idem.	1e Machinisten.	2e idem.	3e idem.	4e idem.	Serangs.	Timmerlieden.	Hofmeesters.	1e koks.	2e koks.	Bedienden.	Djoeroenoedies.	Kassaps.	Pandjerwalla's.	Matrozen.	Mandoers van de stokers.	1e stokers.	2e stokers.	Tremmers.
.....	1	1	1	—	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	4	1	4	10	1	3	4	3
teur Zeeman (1)...	1	1	1	—	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	4	1	4	10	1	3	4	3
.....	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	4	1	4	10	1	4	6	4
reserve.....	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	2	—	2	4	—	1	2	1
.....	3	3	4	2	3	3	4	1	3	3	3	3	3	7	14	3	14	34	3	11	16	11
diging.....	30600	18050	18120	4640	24300	16625	9480	1320	2340	2160	2160	2160	900	1932	6360	828	3696	7344	2160	6480	5760	2772

voorzien van een radio-installatie.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUK 10.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

AFDEELINGSVERSLAG.

AFDEELING X.

Departement der Marine.

Algemeene opmerkingen.

§ 1. Begrooting.

Enkele leden betoogden opnieuw, dat de kosten van het marine-etablisement slechts ten deele als niet-militaire uitgaven mogen worden aangemerkt. De destijds door de Regeering gegeven uiteenzetting waarom Zij een andere meening is toegedaan, kon hen niet geheel bevredigen (1ste gew. zitt. 1925, Ond. 1 — Afd. X: st. 8, blz. 2; zitt. 1928—1929, Ond. 1 — Afd. X: st. 11, blz. 2-3).

Sommige leden gaven uiting aan hunne waardeering voor de uitvoerige en duidelijke toelichtingen, welke ditmaal — in tegenstelling tot vorige jaren — zijn verstrekt. Zij maakten hierbij echter een uitzondering voor wat betreft post 1003 der uitgaven in Nederland, waarbij — naar uit dit verslag kan blijken — tal van vragen geen beantwoording in de toelichting hebben gevonden.

Ten slotte werd door eenige leden de vraag gesteld of de Regeering de verzekering kan geven, dat geenerlei nog te verwachten maatregelen tot uitvoering van de defensiegrondslagen ten laste van den buitengewonen dienst zullen worden gebracht.

§ 2. Defensie.

Met bevreemding had men uit de Aneta-telegrammen van 3 dezer vernomen, dat het ontwerp-aanvullende begrooting voor 1930 betreffende maatregelen tot uitvoering van de defensiegrondslagen, hetwelk onlangs door de Staten-Generaal in behandeling is genomen, wèl de handteekening draagt van den Minister van Defensie, doch niet is mede-ondertekend door den Minister van Koloniën. Men zou gaarne worden ingelicht welke beteekenis aan het ontbreken van de handteekening van bedoelden bewindsman moet worden toegekend. Hierbij vestigde men er de aandacht op, dat o.a. het wetsontwerp tot herziening van de wet op het militair onderwijs (zitt. 1928—1929, Ond. 96), welks beteekenis voor Indië aanmerkelijk kleiner is dan de voorgestelde defensieplannen, was ondertekend door den Minister van Oorlog en den Minister van Koloniën.

Een en ander gaf verschillenden leden aanleiding tot de opmerking, dat de indertijd geuite vrees, dat de fusie van de Ministeries van Oorlog en Marine in Nederland ertoe zou leiden, dat in de toekomst de defensie van Indië goeddeels zou worden behartigd door een bewindsman, die uitsluitend op Nederland is georiënteerd, bewaarheid schijnt te worden.

Enkele leden merkten op, dat de verwijzing in de toelichtingen naar de defensiegrondslagen den indruk vestigt alsof de Regeering den Volksraad gebonden acht aan die richtlijnen van Regeerbeleid.

Andere leden stelden hiertegenover, dat de Regeering in de laatste buitengewone zitting uitdrukkelijk heeft verklaard (zitt. 1929—1930, H 2534—2538), dat de Volksraad door de overlegging dier grondslagen geenszins is gebonden. Het College staat dus uiteraard geheel vrij tegenover de betrekkelijke posten.

§ 3. Bezuiniging.

Door enkele leden werd, in verband met den minder gunstigen financiële toestand, bezwaar gemaakt tegen de voorgestelde verhooging van verschillende personeelsuitgaven (b.v. post 1002, onderdeelen *c* en *d*, van hoofdstuk I en post 1003, onderdeelen *c*, *d* en *e*, van hoofdstuk II), zoomede tegen de hooge kosten van aanbouw, uitrusting en uitzending van oorlogsschepen en de meerdere uitgaven voor aanschaffing van vliegtuigen (posten 1003 en 1003A van hoofdstuk I). Zij zouden gaarne vernemen of het niet mogelijk is het tempo van uitvoering der defensiegrondslagen eenigszins te vertragen.

Andere leden, die in bedoelde maatregelen een onafwijsbare consequentie van de aanvaarding der grondslagen zagen, zouden tegen verwezenlijking van dit denkbeeld ernstig bezwaar maken. Vertraging in den afbouw van de noodige oorlogsschepen zou — zoo betoogden deze leden — op den duur verhooging der kosten medebrengen. Voorts zijn in de verhoogde ramingen, voor zoover de personeelsuitgaven betreft, periodieke tractementsverhoogingen verwerkt, terwijl bij de aanzienlijke verhooging van onderdeel *c* van post 1002 der uitgaven in Nederland rekening is gehouden met den overgang van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” naar de Indische militaire marine.

Enkele leden bepleitten wederom de vorming van een Indisch nationale zeemacht, waardoor h. i. een belangrijke bezuiniging zou worden verkregen (zitt. 1928—1929, Ond. 1 — Afd. X: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1).

Van andere zijde werd opgemerkt, dat — daarlatend of bedoelde maatregel wenschelijk zou zijn — hiertoe niet kan worden overgegaan zoolang de marine een Staatsmarine is.

§ 4. Kostenverdeeling.

Gevraagd werd wanneer de indiening van het wetsontwerp inzake de kostenverdeeling tusschen Nederland en Indië — welk ontwerp reeds lange jaren op zich laat wachten — kan worden tegemoet gezien (zitt. 1929—1930, Ond. 111 — st. B, blz. 6). In afwachting van dit ontwerp zou men reeds thans gaarne vernemen welk standpunt de Regeering inneemt ten opzichte van de verdeeling der kosten van verbeteringen en veranderingen, welke aan nieuw uitgezonden schepen in Indië moeten worden aangebracht. Men sprak de stellige verwachting uit, dat gevolg is gegeven aan het verzoek van de commissie betreffende het verslag der Algemeene Rekenkamer in Ned.-Indië over 1928, vervat in haar op 23 December 1929 uitgebracht — nog onbeantwoord — rapport (zitt. 1929—1930, Ond. 15 — st. 5, blz. 5), om deze aangelegenheid principieel voor te brengen bij het Opperbestuur, waarbij de regeling van de kostenverdeeling toentertijd in overweging was.

Het had de aandacht getrokken, dat Hr. Ms. „De Zeven Provinciën”, welk pantserschip tevoren steeds deel had uitgemaakt van het Nederlandsch eskader, is overgebracht naar de Indische militaire marine. Ook al mocht dit samenhangen met het feit, dat dit schip bij mobilisatie een taak bij de locale verdediging van de vlootbasis Soerabaja is toegedacht (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Alg. Ged. st. 5, blz. 4), dan nog achtte men de financiële gevolgen van de overbrenging voor de Indische begrooting niet verantwoord. Men oordeelde het niet juist, dat daartoe is overgegaan alvorens de begrotingswetgever de van den maatregel te verwachten hogere uitgaven heeft gesanctionneerd.

Verscheidene leden meenden in de overbrenging een afkeurenswaardige poging te moeten zien om de ten laste van de Rijksbegrooting komende uitgaven voor de zeemacht hier te lande te verminderen ten koste van de Indische begrooting. Zij waren in dezen indruk nog versterkt, door de mededeeling, dat in het uitgetrokken bedrag van f 880 000 een som van f 500 000 is begrepen voor de uitvoering van een groote herstelling (noot 20 bij post 1007, onderdeel *b*). De hier aan het woord zijnde leden vroegen zich af waarom deze herstelling niet vóór de overdracht is uitgevoerd. In dat geval zouden de kosten geheel of voor het grootste deel ten laste van de Rijksbegrooting zijn gekomen, terwijl de herstelling thans geheel door Indië zal moeten worden betaald.

Naar aanleiding van deze opmerkingen werd de vraag gesteld welk deel van de kosten der herstelling bij bestending van den vroegeren toe-

stand ten laste van het Rijk zou komen en welke overige financieele consequenties voor Indië aan de overbrenging zijn verbonden.

§ 5. Materieel.

Herstelling van de kruisers. Men zou gaarne vernemen of de verwachting der Regeering, dat Hr. Ms. „Sumatra” op 1 Juli 1930 vaar gereed en „goed in orde” zou zijn (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. X: st. 4, blz. 1; H 2366), in vervulling is gegaan. Ook stelde men er prijs op te worden ingelicht of deze kruiser thans weder in alle opzichten voldoet.

Vlagvertoon. Eenige leden stelden de vraag of het juist is, dat een Indisch eskader zich voor vlagvertoon naar Australië en Nieuw-Zeeland zal begeven. Voorts vroegen zij of het — zooals in de dagbladen werd vermeld (vgl. De Locomotief van 13 en 24 Mei 1930, 3e blad) — inderdaad in de bedoeling ligt de betrokken schepen op bedoelde reis uitsluitend met Europeesch personeel te bemannen. In het bevestigend geval zouden zij gaarne vernemen of de Australische autoriteiten aan het passagieren van Inlandsch personeel eener oorlogsmarine moeilijkheden in den weg leggen.

§ 6. Personeel.

Personeelssterkte. Gevraagd werd in hoeverre de maatregelen om het tekort aan Europeesch en Inlandsch personeel op te heffen resultaat hebben gehad (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. X: st. 4, blz. 3—4).

Uit de onderdeelen *c* en *e* van post 1003 en onderdeel *b* van post 1022 (hoofdstuk II), waarbij de bedragen voor standplaatstoelagen zijn verhoogd ondanks het feit, dat met de intrekking van die toelagen voor tractementen hooger dan *f* 1000 rekening is gehouden, had men den indruk gekregen, dat zoowel bij de oorlogsmarine als bij de Gouvernementsmarine meer personeel is aangesteld.

Men verklaarde prijs te stellen op mededeeling van de resultaten van de werving gedurende het laatste jaar. Verzocht werd om gespecificeerde wervingscijfers over het tijdvak 1 Juni 1929 — 1 Juni 1930. Ook zou gaarne worden vernomen, waaraan de minder gunstige resultaten van de werving moeten worden toegeschreven, welk verloop thans onder het personeel valt waar te nemen en welk percentage na 6 jaar dienst bijteekent (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. X: st. 11, blz. 6).

Georganiseerd overleg. Wederom werd aangedrongen op invoering van georganiseerd overleg hier te lande (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. X: st. 3, blz. 5; st. 4, blz. 4). De hier aan het woord zijnde leden verklaarden niet te kunnen inzien, dat de kosten en het tijdverlies, welke de instelling van een commissie van advies zou medebrengen, zóó belangrijk zouden zijn, dat op grond hiervan de maatregel achterwege dient te blijven (zitt. 1929—1930, H 2365).

Soldij-regeling. Eenige leden bepleitten opnieuw een betere soldij-regeling voor het hier te lande verblijvend marine-personeel beneden den rang van sergeant (zitt. 1929—1930, H 2048, 2356, 2361, 2364—2365). Zij wezen erop, dat de officieren en de onderofficieren met den rang van sergeant en daarboven in Indië een bezoldiging genieten, welke 135 tot 200% hooger is dan die, welke deze militairen in Nederland ontvangen, terwijl de korporaals en minderen bij verblijf hier te lande — ook al neemt men in aanmerking, dat zij vrijdom van inkomstenbelasting over hunne soldij genieten (vgl. art. 11 sub *d* der ordonnantie) — aanmerkelijk minder in traktement vooruitgaan. Hierbij hadden zij o.m. het oog op het geval van een marinier 1ste klasse, die na aftrek van pensioenspremie in Nederland ± *f* 123, in Indië *f* 131 p.m. ontving. Het was dezen leden niet duidelijk waarom het marine-personeel hier te lande niet evenals in Nederland in het genot kan worden gesteld van een gezins- en een kindertoelage. In vergelijking met de landsdienaren, die onder andere departementen ressorteeren, verkeert het lager Europeesch marine-personeel hier te lande in een uitzonderlijken toestand. Doordat het Land de kosten van uit- en terugzending van het gezin niet voor zijn rekening neemt ziet dit personeel zich genoodzaakt bij plaatsing in Indië vrouw en kinderen achter te laten, het-

geen, naast de hieraan verbonden moreele nadeelen, de hoogere kosten van een gescheiden huishouding medebrengt. Er is dus alleszins reden voor om bij de traktementsregeling af te wijken van de B. B. L., welke met een zoodanigen uitzonderingstoestand uiteraard geen rekening houdt. Tegenover de van andere zijde gemaakte opmerking, dat het wellicht aanbeveling verdient het huwen van lager marine-personeel niet aan te moedigen, aangezien verbetering van de soldijen hier te lande onaanvaardbare financieele consequenties zou hebben, stelden deze leden, dat de bedrijfszekerheid en bruikbaarheid van gehuwd personeel grooter is dan van ongehuwden. Laatstbedoeld marine-personeel toch zal eerder geneigd zijn tot desertie en vermoedelijk ook ongunstiger cijfers vertoonen op het punt van geslachtsziekten.

Ten einde de bezwaren de Regeering (zitt. 1929—1930, H 2356, 2364—2365) op de juiste waarde te kunnen schatten, werd verzocht om overlegging van een opgaaft, waaruit blijkt welke financieele gevolgen de invoering van gehuwden- en kindertoelagen voor het Europeesch marine-personeel h. t. l. zou medebrengen.

Repatriëering. Gevraagd werd of zich sedert het vorige jaar nog gevallen hebben voorgedaan van te late repatriëering (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. X: st. 4, blz. 4), en zoo ja, of maatregelen zijn of zullen worden getroffen om aan dezen misstand een einde te maken.

Huisvesting en voeding. Klachten waren vernomen over de huisvesting van marine-personeel tijdens reparaties van de schepen. Naar het schijnt worden de schepelingen in dergelijke gevallen vaak ondergebracht in oude loodsen.

Voorts werd de aandacht gevestigd op den toestand van verwaarloozing, waarin het kampement te Malang zich bevindt.

Ten slotte werden klachten geuit over minder gunstige toestanden — o.a. inzake de voeding — in de marine-kazerne Goebeng.

Zee-militie. Eenige leden, die bij de behandeling der IXde afdeling hadden aangedrongen op afschaffing van de Europeesche militie bij de landmacht, bepleitten opheffing van het instituut der zeemilitie. Ook thans wezen zij erop, dat — in tegenstelling tot Nederland — de militie-plichtige Europeanen h. t. l. bij oproeping niet zelden reeds een belangrijke maatschappelijke positie innemen, welke door het vervallen van den dienstplicht wordt geschaad.

§ 7. Marine-etablissement.

Gevraagd werd of het niet mogelijk zou zijn om, ter bevordering van de nijverheid in Nederlandsch-Indië, méér kleeding h. t. l. dan in Nederland aan te schaffen (st. 8, blz. 122, sub Nos. 44 en 52). Dezelfde vraag werd gesteld met betrekking tot den aankoop van verduurzaamde levensmiddelen (sub Nos. 45 en 53).

Overigens hadden de hier aan het woord zijnde leden tegen aanschaffing in Nederland minder bezwaar, voor zoover hiermede de Nederlandsche industrie tegenover die van andere landen — b.v. Japan — bevoordeeld zou worden.

§ 8. Gouvernementsmarine.

Naar aanleiding van het door de ter zake ingestelde commissie uitgebracht rapport betreffende de oorzaken van de ramp van de „Zeemeeuw” zouden eenige leden gaarne in kennis worden gesteld van:

- a. de oorspronkelijke berekeningen van het schip door den heer Ir. van der Windt;
- b. de volledige reparatie-lijsten van het schip met opgave van hetgeen eventueel buiten deze reparatie-lijsten is uitgevoerd;
- c. de verstrekingsbon of bonnen van kolen voor de „Zeemeeuw” uit het tijdperk tusschen 14 en 19 November 1927.

De vraag werd gesteld of het niet mogelijk zou zijn het aantal vaarten van gouvernementsvaartuigen te beperken door de diensttreizen van lands-

dienaren, die van deze schepen moeten gebruik maken, zooveel mogelijk te combineeren, hetgeen vermoedelijk tot een aanmerkelijke bezuiniging zou voeren.

§ 9. Scheepvaart.

Men zou gaarne worden ingelicht of de Regeering reeds definitief Haar standpunt heeft bepaald ten opzichte van de door den Volksraad aangenomen motie-Rückert e.s. inzake de instelling van een permanente commissie voor de zeescheepvaart (zitt. 1929—1930, Ond. 99 — stuk 9; H 2658).

Waar de Regeering eenige maanden geleden heeft verklaard, dat Zij de instelling dier commissie — welke geheel onafhankelijk is van de totstandkoming van het nieuwe K. P. M.-contract — „in ernstige overweging” zou nemen (zitt. 1929—1930, H 2607, 2650), had het verschillenden leden bevreemd, dat in de ontwerp-begrooting niet is gerekend op de daarvoor noodige fondsen.

Van andere zijde werd erop gewezen, dat bedoelde toezegging van de Indische Regeering nog niet behoeft te leiden tot uitvoering van de motie, te meer omdat te dezen ook de inzichten van het Opperbestuur van invloed zijn.

Verscheidene leden zouden gaarne vernemen of reeds een aanvang is gemaakt met het toegezegde onderzoek naar de wenschelijkheid om de Schepenordonnantie in verband met de opgedane ervaring en rekening houdende met de moties-Van Lonkhuyzen e.s. (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. X: st. 17, 18 en 19) te wijzigen.

Gevraagd werd of binnenkort de indiening van een ontwerp-stuwadoorsordonnantie kan worden tegemoetgezien. Naar de hier aan het woord zijnde leden meenden, is sinds de inwerkingtreding van de Schepenordonnantie (1 Juli 1928) voldoende tijd verlopen om te kunnen beoordeelen, welke voorzieningen in het belang van de Inlandsche bootwerkers wenschelijk zijn (zitt. 1928—1929, Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 9).

§ 10. Haven- en loodswezen.

Naar aanleiding van persberichten over scheepsongevallen, welke gedeels of geheel waren te wijten aan onvoldoende bekwaamheid van de betrokken loodsen (vgl. het Nieuws van den Dag van 18 Februari j.l.), betoogden verschillende leden, dat het alleszins noodzakelijk is om bij de benoeming van loodsen zeer strenge eischen te stellen. Zij wezen erop, dat, hoewel de verplichting om bij het in- en uitvaren van havens een loods te nemen, den gezagvoerder niet van zijn verantwoordelijkheid voor de navigatie ontheft, het bestaan van een zekere verantwoordelijkheden der Regeering, welke de loodsen benoemt, voor ongevallen als bovenbedoeld niet kan worden ontkend. De Regeering heeft — zoo betoogden deze leden — den plicht er voor zorg te dragen, dat geen personen worden benoemd, die niet ten volle tegen hun moeilijke taak zijn opgewassen. Het stellen van hooge aanstellingseischen, waardoor het peil der loodsen ongetwijfeld zou worden verbeterd, is echter alleen dan mogelijk wanneer de bezoldiging, welke thans — vooral in vergelijking met het buitenland — zeer laag moet worden genoemd, aanmerkelijk wordt verhoogd.

Nog werd gevraagd of het in Maart j.l. ingediende rekest van de vereniging van loodsen der Regeering aanleiding heeft gegeven tot maatregelen en waartoe het onderzoek, dat door den hoofdinspecteur van Scheepvaart in April j.l. te Soerabaja werd ingesteld, heeft geleid.

Sommige leden meenden, dat bij het gebruik der vaartuigen van den havendienst in den regel te weinig efficiency wordt betracht. Voor het naar boord brengen van diverse autoriteiten (dokter, immigratie-ambtenaar en andere functionarissen) wordt — zoo merkten deze leden op — vaak van verschillende booten gebruik gemaakt in stede van allen tegelijk met dezelfde boot te doen vervoeren.

HOOFDSTUK I.

Uitgaven in Nederland.

Post 1002. Verrekening met het departement van Defensie in Nederland enz. Verzocht werd om eene nadere

toelichting van de verschillen met de ramingen voor 1930. Voor zoover de mindere aflossing van personeel geen verband houdt met het aantal verzoeken om verlenging van verblijf in Indië (noot 2), werd men gaarna ingelicht waaraan moet worden toegeschreven, dat minder personeel naar Nederland terugkeert.

Post 1003. Aandeel in de kosten van aanbouw, uitrusting en uitzending van oorlogsschepen. Naast de verstrekte specificatie (noot 3) zouden eenige toelichtingen met betrekking tot de aanzienlijke verhooging van dezen post op prijs worden gesteld.

Gevraagd werd of op een volgende begroting nog gelden voor de torpedobootjagers 1927 zullen worden uitgetrokken.

Ook werd gaarne vernomen hoeveel beide jagers in totaal hebben gekost exclusief de kosten van langer verblijf in Nederland en de uitzendingskosten.

Verzocht werd om eene specificatie van het bedrag van f 150 000, uitgetrokken voor de uitzending van een der jagers 1927. In geval hierin de kosten van tractementen en voeding niet zijn begrepen, oordeelde men dit bedrag zeer hoog in vergelijking met dat (f 130 000), waarop de Minister van Defensie de reis naar Nederland (ongerekend de kosten van tractementen en voeding) en dus ook de terugreis van een der kruisers begrootte (E. K. zitt. 1928—'29, Hand. blz. 358; Volksraad zitt. 1929—'30, Ond. I Afd. X: st. 11, blz. 3).

Aan verschillende leden was opgevallen, dat wegens „langer verblijf in Nederland” van een der jagers 1927 een bedrag van f 300 000 is uitgetrokken. Hieromtrent zouden zij gaarne een nadere toelichting ontvangen. Met het oog op genoemd bedrag — waarvan de helft ten laste der Indische begroting komt — meenden zij op een spoedige uitzending te moeten aandringen.

Men zou het op prijs stellen te worden ingelicht omtrent de totale kosten van de onderzeeboten K XIV, XV en XVI.

Voorts werd de vraag gesteld welke sommen nog noodig zullen zijn voor Hr. Ms. K XVII en K XVIII en welke bedragen de totale kosten van deze onderzeeboten zullen belopen.

Ten slotte zou men gaarne vernemen of de raming van de kosten van aanbouw van een derden kruiser ad f 12.5 miljoen (zitt 1929—1930, Ond. III — Afd. X: st. 2) berust op aanbiedingen van scheepsbouwmaatschappijen dan wel op onderhandelingen over een eventueel te sluiten contract.

Post 1003A. Aanschaffing en uitzending van vliegtuigen enz. Betwijfeld werd of de opleiding van vliegpersoneel gelijken tred houdt met de uitzending van materieel. Het had de aandacht getrokken, dat, hoewel een materieel-reserve van 100% noodig wordt geacht, de personeelsterkte in oorlogstijd geen rekening houdt met een bemande reserve (zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. X: st. 4, blz. 6).

Men zou gaarne vernemen hoeveel reserve-personeel in de verschillende rangen volledig voor den marine-vliegdienst is opgeleid en uit welke kringen dit personeel is betrokken.

De mededeeling in de Memorie van Toelichting, dat het noodig is over te gaan tot vervanging van 4 Fairey-vliegtuigen door vliegtuigen van een moderner en vooral zeewaardiger type, gaf eenigen leden aanleiding tot de vraag of daaruit moet worden opgemaakt, dat eerstgenoemde toestellen weinig zeewaardig zijn. In het bevestigend geval stelden zij prijs op mededeeling of de geringe zeewaardigheid en ook de betrekkelijk korte levensduur dier vliegtuigen niet ten tijde der aanschaffing was te voorzien.

Van andere zijde werd naar aanleiding hiervan opgemerkt, dat het — gezien de vorderingen, welke de vliegtuig-techniek jaarlijks maakt — geenszins te verwonderen valt, dat in 1925 aangeschafte toestellen, vergeleken bij de nieuwste vliegtuigen, minder zeewaardig zijn.

Gevraagd werd waaraan het verongelukken van twee Fairey-toestel-

len was toe te schrijven en tot welk type de aangevraagde kruiser-vliegtuigen zullen behooren.

Post 1005. Uitgaven behorende tot de algemeene kosten der zeemacht. Onderdeel *d*. Uitgaven in verband met vliegongevallen. De vraag werd gesteld welke uitgaven ten laste van dit onderdeel en van onderdeel *n*² van post 1009 der uitgaven in Indië in vorige jaren zijn gedaan.

Post 1016. Aanschaffing en uitzending van levensbehoeften enz. Het had de aandacht getrokken, dat de verhooging van dezen post van *f* 1000 tot *f* 10 000 is toegelicht met de mededeeling, dat de hoogere raming verband houdt met de uitkomsten van vorige jaren. Men begreep niet waarom dan niet eerder tot verhooging is overgegaan.

HOOFDSTUK II.

Uitgaven in Indië.

Post 1001. Aandeel in de inkomsten van het burgerlijk personeel van het departement, enz. Enkele leden zouden zich met een verder gaande vervanging van Europeesch militair-door burgerlijk personeel niet kunnen vereenigen. De pensioenen van eerstbedoeld personeel — zoo betoogden zij — komen geheel ten laste van de Rijksbegrooting, terwijl die van het burgerlijk personeel deels door het Indische pensioenfonds worden betaald, deels op de Indische begrooting drukken.

Post 1003. Inkomsten van het personeel der zeemacht enz. Gevraagd werd waaraan de verhooging van dezen post met *f* 95 800 moet worden toegeschreven. Aangezien het burgerlijk personeel bij de maritieme inrichtingen aan den wal, waarvoor bij post 1004A *f* 398 640 is uitgetrokken, vermoedelijk goeddeels in dienst is of zal worden gesteld ter vervanging van militair personeel, had men eerder een vermindering van post 1003 verwacht.

Post 1004A. Inkomsten van het burgerlijk personeel bij de maritieme inrichtingen aan den wal. Men zou gaarne vernemen of het benodigde burgerpersoneel reeds in 1930 is of zal worden verkregen (zitt. 1929—1930 Ond. I — Afd. X: st. 5, blz. 68) en welk bedrag vermoedelijk in dit jaar ten laste van dezen post zal worden uitgegeven.

Post 1005. Schaffing, geneeskundige behoeften enz. Het had de aandacht getrokken, dat voor 1931 gerekend wordt op eene sterkte van het personeel der zeemacht — met uitzondering van den hydrografischen dienst — van 2171 Europeanen en 2442 Inlanders tegen resp. 2093 en 2700 het jaar tevoren. Waaraan — zoo vroeg men — is deze belangrijke vermindering toe te schrijven?

Eenige leden spraken de hoop uit, dat de verlaging van het voedingscijfer voor het Inlandsch personeel van *f* 0.68 tot *f* 0.66 niet op rekening moet worden gesteld van een voorgenomen vermindering van de voeding.

Post 1006. Verdere kosten van het Nederlandsch eskader. Gevraagd werd, wat bedoeld is met „schadeloosstelling voor het gemis van schrijfbehoeften aan officieren der zeemacht” (noot 17, blz. 25; noot 27, blz. 29).

Post 1007. Verdere kosten van de Indische militaire marine. De zeer belangrijke verhooging van de ramingen der onderdeelen *a* en *b* van dezen post, welke slechts ten deele valt toe te schrijven van de voorgenomen groote herstelling van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën”, had op sommige leden den indruk gemaakt, dat er op de marine al heel weinig versoberd wordt.

Post 1009. Uitgaven behorende tot de algemeene kosten der zeemacht. Onderdeel *n*1. Renteloos voorschot t.b.v. de „Marinesocieteit Modderlust”. Vele leden verklaarden met het voornemen tot de oprichting van een nieuw gebouw der „Marinesocieteit Modderlust” en het verstrekken van een voorschot tot dat doel te kunnen instemmen, o.m. met het oog op de talrijke bezoeken van buitenlandsche oorlogsschepen aan Soerabaja.

Eenige leden spraken er echter hunne verwondering over uit, dat het uitgetrokken renteloos voorschot — een niet-rendabele uitgaaf — ten laste van den buitengewonen dienst is gebracht.

Voorts had het de aandacht getrokken, dat het societeitsgebouw „vermoedelijk op een niet ver verwijderd tijdstip benut zal moeten worden om uitbreiding van de werkplaatsen van het marine-etablisement mogelijk te maken”. Indien hiermede het nieuw op te richten societeitsgebouw mocht zijn bedoeld, zou men gaarne worden ingelicht of de mogelijkheid bestaat, dat het nieuwe gebouw moet worden afgebroken vóórdat het voorschot is terugbetaald.

Onderdeel *o*. Andere uitgaven. Met het oog op het hooge bedrag (*f* 1500), dat is uitgetrokken voor „loonen voor vertolking van de Nederlandsche in een der Inlandsche talen of omgekeerd bij rechtsgedingen tegen Inlandsche schepelingen”, werd de vraag gesteld of er zooveel strafprocessen tegen dat personeel voorkomen.

Eveneens zou men gaarne worden ingelicht, wanneer de overneming van het Marine-zwembad te Soerabaja door het Land kan plaats hebben en op welke wijze de vergoeding aan den bouwer-exploitant ad *f* 20 400 is berekend.

Post 1015. Aandeel in de verdere kosten enz. Onderdeel *f*. Uitgaven in verband met de ontvangst van oorlogsschepen enz. Gevraagd werd waarom deze uitgaven niet geheel tot de militaire uitgaven worden gerekend.

Post 1021. Technische experts en opzichters bij den dienst van Scheepvaart. De vraag werd gesteld of in het bedrag van *f* 20 400, uitgetrokken voor 5 hoofdopzichters, ook het salaris van den hoofdopzichter, die gedetacheerd is bij den slibarbeid in de Kapoeasgeul, is begrepen. In het bevestigend geval wenschte men erop te wijzen, dat het traktement enz. van bedoelden hoofdopzichter óók is opgenomen in het bij post 1031 (noot 102) uitgetrokken bedrag.

Post 1023. Verdere kosten van de Gouvernementsmarine. Het was eenigen leden opgevallen, dat voor 1931 wordt gerekend op 824 man (noot 68) en dat voor dat jaar het aantal aan te nemen schepelingen wordt geraamd op 500. Waar de sterkte sedert 1929, in welk jaar zij 808 koppen bedroeg (zitt. 1929—1930, Ond. I — Afd. X; st. 2, blz. 41, noot 64), wel niet aanmerkelijk zal zijn verminderd, rees de vraag of uit vorenbedoelde cijfers de gevolgtrekking moet worden gemaakt, dat er een geweldig verloop onder dit personeel is, en zoo ja, waaraan dit moet worden geweten.

Post 1025. Verdere kosten van de gewestelijke vaartuigen. Onderdeel *e*. Opleiding tot motorist enz. Met bevreemding was geconstateerd, dat de kosten van de bewaking van de gebouwen en het terrein van de opleiding tot motorist \pm 18% bedragen van de kosten der opleiding zelf. Gevraagd werd of in deze ongunstige verhouding geen verbetering kan worden gebracht.

Post 1034. Personeel voor de magnetische en weerkundige waarnemingen. De voorgestelde voorzieningen ten behoeve van de aerologische waarnemingen werden door verschillende leden, die dit werk van groot belang achtten, met instemming begroet.

Post 1041. Verdere kosten van de steenkolenopslagplaatsen en pakhuizen. Met eenige bevreemding had

men gezien, dat de aanschaffingsprijs van Boekit Asem- of Ombilinkolen op *f* 25 is gesteld. Blijkens de VIIIste begrotingsafdeeling toch bedraagt de verkoopprijs van deze steenkool te Kertapati en Emmahaven resp. *f* 11.60 en *f* 11.64. Gevraagd werd of in de kosten van aanschaffing nog steeds de transpost- en opslagkosten zijn begrepen (1ste gew. zitt. 1923, Ond. I — Afd. X: st. 8, blz. 3; st. 9, blz. 4), en zoo ja, hoeveel deze gemiddeld beloopten.

Voorts werd de vraag gesteld of, in overeenstemming met de in 1923 gedane toezegging, bij de samenstelling van de ontwerp-begrooting overleg is gepleegd met het departement van Gouvernementsbedrijven omtrent de voor 1931 te verwachten kolenprijzen.

HOOFDSTUK IV.

Middelen in Indië.

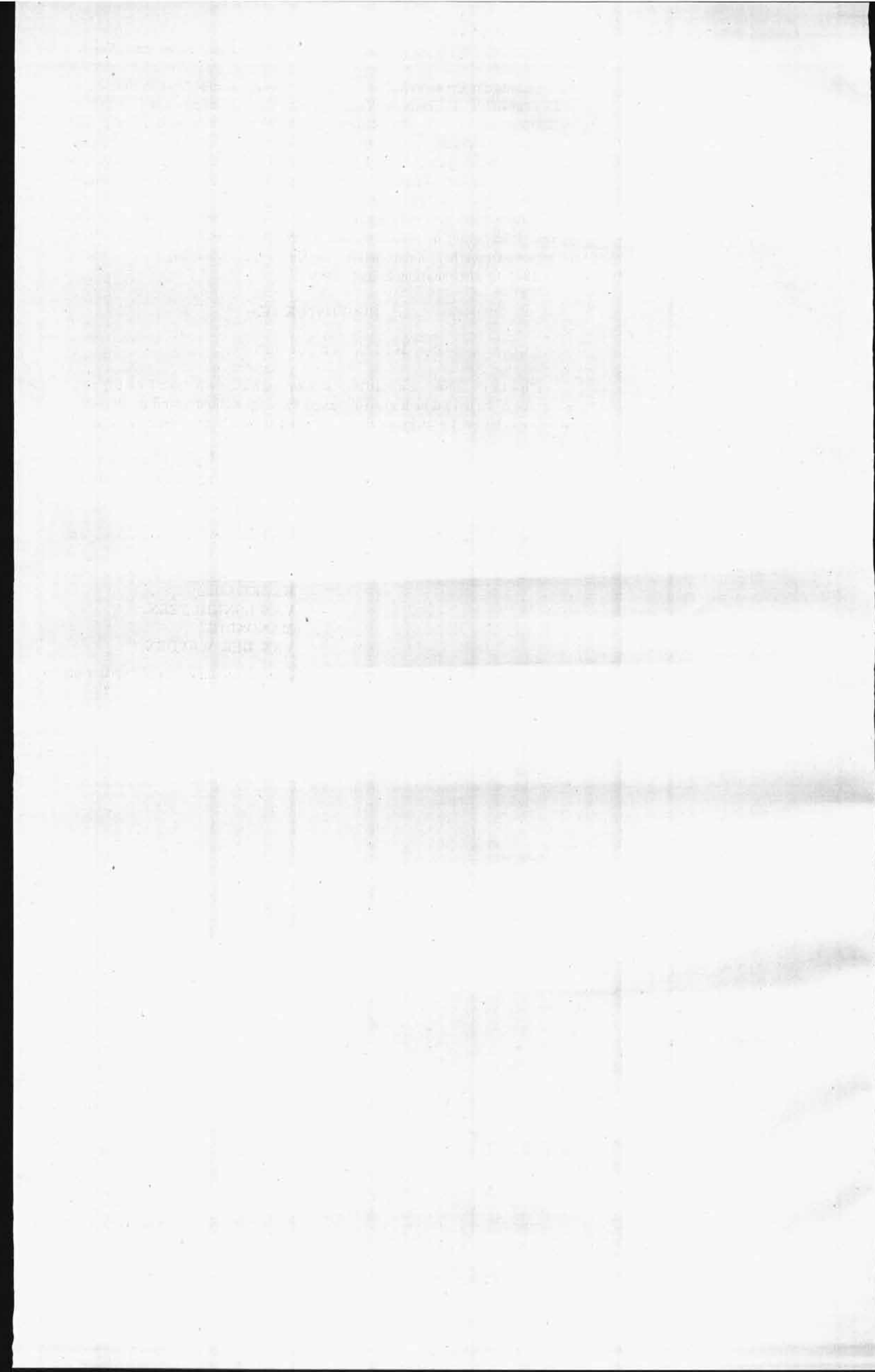
Posten 1008 en 1010. Bakengeld en ontvangsten van den loodsdienst. Gevraagd werd op welken grond de Regeering een zoo belangrijke stijging dezer inkomsten meent te mogen verwachten.

Post 1014. Keuring van reizigers op pelgrimschepen. Men zou gaarne vernemen of de lagere raming verband houdt met een verwacht wordend gering vervoer van pelgrims in 1931.

Aldus vastgesteld door de commissie van rapporteurs, den 10den Juli 1930.

KERKKAMP.
VAN LONKHUYZEN.
MANDAGIE.
VAN DER WEYDEN ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ De heer Van der Weyden was bij de vaststelling van het verslag niet aanwezig.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUK 11.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

MEMORIE VAN ANTWOORD (met bijlagen.)
(ontvangen 29 Juli 1930).

AFDEELING X.

Departement der Marine.

Algemeene opmerkingen.

§ 1. Begrooting. De Regeering betreurt het, dat na de uitvoerige uiteenzettingen welke Zij bij herhaling heeft verstrekt, het enkelen leden blijkbaar nog niet duidelijk is, dat de kosten van het Marine-etablisement als niet-militaire uitgaven mogen worden aangemerkt. Aangezien bij een hernieuwde uiteenzetting slechts in herhaling zou kunnen worden getreden van hetgeen vroeger reeds is betoogd, wordt gemeend zulk een uiteenzetting thans achterwege te mogen laten.

Met voldoening vernam Zij daarentegen, dat ook de leden, die in vorige jaren de toelichtingen te sober achtten, ditmaal daarin — op een enkele uitzondering na — de beantwoording van alle bij hen opkomende vragen hebben kunnen vinden.

Op de door eenige leden gestelde vraag of de Regeering de verzekering kan geven, dat geenerlei nog te verwachten maatregelen tot uitvoering van de defensiegrondslagen ten laste van den buitengewonen dienst zullen worden gebracht, kan worden geantwoord, dat het de bedoeling is dit slechts te doen voor kapitaalsuitgaven voor het Marine-etablisement, die echter in den vorm van rente en aflossing op de gewone uitgaven komen te drukken.

§ 2. Defensie. De opmerking, dat men met bevreesing uit het Aneta-telegram van 3 (ten rechte 4) dezer had vernomen, dat het ontwerp aanvullende begrooting voor 1930 betreffende o.a. maatregelen tot uitvoering van de defensie-grondslagen, hetwelk onlangs door de Staten-Generaal in behandeling is genomen, wel de handteekening draagt van den Minister van Defensie, doch niet is mede-ondertekend door den Minister van Koloniën, zou de Regeering, omdat ze eene buiten Hare bemoeienis liggende aangelegenheid betreft, kunnen voorbijgaan, ware het niet, dat het antwoord zoo voor de hand ligt. Bedoeld wetsontwerp heeft nl. betrekking op het door Nederland in de kosten van den 3en kruiser bij te dragen gedeelte, hetwelk tot uitdrukking wordt gebracht op hoofdstuk VIII (Defensie) der Rijksbegrooting voor 1930, welk onderdeel der begrooting eveneens uitsluitend door den Minister van Defensie wordt ondertekend, evenals voorheen de Marinebegrooting slechts de handteekening van den Minister van Marine droeg.

Bij het in het verslag aangehaalde voorbeeld daarentegen gold het een ontwerp van een tevens voor Nederlandsch-Indië geldende wet, derhalve een wetsontwerp, waarvoor de Ministers van Defensie en Koloniën gezamenlijk de verantwoording droegen.

De vrees, door verschillende leden uitgesproken, dat de fusie der Ministeries van Oorlog en Marine in Nederland tot één departement van Defensie ertoe zou leiden, dat de Indische maritieme defensie goeddeels zou worden behartigd door een bewindsman, die uitsluitend op Nederland is georiënteerd, vindt dan ook, naar het oordeel der Regeering, in het aangehaalde feit geen bevestiging.

De bij enkele leden gewekte indruk, alsof de Regeering den Volksraad gebonden zou achten aan de vastgestelde defensiegrondslagen, is minder juist; zooals door andere leden terecht werd opgemerkt, is uitdrukkelijk door de Regeering verklaard, dat zulks nooit in Hare bedoeling heeft gelegen.

§ 3. *Bezuiniging.* De verhoogingen van hoofdstuk I, post 1002, onderdeel *c* en *d* zijn het gevolg van grootere sterkte van het Europeesch personeel hier te lande, welk personeel volgens de huidige organisatie nog niet op volle sterkte is.

Bovendien is de verhoging een gevolg van de overbrenging van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” naar de Indische Militaire Marine; tegenover de verhoging van onderdeel *c* staat een vermindering van onderdeel *b*. De verhoogingen van hoofdstuk II, post 1003, onderdeel *c* en *e*, zijn een gevolg van de grootere sterkte aan personeel; die van onderdeel *d* mede van de overbrenging van „De Zeven Provinciën” naar de Indische Militaire Marine.

De kosten van aanbouw, uitrusting en uitzending van oorlogsschepen (post 1003) hebben betrekking op materieel, waarvan de bouw bij vorige begrotingen is bewilligd; vertraging van dien bouw zou, zooals reeds in het Afdeelvingsverslag werd opgemerkt, zoo al mogelijk, toch op den duur verhoging van kosten medebrengen.

De meerdere uitgaven voor aanschaffing van vliegtuigen zijn uitsluitend het gevolg van de noodzakelijkheid van de aanschaffing van nieuwe vliegtuigen voor de kruisers.

Een verdere vertraging van het tempo, waarin de voor de weermacht ter zee noodige voorzieningen worden getroffen, dan bij deze begrotingsafdeeling in haar geheel is toegepast, zou de Regeering overigens niet verantwoord achten, mede uit de overweging dat daardoor toekomstige begrotingen onevenredig zwaar zouden moeten worden belast.

De leden, die de vorming van een Indisch nationale zeemacht bepleiten en daarvoor naar de Handelingen van een vorige zitting verwezen, mogen worden opmerkzaam gemaakt op hetgeen de Regeering dienaangaande toen heeft gezegd.

§ 4. *Kostenverdeeling.* Op de vraag wanneer de indiening van het wetsontwerp inzake de kostenverdeeling tusschen Nederland en Indië kan worden tegemoet gezien, moet de Regeering tot Haar leedwezen het antwoord schuldig blijven. Alleen kan Zij mededeelen dat Haar bekend is, dat de Minister van Koloniën de afdoening van deze aangelegenheid wenscht te bespoedigen.

Ten aanzien van de vraag, welk standpunt de Regeering inneemt ten opzichte van de verdeeling der kosten van verbeteringen en veranderingen, welke aan nieuw uitgezonden schepen in Indië moeten worden aangebracht, kan worden medegedeeld dat de Regeering van oordeel is, dat die verdeeling alleen bij onderling overleg tusschen Nederland en Indië en voor elk geval afzonderlijk geregeld kan worden. Waar een principieel vastleggen van die verdeeling naar Haar oordeel dus niet mogelijk is, kon Zij niet voldoen aan het verzoek van de Volksraadcommissie betreffende het verslag der Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië over het jaar 1928.

Een en ander wordt uitvoerig gemotiveerd in de beantwoording van het commissoriaal rapport, welke binnenkort tegemoet kan worden gezien.

Ten aanzien van den status van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” kan het volgende worden medegedeeld.

Tot nu toe werd bovengenoemd schip gerekend te behooren tot het Nederlandsch eskader. Hierin is verandering gekomen doordat in de grondslagen voor de Indische defensie deze bodem niet meer gerekend wordt te behooren tot het operatief orgaan, doch aan dit vaartuig een taak is gegeven bij de locale verdediging van de vlootbasis.

Op grond hiervan en mede in verband met de vredestaak van dezen bodem, heeft het Opperbestuur bepaald, dat Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” in den vervolge zal behooren tot de Indische Militaire Marine.

Waar bovenbedoelde verandering van status eerst in de begrooting voor 1931 tot uiting komt, is met de uitgaven ten laste van de Indische begrooting niet op het oordeel van den begrootingswetgever vooruitgelopen.

De meening dat in de overbrenging een poging moet worden gezien om de ten laste van de Rijksbegrooting komende uitgaven voor de zeemacht h.t.l. te verminderen ten koste van de Indische begrooting, vindt in de hiervoor uiteengezette motiveering van dien maatregel geen steun.

De groote herstelling van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” werd, hangende de kwestie van de uitzending van Hr. Ms. „Gelderland”, zoo lang mogelijk uitgesteld, omdat het voor de artillerieopleiding beter zou zijn, wanneer die herstelling eerst zou aanvangen, nadat de „Gelderland” de diensten van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” zou hebben overgenomen.

Toen einde December 1929 de beslissing viel, dat Hr. Ms. „Gelderland” niet zou uitkomen, was het duidelijk dat de groote herstelling van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” niet verder uitgesteld zou kunnen worden. Op de begrooting van 1930 was op die herstelling echter niet gerekend, terwijl het in verband met de zeer omvangrijke reparaties aan Hr. Ms. „Sumatra” bovendien niet gewenscht zou zijn geweest, die herstelling in dat jaar te doen aanvangen, omdat dit zou hebben geleid tot overbelasting van het Marine-etablisement te Soerabaja. Aangezien tot de overbrenging naar de Indische Militaire Marine door het Opperbestuur reeds einde 1929 definitief werd besloten, zou een groote herstelling in 1930 toch niet ten laste der Rijksbegrooting hebben kunnen geschieden.

Gerekend kan worden dat bij bestendiging van den vroegeren toestand ongeveer f 485 000 van de herstellingen ten laste van het Rijk zouden zijn gekomen.

De financieele consequenties voor Indië aan de overbrenging verbonden zijn de kosten van herstellingen aan romp, machines en bewapening, alsmede de niet-periodieke dokkingen.

§ 5. Materieel. Herstelling van de kruisers. Ten aanzien van de herstelling van Hr. Ms. „Sumatra” kan worden medegedeeld, dat de reparatie van de werktuigelijke inrichting begin Juli gereed kwam.

De stoomproeven, welke na een zoo groote herstelling noodig zijn, waaronder een volle kracht-proef, zijn met succes beëindigd. Tot Haar groot leedwezen moet de Regeering echter mededeelen dat op de terugreis naar Soerabaja in den nacht van 26 op 27 Juli een brand uitbrak in ketelruim 3, waardoor ernstige schade is aangericht.

Vlagvertoon. Het is juist, dat een smaldeel, bestaande uit één kruiser type „Java” en 2 torpedobootjagers type „De Ruyter”, een reis voor vlagvertoon van ongeveer 3 maanden naar Australië en N.-Zeeland zal maken.

Het ligt niet in de bedoeling deze schepen uitsluitend met Europeesch personeel te bemannen.

§ 6. Personeel. Personeelssterkte. De sterkte van het Europeesch personeel der zeemacht in deze gewesten zal in 1931 74 man meer bedragen dan in 1930. De sterkte van het Inlandsch personeel wordt geraamd in 1931 op 2564 man. De sterkte in 1930 is tot nu toe gemiddeld bijna 2300 man.

Van meer personeel aanstellen bij de oorlogsmarine kan niet gesproken worden; het tekort wordt geleidelijk ingehaald.

De uitbreiding van het personeel der Gouvernements-marine houdt verband met de indienststelling van den nieuwen opiumjager, die een grootere bemanning vraagt.

Gedurende het laatste jaar (1 Juni 1929—1 Juni 1930) werden 197 lichtmatrozen en leerling-stokers voor de kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar aangenomen. Gespecificeerde opgaven, verdeeld naar landaard en naar schoolopleiding, gaan als bijlagen A en B hierbij. Het is moeilijk met zekerheid te zeggen waaraan de minder gunstige resultaten der werving zijn toe te schrijven. Een der oorzaken is, dat een zeer groot aantal candidaten geneeskundig ongeschikt wordt bevonden.

Het verloop onder de Inlandsche schepelingen, afkomstig van de kweek-

school voor Inlandsche schepelingen, bedraagt thans bijna 9%, terwijl 57% van deze schepelingen na 6 jaren dienst reëngageert.

Georganiseerd overleg. De Regeering blijft in dezen Haar afwijzend standpunt handhaven op grond van de door Haar in de Memorie van Antwoord op het Afdeelvingsverslag betreffende de 1e aanvullingsbegroting 1930 (Ond. 95 — Afd. X: stuk 4, blz. 4) neergelegde argumenten.

Soldijregeling. Naar aanleiding van het andermaal door eenige leden gehouden pleidooi voor een andere soldijregeling voor het hier te lande verblijvende marine-personeel beneden den rang van sergeant in verband met de omstandigheid, dat de officieren en de onderofficieren met den rang van sergeant en daarboven in Indië, vergeleken bij de Nederlandsche bezoldiging, veel meer vooruitgaan in tractement dan de korporaals en manschappen, zij medegedeeld, dat aan zoodanige vergelijkingen principieel geen argument voor bezoldigingsverhooging kan worden ontleend. De regeling der tractementen en soldijen van het Marine-personeel in Nederland berust op andere grondslagen dan hier te lande. Zij is passend in het algemeen systeem van salariering van het personeel in openbaren dienst in Nederland aangenomen. De Indische bezoldiging van het Marine-personeel is aangepast aan de grondslagen, welke voor de salariering van overheids-personeel hier te lande zijn vastgelegd. Uiteraard bestaan er niet onbelangrijke verschillen tusschen het Nederlandsche en het Indische bezoldigings-systeem. Voor elk dezer gebieden houdt toch de bezoldiging verband met de bestaande maatschappelijke verhoudingen, welke zeer uiteenloopen. In het algemeen is dientengevolge de bezoldiging in Nederland veel meer genivelleerd dan in Indië, d.w.z. dat in Nederland de lagere rangen relatief beter worden bezoldigd dan de hogere. Bovendien bestaat daar nog het verschil in bezoldiging tusschen gehuwden en ongehuwden. Logisch gevolg van een en ander is o.m., dat bij dienst in Indië de hogere rangen relatief meer vooruitgaan in tractement dan de lagere en ongehuwden meer dan gehuwden. Deze consequenties moet men aanvaarden. Wilde men die wegnemen voor de grootste categorie van het personeel (de korporaals en manschappen), dan zou dit beteekenen het omverwerpen van de aangenomen grondslagen en terugkeeren tot het verlaten systeem van berekening van de Indische bezoldiging uit de Nederlandsche door verhooging met een zeker percentage. Aangezien ieder militair, die normaal vooruitkomt bij de Marine, eerst van de relatief hogere bezoldiging in Nederland en later als onderofficier van de relatief hogere bezoldiging in Indië kan profiteeren, terwijl ook de Indische regeling op zich zelve zeer zeker voldoende is te achten, is er geen reden tot assimilatie.

Gemiddeld gaat een gehuwd marinier 1ste klasse zonder kinderen in Indië ± f 30 per maand vooruit (genomen is hier een man met acht jaar dienst als zoodanig; de schaal loopt van 2 tot 16 jaar). Met 1 kind wordt de vooruitgang f 25 per maand, met 2 kinderen f 20 per maand, enz.

Hoe minder dienstjaren en hoe meer kinderen de betrokkene heeft, des te geringer is de vooruitgang en zoo kan, bij een zeer klein aantal dienstjaren en een groot aantal kinderen, zich ook een geval voordoen als in het Afdeelvingsverslag vermeld. Maar om der wille van enkele dergelijke gevallen kan de bestaande regeling niet worden afgebroken.

Dit is in den Volksraad reeds eerder uiteengezet bij de behandeling van de begroting voor 1929 (Handelingen blz. 1270) en nog onlangs herhaald bij de eerste aanvullende begroting voor 1930 (Handelingen blz. 2357 en 2364/65). De Regeering heeft daaromtrent Haar standpunt bepaald en dit bij de Memorie van Antwoord inzake de eerste aanvullende begroting van 1930 (Ond. 95 — Afd. X, stuk 4, blz. 4) medegedeeld.

Tot toekenning van een gezins- of kindertoelage naar Nederlandsch systeem voor het marine-personeel in Indië kan dan ook niet worden overgegaan, mede in verband met de consequenties, die dit voor ander personeel zou medebrengen.

De financiële gevolgen van het toekennen van deze toelagen zouden dan ook niet zijn te overzien.

Gegevens betreffende het aantal kinderen van het hier te lande dienend marine-personeel staan het departement der Marine niet ten dienste.

Deze zouden door een speciaal onderzoek verzameld moeten worden, waarmede uiteraard eenige tijd gemoeid is. Waar echter de Regeering in beginsel afwijzend staat tegenover het toekennen van bedoelde gezins- of kindertoelage, lijkt het nut van het verzamelen van die gegevens niet in juiste verhouding te staan tot den daaraan te besteden arbeid.

Repatriëering. Er hebben zich sedert het vorig jaar nog gevallen voorgedaan van te late repatriëering als gevolg van te late uitzending van vervangers.

Thans zijn echter alle schepelingen, die tot ultimo Augustus wegens langdurigen dienst in deze gewesten aanspraak kunnen maken op thuisvaren, voor repatriëering aangewezen.

Huisvesting en voeding. De eenige klacht, welke dit jaar over de voeding in de marine-kazerne Goebeng is ingebracht, werd in April jl. vernomen en betrof de verstrekte rijst. Die rijst is toen door betere vervangen.

Blijkens van den Commandant dier kazerne ontvangen inlichtingen achten sommige Europeesche militairen het rantsoen brood (voor ontbijt) niet groot genoeg.

De oorzaak is waarschijnlijk hierin gelegen, dat deze militairen het rantsoen rijst met vleesch voor ontbijt niet wenschen te nuttigen. Klachten werden daarover echter niet vernomen; waarschijnlijk begrijpen de betrokkenen zelf, dat het bij een militaire inrichting niet wel mogelijk is ieder naar zijn persoonlijken smaak ontbijt te verstrekken.

Wat de voeding der Inlandsche militairen betreft, bleek uit een nog onlangs opzettelijk daartoe ingesteld onderzoek, dat bij die kazerne geen tariefwijziging werd verlangd. Klachten kwamen dan ook niet in.

Gedurende de herstellingen der schepen op het marine-etablisement worden de bemanningen gehuisvest in op dat etablisement aanwezige debarkementsgebouwen.

Deze debarkementsgebouwen worden van oudsher door de marine-schepelingen in de wandeling „loodsen” genoemd. De daarbij gebruikte benaming „oude loods” dient dan ter aanduiding van de oude debarkementsgebouwen in tegenstelling tot de later opgerichte nieuwe debarkementsgebouwen. Onder de benaming „loods” wordt dus in dit verband door de marine-schepelingen iets anders verstaan dan in het dagelijksch leven gebruikelijk is.

Te spreken van een toestand van verwaarloozing van het kampement te Malang lijkt wat sterk; wel zullen aan dit kampement eenige voorzieningen moeten worden getroffen; nagegaan wordt in hoeverre de daarvoor noodige gelden dit jaar nog beschikbaar kunnen worden gesteld.

Zee militie. In aansluiting aan hetgeen ter zake in de Memorie van Antwoord der IXde begrootingsafdeeling is betoogd, wil de Regeering er op wijzen, dat het instituut der zeemilitie volstrekt noodzakelijk is ten einde de uitgaven voor het personeel, noodig voor het bemannen der vloot bij mobilisatie, binnen aanvaardbare grenzen te houden. Aan aanschaffing ervan kan dan ook niet worden gedacht.

§ 7. **Marine-etablisement.** In de levering van kleeding heeft Indië reeds thans een belangrijk aandeel. Alles wat voor de Gouvernements-marine en de gewestelijke vaartuigen benodigd is, wordt hier te lande aangeschaft; bovendien voor de oorlogsmarine een aantal artikelen, waarvan de aanschaffing in Indië meer practisch of economisch is, zooals bamboehoeden en alle schoenen (lederen en witte). Voor lakenkleeding is men op Nederland aangewezen, evenzoo voor andere wollen en flanellen goederen. Katoenen goederen voor de oorlogsmarine komen in hoofdzaak uit Nederland; eenheid van stof, kwaliteit en afwerking is daarmede gewaarborgd, daar in Nederland een daarop ingerichte aanschaffings- en keuringsdienst bestaat. Deze kleeding wordt tegen eenheidsprijzen aan de bemanning verstrekt; het lijkt niet raadzaam dit te veranderen. Van meerdere bevordering der Indische nijverheid kan trouwens op dit punt bezwaarlijk worden gesproken; particuliere spinnerijen, weverijen of confectie-bedrijven

van eenige beteekenis bestaan, zoover bekend, hier te lande niet; wat hier geleverd wordt is door gevangenisarbeid van geïmporteerde grondstoffen verkregen.

Buitenlandsche fabrikaten worden niet gekocht.

Ten aanzien van de geconserveerde levensmiddelen beslist natuurlijk in hoofdzaak het land van oorsprong der benoodigde artikelen. Indië heeft in de levering daarvan een zeer ruim aandeel, doordat nagenoeg alle vleeschspijzen, Inlandsche groenten en groentensoep hier worden aangeschaft.

Producten van Nederlandschen bodem als boter en melk en diverse groentensoorten worden uit den aard der zaak in Nederland geconserveerd en uitgezonden. Zeer weinig artikelen, welke nòch Nederland nòch Indië oplevert, komen uit het buitenland (enkele soorten visch in blik).

Hieraan valt practisch niets te veranderen.

§ 8. *Gouvernementsmarine*. De inlichtingen welke gevraagd worden naar aanleiding van het door de terzake ingestelde commissie uitgebrachte rapport betreffende de oorzaken van de ramp van de „Zeemeeuw”, geven aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Sub a. De oorspronkelijke berekeningen van de „Zeemeeuw” werden niet door den ir. v. d. Windt gemaakt. Indien echter bedoeld wordt overlegging van de oorspronkelijke berekeningen betreffende de stabiliteit van de „Zeemeeuw”, is het der Regeering niet duidelijk, welk nut het kan hebben het hier bedoelde onderdeel van het werk der commissie aan den Volksraad over te leggen, vooral aangezien de einduitspraak, waartoe de commissie ten slotte gekomen is, niet gebaseerd is op de bovengenoemde berekeningen. Zij heeft echter tegen overlegging daarvan geen bezwaar en moge verwijzen naar de toelichting in het schrijven van den Commandant der Zeemacht aan den Voorzitter van den Volksraad van 6 Maart jl. No. M 1/2/4. Het gevraagde zal ter griffie van den Volksraad ter inzage worden gelegd.

Sub b. Daar de „Zeemeeuw” na indienststelling geen reparaties op het marine-etablisement onderging, doch alleen reparaties aan dit schip door de Droogdok Maatschappij te Priok werden uitgevoerd, zijn slechts de rekeningen betrekking hebbende op deze reparaties voorhanden. Deze zullen ter griffie van den Volksraad ter inzage gelegd worden.

Behalve deze reparaties werd in Januari 1927 op het campagnedek van de „Zeemeeuw” een koelkast geplaatst, terwijl in Juli 1927 op de brug een navigatiezoeklichtje werd opgesteld.

Sub c. Hoewel het der Regeering niet duidelijk is, wat de bedoeling is van het hier gevraagde, zij medegedeeld dat gedurende het genoemde tijdperk door de „Zeemeeuw” 48 ton Ombilinkolen geladen werd.

De daarop betrekking hebbende origineele aanvraag, alsmede de origineele bon worden ter griffie van den Volksraad ter inzage gelegd.

Er wordt steeds naar gestreefd om het aantal reizen van Gouvernementsvaartuigen te beperken door de dienstreizen van landsdienaren zooveel mogelijk te combineeren, zoodat een aanmerkelijke bezuiniging te dezen niet kan worden verwacht. De aandacht blijft intusschen op deze aangelegenheid gevestigd.

§ 9. *Scheepvaart*. Naar aanleiding van de vraag of de Regeering reeds definitief Haar standpunt heeft bepaald ten opzichte van de door den Volksraad aangenomen motie-Rückert e.s. inzake de instelling van een permanente commissie voor de zeescheepvaart, wordt bekend gesteld, dat de Regeering met de instelling van die commissie zou willen wachten tot een beslissing zal zijn genomen over den zeevervoersraad, bedoeld in het contract met de K. P. M. Dat uitstel schijnt gerechtvaardigd ter voorkoming van verwarring ten aanzien van de taak van het eene en van het andere college.

De vraag of reeds een aanvang is gemaakt met het toegezegde onderzoek naar de wenschelijkheid om de Schepenordonnantie in verband met de opgedane ervaring en rekening houdend met de moties-Van Lonkhuyzen e.s. te

wijzigen, kan bevestigend worden beantwoord. Een herziening van de samenstelling van den Raad voor de Scheepvaart is in voorbereiding.

Op de vraag of binnenkort de indiening van een ontwerp-stuwadoorsordonnantie is te verwachten, kan worden geantwoord, dat eene ongevallenregeling voor de arbeiders in de scheepvaartbedrijven in bewerking is, waarbij rekening wordt gehouden met het voor-ontwerp nopens een ongevallenregeling te land, bedoeld in de Memorie van Antwoord op het Afdelingsverslag nopens Afdeling II der begrooting voor 1931. (Ond. I — Afd. II — stuk 10).

§ 10. Haven- en loodsdiensten. Bij de beantwoording der op 17 Maart jl. door den heer Van Lonkhuyzen aan Haar gestelde schriftelijke vraag deelde de Regeering reeds mede, dat de bezoldiging der loodsen ten onrechte als schriel wordt afgeschilderd. Zij is dan ook van oordeel, dat een herziening dier bezoldigingen onnoodig is en Zij kan te dezen een beroep op de in het buitenland bestaande loodsensalarissen niet aanvaarden.

Aangezien na het ontslag van eenige minder geschikte loodsen het corps voor zijn taak berekend is, zou het onlogisch zijn de benoemingseischen op te voeren.

Het door den wd. Hoofdinspecteur van Scheepvaart in April jl. te Soerabaja ingesteld onderzoek leidde tot de reeds hiervoor vermelde beantwoording van de door den heer Van Lonkhuyzen gestelde schriftelijke vraag.

Naar aanleiding van de vraag of het in Maart jl. (bedoeld zal zijn Februari) ingediend rekest van de loodsenvereniging der Regeering aanleiding heeft gegeven tot maatregelen, wordt medegedeeld, dat de wd. Hoofdinspecteur van Scheepvaart, aan wien het verzoekschrift was gericht, daarop afwijzend heeft beschied. Het betrof hier het uitkeeren eener vergoeding bij drukke loodsdiensten; door het binnen de begrooting op sterkte brengen van het aantal loodsen is de dienst intusschen verlicht.

Bij het naar boord brengen van diverse autoriteiten als dokter, immigratie-ambtenaren en andere havenambtenaren, wordt reeds zooveel mogelijk van dezelfde gelegenheid gebruik gemaakt.

HOOFDSTUK I.

Uitgaven in Nederland.

Post 1002. Verrekening met het Departement van Defensie in Nederland enz. In 1930 repatrieert het personeel der zeemacht, dat, in 1926 uitgekomen met de „Sumatra”, „Soemba”, „Flores” en 2 onderzeebooten, zich door zijn gezin heeft laten volgen. In 1927 zijn geen oorlogsschepen in Indië gekomen; hieraan moet in hoofdzaak worden toegeschreven, dat minder personeel naar Nederland terugkeert.

Post 1003. Aandeel in de kosten van aanbouw, uitrusting en uitzending van oorlogsschepen. De verhooging van dezen post in vergelijking tot den overeenkomstigen van de begrooting 1930 is toe te schrijven aan de wisselvallige termijnen, welke voor aanbouw en voor uitrusting en bewapening van het in aanbouw zijnde materieel moeten worden uitgetrokken.

De totale kosten van de onderzeebooten K XIV t/m XVI zullen, inbegrepen uitzendingskosten en torpedo's, ongeveer f 3,5 miljoen per boot bedragen.

De aanbouwkosten van de onderzeebooten K XVII en XVIII zullen hetzelfde beloopen; verwacht kan worden dat voor deze booten, aannemende dat de daarvoor op de begrooting 1930 en 1931 aangevraagde gelden ten volle verwerkt zullen worden, na de begrooting 1931 nog ongeveer f 3,6 miljoen noodig zal zijn. Wat de andere hier gestelde vragen betreft zij aangeteekend dat aan den Minister van Defensie telegrafisch inlichtingen zijn gevraagd. Bij de mondelinge beraadslagingen zal hierop worden teruggekomen.

Post 1003A. Aanschaffing en uitzending van vliegtuigen enz. De uitbreiding van het materieel voor den vliegdiens gaat niet in een zoodanig snel tempo, dat gevreesd behoef te worden, dat de aanvulling van het personeel hiermede geen gelijken tred zou kunnen houden.

Zooals reeds is uiteengezet in de Memorie van Antwoord der 1e aanvul-

lende begrooting 1930 ligt het niet in de bedoeling een b e m a n d e reserve te vormen.

Aan reserve- en dienstplichtig personeel is volledig voor den marine-vliegdiensl afgeleverd: 40 zeewaarnemers, waarvan 38 met den rang van luitenant ter zee 3e kl.,

2 met den rang van adjudant-onderofficier, betrokken uit stuurlieden van de koopvaardij,

1 officier van den M. S. D., die hooger technisch onderwijs heeft genoten, 11 monteurs en 90 vliegtuigmakers-metaalbewerker, die ambachtsonderwijs, lager of middelbaar technisch onderwijs hebben genoten en 6 radio-telegrafisten, die M. U. L. O. of middelbaar onderwijs hebben genoten.

Voor vliegtuigen aan boord der kruisers zijn in 1925 Fairey-vliegtuigen aangeschaft, omdat toentertijd deze toestellen van de aan de markt verkrijgbare vliegtuigen het meest de eischen, voor dit speciale doel gesteld, nabij kwamen. Voorafgaande pogingen om vliegtuigen in het bijzonder voor dit doel in Nederland te bouwen, hadden geen succes opgeleverd.

In de practijk in deze gewesten is gebleken, dat de eigenschappen van dit type Fairey's niet zoodanig zijn, dat in zee een veelvuldig gebruik van vliegtuigen kan worden gemaakt zonder gevaar voor personeel en materieel.

De vooruitgang der techniek maakt het thans mogelijk beter bruikbare vliegtuigen aan te schaffen.

Naar aanleiding van de vraag, waaraan het verongelukken van twee Fairey-toestellen was toe te schrijven, kan worden medegedeeld, dat een dier toestellen verongelukt is tijdens lesvliegen ter reede Soerabaja. Zeer waarschijnlijk moet de oorzaak daarvan gezocht worden in het lek worden van een der drijvers als gevolg van minder gelukkige landingen, onmiddellijk aan het verongelukken voorafgaande.

Van het verongelukken van het tweede Fairey-toestel is de oorzaak niet kunnen worden vastgesteld.

De aangevraagde kruiservliegtuigen zullen behooren tot het algemeene type drijvertoestel; aangezien het overleg met den Minister van Defensie nopens de speciale eischen, aan de eventueel aan te schaffen vliegtuigen te stellen, nog niet is beëindigd, kunnen nog geen nadere gegevens worden verstrekt.

Post 1005. Uitgaven behorende tot de algemeene kosten der zeemacht. Onderdeel d. Uitgaven in verband met vliegongevallen. Ten laste van dit onderdeel zijn, behalve een bedrag van f 5 000, dat in 1929 als aandeel van Nederlandsch-Indië is toegekend aan de nagelaten betrekkingen van den verongelukten officier-vlieger Everts, in vorige jaren geen uitgaven gedaan, terwijl ten laste van onderdeel n 2 van post 1009 der uitgaven in Indië in de jaren 1927 t/m 1930 gebracht zijn onderscheidenlijk f 11 500, f 19 800, niets en f 5 000 (vgl. o.m. de betrekkelijke posten van de bij de gedrukte stukken overgelegde zevenjarige vergelijkingen, stuk 7).

Post 1016. Aanschaffing en uitzending van levensbehoeften enz. De ten laste van dezen post in de jaren 1925 tot en met 1929 gedane uitgaven hebben onderscheidenlijk f 15 458, f 12 964, f 18 462, f 9 339 en f 5 000 bedragen. Hierbij wordt echter aangeteekend, dat de uitkomst van 1929 nog slechts een voorloopige is.

Toegegeven wordt, dat de raming van dezen — overigens wisselvalligen — post eerder had moeten zijn verhoogd.

HOOFDSTUK II.

Uitgaven in Indië.

Post 1001. Aandeel in de inkomsten van het burgerlijk personeel van het Departement enz. Naar aanleiding van de opmerking van enkele leden, dat zij zich met een verdergaande vervanging van Europeesch militair- door burgerlijk personeel niet kunnen vereenigen, aangezien de pensioenen van eerstbedoeld personeel

geheel ten laste van de Rijksbegrooting komen, terwijl die van het burgerlijk personeel deels door het Indische pensioenfonds worden betaald, deels op de Indische begrooting drukken, zij medegedeeld, dat, gelijk de Regeeringsgemachtigde voor Marine bij de behandeling van de 2de aanvullingsbegrooting voor 1930 (zitting 1929/'30, Hand. blz. 2578) reeds heeft aangevoerd, hiertegenover staat een grootere continuïteit in het vervullen van de betrekking en een bezuiniging op de kosten van overtocht van het militair personeel der zeemacht.

Bovendien is in den boezem van den Volksraad juist meerdere malen op deze vervanging aangedrongen (zie gedr. st. 1ste gew. zitt. '24, Ond. I — Afd. X: stuk 7, blz. 3 linkerkolom en zitt. '27/'28, Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 5/6).

Post 1003. Inkomsten van het personeel der zeemacht enz. De verhooging van dezen post is het gevolg van de meerdere sterkte van het Europeesch personeel.

Het burgerpersoneel, waarvoor op post 1004A een bedrag is uitgetrokken, is grootendeels nog niet aangesteld, aangezien de vervanging van militairen door burgers slechts geleidelijk kan plaats hebben. Echter zal deze vervanging geen vermindering van post 1003 medebrengen, omdat het militair personeel waarschijnlijk eerst in 1934 op sterkte zal zijn, zoodat in de eerste jaren nog stijging van post 1003 te verwachten is.

Post 1004A. Inkomsten van het burgerlijk personeel bij de maritieme inrichtingen aan den wal. Zooals onder post 1003 hiervoren reeds is medegedeeld, kan de vervanging van militairen door burgers slechts geleidelijk plaats hebben, zoodat deze in 1930 nog niet geheel haar beslag zal hebben gekregen.

In verband hiermede zullen de daarmede gemoeid zijnde uitgaven voor dat jaar naar schatting hoogstens f 85.000.- bedragen.

Post 1005. Schaffing, geneeskundige behoeften enz. Het aantal Inlandsche schepelingen, waarop bij de begrooting 1930 is gerekend, was geraamd naar de resultaten van de in 1928 nieuw opgezette werving, die toen zeer gunstig waren.

In 1929 waren de resultaten der werving echter van dien aard, dat met vrij groote zekerheid kon worden gezegd, dat het aantal, dat voor 1930 was geraamd, zelfs in 1931 niet verkregen zou kunnen worden.

Den leden, die den hoop uitspraken, dat de verlaging van het voedingscijfer voor het Inlandsch personeel van f 0.68 tot f 0.66 niet wijst op een voorgenomen vermindering van de voeding, kan worden verzekerd dat een dergelijke vermindering niet in de bedoeling ligt. De kleine schommeling, die dat cijfer vertoont, wordt alleen veroorzaakt door prijsverschillen van de te consumeren artikelen.

Post 1006. Verdere kosten van het Nederlandsch eskader. Aan sommige officieren, die veel administratief werk hebben (commandanten, officieren van administratie en enkele andere), worden geen schrijfbehoeften in natura verstrekt, maar dezen krijgen daarvoor een klein geldelijk bedrag, varieerend tusschen f 1.- en f 7.50 per maand naar gelang van den omvang der administratie. Dit voorkomt noodeloozen omslag, terwijl het verbruik van schrijfbehoeften, waarop moeilijk contrôle kan worden uitgeoefend, erdoor beperkt blijft binnen een bepaalde grens.

Post 1007. Verdere kosten van de Indische militaire marine. Teneinde een zuiver inzicht te krijgen in de toename van het brandstofverbruik dient men met elkaar te vergelijken de som der posten 1006a en 1007b van de begrooting 1930 met de som der posten 1006a en 1007a van de begrooting voor 1931; men krijgt dan resp. f 2 352 000 en f 2 419 000, waaruit dus blijkt, dat de totale toename van het brandstofverbruik in 1931 geraamd wordt f 67 000 te zullen bedragen. Deze toename is het gevolg van het grooter aantal vliegreu, dat voor den marine-vliegdiens in 1931 moest worden uitgetrokken.

Ten aanzien van de verhooging van den post 1007b kan worden medege-

deeld, dat het in groote herstelling gaan van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën”, welke herstelling op rond *f* 500.000 wordt geraamd, met zich brengt, dat twee schepen (vermoedelijk 1 flottieljevaartuig en de „Pelikaan”), in stede van „opgelegd”, in dienst zullen moeten worden gesteld, teneinde de diensten van het eerstgenoemd schip over te nemen. Hierdoor wordt gerekend dat aan herstellingskosten voor die schepen *f* 60 000 meer zal worden uitgegeven.

Bovendien komen in verband met den overgang van „De Zeven Provinciën” naar de Indische militaire marine alle kosten van verstrekkingen aan dit schip (of deszelfs vervangers) in stede van op post 1006b op post 1007b.

Daar de kosten van deze verstrekkingen, waaronder de munitie begrepen is, op rond *f* 300 000 geraamd worden, is hierdoor het groote verschil met post 1007b van de begrooting 1930 in hoofdzaak verklaard. Overigens moge er op worden gewezen dat de ramingen van de kosten der herstellingen, die in dezen post zijn begrepen, in verschillende jaren noodzakelijkerwijze uiteenloopen.

Post 1009. Uitgaven behoorende tot de algemeene kosten der zeemacht, onderdeel n₁ Renteloos voorschot t.b.v. de „Marinesocieteit Modderlust”. Met voldoening werd geconstateerd, dat vele leden met het voornemen konden instemmen om aan de „Marine-societeit Modderlust” een renteloos voorschot te verleen voor de oprichting van een nieuw gebouw. Waar door het verstrekken van dit renteloos voorschot de Regeering het voorkeursrecht verkrijgt op het oude societeitsgebouw en het daarbij behoorende terrein, welke beide t. z. t. geheel of gedeeltelijk benut zullen kunnen worden voor uitbreiding van het marine-etablisement en de daarvoor uit te geven gelden ten slotte in 's Lands kas terugvloeien, kwam het Haar juist voor dit bedrag ten laste van den buitengewonen dienst te brengen, ook al is het niet rendabel.

Uit het bovenstaande moge blijken, dat bij het ruimte maken voor uitbreiding van werkplaatsen van het marine-etablisement uitsluitend sprake is van het oude societeitsgebouw.

Onderdeel o. Andere uitgaven. In het jaar 1929 werden 39 Inlandsche militairen naar den zeekeijzerraad verwezen; voor het eerste halfjaar 1930 was dit aantal 10.

Het cijfer is nogal variabel in verschillende jaren, zooals bij een betrekkelijke klein jurisdictiegebied als dat van den zeekeijzerraad begrijpelijk is. Daarom moet de raming der tolkengelden eenigszins ruim genomen worden. Over 1929 werd *f* 905 betaald. Opgemerkt wordt nog dat niet alleen het aantal beklagden, maar ook het aantal getuigen van inheemschen landaard op dit bedrag van invloed is.

Het ligt in de bedoeling voor de overneming van het marinezwembad te Soerabaja op de begrooting voor 1932 gelden aan te vragen. Overname op een eerder tijdstip zou niet in 's Lands financieel belang zijn.

De vergoeding aan den bouwer-exploitant groot *f* 20 400 is als volgt berekend:

rente kapitaal	<i>f</i>	5 075
verzekeringspremie		300
afschrijving 2½% van <i>f</i> 56 000 =		1 400
onderhoud 3% van <i>f</i> 56 000 =		1 680
Eur. toezicht		2 700
Inl. personeel		3 180
verdere expl. kosten		3 840
onvoorzien		300
honorarium beheerder		1 925
	<i>f</i>	20 400

Post 1015. Aandeel in de verdere kosten enz. Onderdeel *f*. Uitgaven in verband met de ontvangst van oorlogsschepen enz. Aangezien de uitgaven met betrekking tot de ontvangst van oorlogsschepen enz. een representatief karakter dragen, komt het gewenscht voor deze ten laste van den algemeenen dienst van het departement te brengen. In verband met de inrichting der marine-

begrooting zijn bedoelde uitgaven derhalve voor de helft onder militair en voor de andere helft onder niet-militair gebracht.

Post 1021. Technisch experts en opzichters bij den Dienst van Scheepvaart. De bezoldiging van den bij den slibarbeid in de Kapoeasgeul gedetacheerden hoofdopzichter is niet in post 1021 begrepen, zoodat dan ook in noot 65 naar post 1031 is verwezen.

Post 1023. Verdere kosten van de Gouvernementsmarine. Het verloop onder het minder personeel bij de Gouvernementsmarine is inderdaad vrij groot, hetgeen verband houdt met het feit, dat de mindere schepelingen zich bijna immer slechts voor 1 jaar verbinden teneinde na afloop daarvan eenigen tijd aan den wal te blijven, alvorens opnieuw dienst te nemen.

Het hierdoor veroorzaakte verloop is niet te wijten aan de dienstvoorwaarden of de verzorging aan boord, doch een gevolg van een reeds van ouds bestaande praktijk. Het komt niet raadzaam voor te trachten hierin verandering te brengen.

Post 1025. Verdere kosten van de gewestelijke vaartuigen. Onderdeel e. Opleiding tot motorist enz. Aangezien bij de opleiding tot motorist een magazijn van motoronderdeelen en verdere benodigdheden voor de vloot der gewestelijke vaartuigen is ondergebracht, welk magazijn goede diensten bij het onderwijs bewijst, zijn de voor de bewaking der gebouwen en het terrein der opleiding benodigde gelden inderdaad vrij hoog tegenover de zeer laag gehouden opleidingskosten. Wijziging dezer verhouding is echter slechts bij verdere uitbreiding der opleiding te verwachten.

Post 1034. Personeel voor de magnetische en weerkundige waarnemingen. Met waardeering is door de Regeering kennis genomen van de door verschillende leden betuigde instemming met de voorgestelde voorzieningen ten behoeve van de aerologische waarnemingen.

Post 1041. Verdere kosten van de steenkolenopslagplaatsen en pakhuisen. In de kosten van aanschaffing van steenkolen voor de opslagplaatsen buiten Soerabaja zijn inderdaad nog steeds de transport- en opslagkosten begrepen.

De gemiddelde transportkosten (incl. opslagkosten) naar de verschillende opslagplaatsen bedragen f 12.70 (contract G. B. en K. P. M. 1930).

In overeenstemming met de in 1923 gedane toezegging is bij de samenstelling van de ontwerp-begrooting overleg gepleegd met het departement van Gouvernementsbedrijven omtrent de voor 1931 te verwachten kolenprijzen.

HOOFDSTUK IV.

Middelen in Indië.

Posten 1008 en 1010. Bakengeld en ontvangsten van den loodsdienst. De Regeering meent inderdaad een stijging dezer inkomsten te mogen verwachten, aangezien de geregelde lijnen de Ned.-Indische havens zullen blijven bezoeken, waarbij voortdurend grootere schepen worden gebezigd.

Post 1014. Keuring van reizigers op pelgrimschepen. De lagere raming berust op de uitkomsten der laatste drie jaren.

BIJLAGE A.

Aangenomen Inlandsche schepelingen over het tijdvak 1 Juni 1929—
1 Juni 1930 gespecificeerd naar schoolopleiding.

Schoolopleiding.	1 Juni 1929— 1 Dec. 1929.	1 Dec. 1929— 1 Juni 1930.	Totaal.
Holl. Inl. School 7e kl.	18	10	28
id. 6e "	10	10	20
id. 5e "	12	5	17
id. 4e "	4	—	4
Inl. 2e kl. School 5e kl.	44	36	80
id. 4e "	7	1	8
Schakelschool 4e kl.	2	1	3
id. 3e "	4	—	4
id. 2e "	—	1	1
Eur. Lagere School 7e kl.	2	2	4
id. 5e "	2	—	2
id. 4e "	2	—	2
Muloschool Einddiploma	—	1	1
id. 1e kl.	1	1	2
voorklas	1	—	1
Vervolgschool	2	1	3
Ambonschool 7e kl.	2	—	2
id. 5e "	2	—	2
Ambachtschool 3e kl.	—	1	1
id. 2e "	1	4	5
Alg. Ned. Verbond 4e kl.	1	—	1
id. 2e "	1	—	1
Standaardschool 5e kl.	1	1	2
Opl. Volksonderwijzer (met diploma).	1	—	1
Part. Ochtendcursus 5e kl.	—	1	1
Burger Avondschool	—	1	1
	120	77	197

BIJLAGE B.

Aangenomen Inlandsche schepelingen over het tijdvak 1 Juni 1929—
1 Juni 1930 gespecificeerd naar den landaard.

Landaard.	1 Juni 1929— 1 Dec. 1929.	1 Dec. 1929— 1 Juni 1930.	Totaal.
Manadoneezen	9	9	18
Ambonneezen	6	2	8
Javanen	64	53	117
Soendaneezen	24	9	33
Sangireezen	4	1	5
Madoereezen	1	—	1
Maleiers	2	1	3
Batakkers	4	1	5
Timoreezen	3	1	4
Sumatranen	1	—	1
Baliërs	1	—	1
Toradja's	1	—	1
	120	77	197

VERBETERING.

Op blz. 2 van stuk 10 wordt in den vierden regel van § 4 verwezen naar: Ond. III — stuk B, blz. 6. Dit moet zijn: Ond. III — stuk B, blz. 16.

Voorts dient op blz. 4 van genoemd stuk, onder het hoofd „Repatriëring” ten rechte te worden verwezen naar: Ond. 95 — Afd. X: stuk 4, blz. 4.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUK 12.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

VERBETERING VAN DRUKFOUTEN EN
MISSTELLINGEN.

Afdeeling.	Stuk.	Bladzijde.	Post.	Onderdeel.	Kolom.	Regel van boven.	Regel van onderen.	Er staat:	Correctie:
X	2	15			4	2		1 007 <i>h</i>	1007 <i>f</i>
		"			"	3		1 007 <i>i</i>	1007 <i>g</i>
		24	1006		2	1		.(punt)	<i>b</i>
		29			4	9		kunstabterijen	kunstabterijen
		"			"	24		onderdienst	onderzeedienst
		35					23	„Michel Adriaanszoon de Ruyter”	„Michiel Adriaanszoon de Ruyter”
		37				4		<i>f</i> 397 000	<i>f</i> 379 000
		49				3		is te stellen <i>f</i> 20 000	is te stellen op <i>f</i> 20 000
		54	1028	<i>g</i>			1	(90)	schrappen
	7	86	1014		2		14	(blank)	<i>a</i>
		104	1022		1			(tweede getal van onderen) 1 022	1 023
			1023					(eerste getal van onderen) 1 023	1 024
	8	109			8		3	(Raming der Kapitaalsuitgaven)	
								(—) 1 906,29	(—) 1 096,29
		113			2	4		(regel artikel 11) 12 000	12 500
		123						<i>f</i> 453 300	<i>f</i> 253 300
		127			1	1		<i>f</i> 255 000	<i>f</i> 250 000
	9	136			12		1	(Aantal Europeanen Ind. Mil. Marine) (blank)	1 226
		"			13			(Aantal Inlanders Ind. Mil. Marine) (blank)	1 430
	9A	138			27			181 740	111 740
	9B	143			5		2	<i>f</i> 494 018	<i>f</i> 490 576
		"			6			<i>f</i> 100 008	<i>f</i> 100 608

1931-32
MAY 15 1932
MAY 15 1932
MAY 15 1932

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP 1 — AFD. X — STUK 13.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

AMENDEMENT.

Amendement voorgesteld door de heeren Soeroso, Stokvis en Ratu Langie,

Ingediend 4 Augustus 1930.

Ondergeteekenden hebben de eer voor te stellen in hoofdstuk I van Afdeling X (Marine) der begrooting voor 1931:

- I. post 1003, „Aandeel in de kosten van aanbouw, uitrusting en uitzending van oorlogsschepen ten bedrage van de helft dier kosten, komende de andere helft ten laste van de Rijksbegrooting”, te verminderen met *f* 1000 000;
- II. post 1003A, „Aanschaffing en uitzending van vliegtuigen met toebehooren en reservedeelen”, te verminderen met *f* 1 176 000;
- III. post 1003B, „Aanbouw, aankoop en uitzending van vaartuigen ten behoeve van de Indische Militaire Marine”, te verminderen met *f* 200 000.

Toelichting.

Dit amendement beoogt de uitbreiding van bewapening als bedoeld in de door het Opperbestuur vastgestelde grondslagen voor de defensie, voorloopig op te schorten in verband met den minder gunstigen toestand van 's Lands financiën.

De bovengenoemde bedragen hebben betrekking op de uitgaven ten behoeve van:

- I. den aanbouw en de uitrusting van den derden kruiser (tweede termijn),
- II. den aankoop van 6 groote verkenners en de reserve-onderdeelen voor deze vliegtuigen, en
- III. den aanbouw van 2 mijnenvegers nos. 5 en 6 (eerste termijn).

SOEROSO.
STOKVIS.
RATU LANGIE.

Dit amendement werd in de vergadering van 26 Augustus 1930 verworpen.

1891-1892

1893-1894

1895-1896

1897-1898

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. X — STUK 14.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

Eerste nota van wijzigingen met memorie van toelichting (ingezonden bij brief van 6 Augustus 1930).

AFDEELING X.

Departement der Marine.

EERSTE NOTA VAN WIJZIGINGEN VAN HET ONTWERP VAN BESLUIT.

Het ontwerp van besluit tot vaststelling van afdeeling X der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1931 (stuk 6) wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

Hoofdstuk II (Uitgaven in Indië).

Post 1006. Verdere kosten van het Nederlandsch Eskader, wordt verminderd met *f* 100 000.

Post 1006 A. Aanbouw van schepen en vliegtuigdokken ten behoeve van de Indische Militaire Marine, wordt verhoogd met *f* 200 000.

Post 1007. Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar en de kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerabaja-Goebeng en Malang, wordt verminderd met *f* 10 000.

Post 1022. Personeel van de Gouvernements-marine, wordt verminderd met *f* 49 500.

Post 1023. Verdere kosten van de Gouvernements-marine, wordt verminderd met *f* 70 500.

Post 1024. Personeel der gewestelijke vaartuigen, wordt verhoogd met *f* 960.

Post 1025. Verdere kosten van de gewestelijke vaartuigen, wordt verhoogd met *f* 7 070.

Post 1029. Personeel van den Haven- en Loodsdienst, wordt verhoogd met *f* 4 200.

Post 1037. Bedrijfsuitgaven van het Marine-Etablissement en daartoe behorende inrichtingen met uitzondering van die der Marine-magazijnen, wordt verminderd met *f* 125 000.

Post 1038. Bedrijfsuitgaven van de Marine-magazijnen te Soerabaja, wordt verminderd met *f* 50 000.

De ondervolgende middelenposten worden geacht te zijn geraamd als daarbij is aangegeven.

Hoofdstuk III (Middelen in Nederland).

Nieuwe raming: Na verhooging met: Na verlaging met:

1002. Terugbetaling der kosten van herstelling bij het Marine-Etablissement te Soerabaja van schepen behorende tot het Nederlandsch Eskader

f 875 000

—

f 125 000

Hoofdstuk IV (Middelen in Indië).

1018. Door andere departementen terug te betalen kosten voor het gebruik van de ter beschikking van die departementen gestelde vaartuigen, behoorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten

1024. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Marine-magazijnen te Soerabaja

Nieuwe raming: Na verhooging met: Na verlaging met:

f 768 800	—	f 120 000
f 8 430 100	—	f 50 000

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Hoofdstuk II (Uitgaven in Indië).

Post 1006. Verdere kosten van het Nederlandsch Eskader.

b. Kosten van onderhoud der schepen en van aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de schepen (— f 100 000).

Post 1006 A. Aanbouw van schepen en vliegtuigdokken ten behoeve van de Indische Militaire Marine (+ f 200 000).

Doordat hoogstwaarschijnlijk 2 jagers h. t. l. minder aanwezig zullen zijn dan waarop bij het samenstellen der begrooting was gerekend, kan het bedrag voor onderhoudskosten met f 100 000 worden verminderd.

Het is gebleken dat, teneinde niet te vervallen in meer dan normale onderhoudskosten, in verband met den toestand van romp en ketels van Hr. Ms. mijnenlegger „Hercules”, dit vaartuig uiterlijk in 1932 dient te worden vervangen, zoodat de aanbouw niet tot een volgend jaar kan worden uitgesteld zooals oorspronkelijk in het voor-nemen lag.

In verband hiermede wordt voor den aanbouw van een mijnenlegger klein model, waarvan de totaalkosten worden geraamd op f 650 000 een bedrag ad f 200 000 aangevraagd als eerste termijn.

De aanbouw kan geschieden bij het Marine Etablissement te Soerabaja.

Post 1007. Verdere kosten van de Indische Militaire Marine, met uitzondering van de Kweekschool voor Inlandsche schepelingen te Makassar en de Kazernes Soerabaja-Oedjoeng, Soerbaja-Goebeng en Malang.

Onderdeel d. Uitgaven ten behoeve van de stations voor draadlooze telegrafie (— f 10 000).

Daar eenige uitgaven, verbonden aan de completeering van de radiostations, welke in tijden van spanning in verschillende punten van den archipel opgericht zullen worden, nog ten laste van de begrooting van 1930 zullen worden gebracht, kan nevenbedoeld onderdeel met f 10 000 verminderd worden.

Post 1022. Personeel van de Gouvernements-marine.

a. Bezoldiging van het personeel van de Gouvernements-marine, toelagen en belooningen, voorloopige bezoldiging van uit Nederland gezonden personeel, soldijen, toelagen en belooningen aan eere-teekenen verbonden, enz. (— f 45 000).

b. Standplaatstoelagen van het personeel van de Gouvernements-marine (— f 4 500).

Post 1023. Verdere kosten van de Gouvernements-marine.

a. Schafting, geneeskundige behoeften en andere uitgaven ten behoeve van het personeel (— f 10 500).

b. Kosten van steenkolen en andere brandstoffen (— f 28 000).

c. Kosten van herstelling en onderhoud van vaartuigen, aanmaak of aanschaffing, herstelling, onderhoud en vervoer van goederen ten behoeve van de vaartuigen (— f 31 500).

g. Andere uitgaven (— f 500).

Nevenbedoelde verminderingen vloeien voort uit de buitendienststelling van één van de ten behoeve van het departement van Financiën voor den tegengang van den opium-sluikhandel ter zee ter beschikking gestelde vaartuigen der Gouvernements-marine (vgl. noot 37 op blz. 39 van den uitgewerkten en toelichtenden staat, stuk 2, van afd. III dezer begrooting).

Post 1024. Personeel der gewestelijke vaartuigen.

- a. Bezoldigingen en toelagen van het personeel der gewestelijke vaartuigen (+ f 830).
- b. Standplaatstoelagen van het personeel der gewestelijke vaartuigen (+ f 130).

Post 1025. Verdere kosten van de gewestelijke vaartuigen.

- a. Voeding voor manschappen (+ f 90).
- b. Kosten van steenkolen en andere brandstoffen (+ f 3 880).
- c. Kosten voor inventaris, herstellingen, dokken, enz. (+ f 3 100).

Post 1029. Personeel van den Haven- en Loodsdienst.

- a. Bezoldigingen enz. van het personeel van den Haven- en Loodsdienst, alsmede belooningen (+ f 4 200).

Post 1037. Bedrijfsuitgaven van het Marine Etablissement en daartoe behoorende inrichtingen met uitzondering van die der Marine-magazijnen.

- b. Uitgaven voor werkzaamheden ten behoeve van derden en van de Marine-magazijnen te Soerabaja, zoomede voor de uitvoering van uitbreidingswerken in eigen beheer (— f 125 000).

Post 1038. Bedrijfsuitgaven van de Marine-magazijnen te Soerabaja.

- b. Kosten van aanvulling van de voorraden (— f 50 000).

Post 1002. Terugbetaling der kosten van herstelling bij het Marine-Etablissement te Soerabaja van schepen behoorende tot het Nederlandsch Eskader (— f 125 000).

De ramingen zijn verhoogd in verband met de, uit een bestuursoogpunt urgent geachte indienststelling van een motorboot (gewestelijk vaartuig) ten behoeve van de politie te Bandjermasin (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo).

Tegenover deze verhoogingen staan verminderingen als gevolg van de buitendienststelling van de ter beschikking van het departement van Gouvernementsbedrijven gestelde motorboot (gewestelijk vaartuig) voor het geologisch mijnbouwkundig onderzoek in Oost-Celebes, welk onderzoek sedert is opgeheven.

Ingevolge artikel 1 van het besluit in Staatsblad 1921 No. 714 wordt aan de loodsen 1e klasse voor elken dag, dat de betrokken loods de hem door den havenmeester opgedragen loodsdiensten naar behooren heeft verricht, een loodspremie toegekend van f 2.50.

Het is gewenscht aan de havenloodsen (loodsen 1e klasse) te Tandjoengpriok, Soerabaja en Belawan Deli, in welke havens de grootste schepen worden beloodst, zoodat aldaar aan de loodsen hoogere eischen worden gesteld dan aan de overige loodsen, een hoogere loodspremie uit te keeren en deze te brengen van f 2.50 op f 4 per dag.

Deze maatregel zal voor 14 loodsen gelden, gevende per jaar een meerdere uitgave van rond f 6 300, welk bedrag tegenover de in genoemde havens geheven loodsgelden, welke in 1929 in totaal f 1 859 549 hebben bedragen, van geen beteekenis is.

Rekening houdende met de omstandigheid, dat de begroting voor 1931 wel niet vóór de maand Mei van bedoeld jaar zal zijn afgekondigd, zullen de aan den maatregel verbonden meerdere uitgaven voor dat jaar slechts f 4 200 bedragen.

Waar de beide in de toelichting bij post 1006, onderdeel b hiervoren genoemde jagers niet gedurende het jaar 1931 in Indië aanwezig zullen zijn, kunnen de voor rekening van derden uit te voeren werken verminderd worden met f 125 000.

Doordat 2 jagers minder aanwezig zullen zijn, zullen de verstrekkingen uit de Marine-magazijnen voor die schepen dus kunnen vervallen en kan de aanvulling van de voorraden met een gelijk bedrag, te weten f 50 000, verminderd worden.

H o o f d s t u k III. (Middelen in Nederland).

Als gevolg van het feit dat minder jagers in 1931 aanwezig zullen zijn dan waarop gerekend was, wordt door den Minister van Defensie op de Rijksbegroting gebracht een som van f 875 000 in stede van f 1 000 000 zooals was voorgesteld. In verband hiermede dient ook deze middelenpost met f 125 000 te worden verminderd.

Hoofdstuk IV (Middelen in Indië).

Post 1018. Door andere departementen terug te betalen kosten voor het gebruik van de ter beschikking van die departementen gestelde vaartuigen, behoorende tot onder het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië gestelde diensten (— *f* 120 000).

Post 1024. Ontvangsten en verrekeningen ten bate van de Marine-magazijnen te Soerabaja (— *f* 50 000).

Vgl. in deze memorie de toelichting bij de posten 1022 en 1023 van hoofdstuk II hiervóór.

Doordat 2 jagers minder aanwezig zullen zijn, zullen de verstrekkingen uit de Marine-magazijnen ook minder bedragen. Gerekend werd dat deze verstrekking voor 2 jagers *f* 50 000 zou bedragen.

Aangeteekend zij dat de als gevolg van bovenstaande wijzigingen noodzakelijke veranderingen in de begroting van het Marine-Etablissement later zullen worden aangebracht.

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. X — STUKKEN 15 EN 16.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.
(Eerste Nota van Wijzigingen).

AFDEELINGSVERSLAG. MEMORIE VAN ANTWOORD.

AFDEELING X.

Departement der Marine.

Stuk 15.

AFDEELINGSVERSLAG.

HOOFDSTUK II.

Uitgaven in Indië.

Post 1006 A. Aanbouw van schepen en vliegtuig-dokken t.b.v. de Indische militaire marine. Het had de aandacht van sommige leden getrokken, dat, hoewel Hr. Ms. „Hercules” uiterlijk in 1932 dient te worden vervangen, eerst op de begrooting voor 1931 fondsen voor de vervanging worden aangevraagd. Aangezien voor laatstgenoemd jaar f 200 000 is uitgetrokken, zal voor 1932 moeten worden gerekend op f 450 000, zoodat van een gelijkmatige verdeling der benodigde gelden over opvolgende begrootingen — waartoe bij eerdere voorziening de mogelijkheid zou hebben bestaan — geen sprake is.

Enkelen dezer leden stelden de vraag of het niet mogelijk zou zijn om, met het oog op den toestand van 's Lands financiën, de vervanging van den mijnenlegger eenigen tijd uit te stellen.

Gaarne zou worden vernomen welke levensduur destijds aan het vaartuig — dat naar men meende te weten in 1910 is gebouwd — werd toegekend.

Voorts werd gevraagd welken levensduur de nieuw te bouwen mijnenlegger zal hebben.

Post 1029. Personeel van den haven- en loodsdienst. Verschillende leden die niet konden inzien op welke gronden aan een ambtenaar, die zijn taak naar behooren heeft verricht, een premie dient te worden toegekend, aangezien behoorlijke plichtsvervulling uiteraard reeds in de bezoldiging van den betrokkene hare belooning behoort te vinden, verklaarden zich tegenstanders van den voorgenomen maatregel.

Aangezien voor maatregelen, waaraan niet reeds met toepassing van art. 105 I. S. met ingang van 1 Januari van het begrotingsjaar uitvoering wordt gegeven, doorgaans fondsen worden uitgetrokken over 7 maanden (vgl. o. a. de toelichting op post 225 van Afdeling II der onderwerpelijke begrooting), zou men gaarne vernemen waarom bij den onderhavigen maatregel — blijkens de raming — wordt gerekend op de kosten over 8 maanden van 1931.

Aldus vastgesteld door de Commissie van rapporteurs den 14den Augustus 1930.

BLAAUW.
KERKKAMP.
SANDKUYL.
SOEKAWATI.

Stuk 16.

MEMORIE VAN ANTWOORD
(ontvangen 21 Augustus 1930.)

HOOFDSTUK II.

Uitgaven in Indië.

Post 1006 A. Aanbouw van schepen en vliegtuig-dokken t.b.v. de Indische militaire marine. Over een schip van de afmetingen van den kleinen mijnenlegger, die ter vervanging van Hr. Ms. Hercules wordt aangevraagd, langer te bouwen dan 2 jaar zou niet economisch zijn. De bouwkosten zouden dus gelijkelijk over 1931 en 1932 verdeeld kunnen worden, doch met het oog op het ongunstig financieel aspect voor het jaar 1931 meende de Regeering voor dat jaar geen hooger bedrag te moeten opbrengen. Uitstel van den aanbouw zou medebrengen, dat men in groote herstellingen aan Hr. Ms. Hercules verviel, die dat schip niet meer waard is; juist om de daaraan verbonden uitgaven te vermijden wordt voorgesteld den bouw van den nieuwen mijnenlegger een jaar eerder te laten aanvangen dan oorspronkelijk in het voornemen lag.

Het is der Regeering niet bekend of bij den bouw van de Hercules eenige verwachting omtrent den levensduur is uitgesproken.

Voor den nieuw te bouwen mijnenlegger wordt op een levensduur van 25 jaar gerekend.

Post 1029. Personeel van den haven- en loodsdienst. Den leden, die niet kunnen inzien op welke gronden aan een ambtenaar, die zijn taak naar behooren heeft verricht een premie dient te worden toegekend, aangezien naar hun meening behoorlijke plichtsvervulling uiteraard reeds in de bezoldiging van den betrokkene hare belooning behoort te vinden, moge worden geantwoord, dat indertijd de Salariscommissie bij den opzet van de bezoldigingsregeling der loodsen juist met bedoelde premies rekening heeft gehouden.

Een jarenlange praktijk heeft uitgewezen, dat dit premiestelsel, althans voor ambtenaren als de loodsen, die zich 's morgens vóór het kriecken van den dag naar de voor de haven liggende schepen moeten begeven, niet kan worden gemist; deze premies vormen een zeer gewenschte aansporing om de opgedragen loodsdiensten te allen tijde naar behooren te verrichten.

In verband met de opmerking aan het slot moge dienen, dat de voor den onderwerprijken maatregel uitgetrokken fondsen over 8 maanden zijn berekend in gelijker voege als de uitgaven, verbonden aan de instelling van de betrekkingen van ambtenaar voor materiele aangelegenheden en stafkonstabel bij het departement der Marine, welke mede over 8 maanden zijn berekend — vgl. de gedrukte stukken Volksraad zitting 1930—1931, onderwerp 1, Afdeeling X, stuk 2, blz. 11, noot (1).

VOLKSRAAD

ZITTINGSJAAR 1930—1931.

ONDERWERP I — AFD. X — STUKKEN 17—20.

Begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931.

AMENDEMENTEN EN MOTIES.

Stuk 17. Amendement voorgesteld door de heeren Rückert, Van Lonkhuyzen, Koesoemo Oetoyo en Ten Berge.

Ingediend 25 Augustus 1930.

Ondergeteekenden hebben de eer voor te stellen in Hoofdstuk II van Afd. X (Marine) der begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931, post 1007 „Verdere kosten van de Indische militaire marine” enz. te verminderen met f 242 500.

Toelichting.

Het amendement beoogt uit te spreken dat de kosten van de sinds lang noodige herstellingen aan romp, machines en bewapening van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën”, geraamd in totaal op f 485 000 voor de helft ten laste van het Rijk behooren te worden gebracht.

RÜCKERT.
VAN LONKHUYZEN.
KOESOEMO OETOYO.
TEN BERGE.

Dit amendement werd in de vergadering van 26 Augustus 1931 aangenomen.

Stuk 18. Amendement voorgesteld door de heeren Rückert, Kan, Van Helsdingen en Thamrin.

Ingediend 25 Augustus 1930.

Ondergeteekenden hebben de eer voor te stellen in hoofdstuk II van Afdeling X (Marine) der begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1931 in te lassen: „Post 1021B, Uitgaven van Nederlandsch-Indië voor 1931 in missie voor de zeescheepvaart, Memorie” toevoege van eene permanente com-

Toelichting.

Verwezen zij naar hetgeen door eerste ondergeteekende in len en zeetermijn werd naar voren gebracht.

RÜCKERT.
KAN.
VAN HELSDINGEN.
THAMRIN.

Dit amendement werd in de vergadering van 26 Augustus 1930 door de voorstellers ingetrokken.

Stuk 19. Motie voorgesteld door de heeren Kerkkamp, De Dreu, Monod de Froideville en Van Helsdingen.

Ingediend 26 Augustus 1930.

De Volksraad,
gehoord de debatten,
van oordeel, dat het wenschelijk zou kunnen blijken in gevallen waarin het dienstbelang achterlating van het gezin in Nederland vordert, een toelage toe te kennen als tegemoetkoming in de daardoor vermeerderde gezinsuitgaven; noodigt de Regeering uit een raming van de daaraan verbonden kosten zoo spoedig mogelijk over te leggen.

In de vergadering van 26 Augustus 1930 werd de motie door de voorstellers vervangen door de volgende:

„De Volksraad,
gehoord de debatten,
noodigt de Regeering uit op te geven, welke kosten het met zich zou meebrengen, als de in Nederland bestaande gezins- en kindertoelagen ook voor Indië werden gehandhaafd”.

In dezelfde vergadering werd daarop de gewijzigde motie door de voorstellers i n g e t r o k k e n .

Stuk 20. Motie voorgesteld door de heeren Van Lonkhuyzen, Van Helsdingen, Monod de Froideville en Laoh.

Ingediend 26 Augustus 1930.

De Volksraad
noodigt de Regeering uit te willen doen nagaan welke kosten en voordeelen aan de lichting van het s.s. Zeemeeuw verbonden zouden zijn, en den Volksraad daarvan mededeeling te willen doen.

In de vergadering van 26 Augustus 1930 werd deze motie v e r w o r p e n .

DEPARTEMENTSGEWIJS ZAKENREGISTER BETREFFENDE DE BEGROOTING 1931 (OND. I).

Algemeene Beschouwingen.

Ambtenaren. Ambtstoelagen. Zie bij: „Toelagen voor bijzondere ambtskosten”.

Bezoldigingschalen. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 32, 37; st. 4, blz. 31—32; H 90, 93, 121, 122, 133, 138, 147, 160, 161, 195, 215—217, 504—507, 536, 562, 599, 600, 619—622.

Gehuwde vrouwelijke —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 38; st. 4, blz. 33.

Keuzebetrekkingen. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 36; st. 4, blz. 28—30; H 101, 507, 539.

Klasse-indeeling op de mailschepen. Zie Afd. III: „Reiswezen”.

Militieplichtige sollicitanten. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 38; st. 4, blz. 33.

Overgang van tijdelijke — naar vasten dienst. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 38; st. 4, blz. 33; Afd. III: st. 27.

Provinciale —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 38—39; st. 4, blz. 33; H 105, 148, 501, 502.

Rechtspositie der —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 38; st. 4, blz. 32—33; H 138, 146, 147, 518, 562.

Standplaatstoelagen der hoogere —. Zie Afd. III.

Studie-opdrachten. Kosten der —. H 100, 502.

Termijnenbesluit. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 37; st. 4, blz. 30—31; H 101, 539.

Toelage voor bijzondere ambtskosten H 216, 518.

Uitstel van positieverbeteringen. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 38; st. 4, blz. 32; H 629.

Verlofsbezoldigingen. Zie Afd. III.

Associatie. Zie: „Partij-aangelegenheden”.

Begrooting. Zie Afd. III.

Belasting. Zie bij Afd. III en IV.

Beleid. — van den Minister. Zie: „Verhouding Indië-Nederland”.

— van de Regeering in het algemeen. Zie: „Politieke toestand”.

Bestuurshervorming. Zending Regeeringscommissaris voor de — naar Nederland. Zie Afd. IV.

Bezoek. — lid Koninklijk Huis. Zie: „Koninklijk Huis”.

College van Gedelegeerden. Zie Afd. I.

Commissies. Benoeming van —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 4; st. 4, blz. 34.

Communisme. Zie: „Politieke toestand”.

Conferenties. Internationale arbeids — te Genève. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 4—5; st. 4, blz. 2; H 80, 90, 91, 119, 135, 145, 146, 537, 538, 557, 561, 562, 616.

Consulaire vertegenwoordigers. Detacheering van — van Nederland in Nederlandsch-Indië. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 5; st. 4, blz. 3; H 211, 496.

Contract, — met de K. P. M. Zie Afd. X.

Departementen. Kostenberekening overbrenging — naar Bandoeng. Zie: „Overbrenging”.

Digoel. Zie: „Exorbitante rechten”.

Economische toestand. Credietverschaffing. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 15; st. 4, blz. 7; H 87, 88, 92, 118, 119, 121, 136.

Instelling van het „Centraal kolonisatie-comité”. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 15; st. 4, blz. 7.

Hulp aan de bevolking op Flores. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 17; st. 4, blz. 7.

Maatregelen in het belang van de sociaal-economische ontwikkeling. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 15; st. 4, blz. 6—7; H 19, 88, 97, 98, 109, 117, 118, 121, 131—133, 136, 142, 154—156, 156—160, 180, 189, 194, 195, 209, 210, 217, 218, 232, 233, 238, 239, 242, 509—511, 523, 524, 528, 537, 547, 548, 551, 552, 567—569, 587, 589, 590, 591, 597, 600—602, 605, 610, 624—625, 630, 631, 634.

Welvaartspolitiek in de buitengewesten. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 15; st. 4, blz. 6—7; H 88, 118, 121, 136.

Werkverschaffing werkloosheid en loonpeil. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 16; st. 4, blz. 7; H 85, 377, 548, 590, 611.

Exorbitante rechten. Herziening van de —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 14; st. 4, blz. 6; H 103, 150, 222, 500, 501, 564, 618.

Toestanden in en opheffing van het kamp aan den Boven Digoel. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 26; st. 22, blz. 35.

Financieele politiek. Financieele toestand en begrotingsramingen. Zie aldaar.

Suggesties tot verhooging der inkomsten. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 30—31; st. 4, blz. 27; H 121, 135, 176, 215, 524, 528, 542.

Suggesties tot verlaging der uitgaven. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 31—32; st. 4, blz. 27; H 84, 85, 90, 97, 111—114, 177, 179, 515—520, 551, 569, 629.

Voorgestelde maatregelen tot verhooging der inkomsten. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 25—27; st. 4, blz. 20—21; H 95, 175, 180, 194, 214, 512.

Voorgestelde maatregelen tot verhooging der uitgaven. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 27—30; st. 4, blz. 21—27; H 96, 148, 214, 215, 515—520, 628.

Financieele toestand. Begrooting. Zie Afd. III.

Gewone en buitengewone dienst. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 21—22; st. 4, blz. 14—16; H 89, 96, 97, 133, 176—178, 186, 196, 205, 234, 515, 520—522, 575, 578—580, 585, 592, 632.

Kapitaalsbelegging. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 23; st. 4, blz. 17—18; H 219, 525, 581, 582, 603, 604, 608, 609, 631, 632.

Versobering der staatshuishouding. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 22—23; st. 4, blz. 16—17; H 83, 84, 92, 96, 102, 542, 598, 605, 629—631.

- Gelijkstelling Chinese bevolkingsgroep. H 85, 225, 243, 500, 558, 609, 610, 616.
- Genève. Zie „Conferentie” en „Volkenbond”.
- Gratie. Beslissing op het — verzoek van de radja's van Sangir. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 41; st. 4, blz. 34.
Toepassing van het — recht. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 4; st. 4, blz. 34; H 181, 502.
- Hoofdparket. Tewerkstelling inheemsch hoofdambtenaar bij het — Zie Afd. II.
- I. E. V. Zie „Partij-aangelegenheden”.
- „Indonesia raja”. Verbod van — Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 15; st. 4, blz. 6.
- „Indonesië”. Gebruik van het woord — in officieele stukken. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 14—15; st. 4, blz. 6.
- Inkomstenbelasting. Zie Afd. III.
- Inlandsche moties. H 225, 230.
- Interneering. Zie: „Exorbitante rechten”.
- Invoerrechten. Zie Afd. III.
- I. S. D. P. Zie: „Partij-aangelegenheden”.
- Kiesrecht. Zie Afd. I („Volksraad”) en IV („Kiesstelsels”).
- Kiesstelsels. Herziening der —. Zie Afd. IV.
- Klassenindecijng. — op de mailschepen: Zie Afd. III: „Reiswezen”.
- Koelie-ordonnantie. Wijze van voorbereiding der nieuwe —. Zie Afd. II.
- Kolonisatie. Instelling Centraal — comité. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 15; st. 4, blz. 7; H 226.
- Koninklijk Huis. Bezoek van een lid van het — aan Indië. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 39; st. 4, blz. 33; H 99, 539.
- K. P. M. Contract met de —. Zie Afd. X.
- Ontschepingsgeld. Zie Afd. III.
- Osvia. Incident — Madioen. H 224, 225, 500, 550.
- Overbrenging. — departementen naar Bandoeng. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 39; st. 4, blz. 33—34.
- Partij-aangelegenheden en — groepeeringsen. Associatie. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 11—12; st. 4, blz. 5; H 78, 82, 91—95, 107, 109, 119, 120, 138, 139—141, 144, 145, 153, 182, 187, 188, 200, 223, 235, 236, 241, 499, 502, 511, 542, 543—545, 558, 567, 580—583, 589, 594, 602, 605, 607, 617.
I. E. V. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 13; st. 4, blz. 5; H 114—115, 187, 211, 212, 227, 231, 532, 542, 567, 594.
Indische Katholieke Partij. H 77—83, 119, 184, 191, 192, 227, 229, 230, 236, 241, 532, 533.
Inlandsche —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 14; st. 4, blz. 5; H 115, 200, 212, 223, 231, 533, 544, 546, 606, 617.
I. S. P. D. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 12—13; st. 4, blz. 5; H 104, 187, 192, 193, 200, 201, 229, 545, 552, 586, 594.
- P. N. I. Zie aldaar.
Sarekat Ambon. Zie aldaar.
Vaderlandsche Club. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 6, 10—11; st. 4, blz. 5; H 94, 104, 105, 109, 110, 119, 143, 184—186, 188, 192, 199, 201, 211, 237, 238, 495, 531, 532, 540, 541, 543, 548, 550, 551, 583, 584, 586, 593, 594, 596, 597, 599, 602, 603, 605, 606, 611, 625.
- Personeelsredieten. Vermindering der — met 4%. Zie Afd. III.
- P. N. I. Optreden tegen de —. Zie: „Politieke toestand”.
- Politieke toestand. Bestrijding van het communisme. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 9—10; st. 4, blz. 4—5; H 122—130, 137, 156, 208, 210, 221, 222, 223, 224, 364—365, 496—498, 501, 503, 535, 536, 549, 552, 592, 616, 1158.
Optreden tegen de P. N. I. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 6—9; st. 4, blz. 3—4; Afd. IV: st. 21, blz. 9; H 79, 85, 104, 108, 118, 122—130, 158, 181, 190, 196, 197, 208, 209, 212—223, 225, 507—509, 539, 548, 550, 552, 553—555, 557, 596, 606, 622—624.
Partij-aangelegenheden en -groepeeringsen. Zie aldaar.
Regeeringsbeleid in het algemeen. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 6; st. 4, blz. 3; H 83, 85—87, 89, 94—96, 100—104, 110, 115—116, 136, 137, 142, 143, 144, 193, 196, 225, 226, 240, 241, 242, 500, 509, 538, 542, 544, 553, 558, 559, 564—566, 583, 586—589, 590, 593, 616, 617.
- Rechterlijke dwaling. Zie Afd. II.
- Regeeringsverordening. Bevoegdheid van den Gouverneur-Generaal bij — enz. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 39—40; st. 4, blz. 34; H 149, 502, 566.
- Reisregeling. Herziening van de regeling tot beperking van de vrijheid van reizen in de buitengewesten. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 14; st. 4, blz. 6; blz. 6; H 151, 501, 501, 503, 555, 603, 607, 616.
- Rubbertoelagen. Zie Afd. I en IX.
- Rijksraad. Zie: „Staatsbestel”.
- Sarekat Ambon. Toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 14; st. 4, blz. 5.
- Staatsbestel. Nieuw — met eigen vertegenwoordigende lichamen der verschillende gebiedsdeelen en een Rijksraad in Nederland. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3; st. 4, blz. 2.
- Standplaatstoelagen. Zie Afd. III.
- Tariefwet. Herziening der —. Zie Afd. III.
- Tinblokkade. Zie Afd. III: „Begroting”.
- Tinmiddel. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 17, 24; st. 4, blz. 9—18; H 83, 155, 162, 164, 165, 174, 214, 242, 577.
- Toelatingskaarten. Zie Afd. III.
- Vaderlandsche Club. Zie: „Partij-aangelegenheden”.
- Vennootschapsbelasting. Zie Afd. III.
- Verhouding Indië-Nederland. Beleid en inneming van den Minister t.a.v. inwendige aangelegenheden. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 1—3; st. 4, blz. 12; Afd. IV: st. 21, blz. 2; H 99, 105, 106, 107, 116, 117, 123, 124, 149, 150, 184, 188, 190, 197, 198, 199, 207, 208, 211, 495, 530, 539, 547, 549, 566—567, 593, 609, 625, 1106, 1425, 1456.
Indië en de internationale gemeenschap. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 3—5; st. 4, blz. 2—3; H 117, 135, 210.
- Verlofsbezoldigingen. Verlaging —. Zie Afd. III.
- Vestiging. Blijvende — van Nederlanders in Indië. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 40; st. 4, blz. 34.
- Volkenbond. Indische vertegenwoordiging bij den —.

Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 4—5; st. 4, blz. 2;
H 107, 135, 150, 155. Zie ook Afd. I.

Volksraad. Zie Afd. I.

Vrouwenbeweging. Inheemsche —. Ond. I — Alg. Ged.:
st. 3, blz. 14; st. 4, blz. 6.

Wetgevende bevoegdheid. — van den Landvoogd. Zie:
„Regeeringsverordening”.

Zegelrecht. Zie Afd. III.

Zondagsrust. Bevordering van de —. Ond. I — Alg.
Ged.: st. 3, blz. 41; st. 4, blz. 34.

AFDEELING I.

Regeering en hooge colleges.

- Algemeene Rekenkamer. Bijzondere toelagen. Ond. I —
Afd. I: st. 8, blz. 4; st. 9, blz. 7. Reorganisatie
—. Ond. I — Afd. I: st. 8, blz. 4; st. 9, blz. 7.
- Algemeene Secretaris. Standplaatstoelagen. Ond. I —
Afd. I st. 8, blz. 4; st. 9, blz. 7.
- Aneta. Ond. I Afd. I: st. 8, blz. 4; st. 9, blz. 7.
- Bezoldigingskantoor. H 638, 659.
Rubbertoelagen. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz.
25; st. 4, blz. 20; Afd. I: st. 8, blz. 1; st. 9, blz.
1—2.
- Commissariaat voor Indische zaken. Ond. I — Afd. I:
st. 8, blz. 1—2; st. 9, blz. 2—3; st. 11; H 246—247,
255—256, 612, 635, 636, 642, 659, 662.
- Departementshoofden. Gelijkstelling bezoldiging — en
leden Raad van Indië. Ond. I — Afd. I: st. 8,
blz. 1; st. 9, blz. 1; H 247—248, 254—255, 257,
612, 640, 641, 643—644.
Secretaris Raad van —. Ond. I — Afd. I;
st. 8, blz. 4; st. 9, blz. 6.
- Gouverneur-Generaal. Inkomsten van den —; belasting-
vrijdom. Ond. I — Afd. I: st. 8, blz. 2; st. 9,
blz. 3; H 249.
Verblijven van den —. Ond. I — Afd. I: st. 8,
blz. 2; st. 9, blz. 3.
- Historische bescheiden. Uitgave —. Zie: „Oost-Indische
Compagnie”.
- Onvoorziene uitgaven. Ond. I — Afd. I: st. 8, blz. 2;
st. 9, blz. 3.
- Oost-Indische Compagnie. Uitgave officieele bescheiden
uit den tijd der —. Ond. I — Afd. I: st. 8,
blz. 4; st. 9, blz. 7; st. 12; H 247, 250, 256—257,
615, 635—636, 642, 660, 672—675.
- Organisatie-commissie. Ond. I — Afd. I: st. 8, blz. 3;
st. 9, blz. 4—5; st. 13; H 247, 249—250, 253—254,
255, 257, 613—615, 635, 636—638, 638—640, 641—
642, 642—643, 644, 660—662, 662—672.
- Raad van Nederlandsch-Indië. Ambtswoning voor vice-
president. Ond. I — Afd. I: st. 8, blz. 3; st. 9,
blz. 3.
Gelijkstelling bezoldiging leden — en departe-
mentshoofden. Zie: Departementshoofden”.
- Personeelsuitbreiding. Ond. I — Afd. I: st. 8,
blz. 3; st. 9, blz. 3.
- Samenstelling en positie; opheffing —. Ond. I
— Afd. I: st. 8, blz. 2—3; st. 9, blz. 3; H 248—
249, 250—253, 256, 257—258, 612, 642.
- Rubbertoelagen. Zie: „Bezoldigingskantoor”.
- Volkenbond. Bestudeering te Genève van stroomingen op
koloniaal gebied. Ond. I — Afd. I: st. 8, blz. 2;
st. 9, blz. 3; H 256, 612, 642. Zie ook alg. besch.
- Volksraad. Beantwoording van schriftelijke vragen. Ond.
I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 36; st. 4, blz. 28.
Benomensrecht der Regeering. Ond. I — Alg.
Ged.: st. 3, blz. 34—35; st. 4, blz. 27; H 161, 228,
243, 499, 500, 555, 556, 569, 599.
Interparlementaire unie, subsidie. Ond. I — Afd.
I: st. 8, blz. 3—4; st. 9, blz. 5.
Lidmaatschap-Tjipto Mangoenkoesoemo. Ond. I
— Alg. Ged.: st. 3, blz. 36; st. 4, blz. 28.

Opheffing van het College van Gedelegeerden. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 33; st. 4, blz. 27.
 Positie van het College van Gedelegeerden. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 33; st. 4, blz. 27; H 152.
 Positie der — sleden. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 35—36; st. 4, blz. 27—28; H 181—182, 502, 545, 589.
 Samenstelling van het College van Gedelegeerden. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 33; st. 4, blz. 27.
 Verkiezing. Ond. I Alg. Ged.: st. 3, blz. 33—34; st. 4, blz. 27; H 123, 188—189, 228, 501, 559, 586, 610, 617.
 Welvaartscommissie. Ond. I — Afd. I: st. 8, blz. 4; st. 9, blz. 6—7.

AFDEELING II.

Departement van Justitie.

Adatrecht. Codificatie. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 2; H 429, 430, 445, 446—447, 873, 900—901, 901.
 Onderzoekingen van het —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 15; st. 10, blz. 9; H 429, 443—444, 445, 451, 870—872, 873.
 Arbeidsaangelegenheden. Aanslagen in cultures. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 6—7; st. 10, blz. 3; H 425—426, 428, 429, 441—442, 444, 449—450, 451, 454—456, 884—886, 889—891, 892—893, 898—900, 901, 901—902, 905—907, 911—913.
 Arbeidsbureau te Genève. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 6; st. 10, blz. 3; H 444.
 Arbeidscontroleurs. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 18; st. 10, blz. 12.
 Arbeidsinspecteurs. Opleiding. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 18; st. 10, blz. 12; H 433, 883—884.
 Arbeidsinspectie. Java en Madoera. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 17; st. 10, blz. 11—12; H 440—441, 886, 897.
 Arbeidsinspectie. Onaangekondigde inspecties. Zitt. 1929—1930, Ond. 95 — Afd. II: st. 5; Ond. I — Afd. II: st. 15; H 423, 882, 888, 1603—1604, 1604—1610, 1610—1613, 1613—1614.
 Arbeidsinspectie. Verhouding met planters. H 426, 427, 886, 893.
 Assistenten in de cultures. Zie: „Arbeidscontract en Assistentenregeling”.
 Batikindustrie op Java. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 18; st. 10, blz. 12; H 451, 883, 888, 909.
 Chineesche arbeidskrachten op Banka. Verhouding aantal mannen en vrouwen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8; st. 10, blz. 4.
 Daetyloscopische gegevens. Uitwisseling. H 428, 882.
 Departement van Arbeid. Oprichting. H 438, 883, 897.
 Dobbelerbod. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8; st. 10, blz. 4.
 Inheemsche bedrijven. Arbeidsinspectie over de —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8; st. 10, blz. 4; H 438, 884, 886, 891.
 Koelie-ordonnantie. Herziening. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 2; st. 4, blz. 2; — Afd. II: st. 9, blz. 6; st. 10, blz. 3; H 439.
 Ongevallenregeling. Zie aldaar.
 Poenale sanctie. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 6; st. 10, blz. 3; H 428, 441, 444, 883, 887, 897.
 Prostitutie op theoondernemingen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 4.
 Veiligheidstoezicht. Zie aldaar.
 Verhouding werkgevers en Europeesche werknemers. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 4; H 425, 427, 886, 888, 891—892.
 Vrije arbeiders buitengewesten. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8; st. 10, blz. 4; H 433, 883, 892.
 Vrije arbeiders voor wegenonderhoud Buitengewesten. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8; st. 10, blz. 4.

- Arbeidscontract en assistentenregeling. Assistenten der H. A. P. M. te Boenoet. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 3; H 424, 426—427, 882, 891. Herziening —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 3; H 423, 425, 427, 882, 889, 910. Vrije dagen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 3; H 424, 447, 884, 888.
- Armwezen. Ond. I — Afd. II: st. 10, blz. 11; Afd. III: st. 10, blz. 8; H 426, 436—437, 453, 878—879, 891, 905, 907.
- Assistentenregeling. Zie: „Arbeidscontract”.
- Begrooting. Aftrek i. v. m. verwachte uitkomsten. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8; st. 10, blz. 4. Personeelsuitgaven. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8; st. 10, blz. 4. Raming middelenposten. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8; st. 10, blz. 4. Toelichtingen op de —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8, 17—18; st. 10, blz. 4—5, 12.
- Boeten. Zie: „Strafrecht en strafvordering”.
- Burgerlijk recht. Zie: „Privaatrecht”.
- Burgerlijke stand. Inlandsche Christenen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16; st. 10, blz. 10. Uitbreiding. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16; st. 10, blz. 10.
- Caoutchoucbedrijf Noesa Kembangan. Zie: „Gevangeniswezen”.
- Departement. Personeel. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 10; st. 10, blz. 5—6, H 430, 433, 446. — van Arbeid. Oprichting. Zie: „Arbeidsaangelegenheden”.
- Diensttelegrammen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 20; st. 10, blz. 14.
- Exorbitante rechten. Herziening. Zie: „Algemeene beschouwingen”.
- Forum privilegiatum. — van Inlandsche hoofden en intellectueelen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 8—9; st. 10, blz. 5; H 428, 451—452, 867—868, 901, 904, 907.
- Gerechtskosten. Terugbetaling. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 20; st. 10, blz. 14.
- Gevangeniswezen. Caoutchoucbedrijf Noesa Kembangan. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 20; st. 10, blz. 14. Gevangenisbedrijven. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16—17; st. 10, blz. 10; H 434—435, 880—881, 894—896, 901, 909—910. Ontslag. Telaar ontslag van gevangenen. H 448, 880. Ramingen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16—17; st. 10, blz. 10. Samenspanning in gevangenis Glodok. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16; st. 10, blz. 10. Verschil in behandeling van intellectuele en andere gevangenen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16; st. 10, blz. 10.
- Griffiers bij Landraad en residentiegerecht. Toezicht op —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12—13; st. 10, blz. 7—8; H 876.
- Grondrechten. Zie Afd. IV: „Agrarische aangelegenheden”.
- Hoofdparket. Te werkstelling van inheemsch hoofdamtenaar. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 14; st. 4, blz. 6; H 159, 502, 568, 595—596.
- Hooggerechtshof. Bezoldiging presidenten — en Hoog Militair Gerechtshof. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 10—11; st. 10, blz. 6; H 443, 445—446, 876. Zie ook „Hoofdparket”.
- Hoog Militair Gerechtshof. Bezoldiging presidenten. Zie „Hooggerechtshof”.
- Huwelijksrecht. Huwelijk van Europeesche vrouw met Inlander. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 1; H 426, 443, 868—869. Inlandsche Christenen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16; st. 10, blz. 10.
- Immigratie. Immigranten. Behandeling. H 422, 423, 873. Immigrantenverblijven. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 18; st. 10, blz. 13, H 422, 879—880, 888. Menado. Toezicht op im- en emigreerende vrouwen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 18—19; st. 10, blz. 13. Uitzetting niet hiergeborenen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 9, blz. 19, st. 10, blz. 13.
- Industrieel eigendom. Verstrekking van inlichtingen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 19; st. 10, blz. 13. Zegel- en inschrijvingskosten. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 19; st. 10, blz. 13.
- Inlandsche en inheemsche rechtspraak. Adjunct djaksa's. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7; H 429, 444, 873—874, 874—875, 894, 900, 909. Bali. Ambtenaar belast met inheemsche rechtspraak. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 26; st. 22, blz. 34. Competentie. Toewijzing door zelfbestuursrechtbank van door gouvernementsrechter afgewezen vordering. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 9; st. 10, blz. 5; H 444. Djaksa's op de Buitengewesten. Promotiekansen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7. Griffiers. Zie aldaar. Inkomsten leden Inlandsche rechtbank. Uitbetaling. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7; H 429, 874, 894. Javanen in inheemsche rechtbanken Buitengewesten. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 11—12; st. 10, blz. 6—7. Kantja's op Bali. Positieverbetering. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7.
- Inlandsche en inheemsche rechtspraak. Landraadgebouwen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 13; st. 10, blz. 8. Landraden Boven-Dajak, opname Dajaks als leden. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7. Landraden Oostkust van Sumatra. Ond. I — st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7; H 432, 440, 876—877, 897. Landraden Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7.
- Inlandsche en inheemsche rechtspraak. Revisieraad op Bali. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 6—7. Scheiding bestuur en rechtspraak. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 11; st. 10, blz. 6—7; H 429, 893—894.

- Schrijver djaksakantoor Singaradja. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7.
- Studie-opdracht aan hoofddjaks landraad Menado. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7; H 438, 877, 897, 908.
- Kadaster. Drukwerk voor het —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 19; st. 10, blz. 13.
- Personeel. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 19; st. 10, blz. 13; H 438, 445, 881—882, 900, 907.
- Kantoor van Arbeid. Zie: „Arbeidsaangelegenheden”.
- Kinderwetgeving. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 1.
- Landgerechten. Aanstelling van juristen als landrechter. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 11; st. 10, blz. 6.
- in Tapanoeli, te Bandjermasin en te Menado. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 11; st. 10, blz. 6; H 451, 873, 901.
- Inning van boeten. Zie: „Strafrecht en Strafvordering”.
- Personeel griffie Pontianak. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 11; st. 10, blz. 6.
- Levensverzekeringbedrijf. Onderzoek. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16; st. 10, blz. 9.
- Notariaat. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 19—20; st. 10, blz. 13.
- Ongevallenregeling. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 3; H 424, 892.
- Privaatrecht. Concordantie Europeesch —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 1—2; st. 10, blz. 1.
- Unificatie van het —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 1—2; H 453—454, 870, 873.
- Raad van Justitie. Overwerk ter griffie. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 11; st. 10, blz. 6.
- Personeelsbezetting. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 11; st. 10, blz. 6; H 432.
- Rechterlijke ambtenaren. Ongegradueerde —, opleiding. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 12; st. 10, blz. 7; H 447.
- Opleiding en uitzending candidaat —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 9—10, 13—14; st. 10, blz. 5, 8—9; H 429, 432, 443, 446, 875—876.
- Tijdelijke uitbreiding rechterlijke colleges. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 14; st. 10, blz. 9.
- Verhoudingscijfers schaal C/20. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 14; st. 10, blz. 8—9.
- Rechterlijke dwaling. Zaak Margadant. H 201—203, 503, 595, 618—619.
- Geval van —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 9; st. 10, blz. 5.
- Rechtskundige bijstand aan inheemsche verdachten. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 9; st. 10, blz. 5; H 454, 869, 902.
- Rechtspleging Landmacht. Invoering nieuwe —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 5—6; st. 10, blz. 3.
- Rechtstoestand ambtenaren. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 20; st. 10, blz. 13—14.
- Rechtsvordering. Burgerlijke —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 2—3; st. 10, blz. 1; H 434, 868, 894.
- Strafrecht en strafvordering. Autobestuurders. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 5.
- Berechting politieke delicten door Raad van Justitie. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 3, H 431.
- Boeten. Inning. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 13, 20; st. 10, blz. 8, 14; H 447—448; 452—453, 874, 904—905.
- Fiscale delicten. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 3; H 431, 868.
- Gerechtskosten. Zie aldaar.
- Gratie-aanvragen. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 6; st. 10, blz. 3, H 431, 868.
- Herziening strafvordering. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 4—5; st. 10, blz. 3, H 431, 868, 870.
- Overbrenging berechting delicten naar landrechter. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 3; H 454.
- Rasvooroordeel. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 9; st. 10, blz. 5; H 440, 445, 873.
- Strafrechtspleging Inlanders. Gedeeltelijke gelijkstelling. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 3, H 438, 902.
- Strafvordering Chineezers. Gelijkstelling. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 2—3; H 430, 902—904.
- Unificatie. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 2, H 430, 902, 910—911.
- Tjandikoesoema-zaak. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 9; st. 10, blz. 5; H 368, 448—449, 877—878.
- Tolken en translateurs. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 14—15; st. 10, blz. 9, H 453, 874, 905.
- Translateurs. Zie: Tolken.
- Tucht- en opvoedingswezen. Particuliere opvoedingsgestichten. Subsidie. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 17; st. 10, blz. 11; H 426, 879.
- Pro Juventute. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 17; st. 10, blz. 11.
- Valse munterij. Bureau ter bestrijding van de —. Ond. I — Afd. II: st. 13; st. 14.
- Veiligheidstoezicht. Bedrijfsongevallen suikerindustrie. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 18; st. 10, blz. 12.
- Dienstautomobielen voor het —. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 18; st. 10, blz. 12.
- Personeel hoofdbureau. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 18; st. 10, blz. 12.
- Waarmerken van onderhandsche geschriften. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 20; st. 10, blz. 14; H 443.
- Weeskamers. Bewaring effecten en preciosa. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16; st. 10, blz. 9—10.
- Tarieven. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 16; st. 10, blz. 9.
- Wetgeving. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 1—6; st. 10, blz. 1—3; H 430.
- Hoofdambtenaren voor de —. Zie: „Departement”.
- Woekerbestrijding. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 1; H 433—434, 868, 901.
- Zaakwaarnemerschap. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 9; st. 10, blz. 5.
- Zeerecht. Ond. I — Afd. II: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 1.

**AFD. III, Departement van Financiën; AFD. IIIA,
Indische Schuld; AFD. IIIB, Opiumfabriek;
AFD. IIIC, Pandhuisdienst.**

Algemeene kassen. Overzicht van de personeelsformaties der landskassen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 15.
Reorganisatie van het kasbeheer. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 15.

Begrooting. Herinrichting der —, zie: Overzichtelijkheid.
—sramingen. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 16—19; st. 4, blz. 8—11; H 84, 95, 96, 100, 102, 120, 131—135, 151, 153, 155, 156, 161—175, 178, 179, 185, 186, 193, 194, 203—207, 213, 218, 219, 231—235, 242, 243, 260, 261, 268, 512—517, 522, 523, 529, 533—535, 540, 546, 556, 557, 569—580, 584, 585, 590—592, 597—598, 605, 610, 611, 626—629, 631—634, 944.
Meerjarige —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 20—21; st. 4, blz. 12—13.
Niet uit te voeren maatregelen der — 1930. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 24; st. 4, blz. 18; st. 7; H 1594—1598, 1623—1626, 1626—1628, 1628—1629.
Overbrenging van de toelichtingen naar de uitgewerkte toelichtende staten. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1. Zie ook bij: „Overzichtelijkheid” enz.
Overschrijding van de — en opbrengen van memorie-posten. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 24—25; st. 4, blz. 19—20.
Overzichtelijkheid der —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1; H 203, 204, 714—715, 747, 755.
Proef met gewijzigde indeeling der —. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 1.
Raming der middelen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1.
Sluitende —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 19—20; st. 4, blz. 11—12; H 291, 734, 752.
Tinblokkade. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 23—24; st. 4, blz. 18; H 152.

Bedrijvenwet. Rente te dragen door de landsbedrijven ten bate van den leeningsdienst. Ond. I — Afd. IIIA: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 3.

Belasting. Aanstelling van een inspecteur 1e klasse in algemeenen dienst. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 16.
Belastingverhoogingen. Ond. I — Afd. Ged.: st. 3, blz. 25—27; st. 4, blz. 20—21 H 88, 95, 133, 156, 175—176, 180, 194, 214, 215, 219—220, 264—265, 269, 292, 512, 524—527, 537, 551, 591, 597, 631, 634, 734—735, 752, 754.
Beperking der kosten van heffing en invordering. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 1—2; st. 11, blz. 2—3; H 263, 282, 708.
Bijzondere — en. Zie aldaar.
Fiscaal strafrecht. Zie aldaar.
Herinneringskaart. H 265, 708.
Herziening van de inkomsten. —, Zie: „Inkomstenbelasting”.
Motorvoertuigen —. Zie aldaar.
Negeri — van hout in Z. O. Borneo. Ond. I —

Afd. III: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 27. Zie verder Afd. IV.

Perceptie-kosten. Zie bij: „Beperking” enz.

Personeele —. Zie aldaar.

Plaatsing van vijf mantri's — in de afdeeling Hoeloe Soengei. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 15—16; H 287, 708.

Progressieve winst —. Zie: „Winstbelasting”.

Slacht —. Zie aldaar.

Successie —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 4; H 284, 705—706.

Uitbreiding van het aantal plaatsen van eersten commies bij den — dienst. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 16. Zie ook: „Belastingdienst”.

Vennootschaps —. Zie aldaar.

Vereenvoudiging van de wijze van — inning. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 1—2; st. 11, blz. 2—3.

Vermogens —. Zie aldaar.

Verponding. Zie aldaar.

Vervanging der afzonderlijke auto- en wegen — en door een verhooging van den benzine-accijns. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 3.

Vervanging van gemeentelijke inkomsten — door heffing van opeenten op de Landsinkomsten. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 2.

Vervoermiddelen —. Zie aldaar.

Voortvarendheid bij aanslagen in inkomsten — en personeele —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 3—4; H 290, 709.

Winst —. Zie aldaar.

Belastingdienst. Controleurs bij den —. H 281, 712, 742, 743, 746, 754.

Indologische scholing van het hooger personeel bij den —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 3; H 290, 712, 738—739, 753.

Positieverbetering lager personeel bij den —. H 281, 295, 712, 742, 743, 754.

Bijzondere belastingen. Belasting van heerdienstplichtigen te Makasser. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 15; st. 11, blz. 34—35.

Vergunning tot het graven naar diamant. Zie aldaar.

Vervoersmiddelenbelasting in de Vorstenlanden. Zie aldaar.

Departement. Bevorderingsgang voor administrateurs van financiën.

Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 13. Generale Thesaurie. Zie aldaar.

Herziene werkwijze t. o. v. het materieel en de materiele verzorging van het —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 13.

Indienststelling van een beheerder der —shuishouding. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 6—7; st. 11, blz. 13.

Omzetting van de plaatsen van één administratief ambtenaar en twee referendarissen in drie plaatsen van administrateurs van financiën. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 6; st. 11, 13.

Diensttijderiterium. Zie: „Onderstand”.

Dobbeltafels. Vergunningen tot het houden van Chinese —. Zie: „Vergunning”.

- Fiscaal strafrecht. Herziening —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 5—6; H 282.
- Geneeskundige raad. Toelagen van voorzitter en leden van den —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 12.
- Generale thesaurie. Formatie van de —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 14.
- Onderhoofd van de —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 13—14.
- Handelszegel. Zie: „Zegelrecht”.
- In- en uitvoerrechten en accijnzen. Accijnzen op benzine. Zie onder: „Belasting”.
- Accijnzen op gedistilleerd. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 27; H 264.
- Accijnzen op petroleum. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 27.
- Invoerrechten. Zie aldaar.
- Ramingen der —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 24.
- Uitvoerrecht op aardolie enz. Zie aldaar.
- Verbetering van de salarissen van het laagste douanepersoneel (oppassers). Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 18.
- Inkomstenbelasting.** Aanslagen in de — in Z. O. Borneo. Ond. I Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 30; H 287—288, 292, 708—709.
- Aftrek voor assistenten-resident, die geen ambts-toelage genieten. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 30; H 290, 709.
- Aftrek van afschrijving op vaste goederen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 30.
- Herziening der —. Ond. I Alg. Ged.: st. 3, blz. 25, 26; st. 4, blz. 21; Afd. III: st. 20, blz. 2, st. 11, blz. 4, 29. Zie ook bij: „Verhooging minimum belastbaar inkomen”.
- Opeenten op de —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 25—26; st. 4, blz. 20—21; Afd. III: st. 10, blz. 12—13; st. 11, blz. 28—29; st. 15; H 260, 275, 277, 700, 701, 781—784, 784—785, 785—786, 787, 788.
- Raming der —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 28.
- Uniforme toepassing der voorschriften t.a.v. de vaststelling van inkomsten naar opbrengst in het vorige jaar dan wel door schatting. Ond. I Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 30.
- Vereenvoudiging der aangiftebiljetten. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 30; H 166.
- Verhooging van het minimum belastbaar inkomen. Ond. I — Afd. III: st. 34; H 788—796, 796—801, 801—807, 807—808, 808—809.
- Vervanging der gemeentelijke — en. Zie: „Belasting”.
- Verzoek om uitstel van aangifte. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 30.
- Voortvarendheid bij de aanslagen in de — „Belasting”.
- Invoerrechten.** Opeenten op de —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 25—26; st. 4, blz. 21; Afd. III: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 24—25; Ond. 36; H 194, 268, 271, 277, 284, 537, 590, 591, 634, 701, 914—917, 917—920, 920—923, 923—924, 924—925.
- Tariefreductie ten behoeve van de nijverheidsontwikkeling van Sabang. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 11—12; st. 11, blz. 25—26; st. 13; H 271—272, 710, 734, 738, 752.
- Te hooge raming van de —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 24; H 271, 701, 736.
- Javasche Bank. Raming van het aandeel in de winst der —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 15; st. 11, blz. 35.
- Kanselarijrechten. Vermeende tegemoetkoming door Indië in de kosten van het consulaat te Djeddah. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 12—13; H 292, 707, 745, 755.
- Landelijke inkomsten. Berekening van de gemiddelde opbrengst der gronden. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 31—32; H 262, 709—710, 732, 750.
- Inning van de landrente in het gebied van den Karang Asemraad. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 19; H 289, 709, 743, 754—755.
- Landrente. Bali — regeling. Zie: „Landelijke inkomsten”.
- Leeningen. Aflossing en conversie van —. Ond. I Afd. III A: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 1—2.
- Motorvoertuigenbelasting. Invoering van een —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 27; st. 4, blz. 21; Afd. III: st. 10, blz. 15; st. 11, blz. 34; st. 22; H 265, 265—267, 275—276, 282, 283, 703—705, 732—733, 751, 756, 968—969, 969.
- Muntwezen. Aanmuntung h. t. l. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 10; H 291—292, 715—716, 745, 755.
- Grootte van en aankopen voor het muntfonds. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 9—10.
- Rente van het muntfonds ten bate van den gewonen dienst. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 10; st. 25; H 279, 283, 720—721, 737, 753, 756, 982, 983, 984.
- Vervanging van zilveren door nikkel-pasmunt. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 10.
- Normalisatie. Resultaten van het centraal instituut voor —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 14—15; H 280—281, 715, 737.
- Onderstand. Toekenning van — aan nagelaten betrekkingen van Inlandsche landsdienaren; overgangsfonds; diensttijd- en behoeftigheidscriteria. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8—9; st. 19; st. 28; H 259—260, 261—262, 281, 283, 287, 288, 292, 293, 293—294, 296, 722, 723, 730—731, 732, 741—742, 746—747, 749, 754, 755, 767—769, 769—770, 770—772, 772—773, 773—776, 776.
- Voortvarendheid bij de behandeling van onderstandsaanvragen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 9.
- Ontschepingsgeld: Zie „Zegelrecht”.
- Openbare verkooping. Zie: „Venduwezen”.
- Opium. Anti—verenigingen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 20. H 264, 288, 711.
- Opiumfabriek. Ond. I — Afd. III B: st. 4.
- Opiumopbrengst. H 261, 279, 280, 711, 731, 737—738, 749—750, 753.
- Opiumregie. Personeelsinkrimping bij den dienst der —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 19—20; H 262, 712—713, 731—732, 750.
- Premies voor aanhalingen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 20.

- Sluikhandel. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 20; H 264.
- Verhooging van den opiumprijs. H 261, 710—711.
- Overgangsfonds. Zie: „Onderstand”.
- Overschrijving. Recht van —. Zie aldaar.
- Overtocht. Zie: „Reiswezen”.
- Pandhuisdienst. Inkrimping van personeel en overwerk. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 1; st. 5, blz. 1—2; H 262, 712—713, 731, 750.
- Opheffing van particuliere pandhuizen in de Vorstenlanden. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 1; st. 5, blz. 1.
- Onderzoek naar de werking van het pandcrediet. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 1; st. 5, blz. 3.
- Overbrenging van den — naar een centralen welvaartsdienst, ressorteerende onder het departement van Landbouw enz. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 1; st. 5, blz. 1.
- Risicopremie van beambten-lichters. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 1; st. 5, blz. 1.
- Uitbreiding van de pandhuizen en van het personeel van den —. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 1; st. 5, blz. 1—3.
- Verlaging van het rentetarief voor A-panden. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 1—2; st. 5, blz. 3.
- Verlenging van den staantijd van A-panden. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 2; st. 5, blz. 3—4.
- Wederinvoering van schafttijden. Ond. I — Afd. III: st. 4, blz. 1; st. 5, blz. 3.
- Pensioen. Bepaling van het — van een weduwe van een landsdienaar, tevens gedeputeerde. Ond. I — Afd. III: st. 11, blz. 9; Afd. IV: st. 21, blz. 13; st. 22, blz. 15.
- Burgerlijke en militaire — last. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 3—4; st. 11, blz. 6—7; H 281, 723, 737.
- Gelijkstelling militaire — en van vóór 1920. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 6; H 259. Zie verder Afd. IX.
- Gunstiger —bepalingen voor een deel van het personeel van het mijnwezen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8; H 259, 721, 730, 731, 748—749.
- Onderzoek naar de geldelijke gevolgen van toekenning van —srechten en —saanspraken aan volksonderwijzers en Inlandsch personeel bij het gesubsidieerd particulier onderwijs. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 7; H 263, 293, 722—723, 732, 751. Zie verder Afd. V.
- regeling voor Inlandsche en daarmede gelijkgestelde ambtenaren in dienst van autonome gebiedsdeelen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8.
- reglement voor Europeesche locale ambtenaren. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8.
- Uitbetaling van de in Nederland betaalbaar gestelde — aan het einde der maand. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8.
- Voortvarendheid bij de toekenning van —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 9.
- Zekerstelling van de —en van vóór 1927 in 's Lands dienst getreden personen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8.
- Pensioenfonds. Belegging van de gelden der — en in Indië. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8.
- Herziening van het fondsreglement. Ond. I — Afd. III: st. 27; H 291, 721—722, 739, 753—754, 766—767, 780, 780—781, 781, 969—970, 970—971, 971—973, 973, 973—975, 984.
- Overbrenging van de directie der — en naar Indië. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8.
- Overgangsfonds voor weduwen- en weezen van Inlandsche landsdienaren. Zie: „Onderstand”.
- Tijdelijke ambtenaren. Zie bij: „Herziening van het fondsreglement”.
- Uitkeeringen aan de — en. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 11.
- Verrekeningsvraagstuk. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 8.
- Personeel. Inkrimping van het lager —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1—2.
- Personeele belasting. Mobilair-tarief voor Inlanders en Chineezers. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 27—28.
- Vrijstelling van — voor rijwiel of paard (met tweewielig rijtuig) aan mantri's bij het waterbeheer. Ond. I — Afd. III: st. 20; H 263, 714, 731, 732, 750.
- Personeelscredieten. Vermindering der — met 4%. Ond. I — Afd. III: st. 3, blz. 27; st. 4, blz. 21—23; H 90, 93, 98, 148, 195, 220, 520, 591, 592, 629, 630.
- Recht van overschrijving. Verhooging der raming van het —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 33.
- Reiswezen. Bepaling buitenlandsch verlof. Ond. I — Afd. III: st. 21; H 291, 714, 745, 755, 757—760, 760—762, 762—765, 765—766.
- Herziening algemeen reisreglement. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 21, H 112—113, 297, 714.
- Klasse-indeeling op de mailschepen. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 30; st. 4, blz. 26; Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 21; st. 21; H 93, 113, 120, 240, 517, 519, 738.
- Rapport automobiel-commissie. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 21.
- Reistoelagen vaccinateurs Z. O. Borneo. H 288, 713.
- Reisvergoedingen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 27; H 297, 714.
- Toezicht op het gebruik van dienstauto's. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 21, 22.
- Totale uitgaven voor en vermindering van overplaatsings- en commissiereizen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 21; H 296, 713—714.
- Verantwoording van reisvoorschotten. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 21—22.
- Schatkistpapier. Uitgifte van —. Ond. I — Afd. III: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 2.
- Schuld. Extra — delging. Ond. I — Afd. III: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 1—2; H 272, 296, 723—724, 734.
- Slachtbelasting. Opbrengst der — voor runderen, buffels, paarden, veulens en varkens. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 33—34.
- Uitbreiding van — tot voor geiten en schapen.

- Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 34; H 265, 282—283, 707, 742—743, 754.
- Wijziging — op Bali. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 34.
- Standplaatstoelagen. Afschaffing der — voor ambtenaren met een salaris van meer dan f 1000. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 28—30; st. 4, blz. 23—26; Afd. III: st. 26; H 100, 105, 112, 138, 147, 178, 215, 216, 220, 240, 519, 530, 598, 599, 631, 767, 776—777, 777—778, 778—779, 779—780.
- Statistiek. Invoering — voor het Inlandsch grondbezit. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 19.
- Studie-opdrachten. Spaarzaamheid en misbruiken bij het verlenen van —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 12; H 292, 714.
- Successiebelasting. Zie: „Belasting”.
- Successierecht. Verhooging der raming van het —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 33; H 284, 705—706.
- Tariefwet. Herziening der —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 26; st. 4, blz. 21.
- Thesaurie. Generale —. Zie aldaar.
- Toelatingskaarten. Zie: „Zegelrecht”.
- Tolgebied. Heffing van invoerrecht van voortbrengselen, afkomstig uit het buiten het — liggende gedeelte van Nederlandsch-Indië. Zie: „Invoerrechten, tariefreductie”, enz.
- Uitkeering. — door de Landsbedrijven wegens rente. Zie: „Bedrijvenwet”.
- Uitvoerrecht. Afschaffing of verlaging van het — op bevolkingsrubber. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 27; H 264, 286—287, 707, 732, 750—751.
- Heffing van een tijdelijk — op aardolie. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 4—5; st. 23; H 277—279, 283, 294—295, 706—707, 738, 745—746, 753, 756, 925—930, 930—932, 932—936, 936—938, 938—939.
- op verschillende houtsoorten in Z. O. Borneo. Zie: „Belasting”.
- Venduwezen. Ter beschikkingstelling van de armengelden aan de betrokken zelfbesturen. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 17—18.
- Veiling van kleine erfpachtsperceelen, bestemd voor den kleinen landbouw. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 8—9; st. 11, blz. 18; H 267—268, 713, 733—734, 752.
- Vennootschapsbelasting. Opeenten op de —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 25—26; st. 4, blz. 20—21; Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 28—31; st. 14; H 260, 270—271, 277, 700, 701—702, 736—737, 939.
- Raming der —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 30—31; H 166, 167, 525.
- Terugwerkende kracht wijziging — betreffende aftrek van personeelstantiëmes. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 24; st. 4, blz. 18; H 214.
- Uitkeering van terugbetaalde — door werkgevers aan hun personeel. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 31.
- Vergunning. — tot het graven naar diamant. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 15; st. 11, blz. 34.
- tot het houden van Chineesche dobbel tafels. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 33.
- Verlofsbezoldigingen. Verlaging —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 30; st. 4, blz. 26—27; H 93, 120, 147, 148, 518—519, 975—978, 978—979, 979—981, 981—982.
- Vermogensbelasting. Invoering van een —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 4; st. 17; H 261, 284, 700, 705, 984.
- Verponding. Nota betreffende de —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 5.
- Raming der —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 31.
- Vervoermiddelen-belasting. Verhooging — in de Vorstenlanden. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 15; st. 11, blz. 34.
- Voorschotten. Afschrijving van —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 23.
- Reis —. Zie: „Reiswezen”.
- Weduwen- en weezenfonds. Herziening van het reglement van het — voor Europeesche burgerlijke ambtenaren. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 12.
- voor Inlandsche ambtenaren. Zie: „Onderstand”.
- Winstbelasting. Progressieve —. Ond. I — Afd. III: st. 16; H 284—286, 700, 720, 736—737, 753, 956—959, 959—962, 962—965, 965—966, 966—967, 983.
- Zegelrecht. Aanmaak van plak- en andere zegels h. t. l. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 10—11.
- Zie ook Afd. IX, „Reproductiebedrijf”.
- Inwerkingtreding der voorgestelde verhooging van het —. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 32—33.
- Ontvangsten uit den verkoop van zegelwaarden. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 17.
- Verhooging van het handelszegel. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 26—27; st. 4, blz. 21; Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 32; st. 18; H 271, 276, 277, 280, 700, 702—703, 735—736, 737, 741, 752, 939—941, 942—943, 943—945, 983. Zie ook Afd. VI (Kamers van Koophandel).
- Verhooging van het — op ontschepingsvergunningen. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 27; st. 4, blz. 21.
- Verhooging van het — voor toelatingskaarten van contractkoelies. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 27; st. 4, blz. 21; Afd. III: st. 10, blz. 14; st. 11, blz. 32; st. 24; st. 30; H 273—275, 276—277, 703, 716—718, 739—741, 743—745, 747—748, 756, 932, 945—946, 946—947, 947—948, 948—949, 949—950, 950—953, 953—954, 954—956, 956, 983, 984.

AFDEELING IV.

Departement van Binnenlandsch Bestuur.

- Adellijke titels. Aanspraak op —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 25; st. 22, blz. 33.
- Agrarische aangelegenheden. Afstand van oelajatgronden te S. W. K. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 19; st. 22, blz. 23.
- Boschreserve in Palembang. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 19; st. 22, blz. 23—24.
- Commissie inzake herziening agrarische wetgeving. Ond. I — Afd. IV: st. 1, blz. 19; st. 22, blz. 24; H 327.
- Concessie-gronden ter S. O. K. Zie: „Grondrechten enz.”.
- Conversie communaal in erfelijk individueel bezit. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 24; st. 22, blz. 30.
- Erfpacht. Zie aldaar.
- Grondhuur-ordonnantie; toepassing. Zie: „Suiker-industrie”.
- Grondrechten van Chineezen. H 1192, 1195, 1218, 1275—1276.
- Grondrechten van met Europeanen gelijkgestelde Inlanders. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 18; st. 22, blz. 23; H 352—353, 437—438, 869—870, 896, 908, 1148, 1205—1206, 1278.
- Grondrechten van Indo-Europeanen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 20; st. 22, blz. 24—25; H 306, 322—323, 327—328, 344, 353, 374, 378—379, 446, 869—870, 1190—1193, 1195, 1196—1197, 1218, 1274—1276.
- Grondrechten in de Minahasa (rapport-Holleman). Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 18; st. 22, blz. 23; H 361, 1151, 1194.
- Grondrechten ter Sumatra's Oostkust; djaloerans. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 18; st. 22, blz. 23; H 331—332, 347—348, 375—376, 1151.
- Inlandsche hypotheek. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 24; st. 22, blz. 32.
- Inlandsch kadaster. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 18; st. 22, blz. 23.
- Kleine landbouw. Zie: „Erfpacht” en „Grondrechten van Indo-Europeanen”.
- Landbouwerediet voor Inlanders. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 41—42.
- Ontginning moeras bij Tasikmalaja. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 19; st. 22, blz. 24.
- Overgang kleine landbouwperceelen aan zelfbestuursonderhoorigen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 18; st. 22, blz. 23.
- Particuliere landerijen. Zie aldaar.
- Suiker-industrie. Zie aldaar.
- Tjandikoesoema-zaak. Zie Afd. II.
- Tjihea-hoeve; afstand van grond. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 42.
- Weide-gronden ter S. O. K. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 24—25; st. 22, blz. 32.
- Bannelingen. Ondersteuning van —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 41; H 362, 369—370, 1158.
- Terugkeer van —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 25, 31; st. 22, blz. 32, 41; H 369, 1158—1159, 1194.
- Begrooting. Bezuiniging. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 24; st. 22, blz. 31—32; H 1200.
- Bestuurshervorming. Aanstelling hoofdambtenaar ter voorbereiding — in Sumatra. Ond. I — Afd. IV: st. 2, blz. 2; st. 22, blz. 2.
- als inwendige aangelegenheid. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 2; st. 22, blz. 2.
- Beteekenis en werking der —; overdracht bevoegdheden aan autonome gemeenschappen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 2, 4; st. 22, blz. 4; H 364, 1166—1167, 1168, 1217—1218.
- Financieele verhouding tusschen het Land en de autonome gemeenschappen. H 419—420, 1177—1178, 1227—1228, 1285.
- Hervorming bestuur hoofdplaatsen op Java in verband met opheffing stadsdesa's. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 29; st. 22, blz. 38.
- Herziening provincie-, regentschaps- en stadsgemeente-ordonnanties. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 11; st. 22, blz. 13—14.
- Instelling raad of raden in de Bataklanden en elders in de buitengewesten. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 3; st. 22, blz. 2—3; H 364, 383, 1169, 1204.
- Optreden van de Regeering tegen bestuursambtenaren i. v. m. verzoek aan Vereen. v. ambt. b/h B. B. inzake bespreking vraagstukken betr. —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 6; st. 22, blz. 7; H 340—342, 374, 379, 1135, 1201—1202, 1212, 1215, 1277.
- Personeel kantoor —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 26—27; st. 22, blz. 35.
- Taak B. B. in hervormd gebied; verhouding Europeesch-Inlandsch B. B.; formatie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 3, 3—4; st. 22, blz. 3, 5, 35; H 339—340, 380, 381, 386, 387, 388, 1135, 1167—1168, 1184, 1198, 1202—1203, 1204, 1221, 1273, 1283—1284.
- Taak kantoor —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 2, 27; st. 22, blz. 2.
- Verdere doorvoering — in de buitengewesten; o.m. instelling gewest Sumatra. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 2—3; st. 22, blz. 2; H 364, 382, 384, 388—389, 391, 1138, 1169, 1194, 1221.
- Vermindering aantal residenties op Java en Madoera. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 3—4; H 305, 311, 380, 387, 389.
- Verslag — 1929. Ond. I — Afd. IV: st. 24; H 385, 386, 404, 1166.
- Zending Regeeringscommissaris v/d — naar Nederland. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 1, 3; st. 4, blz. 1; H 117, 123, 136, 340.
- Bestuurschool. Bevordering aan — studeerende Inlandsche ambtenaren. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 27; st. 22, blz. 36.
- Plaatsing Inlandsche ambtenaren en volkshoofden op de —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 27; st. 22, blz. 35.
- Bestuurstelefoon. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 30; st. 22, blz. 40; H 369, 1158.

- Bestuursvoering en ontvoogding. Bestuurstaak; contact tusschen bestuur en bevolking. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 4—5, 25, 28; st. 22, blz. 4—5, 33, 38; H 302, 310, 311, 313—314, 316, 358—359, 366—368, 1137, 1159, 1185, 1207, 1277.
- Nota over Inlandsch gemeentewezen en Inlandsch bestuur in de buitengewesten. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17; H 351, 1141.
- Onderzoek van klachten. Zie: „Bestuurstaak; contact enz.”.
- Ontvoogding in de Minahassa. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 5; st. 22, blz. 5; H 314, 1137.
- Ontvoogding regenten. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 5; st. 22, blz. 5.
- Opheffing assistent-residentsposten buiten regentschapshoofdplaatsen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 5; st. 22, blz. 5; H 301, 304—305, 316, 339, 387, 389, 1136.
- Chineesch bestuur. Majoor der Chineezten te Pontianak. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 37—38;
- Positie-regeling Chineesche officieren. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 37; H 349, 1140, 1204, 1278.
- Toelagen aan wijkmeesters. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 37.
- Chineesche zaken. Uitbreiding kantoor voor —; uitzending candidaat ambtenaren voor — naar China. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 27; st. 22, blz. 35; H 371, 1131, 1226—1227.
- Decentralisatie. Adviseur v/d —. Zie: „Reorganisatie enz.”.
- Artikel 9 L. R. O.; geval-Van Doorninck te Palembang. H 403, 1180, 1212, 1287.
- Bestuur over stadskampongs. Zie: „Opheffing stadskampongs enz.”.
- Bezoldiging gemeente-secretarissen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 11; st. 22, blz. 14; H 382—383, 398, 413—414, 1172—1173, 1183—1184, 1194, 1222, 1228, 1285, 1288.
- Burgemeestersambt; benoeming B. B.-ambtenaren. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 10; st. 22, blz. 12; H 398, 401, 402, 404, 1171.
- Burgemeesters-bezoldiging. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32; st. 22, blz. 44; H 400—401, 412, 1178—1179, 1188, 1222, 1286, 1287.
- Contact gemeentebesturen met Inlandsche bevolking. H 405, 1179, 1198, 1213—1214. Zie voorts: „Opheffing stadskampongs enz.” en „Taakafbakening enz.”.
- Decentralisatie-verslag 1929. H 393.
- Gebiedsuitbreiding gemeente Fort de Kock. H 383.
- Geschil tusschen burgemeester Meester-Cornelis en stichting „De Goede Herder”. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 12; st. 22, blz. 14.
- Herziening kiesrecht gemeenteraden enz. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 1, 33—34; st. 2, blz. 2, 27; Afd. IV: st. 21, blz. 11; st. 22, blz. 14; H 140, 212—213, 531, 559—561, 580, 581.
- Herziening provincie-, regentschaps- en stads-gemeente-ordonnanties. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 11; st. 22, blz. 13—14.
- Instelling plaatselijke raden in Tapanoeli en S. W. K. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 11; st. 22, blz. 14; H 1272—1273.
- Kampongverbetering. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 10; st. 22, blz. 11; H 393—394, 415, 1170, 1200, 1286.
- Kiezerlijst; plaatsing daarop van R. K. Hulp-priesters en militairen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 12; st. 22, blz. 15; H 401—402, 1174, 1194, 1205, 1206, 1286.
- Lidmaatschap raad van Palembang van Mr. Van Doorninck. Zie „Decentralisatie Artikel 9 L.R.O.”
- Loco-burgemeestersambt. H 404, 1180.
- Medebestuurcommissie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 3, 11; st. 22, blz. 2, 14; H 413, 414, 1173—1174, 1222.
- Minahasa-raad; opkoop copra van bevolking. H 1195—1196, 1205, 1286.
- Minahasa-raad; taak-uitbreiding; subsidie voor wegen enz. H 397, 1179, 1194—1195.
- Opheffing stadskampongs, o.a. in Malang en Soerabaja; bestuur over idem. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 10, 28, 29; st. 22, blz. 12, 37, 38, st. 31; st. 32; H 398, 400, 402, 405, 1172, 1179, 1187, 1198, 1213—1214, 1479—1480, 1480—1482, 1482—1484, 1484—1485, 1485.
- Overdracht slachtbelasting a/d gemeenten. H 394—395, 400, 1171, 1187.
- Reorganisatie — kantoor. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 10; st. 22, blz. 11—12; H 412—413, 1171, 1223.
- Samenstelling gemeenteraad Fort de Kock door verkiezing. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 11; st. 22, blz. 14; H 383, 1173.
- Subsidieering stadsgemeenten enz. voor assainceeringswerken. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32; st. 22, blz. 44; H 405.
- Taakafbakening tusschen resident en burgemeester. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 11; st. 22, blz. 13; H 301—302, 390, 395—396, 398, 399, 410—411, 416, 1133—1135, 1187, 1201, 1213, 1221—1222, 1281, 1285.
- Terreinenbelastingverordening gemeente Semarang. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 11—12; st. 22, blz. 14; H 413, 1174, 1222.
- Terugbetaling door gemeenten van kosten indienststelling burgemeesters. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32—33; st. 22, blz. 45.
- Uitbreiding aantal niet-Nederlandsche leden in gemeenteraden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 10—11; st. 22, blz. 12—13; H 395, 398, 401, 404—405, 1171—1172, 1480.
- Uitkeeringen aan locale ressorten; uitgavenacres. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 9; st. 22, blz. 11; H 394—395, 396, 411—412, 1170, 1222, 1287.
- Verkiezing gemeenteraad Fort de Kock. Zie: „Samenstelling enz.”.
- Voorschot aan gemeente Mr. Cornelis voor aankoop particuliere landen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32.
- Wegenaanleg i/d Minahasa H 397, 1179, 1194—1195.
- Werkzaamheden gemeenteraad Menado H 396.
- Wijkbestuur. Zie: „Opheffing stadskampongs enz.”.

- Departement. Aanstelling van niet-bestuursambtenaren op het —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 2; st. 22, blz. 2; H 342—343, 1130.
- Ambtenaren ter beschikking. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 26; st. 22, blz. 34.
- Hoofd v/h — H 386.
- Reorganisatie van het —; instelling gelijkwaardige afdelingen voor Java en Madoera, buitengewesten enz. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 2; st. 22, blz. 2; H 342—343, 1130, 1201.
- Departement van Binnenlandse zaken. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 2, 10; H 1223, 1281.
- Erfpacht. Afbakening — sereceelen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 19; st. 22, blz. 24.
- Afloop — scontracten. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 19; st. 22, blz. 24; H 327, 365—366, 377—378, 1148, 1150, 1198, 1209, 1216, 1274.
- skwestie in de Ranau-streek. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 19; st. 22, blz. 24; H 357, 1151.
- skwesties in Zuid-Sumatra, S.O.K. en S.W.K.; klachten der bevolking. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 19; st. 22, blz. 24; H 310, 317—319, 326, 344, 345, 348, 357, 1150—1151, 1206—1207.
- voor kleinen landbouw. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 20; st. 22, blz. 24—25; H 306, 316, 317, 321—323, 323—324, 335—336, 353, 1146—1148, 1188—1190, 1200, 1204, 1274—1276, 1278.
- Uitgifte — sereceelen; beperking en stopzetting vnl. op Java. Ond. I — Afd. IV: st. 30; H 326—327, 1149—1150, 1186, 1197—1198, 1216, 1219—1220, 1227, 1273—1274, 1288—1292, 1292, 1292—1295, 1295—1296, 1309—1313, 1313, 1313—1314.
- Europeesch bestuur. Ambtenaren belast met inheemsche rechtspraak. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 26; st. 22, blz. 34.
- Ambtstoelagen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 6; st. 22, blz. 6—7.
- Buitenlandsch verlof bestuursambtenaren. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 6; st. 22, blz. 6.
- Burgemeestersambt voor B. B. ambtenaren. Zie „Decentralisatie”.
- Contact — met Inl. bevolking. Zie: „Bestuursvoering en ontvoogding; Bestuurstaak enz.”.
- in Boven-Digoel. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 26; st. 22, blz. 35;
- Gouverneursambt. Zie: „Provincie”.
- Gratificaties voor Inheemsche talen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 26; st. 22, blz. 35.
- Indologische studie. Zie: „Opleiding”.
- Opleiding —; overbrenging naar Indië; aanwijzing eandidaten. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 5—6, 25—26; st. 22, blz. 5—6; 33—34.
- Opleiding van Inlanders voor —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 5; st. 22, blz. 5—6; H 312, 339.
- Optreden van Europeesche tegen Inlandsche B.B. ambtenaren. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 6; st. 22, blz. 7; H 313, 408.
- Optreden van de Regeering tegen B. B. ambtenaren n.a.v. verzoek aan Vereen. B. B. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 6; st. 22, blz. 7; H 340—342, 374, 379, 1135, 1201—1202, 1212, 1215, 1277.
- Positieverbetering —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 4, 6, 26; st. 22, blz. 4, 34—35, H 387, 389—390.
- Ranglijst. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 6; st. 22, blz. 6; H 334.
- Standplaatstoelagen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; st. 22, blz. 35.
- Taakafbakening tusschen resident en burgemeester. Zie „Decentralisatie”.
- Taak van het —. Zie: „Bestuurshervorming” en „Bestuursvoering en ontvoogding”.
- Verhouding tusschen — en Inlandsch Bestuur. Zie: „Contact enz.”.
- Waarneming residentsambt door a.r. H 339, 1135.
- Filmkeuring. Herziening keuringsvoorschriften. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 30; st. 22, blz. 39—40; H 336—338, 373, 1159, 1199, 1277.
- Personeel filmkantoor. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 29—30; st. 22, blz. 39; H 336—337, 1159, 1196, 1199, 1200, 1277—1278.
- Sprekende films. H 337, 1199, 1277.
- Werkwijze filmkeuringscommissie H 337, 1159, 1196, 1200.
- Gezaghebbers. Overgang — naar andere diensten. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 7; st. 22, blz. 7—8, H 299—300, 335, 339, 1137.
- Positie —; toelating tot hogere studie en hogere rangen.
- Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 7; st. 22, blz. 7—8; H 300—301, 316, 335, 373, 1136—1137.
- Residentsplaatsen te vervullen door —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 7—8; st. 22, blz. 8; H 300.
- Heerendiensten. Afschaffing, afkoop en vermindering van —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 22—23, 32; st. 22, blz. 28—30, 45; H 302—303, 306, 316, 330, 332, 345, 348, 357—358, 359, 361—362, 366, 397, 420—421, 1154—1157, 1206, 1208, 1209, 1211, 1279—1280, 1281.
- Leeftijdsgrenzen voor —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 23; st. 22, blz. 30; H 306.
- op part. landerijen H 326, 1156.
- Wegenbelasting; zorg voor de wegen door autonome gebiedsdeelen i. v. m. afschaffing —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 22—23; st. 22, blz. 29; H 345, 1155—1156, 1206, 1208, 1279.
- Hondenbelasting. — in de Vorstenlanden. Zie: „Zelfbesturen”.
- Hormat. Verouderde — gebruiken. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 8; st. 22, blz. 9; H 347.
- Inlandsch bestuur. Abituriënten rechtshoogeschool en andere academisch gevormden bij het —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 8; st. 22, blz. 9; H 328, 1138, 1193, 1204, 1278.
- Ambtstoelagen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 6—7; H 314, 359, 1139, 1193.
- Belastinginning door — en Inl. gemeentevoerden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 9; st. 22, blz. 9—10; H 315, 348, 359—360, 1138—1139, 1140, 1193, 1204, 1278.
- Bevordering van aan bestuurschool studeerenden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 27.
- Congres —; toezending stukken aan hoofden v. gewestel. bestuur. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 25; st. 22, blz. 33;
- Dispensatie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 27; st. 22, blz. 36; H 333.
- Erfelijkheidsbeginsel bij regentsbenoeming. Ond.

1 — Afd. IV: st. 21, blz. 8; st. 22, blz. 8—9; H 304, 314, 347.

Hoofd Balische Mohammedanen. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 37.

Hormat. Zie aldaar.

— en de vereeniging T. B. T. O. Zie Alg. besch.: „Politieke toestand. Bestrijding communisme”. Instructie v/d regenten en poenggawa's op Bali. Zie: „Positie enz.”.

Mindere animo voor dienstneming bij het —. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 8—9; st. 22, blz. 9; H 304.

Opleiding —; overdracht Osvia's aan Dept. B. B. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 9; st. 22, blz. 9; H 314, 328—329, 351—352, 362, 1137—1138, 1279—1280.

Optreden ass.-demang Soengai Tarab. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 37; H 344, 1159.

Optreden schrijver Bata Lipoe tegenover de P.S.I. H 344, 1144.

Passeeren van Regenten bij P. N. L.-huiszoekingen. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 9; H 329.

Positie Balische regenten. H 368, 1138, 1193.

Positie eipiers. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 37; H 358, 1139.

Positie Osvia- en Mosviba-abituriënten; benoeming tot ass. demang Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 27, 28; st. 22, blz. 37; H 305—306, 314—315, 1110, 1138, 1140, 1184, 1273, 1344, 1442.

Positieverbetering Atjehsche hoofden. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 37; H 344, 359, 1139.

Positieverbetering —; gelijkstelling — buitengewesten en Java. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 8, 27, 28; st. 22, blz. 9, 36; H 307—310, 312, 358, 1137, 1138, 1140, 1182, 1206.

Reistoelagen districtshoofden. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 37; H 334—335, 1139.

Samenvoeging regentschappen. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 9; st. 22, blz. 11.

Schrijverspersoneel. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 29; st. 22, blz. 38; H 310—311, 316, 1139, 1193.

Toezicht op Mohammedaansche geestelijken. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 9; st. 22, blz. 10—11; H 305, 1159.

Uitbreiding aantal onderdistrictshoofden Z. en O. Afd. van Borneo. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 36—37; H 333—334, 1139—1140.

Uitbreiding — enz. ten behoeve van het contact. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 38; H 310, 1137.

Vakvereeniging van ambtenaren B. B. H 310, 313.

Vertaling regeeringsstukken t. b. v. —. H 311.

Werkzaamheden wijkshoofden Malang na opheffing stadsdesa's. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28; st. 22, blz. 12, 37.

Inlandsch gemeentewezen. Adatheffingen in de Lampongs. Zie: „Herstel margewezen enz.”.

Adatheffingen in Z. en O. Afd. van Borneo. H 335.

Adviseur voor Inlandsche gemeentezaken. H 331, 348—349, 1204.

Ambtstvelden voor desabestuur in Bantam en op Bali. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 15; st. 22, blz. 18; H 369.

Belasting- en strafverordeningen van Inlandsche gemeenten in Tapanoei. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17; H 313, 330, 345, 1141, 1204.

Belastinginning door volkshoofden. Zie: „Inlandsch bestuur”.

Besluiten margaraden; vernietigingsrecht Eur. bestuur. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 15; st. 22, blz. 18; H 358.

Bezoldiging Inlandsche gemeentehoofden in de buitengewesten, o.a. S. W. K. en Tapanoei. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 15; st. 22, blz. 17; H 307, 331, 348, 362—363, 1139, 1141, 1182.

Gemeente-ordonnantie voor de Minahassa. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 15; st. 22, blz. 18; H 315, 384.

Goedkeuring verkiezing hoofden en bestuurders Inlandsche gemeenten in de buitengewesten. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17.

Herstel desa-autonomie; onderzoek id. in de buitengewesten. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17; H 312, 315, 330, 1193.

Herstel margawezen in Zuid-Sumatra; adatheffingen. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 15 st. 22, blz. 18; H 358, 1141.

Medebestuurstaak aan Inlandsche gemeenten. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 15; st. 22, blz. 18.

Nota over — en Inl. bestuur in de buitengewesten. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17; H 315, 1141.

Pasarfondsen; uitkeering aan negari's S. W. K. H 306—307, 1141, 1183, 1273.

Verhouding volkshoofden- en districtsbestuur in Tapanoei. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17; H 330, 1272.

Kantoorkosten. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 28—29; st. 22, blz. 38.

Kapoksyndicaat. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 24; st. 22, blz. 32.

Kiesstelsels. Herziening der —. Zie Decentralisatie, herz. kiesstelsel gemeenteraden.

Kolonisatie. Conversie communaal bezit. i.v.m. —. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 24; st. 22, blz. 30; H 350, 1158.

— van Europeanen. H 350, 376, 1157, 1212, 1281.

— van Javanen in de buitengewesten, o.a. Lampongs. Ond. 1 Afd. IV: st. 21, blz. 23—24, 31; st. 22, blz. 30, 42; H 345, 349—350, 356, 363, 376, 1157, 1207, 1279.

— Zuid-Minahassa. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 24; st. 22, blz. 30—31; H 316.

Likasan. Zie „Ramp te —”.

Onderstand. — Madoereesche adellijken. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 25; st. 22, blz. 33.

— en pensioen aan volkshoofden en hun weduwen. Ond. 1 — Afd. IV: st. 21, blz. 30—31; st. 22, blz. 40—41.

- Particuliere landerijen. Inkomsten van teruggekochte —. Ond. I — Afd. IV st. 21, blz. 21; st. 22, blz. 27.
- Tempo van terugkoop —; werkplan. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 21; st. 22, blz. 26—27; H 325, 371—372, 1153, 1195, 1211, 1227, 1276, 1281.
- Toestanden op —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 21; st. 22, blz. 27; H 373—374, 1209—1211, 1280.
- Uitgifte van stukken grond van — na afkondiging nutsverklaring. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 21; st. 22, blz. 27.
- Voorshot aan gemeente Mr. Cornelis voor aankoop —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32; st. 22, blz. 45.
- Politie. Cultuur —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 22.
- Gewapende —, leger of veld —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 21, 22; H 316, 345, 1145, 1146, 1193—1194.
- Lagere eischen betreffende lichaamslengte voor personeel der —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 21.
- Ondergeschiktheid — aan Eur. en Inl. B. B. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 22.
- Optreden der —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 18; st. 22, blz. 22—23.
- Peil der —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 21.
- Personeelsvoorziening. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 29; st. 22, blz. 38—39; H 330.
- Plaatsing van — personeel. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 22.
- diensten in Indië voor Nederland bewezen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 26; st. 22, blz. 34.
- kazernes in Z- en O. afdeeling van Borneo, Menado. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 22.
- of leger. Zie: „Gewapende — enz.”.
- Reparatie motorrijwielen enz. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32; st. 22, blz. 44.
- Uitbreiding en reorganisatie; formatie —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17, 29; st. 22, blz. 21, 39; H 346, 347, 376, 1145—1146, 1186, 1204, 1273.
- Uitrusting — i.v.m. opsporing van misdrijven. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 21.
- Veld — in de buitengewesten. Zie: „Gewapende — enz.”.
- Veld — in kleine zelfbesturen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 21; H 345—346, 1145.
- Vrijstelling inkomstenbelasting voor lager — personeel. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; H 361, 1146.
- Provincies. Bijzondere tegemoetkoming aan de —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32; st. 22, blz. 43—44.
- Financieel beheer gewestelijken raad van Madoera. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 12—13; st. 22, blz. 15.
- Gedeputeerden-landsdienaren; positie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 13; st. 22, blz. 15.
- Gouvernementsambt; waarneming. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 12; st. 22, blz. 6; H 386, 390, 402, 417—419, 1131—1133, 1201, 1223—1220, 1282—1283.
- Hoofdamtenaar t.b. v/d Gouverneurs. H 380.
- Landbouwverlichtingsdienst. Zie Afd. VI.
- Overdracht beheer vischvijvers op particuliere landerijen aan —. H 372—373.
- Secretarie der —; zeggenschap van gedeputeerden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 13; st. 22, blz. 16; H 399, 1174—1175, 1187, 1285.
- Subsidie aan — West- en Midden-Java voor wegen Weltevreden—Cheribon en Bandjar—Djokja. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 43; H 1178, 1287—1288.
- Uitkeering aan desa's i.v.m. grondafstand t.b. Tjihea-hoeve ten laste provincie West-Java. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 42.
- Uitkeering aan provincie Midden-Java; accre-seerende uitgaven. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 43; H 391, 1178.
- Uitkeering aan provincie Oost-Java. Ond. I — Afd. IV: st. 27; st. 28; H 1169—1170, 1185—1186.
- Radiostations voor bestuursdoeleinden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 30; st. 22, blz. 40; H 303—304, 346, 1158.
- Ramp te Likasan; ondersteuning bevolking. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 24; st. 22, blz. 32.
- Regentschappen. Anti-Europeesche geest bij colleges van gecommitteerden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17.
- Arbeid der regentschappen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 13; st. 22, blz. 16; H 381, 406, 1168—1169, 1220.
- Benoeming leden regentschapsraad. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 13; st. 22, blz. 16; H 403—404, 408—409, 1175, 1177, 1187, 1212, 1221, 1285—1286.
- Inlandsche ambtenaren, leden van regentschapsraden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 13; st. 22, blz. 16; H 349.
- Kiesmannen. H 409.
- Overdracht beheer aloon-aloon voor regentswoning aan —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 16—17; H 415—416, 1177.
- Overdracht irrigatiewerken, passers e.d. op teruggekochte particuliere landerijen aan —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 13—14; st. 22, blz. 16; H 372, 382, 390, 406, 1168, 1180—1181.
- Overdracht toezicht op Mohammedaansche geestelijken aan regentschapsraad. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 9; st. 22, blz. 10—11.
- Samenvoeging — o.a. Batavia en Mr. Cornelis. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 9; st. 22, blz. 11.
- Secretaris regentschapsraad; positie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 13; st. 22, blz. 16; H 302, 380—381, 390, 409, 414, 1176—1177, 1221, 1287.
- Toezicht op de —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 3, 16; H 302, 390, 407—408, 410, 414—415, 1175—1176, 1177, 1220, 1227, 1287.
- Uitgaven voor uitvoering van werken door —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 14.
- Verleening van vergunningen op den voet der hinderordonnantie en bouwvergunningen door College van gecommitteerden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17.

- Zorg voor begraafplaatsen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 14; st. 22, blz. 17.
- Suikerindustrie.** Braakhuuwordonnantie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 21; st. 22, blz. 26.
- Fabriekenordonnantie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 21; st. 22, blz. 25—26; H 1152, 1217, 1220.
- Grondhuuwordonnantie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 18; st. 22, blz. 23; H 305, 1151, 1184, 1273.
- Koelieloonen b/d —. H 377. (Zie ook Alg. Ged. Werkverschaffing, werkloosheid en loonpeil).
- Opkoop bevolkingsriet. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 20—21; st. 22, blz. 25, 26; H 304, 1152, 1217, 1220, 1282. Zie verder Afd. VI.
- Planten van vroegrijpende padi. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 20; st. 22, blz. 25; st. 25; H 304, 351, 376—377, 379—380, 1151—1153, 1216, 1220, 1282.
- Suikerfabriek Soerabajasche Studieclub. H 324—325, 1153.
- Vergunning tot oprichting kleine fabrieken voor bereiding goela djawa. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 21; st. 22, blz. 25—26.
- Volkseredietwezen.** Contrôle op desacredietbanken; uitgaven daarvoor. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 22; st. 22, blz. 28; H 348.
- Crediet aan Inlandsche landbouwers. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 41—42; H 346.
- Crediet op langen termijn. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 22; st. 22, blz. 27; H 332.
- Oprichting volkseredietinstellingen Minahasa, Ambon, Zuid-Sumatra. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 22; st. 22, blz. 27—28; H 316, 363, 1157.
- Personeelsuitbreiding i. v. m. coöperatie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 42.
- Personeel volksbanken; ambtelijk verband. Ond. I — Afd. IV: st. 27; st. 28.
- Reorganisatie —; omzetting volkseredietbanken in Landsinstellingen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 21; st. 22, blz. 27; H 347, 1157.
- Taxatie van gronden door afdelingsbanken. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 22; st. 22, blz. 28.
- Volkshypotheekbanken. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 22; st. 22, blz. 27.
- Voorschotten op bezoldiging enz.** Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32; st. 22, blz. 44.
- Vuurwapens.** Vergunningen voor —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 25; st. 22, blz. 33.
- Vernietiging in beslag genomen —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 18; st. 22, blz. 22—23; H 358, 1146.
- Vuurwapenbelasting in de Vorstenlanden. Zie: „Zelfbesturen, Belastingen en.”
- Wacht- en rondediensten.** Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 25; st. 22, blz. 32—33.
- Wadoek.** Aanleg — „Darma” te Koeningan. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 25; st. 22, blz. 33.
- Weidegronden voor vee.** Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 24—25; st. 22, blz. 32.
- Woeker.** H 1196, 1276.
- Woonervenordonnantie.** Herziening —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 24; st. 22, blz. 32.
- Zelfbesturen.** Aanstelling arts in Perlak. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; st. 22, blz. 21; H 343, 1144.
- Adjunct-accountant t.b. Soerakarta. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; st. 22, blz. 19; H 325, 1143, 1186—1187, 1274.
- Ambtenaren voor —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 31; st. 22, blz. 41.
- Bandjermasinsche grooten; uitkeering. H 292, 723, 1158.
- Belastingen in de Vorstenlanden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 30; st. 22, blz. 40; H 355, 1143, 1219.
- Betaling bezoldiging zelfbestuurder van Sigli na ontvangst belastingopbrengst. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; H 361.
- Financiële verhouding tusschen Land en Vorstenlanden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 15; st. 22, blz. 19; H 329.
- Grondkwesties ter S. O. K. Zie: „Agrarische aangelegenheden”.
- Hondenbelasting in de Vorstenlanden. Zie: „Belastingen in de Vorstenlanden”.
- Instelling adviseerende en vertegenwoordigende raden in de Vorstenlanden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 15; st. 22, blz. 18—19; H 329, 347, 354—355, 413, 1142, 1198, 1218, 1223, 1276—1277.
- Instelling landschapsraden in — in de buitengewesten o.a. Sangihe- en Talaud-eilanden en S. O. K. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; st. 22, blz. 20; H 315, 353, 1144, 1207—1208.
- Kassen van —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; st. 22, blz. 20—21; H 316, 339.
- Onderwijsvoorziening in de Vorstenlanden. H 330, 1143.
- Optreden radja moeda en djaksa van Kawangoe (Savoe). Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16—17; st. 22, blz. 21.
- Politieke contracten S. O. K. Zie: „Grondkwestie enz.”
- Rijksgrooten. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; st. 22, blz. 21.
- Sangihe-affaire. Zie: „Verkiezing enz.”
- Uitgaven voor sultansgeslachten. H 347, 1159.
- Uitkeering aan — in Vorstenlanden i.v.m. pandhuiswinst en runderslacht. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 30; st. 22, blz. 40.
- Veldpolitie in —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 17; st. 22, blz. 21.
- Verkiezing radja's op de Sangihe-eilanden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; st. 22, blz. 19—20; H 315, 360—361, 1144, 1207—1208, 1279.
- Verrekening van voor — gedane uitgaven. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 32; st. 22, blz. 44.
- Verslag exterritorialiteitscommissie. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 15; st. 22, blz. 18—19; H 329, 1142.
- Zegelbelasting in de Vorstenlanden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 15—16; st. 22, blz. 19; H 329, 355.
- Zoutverkoop in de Vorstenlanden. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 16; st. 22, blz. 19; H 329, 355, 1143, 1219, 1277.

AFDEELING V.

Departement van Onderwijs en Eeredienst.

- Aansluiting schooltypen, Concordantiebeginsel. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 3—4; st. 9, blz. 2—3, H 1009, 1013—1014, 1037, 1103, 1111, 1340, 1363, 1417, 1433, 1436, 1453, 1459.
- Achterlijke kinderen. School voor —. Zie: „Bijzonder Onderwijs”.
- Algemeene Middelbare scholen. Gebouw A. M. S. te Djokja. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16; st. 9, blz. 18.
Opheffing A. M. S. te Medan. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16; st. 9, blz. 18—19; H 1000, 1007, 1008, 1342, 1409, 1416, 1452.
Oprichting A. M. S. te Fort de Kock. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16 st. 9, blz. 18—19, H 1000, 1009, 1342, 1409, 1451.
Oprichting A. M. S. te Makasser. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16; st. 9, blz. 18; H 1118, 1440, 1452.
Samensmelting A. M. S. te Solo en te Djokja. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16; st. 9, blz. 18; H 1002.
Toeloop A. M. S. te Solo. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16; st. 9, blz. 18; H 1002, 1025, 1341, 1412, 1422, 1451.
- Ambachtsonderwijs. Avondcursussen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 28.
Parallelklassen met Nederlandsch als voertaal. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 27—28.
Subsidie gemeentelijke ambachtsscholen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 28.
Uitbreiding. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 27, 28; H 1001, 1016, 1343, 1410, 1452.
- Begroeting. Bezuiniging. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 1; st. 9, blz. 1; H 986, 1021, 1034, 1041, 1115, 1334, 1401, 1416, 1420. Zie ook: „Personeelsvoorziening, overplaatsingen”.
— i.v.m. herordeningsplannen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 3; stuk 9, blz. 2.
Ramingen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 1; st. 9, blz. 1.
Scholenbouw ten laste buitengewonen dienst. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 1—2; st. 9, blz. 1; st. 17; H 989, 996, 1001, 1033, 1110, 1335, 1409, 1429, 1458, 1491, 1491—1493, 1493—1497, 1497—1500, 1500—1501, 1501—1502.
- Burgerschapkunde. Leerboek voor —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 13.
- Bijzonder onderwijs. Afrekeningsstelsel. Zie: „Subsidievermindering”.
Bijzonder of openbaar onderwijs. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 9—10; st. 9, blz. 10; st. 18; H 989, 992—993, 1008, 1022, 1031, 1101, 1112, 1114, 1115, 1355, 1357, 1402—1403, 1405—1409, 1421, 1427, 1438, 1443—1446, 1460. Zie ook: „Openbaar onderwijs, kosten per leerling”.
Confessioneel onderwijs. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 10; st. 9, blz. 10; H 987—990, 1032, 1040, 1113, 1114, 1356, 1406—1409, 1427, 1439.
Fröbelkweekscholen. Internaat Van Deventer-school te Solo. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 24.
Fröbelkweekscholen. Subsidie. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 24.
H. I. S. gemeente Batavia. Subsidie. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 18; st. 9, blz. 20.
Hoofdaacte-cursus Salemba-kweekschool. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 21; st. 9, blz. 24—25.
Hoofdaacte-studie in Nederland. Subsidie. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13—14; st. 9, blz. 15.
Kweekscholen. Subsidie. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 24.
Muloscholen. Subsidie aan filialen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 10—11, 18; st. 9, blz. 10, 20; H 993, 1009, 1356.
Muloscholen en scholen voor Westersch lager onderwijs. Subsidie-vermindering, afrekening. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 11; st. 9, blz. 11; H 993, 1008, 1023, 1026, 1035, 1038—1039, 1111, 1353—1355, 1404, 1427, 1430, 1437, 1442—1443, 1459.
School voor achterlijke kinderen. Subsidie. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 12; st. 9, blz. 11—12; H 1036, 1357.
Standaard scholen. Opschorting subsidie-verleening aan nieuwe scholen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 22.
Volksscholen. Subsidie aan particuliere vereenigingen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 23.
Volksscholen. Subsidie aan plaatselijke gemeenschappen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 22.
Westersch lager onderwijs. Vermindering der subsidie, afrekening. Zie: „Bijzonder onderwijs, Muloscholen en scholen voor Westersch lager onderwijs”.
- Catalogus. Zie: „Leermiddelen” en „Kunsten en wetenschappen”.
- Concordantiebeginsel. Zie: „Aansluiting”.
- Decentralisatie onderwijszorg. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 9; st. 9, blz. 9—10. H 1014, 1035.
- Departement. Hoofdambtenaar ter beschikking. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 16.
Personeele uitgaven. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 16.
- Eeredienst. Bataksche Christenen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 32.
Inlandsche leeraren op Ambon. Positie-verbetering. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 32. H 1118, 1361.
Moskee te Koetaradja. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 32, H 1020, 1360.
Opleiding penghoeloe's. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 32.
Predikantsplaats te Koetaradja. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 32, H 1020, 1360.
- Eeredienst. Scheiding van Kerk en Staat. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 31—32. H 1020, 1029, 1109, 1360, 1399, 1456.
Voorgangers Inlandsche Christengemeenten. Opleiding. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 16.
- Encyclopaedie voor Nederlandsch-Indië. Subsidie aan uitgever. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 15; H 1011, 1351.

- Europeesch Lager Onderwijs. Fransch en Engelsch als leervak. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 7; st. 9, blz. 7; H 1026, 1364.
 Kennis Nederlandsch van Inlandsche leerlingen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 7; st. 9, blz. 6—7; H 1035, 1105.
 Toelating Inlandsche leerlingen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 6; st. 9, blz. 5—6.
- Fröbelonderwijs. Werkkring der Fröbelonderwijzeressen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 24. Zie ook: „Personeelsvoorziening”.
- Geneeskundige Hoogeschool. Hoogleraar van inheemschen landaard. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 16.
- Gezondheids- en verbandleer. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 12; st. 9, blz. 12; H 1036, 1136, 1358, 1431, 1452, 1453.
- Handelonderwijs. Handelscursussen voor den kleinhandel. Ond. I — Afd. V: st. 9, blz. 26; Afd. VI: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4; H 1015.
 Lagere handelsscholen. H 1026, 1345, 1398, 1455.
 Oprichting Handelshoogeschool. H 1038, 1340, 1430, 1432.
- Handleiding adviseur. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 21.
- Herordening lager onderwijs. Beginselen Inlandsch-onderwijs-politiek. Historisch overzicht. Ond. I — Afd. V A: st. 9A, blz. 16—34; H 1007, 1013, 1361—1363, 1400.
 H. I. O.-commissie, samenstelling. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 2—3; st. 9, blz. 2.
 Indiëning en tijdstip behandeling Regeeringsvoorstellen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 2; st. 9, blz. 2; H 986, 998—999, 1102, 1104, 1107—1108, 1115, 1361—1363, 1419, 1423—1425, 1435, 1436, 1456—1458.
 Vervanging volksscholen door standaardscholen in Buitengewesten. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 8—9; st. 9, blz. 9.
 Voorloopige plannen. Ond. I — Afd. V: st. 9 A, blz. 2—15. H 1008, 1104.
- Hollandsch-Arabisch onderwijs. H 1002.
- Hollandsch-Chineesch onderwijs. Uitbreiding. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 18; st. 9, blz. 20. H 1006, 1017, 1347—1348, 1416, 1417.
- Hollandsch Inlandsch onderwijs. Bijzondere H. I. S. 'en. Zie: „Bijzonder onderwijs”.
 — commissie. Zie: „Herordening lager Onderwijs”.
 Eerste onderwijzer aan H. I. S. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 18; st. 9, blz. 20.
 Herordeningsplannen. Zie: „Herordening Lager Onderwijs”.
 Javaansch en Maleisch als leervakken. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 7—8; st. 9, blz. 7. H 1007, 1020, 1346, 1404, 1420, 1459, Middaglessen in de Nederlandsch taal. Ond. I — Afd. V: st. 16. H 991, 995, 1020, 1346, 1404, 1459, 1485—1487, 1487—1488, 1488, 1488—1489, 1489.
 Schoolgeldregeling voor Europeesche afdelingen H. I. S. Ond. — I Afd. V: st. 8, blz. 18; st. 9, blz. 20.
 Taalmethoden Nederlandsch. Ond. I Afd. V: st. 8, blz. 7; st. 9, blz. 7. H 1004—1006, 1011, 1031, 1345—1346, 1413—1415, 1453.
 Uitbreiding. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 18; st. 9, blz. 20. H 1016, 1017, 1029, 1105, 1347—1348, 1410, 1416, 1417, 1459.
- Hoofdaacte. Opleiding voor de nieuwe —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 24, 25. Zie ook „Bijzonder onderwijs”.
- Hooger onderwijs. Uitbouw en organisatie van het —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 4, 6; st. 9, blz. 4, 5. H 1109, 1441.
- Hoogere burgerscholen. H 1027, 1103.
 Dienstautomobiel K. W. III school. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16; st. 9, blz. 18.
 Filiaal inrichting H. B. S. te Batavia. Opheffing. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 17.
 Fransch op de H. B. S. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 17.
 Huiswerk. Zie „Proefwerk”.
 Lichamelijke opvoeding. Zie „Teekenen”.
 Litterair-economische afdeling. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 17. H 1029, 1037, 1340, 1398, 1430, 1452.
 Proefwerk en huiswerk. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 17. H 1027, 1103, 1339, 1420.
 Teekenen en lichamelijke opvoeding gelijkwaardig aan overige vakken. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 17. H 1028, 1038, 1340.
 Toelatingsexamens en overgangsexamens. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 17. H 1028, 1339.
- Huisvesting onderwijzers. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 12; st. 9, blz. 12. H 996, 1031, 1036, 1110, 1358, 1405, 1426.
- Inlandsch lager onderwijs. Bijzonder onderwijs. Zie aldaar.
 Meisjesscholen. Oprichting in Buitengewesten. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 22. H 1016, 1018, 1350.
 Overdracht aan locale ressorten. Zie: „Decentralisatie onderwijszorg”.
 Plaatsing personeel in of buiten geboorteland. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 8; st. 9, blz. 9. H 1007—1014, 1350, 1416.
 Uitbreiding aantal standaardscholen, verdeling tusschen Java en Buitengewesten. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 21—22. H 1009, 1017, 1350, 1418.
 Vervanging onopgeleide hoofden standaardscholen door bevoegden. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 21.
 Vervanging volksscholen door standaardscholen in de Buitengewesten. Zie: „Herordening lager onderwijs”.
- Inlandsche ambtenaren. Zie: „Middelbare opleidingsscholen” en „Osvia te Makasser”.
- Inlandsche talen. Opleiding voor — in Nederland. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 15.
 Studie —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 21; st. 9, blz. 25.
 Zie ook: „Taalkundig bureau”.
- Inlandsche Zaken. Kantoor voor —. Zie aldaar.
- Inspectie. Inlandsch onderwijs. Ond. I — Afd. V: st. 8,

- blz. 18—18; st. 9, blz. 21. H 995, 1015, 1020, 1348, 1404. Zie ook: „Personeelsvoorziening”.
- Middelbaar en Voorbereidend Hooger onderwijs. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 16.
- Mulo en Westersch Lager Onderwijs. Samenvoeging. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16—17; st. 9, blz. 19. H 1012, 1102, 1345, 1436, 1456.
- Schoolopziensers. Uitbreiding aantal. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 21. H 1009, 1349, 1416, 1454.
- Internaten. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 23; st. 9, blz. 30.
- Kantoor voor Inlandsche Zaken. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 31.
- Koloniaal Instituut. Subsidie. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 15—16; st. 14. H 1002, 1106, 1360, 1411, 1458, 1460—1461, 1461—1462, 1462—1464, 1464—1465.
- Koloniale school. Bijdrage — voor vrouwen en meisjes te 's Gravenhage. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 15.
- Kunsten en Wetenschappen. Centrale catalogus wetenschappelijke boekwerken. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 31.
- Museum beeldende kunst te Batavia. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 31.
- Oudheidkundige dienst. Zie aldaar.
- Teekeneursussen Bataviasehe Kunstkring. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 30.
- Woordenboeken. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 31. H 1018, 1030, 1360.
- Kunstnijverheidsleergangen te Bali en te Palembang. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 23. H 1030, 1343, 1418, 1454.
- Kweekscholen. Europeesche kweekschool te Soerabaja. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 23.
- Fröbelkweekscholen. Kleine uitgaven leerlingen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 24.
- Fröbelkweekscholen. Zie: „Fröbelonderwijs” en „Bijzonder Onderwijs”.
- Hollandsch-Chineesche —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 23.
- Hollandsch-Inlandsch —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 24.
- Hoogere — voor Inlandsche onderwijzers. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 23.
- Kleine uitgaven leerlingen H. C. K. S. en H. K. S. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 23.
- Leerkrachten ter beschikking van derden. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 23; st. 9, blz. 29—30.
- Leermiddel. Catalogus van — voor Inlandsch Lager Onderwijs. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 17; st. 9, blz. 19.
- Schoolbenodigdheden. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 23; st. 9, blz. 30.
- Verkoop boek- en drukwerken. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 25; st. 9, blz. 32.
- Zie ook: „Burgerschapskunde”.
- Leeszalen. Oprichting openbare —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 14. H 1026, 1360.
- Lichamelijke opvoeding. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 23; st. 9, blz. 29. H 1028, 1038, 1344, 1398.
- Leergang lagere akte gymnastiek. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 21; st. 9, blz. 25. H 1009.
- Literaire faculteit. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 16; st. 4, blz. 7; — Afd. V: st. 8, blz. 4—5; st. 9, blz. 3—4.
- H 1010, 1026, 1031, 1107, 1108, 1335, 1427, 1451.
- Middelbaar Onderwijs. Algemeene middelbare scholen. Zie aldaar.
- Hoogere burgerscholen. Zie aldaar.
- Inspectie. Zie aldaar.
- P. H. S. Aansluiting met H. B. S. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 16; st. 9, blz. 18; H 1013, 1037, 1340.
- Middelbare opleidingsscholen voor Inlandsche ambtenaren. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 21; st. 9, blz. 26—27.
- Osvia te Madioen. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 25; — Afd. V: st. 8, blz. 21; st. 9, blz. 26.
- Osvia te Makassar. Zie aldaar.
- Positie afkomelingen —. H 1110, 1344, 1442.
- Mulo. Bijzondere Muloscholen. Zie: „Bijzonder Onderwijs”.
- Differentiatie. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 17; st. 9, blz. 19.
- Eindexamen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 17; st. 9, blz. 19; H 1034, 1037, 1345, 1340, 1452.
- Engelsche leerboeken. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 17; st. 9, blz. 19—20.
- Oprichting nieuwe — scholen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 17; st. 9, blz. 20.
- Toelatingsexamen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 17; st. 9, blz. 19; H 1037, 1345, 1430, 1452.
- Muziek. Zie: „Orkest te Batavia” en Afd. IX, „Stafmuziek”.
- Nederlandsche taal, vereenvoudigde spelling. Zie: „Hollandsch-Inlandsch Onderwijs, Taalmethoden Nederlandsch”.
- Normaalscholen voor Inlandsche hulponderwijzers. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 21; st. 9, blz. 25—26.
- Onderwijsmethoden. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 12—13; H 1023, 1345, 1421, 1454.
- Onderwijspolitiek en — stelsel. Zie: „Herordening lager onderwijs”.
- Onderwijsraad. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 16; H 998.
- Onderwijsvoorschriften. Uitgave van —. Zie: „Overzicht”.
- Onderwijsverslag. Verschijndatum. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13, st. 9, blz. 13.
- „Oost en West”. Subsidie aan vereeniging —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 14; st. 9, blz. 15—16.
- Openbaar onderwijs. Kosten per leerling van het algemeen vormend —. Ond. I — Afd. V: st. 19; H 993, 1039, 1437, 1443, 1502—1504, 1504—1505, 1505—1508, 1508—1509, 1510, 1510—1511.
- Opvoedingsbelasting. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 4; st. 9, blz. 3; H 994—995, 1025, 1335.
- Orkest te Batavia. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 14; st. 20; H 1104, 1359, 1436, 1476—1477, 1477—1478, 1478. Zie ook: „Muziek”.
- Osvia's. Positie afkomelingen. H 1110, 1344, 1442.
- Osvia te Makassar. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 21; st. 9, blz. 27; st. 15; H 1003, 1038, 1117, 1344, 1412, 1458, 1465—1468, 1468—1469, 1469—1472, 1472.
- Oudheidkundige dienst. Gebouwen O. I. C. in de Molukken. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 31.
- Registratie Balisehe oudheden. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 31.

- Overzicht van onderwijsvoorschriften. Uitgave van —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 12; st. 9, blz. 12; H 1026, 1358.
- Personeelsvoorziening in het algemeen. H 1035.
- Algemeen inspecteur Mulo en W. L. O. Bezoldiging. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 17; st. 9, blz. 19.
- Fröbelonderwijzeressen. Positieregeling. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 20; st. 9, blz. 24.
- Hoofden H. I. S. en H. C. S. Bezoldiging. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 8; st. 9, blz. 9.
- Huisvesting onderwijzers. Zie aldaar.
- Leerkrachten bijzonder W. L. O. Positieregeling. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 18; st. 9, blz. 21; H 1012, 1111.
- Leerkrachten Mulo. Tekort. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 17; st. 9, blz. 20.
- Leerkrachten praktische vakken Technisch onderwijs. Positieregeling. H 1109, 1343, 1442.
- Overplaatsingen. Ond. I — Afd. V: st. 9, blz. 13; st. 9, blz. 13; H 995, 1015, 1348, 1359.
- Pensioenregeling volksonderwijzers en Inlandsch personeel bijzonder onderwijs. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 4; Afd. V: st. 9, blz. 9; H 991, 1014, 1025, 1038, 1349, 1436, 1456.
- Personeel E. L. O. Positieregeling. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 18; st. 9, blz. 20; H 1012, 1347, 1432.
- Mulo-directeuren. Positieregeling. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 18; st. 9, blz. 20; H 998, 1012, 1345, 1442.
- Schoolopzieners. Positieverbetering. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 20; H 1003, 1015, 1348, 1412, 1454.
- Volksonderwijzers. Positieregeling. Ond. I — Afd. V: st. 9, blz. 19—20; st. 9, blz. 23; H 995, 1003, 1015, 1018, 1019, 1021, 1025, 1349, 1352, 1418.
- Voorpraktijk H. B. S.-leeraren. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15—16; st. 9, blz. 17—18.
- Westersch Lager Onderwijs. Tekort aan leerkrachten. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 8; st. 9, blz. 7—9; H 994, 1011, 1113, 1347.
- Rechtshoogeschool. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 5; st. 9, blz. 4; H 1007, 1019, 1336, 1416, 1434, 1449, 1455.
- Assistenten. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 16.
- Schakelscholen. Zie: „Hollandsch-Inlandsch Onderwijs”.
- Scholenbouw. Zie: „Begrooting”.
- Schoolartsen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 12; st. 9, blz. 12; H 1015, 1036.
- Schoolbenodigdheden. Zie: „Leermiddelen”.
- Schoolfilms. Distributie van —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 13; H 997, 1036, 1359.
- Schoolgelden. — Europeesche lagere scholen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 24; st. 9, blz. 32.
- Korting kinderen groote gezinnen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 12; st. 9, blz. 12; H 1001, 1015, 1358, 1410, 1452.
- Vaststelling en inning ev. door Belastingdienst. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 12; st. 9, blz. 12; H 1001, 1358, 1410, 1452.
- Vermindering van —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 12; st. 9, blz. 12; H 991, 1357.
- Soekemi. Intrekking onderwijsbevoegdheid van den heer —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 13; H 990, 1359, 1404.
- Studie. — Inlandsche talen: Zie: „Inlandsche talen”.
 Toezicht op en zorg voor Indische studenten in Nederland. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 14.
 Toezicht op studeerenden in Nederland. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 15.
 — van Atjehers buiten Atjeh. H 1021, 1350.
- Studiebeurzen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 23; st. 9, blz. 29; H 1038, 1359.
- Vervanging — door studievoorschotten. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 23; st. 9, blz. 29.
- Studietoelagen in Nederland aan a.s. Indische onderwijzers. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 14; H 988, 1035, 1347, 1432, 1453.
- Subsidie. — aan bijzondere scholen. Zie: „Bijzonder onderwijs”.
- Taalkundig bureau. Oprichting — voor vergelijkende taalstudie. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 13—14.
- Technisch Onderwijs. Engelsch als leervak. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 28.
- Middelbaar technische school. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 28; H 1025, 1038, 1343.
- Mijnbouwkundige opleiding. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 28.
- Reorganisatie van het —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22; st. 9, blz. 28.
- Zeevaarkundig onderwijs. Zie aldaar.
- Technische Hoogeschool. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 5—6; st. 9, blz. 4—5.
- Gelijkwaardigheid opleiding Delft en Bandoeng; plaats abiturienten op ranglijst. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 5—6; st. 9, blz. 4—5; H 1014, 1024, 1337, 1419, 1421, 1434, 1442, 1449—1451.
- Hydro-dynamisch laboratorium. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 15; st. 9, blz. 16.
- Vakonderwijs. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 2, 3; st. 9, blz. 2. Zie voorts „Ambachts onderwijs” en „Technisch Onderwijs”.
- Verbandleer. Zie: „Gezondheidsleer”.
- Volkslectuur. Persbureau. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 23; st. 9, blz. 30.
- Volksonderwijs. Adviseur Inlandsch —. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 22.
- Bijzonder onderwijs. Zie aldaar.
- door Mohammedaansche geestelijkheid. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 9; st. 9, blz. 9; H 1019, 1351, 1442.
- Eénmansscholen. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 19; st. 9, blz. 22—23.
- Personeelsvoorziening. Zie aldaar.
- Plaatsing personeel in geboorteland. Zie: „Inlandsch Lager Onderwijs”.
- Vervanging volksscholen door standaardscholen in Buitengewesten. Zie: „Herordening lager onderwijs”.
- Wandelleeraars. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 9; st. 9, blz. 9; H 987, 1014.
- Voorschriften onderwijswetgeving. Uitgave van —. Zie: „Overzicht van onderwijsvoorschriften”.

Westersch lager onderwijs. Overdracht aan locale ressorten. Zie: „Decentralisatie onderwijszorg”.
 Personeelsvoorziening. Zie aldaar.
 Zeevaarkundig onderwijs. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22—23; st. 9, blz. 28—29.
 Exameneischen Scheepswerktuigkundige. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 23; st. 9, blz. 29.
 Subsidieering zeevaarkundig leergang. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 22—23; st. 9, blz. 28—29; st. 11; H 1013, 1344, 1472—1474, 1474, 1474—1476.

AFDEELING V A.

Dienst der Volksgezondheid.

Apothekers. Bevoegdheid assistent —. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 3—4; H 1072, 1374, 1429.
 Buitenlandsche —. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 4.
 Opleiding van — h.t.l. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 1—2; st. 10, blz. 2.

Artsen. Gouvernements Indische —. Aanvullende studie. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 1—2; H 1075.
 Officieren van Gezondheid. Plaatsing bij D. V. G. H 864, 1056, 1060, 1084, 1093, 1366—1367, 1415.
 Plaatsing en werkzaamheden gouvernements — op Banka en in Lampongsche districten. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 3; H 1066, 1067, 1367, 1417, 1418.
 Plaatsing van een Indisch arts te Djombang. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 3.
 Plaatsing van een Officier van Gezondheid te Menado. Zie Afd. IX, Militair Geneeskundige Dienst.
 Plaatsing van een Officier van Gezondheid te Perlak; H 1066, 1373—1374.
 Taalkennis der gouvernements —. H 1064, 1073, 1075, 1370.
 Werkkring Hoofd gouvernements Indische —. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 2; H 1076, 1375.
 Werkzaamheden van — bij Landsbedrijven. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 3.

Begrooting. Indeeling der —. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 1.
 Niet verwerking der uitgetrokken credieten. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 1.

Behoeftigen. Geneeskundige behandeling van —. Ond. I — Afd. VA: st. 9, blz. 6; st. 10, blz. 10; H 1059, 1061, 1067, 1365, 1371, 1400, 1411, 1447.

Centrale Burgerlijke Ziekeninrichtingen. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 9.
 Kosteloze verpleging. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 9.
 Voeding in — te Weltevreden. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 9; H 1068, 1375, 1418.
 Werkzaamheden Inlandsch personeel. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 9.

Drinkwaterleiding. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4—5; st. 10, blz. 7—8.
 Aanleg van — door locale ressorten ten laste buitengewonen dienst. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10; H 1070, 1373, 1441.
 —te Padang Sidempoean. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 8.
 Opsporing van water. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 7.
 Zuivering rivier-water. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 7.
 Zie ook Afd. IX.

Eere-raad voor medici. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 1.

- Gezondheidsdiensten. Plaatselijke —. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 5.
- Hoofdinspecteur D. V. G. Positie-verbetering. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 3.
- Hoofd gouvernements Indische artsen. Zie: „Artsen”.
- Hygiëne. Conserveeringsmiddelen limonade-bereiding. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 2; H 1070—1072, 1374, 1429.
- Lezing Mevrouw Stokvis-Cohen Stuart. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 1; st. 10, blz. 1; H 1064—1065, 1074, 1370, 1426.
- Medisch-hygiënisch onderwijs. Zie: „Onderwijs”.
- Medisch-hygiënische propaganda-dienst. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 4; H 1063, 1075—1076, 1369, 1374.
- Medisch-hygiënische propaganda-dienst. Personeel. H 1076, 1374—1375.
- Indische artsen. Zie: „Artsen”.
- Inspectie. Inspecteur Ziekenhuiswezen. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 3.
- Officieren van Gezondheid. Plaatsing bij inspectie. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 2—3; st. 10, blz. 3; H 1059—1060, 1366, 1415.
- Vervanging eerstaanwezende militaire doktoren door inspecteurs D. V. G. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 3.
- Krankzinnigenverpleging. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 12; H 1072—1073, 1368.
- Verhouding aantal artsen en aantal bedden in gestichten. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 12.
- Lepra-bestrijding. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 6.
- Nieuwe lepra-ordonnantie. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 21; st. 10, blz. 6.
- Lezing Mevrouw Stokvis-Cohen Stuart. Zie: „Hygiëne”.
- Onderwijs. Medisch-hygiënisch —. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 4; H 1063—1064, 1065, 1371, 1441, 1452.
- Particuliere Zieken-inrichtingen. Bijdragen aan —. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 6—7; st. 10, blz. 10—12; H 1061, 1073 1074—1075, 1368, 1399—1400, 1446—1447.
- Toezicht op —. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 6; st. 10, blz. 12.
- Ziekenhuis Bankatwinning te Pangkalpinang. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 7; st. 10, blz. 12.
- Personeelsvoorziening. Propaganda-commissie voor — in Nederland. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 2; H 1064.
- Toelagen medische studenten. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 3; H 1059, 1365—1366, 1411, 1447.
- Voorlichting aan in Nederland aangeworven krachten. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 2; H 1064, 1369—1370, 1426, 1447.
- Pestbestrijding. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 3—4; st. 10, blz. 5—6; H 1062—1063, 1369, 1427—1429, 1447—1448.
- Miltpunctie. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 6; H 1075, 1405.
- Verspreiding der pest. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 5—6.
- Woningverbetering. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 5; H 1062—1063, 1428.
- Poliklinieken. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5—6; st. 10, blz. 9—10; H 1058, 1063, 1066, 1365, 1369, 1370, 1411.
- Individueel ziekenzorg door Regeering, zelfstandige gemeenschappen of particulieren. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5—6; st. 10, blz. 9—10.
- Oprichting desa poliklinieken. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 6; st. 10, blz. 10.
- Stadsverbanden. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 6; st. 10, blz. 10.
- Propaganda. Zie: „Hygiëne”.
- Quarantaine. Internationaal — station te Kamaran. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 3; st. 10, blz. 4—5.
- Riolen en spoelleidingen. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 8.
- Demping Bachrahsgracht te Batavia. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 8.
- Spoelleidingen. Zie: „Riolen”.
- Taalkennis. Zie: „Artsen”.
- Tandartsen. Gouvernements —. H 1059, 1365, 1411.
- Tuberculose-bestrijding. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 6—7.
- Onderzoek naar verspreiding der tuberculose. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 7; H 1076, 1375.
- Oprichting Sanatoria. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 4; st. 10, blz. 6.
- Vaccinatie. Plaatsing tweede vaccinateur te Tandjoeng. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 2; st. 10, blz. 3.
- Vakrechtspraak over medici. Zie: „Eere-raad voor medici”.
- Volkshuisvesting. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 8—9; H 1066, 1069—1070, 1371—1372 1441, 1448.
- Woningbouw door gemeente Soerabaja. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 9; H 1066, 1068—1069, 1372—1373, 1441, 1448.
- Ziekenverzorging. Ond. I — Afd. V A: st. 9, blz. 5; st. 10, blz. 9. Zie ook: „Centrale Burgerlijke Ziekeninrichtingen” en „Particuliere Ziekeninrichtingen”.

**AFD. VI. Departement van Landbouw,
Nijverheid en Handel.**

AFD. VIA, 's Lands Kina- en Theebedrijf.

- Agrogeologen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 5; H 31.
- Algemeen proefstation voor den landbouw. Decentralisatie landbouwkundig instituut. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 8; H 45; 825, 838.
Personeel van het —. Ond. I — Afd. VI: st. 13; st. 14, blz. 45.
Samenwerking met particuliere proefstations. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 8—9; H 30, 31, 821, 833.
Wetenschappelijk onderzoek. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 2; H 23, 28, 30, 41, 821, 833, 842.
- Begrooting. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 1—2; st. 11, blz. 1—2; H 18, 20, 26, 27, 32—33, 40—41, 42, 46, 48, 813, 817, 822, 825, 830, 839—840, 841, 843.
- Bodemkaartering. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 9; H 30—31, 45, 821, 825, 834, 842.
- Boschwezen. Zie ook „Djatibedrijf”.
Bouw- en brandhout voor de bevolking. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 19—20.
Boscharchitecten. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 18.
Boschpolitie. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 19.
Buitenlandse houtvesters. Zie: „Opleiding candidaat-houtvesters”.
Hoofdkantoor, personeel. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 18.
Opleiding candidaat-houtvesters. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 4—5; st. 11, blz. 5—6; H 29.
Reboisatie. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 10—11; st. 11, blz. 18—19; H 18—20, 27, 811—812, 818, 824, 828, 837, 838, 841.
- Boschwezen. Zeldzame hardhoutsoorten. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 20.
- Caoutchoucbedrijf. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 9—10; st. 11, blz. 17—18; H 20, 32, 812, 818, 820, 825, 835.
- Departement. Kantoorkosten. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 7; H 30, 40, 45, 47—48, 817.
Zie ook: „Begrooting”.
Keuze-betrekkingen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 7.
Onder-directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 5—6; st. 11, blz. 6—7; H 24—25, 44.
Organisatie van het —. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 2; H 33, 44.
- Dierenbescherming en jacht. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3—4; H 17—18, 810, 811.
Aanstelling ambtenaar natuurbescherming. H 17—18, 810.
Dierentuin te Soerabaja. Ond. I — Afd. II: st. 10, blz. 11; Afd. VI: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4.
- Djatibedrijf. Djatibosschen in Soerakarta. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 20.
Java-houtcontracten, Commissie voor de —. Zie: „Vejahomacontract”.
- Omvang en raming houtval. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 20; H 21.
Personeel. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 20—21; H 27, 818.
Vejahoma-contract. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 11—12; st. 11, blz. 20.
Vervreemding djatihout. Zie „Vejahomacontract”.
- Economische opheffing der bevolking. Zie „Volkswelvaart”.
- Erfpachtsaanvragen. Zie „Landbouw, Voorlichtingsdienst”.
- Fotografische afdeling. Mantri's fotograaf. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 7.
- Handel. Afdeling —. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 21; H 24, 25.
- Handel. Bevordering van den kolonialen —. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 6.
Inlandsche middenstand. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 22. Zie ook: „Kamers van Koophandel”.
Personeel afdeling —. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 21—22.
—statistiek, bureau te Brussel. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 5.
- Indische Centrale Aanschaffingsdienst. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 22.
- Kamers van Koophandel. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4; H 24, 25—26, 816—817, 831—832, 837—838, 839, 841.
- Keuring van vruchten. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 13; st. 11, blz. 22.
- Kina. 's Lands — en thee-onderneming. Ond. I — Afd. VI: st. 4; st. 5.
- Klein-landbouw. Zie „Landbouw”.
- Landbouw. Aardappelcultuur. Ond. I — Afd. VIA: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 9.
Adjunct-landbouweconsulenten. Plaatsing en arbeid van —. Zie: „Voorlichtingsdienst”.
Adjunct-landbouweconsulenten. Positieverbetering. Zie: „Landbouwkundig personeel”.
Adjunct-landbouweconsulenten. Studie-opdracht en uitzending naar Nederland. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 5; H 34, 820, 822, 842.
- Algemeen proefstation voor den landbouw. Zie aldaar.
— consulenten. Zie: „Voorlichtingsdienst”.
— bedrijfsscholen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 11; H 26, 31, 33, 819.
Cultuurscholen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 16—17; H 21—22, 31—32, 50, 814, 821—822, 826, 834, 836, 839, 842.
Inspecteurs. Zie: „Voorlichtingsdienst”.
Katoencultuur. Ond. I — Afd. VI: st. 16; H 835, 845—847.
Klapperteelt. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 10; H 23, 29, 33, 44, 815, 824, 832—833, 837, 842.
- Landbouw. Kleinbedrijven van Europeanen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4; H 49.
Koffie. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 9—10; H 23, 29, 815, 830.

- Landbouw. Koffieervervalsing. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 13; H 44; 824.
- Landbouwvoorlichtingsdienst. Zie: „Voorlichtingsdienst”.
- mantri's. Zie „Voorlichtingsdienst”.
- Meststoffen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 10; H 23, 814, 819.
- Middelbare landbouwschool. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 16, H 21, 22.
- opzichters. Zie „Voorlichtingsdienst”.
- Ooftcultuur H 44, 48, 824.
- Pepercultuur. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 10; H 23, 28, 33, 816, 818, 830, 833.
- Sprinkhanenplaag. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 10; H 23, 43, 815, 824, 830, 837.
- Voorlichtingsdienst voor landbouw en visscherij. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7—8; st. 11, blz. 11—13; H 17, 23, 28, 29, 33, 41, 42, 44, 49, 815, 818—819, 820, 823, 824, 830, 835, 836, 841.
- Voorlichtingsdienst, bekostiging door provincies. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7—8; st. 11, blz. 11—12; H 26, 41, 822—823.
- werktuigen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 10; H 27—28, 818.
- Zijdecultuur. Ond. I — Afd. VI: st. 16, H 845—847.
- Landbouwkundig personeel. Ambtenaar voor onderwijsaangelegenheden. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 12—13.
- Bevordering adjunct-landbouweconsulenten. Ond. I — Afd. VI: st. 15; H 26—27, 817—818, 843, 844.
- Positieverbetering —. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 12; H 26—27.
- Werkzaamheden —. Zie: „Voorlichtingsdienst”.
- Landbouwmuseum. Koloniaal — te Deventer. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 5.
- Natuurbescherming. Zie „Dierenbescherming en jacht”.
- Natuurwetenschappelijke Zaken. Indisch comité voor wetenschappelijke onderzoekingen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 7—8.
- Onderdirecteur plantentuin. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 7.
- Nijverheid. Batikindustrie. H 33, 836.
- Hoedenindustrie te Toulour. H 17, 810. Zie ook: „Vlechtindustrie”.
- Katoenindustrie. Zie: „Landbouw, katoencultuur”.
- op Celebes H 28.
- Overleg met Welvaartcommissie. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3.
- sconsulenten. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 21. H 44—45; 819, 824; Zie ook: „Textielnijverheid”.
- Standaardwerk over Indische kunstnijverheid. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 4.
- te Palembang. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 21.
- Splitsing Afdeeling Nijverheid in Inl. Europeesche en Ceramische Afdeeling. H 25; 817.
- Textiel —. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 21; H 29; 43; 44—45; 818; 820, 833.
- Vlecht — H 42; 824; 810; 824; 827.
- Zijde-industrie. Zie: „Landbouw, zijdecultuur”.
- Rubber- en theerrestrictie. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 2—3; st. 11, blz. 2—3. H 20; 21; 28, 30; 33; 41; 46—47; 812—814; 822, 823; 825; 827; 828—829, 833—834; 836, 838; 840; 842.
- Rubberprijs. Zie: „Begrooting”.
- Suikercultuur. Opkoopverbod van suikerriet. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4.
- Theerrestrictie. Zie: „Rubber- en theerrestrictie”.
- Veeartsenijkundige dienst. Blaaswormziekte. Zie „Veeartsenijkundig instituut”.
- Kippenziekte. Zie: „Veeartsenijkundig instituut”.
- Positieverbetering gouvernement Indische veeartsen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 12; st. 11, blz. 21.
- Studieopdracht gouvernement Indische veeartsen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 6; H 16—17; 23—24; 810; 827.
- Veeartsenijkundig instituut. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7, 12; st. 11, blz. 10, 21.
- Veeartsenschool. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 11. H 17; 46; 810.
- Visscherij. Zie „Zeevisscherij” en „Zoetwatervischteelt”.
- Volkswelvaart. Eenheid in leiding van diensten ter bevordering —. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3. H 22.
- Bevordering van de —. H 17, 29; 42; 48; 49; 814.
- IJKwezen. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 6.
- Zeevisscherij. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 6, 8; st. 11, blz. 7, 13. H 22, 28.
- Zoetwatervischteelt. Ond. I — Afd. VI: st. 10, blz. 8—9; st. 11, blz. 13—16. H 22—23; 43; 814; 823, 824; 835; 837; 842.

AFDEELING VII.

Departement der B. O. W.

- Architectsopleiding. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 9—10; st. 21, blz. 14; H 75, 656, 692—693, 699.
- Begroeting. Besteding uitgetrokken credieten. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 5; st. 21, blz. 8.
- Optimistisch ramingen havenontvangsten. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 4—5; st. 21, blz. 7; Overschrijding credieten H 70, 657.
- Verdeeling uitgaven tusschen gewonen en buitengewonen dienst. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 6; st. 21, blz. 8—10; st. 22; H 64, 687, 696, zie ook „Aanleg en asphalteering van wegen”.
- Departement. Fiscaliteit van het —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 8; st. 21, blz. 10—11; Verkaveling van het —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 1; st. 21, blz. 1; H 65—66.
- Drinkwaterleidingen. Beschikbaarstelling nieuwe waterbronnen aan gemeente Bandoeng. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 14; st. 21, blz. 20.
- Overdracht waterleiding Manado aan gemeente. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 14; st. 21, blz. 20.
- Waterleiding Pontianak. H 73—74, 650.
- Gebouwen. Achterstand in -voorziening. Ond. I Afd. VII: st. 20, blz. 2—3; st. 21, blz. 3—4; H 59, 66, 644—645, 676, 681, 683—684, 695—696.
- Bouw geologisch museum te Bandoeng. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 12; st. 21, blz. 17.
- Bouw Muloschool Modjokerto. H 57, 646.
- Gevangenis; speciaal vertrek voor reclasseeringsambtenaren. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 10; st. 21, blz. 16;
- Gebouw H. B. S. — A. M. S. te Malang. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 11; st. 21, blz. 16; H 66, 645, 684, 696.
- Gebouwen Osvia's. H 64, 646—647.
- Gebouwencomplex der N. I. A. S. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 11; st. 21, blz. 16; H 63, 646, 679, 695.
- Huisvesting Landsdiensten in gehuurde gebouwen. H 59, 64, 66, 645.
- Landsgebouwen; verplichte bewoning. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 10; st. 21, blz. 15. H 57—58, 645—646.
- Litteraire faculteit H 676, 695.
- marine; dokken voor onderzeebooten. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 11, 12; st. 21, blz. 16, 17;
- marine; uitbreiding vliegkampen. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 11; st. 21, blz. 16—17;
- Onderbrenging scholen in gehuurde —. Ond. I — Afd. VI: st. 20, blz. 11; st. 21, blz. 16; H 64, 645, 681, 682.
- Overdracht zorg — aan provincie H 66, 645, 684—685.
- Postkantoor Pontianak. H 74, 647.
- Toepassing burgerlijke woningregeling H 692, 696.
- Uiterlijk aanzien —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 3; st. 21, blz. 4;
- Waterloopkundig laboratorium. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 12; st. 21, blz. 17—18; st. 24.
- H 72, 657, 682—683, 690—691, 699—700, 728—730.
- Woning Regent Mr. Cornelis 693, 696.
- Woningen districts- en onderdistrictshoofden. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 10; st. 21, blz. 15; H 75, 646, 691—692, 696.
- Woningen Europeesche ambtenaren. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 10; st. 21, blz. 15;
- Woningen marinepersoneel. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 12; st. 21, blz. 17.
- Havens. Zeehaven Semarang. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 8; st. 21, blz. 10; H 54—56, 72—73, 653, 675, 691—692, 697.
- Inventarisatie. Dienst en personeel voor de —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 9; st. 21, blz. 13—14; H 65, 654, 682, 697—698.
- Irrigatie. — buitengewesten. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 4; st. 21, blz. 8; H 57, 60—62, 69, 648—650, 685, 686—687, 677—679, 697.
- Bijdragen van ondernemingen voor bevoeiings- en afwateringswerken. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 4; st. 21, blz. 6—7.
- Debietsvermindering bevoeiingsrivieren. H 53—54, 647.
- Overdracht — en assaineeringswerken aan provincies. Ond. I Afd. VII: st. 20, blz. 4; st. 21, blz. 6;
- Waterreservoirs (wadoeks) Ond. I — Afd. VII: H 53—54, 63—64, 647—648, 675.
- Personeel. Bezuiniging uitgaven —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 5—6; st. 21, blz. 8; H 67.
- Invloed bestuursvorming op personeelsvoorziening H 59, 656, 675—676, 699.
- Waterstaat. Ond. I — Afd. VII: st. 25, blz. 1; st. 26, blz. 2; H 56, 1478, 1479.
- Rangschikking der ingenieurs in de ranglijst. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 9; st. 21, blz. 12—13; H 58—59, 59—60, 63, 75—76, 654—656, 676—677, 680, 693, 698—699.
- Verhouding aantal Bandoeng- en Delftsingenieurs. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 9; st. 21, blz. 11; H 58—59, 60, 63, 75, 655.
- Verkeer. Instelling departement van —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 1; H 66, 656—657, 687.
- Wegen. Aanleg — buitengewesten. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 3—4; st. 21, blz. 5; H 62, 63, 65, 67—69, 74, 136—137, 538—539, 650—651, 679—680, 683, 685—686, 687, 696—697.
- Algemeene — plannen, eilandsgewijs. Ond. I Afd. VII: st. 20, blz. 3; st. 21, blz. 4; H 68.
- Asphalteering van —. Ond. I — Afd. IV: st. 21, blz. 23; st. 22, blz. 29; Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 6, 7—8; st. 20, blz. 18; H. 67, 69, 71, 74, 651—652, 690, 697.
- Fonds ten behoeve van de asphalteering. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 12; st. 21, blz. 18.
- Nederlandsch-Indische wegenvereniging. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 13; st. 21, blz. 19; H 67.
- Overleg met S. S. inzake aanleg van —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 1; st. 21, blz. 1; H 71, 653.
- Wegenaanleg ten laste buitengewonen dienst. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 13; st. 21, blz. 19;

st. 22; H 64, 70—71, 74—75, 652, 688—690, 692, 696—697, 698, 724—728.

— congres 1930 in de Vereenigde Staten; het zenden van een afgevaardigde. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 13; st. 21, blz. 19.

Werken. Commissie van advies voor de reglementeering van uitvoering openbare —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 9; st. 21, blz. 11.

Concentratie van krachten bij uitvoering van —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 2; st. 21, blz. 1 en 2.

Vertraging in de uitvoering van —. Ond. I — Afd. VII: st. 20, blz. 1—2; st. 21, blz. 1—2, 3; H 56, 70, 657—658.

AFDEELING VIII.

Departement van Gouvernementsbedrijven.

Automobiëldiensten. Bezuiniging uitgaven. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 12; st. 20, blz. 29; H 486, 1251, 1266, 1300.

Contrôle —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 12; st. 20, blz. 29.

Bedrijven. Zelfstandigmaking der —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 1; st. 20, blz. 1; H 462—464, 466—467, 470—471, 477, 1228—1229, 1254, 1257, 1263, 1297, 1305, 1306.

Begrooting. Hooge ramingen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 2; st. 20, blz. 2—3.

Inrichting van de —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 2; H 478, 1247.

Departement. Keuzebetrekking Bureau Luchtvaart. H 475—476, 1234, 1259, 1301.

Onderdirecteur —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 3; st. 20, blz. 4; H 467, 478, 1229, 1256, 1262, 1297.

Uitbreiding —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 3; st. 20, blz. 4—5.

Goud- en zilvermijnen. Liquidatie —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 5; st. 20, blz. 12.

Overgang personeel naar andere takken van dienst. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 5; st. 20, blz. 11; H 480, 1236.

Jaarverslagen. Late verschijning —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 3; st. 20, blz. 3—4.

Landsdrukkerij. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 4; st. 20, blz. 7—8.

Luchtvaart. Overlegging jaarverslag K. N. I. L. M. aan Volksraad. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 13; st. 20, blz. 30.

Subsidie luchtdienst Holland — Indië. H 458, 470, 1245.

Mijnbouw. Gedeeltelijke afschaffing poenale sanctie in de landsmijnen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 5; st. 20, blz. 10; H 468, 471, 1236.

Leiding dienst van den —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 4; st. 20, blz. 8; H 475—476, 479, 1233.

Middelbare mijnbouwkundige opleiding. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 5; st. 20, blz. 8; H 479—480, 486—487, 1234—1235, 1263, 1266, 1299. Openstelling wegen mijnbouwmaatschappijen voor de bevolking. H 458, 1231, 1252, 1253, 1297—1298.

Reorganisatie mijnbouwkundige opleiding K.W.S. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 5; st. 20, blz. 9.

Reorganisatie Mijnwezen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 4—5; st. 20, blz. 8; H 479, 1233—1234, 1262—1263, 1299.

Tekort aan — ingenieurs. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 4; st. 20, blz. 8.

Vergunning tot mijnbouwkundige opsporingen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 5; st. 20, blz. 10—11; H 481—482, 1235.

Mijnwet. Wijziging —; eijns aardolieproducten. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 2; st. 20, blz. 1—2; H 469—470, 478, 487—489, 490—493, 1231—1233, 1266—1268, 1269—1270.

- Wijziging —; 5a-contracten. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 2; st. 20, blz. 2; H 488, 492—493, 1233, 1268—1269, 1270.
- Motorverkeer. Voorstel motorverkeerscommissie. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 3; st. 20, blz. 3.
- N. I. A. M. Deelname in het maatschappelijk kapitaal der —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 3; st. 20, blz. 4.
- Postspaarbank. Agentschap te Soerabaja. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 3—4; st. 21, blz. 5.
- Verhooging rente-vergoeding. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 3; st. 20, blz. 5; H 467, 1229, 1256, 1297.
- P. T. T.-dienst. Aanleg telefoonverbindingen in de buitengewesten. Ond. I — Afd. VIII: st. 24; H 474, 482, 1244—1245, 1261—1262, 1301, 1308—1309.
- Bedrijfsverzoeken. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 9; st. 20, blz. 10; H 1247.
- Bezetting hoofdbureau. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 8; st. 20, blz. 17—18; H 460.
- Combineering functies hoofd telefoonbedrijf en telegraafbedrijf. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 8; st. 20, blz. 18.
- Frankermachines. H 459, 1246, 1272, 1301.
- Organisatie —. H 464—465, 1242, 1253, 1260—1261, 1300.
- Overname bestuurs- en irrigatie-telefoonlijnen en telefoonnet D. S. M. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 9; st. 20, blz. 21; H 461, 482, 1244, 1246, 1261.
- Technische ambtenaren. H 458—459, 1244, 1260, 1271—1272, 1301.
- Telefoonambtenaren. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 8—9; st. 20, blz. 17—18; st. 22; st. 23; H 465, 472—473, 1242—1243, 1255—1256, 1259—1260, 1300—1301, 1302—1304, 1304—1305, 1305—1306, 1307.
- Verlaging tarieven. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 9; st. 20, blz. 19—20; H 460—461, 468, 1245—1246, 1253, 1257, 1300—1301.
- Radio-telegrafie en -telefonie. Phohi. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 9—10; st. 20, blz. 21; H 476, 477, 483—484, 1246, 1253.
- Radio-commiezen. H 465—466, 1242, 1255.
- Radio-telefoonverbindingen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 9—10; st. 20, blz. 21—22; H 461, 484—485, 1246.
- Uitzending persberichten door Malabar-station. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 10; st. 20, blz. 23; H 459, 1247, 1272, 1301.
- S. S. en tramwegen. Bedrijfsuitkomsten. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 11; st. 20, blz. 25—26; H 469, 1249.
- Bezetting hoofdbureau. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 10; st. 20, blz. 23.
- Bijzondere belooningen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 10—11; st. 20, blz. 24; H 466, 1248—1249, 1256, 1299.
- Buften. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 12; st. 20, blz. 28; H 480, 483, 1250.
- Commiezen-cursus. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 11; st. 20, blz. 24—25; H 475, 1249—1250.
- Fraudes. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 10; st. 20, blz. 23—24.
- Kantoorhoofd ter contrôle. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 10; st. 20, blz. 24.
- Overwegen Batavia. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 12; st. 20, blz. 27; H 475, 1249.
- Practischer bouw S. S.-rijtuigen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 12; st. 20, blz. 27; H 481, 1250—1251, 1264—1265, 1300.
- Reorganisatie dienst —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 1—2; st. 20, blz. 1.
- Stopzetting exploitatie lijn Makassar—Takalar. Ond. I: st. 4; st. 5; st. 6; H 15—16, 34—35, 35—38, 38, 38—40, 40, 483.
- Verificatie-bureaux. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 10; st. 20, blz. 24.
- Verlaging tarieven Atjeh-tram. H 458, 1248.
- Vervoer emigranten en kolonisten. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 12; st. 20, blz. 27—28.
- Vervoer niet-Inlanders in 4e klasse. H 480—481, 1250, 1264, 1299.
- Z. S. S.-lijn; grondverkrigging. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 11; st. 20, blz. 26—27; H 461, 1248, 1254, 1299.
- Steenkolenmijnen. Boekit-Asammijnen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 7—8; st. 20, blz. 15—16; H 471—472, 1239.
- Ombilinmijnen. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 7; st. 20, blz. 14.
- Poeloe-Laoetmijnen, sluiting van het bedrijf. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 7; st. 20, blz. 14—15; H 468, 489—490, 1238—1239, 1257, 1265, 1298.
- Tin. Baggermolens van de Tinbaggermaatschappij. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 6—7; st. 20, blz. 13—14.
- Dienstautomobielen bij Banka-tinbedrijf. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 6; st. 20, blz. 13.
- Restrictie. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 6; st. 20, blz. 12—13; H 468, 1236, 1258—1259, 1298—1299.
- Toelatingskaarten vrijgekomen contract-koelies. H 461, 1298.
- Washverliezen. Ond. I Afd. VIII: st. 19, blz. 6; st. 20, blz. 13; H 485—486, 1237—1238, 1265—1266.
- Verkeersonderneming. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 13; st. 20, blz. 29—30.
- Waterkracht en electriciteit. Bedrijfsvorm. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 4; st. 20, blz. 5; H 459—460, 1229—1230.
- Contract met de N. I. G. M. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 4; st. 20, blz. 6—7; H 468, 1230.
- Overneming stroomcentrale N. I. G. M. H 467, 1230.
- Stroomleveringsbedrijf in West-Java. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 4; st. 20, blz. 7; H 467, 479, 1230—1231.
- Waterwerk Tes. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 4; st. 20, blz. 7; H 485, 1231, 1265, 1297.
- Zout. Aanmaak verschillende zoutsoorten. H 458, 1241, 1252, 1302.
- Beperking gouvernementsaanmaak. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 8; st. 20, blz. 16—17.
- Efficiency zoutregie. H 458, 471, 1240—1241, 1263—1264, 1302.
- Invoering zoutregie op Bali. Ond. I — Afd. VIII: H 471, 1242, 1270—1271, 1302.

Limiet aan te maken —. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 8; st. 20, blz. 16; H 457—458, 471 1239—1241, 1252.

Uitvoer —. H 458, 471, 1241.

Zoutvloot; Korintji-kustvaartdienst. Ond. I — Afd. VIII: st. 19, blz. 8; st. 20, blz. 17; H 468, 1241, 1257, 1302.

AFD. IX, Departement van Oorlog; AFD. IX A, Militaire Graslanden; AFD. IX B, Reproductiebedrijf van den Topografischen Dienst.

Administratie. Militaire —. Zie aldaar.

Barisan. Zie: „Inlandsehe korpsen”.

Begrooting. — scijfers. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1.

Nauwkeurige ramingen. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1.

Splitsing der oorlogs —. Zie: „Commissie”.

Bevordering. — van onderofficieren. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 8; H 851, 857, 1046—1047, 1052—1053.

— van officieren. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 6; H 849—850, 856—857, 1044—1045, 1077, 1087, 1090.

Bezoldiging. — van kapiteins en hoofdofficieren. Zie: „Officieren”.

— volgens militair tarief. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 6.

Gelijke — voor alle landaarden. Zie: „Gelijkstelling”.

Bezuiniging. — op de legeruitgaven. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 1—2; st. 11, blz. 2—3; st. 13; H 849, 851, 866, 1043, 1045, 1080, 1090, 1094—1095, 1095—1097, 1097—1099, 1099.

— door scherper raming. Zie: „Begrooting”.

Buitengewesten. Verdediging van Tarakan en Balikpapan. Zie: „Defensiegrondslagen”.

Burgerlijk personeel. Vervanging van militair door —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4, 7, 8; st. 11, blz. 5, 13, 14.

Chemische strijdmiddelen. Zie: „Gasmaskers”.

Commissie. Rapport opleidings —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 6—7; H 862, 1055, 1092.

Splitsings — oorlogsbegrooting. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4.

Defensie. Bezuiniging op de uitgaven voor de —. Zie: „Bezuiniging”.

Grondslagen voor de —. Zie: „Defensiegrondslagen”.

Mogelijkheid van bekostiging van een doeltreffende —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 2—3; st. 11, blz. 3—4; H 851, 1045, 1080—1081, 1090.

Uitgewerkt plan voor aanbouw, voorziening en vernieuwing en — fonds. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4; H 856, 1051.

Weerbelasting. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4.

Defensiegrondslagen. Maatregelen tot uitvoering van de —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 2—3; st. 13; H 849, 855—856, 1043, 1049, 1051—1052, 1080, 1090, 1094—1095, 1095—1097, 1097—1099, 1099.

Verdediging van Tarakan en Balikpapan. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 2, 10; st. 11, blz. 2—3, 20; H 856, 1043.

Vooruitloopen op uitvoering van de —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4—5.

Voorzieningen t.b.v. de kustverdediging te Soerabaja. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 20.

- Departement. Burgerlijk personeel. Zie aldaar.
Onderbrenging van de XIde bij de VIde afdeeling. Zie: „Militair diergeneeskundige dienst”.
- Dienstplicht. Bestemming van het militiecontingent. Zie: „Militie”.
Europeesche militie. Zie aldaar.
Inlandsche militie. Zie aldaar.
- Europeesche militie. Opheffing — of vermindering van het — contingent. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 3—4; st. 11, blz. 5; H 860, 1054, 1082—1083, 1092.
- Fonds. Overgangs—. Zie: „Weduwen- en weezenfonds”.
Weduwen- en weezen—. Zie aldaar.
- Gasmaskers. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 11; H 848—849, 1043.
- Gelijkstelling. — van bezoldiging en dienstvoorwaarden der verschillende landaarden. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4—5; st. 11, blz. 6—7; H 862—863, 865, 1054—1055, 1083, 1085, 1092.
— militaire pensioenen van vóór 1920. Zie: „Pensioenen”.
- Geniewerken. Doortrekking van de waterleiding te Koetaradja tot Oleë-Lheuë. Ond. I — Afd. IX: st. 14; H 859, 1053—1054, 1082, 1085, 1091, 1100, 1100—1101, 1101. Zie ook Afd. V A.
- Graslanden. Militaire —. Ond. I — Afd. IX A: st. 4; st. 5.
- Grondslagen voor de defensie. Zie: „Defensiegrondslagen”.
- Hospitalen. Zie: „Militair geneeskundige dienst”.
- Inlandsche korpsen. Bezoldiging van het personeel der korpsen Barisan. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 14—15.
Toestanden bij de korpsen Barisan. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 15.
Uitbreiding der korpsen Barisan door middel van een korter dienstverband voor personeel, dat zich vrijwillig bindt tot reserve-plichten. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 15.
Verbetering van positie en geest bij de korpsen Barisan. Zie bij: „Toestanden”.
- Inlandsche militie. Invoering van —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3—4; H 866.
- Intendance. Toestanden bij de —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 12—13.
- Kleeding. Witte uitgaanstenu voor militairen beneden den rang van sergeant. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 8; H 852, 1047—1048.
- Leger. Duur van het — commando. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 12.
Geest in het —. H 851, 863, 1045, 1054—1055, 1078, 1080, 1083—1084, 1085, 1092.
Godsdienst in het —. H 853, 1049, 1078.
Moderniseering van het —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 2, 6—7; st. 11, blz. 2—3, 11; st. 13; H 856, 1045, 1080.
Organisatie van het —. Zie bij: „Sterkte” enz.
Politiek-politioneële taak van het —. H 854—855, 1050, 1079, 1088—1089.
Sterkte en samenstelling van het —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4; H 849.
Vermindering van het — met 8 brigades wegens de vervanging op Bali en Lombok van militairen door veldpolitie. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 13—14; H 853—855, 1050, 1079, 1089.
- Legercommando. Tweejaarlijksche wisseling van het —. Zie: „Leger, duur” enz.
- Luchtvaartafdeeling. Overname van zes Fokker-vliegtuigen der Marine. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 10—11.
Uitkeering wegens vliegongevallen. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 11.
- Militaire administratie. Burgerlijk personeel bij de —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 13.
- Militair diergeneeskundige dienst. Onderbrenging van den — bij den M. G. D. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 13—17.
Opheffing van den —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 17.
- Militair geneeskundige dienst. Bevordering van operatie-zusters tot hoofdverpleegster. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 16; H 865, 1057.
Onderricht in militaire vormen tijdens opleiding van officieren van gezondheid. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 15.
Opneming van Indische artsen in het korps officieren van gezondheid. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 15.
Plaatsing van een officier van gezondheid te Menado. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 16; H 866, 1060—1061, 1367, 1415—1416, 1420, 1447.
Uitzending van overcomplete officieren van gezondheid, te plaatsen bij den D. V. G. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 10; H 864, 1056, 1084, 1093. Zie ook Afd. VA.
Vaste tarieven voor militaire röntgenologen bij behandeling van particulieren in de militaire hospitalen. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 16.
Verpleging der patiënten op de ziekenzalen door onderofficieren-verplegers. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 16; H 864—865, 1056, 1084—1085, 1093.
Voeding in de hospitalen. H 852, 1047.
Vrijstelling van wachtdiensten voor de doktoren bij het laboratorium te Weltevreden. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 15—16.
- Militaire graslanden. Zie: „Graslanden”.
- Militie. Bestemming en sterkte van het — contingent. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4; H 856, 1052, 1080.
Europeesche —. Zie aldaar.
Inlandsche —. Zie aldaar.
- Muziek. Staf —. Zie aldaar.
- Nonactiviteit. — voor officieren. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 18—19; H 851, 1045—1046.
- Officieren. Bevordering van —. Zie aldaar.
Detacheering en nonactiviteit. Zie: „Nonactiviteit”.
Kolonelsrang voor het hoofd van den artillerie-construetie-winkel. H 857.
— van gezondheid. Zie: „Militair geneeskundige dienst”.
Nonactiviteit van —. Zie aldaar.

- Opheffing van het instituut der „kassian” — majoors. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 6; H 850, 856, 1044—1045.
- Positieverbetering van kapiteins en hoofdofficieren. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 6; H 857, 1052, 1080, 1087, 1090.
- Technische officieren van de artillerie. H 857, 1052.
- Verloop door pensionneering van subalterne en hoofd —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 6; H 849—850, 1044—1045, 1077, 1086.
- Voortgezette vorming op ander dan krijgskundig gebied. H 855, 1051, 1079—1080, 1089—1090.
- Onderluitnants. Positieregeling —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 8.
- Onderofficieren. Bevordering van —. Zie aldaar.
- Opleiding. Rapport —sc commissie. Zie: „Commissie”.
- Overgangsfonds. Zie: „Weduwen- en weezenfonds”.
- Pensioenen. Gelijkstelling of verbetering der militaire — van vóór 1920. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 3; Afd. IX: st. 11, blz. 7; H 848, 857, 864, 865, 1042—1043.
- Opvoeren der — van sommige categorieën van militairen beneden den rang van officier; H 849, 1043, 1077, 1086.
- der officieren. Zie: „Officieren, verloop” enz.
- Pensioenfonds. — voor inheemsche militairen. Zie: „Weduwen- en weezenfonds”.
- Remonte. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 15.
- Reproductiebedrijf van den topografischen dienst. Aanmaak van postwaarden h.t.l. Ond. I — Afd. III: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 10—11; Afd. IX B: st. 4; st. 5. Zie ook Afd. I.
- Berekening van de opbrengst van afgeleverd werk. Ond. I — Afd. IX B: st. 4; st. 5.
- Verrekening ten bate van — met Afd. I. Ond. I — Afd. I: st. 8, blz. 4—5; st. 9, blz. 7.
- Rubbertoelagen. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 20—21.
- Rijschool. Cursus aan de —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 9—10.
- Splitsingscommissie. Zie: „Commissie”.
- Stafmuziek. Geleidelijke opheffing der — en maatregelen in verband daarmee. Ond. I — Afd. V: st. 8, blz. 13; st. 9, blz. 14; Afd. IX: st. 10, blz. 9—10; st. 11, blz. 17—18; H 853, 858—859, 865—866, 866, 1049—1050, 1078—1079, 1081, 1086, 1088, 1090, 1093—1094. Zie ook Afd. V: „Orkest te Batavia”.
- Steunverleening. — aan gepensioneerde en gegageerde militairen beneden den officiersrang. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 19—20.
- Stoomwasscherij te Tjimahi. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 13; H 859, 1053, 1081—1082, 1091.
- Terrein. Afstand van militaire —en. H 860.
- Topografische dienst. Reproductiebedrijf van den —. Zie aldaar.
- Vereenigingswezen. Desiderata van de vereenigingen „Oentok Kèperloeon Kita” en „Perserikatan Minahassa”. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 4—5; st. 11, blz. 7; H 863—864, 865, 1054—1055, 1055—1056.
- Leidraad betreffende het militair —. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 5—6; st. 11, blz. 8—9; H 852—853, 1048, 1078.
- Lidmaatschap van militairen van niet-militaire politieke vereenigingen. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 5—6; st. 11, blz. 9; H 852, 1048, 1078.
- Vaderlandsche Club en I. K. P. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 5—6; st. 11, blz. 9; H 853, 855, 860—862, 1048—1049, 1078, 1082, 1086, 1087—1088, 1091, 1093.
- Vervoerkosten. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 10; st. 11, blz. 18.
- Vliegdiens. Zie: „Luchtvaartafdeeling”.
- Voeding. — en —geld. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 7; H 851—852, 1047.
- Waterleiding. Doortrekking — Kotaradja. Zie: „Geniewerken”.
- Weduwen- en weezenfonds. Instelling van een — voor inheemsche militairen. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 7, H 866, 1057.
- Vermindering van de uitkeering aan het — voor Europeesche officieren. Ond. I — Afd. IX: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 10.

AFDEELING X.

Departement der Marine.

- Aanbouw. Zie: „Kruisers”.
- Artillerie-instructieschip. Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” als —. Zie: „Materieel, herstelling” enz.
- Bakengeld. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 11.
- Begrooting. Kosten van het marine-etablisement als niet-militaire uitgaven. Zie: „Marine-etablisement. Maatregelen tot uitvoering van de defensiegrondslagen ten laste van den gewonen of buitengewonen dienst. Zie: „Defensiegrondslagen”.
- Niet onderteekening door den Minister van Koloniën van de aanvullings — 1930 tot uitvoering van de defensiegrondslagen. Zie: „Defensiegrondslagen.
- Onvoldoende toelichting van sommige posten der uitgaven in Nederland. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 11; st. 11, blz. 1; H 1123, 1126, 1319—1320, 1329, 1380.
- Bergingsmaterieel. Zie: „Onderzeebooten”.
- Bezuiniging. — op aanbouw, uitrusting en uitzending van materieel. Zie: „Defensiegrondslagen, vertraging” enz.
- op de personeelsuitgaven. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 2.
- Contract met de K. P. M. Behandeling door de Staten-Generaal en inwerkingtreding van het —. Ond. I — Alg. Ged.: st. 3, blz. 3, 24; st. 4, blz. 18—19; st. 6; H 243, 568, 634.
- Permanente commissie voor de zeescheepvaart, los van het —. Zie: „Scheepvaart”.
- Defensiegrondslagen. Bestemming Hr. Ms. „De Zeven Provinciën”. Zie: „Materieel”.
- Maatregelen tot uitvoering van de — ten laste van den gewonen of buitengewonen dienst. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1.
- Niet-gebondenheid van den Volksraad aan de —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 2. Zie ook bij: „Vertraging” enz.
- Niet-onderteekening door den Minister van Koloniën van de aanvullingsbegrooting 1930 tot uitvoering van de —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1.
- Overgang Hr. Ms. „De Zeven Provinciën naar de Indische militaire marine. Zie: „Materieel”.
- Vertraging van het tempo van uitvoering der —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 2; st. 13; H 1119—1120, 1123, 1315, 1324, 1376—1377, 1385—1386, 1386—1387, 1388.
- Dienstplicht. Zie: „Zeemilitie”.
- Fusie. — van de Ministeries van Oorlog en Marine in Nederland. Ond. I Afd. X: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1.
- „Gelderland”. Niet-uitzending van Hr. Ms. — als artillerie-instructieschip. Zie: „Materieel, herstelling Hr. Ms. „De Zeven Provinciën”.
- Georganiseerd overleg. Zie: „Personeel”.
- Gewestelijke vaartuigen. Opleiding tot motorist bij de —. Zie: „Opleiding”.
- Gouvernementsmarine. Onderzoek naar de oorzaken van de „Zeemeeuw”-ramp en wenschelijkheid om dit schip te lichten. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 4—5; st. 11, blz. 6; st. 20; H 1123—1125, 1320—1322, 1326—1329, 1381—1384, 1396, 1397.
- Sterkte van en verloop onder het personeel der —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 3, 8; st. 11, blz. 3, 11.
- Grondslagen voor de defensie. Zie: „Defensiegrondslagen”.
- Haven- en loodsdiens. Bakengeld en ontvangsten uit den loodsdiens. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 9; st. 11, blz. 11.
- Benoemingseischen en positie der loodsen. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 7.
- Efficiency bij gebruik van vaartuigen van den —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 7.
- Loodspremie. Ond. I — Afd. X: st. 15; st. 16.
- „Hercules”. Vervanging Hr. Ms. —. Zie: „Mijnenleggers”.
- Kleeding. Aanschaffing van — h. t. l. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 5—6.
- Kostenverdeeling. — van de herstelling van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën”. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 2—3; st. 11, blz. 2—3, 9—10; st. 17; H 1121—1122, 1125—1126, 1126—1127, 1129, 1315—1316, 1325, 1330, 1331, 1333, 1377—1378, 1388—1389, 1389, 1390.
- van de herstelling van Hr. Ms. „Sumatra”. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3; H 1123, 1125, 1129—1130, 1316—1317, 1318, 1332—1333, 1377.
- van nieuwgebouwde schepen voor de Indische militaire marine. H 1329, 1380—1381.
- bij verbeteringen en veranderingen aan nieuw uitgezonden schepen in Indië aangebracht. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 2; H 1121, 1128—1129, 1316, 1329, 1333, 1378.
- Wettelijke regeling der —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 2; H 1125, 1128—1129, 1316, 1333, 1378.
- K. P. M. Contract met de —. Zie aldaar.
- Kruisers. Aanbouw van een derden kruiser. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 2, 6; st. 11, blz. 2, 7; st. 13; H 1119—1120, 1123, 1130, 1315, 1318, 1324, 1326, 1376—1377, 1380, 1385—1386, 1386—1387.
- Brand a/b en herstelling van Hr. Ms. „Sumatra”. Zie: „Materieel” en „Kostenverdeeling”.
- Vlagvertoon. Zie onder: „Materieel”.
- Kweekschool. — voor Inlandsche schepelingen. Zie: „Personeel, verloop en wervingsresultaten”.
- Loodswezen. Zie: „Haven- en loodsdiens”.
- Marine-etablisement. Aanschaffing van kleeding en conserven h. t. l. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 5—6.
- Kosten van het — als niet-militaire uitgaven. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 1; st. 11, blz. 1.
- Onderzoek van op het — gebouwde schepen. Zie: „Gouvernementsmarine”.
- Marine-vliegdiens. Zie: „Vliegdiens”.
- Materieel. Bergings—. Zie: „Onderzeebooten”.
- Brand a/b en herstelling Hr. Ms. „Sumatra”. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3; H 1123, 1125, 1127, 1129, 1314—1315, 1317—1318, 1324, 1332—1333, 1377.
- Herstelling Hr. Ms. „De Zeven Provinciën” na overbrenging van dit schip naar de Indische militaire marine. Zie: „Kostenverdeeling”.
- Kruisers. Zie aldaar.

- Onderzeebooten. Zie aldaar.
- Torpedobootjagers. Zie aldaar.
- Uitstel van aanbouw. Zie: „Kruisers” en „Defensiegrondslagen, vertraging” enz.
- Vlagvertoon in Australië. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3; H 1122, 1315, 1325, 1378.
- Militie. Zie: „Zeemilitie”.
- „Modderlust”. Renteloos voorschot voor de marine-sociëteit —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 10.
- Mijnenleggers. Vervanging Hr. Ms. „Hereules”. Ond. I — Afd. X: st. 15; st. 16.
- Mijnenvegers. Aanbouw van —. Zie: „Defensiegrondslagen, vertraging” enz.
- Onderzeebooten. Bergingsmaterieel —. H 1322, 1328—1329, 1384.
- Kosten — K XIV t/m K XVIII. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 7; H 1320.
- Opleiding. — tot motorist bij de gewestelijke vaartuigen. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 11.
- van personeel voor den marinevliegdiens. Zie: „Vliegdiens”.
- voor Inlandsche schepelingen te Makasser. Zie: „Personeel, verloop en wervingsresultaten”.
- Overeenkomst. — met de K. P. M. Zie: „Contract met de K. P. M.”.
- Permanente commissie voor de zeescheepvaart. Zie: „Scheepvaart”.
- Personeel. Georganiseerd overleg. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 4.
- Gezins- en kindertoelagen. Zie bij: „Soldijregeling”.
- Huisvesting in debarkementsgebouwen en het kampement te Malang. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 5; H 1121, 1319, 1325, 1380.
- Militie —. Zie „Zeemilitie”.
- Positieverbetering van het —. Zie bij: „Soldijregeling”.
- Repatriëring. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 4, 6; st. 11, blz. 5, 7; H 1120—1121, 1319, 1325, 1380.
- Soldijregeling van het Europeesch marine —. Ond. I Afd. X: st. 10, blz. 3—4; st. 11, blz. 4—5; st. 19; H 1120, 1122, 1126, 1318—1319, 1324—1325, 1329—1330, 1379—1380, 1391, 1391—1392, 1392—1394, 1394, 1394—1396, 1396.
- Soldijregeling van het Inlandsch marine —. H 1122, 1319.
- Sterkte van en tekort aan Europeesch en Inlandsch —. Ond. I Afd. X: st. 10, blz. 5, 7; st. 11, blz. 3, 9.
- Toekenning van gezins- en kindertoelagen aan Europeesch marine — h.t.l. Zie: „Soldijregeling”.
- Toeslag op soldij bij reizen naar het buitenland. H 1122, 1319.
- Uitbreiding van — bij oorlogs- en Gouvernementsmarine. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3.
- Vergunning aan korporaals om hun gezin mede te nemen naar Indië. Zie bij: „Soldijregeling” enz.
- Verloop onder het Inlandsch —, afkomstig van de kweekschool te Makasser. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 3, 8; st. 11, blz. 3—4, 11; H 1126, 1318, 1325, 1330, 1378—1379.
- Vervanging van militair door burgerlijk —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 8—9.
- Voeding. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 4, 7; st. 11, blz. 5, 9; H 1121, 1122—1123, 1319, 1325, 1326, 1380.
- Wervingsresultaten. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 3; st. 11, blz. 3.
- Zeemilitie. Zie aldaar.
- Zwembad. Zie aldaar.
- Raad voor de Scheepvaart. Zie: „Scheepvaart”.
- Reserve. — personeel van den marine-vliegdiens. Zie: „Vliegdiens”.
- Scheepvaart. Ontwerp-stuwadoorsordonnantie. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 7.
- Permanente commissie voor de zee —, los van het K. P. M.-contract. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 6; st. 18; H 1128, 1322, 1331—1332, 1333, 1384—1385, 1390—1391.
- Samenstelling Raad voor de —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 6—7.
- Wijziging der schepenordonnantie. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 5; st. 11, blz. 6—7.
- Zeevervoersraad. Zie bij: „Permanente commissie”.
- Schrijfbehoeften. Schadeloosstelling van officieren voor het gemis van —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 9.
- Soldijregeling. Zie: „Personeel”.
- Steenkolen. Prijzen der —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 8—9; st. 11, blz. 11.
- Torpedobootjagers. Bouwkosten, uitzending en verblijf buitenlands van —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 7; H 1123, 1319—1320.
- Vakvereenigingen. Georganiseerd overleg. Zie aldaar.
- Vlagvertoon. Zie: „Materieel”.
- Vliegdiens. Aankoop van verkenningsvliegtuigen. Zie: „Defensiegrondslagen, vertraging” enz.
- Bemande reserve. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 8.
- Opleiding van personeel van den marine —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 7.
- Reserve-personeel van den marine —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 6; st. 11, blz. 8.
- Verkenningsvliegtuigen. Zie: „Defensiegrondslagen, vertraging” enz.
- Vervanging en verongelukken van Fairey-vliegtuigen. Ond. I Afd. X: st. 10, blz. 6—7; st. 11, blz. 8; H 1126, 1319, 1329, 1381.
- Uitgaven wegens vliegongevallen. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 7; st. 11, blz. 8.
- Zeemacht. Vorming van een Indische nationale —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 2; st. 11, blz. 2.
- „Zeemeeuw”. —ramp. Zie: „Gouvernementsmarine”.
- Zeemilitie. Opheffing der —. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 4; st. 11, blz. 5.
- Zeewaardigheid. Onderzoek naar — s.s. „Zeemeeuw”. Zie: „Gouvernementsmarine”.
- Zwembad. Overname marine — te Soerabaja. Ond. I — Afd. X: st. 10, blz. 8; st. 11, blz. 10; H 1127, 1320, 1331, 1381.